Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Typograf-Tidende
Udgiver: Dansk typograf Forbund
Udgivelsesår: 1937-1937

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 1 KØBENHAVN DEN 8. JANUAR 1937 64. AARGANG

ARKIV ROSENØRNS ALLE 12 KØBENHAVN K

Mod Selvforsyningen

I. F. C.s Pressemeddelelser skriver:

Englands, Frankrigs og De forenede Staters Fællesnote, som indledte den internationale Valutatilpasning, har samtidigt ogsaa taget Stilling til det Spørgsmaal, hvilket videre Skridt der skal foretages for at tilvejebringe en varig national og international Bedring af den økonomiske Situation. De tre Regeringer har erklæret, at Handelshindringerne, altsaa Told, Kontingentering, Import- og Eksportforbud, Licenser og andre »Kontroller« foreløbigt skal mildnes og sluttelig helt afskaffes. Denne Erklæring falder sammen med den Opfattelse, som kort Tid forinden blev tilkendegivet af Folkeforbundets økonomiske Eksperter og blev gentaget paa den faa Dage efter Valutatilpasningen afholdte Folkeforbundsforsamling.

Undersøger man idag — omtrent to Maaneder efter Guldlandenes Devaluering — Spørgsmaalet om, hvilke Resultater der hidtil er opnaaet med Hensyn til Sløjfningen af Hindringerne for den internationale Handel, saa er Balancen nogenlunde tilfredsstillende. Frankrig, hvis Førerskab i den samlede økonomiske Operation er ganske uomtvistelig, har med Gyldighed fra 10. Oktober fjernet væsentlige Hindringer for Handelen. Jævnsides med en generel Toldnedsættelse paa 20 pCt. for Raastoffer, 17 pCt. for Halvfabrikata og paa 15 pCt. for Færdigvarer gik en Ophævelse af en Række saakaldte Valutatoldsatser samt af en lang Række Importkontingenteringer. Omtrent af samme Art var de handels- og toldpolitiske Foranstaltninger, der gennemførtes af de andre Devalueringslande.

Det vilde føre for vidt her at anføre alle disse Foranstaltninger. Det er tilstrækkeligt at konstatere denne Kendsgerning. Det forekommer os imidlertid nødvendigt at rejse og besvare det Spørgsmaal, om der dermed ogsaa internationalt er foretaget et positivt Skridt til den saa haardt tiltrængte generelle Ordning af Handelsforbindelserne.

Det viser sig ved en nærmere Undersøgelse, at alle af Devalueringslandene hidtil gennemførte Foranstaltninger paa det handelspolitiske Omraade kan indordnes under Kategorien Devalueringens »Biomstændigheder«. Det er Foranstaltninger, som paa den ene Side skal mildne eller ophæve nye skadelige Følger af Devalueringen overfor den verdensøkonomiske Partner og desuden paa den anden Side i fremragende Grad er til Fordel for vedkommende Devalueringslands egen Økonomi. Foranstaltningerne tager — sagt med faa Ord — overvejende Sigte paa Hjemmemarkedet, men ikke paa Verdensmarkedet.

Men denne Kendsgerning forringer ingenlunde disse Foranstaltningers almindelige Værdi, thi det er ubestrideligt, at enhver Ophævelse af Handelshindringer (uanset hvilke Motiver der ligger til Grund herfor), betyder et Fremskridt, der ogsaa kommer Verdensøkonomien tilgode. Kun maa man herved være klar over, at den egentlige Opgave: paa Grundlag af et internationalt Samarbejde mellem alle Lande grundigt at bekæmpe Handelshindringernes Onde, endnu ikke er taget op, saalænge kun Devalueringslandene træder i Aktion og de andre økonomiske Stormagter er passive Tilskuere.

Saafremt Valutatilpasningen — saaledes som Initiativtagerne og Tilhængerne dog aabenbart ønsker det — virkelig skal føre til en videre Genrejsning af Verdensøkonomien og skabe bedre og mere stabile Markedsforhold, er det nødvendigt at foretage videregaaende Skridt paa det handelspolitiske Omraade. Den fornødne Afstandtagen fra en i aarevis ført skæbnesvanger Handelspolitik. *som i det store og hele kun har ført ikke blot Verdensøkonomien, men ogsaa alle enkelte Landes Erhvervsliv ud i større Nød og Trængsler,* vil nødvendigvis være forbunden med visse Ofre. Ingen er gerne rede til at bringe det første Offer — Udsigt til et Resultat har kun den kollektive Handling.

Hvem kan og hvem skal handle »kollektivt«? Den økonomiske Verden staar i Dag delt i to Lejre, hvis Handelspolitik — under Indflydelse af den politiske Grundopfattelse — staar i skarp Modstrid med hinanden. Paa den ene Side staar de demokratiske Lande, som principielt har fastholdt Ideen om den verdensøkonomiske Arbejdsdeling paa en Tid, hvor de selv i en stadig større Udstrækning hemmede denne gennem deres meningsløse Handelspolitik. De er desuagtet forbleven »Verdensborgere«. Overfor disse Lande staar de fascistiske Diktaturlande, som nu har gjort Selvforsyningen til et nationalt Dogme. I Modsætning til Demokratiets Internationalisme giver Autarkitanken bevidst eller ubevidst Udtryk for den middelalderlige Tendens til et »Tilbage til den lukkede Handelsstat«. Farligheden af et saadant Autarki af fascistisk Karakter, denne Autarkibesættelse, der allerede i Fredstider (som Forberedelsestrin til Krig) har den »totale Krigsøkonomi« for Øje, afsvækkes ikke derved, at man søger at undskylde den med en Nødstilstand, saaledes som Diktatorerne ynder at gøre det. — Tværtimod: det gør den endnu farligere.

Arbejderbevægelsen er i hvert Fald klar over — og Verden burde ikke længere stille sig blind overfor denne Erkendelse — at Forholdet mellem Autarkister og Ikke-Autarkister yderlig kan forskyde sig til Gunst for Autarkiet. Thi Autarkiet er ikke blot en økonomisk Konstellation, men samtidigt ogsaa en Aandsretning. Handelsministrene i de demokratiske Lande bør derfor regne med, at man fremmer Udbredelsen af Autarkiet som økonomisk Ledmotiv, saafremt der ikke snart tilvejebringes en tilfredsstillende Løsning af Problemet om Verdensøkonomiens Organisering.

K. U.s sande Ansigt

Under denne Parole har K. U. Landet over afholdt Møder for om muligt at faa villedt endnu nogle Hundrede eller Tusinde unge Arbejdere. Og det skal ikke nægtes, at det er en rask Kop The at faa serveret. Efter de bedste Nazimønstre er Stormtropperne samlet i Salen i lange Støvler, Skraarem, sorte Benklæder og grøn Bluse som Udsmidere. Det er en alvorlig Anklage mod sund Fornuft, at dette Misfoster faar Lov at udvikle sig til en Kræftsvulst i Samfundet. Hele Mødet er en Blanding af barnlig Naivitet, laveste Raahed og 3. Klasses Skuespillerkunst i Samarbejde med Tilsvining af Socialdemokratiets og Fagbevægelsens Ledere.

Hvad byder disse Sjakrere paa? Sundhed og Frihed. Derved forstaas en Renselse af den »nordiske« Race, »som vi er saa stolte af at tilhøre«. Racen, der betyder Verdens Frelse for Socialisme og andre asiatiske Bevægelser. Frihed er at skabe Muligheder for personlig Initiativ, hævde det individuelle i enhver Samfundsborger og standse »socialistiske« Ensretninger. Det gøres ved en »systematisk, national« ens Opdragelse af de kommende Generationer, iføre Ungdommen Uniformer, hvorved der ikke er Forskel paa rig og fattig, naar Kvinden opnaar Giftealderen, da at fjerne hende fra Erhvervslivet, Fagbevægelsen skal respekteres som Fagbevægelse (Forsikringsinstitution), og helt nye Toner, enhver Arbejder skal nu være Medlem af sin Fagforening, Handels- og Kontormedhjælpernes Kaar skal forbedres, ublu Arbejdsgivere skal klapses af, Lærlingelovens Skikkelse er til Dels skabt efter K. U. s Ønske (Ludvig Christensens Forslag), naar Aktieselskaberne faar et *vist* Overskud, da skal en Del procentvis uddeles til *værdige* Funktionærer og Arbejdere, der skal oprettes *sociale* Fonds, som har til Formaal at finansiere Studierejser o. lign. — ogsaa for *værdige* Funktionærer og Arbejdere, Frihed for K. U. til at føre sin Agitation paa lige *demokratisk* Fod med andre Ungdomsorganisationer uden Frygt for Forstyrrelser af »den røde Pøbel«.

Oh, man var saa sociale —

Og hvad er saa K. U.s *sande* Ansigt? Ja, Tonerne har vi hørt før. Naar vi i en Film ser et K. U. Møde i vildt Slagsmaal, føler man ligesom de engelske Arbejdere et naturligt Had mod Mosleys Sortskjorter, mod de franske Ildkorps, som de franske Arbejdere protesterede mod at lade passere Arbejderkvartererne, føler sig hensat til Italien og Tyskland med *pligtig* Arbejdstjeneste. Man hører Bumpene fra de fascistiske Lus i Pelsen, som vel stammer fra Carsten Rafts Besøg i Rom, Pürchels Besøg i Tyskland og Jack Westergaards Forlovelse med de franske Fascister. Man fornemmer den store Sympati for de samvirkende Fagforbund, som jo er den største Kunde i Samfundet. Et Firma er blokeret, Underbetaling. Nogen Tid efter ansættes nogle unge Mennesker. Man faar af *dem selv* at vide, at de er engageret igennem K. U. og at K. U. nok skal beskytte dem mod Forfølgelser m. m. Bulen i St. Kanikkestræde har aabnet Arbejdsanvisning ifølge deres Program af 24. Marts 1934. K. U. vil staa Last og Brast med de dømte fra de forskellige Urosager med »General« Beck i Spidsen. Man lærer Jiu-Jitsu, S-T (Stormtropperne) ledes af en Løjtnant og holder Natmanøvrer med »Angreb« paa København, Næstformanden er forøvrigt Voldsmanden Beck (en køn Plante). Folkefællesskabet har det lige saa godt som i Tyskland og Italien: Levér bare din sidste Skjorte i Folkefællesskabets Navn, saa er du jo sikret bagved de talende Kanoners Mundinger — og det kalder K. U. Fredstaktik.

Det var K. U.s *sande* Ansigt — et andet Fjæs end det, det smukke Jomfruansigt, man viser ved Møderne. Mefistofeles er ikke død endnu, og det kan jo hænde, at Grethschen endnu engang lod sig forføre. Spørgsmaalet er vigtigere end hvad den Arbejder tænkte, sagde og mente. Det er ikke Fritz Clausen, vi skal vente os de Resultater fra, men derimod disse politiske Charlataner, der betyder en Fare for det danske Folk og det, dette Folk igennem Aartier har bygget op.

København, den 21. November 1936. *Torben Eriksson.*

Nytaar.

Et stakket Aar er nu forbi,
som mange andre Aar,
der kom og gik i Hi.
Vor Moder Jord blev tynget
og plettet slemt med Blod
af Krig, der førtes mod de smaa —
den tøjleløse Skændsel, som
vi næppe helt forstod.

Og fik vi mangt et Judaskys,
og vaklede vor Tro
paa Broderskabets Sag,
vi skal dog ikke synge
et Ligtogs Sørge-Sang,
men bygge op vor fælles Bro
og faa forøget Kraft og Mod
af hvert et Nederlag.

Adolph Juliussen.

Nytaarsbetragtninger

Vi gengiver et Par Udtalelser af de to faglige Hovedorganisationers Formænd:

Strejkeretten bør ikke opgives

Den konstituerede Formand for De samv. Fagforbund, Folketingsmand *Chr. Jensen* skriver i »Arbejderen« med Henblik paa Lockouten i Foraaret:

Ved sin Stilling til den foreliggende Situation var De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg klar over, at Statens Ret til Indgreb i Forholdet mellem Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer ikke kan benægtes i ganske særlige Tilfælde, d. v. s. i saadanne Tilfælde, hvor en Arbejdskamp standser baade Import og Eksport eller hvor en Konflikt berører livsvigtige Omraader af Samfundslivet. I saa Henseende maa Arbejderorganisationerne ligesom Landets øvrige Borgere bøje sig for Rigsdagens Beslutninger. Men Forretningsudvalget mener dog paa den anden Side at være i Overensstemmelse med Arbej-

dernes overvældende Flertal, naar det fastholder sit principielle Standpunkt, at Organisationerne ogsaa under Selvforsyning og Planøkonomi bør have Frihed til at ordne deres egne Forhold uden Indblanding fra Tredjemand, selvfølgelig under tilbørlig Hensyntagen til Samfundets Tarv.

De samvirkende Fagforbunds Ledelse havde selvfølgelig helst set, at Konflikten var blevet bilagt paa det af Regeringen foreslaaede Grundlag, d. v. s. Mæglingsforslagets Ophøjelse til Lov, og naar et Flertal af Forretningsudvalget alligevel gav sin Tilslutning til Loven om tvungen Voldgift, skete det med Henblik paa den spændte økonomiske Situation og de bestaaende Handelsaftaler med Udlandet. Hele Forretningsudvalget udtalte dog samtidigt, at der dermed ikke skulde skabes Præcedens for en voldgiftsretlig Afgørelse af eventuelt senere opstaaende Konflikter. Dette Standpunkt er tilmed blevet yderligere understreget paa De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde i Maj 1936, der udtalte, at Fagforeningerne ikke er til Sinds at fraskrive sig Retten til at iværksætte Strejker, hvis Forholdene tvinger hertil.

Det er mit Haab —

Arbejdsgiverforeningens Formand, Ingeniør *Julius Madsen* har udtalt sig til Nationaltidende om Overenskomstsituationen og siger bl. a.:

Vi staar nu overfor en ny Overenskomstsituation. Ved Mæglingsforslaget i Foraaret opnaaedes der ganske vist 2-aarige Overenskomster for en Række Virksomheder. Ikke desto mindre er der ca. 200 Overenskomster, omfattende ca. 80,000 Arbejdere, under Forhandling i Øjeblikket. Det er mit Haab, at man i Underorganisationerne med de nye Forhandlingsregler i Haanden i stort Omfang vil kunne forhandle sig til Rette. Forhandlingerne i Underorganisationerne skal være afsluttet den 15. Januar, hvorefter Indberetning skal ske til Hovedorganisationerne, der i den derpaa følgende Maaned skal søge at rydde tilbagestaaende Uoverensstemmelser af Vejen. Ved disse Forhandlinger gælder det om, at Kravene fra begge Sider stilles med forstandigt Maadehold og at Parterne ved Forhandlingsbordet møder med god Vilje til at opnaa det for Produktionen bedste Resultat, saaledes at man kan udnytte alle de Arbejdsmuligheder, der findes her i Landet.

Faglig Studierejse i Tyskland

IV

(Sidste Artikel.)

Til mit Ophold i München knytter sig endnu en interessant Oplevelse, nemlig Besøget paa det store Dagblad,

»Münchner Neusten Nachrichten«.

Denne store Virksomhed, hvortil ogsaa er knyttet Bogbinderi, Reproduktionsanstalt, Værk-, Akcidens- og Tidsskrift-Trykkeri, beskæftiger i de tekniske Afdelinger 1300 Mennesker.

Jeg gennemgik — som sædvanlig ogsaa her under elskværdig og velvillig Ledelse — den store Bedrift i Ordets egentligste Forstand fra Loft til Kælder. Virksomheden har eget Elektricitetsværk, som omformer den fra Byen modtagne »raa« Strøm, og som en ufejlbarlig Sikring mod det skæbnesvangre Uheld at kunne komme til at staa uden Elektricitet ved Forstyrrelser ude fra fyres der til Stadighed under to Dampkedler, saaledes at man til enhver Tid selv er i Stand til at frembringe den nødvendige Strøm til at holde den store Virksomhed i Gang.

I Firmaet Tidsskrift-Trykkeri er opstillet den største eksisterende Hurtigpresse, i Avistrykkeriet findes otte mindre og en meget stor Rotationsmaskine. Pladerne, som fornikles til Trykningen af de store Oplag, løber automatisk fra Stereotypilokalerne ned til Rotationsmaskinerne. — I Trykkeriet bemærkede jeg en særlig konstrueret Maskine, paa hvilke man opkørte Rotationsmaskinernes Rest-Ruller til store Ruller igen, et Arbejde, som efter hvad min Ledsager fortalte, udmærket lønnede sig.

Inden jeg forlod »Münchner Neusten Nachrichten«. fik jeg foræret en Reklametryksag for Bladet. Det er et Hæfte i Kvartformat, indeholdende Stof og Annoncer fra en enkelt Avis, — Hæftet er paa 116 Sider!

— — —

Fra München foretog jeg en Udflugt til den lille, idylliske Bjergby Oberammergau, til Garmisch-Partenkirchen og Mittenwald ved Grænsen ind til Østrig. — Sletteboens Møde med Alpernes massive Granitmasser er af betagende Virkning. De himmelstræbende Tinder er selv i Højsommerens Tid dækket af Sne. Skyerne smyger sig som Damp fra en Kæmpekeddel i Kog omkring Bjergenes Toppe og Sider; men ikke altid holder »Dampen« sig i Højderne, — dybere og dybere kan den synke for tilsidst at styrte ned over de grønne Dale som isnende Regn.

Men Bjergfyrren, som kæmper sin sejge, udholdende Kamp for at holde sig fast i en jordfyldt Afsats paa Bjergsiden eller i en Klippespalte, ranker sig forsigtigt paa saadanne Dage. Den døjer Kulden og elsker Regnen, som giver Rødderne Kræfter til at holde fast, og udskyder Fristen til der ikke kan suges mere Næring af den sparsomme Jord.

Med Mittenwald som Udgangspunkt foretog jeg en Tur op til de store Elektricitetsværker ved Kochel-See. Værkerne, der udnytter Vandstandsforskellen mellem Walchensee og Kochelsee, forsyner det meste af Sydtyskland og de tyske Rigsbaner med Elektricitet.

Ved Værkernes Bygning fandt 17 Arbejdere Døden; en Tavle paa den store Maskinhals Mur minder den besøgende om deres Navne. —

Efter de interessante Dage i München og den enestaaende Oplevelse at se det sydligste Tysklands storslaaede Natur blev det omsider Tiden at sætte Kursen lidt mod Nord, — Rejsen gik videre til Stuttgart.

Byen ligger i Neckar-Dalen, og opad Højderne omkring den veksler Vinhaver med Villaer og Blomsterhaver.

I Stuttgart besøgte jeg det store Akcidens- og Værktrykkeri,

Stähle & Friedel,

under Ledsagelse af Chefen, Hr. Dopfer. Ved Præsentationen havde Hr. Dopfer foreholdt mig, at Firmaet i Konkurrencen med de store Bogtrykker-Byer, Leipzig og München, var henvist til at hævde sig ved omhyggeligt gennemført Kvalitetsarbejde. Min Rundgang i det store Hus blev i høj Grad en Bekræftelse af Chefens Ord.

Et overvældende Udvalg i smukke, moderne Skrifter, de bedste og nyeste Maskiner stod her til Kollegernes Raadighed, — at de ogsaa forstod at bruge begge Dele, vidnede de mange smukke Arbejder paa det bedste om.

Hr. Dopfer gav sig god Tid til at føre mig rundt og forklare, og inden vi skiltes, viste han mig den Venlighed at forære mig Firmaets Skriftprøvebog — et Pragtværk med de herligste Eksempler paa Skrifternes Anvendelse — hvis Fremstillingspris har andraget over 25 Mark pr. Eksemplar.

Min Rejses sidste Fabriksbesøg skulde aflægges paa

Heidelberg-Fabrikerne

i Heidelberg. Jeg kom til Byen Lørdag Aften, havde altsaa om Søndagen Lejlighed til at gøre mig bekendt med den skønne, gamle og verdenskendte Universitetsby. — Naar Navnet Heidelberg nævnes, ledes Tankerne vel som oftest hen paa Slottet, der siden 1764 har ligget i Ruiner. — I Aarene 1689 og 1693 beskød Franskmændene Slottet og havde udmærket Held med deres Ødelæggelsesværk, — i 1764 tog Lynet sig af Resten; men helt i Grus er de gamle rhinske Pfalzgrevers Borg altsaa ikke, den henligger nu som Tysklands baade største og smukkeste Ruin.

Knytter der sig end til Heidelberg megen Romantik og mange historiske Minder, saa er den dog ogsaa en By, som har Rod i Nutiden; et Bevis herpaa er blandt andet de kendte Heidelberg-Fabriker, — i disses store Maskinhaller henfalder man ikke let i Grublerier over det, som engang var!

Hvert 41. Minut staar en Heidelberg Automatmaskine færdig! Denne Kendsgerning maa jo i høj Grad siges at være et Pust fra Nutiden.

En glimrende Organisation af Arbejdet kendetegner Heidelberg-Maskinernes Tilblivelsessted, og her i Fabrikerne saa jeg for første Gang Transportbaandet i Virksomhed, og som et Kuriosum kan nævnes, at Baandet paa det sidste Monteringsstadium kun gled een Meter frem om Dagen. —

Efter Rundgangen i Værksteder og Samlehaller sluttede vi ogsaa i denne Fabrik af i Hustrykkeriet, hvor jeg havde Lejlighed til at se de sindrige Maskiner i praktisk Arbejde.

Firmaet har til Stadighed en Demonstrationsvogn kørende i Tyskland — en lukket Bil med indbygget Maskine. I Hjemlandet er over 6,600 Heidelberg-Automater i Gang, i Sydafrika 400, og her hjemme er Maskinen jo heller ikke ukendt! — Under min Rundtur i Virksomheden bemærkede jeg, at der var flere fremmede til Omvisning. — —

Fra Heidelberg fortsatte jeg min Rejse videre til Frankfurt og Mainz. Formaalet med at tage til Mainz var det at faa Lejlighed til at se Gutenberg-Museet. Jeg led her den Skuffelse, at Afdelingerne med Gutenbergs Trykkeri og Skriftstøberi var lukket, — Pressen og alt andet Inventar var sendt til Deutschland-Udstillingen i Berlin i Anledning af Olympiaden.

Men Museet bød paa mange interessante Ting endda.

Af særlig Interesse er Afdelingen for Bogtrykkerkunstens Udvikling fra dens Opfindelse til det 19. Aarhundrede, udmærket illustreret ved en Udstilling af Bøger, Aviser og andre Publikationer. I et følgende Lokale anskueliggøres de yderligere Fremskridt fra 1900—1914, og i denne Afdeling er tillige medtaget Fremgangsmaaderne ved Offset- og Lystryk og Litografi.

I et andet Lokale rummer Glasmontrerne forskellige sjældne Kuriositeter, for Eksempel en indisk Bibel, skrevet paa Bast, en Lertavle med Kileskrift fra det gamle Babylon, Teglstykker med romerske Legionsstempler og et beskrevet Mumiebind. Med sine Interiører fra Gutenbergs Værksted, sine Samlinger af gamle og nye Værker og de anskueliggørende Udstillinger af de grafiske Fags Virkemidler er Museet absolut en stor Seværdighed.

Fra Fortidsminderne i Mainz gik det tilbage til den haandgribelige Nutid i Frankfurt, til Bauersche Schriftgiesserei, hvor den hjertelige Venlighed, hvormed jeg blev modtaget ikke alene glædede mig meget, men tillige blev Grunden til et udbytterigt Besøg.

Bauers Skriftstøberi, som, efter hvad man fortalte mig, staar foran store Udvidelser, er allerede nu Tysklands største, med Filialer baade i Barcelona og New York.

Et Blik ned gennem de store Støbehaller frembød et sjældent Billede af intenst pulserende Arbejde.

I lange Rækker, Side om Side, hamrede Støbemaskinerne deres taktfaste Slag, for Brødskrift-Maskinernes Vedkommende følger Slagene saa hurtigt efter hinanden som et Vækkeurs Tikken, og ved hvert »Tik« bliver et nyt Bogstav til. For de Maskiner, som er indstillet til Støbning af større Skriftgrader, følger Slagene med større Mellemrum, og Haandstøbemaskinernes Tempo er Skriftstøberen — til en vis Grad formodentlig! — selv Herre over. Som allerede nævnt under Omtalen af mit Besøg hos Genzsch & Heyse, er de gamle Haandstøbeforme endnu i Brug, idet Skrive- og Kursivskrifterne med deres »Overhæng« kun kan fremstilles ved Hjælp af disse.

Man kan et Øjeblik ved Synet af alle disse hurtigt arbejdende Maskiner og de travlt beskæftigede Mennesker baade ved Højdehøvlings- og Efterslibnings-Maskiner, ved Eftertællings- og Paknings-Borde, undre sig over, at saa uhyre Mængder af Skrift virkelig kan finde Afsætning. Men naar man saa paa sin videre Vandring gennem den store Bedrift omsider slutter i Forsendelseshallen, hvor Travlheden ikke er mindre, saa erindrer man sig, at Verden er stor, og at Dagene jo ikke gaar sporløse hen over den Skrift, som samles i Vinkelhagen fra Fag og Nedstikningskasser.

Ved Afskeden med min Ledsager blev jeg ikke alene betænkt med Tryksager og et Eksemplar af Skriftstøberiets »Typo-Skitse-Kartotek«; men jeg fik tillige Løfte om, at der vilde blive stillet en Lysbilled-Serie, »Hvordan Bogtrykskrift bliver til«, til Raadighed, saafremt Firmaet fik Anmodning derom.

— — —

Med Besøget hos Bauer havde jeg gennemført min Rejseplan, og fra Frankfurt tiltraadte jeg da Hjemrejsen.

Min Rejse var helt igennem forløbet paa allerbedste Maade, og som det fremgaar af Beretningen, mødte jeg overalt den største Velvilje og Elskværdighed. Naar jeg havde fremvist mine Introduktionsskrivelser, fremhævet, paa hvilken Maade jeg var blevet i Stand til at foretage Rejsen, og hvad dens Formaal var, stod alle Døre aabne, og man tog sig med venlig Interesse af mig.

Med en videre Horisont — rig paa mangeartede Indtryk — med en efter Forholdene og egen Mening ret grundig Viden paa de specielle Omraader, som det var min Rejses Formaal at erhverve mig, er jeg vendt hjem.

Odense, i Oktober 1936. *Aage Vilh. Pedersen.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Glæde over 40 Timers Ugen

Da 40 Timers Arbejdsugen i Begyndelsen af November traadte i Kraft for Grubearbejderne i Nordfrankrig blev denne Begivenhed fejret ved store Festligheder.

Den nye Arbejdsordning giver Grubearbejderne yderligere en Fridag om Ugen. Paa Grundlag af Overenskomsten mellem Grubeejerne og Arbejdernes Forbund er nemlig de 40 Timer fordelt paa fem Dage med otte Timer hver Dag. Fridagen knyttes obligatorisk til Søndagen, og bliver altsaa enten en Lørdag eller Mandag. Grubearbejderne foretrækker Mandagen som Fridag, medens de benytter Søndagen til Familiebesøg og Udflugter.

Den Dag, da 40 Timers Ugen traadte i Kraft, var Grubeskakten stængt. Kun de elektriske Ovne var i Virksomhed. De kunde ikke standses uden Fare. For Arbejderne ved disse Ovne er der fastsat en særlig Bestemmelse for Skift. Det ene Hold arbejder fra Mandag til Fredag og det andet fra Tirsdag til Lørdag.

Finlands Typografer

kunde den 1. Januar 1937 fejre 40 Aars Dagen for deres Forbunds Oprettelse. Forbundet har i de forløbne Aar været ude for stærke Storme. I 1905 vedtog Flertallet mod en stærk Minoritet at tilslutte sig Socialdemokratiet, hvilket medførte en indre Splittelse blandt Medlemmerne; kun den kollektive Aftale bandt dem sammen. Revolutionen i Rusland i 1906 bevirkede ogsaa et stærkt Røre blandt Arbejderne i Finland, og ved Forbundsmødet i 1915 vedtog Typograferne at ophæve det obligatoriske Bidrag til Socialdemokratiet og var dermed, atter politisk neutralt.

Under Borgerkrigen var Typograf-Forbundet naturligvis ogsaa Genstand for de hvides Opmærksomhed. Dets Formand *O. A. Nyman*, var saaledes fængslet i et halvt Aars Tid. Han beklædte Formandspladsen i 27 Aar. Forbundet, der nu er sammensluttet med Bogbinderne under Navn af Finlands Bogarbejderforbund, ledes nu af *A. J. Hällström* og *U. H. Immonen*.

Brødpriserne stiger atter

Vi har set af Meddelelser i Pressen, at Brødpriserne skal sættes op, der er nemlig Hause i Øjeblikket paa Kornbørserne i Verden.

Et venligt Forsyn har i Aar sørget for, at der har været en relativ daarlig Høst i alle kornproducerende Lande. Samtidig er, som Følge af Staternes Kamp mod tidligere Aars overvældende Grøde, de dyrkede Kornarealer indskrænket betydelig i mange Lande, og Verdenspressen taler allerede nu om, at Verden i Vinter vil komme til at mangle Hvede.

Saa er der Hause paa Børsen, gode Tider, Penge at tjene. Kapitalen søger til Kornbørserne, alle vil have Del i Rovet, vil købe Hvede i Dag for at sælge det i Morgen til stigende Priser. Spekulationen er i fuld Gang. Statsmændene er blevet befriet for en stor Byrde. De mægtige Lagre af Hvede, de tidligere Aars Overskudsproduktion, ligger der ikke mere som en tyngende Trusel mod det kapitalistiske Samfunds Stabilitet og Rentabiliet.

Internationale Konferencer har været afholdt, Statsmænd har holdt Raadslagninger, diplomatiske Noter er udvekslet og kloge Økonomer har grublet deres kloge Hoveder graa over Problemet over de store Hvedebeholdninger. Kornsiloerne i Verdens Havnebyer med deres Millioner Tønder gylden Sæd, en »Guds Gave« til Menneskene, var virkelig ved at ryste det kapitalistiske Samfund i dets Grundvold.

Under denne Krise, sagde Statsmændene, er det nødvendigt at vise Samfundssind, vi maa spare.

Depression, sagde Økonomerne, vi maa indskrænke os, nedsætte Forbruget.

Og Kornbeholdningerne voksede og voksede. Panik paa Børserne, Banker ramlede, Spekulanter gik Fallit. Guldkværnen var et Øjeblik holdt op at male. Var det underligt, at Forfærdelsen greb om sig. Godt da, at et naadigt Forsyn paa ny skaber »Orden« til Veje ved et Misvækstaar!

Ganske vist. Nogen egentlig Grund til, at Hveden skulde ligge og fordærves i Kornsiloerne Aar efter Aar var der ikke. I Europa var der hundrede Tusinder, der spekulerede sig i Fortvivlelse for at skaffe et Stykke Brød. I Asien døde Millioner en langsom og pinefuld Hungersdød, medens det gyldne, livgivende Korn hobede sig op i Havnebyernes Siloer.

Men det var aldrig de sultende og døende, der skabte Statsmændene Bekymringer, de er jo nemlig en Del af det »velordnede« Samfund, og det skaber ingen Statsmand eller Nationaløkonom en søvnløs Nat. Men naar Millionærer gaar Fallit og Bankerne standser deres Betalinger, saa er Samfundet i Fare.

Men nu er jo alt ved »Guds naadige Styrelse« bragt i Orden — Guldkværnen maler igen. Millionærer, der i Gaar var paa Fallitens Rand, ser i Morgen sin Formue fordoblet. Banken, der i Gaar maatte standse sine Betalinger, begynder allerede i Dag at finansiere Bøndernes Indkøb af Saasæd til Foraaret mod Pant i Høsten og Sikkerhed for Rente og Rentes Rente.

Der er Hause paa Kornbørserne. Brødet bliver dyrere. Et økonomisk Problem er løst. Selvfølgelig skal nogle Millioner Mennesker sulte, i Tyskland vel nogle hundrede Tusinde dø af Underernæring, i Danmark kommer den arbejdsløse til at stryge Mælken til Børnene for at skaffe Brødet. Husmanden kommer ikke alene til at betale mere for Brødet, men hans Raaprodukter til Flæske- og Ægproduktionen bliver dyrere, længere ned i Armod med ham.

Det bliver en Dyrtidsvinter for de fattige, men det betyder jo netop større Indtægter og øget Rigdom for dem, der i Forvejen har mere, end de kan bruge. — Elendige Samfund.

(Arbejdet.).

Meddelelse fra Bogføringskonsultationen, Teknologisk Institut.

Da vi har Erfaring for, at der ofte melder sig Vanskeligheder, naar Selvangivelsen skal udfyldes, skal vi herved erindre om, at vi ligesom tidligere Aar gerne vil være Haandværkeren og den mindre Industridrivende behjælpelig med Opgørelse af Aarsregnskabet og Udfyldelse af Selvangivelsen, og at vi udfører saadant Arbejde for en yderst rimelig Betaling.

Hvis De ønsker at gøre Brug af vort Tilbud, henvend Dem da saa snart som muligt til os — enten pr. Telefon: Central 8760, Lokal 14, eller mundtlig eller skriftlig, Adresse: Bogføringskonsultationen, Teknologisk Institut, Hagemannsgade 2[1], København V.

Afdød Kollega

Th. Berthelsen, en af »Politiken«s gamle Sættere, døde forleden, knap 74 Aar gammel. Gennem de sidste ca. 30 Aar arbejdede Berthelsen i »Politiken« og passede sin Gerning til den Dag, han døde. Berthelsen var kendt og afholdt for sit gode Humør; han havde en dramatisk og en sanglig Aare og var i sin Tid Medstifter af Gutenberg-Koret. Berthelsen begraves Fredag den 8. Januar Kl. 12½ fra Søndre Kapel paa Solbjerg Kirkegaard.

Den internationale Højskole i Helsingør

Den internationale Højskole i Helsingør, der i Vinter har 85 Elever, optager en Del nye Elever fra 4. Januar. Arbejdsløse i Fag, hvori der er ekstraordinær Arbejdsløshed, kan faa Understøttelse til Dækning af Udgifterne ved Opholdet gennem Arbejdsdirektoratet.

Sommerskolen varer fra 20. April til 16. Juni. Der kan søges Amtsunderstøttelse til Hjælp til Betalingen for Deltagelse i dette Kursus. Der undervises i Dansk, Regning, Samfundslære, Kooperation, Fagforeningskundskab, Internationale Forhold, Engelsk og Tysk.

De faste Lærere er Tyskerne August og Gertrud Henning, Englænderen Percy Wait, Danskerne cand. mag. Kelstrup, cand. mag. Fjalland og Forstanderen cand. mag. Peter Manniche. Paa Vinterskolen underviser desuden stud. polit. Iisager, cand. polit. Vang og Adjunkt Jørgen Monrad, paa Sommerskolen Englænderen Dr. polit. Griffiths og Svenskeren Lektor Joel Fajerson.

Paa Vinterskolen er ca. ¼ og paa Sommerskolen ca. ⅔ udenlandske Elever.

Lærlinge-Løn i Norge

Den norske Bogtrykkerforenings Generalmøde har fastsat følgende ensartede Lønninger for Lærlinge i Bogtrykfaget for hele Landet:

1. Læreaar	. . . . .	Kr. 16,00	pr. Uge
2. do.	. . . . .	— 20,00	—
3. do.	. . . . .	— 24.00	—
4. do.	. . . . .	— 28,00	—
5. do.	. . . . .	— 36,00	—

Dette til Efterfølgelse for vore hjemlige Bogtrykkere, som hidtil har modsat sig enhver Tarifering af Lærlingenes Løn.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Typografen paa Valsen før og nu. Torsdag den 14. Januar Kl. 21.15 afholder vi vort første Møde i det nye Aar. Typograf Thomsen, der for et Par Aar siden rejste rundt om Middelhavet paa Cykle, vil i et Foredrag fortælle om sin Rejse gennem de 3 Verdensdeles mange Lande og med Lysbilleder illustrere alle de mærkelige og fremmedartede Indtryk han mødte paa sin Vej. Til Indledning vil Københavns Afd.s Formand, Sigv. Hellberg, der selv har prøvet at tage paa Valsen, dengang Verden laa fri og aaben, i korte Træk berette om, hvorledes det dengang gik for sig. — Mødet afholdes i Lokalet, Evaldsgade 3, der vil være aabent fra Kl. 20.30, og Faglitteratur er fremlagt.

Week-end-Tur. Lørdag den 16. og Søndag den 17. ds. forsøger vi i Lighed med sidste Aar at arrangere en Week-end-Tur til det smukke Vandrehjem i Søllerød. Prisen bliver ca. 1,50 Kr. for Cyklister, Toghold vil sandsynligvis ogsaa blive startet. Tæpper kan laanes paa Vandrehjemmet, naar det bemærkes ved Tilmeldelsen der skal ske senest Fredag den 15. paa Kontoret i Evaldsgade eller paa Amager 5685 u.

Stiftelsesfesten Lørdag den 23. Januar bliver Aarets store Clou. *Elo Magnussen* indleder med sit kendte Orkester — *Velkomst — Prolog* ved Skuespiller *Villy Nielsen* skrevet af Forf. A. D. Henriksen — Fløjtefænomenet *Zander* fra Zigeunerhallen underholder — Koncertsanger *Tscherning Møller* synger Operettesange — Hypnotisøren *Chas Evert* optræder. Bal til Kl. 2 afbrudt af Solistoptræden. Orkestret ledes af Elo Magnussen. — Billetter à 75 Øre faas paa Kontoret i Evaldsgade og hos Styrelsesmedlemmerne.

— — —

For at faa saa mange som muligt til at være Afdelingen behjælpelig med at sælge Billetter, er der truffet en Ordning saaledes, at der udstedes en *Fribillet*, for hver 10 solgte Billetter. *Styrelsen.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30.

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: 10-11.30 og 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.
Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

Underafdelingernes Formænd.
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Tlf. 13.331. Priv.: Ryv. 2059
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Tlf. C. 4331. Priv.: Ryv. 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nora 8344

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

29. December: Faaborg 100,00, Helsingør 400,00; 30. December: Fredericia 200,00; 4. Januar: Varde 800,00.

København, den 5. Januar 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Sætter Tonning Rasmussen, tidl. Medl. (Graf. Comp.), Hj.arb. Poul Lund (Geodætisk Institut).

Tiltraadte.

København: 5797 Laust Vistisen fra Aarhus (Egm. H. Petersen), 5391 Valdemar Jonasen fra Assens (arbl.), 5293 Jørgen Hansen fra Næstved (arbl.), 5287 Gregor Wigh fra Rejse (arbl.), 6575 Svend Andersen fra Støberiarb. (Nationalkasseapparater).

Aabenraa: 5821 Svend Sahl (arbl.), 6317 Carl Clausen (arbl.), 5810 Hans Mohrdieck (arbl.), 7558 Olaf Will (arbl.). Assens: 2210 Gurli Christensen (arbl.). Esbjerg: 7230 Aksel Schultz (arbl.), 6841 Elias Borch (arbl.). Fredericia: 3287 Georg Nielsen (arbl.). Frederikshavn: 7273 Aage Petersen (arbl.). Horsens: 7234 Em. Erichsen (arbl.). Kolding: 7928 Ejner Topholm (arbl.). Nyborg: 4392 Marius Rasmussen (arbl.). Odense: 7844 Louis Chr. Henriksen (arbl.), 3218 Oluf Mar. Pedersen (arbl.). Skive: 3563 Folmer Dalsgaard (arbl.). Svendborg: 7256 S. M. Hansen (arbl.). Viborg: 3552 Agner Jørgensen (arbl.), 5370 Ernst B. Andersen (Thomsens Eftfl.).

Fratraadte.

København: 5414 Kaj Jacobsen til Stege, 3287 Georg Nielsen til Fredericia, 3563 Folmer Dalsgaard til Skive, 7558 Olaf Will til Aabenraa, 7908 Poul Berthelsen til Handels- og Kontorm., 7143 Carl Hornbeck paa Rejse.

Assens: 5391 Valdemar Jonasen til København (arbl.). Faaborg: 2210 Gurli Christensen til Assens (arbl.). Næstved: 5293 Jørgen Hansen til København (arbl.). Odense: 3114 Karl Johan Morild til Hjørring (arbl.), 3585 Albert Gammelmark til København (arbl.), 4392 Marius Rasmussen til Nyborg (arbl.). Randers: 5370 Ernst B. Andersen til Viborg i Pl. Skive: 7259 P. G. Jensen Dahl til Nykøbing M. (arbl.). Skjern: 3170 E. Michelsen til Holstebro (arbl.). Svendborg: 6923 Kaj Hansen paa Rejse. Varde: 7795 Vilhelm Petersen paa Rejse,

Udmeldte.

København: 2902 Stephan Leisner (Bogtrykker), 3310 Valdemar Olsen (Danske Tidskr. Forlag), 2172 Grethe Wendelboe (fratraadt Faget).

Horsens: 7622 Anders Axelsen (fratraadt Faget). Kolding: 1535 Børge Wich Nielsen (Faktor), 6410 Erling Fuglsang (Bogtrykker).

Udslettet.

2841 Helmuth Nielsen (forsvunden).

Annulleret Udslettelse.

København: 5259 Hj.arb. Billing (F. E. Bording).

Døde.

København: 283 Theodor Berthelsen (Politiken), 3181 Wilh. Henry Andersen (I. A. Hansen).

Til Juleuddelingen har jeg modtaget følgende Bidrag:

W. J. Christensen 114,00, Berl. Tidende (Sætteri) Rest 15,00, Bogtr. Joh. Olsen 15,00, Driftsbestyrer Danielsen 10,00, Faktor Wantzin 5,00, Det Berl. Bogtr. Personale 232,00, Politikens tekniske Klub (2. Br.) 300,00, Lerberg 12,00, Centraltrykkeriet (4.-5.-6. Br.) 82,00, Krohn 162,50, J. Jørgensen & Co. (5.-6. Br.) 110,00, Aug. Olsen 17,50, N. Olaf Møller 18,00, Hansen 5,00.

Tilsammen Kr. 1.098,00.

Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 14.930,80.*

København, den 5. Januar 1937. *O. A. Lundin.*

Rettelse. Den i sidste Nr. opgivne Sum paa 13.032,80 skulde være *13.832,80.*

Til Juleuddelingen har jeg modtaget følgende Bidrag:

Frederikshavn: Afdelingens Medlemmer 45,00; *Hillerød:* Faktor M. Hansen 10,00, Bogtr. Terkelsen 10,00, Faktor Rosendahl 5,00, Bogtr. Pallesen 10,00, Hillerød Journalistforening 10,00, Red. Laurids Hansen 10,00, Frbg. Amts Avis 20,00, Red. Kr. Olsen 10,00, Afdelingens Medlemmer 279,00, ialt 364,00; *Hjørring* Lokalafdeling (Lokalkassen) 160,00; *Randers* II: Red. Poul Winge 15,00, Forrf. Helmuth Bech 15,00, Red. A. L. Thomassen 5,00, Faktor J. Randrup 5,00, Bogtr. A. L. Pedersen, Allingaabro, 10,00, ialt 50,00; *Stubbekøbing*: Red. Reslow Olsen 5,00, Bogtr. Rasmussen 5,00, Afdelingens Medlemmer 12,00, ialt 22,00.

Ialt Kr. 641,00

Ialt med tidligere indkomne *Kr. 11.036,25.*

København, den 5. Januar 1937. *Ths. Pedersen.*

Tak

For al venlig Opmærksomhed, som blev mig til Del paa min Jubilæumsdag, bringer jeg herved min hjerteligste Tak.

Odense, den 3. Januar 1937. *Niels Rasmussen.*

Kvindeafdelingen

NYTAARSFEST

holdes imorgen

i Selskabslokalerne i Kødbyens Kro.

Indgangen aabnes Kl. 19.30.

Der spises præcis Kl. 20.

Billetter à Kr. 3,50 faas **iaften** hos Fru Stjernholm paa Forbundskontoret.

Styrelsen.

Korrespondancekursus

for Trykkere

Under Ledelse af vore Kolleger *H. Christoffersen* og *O. Chr. Sørensen* startes *1. Februar* et Korrespondancekursus for Trykkere. — Kursuset bestaar af 4 Lektioner samt Kritik. Følgende vil blive gennemgaaet:

Bogsidens Placering,
Det gyldne Snit,
Papirformater,
Farvespørgsmaal,
Haandskaarne og kemiske Tilretninger

Prisen for Kursuset bliver *5 Kr.*, og Beløbet bedes tilsendt Oplysningssekretæren sammen med Indmeldelsen *inden 15. Januar.*

KLUB-ANNONCER

Typografernes *eneste* KARNEVAL

afholdes Lørdag d. 13. Februar paa „Gimle".

TRYKKERIARBEJDERNES KLUB

Indbetaling af Kontingent samt Optagelse af nye Medlemmer finder Sted Fredag den 8. Januar Kl. 5½–6½ i Café »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76. *Styrelsen.*

Kun de originale
E. L. SÆTTERIMØBLER
betyder en virkelig Modernisering af Sætteriet ved
et helt gennemført System ... ...
ERIK LEVISON'S Specialværksteder for moderne Sætterimøbler

TYPOGRAFERNES UNDERSTØTTELSES-KASSE FOR ENKER OG EFTERLADTE

Restancer bedes snarest indbetalt. Kassereren, Carl J. Christoffersen, Hillerødgade 139, træffes hver Mandag Kl. 7—8 Aften.

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 505 (Peter Christian Valdemar Theodor Rasmussen) er bortkommen, indkaldes herved Ihændehaveren til inden 3 Uger fra Dato at henvende sig til Kassereren, Carl J. Christoffersen, Hillerødgade 139, i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 29. December 1936. *Bestyrelsen.*

A N N O N C E R

Maskinsætter

(Typograph) søger Plads straks. Billet mrkt. »29« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre Trykker,

dygtig, helst kendt med Farvetryk, kan straks eller senere faa fast Stilling paa større københavnsk Bogtrykkeri. Billet mrkt. »28« med Opgivelse af Reference modtager Bladets Kontor.

Sætter - Stereotypør

søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »30« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker.

Ung, velanbefalet Trykker, fra Provinsen, søger Plads. Billet mrkt. »31« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Farve- og Illustrationstrykker, 25—30 Aar, vant til at passe Hurtigpresser og Automatmaskiner søges af herværende Bogtrykkeri. Billet mrkt. »32« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidenstrykker,

34 Aar, gift, kendt med Apparater, søger Pladsforandring; har staaet i Arbejde i en Aarrække. Billet mrkt. »147« modtager Ekspeditionskontoret.

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 - 11395 - 14577
Grafisk Fagforretning · Eget Skriftstøberi · Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K. · Telefon Central 39 og 5539

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KØBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 2 KØBENHAVN DEN 15. JANUAR 1937 64. AARGANG

K. M. K.
bliver fem og tredive

Da K. M. K. — hvilket udlagt betyder Københavns Maskinsætter-Klub — for ti Aar siden fejrede sin 25 Aars Bestaaen, udgav Klubben et beskedent, net udstyret Festskrift, som kom alle dens daværende Medlemmer i Hænde, og hvori man ved Bidrag fra mange Sider forsøgte at tegne et Billede af Klubbens Liv og Virke gennem den Tidsperiode, den havde levet. Naar dette Kulturbillede nu skal videreføres for det sidste Tiaars Vedkommende, vil man forstaa, at det kun kan ske under meget begrænsede og snævre Rammer, al den Stund det hele Stof skal sammenfattes i en enkelt Artikel i et enkelt Numer af Typografernes Fagblad.

Da vor Klub under den sorte Syge havde holdt sin Jubilæumsfest med en beskeden Middag, med Gæster og Telegrammer og som Gave en stilig Dirigentklokke fra Landssammenslutningen samt megen anden Velmenthed, gik den tilbage til Hverdagen og Arbejdet og imødekommende Mishag fra mange Kanter, og nu er den altsaa blevet ti Aar ældre, ti Aar rigere paa Indsats og Erfaring. At den ogsaa er blevet ti Aar klogere, vil maaske ikke alle mene.

At lave en Kronologi over de sidste ti Aar vilde blive skematisk og omfattende, thi vi har nu alligevel klapret nogle Bogstaver af os i den Tid, selv om det naturligvis er alt for lidt. Lad os derfor nøjes med at tegne Hovedlinjerne i store Træk.

Klubbens Opgave har altid — og stadig mere, efterhaanden som den bliver ældre — haft en dobbelt Front: til den ene Side Arbejdet for en Bedring af Arbejdsforholdene, herunder naturligvis Tarifarbejdet, og til den anden Side Arbejdet for Standens Dygtiggørelse. Og lige saa tit, der blev slaaet i Bordet for en Skærpelse af den første Del, lige saa tit viste det sig, at Interessen hos Branchen i Almindelighed og navnlig Evnen var størst for den sidste.

Der var især to af vore gamle Programpunkter, — der havde udfyldt en stor Del af Klubbens politiske Liv i Aarene, der var gaaet forud —, som endnu var spillevende i 1927; det ene Punkt hørte under Tarifarbejdet, det var Haabet om Opnaaelse af nedsat Arbejdstid for Maskinsættere; det andet hørte under Forbundspolitiken og bestod i Kravet om Brancherepræsentation i Afdelingsstyrelsen og i Tilslutning hertil branchevis Afstemning. Efter det bevægede Delegeretmøde i 1929, hvor man fra alle Sider var mødt op for at slaa Smaagruppernes Særpolitik ned, standsede vi foreløbig Arbejdet for en Indflydelse qua Branche, idet vor Politik aldrig var dikteret af Trang til at bringe Splid ind i vort Organisationsliv, men kun af Nødvendigheden af at være Talsmænd for vore egne Interesser. Ved Delegeretmødet i 1935 opnaaede vi, at Bog- og Akcidenssætterklubben, der tidligere personvis nærmest havde bekæmpet vore Brancheforslag, stillede Krav om Underafdelinger — i Realiteten det samme, som vi tidligere havde krævet; vi støttede naturligvis Forslaget, der ikke blev vedtaget, men der er skabt Muligheder for et Samarbejde, der i Fremtiden kan blive frugtbringende.

Hvad det andet Spørgsmaal, Arbejdstidsnedsættelsen, angaar, da er dette midlertidig forladt for Branchens Vedkommende, idet Kravet om en almindelig Arbejdstidsnedsættelse jo er blevet aktuelt, og vi ønsker heller ikke paa dette Punkt nu at indtage et Særstandpunkt.

Om Tarifarbejdet iøvrigt gælder, at det sidste Tiaar ikke har budt nogen Lejlighed til at ændre ved Specialafsnittene, idet de respektive Kommissioner har set en større Interesse i at bevare og udbygge Fællesbestemmelserne. I 1929 nedsatte Klubben i Erkendelse af vort nuværende Maskinsætterafsnits forældede Bestemmelser, der stammer fra 1914, et Udvalg for Udarbejdelse af Forslag til en mere tidssvarende Tarif; men ved de paafølgende Tarifforhandlinger i 1930 blev det Forslag, vi mødte frem med, fejet til Side af vor egen Kommission, saaledes som man gennem flere Perioder havde fejet de fleste af vore Specialkrav til Side, og der har ikke senere været Lejlighed til at fremsætte det. Udvalgets Arbejde maa imidlertid ikke betragtes som spildt, idet vi, naar den haardt tiltrængte Revision engang kommer, vil kunne hente en Del Materiale i det nævnte Udvalgsforslag. I Tarifkommissionen 1929—30 fik vi første Gang 2 Repræsentanter i Kommissionen, og dette Tal har vi bevaret siden.

Der har gennem Aarene været gjort mange Tilløb til et Samarbejde med de øvrige Brancher indenfor det københavnske Tarifomraade angaaende saadanne Spørgsmaal, der maatte have fælles Interesse. Der har snart været Flod og snart Ebbe i denne Bevægelse, men der har stadig været nogle, der har følt en Lyst til at undergrave disse Bestræbelser ved at fremmane Spøgelser, der ikke eksisterede. Samarbejdet har blandt andet givet sig Udslag i en forholdsvis Opstilling af Kandidater ved Valg af Delegerede. Man har insinueret, at vi opførte os illoyalt ved Afstemningen, men det eneste Grundlag, der blev anført herfor, var, at nogle Maskinsættere havde opnaaet et højere Stemmetal ved Valget end det gennemsnitlige.

Oplæringsspørgsmaalet har gennem hele Perioden været aktuelt, og vor Tarif mangler den klare Affattelse herom. Paa næsten alle de Generalforsamlinger og Møder, Klubben har afholdt, har man hørt Klager i denne Retning. I 1928 statueredes et Eksempel, idet en Sætter for at lære Maskinsætning havde betalt en Satsfabrikant 300 Kr., som denne maatte indbetale til Københavns Afdeling til

Brug i hjælpsomt Øjemed, medens Sætteren fik sig en Røffel. For at hjælpe paa den ofte mangelfulde Oplæring, der var til Gene saavel for Forbundet som for den arbejdende Maskinsætter, og som var uheldig for Eleven, fremstod Tanken om Indførelse af en Maskinsætterprøve. De første Røster herfor blandedes med Røster fra Provinsen, hvor Kolleger — hvad man maaske ikke er opmærksom paa — for snart mange Aar siden traadte stærkt i Breschen for Indførelse af en Prøve. Spørgsmaalets Behandling har hidtil henhørt under Landssammenslutningen, men har været og er stadig aktuelt i København, og et Forslag til en Maskinsætterprøve er da ogsaa udarbejdet under væsentlig Medvirken af Formanden for Klubben her og er af denne demonstreret ved et Par Møder i Provinsen.

I Foraaret 1931 fik Klubben fra Afdelingsstyrelsen Indbydelse til at deltage i et Møde i Anledning af et fra nogle Medlemmer indkommet Forslag angaaende Dannelse af en Fagkomité til Fremme af tekniske Opgaver. Dette gav Stødet til et Samarbejde indenfor samtlige Brancher, der senere paa Aaret resulterede i Oprettelsen af »Fagteknisk Samvirke«, der med økonomisk Støtte fra Forbundet skulde virke ved Lokalehold til Møder og Foredrag, med Fagbibliotek, Udlaan o. s. v., og hvor Brancherne fik tildelt Mødeaftener i Forhold til deres Størrelse. I »Samvirket«s første Lokaler i Falkonerallé afholdt vi under Formandens Ledelse et teoretisk Kursus for arbejdsløse Maskinsættere. Senere flyttedes Lokalerne til Arbejderforeningen ved Nørrevold, og et Aars Tid efter blev »Fagteknisk Samvirke« en selvstændig Institution, der var frigjort af de lokale Brancher.

Af Opgaver iøvrigt, der vel henhører under Landssammenslutningen, men hvor vor Klub har været stærkt medinteresseret og medarbejdende, kan nævnes Udgivelsen af »Haandbog for Maskinsættere«, der havde sine fleste Medarbejdere indenfor K. M. K., og Bladspørgsmaalet, der i Forbindelse med hele Nyordningen fra Delegeretmødet i 1935 skabte stor Bevægelse indenfor Klubben. Om Bladspørgsmaalet havde der et Par Aar forinden været ført Forhandlinger uden Resultat mellem Forbundet og de to bladudgivende Branchers Landsformænd. Endelig kan nævnes, at K. M. K.s Formand i Foraaret 1933 ifølge en Lovændring, der var begrundet i Københavns Maskinsætter-Klubs forholdsvise Omfang, tiltraadte Landssammenslutningens Forretningsudvalg.

En Oversigt som nærværende vilde være ufuldkommen, hvis man ikke nævnede de Bestræbelser, der fra Bogtrykkerside gennem Aarene har været gjort for Oprettelsen af en Maskinsætterskole. De første Røster lød i 1927, men blev ikke til mere; i 1929 fremkom Teknologisk Institut — man mener tilskyndet af Bogtrykkere — med et Forslag i samme Retning, der imidlertid ogsaa blev resultatløst; men i Sommeren 1934 paabegyndtes de Forhandlinger mellem Forbundet og Bogtrykkerorganisationerne, der nu er resulteret i Oprettelsen af Maskinsætterskolen paa Fagskolen for Boghaandværk til Videreuddannelse af udlærte Maskinsættere.

Om Klubbens indre Liv i de sidste 10 Aar kunde der siges overmaade meget, men her maa vi begrænse stærkt. Som Formand har *S. V. Rasmussen* virket gennem hele Tiden, og det samme gælder for Kassereren, *C. Marhauers* Vedkommende, ligesom *L. Chr. Nielsen* har været Medlem af Styrelsen i samme Tidsrum og vistnok meget længere. Som Sekretærer træffer vi *Fr. Mehr*, *Ewald Gregersen*, *Formanden* og *A. Magnussen*.

Vi har ved gæstfri Imødekommenhed aflagt Besøg paa adskillige Virksomheder, saaledes paa Dagbladet »Politiken« i 1927, 1933 (med Fremvisning af Tempo-Filmen i Studenterforeningens Lokaler) og 1936; hos P. A. Klinge (Egnilkap) i 1928; Carl Allers Etablissement i Valby (2 Søndage efter hinanden) i 1929: Berl. Tid. i 1930 og 1934 (med Foredrag om Dybtryk); F. L. Bie i 1930 i Forbindelse med Instruktionsmøde, hvor Montørerne *Andersen* og *Nielsen* samt vor Kollega *O. Møller-Madsen*, Odense, medvirkede; Paul Bergsøes Metalværk i 1931; Th. Hamann (arrangeret paa Teknologisk Institut, med Foredrag af *Nykiel* fra Berlin) i 1933; »Social-Demokraten« i 1935 med Demonstration af *S. V. Rasmussen* og *O. Møller-Madsen* og Grafisk Compagni i 1936. Ved alle disse Lejligheder har særlig vore sjællandske Kolleger flittigt gæstet os. Endvidere har *Vald. Pedersen* (1930) holdt Foredrag om Provinstarifen, *S. V. Rasmussen* (1931) om Matricernes Behandling med Fremvisning af »Musæet«, *C. Marhauer* (1931) om Procentudregning, *F. Traugolt Nielsen* (1933) om Maskinsætterprøven, og *S. V. Rasmussen* og *N. Th. Svendsen* (1935, efter Nyordningen) om Vor fremtidige Stilling.

Selskabeligheden dyrkes ikke stærkt blandt Københavns Maskinsættere. Vi har i det væsentlige holdt os til den aarlige Frokost i Januar, hvor Kollegerne altid møder med godt Humør, og hvor en Del arbejdsløse Kolleger glæder os ved at være Klubbens Gæster. I Sjællandskredsens Sommerudflugter deltager vi sædvanligvis hvert Aar, om end ikke i stort Antal, og vi har en enkelt Gang selv afholdt en Udflugt (1931), hvor vore sjællandske Kolleger kvitterede med et pænt Antal Deltagere. Vi har ogsaa lavet Aftenunderholdning med Bal, hvor vi fik »Erotik« for alle Pengene. Festen forløb paa alle Maader godt, men hverken det økonomiske eller det selskabelige Udbytte har hidtil fristet til en Gentagelse.

Vi har jævnlig optaget Lønstatistiker, der ogsaa har indeholdt Oplysninger om Oplæringsforhold, de sidste Gange tillige om Indførelsen af elektrisk Smeltning, der i det svundne Tiaar er fremmet saa stærkt, at der nu kun er faa Gasgryder igang som Giftmordere i København. Disse Oplysninger har været meddelt i »Maskinsætter-Bladet« og sidste Gang, da vort Blad var dødt, i »Typograf-Tidende«.

Medlemstallet, der nu er nær ved de 400, har været stadigt stigende gennem Aarene og er nu ca. 100 højere end i 1927. En Del gode Kolleger er gaaet bort i Tiden, der gik; Nytaarsaften 1929 døde vor tidligere Klubformand for en kortere Periode, *Harald Jensen*, der ved sin Død var Medlem af Folketinget.

Selv om Branchebladsaflivningen og Start af Oplysningsudvalg, der foregik paa Delegeretmødet 1935, har berørt Klubben føleligt, hører hele dette Spørgsmaals Behandling naturligt hjemme helt andre Steder end i denne Artikel. Fra Medlemmer af Klubben blev der ydet stor Støtte til *N. Th. Svendsens* Kandidatur ved Sekretærvalget. Københavns Maskinsættere valgte *A. Magnussen* til Medlem af Oplysningsudvalget.

Selv om Klubben ikke (og Branchen kun i ringe Grad) har Opstillings- og Bestemmelsesret ved Valg af Tillidsmænd indenfor Forbundet, har vi dog stadig paa bedste Maade støttet de Branchefæller, der var paa Valg som

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til de københavnske Medlemmer.

Efter at der i Midten af December har været ført indledende Tarifforhandlinger med Københavns Bogtrykkerforening og den 5. Januar med Dansk Litograflaug, har der været en Pause (i hvilken bl. a. Arbejdsgiverforeningen har holdt Forretningsudvalgsmøde). Tirsdag den 12. Januar genoptoges Forhandlingerne med Bogtrykkerforeningen, og de fortsættes i Dag, Onsdag den 13. Men paa det Tidspunkt, da Bladet (ved Middagstid) gaar i Trykken, kan det ikke siges, om Forhandlingerne vil kunne gennemføres Parterne imellem, eller om de brister og derefter genoptages under Hovedorganisationernes Medvirken. Der er med Litograflauget aftalt Forhandling paany Torsdag den 14.

Da nu Situationen vil kunne udvikle sig paa flere Maader, og da »Typ.-Tid.« kun udgaar hver Fredag, maa vi forbeholde os, hvis det skønnes paakrævet, at give vore Medlemmer eventuelle Meddelelser og mulige Generalforsamlingsindkaldelser gennem »Social-Demokraten«, hvorfor Medlemmerne anmodes om daglig at holde sig underrettet ved at se, om der i »Social-Demokraten«s Rubrik »Fagene« (paa Bladets Bagside) skulde fremkomme nogen Meddelelse af Interesse for dem.

Tarifen løber til 1. Marts; den kan opsiges med 14 Dages Varsel, men forinden *kan* der muligvis komme til at foreligge et Forslag, som Medlemmerne skal tage Stilling til.

P. S. V.

København, den 13. Januar 1937. *Sigv. Hellberg.*

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

Arbejdsløse den 31. December 1936

	Haandsættere	Maskinsættere	Trykkere	Sætter-Trykkere	Stereotypører	Mdl. Hjælpearb.	Kvl. Hjælpearb.	Ialt
København	259	34	47	0	4	15	43	402
Provinsen	234	20	30	14	0	12	27	337
Tilsammen	493	54	77	14	4	27	70	739
31. December 1935								795
31. December 1934								987
31. December 1933								1051

saadanne, og vi har saavel til Afdelingsstyrelse som til Hovedbestyrelse og tillige ved Delegeretmøderne formaaet at lægge vort Lod i Vægtskaalen til Støtte for Maskinsætterne.

Nu vilde det være en let Sag at pege paa mangt og meget, der mangler i denne Oversigt, men vi er allerede gaaet for vidt. Hvis nogen vil mene, at det er Spild at bruge Fagbladets Plads i saa stor Udstrækning til brancheprægget Stof, saa vil jeg svare, at Skylden er ikke vor.

Med vort Forbund har vi som Helhed altid arbejdet i Takt og Føling, og vi har været stolte over og glade ved at tilhøre det. Vi haaber ogsaa, at det har været glad for os. En Brancheorganisation, hvad enten den nu har faaet Guds Velsignelse eller ikke, er en Celle, hvori der foregaar en Gæring til Støtte for den større Organisme. Branchernes selvstændige Virksomhed har — Forbundet bevidst eller ubevidst — været et af de mest livgivende Momenter indenfor vort Organisationsliv i den Periode, hvori denne Virksomhed er foregaaet, og ligesom man tilegnede sig vort Oplysningsarbejde, da dette var naaet op paa et aabenlyst Stade, saaledes vil man ogsaa en Gang før eller senere nødsages til at lytte til vore Tanker med Hensyn til fremtidige Organisationsformer. Vi arbejder ikke for os selv alene, men for hele vor Organisations Vel, og de Fremskridt, den enkelte Faggruppe eller det enkelte Samvirke opnaar, er et Led i Arbejdet for Organisationens og hvert enkelt Medlems Velfærd.

Naar en Maskinsætterklub holder 35 Aars Fødselsdag, vilde det være naturligt og pligtigt ogsaa at omtale Maskinsætningens Historie. Det kan ikke lade sig gøre, men dog et Par Ord. Medens Sættemaskinens Formaaen ved Hjælp af Teknik og Menneskeindsats er blevet stadig ypperligere, er Maskinsætternes Vilkaar blevet stadig daarligere. For den, der erindrer sig Forholdene ved Aarhundredskiftet og sammenligner dem med Virksomhedernes Aand og Tempo nu, vil Resultatet være grufuldt. Det er ikke Udviklingen i sig selv, der maa beklages, men den fuldstændige Mangel paa Tilpasning under Hensyn til Krav og Formaaen, og i denne Forbindelse maa særlig nævnes den mærkelige Uforstand og den oplagte Mangel paa Kendskab til Arbejdsmaaderne og til hele Maskinsætningens Psyke, der stadig raader hos de allerfleste af de Folk, der er Indehavere af eller har faaet den Opgave at være Ledere af de Virksomheder, hvor vor Gerning sker. Det nytter vel ikke at prøve paa at tale til Fornuft; her hjælper kun Erfaringen, og paa intet fagligt Omraade er Særkundskaben saa daarligt repræsenteret blandt de ledende som hos os. At vore Bogtrykkere har Lyst til at ødelægge sig selv i en indbyrdes Konkurrence og støtter Virksomheder, hvis Eksistens hviler paa daarligt Kollegaskab, kan man ikke skabe sig et Rygstød for ved særlig at gøre Indhug paa en enkelt Branche.

Vi Maskinsættere er vel ikke slemme til at møde og tale i Forsamlingerne, men Holger Danske lever i hvert et Sind, og den Dag, der er Brug for vor Indsats, saa er vi der. Skulde der udtales et Ønske i Dag, maatte det blive, at en Enighed til Arbejde for de fælles Interesser stadig maa udvikles indenfor vor egen Klub som mellem alle Grupper af Kolleger, og at al Udsæd af Mistillid og Mistro maa kunne fejes væk som det Ugræs, det er.

N. Th. Svendsen.

Skatteblanketten

Ved Opgivelsen til Skattevæsenet kan *al Forsikringskontingent* fradrages Indtægten (d. v. s. Udgiften til Syge- og Begravelseskasse, Arbejdsløshedskasse, Livs-, Ulykkes- og lignende Forsikringer), dog ikke udover et Beløb paa 400 Kr. Desuden kan fradrages 75 pCt. af det egentlige *Fagforeningskontingent*, hvilket Beløb fradrages Indtægten *før* dette opføres paa Blanketten.

Nedenfor opfører vi, hvad der i *København* kan fradrages for Ugerne *indtil 1. Oktober 1936.*

Heltbetalende Medlemmer:

Forsikringskontingent ..... 4,00 Kr. pr. Uge
Fagforeningskontingent ..... 75 Øre pr. Uge

Paalæggersker:

Forsikringskontingent ..... 2,05 Kr. pr. Uge
Fagforeningskontingent ..... 36 Øre pr. Uge

Mdl. Hjælpearbejdere:

Forsikringskontingent ..... 2,35 Kr. pr. Uge
Fagforeningskontingent ..... 51 Øre pr. Uge

For Ugerne *efter 1. Oktober* er Forsikringskontingentet 50 Øre højere for alle tre Kategorier altsaa for heltbetalende *4,50 Kr.*, for Paalæggersker *2,55 Kr.* og for mdl. Hjælpearbejdere *2,85 Kr.* pr. Uge. Fagforeningskontingentet er det samme.

For Arbejdsløsheds- og Sygeuger kan *intet* fradrages. For Medlemmer, hvis Hustru er Medlem af Begravelseskassen kan yderligere fradrages 5 Øre pr. Uge.

Provinsen

Af det egentlige Fagforeningskontingent, hvilket vil sige de 70 Øre ugentlig til Reservefonden plus det til enhver Tid gældende Lokalkontingent, kan fradrages 75 pCt., hvilket Fradrag sker i selve Aarsindtægten, forinden denne opføres paa Skemaet.

Desuden kan fradrages alt Forsikringskontingent (d. v. s. Udgiften til Syge- og Begravelseskasse, Arbejdsløshedskasse Livs-, Ulykkes- og lignende Forsikringer, dog ikke udover 400 Kr., og vi anfører nedenfor de Beløb, dette har andraget for vore Medlemmer i Provinserne for Aaret 1936:

I 39 Uger:

Heltbetalende..... Kr. 4,00
Halvtbetalende..... - 2,05

I 14 Uger:

For begge Kategorier 50 Øre mere.

Dette Beløb opføres paa Skemaet og fradrages paa dette. For Arbejdsløsheds- og Sygeuger kan *intet* fradrages.

Mod den tvungne Voldgift

Arbejdsmandsforbundets Formand, *Axel Olsen*, indledede forleden i Ingeniørforeningen en Diskussion om Fagbevægelsen i Danmark og udtalte bl. a.:

I Kampen for Tilværelsen har Arbejderne gennem deres Fagforeninger forskaffet sig de foreliggende økonomiske Resultater og en Række kulturelle Fremskridt, som ikke vilde være blevet opnaaet, hvis ikke Fagforeningerne havde været til og beskyttet dem mod hensynsløs Konkurrence. Fagforeningerne er kommet til at staa som den eneste Assurance for en rimelig Placering for Arbejderne i Samfundet. Der har rodfæstet sig en Indstillling, der bygger paa den folkeretlige og demokratiske Opfattelse, at naar Samfundet gennem Retten til den frie Organisationsdannelse giver ogsaa Arbejderne Adgang til kollektiv Varetagelse af deres økonomiske Interesser, saa er det *en grov Tilsidesættelse* og et principielt Brud paa denne almindelige samfundsmæssige Rettighed, naar det Offentlige vil skubbe denne Ret til Side og trænge sig selv frem og bestemme de Vilkaar, for hvilke Arbejderne selv tidligere har været medbestemmende. Det er en *Undtagelsestilstand*, man her sætter Arbejderne ud i. Men den aabner ogsaa Perspektiver af ganske særlig Art, thi skal Arbejdernes Arbejdsbetingelser fastsættes ved det Offentliges Foranstaltning, saa maa ogsaa Arbejdsbetingelser for andre Samfundsgrupper underkastes samme Vilkaar. Der maa paa dette Punkt være lige Ret for alle Landets Borgere, i hvert Fald under et demokratisk Samfundsstyre.

Men lige som Chr. Jensen holdt Axel Olsen en Bagdør aaben, idet han tilføjede, at der naturligvis kunde tænkes Situationer, hvor der stod saa uhyre Værdier paa Spil for Samfundet, at en Indgriben var forsvarlig.

Omkring Fremtidens Politik

Vi gengiver et Par af de mere bemærkelsesværdige politiske Udtalelser, fremsat ved Aarsskiftet:

Retfærdighed i Beskatningen.

Statsminister *Stauning* har bl. a. udtalt følgende om den fremtidige politiske Linje:

Den økonomiske Politiks Fortsættelse, ad rigtige Baner, er som sagt Hovedsagen, og den tager Tid og Kræfter, mere end de fleste synes at ane. Men meget andet trænger sig paa.

Vi arbejder med Planlæggelse af et Arbejde for at faa udvidet de smaa Husmandsbrug — de indeklemte Husmænd — eller for at faa flyttet Besiddere, der er unge nok, ud til mere passende Besiddelser.

Jeg nævner videre, at Arbejdet for Forfatningssagen nu vil gaa sin Gang, og inden lang Tids Forløb vil det vise sig, hvor langt det sande demokratiske Sindelag strækker sig. Ogsaa Beskatningsspørgsmaalene tages op til samlet Revision, og herunder maa ogsaa findes en passende Linje, hvorefter Grundskylden effektivt kan indgaa i Skattesystemet og bidrage til Bestræbelserne for Retfærdighed i Beskatningen.

Jeg nævner videre Forslaget om at sætte 30 Millioner Kroner ind fra Staten paa en Række Arbejder, ved hvilke langvarigt arbejdsløse og ganske unge arbejdsløse skal finde midlertidig Beskæftigelse.

Ogsaa Arbejdsløshedsforsikringens Udbygningen, Forbedring af Vilkaarene for Aldersrentenydere, den vigtige Lov om Naturfredning og Planerne om Sanering af usunde Bydele i København og andre Byer, er Samfundsopgaver, som nu kommer i Forgrunden og viser, at der er sket en Svingning i dansk Politik.

Danmark bør være varsom —.

Grosserer *Holger Laage-Petersen*, Formand for Grosserersocietetet, siger om Isoleringspolitiken:

. . . Den Omstændighed, at Frankrig lod sin Møntnedskæring ledsage af en Nedsættelse af en Del af sine Importafgifter, viste samtidig, at dette Land ikke havde tænkt sig at anvende Møntdevalueringen til at begrænse Importen.

Ved den Holdning, de nævnte Lande (U. S. A., England og Frankrig) udviste, har man glædeligvis sporet en Vilje til at hæve sig over en snæver Fortolkning af nationale Interesser, og deraf kan man maaske udlede, at Trætheden over de evindelige Vanskeligheder for saa vel Produktion som Handel er bleven saa stor, at ikke alene Handelen, men ogsaa andre Erhverv samt de ansvarlige Regeringer efterhaanden har faaet en Følelse af, at nu maatte man holde op med at fortsætte ad Toldskrankernes og Kontingenteringens Vej og søge efterhaanden at arbejde sig ud af disse Systemer.

Nu, da en vis Udløsning har fundet Sted gennem Guldlandenes Devaluering, er det i høj Grad vigtigt, at den indledede Bevægelse faar international Tilslutning ogsaa fra de smaa Lande, som jo mere end andre er interesseret i et friere Handelssamkvem. Danmark, der har en stærkere Importregulering end de fleste andre Lande, bør i særlig Grad være varsom med at foretage sig noget, som kan virke imod denne Strømning, og bør endda yderligere paa ethvert Omraade, hvor det er muligt, bidrage til, at den rejste Stemning ikke stoppes, men forstærkes.

Afdøde Kolleger

Bogtrykker *Charles Petersen*, København, er i Mandags afgaaet ved Døden i en Alder af 55 Aar. Den afdøde, der indtil for faa Aar siden stod som Medlem af Dansk Typograf-Forbund, var en stærkt socialt interesseret og idealistisk præget Natur. Charles Petersen oprettede i sin Tid Dansk Andelstrykkeri, men skænkede dette til Brugsforeningsbevægelsen.

*

Vor Kollega, *Alb. Schmidt*, der i en lang Aarrække har lidt af en til Tider meget ondartet Astma, er i Fredags afgaaet ved Døden. A. K. M. Schmidt havde lært Typografien i Esbjerg, arbejdede forskellige Steder som Svend bl. a. i Kolding og Ringkøbing, hvor han i nogle Aar var Lokalformand. S. maatte imidlertid paa Grund af sin Sygdom opgive sin Plads paa Ringk. Amts Dagblad og flyttede til Randers, hvor han startede en Cigarforretning, som han med vanlig Punktlighed drev til sin Død.

Alb. Schmidt var en god Kollega, en af dem, der til enhver Tid vidste, hvad Ordet Kammeratskab betød.

Æret være dit Minde! —*m.*

*

N. C. Sørensen, Brønderslev, er Søndag Nat afgaaet ved Døden 62 Aar gammel. Sørensen er udlært 1894 i Engsig-Karups Bogtrykkeri, Assens, og arbejdede der en Del Aar, hvorefter han kom til Vejle og Kolding for endelig at slaa sig ned i Brønderslev, hvortil Sørensen kom i Aaret 1906, og har været her siden. Sørensen arbejdede paa »Vendsyssel Folkeblad« gennem 20 Aar, hvor man straks lærte at sætte Pris paa hans gode Humør, og som den afholdte Kollega han var, resulterede dette i, at Sørensen blev valgt som Afdelingens Lokalformand, hvor han virkede i en længere Periode. Sørensen efterlader sig her kun Venner, der dybt beklager hans Bortgang.

Æret være hans Minde! *Kolleger i Brønderslev.*

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Husk! Week-endturen i Morgen til Søllerød Vandrehjem. Tilmeldelse kan endnu naaes i Aften paa Kontoret i Evaldsgade 3, Kl. 17,15—18,15 og paa Amager 5685 u. Sovepose eller Tæpper og en forsvarlig Madpakke medbringes — og hensigtsmæssig Paaklædning. Prisen er 1,50 Kr. for Cyklister. Der startes fra Vibenhus Runddel (Linje 6's Endestation) Kl. 19 pr.

»Du ska' vel ogsaa med til *Stiftelsesfest?*« »Ja, selvfølgeligt!« Saadan krydser Spørgsmaal og Svar hinanden, naar Fagets Lærlinge i disse Dage mødes rundt om i Byen og paa Skolerne. For de eventuelle, der endnu ikke er klar over, hvad det drejer sig om, skal det oplyses, at det er vor store Stiftelsesfest, der fejres Lørdag den 23 Januar i Festsalen, Folkets Hus, Enghavevej. Der er sammensat et flot Program. Musik af Elo Magnussen — Velkomst — Prolog fremsiges af Skuespiller Willy Nielsen, skrevet af A. D. Henriksen — Zander fra Zigeunerhallen underholder — Koncertsanger Tscherning Møller synger Operettesange — Hypnotisøren Chas Evert viser sine fænomenale Evner. Bal afbrudt af Solistoptræden. Elo Magnussen spiller. Billetterne koster 75 Øre — intet Billetsalg ved Indgangen. For at faa saa mange som muligt til at være os behjælpelige med at sælge Billetter er der truffet en Ordning saaledes, at der udstedes en Fribillet for hver 10 solgte.

Lærlinge der har modtaget »Faglig Ungdom« bedes videregive dem til de øvrige Medlemmer paa Arbejdspladsen.

Styrelsen.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Thejls Kursus II begynder Tirsdag d. 26. Januar Kl. 20 præcis. Betaling for Kursus maa finde Sted i Aften eller senest paa Mandag Kl. 17—18.

En original Nytaarshilsen. Grafisk Compagni har i Bogtrykkerbladets sidste Numer en Annonce, indeholdende en Nytaarshilsen, der ikke er helt almindelig. Den lyder:

Vi sætter glad af Kassen
et G, et l, et æ,
et d og e, saadan, at der staar: Glæde...
saa tager vi et l, et i, et g — og saa et t
og saa er Ordet: *Glædeligt* til Stede...

Saa sætter vi en Halvgeviert —
og N — og y og t,
saa véd de fleste, hvori Ønsket bunder...
med a og a og r staar der et: *Glædeligt Nytaar*
fra Grafisk Compagni til vore Kunder...

Brød, Vin og Snaps. Samtidig med, at Brødpriserne stiger, meddeles det, at Prisen paa Champagne fra Tyskland skal nedsættes med 4 Kr. pr. Flaske. Om alle de mange, for hvem Brødet er det vigtigste, vil finde nogen Trøst i den billige Champagne, er vel tvivlsomt.

Nedsættelsen er en Følge af Handelsoverenskomsten med Tyskland, som har forlangt Indførselstolden nedsat fra 6 til 2 Kr. pr. Flaske. Dette har selvfølgelig vakt Glæde blandt Champagnedrikkerne. Men hvad med »den fattige Mands Snaps«? Skal den vedblivende beskattes med 6 Kr. pr. Flaske? Denne Afgift kan da ikke begrundes i *valutamæssige* Hensyn, eftersom »Aalborgeren« er *dansk* Arbejde.

Hvorledes faar man for Resten dette til at stemme med *Selvforsyningsteorien?*

En Bogindustrivirksomhed til 60 Mill. Rubler opføres i Nærheden af Perm i Sovjet-Rusland. Det bliver det største Foretagende i sin Art i Landet og skal kunne frembringe 120 Millioner Bøger om Aaret. Bogbinderimaskinerne skal kunne producere 400,000 færdige Bøger pr. Dag.

En optaget Familie. I en tysk Embedsmandsfamilie kommer Faderen om Aftenen hjem fra sit Arbejde. Ingen af Familiens Medlemmer er hjemme. Paa Bordet ligger en Lap Papir, hvorpaa der staar: »Befinder mig paa Møde i Nationalsocialistisk Kvindeforening. Kommer sent hjem. *Mamma.*«

Saa lægger Manden ogsaa en Lap Papir paa Bordet med følgende Paaskrift: »Gaar til Møde i Stændergruppen. Kommer sent hjem. *Pappa.*«

Som tredie Mand kommer Sønnen Fritz. Han lægger følgende Besked: »Har Natøvelse. Kommer tilbage i Morgen tidlig. *Fritz.*«

Den sidste Lap stammer fra Datteren Hilde, der skriver: »Er til natlig Sammenkomst i Bund Deutscher Mädel. *Hilde.*«

Da Husfaderen som den første kommer hjem Kl. 2 om Natten, finder han Huset tomt, ikke alene paa Familiemedlemmer, men ogsaa paa alt flytbart Indbo og Værdigenstande. Og paa Bordet ligger en femte Lap med følgende Paaskrift: »At vi har kunnet arbejde uforstyrret, kan vi takke der Führer for. *Indbrudstyvene.*«

Faglige Oplysnings-Møder

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg

I Aalborg Søndag den 31. Januar Kl. 10
i Odd-Fellow Palæet.

Haandsættere: **Viktor Peterson**, København: Merkantil Typografi (med Lysbilleder).

Maskinsættere: **Møller-Madsen**, Odense: Maskinsætteren før og nu.

Trykkere: **Rud. Calberg**, København: Moderne Trykteknik (Tilretningsmetoder og Trykkerfiduser). Med Demonstrationer.
Offset-Filmen vises.

Kl. 2 Eftermiddag Fællesmøde for alle Brancher.

Montør **Norland**, København, vil holde et Foredrag: »Linotypemaskinen før og nu«. Foredraget ledsages af Lysbilleder og vil blive saaledes anlagt, at alle vil have Interesse af at høre det.

Derefter taler Forbundets Næstformand **O. A. Lundin.**

I Roskilde Søndag den 7. Februar Kl. 10
paa Fjordvilla.

Haandsættere: **Viktor Peterson**, København: Merkantil Typografi (med Lysbilleder)

Maskinsættere: Montør **Norland**, København: Matricefabrikation (med Lysbilleder).

Trykkere: **Rud. Calberg**, København: Moderne Trykteknik (Tilretningsmetoder og Trykkerfiduser). Med Demonstrationer.
Offset-Filmen vises.

Kl. 2 Eftermiddag Fællesmøde for alle Brancher.

Montør **Norland**, København, vil holde et Foredrag: »Linotypemaskinen før og nu«. Foredraget ledsages af Lysbilleder og vil blive saaledes anlagt, at alle vil have Interesse af at høre det.

Derefter taler Forretningsfører **Ths. Pedersen.**

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30.

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: 10-11.30 og 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.
Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne Oktober Kvartals Regnskaber.

8. Januar: Skjern pr. Bl. 80,80; 11. Januar: Assens pr. Bl. 300,00, Aalborg pr. Bl. 1500,00, Kt. 1500,00, ialt 3000,00, Kolding pr. Bl. 739,45, Esbjerg pr. Bl. 300,00, Kt. 1300,00, ialt 1600,00, Rønne pr. Bl. 425,00, Kt. 1000,00, ialt 1425,00; 12. Januar: Grenaa 470,90, Helsingør pr. Bl. 550,00, Korsør pr. Bl. 179,25, Næstved 2041,00, Skive pr. Bl. 316,30, Kt. 500,00, ialt 816,30, Sønderborg pr. Bl. 200,00.

København, den 12. Januar 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

6. Jan.: Fredericia 500,00; 8. Jan.: Skjern i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 80,80, Assens i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 300,00, Aalborg i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 1500,00, Kolding i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 739,45, Esbjerg i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 300,00, Rønne i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 425,00; 12. Januar: Korsør i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 179,25, Skive i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 316,30, Sønderborg i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 200,00, Helsingør i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 550,00, Aalborg 500,00, Aarhus 4000,00, Brønderslev 300,00, Horsens 500,00, Helsingør 500,00.

København, den 12. Januar 1937. *Forretningsudvalget.*

Ny Lokalformand

i Korsør. Faktor *Johs. Sørensen*, N. Zachariassens Bogtrykkeri, Algade. Træffes kun paa Trykkeriet fra Kl. 5—6 Eftm. Ingen Henvendelse privat. *Søn- og Helligdage* ingen Ekspedition.

Nye Medlemmer.

København: Paal. Sonja Antony, udl. 2. 1. 37 hos Stender (arb. s. St.), Paal. Inga Rigmor Kroll, udl. 7. 12. 36 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.), Hj.arb. Harald Ernst Grouleff, Geodætisk Inst., Hj.arb. Willy Albert Madsen, Chr. E. Jensen, Hj.arb. Henry Chr. P. Mathisen, »Tempo«, Sætter Sofus Ch. Christensen, tidl. Medl. (Ehbrecht).

Korsør: Sætter Benny Grøndahl Christensen, udl. 1. 1. 37 hos R. P. Jensen. Ringkøbing: Paal. Anne Marie Pedersen, Paal. Asta Margrethe Sørensen.

Tiltraadte.

København: 233 Kj. Duelund fra Lyngby (Kaaber), 6923 Kaj Hansen fra Rejse (arbl.), 1808 R. Rasmussen fra Arbejdslederne (Barfoed), 3228 Hans Jacobsen fra Vejle (arbl.), 7558

Olaf Will fra Aabenraa (arbl.), 7352 Harald Møller fra Aarhus (arbl.), 7318 Holger Hansen fra Holbæk (arbl.), 7292 Børge Hjorth fra Rejse (arbl.), 7036 Ernst Andersen fra Rejse (arbl.), 7010 Holger Krøyer fra Lyngby (Kaaber), 6278 Hans Nielsen fra Næstved (Eilersen), 6608 Arne Nielsen fra Holbæk i Pl.

Aarhus: 7143 Carl Hornbech (arbl.). Hillerød: 5285 Walther Jensen i Pl. Kolding: 5794 Olaf Andersen (Fr. Lumbye). Nykøbing F.: 4204 Georg Mathiesen (Centraltrykkeriet). Næstved: 7870 Poul Jeppesen (Næstved Tidende). Odense: 3003 Knud Bratholm (arbl.). Stege: 5414 Kaj Jacobsen (arbl). Sønderborg: 7306 Chr. Kolmos (arbl.).

Fratraadte.

København: 233 Kj. Duelund til Lyngby, 6630 Børge Møller paa Rejse, 5794 Oluf Andersen til Kolding, 6482 Carl Nielsen til Struer, 7376 Carl Berthelsen til Tønder i Pl., 4204 Georg Mathiesen til Nykøbing F. i Pl., 7870 Poul Jeppesen til Næstved, 7739 Peter Rasmussen paa Rejse, 3237 Vald. Kany paa Rejse, 7320 Rich. Christensen til Slagelse i Pl.

Aalborg: 5713 Chr. Worm paa Rejse, 5833 Hans Hansen paa Rejse. Aarhus: 6189 Alfr. Skov Christensen paa Rejse, 7352 Harald Møller paa Rejse. Haderslev: 7306 Chr. Kolmos til Sønderborg (arbl.). Hobro: 7865 Erik Jensen (overfl. til Metalarb.forb.). Kolding: 5318 Niels Mogensen paa Rejse. Lyngby: 7010 Holger Krøyer til København i Pl., 5285 Walther Jensen til Frederiksværk i Pl. Nakskov: 5393 Lorentz Albeck Larsen til København (arbl.). Næstved: 6278 Hans Nielsen til København i Pl. Randers: 5347 Knud Olsen til København (arbl.). Ringkøbing: 5394 Johs. Jensen til Esbjerg (arbl.). Vejle: 3228 Hans Jacobsen til København (arbl.).

Udmeldte.

Aalborg: 4985 Elisa Madsen (fratraadt Faget). Kolding: 1535 Børge Wich. Nielsen.

Paa Kontoret

ligger Brev til 7563 Jørgen Hansen og til Vilh. Petersen fra Varde.

Københavns Afdeling

Medlemsmøde

Fredag den 22. Januar Kl. 20, Rømersgade 22

En Taler fra
De samvirkende Fagforbund

Fagforeningerne under
Forligsmandslov og Mæglingsregler

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg.

Korrespondancekursus

for Trykkere og Sætter-Trykkere

Under Ledelse af vore Kolleger *H. Christoffersen* og *O. Chr. Sørensen* startes *1. Februar* et Korrespondancekursus for Trykkere og Sætter-Trykkere.

Prisen for Kursuset bliver *5 Kr.*, og Beløbet bedes tilsendt Oplysningssekretæren sammen med Indmeldelsen *inden 20. Januar.*

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg.

Instruktionsmøde

for Maskinsættere

holdes i Kolding

Søndag den 31. Januar

S. V. Rasmussen, København, demonstrerer Maskinsætterprøven.

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg.

KLUB-ANNONCER

Ordinær Generalforsamling *Søndag den 24. Januar Kl. 10.30 Form.* i *Sommers Selskabslokaler, Valdemarsgade 8.*

Foreløbig Dagsorden: 1. Protokollen, 2. Beretning, 3. Regnskab, 4. Valg, 5. Lovændring, 6. Eventuelt. — Forslag, som ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, skal indsendes til Formanden senest 10 Dage forinden.

Efter Generalforsamlingen afholdes den aarlige Frokost: Koldt Bord med varm Ret, Øl og Kaffe. Pris pr. Kuvert Kr. 4.50. — Klubben yder Tilskud. — *Arbejdsløse Medlemmer* deltager gratis, naar Anmeldelse foreligger rettidigt. — Anmeldelse om Deltagelse i Frokosten sker senest *Mandag den 19. Januar* til Formanden, S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160 ^{3}, V. Tlf. Eva 278 y.

Styrelsen.

TYPOGRAFERNES UNDERSTØTTELSESKASSE FOR ENKER OG EFTERLADTE

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 505 (Peter Christian Valdemar Theodor Rasmussen) er bortkommen, indkaldes herved Ihændehaveren til inden 3 Uger fra Dato at henvende sig til Kassereren, Carl J. Christoffersen, Hillerødgade 139, i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 29. December 1936. *Bestyrelsen.*

Typografernes Stiftelse i Odense

Fra April Flyttedag agtes oprettet en ny Fribolig i Stiftelsen, Kapelvej 5. Friboligen kan i Henhold til Lovene søges af ældre, trængende Medlemmer eller Enker efter saadanne.

Skriftlig Ansøgning med Oplysning om Alder, Trang og deslige sendes til Formanden, Vald. Nielsen, Østervænget 3, Odense, i Løbet af 14 Dage. Tidligere indgivne Ansøgninger maa fornyes for at komme i Betragtning.

Bestyrelsen.

E. L. SATSSKIBE er de bedste og billigste, fremstilles ogsaa i amerikansk Udførelse paa

ERIK LEVISONS

Specialværksteder for moderne Sætterimøbler og Inventar

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE

Af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning bedes alle Restancer til og med 52. Uge indbetalt i Dag, Fredag, Kl. 7—8½. Postgiro 4620.

Kassereren.

ANNONCER

Ung Trykker,

kendt med Heidelberg og Universal, søges til Provinsen. Billet mrkt. »36« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

(Typograph) søger Plads straks. Billet mrkt. »29« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidenstrykker,

34 Aar, gift, kendt med Apparater, søger Pladsforandring; har staaet i Arbejde i en Aarrække. Billet mrkt. »35« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter,

kendt med saavel Linotype som Intertype og Akcidens- som Avisarbejde, ønsker Plads. Har kun arbejdet paa nuværende Sted. Prima Referencer haves. Billet mrkt. »34« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10 291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

A/S **F. L. BIE** Valdemarsgade 14 København V.

TELEFONER: CENTR. 6518, 6519 & 8062

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser · Stadigt stort Lager.

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

ØNSKER DE

at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier. — **Konfirmationsforsikringer** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen. — **Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.**

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN

CONTRASOL-FARVER

Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra **DRUBIN**

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 3 KØBENHAVN DEN 22. JANUAR 1937 64. AARGANG

Den vigtigste Opgave

Aarsskiftet er det traditionelle Tidspunkt for et Tilbageblik paa de forløbne 12 Maaneder for paa Grundlag af Statistiken over Produktion, Handel, Arbejdsløshed o. s. v. at skabe sig et Overblik over den nuværende Verdenskonjunktur. Hvor nyttigt dette end kan være, forekommer det os dog langt vigtigere at skabe Klarhed over de Fordringer i det økonomiske Liv, som ikke afspejler sig i de ret ofte tvivlsomme Statistiker, men først træder frem, naar man gaar til Bunds i vor Tids politiske og økonomiske Strømninger.

To Hovedtendenser lader sig uden videre udlede af Udviklingen i det svundne Aar: Verdensøkonomien fremviser ingenlunde et ensartet Billede, og den usande Karakter af en »Konjunktur« som Resultat af en Oprustningshausse er ubestridelig. De modstridende Udviklingstendenser i Verdensøkonomien finder deres Bekræftelse i den Kendsgerning, at der ikke kan noteres nogen ensartet international Konjunkturopgang, men at de forskellige »nationale« Konjunkturer nærmest har Form af isolerede Aktioner, der foregaar jævnsides hinanden. Selv Foranstaltninger af »kollektiv« Karakter, saasom Valutadevalueringen og Guldaftalen formaar ikke at fjerne det Indtryk, at Landenes økonomiske Foranstaltninger var uorganiserede, ja ofte kaotiske, og i hvert Fald ikke blev baaret oppe af en fælles Vilje eller tilstræbte et fælles Maal. Hele Verden profiterer af den Omstændighed, at den hektiske Kaprustning ophober Bjerge af Cement og Staal i Europa. Den blodige Sæd af denne »Konjunktur« vil ufejlbar spire frem en skønne Dag. Menneskeheden vil næppe komme til at lide mindre under Følgerne af en ny og endnu frygteligere økonomisk Verdenskrise end under en Krig, der opstaar som et sidste fortvivlet Forsøg paa at redde sig fra et økonomisk Sammenbrud.

Den samlede Opbygning og Udbygning af Rustningsfabriker, Bedrifter til Fabrikation af kunstige Raastoffer, den tekniske Udrustning for at kunne tilfredsstille det i Krigstilfælde opstaaende Rekordbehov af samfundsøkonomisk værdiløse »Produkter« — hvorhen fører alt dette? Saafremt det ikke automatisk fører til selve Krigen, saa er det i hvert Fald en Kendsgerning, at der i Europa med en Planmæssighed og Iver, der er en bedre Sag værdig, i Rekordtempo konstrueres nye Kriseaarsager. Arbejderklassen, som atter skal og maa betale hele Regningen i Form af lavere Lønninger og forøget Udbytning og senere gennem Overtagelse af et ruineret og ødelagt Erhvervsliv, vægrer sig med fuld Ret mod at betegne denne økonomiske Meningsløshed som Planøkonomi, men »totalitær Krigsforberedelse«.

De høje stigende Produktionskurver, Rekordtallene for Cement-, Jern- og Staalforbruget, er ikke Tegn paa sundere økonomiske Forhold, men en krigssvanger Kapitalismes Feberkurver.

At Fascister og Kapitalister »planmæssigt« har tilvejebragt og fortsætter denne Konjunktur, er rigtigt. De fører denne Politik paa mesterlig Maade og er dermed de demokratiske Stater overlegen, hvad der endnu forøger den almindelige Fare. De fascistiske Diktaturstater har ikke blot sikret sig et Forspring med Hensyn til Forberedelsen af den totalitære Krig, men de behøver heller ikke at fjerne Hemninger og Modstand, saaledes som dette er Tilfældet i de demokratiske Lande. Dette er Grunden til, at Diktaturerne er Demokratierne overlegen.

Med Henblik paa denne Kendsgerning er det kun en meget svag Trøst, naar vi i vort Tilbageblik erindrer os den Erklæring, som Frankrig, England og De forenede Stater med Tilslutning fra mange andre Lande afgav den 26. September 1936: at de giver Udtryk for »at ville føre en Politik, der tilsigter en Forøgelse af Velstanden i hele Verden og en Bedring af Levestandarden«. Hvad der i 1936 er sket paa det økonomiske Omraade betyder — bevidst eller ubevidst — nøjagtigt det stik modsatte af dette Maal. Arbejderbevægelsen véd af bitter Erfaring, at »Mordværktøjets Konjunktur« ikke betyder en Forbedring af Levestandarden og aldrig kan føre til en »Forøgelse af Velstanden i hele Verden«.

De demokratiske Staters Vilje maa omsættes i Handling. Dette er den vigtigste og mest paakrævede Opgave for 1937. Netop paa det økonomiske Omraade maa de demokratiske Partier i Fællig modarbejde den fascistiske økonomiske Politiks morderiske Tendens, nægte at gaa videre ad denne Vej henimod Afgrunden og saaledes forhindre den truende Katastrofe. (I. F. C.)

Kom frit frem!

For 60 Aar siden sporedes det første, svage Gry for Smaakaarsfolk i Danmark efter den lange, eviglange Nat. Siden er det gaaet jævnt frem. Vælgerhæren voksede og voksede, og vi naaede efterhaanden gennem den lange, sludfulde Morgendæmring. Det blev lidt lysere Tider for os, vi naaede saa langt, som til de første Formiddagstimer. Men Solen kunde ikke rigtigt udstraale al sin Varme. Dens herlige, lyse Straalebundt stødte paa en væmmelig, sort Sky, som opslugte det meste af Solens Energi og gode Forsætter, og i Stedet ind imellem sendte kolde Regnskyl ned over Dannevang.

Som Tiden gik, saa det dog mere og mere ud til, at Kampen mellem Sol og Sky vilde ende i Solens Favør. Den 15. September 1936 gik mange smaa Mennesker rundt og tænkte: »I Dag tror jeg bestemt, at Skyen bliver fejet til Side, og saa bliver det vel nok rart og lyst og lykkeligt altsammen.« Og Solen lovede Guld og grønne Skove, hvis den sejrede. »Alt det, den Sky har ødelagt for mig i de sidste 10 Aar, alle mine gode Forsætter er blevet hængende i den.« Og se, Skyen blev fejet bort af den store Vælgerskare. Intet vilde nu være naturligere og smukkere, end at se Solen bryde frem i al sin overdaadige Glans og Herlighed.

Men hvad sker? Skyen er borte, og Solen skinner dog ikke. Er der sket en Kortslutning paa Solen, eller er der Overgang i Ledningerne?

Nu har vi gaaet og troet, at de dyre Huslejer var en Saga blot, naar Landstinget skiftede Flertal. Men Arbejdernes Andels-Boligforening faar stadigvæk Lov til at foregaa Kapitalist-Husejerne med en enestaaende Topnotering: over 80 Kr. for 2 Værelser i Ryesgade—Blegdamsvejkvarteret. Jeg skal i denne Forbindelse tillade mig at citere Socialdemokratiets Manifest, vedtaget den 23. Maj 1934:

»Det maa alvorligt bebrejdes *Landstingsflertallet*, at dette har modsat sig Forslaget til en ny Lov angaaende Forholdet mellem Lejere og Husejere. Men da Rigsdagen vil blive samlet i nær Fremtid, maa Sagen føres frem paany. Det maa være *et bestemt Krav, at man ikke prisgiver Befolkningen til ny og forøget Udbytning* fra hensynsløse Husejeres Side. Baade Butiker og Boliger maa sikres imod den Lejeforhøjelse, som er stillet i Udsigt, og som er ganske urimelig, naar Hensyn tages til de overordentlig gunstige Vilkaar, hvorunder Husejerne har levet i en lang Række Aar.«

Og de Radikales Program: »Der ydes Brugerne af lejede Boliger og Erhvervslokaler fornøden Beskyttelse«, fuldstændiggør den samlede Regerings Huslejepolitik indtil Landstingsvalget. Gid Vælgerne snart maatte se, at dette Program *ikke* forsvandt samtidig med det reaktionære Landsting.

Af andre Ting, der ligger lige for og vel at mærke er paa begge Partiers Program, saaledes at det ikke er Hensynet til de Radikale, der trækker Forandringen i Langdrag, kan nævnes: Den sociale Uretfærdighed bekæmpes med en dybtgaaende Reformlovgivning; den almindelige Valgret gennemføres fuldt ud for alle, der har naaet Fuldmyndighedsalderen; Ophævelse af varefordyrende Love, i første Række saadanne, som rammer almindelige Livsfornødenheder.

Der er gaaet saa stille med Dørene efter Landstingsvalget. Ved Fester og Møder, i Tale og Skrift taler man — ikke saa meget om Fremtidens Indfrielse af Programmet — næh, nu taler man om Fortiden. Før var det saa og saa slemt. Siden har vi faaet baade det ene og det andet Gode. Bevares, jeg skal ikke i denne Artikel kritisere de Fremskridt, der *er* naaet. Jeg vil blot udtrykke nogle Tanker, som Vælgerne før eller senere *vil* gøre sig og *har Lov til* at gøre sig: Gennemfør Valgprogrammet — og tal ikke alt for meget om Fortiden. Det er Fremtiden det gælder, og Rigsdagsarbejdet i dette Efteraar har ikke været det, man kunde vente.

Hvad tøver man for? Nu har man i mange Aar ledet Regeringen og Gang paa Gang blevet nødt til at lægge Lovforslagene til Side til bedre Tider. Træk Skuffen ud og kom frit og hurtigt frem med Reformerne.

Den store, sorte Sky har faaet Skyld for saa meget mellem Aar og Dag. Lad nu snart Solen indfri nogle af sine lyse, varme Løfter. *A. Hammer.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

7 Timers Arbejdsdag i Antwerpen Havn.

Det belgiske Havnearbejderforbunds Antwerpen Afdeling har nu opnaaet, at Arbejdstiden ved Arbejde i skiftende Hold fra 25. Januar nedsættes til 7½ Time Arbejdsberedskab og 7 Timers effektiv Arbejde uden Nedsættelse af den hidtil oppebaarne Løn (i Stedet for som hidtil 8 og 7½ Time). Den normale Arbejdstid nedsættes fra 8 til 7½ Time. Der er nedsat et Udvalg til Undersøgelse af Muligheden for ogsaa at nedsætte denne Arbejdstid til 7 Timer. Havnemyndighederne har forpligtet sig til at gennemføre Udvalgets Beslutning. Man kan derfor regne med en almindelig Gennemførelse af den 7 Timers Arbejdsdag i Antwerpen Havn fra Midten af dette Aar.

Teletypemaskinens Betjening.

I lang Tid har der været Konflikt mellem The International Typographical Union i U. S. A. og en Del Blade angaaende Betjeningen af Teletypesætteren. Striden er nu afgjort paa en fuldt tilfredsstillende Maade. Overenskomsten fastslaar, at denne Maskine skal betjenes af Medlemmer af Typografernes Organisation. Bestemmelsen har følgende Ordlyd: »Paa Arbejdspladser, hvor Sættemaskiner arbejder mekanisk eller elektrisk ved Paavirkning af perforerede Papirsbaand eller paa anden Maade, maa kun Medlemmer af The International Typographical Union føre Tilsyn med saadanne Maskiner.« Desuden bestemmer Overenskomsten, at Bladene skal genantage alle de paa Grund af Konflikten afskedigede Arbejdere.

Ogsaa i England har Teletypesætteren, som i Løbet af det sidste Aar er introduceret i Bladvirksomheder, vakt nogen Uro blandt de Foreninger, der berørtes af dens Indførelse. Det havde vist sig vanskeligt at afgøre, om »Typographical Association the Setterpress Union« eller »The National Union of Press Telegrafists« havde Ret til at faa sine Medlemmer beskæftigede ved Tangentbordet paa Teletypesætterens Perforeringsmaskine. Forhandlingerne om en Overenskomst mellem Parterne er endt uden Resultat, idet »The Press Telegraphists Union« har erklæret, at den anser sig for fuldt berettiget til at lade sine Medlemmer beskæftige ved det nævnte Arbejde.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forinden ny Plads tiltrædes.

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at det er *Pligt* at henvende sig til Lokalkassereren, forinden ny Plads modtages og tiltrædes.

Lokalafdelingernes Styrelser bedes paa passende Maade indskærpe denne Regel især overfor nye Medlemmer.

Forretningsudvalget.

For meget og for lidt

I Aaret 1935 havde vi her i Landet en rigelig Høst. Der var Brødkorn i Mængder, og mere kom der fra Udlandet. Nu skulde man jo mene, at Tilstedeværelsen i rigelig Mængder af denne »Livets Manna« vilde betyde, at det daglige Brød blev billigere til Velsignelse for de mange, hvis Indtægter ikke strækker stort længere end til Brødet.

Men det gik anderledes. De, som havde faaet den store Afgrøde, var meget misfornøjet. De gik til Regeringen og forlangte, at denne skulde lave en Lov, som ikke alene sikrede dem mod Konkurrencen fra Udlandet, men ogsaa satte en Bundpris for det her i Landet avlede Korn, hvilket naturligvis havde til Følge, at det billige Brødkorn gik fløjten.

Saa kom Aaret 1936 med en mager Høst. Der siges, at den betød en Mindreindtægt for Landmændene paa ca. halvandet Hundrede Millioner Kroner.

Var det galt, da Høsten var for stor, var det naturligvis ikke mindre galt nu, da den var for lille.

Og saa gik Landbrugets Mænd atter til Regeringen og klagede. De kunde umuligt klare disse Vanskeligheder, og de vilde blive ruinerede, hvis der ikke fra Lovgivningsmagtens Side blev truffet Hjælpeforanstaltninger, saa Landbruget opnaaede *fuld Rentabilitet.* Mindre kunde ikke gøre det. Og Regeringen, der gerne vil hjælpe alle nødstedte Borgere, satte sig hen og overvejede, hvad der kunde gøres. Problemet var jo ikke saa lige til. Thi naar Landmændene skal have Hjælp, naar de høster for meget — hvad skulde der saa ske, naar de høster for lidt? — ÷ —

Vi har her i Landet tæt ved fem Hundrede Helmillionærer og over et Tusind Halvmillionærer. Disse meget ærede Medborgere synes ikke at være berørte hverken af den store eller den lille Høst. Deres Kværn maler lige godt. Hvad var vel rimeligere end at de traadte til og ydede de betrængte Landmænd en lille Skærv af deres Overflod? Det vilde jo være en for dem ganske umærkelig finansiel Operation, om de dækkede Landmændenes paastaaede Underskud paa de halvandet Hundrede Millioner. For en Helmillionær kunde der jo kun blive Tale om et Tilskud paa et Par Hundrede Tusinde, og da vi jo er demokratisk indstillet, maatte der naturligvis sættes en lavere Skala for Halvmillionæren, f. Eks. et halvt Hundrede Tusinde. Saa var Landmændene sikret den nødvendige Saasæd.

Det maatte vel desuden være forbundet med en vis Tilfredsstillelse for de gode Millionærer, at de ved en saadan Foranstaltning fik Lejlighed til at tilbagebetale en Brøkdel af de Summer, som Bønderne har maattet pine ud af den danske Jord til Fordel for disse Mammondyrkere!

Og det vilde kun være en Ompostering i Millionærernes Regnskaber, som Folk med almindelig sund Menneskeforstand vilde anse for saare naturlig og retfærdig — i Stedet for at lade den store arbejdende Befolkning betale Underskudet i Form af endnu højere Varepriser. *Fr. N.*

Slut paa „Snakken"

Tillad mig i et Par afsluttende Bemærkninger til Torben Eriksson (som altsaa nu er avanceret til »And« — omend endnu kun dunet!*) at gøre ham bekendt med, at det var med fuldt Overlæg, naar jeg valgte Sammenligninger med Hovedpersonen fra det H. C. Andersen'ske Eventyr. Jeg erindrer tydeligt Ællingens Skæbne, selv om jeg vel nok har stiftet Bekendtskab med dette Eventyr en halv Snes Aar tidligere end T. E.

Ja — hvem vèd i Grunden, hvis *Standpunkt* der til syvende og sidst kommer til Ære og Værdighed? — Den, der lever, faar jo at se!

Angaaende det rent principielle — Luftværn som Statsopgave — ser det ud til, at vi i Teorien har opnaaet Enighed, men naar Teorierne skal føres ud i Praksis, hører Enigheden op. T. E. synes, at det er i sin skønneste Orden, at Indenrigsministeren ifølge Lov Nr. dit eller dat skal nøjes med at *godkende* de af Luftværnsforeningen *ønskede* Foranstaltninger. Mon det ikke i de fleste Tilfælde vil gaa saaledes, at denne Godkendelse kun bliver til en »Tagen-til-Efterretning«?

Nej — ved et *virkeligt* Statsinitiativ ligger hele Magten og Myndigheden hos Regeringen, men i det foreliggende Tilfælde har denne — af Grunde, som jeg ikke skal komme nærmere ind paa — givet al Magt og Myndighed fra sig og lagt Initiativet i Hænderne paa en privat Forening. Ganske vist er der — som en Slags »Narresut« — indsat Bestemmelse om, at Indenrigsministeren har den før omtalte Godkendelse. Men der er nu engang himmelvid Forskel paa at *godkende* og at *dekretere.*

Der er dog en Ting, som T. E. gaar udenom (ligesom Katten om Grøden). Det er den økonomiske Side af Sagen. Naar man erindrer, at Luftværnsforeningens Drift alene koster den Bagatel af 1/2—3/4 Million Kroner om Aaret, kan vi, som altsaa nu er blevet Medlemmer — flere Gange endda —, selvfølgelig ikke være ligeglade, hvem der har Ledelsen, Private eller Staten. Men da det er private Personer, der paa dette Omraade ikke alene har Initiativet, men ogsaa Godkendelsen, og det, som tidligere omtalt, er temmelig umuligt at faa dette Forhold ændret, kan vi Arbejdere — udfra det gamle Ord om at spise Kirsebær med de store — ikke have Interesse i dette Foretagende. T. E. mener dog, at Arbejdernes Enighed skal bruges til at »muge« Officererne o. lign. ud af Luftværnsforeningens Ledelse, men det vil efter min Opfattelse kun blive en Kamp imod Vejrmøller a la Don Quixote. Arbejdernes Sammenhold har ganske vist i Tidens Løb fejret Triumfer, men denne Enighed kan ogsaa misbruges; her synes det f. Eks. som om flere af de af T. E. nævnte Fagforeningsledere og Borgmestre har glemt deres Børnelærdom, nemlig *at Arbejderne paa det kraftigste skulde bekæmpe alt, hvad der smagte af*

*) Undskyld, Frederik!

Militarisme. Det lader til, at vi skal overbyde hinanden med Kuriositeter. Her er mit sidste Bidrag: I den lille ungarske By Kaposcar lod Borgmesteren kort før Jul bekendtgøre, at det sædvanlige Julegratiale til Raadhusets Funktionærer i Aar vilde blive uddelt i Form af Gasmasker til dem og deres Familier! Hvad Funktionærerne sagde til denne Art Gratiale, melder Historien ikke noget om, men det er vist det, man kalder »at give Stene for Brød«. Og naar jeg saa fortæller, at den sidst opfundne Giftgas indeholder en klæbrig Substans, der virker paa den Maade, at den tilklistrer Gasmaskens Filter (hvorved »Ofret« bliver kvalt), kan det vel ikke overraske dig, at der ikke stod »Gasmaske« paa min Ønskeseddel til Jul! —

Til Slut et Spørgsmaal til vor Ledelse: Har Forretningsudvalget paa Strudsemaner stukket Hovedet i Busken eller er det tilbagetrukken Fornemhed, der gør, at vi endnu ikke har faaet at vide, hvem der har givet *det* Bemyndigelse til at foretage Indmeldelse i Dansk Luftværnsforening? Samtidig med, at denne Kompetence til at foretage Indmeldelser fastslaas, kan vi maaske faa at vide, hvilke andre Foreninger vi er Medlem af — vi vil jo nødig risikere at havne i K. U.!

Godt Nytaar!

Odense, den 3. Januar 1937. *Hans Hansen.*

„Krænket Rettighed" (!)

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 6. Januar 1937 i Sag Nr. 2259: Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Typograf-Forbund og dettes Københavns Afdeling.

Ved Klage af 20. Juli f. A. har Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Typograf-Forbund og dettes Københavns Afdeling med Paastand om, at der idømmes den nævnte Forbundsafdeling en Bod for Brud paa Septemberforligets Punkt 4 derved, at Afdelingen har medvirket til, at Haandsætterne i Bianco Lunos Bogtrykkeri har nægtet at udfylde deres Arbejdssedler vedrørende Fremstillingen af Maanedsbladet »Mobilia«, saaledes som Firmaet havde givet dem Anvisning paa, og i Overensstemmelse med hvad der efter Firmaets Formening er Sædvane i Bogtrykkeriet. Klagerne har derhos paastaaet Sætterne hos Bianco Luno kendt pligtige til at udfylde Arbejdssedlerne vedrørende »Mobilia« som af Firmaet forlangt og i Overensstemmelse med hidtidig mangeaarig Koutume.

De Indklagede paastaar Frifindelse.

Ved et i Den faste Voldgiftsret den 14. August f. A. afholdt forberedende Møde blev Sagen paa Klagernes Begæring udsat, idet Parterne var enige om, at det faglige Spørgsmaal henvistes til Afgørelse ved faglig Voldgift, hvorefter Klagerne forbeholdt sig at begære Sagen videre fremmet ved Den faste Voldgiftsret.

I Henhold hertil blev Sagen indbragt for Bogtrykfagets Voldgiftsret, der den 13. November f. A. afsagde følgende Kendelse:

»Sætterne i Firmaet Bianco Lunos Haandsætteri bør udfylde Arbejdssedlerne vedrørende Bladet »Mobilia« i Overensstemmelse med det af Firmaet fremsatte Krav, dog saaledes, at Smaastykker Tekst kan opføres samlet, og at Smaaannoncer kan opføres samlet i Overensstemmelse med den trufne Aftale.«

Klagerne har derefter begæret Sagen paany fremmet her ved Retten med Gentagelse af deres Paastand om, at Fagforeningen idømmes en Bod.

Ifølge de dels i den faglige Voldgiftskendelse indeholdte dels under Sagens Behandling her for Retten foreliggende Oplysninger er Sagens nærmere Omstændigheder følgende:

Efter at Nr. 1 af Bladet »Mobilia« i Marts Maaned f. A. var fremstillet, førtes der mellem Firmaet og en Repræsentant for Haandsætterne Forhandlinger om Udfyldningen af Arbejdssedlerne, hvorunder Firmaet fremsatte Krav om, at Arbejdssedlerne skulde udfyldes i Overensstemmelse med Sædvane, dog at man enedes om, at det vilde være for omstændeligt at opføre Smaastykker Tekst og Smaaannoncer særskilt, hvorfor fremtidigt alle Smaastykker Tekst skulde kunne opføres under eet og alle Smaaannoncer under eet.

Arbejdssedlerne vedrørende Bladets Nr. 2 blev overensstemmende hermed udfyldt til Firmaets Tilfredshed. Imidlertid henvendte Sætterne sig til Forbundsafdelingen med Forespørgsel om, hvorvidt der kunde paahvile Sætterne en Forpligtelse til en saa detailleret Udfyldning af Arbejdssedlerne som af Firmaet forlangt, navnlig med Hensyn til den til de forskellige Arbejdsprocesser (Sætning, Ombrydning, Istandgørelse, Korrektur, Montering) medgaaede Tid. Afdelingsformanden erklærede hertil, at Sætterne ikke var forpligtede til at foretage en mere detailleret Udfyldning af Arbejdssedlerne end hidtil sædvanligt, og at den yderste Grænse, man burde gaa til, var, at der rapporteredes: 1) Hvor lang Tid der samlet anvendtes paa Tekststoffet pr. Numer, og 2) hvor lang Tid der anvendtes paa Annoncestoffet pr. Numer — alt sammen pr. Dag.

Ved Femstillingen af Bladets Nr. 3 i Maj f. A. indskrænkede Sætterne sig til at udfylde Arbejdssedlerne med de af Afdelingsformanden angivne summariske Oplysninger og nægtede at rette sig efter Firmaets Krav. Sagen blev gjort til Genstand for Forhandling mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund. Disse Forhandlinger førte ikke til noget Resultat, og da Forbundet ikke vilde gaa med til, at Sætterne midlertidigt rettede sig efter Firmaets Krav, indtil Uenigheden var afgjort ved faglig Voldgift, foranledigede Københavns Bogtrykkerforening, at Klagen blev indgivet til Den faste Voldgiftsret. Udfyldningen af Arbejdssedlerne vedrørende »Mobilia« er derefter sket paa den ovennævnte summariske Maade indtil Afsigelse af den faglige Voldgiftsrets Kendelse den 13. November f. A.

I denne Kendelses Præmisser udtales blandt andet følgende:

»Efter Voldgiftsrettens Opfattelse maa det paa Grundlag af de fremlagte Arbejdssedler og Forhandlinger for Voldgiftsretten antages, at Firmaets Krav om specificerede Angivelser vedrørende Bladet »Mobilia« ikke principielt afviger fra, hvad der er Sædvane hos Firmaet. Naar Sætterne dog nu har reageret overfor dette Krav, beror det formentlig paa den særlige Beskaffenhed af Bladet »Mobilia«, idet dette Blads Indhold giver Anledning til en ret kompliceret Opstilling af Sats og Clicheer, der foranlediger, at Tekst og Annoncer fremtræder med mange Afbrydelser. Udfyldning af Arbejdssedlerne i Overensstemmelse med Firmaets Krav er antagelig herved blevet noget mere kompliceret end sædvanlig, hvorved dog bemærkes, at Firmaet i et Par Aar har fremstillet to Blade, hvis Indhold meget ligner Indholdet af Bladet »Mobilia«, nemlig Bladet »Chik« og Bladet »Philips Nyt«.

Da Firmaets Krav maa antages ikke at indeholde noget principielt nyt, og da den Omstændighed, at Kravets Opfyldelse med Hensyn til Bladet »Mobilia« er blevet noget mere kompliceret end ved andre Arbejder, ikke kan blive afgørende, hvorved det bør tages i Betragtning, at Arbejdet er ugelønnet, maa Kravet anses for hjemlet i Arbejdsgiverens ved Septemberforligets Punkt 4 anerkendte Ret til at lede og fordele Arbejdet.«

Angaaende Betydningen af den af Firmaet krævede Specifikation paa Arbejdssedlerne er det fra Firmaets Side anført, at denne er paakrævet af Hensyn til Prisberegninger og Priskalkulationer samt for at imødegaa Priskritik fra Kundernes Side, og at de af Sætterne i Tiden fra Maj til November præsterede Udfyldninger af Sedlerne i saa Henseende var aldeles ufyldestgørende; derimod har Firmaets Krav ikke i første Række været motiveret ved Hensynet til Kontrollen med Arbejderne. Fra Forbundets Side er anført, at Kravet betyder en Skærpelse af Kontrollen med Arbejderne til væ-

Tarifforhandlingerne

førtes videre i Tirsdags med Møder i Arbejdsgiverforeningen under Medvirken af Repræsentanter for De samv. Fagforbund. Forhandlingerne varede til langt ud paa Natten, idet Forhandlingerne da midlertidigt afbrødes, og først i Løbet af Onsdag Aften (efter at nærv. Blad er trykt) vil der være Klarhed over om der er Mulighed for Forhandlingernes Fortsættelse eller ej. Vi maa saaledes stadig henvise vore Medlemmer til at holde sig underrettet gennem eventuelle Meddelelser i »Social-Demokraten«.

København, Onsdag den 20. Kl. 12.

P. S. V.
Sigv. Hellberg.

sentlig Ulempe for disse uden at det har været nødvendiggjort ved Firmaets forretningsmæssige Interesser.

Til Støtte for deres Paastand om Frifindelse for Bodsansvar har de Indklagede særlig henvist til, hvad der i den faglige Voldgiftskendelse er anført om Udfyldningsarbejdets komplicerede Karakter ved Bladet »Mobilia«. Afdelingsformanden har derhos fremhævet, at det ikke har været hans Tanke at tilraade Sætterne at vægre sig ved at udføre Udfyldningsarbejde, som havde koutumemæssig Hjemmel, men kun at modsætte sig videregaaende Krav, samt at han med Hensyn til de af ham givne Anvisninger mente at være rigtigt orienteret om Forholdene i Trykkeriet.

Retten finder efter Sagens Omstændighed ikke at kunne fritage Forbundsafdelingen for Idømmelse af Bod for Brud paa Septemberforligets Punkt 4. Næst at henvise til, hvad der er anført i den faglige Voldgiftskendelse til Begrundelse af, at et saadant Brud har fundet Sted, skal Retten særlig fremhæve, *at* Afdelingen ikke burde have modsat sig Arbejdsgivernes Henstilling om, at Udfyldningsarbejdet, indtil en faglig Voldgiftskendelse forelaa, skulde fortsættes overensstemmende med den paa Arbejdspladsen aftalte Ordning, ved hvilken der i nogen Grad — og efter Udfaldet af den faglige Voldgiftskendelse: i tilstrækkelig Grad — var taget Hensyn til de særlige Forhold ved Fremstillingen af Bladet »Mobilia«, en Ordning, som allerede var praktiseret ved Fremstillingen af Bladets Numer 2. Hertil kommer endvidere, *at* den af Afdelingsformanden anviste summariske Udfyldning af Arbejdssedlerne, selv bortset fra de særlige Forhold ved »Mobilia«, utvivlsomt har været i Strid med de koutumemæssige Mindstekrav til Arbejdssedlernes Udfyldning, som iøvrigt har været praktiserede i Bogtrykkeriet. At Afdelingsformanden paa Grund af mangelfuld Orientering om Forholdene i Trykkeriet i saa Henseende har været i god Tro, findes ikke at kunne fritage Afdelingen for Ansvar.

Den herefter forskyldte Bod findes at burde bestemmes til 300 Kr.

Sagens Omkostninger bør udredes af de Indklagede.

Kendelse:

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling bør til Dansk Arbejdsgiverforening erlægge en Bod paa 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Husk Stiftelsesfesten i Morgen!

Nogle Billetter à 75 Øre kan endnu faas i Aften paa Kontoret i Evaldsgade mellem 17,15—18,15. Afregning for Billetter kan ske samme Sted, og senest i Morgen ved Festen. Uafregnede Billetter betragtes som solgte. *Styrelsen.*

Lærlingeafdeling oprettet i Holbæk.

Ved et Møde Lørdag den 9. Januar paa »Centralkafeen«, Holbæk, hvortil samtlige Byens Typograflærlinge (16) var mødt, stiftedes en Lærlingeafdeling. Et Udvalg, nedsat ved et Møde i December, bestaaende af 4 Lærlinge og en Typograf, valgt af Lokalforeningen, havde udarbejdet Love; disse blev eenstemmigt vedtaget, og man gik over til at vælge Bestyrelse, Revisorer og Suppleanter. Til Formand valgtes *Bent Heinrichson* og til Bestyrelsesmedlemmer følgende: *Wagner Henriksen, Richard Nelander* og *Povl Henriksen;* til Suppleanter, *Knud Esmark Hansen* og *Orla Mikkelsen;* til Revisorer valgtes: *Werner Hansen* og *Lars Peter Voldberg*; Suppleant *Erik Madsen.* Bestyrelsen konstituerede sig med det samme med *Wagner Henriksen* som Kasserer og *Povl Henriksen* som Sekretær. Som Lærlingeafdelingens raadgivende Hjælper har Lokalafdelingen valgt Typograf *C. A. Schmidt.*

Povl Henriksen.

En »stor Aand«!

De store Aander fostres jo saa langt fra hver Dag. Men de findes. Til stor Gavn for vort kære, lille Fædreland.

Forleden fik jeg et Bevis paa saadan Stormægtighed. Det var paa et Møde med en Lærlingeforenings Bestyrelse. Man drøftede en Sag, som Lærlingene hver især skulde henvende sig til de høje Herrer Chefer med. Da man var naaet saa langt, fik en af Lærlingene Betænkeligheder. Han kunde ikke henvende sig til Bogtrykkeren. Det var Lærlingene paa det strengeste forbudt at tiltale den »store« Mand! Naar Chefen tiltalte dem — hvad der i Regelen kun skete for at overdænge dem med en Masse pæne, noble, beaandede Gloser for en eller anden Forseelse — maatte de pænt staa stille og med et ydmygt Blik tage imod! Ikke modsige eller undskylde!

Hvilken Lykke for en sølle Arbejder, at faa Lov at modtage sit Brød af slige »store« Aander! *Montanus.*

Lærlingeforhold i andre Lande.

Lærlingespalten har Tid efter anden indeholdt Artikler af denne Art, Resultat af Undersøgelser af, hvordan Typograflærlinge i andre Lande er stillet. Forhold, der selvsagt har vor Interesse, naar vi ønsker at vide hvor langt de andre Steder i Verden er naaet m. H. t. Lovgivning og Tarifering for Lærlinge i Forhold til os.

I *England* viser det sig, at trods det, det var det første Land der, i forrige Aarhundrede ved Industrialiseringens Gennembrud, indførte en Lovgivning for Kvinder og Børns Arbejde i Fabrikerne, saa er Lærlingene temmeligt daarligt stillet hvad Læretid o. lign. angaar. Lærlingelov findes ikke, men som Ungarbejder er Lærlingen omfattet af Fabriksloven og de værende Beskyttelsesbestemmelser for unge Mennesker. Reguleringen af Tilgangen af Lærlinge sker ikke efter Lov eller faste Regler, men hver af de 7—8 forskellige Typograforganisationer øver hver paa sit Omraade en vis Indflydelse i saa Henseende.

Læretiden er sædvanligvis 7 Aar.

Lønnens Størrelse er en Sag af privat Art mellem Lærling og Mester.

Der findes ikke Svendeprøve, men Lærlingen faar af Mesteren et Lære- og Duelighedsbevis.

Paa *Island* er Forholdene langt bedre. Der er en Lærlingelov af saa ny en Dato som 1. Februar 1936. Denne Lov har forbedret Lærlingenes Vilkaar i det hele taget, slaaet Arbejdstiden fast, bestemt Mestrenes Pligter over Lærlingene o. s. v. Desuden findes et Reglement med nøjere Bestemmelser vedrørende Svendeprøve o. lign. Baade i Tarifen og Forbundslovene findes særlige Lærlingebestemmelser.

Læretiden er 4½ Aar. Lønnen er 1. Aar 23 Kr., 2. Aar 30 Kr., 3. Aar 37 Kr., 4. Aar 44 Kr., 5(½) Aar 60 Kr. om Ugen.

Der er obligatorisk Svendeprøve og til den kræves der følgende: Trykkere skal uden Hjælp trykke en almindelig Bogform i Hurtigpresse, bestemme Marginernes Forhold. Farvemængden, trykke selvstændig Annonce eller Stregform og desuden en Autotypi.

Sættere skal fuldføre ca. 8 Timers Arbejde almindelig Sats efter almindeligt Manuskript, sætte en Titelside, Annonce, et Lejlighedsdigt eller andet af mellemsvær Art og sætte en Tabel eller andet, der kan være en særlig Prøve paa deres Kundskab om Skriftstørrelser.

Der findes ingen Lærlingeorganisation, men Lærlingen har Ret til Indmeldelse i Fagforeningen ved Læretidens Begyndelse og betaler da 25 Øre ugentlig til Forbundsfonden. Efter Udlæringen skal Lærlingen betale 6 Maaneder til Arbejdsløshedsfonden, før han er berettiget til Understøttelse.

Paa Island findes kun Lærlingeorganisation i Jernarbejderfaget, det eneste, der talmæssigt er stort nok.

GENERALFORSAMLINGER

Aalborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 8. Januar paa Café »de la Reine«. Formanden, *Martin Sørensen*, ønskede de mødte Medlemmer et godt Nytaar, hvorefter han mindedes afdøde Robert Nielsen ved at omtale Nielsens Arbejde for Typograferne som Formand for Afdelingen, Medlem af Forbundsstyrelsen og som Formand for »Typografia« gennem 26 Aar og sluttede med: Æret være hans Minde! Medlemmerne rejste sig. — Efter at Formanden var valgt til Dirigent, aflagde han Beretning for det forløbne Kvartal, som toges til Efterretning uden Diskussion. — Det reviderede Regnskab oplæstes af Kassereren, *C. P. Jespersen*. Det balancerede med Kr. 10.557,59, Lokalkassen Kr. 2.091,45, Kassebeholdning Kr. 750,80. — Lønningerne fastsattes til Kr. 400,00 til Kassereren, Kr. 5,00 til Fanebæreren for hver Gang. Kr. 5,00 til Revisorerne. — *Kassereren* genvalgtes. *Brundlund* genvalgtes til Bestyrelsen. *Chr. Sørensen* genvalgtes som Revisor. *W. Andersen*, Suppleant. Bladrepræsentanter, *H. C. Andersen* og *Brundlund*. Fanebæreren *Oscar Christensen* genvalgtes. Suppleant *Jerstoft*. — En Skrivelse fra den lokale Bogtrykkerforening om at faa de 2 nuværende Repræsentanter i Svendeprøvekommissionen erstattet med 2 andre Typografer, da de nuværende er Lærere paa teknisk Skole, foranledigede en Debat, som gav til Resultat, at vi ikke kan godkende Bogtrykkernes Synspunkt. — *Formanden* gav Meddelelse om, at der afholdes Oplysningsmøde med Branchemøder om Formiddagen, Søndag den 31. ds., i Odd-Fellow-Palæet, Boulevarden, hvortil de nærmeste Afdelinger bliver indbudt. — Ca. 50 Kolleger havde givet Møde. Generalforsamlingen sluttede med »Lokaleleje«. *M. S.*

Rønne Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 9. Januar. Formanden, *Kürstein*, bød velkommen, og efter Protokollens Godkendelse aflagde han Regnskab og Beretning for det forløbne Kvartal. De to sidste Aar har beskæftigelsesmæssigt været gode; i en Periode før Jul havde endog alle Afdelingens Medlemmer været i Arbejde. Sidste Aar havde dog bragt megen Sygdom. Der var i Sygeunderstøttelse udbetalt ca. Kr. 2000,00 mere end Aaret forud. Juleindsamlingen indbragte Kr. 229,00, og der var uddelt Kr. 236,00 — Den nye Lov om Understøttelse medførte, at de arbejdsløse var sikret indtil Udgangen af Marts, og desuden spares Kommunen for en Del Udgifter. — Mindepladen paa Blombergs Gravsted havde faaet en tiltrængt Oppudsning. — Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 757,57. Til det paatænkte Ungdomshjem var betalt 1. Rate, Kr. 125,00. Fonden ejer nu ca. Kr. 23.000,00. — Regnskaber og Beretning godkendtes uden Diskussion. — Ang. Betimeligheden af at erstatte Vinterfesten med en Sommerudflugt førtes nogen Diskussion. Vinterfesten vedtoges enstemmigt. Den bliver 27. Februar og til Festudvalg valgtes: Gunnar Ipsen, Knud Hansen, Holm og Johs. Nielsen. — Det vedtoges at betale for 3 Medlemmer til Deltagelse i Arbejdernes Samariterkursus. — *Wilsky* gav Meddelelse om forskellige Tilbud fra Oplysningssekretæren om Foredrag og Instruktionsmøder, samt om Cirkulærer vedr. Fagbiblioteket og Grafisk Teknik og om Fagbesøg i København i Paasken. — Det vedtoges at yde 5 Kr. i Rejsetilskud pr. Deltager og at forsøge Tegning. — Til Slut gav Formanden forskellige Oplysninger om Fællesbageriet, som stadig er i Fremgang, hvorefter den livlige Generalforsamling sluttede. *W. W.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Typografernes Karneval. Vi henleder Medlemmernes Opmærksomhed paa *det eneste store Karneval* i Aar. Lørdag den 13. Februar paa Gimle. Programmer er udsendt.

De nordjydske Afdelinger erindres om det faglige Oplysnings-Møde i Aalborg Søndag den 31. Januar.

Thejls Kursus II begynder paa Tirsdag Kl. 20 i Evaldsgade 3 (Mødesalen).

Montør Nykiel fra Berlin kommer snart til København for at holde Foredrag for Kollegerne. Nærmere i næste Nr. af »Typ.-Tid.«.

I Kolding demonstrerer *S. V. Rasmussen* Maskinsætterprøven Søndag den 31. Januar.

Ogsaa Lærlinge kan deltage i vort Korrespondancekursus for Trykkere. Dette meddeles paa given Foranledning. — Prisen er 5 Kr.

Tak

Kolleger og Arbejdskammerater, modtag vor hjerteligste Tak for den store Opmærksomhed I viste os paa vor Sølvbryllupsdag. *L. Schmidt* og Hustru,
Nykøbing F.

Til Juleuddelingen har jeg modtaget følgende Bidrag:

Ch. Andersen 3,00, Forlagstrykkeriet (3. Br.) 134,00, Bestyrer Olsen 10,00, Faktor Deleuran 10,00, Faktor Simonsen 10,00, Faktor Dahl 10,00, Kandrup & Wunsch 48,00, Valentin & Lund 32,50, Johnsen & Co. 56,00, Aller (Rest) 8,00.

Tilsammen Kr. 321,50.

Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 15.252,30.*

København, den 20. Januar 1937. *O. A. Lundin.*

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne

er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13 samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30.

Anvisningskontoret.

Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.

Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.

Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: 10-11.30 og 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.

Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne Oktober Kvartals Regnskaber:

13. Januar: Faaborg intet at indsende, Rudkøbing pr. Bl. 350,00, Thisted pr. Bl. 200,00, Kt. 800,00, ialt 1000,00; 14. Januar: Lyngby pr. Bl. 175,00, Ribe pr. Bl. 100,00, Kt. 250,00, ialt 350,00; 18. Januar: Aabenraa pr. Bl. 400,00, Kt. 500,00, ialt 900,00, Fredericia intet at indsende, Holbæk pr. Bl. 155,25, Horsens pr. Bl. 434,25, Kalundborg pr. Bl. 510,30, Silkeborg pr. Bl. 438,85, Varde pr. Bl. 191,00, Vejle 2160,80; 19. Januar: Haderslev pr. Bl. 200,00, Kt. 390,70, ialt 590,70, Haslev 140,00, Hillerød 1400,00, Køge pr. Bl. 100,00, Kt. 1300,00, ialt 1400,00, Maribo pr. Bl. 115,60, Middelfart pr. Bl. 225,00, Nakskov 650,00, Slagelse 1650,00, Stubbekøbing 280,00, Svendborg pr. Bl. 500,00, Kt. 550,00, ialt 1050,00.

København, den 19. Januar 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. Januar: Rudkøbing i St. f. Oktober Kv. Oversk. 350,00, Thisted i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 200,00; 14. Januar: Lyngby i St. f. Oktober Kv. Oversk. 175,00, Ribe i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 100,00, Randers 500,00, Rudkøbing 500,00; 16. Januar: Lyngby 200,00; 18. Januar: Aabenraa i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 400,00, Holbæk i St. f. Oktober Kv. Oversk. 155,25, Horsens i St. f. Oktober Kv. Oversk. 434,25, Kalundborg i St. f. Oktober Kv. Oversk. 510,30, Silkeborg i St. f. Oktober Kv. Oversk. 438,85, Varde i St. f. Oktober Kv. Oversk. 191,00; 19. Januar: Haderslev i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 200,00, Køge i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 100,00, Maribo i St. f. Oktober Kv. Oversk. 115,60, Middelfart i St. f. Oktober Kv. Oversk. 225,00, Svendborg i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 500,00, Kolding 600,00.

København, den 19. Januar 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Lokalformænd.

Aabenraa: Claus Boldt, Møllegade 1. Kasserer: J. Ehlert, Forstallé 7. — Silkeborg: Rudolf Jensen, Frederiksberggade 41. Rudolf Jensen er ligeledes Lokalkasserer. — Thisted: O. Hansen, Havnegade 4. Ekspedition af rejsende Kolleger Kl. 6½ til 7½. Der foretages ikke Ekspedition af nogen Art paa Trykkeriet.

Nye Medlemmer.

København: Sætter Egon Emil Hansen, udl. 9. 1. 37 hos Bianco Luno (arb. s. St.), Trykker Ib Palle Wissing Pedersen, udl. 1. 1. 37 i Nørrebr. Centraltr. (arb. s. St.), Trykker Helge Zenius Nielsen, udl. 2. 1. 37 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.), Trykker Ulrik Ib Rosenberg, udl. 6. 1. 37 hos W. J. Christensen (arb. s. St.), Hj.arb. Tage Peter Tikjøb Sørensen (Stempel Hansen), Hj.arb. Ingo St. Spor Nielsen (Stempel Hansen), Trykker Kjeld Josef Andreas Gorritsen, udl. 9. 1. 37 hos B. Nielsen (arb. s. St.).

Nykøbing F.: Sætter Theodor Mortensen, udl. 15. 4. 31 i Loll. Falst. Stiftstid. (tidl. Medl.). Slagelse: Hj.arb. Johan V. B. Sørensen.

Tiltraadte.

København: 5318 Niels Mogensen fra Rejse (S. Knudsen), 5393 Lorentz Larsen fra Nakskov (arbl.), 5347 Knud Olsen fra Randers (arbl.), 3907 Edgar Jensen fra Roskilde (arbl.), 5807 Axel Jacobsen fra Skjern (Teller), 5833 Hans Hansen fra Rejse (arbl.), 5713 Chr. Worm fra Reise (arbl.), 1735 Leo Eliasen fra Helsingør (arbl.), Hj.arb. Mylius Mikkelsen fra Dansk Arb. Forb. (Hoflensberg), Hj.arb.ske Gudrun Petersen fra Kv. Arb. Forb. (Egm. H. Petersen), 6608 Arne Nielsen fra Holbæk (Henningsen).

Esbjerg: 5394 Johannes Jensen (arbl.). Haderslev: 4856 Marie Mathiesen (Christiansfeld Bogtr.). Korsør: 6524 Kaj Hansen (arbl.). Næstved: 7127 Sv. Aage Jacobsen (arbl.).

Fratraadte.

København: 1735 Leo Eliasen til Helsingør i Pl., 4451 Viggo Jørgensen til Lyngby (arbl.), 7352 Harald Møller til Aarhus, 6608 Arne Nielsen til Holbæk, 7127 Sv. Aage Jacobsen til Næstved, 4572 Ellen Steffen til Kv. Arb. Forb.

Faaborg: 5769 Karlo Hansen til Odense (arbl.). Holstebro: 7947 Børge Nielsen til Odense i Pl. Kolding: 4856 Marie Mathiesen til Haderslev i Pl. Silkeborg: 5310 Carl Robert Poetzsch til Fredericia (Militær). Skive: 3563 Folmer Dalsgaard til København (arbl.), 5395 Per E. Jensen til København (arbl.). Skjern: 5807 Axel Jacobsen til København (arbl.). Vejle: 5415 Thorvald Larsen til Sønderborg (Militær).

Udmeldte.

København: 2201 Ruth Hansen (fratraadt Faget).
Hillerød: 7867 Marius Eriksen (Bogtrykker).

Død.

Randers: 6214 A. K. M. Schmidt.

Københavns Afdeling

Medlemsmøde

Iaften Kl. 20, Rømersgade 22

Sekretær i De samvirkende Fagforbund
Lauritz Hansen taler om

Fagforeningerne under Forligsmandslov og Forhandlingsregler

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Sangforening

91-Aars Fødselsdag (med Damer) Søndag d. 24. Januar Kl. 7 i Arb. Læseselskab, Nørre Søgade 27. Kaffebord. Pakkefest. Film. Dans. Passive Medlemmer indbydes hjerteligst.

Styrelsen.

E. L. GUMMIVALSER
by Goodyear-License er **dansk Arbejde**
og Goodyears berømte Kvalitet .. ..
ERIK LEVISON'S Gelatine og Gummivalse Støberier

Typografernes
eneste **KARNEVAL**
Det saakaldte lille
afholdes Lørdag den 13. Februar
paa „Gimle"
Sid Menimanns Orkester

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 - 11395 - 14577
Grafisk Fagforretning • Eget Skriftstøberi • Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

A N N O N C E R

Akcidenstrykker,
34 Aar, gift, kendt med Apparater, søger Pladsforandring; har staaet i Arbejde i en Aarrække. Billet mrkt. »35« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Maskinsætter
(Provinsianer), kendt med saavel Linotype som Intertype og Akcidens- som Avisarbejde, ønsker Plads. Billet mrkt. »38« modtager Ekspeditionskontoret.

Lille Trykkeri
ønskes til Købs. Billet mrkt. »37« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K. - Telefon Central 39 og 5539

J. G. A. EICKHOFF - KØBENHAVN V.

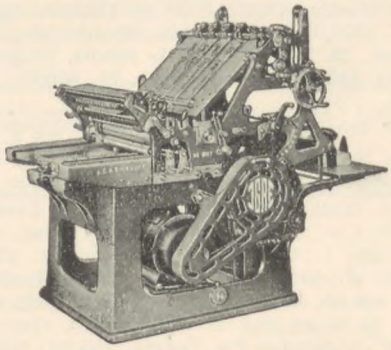

Vesterbrogade 97, Tlf. 12078-79

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra **DRUBIN**

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 4 KØBENHAVN DEN 29. JANUAR 1937 64. AARGANG

Det nye Tarif-Forslag

Tarif-Forhandlingerne, der Natten mellem den 19. og 20. Januar stod paa Bristepunktet, blev dog ikke afbrudt. Gennem en Udsættelse blev Bristningen af den tyndslidte Forhandlingstraad undgaaet, og da Parterne atter mødtes om Middagen Torsdag den 21., lykkedes det efterhaanden at komme i Realitetsforhandlinger om visse af vor Tarifkommission ønskede Ændringer i det Forslag, som Arbejdsgiverne Tirsdag Nat havde stillet, men som ikke tilfredsstillede os.

Forhandlingerne trak ud Time efter Time; det oprindelige Underudvalg paa fire Mand var blevet halveret til to Mand, der snart samlet, snart èn ad Gangen og snart gennem Hovedorganisationens Repræsentant forhandlede om Uoverensstemmelserne.

Endelig ved 12-Tiden om Natten laa der et Forslag, som forekom Udvalget at indeholde Muligheden for Enighed. Udvalgene skiltes for med de samlede respektive Kommissioner endeligt at gennemgaa det nu foreliggende i dets Helhed.

Og efter et Par Timers Drøftelse kunde Parterne meddele hinanden, at Kommissionerne under Forbehold af Organisationernes Godkendelse var enedes om følgende:

Ved et Fællesmøde i Dag mellem Repræsentanter for nedenstaaende Organisationer enedes man under Forbehold af de respektive Organisationers Godkendelse om at forny Overenskomsten mellem Dansk Typograf-Forbund og Københavns Bogtrykkerforening til 1. Marts 1939 paa følgende Vilkaar:

§ 2 A, Stk. 3 tilføjes: »Overtimer regnes i halve Timer, indtil $^1/_2$ Time = $^1/_2$, over $^1/_2$ Time = $^1/_1$ Time o. s. v.«

§ 3 Ferier. Stk. 1 uforandret. *Stk. 2* bliver saalydende:

»Enhver Arbejder, der har været beskæftiget i henholdsvis mindst 6, 12, 18, 24, 30, 36, 42 og 48 Uger i samme Forretning (sammenlagt uden Hensyn til eventuelle Afbrydelser), har Ret til henholdsvis 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 8 Dages Ferie. For nyudlærte medregnes sidste Læreaar ved Ferieberegningen.«

Stk. 3 uforandret. *Stk. 4*, 1. Punktum, uforandret; Resten af Stykket bliver saalydende:

»Ved Afskedigelse i Tiden mellem 1. Oktober og 30. April incl. gives der af Firmaet den paagældende Arbejder et Bevis for hans Beskæftigelses Varighed, siden han sidst holdt Ferie eller siden sidst afvigte 1. Maj. Det heraf flydende Ferietilgodehavende i Henhold til Stk. 2 vil den paagældende Arbejder kunne hæve i Dansk Typograf-Forbund i Tiden mellem 1. Maj og 30. September og skal holde Ferie i Overensstemmelse hermed. Forbundet faar det tilsvarende Beløb i Penge refunderet hos Københavns Bogtrykkerforening.«

5. Stk. uforandret.

§ 4: I Pkt. 1 ændres Ordet »bør« til »skal«.

§ 5: Som nyt Stykke indsættes:

»Ved Indførelse af nye Maskintyper, af særegent Materiel eller nye Arbejdsformer, skal Organisationerne, hvis en af Parterne begærer det, inden en Maaned optage Forhandling om, til hvilket Tarif-Afsnit saadanne skal henføres, og hvilke Løn- og Arbejdsvilkaar indenfor Tarifens Ramme der skal gælde for dem. Fører saadanne Forhandlinger ikke inden 4 Uger til Enighed, henvises Spørgsmaalet til Fagets Voldgiftsret. De ved Faget oplærte Arbejdere skal fortrinsvis anvendes til Betjening af de i Faget anvendte Maskiner og Hjælpeapparater.«

§ 9 a bliver saalydende:

»Til den Satspris, som fremkommer i Henhold til nærværende Afsnits efterfølgende Paragrafer, lægges 1,6 pCt.«

§ 38 a bliver saalydende:

»Til den Satspris, som fremkommer i Henhold til nærværende Afsnits efterfølgende Paragrafer, lægges 1,6 pCt.«

§ 70, sidste Stykke. Ordene »eller behørigt rensede Linier« udgaar. Stykket tilføjes en Parentes saalydende: »Se dog § 5, det nye Stykke.«

Næstsidste Stykke tilføjes: »Arbejdet er omfattet af Tarifen og skal altid lønnes med mindst den for mandlige Trykkeriarbejdere gældende Løn, iøvrigt med den for Udøveren gældende Løn.«

§ 95, 4. Stk. tilføjes: »For Pasning af et Parafinapparat ydes et Tillæg paa Kr. 3,25.«

§ 96: Tallet »79 cm« ændres til »65 cm.«

§ 102 bliver saalydende:

»For at kaldes udlært Stereotypør maa en Mand mindst i 2 Aar under kyndig Ledelse have udført teknisk Arbejde ved dette Fag og i den Udstrækning, som hans Oplæringssted anvender de nedennævnte Metoder, korrekt kunne udføre følgende Arbejder:

1) Strygning, Bankning, Kalandrering og Prægning af Matricer af enhver Art samt Støbning i Matricer.
2) Slutning af Form og Underlægning af Klicheer.
3) Paaklæbning af Tilretninger under Klicheer og Udførelse af Undertilretninger paa Matricer.
4) Facettering og Korrigering af Plader samt Indlodning af Ætsninger og Galvanos i Plader, Montering paa Træ- og Blyfod samt Udførelse af Blysnit.
5) Legering og Rensning af Stereo- og Maskinmetal.
6) Forestaa Ledelsen af og Tilsynet med Pladernes Bearbejdelse paa Hjælpemaskiner.

§ 105, 3. Stk. skal lyde:

»Hjælpere, der opfylder Vilkaarene i § 102, regnes som Stereotypører.«

2. *Stk.* skal lyde: »Hjælpere aflønnes efter Overenskomst, dog ikke lavere end:

de første 6 Maaneder ikke under mandlige Trykkeriarbejderes Minimalløn,
de næste 6 Maaneder mindst 2 Kr. derover,
de følgende 12 Maaneder mindst yderligere 2 Kr.«

Tilføjelse til § 105:

»Arbejdssteder, der efter Organisationernes samstemmende Skøn ikke i rimeligt Omfang frembyder Mulighed for en nogenlunde alsidig Uddannelse til Stereotypører, kan ikke beskæftige Stereotypørmedhjælpere.«

§ 106, 1. Stk. skal lyde:

»Minimallønnen er for Stereotypører 64 Kr., for nyudlærte det første Aar paa Lærestedet 3 Kr. lavere.

2. *Stk.* udgaar.

3. *Stk.* tilføjes efter Ordet: »Forniklingsarbejde«: »samt Gummi-Stereotypering«.

§ 109 tilføjes:

»Ved Paalægning hele Dagen har Paalæggersken almindeligvis Krav paa 1/2 Times Afløsning, under hvilken hun kun maa beskæftiges ved lettere Arbejde.«

§ 113: Sidste Sætning fra Ordet »forsaavidt« udgaar. I Parentes henvises dog til det nye Stykke under § 5 om eventuelle nye Maskintyper.

§ 114, 2. Stk. tilføjes:

»Denne Bestemmelse bortfalder, naar Ledigheden i København indenfor denne Branche i de sidste 3 Maaneder har været over 5 pCt.«

§ 115. Paragrafen tilføjes:

»Har en Lærling ikke bestaaet Svendeprøven, kan der gives ham Lejlighed til at aflægge Prøve sammen med det følgende Halvaars Udlærlinge. Han skal i den mellemliggende Tid beskæftiges paa Lærestedet og lønnes med 2/3 af Branchens Minimalløn.

Forretninger, hvis Lærlinge 2 Gange i Træk ikke har kunnet bestaa Svendeprøven, maa ikke paany antage Lærlinge, hvis Organisationernes Styrelser skønner, at Udlæringsbetingelserne ikke er til Stede.«

Sætterskalaen ændres saaledes:

Tallene 1—2 bliver 1—3.
3—5 » 4—5.

Minimallønnen for Værk- og Akcidenssættere (Afsnit I), Dagbladssættere (Afsnit II), Trykkere (Afsnit IV, 1. Del) og Stereotypører m. v. (Afsnit V) forhøjes med 1 Kr.

Minimallønnen for mandlige Trykkeriarbejdere forhøjes med 1 Kr.

Vedrørende kvindelige Trykkeriarbejdere: Minimallønnen for alle Paalæggersker forhøjes til 39 Kr. (og dermed forhøjes alle udgaaende Lønninger med 50 Øre; for nugældende Paalæggerskelønninger paa under 38 1/2 forhøjes Lønnen op til 39). Desuden foretages for alle Paalæggerskelønninger, der efter den ovenstaaende Regulering kommer til at ligge paa Øretal, en Afrunding opefter til nærmeste 50 Øre eller 100 Øre.

Paalæggersker, der kommer i Arbejde ved Hjælpearbejde, lønnes med mindst 39 Kr.

Bestemmelserne paa Side 62 om Tariffens Varighed og Opsigelse udgaar og erstattes med følgende:

»Overenskomsten løber til 1. Marts 1939.

Saafremt det af det statistiske Departement offentliggjorte Pristal pr. 1. Oktober 1937 skulde afvige mindst 6 Points fra Pristallet 174, skal hver af Parterne være berettiget til at kræve Forhandling i Henhold til Forhandlingsreglerne og eventuelt til Opsigelse til 1. Marts 1938.

Parterne er enige om i Form af en Protokoltilførsel at udtale, at vedrørende § 70, sidste Stykke (Bortfald af Adgang til at benytte rensede Linier) gives en Respit paa 3 Maaneder til Afvikling.

Og endvidere er Parterne enige om, at der til videre Drøftelse Organisationerne imellem skal optages Spørgsmaalet om en forsvarlig tarifmedholdelig Uddannelse af Maskinsættere, delvis paa Maskinsætterskolen.

Parternes Svar skal foreligge senest Mandag den 8. Februar Kl. 12 Middag.

København, den 22. Januar 1937.

For De samvirkende Fagforbund i Danmark: *Christian Jensen.*	For Dansk Arbejdsgiverforening: *Sophus Agerholm.*
For Københavns Bogtrykkerforening: *Olaf Strandberg.*	For Dansk Typograf-Forbund: *Sigv. Hellberg.*

Medlemmerne bedes nu tage Tarifen frem og sammenligne Forslaget med Tarifen og dermed gøre sig klart, hvad Ændringerne betyder.

Vi skal ikke gaa i Detaljer, men kun pege paa et Par Egenskaber ved Forslaget.

For det første, at dets *Tendens* hele Vejen er en Imødekommelse af vore Forslag, selv om nogle af Ændringerne ikke er af synderlig stor praktisk Betydning.

For det andet, at Forslaget *paa ingen Punkter* indeholder noget Tilbageskridt for os eller for nogen Gruppe hos os.

Paa *Ferieomraadet* er det endelig lykkedes med Bevarelse af det principielle Grundlag, paa hvilken vor Ferieordning hidtil har hvilet, at gennemføre en saadan Graduering af Ferieretten, at et helt nyt — og ikke faatalligt — Lag af vore Medlemmer dermed vil blive sikret Ferie. Vel at mærke *Ferie* og ikke bare et Pengetillæg. Og sikret at kunne komme til at holde den i hele Aarets Løb opsparede Ferie netop *i Sommerperioden.*

Den ønskede Udvidelse af selve Grundreglen fra de 9 Dage til 12 Dage lykkedes det beklageligvis ikke at gennemføre. Grundreglen bliver fortsat: 9 Dage for et Aars Beskæftigelse.

Løn-Kravet lykkedes det kun i begrænset og beskedent Omfang at gennemføre. Men samtlige Minimallønninger paa 63 Kr. og derunder lykkedes det dog at hæve til henholdsvis 64, 55 og 39 Kroner. Og dette er — da Bestemmelsen om Bibeholdelse af alle personlige Tillæg bevares — ensbetydende med, at der ved Tarifens Ikrafttræden ydes 1 Krones Lønforhøjelse til *alle* Sættere i saavel Bog- som Bladtrykkerier (dog ikke Maskinsættere), til alle Stereotypører og Skriftstøbere, til alle Trykkere (dog ikke Rotationstrykkere) og til alle mandlige Trykkeriarbejdere. 50 Øre ydes til alle Paalæggersker, der herefter uden Hensyn til Diegel- eller Hurtigpresse-Paalægning faar en Minimalløn paa 39 Kroner (den var for Diegelpaalægning hidtil 37 Kr. 50 Øre).

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Bortkommet Medlemsbog

Medlemsbog Nr. 6739, tilhørende Jørgen Fischer, København, angives bortkommet, hvorfor den herved *annulleres*. Skulde Bogen komme nogen i Hænde, bedes den indsendt til Forbundskontoret.

København, den 25. Januar 1937. *Forretningsudvalget.*

Feriegodtgørelse i Provinsen og i København

Opmærksomheden henledes paa, at der ved Afskedigelse i Tiden mellem 1. Februar og 1. Maj skal udbetales Feriegodtgørelse til alle Arbejdere, der har været beskæftiget i Forretningen mindst 26 Uger siden deres sidste Ferie. Dette gælder ogsaa nyudlærte. *Forretningsudvalget.*

Københavns Afdeling

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 31. Januar Kl. 13.30

i Grundtvigs Hus, Studiestræde 38.

Dagsorden: Tarif-Forslaget.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Tarif-Afstemning

Det foreliggende Forslag til Tarifen sendes i H. t. Lovene til skriftlig Afstemning blandt Københavns-Afdelings Medlemmer.

Stemmesedlerne vil være Trykkerierne ihænde Tirsdag og skal være tilbageleveret Kontoret senest Torsdag Kl. 18.

Arbejdsløse og syge Medlemmer erholder Stemmesedler paa Kontoret.

Alle Afdelingens Medlemmer stemmer.

Inkassatorer og Tillidsmænd anmodes om paa vanlig Maade at medvirke ved Afstemningens Gennemførelse.

Styrelsen.

Desuden sikres der saavel Paalæggersker som Stereotypør-Hjælpere yderligere Lønreguleringer opefter.

— — —

Tarifens Varighed skulde blive 2 Aar, men der er sikret Adgang til Opsigelse allerede næste Aar, hvis der skulde ske en Stigning i Pristallet paa 6 Points eller derover.

— — —

Paa Arbejdstidsomraadet er det ikke lykkedes at komme længere frem — dèr henvises stadig til, at dette Spørgsmaal maa være et for hele Arbejderklassen gældende.

Hvad Afspasering af Overarbejde angaar har der ikke mellem Hovedorganisationerne kunnet opnaas Enighed fuldtud, og det forventes derfor, at der i denne Rigsdagssamling vil blive gennemført en Lov derom. Naar denne kommer, bliver jo ogsaa *vi* omfattet deraf.

— — —

Det nye Tarifforslag er ingen Revolution. Det er kun et beskedent Fremskridt. Men dets *Tendens* er rigtig, og dets Omfang maa ses i Forhold til Vilkaar og Betingelser for andre Arbejderkategorier.

Tarifkommissionen har ikke ment at kunne sprænge Forhandlingerne ved at afvise det foreliggende og overlade Forligsinstitutionen og Tilfældigheder det videre. Det har ogsaa *nogen* Værdi, at det er et Forslag, vi selv har *forhandlet* os til.

Kommissionen har derfor følt det som sin Pligt at lade Medlemmerne selv, vore Kammerater paa Arbejdspladserne, træffe Afgørelsen om det foreliggende. Men Kommissionens store Flertal finder dog — alt taget i Betragtning — at maatte tilraade Medlemmerne at stemme *Ja* til dette Forslag.

København, den 25. Januar 1937. *Sigv. Hellberg.*

Uden Frihed ingen Fred

I Wellington College var Edmond en af de mest fremtrædende blandt Eleverne. I al Hemmelighed udgav han et pacifistisk Tidsskrift. Kampen mod Krigen havde gammel Tradition i Familien: en Slægtning havde i 1916 nægtet at gøre Krigstjeneste.

Skolen forbød ham at udgive Tidsskriftet. Saa forlod Edmond Skolen. Han var da 16 Aar gammel. Familien vred Hænderne, thi Edmonds Onkel var en stor Statsmand, kendt over hele Verden.

Den spanske Borgerkrig havde raset et Par Maaneder. Saa dukkede Edmond op i Madrid, lærte at skyde og gik med Militsen til Fronten. Om Natten, naar Bloddunsten laa over Jorden, tænkte han paa sit Tidsskrift. En Ungdomsdrøm var forlist: man kunde ikke frigøre Menneskeheden ved vaabenløs at lide for Freden. En ond Tid, en rædselsfuld Tid, som krævede af de unge, at de skulde kæmpe med Vaaben for Freden.

Han skrev hjem: »Tro ikke, at jeg er bleven Militarist. Her i Guaderamabjergene er Kampen for Freden begyndt. Her kæmpes for Friheden. Uden Frihed ingen Fred. Jeg tilhører den internationale Brigade, i Morgen følger jeg med den engelske Maskingeværafdeling, som kæmper nord for Madrid. Dèr ligger Marokanere, Legionærer, Lejesoldater af alle Farver, tyske og italienske Fascister — her paa vor Side Socialister og Demokrater fra alle Lande. Franskmænd, tyske og italienske Emigranter ved Siden af det spanske Folk. Jeg hører, at Duffy med nogle Blaaskjorter er paa Vej hertil for at hjælpe Franco. De véd, at England er fortabt, hvis Franco sejrer. Det er allerede kommet saa vidt, at Spanier staar

mod Spanier, Tysker mod Tysker, Italiener mod Italiener, Englænder mod Englænder. Stakkels Europa! Er Fascismen allerede saa fremskreden, at Fronten gaar tværs gennem Nationerne og Engelskmænd kæmper Side om Side med Allahs vilde Krigere for at »frelse« Kristendommen? Denne Verden trues med Tilintetgørelse af Fascismens Løgne. Hvor længe vil Demokratiet — den europæiske Kulturs Moder — endnu sove sin angstfulde Søvn, før det rejser sig og gør en Ende paa dette afsindige Blændværk?«

Disse og mange andre anklagende Ord skrev den attenaarige Yngling til London, fordi han ikke kunde tro, at den demokratiske Del af Europa i Længden med korslagte Arme kunde se paa, at Spaniens bedste Sønner knuses af de fascistiske Helvedsmaskiner. Hans fulde Navn er Edmond Romilly, og han er en Nevø af — Winston Churchill.

Afdøde Kolleger

Lørdag Aften døde vor gamle og afholdte Kollega, Redaktør *Hans Bech*, Varde, i en Alder af 69 Aar. Bech var født i Vejle den 10. Juni 1868 og udlærtes i Miloskes Bogtrykkeri i Odense den 15. Februar 1888. Med Bech gaar en af de gamle Skikkelser bort, som man uvilkaarligt savner. Bech har jo fartet meget rundt i sine unge Dage, saa der er jo sikkert en Del Kolleger Landet rundt, som kender »Hans«. For en Del Aar siden trak Bech sig tilbage fra Kassen for at overtage Redaktørstillingen paa »Vestj. Socialdemokrat«, Varde, og denne Stilling passede han, indtil en snigende Sygdom gjorde en brat Afslutning paa Bechs Livsbane.

Æret være dit Minde. *g—f.*

*

Maskinsætter *Anton Jensen* ved Viborg Stifts Folkeblad døde den 22. ds. efter at have været syg i 5 Dage af Influenza med tilstødende Lungebetændelse, kun 38 Aar gammel. — J. havde lært paa Folkebladet og været dèr al sin Tid med Undtagelse af et Par korte Arbejdsløshedsperioder og Militærtjenesten. Vi paa Arbejdspladsen samt alle, der kom i Berøring med ham, vil altid mindes Jensen som den brave og gode Kollega, der med Interesse fulgte sin Fagforening og vore Generalforsamlinger.

Der er lang, lang Vej —

Den franske Forfatter og Statsmand Francois René Chateaubriand, der døde for et hundrede Aar siden, skal en Gang have udtalt:

»Den Tid vil komme, da man ikke mere vil kunne forstaa, at der har eksisteret et Samfund, hvor den ene havde en Million i Indtægt og den anden ikke kunde spise sig mæt.«

Det synes ikke som om de mange Aar, der er hensvundne siden denne Profeti blev fremsat, har bragt os synderlig nærmere det Tidspunkt, hvor vi med et medynksfuldt Skuldertræk kan se tilbage paa vore Forfædre, fordi de tillod slige idiotiske Tilstande. Den eneste Forandring, der er sket i det nævnte Forhold, er vel den, at der nu er mange flere, der har en Million eller mere i Indtægt, men Antallet paa dem, der ikke kan spise sig mæt, er ingenlunde formindsket.

Hvis den franske Statsmands Spaadom skal opfyldes, bliver det nok nødvendigt, at alle de mange, »som ikke kan spise sig mæt«, tager Skeen i en anden Haand. *Fr. N.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

De vilde ikke gaa til Møde.

De tyske Typografers paatvungne Organisation under Arbejdsfronten afholdt i Slutningen af Aaret 1936 en Slags Rigskongres i Leipzig, hvori deltog de af Naziregeringen udnævnte Forbundssekretærer fra hele Riget. Som Afslutning paa Kongressen var planlagt et stort Møde i Leipzigermessens Hal, hvor Arbejdsfrontens Leder, Dr. Ley, skulde tale til alle Leipzigs Typografer. Det viste sig imidlertid nødvendigt for Bogtrykkerne under Trusler om Forfølgelse at tvinge Typograferne til at møde op, hvis ikke Dr. Ley havde maattet tale for tomme Bænke.

Arbejdsfronten forsøgte oprindelig i alle Leipzigs Trykkerier at sælge et Adgangstegn til Dr. Leys Foredrag, men Afsætningen var saa ringe, at man for at undgaa Gestapos Indblanding besluttede at uddele Adgangstegnene gratis; til Gengæld forlangtes det da, at alle Mand skulde møde, og det meddeltes Personalet i Forvejen, at der vilde blive skredet alvorligt ind overfor dem, der udeblev fra Mødet.

Brev fra Oslo

1936 bragte det lenge ventede konjunkturomslag, mindre arbeidsledighet, sterkt stigende produksjon men også stigende prisindeks. Såvel den faglige som politiske arbeiderbevegelse har gjort store fremskrit og erobret nye tusener av medlemmer. Den faglige bevegelse har i året som gikk fått ca. 40.000 nye medlemmer, og vi er nu 260.000 fagorganiserte, et efter norske forhold imponerende tall. Det norske arbeiderparti har nu 140.000 medlemmer, en fremgang på 50.000 i den sidste femårsperiode. Nye tariffer er avsluttet i 1936 for 150.000 arbeidere, som har opnådd 13,5 millioner kroner i lønnsforhøielser. Åaret har vært preget av mange »ulovlige« arbeidsnedleggelser og fagbevegelsens høieste instanser har bestemt tatt avstand fra denne utvikling. Typografernes tariffrevisjon kjenner dette blads lesere, så vi skal ikke komme ind på den. Kun skal konstateres, at vi opnådde betydlige forbedringer.

Hvad vil 1937 bringe av ondt og godt? Først og framst har vi i april tariffrevisjon for 70-80.000 arbeidere, man har begynt de forberedende forhandlinger, men selve lønnsspørgsmålet lar man utestå til tariffene er opsagt, arbeidsgiverforeningen er klar over, at den må gå med på lønnstillegg, men det er ikke bare det, kampen kommer til å stå om, forlenget ferie, kortere arbeidstid og andre forandringer i de bestående overenskomster blir også anstøtstener under forhandlingerne.

For typografernes vedkommende har vi ikke noen tariffrevisjon, men arbeidsopgaver nok alikevel. Vi skal iår ha landsmøte, tiden er endnu ikke bestemt, der foreligger til behandling spørsmål av den mest viktige natur. Vi skal på bred basis behandle hele vårt hjelpekassesystem og vil forhåpentlig nå frem til en avgjørelse i dette spørsmaal, som tjener våre gamle medlemmer best og for lengere tid løser dette problem. Ennvidere skal vi behandle industriforbundsformen og *denne* sak vil sikkert bli vanskeligere å løse. Av de nærmest liggende opgaver har vi bl. a. lærlingeutdannelsen, hvor vi sammen med arbeidsgiverne skal drøfte spørsmålet også når det gjelder prøveavleggelsen. Vi er i den heldige situasjon, at en allsidig sammensatt komité har indstillet for stortinget å vedta en ny håndverkslov, som påbyr obligatorisk svenneprøve, og at lærlingens skoletid skal regnes arbeidstid. Vi ser av bogtrykkernes avis, at man har sine betenkeligheter, når det gjelder skoletiden, og det kan man

ikke fortenke boktrykkerne i, da det vil bli ca. 10 timer arbeidstid pr. lærling; at guttene blir overanstrengt av å ha både skolen og arbeidspladsen å røkte, tenker man ikke på. Bytte av unge danske og svenske svenner med tilsvarende antall norske er også en sak, vår organisasjon skal medvirke til å løse i året, som kommer, og signaturen eflerlyser herved resultatet av våre danske og svenske kollegers arbeide med dette spørsmål.

Forsvårsspørsmålet har kommet i et nytt spor, en av arbeiderpartiets fremste menn (Colbjørnsen) har i »20. århundrede« slått til lyd for oprustning. Han synes å få støtte i partiet, og om ikke alt for lenge kan vi vente økede bevilgninger til dette formål. Man mener, at Norge trenger til et sterkere forsvar for å makte å beskytte sin nøitralitet under et eventuellt stormaktsopgjør. Frykten for de nazistiske voldsmetoder og erobringslyster spiller også en stor rolle i den kursendring, som foregår og har foregått fra den gangen partiet proklamerte »det brukne geværs« linje.

Den 1. desember hadde vi 296 arbeidsløse i vår organisasjon mot 330 samme tid 1935, medlemsantallet har steget med 150, så prosentvis var arbeidsløsheten 7½ % mot 9 % samme tid ifjor. I desember tabtes 7.299 dager på grunn av ledighet mod 8.220 i 1935.

Oslo, 16. Januar 1937. *B. F—m.*

Indtegning til Svendeprøves Aflæggelse

D'hrr. Bogtrykkere gøres opmærksom paa, at enhver Lærling, der udlæres i Bogtrykfaget i København, Frederiksberg eller Gentofte Kommune i Tiden mellem 1. Januar og 30. Juni 1937, *skal aflægge Svendeprøve i indeværende Foraar.* — Indtegningen til denne Prøve foregaar paa Svendeprøvekommissionens Kontor, Ny Kongengade 16 A³, Lørdag den 30. ds. og Mandag den 1. Februar Kl. 12—2. Aspiranten maa foruden Lærekontrakten medbringe sin Fødsels- eller Daabsattest. — Ved Indtegningen betales 25 Kr.

Kommissionen.

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

Angaaende Karnevalet

Som det er Medlemmerne bekendt, staar de 4 Foreninger: Cykleklubben, Sangforeningen, Gutenberg-Koret og Sportsklubben som Arrangører af Typografernes Karneval, der i Aar holdes paa »Gimle«, Grundtvigsvej 14, Lørdag den 13. Februar Kl. 21—4.

Da Karnevalets Overskud gennem Aarene har været en god Støtte til Foreningernes Arbejde, og vi i Aar intet økonomisk Samarbejde har med Københavns Afdeling, opfordrer vi alle vore Medlemmer til at gøre et energisk Arbejde for Salg af Billetter. — Vort Motto skal være: *alle* skal med paa »Gimle« den 13. Februar og helst kostumerede.

Billetter og Programmer faas gennem Styrelserne og paa Afdelingskontoret, Evaldsgade. *Karnevals-Udvalget.*

GENERALFORSAMLINGER

Næstved Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 9. Januar med *H. Meyer* som Dirigent og *J. P. Hansen* som Sekretær. Formanden, *Chr. Jensen-Petersen*, indledede og udtalte gode Ønsker for Organisation og Fag i det nye Aar. Regnskaberne oplæstes og godkendtes. Hovedregnskabet balancerede med Kr. 4661,00, og der indsendes Kr. 2041,00. Lokalkassens Formue er Kr. 566,02, Sygehjælpekassens Formue Kr. 1910,48. — I en Beretning fra Fællesorganisationen meddeltes, at »Bygningen«s økonomiske Forhold var særdeles tilfredsstillende. — En tidligere Vedtagelse om Overarbejdsstatistik ophævedes. Iøvrigt forventes Overarbejdsspørgsmaalet løst af Lovgivningsmagten og Organisationerne. — Efter at forskellige Meddelelser var givet, sluttede Generalforsamlingen.

Skive Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 9. Januar ordinær Generalforsamling paa »Jylland«. Efter at Formanden, *Chr. Mortensen*, havde ønsket godt Nytaar til Kollegerue og for vor Organisation valgtes *Leonhard Sørensen* til Dirigent, hvorefter *Formanden* aflagde Beretning og oplæste Regnskaberne, der balancerede med Kr. 2595,55 for Hovedkassen og Kr. 2074,03 for Lokalkassen. Beretning og Regnskaber godkendtes enstemmigt. Til Formand genvalgtes med Akklamation *Chr. Mortensen*. Til Styrelsen genvalgtes *L. Sørensen, Wiborg* og *P. Jensen*, og i Stedet for Th. Laursen, der ikke ønskede Genvalg, nyvalgtes *Eyvind Nørhaven*. Suppleanter: *Gustav Malmberg* og *Claudi Mortensen*. Til Revisorer genvalgtes *Bak Larsen* og *Harry König* med *Holger König* som Suppleant. Til Fanebærer valgtes *Carl Aage Pedersen* med *Axel Hansen* som Suppleant. Repræsentanter til Fællesbageriet: *Bak Larsen* og *Bedsted*, og til Lærlingeafdelingen: *Formanden*. Skuemester og Suppleant: *L. Sørensen* og *Bak Larsen*. — Til Festudvalget nyvalgtes *Harry König*. — Formandens Løn fastsattes uforandret til Kr. 150,00 aarlig. — Der bevilgedes Kr. 35,00 til Arb. Oplysningsudvalg og Kr. 10,00 til D. U. I. Til 30-Aars Stiftelsesfesten den 1. April 1937 bevilgedes Kr. 500,00. *J. P. J.*

Kolding Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling paa »Aagaarden« Søndag den 10. Januar. Formanden, *N. Chr. Andersen*, ønskede Kollegerne godt Nytaar med Tak for det gamle. Dirigent: *Carl Knudsen*. Protokollen godkendtes enstemmigt. Formanden omtalte i sin Beretning Aaret som meget begivenhedsrigt. Nævnede Loven om tvungen Voldgift, der var Grund til, at vor nye Tarif var blevet saa ringe, som Tilfældet var. I vor Polimik med »Sydjydske« havde vi ikke faaet noget sagligt Svar. Men det havde man jo heller ikke ventet. Derimod var det opnaaet, som for os var Hovedsagen: at Kollegerne Landet over skulde have Kendskab til vor Stilling. Oplysningsmødet i Haderslev havde været udmærket, Tilslutningen herfra havde været god. Herunder forsvarede Formanden Kritik over bevilget gratis Befordring for Afdelingens Lærlinge til denne Tur. Omtalte Andespillet, der havde givet Kr. 307,00 i Overskud. Takkede dem, der havde været med i Arbejdet. Omtalte 2 Trykkere, der havde taget Arbejde uden først at henvende sig til Kassereren. Formanden mente, man skulde søge at faa Loven overholdt paa dette Omraade. Vilde tale med Ths. Pedersen om det, naar han om kort Tid kom til Byen. Efter at have redegjort for forskellige andre Sager sluttede Formanden sin Beretning med at udtale Haabet om godt Samarbejde i 1937 til Gavn for Forbundet. *Jørg. Andersen* takkede for den udførlige Beretning og oplyste bl. a., at der her i Afdelingen var 8 Medlemmer, der nød godt af den ikrafttraadte Fortsættelsesunderstøttelse. *Jens Jensen* mente, Overskudet fra Andespillet skulde gaa til de arbejdsløse ifølge Generalforsamlingsbeslutning. Endvidere havde *Carl Knudsen* Ordet ang. tiltrædende Medlemmers Tilmeldelse. *Formanden* replicerede bl. a. til J. Jensen, Overskudet fra Andespillet bestemtes i hvert enkelt Tilfælde. Beretningen godkendtes herefter. — *Kassereren* oplæste de reviderede Regnskaber, der balancerede med: Hovedkassen Kr. 6336,70, Lokalkassen Kr. 1391,93, Sygekassen Kr. 3260,49. Omtalte

Sygeunderstøttelsen som meget stor grundet paa Influenza-Epidemien. — Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Alle Valgene var Genvalg. Som Suppleant til Bestyrelsen valgtes *Vagn S. Petersen*. — Festudvalget opløstes og Bestyrelsen fik overdraget at arrangere en Fest i Februar Maaned. Angaaende denne Fest havde *Carl Knudsen*, *Jørg. Andersen*, *Lemming* og *Formanden* Ordet. — Indkommet var et Forslag underskrevet af flere Kolleger. Det gik ud paa at stille en Resolution til Arb. Fællesorganisation og kræve dennes Repræsentant i Luftværnet trukket tilbage. *Lemming:* »Arbejderne skal ikke være med i dette Maskepi!« — Fra Socialdemokratisk Forbund og Fællesorganisationen forelaa Opfordring til at opstille Kandidat til Byraadsvalget. *Jac. Christensen* anbefalede Frederik Skov, der derefter valgtes. *Alb. Jensen* og *Th. Nielsen* havde Ordet. Sidstn. opfordrede til at gøre et Stykke Arbejde for Kandidaturen. — Bevillinger: Lærlingene Kr. 35,00, Børnebespisningen Kr. 50,00, — Under Eventuelt fremkom Forslaget om »Lokaleleje« fra sædvanlig Stiller, der nævnede Kollega Hvidtfeldts Fødselsdag som yderligere Grund. Efter denne Oplysning bragte Dirigenten P. Hvidtfeldt en Tak for udført Arbejde i den forløbne Tid. Forsamlingen rejste sig. Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med Tak for Interesse, Ro og Orden. *Lisberg.*

Typografernes Stiftelse i Kolding

afholdt Søndag den 10. Januar ordinær Generalforsamling paa »Aagaarden«. — Af Formandens Beretning fremgik, at Stiftelsen pr. 31. December 1936 ejede en Formue paa Kr. 6082,63 med en Formuefremgang i det forløbne Aar paa Kr. 1356,35. Indtægten af Kontingent havde andraget Kr. 680,50. Lokalkassen havde som sædvanlig betænkt Stiftelsen med en Gave, som for 1936 androg Kr. 467,54, heraf var Kr. 307,54 Overskud fra Andespillet. Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt. Alle Valg var Genvalg. Til Kasserer og Formand genvalgtes henholdsvis *Jørg. Andersen* og *Carl Knudsen*. Sluttelig takkede Formanden Afdelingen for Gaven og Medlemmerne for den Interesse, der stadig vistes Stiftelsen. *C. K.*

Kalundborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 15. Januar i »Slotskælderen«. — *Formanden* aabnede Mødet med at ønske de mødte »Glædeligt Nytaar« og omtalte derpaa de Ting, der var passeret i det svundne Aar. — Herefter gik man over til Dagsordenen. Som Dirigent valgtes *Hjalm. Jensen*. — Efter at Hovedkassens og Privatkassens Regnskaber var oplæst og godkendt, gik man over til Valg af Formand og Bestyrelse. Til Formand genvalgtes *Sofus Andersen*, ligesom Bestyrelsesmedlemmerne *Laur. Hansen* og *Aage Petersen* genvalgtes med *Hjalm. Jensen* og *A. Jørgensen* som Suppleanter. — Som Revisorer nyvalgtes *C. Nielsen* og *S. Burchard*. — Som Fanebærer nyvalgtes *Wagner Petersen* med *A. Vejlø* som Suppleant. — Som Repræsentanter til Fællesorganisationen genvalgtes *Formanden* og *Olesen*. — Det vedtoges at yde Arbejder-Samariterne Kr. 5,00 i Tilskud. — Under »Eventuelt« enedes man om at lave en lille Festlighed i Februar Maaned, og efter at det sædvanlige »Lokaleleje« var vedtaget, sluttede Dirigenten Mødet med at takke for god Ro og Orden. — Efter Generalforsamlingen var der selskabeligt Samvær. *S.*

STYRELSESMØDER

Københavns Afdeling.

17. November. Blokaden mod Wela-Tryk er hævet, idet det tilgodehavende Arbejdslønsbeløb, 60 Kr., nu er betalt. — Klublove godkendtes; et Præstationsspørgsmaal drøftedes. — Den herfra til et større Firma foretagne Henvendelse om Lønforhøjelse til de kvindelige Trykkeriarbejdere havde foreløbig medført en Del Reguleringer opad. — Refereredes Skrivelse til Personale i mindre Firma vedr. forskellige mindre Uregelmæssigheder i Arbejdsforholdene for en ung Trykker, der bl. a. ikke havde holdt sine 9 Dages Ferie, men faaet Pengene udbetalt; han maatte nu i November holde sine 9 Dages Ferie for egen Regning. — Smaauregelmæssigheder i lille Trykkeri var paatalt og lovet ikke at skulle gentages. — Uoverensstemmelse vedr. Oplæringen af en Paalæggerskeelev overlodes det Formanden paa konduitemæssig Maade at søge bilagt. — Hos Philipsen & Co. har Dansk Arbejdsmandsforbund etableret Strejke for nogle »Arbejdsdrenge« og ønsker nu Sympatistrejkevarsel; Møde herom skal afholdes om faa Dage. — Husoverenskomst for Maskinsættere i Dagblad godkendtes. — Henvendelse fra Lærlingeafdelingen besvaredes. — Under Henvisning til den paa Fællesorganisationens Møde den 23. Oktober vedtagne Opfordring til Fagorganisationerne til at støtte Arbejderpartiets Valgkampagne ved de forestaaende kommunale Valg vedtoges det paa Generalforsamlingen den 22. November at søge Tilslutning til en Bevilling paa 2000 Kr. — En Anmodning om Bidrag til Konfirmandpaaklædning henlagdes. — Refereredes faglig Voldgiftskendelse i Sagen om Arbejdssedler hos Luno. — Sager ang. Ekstrahjælp og hvilende Ret behandledes. — Det foreliggende Kvartalsregnskab behandledes; det vedtoges under Hensyn til Lokalkassens stadige Underskud at søge den forestaaende ordinære Generalforsamlings Tilslutning til at forhøje Kontingentet til Lokalkassen med hhv. 10 og 5 Øre. — Mødet hævet.

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Generalforsamling afholdes i Københavns Afdeling paa Søndag Kl. 13.30 i »Grundtvigs Hus« i Studiestræde 38. Tarifforslaget vil blive refereret og drøftet.

Tarifafstemning om Bogtrykfagets Tarif i København finder Sted i den kommende Uge.

Forhandling med Litografiauget vedr. Overenskomsten for mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere i Stentrykkerierne er endnu ikke tilendebragt.

25 Aar. Typograf *Viggo Th. Schioldann* har Mandag den 1. Februar været ansat i Krigsministeriets Trykkeri i 25 Aar.

Oplysningsmøderne i Provinserne. Vi henleder Kollegernes Opmærksomhed paa Oplysningsmødet *i Aalborg* paa Søndag Kl. 10 og paa Instruktionsmødet for Maskinsættere *i Kolding*, som ogsaa afholdes førstkommende Søndag.

De sjællandske Afdelinger erindres om det faglige Oplysningsmøde i Roskilde Søndag den 7. Februar.

Bog- og Akcidenssætter-Klubbens Medlemmer erindres om Generalforsamlingen førstk. Onsdag Kl. 20 i Rømersgade 22.

Guldbryllup. En god gammel Kollega, *S. Severin*, som i mange Aar stod ved Kassen hos Bagge og senere en Del Aar hos S. L. Møller og som nu nyder sit Otium paa Østerbro i H. P. Ørumsgade 15, kan paa Lørdag den 30. Januar fejre Guldbryllup.

Sølvbryllup. Torsdag den 4. Februar kan Sætter *Einer Jensen* og Hustru, Grejsagervej 13 F, fejre deres Sølvbryllup. Einer Jensen, der de sidste 20 Aar har arbejdet hos O. C. Olsen & Co., er et mangeaarigt aktivt Medlem af Typografernes Sportsklub.

Af »Typ.-Tid.« for 1936 kan 3 Aargange faas gratis mod Betaling af Porto hos Typograf C. F. Jensen, Ørstedsgade 23, Sønderborg.

Fra K. M. K.s Jubilæum. En Del Festaviser og Sange er tilovers og kan erholdes ved Henvendelse til *S. V. Rasmussen*, Ingerslevgade 160 [3].

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne

er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13 samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30.

Anvisningskontoret.

Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.

Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.

Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: 10-11.30 og 16-18. Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.

Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

Underafdelingernes Formænd.

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Tlf. 13.331. Priv.: Ryv. 2059
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Tlf. C. 4331. Priv.: Ryv. 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nora 8344

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne Oktober Kvartals Regnskaber:

19. Januar: Frederikshavn pr. Bl. 375,00, Ringsted pr. Bl. 600,00, Struer pr. Bl. 250,00, Viborg pr. Bl. 500,00, Kt. 320,00, ialt 820,00; 22. Januar: Nykøbing M. pr. Bl. 203,70, Tønder 380,20; 23. Januar: Løgstør pr. Bl. 125,00, Kt. 305,10, ialt 430,10, Marstal 100,00; 25. Januar: Hobro pr. Bl. 333,70, Nykøbing F. 2658,45, Randers pr. Bl. 1000,00; 26. Januar: Nyborg pr. Bl. 500,00.

København, den 26. Januar 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

19. Januar: Frederikshavn i St. f. Oktober Kv. Oversk. 375,00, Ringsted i St. f. Oktober Kv. Oversk. 600,00, Struer i St. f. Oktober Kv. Oversk. 250,00, Viborg i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 500,00; 20. Januar: Aalborg 1000,00, Stege 200,00, Sønderborg 500,00; 21. Januar: Middelfart 300,00; 22. Januar: Nykøbing M. 400,00, Frederikshavn 300,00; 23. Januar: Løgstør i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 125,00; 25. Januar: Hobro i St. f. Oktober Kv. Oversk. 333,70, Randers i St. f. Oktober Kv. Oversk. 1000,00, Varde 800,00, Viborg 900,00; 26. Januar: Nyborg i St. f. Oktober Kv. Oversk. 500,00, Assens 500,00, Helsingør 500,00.

København, den 26. Januar 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Lokalformænd.

Herning: Typograf Elmer Laursen. Træffes paa Herning Avis hver Dag til Kl. 16. Ingen Henvendelse privat.

Løgstør: Typograf Chr. Iversen, Østerbakken.

Nye Medlemmer.

København: Sætter Ernst Brantbjerg Madsen, udl. 16. 1. 37 hos Quist (arb. s. St.), Hj.arb. Svend Elis Hansen (Leth Hansen & Trier).

Aarhus: Paal. Marie Ernstsen. Holstebro: Sætter Valentin Lauritz Christensen, udl. 1. 4. 1907 i Fyns Stiftsbogtrykkeri, Odense (tidl. Medl.).

Tiltraadte.

København: 3237 Valdemar Kany fra Rejse (arbl.), 3086 Carl Nielsen fra Slagelse (Jarmer), 7739 Peter Rasmussen fra Rejse (arbl.), 5295 Per Jensen fra Rejse (arbl.), Hj.arb. Peter Jacobsen fra Handels- og Kontorm. (Nutidstrykkeriet).

Aalborg: 5810 Hans Mohrdieck (Aalborg Stiftstid.), 5833 Hans Hansen (arbl.), 6124 Henry Andersen (Østhimmerlands Folkeblad). Aarhus: 7352 Harald Møller (arbl.), 5774 Svend Knud Jensen (arbl.), Niels Hansen (overfl. fra Arbejdsmandsforb.). Haderslev: 7306 Chr. Kolmos (A/S Modersmaalet). Næstved: 7735 Axel Andreasen (Soc.-Dem.). Odder: 3461 Willy Brauer (arbl.), 5722 Jens Kristensen i Pl. Odense: 1588 Hans Eliasen (arbl.), 7974 Børge Nielsen (Fyns Stiftsbogtr.), 5769 Karlo Hansen (arbl.). Randers: 7676 Edmund Hansen (A. L. Pedersen, Allingaabro). Ribe: 7603 Tage Jensen (Ribe Stiftstid.). Ringkøbing: 7368 Niels O. Pagh (A. Rasmussen). Sønderborg: 5452 Kay Holm (Militær), 3931 Rich. Schmidt (Militær). Viborg: 5376 Peder Johs. Madsen (Viborg Stifts Folkeblad).

Fratraadte.

København: 7463 Hveisel Hansen paa Rejse, 2855 Albert Christensen paa Rejse, 3086 Carl Nielsen til Slagelse, 5774 Svend Knud Jensen paa Rejse.

Aabenraa: 5388 Jes Peter Jessen til København (arbl.). Aalborg: 3931 Rich. Schmidt til Sønderborg (Militær). Aarhus: 5840 Ove Petersen til Fredericia (Militær), 3115 Thorvald Mikkelsen til Sønderborg (Militær). Fredericia: 3287 Georg Nielsen til Tønder (Militær), 3583 Børge Nielsen til København. Grenaa: 5452 Kay Holm til Sønderborg (Militær). Herning: 7368 Niels O. Pagh til Ringkøbing i Pl., 5800 Henry G. Christiansen til Struer i Pl. Horsens: 5286 Hans Carlo Andersen til København (arbl.), 3087 Orla Dam til Fredericia (Militær). Odense: 3718 Anders Møller Jensen til Sønderborg (arbl.). Ringsted: 7735 Axel Andreasen til Næstved i Pl. Sønderborg: 7306 Chr. Kolmos til Haderslev i Pl. Thisted: 6124 Henry Andersen til Aalborg i Pl., 5376 Peder Johs. Madsen til Viborg i Pl.

Udmeldte.

København: 5760 Willy Jensen (Bogtrykker), 5629 Maggi Lentge (fratraadt Faget).

Tønder: 6943 H. Bahnsen (Bogtrykker).

Udslettet paa Grund af Restance.

Aalborg: 3756 Aage Legind Larsen.

Døde.

Varde: 6370 Hans Bech. Viborg: 6666 Anton Jensen.

Paa Kontoret

ligger Brev til 1778 S. Schiødt.

Københavns Afdeling

Søndag den 14. Februar Kl. 11 Fm.
i Rømersgade 22

taler
Montør Nykiel, Berlin,

om
Fremstilling af Annoncesats paa Linotype

Foredraget ledsages af Lysbilleder

Som Tolk: Montør *C. Norland*

Provinskolleger er velkomne!

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg.

E. L. SERVICE Hurtig Udrykning Dag og Nat.
ERIK LEVISON'S
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 5 Ledninger.
NATTELEFON NORA 6010.

KLUB-ANNONCER

Trykkeriarbejdernes Klub
afholder

Medlemsmøde

i Evaldsgade 3, Fredag den 29. Januar Kl. 8

Dagsordenen bliver bekendtgjort paa Mødet.

Styrelsen.

— i Aar er der kun eet!

og det er det lille Karneval!

Sid Merrimanns Orkester
Edna Mc. Kay og Per Gundmann
Swingtonians Band
Styrmand Carlsen

Dans i 3 Sale paa »Gimle« 13. Februar Kl. 9—4

Bog- og Akcidenssætter-Klubben
i København

afholder ordinær Generalforsamling *Onsdag den 17. Februar* Kl. 20 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden efter Lovene.

Forslag, som ønskes behandlet, maa indsendes motiverede til Styrelsen senest 4 Dage før Generalforsamlingen. *Styrelsen.*

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes til Kontoret.

ANNONCER

Ung Maskinsætter

(Provinsianer), kendt med saavel Linotype som Intertype og Akcidens- som Avisarbejde, ønsker Plads. Billet mrkt. »38« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri
i sjællandsk Provinsby

til Salg. God fast Kundekreds. God Omsætning. Store Muligheder for den rette Mand. Eneste Bogtrykkeri i henholdsvis 15-26-32 km Afstand. Billet mrkt. »39« modtager Ekspeditionskontoret.

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra **DRUBIN**

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 5 KØBENHAVN DEN 5. FEBRUAR 1937 64. AARGANG

De store Udbytter

Lykkelige Aktionærer — stakkels Forbrugere!

De danske Bomuldsspinderier i Vejle indstiller til Generalforsamlingen, som afholdes i næste Maaned, at Aktiekapitalen udvides fra 2 til 4 Millioner Kr. og denne Udvidelse sker udelukkende ved Udstedelse af Friaktier. I 1929 forærede man Aktionærerne 2 Mill. Kr. af Aktiekapitalen, der da var paa 4 Mill. Kr., men siden den Tid er der oparbejdet saa betydelige Reserver, at man nu vil udstede Friaktier paa ny 2 Millioner.

De danske Bomuldsspinderiers Aktier noteres ikke paa Børsen og handles kun sjældent i fri Handel, idet Aktierne ligger paa ganske faa Hænder. Aktiekursen er 285, og nu faar Aktionærerne altsaa udstedt Friaktier for et Beløb af 2 Mill.

Ja, vi har det godt i det lille Danmark — det vil sige nogle af os. Tekstilindustrien hører til de Industrier, der nyder den største Toldbeskyttelse her i Landet. Den anslaas — fuldt udnyttet — til ca. 10 Millioner Kr. aarlig, hvilket Beløb svarer til henimod 3000 Kr. pr. Arbejder, beskæftiget i den nævnte Industri.

Nu maa man dog ikke tro, at denne Beskyttelse, som Forbrugerne maa betale i Form af dyrere Tøj, bevirker, at Arbejderne faar en højere Løn. Saa vidt vides hører Tekstilarbejderne, der for Størstedelen er Kvinder, til de daarligst aflønnede.

Nej, de rare Millioner gaar for den største Parts Vedkommende i Fabrikanternes og Aktionærernes Lommer, hvad ovennævnte Meddelelse om Fabriken i Vejle er et klart Bevis for.

— — —

I 1927 udgav Statsminister Th. Stauning en Pjece med Titlen »Danmarks Fremtid«. Dens Indhold bestod dels af en Tale, Hr. Stauning havde holdt paa Socialdemokratiets Kongres, og dels af et Kriseforslag, som da fremsattes i Rigsdagen og som tog Sigte ikke blot paa den øjeblikkelige Situation, men ogsaa paa den fremtidige Retningslinje for Partiets Politik.

I dette Forslag hedder det med Henblik paa de Industrier, der nyder Beskyttelse eller Tilskud ved Statens Foranstaltninger, at Virksomhederne forpligter sig til:

»1) ikke at forhøje Priserne paa de Varer, til hvilke Tilskud ydes, eller for hvilke Importafgift er indført, med mindre saadanne Forhøjelser kan begrundes med en paaviselig Stigning i Raamaterialernes Pris, i Arbejdsløn eller andre betydende Driftsudgifter.

2) at nedsætte Prisen for Varerne, saafremt Priserne paa Raamaterialer, Arbejdsløn eller andre betydende Driftsudgifter muliggør dette.

3) at tilstille Ministeren for Industri, Handel og Søfart Regnskab og andre til Bedømmelse af Driftens økonomiske Forhold nødvendige Oplysninger.

4) at begrænse Udbetalingen af Udbytte til *højst 5 pCt.* af den i Virksomheden indskudte Aktiekapital eller Privatformue, saa længe den i nærværende Lov omhandlede Støtte ydes. Hvis der i Virksomheden fremkommer et større Udbytte, maa Beløbet ud over 5 pCt. ingensinde udbetales til Aktionærer eller andre Indehavere. Det henlægges og anvendes til Forbedring eller Udvidelse af Bedriften.

5) at undlade Udbetaling af Tantieme til Direktører og Bestyrelsesmedlemmer samt at forelægge Ministeren for Handel, Industri og Søfart samt det i § 13 nævnte Erhvervsudvalg Oplysninger om, hvilket Vederlag der ydes til Direktører og Bestyrelse.

6) at anvende Udbyttet af Importafgifter til Billiggørelse af Produktionen og — saafremt Produktionen bliver væsentligt forøget ved Importafgifternes Indførelse — at nedbringe Priserne i passende Omfang efter Forhandling med Ministeren og det nævnte Udvalg, selv om det paaregnede Udbytte ikke maatte fremkomme.

7) at iværksætte saadanne tekniske og driftsmæssige Forbedringer, som kan tjene til Billiggørelse af Produktionen, samt, hvis Ministeren for Industri, Handel og Søfart med Tilslutning fra Erhvervsudvalget kræver det, at indtræde i Forhandlinger om saadan Koncentration og Forbedring af Driften, som maa anses fornøden for at sikre en overfor Udlandet konkurrencedygtig Virksomhed.

8) at lade Mærkning af Varerne foretage, saaledes at Engros-Salgsprisen anføres paa Varen,

saafremt det af Ministeren og det omhandlede Udvalg skønnes fornødent . . .«

Som man vil se indeholder dette af Socialdemokratiet for snart ti Aar siden fremsatte Forslag særdeles gode Bestemmelser til Begrænsning af de ublu Fortjenester, som tilvejebringes paa den brede Befolknings Bekostning. Og Tiden er jo ingenlunde løbet fra Forslaget. Tværtimod. Hver Dag bringer Meddelelser om store Bank- og Aktieudbytter, Friaktier, Tantiemer og Millionhenlæggelser — større end paa noget tidligere Tidspunkt.

Men naturligvis er dette Forslag ikke glemt af vore førende Politikere, hvis Magt og Indflydelse er steget betydeligt siden Anno 1927.

Inden længe vil vi forhaabentlig se det fremlagt paa Rigsdagens Bord. *Dr. Ensom.*

Tornerose sov i hundred' Aar!

Medens man *ogsaa* her i vort Fagblads Spalter — som en saare naturlig Konsekvens af det forud skete — med forskellige Opfattelser diskuterer Luftværn, Dansk Typograf-Forbunds lidt mærkelige Medlemsskab af denne nye »Sikkerhedsforanstaltning«, og i denne Forbindelse Tilslutningen til samme Organisation uden Medlemmernes behørige Sanktion, er et andet *og ligesaa vigtigt* Problem for vor Fagforening omtrent gaaet i Glemmebogen: Fængselstrykkerierne!

Utaalmodige og utilfredse med de nuværende Forhold har enkelte Kolleger forespurgt, hvorledes det egentlig forholdt sig med det nedsatte 5-delte Udvalgs Arbejde desangaaende, *men som ventet* fra denne Front er et fyldestgørende Svar *endnu ikke* fremkommet.

Maa det være tilladt at stille følgende Spørgsmaal: »Hvor længe er det Meningen, at Udvalget skal rende om Hjørner med os menige Medlemmer?« Dette Problem, som berører os alle i højeste Grad, egner sig *absolut ikke* til den gængse Hensyltning. Ganske vist skal den store Masse (du og jeg og de andre Tosser) have Brød og Skuespil, men i Længden virker det for trættende med denne snurrige Komedie for aabent Tæppe. Det daglige Brød kan ingen undvære — og tages det fra dem, det tilkommer, *hvad venter man da andet end Knurren?*

Fremskridtsmændene sætter Pessimismens Skyklapper for Øjnene og stopper Vat i Ørene, naar Klagesangen lyder. — Uden at ville forklejne de *enkelte* Udvalgsmedlemmers *personlige* Indsats, kan man roligt erklære, at der paa visse Punkter mangler den fornødne Effektivitet! Havde den været til Stede, vilde Forbundet forlængst have kunnet notere en ny faglig Sejr. Man *venter* kanske paa det psykologiske Øjeblik?

Mellem os sagt: Det er jo simpelthen noget saa hyggeligt at have ét fast Punkt paa Dagsordenen, om hvilket man med Bestemthed véd, at *det* er uigennemførligt, blot man følger Recepten: »Tornerose sov i hundred' Aar, hundred' Aar!«

Rent bortset fra den Kendsgerning, at jeg *muligvis* har taget fejl af Udvalgets Arbejde (eller skal vi kalde det Beslutninger i fremadskridende Udvikling?), er der et Parallel-Spørgsmaal, der trænger til snarlig Besvarelse, nemlig:

Hvorledes skaffer Fængselstrykkerierne sig Kunder — vel at bemærke: Kunder med Ordrer i Millionoplag? Hvilke Metoder anvender de, for at slaa de private Virksomheder af Marken? Hvorfor henvender man sig ikke til moderne og leveringsdygtige Trykkerier, private eller kooperative, store eller smaa, gamle eller nye? Mandskab er der foreløbig ingen Mangel paa. Og saa tales der op ad Stolper og ned ad Vægge, om at *afhjælpe* Arbejdsløsheden. I Sandhed — Initiativ skorter det ikke paa fra adskillige Statsinstitutioners Side, blot er Retningslinierne ad Hedehusene til.

Slutningseffekten paa Farcen bliver vel denne, at Fangerne faar forhøjet Lønnen som haandgribeligt Bevis for Enkendelsen af deres store, *statsbesparende* Arbejde!

Virkeligheds-Tegningen af Fængselstrykkerne staar *klart og tydeligt* paa den sorte Tavle. Og Svampen har vi i Beredskab. Men den er maaske blevet *for* demokratisk . . . ?

København, December 1936. *Bebel Sørensen.*

Han bliver ikke som de andre -

Ellen Hørup karaktiserer i en Kronik i Politiken Militærnægteren i følgende Vendinger:

Med Militærnægtelsen er vi naaet til det Middel, som enhver har til sin Raadighed, Vaabnet, som Gandhi benytter, det eneste, som hverken saarer eller dræber, Nægtelsen, Non-Kooperationen. Militærnægteren behøver ikke at styrte Regeringen, forandre Lovene, indføre en ny Forfatning. Han bliver ikke som de andre et Numer, en Del af en Hob, et Faar i en Flok, der lader sig drive med uden at vide hvorhen. Han er Eneren, der har valgt sit Standpunkt i Overensstemmelse med sin egen Overbevisning og paa tværs af Landets Love.

Han stormer ikke af Sted, naar Mobiliseringsordren kommer, og hele Befolkningen er fra Vid og Sans. Han har taget sin Beslutning, mens alt endnu var roligt udenom ham og alt var stille indeni ham. Han staar, naar de andre stimer. Han er stærk, fordi hans Sind er i Ligevægt. Han véd, hvad han udsætter sig for: Ringeagt, Straf, Fængsel og undertiden Død. Men han véd ogsaa, at han ikke udsætter andre end sig selv. Og han gør det af egen fri Vilje. Han er Fortroppen. Han kæmper ikke for Fædrelandet, men for hele Menneskeheden.

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

De grafiske Fag i Frankrig.

Nedenstaaende er et Uddrag af de for de grafiske Fag i Frankrig i Følge Nationalkonventionen gældende Bestemmelser:

Det overlades de lokale Organisationer selv at fastsætte Opsigelsesfristens Længde under Hensyn til Skik og Brug de forskellige Steder. Der tilstaas de fra Militærtjeneste hjemvendende en Fortrinsret til Gentagelse i deres tidligere Virksomhed. Naar en Arbejders Beskæftigelse i en Virksomhed ophører, skal hans Tilgodehavende straks udbetales ham inden han forlader Arbejdspladsen.

Nærværende Overenskomst forhindrer ikke en Arbejdsgiver i til enhver Tid og efter eget Forgodtbefindende at indstille sin Virksomhed, hvad enten denne Indstilling er fuldstændig eller delvis, eller den er for stedse eller for en kortere Tid. Det eneste Forbehold, der kan gøres gældende er, at Arbejdsgiverens Disposition skal træffes i nøje Overensstemmelse med de paa Stedet gældende Opsigelsesfrister. Iøvrigt bevarer Underskriverne deres fulde Frihed i alt, hvad der ikke strider mod nærværende Overenskomst.

Hvad den betalte Ferie angaar, overlades det fuldstændig til Arbejdsgiveren at bestemme, om Ferien skal gives

Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling

afholder

Møde for Medlemmer

med nærmeste Paarørende

Tirsdag den 16. Februar Kl. 20

i Studenterforeningens store Sal, Vester Boulevard 6.

Emne: De kommunale Valg.

Filmen: »Danmark for Folket« forevises.

Adgangskort kan faas paa Afdelingskontoret fra og med Mandag den 8. ds.

Personalet i Rækkefølge, eller om alle skal holde Ferie paa een Gang, ved at hele Virksomheden lukkes. Arbejdsgiveren er ogsaa eneraadende med Hensyn til Tidspunktet for Feriens Tildeling; dog kan det ikke forlanges, at Personalet skal modtage Ferie i Tidsrummet Oktober—April. Ved Tildeling af Ferie skal der tages videst muligt Hensyn til Personalets Interesser og Anciennitet.

Den Betaling, der ydes under Ferien, er det paagældende Personales normale Dagløn multipliceret med Virksomhedens normale Antal Lønningsdage i den paagældende Periode. Uafhængigt heraf skal enhver Arbejder paa Forlangende kunne faa udbetalt sine Feriepenge forud, i det Omfang, Arbejdsgiveren er i Stand til at udrede dem. Hvis Ferien gives Personalet samlet, ved at hele Virksomheden lukkes, skal de mandlige og kvindelige Arbejdere, som paa Grund af utilstrækkelig Anciennitet ikke har Krav paa Ferie, dog have en Godtgørelse paa ligesaa mange Dages Løn, som vedkommende har været beskæftiget i Antal Maaneder i Virksomheden. For at undgaa Vanskelighederne ved frivillig Afsked eller tvungen Afskedigelse lige foran en Ferieperiode, bestemmes det, at der i saadanne Tilfælde skal ydes en Feriegodtgørelse, der udgør ligesaa mange Dages Løn, som der er forløbet hele Maaneder siden sidste Ferie.

De underskrivende Parter forpligter sig til at udpege en blandet Kommission, som i fornødent Omfang skal foretage en Bearbejdelse af Lærlingeoverenskomsten af 9. Juni 1923; indtil da gælder efterfølgende Tillæg til Overenskomsten:

Der fastsættes et Maksimum for Antallet af Lærlinge; dette Maksimum beregnes ved, at man lægger Antallet af Lærlinge og det øvrige faguddannede Personale i samme By sammen i een Sum, hvorefter Antallet af Lærlinge med mindre end 4 Aars Uddannelse skal forholde sig til Personalet med mere end 4 Aars Uddannelse som 1 til 5. Dette Forhold kan ændres, dersom der kan findes en bedre almen Ordning, som er anvendelig i alle de industrielle Erhverv. Saafremt der ikke kan opnaas Enighed om Anvendelsen af ovennævnte Metode, underkaster Parterne sig en af det tekniske Undervisningsvæsen nedsat Voldgiftsrets Kendelse.

Naar der installeres Maskiner i en Virksomhed, skal Arbejderne til deres Betjening fortrinsvis udvælges blandt de i Virksomheden i Forvejen ansatte, som er kvalificeret til den paagældende Maskinbetjening.

I den ovenfor nævnte Lærlingeoverenskomst fastsættes ogsaa Lønskalaen for Lærlinge, saavel i selve Læretiden som i det første Aar efter Læretidens Ophør.

Altid paa den rigtige Side!

Nu skal vi altsaa betale en Krone for et 8 Punds Rugbrød — der mangler ganske vist tre Øre endnu, men den Mangel vil Bagerne nok snart faa afhjulpet.

Det er ellers ret interessant at lægge Mærke til den Behændighed, Brødfabrikanterne udfolder for at være paa den rigtige Side, naar der skal foretages en Forandring i de gældende Priser, hvad enten det nu er i opad- eller nedadgaaende Retning.

Da Prisen paa Rug gik op, var de saa *heldige* at have opbrugt deres Lagre af den *billige* Rug, saaledes at de uden Samvittighedskvaler kunde forhøje Prisen paa Rugbrødet i samme Øjeblik, Rugprisen steg.

Men det er dog ikke alene Rugbrødet, der har været Genstand for en ret usædvanlig Fordyrelse (23 pCt.). Ogsaa Prisskruen for fint Brød har faaet en mærkbar Omdrejning. Brødfabrikanterne var nemlig saa forhippede paa at faa sat Prisen op, at de ikke kunde afvente og se, om den nye Kornlov indeholdt en Ophævelse af den hidtidige Afgift paa Hvede.

Et Dagblad har spurgt Bagerlaugets Oldermand, om Prisen paa det fine Brød ikke vilde blive nedsat igen nu, da Afgiften ophævedes. Og Oldermanden har svaret, at Bagerne naturligvis vil tage Prisspørgsmaalet op til fornyet Drøftelse, thi det være langt fra dem at ville fastholde en uberettiget Forhøjelse. Men — tilføjede den forsigtige Oldermand — forøvrigt tror jeg, det vil vare nogle Maaneder inden en Ophævelse af Kornafgiften vil slaa igennem i Markedsprisen, fordi Møllerne *for Tiden ligger inde med Hvedelagre, paa hvilken Afgiften er betalt* og af Hensyn til dem kan man ikke uden videre sætte Melprisen ned!

Altsaa: Medens de *billige* Lagre af Mel er som blæst bort den Dag, Prisen *stiger*, saaledes at Forhøjelsen af Brødprisen kan blive effektiv med et Par Dages Varsel, er det modsatte Tilfældet, naar Melprisen *falder*. Saa er Lagrene fyldte med det *dyre* Mel, og der kræves flere Maaneders Respit inden Prisen paa Brødet kan nedsættes!

Naturligvis er det *tilfældigt*, at noget saadant kan hænde! Men det er nu alligevel et kedeligt Tilfælde *for Forbrugerne*. Og det er den Slags Tilfældigheder, som bestyrker os i Troen paa, at man ikke fra Statsmagtens Side vedblivende kan manipulere med Priserne paa Folkets vigtigste Livsfornødenheder uden ogsaa at have et vaagent Øje med *Avancen*. *Fr. N.*

Afdød Kollega

Efter kort Tids Sygdom er Sætter *Georg Kirschner* afgaaet ved Døden. Kirschner arbejdede i mange Aar hos Bording, men blev ledig for 4—5 Aar siden; de sidste to Aar oppebar K. Aldersrente. Afdøde, der i en lang Aarrække hørte til Gutenberg-Korets aktive Medlemmer, havde lært Faget i Eltongs gamle Bogtrykkeri; han blev 72 Aar gl. — Begravelsen finder Sted paa Søndag den 7. ds. Kl. 12½ fra Bispebjerg Kirkegaards østre Kapel.

GENERALFORSAMLINGER

Københavns-Afdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 31. Januar i »Grundtvigs Hus«. Dagsorden: Tarif-Forslaget.

Formanden, *Sigv. Hellberg*, bød de 8—900 fremmødte Kolleger velkommen.

Dirigent: *Fr. Mehr*, Sekretær: *Ernst Berg*.

Hellberg refererede de første Tarifforhandlinger, gennemgik og kommenterede i alle Enkeltheder Tarif-Forslaget, som havde været aftrykt i »Typ.-Tid.« Nr. 4. Som Helhed betød Forslaget et beskedent, men utvivlsomt Fremskridt. Motiverede Kommissionens Flertals-Indstilling: at stemme Ja til Forslaget.

Magda Gjede: Løntillæget til Paalæggerskerne er for lille — vi kan ikke være bekendt at modtage det. *N. Th. Svendsen:* Tarifkommissionen har ført Forhandlingerne saa vidt, som vi ad denne Vej overhovedet kunde komme. Det foreliggende Forslag er noget nær det bedste, en Kommission i Mands Minde er kommet tilbage med. *Alfrida Andersen* var gaaet imod Forslaget paa Grund af den alt for ringe Lønforhøjelse, Kvinderne havde faaet til deres alt for lille Løn; troede ikke, vi vilde faa mindre i Forligsinstitutionen. Vilde spørge: Hvorfor skal vi vedblive at betale Kontingent til en Strejkefond, naar vi aldrig kommer i Strejke? *K. A. Jørgensen:* Forslaget er en Skuffelse for Haandsætterne, skønt Ferieordningen er et Lyspunkt. Kunde ikke tiltræde Forslaget. *Eigil Hansen:* Selvom der ikke er opnaaet store Forbedringer, er der alligevel væsentlige Ting i Forslaget, som vi bør tage imod. Tror ikke, der kan opnaas mere, stemmer man alligevel imod Forslaget, maa man gøre sig Konsekvenserne klart. *Ernst Berg* havde i Tarifkommissionen maattet stemme Nej til Tarif-Forslaget, væsentligst fordi det ikke giver Haab om Arbejdsmuligheder til Haandsætterbranchens halvtredjehundrede ledige Kolleger. *Werner Helmert* vilde ogsaa stemme imod, fordi de arbejdsløse var blevet glemt. *Knud Hartmann:* Lønforhøjelserne er for smaa, med de Skatter og Priser vi maa betale. *Karl Schmidt* var ikke glad for at gaa til Forligsmanden. Forslaget bød os slet ikke nok, men der var næppe mere at opnaa. *Sofus Henriksen* tilraadede at stemme imod ud fra den Betragtning, at Forslaget ikke giver os Dækning for de Prisstigninger, der allerede har fundet Sted. *M. A. Larsen:* De Spørgsmaal, som er af vital Interesse for os: Arbejdstidsforkortelse o. s. v. er taget ud af vor Dagsorden og overladt til Regeringen. Stillede derfor en Resolution (en Opfordring til Regeringen vedr. forskellige Spørgsmaal), som Generalforsamlingen dog vedtog ikke at kunne behandle paa denne ekstraordinære Generalforsamling, idet den ikke faldt ind under Dagsordenen. *Poul Petersen* og *Chr. B. Petersen* anbefalede Forkastelse af Tarif-Forslaget. *Zuschlag* gik ind for Forslaget, som indeholdt visse Muligheder for Beskæftigelse som Følge af den nye Ferieordning; ønskede ikke en Forkastelse, der kun vil medvirke til at øge Antallet af Forligsmandsafgørelser og derved vil styrke den tvungne Voldgift. *Ths. Pedersen:* Nøgternt betragtet kan intet bedre opnaas, idet Hovedspørgsmaalene er flyttet op i Rigsdagen til Debat og Løsning dèr. Vi kan ikke se bort fra den Kendsgerning, at f. Eks. Arbejdstiden er blevet et kombineret politisk-fagligt Spørgsmaal. Sammenkædningslovgivningen hindrer vor Bevægelsesfrihed. En Kamp paa de store Spørgsmaal maa føres som en virkelig politisk Kamp. *Alfred Petersen* mente, at Hjælpearbejderne ikke havde opnaaet saa meget, at de kunde stemme for Forslaget. *Fr. Mehr* havde ikke været begejstret for Forslaget, men det indeholdt alligevel saadanne Indrømmelser, at det burde vedtages. I sine afsluttende Bemærkninger udtalte *Hellberg*, at Ths. Pedersens Udtalelser om Forhandlingsreglerne og den fagligpolitiske Udvikling kunde give Anledning til en lang Debat alene om dette Emne, hvilket dog næppe var paa sin Plads i Dag; det er jo iøvrigt den Kendsgerning, at Fagbevægelsens Magt saa langtfra er ubegrænset, der gør det nødvendigt for os — og nyttigt — at søge Assistance hos den politiske Magt. Ths. Pedersens Tilslutning til det foreliggende Forslag var utvivlsom trods hans en Smule reserverede Bemærkninger. Det maatte vække Forundring, at Fru Alfrida Andersen, der er Medlem af Forbundets Forretningsudvalg, kunde tale letsindigt om, at vi ikke mere har eller faar Brug for Strejkefondet; Strejkers Opstaaen er ingenlunde en Umulighed, og desuden bruges Fondets Midler jo ogsaa til Anvendelse under en Lockout; saa sent som for et Aar siden var 100.000 Arbejdere lock-outet i 5 Uger, de havde været ilde stedt, om Fru Andersens Opfattelse havde behersket deres Organisationer. Sophus Henriksen taler om Pristal, men vælger et helt vilkaarligt Udgangspunkt. Vilde tilbagevise Werner Helmerts Paastand om, at »vi har glemt de arbejdsløse«; vi har netop *ikke* glemt dem, men søgt at skaffe Beskæftigelse ved at sætte ind paa en Række Punkter — at Lovgivningsmagten nu sætter ind for at søge gennemført det, vi ikke ved egne Kræfter har kunnet gennemføre, er kun glædeligt. Kommissionens Mindretal (K. A. Jørgensen, Ernst Berg, Fru Alfrida Andersen og Fru Lumholt Johansen) erkender jo Forslaget som et Fremskridt, men er blot vedr. enkelte Punkter (iøvrigt hver sine) ikke tilfredse; Flertallet (Ths. Pedersen, Aage Zuschlag, Jul. Schrøder, Fr. Mehr, G. Andersen, Eigil Hansen, Sv. Aage Larsen, Axel Jensen, N. Th. Svendsen, S. V. Rasmussen, Lundin, E. Nilsson og Hellberg), som anbefalede det foreliggende Forslag til Vedtagelse, betegner som sagt det foreliggende Forslag som et beskedent Fremskridt, som man — alt taget i Betragtning — bør indkassere ved at stemme Ja.

Hermed var Debatten udtømt, og Dirigenten hævede Generalforsamlingen. *Ernst Berg.*

Vejle Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 15. Januar i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Efter at Formanden, *Halvor Hansen*, havde ønsket Medlemmerne et godt Nytaar, valgtes *S. Michaelsen* til Dirigent. — Sekretæren, *Svend Johnsen*, oplæste Forhandlingsprotokollen, som godkendtes. — I sin Beretning udtalte *Formanden*, at det havde været et begivenhedsrigt Aar, som nu var forløbet. Han omtalte Udgivelsen af Grafisk Teknik og den Kritik, der efter de første Numre var kommet til Orde, en Kritik, som han mente var uberettiget, da Bladet jo stadig blev bedre og bedre, og særlig det sidst udkomne var endog en særdeles smuk Udgave. I Forbindelse med Tarifsituationen berørte Formanden Pristallet, som han mente denne Gang vilde stige. Forretningsførervalget og den ny Hjælpekasseordning blev ligeledes omtalt. I det sidste Kvartal havde Afdelingens Arbejdsløshedstal været helt nede paa 3. Undervisningen i Teknisk Skole blev nu ledet af *Formanden* og *Ingv. Maaløe*, idet *Michaelsen* paa Grund af manglende Tid var fratraadt som Lærer. Formanden bragte Michaelsen en hjertelig Tak for det store Arbejde, han havde udført paa Skolen. Den meget omdiskuterede Sag mellem Sydjydsk Sammenslutning og Kolding Lokalafdeling blev indgaaende redegjort af Formanden. Efter en Omtale af en Opfordring fra Oplysningsudvalget om Udlaan af Bøger, gav Formanden nogle Oplysninger vedrørende Fradragene paa Selvangivelsen. Endnu et Par mindre Sager berørtes, hvorefter Beretningen sluttedes med nogle Mindeord over Trykker Petersens afdøde Hustru. *Boesen* kritiserede stærkt Forholdet indenfor Sydjydsk Sammenslutning. Beretningen toges til Efterretning. — Kassereren, *Alfred Berg*, fremlagde Regnskaberne. Hovedregnskabet balancerede med Kr. 5237,30, i Sygeunderstøttelse var udbetalt Kr. 1092,00, indsendt Overskud Kr. 2160,80. — Lokalkassen balancerede med Kr. 1227,71 og udviste en Beholdning paa Kr. 478,66. — Regnskaberne godkendtes. — Som Skuemestre genvalgtes for Sættere *Halvor Hansen* og for Trykkere *Ingv. Maaløe* med henholdsvis *Rich. Nissen* og *Niels Jensen* som Suppleanter. — Under Valget til Teknisk Selskab foreslog *Boesen* en Ændring her, og Resultatet blev, at følgende valgtes: *Formanden* (Genv.), *Johs. Schmidt* (Genv.), *Otto Christensen* (Genv.) samt *Alfr. Berg* (Nyv.). Endvidere blev det vedtaget, at Lærerne fremtidig skulde være Medlem af Teknisk Selskab. — Til Præmier til Skolen bevilgedes de sædvanlige Kr. 25,00. — Fra Socialdemokratisk Forbund var indsendt et Andragende om Tilskud til Valgfonden, og ligeledes var det foreslaaet, at Afdelingen valgte to Repræsentanter til Opstillingsmøderne i Tilknytning til Byraadsvalget. Der bevilgedes Kr. 25,00 og som Repræsentanter valgtes *Lund* og *Boesen*. — Under Eventuelt takkede *Boesen* for de 50 Kr. til Stiftelsen og for Venligheden, der var udvist ham under hans Sygdom. Endvidere takkede han som Formand for Teknisk Selskab, Michaelsen, for den

Tid, han paa saa udmærket Maade havde ledet Undervisningen paa Skolen. Generalforsamlingen var besøgt af 29 Medlemmer. *S. J.*

Typografernes Stiftelse i Vejle

afholdt Fredag den 15. Januar aarlig Generalforsamling i Forsamlingsbygningen. *S. Michaelsen* valgtes til Dirigent, hvorefter Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen og Formanden aflagde Beretning. Efter denne udspandt der sig en længere Diskussion om Tidspunktet for Opførelsen af Bygningen, der resulterede i, at man enedes om at se Tiden an endnu en 3—4 Aar. *Kassereren* oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 1030,19 og en Formue, indestaaende i Vejle Bys Sparekasse, paa Kr. 3300,00. — Godkendtes. — De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer: Jonassen Ingfeldt, Chr. Bisgaard og Villumsen med Carl Lund og Chr. Svejstrup som Suppleanter, genvalgtes. Revisoren, S. Michaelsen, med Niels Jensen som Suppleant genvalgtes ligeledes. — Herefter konstituerede Bestyrelsen sig med *Stephan Boesen* som Formand, *Chr. Bisgaard* som Kasserer og *J. Ingfeldt* som Sekretær.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Fredag den 15. Januar 1937 i Forsamlingsbygningen. Da det ikke var udpræget Mødevejr denne Aften, maatte Formanden, *Rich. Rasmussen*, nøjes med at byde 30 fremmødte Kolleger velkommen med nogle gode Nytaarsønsker. *Charles Fischer* valgtes til Dirigent. Efter at Forhandlingsprotokollen var bleven oplæst, aflagde *Formanden* en Beretning over det forløbne Kvartal, hvoraf det fremgik, at han havde aflagt flere Trykkerier Besøg for at faa konstateret, hvorledes Landet laa m. H. t. Arbejdskraft, idet man havde beklaget sig over, at i et enkelt Trykkeri, hvor Lyset brændte ret ofte om Natten, ingen Svende var beskæftiget. Foreløbig var ikke noget at stille op. Af glædelige Begivenheder var at oplyse, at flere Kolleger havde faaet Lønforhøjelse, et Eksempel, man haabede vilde smitte kraftigt! Formanden havde modtaget en Skrivelse fra Oplysnings-Sekretæren, der omhandlede Udlaan af Faglitteratur o. desl., som han anbefalede Kollegerne vel at overtænke. Beretning og Forhandlingsprotokol enst. godkendt. — Og saa fulgte Oplæsningen af Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 5266,00, Lokalkassen med Kr. 778,25, begge Regnskaber godkendtes enst. — Da der var Valg af Bestyrelse, afgik efter Lodtrækning d'Hrr. *Fischer, Riis* og *Dahl*, som alle genvalgtes. Suppleanter blev *Sigvardt Nielsen* og *Roald Petersen*. Revisoren *Helge Christensen* genvalgtes ligeledes. Desuden var der forskellige Valg, ogsaa med Genvalg over hele Linien. — *Søren Jensen* havde stillet Forslag til Udmeldelse af Sydjydsk Sammenslutning, som han begrundede med de dertil knyttede Udgifter og den megen Kævl, der herskede indenfor Sammenslutningen. Fordele var der ingen af — efter hans Formening. I den efterfølgende Diskussion paapegede *Niels Andersen* og *Charles Fischer* Goderne og Betydningen af at staa i Sydjydsk Sammenslutning og mente ikke, der var Grund til Udmeldelse. Ved Afstemningen stemte 6 *for* Udmeldelse, medens 10 stemte *imod* — og saaledes døde dette Udmeldelsesforslag foreløbig. — Arbejdernes Hjælpekomité bevilgedes 50 Kr. efter lidt Diskussion. — Under Eventuelt oplæste Formanden den føromtalte Skrivelse fra Svend Johansen, og da der skulde vælges en Repræsentant til at staa i skriftlig Forbindelse med Oplysnings-Sekretæren, valgte man ganske naturligt Formanden. — Og saa var Dagsordenen udtømt, og Dirigenten hævede Mødet efter at have komplimenteret Kollegerne for deres altid gode Ro og Orden. Men da var det ogsaa nogle tænderklaprende Sortekunstnere, der flygtede fra det gravkolde Mødelokale — nedenunder til Nationaldrikken og Varmen. *J. D.*

Slagelse Lokalafdeling

afholdt den 16. Januar Generalforsamling, hvor *H. A. Hansen* dirigerede. Formanden, *Chr. Nielsen*, ønskede glædeligt og godt Nytaar, hvorefter Protokollen oplæstes, og Formanden aflagde Beretning, hvoraf fremgik, at man i Øjeblikket ingen arbejdsløse havde i Afdelingen. Der havde i Kvartalets Løb været afholdt en Oplysningsaften, hvor Oplysningssekretæren havde været til Stede, og der havde været stort Besøg til dette Møde. Gav Oplysning om tre Cirkulærer fra Oplysningssekretæren og omtalte et Par lokale Sager; redegjorde derefter for Overarbejdet i det forløbne Kvartal, der viste »god Fremgang«, hvorfor han haabede, man snart kom overens om en Afspasering. Om Beretningen udspandt der sig en kort Diskussion, hvorefter den godkendtes. — *Kassereren* fremlagde Regnskabet, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med Kr. 5076,00. Indsendt Kr. 1650,00. Privatkassens Regnskab balancerede med Kr. 2081,00. Kassebeholdning Kr. 1351,00. Regnskaberne godkendtes. — Næstformanden *Poul Hansen*, redegjorde for Forhandlinger, der var ført ved et Fællesbestyrelsesmøde om Rejsningen af en Arbejdernes Forsamlingsbygning. Der forelaa en Plan, som Generalforsamlingen imidlertid ikke kunde gaa med til under de givne Forhold. — Festudvalget mødte med Forslag til en Vinterfest, som afholdes den 13. Februar. Vedtoges.

— Derefter afholdtes Generalforsamling i Hjælpesygekassen, hvis Regnskab balancerede med Kr. 2552,00 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 1342,00. Den megen Sygelighed blandt Medlemmerne i sidste Halvaar havde foranlediget, at Bestyrelsen havde set sig nødsaget til at forhøje Kontingentet med 10 Øre ugentlig fra 1. Januar. *—n.*

Holbæk Lokalafdeling

indledede Lørdag den 16. Januar sin første Generalforsamling i det nye Aar med et Torskegilde, hvor man fejrede en Kollega, *H. P. Hansen*, der den 1. Januar havde 40 Aars Jubilæum. Hædersgæsten hyldedes i Tale og Sang, ligesom adskillige originale Telegrammer indløb, og Aftenen fik i det hele et festligt Forløb.

Formanden aabnede derefter Generalforsamlingen. Til Dirigent og Sekretær valgtes henholdsvis *C. A. Schmidt* og *Alfr. Christensen*. — *Formanden* aflagde Beretning og Regnskab, som enst. godkendtes. Formandens Løn fastsattes uforandret: Kontingentfrihed. Til Formand genvalgtes *Sofus Petersen*, til Medlemmer af Bestyrelsen *Alfr. Christensen* og *C. A. Schmidt*, til Revisor *Carl Nielsen*. Repræsentanter til Fællesorganisationen: *Holger Frederiksen* og *N. P. Poulsen*, Repr. til Fællesbageriet: *Holger Frederiksen*, Repr. til Arb. Forsamlingsbygning: *C. A. Schmidt*, Repr. i Arb. Brændselsforretning: *Carl Nielsen* og *C. A. Schmidt* og nyvalgtes *Jørg. Smith Hansen*, til Lærlingeafdelingen: *C. A. Schmidt*. — Arb. Samariterforbund bevilgedes Kr. 10,00, til en Præmie til Teknisk Skoles Fagklasse Kr. 10,00. — Nogle Cirkulærer fra Oplysningssekretæren oplæstes, og det overlodes Bestyrelsen at arrangere sig med denne om en Foredragsaften i Vinterens Løb. — Der bevilgedes gratis Rejse til Fagmødet i Roskilde for de arbejdsløse, hvorefter Dirigenten sluttede den vellykkede Generalforsamling med et Leve for Dansk Typograf-Forbund. — 25 Medlemmer var mødt.

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. Januar ordinær Generalforsamling i Forsamlingsbygningen. *P. Albr. Hansen* dirigerede. Formanden, *Magnus Nielsen*, aflagde Beretning om Virksomheden i Kvartalet samt gav en Oversigt over Indtægt og Udgift i Aarets Løb i de forskellige Kasser: Hovedkassen, Ekstrakassen og Lokalsygekassen. Efter nogen Diskussion om forskellige Foreteelser godkendtes Beretningen. *Formanden* fremlagde derefter Regnskaberne, der ligeledes godkendtes. — Der bevilgedes Kr. 10,00 til hver af følgende Institutioner: Biblioteket, Oplysningsforbundet, Teknisk Skole og D. U. I. — I Anledning af forskellige Skrivelser fra Oplysningssekretæren drøftedes den fremtidige Virksomhed ang. Oplysningsarbejdet, og det vedtoges at nedsætte et lokalt Oplysningsudvalg, der kom til at bestaa af: Haandsætter *C. Eliasen*, Maskinsætter *Hugger* og Trykker *A. Nissen*. *—r.*

Maribo Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. Januar ordinær Generalforsamling paa Centralhotellet. Formanden, *A. Th. Madsen*, ønskede godt Nytaar med Haabet om bedre Beskæftigelsesmuligheder i det kommende Aar for de arbejdsløse, og efter at *Fr. Madsen* var valgt til Dirigent, aflagde *Formanden* en kort Beretning for det forløbne Kvartal. Efter at flere havde haft Ordet for at rette Forespørgsler, toges den til Efterretning. — *Kassereren* fremlagde de reviderede Regnskaber, der balancerede med: Hovedkassen Kr. 1.099,10, Lokalkassen Kr. 1.198,26 og

til Byggeselskabet var indbetalt Kr. 21,30, Regnskaberne godkendtes. — Til Kasserer genvalgtes med Akklamation *P. M. Lindhardtsen*, og det samme var Tilfældet med Næstformanden, *Johannes Andersen; J. Lonning* valgtes til Revisor og *V. Marcussen* genvalgtes som Suppleant. Til Kontrahenter valgtes *Formanden* og *Kassereren*. — *Fr. Madsen* redegjorde for de modtagne Skrivelser fra Oplysningssekretæren. Dirigenten sluttede derefter den af 7 Medlemmer besøgte Generalforsamling. —*m.*

Københavns Maskinsætter-Klub

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 24. Januar. Formanden, *S. V. Rasmussen*, bød velkommen til Medlemmerne og til Landssammenslutningens Formand, *Vald. Nielsen*, Odense. *L. Chr. Nielsen* ledede Mødet. Sekretæren, *A. Magnussen*, oplæste Forhandlingsbogen, der godkendtes. — *Formanden* aflagde Beretning og mindedes de i Aarets Løb afdøde Kolleger: Oskar Larsen, Berl. Tid., O. Andersen, Politiken, Just Petersen, Kr. Dagblad, W. Løvenfeldt og Emil Larsen, Aftenbladet, og Østergaard Holm, Nørrebros Centraltrykkeri. Medlemstallet er bevaret omtrent konstant, idet Dødsfald og enkelte Udmeldelser er erstattet af Tilgang af nye Medlemmer. Fra 1. April mistede vi vort Medlemsblad, hvilket var følt som et Savn af os alle. Redegjorde for Maskinsætterskolens Start og Virksomhed; Tilslutningen havde ikke været stor, og et paatænkt Vinterkursus havde ikke kunnet etableres endnu, men der vilde sandsynligvis nu blive ført videre Forhandlinger om Skolens Brug. Vi har aflagt Besøg paa Grafisk Compagni med Foredrag af Nykiel, Berlin, og med Norland som Tolk. Vi har beskæftiget os med flere Præstationsforhold, og gennem Landssammenslutningen har vi medvirket for en Revision af Fabriksloven. Mellem de københavnske Brancheklubber har der været afholdt Møder angaaende forskellige aktuelle Spørgsmaal, saaledes at vi gik enige til Tarifarbejdet. Vor Lønstatistik har i Aar været offentliggjort i »Typ.-Tid.«. Elektrisk Smeltning er snart indført overalt. Et Besøg, som vi havde forberedt og som blev afholdt paa »Politiken«, havde givet Anledning til en Divergens mellem Forbundet og os. Formanden omtalte til Slut Tarifarbejdet, der nu var resulteret i et Forslag, og *N. Th. Svendsen* gjorde hertil nogle Bemærkninger af social Art. — *M. Søndergaard* kritiserede den nye Husoverenskomst paa »Berl. Tid.«. *Traugott Nielsen* mente, vi kunde have sat mere ind paa Opnaaelsen af en kortere Arbejdstid. Efter en Forespørgsel af *Viggo O. Nielsen* redegjorde *Lumholt-Sørensen* for Husoverenskomsten paa »Berl.-Tid.«, hvortil senere *E. Jeppesen* og *Arnold Nielsen* havde Ordet, og hvorom der udspandt sig en længere Diskussion. *J. Kr. Bergstrøm* mente, at man burde møde til Oplysningsudvalgets Møder. Vi maa kunne løse Arbejdstidsspørgsmaalet nationalt. Gjorde Bemærkninger ang. Tarif og Præstation. Efter at *Formanden* havde repliceret, godkendtes Beretningen enstemmigt.

Kassereren, *C. Marhauer*, oplæste det reviderede Regnskab, der godkendtes.

De afgaaende Styrelsesmedlemmer, L. Chr. Nielsen, C. Marhauer og N. Th. Svendsen genvalgtes.

Lovændringer. En Ændring til § 15 ang. uanmeldt Kasseeftersyn, som *Formanden* anbefalede og *C. Marhauer* redegjorde nærmere for, vedtoges enstemmigt. Paa en Ændring til § 8 om Kontingentnedsættelse i Forbindelse med en vedtaget Nedsættelse til Landssammenslutningen led Styrelsen et Nederlag, idet dens Forslag herom blev forkastet.

Formanden oplyste om et paatænkt Besøg paa Fagskolen for Boghaandværk til Sommer, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

— — —

Derefter holdt Klubben sin 35-Aars Stiftelsesfest med en Frokost under de sædvanlige Former, men med nogen ekstra Underholdning og med Udsendelsen af en Festavis. Ved Bordet, hvor Hellberg og Vald. Nielsen var tilstede som Gæster, talte *Formanden*, der bød velkommen og senere i nogle Ord mindedes Jubilaren, samt *Vald. Nielsen, Hellberg* og *N. Th. Svendsen*. Sidstnævnte sluttede med et Kauseri over mere eller mindre aktuelle Problemer. Der blev sunget tre Sange til Musikledsagelse af det vante Orkester, vor Kollega *Alb. Jacobsen* og *Keil*. Ved Kaffebordene og hvad der senere faldt af overraskede vor Kollega, Kemigraf *Oluf Nielsen* fra »Berl. Tid.« os med at underholde os med Sangforedrag, der gjorde overvældende Lykke og som langt overgik, hvad man kalder Amatørens Kunst. Saavel Tilslutning som Stemning var Dagen igennem flere Grader over Normalen, og det blev en virkelig Jubilæumsfrokost for K. M. K. *S.*

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Europa i Dag er Emnet for det næste Møde »De grafiske Fags Lærlingesamvirke« afholder. Det bliver Onsdag den 17. ds. i Arb. Læseselskab, Nr. Søgade 29. *Styrelsen.*

Næstved Lærlingeafdeling

afholdt Torsdag den 21. Januar Generalforsamling hos Typograf Jensen-Petersen. Dirigent var *Karl Fr. Hansen*. Han oplæste Dagsordenen og gav Ordet til *Formanden*, der aflagde Beretning for det forløbne Kvartal. — Herefter oplæste Sekretæren Forhandlingsprotokollen og Kassereren Regnskabet, der balancerede med Kr. 127,17. Alle tre Dele godkendtes. — Punkt 4: Tilskud til Vinterfesten. Det vedtoges at yde 75 Øre Billetten koster Kr. 1,50. — Under Eventuelt gav *Jensen-Petersen* Oplysninger om Priser, Tider o. s. v. ved en eventuel Sommertur til den sydligste svenske By Ystad. Det vedtoges at lade Bestyrelsen arbejde videre med Forslaget. Herefter var der Diskussion om Studieturen til København i December 1936. og sluttelig fremsatte Formanden et Forslag om Tilskud til Vordingborg-Lærlingenes Rejse til Deltagelse i Vinterfesten. Det vedtoges at yde 75 Øre.

— — —

Efter Generalforsamlingen holdt Typograf *Johan Christiansen* et Foredrag med Lysbilleder om »En Tur paa Valsen for 25 Aar siden«, der blev »slugt« med stor Interesse. — Aftenen sluttede med fælles Kaffebord og muntert kammeratligt Samvær med Musik og Sang.

STYRELSESMØDER

Københavns Afdeling.

18. December. Formanden gav en orienterende Fremstilling af de af Tarifkommissionen fremsatte Forslag samt af Forløbet af de to Møder, der var afholdt med K. B.; der veksledes en Række Udtalelser Sagen vedr. — Henvendelse til Fabrikstilsynet vedr. daarlige Lokaler hos et Firma i den indre By refereredes. — Hos Firmaet Bianco Luno havde i November været et meget omfattende Overarbejde, der maatte anses stridende mod Tarifens Forudsætninger; for dette Forhold var Firmaet ved en Mægling indgaaet paa at betale en Bod paa 200 Kr.; forskellige af Firmaet rejste Sager var behandlet ved samme Mægling og bragt af Bordet. — Hos andet Firma var efter Paatale herfra et Overarbejde blevet omsat til Antagelse af mere Arbejdskraft. — Lignende Tilfælde refereredes fra et tredie og fjerde Firma. Det i sidste Møde omhandlede Tilfælde af utilfredsstillende Oplæring af Elev var ordnet; refereredes. — Et mellemstort Firma var kommet i Betalingsvanskeligheder, og det syntes, som om Firmaet skal fortsætte under andet Navn; Personalet havde dog faaet sine Penge, og Størstedelen af Personalet syntes at kunne paaregne Beskæftigelse hos Fortsættelsesfirmaet. — Refereredes Forhandling med Statsvirksomhed vedr. et Lønspørgsmaal; Forretningen havde indrettet sig i Overensstemmelse med Tarifen. — Refereredes forskellige Spørgsmaal vedr. Tarifforstaaelse, specielt Forlægningsbestemmelserne; refereredes Cirkulære, hvorigennem det indskærpes Personalerne at paase, at der ikke efterhaanden snuppes saa een, saa en anden Detalje ud af det tekniske Arbejde og overgives til ufaglært, lavere betalt, Arbejdskraft. — Firmaet Schouw & Co. har ikke efterlevet Mæglingsaftalen om Betaling for Paalægningsarbejde; Sag rejses. — Den hos Firmaet Philipsen & Co. gennem nogle Uger løbende, af Arbejdsmands-

forbundet iværksatte, Strejke var hævet, idet Firmaet havde oprettet en Overenskomst med Forbundet; den varslede Sympatistrejke fra vor Side var derfor bortfaldet. — Refereredes en Sag om en personlig Uoverensstemmelse mellem arbejdende Kolleger; Personaleklubbens Styrelse har haft Sagen til Udtalelse; det ses ikke for nærv., at der er Grundlag for at foretage videre. — Skrivelse fra lille Trykkeri om et Tarifspørgsmaal refereredes; Svar vedtoges. — Faktorkontrakt indstilles til Godkendelse. — Fra Revisionen forelaa Meddelelse om Kasseeftersyn den 15. ds. — Sager ang. hvilende Ret behandledes. — Et gammelt Medlem indstilles til Kontingentfrihed. — Et Spørgsmaal vedr. Svendeprøvekommissionen drøftedes. — Mødet hævet.

Fagligt Oplysnings-Møde

i Roskilde paa **Søndag** Kl. 10 paa Fjordvilla.

Haandsættere: **Viktor Peterson**, København: Merkantil Typografi (med Lysbilleder)

Maskinsættere: Montør **Norland**, København: Matricefabrikation (med Lysbilleder).

Trykkere: **Rud. Calberg**, København: Moderne Trykteknik (Tilretningsmetoder og Trykkerfiduser). Med Demonstrationer.
Offset-Filmen vises.

Kl. 2 Eftermiddag Fællesmøde for alle Brancher.

Montør **Norland**, København, vil holde et Foredrag: »Linotypemaskinen før og nu«. Foredraget ledsages af Lysbilleder og vil blive saaledes anlagt, at alle vil have Interesse af at høre det.

Derefter taler Forretningsfører **Ths. Pedersen.**

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Guldbryllup. Den 5. Februar kan fhv. Faktor i C. Schønemanns Trykkeri, Nyborg, *A. Th. Frederiksen* og Hustru, fejre deres Guldbryllup. Begge er raske og rørige og deltager med Interesse i, hvad der foregaar blandt Kolleger. *e. a. h.*

Paa Onsdag Kl. 20 taler Københavns Afdelings Formand, *Sigv. Hellberg*, i Studiekredsen om Tarifen, Forstaaelse og Fortolkning. — Tillidsmænd kan overvære Foredraget, der holdes i Mødesalen, Evaldsgade 3.

Ved en Fejltagelse var i sidste Numer af »Typ.-Tid.« optaget en Notits med Henvisning til Bog- og Akcidenssætter-Klubbens Generalforsamling. Da Notitsen angav en forkert Dato, gøres opmærksom paa, at Generalforsamlingen afholdes *Onsdag den 17. Februar* i Rømersgade 22.

En Timeløn til Spanien. Spanienskomiteen i Stockholm, der forestaar Indsamlingen til det spanske Folk, har henstillet til Arbejderne i Stockholm at yde en Timeløn til dette Formaal. »Et saadant Offer var en ringe Solidaritetshandling paa Baggrund af det spanske Folks Heltemod i Kampen for Frihed og Demokrati« — siges der i Opraabet.

Det, Du gemmer til dig selv, mister Du; det, Du giver bort til andre, ejer Du evigt. *Axel Munthe.*

Typografernes Stiftelser.

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato hos Kasserer Peter Jensen foretaget Kasseeftersyn forefandtes:

I Obligationer	Kr.	358.882,50
I Bank	-	20.592,32
Kontant	-	32,39
Ialt...	Kr.	379.507,21

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 28. Januar 1937.

Carl J. Christoffersen, Niels Nielsen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13 samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30.

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: 10-11.30 og 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.
Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

Underafdelingernes Formænd.
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Tlf. 13.331. Priv.: Ryv. 2059
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Tlf. C. 4331. Priv.: Ryv. 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nora 8344.

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne Oktober Kvartals Regnskaber:

26. Januar: Herning 577,35, Odder pr. Bl. 305,00, Kt. 250,00, ialt 555,00; 28. Januar: Brønderslev pr. Bl. 450,45; 29. Januar: Stege pr. Bl. 235,00, Skanderborg pr. Bl. 187,15; 2. Februar: Odense 6.141,85, Ringkøbing 1.275,65.

København, den 2. Februar 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

26. Januar: Odder i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 305,00; 27. Januar: Skjern 200,00, Slagelse 500,00; 28. Januar: Maribo 400,00, Nyborg 500,00, Brønderslev i St. f. Oktober Kv. Oversk. 450,45, Brønderslev 200,00; 29. Januar: Stege i St. f. Oktober Kv. Oversk. 235,00, Skanderborg i St. f. Oktober Kv. Oversk. 187,15; 30. Januar: Skanderborg 600,00; 1. Februar: Helsingør 800,00; 2. Februar: Rudkøbing 800,00, Sønderborg 1000,00.

København, den 2. Februar 1937. *Forretningsudvalget.*

Ny Lokalformand.

Stege: Faktor Eigil Hansen, Møens Dagblad.

Nye Medlemmer.

København: Trykker Gudmund Thernøe, udl. 16. 1. 37 hos Christensen & Ejlersen (arb. s. St.), Hj.arb. Svend Aage Lohse (Bording), Hj.arb.ske Johanne Nielsen (Graf. Comp.).

Kun de originale
E. L. SÆTTERIMØBLER
betyder en virkelig Modernisering af Sætteriet ved et helt gennemført System ... ...
ERIK LEVISON'S Specialværksteder for moderne Sætterimøbler

Silkeborg: Sætter Svend Edgar Nielsen, udl. 1. 2. 37 i Reklametrykkeriet.

Tiltraadte.

København: 6070 Jens Nielsen fra Løgstør (arbl.), 5286 Hans Andersen fra Horsen (arbl.), 5388 Jes Jessen fra Aabenraa (arbl.), 6630 Børge Møller fra Rejse (arbl.), 3583 Hans Nielsen fra Fredericia (arbl.).

Nyborg: 3518 Robert Jensen (Nyborg Soc.-Dem.). Odense: 3518 Robert Jensen (arbl.). Sønderborg: 3718 Anders Jensen (arbl.). Thisted: 6124 Simon H. Andersen (arbl.). Varde: 7715 Holger M. Jørgensen (arbl.).

Fratraadte.

København: 6160 Niels Westergaard paa Rejse.

Hillerød: 7003 Tage Jensen til Ribe i Pl. Korsør: 6524 Kaj Hansen til Slagelse i Pl. Løgstør: 6070 Jens Nielsen til København (arbl.). Nyborg: 3518 Robert Jensen til Odense (arbl.). Odense: 3518 Robert Jensen til Nyborg i Pl., 3218 Oluf Mar. Pedersen paa Rejse. Skanderborg: 7679 Edmund Hansen til Allingaabro i Pl.

Udmeldte.

København: 4803 Lilly Olsen (fratraadt Faget), 2275 Henny Nielsen (fratraadt Faget).

Annulleret Udslettelse.

Aalborg: 3756 Aage Legind Larsen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

Død.

Helsingør: 6671 Anton Sørensen.

KLUB-ANNONCER

Trykkeriarbejdernes Klub.

Indbetaling af Kontingent samt Optagelse af nye Medlemmer finder Sted Fredag den 5. Februar Kl. 5.30—6.30 i Café »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76. *Styrelsen.*

ANNONCER

Den længe ventede, danske Oversættelse af

Jan Tschichold's

„Funktionel Typografi"

er nu udkommen.

Den danske Oversættelse er foretaget af Charles Moegreen og sælges for **Kr. 3.50.**

Frederik Hjorth . *Tagensvej 236* . *Taga 4329*

Bogtrykkeri
i sjællandsk Provinsby

til Salg. God fast Kundekreds. God Omsætning. Store Muligheder for den rette Mand. Eneste Bogtrykkeri i henholdsvis 15-26-32 km Afstand. Billet mrkt. »39« modtager Ekspeditionskontoret.

Yngre Akcidens-Trykker,

kendt med Eickhoff-Automat, søges til københavnsk Bogtrykkeri. Billet mrkt. »40« med Referencer modtager Ekspeditionskontoret.

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner · Skrifter · Farver, fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K. · Telefon Central 39 og 5539

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 - 11395 - 14577
Grafisk Fagforretning · Eget Skriftstøberi · Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag . . . . . .
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

INDUSTRI-TRYKKERIET, KØBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 6 KØBENHAVN DEN 12. FEBRUAR 1937 64. AARGANG

Om den tvungne Voldgift

Spørgsmaalet om Voldgift i Arbejdskonflikter er snarere et Magt- end et Retsspørgsmaal. »Alt efter de bestaaende Konjunkturer og politiske Magtforhold,« hedder det i et efter rent juridiske Synspunkter orienteret Skrift, som er udgivet af det internationale Arbejdsbureau, »vil Interessen for tvungen Voldgift kunne skifte, saaledes at Tilhængere af Tvangen kan blive Modstandere heraf eller omvendt.«

Dette i og for sig rigtige Synspunkt er dog ikke fyldestgørende, saafremt det anføres som Svar paa den Kendsgerning, at f. Eks. de franske Fagforeninger nu er Tilhængere af tvungen Voldgift, mens de socialdemokratiske Fagforeningsfolk i Østrig fører en skarp Kamp mod den fornylig af Regeringen udfærdigede Lov om Dannelse af kooperative Udvalg til Bilæggelse af Arbejdsstridigheder.

Spørgsmaalet om Mægling og Voldgift i Arbejdskonflikter er ganske vist et Magtspørgsmaal, men det afgørende er alligevel, *under hvilke mere eller mindre civiliserede Former denne Kamp udfægtes.*

I en demokratisk Stat — som f. Eks. i vore Dages Frankrig — skal der forinden Udøvelse af Tvangen, d. v. s. Afsigelse af den bindende Voldgiftskendelse, gøres alt for at tilvejebringe en frivillig Ordning mellem frie Mennesker. Selv Afsigelsen af Voldgiftskendelsen sker paa Grundlag af Regler, der garanterer en rimelig Hensyntagen til de modstaaende Parters Interesser. I de fascistiske Stater finder der ikke frie og uafhængige Forligsforhandlinger Sted, Voldgiften er, selv om Love og Forordninger har et nok saa »demokratisk« Udseende, fra Begyndelsen til Enden Udtryk for det herskende Partis brutale Diktat.

Dette træder med al Tydelighed frem, naar man f. Eks. sammenligner den fornylig vedtagne franske Lov med den næsten samtidig gennemførte Voldgiftslov i Østrig.

Den franske Lov, henholdsvis dens Gennemførelsesbestemmelser, beskriver ganske nøjagtigt og i alle Enkeltheder de forskellige Stadier i Forligs- og Voldgiftsbehandlingen. Lovgiveren (det demokratiske Parlament) var ganske klar over, at man kun gennem en nøjagtig Fastsættelse kunde opnaa en saa retfærdig Hensyntagen til alle Interesser som vel muligt. Loven garanterer Retten til en fri Meningstilkendegivelse fra begge Sider.

Den østrigske Lov gaar *ikke* nærmere ind paa Enkelthederne ved Proceduren. Den overlader alle nærmere Enkeltheder og *endog Betingelserne for Afsigelsen af den bindende Voldgiftskendelse* til de modstaaende Parters Skøn. Netop paa de Punkter, hvor den demokratiske Stat er pedantisk, er denne fascistiske Stat meget overlegen og ubekymret. Den af denne Stat garanterede »Frihed« er højst fordægtig, selv om den tilsyneladende er underbygget gennem Arbejdsgivernes og Arbejdernes Ligestilling i Voldgiftsinstanserne.

De Mennesker, som man overlader Ordningen af alle Enkeltheder, er netop — og her ligger Hunden begravet — ikke frie Mennesker, men Regeringens underdanige Agenter. Hvad angaar Arbejderne bliver de udpeget af Fagforeninger, hvis Funktionærer udnævnes, henholdsvis godkendes af Regeringen. Dertil kommer, at de angiveligt mellem Parterne frit aftalte Enkeltheder vedrørende selve Proceduren ligeledes skal godkendes af Regeringen.

Hvorfor, saaledes spørger man uvilkaarligt, toner Regeringen ikke rent Flag, d. v. s. hvorfor fungerer den ikke selv som Voldgiftsdommer. Det er allerede blevet sagt, at Voldgiftsspørgsmaalet er et Magtspørgsmaal. I Østrig betyder dette — endnu mere end i Tyskland og Italien — at det i sidste Instans er Arbejdsgiverne, der træffer Afgørelsen. De er den stærkeste Part, og det er ogsaa dem, som har frabedt sig Fastsættelsen af de nærmere Enkeltheder ved Proceduren, ved hvilken de allerede i Forvejen har alle Trumfer paa Haanden.

Thi — saaledes hedder det i Regeringens Motivering til Loven — Indførelse af tvungen Voldgift var uomgængeligt, »fordi Strejker og Lockouter som Middel til Varetagelse af de faglige Interesser ikke mere har nogen Ekistensberettigelse i en Stænderstat.«

Saa længe det Selvstyre, som Regeringen i Aarevis har lovet Fagforeningerne, og som udtrykkeligt er anerkendt af den katolske Kirke, ikke er virkeliggjort, forbliver den østrigske Fagbevægelse og den af Regeringen indstiftede Voldgift kun en Farce.

Bevar Valgretten — betal Skatten

En Betingelse for at sikre sig Valgret paa Valgdagen er, at al direkte Skat til Kommunen er betalt for visse Perioder.

I Almindelighed gælder det, at paalignet Skat til Kommunen for Tiden fra 1. April 1935—31. Marts 1936 skal være betalt.

Personer, som ikke har været paalignet Skat for denne Periode, eller som er tilflyttet Valgkommunen i Tiden 1. Januar—30. Juni 1936, bevarer deres Valgret, saafremt de har været paalignet og har betalt direkte Skatter til Kommunen indenfor Tiden 1. April—30. September 1936.

De her nævnte Skatter skal være betalt, dersom Eftergivelse ikke finder Sted. (Ansøgning om Eftergivelse skulde være indsendt inden Udgangen af November 1936, dersom Valgretten skulde bevares).

Kolleger, som maatte have Skatterestancer, som falder ind under en af de nævnte Regler, opfordres kraftigt til at betale disse Restancer, da de ellers slettes af Valglisten ved dennes endelige Berigtigelse.

Denne Berigtigelse sker en af Dagene imellem den 10. og 24. Februar. Kollegerne maa selv holde sig underrettet om, hvilken Dag Berigtigelsen finder Sted i deres Kommune, Bekendtgørelse herom skal ske i de politiske Dagblade.

Kolleger! Skattebetingelserne er nu saadan, at ingen behøver at miste Valgretten. Vi vèd, hvad Valgretten er værd for Arbejderklassen. Derfor lyder vor Opfordring stærkt og indtrængende:

Betal Skatten — bevar Valgretten!

En af Pletterne fjernes

Saa vidt vi erindrer var det under den Madsen-Mygdalske Regeringsperiode, at man i Arbejdsløshedsloven indsatte Bestemmelsen om, at Retten til Understøttelse bortfaldt, naar et Medlem ikke havde haft Arbejde i mindst ti Maaneder indenfor et Tidsrum af to Aar.

At denne Bestemmelse i alle de siden da forløbne Aar har vakt megen Misfornøjelse blandt dem, der blev ramt af den langvarige Arbejdsledighed, er forstaaligt, eftersom de derved mistede det tredie Aars Understøttelse, som Lovene ellers hjemlede dem Ret til.

Nu synes det som om denne Plet vil blive fjernet. I det af Socialminister Ludvig Christensen i Rigsdagen forelagte Forslag til Ændringer i den bestaaende Arbejdsløshedsforsikringslov foreslaas en Forandring af dette Forhold ved Indførelsen af følgende Ændring:

»Retten til at erholde Understøttelse bortfalder, naar et Medlem ikke har haft Arbejde som Lønarbejder i henholdsvis 26 eller 39 Uger inden for et i Vedtægten fastsat Tidsrum af 3 eller 4 Aar forud for hver Udbetaling af Understøttelsen. Naar særlige Omstændigheder taler derfor, kan Socialministeren godkende, at fornævnte Arbejdsperiode i Vedtægten fastsættes til 52 Uger inden for et Tidsrum af 5 Aar, ligesom Socialministeren under særlige Forhold kan give en midlertidig Dispensation til Nedsættelse af de angivne Ugefrister, dog ikke under Halvdelen. Naar Understøttelsesretten som Følge af et af fornævnte Vilkaar er bortfaldet, genindtræder den først, naar den paagældende har haft Arbejde som Lønarbejder i det i Henhold til foranstaaende fastsatte Antal Uger inden for et Tidsrum af henholdsvis 12, 18 eller 24 paa hinanden følgende Maaneder efter Udelukkelse fra Understøttelsen.«

Denne Ændring betyder, at Retten til det tredie Aars Understøttelsesperiode sikres Arbejdsløshedskassernes Medlemmer.

Desuden bestemmer Forslaget, at Fortsættelseskassernes Understøttelsesdage forlænges fra 70 til 140 Dage som Maksimum i 12 paa hinanden følgende Maaneder.

Merudgiften ved disse Forandringer anslaas til 9½ Mill. Kroner. Af dette Beløb skal Kasserne selv udrede de 5 Mill. De resterende 4½ Mill. dækkes dels af Arbejdsløshedsfonden og dels ved Forhøjelse af Arbejdsgivernes Bidrag til denne Fond samt af de offentlige Kasser.

Pristallet for Februar

er af Statistisk Departement beregnet til 175, der sker ingen Løn-Ændring i Provinsen paa Grundlag af dette Pristal.

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Arbejdsløsheden i det hollandske Typograf-Forbund

er i Aftagende — for første Gang i mange Aar. Nedgangen gælder dog ikke alle Grupper. Antallet af ledige Maskinsættere var saaledes i December 1936 lige saa stort som i samme Maaned 1935. I de sidste Aar har 20 pCt. af Forbundets Medlemmer været ledige. Men nu er Arbejdsledighedsprocenten 16,7.

Aarsagen til de bedrede Forhold er i første Række Devalueringen af den hollandske Gylden, som medførte en øget Eksport af Landbrugsprodukter, og Højkonjunktur i Skibsfarten. Landbrug og Skibsfart er et godt Barometer for et Lands Velstand. Ligger Landets Skibsfart og Landbrug nede, er det som Regel ogsaa daarligt bevendt med Landets øvrige Beboere. Det ser saaledes ud til, at vore hollandske Kolleger gaar en lysere Fremtid i Møde.

Hjælpeaktionen for Spanien.

Indenfor Rammen af den internationale Hjælpeaktion for Spanien er der hidtil indsamlet et Beløb af ialt 8,7 Mill. franske Frcs. og allerede gennemført 17 Transporter af Levnedsmidler, Klæder, Medikamenter o. s. v. Den 16. Januar forlod under personlig Ledelse af Den internationale faglige Centrals Generalsekretær, W. Schevenels, en ny Karavane af 22 Lastbiler Paris med Madrid som Maal.

17 af disse Lastbiler sendes af den internationale Solidaritetsfond, 5 af den franske Landsorganisation. Transporten omfatter 50 Tons forskellige Levnedsmidler, især Kød- og Fiskekonserves, konserverede Grøntsager, Kaffe, Chokolade for Børnene og Tobak til de republikanske Soldater. Kolonnen ledsagedes af en Benzintankvogn.

Karavanen begav sig først til Valencia, hvor en Del af Varerne blev udladet. Derefter kørte den til Madrid, til den internationale Brigade. Paa Hjemvejen medtages evakuerede Kvinder og Børn. Lastbilerne forbliver i Spanien og stilles til Raadighed for Transporttjenesten.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig Generalforsamling

Søndag den 28. Februar

Tidspunkt og Sted vil senere blive meddelt.

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af Stemmetællere. *Styrelsen.*

Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling

afholder

Møde for Medlemmer

med nærmeste Paarørende

paa Tirsdag Kl. 20

i Studenterforeningens store Sal, Vestre Boulevard 6.

Hr. Chr. Jensen taler om Kommunalpolitik.

Filmen: »Danmark for Folket« forevises.

Adgangskort kan faas paa Afdelingskontoret.

Afstemningsresultat.

Ved den den 4. Februar foretagne Stemmeoptælling vedr. Tarif-Forslaget konstateredes, at der var afgivet ialt 3303 St., deraf 1573 Ja, 1705 Nej, 25 blanke og ugyldige.

København, den 4. Februar 1937.

Rich. C. Steffensen. G. Brandrup. W. Andersen. H. Zeller. Anna Hansen. Carl Jensen. Emil Frederiksen. Selma Piculell. Aage Zuschlag.

Tarif-Forslaget forkastet.

Som ovenstaaende Stemmeoptællingsmeddelelse viser, har Afstemningen blandt de københavnske Medlemmer medført, at Forslaget til Tarif-Fornyelse er forkastet med 132 Stemmers Majoritet. Dermed er ogsaa den med Litograf-Lauget trufne Aftale vedr. Stentrykkerierne udskudt.

For ikke at risikere at blive hængende paa den gældende Tarif endnu et Aar, skal Opsigelse ske *inden* den 15. ds., d. v. s. senest Lørdag den 13., og Forretningsudvalget har naturligvis derfor afsendt Opsigelsen rettidigt.

Om der nu kan skabes Basis for en Genoptagelse af Forhandlingerne, eller vi skal nødsages til at varsle Strejke kan ikke endnu siges. Men om nødvendigt maa Forbundsledelsen anmode Medlemmerne om den fornødne Bemyndigelse til at varsle og eventuelt iværksætte Strejke, og at denne Bemyndigelse som en naturlig Konsekvens af Forkastelsen vil blive givet, er jo klart. Thi uden Frigørelse ved Strejke (eller Forlig forinden) løber jo blot den nugældende Tarif videre.

Hvad Bogtrykkerne angaar, har deres Generalforsamling i Mandags godkendt det af Forhandlingsudvalget tiltraadte Forslag.

Under den nu indtraadte Situation vil det være særdeles betimeligt, om vore Medlemmer vil erindre sig de i Tarifens § 3, Stk. 9 samt i Parentesen indeholdte Bestemmelser om *Overarbejdets Begrænsning.*

Kun et eneste Lyspunkt

»De grafiske Fag« er ikke begejstret for de af Regeringen fremsatte Forslag om Forbud mod Overarbejde og om Lærlingeforholdet. Om det første Forslag skriver Bladet, at det ikke kan tænke sig, at »en eneste Rigsdagsmand, der har Føling med det praktiske Liv, kan stemme for det i dets nuværende Affattelse, uanset hvilket Parti han tilhører«.

Og med Hensyn til Lærlingeloven siger Bladet, at der kun er et eneste Lyspunkt, nemlig Udvidelsen af Prøvetiden fra 3 til 6 Maaneder. »Men — fortsætter det — iøvrigt indeholder Forslaget adskillige Bestemmelser, som kun kan bidrage til at vanskeliggøre Forholdet mellem Mester og Lærling og forøge Skaren af de ulykkelige unge Mennesker, der allerede nu forgæves søger at komme i Lære.«

Det lyder jo ret mistrøstende for Forslagenes videre Skæbne. Men »De grafiske Fag«s Medfølelse med de unge Mennesker forekommer os ikke helt ægte. Thi Bladet synes ganske at have glemt sin Modstand mod Overarbejdets Afskaffelse, som dog uden Tvivl vil bringe *nogen* Beskæftigelse til en Del af de ulykkelige, som nu lider under Arbejdsløshedens Forbandelse. Til disse strækker Bladets Medfølelse altsaa ikke. *Fr. N.*

Forbud mod Overarbejde

Det af Socialministeren fremsatte Forslag om Forbud mod Overarbejde omfatter Fabriker, Værksteder, Kontorer samt Restaurationsvirksomheder.

Dog er Overarbejde tilladt i en Del Undtagelsestilfælde, f. Eks. naar Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer er enige om, at Virksomhedens Drift ikke kan gaa sin Gang uden at enkelte Arbejdere begynder før eller slutter senere end de øvrige Arbejdere, og Forholdet ikke kan ordnes ved Forskydning af Arbejdstiden. Overarbejde kan ogsaa tillades, naar Arbejdsgiveren skønner det nødvendigt og Enighed kan opnaas med de paagældende Arbejdere. Hvis der er Tillidsmand i Bedriften, skal denne dog give sit Samtykke.

De Antal Timer, der i Henhold til Undtagelsesbestemmelserne udføres som Overarbejdstimer, skal udlignes ved Bortfald af et tilsvarende Antal Arbejdstimer inden for den normale Arbejdstid. Udligningen, eller som det populært hedder Afspaseringen, skal paabegyndes snarest og om muligt være afsluttet inden 14 Dage efter Overarbejdets Afslutning. Disse Regler for Udligning kan dog fraviges, for saa vidt der mellem vedkommende Arbejdsgiver og Arbejderorganisation er sluttet Overenskomst om en tillæmpet Ordning. En saadan Overenskomst skal godkendes af Socialministeren.

Arbejdsgiveren er pligtig til at indføre Bemærkning om stedfundet Overarbejde i en særlig Overarbejdsjournal.

Uenighed om præsteret Overarbejdes Lovlighed eller dettes Udligning inden for den normale Arbejdstid kan

af paagældende Fags Hovedorganisationer forelægges for et af Arbejdsraadet indenfor dets Midte nedsat Udvalg paa 3 Medlemmer, nemlig Raadets Formand og en Repræsentant henholdsvis for Arbejdsgiverne og Arbejderne. Udvalgets Afgørelser er endelige.

Socialministeren kan for saadanne Fags Vedkommende, hvor Arbejdsløsheden er ringe, dispensere fra Lovens Bestemmelser.

Loven gælder, indtil Arbejdsløshedsprocenten for hele Landet i et Aar har været lavere end Arbejdsløshedsprocenten for 1930.

Afdøde Kolleger

Sætter *Ole Frederik Olsen* døde forleden ganske pludseligt, 62 Aar gammel. Afdøde, der i mange Aar havde arbejdet hos Trier, var født i Greve. Begravelsen fandt Sted i Lørdags fra Filipskirken i Sundby, og Afdelingsfanen sænkedes over hans Baare.

*

En af Holbæk Afdelings gamle Medlemmer, Nr. 6965 *H. P. Frederiksen*, er den 7. Febr. afgaaet ved Døden, 68 Aar gl. Frederiksen udlærte paa Vordingborg Avis i 1887 og kom 1891 til Ringkøbing, hvor han arbejdede i ca. 25 Aar. 1915 kom han til Holbæk, og arbejdede her til han for et Par Aar siden ramtes af Arbejdsløshed. Fra April Kvartal 1936 tog han Aldersrente, og det var ham en stor Glæde, da Forbundets Pensionsordning traadte i Kraft, og han fik Del i denne. Selv om Frederiksen ikke tog aktivt Del i Fagforeningsbevægelsen, var han dog altid stærkt interesseret i Organisationens Arbejde, og sin Typ.-Tid. kunde han ikke undvære, selv om han havde taget Afsked med Sætterkassen. Fra sin tidlige Ungdom havde Sygekassesagen hans Hjerte, og for denne har han i Ringkøbing udført et betydeligt Arbejde. Frederiksen har vundet sig mange Venner i Holbæk, og især hans Arbejdskammerater satte stor Pris paa ham for hans retlinede Karakter og venlige Sindelag. Et prægtigt Menneske og en trofast Kammerat er gaaet bort; hans Minde vil leve længe blandt Holbæk-Kollegerne.

GENERALFORSAMLINGER

Herning Lokalafdeling

afholdt den 15. Januar ordinær Generalforsamling paa Haandværkerforeningen. *Formanden* aabnede Mødet med at ønske Medlemmerne et godt Nytaar og haabede, det maatte blive et godt Arbejdsaar for Afdelingen. Formanden gjorde udførlig Rede for det forløbne Aar og omtalte de Sager, som havde været behandlet i Afdelingen, hvoraf enkelte var ført igennem til Fordel for Medlemmerne. Omtalte den førte Overarbejds-Statistik for Oktober Kvartal, som udviste store Tal og derfor var indsendt til Forretningsføreren, hvorfra der var kommet det Svar, at der i Fremtiden — hvis Firmaer ønskede nævneværdigt Overarbejde udført — skulde antages Arbejdskraft. — Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 1882,60. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 359,11. — Til Formand nyvalgtes *Elmer Laursen* og som Sekretær *L. Rasmussen*. Repræsentanter til »Soc.-Dem.« blev *Morgenstern* og *Laursen*. — Under Eventuelt drøftedes tre Skrivelser fra Sv. Johansen. Det vedtoges at afholde Vinterfest. Husleje bevilgedes. *P. Larsen.*

Viborg Lokalafdeling.

Ordinær Generalforsamling afholdtes i Arbejdernes Forsamlingsbygning Lørdag den 16. Januar 1937. — Kl. 7 samledes 23 Kolleger til den traditionelle Fællesspisning, som Aarets første Generalforsamliug indledes med, og hvorved Afdelingen er Vært. Formanden, *N. C. Pedersen*, ønskede Medlemmerne et godt Nytaar. — Derefter afholdtes Generalforsamling. *Chr. Christiansen* valgtes til Dirigent. I Beretningen omtalte Formanden bl. a.: Den paa et herværende Trykkeri verserende Sag ang. en Faktors Overarbejde er bragt til Afslutning paa den Maade, at Trykkeriet har udredet Kr. 200,00 som Efterbetaling til Forbundet. Gennem Overarbejdsstatistiken var det konstateret, at et Medlem havde faaet udbetalt for lidt for udført Overarbejde, hvilket var ordnet ved Formandens Mellemkomst. — Kassereren, *P. Jørgensen*, oplæste det reviderede Regnskab. Hovedkassen udviste en Balance paa Kr. 2026,50, og Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 539,12. Beretning og Regnskab godkendtes. — Til at tiltræde Kandidatudvalget i Anledning af det forestaaende Byraadsvalg valgtes *N. C. Pedersen* og *Andr. Laursen*. Som Repræsentanter til Arbejdernes Fællesbageri valgtes *N. C. Pedersen* og *Chr. Christiansen*. Arbejdernes Oplysningsudvalg bevilgedes Kr. 10,00 og Underafdelingen Kr. 15,00. — Under Eventuelt stilledes Forslag om Afholdelse af en Vinterfest. Det vedtoges at søge en saadan arrangeret, og der nedsattes et Festudvalg, bestaaende af *H. Laursen*, *C. E. Christensen* og *Carstensen*. Generalforsamlingen hævet.

Sekr.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. ds. ordinær Generalforsamling paa Hotel »Rosen«. Der var mødt 25 Medlemmer. — Formanden, *P. Gaardsted*, aabnede Generalforsamlingen og udtalte Ønsket om et godt Nytaar for Afdelingen og dens Medlemmer. Til Dirigent valgtes *Ernst Christensen*. — I sin Beretning omtalte Formanden et Par tarifstridige Forhold, som var blevet paatalt. Afdelingen havde indstillet 5 arbejdsledige Medlemmer til De samv. Fagforeningers Juleuddeling. Overarbejdsstatistiken viste, at der paa de tre Bladtrykkerier ialt var udført 2209 Timers Overarbejde, hvilket gav Anledning til en Diskussion om Afspasering af Overarbejdet. Beretningen godkendtes. — Medlem af Typograf-Forbundets Oplysningsudvalg, *Rud. Jensen*, gav Oplysninger om Udvalgets Arbejde og anbefalede Medlemmerne at benytte det nyoprettede Bibliotek, der har et righoldigt Udvalg af faglig Literatur. — Kassereren, *Rud. Jensen*, oplæste de reviderede Kvartalsregnskaber. Forbundsregnskabet balancerede med Kr. 4261,00, indsendt til Hovedkassen Kr. 438,00. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 1526,00, Kassens Formue er Kr. 834,00. Regnskaberne godkendtes. — Det vedtoges, at der ikke maatte ske Udlaan af Lokalkassens Midler. — Et Forslag om Ændring i Bestemmelserne om Valg til Bestyrelsen forkastedes efter nogen Diskussion. — Der bevilgedes Kr. 10,00 til De samv.s Varmestue for arbejdsløse. — Da Afdelingens mangeaarige Formand, *P. Gaardsted*, bad sig fritaget for Formandshvervet, valgtes *Rud. Jensen* med Akklamation til Formand og blev samtidig genvalgt til Kasserer. Rud. Jensen takkede for Valget og rettede en varm Tak til den afgaaende Formand for hans Arbejde i Bestyrelsen igennem 38 Aar. Forsamlingen gav sin Tilslutning ved at rejse sig, og *Chr. Ørvad* udbragte et kraftigt besvaret Leve for P. Gaardsted. — Man gik derefter over til Valg af Bestyrelse. *Anker Henriksen*, *Ernst Christensen* og *Ole Sørensen* genvalgtes, nyvalgt blev *Th. Petersen*. Suppleanter *Clausen* og *David Andersson*. Til Revisorer genvalgtes *Anders Mikkelsen* og *Svend Mikkelsen*. Suppleanter *Svend Aage Rasmussen* og *Chr. Jensen*. Til at repræsentere Fagforeningen i Svendeprøvekommissionen valgtes for Trykkere *Rud. Jensen*, Suppl. *David Andersson*, for Sættere *P. S. Jensen*, Suppl. *Th. Petersen*. Til Fanebærer genvalgtes *Rud. Jensen*. Endvidere valgtes Repræsentanter til forskellige Organisationer: Fællesbageriet: *Herm. Petersen*, »Soc.-Dem.«: *P. Gaardsted* og *Rud. Jensen*, Oplysningsudvalget: *Ernst Christensen*. Til at repræsentere Fagforeningen i Lærlingeafdelingen valgtes *Th. Petersen*. — Under Eventuelt diskuterede man bl. a. Afholdelse af en Fest for Afdelingens Medlemmer med Damer, og paa Forslag af *Svend Mikkelsen* vedtoges det at overlade til Bestyrelsen at arrangere en Fest i Vinterens Løb. — *Anker Henriksen* omtalte Arbejdet i Studiekredsen —

»Vor Organisations Historie« — og anbefalede Medlemmerne at deltage i Studiekredsens sidste Møder, hvor man vil gennemgaa Fagets Tarif. — Efter at Kassereren havde oplæst Regnskaberne for »Den lille Sygekasse«, der balancerede med Kr. 1985,00, Formue Kr. 1672,00, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen med en Tak til de mødte — hvorefter man gik over til at indtage »Lokalelejen«. *O. S.*

Holstebro Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 19. December sin aarlige Decembergeneralforsamling med Dagsordenen: Valg af Formand og Kasserer. — Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer med Suppleanter. — Valg af Revisorer. *Ditlev Rasmussen* genvalgtes enstemmigt til Formand og Kasserer. M. P. Dons og B. Nielsen frabad sig Genvalg til Bestyrelsen. Nyvalgt blev *P. Lunding* og *N. P. Busch*. Suppleanter *H. Jensen* og *Greffel*. Revisorerne *N. S. Mathiesen* og *Poul Beeken*. Suppleanter *L. Laursen* og *P. Petersen*.

— Lørdag den 23. Januar afholdtes ordinær Generalforsamling paa Centralhotellet. Til Dirigent valgtes *Paul Beeken*. *Formanden* aflagde Beretning og oplæste Regnskabet; begge Dele godkendtes. — Socialdemokratiets Agitationsfond bevilgedes Kr. 30,00. Forplejningsforeningen Kr. 15,00. Maskinsætternes Instruktionskursus bevilgedes et Beløb til Kaffebordet, hvor Afdelingen er Vært. — Det vedtoges at afholde en Vinterfest, hvis fornøden Tilslutning naas. Et Festudvalg paa 5 Medlemmer nedsattes. *Sekr.*

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 23. Januar ordinær Generalforsamling paa Hotel »Valdemar«. Formanden, *C. Søderberg*, ønskede de 18 mødte Medlemmer et godt Nytaar. Formanden valgtes til Dirigent. *Sekretæren* oplæste Protokollen, og *Formanden* gav en lille Oversigt over, hvad Afdelingen havde beskæftiget sig med i det sidste Aar. Der var paa en ekstraordinær Generalforsamling opstillet en Række Krav; megen Glæde havde vi dog ikke deraf; derimod havde Afdelingen for første Gang haft Fornøjelsen af at have et Medlem i Tarifkommissionen Pensionsordningen var traadt i Kraft, og der var vistnok Glæde blandt de ældre Kolleger, der nød godt af denne Hjælp. Bestyrelsen havde maattet neje sig i Spørgsmaalet om Kontingentforhøjelse. Der var uddelt Paaskehjælp og Brændselshjælp. Til I. S. Jensens Mindefond var bevilget Kr. 15,00. Paa Forbundets Foranledning havde Formanden foretaget en Optælling af det Personale paa Æskefabriken, der omfattede de grafiske Fag. Formanden sluttede med at sige, at Aaret trods Ledigheden havde været nogenlunde tilfredsstillende for Typograferne og glædeligt var det, at alle de ledige havde været i Arbejde til Jul. *Vilh. Hansen*, der oplæste Overarbejdsprotokollen, udtalte, at Lærlingeafdelingen trivedes godt. Det var en Fornøjelse at se den Interesse, der var blandt Lærlingene for faglig Oplysning, og der herskede et godt Kammeratskab. Fra Holbæk var der kommet Opfordring til Lærlingeafdelingen, som betegnedes som den bedste i Landet, om at give Oplysninger om, hvorledes denne virkede. Formanden havde givet de ønskede Oplysninger, og nu var der dannet en Lærlingeafdeling i Holbæk. Det fremgik af Overarbejdsprotokollen, at der i 1936 havde været 2670 Overtimer, fordelt paa 74 Medlemmer. Efter Beretningens Aflæggelse førtes nogen Diskussion om Juleuddelingen, som blev kritiseret. *Formanden* oplyste, at Indstillingen i Aar var foregaaet paa samme Maade som tidligere Aar. Efter at *R. Wachter* havde omtalt et Forslag om 2 Lister, som han havde fremsat for Aar tilbage, godkendtes Protokol og Beretning. — Kassereren, *H. J. J. Hansen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassens balancerede med Kr. 3859,20. Lokalkassens med Kr. 1285,41. Efter at *H. Persson* havde stillet en Forespørgsel ang. Bryllupstelegrammer til Medlemmerne, en Forespørgsel Formanden besvarede, godkendtes Regnskaberne. — Da man skulde vælge Formand, udtalte Søderberg, at han var villig til at trække sig tilbage, da han jo nu ogsaa var Formand for Fællesorganisationen. — Der blev imidlertid stillet Forslag om Genvalg og *Vilh. Hansen*, som blev foreslaaet som ny Formand, nægtede kategorisk. *H. Brodthagen* foreslog Genvalg med Akklamation. Medlemmerne rejste sig, og Søderberg takkede. Kassereren, *H. J. J. Hansen*, genvalgtes ogsaa med Akklamation; de 2 Bestyrelsesmedlemmer, *Vilh. Hansen* og *R. Marquardtsen*, tog stiltiende mod Genvalg, hvorimod Revisoren, *H. Persson*, nægtede at fortsætte. *H. Bjørholm Hansen* valgtes i hans Sted. Som Kontrahent til Social-Demokraten og Repræsentant i Lærlingeafdelingen genvalgtes *Vilh. Hansen*. — I Tilskud til Præmier til Teknisk Skole bevilgedes 10—15 Kr. og Slumsøstrene bevilgedes Kr. 15,00. — *Vilh. Hansen* oplæste forskellige Skrivelser fra Sv. Johansen og oplyste, at Stiftsmødet nu var fastsat til den 7. Marts. Ang. dette Møde førtes en længere Diskussion, hvor *R. Wachter* kritiserede Udsættelsen, og han ønskede ogsaa en Repræsentant for Hjælpearbejderne herned til Mødet. Ang. selve Dagens Program førtes en længere Diskussion; i denne deltog *Vald. Jørgensen*, *Vald. Nielsen*, *Formanden* og *Kassereren*, *Nemmøe* og *Vilh. Hansen;* sidstnævnte udtalte, at samtlige Afdelinger i Stiftet vilde blive inviteret til Byen den 7. Marts. — Mange gode Forslag fremkom, men Resultatet blev dog, at Bestyrelsen stilledes frit m. H. til Arrangementet. — Endelig naaede man til Eventuelt. *Vald. Jørgensen* ønskede Oplysninger fra Stiftsdelegeretmødet. *Vilh. Hansen* stillede Jørgensen tilfreds med et lille Referat derfra. Sluttelig drøftedes Byraadsvalget. *Formanden* omtalte Laanene til Betaling af Skat for at undgaa, at Medlemmerne mistede deres Valgret. Ang. selve Valget og den Maade, hvorpaa Opstillingen af Kandidater foregik, førtes en længere Debat. Formanden gav en fortræffelig Redegørelse for alt det, der gik forud for Valget, og besvarede de stillede Spørgsmaal. *q.*

Esbjerg Lokalafdeling

har afholdt ordinær Generalforsamling. Forinden man gik over til Dagsordenen, udtalte *Formanden* smukke Mindeord om vor afdøde Kollega, Maskinsætter *Mart. Hansen*. Protokollen oplæstes. — *Formanden* indledede sin Beretning med de bedste Ønsker for vort Forbund i det kommende Aar, i Haab om god Beskæftigelse for Kollegerne. Omtalte den løbende Lærlingesag fra Handelstrykkeriet. Beklagede Forbundets Smøleri m. H. t. Studiekredsarbejdet. Man havde overhovedet intet hørt fra Forbundet i den forløbne Tid. Det var jo noget af en Skandale, at vor Studiekreds maatte standse paa Grund af manglende Materiale fra Forbundet. Langt over Halvdelen af Afdelingens Medlemmer havde meldt sig som Deltagere. — Omtalte Skriverierne i »Typ.-Tid.« ang. Johs. Honoré. Meddelte, at Johs. Honoré fra 1. Januar havde nedlagt sit Mandat som Hovedbestyrelsesmedlem paa Grund af Forflyttelse til København. *P. Bentzen* henstillede, at man her fra Afdelingens Generalforsamling sendte Johs. Honoré en Tak for hans udmærkede Arbejde for vort Forbund og ikke mindst her i Sydkredsen. Dette anbefalede *Formanden* meget varmt. Følgende vedtoges enstemmigt af den talrigt besøgte Generalforsamling:

»Johs. Honoré, København! Kollegerne i Esbjerg, samlet til Generalforsamling, udtaler vor bedste Tak for dit Arbejde indenfor Forbundet«.

G. Sørensen beklagede, at Studiekredsen maatte standse paa Grund af Forbundets Smøleri med det lovede Materiale; hertil sluttede Forsamlingen sig enstemmigt. — Regnskaberne: Hovedkassen balancerede med Kr. 3998,85 og Lokalkassen med Kr. 916,07. — Til Bestyrelsen genvalgtes enstemmigt *Gerhard Jensen* og *Thorvald Andersen*. Suppleanter: *C. W. Mortensen* og *V. Strand*. — Formanden redegjorde for Vinterfesten. — Til Stede var vor afholdte, gamle Kollega, L. Eickhardt, som fra 1. Januar 1937 havde sagt vort Fag Farvel, for nu, efter at han for kort Tid siden havde passeret de 70, at trække sig tilbage for at nyde sit Otium. Til ham rettede Formanden nu nogle smukke Ord, og som en ringe Tak og Hyldest for det store Arbejde, L. Eickhardt gennem de mange Aar har gjort for vor Afdeling, og vort Forbund, henstillede Bestyrelsen, at Afdelingen udnævner L. Eickhardt til Afdelingens Æresmedlem; Tilslutningen var enstemmigt. — *L. Eickhardt* takkede bevæget herfor, og ved et festligt »Lokaleleje« sluttede Generalforsamlingen. *G. J.*

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Europa i Dag. Det syder og koger i vor Verdensdel. — Diplomatierne i de forskellige Lande arbejder under Højtryk, — der trækkes i Traadene bag Kulisserne.

Det kan ofte være vanskeligt for os at samle de mange, tit modstridende Meddelelser og Beretninger vi læser, til eet Hele, saa det danner et Billede af, hvordan Situationen i Virkeligheden er.

Dette vil *Jens Strøm* forsøge at give os ved Mødet Onsdag den 17. ds. Kl. 21.15, som »De grafiske Fags Lærlingesamvirke« afholder i Arbejdernes Læseselskab, Nr. Søgade 27.

Vi opretter i nær Fremtid en fagteknisk Studiekreds for Sættere omfattende 10 Aftener (efter Skoletid). Da det bliver begrænset Antal, der kan deltage, tilraades det at tilmelde sig snarest.

Medlemmer, der i disse Dage modtager mere end eet Eksemplar af »Faglig Ungdom«, bedes fordele disse blandt Lærlingene paa Arbejdspladsen. *Styrelsen.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

35 Aar var det den 18. Januar, siden *Anton Jensen* tiltraadte som Inkassator for Københavns Afdeling. Selv om man jo ikke regner 35-Tallet for noget egentligt Jubilæum, saa tæller 10-Aarene jo alligevel med, naar man kommer paa den anden Side de 25. Ved et Glas Vin hilste Afdelingsstyrelse og Revision paa Anton og takkede ham for de 35 Aars Arbejde i Organisationens Tjeneste.

25-Aars Jubilæum som Maskinsætter paa »Næstved Tidende« kan Fredag den 19. Februar fejres af *Johan L. Christiansen.* Efter at have udlært i ovennævnte Firma den 1. Maj 1903, virkede han her som Annonce-Sætter, indtil Pligten kaldte ham i »Trøjen« i April 1906, kom atter tilbage, hvorefter han lærte som Maskinsætter paa »Monoline-Skolen i Berlin, og da han nu havde faaet Smag paa Udlandet, startede han kort efter sin Hjemkomst sin store Rejse gennem Tyskland, Østrig-Ungarn, Schweiz, Italien, Frankrig og retur ladet med rige Erfaringer og Eventyr; fik Plads igen i Næstved, men var derefter 1½ Aar i Middelfart og en kort Tid i Silkeborg, til han den 19. Februar 1912 blev kaldt hjem som Maskinsætter paa »Næstved Tidende«, hvor han siden har virket og nyttiggjort sine rige Sprogkundskaber og store Interesse for Forbundet bl. a. som Næstformand og Sekretær i Afdelingen og som Formand i Maskinsætterklubben gennem mange Aar. Der er god Grund til at standse et Øjeblik i hans travle Virke og sige ham Tak for den gode Forstaaelse, han har vist under alle Forhold og ønske ham mange gode Virkeaar, bl. a. som Forfatter af de velskrevne Sange ved mange festlige Lejligheder.

Til Lykke og Tak! *c. j. p.*

Mødet paa Tirsdag Aften i Studenterforeningens store Sal bringes i Erindring. Som Taler møder Borgerrepræsentant *Chr. Jensen,* og Filmen »Danmark for Folket« rulles.

Vi henleder Opmærksomheden paa det andet Steds i Bladet annoncerede Møde, som finder Sted førstkommende Søndag Form. Kl. 11 i Rømersgade 22, hvor Hr. *Nykiel* fra Mergenthaler Setzmaschinen-Fabrik i Berlin vil holde Foredrag over et Emne, som ikke tidligere er behandlet her, nemlig *»Fremstilling af Annoncesats paa Linotype-Sættemaskinen«.* Foredraget, som sikkert vil byde paa adskilligt Nyt af faglig Interesse, ledsages af Lysbilleder, og oversættes til Dansk af C. Norland. *Alle* Fagfæller, ogsaa Provinskolleger, er velkomne.

Fagligt Oplysningsmøde afholdes Søndag den 7. Marts i Nykøbing paa Falster.

Instruktionsmøde for Maskinsættere afholdes paa Holstebro Dagblad Søndag den 7. Marts. Udførligt Program for begge Møder følger i næste Numer.

Rejsende til Rejsekassen hos Egm. H. Petersen bedes venligst henvende sig mellem 1—2.

Penrose. Englands kendte, grafiske Aarbog, 39. Aargang 1937, indeholder foruden belærende tekniske Afhandlinger en Række eminente Sats- og Trykmønstre. Format 21×29 cm, Vægt ca. 3 Kilo. Mod Indsendelse af 12 s. 1 d. til Hunter Penrose Ltd., 109, Farringdon Road, London, sendes den franko Verden over.

Vi Mennesker er at ligne ved en Skare dødsdømte, af hvilke nogle daglig henrettes i de andres Paasyn. *Pascal.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13 samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30.

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: 10-11.30 og 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.
Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

Underafdelingernes Formænd.
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Tlf. 13.331. Priv.: Ryv. 2059
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Tlf. C. 4331. Priv.: Ryv. 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nora 8344

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne Oktober Kvartals Regnskaber:
3. Februar: Holstebro pr. Bl. 492,10, Roskilde pr. Bl. 900,00, Kt. 725,05, ialt 1.625,05; 4. Februar: Aarhus pr. Bl. 2.870,70; 5. Februar: København pr. Bl. 10.000,00, Kt. 70.152,05, ialt 80.152,05; 6. Februar: Hjørring pr. Bl. 700,00.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, den 9. Februar 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
3. Februar: Holstebro i St. f. Oktober Kv. Oversk. 492,10, Roskilde i St. f. en Del af Oktober Kv. Oversk. 900,00, Haderslev 300,00; 4. Februar: Aarhus i St. f. Oktober Kv. Oversk. 2.870,70, Kolding 1000,00, Lyngby 200,00, Ribe 150,00; 5. Februar: Struer 100,00, København i St. f. en Del

af Oktober Kv. Oversk. 10.000,00; 6. Februar: Hjørring i St. f. Oktober Kv. Oversk. 700,00; 8. Februar: Nykøbing M. 300,00; 9. Februar: Holbæk 500,00, Skive 500,00, Stege 200,00, Aalborg 1000,00.

København, den 9. Februar 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Sætter Jens Peter Sparrevohn Pedersen, udl. 1. 2. 37 i Missionstr. (arb. s. St.), Paal. Ella Kirstine Schmidt, udl. 1. 2. 37 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.), Trykker Sv. Aage Christensen, tidl. Medl. (Leth Hansen & Trier), Hj.arb. Chr. Johannes D. Rasmussen (Nutidstr.).

Randers: Sætter Svend Børge Pedersen, udl. 1. 2. 37 i Randers Dagblad.

Tiltraadte.

København: Hj.arb. Alexander Andresen fra Chaufførerne (Berl. Tid.), 3461 Willy Brauer fra Odder (arbl.), 7463 Hv. Hansen fra Rejse (arbl.), 7737 Svend Jensen fra Rejse (arbl.), 3241 Viggo Thomsen fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 5713 Chr. Worm (Ekspresstrykkeriet). Aarhus: 5797 Laust Chr. Vistisen (arbl.), 6160 Niels Vestergaard (arbl.). Grenaa: 6601 H. G. Geertsen (Holm). Næstved: 5735 Arnold Hermansen (arbl.). Randers: 3704 Sigfred Høtbjerg (Hadsten Bogtrykkeri). Slagelse: 6524 Kaj Hansen (Sorø Amtstid.). Sønderborg: 5415 Carl Larsen (Militær), 7306 Chr. Kolmos (arbl.). Thisted: 3756 Aage Legind Larsen (arbl.). Vejle: 7226 Jens Chr. Nielsen (Grindsted). Viborg: 7547 Knud Leo Damtoft (Folkebladet).

Fratraadte.

København: 7879 Svend A. Jensen paa Rejse, 5797 Laust Chr. Vistisen til Aarhus.

Aalborg: 6124 Simon Andersen til Thisted (arbl.), 5801 Ejvind Tjagvad til Hobro (arbl.), 3756 Aage Legind Larsen til Thisted (arbl.). Aarhus: 6157 Poul Stegger Sørensen paa Rejse, 6601 H. G. Geertsen til Grenaa i Pl., 6709 Svend Aage Andersen paa Rejse, 7746 N. C. Gudmundsen (overfl. til Arbejdsm.). Haderslev: 7306 Chr. Kolmos til Sønderborg (arbl.). Løgstør: 6303 Svend Fredberg til Hobro i Pl. Viborg: 3704 Sigfred Høtbjerg til Hadsten i Pl.

Udslettede paa Grund af Restance.

København: 647 Sætter Sv. Aage Jensen (Bryrup), 2827 Hj.arb. Poul Borch (Bryrup), 1374 Sætter Ludvig Hansen (Hanssons Stempelfabrik), 1493 Stereotypør Chr. Petersen (Egm. H. Petersen).

Døde.

København: 8031 Marie Købke, 988 Georg Kirschner, 875 Ole Olsen.

Aarhus: 4868 Andrea Knudsen. Holbæk: 6965 H. P. Frederiksen.

Paa Kontoret

ligger Brev til 7753 Fr. Bock.

Sygemeldinger maa omgaaende meldes til Kontoret.

Københavns Afdeling

Paa Søndag Kl. 11 Fm.

i Rømersgade 22

taler

Montør Nykiel, Berlin

om

Fremstilling af Annoncesats paa Linotype

Foredraget ledsages af Lysbilleder

Som Tolk: **Montør C. Nordland**

Efter Foredraget Diskussion

Provinskolleger er velkomne!

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg.

KLUB-ANNONCER

Bog- og Akcidenssætter-Klubben

i København

afholder ordinær Generalforsamling **Onsdag den 17. Februar** Kl. 20 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Fremtidig Virksomhed (event. Forslag). 4. Valg. 5. Eventuelt.

Styrelsen.

Gutenberg-Koret

Ordinær halvaarlig Generalforsamling

Mandag den 1. Marts Kl. 21.30

i Slotskroen, Vesterbrogade 204 o. G.

Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af Næstformand. 4. Valg af Revisor og Suppleant. 5. Eventuelt.

I Morgen Aften

Karnevalet

paa **"Gimle"**

Billetter faas hos:
Henning Jensen, Ellebakken 13, Telf. Helrup 2725.
Viggo Faurhøj, Kingosgade 15, Telf. Eva 2544.
Julius Lund, Gl. Jernbanevej 41, Telf. Valby 2294 v.
Rud. Johansen, Johan Kellersvej 39, 4. th.
Forbundskontoret, Evaldsgade 3.

Deltagerbilletter Kr. 3.00, Tilskuerbilletter Kr. 1.50.

E. L. SATSSKIBE er de bedste og billigste, fremstilles ogsaa i amerikansk Udførelse paa

ERIK LEVISONS

Specialværksteder for moderne Sætterimøbler og Inventar

Som **ANNONCE**-*Faktor*

kan en dygtig Fagmand, der er fuldt fortrolig med moderne Annonceopsætning faa Stilling paa Aarhuus Stiftstidende.

Justerer af Matricer og tillige helst kompetent **Skriftstøber** kan snarest faa fast Stilling. Svar med Opgivelse af Lønfordring etc. til *Berlingska Stilgjuteriet, Lund* (Sverige).

A N N O N C E R

Erfaren Trykker,

repræsentativ, energisk, med alsidige Kundskaber indenfor Branchen, kan faa Stilling som Sælger af Trykfarver hos Firmaet *A. Stelling*, Valgaardsvej 2, Valby. Personlig Henvendelse efter forudgaaende telefonisk Aftale om Træffetid.

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde • **Telf. Centr. 10 291**

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3 1/2

Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE Valdemarsgade 14 København V.

TELEFONER: CENTR. 6518, 6519 & 8062

GRAFISK FAGFORRETNING

Stort Lager af alle grafiske Maskiner

leverer bedst og billigst fra Lager forniklede Tænger, Aale, Vinkelhager og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet ●

Funktionel Typografi

En enestaaende Haandbog i moderne Satsbehandling. I denne Bog forklares paa en letfattelig Maade Grundreglerne for den moderne Typografi.

Kr. 3.50.

Frederik Hjorth . *Tagensvej 236* . *Taga 4329*

Spil Geviert!

Typografernes eget Spil er fremstillet i Messing og leveres i en fiks, lille Æske. Indsend Kr. 1,00 til Postgiro 80777 eller direkte til Typ. H. Jacobsen og R. Larsen, Palnatokesvej 40, Odense, og Spillet tilsendes portofrit.

NB. Naar Typograferne spiller Geviert, bør det være med Spillet i Messing — ikke med Bogtrykkeriets Korpus-Gevierter.

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 7 KØBENHAVN DEN 19. FEBRUAR 1937 64. AARGANG

Møde i Forbundsstyrelsen

Mandag den 15. Februar samledes Forbundsstyrelsen til Møde.

Formanden, *Jul. Schrøder*, bød velkommen og meddelte, at *Johs. Honoré* havde nedlagt sit Mandat som Medlem af Forbundsstyrelsen. I Stedet er indtraadt *Martin Sørensen*, Aalborg.

Til Sekretær valgtes *Svend Johansen*.

Under Dagsordenens Punkt 1) Beretning, omtalte *Jul. Schrøder* den forberedende grafiske Konference i Geneve, i hvilken han og Sigv. Hellberg havde deltaget, og redegjorde for vor Indmeldelse i Luftværnsforeningen samt for, hvad der var foretaget vedr. Fængselsarbejdet.

Forretningsfører *Ths. Pedersen* supplerede Beretningen med en Omtale af en Række Provinsforhold, bl. a. Voldgiftssagen om Automatic-Pressen, Arbejdsforholdene paa Nyborg Straffeanstalt, Overarbejdet, der visse Steder er temmeligt omfangsrigt, Afslutning af Husoverenskomst med »Demokraten« i Aarhus, Fortsættelseskassens Virksomhed, Rejseunderstøttelse og et Provinstrykkeris Rationaliseringsbestræbelser.

— Efter indgaaende Debat af disse og andre Spørgsmaal godkendtes Beretningen.

2) Tarif-Situationen. *Sigv. Hellberg* gennemgik Hovedpunkterne i det Forslag, som var fremgaaet af Forhandlingerne i København, men som var blevet forkastet. Forretningsudvalget har opsagt den københavnske Tarif til Ophør 1. Marts.

— Forbundsstyrelsen vedtog enstemmigt at bemyndige Forretningsudvalget til at afsende 1. Strejkevarsel.

3) Hjælpen til de gamle Medlemmer. *Ths. Pedersen* gav Oplysning om, hvordan Ordningen hidtil havde virket. Der var forelagt visse Undersøgelser om Muligheden af en Udvidelse, saaledes at ogsaa de gamle Medlemmer, der paa Grund af Alder og Svagelighed var fratraadt Faget før 1. Januar 1936, kunde medtages.

— Det overlodes Forretningsudvalget at udarbejde et Forslag til Udvidelse af Ordningen. Sagen afgøres ved Urafstemning.

4) Oplysningsarbejdet. *Ths. Pedersen* redegjorde for nogle Uoverensstemmelser, der var opstaaet mellem Forretningsudvalget paa den ene Side og Københavns Trykkerklub og Trykkernes Landssammenslutning paa den anden Side om Forstaaelsen og Rækkevidden af den paa Delegeretmødet vedtagne Ordning af Oplysningsvirksomheden.

— Efter indgaaende Drøftelse vedtoges følgende Udtalelse med 15 St. mod 4:

Forbundsstyrelsen udtaler paa given Foranledning:

Af det paa sidste Delegeretmøde vedtagne Forslag vedr. Oplysningsarbejdet fremgaar det klart, at Oprettelsen af Stillingen som Oplysningssekretær, Dannelsen af Oplysningsudvalget og Udgivelsen af »Grafisk Teknik« har tilsigtet en *Løsning* af de herom rejste Spørgsmaal. Varetagelsen af det fagtekniske Oplysningsarbejde blev lagt i Sekretærens og Oplysningsudvalgets Hænder, og Sekretæren skal danne Bindeled mellem Forbund, Afdelinger og Medlemmer — alt inden for de af Forbundets Forretningsudvalg fastsatte Rammer. Til Varetagelse af den nærmere Forbindelse med Sekretæren kan *Lokalafdelingernes Styrelser* udpege særlige Medlemmer.

Oplysningsudvalget har paa Grundlag af denne Delegeretmødets Beslutning udformet og Forbundsstyrelsen godkendt en Arbejdsform:

»For *Provinsen:* Fælles-fagligt Arbejde inden for det fagtekniske og fagorganisatoriske Oplysningsarbejde foregaar gennem den stedlige Afdelings Styrelse (eventuelt gennem den af Afdelingsstyrelsen udpegede Mand). Fagtekniske Instruktioner, Foredrag m. v. for de enkelte Brancher sker gennem disse Branchers Repræsentanter i Oplysningsudvalget i Samraad med Sekretæren. Hvor det drejer sig om Arrangementer for en bestemt Landsdel eller en Gruppe af Afdelinger, vil samtlige disse Afdelingers Repræsentanter være at tage med paa Raad; dog ligger Arrangementets Enkeltheder i Hænderne paa den Bys Afdelingsstyrelse (eller udpegede Repræsentant), hvor Arrangementet finder Sted.

For *København:* Alt Oplysningsarbejde finder Sted gennem Underafdelingerne ved Samarbejde mellem disses Formænd og de københavnske Oplysningsudvalgs-Medlemmer. Til at forestaa Kursus o. l. udvælger Underafdelingsformændene i Samraad med Oplysningsudvalgets københavnske Medlemmer det til enhver Tid fornødne Antal Medlemmer af Afdelingen.«

Det maa derfor være en given Forudsætning, at Forbundets Medlemmer loyalt medvirker i dette Arbejde. At der ikke for nogen Gruppe inden for Forbundet kan være Tale om at udgive særlige Blade, fremgaar klart og utvetydigt af Delegeretmødets Beslutning.

Paa Grundlag af ovennævnte Grundregler er der da ogsaa i den hidtil forløbne Tid siden det omhandlede Arbejdes Paabegyndelse gjort en betydelig Indsats, i hvilken saavel Brancheklubber som Lokalafdelinger i Samarbejde med Oplysningsudvalget har deres Andel; til videre Udvikling og Styrkelse af dette fælles Arbejde paaregner Forbundsstyrelsen alle Forbundsmedlemmers loyale Medvirken.

5) Anmodning om Støtte til Socialdemokratiet. — Mod 1 St. vedtoges det at yde 2000 Kr. i Anledning af Kommunevalgene.

Pornografi og Typografi

Der gaar et Sus af Reaktion over Europa, politisk, økonomisk, æstetisk og etisk. Selv mere fornuftsbetonede Væsener lader sig hvirvle med og deltager i de Vridninger, Armsving og hysteriske Attituder, hvori en forkert opdraget Ungdom lufter sine Fortrængninger.

Og ogsaa over vort lille Land er der fejet et Pust ind af disse Giftdunster: Danmarks Ungdom har sluttet sig sammen for at bekæmpe Pornografien! Et saare ædelt Formaal! Men i Betragtning af, at Danmark i de sidste 2 Decennier kun har ejet ét gennemført og udpræget 100 Procents pornografisk Tidsskrift, og at dette forlængst er forbudt, turde det vistnok antydes, at Kampen mod Pornografien er et drabeligt Slag i Luften. Saa kan man indvende, at et Æterhul fra eller til intet betyder. Jo, netop. Til sidst er der saa mange Huller i Luften, at der bliver Aandenød. Vi faar Cencur. Man skal aldrig glemme, at de kristlig-borgerlige Ungdomsforeningers Kamp mod Pornografien ikke er fornuftmæssig etisk betonet, men at det drejer sig om et religiøst Korstog, hvor Pornograferne er Djævelens hornprydede Gesandter i jordisk Skikkelse, og ikke en Samling pæreblødе, men forretningsdygtige Individer, der besværliggør Ungdommens i Forvejen vanskeliggjorte Seksualliv. Man glemmer øjensynlig fra den frisindede Ungdoms Side, at Pornografien ikke skal bekæmpes for Pornografiens, men for Ungdommens Skyld.

Derfor er denne »Pornografi-Enhedsfront« kulturelt uforsvarligt, og derfor tilslutter jeg mig Poul Henningsen, naar han siger, at Kommunisterne havde rigtig godt af, at de ikke maatte komme med for H. C.

Men man maa unægtelig i Ærlighedens Interesse spørge: Hvor har det københavnske Politi haft sine Øjne, før der skreges Gevalt?.....

Jeg har haft Anledning til at se nogle Numre af det stærkt angrebne »Puls« og konstateret, at det er nøjagtigt lige saa pjattet, pjanket og konsekvent kunstnerisk underlødigt som det meste af den øvrige illustrerede Ugepresse. Men hvorfor da saa hysterisk. Forstaar man ikke, at det, Pürschel og Konsorter vil, er Religionskrig — mod Kommunismen — og hvad værre er — mod Humanismen. Som Snyltere og Termitter arbejder man paa at undergrave Huset. Og en Dag styrter det sammen, hvis ikke vi møder det med Smilets ætsende Myregift. Vi har smilt os megen Lykke til i dette Land, lad os ogsaa le dette Fanatiker-Komplot op i Ansigtet. Det kan maaske bibringe dem en Smule Fornuft. Men lad os aldrig glemme, at det, der kalder sig borgerlig i Dag, er Fascisme i Morgen, hvis ikke vi stritter imod, hvis ikke vi hindrer dem i at gyde deres Fanatiker-Gift i Folkesindet.

Men Spørgsmaalet er ogsaa af økonomisk Interesse for vort Fag, navnlig hvis Kampen mod »Pornografien« skal føres konsekvent. Thi saa forsvinder det meste af den kunstnerisk værdifulde Litteratur fra dette Land, saa maa en Del illustrerede Blade gaa ind, og saa forsvinder en væsentlig Del af Dagbladenes »pornografiske« Reklamer for Tandpasta, Cremer, Korsetter, Afmagringspiller og Manufaktur.

Skal der endelig bekæmpes, saa forbyd de franske Blade o. lign. Den er jo gal med Valutaen, og vi er jo efter Paastaaende »pornografisk« selvforsynende. Og jeg har ogsaa ladet mig fortælle, at der er visse udenlandske anti-semitiske Tidsskrifter, der heller ikke er ganske stuerene. Begynd! Begynd! Men lad være at gøre danske Typografer arbejdsløse i misforstaaet Iver!

Med anti-pornografisk Hilsen! *N. P. Jørgensen.*

Ned med Toldmurene!

Fra Letland meddeles, at man dèr — stik imod den Nationaløkonomi, som praktiseres andre Steder — ikke blot har undladt at skære Importen ned, men tværtimod har forøget den. Og hvorledes er det gaaet? Ja, det kun lige »myndige« Land — det fyldte nylig 18 Aar som selvstændig Stat — kan se tilbage paa en glorværdig Opgangstid, der ganske har gjort Alverdens politiske Kvaksalveres onde Spaadomme til Skamme. Et mere eklatant og aktuelt Bevis paa Importens Evne til at fremme Eksporten end det, der her er leveret, skal man lede efter.

Dernæst kan tilføjes, at Landet overhovedet ingen Arbejdsløshed har, men i Aarets Løb er Antallet af udenlandske Sæsonarbejdere i Landbruget endog steget fra 15,000 til 48,000.

Kommunevalget staar for Døren.

Brug din Valgret.

Stem socialdemokratisk!

En Tilføjelse

Direktionen for »Meisterschule für das graphische Gewerbe zu Leipzig« har bedt mig bringe til danske Kollegers Kundskab, at Skolen ved Siden af den i min Beretning omtalte tekniske Uddannelse ogsaa lægger stor Vægt paa at bibringe Eleverne rent købmandsmæssige Kundskaber om Bogføring, Indkøbsprisundersøgelser og Beregningsmetoder. Af det omfangsrige Undervisningsprogram kan endvidere nævnes: Bedriftsorganisation, Papir- og Materiallære samt Underretning om Forebyggelse af Ulykkestilfælde. Klichefremstilling og dermed forbundne Trykningsmetoder, saasom Offset- og Stentryk, Dybtryk og Lystryk, anskueliggøres i et særligt Kursus. Skolens Studerende faar endvidere Lejlighed til at aflægge Besøg i Leipzigs største, mønstergyldigt indrettede Trykkerier, og under Leipziger-Messen bliver Bugra-Messen i Buchgewerbehaus indgaaende besigtiget. Naar til alt dette endvidere kommer Besøg i de største Bedrifter indenfor den grafiske Leveringsindustri: Maskin-, Papir- og Farvefabriker, Skriftstøberier og Valsestøbeanstalter, vil det forstaas, at de Studerende ved Mesterskolen i Leipzig faar et baade grundigt og mangesidigt Indblik i de grafiske Fags tekniske og økonomiske Arbejdsomraader.

Odense i Februar 1937. *Aage Vilh. Pedersen.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Udbetaling af Rejseunderstøttelse

Paa given Foranledning erindrer vi Lokalkassererne og de rejsende Kolleger om, at Forudbetaling af Rejseunderstøttelse *ikke* maa finde Sted. *Forretningsudvalget.*

Brændselshjælp til arbejdsløse

Fredag 19. Februar udbetales af Hjælpekassens Midler en Brændselshjælp til alle arbejdsløse Medlemmer, der i de sidste 12 Maaneder har været arbejdsløse i mindst 90 Dage.

Til Familieforsørgere med Børn udbetales 30 Kr. og til alle øvrige arbejdsløse 20 Kr.

Aldersrente- og Invaliderentenydere samt gamle Medlemmer, der oppebærer den særlige Understøttelse, kommer ikke i Betragtning.

København, den 13. Februar 1937. *Forretningsudvalget.*

I Gaar fik min Far Arbejde —

Vi kender alle Talen om, at her i Danmark har vi det godt — langt bedre end noget andet Sted i den hele Verden. Her er ingen, der lider Nød, her er ingen, som sulter, fryser eller mangler Tag over Hovedet i de kolde Nætter.

Hvor megen Sandhed, der ligger til Grund for denne lyse Tale, véd jeg ikke, men jeg véd, at de Godtfolk, der benytter den, altid er at finde blandt dem, der har lidt mere end til det daglige Brød. Det ligger da nær at drage en Sammenligning mellem dem og Katten, der sagde: Nu sidder vi alle godt — den sad paa Flæsket.

Ved visse Lejligheder sker det imidlertid, at Sløret drages lidt til Side og der kommer Ting frem, som viser, at alt alligevel ikke er saa helt godt i vort lille Land. Og saa hænder det, at nogle af dem, der ellers spiller Kattens Rolle, pludselig faar Øjne, der formaar at se Fattigdommen ogsaa indenfor vort Lands Grænser.

Ligesom i Æventyret om Kejseren er det ogsaa her Barnet, der gør de voksne seende.

Ved nogle af Københavns Kommuneskoler i Byens fattigste Kvarterer havde Børnene faaet til Opgave, at skrive en Stil om de Forhold, hvorunder de levede i Hjemmet, og det var just ikke lys Optimisme, der aandede ud fra disse korte Skildringer.

Paa Baggrund af disse smaa Beretninger hæver der sig nu stærke Røster for at sætte Fart i Børneforsorgen, der siges at være forsømt i ganske urimelig Grad. Det er jo meget prisværdigt at tage denne Opgave op. Bedre var det unægtelig, om man samtidig satte noget mere Kraft ind paa at ændre Samfundsforholdene saaledes, at Forældrene *selv* blev i Stand til at skabe en menneskeværdig Tilværelse for deres Børn.

»I Gaar fik min Far Arbejde, og han var saa rar hele Aftenen.« Det var alt, hvad en lille Dreng skrev i *sin* Stil. Men det var tilstrækkeligt. Thi disse faa Ord siger mere end mange og lange Taler om forbedret Børneforsorg og anden Hjælp. De peger nemlig i den rigtige Retning og indeholder en stor Samfundsvisdom: Skaf Landets Borgere gennem Arbejde Mulighed for at tjene til sig og sine. Derved fremelskes det gode i dem og der bliver mindre eller ingen Trang til Barmhjertigheden.

Dette opnaas imidlertid ikke gennem en Lappeskræderpolitik. Der maa graves dybere, ned til Ondets Rod, hvis Udbytningen, Svindelen og Humbugen skal standses.

Fr. N.

GENERALFORSAMLINGER

Sønderborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 9. Januar. Formanden *Carl Fr. Jensen* bød Medlemmerne, der var mødt i stort Antal, velkommen. — Da den hidtidige Sekretær har faaet Arbejde i en anden By oplæste *Formanden* Protokollen fra sidste Møde. Den godkendtes og *Anders Andersen* valgtes til Sekretær for Generalforsamlingen. — *Formanden* aflagde Beretning om Aaret, der er gaaet. Dagbladet »Dybbøl-Posten« faar nu selve Bladet trykt i Aabenraa, og det har desværre medført, at et Par Kolleger er blevet arbejdsløse; men et Par er dog fulgt med til »Hejmdals« Trykkeri i Aabenraa, hvor Trykningen finder Sted. En Mand er blevet hos »Dybbøl-Posten«, idet der endnu fremstilles forskelligt Arbejde i Trykkeriet. Formanden omtalte den nye Tarif og gjorde Rede for de Forbedringer, den har medført. — Beskæftigelsesforholdene her i Byen har i det forløbne Aar været nogenlunde stabile. — Arbejdet for en Stiftelse for gamle Medlemmer har ogsaa været i god Fremgang. Med Lærlingene er der holdt Møde, og det er besluttet at ophæve Lærlingeafdelingen, da der kun bliver tre tilbage. — Afdelingen har været repræsenteret ved Svendeprøver af *Pankoke* og *Selskov.* — Den traditionelle Vinterfest og Kr. Himmelfartstur fik det traditionelle gode Forløb. Beretningen toges til Efterretning. — *Aage Petersen* og *Formanden* aflagde Beretning fra Møder i Arbejdernes Fællesorganisation. Formanden for Fællesorganisationen *Anders Andersen* supplerede Beretningerne og de toges til Efterretning. — *Formanden*, der tillige er Kasserer, aflagde det reviderede Regnskab, der godkendtes. Det balancerede med Kr. 794,85 i Lokalkassen og Kr. 2108,35 i Hovedkassen. — Man efterbevilgede et Beløb til Bil for Kolleger, der havde været i Haderslev til Oplysningsmødet. — Derefter fastsattes Godtgørelse til Formand og Kasserer samt for Repræsentanter. Det vedtoges fremdeles at lade Formand og Kasserer være én Mand og *Carl Fr. Jensen* genvalgtes enstemmigt. Ligeledes genvalgtes Næstformanden, *Selskov. Johs. Pedersen* valgtes som Sekretær. Revisorerne *Pankoke* og *Rassau* genvalgtes. Skuemestre blev *Pankoke* og *Selskov.* Repræsentanter i Fællesorganisationen blev *Formanden* og *Pankoke.* — Fra Festudvalget forelaa Forslag til den aarlige Vinterfest. Efter en kort Drøftelse vedtoges Forslaget. Festen afholdes Lørdag den 20. Februar. — Socialdemokratisk Forening bevilgedes et Tilskud til Agitationen for Kommunevalget, og D. U. I. bevilgedes et Tilskud. — Det vedtoges at lade *Formanden* bestride Hvervet som Afdelingens Oplysningssekretær, hvorefter Generalforsamlingen hævedes. *A. A.*

Svendborg Lokalafdeling

afholdt 16. Januar ordinær Generalforsamling. Formanden, *P. Hansen*, ønskede glædeligt Nytaar; udtalte Mindeord over afdøde fhv. Medlem Einar Petersen og sluttede med et: Æret være hans Minde! (Medl. rejste sig). — Til Dirigent valgtes *Jørg. Olsen.* — Protokollen oplæstes og godkendtes. — *Formanden* aflagde derefter Beretning: Berørte kort 1936's Tarifændringer og omtalte Fagskolens Oprettelse, som særlig C. Nygaard havde gjort et stort Arbejde for; udtrykte i denne Forbindelse Taknemmelighed overfor Svendborg Avis, der havde stillet Lokaler og Materiale til Raadighed for den praktiske Undervisning. Henstillede til Medl. at møde talrigt

Aarsregnskab for Landssammenslutningen af Maskinsættere 1. Jan.-31. Dec. 1936

Indtægt:

Beholdning 1. Januar 1936			281,80
Maskinsætterbladet:			
Annonce-Indtægt			241,20
Kontingent:			
1. Kreds.	København (4 Kvartaler)	840,00	
	Bornholm (4 Kv.)	40,50	
2. Kreds.	Helsingør (4 Kv.)	9,00	
	Hillerød (1 Kv.)	13,50	
	Roskilde (4 Kv.)	24,00	
	Ringsted (4 Kv.)	21,75	
	Slagelse (4 Kv.)	65,25	
	Holbæk (4 Kv.)	38,75	
	Kalundborg (4 Kv.)	14,25	
	Næstved (4 Kv.)	56,25	
	Køge (4 Kv.)	15,00	
	Stege (4 Kv.)	6,00	
3. Kreds.	Odense, Svendborg, Middelfart, Bogense, Kerteminde, Faaborg, Nyborg, Rudkøbing, Marstal (4 Kv.)	212.25	
4. Kreds.	Nykøbing F. (1 Kv.)	9,00	
	Maribo (4 Kv.)	9,00	
	Nakskov (1 Kv.)	9,00	
5. Kreds.	Aalborg, Løgstør, Brønderslev, Frederikshavn (4 Kv.)	79,50	
	Hjørring (4 Kv.)	18,00	
6. Kreds.	Aarhus og Skanderborg (4 Kv.)	138,00	
	Silkeborg (4 Kv.)	30,00	
	Horsens (4 Kv.)	45,00	
	Randers (4 Kv.)	57,75	
	Herning (4 Kv.)	15,00	
7. Kreds.	Esbjerg, Ribe, Varde, Vejle, Fredericia, Kolding, Haderslev, Aabenraa, Sønderborg (4 Kv.)	228,00	
8. Kreds.	Ringkøbing, Holstebro, Skjern, Skive, Nykøbing M., Thisted (4 Kv.)	87,00	
			2.081,75
Indvundne Renter			7,90
			2.612,65

Udgift:

Trykning af Maskinsætter-Bladet (4 Numre)	569,50	
Klicheer	30,00	
Bladets Forsendelse (4 Numre)	36,10	
Redaktionsudgifter: Porto, Skriveartikler	11,10	
Redaktørens Honorar	100,00	
		746,70
Tilskud til Instruktionsmøder:		
Mødet i Horsens 7. Juni	75,00	
Mødet i Odense 1. November	50,00	
		125,00
Repræsentantskabsmødet i København 9. April:		
Rejsegodtgørelse og Diæter til 12 Repræsentanter		336,50
Forretningsudvalgsmøder		225,00
Tryksager		34,00
Opmærksomhed ved Jubilæer o. lign.		29,01
Rejser og Repræsentationsudgifter		52,50
Bidrag til Redaktørens og Kassererens Telefon		200,00
Reparation af Skrivemaskine		18,00
Formandens Portoudgifter		24,85
Sekretærens Portoudgifter		5,50
Kassereren: Porto, Skriveart., Inkassation o. lign.		24,20
Diverse Udgifter		12,00
		1.833,26
Beholdning 31. December 1936		779,39
		2 612,65

København, Januar 1937. *L. Chr. Nielsen*, Kasserer.

Ovenstaaende Regnskab er revideret og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, 31. Januar 1937. *Emil Andersen, G. V. Jacobsen.*

op til det af Oplysningsudvalget arrangerede Foredrag m. Film Onsdag den 27. ds. Gav sluttelig nogle Oplysninger ang. Forsamlingsbygningen og dens Drift. Efter Udtalelser af *P. Jensen* ang. Bygningen, godkendtes Beretningen. — Kassereren, *P. Jensen*, oplæste Regnskaberne; Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 3.021,66, Kassebeh. Kr. 24,61. — Efter en Debat om Udfyldelse af Sygeattester til Forbundet godkendtes Regnskabet. — Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 500,35, Kassebeh. Kr. 93,55. — *Formanden* haabede paa Kassebeholdningens fortsatte Stigning, hvorefter Regnskabet godkendtes. — *Formanden* og *Kassereren* henstillede til Medl. ikke at restere med Kontingentet ud over de lovlige 2 Uger. — Til Bestyrelsen genvalgtes *P. Jensen, C. Nygaard* og *Jul. Simonsen*. Som Revisor genv. *M. P. Nielsen*. Som Kontrahenter til »Sydf.-Socialdem.« genv. *Bernh. Hansen* og *M. P. Nielsen*; førstnævnte endvidere til de kooperative Forretninger. *Alb. Jensen* genv. som Fanebærer. I Stedet for *C. Nygaard* valgtes til Skuekommissionen *Helmer Rasmussen* med *Sv. Th. Hansen* som Suppleant. — Under Eventuelt oplæste *Jul. Simonsen* Cirkulærer fra Oplysningssekretæren. — Der udspandt sig en Diskussion om disse Emner og om et af *C. Nygaard* fremsat Forslag om at gøre et Arbejde for Forhøjelse af Minimallønningerne paa de lokale Trykkerier, som *Formanden* mente maatte blive Medlemmernes egen Sag. — *P. Jensen* oplyste, at der i Oktober Kvartal havde været 57 Overarbejdstimer, hvorefter Dirigenten — efter at der var bevilget »Lokaleleje« — sluttede den interessante Generalforsamling med en Tak til Medlemmerne for deres Interesse for Afdelingen. *J. S.*

Assens Lokalafdeling

har afholdt Generalforsamling under god Tilslutning. Formanden, *A. Hansen-Møller*, gav en Oversigt over Aaret, der gik. Afdelingen havde i de 4 Kvartaler været besøgt af 52 Rejsende uden Understøttelse. Efter forskellige Oplysninger ang. den fortsatte Understøttelse m. m. oplæste *Formanden* Regnskabet, der balancerede med Kr. 817,00. Lokalkassen viste ved Kvartalets Slutning en Beholdning paa Kr. 70,37; godkendtes. — *Formanden* genvalgtes, ligesom de øvrige Valg var Genvalg. — Kun Fanebæreren afgik. I hans Sted valgtes *Thede-Jensen*.— Afdelingens arbejdsløse bevilgedes fra 31.Marts Tilskud fra Lokalkassen i Lighed med tidligere. — Et Par Skrivelser fra Oplysningsudvalget blev gennemgaaet. — Formanden indskærpede Medlemmerne, at Kontingentindbetalingen skulde foregaa rettidig. — Dagsordenen var udtømt, og Resten af Lørdagen samt lidt af Søndagen tilbragtes under festlige Former i Selskab med en meget afholdt, tidligere Assens-Kollega. — *n.*

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Svendeprøvemøde afholdes paa Torsdag. Sætter *K. A. Jørgensen* og Trykker *Carl Smidt* fra Svendeprøvekommissionen kommer til Stede. Efter et instruktivt Foredrag bliver Prøverne fra i Fjor gennemgaaet og kritiseret, og der vil blive Lejlighed til at stille Spørgsmaal. Da det erfaringsmæssigt har vist sig, at et saadant Møde er af stor Betydning for de Lærlinge, der skal aflægge Svendeprøve, tilraades det, at I i egen Interesse møder op denne Aften. Mødet afholdes i Lokalet i Evaldsgade 3. Der aabnes Kl. 20,30 og Faglitteratur er fremlagt.

Torsdag den 11. Marts er der et Foredrag specielt for Trykkere.

Tirsdag den 16. Marts. Besøg paa Social-Demokraten.

Aarhus Lærlingeafdeling

afholdt Lørdag den 23. Januar sin 26-Aars Stiftelsesfest, der fik et udmærket Forløb. Ved Kaffebordet blev der sunget et Par Sange, forfattet i Dagens Anledning af Peter Jørgensen og Grundal Nielsen. Senere paa Aftenen blev der solgt Lodsedler, og Dansen gik til ud paa de smaa Timer. *Smil.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

50 Aar ved Faget. Adskillige ældre Kolleger erindrer sikkert *Fritz Wichmann* fra Fredericia. I 1910 rejste han til Norge og fik Arbejde i Trondhjem, hvor han endnu er beskæftiget. Den 13. Februar kunde han fejre 50 Aarsdagen for sit Virke i Faget. I den Anledning skriver en norsk Kollega i Typ. Meddelelser bl. a.:

At skrive nogen længere Kronik over Wichmanns Leben und Treiben tør jeg ikke indlade mig paa, her skal bare nævnes, at Wichmann er en dygtig og interesseret Fagmand. Endvidere er han i Besiddelse af en umættelig Læselyst, og det fortælles, at det herværende Folkebibliotek har den største Møje med at holde ham med Læsestof. Personlig er Wichmann en grei og omgængelig Kollega og hører i Almindelighed til dem, som der ikke staar stor Blæst om, men deltager dog af og til med Liv og Lyst i Debatten paa vore Foreningsmøder.

75 Aar. Vor gamle Kollega, Maskintrykker *Hans Rasmussen* fylder den 26. Februar 75 Aar. »Ras« har i mange Aar arbejdet i Nationaltidendes Trykkeri, hvor han i 16 Aar var Personalets Tillidsmand. Hans Rasmussen nyder sit Otium i sin gamle Lejlighed Nordre Fasanvej 250[1].

Til Lykke med Dagen! *R. C.*

Til Brancheklubberne. Da der er truffet den Ordning, at Referater fra Oplysningsmøderne og Branchesammenslutningerne skal optages i »Typ.-Tid.«, bedes dette Stof fremtidig sendt til »Typ.-Tid.«s Redaktør i Køge.

Københavns Trykkerklub afholder Medlemsmøde Tirsdag den 23. ds. — Se omstaaende Annonce.

Karnevalet paa »Gimle« sidste Lørdag gjorde alle Sorteseere og Pessimister til Skamme, idet en meget stor Del af de 600-700 Gæster var mødt maskerede frem. Lystigheden kulminerede ved 4-Tiden om Morgenen, saa man maatte ha' en Time til. Saavel Sid Merrymann og hans Orkester som »Swingtomann«s havde det rette Tempo — det som Ungdommen kan lide. — Da Edna Mac Key og Per Gundmann var optaget af Engagement i »National«, dansede i Stedet Aage Flatow og 4 Damer nogle forrygende Stepdanse. — Alt i alt en morsom Nat, som de arrangerende Foreninger (om ikke økonomisk) saa festligt havde Ære af.

Odense Lokalafdeling indbyder sine Medlemmer med nærmeste Paarørende og Fagets Lærlinge til at overvære Fremvisningen af Tonefilmen »Danmark for Folket« Søndag den 21. Februar Kl. 15 prc. i Foredragssalen paa Den nye Forsamlingsbygning. *Bestyrelsen.*

Odense Maskinsætterklub (3. Kreds) afholder Kredsgeneralforsamling efter forudgaaende Instruktionsmøde i Odense Søndag den 14. Marts. Nærmere vil senere tilgaa Medlemmerne. *Bestyrelsen.*

FORRETNINGSUDVALGSMØDER

9. Februar 1937.

Et Medlem i København bevilgedes Kontingentfrihed.

Love for Fællesklubben paa Jyllands Papirværk, Aarhus, godkendtes.

Holstebro Afdeling anmoder om, at den et Medlem idømte Karantæne maa blive forkortet. Kunde ikke bevilges.

Fra Københavns Trykkerklub og Trykkernes Landssammenslutning forelaa en Skrivelse. Svar afsendes, og Sagen afgøres af Forbundsstyrelsen.

Det vedtoges at opsige den københavnske Bogtryktarif samt Tarifaftale med Litografiauget til Ophør 1. Marts.

Forbundsstyrelsen indkaldes til Møde den 15. Februar.

Fagligt Oplysningsmøde

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg

Nykøbing Falster Søndag den 7. Marts Kl. 10 paa Hotel »Valdemar«

Haandsættere: **Viktor Peterson**, København: Merkantil Typografi (med Lysbilleder)

Maskinsættere: **S. V. Rasmussen**, København: Sættemaskinen — Fremtidens Typograf.

Trykkere: **Rud. Calberg**, København: Moderne Trykteknik (Tilretningsmetoder og Trykkerfiduser). Med Demonstrationer.

Hjælpearbejdere: **Johs. Hansen**, Aarhus: Hjælpearbejdernes Stilling i Faget.

Kl. 2 Eftermiddag Fællesmøde for alle Brancher.

Montør **Norland**, København, vil holde et Foredrag: »Linotypemaskinen før og nu«. Foredraget ledsages af Lysbilleder og vil blive saaledes anlagt, at alle vil have Interesse af at høre det.

Derefter taler Forbundets Næstformand **O. A. Lundin.**

Instruktionsmøde for Maskinsættere

afholdes paa

Holstebro Dagblads Maskinsætteri

Søndag den 7. Marts Kl. 9.30 Fmd.

Instruktør: **Møller-Madsen**, Odense.

Kl. 1 holder **N.Th. Svendsen**, København, Foredrag: Typografen ved Sættemaskinen.

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg.

Københavns Afdeling

Regnskab for Oktober Kvartal 1936.

Indtægt:

Beholdning den 1. Oktober 1936:

Sætterafdelingen	83.045,32	
Trykkerafdelingen	4.017,25	
Trykkernes Begravelseskasse	9.003,42	
Kvindeafdelingen	1.470,80	
Lokalkassen	106.163,93	
Det særlige Fond	688,38	
		204.389,10

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:

Kontingent af heltbetalende	154.586,00	
do. af halvtbetalende	18.738,30	
do. af mdl. Hjælpearbejdere	12.951,45	
do. af Lærlinge	536,20	
Indskud	240,00	
Refunderet Understøttelse	36,75	
		187.088,70

Sygekassen:

Kontingent	70.658,35	
Refunderet Sygehjælp	159,00	
		70.817,35

Begravelseskassen:

Kontingent		6.618,40

Lokalkassen:

Kontingent af heltbetalende	14.547,75	
do. af halvtbetalende	1.509,20	
Administration af Forbundet	6.957,00	
Refunderet Løn	289,87	
Refunderet Erstatning	80,00	
Indtægt ved Kursus	74,00	
		23.457,82

Det særlige Fond:

Bøder	225,00	
Juleuddelingen	14.959,30	
		15.184,30
Sætterafdelingen	590,30	
Trykkerafdelingen	2.279,40	
Trykkernes Begravelseskasse	113,60	
Kvindeafdelingen	243,10	
		3.226,40
	Balance Kr.	510.782,07

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:

Understøttelse paa Stedet à 4,00	29.520,00	
do. à 3,50	4.550,00	
do. à 3,25	39,00	
do. à 3,00	21.057,00	
do. à 2,75	1.171,50	
do. à 2,50	1.470,00	
Rejseunderstøttelse à 3,75	153,75	
do. à 3,25	42,25	
do. à 2,75	231,00	
Omflytningsbidrag	18,00	
Fortsættelseskassen à 4,00	3.192,00	
— à 3,50	1.358,00	
— à 3,00	5.190,00	
— à 2,75	13,75	
— à 2,50	27,50	
Rejseunderstøttelse à 3,75	16,25	
— à 2,75	118,25	
Hjælpekasseunderstøttelse	22.453,50	
Understøttelse til gamle Medlemmer	1.440,00	
Fortsat Hjælpekasseunderstøttelse	5.230,75	
Brændselshjælp	8 370,00	
Administration til Lokalkassen	6.957,00	
Indsendt til Hovedkassen	74.469,20	
		187.088,70

Sygekassen:

Pengehjælp à 6,00	51.972,00	
do. à 3,00	14.379,00	
Hospital	26,40	
Lægehonorar	10,00	
Kontrol	200,00	
Indsendt til Hovedkassen	4.229,95	
		70.817,35

Begravelseskassen:

Begravelseshjælp	5.165,50	
Indsendt til Hovedkassen	1.452,90	
		6.618,40

Lokalkassen:

Lønninger	7.185,00	
Porto	507,00	
Tryksager	777,10	
Møder, Lokale- og Husleje	3.892,03	
Brændsel, Belysning og Rengøring	493,94	
Telefon og Telegrammer	285,32	
Overført til Sætterafdelingen	550,30	
do. til Trykkerafdelingen	2.259,40	
do. til Kvindeafdelingen	243,10	
Ekstra Hjælp til Rejsende	425,00	
Kontorartikler	136,71	
Bladhold	60,00	
Gave til Stockholms Afdeling	335,00	
Medhjælp	159,65	
Udlagt Løn	229,84	
Rejseudgifter og Diæter	858,90	
Fanen	116,20	
Svendeprøvekommissionen	3.512,38	
Novemberfesten	752,00	
Socialdemokratisk Arbejderskole	210,00	
— Valgfond	2.000,00	
Kontingent for Styrelse og Inkassatorer	5.661,50	
Andre Udgifter	396,75	
		31.047,12

Det særlige Fond:

Ekstra Hjælp	212,00	
Juleuddelingen	13.655,00	
		13.867,00
Sætterafdelingen	550,30	
Trykkerafdelingen	2.259,40	
Trykkernes Begravelseskasse	0,00	
Kvindeafdelingen	243,10	
		3.052,80

Beholdning den 31. December 1936:

Sætterafdelingen	83.085,32	
Trykkerafdelingen	4.037,25	
Trykkernes Begravelseskasse	9.117,02	
Kvindeafdelingen	1.470,80	
Lokalkassen	98.574,63	
Det særlige Fond	2.005,68	
		198,290,70
	Balance Kr.	510.782,07

København, den 4. Februar 1937. *O. A. Lundin.*

Revideret den 9. Februar 1937.

Carl Christoffersen. Niels Nielsen. N. M. Nielsen.
Carl Schnoor.

STYRELSESMØDER

Københavns Afdeling.

15. Januar. Formanden refererede Forløbet af de den 12.—14. med K. B. første Forhandlinger om Tarifen; da Forhandlingerne ikke havde ført til Enighed, var dette nu indberettet til Hovedorganisationerne. Til Efterr. — Den faste Voldgiftsret havde idømt os en Bod paa 300 Kr. for Brud paa Septemberforliget i Luno (Arbejdsrapport) Sagen; der vekslede nogle Bemærkninger om dens principielle Indhold, hvorefter Sagen toges til Efterretning. — Et Firma havde

tilsagt to Sættere, der normalt var paa Aftenhold, til paa Juleaftensdag at komme om Morgenen og arbejde sammen med Dagholdet; vi havde nu krævet dette Arbejde betalt som inkaldt Helligdagsarbejde (det var et Dagblad); K. B. havde erkendt vor Opfattelses Rigtighed, og Betalingen var derefter erlagt. — Refererede et Par andre Spørgsmaal om Helligdagsbetaling. — Et Forhold vedrørende Pladsskifte af tilsyneladende midlertidig Natur til Sæsonarbejde refereredes; vi havde krævet Opsigelsesvarslet overholdt fra begge Sider. — Afskedigelsessag refereredes. — Tarifunderskrift forelaa fra et nyt Firma »Ronatryk«, og fra Stempel-Hansen. — Den først antagne Videreførsel af Firmaet Erik Jeppesen & Co. under Navnet »Ejco« var ikke bleven realiseret; der var dannet et nyt Firma »Nutidstrykkeriet«, medens Jeppesen & Co. var ophørt; der gaves Formanden Bemyndigelse til med det nye Firma at søge en særlig Aftale gennemført vedrørende Lærlingevilkaar for det nye Firma, der havde overtaget det meste af Personalet fra Jeppesen & Co. samt Lærlingene derfra. — Den »Bireka« i Efteraaret givne Dispensation vedrørende enkelte Forhold forlængedes efter Anmodning i tre Maaneder. — Formanden havde hos 20 af de større Trykkerier og enkelte mindre begæret Overarbejdsrapport for Aarets fire første Uger; godkendtes. — Formanden refererede forskellige kollegiale Uoverensstemmelser mellem et kvindeligt Personales Medlemmer; Konferencer var afholdt; Anledning til videre Foretagelse foreligger ikke. Til Efterretning. — Refereredes Cirkulære fra Oplysningssekretæren. — Da Trykker P. Damgaard er bleven Lærer ved Fagskolen, trækker han sig tilbage som Medlem af Svendeprøvekommissionen; til Efterretning, idet Styrelsen takker Damgaard for en Aarrækkes Arbejde i Kommissionen. — Efter Indbydelse havde vi ved Næstformanden og Nilsson deltaget i Malmö-Typernes aarlige Helligtrekongersfest; Hilsener overbragtes. — Det vedtoges at vise Sportsklubben, som i Marts har 50 Aars Jubilæum, en Opmærksomhed. — Det vedtoges at afholde et Medlemsmøde som Led i Valgkampen forud for de kommunale Valg. — Til De Unges Idræt bevilgedes 100 Kr. — Arbejdernes Livsforsikring, i hvilken vi er Aktionær, har vedtaget enkelte Ændringer i sine Statuter. Til Efterretning. — Sager angaaende Landophold, Ekstrahjælp og hvilende Ret behandledes. — Fra vore Medlemmer i Svendeprøvekommissionen forelaa en Række Betragtninger vedrørende Arbejdet med Bedømmelsen, Prøvekravene m. v. Til Efterretning. — Mødet hævet.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13 samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30.

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: 10-11.30 og 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.
Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
10. Februar: Frederikshavn 300,00, Horsens 600,00, Randers 500,00; 11. Februar: Næstved 300,00; 15. Februar: Helsingør 700,00; 16. Februar: Aarhus 4000,00, Esbjerg 300,00, Kolding 1000,00.
København, den 16. Februar 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.
København: Thorkild Sauer Jensen, udl. 6. 2. 37 hos Palfeldt (arb. s. St.), Skriftst. Danfred Jürgen Thode, udl. 9. 2. 37 i Graf. Comp. (arb. s. St.), Paal. Lydia Fischer, udl. 8. 2. 37 hos A. Hoff (arb. s. St.), Paal. Edith Nielsen, tidl. Medl. (Stender), Edith Nielsen, tidl. Medl. (Nørrebros Centraltr.), Paal. Gudrun Petersen, tidl. Medl. (Egm. H. Petersen).
Roskilde: Sætter Ernst Petersen, udl. 15. 2. 37 i Roskilde Tidende.

Tiltraadte.
København: 3393 Aksel Hansen fra Skive (arbl.), 6311 Arne Hein Andersen fra Rejse (L. P. Andersen), 5431 Jens Jensen fra Stege (Hamburger), 233 Duelund fra Lyngby (Kaaber).
Aarhus: 6709 Sv. Aage Andersen (arbl.), 6157 Poul Stegger Sørensen (arbl.). Hobro: 5801 Ejvind Tjagvad (arbl.), 6303 Svend Fredberg (Centraltrykkeriet). Kolding: 3057 Charles Jensen (arbl.), 5718 Ludvig Nielsen (arbl.). 4856 Marie Mathiesen (arbl.). Odense: 3218 Oluf Mar. Petersen (Andelstrykkeriet), 333 J. Løvgreen (arbl.). Slagelse: 5758 Oscar Emanuel Hansen (Sorø Amtstidende).

Fratraadte.
København: 1735 Leo Eliasen paa Rejse, 7957 Holger Dahl paa Rejse, Hj.arb. Børge Olsen til Papirindustriarbejderne, Hj.arb. Søren Larsen til Papirindustriarbejderne.
Esbjerg: 7093 Evald Jensen paa Rejse. Haderslev: 4856 Marie Mathiesen til Kolding (arbl.). Hillerød: 7871 Harly Kjeldsen paa Rejse. Kolding: 3057 Charles Jensen til København i Pl. Lyngby: 233 K. Duelund til København i Pl. Nykøbing F.: 4204 Georg Mathisen til København (arbl.). Odense: 5758 Oskar Emanuel Hansen til Slagelse i Pl. Randers: 7679 Edmund Hansen til Skanderborg (arbl.). Slagelse: 5735 A. Hermansen til Næstved (arbl.). Stege: 5414 Kaj Jacobsen til København (arbl.).

Udmeldte.
København: 1207 Johannes Petersen (Amerika).
Slagelse: 5792 Poul Hvidhjelm Petersen (Bogtrykker).

Annullerede Udslettelser.
København: 1374 Sætter Ludvig Hansen (Hanssons Stempelfabrik), 1493 Stereotypør Chr. Petersen (Egm. H. Petersen).

Død.
København: 8035 Eleonora Ertel.

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder ndenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

KLUB-ANNONCER

Reservér Lørdag den 13. Marts til

50-Aars Jubilæumsfest

i Odd Fellow-Palæet, store Sal

Gymnastikopvisninger, Sangforeningen, Gutenberg-Koret. Udførligt Program senere.

E. L. GUMMIVALSER
by Goodyear License er dansk Arbejde
og Goodyears berømte Kvalitet .. ..
ERIK LEVISON'S Gelatine og Gummivalse Støberier

KØBENHAVNS TRYKKERKLUB

Medlemsmøde

afholdes *Tirsdag den 23. Februar Kl. 20*
i »Patricia«, Fælledvej 4.

Emne:

Hvor staar vi i Dag? — Styrelsesvalget

Diskussion. Vigtige Ting skal drøftes. Det er af Betydning at alle møder.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes til Kontoret.

ANNONCER

Lyhnes Bogtrykkeri i Ringkøbing

til Afstaaelse (1 Svend og 1 Lærling). Godt Materiel. Fine Lokaler og Lejlighed. Særdeles rentabel Ejendom. For dygtig og solid Mand med nogen Kapital og god Sikkerhed kan stor Part af Købesummen dels prioriteres og afdrages, dels betales med Tryksager.

Sætter-Trykker.

Ung Provinsianer søger Plads straks som Sætter-Trykker eller evt. Trykkeriarbejder. Billet mrkt. »45« modtager Ekspeditionsk.

LIVSFORSIKRING med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i
ARBEJDERNES LIVSFORSIKRING
Restancefrist under Arbejdsløshed. Ugentlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. — *Brand- og Tyveri-Forsikring* samt *alle Arter af Forsikring* billigst i 1. Klasses danske Selskaber.
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10 291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 - 11395 - 14577
Grafisk Fagforretning · Eget Skriftstøberi · Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K. · Telefon Central 39 og 5539

J. G. A. EICKHOFF - KØBENHAVN V.

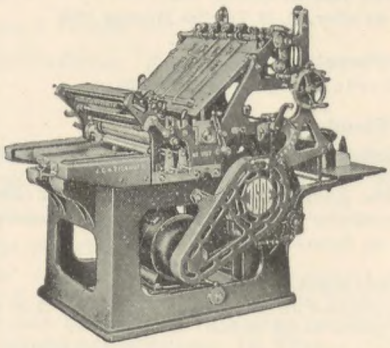

Vesterbrogade 97, Tlf. 12078-79

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 8 KØBENHAVN DEN 26. FEBRUAR 1937 64. AARGANG

Pristallet er 175

Der sker ingen Forhøjelse af Lønningerne!

Det var den lakoniske Meddelelse i »Typ.-Tid.« forleden. Denne Meddelelse giver Anledning til mangeartede Reflektioner over vor Stilling og vort Forhold til Danmark for Folket.

Det sidste Aars Tid har der fundet store Prisstigninger Sted paa selv det daglige Brød. Et 8 Pds. Brød f. Eks. er nu i en Pris paa 98 Øre. Mælk, Margarine, Smør, Flæsk m. m., som det daglige Underhold nødvendigvis kræver, er steget ganske betydeligt. Og straks, da den haarde Vinter satte ind, var Kulgrossererne der med en yderligere Forhøjelse, idet der forud allerede var foretaget et Par Forhøjelser, hvorved en Hektoliter Koks nu repræsenterer en Pris af 3 Kr. 5 Øre. Atter bebudes en Stigning paa Fodtøj, og om nogle Dage kommer der vel fortsat Stigninger af vore nødvendige Forbrugsartikler.

Men Lønningerne — *de stiger skam ikke.*

Medens altsaa Formidlerne af ovennævnte Nødvendighedsartikler uden videre, naar de finder for godt, møder med Prisforhøjelser, saa har Lønarbejderne bare at finde sig deri, og se deres Ugeløn svinde betydeligt ind.

Magthaverne har ordnet det saa viseligt, at Arbejderne ikke har Lov til *ogsaa* at forhøje deres Lønninger i Forhold til Prisstigningerne.

Medens man fra Statsmagtens, ja, vi kan næsten sige ogsaa fra vore egne Hovedorganisationers Side, lægger Loft over Lønningerne, tillader samtidig de selvsamme Magter uanfægtet, at Storhandelen udhuler vore Lønninger. Vi maa som bundne roligt finde os i, at Lommerne lænses for Penge.

Alle véd, hvorledes Millionær- og Halvmillionær-Antallet vokser. Af Bladene erfarer vi de store Fortjenester, Banker og Sparekasser har haft i det sidste Aar. Der udbetales 8—10 pCt. for at være nogenlunde beskedne, idet man overfører noget mere til Reservefonden samt til næste Aars Regnskab. Indtægterne over 10,000 Kr. kan sidste Aar glæde sig ved en Tilgang paa ca. 300 lykkelige Mennesker.

Alt dette foregaar, medens Arbejdernes Lønninger er forringet med 12—13 pCt. og stadig forringes.

For Tiden er en hel Del Overenskomster opsagt og til Behandling i de autoritative Kontorer. Blandt Medlemmerne mangler der ikke Vilje eller Forstaaelse af, hvad der er nødvendigt, og hvad der er et retfærdigt Krav i Øjeblikkets Situation. Men det er saa tragi-komisk at se, at de møder Modstand og Forsagthed hos *deres egne.* Og de Transaktioner og Manipulationer, som man er Vidne til, saa snart Medlemmernes Tarv er paa Trapperne, er den bedste fænomenale Tryllekunstner værdig.

Det er nærliggende at spørge om, hvad det er for Kræfter, der har Overtaget og bestemmer Kursen. For et er jo givet, at det økonomiske Skel stadig bliver højere og bredere mellem de velhavende og Arbejderklassen. Den samme Opfattelse har været til Stede paa de store Husmandsmøder, der har været afholdt i den senere Tid. Herfra kræves der Fald i de taarnhøje *indirekte* Skatter, disse Skatter, som ikke mindst Lønarbejderne faar krumme Rygge under, samtidig med, at man snedigt fra Magthavernes Side mere og mere søger at vælte Arbejdsløshedens Byrder over paa Arbejderne selv. Tendensen f. Eks. i Retning af, at Arbejderne selv skal bære 40 Timers Ugens Udgift, der ganske retfærdigt selvfølgelig maa komme paa Kapitalens og Arbejdsgivernes Kappe.

De eneste, der er under en haandfast Priskontrol i Danmark, det er Arbejderne. Vi har da Magten for *en* Ting, og saa har vi et henrivende og godtroende Samfundssind.

S. Kj.

Lys og Skygge

Det paa Rigsdagen af Socialministeren indbragte Forslag til Lov om Afspasering af Overarbejde maa hilses med Glæde af alle, som har Hjerte for de Kolleger, der maa leve den arbejdsløses triste Tilværelse.

Selv om Afspaseringen ikke kommer altfor mange til Gode, gavner den ialtfald nogle, og den bringer i hvert Tilfælde et altfor længe diskuteret Spørgsmaal til Afslutning. Nægtes kan det jo heller ikke, at Begrebet Overarbejde tit har ydet sin uheldige Virkning, naar en Fastløn skulde aftales mellem Arbejder og Principal. Thi, forsikrede Principalen, skulde man ikke saa meget hænge sig i Fastlønnen, da der jo altid var en Del Overarbejde i hans Forretning. Og hvem vilde ikke gerne have rundet Ugelønnen af opefter — selv om det var ved Hjælp af Overarbejde — uden Tanke for, at man derved bidrog til at berøve Kollegaen udenfor en Chance.

Nu *skal* han imidlertid ved Lovens Hjælp have sin Chance. Han skal delagtiggøres i det Over- og Helligdagsarbejde, en Del af os gennem mange Aar har haft Monopol paa. Og vi — navnlig Bladarbejderne — tvinges til at tage de Hviledage, som den hidtidige Ordning kun i ringe Grad har tilladt os.

Maaske vil Principalerne i vort Fag hyle op om Vanskelighederne, de nye Forhold vil skabe indenfor deres Virksomheder. Men det skal man ikke tage højtideligt. Thi de har — takket være altfor rigeligt Tilbud af Arbejdskraft — forstaaet at skabe sig en Stab af udsøgte typografiske *Daglejere,* ventende udenfor Trykkeriets Dør, og i Ny og Næ skiftevis kaldt ind til en lille Tjans for at holde

dem til. Paa den Maade har de skabt sig indøvet eventuelt Erstatning for det »faste Mandskab«.

Ja, *Daglejere!* Saaledes har det været i de senere Aar — desværre. Især ved Dagbladene, hvor man ved Ansættelse af »teknisk-kyndige« Regnemestre, Inspektører, Under- og Over-Mussolini'er og hvad disse Amfibier iøvrigt kaldes, har præsteret en Smaalighed i Udmaalingen af Arbejdskraft, der ofte grænser til det sindssvage og risikable. Samtidig forlanger man af den arbejdsløse Daglejer, hvis han vil opnaa en Dag-Tjans, at han for sine fattige Skillinger holder Telefon og sidder Vagt ved denne — ganske vist Dag efter Dag forgæves —, hvis den store Arbejdsuddeler skulde have forregnet sig, og omgaaende indkalde ham.

Saaledes har Forholdene udviklet sig, ikke grundet paa daarligere økonomisk Evne hos Bladene, men paa Kravet: Mere Overskud! Mere Arbejdspræstation! Færre Arbejdere!

Lad os tænke lidt over, hvor vi glider hen, hvis vi stadig tolererer disse Forholds videre Udvikling. Foreløbig glæder vi os — selv om det pekuniært svider lidt til enkelte — over Afspaseringslovens Regulator. Lad den blive effektiv snarest mulig indenfor vor Kreds. Vi behøver absolut ikke at vente paa Lovens datomæssige Ikrafttræden, idet altfor mange venter derude. *Den onde.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

40-Timers Ugen i Frankrig.

Vil man give en rigtig Fremstilling af Omfanget af 40-Timers Ugens Gennemførelse i Frankrig, maa man, saalænge hele Processen endnu ikke er afsluttet, konstatere, for hvormange Arbejdere i de enkelte Industrier der er gennemført en Arbejdstidsforkortelse. I Henhold til de foreliggende Oplysninger fremstaar der saa følgende Billede: I Midten af Januar Maaned var der gennemført en Nedsættelse af Arbejdstiden for ialt 4,5 Millioner Arbejdere. Paa de enkelte Industrier fordeler dette Tal sig som følger: 367.000 Arbejdere i Bjergværksindustrien (Kul-. Jern-, Mineral- og Potaskegruber), 1,4 Millioner Metalarbejdere, 27.000 Bageriarbejdere i Paris, 993.000 Arbejdere i Byggefagene, ved offentlige Arbejder samt i Bygningsmaterialeindustrien, 925.000 Tekstilarbejdere, *138.000 Arbejdere i de grafiske Fag* (fra 1. Februar), 550.000 Jernbanemænd (det den 18. Januar vedtagne Dekret, der gælder for den første store Gruppe af Jernbanemænd, omfatter »Funktionærer ved de store Jernbanenet, der i særlig Grad er af offentlig Interesse«).

Hos den 11. Brigade.

Af den internationale faglige Centrals sidste Transport til Spanien, som omfattede 22 Lastbiler, var en Del bestemt for den republikanske Armés 11. Brigade, der for største Delen bestaar af Tyskere, Østrigere og Franskmænd samt frivillige fra andre Lande. Da I. F. C.s Generalsekretær W. Schevenels var forhindret i personligt at opsøge Brigadens Standplads, bemyndigede han den tidligere Fører for det østrigske Beskyttelseskorps, *Julius Deutsch*, at overgive denne Del af Varetransporten til Kammeraterne i den 11. Brigade.

Dette skete ved en Foranstaltning, som Brigaden havde organiseret sammen med vedkommende Lokalmyndigheder. Julius Deutsch understregede i sin Tale den internationale Arbejderbevægelses praktiske Hjælpevirksomhed, der kom til Udtryk i disse Transporter. Brigadens Kommandant, Kammerat *Hans*, takkede i sit Svar for Gaverne og den herigennem udviste Solidaritet.

Stakkels Polen!

Naar man vèd, hvilke Lidelser, det polske Folk gennem Tiderne har været Genstand for, maa man nok ved Efterretningen om den nye Kurs, der nu skal følges i Landets Indenrigspolitik, have Lov til at udbryde: Stakkels mishandlede Folk!

Polen rykker nu ind i de autoritære Staters Rækker. Arbejdernes Forhold skal ordnes af en Tvangskommission og Strejker forbydes. Polens Politik skal koncentreres om Treenigheden: Præsidenten, Hærens øverste og den katolske Kirke.

Og saa bliver det jo nok godt for det menige Folk!

Regulering efter Alder.

I Holland er der Planer oppe om ved Lov at gennemføre en Forholdstal-Regulering i Antallet af Arbejdere i Fabriker og Værksteder. Foranledningen var en Konflikt paa en Chokoladefabrik mellem Direktionen og en Del Arbejdere, som blev opsagt, fordi en konkurrerende Fabrik, som væsentligt beskæftigede unge Kvinder, og paa Grund af den billige Arbejdskraft kunde levere Varerne billigere. Flertallet indenfor det saakaldte »Arbejdets høje Raad« har udtalt sig for Gennemførelsen af en Lov, som fastsætter et bestemt Forholdstal i en Bedrift, naar Arbejdsgivere og Arbejdere forlanger det. Hvis Loven gennemføres, vil det betyde en Styrkelse af Typograf-Forbundets Regulering af Forholdstallet. En saadan bestemmer, hvor mange Arbejdere fra hver Aldersklasse en Bedrift maa beskæftige. I det hollandske Forbunds Tarif er det fastsat, at af 10 Arbejdere maa to være fra 14—18 Aar, to fra 18—25 og seks fra 25—65 Aar. Dette Forholdstal er nøjagtig i Overensstemmelse med det Antal Personer, som er til Stede i de forskellige Aldre blandt Befolkningen i Holland.

Foredrag om Fagbevægelsen

Lørdag den 30. Januar afholdtes Møde paa Hotel »Ankerhus« i Randers. Anledningen var den, at Oplysnings-Sekretæren Sv. Johansen skulde holde Foredrag om »Fagbevægelsen i Gaar, i Dag og i Morgen«. I Formandens Fraværelse bød Næstformanden den talrige Forsamling velkommen. *Sv. Johansen* holdt derefter et ganske udmærket, let forstaaeligt Foredrag om ovenomtalte Emne. Efter Foredraget var der en meget interessant og udbytterig Diskussion, i hvilken en Mængde af Mødedeltagerne havde Ordet. Sv. Johansen replicerede til de faldne Udtalelser og omtalte herunder sit Arbejde med »Grafisk Teknik« og meget andet. *Viggo Jensen* takkede Sv. Johansen for Foredraget (Stærkt Bifald). Derefter samledes man om fælles Kaffebord, hvor Afdelingen var Vært.

Alt i alt en udmærket Aften. *S. A. S.*

Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig Generalforsamling

Søndag den 28. Februar Kl. 14

Rømersgade 22.

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af Stemmetællere. 4. Forslag fra et Medlem om at bevilge 1000 Kr. til de spanske Arbejdere. 5. Tarifsituationen.

Styrelsen.

Ærede Københavner-Kollega!

Din Fagforening kalder paa dig. Denne Gang er det dog ikke Organisationen selv, det gælder, men et endnu større Fællesskab, som vi alle er knyttet til med stærke Baand: *Kommunen.* Københavns Borgerrepræsentation — Kommunens Bestyrelse er paa Valg. Ved almindelig Afstemning skal det afgøres, *hvordan* vor By skal styres. Du og jeg har et Ansvar for Valgets Udfald. Maaske *vore* Stemmer er afgørende for, om det socialdemokratiske Flertal styrkes eller svækkes.

Og bor du paa Frederiksberg, betyder *din* Stemme mulig, at Flertallet vindes, og en ny Tid holder sit Indtog i denne Rugeplads for Konservatisme og Reaktion. Som Fagforeningsfolk har vi først og fremmest Interesse for *Arbejde* og *Arbejdsløn.* Netop derfor maa vi have al vor Opmærksomhed henvendt paa Kommunens Styre. Næsten 90 Mill. Kroner er sidste Regnskabsaar udbetalt som Lønninger i Københavns Kommune. Det er i mere end een Henseende en *betydelig Post.* Naar Kommunens Arbejdere og Tjenestemænd er sikret anstændige Levevilkaar, højnes og styrkes andre Arbejderes Lønstandard. Men ogsaa paa anden Maade er Kommunen et værdifuldt Aktiv for os Arbejdere.

Under den store Krise, der udefra væltede sig ind over vort Land, har Københavns Kommune iværksat Arbejder for meget store Beløb. Store Gade- og Vejarbejder har tjent det dobbelte Formaal at forbedre Trafikforholdene i vor By og at skabe Arbejde til ledige Hænder. Over 11.000 Lejligheder har Kommunen bygget, og 32.000 er opført med dens Støtte i den Periode, Socialdemokratiet har haft Magten i København. Tusinder af Bygningsarbejdere og Folk, som fremstiller Byggematerialer, er ved denne Virksomhed sikret Arbejde og Indtægt. *Samtidig* har dette Byggeri betydet en vældig Indsats mod Bolignød og Huslejeaager. Anderledes paa Frederiksberg, hvor det konservative Flertal har afvist Krav fra vor Side om Opførelse af mindre Lejligheder for den jævne Befolkning.

Men Københavns Kommune glemte ikke de fattige og arbejdsløse — ogsaa dette Træk har den tilfælles med os Fagforeningsfolk. I Aaret 1931—32 udbetaltes der 12,3 Mill. Kroner i Hjælpekassehjælp. Med Socialreformen indførtes endnu bedre Former for Hjælp. Tallenes Tale understreger det, idet Kommunehjælp uden Tab af Valgret for Aaret 1934—35 udgjorde godt 23 Mill. Kroner eller næsten 11 Mill. Kroner mere end Hjælpekassehjælpen før Socialreformens Indførelse.

Forskellen paa socialdemokratisk og konservativt Styre er her iøjnefaldende. Af den samlede Kommunehjælp udgjorde i Aaret 1934—35 Kommunehjælp *med* Tab af Valgret 7,2 pCt. i København, 14,4 pCt. paa Frederiksberg og hele 26 pCt. i Gentofte. Her ser vi Konservatismens »sociale« Ansigt i al dets Brutalitet.

Paa en Række andre Omraader har Københavns Kommune vist sin Intesesse for Arbejderklassen. I Kontingenthjælp er der i Aaret 1934—35 udbetalt næsten 2 Mill. Kroner, hvorved fattige Kammeraters Medlemsskab i Arbejdsløshedskasser og Sygekasser er opretholdt. De syge er sikret Adgang til Landets bedste Hospitaler for den billigste Pris. De gamle faar i stor Udstrækning Hjælp til Brændsel og lign. udover Lovens Takster — og Bygning af billige Boliger til Aldersrentenydere er paabegyndt. De sociale Forhold i København taaler Sammenligning med en hvilken som helst By i Verden.

Skal denne socialdemokratiske Politik styrkes og videreføres? Det beror i første Række paa os, der har Gavn af den. Hvis *vi vil,* styrkes Arbejderflertallet i København og erobres paa Frederiksberg. Men Splittelse maa undgaas — *det* er Betingelsen.

Stem *socialdemokratisk* paa Valgdagen. Derved fremmer du Arbejdet, styrker din økonomiske Stilling, og sikrer en sund, forstaaende Socialpolitik.

For Sammenhold og Enighed, *mod* Splittelse og Reaktion. Under denne Parole gaar vi til Valg den 9. Marts. Du og alle andre Kolleger møder denne Dag og stemmer paa

Kandidatliste A, Socialdemokratiet.

København, Februar 1937. *Styrelsen.*

Den Gang gik det godt

Et Tidsbillede fra Berlin

Saa — sagde Hans og lagde Valsen — nu har vi fire Hundrede færdige.

Han tørrede Hænderne med en smudsig Klud og smaalo. Den svage Belysning, som den gamle, trætte Lampe formaaede at fremkalde i Kælderen, viste hans Ansigt endnu mere indfaldent og magert end det virkelig var. Kun det store Ar i Panden, der var et Minde fra et Sammenstød med Gestapo, fremtraadte endnu tydeligere.

Ilse saa med Tilfredshed paa den Bunke Flyveblade, som laa paa det vaklende Bord. Fire Hundrede! Hvor megen Møje og Besvær var ikke forbundet med disse fire Hundrede Blade! — Færdige! gentog hun, og begyndte at skille Trykapparatet ad. Det begynder at lysne, Hans, og Du maa skynde dig.

Hans fløjtede, alt imens han skiftede Tøj. Nu kom den sværeste Del af Arbejdet. Siden Franz og Ulrich var blevet fængslede, var han alene: baade Redaktør, Trykker og Omdeler i en Person.

I de første Maaneder havde det illegale Arbejde forekommet ham som noget overordentligt. Men nu var det blevet noget ganske selvfølgeligt, ligesom at spise og sove — en daglig Vane.

Han tog Værktøjstasken frem og stoppede Flyvebladene i den sammen med et smudsigt Sæt blaat Overtrækstøj og et Par Stykker Værktøj.

— Adjø med dig, Ilse, hviskede han, og listede fra Kælderen op paa Gaden. Og medens Hans ensomt vandrede hen ad Gaden, fløj hans Tanker til Gerda, som for to Aar siden blev fængslet i Zuchau. Tre Aar til skal hun sidde — tre Aar til — hvis der ikke forinden . . .

En Stemme fik ham til at løfte Hovedet.

— Naa, sagde en af de to S. A.-Mænd, som traadte frem foran ham. Hvor bærer det hen saa tidligt?

Hans lod sig ikke anfægte. Dette Møde havde han ventet i Uger. Han standsede og sagde roligt:

— Til Arbejdet naturligvis. Til Tegel er der to Timers Gang, og naar man ikke har Penge til Sporvogn — hvad gør man saa?

— Ja, ja – den S. A.-Mand, der havde raabt ham an, en Yngling med et bondeagtigt, dumdristigt Ansigt, vidste aabenbart ikke, hvorledes han skulde fortsætte, men saa siger han: Hvor arbejder Du — i hvilken Fabrik?

— I en lille Fabrik, hos Bräsig & Sägemüller, Kakkelovnsfabrikation, Hauptstrasse 94, Tegel.

— Saa nøjagtig Adresse behøver vi ikke, sagde den anden S. A.-Mand leende.

Med den første kan jeg maaske klare mig, tænkte Hans, han ser dum ud. Men med den anden bliver det værre, thi han har et rigtigt Politiansigt.

— Har en af Jer en Cigaret til en fattig Folkefælle? spurgte Hans, for dog at sige noget.

— Naturligvis! Den første tog frem en Pakke »Juno«. Dèr, saa længe vi har noget, deler vi! Ligesom under Kommunen! sagde han, og kastede et lurende Blik paa Hans. Han slog Ild paa en Tændstik, og i Lyset fra denne saa han Arret i Panden.

— Ulykkestilfælde? spurgte han, og pegede paa Arret.

— Ulykkestilfælde! bekræftede Hans uden at blinke.

— Hvad har Du i Tasken der? spurgte Bondekarlen, som pludselig blev mistroisk.

— Ingenting andet end Værktøj og Smørrebrød.

— Jasaa! Du slæber Værktøjet med dig hver Dag! Hvorfor lader Du det ikke ligge ude paa Værkstedet? Lad mig se!

Nu, tænkte Hans, er det ude med mig. Dette er den tredie Anholdelse. Og nu har jeg alt Bevismaterialet hos mig.

— Lad ham gaa, sagde den anden S. A.-Mand, da den første greb efter Tasken. Han tog fat i Armen paa den første og fortsatte: Han kommer jo for sent til Arbejdet. Du med din Kommunistsludder!

— Hvad mener Du? svarede den første. Et Sted maa Flyvebladene da komme fra!

— Ah, faldt Hans ind, findes der Flyveblade? Hans Hjerne arbejdede feberagtigt for at finde en Udvej. Skal jeg sige, at det ikke er *min* Værktøjstaske? Skal jeg løbe min Vej? Nej, saa skyder de maaske.

— Hvad er det for Flyveblade, De søger? spurgte han. Kommunistiske? Menneske! Saadanne findes ikke mere. Det tyske Folk staar fast sammensluttet om sin Fører! Hos os . . .

— Snak ikke saa meget! sagde Bondekarlen forarget. Giv mig Tasken og det straks! Han strakte den ene Haand ud efter Tasken og lod den anden glide ned i Revolverlommen.

Atter lagde den anden S. A.-Mand sig imellem og stødte Haanden bort. — Du er jo forrykt. Og desuden — jeg kender Manden! Det er jo Ferdinand! Han véd sandelig ikke, hvad et Flyveblad er!

Hans stod fuldstændig uforstaaende overfor dette. Hvor havde han før set Politimandens Ansigt? Han kunde ikke erindre det. Hvor? Hvor?

— Værsaagod! sagde han pludselig og tog Tasken ned fra Skulderen. Se blot efter!

Politiansigtet greb Tasken og stak Haanden ind i den. Der hørtes en sagte Metalklirren. Han drog atter Haanden ud og sagde:

— Der er ingen Ting. Præcis som han har sagt. Kun Værktøj, lidt Papir og saa et Par gamle Bukser eller lignende.

Den anden slog sig nu til Ro.

— Naa, ja, man kan jo aldrig vide! sagde han ligesom undskyldende.

— Nu maa Du skynde dig at naa din Arbejdsplads, sagde Politiansigtet og gav Hans et venskabeligt Klask paa Skulderen.

Med et rask Sving kastede Hans Værktøjstasken over Skulderen, hævede den højre Haand til Hilsen og gik videre. Han vovede ikke at se sig tilbage. Da han var kommet et lille Stykke bort, hørte han de to uniformeredes Latter gennem den halvmørke mennesketomme Gade.

Ganske ublufærdigt!

Vi omtalte for nogle Uger siden, hvorledes de danske Bomuldsspinderier havde foræret sine lykkelige Aktionærer to Millioner Kroner i Friaktier. Alene dette var jo en Post.

Men nu viser det sig, at den Udplyndring, som Forbrugerne er Genstand for i Ly af Toldbeskyttelsens Mure, er betydeligt større og med et mildt Udtryk maa siges at være ublufærdigt. Selskabet har ikke alene opskrevet hver Aktie, der lyder paa 500 Kr., saaledes at dens Værdi bliver 1000 Kr., men man har yderligere udbetalt *35 pCt. i Bonus samt 15 pCt. i ordinært Udbytte!*

Man forstaar saa godt, at disse gyldne Aktier ikke er til Salg og ikke mere noteres paa Børsen. Hvad man derimod ikke forstaar, er, at en saa uhørt Berigelse paa den kriseramte Befolknings Bekostning skal kunne finde Sted. Og det bliver ikke mindre grelt, naar man véd, at Aktierne befinder sig paa nogle faa Hænder.

Men *Arbejderne* paa den af himmelhøje Toldmure omgærdede Fabrik — hvad faar de? Lamperøg! *Fr. N.*

Dybtgaaende Reformer kræves

Indførelse af Grundskyld løser ikke alle sociale Problemer, men det vil være et udmærket Stykke Socialisme. Enhver Socialist maa kunde se, at det er umuligt at skabe Socialisme, hvis vi opretholder en Jordordning, der med automatisk Sikkerhed faar alle produktionsmæssige Fremskridt til at bundfælde sig i højere Jordpriser, større privatkapitalistiske Obligationsformuer og større Udbytning.

Det er ikke let at faa Grundskylden indført. Selvfølgelig ikke! Det vil kræve en fredelig Revolution af mindst lige saa omvæltende Betydning som Stavnsbaandets Ophævelse.

Men er der mon nogen, der tror, at vi kan afskaffe Arbejdsløsheden uden dybtgaaende Reformer? Arbejdsløsheden er steget jævnt fra gennemsnitlig ca. 15 pCt. i Aarene 1921—25 til ca. 24 pCt. i de sidste fem Aar. Enhver, der ikke lider af Blindhed eller Selvopgivelse, maa kunde indse Nødvendigheden af at foretage en dybtgaaende Ændring i Samfundets Struktur for at vende denne Udvikling. Forfatningen kan ændres i et Snuptag ved en Revolution, men Samfundet er en Organisme, hvis Fejl kræver Tid til Helbredelse. Hovedbetingelsen er, at vi anerkender og bygger paa de rette økonomiske Grundlove, saa kommer Helbredelsen af sig selv.

Arbejderne gør sig selv en daarlig Tjeneste, hvis de gaar og stirrer sig blinde paa et Spørgsmaal om Arbejdstid og Arbejdsløn, saa de ikke faar Tid til at se, hvordan den nuværende Jordordning virker som en Bremse paa Erhvervslivets Maskineri og med automatisk Sikkerhed er i Stand til — ofte helt — at udhule alle de Fordele, der naas ved højere Løn og kortere Arbejdstid.

Vil vi afskaffe Arbejdsløsheden og arbejde os frem mod Socialismen, maa vi have en Jordreform, hvorved Grundskylden faar den Plads i Samfundsøkonomien, som i Følge de økonomiske Sundhedslove tilkommer den. *(Chr. Nordlev* i Soc.-Dem.).

Det har Bud til dig!

Igennem det meste af et Aar har vi herhjemme været Vidner til et Folks heltemodige Kamp mod Fascisme og Undertrykkelse. Igennem den samme Tid har vi set den ret fremtrædende Ligegyldighed, hvormed Matteottifondens Lister er blevet modtaget.

Hvad er der galt? Hvor er de danske Arbejderes Indstilling og Offervilje?

Efter at have faaet en mundtlig Beretning fra den belgiske Socialdemokrat Brunfauts Hustru er det i det mindste blevet klart for mig, hvor det er galt. Vi er ikke *med*. Vi føler os ikke som *et* med det, vi giver. Her er Resultatet i Belgien, trods en halvnazistisk Regering, et straalende Bevis for, hvordan det skal gribes an.

Denne Kvinde, som trods Partiets Valenhed og Modstand, fik samlet Kvinderne og de arbejdsløse til en Kæmpeaktion til Fordel for de spanske Arbejdere, som gaar langt ud over Arbejdernes og regeringsvenliges Rækker, organiserede en Aktion, som tager Pippet fra det valne Socialdemokrati, hvorfor det slog om og begyndte at fortælle Befolkningen og 2. Internationales Kongres den 16. Januar om de store Resultater, »Partiet« havde naaet. Kongressen gav til Resultat, at 2. og Fag-Internationale yder en Kredit paa 2 Mill. Francs nu og 2 Mill. senere til Indkøb og Organisering af Hospitals- og Sanitetstjenesten i Spanien. Det overlodes Belgien at ordne dette. Prof. Neumann og Hustru organiserer Hospitalsspørgsmaalet. Masser af Ansøgninger foreligger.

Et Par Eksempler fra denne menneskekærlige og opofrende Beretning maa bringes:

14 Dage efter Nedsættelse af Udvalget i Juli var der trykt 1 Mill. Mærkater, som solgtes for 5 Øre Stk. De sidste Mærkater var solgt sidst i September. Det var 9 Kvindeorganisationer, der havde ordnet dette. Der var socialdemokratiske, kommunistiske, Verdensligaen, Den aabne Dør, Kvindernes intern. Liga o. s. v. Alt det indsamlede er under Administration af Matteottifondet.

Man afholdt Propagandamøde, hvor Indgangsbilletterne var af forskelligt Beløb hver repræsenterende en Del af Baare, Udstyr, Operationsbord eller lign. Efter den første Pause foreviste en Læge, hvor mange af hver Ting, der kunde købes for Entréindtægten og hvor mange Saarede. der kunde hjælpes. Talere var kendte Personligheder med Vanderveldes Hustru i Spidsen, alle Talere, som kan tale til *Hjertet*. Senere gik disse kendte Folk ned blandt Publikum og indsamlede. Det gav paa et Møde 7 – 8000 Kr. Thi paa den Maade føler Folk sig *et* med det afgivne.

Et andet Møde i August. Parole: Et Skib til Spanien. Indgangsbillet var nogle forsendelige Madvarer eller noget Tøj medfulgt af et personligt Brev til en spansk Mor. Selv Børnene ofrede Legetøj for at være med. Mændene gav i deres Begejstring Jakken til Sagen. Det er ikke alene *sydlandsk* Begejstring, men en Trang til *selv* at være Hjælper i Opgøret mellem Diktatur og Demokrati. Til det Møde var der 3000 Deltagere. Siden er der hver Maaned gaaet et fyldt Skib til Spanien, i December afgik der to.

Alle er med. Kolportagesystemet anvendes. Fra Dør til Dør gaar frivillige og faar Husmødrene til at sy forskelligt. Husmødrene bliver delagtige. For indsamlede Beløb købes Stof til Hospitalstjenesten. Bryssels fineste Hospitaler leverer Modeller, Fagforbundene under Beklædningsindustrien arrangerer Møder for arbejdsløse Tilskærere. Alle meldte sig for at beskære Tøjet. De bliver et mærkbart Led i Hjælpeaktionen: Dog er der System i det. Ingen faar Lov at smøle. En Parole udstedes. Den og den Dag afgaar Særtog med de og de Varer til Spanien. Det animerer til Akkuratesse.

Alt kan bruges. Gammel Emballage indsamles og pakkes. Lastbiler med store Plakater afhenter de færdigpakkede »Collier«. Paa Plakaterne staar: Spaniens Børn sulter, de belgiske Arbejderes Solidaritet, Hjælpen til et Folk i Nød. Alle med rammende Ord, der maner til Eftertanke. Tryksager i bunkevis, Løbesedler, Plakater, Skrivelser om Støtte o. m. a. Fra Bryssel til Antwerpen er der 55 km. Det tager for en Bilkaravane, som er fyldt med alt, som sendes pr. Skib til Spanien, 1 (en) hel Dag. Der gøres holdt i alle Byer. Indsamling af Penge, Materialer m. m. Alle begejstres.

Sanitetstjenestens Ordning hviler paa samme Grundlag. Herhjemme, hvor Arbejdersamariterne ikke kunde faa Tilladelse til at sende en Ambulance til Spanien (den var klar til Afsendelse), virker denne Beretning som et Lys i Mørket. En Kvinde har skabt et Værk, som man maa misunde.

Er der ikke en Mulighed for en lignende Aktion herhjemme. Partiet vil sikkert ligesom i Belgien i Begyndelsen stritte imod, men bøje sig for Befolkningens Ønske om *selv* at være med. Hver Dag, vi udsætter det, lider mange Hundrede Spaniere. Ikke lade det, de giver, blive delt mellem Franco-Hitlers Tropper og de spanske Arbejdere. Vi opnaar desuden at vække Befolkningen af den Slummer, den gaar i. *Torben Eriksson.*

Oplysningsmødet i Aalborg

Søndag den 31. Januar afholdtes faglige Møder i Aalborg. Mødet havde samlet adskillige Kolleger saavel fra Aalborg som fra de nærmest liggende Byer.

Maskinsætternes Møde.

J. Sørensen, Aalborg, bød velkommen, hvorefter *O. Møller-Madsen*, Odense, talte om »Maskinsætteren før og nu«. I et livligt Foredrag holdt han Kollegernes Interesse fangen i ca. halvanden Time. Taleren gav desuden forskellige gode Raad med Hensyn til Sættemaskinens Behandling og opfordrede sluttelig Kollegerne til altid at være vaagne og interesserede i Arbejdet indenfor Dansk Typograf-Forbund. Foredraget, der var krydret med smaa morsomme Anekdoter, blev paahørt med stor Opmærksomhed. *J. Sørensen* takkede Møller-Madsen paa Kollegernes Vegne, og *Petersen*, Hjørring, udtalte sin Glæde over Foredraget. Han haabede, at det ikke blev sidste Gang, Møller-Madsen kom til Nordjylland.

Trykkernes Møde.

Rud. Calberg, København, holdt Foredrag om Dybtryk, Offsettryk, Gummitryk og Dobbelton-Farver. I Øjeblikket var det Stentrykkerierne, der udførte Offset-Trykket, men i den sidste Tid skal Tyskerne have opfundet en Metode, hvorved Vandprocessen undgaas, hvorfor der i Fremtiden ogsaa maatte ligge en Chance for Bogtrykkerierne paa dette Omraade. *Svend Johansen* demonstrerede hele Arbejdsmetoden med en Film.

I Mødelokalet var der fremlagt Prøver, udført i de forskellige Former for Trykning, saa der var Anledning til at gøre sine Sammenligninger.

Og saa var Ordet frit. Man diskuterede Trykkerfiduser og hvad man ellers havde paa Hjertet. *Martin Sørensen* efterlyste en Afgørelse paa Spørgsmaalet om Godtgørelse for Betjening af Bogtrykautomater. *Lundin* klarlagde, hvorledes Principalerne og Trykkerne i København saa paa dette Forhold. *Martin Sørensen* sluttede derefter Mødet med en Tak for Foredraget. *Chr. Sørensen.*

Ved Fællesmødet

om Eftermiddagen holdt Montør *C. Norland*, København, et af Lysbilleder ledsaget Foredrag om Linotype-Sættemaskinen før og nu. Foredraget lønnedes med stærkt Bifald. Afdelingens Formand, *Martin Sørensen*, takkede Montør Norland for Foredraget og den udmærkede Vejledning han havde givet.

Ved Kaffebordet

holdt Forbundets Næstformand, *O. A. Lundin*, en Tale om Fagforeningernes Opgave under de nuværende Forhold. Tidens Krav maner os til Sammenhold. Vi styrker derved Organisationsfrihed og Demokrati. Og ligesom Linjerne for det fagtekniske Samarbejde nu er fastlagt, er det mit Haab, at ogsaa det fagpolitiske Samarbejde maa faa Held til at gennemføre de bedst mulige Vilkaar for vort Fags Udøvere. Taleren sluttede med at udbringe et kraftigt besvaret Leve for vort gamle Forbund. *C. C.*

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

Demonstration af Maskinsætterprøven

Maskinsætter-Sammenslutningens Sydkreds holdt Søndag den 31. Januar Instruktionsmøde i Kolding med *S. V. Rasmussen*, København, som Instruktør. Trods Trafikvanskeligheder paa Grund af Snestorm var der mødt 30 Deltagere fra Sønderborg, Aabenraa, Esbjerg, Vejle, Fredericia og Kolding. Kl. 10 Formiddag samledes Deltagerne paa Jydske Tidende, hvor Kredsens Formand, *N. Chr. Andersen*, Kolding, bød velkommen. *Frederik Nielsen* bragte en Hilsen fra Bladet med Ønske om et godt Udbytte af Instruktionen — og bød Cigarer. Dagens tekniske Emne var: Maskinsætterprøven. Aage Andersen, Kolding, gav Rollen som Elev, og han blev eksamineret af S. V. Rasmussen. Eleven bestod uden Besvær Prøven og fik Eksaminators Godkendelse som veluddannet Maskinsætter. Paa Grund af den begrænsede Tid blev Prøven noget mere teoretisk end paatænkt, men S. V. Rasmussen anskueliggjorde paa letfattelig Maade, hvad Prøven gaar ud paa, og samtidig indflettede han nyttige Raad og Oplysninger, saa det hele formede sig som en lærerig Instruktion. Senere viste han Satsprøver og fortalte Træk fra Maskinsætterskolens Virksomhed, og han sluttede med at vise nye Frembringelser indenfor Sættemaskinens Virkefelt.

Efter Instruktionsmødet samledes Deltagerne til Fællesspisning. Her takkede *N. Chr. Andersen* Deltagerne, fordi de havde saa megen Interesse, at de trodsede Vejr og Vind for at komme til Møde i Kolding, og han rettede under stærk Tilslutning en særlig Tak til S. V. Rasmussen, som trods Travlhed og Trafikbesvær var kommet til Stede.

S. V. Rasmussen takkede for den hjertelige Modtagelse og gav nogle Oplysninger om Landssammenslutningens praktiske Arbejde og Maskinsætternes Indtryk af de førte Tarif-Forhandlinger i København. Trods vinterlig Atmosfære i Salen herskede der en udmærket kollegial Stemning ved Bordet.

N. A.

GENERALFORSAMLINGER

Hillerød Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Søndag den 17. Januar paa »Linden«. *Aksel Olesen* valgtes til Dirigent. *Formanden* aflagde Beretning for det forløbne Kvartal, hvor særlig Overarbejdsstatistiken gav Anledning til en længere Debat. Beretningen godkendtes. — Regnskaberne: Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 4331,00 og Lokalkassen med Kr. 1264,00. Regnskaberne godkendtes. Ligeledes godkendtes Regnskabet for Afdelingens Sommerhus, og Lejen fastsattes uforandret. — Valg: *Kassereren*, der holdt 10 Aars Jubilæum, genvalgtes med Akklamation, ligeledes genvalgtes *Frede Hansen* og nyvalgtes *Ingvald Petersen*. Til Lærlingeafdelingen: *Poul Erik Larsen*. Fanebærer: *Henry Andersen*. Til Fællesorganisationen genvalgtes *Frede Hansen*, *Robert Petersen* og *Sofus Poulsen*. Til Svendeprøvekommissionen: *Henry Andersen*. — D. s. U. fik bevilget Kr. 25,00. — Det vedtoges at afholde Skærtorsdagsfest. — Til Mødet i Roskilde bevilgedes Rejse.

Derefter afholdtes Generalforsamling i *Syge-Hjælpekassen*. Regnskabet, der balancerede med Kr. 502,00, godkendtes.

Randers Maskinsætterklub

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 17. Januar paa Wangs Hotel. Formanden, *Soph. Hansen*, aflagde Beretning. Han omtalte Forholdene for Maskinsætterne og de ikke altid blide Kaar, der adskillige Steder arbejdes under. Sluttelig omtalte han de af Maskinsætterne stillede Ændringer til en Forbedring af Fabriksloven. — Efter at *Knud Fisker* havde oplæst Regnskabet, og *Sv. Madsen* havde redegjort for Oplysningsvirksomheden, genvalgtes *Soph. Hansen* til Formand. — Det vedtoges til Slut at bevilge et passende Beløb pr. Kuvert til den efterfølgende Spisning, som Medlemmerne derefter trak sig tilbage til, og der herskede Aftenen igennem en udmærket Stemning, der kulminerede ved den obligate Bolle-Punch.

Randers Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 23. Januar. Formanden, *Alfr. Andersen*, ønskede de tilstedeværende »Godt Nytaar«, hvorefter han afgav en udførlig Beretning om Virksomheden i Aarets Løb. — Kassereren, *S. J. Kisum*, aflagde Regnskabet, der balancerede med Kr. 7362,11 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 57,36. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 1527,48. Efter nogle Bemærkninger, bl. a. om Juleuddelingen, godkendtes Beretning og Regnskab enstemmigt. — Til henholdsvis Formand og Næstformand valgtes *Alfr. Andersen* og *Viggo Jensen* med Akklamation. Til Bestyrelsen nyvalgtes *Kjeld Petersen*, *Carlo Jensen* og *Gustav Petersen*. *Sv. Madsen* genvalgtes til Revisor, ligeledes Suppleanten *Eigil Hansen*. — Den nye Forretningsorden, som blev oplæst af *Kassereren*, toges til Efterretning. — Oplysningsudvalgets Medlemmer, *Viggo Jensen*, *Kisum* og *Sv. Madsen* genvalgtes. Som Bannerfører genvalgtes *Haakon Haderslev*. — Et Par Skrivelser fra Oplysnings-Sekretæren, bl. a. om Udlaan af Bøger fra Forbundets Bibliotek, toges ligeledes til Efterretning. — Ang. Tegning af Kaution for Prioritetslaan til Forsamlingsbygningen »Jylland«, Kr. 375.000,00, vedtog Generalforsamlingen at give Formanden Bemyndigelse til paa Afdelingens Vegne at undertegne om Kaution. — Understøttelsen og Lønninger vedtoges i Lighed med sidste Aar. — Budgettet, som balancerede med Kr. 4698,38 toges til Efterretning. — Til Agitation ved kommende Byraadsvalg bevilgedes Kr. 50,00. — Under Eventuelt forespurgte *Harald Jensen* om, hvorlænge man antog, Ombygningen af »Jylland« vilde vare. Der mentes ca. 2 Aar. — Et Spørgsmaal om Kontorinventar til Kassereren overlod man til Bestyrelsens Afgørelse. — Saa blev der bevilget »Lokaleleje«. Protokollen oplæst og godkendt. *S. A. S.*

Nyborg Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling Lørdag den 23. Januar i Socialdemokratens Budstue. Formanden, *N. P. Ægidius Hansen* ønskede de mødte et godt Nytaar med Haabet om, at det nye Aar maatte blive bedre end de svundne. Til Diri-

gent valgtes *Marius Rasmussen*. *Formanden* fik derpaa Ordet for Aflæggelse af Beretningen. Af denne fremgik det, at Arbejdsledigheden for heltbetalende Medlemmer i Oktober, November og December havde været henholdsvis 5—3—2, for halvtbetalende var Tallene for de samme Maaneder: 1—1—1. Der havde været ført en Del Korrespondance med Forbundet om forskellige Sager; der var tilgaaet Meddelelse om, at Bogtrykker P. Hansen havde betalt sin Bod paa 800 Kr. Jubilæumsfesten var jo, som Medlemmerne vidste, forløbet udmærket; Oplysningssekretærens Møde havde været for daarligt besøgt, og han henstillede til Medlemmerne at møde op, naar Afdelingen kalder til Samling om Emner, der har almen faglig Interesse. Med en kort Omtale af Fagmødet i Odense, hvor ogsaa Ths. Pedersen talte til Medlemmerne, sluttede Formanden sin Beretning, der enstemmigt godkendtes. — Sekretæren oplæste Protokollen, der ligeledes godkendtes. — Regnskabet for Hovedkassen balancerede med Kr. 2187,06. Lokalkasseregnskabet balancerede med Kr. 547,60. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — *Formanden* redegjorde for Planen om Københavnsbesøget til kommende Paaske, til hvilket Afdelingens Bestyrelse vilde foreslaa, at der ydes et Tilskud paa 5 Kr. pr. Deltager. Dette vedtoges. — Formands-, Næstformands- og Sekretærvalgene var Genvalg, ligesom Revisorerne maatte paa Arbejde endnu en Periode; disse Poster indehaves af følgende: Formand: Faktor *N. P. Ægidius Hansen*, Næstformand: *A. Andersen*, Sekretær: *Edwin A. Hansen* og Revisorer *Otto W. Nielsen* og *William Kristensen*. Som Suppleant til Revisorposten nyvalgtes *C. M. Jørgensen*. *Formanden* og *M. Rasmussen* genvalgtes som Kontrahenter til »Nyb. Soc.-Dem.«, til Arb. Fællesbageri genvalgtes *Formanden*, og til den kooperative Barberstue genvalgtes *Chr. Petersen* med *John Kjellerup* som Suppleant. Til korresponderende Medlem overfor Oplysningssekretæren valgtes *Edwin A. Hansen* med *A. Andersen* som Suppleant. — Det vedtoges at afholde en Torskespisning i Løbet af Februar Maaned, samt at Bestyrelsen bemyndiges til at arrangere og administrere en saadan. — Under Eventuelt bevilgedes en lille Opmærksomhed til et ældre Medlem, der om kort Tid kan fejre sit Guldbryllup. — Dernæst oplyste Formanden, at han havde faaet nogle Oplysninger fra Forbundet angaaende et Medlems Arbejdsforhold paa Straffeanstalten her i Byen, og i den Anledning havde han og Næstformanden aflagt Fængselsforvalteren et Besøg med det Resultat, at denne lovede at forebringe vort Krav for Fængselsdirektoratet. Med dette Skridt er det altsaa endelig gaaet op for rette vedkommende indenfor Forbundet, at der eksisterer et Spørgsmaal, Arbejdsforholdene i vore Fængsler, som bør løses paa en for os tilfredsstillende Maade. Det er Aar og Dag siden, jeg paatalte det ret urimelige og afgjort tarifstridige Forhold, at en Trykker har Opsyn med indtil 7 Maskiner, udtalte Formanden, men jeg fik kun et Skuldertræk til Svar. Nu ser det ud til, at der skal tages fat paa Løsningen af Spørgsmaalet, lad os haabe det, og lad os haabe, at Forbundsledelsen ikke gaar uden om Afdelingsledelsen, naar dette skal bringes i Lave, som da i sin Tid der var Rigsdagsdelegation derovre, da kunde i hvert Tilfælde en Repræsentant for Afdelingen ikke have gjort Skade. Formandens Oplysninger toges til Efterretning efter en kortere Debat. — Et Medlem foreslog, at vi Typografer skulde opstille Formanden til det kommende kommunale Valg. Formanden afslog at lade sig opstille, skønt han havde givet et Slags Tilsagn derom; ved nærmere Eftertanke var han imidlertid kommet til den Antagelse, at det var fornuftigst at sige Nej til Opfordringen. — Da ikke flere ønskede Ordet, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen, der var besøgt af alle Afdelingens Medlemmer, og disse samledes om en Omgang »Lokaleleje«. *e. a. h.*

Trykkernes Landssammenslutning.

Trykkernes Landssammenslutnings Forretningsudvalg afholdt Møde i Aarhus Søndag den 24. Januar. Den direkte Foranledning var nogle Divergenser, der var opstaaet mellem Dansk Typograf-Forbunds Ledelse og Københavns Trykkerklub ang. Forbundets Nægtelse af at optage i »Typ.-Tid.« Klubbens Annoncer om dens klubmæssige Virksomhed, samt Forbundets Nægtelse af at optage i »Typ.-Tid.« et Referat af Landssammenslutningens 2. Kreds' Besøg og Møde i København. — Der havde paa Foranledning af Forbundets Forretningsudvalg været afholdt et Møde i København mellem Forretningsudvalget og Københavns Trykkerklubs Styrelse, og man havde her fra Forbundets Side stillet Krav om, at Københavns Trykkerklub (og Landssammenslutningen iøvrigt) undlod at arrangere saadanne Møder og Foretagender, som i Henhold til Delegeretmødets Vedtagelser hørte ind under Forbundets Oplysningsinstitution. Fra Trykkerklubbens Side havde man ønsket, at Svaret herpaa blev givet af Landssammenslutningen, som ogsaa var direkte interesseret paa 2. Kreds' Vegne.

Landssammenslutningens Forretningsudvalg behandlede Spørgsmaalet indgaaende, og kom til det Resultat, at Forbundets Krav ikke havde Hjemmel i Delegeretmødets Beslutninger. Disse gik ikke ud paa, at Branchesammenslutningerne skulde indstille deres hidtidige Virksomhed. Tværtimod. Man havde givet Løfte om, at Branchesammenslutningerne skulde forblive uantastede og kunne fortsætte den Virksomhed, som de var baseret paa. Kun hvad deres Blade angik, havde man ved Etableringen af en »kollegial Forudsætning« tvunget dem til en Begrænsning. Men denne Begrænsning var ogsaa den eneste.

I Overensstemmelse hermed vedtog Trykkernes Landssammenslutnings Forretningsudvalg en Udtalelse, et Svar, som det overlodes Chr. Petersen, København, at meddele Forbundets Formand. Dette skete i et Brev af følgende Ordlyd:

»Efter en nøjere Overvejelse af den Situation, der er opstaaet, dels ved at Forretningsudvalget har nægtet »Københavns Trykkerklub« at annoncere fagtekniske Møder i »Typ.-Tid.«, at optage Referat fra Landssammenslutningen af Trykkere 2. Kreds' Besøg i København, samt det paa Mødet med det ærede Forretningsudvalg den 10. Januar stillede Spørgsmaal: »Om »Københavns Trykkerklub« for Fremtiden vilde ophøre med at foranstalte fagtekniske Møder«, blev Klubbens Styrelse enige om, at efter de paa Delegeretmødet i 1935 faldne Udtalelser: »At Brancheklubber og Landssammenslutningen skulde have Lov til at leve deres eget Liv, det var kun Branchebladene, man vilde til Livs«, har vi ikke foretaget os noget i Strid med Delegeretmødets »kollegiale Forudsætning«, og da vi er Medlemmer af »Landssammenslutningen af Trykkere«, og da Nægtelsen af Optagelse af Referatet fra 2. Kreds' Møde i høj Grad vedrører Landssammenslutningen, vilde vi tilsende Landssammenslutningens øverste Ledelse en Redegørelse og bede dem udtale sig om deres Syn paa Sagen.

Dette er sket paa et Møde i Aarhus Søndag den 24. Januar, hvor man eenstemmigt vedtog følgende Udtalelse, som et Svar til det ærede Forretningsudvalg:

»Det fagtekniske Oplysningsarbejde, der er paabegyndt og igennem mange Aar — uden Udgift for Forbundet — er gennemført af »Landssammenslutningen af Trykkere«, dens Kredse og Klubber, ogsaa i Fremtiden maa udføres af disse, saaledes at Kollegerne kan deltage under de Former, de selv ønsker. — Saafremt Forbundet fortsat nægter at optage Annoncer og Referater i Forbundet Organer, anser Landssammenslutningen sig løst fra den kollegiale Forudsætning, hvorefter vi ophævede vort Brancheblad.«

Med kollegial Hilsen
paa Landssammenslutningen af Trykkere
og Københavns Trykkerklubs Vegne
(sign.) *Chr. Petersen.*

Under Behandlingen af Spørgsmaalet og i Forbindelse med Spørgsmaalet om vort fremtidige Arbejde og vor Stilling til Oplysningssagen, vedtog Forretningsudvalget at anerkende de Synspunkter, der er nedlagt i Artiklen: *Svaret, vi skal give* — i »Trykkeren«s Februar-Numer 1936. Endvidere blev truffet Beslutninger angaaende løbende Sager indenfor »Trykkernes Landssammenslutning«. *Johs. Larsen*, Sekretær.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 29. Januar. Dirigent *Henry Nielsen*. Efter at Forhandlingsbogen var oplæst og godkendt aflagde Formanden, *Aage Larsen*, en udførlig Beretning over de vigtigste Begivenheder indenfor vor Forening i det svundne Aar. Af Beretningen fremgik bl. a., at Afdelingen har holdt 8 Generalforsamlinger (6 ordinære og 2 ekstraordinære) og at Styrelsen har været samlet til

Møde 19 Gange foruden en Gang sammen med Bogbindernes Bestyrelse. — Kassereren, *Villy Vistisen*, oplæste Regnskaberne for Oktober Kvartal 1936. De udviste følgende Ballance: Hovedkassen: Kr. 27.405,20, Lokalkassen: Kr. 3.579,99 og Ekstrakassen: Kr. 1.181,85. Godkendtes. — Til Elevpræmie til Teknisk Skole bevilgedes som tidligere Aar Kr. 20,00, til Lærlingeafdelingen Kr. 25,00, og som Sekretærens Gratiale Kr. 25,00. En Efterbevilling af *Kr. 15,00*, som Styrelsen havde bevilget en tysk Emigrant som Rejsehjælp til Spanien, hvor han agtede at kæmpe paa Regeringens Side mod General Francos Banditter, affødte en lille Diskussion. *Aaris Petersen* kunde ikke indse, at det spanske Demokratis Kamp vedkom de danske Arbejdere og var meget forarget over Styrelsens Flothed! Samme mærkværdige Standpunkt indtog *Peter Nielsen*. Ved en paafølgende Afstemning var der dog ingen af Forsamlingen, der fulgte d'Hrr., og Efterbevillingen vedtoges med alle Stemmer mod 2. — Det vedtoges at lade Ekstra-Understøttelseskassen, hvis Løbetid udløber 1. April, fortsætte uforandret videre. — Ligeledes vedtog man at overflytte Foreningens Pengemidler til Arbejdernes Landsbanks Aarhus Afdeling. — *Formanden* redegjorde for et beklageligt Forhold, der havde fundet Sted paa et af Byens Trykkerier. 3 Kolleger havde gennem de sidste Par Maaneder haft et større Tilgodehavende hos Indehaveren af Trykkeriet, uden at de havde følt sig foranlediget til at meddele Styrelsen noget herom. Ved energisk Indgreb fra Styrelsens Side, som ad Omveje havde faaet nys om Sagen, havde de 3 Medlemmer nu faaet deres Tilgodehavende udbetalt + en alvorlig »Balle« fra Styrelsen for deres utarifmæssige Forhold. — Da ingen ønskede Ordet under Eventuelt, gik man over til *Generalforsamlingen i Hjælpekassen*. — Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes, og den samme Skæbne vederfaredes Regnskabet, der ballancerede med Kr. 7.225,15. Hermed var Dagsordenen udtømt og Dirigenten sluttede Generalforsamlingen, der trods Polar-Klimaet havde vundet god Tilslutning. *H. J.*

Odense Lokalafdeling

afholdt Søndag den 31. Januar ordinær Generalforsamling i Den nye Forsamlingsbygning. — Formanden, *C. O. Madsen*, bød velkommen, ønskede Kollegerne godt Nytaar. — *Vald. Nielsen* valgtes til Dirigent. I sin Beretning omtalte *Formanden* bl. a. en Dispensation i en Lærlingesag; hos en Bogtrykker var en Paalæggerske gennem et Par Aar blevet underbetalt med Kr. 18,00 om Ugen. Bestyrelsen havde krævet Mægling i Sagen. Omtalte de lidt uheldige Forhold ved vor Kontrol af de arbejdsløse, og Formanden havde udvirket, at vi midlertidigt maatte benytte et andet Lokale. Fra Lærlingeafdelingen forelaa Anmodning om Medvirkning til Afholdelse af en Satskonkurrence, og Formanden anmodede om Bemyndigelse til at udsætte de sædvanlige Præmier og arrangere et Kaffebord ved Bedømmelsen. Bestyrelsen paatænker at lade Tonefilmen »Danmark for Folket« vise for Kollegerne en Søndag i Februar. *Formanden* anmodede endvidere om Generalforsamlingens Bevilling til, at indtil 3 Medlemmer af Bestyrelsen faar deres Arbejdstab godtgjordt ved et Højskoleophold, som Oplysningsudvalget eventuelt arrangerer. Omtalte til Slut den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse. Efter Udtalelser af *Vald. Nielsen* og *Hans Hansen*, der bad Formanden rejse Spørgsmaalet om Luftværnet inde i Forbundsstyrelsen, naar der en Gang blev et Møde, vedtoges Beretningen enstemmigt. — *Formanden* aflagde derefter en kort Beretning fra et Repræsentantskabsmøde i Fællesorganisationen. Tøges til Efterretning. — Kassereren, *Aage Henrik Iwersen*, oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 16.111,10 og til Hovedkassen var indsendt Kr. 6.141,85. Til at underskrive Regnskabet valgtes *Tiedje* og *Roe*. — Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 8.108,34. Begge Regnskaber godkendtes. — Det vedtoges at fortsætte med Udbetalingen af 10 Kr. ugentlig til berettigede arbejdsløse og at udbetale 15 Kr. til samme arbejdsløse i April Maaned. — Bestyrelsen foreslaar at bevilge Kr. 50,00 til Socialdemokratisk Valgfond. *Tiedje* kunde ikke gaa med til denne Bevilling. Forslaget vedtoges med 26 Stemmer mod 3. — Bestyrelsen foreslog, at der ydes Stiftelsen et Vederlag paa Kr. 100,00 om Aaret mod, at Stiftelsen bekoster Indrettelsen af et Arkiv for Afdelingen. Efter en Del Diskussion vedtoges Forslaget enstemmigt. — Samaritanen bevilgedes Kr. 150,00 i Tilskud. Bestyrelsens Forslag om at forhøje Kassererens Løn fra Kr. 600,00 til Kr. 800,00 aarlig vedtoges. — Kassereren, *Aage Henrik Iwersen*, genvalgtes og takkede Kollegerne for den udviste Tillid. Til Bestyrelsen genvalgtes *Jørg. P. Nielsen*, *Lauritz Andersen* og *Aage Vilh. Pedersen*, og Suppleanten *Bjørnander* genvalgtes ligeledes. — Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at arrangere en Sommerudflugt. — Under Eventuelt aflagde *Julius Nielsen* Beretning fra Arbejdernes Aktiebageris Generalforsamling, og opfordrede Kollegerne til at støtte dette udmærkede Foretagende, han opfordrede Bestyrelsen til ved Lejlighed at arrangere et Besøg paa Bageriet. Saa sluttede Vald. Nielsen Generalforsamlingen, der var udmærket besøgt. *M.*

Maskinsætter-Sammenslutningens Sydkreds

afholdt Søndag den 31. Januar aarlig Kredsgeneralforsamling paa »Alhambra« i Kolding. Kredsformanden, *N. Chr. Andersen*, Kolding, udtalte nogle Mindeord over afdøde Martinus Hansen, Esbjerg. Forsamlingen rejste sig. *Peter Høj*, Fredericia, valgtes til Dirigent, og *Aage Andersen*, Kolding, til Sekretær. Protokollen oplæstes og godkendtes. *Formanden* aflagde Beretning for Virksomheden i det forløbne Aar. Han betegnede Perioden som et Prøvelsens Aar for Sammenslutningen, og Kredsen havde bestaaet Prøven med Glans. Medlemsantallet var steget. Forbundets Overtagelse af Oplysningsvirksomheden og Udgivelsen af vort tekniske Fagblad betyder en økonomisk Lettelse for Sammenslutningen, og derfor er Kvartalskontingentet til Landssammenslutningen nedsat med 25 Øre fra 1. Januar 1937. Kredskontingentet bibeholdes, og Besparelsen gaar i Kredskassen. Omtalte de kvartalsvise Forretningsudvalgsmøder og de Beretninger, som herfra er tilsendt Kredsene og Tillidsmændene. Maskinsætterskolen for Viderekomne har holdt en Række Kursus med S. V. Rasmussen som Lærer. Angaaende Placeringen af Branchestof er der naaet en Ordning. Til Forbundet er der fra Sammenslutningen indsendt Forslag til et nyt Værkstedsregulativ. Bladspørgsmaalet bør ikke diskuteres nu. Vi maa gaa ind i et loyalt Samarbejde for at faa det bedst mulige ud af den gældende Ordning. Den bedste Maade at sikre os Indflydelse paa vore specielle Anliggender er at gøre Landssammenslutningen stærk og anset. — *S. V. Rasmussen* oplyste, at der ogsaa i København var Fremgang i Medlemsantallet og gav Oplysninger om Maskinsætterskolens Virksomhed. — Under den paafølgende Drøftelse fremhævedes Betydningen af Instruktionsvirksomheden, og det paalagdes Repræsentantskabet yderligere at udvikle dette Arbejde. — Kassereren, *Jacob Christensen*, Kolding, oplæste Regnskabet. Der er betalt Kontingent til Landssammenslutningen for 303 Medlemmer, Kr. 227,25, og Aaret slutter med en Kassebeholdning paa Kr. 267,95. Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt. — *N. Chr. Andersen* frabad sig Genvalg. Han ønskede en mere neutral Mand til Formandsposten og foreslog Aage Andersen. Paa enstemmig Opfordring indvilgede N. Chr. Andersen dog i at fortsætte endnu en Periode. Til Bestyrelsen genvalgtes *Frederik Nielsen* og *Jacob Christensen*, Kolding, og *Fr. Flade*, Haderslev; nyvalgt blev *Hans Nielsen*, Vejle. Det overlodes til Klubberne selv at vælge Tillidsmænd. Til Revisorer genvalgtes *Lykke* og *Frede Andersen*, Kolding. — *Formanden* omtalte og anbefalede Indførelse af Maskinsætterprøve, idet han henviste til Instruktionen om Formiddagen. I Schweiz indførtes Prøven i 1917; her møder den almindelig Tilfredshed, og af flere Grunde betegnes den som gavnlig. — *Alfr. Petersen*, Esbjerg, ønskede Oplysninger om Bedømmelsen og de dermed forbundne Omkostninger. — *S. V. Rasmussen* svarede, at herom var der ikke truffet endelige Beslutninger. — *Formanden* anbefalede Deltagerne en grundig Drøftelse af Spørgsmaalet i Klubberne og kunde derefter tænke sig en Afstemning om Prøven. — Det overlodes Bestyrelsen at arrangere den aarlige Sommerudflugt. *N. A.*

Aabenraa Lokalafdeling

afholdt 13. Januar Generalforsamling paa »Royal«. Efter at Formanden, *L. Dall*, havde budt de talrigt fremmødte Medlemmer velkommen og aflagt Aarsberetning, fremsattes Ønsker om en Dirigent, hvilket blev Kollega *Hoff*. Formanden forelagde herefter en Del indg. Meddelelser, ligesom Kollega *Nissen* gav forskellige Meddelelser fra Oplysnings-

sekretæren. Man fik nu ikke netop Indtrykket af, at Oplysning var særlig paakrævet inden for herværende Afdeling. Herefter forelagdes Regnskaberne, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med Kr. 2.688,70, for Lokalkassens Vedkommende en Balance paa Kr. 744,72 og en Kassebeholdning paa Kr. 339,59. Regnskaberne godkendtes. — Herefter gik man over til den mere gemytlige Del af Festen: Bestyrelsesvalg. Der var til Bestyrelsen i den 11. Time indgaaet Forslag om Deling af Formands- og Kasserer-Posten, og da Formanden opfattede dette som et personligt Mistillidsvotum, nedlagde han sit Hverv. Fra anden Side motiveredes Forslaget saaledes, at man ved en eventuel Deling af Posten mellem det tyske Blad og »Hejmdal«, (der jo begge leverer det overvejende Kontingent Medlemmer til Afdelingen) kunde opnaa et indenfor Afdelingen paakrævet og haardt tiltrængt Samarbejde baade ved festlige Lejligheder og i de daglige Spørgsmaal. Kollega *Claus Boldt* holdt her en lille alvorlig Tale til Masserne om Dansk Typograf-Forbund som det førende blandt de faglige Sammenslutninger, og som det Led vor lille Afdeling var, maatte vi ogsaa vise os værdige til Samhørigheden ved at slutte op samlet alle som en, hvem der end blev valgt til at varetage Afdelingens øverste Interesser. Delingen vedtoges, og som Formand valgtes *Claus Boldt*, som Kasserer *J. Ehlert*. Næstformand og Sekretær blev *H. Nissen*. Som Bestyrelsesmedlemmer Kollega *Bøhrt* og *Rasm. Andersen*. Som Godtgørelse til Formand og Kasserer vedtoges kvartaarlig at yde 100 Kr. (25 til Formanden og 75 til Kassereren). Til Revisorer valgtes *Hoff* og *Landtreter*. Til Fællesorganisationen genvalgtes *Rasm. Andersen*. Kontrahenter til Soc.-Dem. *Bill* og *Ehlert*. Til Svendeprøvekommissionen nyvalgtes Kollega *N. Mogensen*, da Andrup ikke ønskede Genvalg. Den udmærkede Generalforsamling sluttede med et fælles Kaffebord, hvor Adelingen var Vært. *Br. N.*

En moderne Sættemaskine

Nedenstaaende Artikel gengives efter Maskinsætter-Klubbens Festavis.

En københavnsk Bogtrykker, der lige fra Fødslen af (en Fædrenearv) har været fuldt og fast overbevidst om, at Maskinsætterne er nogle store Driverter, der med Lethed kan sætte dobbelt saa meget, som de gør, naar de bare gider — eller bliver tvunget til det —, har kombineret en Sættemaskine med alle de Forbedringer og alt det Paahæng, der kan tænkes eller ikke tænkes, for at tjene Formaalet: »at skabe en større Rentabilitet af de dyre Maskiner«.

I Hovedtrækkene vil hans moderne Maskine virke saaledes:

Den Tendens, der er fremme i Tiden om Afskaffelse af store Bogstaver, støttes fra Bogtrykkerens Side, ligesom Forfatternes Trang til at udelade alle Tegn ophjælpes, saaledes at alle disse Taster bliver overflødige paa Klaviaturet og der til Gengæld bliver Plads for alle de Matricer, der nu maa benyttes som Haandmatricer.

Tasterne gøres magnetiske, saaledes at de trækker Fingrene til sig og slipper dem igen, saasnart Tasten er slaaet i Bund. Til Brug for Maskinsættere konstrueres en Vante med 10 Fingre, hvorved Sætteren faar den dobbelte Ydemulighed.

For at kunne faa Plads som Maskinsætter maa Emnet gennem en aflagt Prøve have vist, at han læser et daarligt, utydeligt og gennemrettet Manuskript bedre end godt Manuskript, idet denne Færdighed naturligvis kun beror paa Øvelse.

Hvor der er elektrisk Opvarmning, forhøjes Præstationen med 25 pCt., hvor der er elektrisk Motordrivkraft yderligere 25 pCt. For Blandinger af alle Arter, Spatieringer o. s. v. yder Sætteren Huset en Godtgørelse af indtil 100 pCt. efter Overenskomst.

Maskinen er forsynet med Savskæreri og Høvleværk, der er anbragt udenfor 1. Elevator og betjenes af Maskinsætteren. Indretningen er beregnet til Behandling af Satsen, men Sætteren er pligtig til, om det forlanges, ogsaa at skære og høvle andre Genstande til Forretningens eller dens Indehavers Brug.

Ovenpaa Smeltegryden anbringes et Metalsmelteapparat, der paafyldes urensede Linjer og betjenes af Sætteren ved Hjælp af Fødderne. Sætteren forsynes med tætsluttende Næseklemmer, saaledes at han ikke kan lugte den fremkommende Os.

Med Henblik paa Forretningens Økonomi indrettes i Forbindelse med Smelteapparatet et Kogested, hvor der tilberedes Frokostkaffe, koges Æg o. s. v. Sætteren har Pligt til under Sætningen at passe disse Tilberedninger, dog skal det anføres paa Æggene, om disse skal blød- eller haardkoges.

Ligeledes af økonomiske og konkurrencemæssige Grunde nedsættes Styrken af det anvendte Lys ved Sættemaskinen. Som en Erstatning herfor har man kontraheret med et københavnsk Optikerfirma, der vil skaffe Sætterens Øjne Hvile i specielle Briller, der Aar for Aar bliver stærkere indtil hans 35. Aar, der maa anses for Maksimumsalderen for et Par Maskinsætterøjne. Udgiften til Briller afholdes naturligvis af Sætteren, og han erholder hvert Aar en Nedsættelse i Løn paa Grund af den aftagende Synsevne.

Fodstykket paa Maskinen gøres knivskarpt, og i Gulvet omkring Maskinen anbringes spidse Pigge, saaledes at Sætteren ikke kan hvile med Fødderne, da dette opfordrer til Magelighed til Skade for Arbejdsydelsen. Sætterens venstre Fod lænkes til Vandledning.

Paa Spindelaksens højre Ende anbringes en fireskovlet roterende Propel, der i Tilfælde af, at Sætteren rejser sig for at gaa om bag Maskinen, giver ham et Par paa Kassen for at minde ham om, at deromme har han ikke noget at gøre.

Maskinsætteren ekviperes med Uringlas, og det forbydes ham at indtage flydende Varer under Arbejdet. I Stolens Sæde findes en Klap, der kan aabnes ved Tryk paa en Kontakt, hvorved der etableres Kloset.

Dette er kun en Del af Forbedringerne; der er mange flere. Men man vil kunne forstaa, at Maskinsætteren herved paa en let og behagelig Maade vil være i Stand til at mangedoble sin Præstation. *Ref.*

LÆRLINGESPALTEN

Den ny Lærlingelov.

Det saa længe ventede Forslag til Lov om Lærlingeforholdet ligger nu paa Rigsdagens Bord. I de kommende Uger skal det vandre fra Folketing til Landsting og omvendt et Par Gange, og man maa haabe, at der ikke af den Grund gaar noget af det.

Thi det vil, vedtaget i den Skikkelse, det nu foreligger, medføre en Række radikale Ændringer i de Læreforhold, der indgaaes i Fremtiden og tildels ogsaa i de bestaaende. Derfor vil det, allerede paa nuværende Tidspunkt, være interessant at vide lidt om, hvad Forslaget indeholder, og hvad det vil betyde ført ud i Praksis.

Læretidens Varighed, hedder det, i det af Socialministeren fremsatte Forslag, maa for intet Fag normalt overstige 4 Aar. Dette vil ogsaa komme til at omfatte de ved Lovens Ikrafttræden bestaaende Læreforhold, for saa vidt Læretiden ifølge Kontrakten udløber tidligst eet Aar efter Lovens Ikrafttræden. Loven faar paa dette Punkt altsaa tilbagevirkende Kraft, hvad der sikkert vil virke overraskende paa mange — baade Lærlinge og Mestre, og det vil utvivlsomt i den første Tid, Loven skal virke, medføre nogle Vanskeligheder.

Lønnens Størrelse skal i Fremtiden fastsættes af et Nævn, bestaaende af et lige Antal Arbejdere og Arbejdsgivere plus en Formand udpeget af den faste Voldgiftsret. Bogtrykkerne vil saaledes ikke mere kunne nægte at forhandle om dette, for os ret vigtige Spørgsmaal, som de hidindtil haardnakket har gjort.

Ligeledes er det her bestemt, at Læremesteren betaler den faglige Undervisning, herunder indbefattet Rekvisitter og

Undervisningsmaterialer. I mange Tilfælde har Lærlingen selv maattet betale sidstnævnte.

Alle Lærlinge skal have *14 Dages Ferie med Løn* indenfor Perioden 1. Maj—15. September. Altsaa kan man ikke mere komme ud for, at Mesteren en skønne Dag, naar der ikke er saa meget Arbejde meddeler Lærlingen, at nu kan han godt holde Ferie, uanset om det er Sommer eller Vinter.

Sygekassen skal som hidtil betales af Mesteren, og Loven vil kunne udlægges saadan, at man kan undgaa Tvangsindmeldelse i den saakaldte »Læremestersygekasse«, der hverken betaler Hjælp til Medicin, Tandlægebehandling ell. lign. (Kassen ejes iøvrigt af Mesterorganisationerne og der betales 70 Øre om Maaneden pr. Medlem), idet det i Forslaget hedder, at Lærlingen er berettiget til at kræve, at han forbliver staaende som Medlem af den anerkendte Sygekasse, af hvilken han ved Læreforholdets Begyndelse er Medlem.

Undervisning paa de faglige Skoler maa ikke finde Sted efter Kl. 20. Skoletiden, samt den Tid, i hvilken Lærlingen arbejder paa Lærestedet, maa sammenlagt ikke overstige den for udlærte Arbejdere sædvanlige Arbejdstid med mere end 1 Time gennemsnitlig pr. Dag. Disse 2 Bestemmelser vil ændre den nuværende Skoleordning helt og maaske give Stødet til Oprettelse af Dagskoler nogle Steder. Det vil nemlig blive nødvendigt, at Lærlingen flere Gange ugentlig maa have fri $1^1/_2$ à 2 Timer for at passe Undervisningen, der jo automatisk maa rykke frem til et tidligere Tidspunkt, da den skal slutte Kl. 20. Det kan da være, at Mestrene faar mere Interesse i Dagskolers Oprettelse, end de tidligere har haft. Lærlingen vil bedre kunne undværes een Dag om Ugen end et Par Timer hver Dag — og Undervisningens Resultat vil mangedobles.

Til at føre *Tilsyn med Uddannelsen* skal der nedsættes *faglige Udvalg* bestaaende af et lige Antal Arbejdere og Arbejdsgivere. Deres Opgave vil blive at virke for de bedst mulige Uddannelsesforhold og eventuelt fastsætte bindende Regler for, hvori Uddannelsen skal bestaa. En af de store Gener ved den nugældende Lov er den, at der intet Tilsyn er (bortset fra Politiets) med Uddannelsen. Lærlingene kan benyttes til omtrent hvad det skal være uden der lægges Hindringer i Vejen, og hvor de faglige Organisationer har søgt at gøre deres Indflydelse gældende, er de altid blevet mødt med Paastanden om, at Læreforholdet er et Forhold mellem Lærlingen, dennes Forældre og Mesteren. Ved Dannelsen af faglige Udvalg vil denne Paastand ikke længere have Gyldighed, og det effektive Tilsyn som kun Fagfolk kan øve, vil sørge for, at Uddannelsen bliver god og alsidig, og at der ingen Misbrug sker af Lærlingen. De vil være bemyndiget til at rette bindende Henstilling til de kontraktgodkendende Myndigheder om ikke at godkende Lærekontrakter fra Virksomheder, de skønner er uegnet til at give en forsvarlig Uddannelse i Faget. Saaledes vil det ikke mere kunne ske, at hele Uddannelsen skubbes over paa de faglige Skoler.

Desuden indeholder Loven en Række Bestemmelser angaaende Prøvetid, Parternes Forpligtelser o. s. v. I Overgangsbestemmelserne hedder det, at Loven træder i Kraft 3 Maaneder efter dens Offentliggørelse i Lovtidende, dog at Bestemmelsen vedrørende Lønnen i bestaaende Læreforhold er underkastet samme Betingelser som tidligere nævnt under Læretiden.

Det er i Hovedtrækkene Indholdet af det Forslag, der nu lægges frem for Offentligheden. Og det er, skønt det ikke direkte bebuder Oprettelse af Dagskole, et Forslag, vi har al mulig Grund til at være tilfredse med. Spørgsmaalet er nu om det vedtages. At det ikke vil gaa helt roligt af kan anses for givet. Hele den bestaaende Lærlingeordning er saa indgroet, saa stærkt fæstnet i Folks Bevidsthed, at de ligefrem vægrer sig ved at tro, det kan ændres. Men det baade kan og skal ændres; selvfølgelig bør vi Lærlinge have lige saa taalelige Vilkaar som andre Arbejdere. Derfor følger vi spændt Lovens Behandling og haaber paa et godt Resultat.

Erik Hauerslev.

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Torsdag den 11. Kl. 21^{15} Trykkeraften. Chr. Petersen holder Foredraget »Fra Sætteri til Bogbinderi«. Dette Emne skal nok borge for en god Aften.

Tirsdag den 16. Kl. 21^{15}. Besøg paa Social-Demokraten, Nr. Farimagsgade 49. Adgangskort kan afhentes paa Kontoret.

Lørdag den 20. Kl. 20. Ordinær Generalforsamling, Orla Lehmannsvej 2. Forslag, der ønskes behandlet, maa indsendes til Styrelsen mindst 8 Dage i Forvejen.

Den fagtekniske Studiekreds for Sættere begynder Fredag den 5. Marts Kl. 21^{15} og derefter hver Fredag (ca. 10) i Lokalet i Evaldsgade. Leder bliver Paul Schmidt (Egm. H. Petersen). Deltagelsen er gratis. Indmeldelse skal ske senest 1. Kursusaften og er bindende. *Styrelsen.*

Nakskov Lærlingeafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 27. Januar i Forsamlingsbygningen. Afdelingens nye Repræsentant, *Knud E. Nielsen*, var mødt. Til Dirigent valgtes *Carl Ove Poulsen. Sekretæren* oplæste Forhandlingsbogen, som godkendtes. Derefter aflagde Formanden, *Axel Bergstrøm*, en kort Beretning, der ligeledes godkendtes. Regnskabet balancerede med Kr. 53,64 med en Kassebeholdning paa Kr. 39,15. — Det vedtoges at arrangere nogle Foredragsaftener som Led i Vinterarbejdet. — Generalforsamlingen sluttede med Kaffebord.

Sekretæren.

Horsens Lærlingeafdeling.

Mandag den 1. Februar afholdt Afdelingen sin halvaarlige Generalforsamling i Forsamlingsbygningen. Til Dirigent valgtes *Ejvind Didriksen. Formanden* aflagde herefter en ganske kort Beretning over det svundne Halvaar. *Sekretæren* oplæste Forhandlingsprotokollen, og *Kassereren* forelagde det reviderede Regnskab. Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt. — Af Bestyrelsen afgik Egon Bache, Rudolf Zeeberg, Svend Due og Regnar Hintze. Da Zeeberg ikke ønskede Genvalg som Kasserer, og de øvrige afgaaende er udlært i indeværende Aar nyvalgtes: Som Formand: *Egon Køhler*, Kasserer: *Ejvind Didriksen*, Sekretær: *Kaj Motlev* og som Revisor: *Rudolf Zeeberg.* — Under Eventuelt udspandt der sig en længere Diskussion angaaende en paatænkt Lærlingesammenslutning. Man enedes om at se Tiden an og indhente nærmere Oplysninger inden man gav sit Tilsagn til Sammenslutningen. — Aftenen sluttede med et fælles Kaffebord. *R. H.*

Holstebro Lærlingeafdeling

har afholdt sin aarlige Generalforsamling, hvor *Formanden* aflagde Beretning, og *Kassereren* oplæste Regnskabet, der godkendtes. Til Formand valgtes *H. Skov Mikkelsen*, Kasserer *Robert Bøge* og Sekretær *Viggo Jacobsen.* — Forud for Generalforsamlingen var der en Sammenkomst med Repræsentanter for Handels- og Kontormedhjælperforbundet, og ved denne vedtoges det at indgaa et Samarbejde med dette og andre Lærlingeforeninger for at søge at skabe bedre Forhold for Lærlingene. — Ved Kaffebordet havde flere af Deltagerne Ordet.

V. J. Sekretær.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Generalforsamlingen paa Søndag bringes i Erindring.

Fagskolen. I Bestyrelsen er af Repræsentantskabet indvalgt *Svend Johansen.*

Typograferne i Næstved holdt Lørdag den 6. ds. under stor Tilslutning deres Vinterfest. Ved det veldækkede Kaffebord talte Faktor *L. Christiansen* for Foreningen og Typograf

Hartvig Meyer for Damerne, ligesom *Preben Johansen* rettede en Tak for den Interesse, der vistes Forbundets Underafdeling for Lærlinge. Efter at nogle i Dagens Anledning skrevne Sange var afsunget opførtes en Kabaretforestilling. Sluttelig var der Bal.

Den japanske Fagbevægelse. I Følge de seneste Oplysninger findes der i Japan omtrent seks Millioner Industri-Arbejdere. Antallet af Fagforeninger af alle Afskygninger udgør 950 med et samlet Medlemstal af ca. 400.000.

Den paa den fri Fagbevægelses Grund staaende faglige Landsorganisation tæller 263.914 Medlemmer. De nationalsocialistiske Fagforeninger har et Medlemsantal paa 80.000.

Ikke mindre end Cicero. Da det har vist sig, at mange af de japanske værnepligtige lider af Nærsynethed og man mener, dette skyldes de meget smaa Skrifttegn, som anvendes i de japanske Bøger og Blade, har Regeringen nu fremsat et Lovforslag, der paabyder Cicero som mindste Skriftstørrelse.

Sættere med Gasmasker er noget af det nyeste, man har fundet paa i Sovjet-Rusland. Dog er det kun en Prøve for at se, om det er muligt under en eventuel kommende Krig at holde et Trykkeri i Gang.

Den tyske Grundighed er, som bekendt uovertræffelig, hvilket efterfølgende Beretning fra Tyskland synes at bekræfte.

Myndighederne har fornylig udsendt militær Mødebefaling til invalide Typografer i Berlin, der allerede forlængst er ophørt med at arbejde ved Faget, dels paa Grund af deres Invaliditet og dels paa Grund af deres fremskredne Alder; det drejer sig nemlig udelukkende om Folk paa 55 Aar og derover. Mobiliseringsordren gælder dog kun civilt Arbejde, den lyder saaledes:

»Den invalide Typograf er i Tilfælde af militær Mobilisering underordnet Rigstrykkeriet, hvis Ordrer han er pligtig til ubetinget at følge.«

Det er vist kun Daarer, der tror, at Tyskland endnu behøver Aar til at blive kampberedt. Hvad Menneskemateriale, Organisation og Teknik angaar er Tyskland foran alle andre Lande, og til at sikre Forsyningerne i Krigstilfælde indrullerer de nu ogsaa deres Gamle og Invalider i Krigsberedskabet.

Ingen Kultur uden Frihed. Den belgiske Arbejderoplysningscentral, Fagforeningernes, Partiets og Kooperationens fælles Institution, har nylig fejret sit 25-Aars Jubilæum. Centralen udfolder en levende Virksomhed paa alle Arbejderoplysningens Omraader. Jubilæumsfestlighederne fandt Sted under Parolen: »Ingen Kultur uden Frihed«. De forskellige Talere, der havde Ordet, udtalte sig enstemmigt for, at Demokratiet støttes gennem et stadig mere intensivt og dybtgaaende Oplysningsarbejde. Demokratiet er ikke nogen Afslutning, men en Begyndelse.

Verdens mindste Bibel? Pastor M. Poulsen, Roholte ved Faxe, ejer en ejendommelig Bibel, som formentlig er den mindste i Verden. Det er dog kun det nye Testamente. Bogen er, hvad Fladerum angaar, mindre end et Frimærke. Den opbevares i en lille Æske med et stærkt Forstørrelsesglas for. Uden dette vilde det være umuligt at læse Bogen. Den er trykt i Oxford University Press i 1883.

Et lignende Eksemplar ejes af Kontrollør Neuhausen, Køge. Dens Størrelse er som Bredsiden af et Frimærke og har en Tykkelse af kun 6 Millimeter. Men indenfor denne ringe Plads findes 460 Sider, hver med to Spalter. Ogsaa den opbevares i en lille Sølvæske med Forstørrelsesglas. Udvendig paa Bindet staar kun Ordene: »Ny Testamente«. Paa første Side staar: Glasgow. — David Dryce and Son. London. — Henry Frowd, Oxford University 1895.«

Denne Bog er en Erindringsgave fra en Kaptajn, der havde sejlet meget paa England.

Naar Du bliver tilstænket med Snavs, saa børst det ikke af. Vent til det er tørret, saa falder det af af sig selv.

Georg Brandes.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13 samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30.

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: 10-11.30 og 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.
Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

Underafdelingernes Formænd.
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Tlf. 13.331. Priv.: Ryv. 2059
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Tlf. C. 4331. Priv.: Ryv. 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nora 8344.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
17. Februar: Frederikshavn 500,00, Hobro 400,00, Kalundborg 200,00, Lyngby 200,00, Middelfart 200,00, Nyborg 500,00. Randers 500,00, Silkeborg 300,00, Svendborg 400,00, Varde 800,00; 18. Februar: Fredericia 600,00, Hjørring 300,00, Rønne 500,00, Struer 200,00; 23. Februar: Aalborg 1000,00, Næstved 500,00.

København, den 23. Februar 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Sætter John Ove Johannes Christensen, udl. 15. 2. 37 i Nutidstr. (arb. s. St.), Paal. Ruth Mathilde Canzella, udl. 14. 2. 37 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.).

Slagelse: Sætter Arnold Larsen, udl. 1. 11. 36 i Sorø Amts Dagblad.

Tiltraadte.

København: 3913 Erik Hansen fra Rønne (arbl.), 4204 Georg Mathisen fra Nykøbing F. (Hamburger), 5414 Kaj Jacobsen fra Stege (arbl.), 5816 Knud Lorentzen fra Rejse (arbl.), 1735 Leo Eliasen fra Rejse (Landschultz).

Odense: 333 J. Løvgreen (arbl.), 5815 Holger Søfelde Hansen (Mar. Hansen).

Fratraadte.

København: 5815 Holger Hansen til Odense.

Holstebro: 7547 Knud Damtoft til Viborg i Pl. Kolding: 5444 Karl Riechart til København i Pl. Middelfart: 3666 Helge Højlund til København (arbl.). Odense: 1588 Hans Eliasen paa Rejse, 7217 W. Warberg Rasmussen paa Rejse. Slagelse: 7320 Richardt Christensen til Holstebro (arbl.)

E. L. SERVICE Hurtig Udrykning Dag og Nat.
ERIK LEVISON'S
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 5 Ledninger.
NATTELEFON NORA 6010.

Udmeldte.

København: 255 William Hemmingsen (Egm. H. Petersen), 1207 Johannes Petersen til Amerika.

Udslettet.

Middelfart: 7740 Ejner Olsen (Forsvunden).

Udslettet paa Grund af Restance.

Sønderborg: 3931 Richard Schmidt.

Paa Kontoret

ligger Brev til 3307 B. Sørensen.

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

KLUB-ANNONCER

Gutenberg-Koret

Generalforsamling

Mandag den 1. Marts i Slotskroen. Tidspunktet er ændret til **Kl. 20** præcis.

Stereotypørernes Brancheklub

Mandag d. 1. Marts Kl. 20 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Indbetaling af Kontingent.

I Odd Fellow-Palæets store Sal

50-Aars Jubilæumsfest

Lørdag d. 13. Marts 1937 Kl. 20.15

Gymnastikopvisninger, Sangforeningen, Gutenberg-Koret.

Bal til Kl. 4 — Richard Stangerups Orkester

Typografernes Stiftelse i Odense

Fra April Flyttedag bliver en Lejlighed ledig i Stiftelsen, Kapelvej 5. Leje 600 Kr. aarlig. Ansøgninger fra Stiftelsens Medlemmer stiles til Formanden, Vald. Nielsen, Østervænget 3, Odense.

ANNONCER

Akcidens **SÆTTER**
1. KLASSES . 25 AAR

Selvstændigt, hurtigt og stabilt arbejdende. Moderne indstillet. Særlig rutineret i Katalog- og Reklamearbejder. Ansat i et landskendt Provinsbogtrykkeri, søger Stilling i 1. Kl.s Etablissement.

Billet mrkt. „49" modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, dygtig Trykker,

som kan arbejde selvstændigt, kendt med Skære- og Hæftemaskine samt alt Arbejde i et Akcidenstrykkeri, kan faa Plads straks. Billet mrkt. »50« modtager Ekspeditionsk.

Mindre Bogtrykkeri

i København til Salg. Værdi 10.000 Kr. — Billet mrkt. »48« modtager Ekspeditionsk.

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 9 KØBENHAVN DEN 5. MARTS 1937 64. AARGANG

Historien gentager sig

Vi har haft Højkonjunktur for Industriens Vedkommende. I de sidste Par Aar har Hjulene været i fuldt Sving, og Udbyttet har mildt udtrykt været *usædvanligt*.

Der er imidlertid noget »muggent« ved denne Højkonjunktur — noget, man ikke har mærket under tidligere Perioder, naar alle Hjulene snurrede.

Hidtil har det været saadan, at naar det regnede paa Præsten, saa faldt der ogsaa nogle Draaber paa Degnen. Under tidligere Højkonjunkturer nød alle Landets Borgere godt deraf — ikke alene Industribaroner og Aktionærer, men saa vel Bønder, Arbejdere som de smaa Handlende mærkede ogsaa »de gode Tider«.

Men saadan er det ikke mere. De sidste »gode Tider« er saa godt som gaaet sporløst hen over Hovedet paa disse nyttige Samfundsborgere. Der er fremdeles Krise i Landbruget, og de arbejdsløses Tal er saa stort som nogensinde.

Hvoraf kommer dette mærkelige Forhold?

Er det mon ikke fordi den Højkonjunktur, vi er inde i, er skabt ad kunstig Vej — gennem Beskyttelsestold, Importforbud og Restriktioner, som kun kommer en meget lille Del af Befolkningen tilgode, men nedsætter Købeevnen for det store Flertal gennem forhøjede Varepriser?

Medens det hidtil har været god Latin, at det var en Lykke, en Fordel for et Land, naar dets brede Lag var godt økonomisk situeret og havde, hvad vi kalder god Købeevne, fordi dette forøgede Handel og Omsætning, gav større Beskæftigelse og mindre Arbejdsledighed, saa er dette ikke Tilfældet mere. Ja, det er endog *landsskadeligt*. Thi med den forøgede Købeevne stiger Behovet efter Varer, hvilket igen kræver større Import.

Men er der noget, vore Dages Statsmænd er bange for, saa er det netop at importere Varer fra Udlandet. Alle Lande vil sælge, alle vil eksportere, men ingen vil købe. Det strider nemlig imod Valutapolitiken. Og saa har de kloge Hoveder slaaet sig paa Selvforsyningen, der har til Opgave at bringe Importen ned til det mindst mulige, men som ogsaa betinger det mindst mulige Forbrug af de Mængder af Varer, som findes rundt om i Verden og som de sultende Millioner sukker efter.

Det er vist dette, man kalder Planøkonomi?

Det lyder jo meget kønt, at vi skal forsyne os selv, men det er forbandet dyrt og fører *det* med sig, at store Befolkningsklasser maa øve sig i den ædle Sultekunst. Det er derfor misvisende at kalde det Selvforsyningspolitik. Thi den formaar ingenlunde at skaffe Befolkningen en anstændig og menneskelig Tilværelse, hvorfor den rettelig burde benævnes som Underernærings- eller Hungerpolitik. At den betyder Stilstand og Stagnation i det pulserende Liv, kan selv den blinde se. Og den Merbeskæftigelse, som tilsyneladende skabes ved den kunstig opflaskede Hjemmeindustri, kan ikke i Længden opveje den Arbejdsløshed, som skabes i andre Erhverv, og som efter alt at dømme i en meget nær Fremtid vil antage endnu større Dimensioner.

Man hører af og til haanende Bemærkninger om Frihandelens Fallit, og at den har ført os til den nu herskende Elendighed. Dette er misvisende Tale. Sandheden er den, at Frihandelen aldrig har været *helt* gennemført, og at i samme Grad som Landene forhindrede den frie Vareudveksling — altsaa fjernede sig fra Frihandelens Princip — ved højere Toldmure og Importforbud, *i samme Grad steg de økonomiske Vanskeligheder og Folkenes Nød.*

De Herrer Statsmænd, som har ført Verden ud i denne golde Ørken, hvorfra de ikke synes at kunne finde Vejen tilbage, har paataget sig et stort Ansvar og har meget at sone. Og de burde erindre, hvorledes det er gaaet tidligere Forsøg paa fra Statsmagtens Side at »regulere« Handelen mellem Folkene for at tvinge dem til Selvforsyning. Vi har sørgelige Erfaringer i den Retning fra den saakaldte »Merkantilismens Periode«. Denne Periode i Europas Historie brød ynkeligt sammen i den rene Elendighed i Slutningen af det attende Aarhundrede og afløstes af en stærk Frihedsbevægelse, hvor den friere Handel atter sattes i Højsædet.

Meget tyder paa, at vi staar over for et lignende Sammenbrud nu. Men det kan jo hænde, at de, der spiller Hovedrollerne paa Verdensteatret, foretrækker at dække over Fiaskoen ved at styrte Verden ud i en ny Krig, der paafører Folkene endnu større Lidelser.

Fr. N.

Hvordan virkede Ferie-Udvidelsen?

	Antal ledige 1933	Antal ledige gnstl.	Ledighed i pCt.	Antal ledige 1934	Antal ledige gnstl.	Ledighed i pCt.	Antal ledige 1935	Antal ledige gnstl.	Ledighed i pCt.	Antal ledige 1936	Anlal ledige gennemsnitlig	Antal ledige i pCt.
15. Januar	762			558			508			408		
31. Januar	721			599			558			456	462	
15. Februar ...	779			588			562			491		
28. Februar ...	737			600			516			493		
15. Marts	729			547			457			595		
31. Marts	639	702	18,8	630	555	14,8	411	467	12,1	570	564 466	11,78
15. April	765			527			468			528		
30. April	643			526			404			393		
15. Maj	629			478			399			336	372	
31. Maj	619			495			388			368		
15. Juni	593			493			387			294		
30. Juni	555			463			298			236		
15. Juli	576			447			253			248		
31. Juli	663	622	16,68 Ferietid	533	494	12,9 Ferietid	277	308	7,98 Ferietid	297	307	7,76 Ferietid
15. August	719			536			327			366		
31. August	660			527			368			403		
15. September .	616			522			391			328		
30. September .	569			531			354			303		
15. Oktober ...	573			534			339			336		
31. Oktober ...	513			488			358			314		
15. November .	515	523	14,0	407	461	12,0	284	344	8,91	285	313	7,91
30. November .	389			282			295			254		
15. December..	417			400			321			285		
31. December..	589			525			407			402		

Medlemstallene: 1933: 3729. 1934: 3818. 1935: 3859. 1936: 3957.

Af ovenstaaende Tabel kan man danne sig et Skøn over, hvordan den ved Aftalen i Efteraaret 1934 gennemførte Udvidelse af Ferien fra 6 til 9 Dage har virket. Somrene 33 og 34 er med 6 Dages Ferie, Somrene 35 og 36 er med 9 Dages Ferie.

For saavel 33 som 34 gælder det, at Ledigheden *i Ferieperioden* ligger et Par Points lavere end i Perioden fra Nytaar til Feriens Begyndelse, men i 35 og 36 ligger Ledigheden i Ferieperioden mere end 4 Points lavere end i Perioden fra Nytaar til Ferien.

For 33 og 34 er Ledigheden i Ferieperioden *større* end i *Efteraars*perioden, men i 35 og 36 er Ledigheden i Ferieperioden *lavere* end i Efteraarsperioden.

Alt ialt synes disse Tal at godtgøre, at Udvidelsen til de 9 Dages Ferie foruden at give den længere Ferie til *alle de ferierende* tillige har givet Beskæftigelse i Ferieperioden til ca. 80 Kolleger udover den tidligere Feriebeskæftigelse.

Ved det Tarifforslag, der har været til Afstemning, er Ferieordningen yderligere forbedret og vil ogsaa betyde en lille Forøgelse af de feriemæssige Beskæftigelsesmuligheder. Men det maa fortsat tilstræbes at tilvejebringe en Aftale, der gør 12 Dages Ferien til Normen. Dette lykkes forhaabentlig senest ved *næste* Tarifrevision.

Sigv. Hellberg.

Var det et Pletskud?

Det har vakt stor Forargelse i konservative Kredse, at Socialminister Ludvig Christensen har udtalt Formodning om, at man i visse Kredse ikke ønsker Arbejdsløsheden afskaffet, fordi man er tilfreds med de nu eksisterende Forhold, hvor der saa rart kan sigtes og vrages mellem den store Flok af arbejdsvillige, som nu banker paa Arbejdsgivernes Døre.

Hvad er vel bedre egnet til at gøre Arbejderne lydige og medgørlige end netop Frygten for at blive kastet ud i de overflødiges talløse Skare? Arbejdsgiverne har endnu ikke glemt den korte Tid — o, salig Ihukommelse! —, da Forholdet var omvendt, nemlig under Verdenskrigen, da de maatte overbyde hverandre for at faa den nødvendige Arbejdskraft. Nu kan de faa ti for én til en billig Pris — og en saadan Chance opgiver man da ikke uden Modstand.

Den Ivrighed, hvormed konservative Folketingsmænd forleden krævede en Undskyldning af Ministeren, kunde tyde paa, at det var et Pletskud, han affyrede. Han havde ingen Undskyldning at give — sagde han. Nej, naturligvis ikke. Der findes nemlig ingen anden naturlig Forklaring paa Modstanden mod Foranstaltningerne til Arbejdsløshedens Bekæmpelse.

Dr. Ensom.

Afdød Kollega

Stereotypør *O. Wassmann*, Nakskov, er Tirsdag den 23. Februar afgaaet ved Døden paa Nakskov Sygehus efter en Operation for en Byld paa den ene Skulder. Der stødte Blodforgiftning til, og W., der hidtil har været sund og kraftig, bukkede i Løbet af faa Dage under for Sygdommen. Wassmann, der var 54 Aar gammel, var Københavner, Søn af Stabssergent Wassmann, og havde lært hos Ihrich. Han efterlader sig Hustru, men ingen Børn. Bisættelsen foregik Onsdag den 24., hvorefter Baaren førtes til Nykøbing F., hvor Ligbrændingen fandt Sted. *M. Nielsen.*

Tarifsituationen.

Efter at Forhandlingerne for en Række Fag ikke har ført til noget Resultat, vil der formentlig nu fra de respektive Organisationer blive fremsendt Frigørelsesvarsler, og det kan da forventes, at Forligsmanden vil gøre Forsøg paa at tilvejebringe Overenskomster.

Noget nærmere om Udsigterne for en heldig Løsning af denne Forligsmandens Opgave kan naturligvis for nærværende ikke siges. For vor Tarifs Vedkommende gælder i alt væsentligt ogsaa det ovenanførte.

Sigv. Hellberg.

Københavns Afdeling.

Ordinær aarlig Generalforsamling

afholdes i

Sætternes Underafdeling,
Trykkernes Underafdeling og
Kvindernes Underafdeling

snarest gørligt efter *18. Marts.* (Tarif-Situationens Udvikling vil være medbestemmende for de endelige Data, der senere vil blive meddelt).

Dagsorden i Henhold til Lovene. *Styrelserne.*

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

Fagbevægelsens Værk

I en Tid, hvor Fagbevægelsen har trange Kaar — ikke alene i de diktatorisk styrede Lande, men ogsaa dér, hvor Demokratiet raader — kan det have sin Interesse at se lidt paa, hvad Fagbevægelsen har betydet for Arbejderne op gennem Tiderne.

Den almindelige Forklaring af Samfundets økonomiske Virksomhed gaar ud paa, at den tjener Tilfredsstillelsen af Menneskenes forskellige Behov. Heri er ogsaa indbefattet Arbejdet, thi det er Menneskenes Arbejdskraft, fysisk og aandeligt, som gør det muligt at bruge Produktionsmidlerne i Samfundets økonomiske Liv. Uden Arbejde ophører enhver Eksistensmulighed.

Menneskene arbejder dog ikke alene for Nutiden, men ogsaa for Fremtiden. Det ene Slægtled bygger sin Eksistens paa det foregaaende Slægtleds Arbejdsresultater, som nyttiggøres og udbygges videre ved Hjælp af nye og bedre Metoder. Paa denne Maade forvandles hele Samfundsprocessen, som uundgaaelig virker tilbage paa Menneskenes Stilling i Samfundslivet.

Saa længe Samfundets økonomiske Apparat havde Haandværket som organisatorisk Grundlag var Adgangen til at bruge Produktionsmidlerne forholdsvis let. Men efterhaanden som Tekniken trængte frem og det økonomiske Apparat voksede, blev det vanskeligere. For at bruge og udnytte dette Apparat kræves der Samarbejde af mange Mennesker. Under disse Forhold var det umuligt for den store Masse af den arbejdende Befolkning at drage Nytten af det økonomiske Apparat. Dermed opstod der et Skel mellem dem, som ejede Produktionsmidlerne og dem, som brugte dem, henholdsvis Arbejdsgiverne og Arbejderne. Ejendomsretten til Produktionsmidlerne giver Arbejdsgiveren, som nu begyndte at optræde, Forrettighed som selvbestemmende Retsperson i Arbejdsforholdet. Den, som ikke har nogen Ejendomsret til Produktionsmidlerne, er ufri og bunden.

Der opstaar paa dette Udviklingstrin, som kun ligger et Par Hundrede Aar tilbage i Tiden, en ny Arbejdsorden, som knytter den ejendomsløse Befolkning til Produktionsmidlerne, nemlig *Lønsystemet*, som er den moderne Kapitalismes fortrinsvise Udbytningsform. De ejendomsløse, som er nødt til at sælge deres Arbejdskraft for at kunne leve, knyttes ved Lønsystemet til Kapitalismen. Efterhaanden trænger dette System sig frem paa alle Omraader — i Haandværket, Landbruget, Handelen, kort sagt overalt.

Pengelønnen var for Arbejderne i Kapitalismens første Tid Symbolet paa en vis Frihed. Men den første Generation af Industriarbejdere arbejdede under saa umenneskelige Forhold, at de ofte blev grebne af Fortvivlelse og gjorde Oprør, som voldte store Ødelæggelser. Først den anden Generation af Løntagere kan betragtes som Industriarbejdere i dette Ords egentlige Betydning. De gjorde de første Forsøg paa at hævde sig gennem Sammenslutning i *Organisationer*. Denne Generation bliver ogsaa efterhaanden fastere knyttet til Industrien. Der opstaar en ny Arbejdertype, som indenfor den givne økonomiske og sociale Ramme grundlægger og udvikler de stedlige Fagforeninger og kooperative Sammenslutninger. Samtidig vaagner ogsaa Klassebevidstheden blandt Arbejderne, som gribes af den Tanke at skaffe sig Indflydelse i Staten og Samfundet gennem politisk Bevægelse og Organisation.

I den tredie Generation af Løntagere, hvis Antal stadig øges med Industriens Vækst, begynder den aandelige og moralske Udvikling af den moderne Industriarbejderklasse. De politiske og sociale Ideer faar større og større Betydning for Arbejderbevægelsen.

Den videre Udvikling har ført til den fjerde Generation af Lønarbejdere, som i vor Tid forsøger at omdanne Samfundet i socialistisk Retning i alle Lande — skriver den norske Landsorganisations Medlemsblad. Lønarbejderne, Haandens og Aandens Arbejdere, har alle Vegne, hvor de ikke er blevet slaaet ned af den politiske Reaktion, Fascismen og Nazismen, ved forenede Kræfter arbejdet sig op fra at være en ringeagtet, af Nød og Elendighed knuget Klasse, til at være en bestemmende Magt i Staten og Samfundet. Arbejdets Kollektivisme, Fællesfølelsen af alle byggende Kræfter i Samfundet staar foran sit endelige Gemnembrud. I de fleste Lande har Arbejderne skaffet sig en vis lovlig Beskyttelse i Tilfælde af Arbejdsledighed, Sygdom, Ulykke og Alderdom. Arbejdernes Stilling i Samfundet er helt anderledes end før. En Arbejdsløshed, som den, vi har haft i de senere Aar, *vilde før have omstødt alle Løn- og Arbejdsbetingelser* og paany indført den brutale Lov om Tilbud og Efterspørgsel paa Arbejdsmarkedet. Ogsaa paa andre Omraader er Arbejderne mere beskyttet end tidligere. De dør ikke længer som Fluer i en ung Alder. Arbejdsgivernes Almagt i Bedrifterne er forlængst forbi i de demokratiske Lande. Der er sat en Stopper

for Bedrifts-Autokratiet. Arbejderne og Funktionærerne i Bedrifterne er retsbeskyttet. Arbejderne er ikke længer en underkuet Masse af Pjalteproletarer, men levende Bestanddele af Samfundet.

Dette er i væsentlig Grad et Resultat af Fagbevægelsens Arbejde og Virksomhed. Det er den organiserede Arbejderklasse og dens Organisationer, *i første Række Fagbevægelsen,* som gennem fredelige Forhandlinger og aabne Kampe har løftet Arbejderklassen op fra Mørket til Lyset, fra Underkuelse til Magt og Indflydelse.

Dersom Arbejderklassen bare *vil,* er Samfundet nødt til at styres i Overensstemmelse med dens Interesser. Det kommer bare an paa Viljen.

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

Et Referat

I Referatet af Aarhus Lokalafdelings Generalforsamling i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« har Sekretæren, Harald Jensen, tilladt sig, for at bruge et pænt Udtryk, at referere mine Udtalelser paa Generalforsamlingen usandfærdigt. Om det er bevidst eller ubevidst, skal jeg ikke udtale mig om. Jeg har ikke udtalt, at Demokratiets Kamp i Spanien ikke vedkom danske Arbejdere. Det, jeg paatalte var, at det ikke er Fagforeningens Opgave — i dette Tilfælde en tysk Emigrant — at understøtte deres Rejse til Spanien for at kæmpe for Regeringen. At det er et underligt Standpunkt, jeg har, kan jeg ikke forstaa, for det samme har Fællesorganisationen her i Byen, for ellers vilde denne vel sagtens have givet ham Rejsepengene. Hvorfor, H. J., imødegik du mig ikke paa Generalforsamlingen, dette havde dog været mere naturligt i Stedet for den lumpne Maade, som det er foregaaet her, men du hylder maaske det gamle Ordsprog, der siger, at har en Løgn først faaet 24 Timers Forspring, er den ikke let at gendrive og slet ikke, som i dette Tilfælde en hel Uge. Jeg troede ogsaa, at du var saa meget Fagforeningsmand, at du vidste, at en Sekretær i sine Referater ikke kan tillade sig at være partisk, men du er maaske ogsaa paa dette Omraade blevet ensrettet i den sidste Tid. Hvad Afstemningen angaar, at der kun var 2, som delte mine Synspunkter i denne Sag, kan jeg oplyse dig om, at der er flere Kolleger, som efter at have læst »Typ.-Tid.« og uden Opfordring fra min Side har meddelt mig, at de stemte sammen med mig. Saa hvor du faar Tallet 2 fra, maa du selv se at klare.

Aarhus. *7178, Aaris Petersen.*

Liste A

er

Arbejdernes Liste

ved

Kommunevalget.

Vi kalder

alle til Valgurnen!

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Den sydafrikanske Typograf-Union,

der hører hjemme i Johannesburg, er fornylig indmeldt i Internationale. Unionen tæller 6700 Medlemmer, omfattende alle Grene af de grafiske Fag; af disse 6700 Medlemmer er ca. 2600 faglærte og 500 Lærlinge, medens Resten er ufaglærte og Hjælpearbejdere. Saavel i den indre Opbygning som i Forholdet til Arbejdsgiverne har Unionen haft England til Forbillede. Der findes et saakaldt »Forenede Erhvervsraad«, som holder Møde en Gang om Aaret og behandler alle almindelige faglige Spørgsmaal. Medlemsbidraget er inddelt i tre Satser, svarende til tre forskellige Satser Understøttelse samt med Forskel i Rettighederne ved Udøvelse af Stemmeret indenfor Organisationen, hvis vigtigste Afdelinger findes i Bloemfontein, Bulawayo, Kapstaden, Durban, East London, Johannesburg, Kimberley, Port Elisabeth, Pretoria og Salisbury; af disse Afdelinger er naturligvis Kapstaden den betydeligste.

Unionen ledes af en Præsident, to Vicepræsidenter og en Generalsekretær, der alle vælges ved Urafstemning. Generalsekretæren varetager den daglige Administration af Unionen.

Medlemsbladet, der hedder »South African Typo Journal«, udkommer een Gang om Maaneden i indtil 48 Sider Oktavformat. Alle grafiske Forbund i Storbritannien med Kolonier har fortrinsvis Adgang til Bladets Spalter, for hvis Redaktion Generalsekretæren har Hovedansvaret.

Claus Boldt 60 Aar

Torsdag den 4. Marts passerede et af Aabenraa Lokalafdelings kendte Medlemmer, *Claus Boldt,* de 60 Aar — for de fleste et temmeligt skarpt Hjørne, men Claus kan sikkert gøre Springet baglæns og med samlede Ben! Sjældent ser man Kolleger i denne Alder gaa op i Organisationsarbejde, det være sig Forhandlinger, Møder, Fester o. s. v., med saadan Iver som Claus Boldt. Altid er han med, og til enhver Tid er han beredt til Raad og Daad, hvor saadant tiltrænges af Kolleger.

De første vage Begyndelsesgrunde i Gutenbergs vanskelige Kunst tilegnede Boldt sig paa daværende »Sønderburger Zeitung«, hvor han udlærtes i 1896, saaledes at han i Efteraaret kunde have fejret 40 Aars Svendejubilæum, en stor Dag, som vist blev udskudt til 60 Aarsdagen (!). Som enhver zünftig Svend dengang, drog han derpaa til Tyskland, arbejdede dér forskellige Steder, indtil han omkring Aarhundredskiftet fik Plads paa »Hejmdal«, hvor han har arbejdet siden, kun afbrudt af et lille Sidespring som Restauratør i Sønderborg. Da Sønderjylland i 1920 overgik til Danmark, blev Claus Boldt Aabenraa Afdelings Formand og Kasserer, en Post, som han beklædte i flere Aar, og iøvrigt blev han i denne Tid ogsaa godt kendt af Kollegerne i det saakaldte »gamle Danmark« ved sin Deltagelse i Delegeretmøder, Fagmøder o. s. v. Og som et Bevis paa den store Popularitet, vort Fødselsdagsbarn nyder blandt Kollegerne her, kaaredes han ved Afdelingens nylig afholdte Generalforsamling atter til Afdelingens Formand. Og vi haaber og ønsker, at vi endnu i mange Aar maa nyde godt af Claus' Lyssind og Evne til at glatte og jævne, hvor der maatte fremkomme Ujævnheder, det være sig hos den samlede Afdeling, paa Arbejdspladsen eller hos den enkelte Kollega.

Til Lykke Claus! *Br. N.*

Regnskabs-Oversigt

for

Dansk Typograf-Forbund

Oktober Kvartal 1936

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Beholdning den 1. Oktober 1936	1.543,97
Ordinært Kontingent	413.342,90
Andre Indtægter	869,45
Tilskud fra Hovedkassen	31.314,55
Balance Kr.	447.070,87

Udgift:

Rejseunderstøttelse	2.134,45
Understøttelse paa Stedet	96.059,00
Understøttelse af Fortsættelseskassen	23.365,75
Understøttelse af Hjælpekassen	69.376,50
Sygeunderstøttelse	110.452,40
Begravelseshjælp	6.065,50
Andre Udgifter	9.593,00
Indsendt til Hovedkassen	128.482,95
Beholdning den 31. December 1936	1.541,32
Balance Kr.	447.070,87

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. Oktober 1936	3.289.179,17
Renter	54.367,47
Indsendt fra Afdelingerne	128.482,95
Statstilskud til B. A.	222.863,00
do. - Fortsættelseskassen	58.867,74
Refusion af Fortsættelseshjælp	8.435,79
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	943,32
do. - do. i Grafisk Teknik	2.960,00
Grafisk Revy	21,40
Bod	450,00
Afdrag paa Prioriteter	5.565,41
Prioritet i Ejendommen, Evaldsgade 3	30.000,00
Balance Kr.	3.802.136,25

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	31.314,55
Overfartsbilletter	254,00
Typograf-Tidende	8.635,76
Grafisk Teknik	7.596,82
Udgifter vedr. Oplysningsarbejdet	3.190,91
Legatunderstøttelser	385,00
Bidrag til Fagklasse	200,00
Lockoutbidrag til D. s. F.	7.953,75
Administrationsbidrag til D. s. F.	2.197,08
Kontingent til Dansk Luftværn	650,00
Bidrag til Borgbjergs Minde	200,00
Tarifforhandlinger	2.095,20
Voldgiftsretten	255,50
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	2.803,95
Kontorartikler	55,01
Lønninger og Honorarer	7.896,80
Rejseudgifter og Diæter	2.006,80
Porto	276,30
Tryksager	1.262,50
Telegram og Telefon	218,86
Bladhold	14,00
Bogbinder	152,00
Blomster og Kranse	50,00
Brandforsikring	4,65
Nedskrevne Obligationer	5.565,41
Laan til Ejendommen	30.000,00
Beholdning den 31. December 1936	3.686.901,40
Balance Kr.	3.802.136,25

København, 25. Februar 1937. *Ths. Pedersen.*

Landssammenslutningen af Maskinsættere

afholder Repræsentantskabsmøde Skærtorsdag den 25. Marts, Kl. 10 Fmd., i Parkhotellet, Jarmers Plads 3, København.

Foreløbig Dagsorden: 1. Protokol og Beretning. 2. Regnskab og Budget. 3. Vor Instruktionsvirksomhed. 4. Vore Meddelelsesmidler. 5. Indkomne Forslag. 6. Valg. 7. Eventuelt.

I Frokostpausen beses Maskinsætterskolen paa Teknologisk Institut under Ledelse af S. V. Rasmussen.

Forslag, som ønskes behandlet paa Mødet, bedes indsendt til Formanden senest 20. Marts. *Forretningsudvalget.*

Sjællandskredsens Maskinsættere

afholder aarlig Generalforsamling Søndag den 14. Marts Kl. 1½ paa Hotel »Børsen« i Ringsted.

Dagsorden: 1. Beretning og Regnskab. 2. Valg. 3. Lovændringer. 4. Sommerudflugten. 5. Eventuelt. *Styrelsen.*

GENERALFORSAMLINGER

Nykøbing M. Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling 18. Januar. Formanden, *Henry Ebbesen*, ønskede Medlemmerne et godt Nytaar, aflagde en kort Beretning over det forløbne Aar og fremlagde de to Regnskaber, der udviste følgende Balancer: Hovedkassen Kr. 1823,20, Lokalkassen Kr. 405,24. — Til Afdelingens aarlige Stiftelsesfest henlagdes 20 Kr., og man vedtog at afholde Festen Lørdag den 10. April. — Formands-, Næstformands- og Sekretærvalgene var Genvalg, ligesom de to Revisorer og Kontrahenterne til Soc.-Dem., Andelsbageriet, Arbejdernes Forsamlingsbygning og Svendeprøvekommissionen, alle genvalgtes. — Der forelaa en Skrivelse fra Soc. Forening om, med Henblik paa det forestaaende Byraadsvalg at opstille Kandidater. Afdelingen vedtog at genopstille Maskinsætter *O Pedersen.*

Efter Generalforsamlingen samledes Deltagerne ved et veldækket Smørrebrødsbord for at fejre den genvalgte Formand og Kasserer, *Henry Ebbesen*, der har fungeret uafbrudt i 30 Aar. Der faldt mange Lovord om Jubilaren, som fik overrakt en lille Erkendtlighed fra Afdelingens Medlemmer. Formanden havde flere Gange Ordet for at takke og opfriske Minder fra den lange Periode, og der herskede fra først til sidst en udmærket Stemning. *J. C.*

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Studiekredsen for Sættere begynder *i Aften* i Evaldsgade 3, Kl. 21^{15} pr. Leder bliver Paul Smidt og Deltagelsen er gratis. Da Indtegningslisten er overtegnet, har vi maattet stoppe for Tilgangen.

Møde for Trykkere paa Torsdag Kl. 21^{15} pr. Aftenens Taler er *Chr. Petersen*, der holder Foredraget »Fra Sætteri til Bogbinderi«. Det kan anbefales alle Trykkere at komme denne Aften. Lokalet aabnes Kl. 20^{30} og Faglitteratur er fremlagt.

Besøg paa »Social-Demokraten« Tirsdag den 16. Kl. 21^{15} pr. Billetter kan afhentes paa Kontoret. (Efter Forevisningen er der fælles Kaffebord).

Ordinær Generalforsamling afholdes Lørdag den 20. Kl. 20 Orla Lehmannsvej 2. Forslag, der ønskes behandlet, skal indsendes mindst 8 Dage i Forvejen til Styrelsen.

Styrelsen.

Idrætten er en Lykke

for de trange Gyders Beboere, skrev Aage Herman engang. Et Paralel til os Lærlinge, som Dag efter Dag arbejder i indelukkede Lokaler, hvor Luftforholdene som oftest er af en saadan

Art, at vi meget nemt kan paadrage os en af de efterhaanden ret hyppigt forekommende Erhvervssygdomme. Netop til Bekæmpelse heraf har vi *Idrætten*.

Mange har da ogsaa i Tidernes Løb forstaaet dette, og naar *Typografernes Sportsklub* i Aar kan fejre sin 50-Aars Bestaaen, er det i Virkeligheden det bedste Udtryk for, at netop *vort* Fags Udøvere har en saadan Idræt behov.

Mange — alt for mange — unge i Dag staar dog endnu beklageligvis paa et ganske andet Standpunkt, nemlig, at Balfaldera og Biografture er nok saa interessante. Det maatte da være en Opgave at vække disses Interesse for Idrætten. I denne Anledning har *Typografernes Sportsklub* stillet et ganske anseligt Antal Billetter til Raadighed for Lærlinge-Afdelingens Medlemmer — *fuldstændig gratis!* Da I jo sikkert alle har set det storslaaede Program til Klubbens store Stiftelsesfest, Lørdag den 13. Marts i Odd Fellow Palæets store Sal, hvortil Billetterne ellers koster 1 Krone, betvivler vi intet Øjeblik, at Kontoret vil blive bestormet Fredag d. 5., Mandag d. 8. samt Fredag d. 12. Marts, hvor Billetterne da vil blive udleverede til interesserede Kammerater mod Forevisning af Medlemskort.

Sluttelig rettes herigennem en hjertelig Tak til *Typografernes Sportsklub* for den Venlighed, der ved denne Lejlighed er vist os, og vi haaber da ogsaa, at den maa bære sine Frugter. *Egon O. Olsen.*

STYRELSESMØDER

Københavns Afdeling.

25. Januar. En opstaaet Uoverensstemmelse hos et Firma havde medført en kortvarig Arbejdsstandsning og derefter Bilæggelse af Uoverensstemmelsen og Oprettelse af Overenskomst. — Refereredes bilagt Uoverensstemmelse mellem et Firma og dets Personale vedr. Personalets naturlige Adgang til at forsyne sig med Øl, Mælk m. v. til Spisepauserne; der var tilvejebragt en for Personalet nogenlunde tilfredsstillende Ordning. — En Sætter var engageret, uden at det var tilkendegivet ham, at det var medhjælpsvis Arbejde; der krævedes derfor Opsigelsesvarsel; da der syntes at være nogen Uklarhed i Sagen, var den bilagt med een Uges Løn til Sætteren *efter* dennes Fratræden. — Det svenske Forbund anmoder om Organisationens Medvirken til Udveksling af en svensk Trykker med en dansk. Søges ordnet. — Et Par Jubilæumsspørgsmaal behandledes. — Sager ang. hvilende Ret behandledes. — Tarifforhandlingerne refereredes, og det foreliggende Forslag drøftedes; der indkaldes Generalforsamling til Drøftelse af Forslaget. — Mødet hævet.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Paaskearrangementet finder Sted Skærtorsdag og Langfredag. Nærmere Program i næste Nr. af »Typ.-Tid.«.

De 4000 overfløjet. I Løbet af det sidste Aar er Medlemstallet i København steget med næsten et Par Hundrede (fra 3957 til 4132). Antallet af Haandsættere er vokset fra 1488 til 1544, Maskinsættere fra 455 til 467, Trykkere fra 898 til 937, kv. Tr.arb. fra 608 til 646, mdl. Tr.arb. fra 347 til 382 medens Antallet af Stereotypører er *dalet* fra 161 til 156; dette sidste talmæssige Forhold maa dog forstaas som en mere *tilfældig* Bevægelse, idet Stereotypørbranchen ellers normalt har været voksende fra Aar til Aar. *s. h.*

Vendepunkt eller Tilfældighed? Ledigheden i vort Fag har jo gennem Aarene 1934, 35, 36 været stedse dalende, Beskæftigelsen stedse stigende. Den 15. Januar 1933 havde vi *i København* 762 ledige; Ledighedstallet paa den samme Dato i 34, 35, 36 og 37 var hhv.: 558, 508, 408, *394*.

Pr. 31. Januar var Tallene: 1933: 721 ledige; samme Dato i 34, 35, 36, 37 hhv.: 599, 558, 456, *506*.

Pr. 15. Februar var Tallene: 1933: 779 ledige; samme Dato i 34, 35, 36, 37 hhv.: 588, 562, 491, *502*.

Medens vi altsaa i flere Aar ved hver Opgørelse kunde konstatere, at Ledighedstallet var *mindre* end Tallet samme Dag Aaret forud, er der nu siden Nytaar sket en Stabilisering eller endog en lille Stigning.

Der tales jo om, at Højkonjunkturen maa være ved at være slut og Nedgang forestaaende. Rustningsaktivitet, Restriktioner, Valuta-Værdiændringer m. v. gør det dog helt usikkert at bedømme Forholdene.

Maaske er ogsaa ovenstaaende Tal en Tilfældighed? Vi vil jo helst haabe det. *s. h.*

Folke-Universitets-Foreningen afholder i Foraarshalvaaret 1937 2 Foredragsrækker:

I. *»Spanien«*, 4 Forelæsninger med Lysbilleder og Spørgetime, nemlig:

1—2. Lektor, cand. mag. *Einar Storgaard: »Spaniens Natur og Kultur«, Torsdagene d. 11. og 18. Marts.*

3—4. Dr. *Gunnar Leistikow: »Spaniens Økonomi og Politik«, Torsdagene d. 1. og 8. April.*

II. *»Hvilke nye Erhvervsmuligheder har Danmark?«*, 4 Forelæsninger med Spørgetime, nemlig:

1—2. Kontorchef i Statistisk Departement, cand. polit. *H. N. Skade: »Byerhvervenes Muligheder«, Tirsdagene d. 16. og 23. Marts.*

3—4. Landbrugskandidat *Aage Lund-Rasmussen: »Landbrugets Muligheder«, Tirsdagene d. 30. Marts og 6. April.*

Alle Forelæsninger afholdes *Kl. 20¼ pr. i Universitetsannexet, Auditorium B, Studiestræde 6 o. G.*

Adgangskort kan i begrænset Antal faas gratis paa Kontoret Evaldsgade 3.

Den franske Fagbevægelse. Den faglige Fællesorganisation i Paris, der nu tæller 1.100,000 Medlemmer mod 250,000 i 1936, har nylig afholdt Kongres, der formede sig som en magtfuld Demonstration for Arbejdernes Krav. I Ledelsen indvalgtes 22 Kommunister og 13 af den gamle frifaglige Retning.

Det norske Typograf-Forbunds 13. Landsmøde er fastsat til Mandag den 13. September og følgende Dage.

Den eneste Vej. At der ogsaa findes fornuftige Mennesker blandt Generalerne, giver General *Smuts*, der er en af de førende Politikere nede i Sydafrika et smukt Bevis for. I en Tale, han holdt forleden, sagde han:

Den eneste Vej til at bevare Freden er at aabne Bommene for den internationale Handel og gensidig fjerne Toldmurene, som skiller Landene.

Typer af Glas. Tyskerne arbejder med Problemet at fremstille Typer af Glas. Ogsaa i Japan er man optaget af dette Problem, og dér skal man være kommet saa langt, at disse Typer skal have bevist deres Brugbarhed.

Saa kan der blive mere Bly til Kugler og Granater.

En Gutenberg-Film. Filmsselskabet U. F. A. skal have under Overvejelse at indspille en Film til 500-Aars Jubilæet i 1940. Den skal skildre Gutenbergs Liv og hans Værk.

Broderkærlighed og gensidig Hjælp er nødvendige Betingelser for det menneskelige Samfund.

Valgdagen den 9. Marts er Kontorerne lukkede

Typografernes Sportsklub

50-Aars Jubilæumsfest

Lørdag den 13. Marts Kl. 20.15
i Oad Fellow-Palæets store Sal

Johan Svendsen: Festpolonaise.
Offenbach: Orfeus i Underverdenen.

Prolog af Hr. Niels Nielsen, fremsiges af Forfatteren.

Dame-Motionshold.
Fremføres af Fru Else Christoffersen.
Musikledsagelse: Frk. Else Rasmussen.

Typografernes Sangforening.
Dirigent: T. Sandorff.
a. Oscar Borg: Hav.
b. A. Geibel: Kentucky.
c. M. May: Mandolinen.

Herre-Motionshold.
Fremføres af Hr. M. A. Christensen.

Dame-Elitehold.
Lærerinde: Fru Else Christoffersen.
Musikledsagelse: Frk. Else Rasmussen.

Gutenbergkoret.
Dirigent: Kapelmester Cai Wendelboe-Jensen.
a. Skotsk Folkevise: Skotsk Krigssang.
b. H. Pfeit: Nattlig sång.
c. R. Sieczynski: Wien, du Stadt meiner Traüme.

Herre-Elitehold.
Lærer: M. A. Christensen.

Finale.

Bal til Kl. 4.
Richard Stangerups Orkester.

Billetter til Opvisningen 1 Kr. - Baltegn 1,50 Kr.

Billetter kan erholdes hos Medlemmerne, Inkassatorerne eller paa Forbundskontoret, Evaldsgade 3, samt pr. Telefon Helrup 2725, Nora 266 u, Valby 2294 v og Øbro 3773.

For Lærlinge, der ønsker at overvære Opvisningerne, vil der ved Henvendelse paa Forbundet staa en gratis Billet til Disposition.

Instruktionsmøde for Maskinsættere

Holstebro Dagblads Maskinsætteri paa Søndag Kl. 9.30 Fmd.
Instruktør: **Møller-Madsen,** Odense.
Kl. 1 holder **N.Th. Svendsen,** København, Foredrag: Typografen ved Sættemaskinen.

Odense
Søndag den 14. Marts Kl. 10 Fm.
Mødet afholdes i Fyns Stiftstidendes ny Maskinsætteri (Indgang fra Vestergade).
S. V. Rasmussen, København, vil demonstrere Maskinsætterprøven.

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg.

Fagligt Oplysningsmøde

Nykøbing Falster paa Søndag
Kl. 10 paa Hotel »Valdemar«

Ved Branchemøderne taler for: *Haandsætterne:* **Viktor Peterson.** *Maskinsætterne:* **S. V. Rasmussen.** *Trykkerne:* **Rud. Calberg.** *Hjælpearbejderne:* **Johs. Hansen.**

Kl. 2 Eftermiddag Fællesmøde for alle Brancher.

Montør **Norland** taler.
Derefter taler Forbundets Næstformand **O. A. Lundin.**

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13 samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30.

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.
Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 25. Februar: Brønderslev 200,00, Helsingør 500,00, Roskilde 500,00; 26. Februar: Nakskov 500,00, Skanderborg 300,00; 1. Marts: Assens 500,00, Kolding 1000,00; 2. Marts: Odder 250,00, Skjern 150,00, Stege 100,00.

København, den 2. Marts 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.
København: Trykker Erik Edmund Knudsen, udl. 20. 2. 37. hos E. Kristensen (arb. s. St.), Trykker Thorkild Ivan Mortensen, udl. 16. 2. 36. i Knudsens Bogtr. (arb. s. St.).
Aarhus: Sætter-Trykker Max Aaboe Sørensen, udl. 1. 5. 27. hos Aaboe Sørensen, Ry (tidl. Medlem). Brønderslev: Sætter Niels Sigurd Christensen, udl. 1. 3. 37. i Vends. Bogtrykkeri. Slagelse: Trykker Tormod Willemoes Petersen, udl. 15. 2. 37. i Sorø Amtstid.

Tiltraadte.
København: 3666 Helge Højlund fra Middelfart (arbl.), 233 Kj. Duelund fra Lyngby (Kaaber), 5444 Karl Richert fra Tønder (Hertz), Hj.arb. Jørgen Petersen fra Skotøjsarbejderne

Kun de originale
E. L. SÆTTERIMØBLER
betyder en virkelig Modernisering af Sætteriet ved et helt gennemført System ... ...
ERIK LEVISON'S Specialværksteder for moderne Sætterimøbler

(Bording), Hj.arb.ske Edith Lomborg fra Kv. Arb. Forb. (Eg. H. Petersen).

Aabenraa: 6454 Jürgen Andresen (syg). Aarhus: 5816 Knud Lorentzen (P. Busch). Haderslev: 7306 Chr. Kolmos (A/S Modersmaalet). Helsingør: 7138 Poul Richardt Jensen (arbl.), 6667 Emil Petersen (arbl.). Kolding: 7957 Holger Dahl (arbl.). Nakskov: 7024 Herløv Rasmussen (arbl.). Odense: 7217 Warberg Rasmussen (Fyns Stiftsbogtr.). Ribe: 3234 Poul Egevang Madsen (arbl.). Svendborg: 3361 Hans Gunnar Olsen (arbl.).

Fratraadte.

København: 6454 Jørgen Andresen til Aabenraa (syg), 5478 Aage Mikkelsen til Dansk Arb. Forb., 1571 Svend Johansen paa Rejse, 7246 W. Jørgensen paa Rejse, 709 E. Hertzum paa Rejse, 7826 Børge Lundahl paa Rejse, 3332 Kaj Jørgensen paa Rejse, 3234 Poul Madsen til Ribe, 6669 Emil Petersen til Helsingør, 6608 Arne Nielsen til Holbæk, 5816 Knud Lorentzen til Aarhus, 5287 Gregor Wigh til Hillerød.

Aarhus: 5352 Johs. Hestbek paa Rejse. Assens: 2210 Gurli Chrisensen til Kbhn. (arbl.). Esbjerg: 5394 Johs. Jensen paa Rejse. Hobro: 5801 Ejvind Tjagvad paa Rejse. Maribo: 3361 H. G. S. Olsen til Svendborg (arbl.). Sønderborg: 7306 Chr. Kolmos til Haderslev i Pl. Viborg: 5376 P. Madsen til Thisted i Pl., 7466 Knud Winther paa Rejse.

Udmeldte.

Aalborg: 3965 Holger Hansen (Bogtrykker). Odense: 5115 Karen Marie Bjerg.

Død.

Nakskov: 1490 Olf. Wassmann.

KLUB-ANNONCER

Trykkeriarbejdernes Klub

Indbetaling af Kontingent samt Optagelse af nye Medlemmer finder Sted Fredag den 5. Marts Kl. 5½—6½ i Café Standseren, Nørre Farimagsgade 76. *Styrelsen.*

Typografernes Sangforening

Prøve Søndag den 7. Marts Kl. 10—12 i Sanglokalet.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

Aarlig Generalforsamling afholdes Søndag den 21. Marts 1937 Kl. 11 Fm. i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ordinær Generalforsamling afholdes Onsdag den 31. Marts 1937 Kl. 8, Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden. *Styrelsen.*

ANNONCER

Ung Trykker,

som i Dag bliver ledig, søger Stilling; kendt med alt indenfor Akcidenstrykkeri, vant til at arbejde selvstændigt, 10 Aar ved Faget. Billet mrkt. »52« modtager Ekspeditionsk.

Linotype-Sættemaskine

brugt, men i god Stand, engelsk Model, sælges meget billigt, naar Handel kan ske hurtigt. Kan beses ved Henvendelse i Billet mrkt. »51« til Ekspeditionskontoret.

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde • Telf. Centr. 10291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8

Kjøbenhavn K. • Telefon Central 39 og 5539

GRAFISK COMPAGNI

CENTRAL 777 - 11395 - 14577

Grafisk Fagforretning • Eget Skriftstøberi • Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....

Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 10 KØBENHAVN DEN 12. MARTS 1937 64. AARGANG

Typografernes Sportsklub fylder 50 Aar

Henning Jensen
Formand siden 1929

I Morgen, Lørdag den 13. Marts, fejrer Typografernes Sportsklub sit 50-Aars Jubilæum med en stor Gymnastikopvisning i Koncertpalæet.

Det maa betragtes som en Begivenhed, at en Haandværkerklub kan fejre et saadant Jubilæum. I Slutningen af 80'erne oprettede næsten alle Fag hver sin Sportsforening, men de er alle forlængst opløste, kun »Typograferne« forstod at holde Liv i deres Sportsklub.

Typografernes Sportsklub stiftedes ved et Møde Søndag den 13. Marts 1887 paa Initiativ af Journalisterne *Staal* og *A. C. Meyer*, cand. phil. *Hermann Trier* og Fuldmægtig *Heilbuth*. Der meldte sig straks et stort Antal Typografer (ca. 70), og de begyndte paa Boldspillet ude paa Blegdams Fælled. Gymnastiken paabegyndtes først et Par Aar senere, idet Skoledirektionen og Inspektører stillede sig uvillig overfor Udlaan af Skolernes Gymnastiksale. Først i December 1889 lykkedes det at paabegynde Gymnastiken i Gymnastikskolens Lokale, Sølvgadens Kaserne, men da det krævede store Udgifter, maatte Kontingentet sættes op fra 35 til 50 Øre pr. Maaned. Allerede i April 1890 holdtes den første Gymnastikpræsentation. I Slutningen af Marts 1891 kunde Klubben fejre sin Faneindvielse, men herefter sygner Klubben hen. Interessen for Boldspil og Gymnastik daler, indtil den helt ophører. Medlemsantallet var da svundet ind til 11. Men med en Kassebeholdning paa 55 Kr. eksisterede Klubben dog stadig væk.

I December 1894 sammenkaldtes Typograferne til Møde ved Opraab i »Typ.-Tidende«. Paa dette Møde meldte ca. 80 Typografer sig ind i Klubben, og med Overretssagfører *Laur. Jessen* som Formand kom der atter Liv og Fart i Foreningen. I 1897 traadte Klubben første Gang frem for Offentligheden ved en Fest, der afholdtes i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej, og i 1898 deltog »T. S.« med Glans i en stor international Gymnastikfest paa Østerfælled.

Medens Klubben stadig var uheldig i sine Boldkampe, vandt den mange Sejre i Gymnastikkonkurrencer, bl. a. over Slagelse Gymnastikforening (1900) og Esbjerg Gymnastikforening (1903).

I 1903 ophørte Boldspillet helt og Svømning paabegyndtes paa Orlogsværftet under Hr. *Ditlev Nielsens* Ledelse. Igennem 18 Aar var Ditlev Nielsen Klubben en udmærket Lærer.

I September 1909 oprettedes Klubbens Damehold, der gennem mange Aar blev ledet af vor forhenværende Kollega, *Axel Storm*, med stor Dygtighed. Blandt andet har han 2 Gange vundet det københavnske Mesterskab ved Kvindegymnastikturneringen. Ogsaa for Herreholdet har Axel Storm været en god Lærer.

Igennem Aarene har »T. S.« deltaget i de københavnske Gymnastikturneringer uden dog at kunne gøre sig gældende overfor de store Foreninger, der har langt større Medlemsantal og derved bedre Betingelser for at samle et dygtigt Hold.

Ved en Omtale af »T. S.'« Historie maa man mindes afdøde *Vilh. Brejner*, der i 25 Aar sad i Bestyrelsen — deraf 21 Aar som Formand. For hans store Interesse og Arbejde skylder Klubben ham megen Tak. Ligeledes fortjener *A. Andreasen* at nævnes; i 20 Aar — deraf 18 Aar som Kasserer — har han trofast arbejdet for »T. S.« i Gymnastikens Interesse. Og *Martin Sørensen*, der har været med til at stifte Klubben og nu staar som 50 Aars Jubilar, skal ogsaa nævnes med Hæder.

Man kunde blive ved at nævne Navne, men vi maa henvise til vort Festskrift, der sælges som Program til Opvisningen i Morgen.

Typografernes Sportsklub staar nu ved sit 50-Aars Jubilæum stærk og livskraftig og med det højeste Medlemsantal, den hidtil har haft.

Med Hr. *A. Christensen* og Fru *Else Christoffersen* har vi de dygtigste Lærerkræfter, der med stor Lyst og Energi gaar op i deres Gerning.

Det vil glæde os, om de mange Kolleger, der gennem Aarene har været Medlem af »T. S.«, vil komme til vor Jubilæumsopvisning i Morgen og opfriske gamle Minder. Paa Gensyn i Morgen Aften.

O. J.

Det blokerede Trykkeri i Rødkjærsbro

Som tidligere meddelt har vort Forbund set sig nødsaget til at erklære Blokade overfor Bogtrykker Valentin Nielsens Bogtrykkeri i Stationsbyen Rødkjærsbro nær Viborg.

I Virksomheden er — foruden Bogtrykkeren — beskæftiget 2 »Svende« til Lønninger, der ligger et godt Stykke under Fagets Minimalløn, og endvidere har Bogtrykkeren haft den Dristighed at paatage sig Udlæringen af 2 Lærlinge.

Ved et Besøg paa Gerningsstedet har jeg haft en Samtale med Bogtrykkeren for at faa Klarhed over Mulighederne for en Afslutning af Blokaden.

Hr. Valentin Nielsen bedyrede sit fredelige Sindelag, men erklærede sig absolut ude af Stand til at betale de Minimallønninger, vor Tarif fastsætter. »Det vilde være at underskrive min egen økonomiske Dødsdom,« sagde Hr. Nielsen sorgbetynget.

Det var en absolut Livsbetingelse for ham og hans Virksomhed, at han stadigvæk kunde underbyde andre Bogtrykkere. Ellers var Konkurrence umulig, og hans Kunder vilde og kunde iøvrigt ikke give en Skilling mere for de Kunstprodukter, der udgaar fra Virksomheden.

Det er temmelig sjældent at høre en Bogtrykker bedømme sit Arbejde og sin Kundekreds saa ringe. Det *maa* være noget ovenud sølle Arbejde, naar det ikke er den minimale Løn værd, som Tarifen fastsætter, og som de fleste Bogtrykkere endda forhøjer med personlige Tillæg.

Iøvrigt var Hr. Nielsen stærkt fortørnet over, at Forbundet blandede sig i hans Arbejdsforhold. Her gik det *saa* godt. Der raadede rigtignok den allerbedste Forstaaelse mellem Bogtrykkeren og hans to »Typografer« baade om Lønnen, Arbejdstiden og alt andet. De to gæve »Typografer« led ganske vist af den samme Mindreværdsfølelse som Bogtrykkeren, hvad Betaling angaar, men maaske er det netop derfor, at Hr. Valentin Nielsen synes, at Forholdene er saa idylliske.

Overfor Bogtrykkeren paapegede jeg det uforsvarlige i at udlære unge Mennesker i den blokerede Virksomhed, idet de jo ikke efter Udlæringen kunde blive optaget i Typograf-Forbundet og ikke kunde faa Arbejde i noget Bogtrykkeri, hvor Tarifen efterleves, men dette tog Hr. Valentin Nielsen sig saare let. Ansvaret for de unge Menneskers Fremtid laa ikke som noget tyngende Aag paa hans Skuldre. Det vigtigste for ham var, at han kunde udnytte deres Arbejdskraft i fem Aar, og derefter . . . . skulde det saamænd nok gaa . . . . paa en eller anden Maade. Nielsen var ligefrem optimistisk paa de unge Menneskers Vegne.

Selv om *han* maaske kan tage sig en Skuffelse paa dette Omraade let, kan det formodentlig ikke være Tilfældet med Lærlingene og deres Forældre. For dem drejer det sig jo ikke blot om billig Arbejdskraft til Hr. Nielsen, men nok saa meget om at sikre de unge Mennesker Muligheden for paa hæderlig Vis at tjene deres Brød i Fremtiden.

Det vilde sikkert ikke være helt uklogt af dem endnu engang at overtænke, om der ikke kunde findes en bedre Start end Oplæring i en blokeret Virksomhed.

Lidt Tænksomhed var ogsaa at anbefale de to »Typografer«. Helt sikker paa livsvarigt Ophold i den Nielsen'ske Virksomhed kan de ikke være, og hvis man ikke selv er i Besiddelse af det ringeste Gran af Solidaritetsfølelse, kan man jo heller ikke vente at finde Støtte, naar man selv trænger til den.

— — —

Da det paa nuværende Tidspunkt ikke er muligt at overbevise Hr. Valentin Nielsen om det fornuftige i at overholde Tarifen, er Virksomheden altsaa stadig blokeret for Tilgang af vore Medlemmer. *Ths. Pedersen.*

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

Afdød Kollega

I en Alder af 73 Aar er Sætter *Hans Jørgensen* afgaaet ved Døden. Afdøde var født i Midtsjælland; han arbejdede i mange Aar hos O. C. Olsen & Co., indtil han i Slutningen af 1929 gik paa Aldersrente. Afdøde var en pligtopfyldende Arbejder, som kun havde Venner blandt sine Arbejdsfæller. Begravelsen fandt Sted i Søndags Kl. 1 fra Philipskirken i Sundby, hvor Afdelingsfanen sænkedes over Hans Jørgensens Baare.

Et Referat

Da jeg formoder, at Aaris Petersen ikke er tilstrækkelig kendt udenfor Aarhus Bygrænser, bliver jeg desværre nødt til at beskæftige mig lidt med hans lille Opsats fra »Typ.-Tid.« sidste Nr.

Aaris Petersen skriver, at jeg har refereret hans Udtalelser »usandfærdigt«. Hvori det »usandfærdige« bestaar er ikke helt let at faa Øje paa, især ikke for dem, der overværede den omtalte Generalforsamling. — Aaris Petersen talte og stemte imod den omtalte latterlig lille Bevilling med den Motivering, at det laa udenfor en dansk Fagforenings Opgave. Hvor er da det »usandfærdige«, naar jeg skrev: »Aaris Petersen kunde ikke indse, at det spanske Demokratis Kamp vedkom de danske Arbejdere«? Saa skal man vidst netop hedde Aaris Petersen for at kunne finde det. — Om vedkommende Emigrant har henvendt sig til Fællesorganisationen aner jeg intet om (Aaris P. heller ikke), men jeg ved, at en lang Række Fagforeninger har ydet Tilskud paa Opfordring bl. a. af det socialdemokratiske Byraadsmedlem Prof. Alb. Olsen.

Hvorfor jeg ikke imødegik Aaris P. paa Generalforsamlingen, men valgte den »lumpne« Maade at konstatere Fakta? Jeg syntes saamænd, at den Behandling Aaris P. var ude for, var saa tilstrækkelig haandfast, at yderlig Indblanding var inderlig overflødig og stærkt vilde have nærmet sig det »morderiske«.

Saa er der Afstemningen. At der kun var 2 — to —, der stemte for det smukke Forslag, er *selvfølgelig* notorisk. Her kan man vel nøjes med at henvise til Dirigent og Formand (forøvrigt skulde det ikke være vanskeligt ved Selvsyn at konstatere dette svimlende Tal). At »flere Kolleger« bagefter har udvist Sympati overfor Aaris P., lyder yderst sandsynligt. Ellers vilde han vel være knap saa »villig« næste Gang, der viser sig en »Sag« paa Dagsordenen. Men Aaris »muler« paa — og de andre morer sig! *Harald Jensen*, Aarhus.

Tarifsituationen

Naar nærværende Nr. af »Typ.-Tid.« udkommer, vil første Strejkevarsel være afgivet. Herefter vil blive foretaget den i Lovene fastsatte Afstemning blandt Medlemmerne om Afgivelse af 2. Strejkevarsel, medmindre der allerede efter Førstevarslet maatte blive Mulighed for en fredelig Afgørelse. *Sigv. Hellberg.*

Victor Petersens Mindelegat

Ifølge Fundatsen for »Victor Petersens Mindelegat« vil Legatets aarlige Renter være at anvende til Fremme for unge Typografers faglige Uddannelse. De nærmere Betingelser for at erholde en Legatportion er, at Vedkommende forpligter sig til at anvende Legatet til videre Uddannelse paa Fagskolen for Boghaandværk eller til selvstændigt Studium ved Rejser i Udland eller Indland eller ved at tilegne sig en Specialuddannelse paa et af Bogtrykfagets særlige Omraader. (Legatet vil dog ikke blive uddelt til Ansøgere, der ønsker at lade sig oplære som Maskinsættere).

Legatet er paa 1000 Kr. og kan uddeles i 2 eller flere Portioner.

I Ansøgningerne maa oplyses, til hvilket af ovennævnte Formaal Vedkommende vil anvende Legatet, samt paa hvilket Sted man ønsker at foretage selvstændigt Studium.

Legatet vil i Aar blive uddelt i April Maaned, og Ansøgninger maa derfor være Legatets Bestyrelse, Adr.: Dansk Typograf-Forbund, Evaldsgade 3, København N., i Hænde *inden 1. April d. A.*

København, den 9. Marts 1937. *Bestyrelsen.*

Anilinmaskiner er omfattet af Bogtrykfagets Tarif.

»Mellem Dansk Provinsbogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund har været afholdt Mægling i følgende Sag:

Jyllands Papirværk, Aarhus, har i et Par Aar trykt Indpakningspapir o. l. paa 2 Rotationspresser med Anilinfarve. Firmaet har for disse Pressers Vedkommende ikke ment sig bundet af Bogtrykfagets Minimaltarif og har til Maskinernes Pasning antaget tre ufaglærte Arbejdere til en Løn af ca. 60 Kr. ugl.

Paa Mammens Bogtrykkeri, Aarhus, arbejdes der ligeledes med en Presse efter Rotationsprincip, men uden endeløst Papir. Ogsaa ved denne bruges Anilinfarve, og som Arbejdskraft er antaget en ufaglært Arbejder, ligeledes til utarifmæssig Løn.

Dansk Typograf-Forbund, der først nu har faaet Kendskab til de nævnte Forhold, har stillet Krav om, at Tarifen respekteres af de to Firmaer baade hvad faglært Arbejdskraft og Aflønning angaar og forbeholdt sig evt. Krav om Efterbetaling i Henhold til Tarifen.

— Mæglingsmødet forløb resultatløst, og Sagen har derefter været forhandlet ved et Møde mellem Organisationerne den 5. Marts 1937, ved hvilket man enedes om følgende:

Organisationerne er enige om, at de i Klagen nævnte Maskiner er omfattet af Bogtrykfagets Tarif, og den Omstændighed, at der ved Trykningen anvendes Anilinfarve kan ikke begrunde en Undtagelsesstilling. De paaklagede Forhold maa derfor anses for tarifstridige. Under Hensyn til, at Skylden for nævnte tarifstridige Forhold ikke ensidigt kan paalægges Firmaerne, ses der bort fra Efterbetaling, idet det fastslaas, at Forholdene for Fremtiden skal være i Overensstemmelse med Tarifen.

Der dispenseres for de heromhandlede Maskiner for Resten af Tarifperioden saaledes:

De to omhandlede Maskiner i Jyllands Papirværk kan aflønnes med minimalt Kr. 69,00 pr. Uge, og den omhandlede Maskine hos Mammen kan aflønnes med minimalt Kr. 62,50.

P. Busch. Ths. Pedersen. Sigv. Hellberg.
K. Rosendahl. C. Pedersen.«

— — —

Med denne Organisations-Aftale skulde der være skabt klare Linier paa Anilinmaskinernes Omraade.

Det er fastslaaet, at de falder ind under Bogtrykfagets Tarif for Provinsen. Den Omstændighed, at der anvendes Anilinfarve, anses uden Betydning — det er Maskinens Art og Opbygning, der er afgørende.

Der har hersket nogen Ligegyldighed og Efterladenhed i Aarhus paa nævnte Omraade, og derfor har det været Firmaerne muligt uden øjeblikkelig Protest at ansætte ufaglærte Folk til Pasning af Maskinerne og derved indsnævre Arbejdsmulighederne for vore faglærte Trykkere, og derfor har det ogsaa nu været nødvendigt at give en midlertidig men ikke særlig omfattende Dispensation paa Lønomraadet. Iøvrigt gælder Tarifens almindelige Bestemmelser.

Sagen indskærper stærkt Nødvendigheden af Agtpaagivenhed overfor nye Maskiner indenfor Faget. Vi skulde ikke gerne ved egen Skyld miste vore naturlige Arbejdsomraader, og det maa derfor henstilles til Medlemmerne, at de straks indberetter Tvivlstilfælde til Organisationen.

Ths. Pedersen.

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Det internationale Typografsekretariat.

Paa Sekretariatskommissionens Møde den 23. Februar 1937 oplæstes fortrolige Meddelelser om Forholdene i Tyskland, samt om den øjeblikkelige Stilling for en bekendt tysk Emigrant, der har taget Ophold i Czeckoslovakiet.

En Diskussion mellem Mødets belgiske og franske Kolleger om Mulighederne for at anvende uskadelige Dybtrykfarver endte med, at Sekretariatet paatog sig at undersøge Sagen nøje og eventuelt forfølge den videre.

Fra Østrig forelaa Meddelelse om, at Typografforbundets fortjenstfulde tidligere Leder paany er arresteret; da alle Kolleger i Østrig, som er inde i de politiske Forhold, er overbeviste om, at den paagældende er fuldkommen uskyldig i det, han sigtes for, vil der blive gjort alt, hvad der kan gøres for at komme den nødstedte Kollega til Hjælp.

Kommissionen modtog med Sorg Meddelelsen om, at Moritz Rothenstein i Budapest er død. Moritz Rothenstein

var i ca. 10 Aar Leder af de ungarske Typografers Understøttelsesforening, tog livlig Del i Foreningslivet og har bl. a. nogle Gange med stor Interesse deltaget i den internationale Kongres. Mødet afsendte Kondolencetelegram til det ungarske Forbund.

Mødet behandlede derefter en Forespørgsel fra den internationale Fagcentral om den fremtidige Taktik i Kampen for 40-Timers Ugen. Forespørgslen vakte stor Interesse, men der blev ikke truffet nogen Beslutning om Svaret, da Kommissionen skal samles endnu en Gang inden den 15. April, der er den fastsatte Frist for Svarets Afgivelse.

Det af Repræsentanter for den internationale Fagcentral og det internationale Typografsekretariat bestaaende Udvalg indkaldtes til Møde i Budapest i Slutningen af Juni og Begyndelsen af Juli til Behandling af foreliggende og eventuelt senere tilkommende Spørgsmaal.

Det besluttedes at anmode Kollega Isaac i London om at repræsentere det internationale Sekretariat paa et vigtigt Møde, som arrangeres af I. F. C. den 10.—11. Marts i London.

Meddelelsen om, at den sydafrikanske Typograf Unions Indmeldelse i Internationale er en Kendsgerning fra 1. Januar 1937, vakte stor Tilfredshed paa Kommissionsmødet, og gav Anledning til en Drøftelse af Formen for en Aktion med flere Indmeldelser for Øje, hvorunder Sekretæren oplyste, at flere Organisationer — navnlig i engelsktalende Lande — i Øjeblikket alvorligt overvejer Spørgsmaalet om Tilslutning til Internationale, saa den nærmeste Fremtid muligt vil kunne opvise flere Indmeldelser.

Til Slut gav Revisorerne en Oversigt over Regnskabet for 1936, der, navnlig paa Grund af den internationale Kongres, slutter med et mindre Underskud, der dog ikke giver Anledning til større Bekymring. Regnskabet godkendtes eenstemmigt, mens Beslutninger om de finansielle Forhold udsattes til næste Møde.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Bog- og Akcidenssætter-Klubbens Medlemmer. Se omstaaende Annonce om Mødet paa Mandag.

Landssammenslutningen af Maskinsættere. Indgaaede Kontingenter: 1. Marts: Randers (Jan. Kv.) 10,00.

København, 3. Marts 1937. *L. Chr. Nielsen.*

I London afholdes i Dagene 10.—12. Marts en ekstraordinær Konference af Repræsentanter for de den internationale faglige Central og Socialistisk Arbejder-Internationale tilknyttede Landsorganisationer og Partier. Hoved-Emnet er: Den spanske Borgerkrig. Fra Danmark deltager: For De samvirkende Fagforbund: Sekretær Eiler Jensen, Hovedkasserer Hans Jacobsen samt Sigvald Hellberg; for Partiet: Hartvig Frisch, Hedtoft-Hansen og Nina Andersen.

De franske Fagforeninger vil paa den internationale Udstilling i Paris i Aar have deres egen Bygning. Alt Arbejde udføres af Arbejdernes kooperative Selskaber, hvis Teknikere er Medlemmer af deres Fagforening. Bygningen omfatter et Areal paa 1700 Kvadratmeter og er paa tre Etager.

Den Mand, der har mistet sin Ærlighed, har ikke mere at miste.

Sætterafdelingen i København

Aarsregnskab 1936.

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1936		77.572,17
Renter af Aktier og Obligationer	1.090,00	
do. af Banken	1.232,98	
Kursavanee	1.620,00	
Overført fra Lokalkassen	2.943,85	6.886,83
Balance		Kr. 84.459,00

Udgift:

Formandshonorar	200,00	
Teknisk Skole	40,00	
Diæter	60,00	
Fagskolen	100,00	
Kontingent til Arbejdernes Fællesorg.	910,60	
Folkeuniversitetsforeningen	25,00	
Andre Udgifter	38,08	
		1.373,68
Saldo den 31. December 1936		83.085,32
Balance		Kr. 84.459,00

Status 31. December 1936.

Aktiver:

4½ % Obligationer	36.000,00	
4 % —	16.000,00	
3½ % —	6.000,00	
		58.000,00
Aktie i Arb. Landsbank	4.000,00	
— i - Brændselsforretning	400,00	
— i - Livsforsikring	462,00	
— i »Stjernen«	1.000,00	
12 Andele i »Social-Demokraten«	144,00	
		6.006,00
Indestaaende i Banken		19.223,32
Balance		Kr. 83.229,32

Passiver:

Formue den 31. December 1936		83.229,32
Balance		Kr. 83.229,32

København, den 16. Februar 1937. *O. A. Lundin.*

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. De udviser et Overskud paa *Kr. 5.513,15.*

København, den 23. Februar 1937.

Carl J. Christoffersen. Niels Nielsen.
N. M. Nielsen. Carl Schnoor.

Trykkerafdelingen i København

Aarsregnskab 1936.

Hovedafdelingen.

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1936		3.891,46
Renter	145,79	
Overført fra Lokalkassen	3.392,70	3.538,49
Balance		Kr. 7.429,95

Udgift:

Formandshonorar	200,00	
Fagskolen	50,00	
Tryksager	168,00	
Lokaleleje	87,65	
»Trykkeren«	504,30	
Ansvarsforsikring	35,00	
Besøg af Provinskolleger	92,00	
Folkeuniversitetsforeningen	9,00	
Kontingent til Arb. Fællesorganisation	359,20	
Stiftelsesfesten	1.817,25	
Andre Udgifter	70,30	
		3.392,70
Saldo den 31. December 1936		4.037,25
Balance		Kr. 7.429,25

Begravelseskassen.

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1936		8.762,92
Kontingent	168,00	
Renter	286,10	
		454,10
Balance Kr.		9.217,02

Udgift:

Begravelseshjælp	100,00	
Saldo den 31. December 1936	9.117,02	
		9.217,02
Balance Kr.		9.217,02

Ekstrakassen.

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1936	1.960,87	
Renter	69,21	
		2.030,08
Balance Kr.		2.030,08

Udgift:

Understøttelser	210,00	
Saldo den 31. December 1936	1.820,08	
		2.030,08
Balance Kr.		2.030,08

Status 31. December 1936.

Hovedafdelingen.

Aktiver:

1 Aktie i »Stjernen«	500,00	
— i Arb. Brændselsforretning	100,00	
4 Andele i »Social-Dem.« à 12 Kr.	48,00	
		648,00
Indestaaende i Banken		3.437,25
Balance Kr.		4.085,25

Passiver:

Formue den 31. December 1936		4.085,25
Balance Kr.		4.085,25

Begravelseskassen.

Aktiver:

Udestaaende Restancer	56,00	
Indestaaende i Banken	9.117,07	
		9.173,07
Balance Kr.		9.173,07

Passiver:

Formue den 31. December 1936		9.173,07
Balance Kr.		9.173,07

Ekstrakassen.

Aktiver:

Indestaaende i Banken		1.820,08
Balance Kr.		1.820,08

Passiver:

Formue den 31. December 1936		1.820,08
Balance Kr.		1.820,08

København, den 16. Februar 1937. *O. A. Lundin.*

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Hovedkassen udviser et Overskud paa Kr. *145,79*, Begravelseskassen et Overskud paa Kr. *354,19* og Ekstrakassen et Underskud paa Kr. *140,79*.

København, den 23. Februar 1937.

Carl J. Christoffersen. Niels Nielsen.
N. M. Nielsen. Carl Schnoor.

Kvindeafdelingen i København

Aarsregnskab 1936.

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1936		1.523,13
Renter	55,84	
Overført fra Lokalkassen	774,95	
		830,79
Balance Kr.		2.353,92

Udgift:

Formandshonorar	200,00	
Nytaarsfest	301,37	
Telefon	175,25	
Kontingent til Arb. Fællesorganisation	121,60	
Lokaleleje	48,05	
Andre Udgifter	36,85	
		883,12
Saldo den 31. December 1936		1.470,80
Balance Kr.		2.353,92

Status 31. December 1936.

Aktiver:

2 Aktier i Arb. Brændselsforretning	200,00	
Indestaaende i Banken	1,270,80	
		1.470,80
Balance Kr.		1.470,80

Passiver:

Formue den 31. December 1936		1.470,80
Balance Kr.		1.470,80

København, den 16. Februar 1937. *O. A. Lundin.*

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. De udviser et Underskud paa Kr. *52,33*.

København, den 23. Februar 1937.

Carl J. Christoffersen. Niels Nielsen.
N. M. Nielsen. Carl Schnoor.

GENERALFORSAMLINGER

Københavns Afdeling.

Ordinær kvartaarlig Generalforsamling Søndag d. 28. Februar Kl. 14, Rømersgade 22.

Der var »fuldt Hus«, da Formanden, *Sigv. Hellberg*, bød velkommen. Man mindedes de i Kvartalets Løb bortgangne Kolleger.

Dirigent: *Lundin*. Sekretær: *Ernst Berg*.

1) I *Beretningen* omtalte Formanden en Række af de Spørgsmaal, der i Kvartalets Løb havde været til Behandling, og kommenterede nærmere de trufne Afgørelser; det drejede sig bl. a. om et Par Voldgiftssager, en Halvdags-Strejke paa Grund af Afskedigelse af Tillidsmand, en Efterbetaling af manglende Apparattillæg og om Philipsen & Co.'s unge Arbejdsmænd, der er blevet organiseret i Arbejdsmandsforbundet; en Paalæggerske, der efter udstaaet Elevtid skulde indmeldes i Forbundet, havde lært Hurtigpresse og Haandpresse, men ikke Diegel, drevet med mekanisk Kraft — Ordning truffet med Uddannelse ogsaa ved Diegel; endvidere nævntes et Spørgsmaal om Betaling for Arbejde Juleaftensdag og flere Sager. For Overarbejde hos Luno var Firmaet gaaet ind paa Bod: 200 Kr. — Der havde ligeledes været for meget Overarbejde paa nogle andre større Trykkerier. Formanden understregede, at det ikke blot er Tillidsmandens Pligt at være interesseret i sine allernærmeste Arbejdskammeraters Fortjeneste, men ogsaa i at give ledige Kolleger Arbejds- og Fortjenstmuligheder. Hvad angaar Loven om Afspadsering, var det at haabe, at det vil lykkes for vort Fag at faa en god Specialaftale paa dette Omraade. Vedrørende Ledigheden: For første Gang i de sidste 3 Aar staar vi i Begyndelsen af Aaret med større Ledighed end de 2 nærmest foregaaende Aar paa samme Tidspunkt. Maaske maa vi regne med et stigende Antal arbejdsløse, hvorfor en Afspadsering af Overarbejde er særlig velkommen. — I Anledning af Sportsklubbens 50 Aars Jubilæum havde Styrelsen bevilget denne Klub 250 Kr. som Gave (forudsat at Generalforsamlingen ikke gjorde Indsigelse, betragtedes Bevillingen som endelig). — Kommunalt Valgmøde havde været afholdt med ca. 600 Deltagere. I Oplysningsarbejdet med Foredrag og Kursus havde ogsaa Københavns Afdeling været med Vinteren igennem.

Sv. Aa. Larsen pointerede, at ikke alene Tillidsmanden, men Kollegerne som Helhed maatte holde igen overfor Overarbejdet. Forespurgte, om det Standpunkt, Hellberg her havde givet Udtryk for, var blevet præciseret overfor vedkommende

Tillidsmand. *Johs. Larsen* ankede over, at hans Udtalelser paa sidste Generalforsamling ikke var taget med i Referatet. *Ernst Berg* svarede, at det i saa Fald var en Fejl, men at en Udeladelse af Johs. Larsens Udtalelser naturligvis ikke var bevidst og tilsigtet. *Johs. Larsen* havde paany Ordet: Branchernes Virkeomraade generedes af Oplysningsarbejdet, Taleren angreb Oplysningssekretæren Sv. Johansen. *Dirigenten* maatte henstille, at man ikke angreb Sv. Johansen, eftersom han ikke var til Stede. *Torben Eriksson* ønskede en Forklaring paa, hvordan det ligger med Organiseringen af de unge Arbejdsmænd. *Formanden* svarede, at man var Trykkeriarbejder og tilhørte vort Forbund, naar man var beskæftiget blot delvis ved Trykkeriarbejde, uanset Alder. — Beretningen godkendtes enstemmigt.

2) *Lundin* forelagde det i »Typ.-Tid.« Nr. 7 aftrykte Regnskab, som, efter en Forespørgsel fra *Chr. B. Petersen*, ligeledes godkendtes.

3) Valg af 10 Stemmetællere. Af Stemmeudvalgets 5 Sættere modtog *Emil Frederiksen* ikke Genvalg. Bl. a. *Hellberg* bragtes i Forslag, men erklærede dette overflødigt, da Formanden efter gammel Regel leder Stemmeoptællingerne. Af Sættere genvalgtes *Willy Andersen, G. Brandrup, N. M. Nielsen* og *Rich. C. Steffensen* og nyvalgtes *Kaj Jensen*. Efter nogen Diskussion om, hvorvidt Zuschlag som Styrelsesmedlem ogsaa kan være Stemmetæller, besluttedes det dog at genvælge de 3 Trykkere: *Carl Jensen, Zeller* og *Zuschlag*. De to kvindelige Stemmetællere blev ogsaa genvalgt: *Anna Hansen* og *Selma Piculell*.

4) Forslag fra Medlem Nr. 7325 Rasmus Larsen om, at Afdelingen bevilger 1000 Kr. til Matteottifonden til de spanske Arbejdere, Kvinder og Børn. — *Forslagsstilleren* motiverede. *Formanden* meddelte, at Styrelsen ikke modsatte sig Bevillingen. *Eigil Hansen* foreslog Forslaget vedtaget ved enstemmig Tilkendegivelse gennem Prøveafstemning; denne viste dog 1 Stemme imod, hvorefter skriftlig Afstemning var nødvendig. — Forslaget vedtoges med 237 Ja, 5 svarede Nej, 4 Stemmesedler var blanke.

5) Tarifsituationen. Efter nogle Udtalelser af *Formanden* om Situationen og om Muligheden af at opnaa et bedre Forslag end det forkastede, havde flere Medlemmer Ordet, og sluttelig vedtoges enstemmigt en af *Torben Eriksson* foreslaaet Opfordring til Medlemmerne om at give Forretningsudvalget Bemyndigelse til at afgive 2. Strejkevarsel.

Generalforsamlingen hævet. Ca. 275 Kolleger havde deltaget.

Ernst Berg.

Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København

afholdt ordinær Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning, Rømersgade 22, Onsdag den 17. Februar. Dagsorden: 1. Beretning, 2. Regnskab, 3. Fremtidig Virksomhed, 4. Valg, 5. Eventuelt. — 1. Formanden, *K. A. Jørgensen*, aflagde Beretning. Kun faa Møder havde været afholdt i det forløbne Aar, hvilket skyldtes Forbundets Oplysningsarbejde og Klubbens Stilling til dette. Meddelte, at der var foretaget Udelukkelse af de Medlemmer af Klubben, som ikke var beskæftigede som Sættere. Et af de udelukkede Medlemmer havde protesteret skriftligt overfor Styrelsen; meddelte Styrelsens Stilling til Udelukkelserne. Med Henblik paa den nye Tarif havde der i Efteraaret været afholdt et fælles Styrelsesmøde, hvor alle Brancher var repræsenteret, og hvor Kravene til den ny Tarif var debatteret. Omtalte Haandsætterrepræsentanternes Arbejde i Tarifkommissionen samt gennemgik Tarifforslaget, som har været til Afstemning blandt Kbhvn's Afd. Medlemmer. I den efterfølgende Diskussion om Beretningen deltog: *Erik Poulsen, C. J. Dreyer, Eigil Hansen, N. Chr. Hansen, Leth-Rasmussen, Paul P. Petersen* og *Ernst Berg*. Beretningen godkendtes enstemmigt. — 2. Kassereren, *Chr. Madsen*, aflagde Beretning om Regnskabet. Dette vedtoges enstemmigt. — 3. Vedrørende Klubbens fremtidige Virksomhed indledede *K. A. Jørgensen* ved at gennemgaa Klubbens Arbejdsomraade i de sidste Aaringer og omtalte i Forbindelse hermed, at Klubbens alsidige Virksomhed stærkt var begrænset efter Oprettelsen af Forbundets Oplysningsvirksomhed; dette berørte alle Brancheklubberne; han fandt dog, at disses Bestaaen var en Nødvendighed for Varetagelse af de enkelte Branchers Interesser i Forbindelse med Tarifspørgsmaal m. m. I den efterfølgende Diskussion tilsluttede samtlige Deltagere sig K. A. Jørgensens Indledning. — 4. Under Punktet Valg meddelte *Formanden*, at de tre ældre Styrelsesmedlemmer ikke ønskede Genvalg, men fandt, at man burde give Plads for yngre Kolleger, for igennem dette at styrke Klubben i Ungdommens Rækker. Til Formand valgtes *Ernst Berg*, Næstformand *Paul P. Petersen*, Kasserer *C. J. Dreyer*, alle 3 Valg var enstemmige. Ved Afstemningen om Styrelsesrepræsentanter valgtes *Eigil Hansen*, Sekretær, og *Kaj Jensen*. Styrelsessuppleant blev *Erik Poulsen*. Til Revisor genvalgtes *E. Sømberg*. — 5. Under Punktet Eventuelt takkede *Ernst Berg* og *Niels Nielsen* de tre afgaaede Styrelsesmedlemmer K. A. Jørgensen, Ric. Steffensen og Chr. Madsen for deres Arbejde for Klubben.

Paul P. Petersen.

Ved Aftenskaffen

Den lille Families Medlemmer drikker Aftenskaffe — desværre uden at tænke paa, hvad de kunde have sparet, hvis der ikke eksisterede Told og Valutacentral. Tolden alene paa Kaffen er 100 pCt. — de burde altsaa have kunnet faa to Kopper Kaffe for hver én, de drikker. Tilsætningen maa bære en Afgift paa 64 Øre pr. kg. Sukkeret fordyres med 90 Procent Told og Afgift. Endog Brødet paa Bakken er fordyret. Kaffestellet med en Snes Procent, den pletterede Kaffeske med femogtyve, Dugen ligesaa. Og vanker der en Pibe Tobak efter Kaffen, er den fordyret med 125 pCt. Ja, selv Tændstikken, som Piben skal tændes med, er ikke gaaet Ram forbi.

Hvis Husmoderen en Dag saa Priserne hos de handlende stige paa denne Maade, vilde hendes Forargelse ikke kende Grænser. Nu betaler hun to Kopper Kaffe for at drikke én, og ligesaa med Resten. Det sker af Vane, og fordi Fordyrelsen er skabt af Staten.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15–18,15.

I Aften Kl. 21^{15}, Studiekreds for Sættere.

»Faglig Ungdoms Sekretariat« afholder *i Aften* Kl. 21 et stort Lærlingemøde i Nørrevoldgade 90. Socialminister Ludvig Christensen vil indlede om det nye Lærlingelovsforslag. Desuden vil en Repræsentant for Mestrene og en fra Lærlingene tale. Efter Indlederne vil Ordet være frit.

Til Besøget paa »Social-Demokraten«, Tirsdag den 16., er alle Adgangskort udleverede.

Generalforsamling Lørdag den 20. Kl. 20, Orla Lehmannsvej 2. Forslag, der ønskes behandlet, maa indsendes til Styrelsen mindst 8 Dage i Forvejen.

Styrelsen.

Instruktionsmøde for Maskinsættere

Odense

Søndag den 14. Marts Kl. 10 Fm.

Mødet afholdes i Fyns Stiftstidendes ny Maskinsætteri (Indgang fra Vestergade).

S. V. Rasmussen, København, vil demonstrere Maskinsætterprøven.

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13 samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30.

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.
Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

Underafdelingernes Formænd.
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Tlf. 13.331. Priv.: Ryv. 2059
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Tlf. C. 4331. Priv.: Ryv. 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nora 8344.

Paaskearrangementet

Skærtorsdag og Langfredag

1. Dag:

Møder for følgende Brancher: Stereotypører, mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere, Haandsættere, Maskinsættere, Trykkere.

- Besøg paa Eickhoffs Maskinfabrik.
- Instruktion ved Rotationsmaskine.

2. Dag:

- Fremvisning af »Nationaltidende«s Film.
- Besøg paa moderne Bogbinderi og Demonstration af Danmarks 2 største Toturmaskiner.
- Besøg paa Hostmann-Steinbergs Farvefabrik.
- Besøg paa moderne Dagblad.

Endeligt Program i næste Nr. af »Typ.-Tid.«

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
2. Marts: København 20.000,00; 3. Marts: Maribo 200,00, Nyborg 200,00; 4. Marts: Aabenraa 500,00, Horsens 300,00, Silkeborg 300,00; 5. Marts: Fredericia 600,00.

København, den 8. Marts 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.
København: Hj.arb. Harry Hans Peter Hansen (Krohn).
Rønne: Paal. Agnes Beier.

Tiltraadte.
København: 400 Knud Jørgensen fra Rejse (syg), 7466 Knud Winther fra Aarhus (arbl.), 2855 Albert Christensen fra Rejse (arbl.), 3692 Holger Thyrring fra Aarhus (Knudtzon), 5352 Johs. Hestbek fra Rejse (arbl.).
Hobro: 5829 Hans Chr. Møller (»Himmerland«). Kalundborg: 5324 Børge Christensen (Vejløs Bogtrykkeri). Kolding: 5394 Johannes Jensen (arbl.). Korsør: 6524 Kaj Hansen (arbl.). Maribo: 3361 H. G. S. Olsen (arbl.). Nakskov: 7080 Peter L. Andersen (arbl.). Skive: 5395 Per Jensen (arbl.). Thisted: 5376 Peder Joh. Madsen (Thisted Amts Tidende).

Fratraadte.
København: 7862 Kjeld Magnussen paa Rejse, 5836 Carl Hansen til Ringkøbing (i Pl.), 3393 Axel Hansen paa Rejse, 5395 Per Jensen paa Rejse, 7010 Holger Krøyer til Lyngby, 233 Kj. Duelund til Lyngby, 3425 Sofus Mørch til Frederikshavn.
Aalborg: 3829 A. P. Bastbjerg til Randers (arbl.). Aarhus: 3692 Holger Thyrring paa Rejse. Hobro: 6303 Svend Holm Fredberg til Aars (arbl.). Holstebro: 3009 N. P. Busch til København (arbl.). Kalundborg: 6308 Volmer Vejlø til Struer i Pl. Kolding: 6467 Svend Aage Simonsen (overfl. til Arbejdsmandsf.). Nakskov: 7024 Herløv Rasmussen paa Rejse. Slagelse: 6524 Kaj Hansen til Korsør (arbl.). Svendborg: 7203 Svend Hoppe paa Rejse, 3361 Gunnar Olsen til Maribo (arbl.). Sønderborg: 5829 H. C. Møller til Hobro i Pl., 3163 Arne Ove Michaelsen til Nykøbing F. (arbl.).

Udmeldte.
Aalborg: 3174 Anker Sørensen (Bogtrykker), 5709 Arne Sørensen (Bogtrykker). Fredericia: 6937 Andr. Petersen (Bogtrykker). Rønne: 5347 Dagmar Svendsen (fratraadt Faget).

Vi mødes i Morgen Aften Kl. 20,15 til

50-Aars Jubilæumsfest

i Odd-Fellow Palæet (store Sal)

Gymnastik - Dame- og Herrehold - Sangforeningen - Gutenberg-Koret

Bal til Kl. 4 **Rich. Stangerups Orkester** (16 Mand)

E. L. SATSSKIBE er de bedste og billigste, fremstilles ogsaa i amerikansk Udførelse paa
ERIK LEVISONS
Specialværksteder for moderne Sætterimøbler og Inventar

SYGEMELDINGER

Sygdomstilfælde skal *omgaaende* meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

KLUB-ANNONCER

Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København

Vigtigt Medlemsmøde **Mandag d. 15. Marts,** Kl. 20, Rømersgade 22, Opg. D, 2. Sal t. h.

Dagsorden: 1) Meddelelser, 2) Styrelsesvalget, 3) Eventuelt.

Derefter indleder Forretningsfører Ths. Pedersen en Diskussion.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

Ordinær Generalforsamling afholdes Søndag den 21. Marts 1937, Kl. 11 Fm., i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1) Aarsberetning og Regnskab. 2) Beretning fra Legatfonden. 3) Opstilling evt. Valg af 2 Styrelsesmedlemmer, 1 Revisor og 1 Revisorsupleant. 4) Eventuelt.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i April Maaned blive uddelt nogle Legatportioner à 45 Kr. Motiverede Ansøgninger fra trængende ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages til 1. April af Formanden, N. C. Christensen, Valdemarsgade 13 [1].
Ansøgninger, indsendt i 1936, behøver ikke at fornyes. *Bestyrelsen.*

Ved Paaskearrangementet

bør Kollegerne reservere *1. Paaskedag* til Koncert i Studenterforeningen Kl. 20. Kom og hør »The Merry Singers«, Little Viola (11 Aar), Operettesangerinde Annie Jessen og Typografernes Sangforenings 91. Aarskoncert. Billetter à 1 Kr. faas hos Korets Medlemmer samt paa Forbundskontoret og paa V. 5159 y. Bal til Kl. 3 — Rich. Stangerups 6 Solister. Baltegn 1,50 Kr.

Typografernes Sportsklub

Ingen Gymnastik Søndag den 14. ds.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ordinær Generalforsamling afholdes Onsdag den 31. Marts 1937 Kl. 8, Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden. *Styrelsen.*

ANNONCER

Dygtig Trykker

til To-Tur Maskine antages snarest af herv. Bogtrykkeri.
Billet mrkt. »2523« modtager Sylvester Hvid, Frederiksberggade 21, København K.

Akcidens-Sætter,

moderne indstillet, hurtig og selvstændig, søger Plads. Kan paatage sig lettere Trykning. Eventuelle Pladstilbud bedes sendt til *J. Petersens Bogtrykkeri*, Nørregade, Varde.

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10 291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 [2], Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 11 KØBENHAVN DEN 19. MARTS 1937 64. AARGANG

Teknikens Forbandelse

Helvetische Typographia skriver bl. a.:

Overmægtige er de Kræfter blevet, som behersker os, men som *vi* skulde behersker. Udviklingen af disse ulyksalige Kræfter finder sit barometriske Udtryk i den stigende Arbejdsledighed hos Kulturfolkene. Hvis f. Eks. Italien og Tyskland kan opvise et mindre Arbejdsledighedstal, saa er det ikke fordi der i disse Lande er bedre økonomiske Betingelser, men fordi de er betinget af den nye Indstilling. Koncentrationslejre, Arbejdslejre og frem for alt Indførelsen af Militærtjenestepligten optager et stort Antal arbejdsdygtige Mænd. Dertil kommer som Økonomiens store Vækker den i overdreven Grad iværksatte Oprustning.

Men ogsaa her vil man en Gang naa en Grænse, og hvad saa? Paa dette har de »fremsynte« økonomiske Ledere allerede forberedt sig. Det hele skal omskabes til Autarki, d. v. s. man vil saa vidt mulig gøre sig uafhængig af udenlandske Markeder, og Produkter, som i stor Mængde vokser i fjerne Lande, skal man ad teknisk-kemisk Vej fremstille i egne *kostbare* Anlæg. Men selv om dette skulde lykkes for Tyskerne, vil de dog ikke faa Lov at beholde denne Forret alene. Som lærevillige Elever vil de andre Kulturnationer følge efter. Og intet andet vil da være opnaaet end at Katastrofen vil blive udskudt en Tid. Og de fascistiske Stater vil igen faa sin Arbejdsledighed.

Man taler om Krise, men glemmer, at en Tilstand af saadan Varighed ikke kan komme ind under Begrebet Krise. Her staar vi overfor en Sygdom, maaske en dødelig Sygdom. Thi var det en Krise, som kunde helbredes, vilde den forlængst være ovre. Folkeøkonomiens Læge eksperimenterer med det syge Samfundslegeme. Saa mange kloge Mennesker, saa mange lærde Skoler og saa ringe Forhaabning! Utallige er de skarpsindige Læresætninger, der svæver omkring os, men ingen, som kan vise os en Vej ud af vor Tids Uhyrligheder.

Vor hele Verdensøkonomi er syg, fordi vi skaber Forhold, som vi ikke længer er i Stand til at beherske.

Hvis man endda i det mindste vil tænke paa eet: at det mest centrale af alle Problemer er Mennesket selv. Hvis man i al sin Gøren og Laden blot vilde tænke paa sine Medmennesker. Men her skorter det overalt i høj Grad paa Vilje. Vi er Slaver af de Forhold, vi har skabt. Ikke alene Du og jeg, som ingenting har, men ogsaa dem, som har noget, er tid- og jordbundne Slaver. Vi er alle presset ind i de Forhold, som vi med sorgløs Spekulationslyst var med at skabe. Teknik og Rationalisering har bragt det saa vidt, at man nu regner med Timer, Minuter og Sekunder, hvor man en Gang regnede med Aar, Maaneder, Uger og Dage. Allerede længe har man i Videnskaben regnet med Brøkdele af et Sekund, ligeledes i Fotografien og Sporten. Maaske denne ophøjede Tanke ogsaa kan blive gennemført paa Arbejdsrapporterne og forkyndt som et nyt Fremskridt for det menneskelige Skarpsind!

Vi oplever nu paa en smertelig Maade Resultatet af en lang, aarhundredlang, Udvikling. I sin Bog »Drei Gesichter Luzifers« spørger Richard Katz træffende angaaende Maskinernes Biologi: »Hvad er den hushøje, tordnende Rotationspresse, de 96 Bladsider, trykt paa een Gang, skaaret, falset og udlagt? Det er noget andet end Produktet fra Gutenbergs Haandpresse, den lille Maddike, den mekaniske Diegelpresse, den store Kaalorm, Fladtrykpressen, og den 4-sidige Dukke-Rotationsmaskine!«

Kortere og mere anskueligt kan den tekniske Udvikling næppe fremstilles. Men enhver Forvandling turde allerede i tidligere Tider have været medvirkende til at frembringe de nuværende Forstyrrelser i Økonomien. Hvad der en Gang blev opdaget af tekniske Hjælpemidler til *Lettelse* for det menneskelige Arbejde, bliver nu drevet til det højeste Maal for teknisk Udvikling *for at kunne overflødiggøre den menneskelige Arbejdskraft.*

Det er ikke Krise, hvor alt er under Forvandling og truende Ødelæggelse. Det er Sygdom.

Det er ikke Krise, naar Vognfabrikanter og Beslagsmede ikke har mere Arbejde. Det er Ophør af et en Gang blomstrende Fag eller Haandværk. Og i Stedet for dampende Raceheste kan vi nu glæde os ved dødbringende Automobiler. Nej, det er ikke Krise, naar en blomstrende Industri pludselig ophører, fordi den ikke har mere Beskæftigelse. Det er ingen Krise, men en kritisk

Stilling, vi næsten hver Dag kommer op i paa Grund af nye Opfindelser. En Opfindelses Fødselstime fører utallige nye Opfindelser med sig. Meget er derved vundet i Pengeværdi, men meget er ogsaa gaaet tabt. Kapitalen, som bliver lagt i Opfindelser og Maskiner, forlanger den hurtigste Amortisation. Hvor hurtig er Maskinerne ikke allerede blevet gamle og utidsmæssige og bliver erstattet med nye, som i endnu højere Grad skal gøre den menneskelige Arbejdskraft overflødig.

(Sluttes.)

Brev fra Oslo

Stillingen på den faglige front er for tiden noe uklar, forhandlinger pågår for ca. 80.000 mann, hvorvidt det vil lykkes å opnå enighet ved direkte forhandlinger mellem partene er tvilsomt, det blir vel til slut meglingsinstitusjonen, som får det avgjørende ord, og gammel erfaring tilsier, at dette sjelden er til noen fordel for arbeiderne.

Skogsarbeiderne fikk tilbud om ca. 10 pCt. lønnsforhøielse mot å forlenge sin avtale til 1. juli 1938, den nuværende tariff utløper 1. juli i år. Forslaget innebar ennvidere efterbetaling fra 1. august 1936, dette vilde i tilfelle representere et så stort beløp som 1½ million kroner. Arbeiderne forkastet forslaget og vil heller ta op kampen når tariffen utløper, derved gikk også halvanden million »i fløiten«!

Også vi typografer har været i kontakt med arbeidsgiverne i anledning af kravene om lønnstillegg, vår tariff utløper ikke før om 2 år, men vi har berettiget håp om snart å kunne meddele våre medlemmer, at forhandlingene om lønnsforhøielser er i orden. For tiden kan ikke mere sies om denne sak, men vi skal med redaktørens tillatelse komme tilbake til saken senere.

I uken som gikk hadde vi en s. k. »ulovlig« konflikt på nordens største papirfabrikk, Borregård ved Sarpsborg, en formann fornermet en arbeider og man krevet formannen fjernet, dette avslo fabrikken og 700 arbeidere nedla arbeidet i en uke. Man blev tilslutt enige om å la spørsmålet avgjøres ved voldgift, det er ennu uvisst, hvorledes det går, men episoden kan tjene som bevis på at solidariteten lever ennu!

Boktrykkerne nektet å utbetale det tillegg, trykkerne mente de hadde krav på i henhold til tariffen for d. s. k. »A. T. F.-Pistoler«, apparatene blev nektet betjent og ved forhandling lykkedes det å opnå det ønskede, 3 kroner pr. uke for hver trykker, som betjener apparatet, uansett en time eller hel uke.

I Tønsberg mente en gartner, at det var bedre å drive med strejkebrytere enn å ordne sig med sine organiserte arbeidere, en del nazister stillet sig til disposisjon, men dette gikk ikke, arbeiderne samledes til et storstilet demonstrasjonstog for å »hilse« på strejkbryterne, disse forduftet, og arbeidsgiveren måtte ordne sig med organisasjonen.

Nu skal vi opruste. Alle partier er enige om dette, det gjenstår *kun* å bli enige om, hvorledes byrdene skal fordeles, arbeiderne mener, med rette, at de, som meget har og altså har noe å forsvare, bør bære byrdene, mens borgerne er av den opfatning, at arbeiderne skal bære byrdene. Det er to livsyn, som brytes her, og som vanlig må vel arbeiderklassen til syvende og sist bære byrdene, selv om vi for tiden har arbeiderregjering.

Diskusjonens bølger går høit om »Trotzskismen« og dommene i Moskva, selv i arbeiderpartiet merker man bølgeslagene mens de »rettroende« — komunistene, jo ikke er i tvil om Stalinismens og det russiske rettsvesens fortreffelighet.

N. C. f. B. har yderligere bevilget kroner 1.000 til de spanske arbeidere — tidligere er bevilget kroner 2.000, ved siden herav har våre avdelinger bevilget ganske store beløp.

Murerforbundet har ved uravstemning beslutet fremdeles å stå utenfor Landsorganisasjonen. Sekretariatet har fått fullmakt av representantskapet å foreta det, de finner nødvendig i sakens anledning. Vi får håpe, at man benytter fullmakten med konduite, signaturen mener ihvertfall at forbundene selv får avgjøre både sin organisasjonsform og andre ting efter uravstemning.

I bygningsfaget pågår tarifforhandlinger, bankene har så å si stoppet utlånene, og det er konstatert, at svenske og amerikanske tillbud om byggelån er trukket tilbake, naturligvis for å gjøre arbeiderne mere eftergivne ved forhandlingsbordet.

Kapitalistisk solidaritet!

De fleste lesere har sikkert lest om de norske sjømenns heltedåd i Nordsjøen under siste storme da de med fare for sitt eget liv reddet flere skibsbrudne mannskaper. Noen medaljer pryder nu enkeltes bryst, men rederiet vilde også gi en kontant påskjønnelse, og den foregikk efter de beste opskrifter. Med beløp fra 600 til 24 kroner efter rang. Dekksgutten, som satte livet på spill i redningsbåten, fikk således 35 kroner, mens offiserer, som ikke var i direkte livsfare, fikk det tidobbelte! Borgermoral!

Det Nordiske Trykkermøte i Oslo 1938 er berammet til 17. juli og følgende dager. Vi har en stor landsutstilling på samme tid, og efter hvad man kan se på dette tidlige tidspunkt er interessen stor for saken. Såvel dansker, svensker som finner hat gitt tilsagn om godt fremmøte.

Oslo, 7. mars 1937. *B. F—m.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Arbejdsløshedsforsikring i Belgien.

Efter aarelange Kampe for Indførelse af den obligatoriske Arbejdsløshedsforsikring har de belgiske Fagforeninger nu opnaaet, at Regeringen van Zeeland er gaaet i Gang med en Undersøgelse af dette Spørgsmaals forskellige Sider med Udarbejdelse af et Lovforslag for Øje.

Fagforeningerne, som er Tilhængere af et System, der fastsætter *ensartede Bidrag baade for Arbejdere og Arbejdsgivere*, afholdt i December Maaned en Konference, der hovedsagelig tog Stilling til Spørgsmaalet om Kassernes Administration. Konferencen forkastede et af Landsorganisationens Styrelse stillet Forslag og udtalte sig *imod* Statens direkte Administration af Arbejdsløshedskasserne, d. v. s. *for* Bibeholdelse af Fagforbundenes Arbejdsløshedskasser.

Fornylig afholdt ogsaa Arbejdsgiverne en Konference til Behandling af samme Spørgsmaal. Denne krævede

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 15. Marts 1937. *Forretningsudvalget.*

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Overflytning til andre Arbejdsløshedskasser

Arbejdsdirektoratet indskærper, at de mellem faglig begrænsede Arbejdsløshedskasser gældende Overflytningsregler *ikke* kommer til Anvendelse overfor den saakaldte *Kristelig Arbejdsløshedskasse.*

København, 11. Marts 1937. *Forretningsudvalget.*

Hos Forligsmanden

Tirsdag var Tarifkommissionen samlet hos Forligsmanden. Efter en kort Orientering hos hver af Parterne henstillede Forligsmanden, at Parterne prøvede, om de eventuelt kunde tale sig tilrette. Forsøget gjordes, først i et Udvalg paa 6 fra hver Part (Bogtrykkerne og Litograferne udgjorde tilsammen den ene Part) og senere ved een for hver Part. Men der var intet at gøre, begge Parter afviste hinandens Ønsker.

Saa skiltes man.

Og nu kan det vel ventes, at Forligsmanden stiller Forslag.

17. Marts 1937. *Sigv. Hellberg.*

Blokade

Ankerstjernes Films-Trykkeri, Lygten 49, er blokeret. Al Tilgang og al Satslevering til Firmaet er forbudt vore Medlemmer.

17. Marts 1937. *Sigv. Hellberg.*

kategorisk en paritetisk Administration, der skal udøves af Funktionærer, som er absolut uafhængige af Fagforeningerne. Kun under denne Betingelse — saaledes hedder det i den vedtagne Beslutning — kan denne Reform gennemføres, uden at den for Arbejderne medfører et obligatorisk Medlemsskab i en Fagforening. Opkrævning af Kontingentet skal ske gennem Fradrag fra Lønnen. I Tilfælde af Arbejdsløshed skal Kontingentet fradrages Arbejdsløshedsunderstøttelsen. Kontingentet skal være ens for Arbejdsgivere og Arbejdere. I Modsætning til Fagforeningerne, der kræver Forsikringen gennemført for alle Arbejdere, ønsker Arbejdsgiverne at udelukke Landarbejdere, Havnearbejdere, Hjemmearbejdere, det huslige Personale samt Sæsonarbejdere fra Forsikringen.

Det ulmer stadig i Naziland.

Med Mellemrum indløber der Efterretninger, som kaster Strejflys over Forholdene i Tyskland. I Firmaet Krumphaars Bogtrykkeri i Görlitz arresteredes saaledes i Slutningen af sidste Aar 19 Typografer, sigtet for statsfjendtligt Forhold. I Freiburg er 31 Typografer arresteret efter Sigende paa Grund af Deltagelse i hemmelige Møder.

Alle pensionerede og understøttede Forbundsmedlemmer har fornylig været underkastet et Krydsforhør om, hvilke Indtægter de har udover Pensionen eller Understøttelsen, og hvormeget denne beløber sig til. Herunder er det kommet frem, at Nazisterne — sandsynligvis Gestapo — har anlagt et nøjagtigt Kartothek over alle Fagforeningsmedlemmer, der oppebærer Pension eller Understøttelse fra deres Forening. Dette Kartothek har nu skullet bringes à jour, hvorfor Gestapo har indhentet nye Oplysninger hos disse Kolleger, der stadig i Nazis Øjne betragtes som Partimodstandere.

Arbejdsløsheden er i den senere Tid aftaget lidt; en Del af Tilbagegangen skyldes mere Bogtrykarbejde, men Størstedelen skyldes Nyoplæringer af Typografer og Maskinsættere som Metalarbejdere; Rustningsindustrien skal nemlig bruge mange teknisk uddannede Folk, og en Typograf er altid bedre ved en Maskine end en ufaglært, der kræver lang Tids Oplæring.

Jeg sidder og tænker paa —

at alle vi lunkne Kroppe kunde have godt af et 14 Dages Ophold ved Madridfronten,

at Socialismen i Danmark er mere end en løjerlig Graaspurv; den er en Kamæleon,

hvormeget Brødpriserne skal stige næste Gang?

hvornaar Stauning vil hejse 7 Timers Fanen igen for de 30 pCt. Arbejdere; tænk dig hver 3die Mand, der er overflødig i Dag i Produktionen?

de Tusinder Kammerater i Spanien, vi lader lide og dø, i Ligegyldighed, fuldkommen uden vor Interesse,

hvornaar vi selv skal klippe vore Kuponer?

at Socialdemokratiet kunde trænge til at blive oxfordet: absolut Sandhed, Renhed,

at der er en Del Folk i faste Stillinger, Mænd der *var* paa Holdet,

mens vi sover, gør vi ikke noget forkert — tror vi da,

at nogle taler om Arbejdets Glæde, og nogle nyder Udbytningens Frugter, mens andre sulter,

hvad vor hjemlige Literaturfællesfront mener om Karl Marx?

at de fleste Mennesker er variable efter Indholdet i deres Tegnebog,

at der lyder en gennemtrængende Snorken fra vor hyggelige, nationale Sovesal. Sover man lidt uroligt, uddeler Oppasserne ensrettede Sovepulvere.

— — —

Og saa tænker jeg iøvrigt, at vi nok først vil beskæftige os med Fascismen, naar vi har faaet den. *labri.*

Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for Oktober Kvartal 1936

Afdeling	Indtægt: Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Udgift: Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Understøttelse af Fortsættelseskassen		Hjælpekasseunderstøttelse		Reservefondsunderst.		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Adm.-Tilskud til Afd.		Indsendt til Hovedkassen		Ialt		Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutning	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	41	50	2397	20	»	»	250	»	2688	70	»	»	271	»	268	»	245	50	»	»	896	»	»	»	45	50	900	»	2626	»	62	70
Aalborg	5	79	9457	80	94	»	1000	»	10557	59	59	25	2381	»	953	»	1638	50	»	»	1878	»	500	»	137	50	3000	»	10547	25	10	34
Aarhus	»	»	18582	50	38	80	8783	90	27405	20	97	25	8182	50	2639	75	6022	»	»	»	7229	»	»	»	364	»	2870	70	27405	20	»	»
Assens	34	75	582	30	»	»	200	»	817	05	14	25	24	»	292	»	97	»	»	»	54	»	»	»	10	50	300	»	791	75	25	30
Brønderslev	»	»	365	40	»	»	462	05	827	45	»	»	69	»	148	75	130	75	»	»	22	»	»	»	6	50	450	45	827	45	»	»
Esbjerg	56	20	3932	90	9	40	»	»	3998	50	11	»	470	»	200	»	646	50	»	»	560	»	400	»	59	50	1600	»	3947	»	51	50
Faaborg	47	05	527	»	»	»	100	»	674	05	33	»	364	»	22	»	216	50	»	»	»	»	»	»	8	»	»	»	643	50	30	55
Fredericia	18	25	1905	30	»	»	675	»	2598	55	23	25	539	»	194	»	570	50	»	»	1181	»	»	»	45	»	»	»	2552	75	45	80
Frederikshavn	33	26	1169	»	»	»	550	»	1752	26	»	»	306	»	204	50	435	50	»	»	424	»	»	»	»	»	375	»	1745	«	7	26
Grenaa	35	»	542	40	»	»	»	»	577	40	»	»	16	»	16	50	10	»	»	»	22	»	»	»	7	»	470	90	542	40	35	»
Haderslev	22	60	2088	60	10	»	500	»	2621	20	»	»	684	50	168	»	454	50	»	»	690	»	»	»	33	50	590	70	2621	20	»	»
Haslev	33	40	171	60	»	»	»	»	205	»	7	50	»	»	»	»	32	»	»	»	»	»	»	»	»	»	140	»	179	50	25	50
Helsingør	20	30	1297	50	»	»	3250	»	4567	80	134	»	1546	25	305	75	936	50	»	»	1014	»	»	»	37	»	550	»	4523	50	44	30
Herning	»	»	1882	60	»	»	»	»	1882	60	35	25	545	»	39	»	287	»	»	»	372	»	»	»	27	»	577	35	1882	60	»	»
Hillerød	43	45	4308	30	»	»	»	»	4351	75	140	75	866	»	77	75	738	50	»	»	1051	»	»	»	68	50	1400	»	4342	50	9	25
Hjørring	54	74	2376	80	»	»	200	»	2631	54	18	75	637	»	247	75	454	»	»	»	504	»	»	»	38	50	700	»	2600	»	31	54
Hobro	35	10	559	60	»	»	456	75	1051	45	5	50	32	50	272	»	358	75	»	»	»	»	»	»	14	»	333	70	1016	45	35	»
Holbæk	35	»	2659	»	»	»	500	»	3194	»	17	75	1134	50	153	50	1157	»	»	»	495	»	»	»	46	»	155	25	3159	»	35	»
Holstebro	35	»	2110	60	»	»	700	»	2845	60	17	50	360	50	273	50	452	»	»	»	1211	»	»	»	39	»	492	10	2845	60	»	»
Horsens	»	»	4466	»	»	»	800	»	5266	»	23	»	1071	»	508	25	947	»	»	»	2212	»	»	»	70	50	434	25	5266	»	»	»
Kalundborg	35	»	1465	80	»	»	»	»	1500	80	41	50	183	»	166	»	181	»	»	»	384	»	»	»	»	»	510	30	1465	80	35	»
Kolding	35	»	6235	70	66	»	»	»	6336	70	30	25	1450	50	417	50	1067	50	»	»	2500	»	»	»	96	50	739	45	6301	70	35	»
Korsør	15	»	559	50	»	»	741	50	1316	»	7	50	319	»	80	75	140	»	»	»	556	»	»	»	18	50	179	25	1301	»	15	»
Køge	54	32	1889	40	»	»	»	»	1943	72	5	50	141	»	110	50	105	50	»	»	85	»	»	»	31	»	1400	»	1878	50	65	22
Lyngby	15	45	821	60	»	»	1200	»	2037	05	163	»	678	»	124	75	541	50	»	»	324	»	»	»	17	»	175	»	2023	25	13	80
Løgstør	»	»	547	60	»	»	»	»	547	60	»	»	9	»	39	»	24	50	»	»	»	»	»	»	10	»	430	10	512	60	35	»
Maribo	35	»	1064	10	»	»	»	»	1099	10	»	»	329	»	65	50	304	50	»	»	234	»	»	»	15	50	115	60	1064	10	35	»
Marstal	28	45	223	60	»	»	»	»	252	05	»	»	»	»	60	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	»	100	»	164	»	88	05
Middelfart	26	47	742	60	»	»	425	»	1194	07	91	25	63	50	266	50	268	»	»	»	222	»	»	»	28	50	225	»	1164	75	29	32
Nakskov	21	80	2541	80	»	»	»	»	2563	60	19	75	765	»	5	50	472	»	»	»	594	»	»	»	37	»	650	»	2543	25	20	35
Nyborg	47	46	1089	60	»	»	1050	»	2187	06	96	50	209	25	257	»	364	75	»	»	703	»	»	»	30	»	500	»	2160	50	26	56
Nykøbing F.	35	»	3824	20	»	»	»	»	3859	20	»	»	54	»	13	75	333	50	»	»	707	»	»	»	57	50	2658	45	3824	20	35	»
Nykøbing M.	50	»	973	20	»	»	800	»	1823	20	6	50	543	»	138	50	344	50	»	»	520	»	»	»	17	»	203	70	1773	20	50	»
Næstved	35	»	4661	»	»	»	»	»	4696	»	11	»	979	50	296	50	862	»	»	»	394	»	»	»	77	»	2041	»	4661	»	35	»
Odder	29	65	982	»	»	»	160	»	1171	65	30	50	66	«	»	»	206	»	»	»	266	»	»	»	16	50	555	»	1140	»	31	65
Odense	»	»	16091	10	20	»	»	»	16111	10	177	75	2115	»	472	75	2043	75	»	»	4911	»	»	»	249	»	6141	85	16111	10	»	»
Randers	42	71	6319	40	»	»	1000	»	7362	11	52	»	1895	»	450	»	1615	75	»	»	2197	»	»	»	95	»	1000	»	7304	75	57	36
Ribe	35	35	900	60	»	»	»	»	935	95	»	»	39	»	97	»	102	50	»	»	308	»	»	»	12	»	350	»	908	50	27	45
Ringkøbing	35	»	1451	90	»	»	200	»	1686	90	14	75	76	»	»	»	51	»	»	»	214	»	»	»	20	50	1275	65	1651	90	35	»
Ringsted	19	95	1997	40	»	»	387	»	2404	35	3	25	332	»	460	25	583	50	»	»	364	»	»	»	30	50	600	»	2373	50	30	85
Roskilde	»	»	3114	50	»	»	594	80	3709	30	61	25	597	»	191	50	578	50	»	»	656	»	»	»	»	»	1625	05	3709	30	»	»
Rudkøbing	31	45	1044	20	»	»	1200	»	2275	65	24	90	666	»	179	»	423	»	»	»	588	»	»	»	25	»	350	»	2255	90	19	75
Rønne	26	31	3058	50	»	»	400	»	3484	81	»	»	640	»	102	»	491	»	»	»	747	»	»	»	48	»	1425	»	3453	»	31	81
Silkeborg	»	»	3261	60	»	»	1000	»	4261	60	»	»	1439	»	267	75	943	50	»	»	1120	»	»	»	52	50	438	85	4261	60	»	»
Skanderborg	32	75	790	40	»	»	»	»	823	15	25	25	148	»	140	25	219	50	»	»	90	»	»	»	13	»	187	15	823	15	»	»
Skive	35	»	2446	»	»	»	114	55	2595	55	36	25	532	»	154	»	416	50	»	»	566	»	»	»	39	50	816	30	2560	55	35	»
Skjern	27	50	358	80	»	»	200	»	586	30	»	»	141	»	»	»	52	50	»	»	270	»	»	»	7	»	80	80	551	30	35	»
Slagelse	60	15	5016	»	»	»	»	»	5076	15	35	75	1054	50	166	25	708	50	»	»	1336	»	»	»	76	»	1650	»	5027	»	49	15
Stege	15	67	610	60	»	»	»	»	626	27	»	»	162	»	72	»	77	50	»	»	33	»	»	»	19	»	235	»	598	50	27	77
Struer	22	41	239	20	»	»	275	»	536	61	»	»	70	»	63	»	88	»	»	»	34	»	»	»	8	»	250	»	513	»	23	61
Stubbekøbing	33	67	333	20	»	»	»	»	366	87	15	»	»	»	5	50	24	»	»	»	»	»	»	»	6	»	280	»	330	50	36	37
Svendborg	14	96	2606	70	»	»	400	»	3021	66	34	80	869	50	162	75	500	50	»	»	334	»	»	»	45	50	1050	»	2997	05	24	61
Sønderborg	40	05	1168	30	»	»	900	»	2108	35	»	»	485	»	349	75	478	50	»	»	546	»	»	»	25	»	200	»	2084	25	24	10
Thisted	24	87	1586	20	230	50	100	»	1941	57	25	25	277	»	156	»	363	50	»	»	34	»	»	»	23	»	1000	»	1878	75	62	82
Tønder	»	»	395	20	10	»	»	»	405	20	»	»	»	»	»	»	20	»	»	»	»	»	»	»	5	»	380	20	405	20	»	»
Varde	»	68	182	»	»	»	1739	»	1921	68	»	»	296	»	185	50	278	»	»	»	959	»	»	»	12	»	191	»	1921	50	»	18
Vejle	»	»	5222	30	15	»	»	»	5237	30	24	50	855	»	476	50	553	50	»	»	1092	»	»	»	75	»	2160	80	5237	30	»	»
Viborg	30	50	1996	»	»	»	»	»	2026	50	35	50	255	»	272	50	224	»	»	»	362	»	»	»	36	»	820	»	2005	»	21	50
	1543	97	149194	20	493	70	31314	55	182546	42	1707	45	38233	50	13450	»	31882	25	»	»	44065	»	900	»	2436	»	48330	90	181005	10	1541	32
København	»	»	264148	70	375	75	»	»	264524	45	427	»	57825	50	9915	75	37494	25	»	»	66387	40	5165	50	7157	»	80152	05	264524	45	»	»
	1543	97	413342	90	869	45	31314	55	447070	87	2134	45	96059	»	23365	75	69376	50	»	»	110452	40	6065	50	9593	»	128482	95	445529	55	1541	32

Blokaden i Rødkjærsbro

Til de Oplysninger, jeg allerede har fremført i »Typ.-Tidende« om den blokerede Bogtrykker i Rødkjærsbro, Hr. Valentin Nielsen, maa endnu føjes, at han er — *organiseret i Ny dansk Presse- og Bogtrykkerforening!*

Denne Organisation har ikke tiltraadt Tarifen, idet dens væsentligste Opgave er af kollegial Art: Bedømmelse af Svendeprøver, Fremskaffelse af billigt Papir o. l., men dens Medlemmer respekterer overalt Bogtrykfagets Tarif.

Med Undtagelse altsaa af Hr. Nielsen i Rødkjærsbro!

Han vil godt tage Fordelene ved sin Organisation, men har ikke mere Kollegialitetsfølelse, end at han samtidig gladelig søger at konkurrere de andre Bogtrykkere ud ved Hjælp af underbetalt Arbejdskraft.

En rar Mand!

Det synes utroligt, at Ny dansk Presse- og Bogtrykkerforening, hvis Medlemmer iøvrigt er særdeles agtede Folk, vedblivende kan tolerere Hr. Valentin Nielsens Medlemsskab. Dennes Forretningsprinciper er jo af en saadan Art, at de kun kan virke undergravende og skadeligt paa hele Faget, og det vilde sikkert være klogt af Ny dansk Presse- og Bogtrykkerforening, om den tog Hr. Nielsen lidt i Skole.

Han trænger til det!

Ths. Pedersen.

Iaften taler *Viktor Peterson, Rud. Callberg* og *Svend Johansen* for Kollegerne i Malmø. Imorgen besøger Malmø-Kollegerne københavnske Virksomheder.

Afdøde Kolleger

I Løbet af den sidste Uge er fire Kolleger afgaaet ved Døden.

J. M. Wetterstein, som i mange Aar har været Invalid, døde 75 Aar gammel. Wetterstein begravedes efter Ønske i Stilhed.

*

Emil Burmester blev 69 Aar gammel; han var født i Aalborg og havde lært dèr; fra 1934 levede Burmester af sin Aldersrente. Begravelsen foregaar Fredag Kl. 1¼ paa Bispebjerg Kirkegaard, Nordre Kapel.

*

Tirsdag den 9. ds. er vor Kollega, Maskinsætter *Rich. Jensen*, efter længere Tids Sygdom afgaaet ved Døden, 52 Aar gammel.

Rich. Jensen er født i Faaborg og lærte Faget paa Faaborg Avis, drog derefter til forskellige Provinser og havnede i Helsingør, hvor han slog sig til Ro i en Del Aar.

Til København kom Rich. Jensen i 1919 og fik Arbejde hos Fraenckel og Co., hvor han arbejdede til sin Død.

Den afdøde var afholdt som faa, og hans fynske Smil og Lune afvæbnede alle og gjorde ham til en Ven, man gerne spøgte med.

Vi bevarer Mindet om en brav Kammerat, og en god Kollega.

Begravelsen foregik i Søndags i dybeste Stilhed. *leth.*

*

Evald Einer Hansen, der har været syg det sidste halvandet Aar, blev 43 Aar gammel; hans sidste Arbejdssted var Heydes Bogtrykkeri. Begravelsen foregaar Fredag Kl. 11¾ paa Vestre Kirkegaard, Søndre Kapel.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

I Aften Kl. 21[15] pr. Studiekreds for Sættere.

I Morgen Kl. 20, Generalforsamling. Medlemskort *skal* forevises ved Indgangen. Som sædvanlig er Afdelingen Vært ved et Kaffebord. *Styrelsen.*

Regnskabet for 2. Halvaar 1936 udviser følgende Poster:

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1936	124,98
Kontingent	530,80
Tilskud til Højskoleophold	140,00
Renter	1,97
Bogkøb	42,50
Balance	840,25

Udgift:

Faglig Ungdom	112,30
Kontingent og Tilskud til Sekretariatet	34,30
Møder	48,69
Fester	45,38
Tryksager	3,50
Bogsalg	58,55
Udgift ved Højskoleophold	140,00
Andre Udgifter	30,20
Beholdning den 31. December 1936	367,33
Balance	840,25

Regnskabet revideret og befundet rigtig. Kassebeholdning og Bilag var til Stede.

København, den 15. Marts 1937.

Arne Hansen, Revisor. *Israel Scheer*, Revisor.

Den nye Lærlingelov.

Erik Hauerslev gennemgik i »Typ.-Tid.« Numer 8 det i Rigsdagen forelagte Forslag til en ny Lærlingelov, og i Slutningen af Artiklen erklærer han sin fulde Tilfredshed med Forslaget. Denne Tilfredshed kan jeg, og med mig mange andre, absolut ikke dele. Selvfølgelig betyder Forslaget et Fremskridt for Landets Lærlinge, men at der skulde være Grund til at være tilfreds med det foreliggende Forslag, maa jeg absolut bestride. Socialdemokratiet og de derunder hørende Ungdomsorganisationer har altid krævet en haardt tiltrængt Revision af den nu bestaaende Lærlingelov, og da derfor Regeringen bebudede Forslag om en ny Lærlingelov, havde Lærlingene her i Landet sikkert ventet sig noget og fremfor alt noget mere *effektivt* i Forslaget end det foreliggende Forslag frembyder. Ungdomsorganisationernes i flere Aar stadig stigende Krav om *Dagskolens Indførelse* er siddet ganske overhørig, at Undervisningen skal slutte Kl. 20, og at Arbejds- og Skoletiden gennemsnitlig kun maa være 1 Time mere end den voksne Arbejders Arbejdstid gennemsnitlig pr. Dag, er alt, hvad den nu siddende Regering har turdet føre frem i Forslaget angaaende dette Punkt. Socialdemokratiet har ikke været uvillig til at føre Dagskolen frem i Forslaget, men De radikale modsatte sig dette Krav, hvilket jo desværre er ret naturligt, da der indenfor dette Partis Rammer findes adskillige Smaamestre, som ikke har Interesse i at give Lærlingene alt for frie Forhold at arbejde under. Men ikke alene under Skoleproblemet er der hos Regeringen vist Valenhed, under de øvrige Punkter er der en Tendens, som viser en, man kan ligefrem sige Ligegyldighed over for Lærlingespørgsmaalet.

Med Forlov at spørge, hvor er de voksne Arbejderes Støtte til de unges Kamp for bedre Arbejds- og Skolevilkaar blevet af? Arbejderne saavel paa Arbejdspladserne, som i Forbundene, har vist en saa komplet Ligegyldighed overfor dette Spørgsmaal, at der vist desværre er noget rigtigt i, at Lærlingene efter-

haanden mister Interessen for sin Fagorganisation. Hvilken Interesse har Lærlingene i at støtte og gøre alt, hvad de formaar for at hjælpe de voksne Arbejdere under deres Kampe, naar Arbejderne selv overhovedet ingen Interesse viser for de unges altfor berettigede Krav. Det er desværre en Sandhed, at den danske Arbejder er blevet saa egoistisk, at det at hjælpe de daarligst stillede indenfor Samfundet kun kan bero paa en ren Naadesag; thi havde de danske Arbejdere staaet bagved Lærlingenes Krav med deres fulde og sande Vilje, da tror jeg, at Lærlingeloven havde faaet en anden og for os Lærlinge mere betydelig Værdi. Som Forslaget foreligger nu, er det kun at betragte som et Ændringsforslag til den bestaaende Lærlingelov. *Hans Hannibal.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

60 Aar. Saa utroligt det end lyder, fylder den endnu saa spænstige og raske Aabenraa Kollega, *Jørgen Hansen*, den 23. ds. 60 Aar. Han lærte Faget paa »Heimdal« i Aabenraa og tog derefter nogle Aar Plads paa forskellige Steder for derefter igen at fortsætte paa »Hejmdal«s Trykkeri, hvor han har været og er beskæftiget siden. Fra 1913 har Jørgen virket som Maskinsætter og er et interesseret Medlem af den sydjydske Sammenslutning. Under Krigen blev han uddannet til Krigstjeneste og sendt til Vestfronten, hvor han i Sommeslaget 1916 saaredes og saa senere som utjenstdygtig til Krigstjeneste blev kommanderet til Generalkommandoens Trykkeri i Altona. — Tiden gaar, men Jørgen er endnu den samme, og vi ønsker ham endnu en lang Tørn i vore Rækker i Haab om et godt og kollegialt Samarbejde. *—dt.*

Maskinsætternes Landssammenslutning, 1. Kreds, der omfatter København og Bornholm, afholder Generalforsamling Søndag den 21. Marts Kl. 10 i »Slotskroen«, Pileallé. Dagsorden: Valg af Kredsformand og Repræsentanter.
Kredsformanden.

Københavnske Kolleger gøres opmærksom paa Paaskearrangementet. — Der er Adgang til Branchemøderne Skærtorsdag Kl. 10. — Langfredag er der Adgang til Fremvisningen af »Nationaltidende«s Film Kl. 15 pr. Der er Adgang for Medlemmer med Ledsager.

Provinskolleger, der skal deltage i Paaskearrangementet, og som kommer til København Onsdag Aften kan faa Logi for 1 Kr. paa Vandrerhjemmet, Frederiksholms Kanal. — De der skal have Logi Torsdag Nat skal anmeldes Torsdag Morgen.

Kvindeafdelingens Medlemmer er af Tilskærernes Aktieselskab inviteret til Mannequinopvisning og Underholdning samt efterfølgende Bal Lørdag den 27. Marts Kl. 20 *(Paaskelørdag)* i Idrætshuset. Billetter kan *gratis* afhentes hos Lundin. Der udleveres 2 til hvert Medlem. Ogsaa Ballet er gratis. *Alfrida Andersen.*

Typografernes Sportsklub fejrede i Lørdags sit 50-Aars Jubilæum ved en stilfuld og fornøjelig Fest i Odd-Fellow Palæet.

Formanden, *Henning Jensen*, bød den store Forsamling velkommen, hvorefter Gymnastikholdene marcherede ind. Omgivne af disse fremsagde *Niels Nielsen* en af ham selv forfattet Prolog. Saa fulgte Opvisning af Dame- og Herrehold, Sang af Sangforeningen og Gutenberg-Koret, som medbragte Blomsterhilsener til Jubilaren. Fra mange andre Sider var der fremsendt Hilsener, og ved Festen bragtes der yderligere Lykønskninger fra vort Forbund og fra Dansk Gymnastik-Forbund. Fra sidstnævnte hædredes Formand, Næstformand og Kasserer med Gymnastikforbundets Hæderstegn. Foreningens første Formand, Overretssagfører *Laur. Jessen*, hilste fra de Gamle, og sluttelig overrakte Formanden en af Stifterne, *Martin Sørensen*, Foreningens Emblem i Guld. Saa dansedes der til den lyse Morgen.

En smuk Fest. *O—n.*

Typografernes Sportsklub har i Anledning af Jubilæet udgivet et ret omfattende Festskrift, der fortæller om Livet indenfor Klubben i de forløbne halvt Hundrede Aar. Teksten ledsages af talrige Illustrationer.

Flidspræmier. Gl. Roskilde Amts Bogtrykkerforening har indenfor sit Omraade uddelt Opmuntringspræmier à 15 og 10 Kr. til de flinkeste Lærlinge i Faget.

En velhavende Kollega. Det er ikke alle Typografer, der dør som Proletarer. En svensk Kollega, *Carl Ernst Bjørklund*, Stockholm, som døde forleden, har testamenteret Størsteparten af sin Formue, ca. 47.000 Kr. til de svenske Typografers Invalidefond.

Paaskearrangementet

Skærtorsdag

Kl. 10: Branchemøder i Rømersgade 22.

Haandsættere: Henry Thejls: Typografien i *Grafisk Teknik*. Med Lysbilleder.

Maskinsættere: Montør Nordland: Matricerne — Fabrikation og Brug. Desuden Spørgetime.

Trykkere: Ingeniør Meincke-Nielsen: Farvefabrikation. Demonstration og Lysbilleder.

Stereotypører: Morgan, Aarhus: Stereotypør og Stereotypi.

Hjælpearbejdere og Paalæggersker: Johs. Hansen, Aarhus: Hjælpearbejderens Stilling i Faget. I Diskussionen deltager Fru Alfrida Andersen og E. Nilsson.

Kl. 13: Besøg paa Eickhoffs Maskinfabrik, Vesterbrogade 97. (Kun for Provinskolleger).

Kl. 15: Fælles Kaffebord for Provinskolleger i Rømersgade 22.

Langfredag

Kl. 8,30: Besøg paa Berlingske Tidende. Farverotationen forevises. (Kun for Provins-Trykkere).

Kl. 10: Besøg paa Hostmann-Steinbergs Farvefabrik, Hejrevej 14.

Kl. 12.30: Besøg paa Nutidstrykkeriet, Bygmestervej 2. Demonstration af: Moderne Bogbinderi — 2 Elless-Dobbeltapparater — 2 LM Totur.

Disse 3 Arrangementer er kun for Provinskolleger.

Kl. 15 præcis i Rømersgade 22, Festsalen: „Nationaltidende"s Film. Ekstra: Ungerne i Krig og Fred.

Her har alle Kolleger med Ledsager Adgang.

Senere paa Aftenen arrangeres for Provinskolleger et Besøg paa Social-Demokraten.

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg.

Den mætter ikke blot Munde —. I Politiken finder vi følgende Uddrag af et Brev fra en Spanier til en dansk Ven:

Forleden Dag kom der Skib til Barcelona med Hjælp — Mad, Kød, Ost, Konserves og Mælk. Paa Kajen stod i Tusindvis af Mennesker for at tage imod Skibet. Hver Ladning der svingede fra Borde blev modtaget med begejstrede Hurraraab, og det skønt ingen af disse Varer vilde komme os her i Barcelona til gode. Alting var allerede lovet til Madrid, hvor Nøden er størst. Men vi fulgte efter Vognene til Toget, syngende af Glæde, og da Toget kørte bort den næste Dag, rungede Hurraerne igen. Jeg fortæller det, slutter Brevskriveren, for at I kan vide, at den Hjælp der sendes, er Hjælp paa mere end én Maade. Den mætter ikke blot Munde, men ogsaa Hjerter, der frydes ved at vide, at Mennesker i lykkeligere Lande end vort tænker paa os. *Vi er ikke glemt...*

Krig og Fascisme. Talrige Forslag og Resolutioner paa den nylig afholdte amerikanske Fagforeningskongres gjaldt Spørgsmaalet om Bekæmpelse af Krig og Fascisme. De gav Udtryk for den voksende Ængstelse blandt de amerikanske Arbejdere for Udviklingen af Forholdene i Europa og — hvad der er særlig bemærkelsesværdigt — for Forstaaelsen af, at alle demokratiske Lande trues af samme Skæbne. Den af Landsorganisationen gennem mange Aar førte Politik til Gunst for en Begrænsning af Rustningsindustriens Profit godkendtes gennem Vedtagelse af forskellige Resolutioner. Paa den anden Side hedder det i Kongresudvalgets Udtalelse, at »vort Land maa i den nuværende Verden opretholde et passende nationalt Forsvar. I en Verden, hvor Demokratierne ødelægges og erstattes med Diktaturer, kan intet Land føle sig sikker mod et Angreb, saafremt det ikke er rede og rustet til at gøre Modstand«.

Ørne flyver alene. Det er kun Faar, der færdes i Flok.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13 samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30.

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.
Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 10. Marts: Helsingør 500,00, Ribe 150,00, Roskilde 500,00, Lyngby 250,00, Løgstør 100,00; 16. Marts: Aarhus 1000,00, Sønderborg 300,00.

København, den 16. Marts 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.
København: Sætter Christian Jahn, udl. 24. 2. 37 hos O. Jul. Schmidt (arb. s. St.), Paal. Gudrun Margrethe Andersen, udl. 3. 3. 37 hos Rønager (arb. s. St.), Paal. Gunvor Hansen, udl. 4. 3. 37 hos C. Sørensens Eft. (arb. s. St.), Trykker Svend Hintze Jørgensen, udl. 27. 2. 37 hos Hamburger (arb. s. St.).
Vejle: Sætter Sigurd Mortensen, udl. 1. 11. 32 (tidl. Medlem).

Tiltraadte.
København: 3853 Margit Andersen fra Odder (arbl), 5440 Louis Andersen fra Aarhus (arbl.), 4572 Ellen Steffen fra Kv. Arb. Forb. (arbl.), 7829 Bernh. Lunddahl fra Rejse (arbl.), 7203 Sv. Aage Hoppe fra Rejse (arbl.), 709 E. Hertzum fra Rejse (arbl.), 1571 Erik Johansen paa Rejse (arbl.), 3332 Kaj Jørgensen fra Rejse (Graf. Inst.).
Aarhus: 5352 Johs. Hestbek (E. Hestbek). Frederikshavn: 3425 Sofus Mørch (arbl.). Hillerød: 5287 Gregor Wigh i Pl., 5434 Henning Nørby i Pl. Løgstør: 6303 Sv. H. Fredberg (arbl.). Nykøbing F.: 3161 Arne Michaelsen (arbl.). Odense: 1588 Hans Eliasen (arbl.). Skive: 3393 Axel Hansen (arbl.), 3563 Folmer Dalsgaard (arbl.).

Fratraadte.
København: 3563 Fr. Dalsgaard paa Rejse, 3414 Ove Egeberg til Næstved (syg), 6923 Kaj Hansen paa Rejse, 948 C. Koldby paa Rejse, 3907 C. Jensen til Køge i Pl.
Aarhus: 5855 Poul Erling Olsen til Herning i Pl., 4990 Lilli Jensen til Herning i Pl. Hillerød: 7457 Hakon Rasmussen til Roskilde (arbl.). Horsens: 7234 Emilius Erichsen til Fredericia (arbl.). Kolding: 6751 Jens Jensen paa Rejse. Randers: 5440 Louis Andersen paa Rejse. Vejle: 7663 Oluf Jensen paa Rejse.

Udmeldte.
København: 415 Orla Elniff (fratraadt Faget).
Odense: 4277 Hans Einar Hansen (Faktor).

Døde.
København: 8346 Emil Burmester, 8049 J. M. Wetterstein, 6660 Richard Jensen (O. Fraenckel og Co.), 855 Ewald Hansen.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ordinær Generalforsamling afholdes Onsdag den 31. Marts 1937 Kl. 8, Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden. *Styrelsen.*

Ind- og Udbetaling foregaar i næste Uge Onsdag d. 24. Marts Kl. 7—8½. *Kassereren.*

Bladsætterklubben

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 4. April 1937

i Café »Patricia«, Fælledvej 4.

Dagsorden ifølge Lovene, samt Opstilling af Repræsentant til Styrelsen. *Styrelsen.*

Gutenberg-Korets

Koncert og Bal

afholdes

Lørdag den 1. Maj; ikke Skærtorsdag.

E. L. GUMMIVALSER
by Goodyear License er dansk Arbejde
og Goodyears berømte Kvalitet .. ..
ERIK LEVISON'S Gelatine og Gummivalse Støberier

KØBENHAVNS TRYKKERKLUB

Ih, hvor skal vi more os!!

ved Foraarsfesten Lørdag d. 10. April Kl. 20-3
Haveselskabetsvej 3.

Kunstnerparret **Sky** og **Kolja** i Sketsch, Duetter, Sang og Dans.

Völkers Dancing Band spiller.

Billetter à 1,50 Kr. til hele Festen faas hos Klubbens Styrelse og Medlemmer samt gennem Telefon Vester 2321 v, Nora 8344, Valby 1252 x.

Typografernes Sportsklub

Følgende Numre blev udtrukne ved 50-Aars Jubilæet:

1985, 3436, 135, 4177, 687, 437, 2455, 3430, 4855, 3441, 3087, 4058, 3032, 1213, 3781, 2969, 2556, 2847, 3913, 1677, 1307, 2841.

Gevinsterne kan afhentes hos Oskar Jensen, Struensegade 37 2, senest den 31. Marts 1937.

Paaskeferie Onsdag den 24. og Søndag den 28. ds.

Sygemeldinger maa omgaaende meldes til Kontoret.

ANNONCER

Akcidens-Sætter,

moderne indstillet, hurtig og selvstændig, søger Plads. Kan paatage sig lettere Trykning. Eventuelle Pladstilbud bedes sendt til *J. Petersens Bogtrykkeri*, Nørregade, Varde.

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

J. G. A. EICKHOFF - KØBENHAVN V.

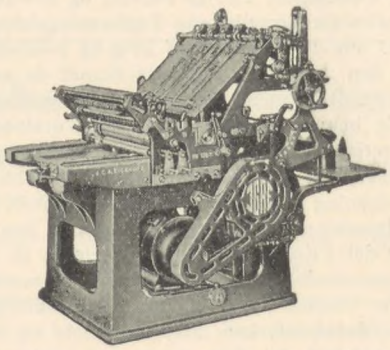

Vesterbrogade 97, Tlf. 12078-79

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8
Kjøbenhavn K. - Telefon Central 39 og 5539

A/S F. L. BIE Valdemarsgade 14 København V.

TELEFONER: CENTR. 6518, 6519 & 8062

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser - Stadigt stort Lager.

GRAFISK COMPAGNI

CENTRAL 777 - 11395 - 14577

Grafisk Fagforretning · Eget Skriftstøberi · Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....

Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 12 KØBENHAVN DEN 26. MARTS 1937 64. AARGANG

Teknikens Forbandelse

(Sluttet.)

Aa, disse Maskiner! De var maaske tænkt som en Sejr for Menneskene, men er blevet det stik modsatte. *De er blevet deres Forbandelse!* De tyranniserer Menneskene, de forleder Menneskene til Præstationer, som aldrig bliver høje nok og stadig vil stige, indtil Mennesket, Skaberen af disse Maskiner, er blevet gjort overflødigt.

Overflødigt skal Mennesket blive — det er Tekniceringens Maal. Arbejdet, som Maskinerne udfører, legende og præcist, skal Mennesket ikke mere anstrænge sig med eller ofre overflødig Tid paa. Mennesket skal glemme, at der i det haandværksmæssige Arbejde ligger en Adel og Velsignelse. Det skal faa Lov til at drive omkring og se, hvorledes disse Maskiner, som Menneskene en Gang skabte, selvstændig er i Stand til at synge Arbejdets Rytme. Men hvortil og for hvem arbejder nu egentlig disse Maskiner saa flittigt? Der vil jo stadig blive færre af dem, som kan købe Produkterne. De arbejdsløses Tal vil stadig stige, og de, som endnu har Arbejde, maa bringe større Ofre. Men vil disse strække til?

Er Mennesket kun født for at hvert tiende, niende eller ottende skal være dømt til Arbejdsledighed? Skal det blive en varig Tilstand, som maaske i Fremtiden vil blive endnu værre? Arbejdsledighed er for dem, som rammes af denne Farsot, som en almindelig Belastning. I sine psykiske Følger er den ret og slet ødelæggende...

Vor Jord er blevet lille, meget lille. Endnu for 50 Aar siden var en Amerikarejse en Begivenhed, som blev grundigt overvejet og maatte forberedes til de mindste Detailler. Nu er en saadan Rejse kun en Udflugt paa nogle Dusin Timer. Formerne for vor Verdensøkonomi med sine udviklede Produktionsmetoder har gjort vor Jord lille og kan ikke mere beskæftige de samme Arbejdskræfter...

Alt overdimensionalt og alt ensidigt er farligt. Alt bliver uvirkeligt, foruroligende. Selv Hospitalerne bliver uvirkelig store. Man føler sig usikker. Vi svæver mellem »Frygt og Bæven«. Hvorledes vil det ende?

Jeg maa tidt tænke paa Krigen, og jeg tænker da paa Menneskene i de store Byer. Hvad bliver der af dem, naar Granater og Flyvebomber roder op Beton og Asfalt? Hvor elendige vil disse af Tekniken helt afhængige Mennesker ikke blive? Hvorledes vil det komme til at se ud i Husblokke, som bruger Elektricitet? Elektriske Køkkener, elektrisk Lys, elektriske Varmtvandsbeholdere o. s. v.? Det er jo blevet saa bekvemt nu med alle disse tekniske Opfindelser. Men de kan, som vi allerede véd, komme til at virke farlige, naar den Katastrofe, som enhver Krig i vore Dage er, indtræffer, og den rammer disse prægtige Bygninger. Selv de Byer, som skulde yde Hjælp med Sygehuse og Hospitaler, vil derved udsætte sig for Fare. Man sætter altfor meget paa ét Brædt, og denne Ensidighed kan en Gang blive skæbnesvanger.

Større Fare truer Landet, naar det overdimensionale strækker sine Arme over Landets Grænser. Da viser Friheden i den økonomiske Drift sig i en hel anden Skikkelse.

Men der findes ogsaa noget andet end Omsorgen for Folkeøkonomien. Højere staar Ærlighed, Retfærdighed og den ubetingede Beskyttelse af hver enkelt mod Overgreb af en mægtigere. Dette har man altfor længe overset i det økonomiske Liv. Det er da let at forstaa, at man ogsaa i Folkelivet maaler med den samme Alen, og at Humanismen, som er en Frugt af det ædleste Borgersind, er blevet skarpt fornægtet. Man er bleven Realpolitiker, d. v. s. man driver Sjakreforretning for at holde sig saa nogenlunde oven Vande. Men hvad der bliver ødelagt af opbyggende etiske Værdier ved en saadan Indstilling, derom gør man sig ingen Forestilling. Guderne *Mammon* og *Teknik* er sammenslynget i en uløselig Knude, og Mennesket kvæles i denne Rigdom.

Hvortil er da Mennesket født? Ene og alene til Arbejde. Ethvert Menneske paa denne Jord har Ret til Arbejde. Og ingen har Ret til at nægte ham det. Derfor er alle de Bestræbelser, der gaar i Retning af at hjælpe enhver arbejdsdygtig til at faa Arbejde, paaskønnelsesværdigt. Fremfor alt er Arbejdstidsforkortelsen en tvingende Nødvendighed. Men Forkortelse af Arbejdstiden nytter kun lidet, *hvis der ikke ogsaa bliver foretaget Foranstaltninger, som forhindrer Tekniken i at gøre*

den illusorisk. For Teknikens Opgave maa kun være at lette det menneskelige Arbejde, ikke at gøre det overflødigt.

Mennesket staar som Midtpunktet i al Økonomi. Det drejer sig om almindelig Sikkerhed og Velbefindende hos den størst mulige Del af Menneskeheden. Det gælder ikke om Profit og Sjakreforretning eller at den enkelte eller Grupper kan berige sig under falske Foregivender. Det gælder om en sund Folkeøkonomi. Men Folkeøkonomi uden moralsk Grundlag er et Sysifus-Arbejde.

Uden Ofre, uden meget store Ofre vil man ikke komme nogen Vej. Saa let som at vaske noget Smuds af Hænderne kan Aarhundreders gamle Synder ikke sones.

En Spaadom, der opfyldtes

I denne Tid, hvor de fleste staar uforstaaende overfor Processerne i Moskva, kan det have sin Interesse at fremdrage af Glemselen en Profeti, som for nitten Aar siden blev udtalt af *Rosa Luxemburg* — det eneste Geni, som den tyske Socialisme har frembragt siden Karl Marx.

I en lille Bog, »Die russische Revolution. Eine kritische Würdigung«, skrevet i 1918 i Fængslet i Breslau, har Rosa Luxemburg forudsagt Udviklingen i Rusland.

Rosa Luxemburg tilhørte, som bekendt, Spartakisterne, og hun jublede, da Kommunismen gjorde sit Gennembrud i Rusland. Men hun blev betænkelig ved den videre Udvikling, da hun saa, at hverken Lenin eller Trotzsky havde nogen Forstaaelse af, hvad Frihed og Demokrati betød. Ja, de havde aldeles ingen Interesse for disse Værdier. Derfor frygtede hun det værste af den videre Udvikling, og hun skriver i sin Bog:

»Ja, det er jo sandt, at enhver demokratisk Institution har sin Begrænsning og sine Mangler, som de deler med samtlige menneskelige Institutioner. Men det Lægemiddel, som Trotzsky og Lenin har fundet: Undertrykkelsen af Demokratiet, er endnu værre end det Onde, man vil afskaffe. Thi gennem Undertrykkelsen af Demokratiet tilstopper man den levende Kilde, som alene er i Stand til at fjerne de Brist, som klæber ved de sociale Institutioner. Denne Kilde er det aktive, det uhæmmede politiske Liv blandt de bredeste Folkemasser.

Kun Erfaring og Viden er i Stand til at forandre og aabne nye Veje. Kun ubundet brusende Liv kan skabe nye Former, improvisere og frembringe skabende Kraft og fjerne begaaede Fejlgreb. Det offentlige Liv i Stater med *indskrænket* Frihed bliver fattigt, ufrugtbart, skematisk, eftersom Undertrykkelsen af Demokratiet — den levende Kilde til al aandelig Rigdom og alt aandeligt Fremskridt — bliver stoppet.«

Derefter vender Rosa Luxemburg sig mod den Forvanskning af Begrebet »Frihed«, som proklameredes i Rusland, og siger:

»Frihed alene for Tilhængerne af Regeringen, alene for *et* Parti — dette være nok saa talstærkt — er ingen Frihed. Frihed er altid Frihed for *anderledes* tænkende. Dette siges ikke i fanatisk Retfærdighedsfølelse, men i Overbevisningen om, at alt det gode, det helsebringende og lutrende ligger i den politiske Friheds Væsen, og at dette Væsens Virkninger forkvakles, naar Friheden bliver et Privilegium.«

Og sluttelig profeterer hun:

»Dekreter, Fabriksopsynets Magtbud, drakoniske Straffe, der tager Sigte paa at indgyde Skræk — dette er altsammen Midler, som forhindrer Genfødelsen. Den eneste Vej til denne Genfødelse er det offentlige Livs Skole, det mest uindskrænkede Demokrati og frie offentlige Meningstilkendegivelser. Falder alt dette bort, hvad bliver der da tilbage? Lenin og Trotzsky har i Stedet for præsentative Forsamlinger, fremgaaet ved almindelige Valg, indsat Sovjet som den eneste sande Repræsentant for de arbejdende Masser. Men Rystelserne i det politiske Liv i hele Landet maa ogsaa lamme Sovjets Virksomhed. Uden almindelige Valg, uden uindskrænket Presse- og Forsamlingsfrihed og Ytringsfrihed dør Livet i enhver offentlig Institution, og Bureaukratiet bliver det eneste fremherskende Element. Denne ubrydelige Lov kan ingen unddrage sig eller slippe uden om. Det offentlige Liv slumrer ind. Nogle Dusin Partiledere med en ubøjelig Energi og misforstaaet Idealisme dirigerer og regerer det hele. Nu og da kaldes en Elite af Arbejderne frem for at tiljuble Lederne eller Lederen deres Bifald og enstemmigt godkende de forelagte Beslutninger.

Det er altsaa i Virkeligheden et *Klikevælde* — naturligvis et Diktatur, ikke Proletariatets Diktatur, men en Haandfuld Politikeres Diktatur. Og det fører til sidst til Forvirring af det offentlige Liv, til Attentater, Mord og Nedskydninger o. s. v.«

Denne Profeti, fremsat for nitten Aar siden, er bogstavelig gaaet i Opfyldelse.

Men vi vil advare imod —

Foranlediget af en Artikel i den norske Landsorganisations Meddelelsesblad, der slaar til Lyd for en Nyorientering indenfor Fagbevægelsen og for Benyttelsen af den moderne Propaganda, skriver vort norske Broderorgan »Typografiske Meddelelser«:

». . . Vi har intet imod, at den moderne Propaganda tages i Fagorganisationens Tjeneste. Men vi vil advare imod, at Nyorienteringen paa dette Omraade bliver saa omfattende, at Propagandaen og Slagordene bliver det *væsentlige*, saaledes at man glemmer eller orienterer sig bort fra det, som er Fagorganisationernes *Hovedopgave*, nemlig at arbejde for bedre Løn- og Arbejdsvilkaar for Medlemmerne.

Vi kan desværre ikke fri os fra det Indtryk, at Artiklen i »Meddelelsesbladet« peger i den Retning. Det hedder nemlig et Sted i Artiklen, at *en gavnlig Hvervning for Fagorganisationen ikke længer bare kan gaa ud paa at stille Spørgsmaal om Løn- og Arbejdsbetingelser i Forgrunden. Tværtimod!* — Hvis Landsorganisationens Ledelse virkelig mener, at Løn- og Arbejdsbetingelserne ikke længer skal stilles som Organisationens Hovedkrav, saa finder vi det meget beklageligt, og dobbelt beklageligt synes vi det er, at det publiceres lige foran de omfattende

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Lokalkassererne

Af regnskabmæssige Grunde maa Ugen, der slutter Fredag den 2. April, henregnes til Januar Kvartal.

Ths. Pedersen.

Hævet Blokade

Den i sidste Nr. meddelte mod Ankerstjernes Films-Trykkeri etablerede Blokade er hævet, da Firmaet den 18. ds. underskrev Tarifen. *Sigv. Hellberg.*

Tarif-Situationen

var endnu, da nærværende Blad Tirsdag Eftermiddag gik i Trykken, ikke afklaret. Man vidste endnu ikke med Bestemthed, om der vilde blive stillet Mæglingsforslag, eller om Strejken skulde iværksættes Lørdag Morgen den 27.

Der afsendtes derfor Tirsdag Aften til Trykkeriernes Tillidsmænd Meddelelse om, at der enten Torsdag Morgen eller Lørdag Morgen i »Social-Demokraten« vilde blive givet endelig Meddelelse fra Organisationen vedrørende Strejkens Ikrafttræden eller Udsættelse.

Alle Medlemmer maa derfor gennem vore Meddelelser i »Social-Demokraten« for Lørdag Morgen den 27. Marts skaffe sig den autentiske Underretning om Situationen.

23. Marts. *Sigv. Hellberg.*

Afstemningsresultat

Ved den Dags Dato foretagne Stemmeoptælling vedr. Bemyndigelse til Forretningsudvalget til Iværksættelse af Strejke afgaves ialt 3237 St., deraf 3124 Ja, 100 Nej, 13 blanke.

København, den 18. Marts 1937.

N. M. Nielsen. *Kai Jensen.* *Anna Hansen.*
W. Andersen. *Carl Jensen.* *Sigv. Hellberg.*

Tarifrevisioner, som nu foregaar for de allerfleste Fag og Industrier.

At Fagorganisationen som den Magtfaktor, den er blevet i Samfundet, ogsaa maa tage sig af andre Opgaver end Løn- og Arbejdsvilkaarene, er selvsagt. Og at dette maa ske i Samarbejde med Arbejderbevægelsens politiske Organisation, er ogsaa selvsagt. Men dette Samarbejde maa ikke føre til, *at Fagbevægelsen forsømmer sin Hovedopgave til Fordel for de rent politiske Opgaver.*

Formaalsparagrafen i Landsorganisationens Love slaar fast, hvilke Opgaver man har, og heraf fremgaar det, at Arbejde for Arbejderklassens faglige og økonomiske Interesser samt Løn- og Arbejdsvilkaarene kommer i første Række. En Nyorientering, som gaar ud paa, at disse Spørgsmaal for Eftertiden ikke skal komme i første Række, men tværtimod maaske skal stilles i Baggrunden, maa der klart og tydeligt tages Afstand fra, og vi kan ikke være med.

Fagorganisationen og den politiske Organisation skal arbejde Haand i Haand til Arbejderklassens Gavn. Dette maa dog ikke udvikle sig saaledes, at Fagorganisationen bare skal underordne sig Politikernes mange Nyorienteringer baade i den ene og den anden Retning, *men forøvrigt være kneblet i sin Bevægelsesfrihed. Fagorganisationen skal ikke bare betale Valgkampen, men forøvrigt tie stille.*

Det forekommer os, at Fagorganisationen bør betænke sig baade vel og længe, før man slaar ind paa en Nyorientering, som fører bort fra selve Grundlaget for Organisationens Virksomhed. Efter vor Mening bør man hellere orientere sig tilbage igen en Smule fra den Vej, man er kommet ind paa. I alle Tilfælde bør man saa hurtig som muligt orientere sig bort fra det Standpunkt, som Artiklen i »Meddelelsesbladet« giver Udtryk for . . .«

— — —

Ovenstaaende fornuftige Betragtninger over Fagorganisationernes Opgave kan læses med Interesse ogsaa af dette Blads Læsere. De passer helt godt paa vore hjemlige Forhold, hvor »Nyorienteringen« ingenlunde er ukendt.

Fr. N.

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

For uforbeholdent Demokrati

Fagbevægelsen i Svejts hører til de Arbejderbevægelser, hvis Bekendelse til Demokratiet ikke behøvede at understreges og befæstes gennem den seneste verdenspolitiske Udvikling. Tilslutningen til Demokratiet er en national Tradition.

Da det i alvorlige Tider gjaldt om at give et praktisk Bevis for dette demokratiske Sindelag, var det den socialdemokratisk orienterede Fagbevægelse i Svejts, som uden taktiske Betænkeligheder og Spidsfindigheder, men med en naturlig Reservation overfor den ekstremistiske Venstre- og Højrefløj, søgte at danne en Blok af samtlige Mellempartier, der var i Overensstemmelse med Landets Traditioner og dermed i hele Folkets Interesse.

Paa denne Maade lykkedes det i sin Tid at bringe det saakaldte Kriseinitiativ i Stand, som formaaede at samle 425.000 stemmeberettigede Borgere om sit Program. Den i Kriseinitiativet øvede Kritik af Regeringens økonomiske Politik er Ord for Ord blevet bekræftet gennem den senere Udvikling henimod Devalueringen og gennem selve Devalueringen. Denne Kendsgerning har uden Tvivl givet den af Fagforeningerne startede Bevægelse kraftig Vind i Sejlene. Fagforeningerne behøvede kun at gaa videre ad den Vej, de var slaaet ind paa, for at befrugte deres Bestræbelser. Saaledes opstilledes efter Devalueringen de saakaldte »Retningslinier for den økonomiske Genrejsning

og Demokratiets Sikring«, hvis Bærere er den svejtsiske Landsorganisation, den neutrale Funktionærsammenslutning, Bondebevægelsen og Forbundet af evangeliske Arbejdere og Funktionærer.

Den nærmeste Fremtid vil afgøre, om det paa disse Retningsliniers brede Grundlag vil være muligt at skabe en Bevægelse, som ikke er en politisk Kombination, men en enstemmig Meningstilkendegivelse af alle demokratiske Befolkningslag og dermed af hele Folket.

Betydningsfuld i denne Udvikling var den fornylig afholdte socialdemokratiske Partikongres. Efter at Socialdemokratiet, som tidligere tilhørte den ortodoks-dogmatiske Retning, i 1935 havde udtalt sig til Fordel for Landets Forsvar, der i Svejts i højere Grad end i noget andet Land betragtes som en Selvfølgelighed, har det paa sin nu afholdte Kongres med 370 Stemmer imod 70 tilsluttet sig nævnte Retningslinier, d. v. s. uforbeholdent anerkendt Demokratiet. (I. F. C.)

I Aar tager vi paa Højskole

Roskilde! Ros—kil—de!

Allerede! Man ser ud af Vinduet: Det er jo her, man skal af! samler sin Bagage sammen, tager brat Afsked med sine Medrejsende og staar saa lidt fortumlet paa Banegaarden i den By, som i den kommende Uge skal huse vort syndige Legeme.

Man ser sig omkring, og blandt de gode Roskilde-Borgere som ikke har andet at bruge deres Søndag Eftermiddag til end at »se paa Tog«, faar man Øje paa adskillige, som er udrustet paa samme Maade, som een selv: Rejseklædt og med en omfangsrig Bagage. Efter at Byens egne Børn har faaet deres Nysgerrighed tilfredsstillet, trækker de sig tilbage, og vi »Pakæsler« er ene om Valpladsen. Vi ser hinanden lidt an, anende, at de andre med deres Tilstedeværelse her har samme Formaal, som det, der har bragt os selv hid, nemlig at deltage i et af Roskilde Højskoles Kursus. Endelig tager man Mod til sig, og snart har Spørgsmaalet »Gælder det Højskolen?« sprængt alle Skranker og løst alle Baand — ogsaa Tungebaandet! — Snakken gaar livligt, vi præsenterer os for hverandre — her er Folk fra alle Egne af Landet — og det varer ikke længe, før vi af mere alvidende har faaet Hovedet proppet med alle mulige Oplysninger om Skolen. Vi er selvfølgelig dus med det samme — en Skik, der gaar igen paa Skolen, lige fra Forstander og Personale til Elever, mandlige eller kvindelige.

— — —

Ovenstaaende Episode gentager sig med smaa Variationer hver Søndag Sommeren igennem, naar der er Kursus paa Roskilde Højskole.

Denne har oplevet en Renæssance, efter at Arbejdernes Oplysningsforbund og Arbejdernes Oplysningsudvalg for København overtog den fra 1. April 1930. Med den Opgave at dygtiggøre Arbejderungdommen i By og paa Land ved saglig Oplysning og hjælpe til selvstændig Tænkning, personlig Udvikling og social Forstaaelse har Skolen faaet et stigende Antal Elever til de forskellige Kursus, der omfatter Vinterskole for Mænd (Nov.-Maj), fagligt Tillidsmandskursus (Sept.), endvidere hver Sommer flere 8-Dages Fagforeningskursus, ligesom de forskellige Organisationer samler deres Tillidsmænd og andre Interesserede for at dygtiggøre dem indenfor deres specielle Felt. (Som bekendt paatænker vort Forbund at afholde et saadant Kursus i Løbet af Foraaret eller Sommeren 1937).

For at henlede Opmærksomheden paa de nævnte 8-Dages Fagforeningskursus, hvortil alle Fagforeningsmedlemmer har Adgang, og for at anskueliggøre i hvilken Retning Undervisningen gaar ved disse Kursus, gengives Emnerne for Gruppearbejdet ved et af sidste Aars Fagforeningskursus: 1. Moderne økonomiske Problemer. 2. Arbejderne og Krisen. 3. Arbejdsretten i Danmark. 4. Fagforeningskundskab.

Som et Led i disse Kursus er der daglig arrangeret Foredrag, hvor Talere, der hver paa sit Omraade er Kapaciteter, giver et Indblik i Ting, der kan komme til at foreligge i det daglige Arbejde indenfor Fagbevægelsen. Ved det samme Kursus var der følgende Foredrag: 1. Ungdommen og den moderne Fagbevægelse. 2. De nye Forhandlingsregler. 3. Stormagtspolitiken og Arbejderne. 4. Nordisk Samarbejde. 5. Hvilke Opgaver har Staten overfor de kriseramte Erhverv. 6. Tyskland før og nu.

Hvorledes former Livet sig egentlig paa en Højskole? Er det — som det fra forskellig Side er paastaaet — for at faa en Sommerferie ud af det, for at føre en »Herretilværelse« med Kaffe paa Sengen o. lign. Behageligheder, at man tager paa Skole? Nej, lad mig ramme en forsvarlig Pæl gennem disse Skumlerier, der som Regel er fremkommet fra Personer, som aldrig har været paa Skole, og som kun har til Opgave at modarbejde Arbejderbevægelsens Oplysningsarbejde. Ved disse Kursus arbejdes med en Energi, men samtidig med en Lyst og Interesse, som er beundringsværdig og som gør Udbyttet mangefold. Som et lille Bevis aftrykkes Timeplanen for en enkelt Dag: Kl. 8 Morgenmaaltid. Kl. 8½— 10½ Arbejde i Gruppen. Kl. 10½—12 Foredrag. Kl. 12½ Middag. Kl. 15—17 Arbejde i Gruppen. Kl. 18 Aftenmaaltid. Kl. 20½ Aftenkaffe.

Dertil kommer saa daglige skriftlige Opgaver, endvidere skal de forskellige Indledere have deres Indledning — almindeligvis et Kvarter — i Orden til næste Dag, ligesom eventuelle Indlæg i Diskussionen jo ogsaa maa udarbejdes udenfor »Arbejdstiden«.

Det er selvfølgelig nødvendigt, naar der er ca. 100 Deltagere paa Skolen ad Gangen, at der maa være en vis Orden og Disciplin, og her paa Skolen er der da ogsaa et Reglement, væsentlig m. H. t. Tobak, f. Eks. maa der ikke ryges i Biblioteks- og Gruppeværelser, Foredrags- eller Spisesal. Saa tages der naturligvis Revanche i den store, dejlige Have, der hører til Skolen, eller paa Værelserne, der hurtigt kan blive røget til, naar 3—4 Snadder er i Gang ved en hyggelig Aftenpassiar. I Forbigaaende kan det oplyses, at Spiritus ikke findes paa Skolen, og at Dørene laases Kl. 22! (Sluttes.)

Odense, den 13. Februar 1937. *Hans Hansen.*

„Revisionen" af Arbejdsløshedsloven

Som bekendt er Arbejdsløshedsloven i disse Dage til Revision inde paa Rigsdagen, og de arbejdsløse nærer naturligvis store Forventninger om, at denne Revision vil resultere i visse Lempelser i den nuværende Lov af 20. Maj 1933 om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring, f. Eks. Ophævelse af 10 Maaneders og 26 Ugers-Bestemmelserne o. lign. — Maatte de blot ikke blive beskæmmet i disse Forhaabninger.

Først i Marts Maaned havde et Udvalg fra de statsanerkendte Arbejdsløshedskassers Ledelse Foretræde for Landstingsudvalget og rettede en Henstilling til Udvalget om at foretage en Ændring i Lovens § 18, Stk. 1, der fastsætter, at Understøttelsens Maksimum beregnes indenfor 12 paa hinanden følgende Maaneder. Ændringen skulde blot være, at der for Fremtiden skal regnes med

Regnskabsaar (1. April—31. Marts) i Stedet for *løbende Aar*. Motiveringen er den, at den nuværende Ordning volder adskillige af de respektive Forbunds Tillidsmænd rundt omkring i Afdelingerne mange og store Vanskeligheder — og jo flere Understøttelsesarter jo større Vanskeligheder. Udvalget lovede velvillig Behandling af Ændringsforslaget. Den rimeligste Løsning af dette Spørgsmaal, synes jeg, er den, at de respektive Forbund giver saadanne Tillidsmænd, der ikke fatter Meningen med *de 12 paa hinanden følgende Maaneder*, et Instruktionskursus, der udmærket kan foregaa pr. Korrespondance.

Adskillige arbejdsløse har Gang paa Gang udtalt deres Undren over, at der i deres Understøttelse fremkommer de saakaldte »Huller« — og det kan derfor se besnærende ud med det nye Forslag, der fuldstændig vil borteliminere disse »Huller«, men i Virkeligheden vil det nye Forslag betyde, at de arbejdsløse i langt de fleste Tilfælde har »Tilsætning« ved Ændringen. For at illustrere Forskellen paa *løbende Aar* og *Regnskabsaar* har jeg nedenfor anført et tænkt Eksempel paa Understøttelsesperioderne for et af vore Medlemmer, der blev arbejdsløs den 12. November 1936 og fortsætter med at være arbejdsløs til den 18. August 1939, da Medlemmet er udløbet med sit 3-aarige Maksimum.

Nuværende Ordning:

1936—37:	12/11—31/3	= 140	Dages	ordinær Understøttelse
	1/4 — 9/6	= 70	»	Fortsættelseshjælp
	10/6 —18/8	= 70	»	Hjælpekassehjælp
1937—38:	12/11—31/3	= 140	Dages	ordinær Understøttelse
	1/4 — 9/6	= 70	»	Fortsættelseshjælp
	10/6 —18/8	= 70	»	Hjælpekassehjælp
1938—39:	12/11—31/3	= 140	Dages	ordinær Understøttelse
	1/4 — 9/6	= 70	»	Fortsættelseshjælp
	10/6 —18/8	= 70	»	Hjælpekassehjælp

Nyordning:

1936—37:	12/11—31/3	= 140	Dages	ordinær Understøttelse
1937—38:	1/4 —18/8	= 140	Dages	ordinær Understøttelse
	19/8 —27/10	= 70	»	Fortsættelseshjælp
	28/10— 5/1	= 70	»	Hjælpekassehjælp
1938—39:	1/4 —18/8	= 140	Dages	ordinær Understøttelse
	19/8 —27/10	= 70	»	Fortsættelseshjælp
	28/10— 5/1	= 70	»	Hjælpekassehjælp

Som det vil ses af ovenstaaende, mister Medlemmet ved Nyordningen i den første Periode 70 Dages Fortsættelseshjælp og 70 Dages Hjælpekassehjælp. Endvidere bliver Medlemmet nødsaget til at frekventere Socialkontoret i *310 Dage* ved Nyordningen, hvorimod der ved den nuværende Ordning kun bliver Tale om *170 Dage*.

Jeg maa ganske vist sige, at ovenstaaende kun holder Stik under Forudsætning af, at min Opfattelse eller rettere Fortolkning af Ændringen er rigtig; men under alle Omstændigheder er det en Kendsgerning, at den nuværende Ordning er den mest fordelagtige for de arbejdsløse, selv om den er aldrig saa indviklet.

Hvis denne eventuelle Ændring — den er jo endnu ikke vedtaget — skal kaldes en »Forbedring«, saa bliver det ret spændende at se, hvorledes Loven efter endt »Revision« vil komme til at se ud!

Aarhus, den 18. Marts 1937. *Visti.*

Baade her og ved Volga!

Vi er nogle Kolleger, som en Aften kommer ind i en københavnsk Restaurant i den indre By. Vi er lige sluppet ud fra Forligsinstitutionen, hvor vi har »kæmpet« for den nye Tarif. Sultne og tørstige slaar vi os ned ved et Bord for at blive vederkvæget.

Ved et andet Bord sidder en ungdommelig Nazist og holder en flammende Tale for en meget rolig Tilhører. Kraftige Armbevægelser og Gebærder ledsager den ivrige Hitlertilbeders Udfald mod det elendige Demokrati.

Saa siger en af Kollegerne, en Kommunist, som føler sig ilde berørt af Nazistens Skraal: »Skal hele Selskabet finde sig i at blive terroriseret af denne Mand?«

»Nej, svarer Nazisten. »Jeg skal rette mig efter Deres Henstilling.« Og med et kraftigt Slag i Bordet affyrer han følgende Afskedssalut: »Men jeg garanterer for, at »den lille Maler« (Hitler) vil komme til at herske baade her og ved Volga!«

Skaal — sa'e vi. *Fr. N.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Metalmanglen i Tyskland.

I Tyskland lider de grafiske Fag under en stedse tiltagende Mangel paa Metal. Paa Trykkerierne sinkes Arbejdet til Stadighed af den daarlige Kvalitet, hvori Satsen fremtræder; Tin og Antimon er næsten umuligt at fremskaffe. Mange Steder klarer man det øjeblikkelige Behov ved at købe Sats fra Trykkerier, der alligevel ligger stille, men disse Muligheder er jo hurtigt udtømt.

Skriftstøberier og Virksomheder, der fremstiller Messinglinier, ligger inde med store udenlandske Ordrer, som ikke kan effektueres paa Grund af Raastofmanglen; der der er saaledes i Øjeblikket Tale om store Leveringer til Sovjetrusland og Palæstina, der ikke kan naa rettidig frem.

Industrien betragter Situationen som kritisk, da man frygter for at miste de største og bedste Kunder paa det udenlandske Marked.

De faglige Oplysningsmøder

Nykøbing M.

Torsdag den 28. Januar havde Afdelingen i Nykøbing M. Besøg af Oplysningssekretær *Svend Johansen*, der holdt et udmærket Foredrag om Dybtryk og Offset og besvarede forskellige Forespørgsler fra nogle af de tilstedeværende. Efter Foredraget fremvistes Offset-Filmen, som fulgtes med stor Interesse, og det vakte almindelig Munterhed, da Svend Johansen lod Filmen rulle »te' bav's igen«.

Ved et efterfølgende Kaffebord fik man sig en hyggelig Passiar som Afslutning paa den udmærkede Aften.

— Søndag den 14. Marts gæstedes samme Afdeling af *Ewald Petersen* fra Aarhus med Paul Renners Foredrag »Typer og Typografi« og ledsagende Lysbilleder. Med nogen Ret kan det siges om dette Foredrag, at det er *for* videnskabeligt og historisk og beskæftiger sig for lidt med vore Dages Typer og Typografi, og at gøre det interessant maa nærmest betegnes som umuligt. Ewald Petersen havde da ogsaa medtaget forskelligt udover Foredraget, og Gennemgangen af dette

Materiale forekom vist de fleste ulige mere interessant end Mødets første Akt, og Mødet fik saaledes en god Afslutning. *E. C.*

Nykøbing F.

Det faglige Oplysningsmøde, som var arrangeret i Nykøbing F. Søndag den 7. Marts, havde samlet over 80 Kolleger, deraf godt 30 fra Nakskov. — Kl. ca. 11 bød *Vilh. Hansen*, Nykøbing F., paa Afdelingens Vegne velkommen til Byen og meddelte Programmet for Dagen. — Derefter begyndte de forskellige Branchemøder.

Haandsætternes Møde.

Vilh. Hansen, Nykøbing F., bød velkommen, hvorefter *Viktor Peterson*, København, holdt Foredrag om merkantil Typografi. Foredraget, der paahørtes med stor Interesse, anskueliggjordes paa en fortræffelig Maade af en Række Lysbilleder og lønnedes med stærkt Bifald.

Hjælpearbejdernes Møde.

Johs. Hansen, Aarhus, holdt et Foredrag om Hjælpearbejdernes Stilling i Faget og manede til Sammenhold for derigennem at forbedre deres Kaar. Beklageligvis var Mødet tyndt besøgt, idet en Del Hjælpearbejdere havde svigtet.

Trykkernes Møde.

Rud. Wachter bød velkommen til Gæsterne og de københavnske Kolleger, som var til Stede. Wachter inviterede paa Nykøbing F. Trykkerklubs Vegne paa en Forfriskning, hvorefter *Rud. Calberg* holdt sit Foredrag om Dybtryk og Offsettryk og forklarede meget indgaaende Fremgangsmaaden og Arbejdsgangen.

Svend Johansen viste derefter Offset-Filmen, der ledsagedes med oplysende Bemærkninger af begge d'Herrer.

Maskinsætternes Møde.

S. V. Rasmussen, København, indledede her med en Omtale af de første Forsøg paa at fremstille en Sættemaskine og alle de Vanskeligheder, der var forbundne dermed. Han omtalte videre alle de Forbedringer, Linotype-Sættemaskinen var undergaaet, og kom ind paa en Omtale af Præstationen og advarede mod Overpræstation. S. V. Rasmussen omtalte til Slut Forsøgene i Amerika paa Fremstilling af en Maskine, der skulde overflødiggøre Maskinsætterne, men mente dog, der var langt igen. Talen hilstes med Bifald.

— — —

Efter en Pause samledes alle Deltagerne omkring Kaffebordene, hvor Nykøbing F. Afdeling var Vært. Her bød *Vilh. Hansen* igen velkommen, hvorefter *Lundin* holdt en Tale om Forbundets Struktur og kom ind paa en Omtale af Forbundets hele økonomiske Stilling. Talen hilstes med Bifald, en Sang blev afsunget, og *Madsen*, Maribo, takkede paa Gæsternes Vegne Nykøbing F. Afdelingen for udvist Gæstfrihed. — Man sluttede med et Leve for Dansk Typograf-Forbund.

Efter Kaffebordet samledes alle Deltagerne til Dagens sidste Foredrag. Det var Montør *Norland*, der talte om Sættemaskinen før og nu. Stærkt Bifald hilste Hr. Norland, da han sluttede.

Vilh. Hansen sluttede Fællesmødet med en Tak til Hr. Norland, Branchemødernes forskellige Talere, Oplysningsudvalget og Deltagerne i Møderne, især Nakskov-Kollegerne for det store Fremmøde, der for Nykøbing F. var et Eksempel til Efterfølgelse. Vilh. Hansen sluttede med at udtale Haabet om, at den Spire, der var lagt ved det faglige Oplysningsmøde, maatte have Grokraft.

Oplysningssekretæren, *Svend Johansen*, takkede ogsaa Foredragsholderne og *Vilh. Hansen*, der havde været Sjælen i Arrangementet i Nykøbing F.

— — —

I en efterfølgende Fællesspisning deltog 25 Kolleger. Dirigenten, *C. Søderberg*, havde Vanskelighed ved at holde Styr paa de mange Talere. Der blev talt om Oplysningsvirksomheden, gamle Minder fra Nykøbing F., og en god Historie blev ogsaa serveret. *q.*

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Fredag den 19. Februar et Diskussionsmøde med Oplysningssekretær *Svend Johansen* som Indleder over Emnet: »Fagbevægelsen i Gaar, i Dag og i Morgen«. Efter en historisk Redegørelse over Fagbevægelsens Opstaaen og første trange Aar, kom Svend Johansen ind paa Nutidens Fagbevægelse, der tilsyneladende var blevet noget stækket. Men selvfølgelig havde Fagbevægelsen ikke udspillet sin Rolle. Mange store og vigtige Opgaver ligger for. Mange af dem kan dog kun løses i Forbindelse med det politiske Arbejderparti. Strejkeretten — Arbejdernes bedste og naturligste Vaaben — maatte gives tilbage til Organisationerne. Kom desuden ind paa Loven om Voldgift i Arbejdsstridigheder og de nye Forhandlings- og Afstemningsregler.

I en paafølgende Diskussion deltog *Grøndal-Nielsen*, *Svend Petersen*, *Peter Jørgensen* og *Jens Hansen*. *H. J.*

Bog- & Akcidenssætter-Klubben

afholdt Medlemsmøde Mandag den 15. ds. i Rømersgade med følgende Dagsorden:

1. Meddelelser. 2. Opstilling til Afdelingsstyrelsen. 3. Eventuelt. 4. Tale af Forretningsfører Thomas Pedersen med paafølgende Diskussion.

Punkt 1. *Formanden* omtalte Klubbens Stilling nu og i Fremtiden. Haabede gennem energisk Agitation fra den nye Ledelses Side at drive B.- & A.-K. frem til en stærk Klub for Bog- & Akcidenssættere til Højnelse af vore Interesser. Efter Formandens Tale udspandt der sig en livlig Diskussion.

Punkt 2. Det besluttedes at opstille *K. A. Jørgensen*, *Ernst Berg*, *Paul Petersen* og *Ove Leth-Rasmussen* som Haandsætternes Repræsentanter til Styrelsesvalget.

Punkt 3. Da ingen begærede Ordet bød Formanden Thomas Pedersen Velkommen, hvorefter *Thomas Pedersen* holdt en udmærket Tale mod Reaktion, Fascisme, Krig og Kapitalisme, for Enhed i Arbejderbevægelsen til Skabelse af Fred, Frihed og Demokrati for det arbejdende og skabende Folk. I den paafølgende Diskussion deltog mange af Mødets Deltagere og først Kl. 12 kunde Formanden afslutte det interessante Møde med en særlig Tak til Thomas Pedersen.

Eigil Hansen.

LÆRLINGESPALTEN

Om Lærlingeuddannelsen

skriver Bogtrykker *Louis Ballermann*, Aalborg, i »Bogtrykkeren« bl. a. følgende:

. . . Den 5-aarige, ensformige tekniske Skole uden Praksis finder jeg forskastelig. Hvorfor skal han sejgpines gennem 5 Aar? Det er sikkert uden Glæde, naar han 4 à 5 Gange om Ugen gaar til Skole for i 3 Timer at høre paa noget, der næppe kan fange hans Interesse.

Vinden blæser fra en anden Kant, det er paa Tide at vende! Vi maa bort fra Aftenskolen — Skoletiden maa afkortes til 2 Aar med Undervisning een hel Dag om Ugen gennem 8 Maaneder af Aaret, saaledes at Aftenen kan give ham Tid til at dyrke og, for den fremadstræbende, Lejlighed til at lære fremmede Sprog etc.

Svendeprøven bliver den endelige Eksamen og udføres paa Skolens Trykkeri.

Disse Skoler bør have fælles Ledelse, en Skolekommission, der udarbejder og bedømmer Opgaver. Svendeprøverne bliver

saaledes uafhængig af Lærestedets Materiale og kan bedømmes ud fra samme Maalestok. Ved Oprettelse af enkelte Skoler i de større Byer gives der Lærlinge fra de omliggende mindre Byer Lejlighed til fuldtud at følge en Undervisning.

Aspiranten indtræder ved 4. Læreaars Begyndelse; han har da den nødvendige Forudsætning for at kunne følge en saadan Undervisning.

Alle Skoler følger slavisk den samme Plan.

Formiddagen bør anvendes til Teori, og her deltager saavel Sætterlærlinge som Trykkerlærlinge i samme Undervisning. Eftermiddagen er saa helliget den praktiske Undervisning paa Skolens Trykkeri. Den teoretiske Undervisning kunde strække sig gennem følgende Fag: Dansk, Farvelære og Skitsering, Faglig Regning og Tarif-Diskussion, Udskydning og Papirlære samt Typografilære, sidstnævnte Fag kræver unægtelig en speciel Lærebog. Vi har flere storartede Bøger, f. Eks. M. Rauch: Formatlægning og Formslutning, S. Gullander og Aage Skotved: Vejledning for Trykkere, Louis Høier: Kort Vejledning i Sætning, Joh. Mikalsen: Grafia, John. Kroon: Modern Reproduktion, Bauersche Giesserei's Wie eine Buchdruckschrift entsteht, Bogen Spieser o. m. a. Et passende Uddrag, med ovennævnte Forfatteres Tilladelse, samlet i en enkelt Bog, vilde sikkert være Idealet, der kunde skabe den rette Kontakt mellem Sætter og Trykker. Undervisningen maa her betragtes som et rent Læsefag.

Dette Kursus, suppleret med Bogtrykkerens vaagne Øjne gennem Læretiden og afsluttet med Eksamen, nærmere betegnet: Svendeprøven, vilde sikkert give den vordende Svend det rette Rygstød.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

25-Aars Jubilæum. Torsdag den 1. April kan Haandsætter *Harald V. Larsen* fejre 25-Aars Dagen for sin Ansættelse i O. C. Olsen & Co. Bogtrykkeri.

Harald Larsen er meget faglig interesseret og har sikkert skabt sig mange Venner i »Fagteknisk Samvirke« og paa de forskellige faglige Kursus, hvor han altid har været ivrig Deltager.

1. Paaskedag afholder Typografernes Sangforening sin 91. Aarskoncert i Studenterforeningens Festsal. Foruden Korsangen vil der blive forskellig god kunstnerisk Medvirken og sluttelig Bal. Kolleger kan deltage.

Rødkjærsbro. Bladet »Bogtrykkeren« gengiver i sit sidste Numer Ths. Pedersens Artikel her i Bladet om Forholdene i Valentin Nielsens Trykkeri i Rødkjærsbro og føjer dertil følgende Bemærkninger:

Ja, man maa forbavses over, at den Slags kan finde Sted, og vi giver Hr. Pedersen fuldkommen Ret i, at dette ikke bør taales.

Her var jo al mulig Grund for Provins-Bogtrykkerforeningen til at tage haardt fat paa en saadan Virksomhed; denne er jo kun til Skade for hele Faget, og det var jo ønskeligt, om man snart kunde faa alle Bogtrykkerier i hele Kongeriet Danmark organiserede i de respektive Foreninger.

Referatet fra Aarhus. Fra *Aaris Petersen* har vi modtaget et nyt Indlæg, hvori han imødegaar *Harald Jensen* og fastholder *sin* Fremstilling. Da der ingen Udsigt er til, at en fortsat Diskussion her i Bladet vil føre til Enighed, og da vi ikke tror, at Sagen har videre Interesse uden for Aarhus, vilde det være naturligere, om de to Kolleger »talte ud« med hinanden ved næste Generalforsamling.

Er Statsmændenes Hjerner for smaa? En norsk Skribent, Georg Brockmann, udtalte forleden overfor Pressens Repræsentanter i København, at Grunden til Verdensmisèren var den, at de Mennesker — altsaa Statsmændene — som var sat til at organisere Verden, manglede Hjerne. Og han sammenlignede Verden med Fortidens Kæmpeøgler, der maatte dø, fordi deres Hjerne var saa lille, at den ikke formaaede at administrere den uhyre Krop.

Meget tyder paa, at Nordmandens Paastand er rigtig. Men hvad siger vore »store« Statsmænd mon til den Sammenligning?

Foretaget Kasseeftersyn

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Ths. Pedersen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 160.922,32, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	111.379,25
Sparekassen	-	47.105,81
Kassebilag	-	1.139,65
Kontant Beholdning	-	1.297,61
Ialt	Kr.	160.922,32

og hos Hr. Ths. Pedersen var Beholdningen Kr. 3.570.564,36 som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen	Kr.	1.137.587,03
Fortsættelseskassen	-	407.143,02
De øvrige Kasser:		
Obligationer	-	189.600,00
Prioriteter	-	241.393,93
Aktier	-	80.000,00
Depositum (D. F. D. S.)	-	500,00
Sparekassen	-	1.511.758,41
Kassebilag	-	1.374,00
Kontant Beholdning	-	1.207,97
Ialt	Kr.	3.570,564,36

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, den 16. Marts 1937.

Carl J. Christoffersen. *N. M. Nielsen.*
Niels Nielsen. *Carl Schnoor.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13 samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30.

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.
Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

E. L. SERVICE Hurtig Udrykning Dag og Nat.
ERIK LEVISON'S
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 5 Ledninger.
NATTELEFON NORA 6010.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 17. Marts: Silkeborg 300,00; 18. Marts: Nyborg 150,00, Odder 300,00; 19. Marts: Aalborg 1000,00; 22. Marts: Helsingør 500,00.

København, den 22. Marts 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Sætter Axel Frederiksen, udl. 1. 3. 37 hos Jørgensen og Co. (arb. s. St.), Paal. Rita Ingrid V. Jensen, udl. 7. 3. 37 hos W. J. Christensen (arb. s. St.), Paal. Karen Margrethe K. Hansen udl. 7. 3. 37 hos Trier (arb. s. St.), Sætter Sv. Aage Jensen, tidl. Medlem (Bryrup), Hj.arb. Poul Borch, tidl. Medlem (Bryrup).

Middelfart: Maskinsætter Reno M. Jørgensen, udl. 1. 5. 29 (tidl. Medlem). Skjern: Sætter Niels Storgaard Christensen, udl. 1. 3. 37 hos S. Jensen, Tarm.

Tiltraadte.

Herning: 5855 Poul Erling Olsen (Exprestrykkeriet), 4990 Lilli Jensen (Exprestrykkeriet). Randers: 3829 Anders Batsberg (Ryomgaard).

Fratraadte.

København: 948 Chr. Koldby paa Rejse, 5431 Jens Jensen til Hillerød, 3907 Edgar Jensen til Køge, 2962 Wilh. Nissen paa Rejse, 3086 Otto Nielsen til Slagelse.

Hobro: 4225 Henry Jespersen til Kbhvn. i Pl. Nyborg: 7459 Herman Christensen paa Rejse.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Sangforening

91. Aarsfest

1. Paaskedag Kl. 20

Studenterforeningen, Vestre Boulevard 6

- **The Merry Singers**
- **Little Viola**
- **Operettesangerinden Frk. Annie Jessen**

Bal til Kl. 3 . Rich. Stangerups 6 Solister

Baltegn Kr. 1,50

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ordinær Generalforsamling afholdes Onsdag den 31. Marts 1937 Kl. 8, Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden. *Styrelsen.*

Bladsætterklubben

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 4. April 1937 Kl. 11

i Café »Patricia«, Fælledvej 4.

Dagsorden ifølge Lovene, samt Opstilling af Repræsentant til Styrelsen. *Styrelsen.*

KØBENHAVNS TRYKKERKLUB

Bli'r der Kamp ???

Ja, om Billetter til Foraarsfesten
Lørdag den 10. April Kl. 20—3
Haveselskabetsvej 3.

Billetter à 1,50 Kr. til hele Festen faas hos Klubbens Styrelse og Medlemmer samt gennem Telefon Vester 2321 v, Nora 8344, Valby 1252 x.

Sygemeldinger maa omgaaende meldes til Kontoret.

ANNONCER

Ung Maskinsætter

(Provinsianer) i fast, uopsagt Plads, søger Pladsforandring. Indgaaende Maskinkendskab. Linotype (og Intertype). Billet mrkt. »55« modtager Ekspeditionskontoret.

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 13 KØBENHAVN DEN 2. APRIL 1937 64. AARGANG

Forligsmandens Mæglingsforslag

Det af Forligsmanden den 27. Marts efter et Par Ugers vedholdende Forhandlinger fremsatte Mæglingsforslag omfatter paa den ene Side Dansk Arbejdsgiverforening og paa den anden Side De samvirkende Fagforbund tilhørende Organisationer samt nogle udenfor Hovedorganisationerne staaende Enkeltvirksomheder og Organisationer.

Under den første Gruppe hører Jern- og Metalindustriens Sammenslutning paa den ene og paa den anden Side Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark, Dansk Arbejdsmandsforbund, Snedkerforbundet, Træindustriarbejderforbundet, Riggernes og Sejlmagernes Forbund, Dansk Karetmagerforbund, Malerforbundet, Elektrikerforbundet, Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund, Dansk Skibstømrerforbund, Kvindeligt Arbejderforbund — hele denne Gruppe er det, man kalder »Jernet«. Her er Tale om 2-aarig Overenskomst. Forslaget betyder en Del Indrømmelser til Arbejderne, men en nærmere Vurdering af dette Omraades tildels meget indviklede Lønsystem skal vi undlade at forsøge.

Mellem Entreprenørforeningen og Københavns Murer- og Stenhuggerlaug samt Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København fornyes Overenskomsten for 1 Aar.

Desuden er der, som sagt, forskellige andre Aftaler, af hvilke vi dog her kun skal omtale *de grafiske Fag*, idet vi iøvrigt henviser til dels, at Mæglingsforslaget er meddelt Pressen og dermed Offentligheden, dels at særligt interesserede Medlemmer ved Henvendelse til Afdelingskontoret vil kunne faa udleveret det trykte Forligsmandsforslag.

Den mellem Papirvarefabrikanterne og Bogbinderforbundet den 16. Marts trufne Aftale (som Arbejdsgiverne forkastede) sættes i Kraft. Aftalen betyder Lønforbedringer, man da der i denne Branche anvendes Akkord i ret udstrakt Grad, tør vi ikke udtale os mere konkret om Forslaget udover at sige, at Bogbinderforbundets Forhandlere betegner det som et ret pænt Fremskridt. Fornyelsen er paa 2 Aar.

Dansk Litograflaug og Dansk litografisk Forbund fornyer paa 2 Aar, idet Minimallønnen (der nu er 55 Kr. første Aar og derefter 60 Kr.) forhøjes med 2 Kr. (Dette medfører dog ikke Forhøjelse for andre end minimaltlønnede). Lønninger iøvrigt faar plus 2 Kr., dog ikke udover 70 Kr. (dette faar næppe praktisk Betydning for ret mange københavnske faglærte, men vel for nogle Provinslitografer).

Samme Forbunds Overenskomst med Kemigraflauget fornyes paa 2 Aar paa lignende Vilkaar.

Saa kommer

vor egen Tarif.

Ordlyden af Tarifforslaget var gengivet i »Typ.-Tid.« Nr. 4 1937, og vi skal derfor nøjes med at resumere, at

alle Bog- og Akcidenssættere, Bladsættere, Sætte-Maskinmedhjælpere, Ombrydere, Trykkere (dog ikke Rotationstrykkere), Stereotypører samt mandlige Trykkeriarbejdere faar Minimallønnen forhøjet med 1 Krone og faar denne Krone lagt til deres nuværende Løn;

alle Stereotypører i første Stereotypøraar faar 3 Kr. mere end nu;

alle Stereotypørhjælpere i de første 6 Maaneder som saadanne faar 1 Kr. mere end nu;

alle Stereotypørhjælpere i 7.—12. Maaned som saadanne faar 3 Kroner mere end nu;

alle Stereotypørhjælpere i 2. Aar som Hjælpere faar 5 Kroner mere end nu;

alle Paalæggersker faar Minimallønnen forhøjet til 39 Kr. (den er nu henholdsvis 38,50 og 37,50 for Hurtigpresse og Diegel), hvilket betyder mindst 50 Øre lagt til alle nuværende Lønninger; *derefter* skal Lønnen afrundes opefter til nærmeste 50-Øre eller Krone.

Feriebestemmelserne udvides og forbedres, idet der indføres 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 og 9 Dages Ferie, alt efter Beskæftigelsens Varighed;

der gennemføres iøvrigt en Række Ændringer, der for de allerflestes Vedkommende er foreslaaet af os.

Hvad angaar Aftalen med Dansk Litograflaug vedrørende mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere i Stentrykkerierne, da følger denne Aftale som hidtil i alt væsentligt Linjen i Hovedtarifen, idet Lønforbedringerne her bliver de samme som i Hovedtarifen. Ferien her (der jo ikke i 1934 var omfattet af Udvidelsen fra 6 til 9 Dage) bliver fortsat 6 Dage, men forbedres for de kortvarigere beskæftigede ved, at der skal betales 2 pCt. af den indtjente Løn, naar en Arbejder fratræder. Desuden gennemfører Aftalen noget, vi længe har ønsket at opnaa, nemlig at alle mandlige Hjælpearbejdere herefter bliver omfattet af Tarifen, idet Definitionen i Aftalens § 13 udgaar, og Minimallønnen herefter ansættes til: under 19 Aar 42 Kr., 19—21 Aar 46 Kr., over 21 Aar 55 Kr. (de første 6 Maaneder dog 49,50 Kr.). Begrebet »Arbejdsdrenge« forsvinder altsaa hermed.

Endvidere skal der ligesom for Bogtrykfagets Vedkommende betales 20 Øre mere pr. Time for alle, der er beskæftiget ved Bronceafstøvning eller Broncering, idet Forbeholdet vedrørende »Ulemper« bortfalder. Paragrafen henflyttes til Fællesbestemmelsen og omfatter saaledes saavel mandlige som kvindelige Arbejdere.

Ogsaa i denne Aftale gennemføres iøvrigt en Række mindre Ændringer, som maa betegnes som Forbedringer.

Forsaavidt Mæglingsforslaget bliver vedtaget ved den samlede Afstemning, der nu foregaar inden for alle de af Mæglingsforslaget omfattede Fag paa Grundlag af Forligsmandslovens § 8, vil det nok være hensigtsmæssigt, at vi i næste Nr. af »Typ.-Tid.« paany gengiver Ordlyden af vore specielle Tarif-Ændringer.

Her skal kun bemærkes, at hvad Pristalsbestemmelserne angaar, regner Forligsforslaget med 6 Points Afvigelse fra Pristallet 175, medens *vort* Grundlag fremdeles er 174. Dette *kan* jo muligvis faa praktisk Betydning.

Der stemmes Ja eller Nej.

Svaret til Forligsmanden skal afgives Tirsdag den 6. April Kl. 16, og saafremt Forslaget er vedtaget, bortfalder alle de varslede Strejker. Er derimod Forslaget forkastet, da træder de varslede Strejker i Kraft — *ogsaa for vore Medlemmer — Lørdag Morgen den 10. April**. I sidstnævnte Tilfælde sender ethvert Personale een eller flere Tillidsmænd til *Møde* i Evaldsgade 3 *Lørdag den 10. April Kl. 13.*

Hermed har vi givet et kortfattet Resumé af det, der stemmes om.

* De samvirkende Fagforbund har udsat Strejkens Ikrafttræden til Lørdag af Hensyn til Forbundenes Forbindelser med deres Lokalafdelinger Landet over.

Den kommende Tarif

Tarifforslagets Forkastelse vakte maaske hos nogle Medlemmer en Del Forundring. Forslaget i sin Ordlyd var, det vil ingen bestride, afgjort en Række, omend smaa, Forbedringer, man ikke havde set i mange Aar. Der maatte derfor være Aarsager, der har haft afgørende Betydning for Forkastelsen. Jeg skal søge at pege paa nogle af disse.

Arbejdsgiverne har overalt, ogsaa indenfor den grafiske Industri udnyttet Konjunktursvingningen til at billiggøre Produktionen, dels ved Tryk af Lønningerne og ved Rationalisering, Køb af arbejdsbesparende Maskiner samt Modernisering af gamle. Det er og har længe været almindelig kendt, at Arbejdsgiverne lidt efter lidt fik pillet de Arbejdere ud, der i en Aarrække har staaet paa en Arbejdsplads og i Tidens Løb havde opnaaet et personligt Tillæg til deres Løn, for naar Lejlighed gaves at ombytte dem med andre til Minimalløn. Udnyttelse af Lærlingeskalaen til det yderste samt Antagelse af ung og billig Arbejdskraft, tilligemed Ansættelse af flere Overordnede til at paase, at »Kværnen maler«, har sikkert hos os skabt en vis Nervøsitet og Ængstelse for at binde sig til en Tarif, der ikke garanterer fuld Valuta og Dækning for Prisstigningerne paa de Varer, vi fortrinsvis køber. Arbejderne kan principielt ikke have noget imod Rationalisering, særlig ikke i en Bedrift, der ikke kan klare sig i Konkurrencen; men stort set har Rationaliseringen kun givet Bonus til Arbejdsgiverne. Udbyttedeklaringerne viser, at Smalhans ikke har til Huse hos Bedriftsejerne.

Under en Tarifsituation som denne ser Arbejderne hen til sine Førere, og ikke mindst til Regeringen, som til deres naturlige Talsmænd. Mange Spørgsmaal kan ikke løses af de faglige Organisationer, men maa løses ad politisk Vej. Hvor stærkt eller svagt et Fag er, saa venter Medlemmerne af sin Ledelse under denne Situation ikke blot en klog og forsigtig Holdning, men tillige en fast. Vi vèd, at man fra Arbejdsgiverside forarges over, at Arbejderne ikke er tilfredse med »hvad Herren vil give«, og falder i Forbauselse over, at de ikke er begejstrede Beundrere af det privatkapitalistiske System.

Maatte det lykkes vor Organisation at hjembringe en Tarif, der vil give os et reelt Fremskridt. *V. Willadsen.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Arbejderne i Australien for 40 Timers Ugen:

Fornylig fandt der i Staten Victoria (Australien) en stor Arbejderdemonstration Sted til Gunst for 40 Timers Ugen. Blandt Talerne var Formanden for den australske Landsorganisation, *Monk*, og Sekretæren *C. Croft*, der begge opfordrede den australske Arbejderbevægelse til Kamp for denne Reforms Gennemførelse. Der vedtoges en Resolution, hvori det hedder, »at selv om 40 Timers Ugen indenfor det privatkapitalistiske System ikke formaar at læge ethvert økonomisk Onde, saa vil dens Indførelse alligevel kunne forbedre Stillingen paa Arbejdsmarkedet for en stor Del Arbejdere. Vi er derfor af den Mening,« hedder det videre, »at Arbejderne med større Interesse end hidtil bør gaa ind for Indførelsen af 40 Timers Ugen«.

I Henhold hertil opfordres alle Arbejdere til at virke hen til, at deres Repræsentanter i de forskellige lovgivende Forsamlinger gaar ind for 40 Timers Ugens Indførelse ved Lov. Alle Fagforeninger anmodes om at yde Bidrag til en Fond, der skal sætte Landsorganisationen i Stand til at fremme Aktionen for en generel Indførelse af 40 Timers Ugen. Det den 9. Februar afholdte Bestyrelsesmøde i den faglige Landsorganisation har navnlig drøftet Spørgsmaalet om 40 Timers Ugen og Muligheden for dens Virkeliggørelse. De australske Arbejdere har dermed givet Arbejderne i Europa et Eksempel til Efterfølgelse.

Afdød Kollega

Tidligere Rotationstrykker *Andreas Petersen*, som i nogle Aar havde sin Gerning i »Nationaltidende«, er død, 74 Aar gammel. Siden 1935 havde Andreas Petersen levet af sin Aldersrente.

Begravelsen foregaar Søndag Kl. 2 fra Allehelgens Kirke.

Maskinsættermødet i Holstebro

Søndag den 7. Marts holdtes for Maskinsætterne i Vestjylland Instruktionskursus paa »Holstebro Dagblad«. Alle Medlemmer var mødt og desuden var der Kolleger fra Herning og Viborg, ialt 35. *O. Møller-Madsen*, Odense, ledede Instruktionen over Emnet »Maskinens Indrykning og Friktionen«, og disse Spørgsmaal behandlede M.-M. paa en saa grundig og interessant Maade, at ingen var uinteresseret, men stod tæt pakket om Instruktøren i de to Timer, Undervisningen varede, og adskillige Udtalelser vidnede om, at Emnet var vel valgt og udmærket demonstreret.

Efter Instruktionen var der Fællesspisning paa Knudsens Hotel. Formanden, *P. Andersen*, Ringkøbing, bød velkommen og takkede »Holstebro Dagblad«, »Holstebro Avis« og Niels P. Thomsens Bogtrykkeri for Tilskudet til Instruktionen, samt Holstebro Lokalafdeling, der var Vært ved Kaffebordet efter Middagen. Under Tilslutning fra Deltagerne rettede Formanden en Tak til Møller-Madsen for det udmærkede Instruktionskursus. En Sang »Fremtidsperspektiv«, skrevet af »Nesdam«, forhøjede Stemningen ved Bordet.

Ved Middagen takkede Formanden for Landssammenslutningen, *Vald. Nielsen*, for den gode Modtagelse, han havde faaet, og udtalte sin Glæde over den Interesse for Faget, der her i 8. Kreds var til Stede og gav sig Udslag i, at man, trods de store Afstande mellem Byerne, altid kunde samle saa stor Tilslutning.

Møller-Madsen takkede for Gæstfriheden og for den Interesse, der var vist Instruktionen og hans Foredrag, og motiverede et Leve for Dansk Typograf-Forbund og 8. Maskinsætterkreds.

Efter Middagen talte *N. Th. Svendsen* over Emnet »Typografen ved Sættemaskinen«. Foredraget var helt igennem fagligt. Taleren gav først nogle historiske Oplysninger om Sættemaskinernes Indførelse og Fagets og Organisationens Stilling dertil. Derefter berørte han adskillige tekniske Spørgsmaal vedrørende Typografi og Satsteknik i Forbindelse med Sættemaskinen og illustrerede dette med en Del Eksempler, hvoriblandt et Afsnit om uheldige eller kuriøse Brydninger. Taleren sluttede med nogle fagpolitiske Udtalelser, idet han opfordrede til stadig at søge at gøre Sættemaskinens Produkt til Kvalitetsarbejde; derved befæster vi vor Stilling til Gavn for vort Fag. Staa fast om Faget og Organisationen!

Foredraget, der varede ca. 1½ Time, var meget interessant; det paahørtes med stor Interesse og lønnedes med kraftigt Bifald. *P. A.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Naar »Typ.-Tid.« i Dag kommer de københavnske Kolleger i Hænde er der uddelt Stemmesedler paa Trykkerierne vedrørende Forligsmandsforslaget, og disse Stemmesedler skal være tilbageleveret til Forbundskontoret senest Mandag Eftermiddag Kl. 18.

Vort eget Forslag blev som bekendt forkastet — om end med ringe Majoritet. De Medlemmer, som har stemt Nej i Forventning om, at der kunde opnaas mere hos Forligsmanden, har forsaavidt lidt en Skuffelse, som det er det samme Forslag, der fremsættes i det samlede Overenskomstforslag.

Forligsmanden har her konsekvent indtaget det samme Standpunkt som i Bogbinderfaget, hvor et Udvalgs-Forslag var forkastet — men her var det af Arbejdsgiverne!

Ved en nøgtern Bedømmelse af det samlede Forslag vil det ses, at det indeholder en Række Forbedringer for Arbejderne, ligesom der er en Sikkerhedsventil med Hensyn til større Prissvingninger.

Forligsmandsforslaget er en Helhed, og Stemmerne tælles sammen for samtlige de interesserede Fag. Bliver der Flertal, indtræder de skete Forhøjelser fra og med første Lønningsuge efter Vedtagelsen og kommer til Udbetaling Fredag den 16. April. I Tilfælde af Forkastelse træder Strejken i Kraft fra Lørdag Morgen den 10. April.

Tarifkommission og Styrelse opfordrer Medlemmerne til nøje at overveje den foreliggende Situation. Afgørelsen ligger nu i Medlemmernes Hænder. Vi føler os overbevist om, at enhver vil være sig sit Ansvar bevidst, og at *alle* afgiver Stemme i denne vigtige Sag.

Tarifkommissionen og Styrelsen.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Den nye Arbejdsløshedslov træder i Kraft 1. April. Fra samme Dato er Fortsættelseskassen aaben for normal Udbetaling.

Københavns Afdeling

Sætternes Underafdeling

(Sættere, Stereotypører, Galvanoplastikere, Skriftstøbere og mandlige Trykkeriarbejdere)

afholder

ordinær aarlig Generalforsamling

Tirsdag den 6. April Kl. 20

i »Den blaa Sal«, Folkets Hus, Enghavevej

Dagsorden: 1. Virksomheden. 2. Regnskab. 3. Opstilling til Valg af 8 Styrelsesmedlemmer. 4. Valg af 4 Kontrahenter til »Social-Demokraten«. 5. Valg af 2 Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen«s Generalforsamling. 6. Valg af 4 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning. 7. Valg af 1 Repræsentant til Arbejdernes Landsbanks Generalforsamling. 8. Valg af 7 Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikringsselskabs Generalforsamling.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Kvindernes Underafdeling

afholder

ordinær aarlig Generalforsamling

Tirsdag den 6. April Kl. 20

i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer samt Valg af 2 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretnings Generalforsamling. 4. Eventuelt.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Trykkernes Underafdeling

afholder

ordinær aarlig Generalforsamling

Tirsdag den 6. April Kl. 20

i Foreningen af 1860, Nørrevold 90.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 4. Valg af: 1 Kontrahent til »Social-Demokraten«, 1 Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen og 1 Repræsentant til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Trykkernes Begravelseskasse

afholder

ordinær Generalforsamling

umiddelbart efter Underafdelingens Generalforsamling.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Styrelse og 1 Revisor. 4. Eventuelt. *Styrelsen.*

Voldgiftskendelse:

Automatic-Pressen er en Hurtigpresse med Selvpaalægger.

Onsdag den 25. November 1936 Kl. 14½ sattes i København i Hotel Dagmars Lokaler en Voldgiftsret til Afgørelse af en mellem Dansk Typograf-Forbund og Dansk Provins-Bogtrykkerforening opstaaet Uenighed vedrørende et Spørgsmaal om de i Tarifens § 1, 3. Stk. omhandlede Tillæg. Voldgiftsmændene var Afdelingsformand Alfred Andersen, Bogtrykker P. Busch, Redaktør C. Pedersen samt Forretningsfører Ths. Pedersen. Formand og Opmand var undertegnede Professor Poul Andersen, hvem det tilfaldt at træffe Afgørelse i Sagen, idet der ikke opnaaedes noget Resultat ved Voteringen mellem de af Parterne hver for sig valgte Voldgiftsmænd.

Under Forhandlingerne i Voldgiftsmødet vedtoges det at indhente forskellige Oplysninger, hvorfor Sagen udsattes til Behandling i et nyt Møde, som afholdtes samme Sted Onsdag den 3. Februar 1937 Kl. 15¼. Yderligere har

Sagen givet Anledning til Møder Fredag den 5. Marts Kl. 14½ og Onsdag den 17. Marts Kl. 14½.

Uenigheden vedrører Spørgsmaalet om, hvorvidt en af Bogtrykker N. K. Nielsen, Randers, anvendt Automatic-Presse i Henseende til de i den gældende Tarifs § 1, 3. Stk. omhandlede Tillæg skal betragtes som en Hurtigpresse med Selvpaalægger eller som en Helautomat. Den af Dansk Typograf-Forbund nedlagte Paastand gaar ud paa, at Bogtrykker N. K. Nielsen kendes forpligtet til for Pasning af denne Maskine fremtidigt at betale de for Hurtigpresser med Selvpaalægger fastsatte Tillæg, hvorimod Dansk Provins-Bogtrykkerforening har sluttet sig til det af Bogtrykker N. K. Nielsen indtagne Standpunkt, som gaar ud paa, at Maskinen bør betragtes som en Helautomat.

Dansk Typograf-Forbund anfører til Støtte for sin Paastand, at den omtvistede Maskine efter sin tekniske Opbygning er en Hurtigpresse, idet den er indrettet efter Cylindertryk-Principet og i det hele fungerer paa samme Maade som de store Hurtigpresser. Forbundet gør dernæst gældende, at Bestemmelsen om Helautomater ikke kan tage Sigte paa Maskiner som den omtvistede, idet Dansk Typograf-Forbunds Repræsentanter under de Tarifforhandlinger i Foraaret 1930, som førte til Vedtagelse af Bestemmelsen, ikke var bekendt med hverken Automatic-Presser eller lignende Maskiner, navnlig den saakaldte Eickhoff-Presse. Bestemmelsen tog efter Forbundets Opfattelse kun Sigte paa Helautomater, der arbejdede efter Diegeltryk-Principet, hvilke Maskiner var velkendte paa Tidspunktet for de nævnte Tarifforhandlinger. Endelig anfører Dansk Typograf-Forbund, at der i København er Enighed om, at Eickhoff-Pressen maa anses for en Hurtigpresse.

Herimod gør Dansk Provins-Bogtrykkerforening for det første gældende, at Automatic-Pressen og Eickhoff-Pressen er langt mindre og mindre komplicerede Maskiner end de Hurtigpresser, som Tarifens Bestemmelser om Tillæg for Pasning af Hurtigpresser tager Sigte paa; navnlig kan baade Automatic-Pressen og Eickhoff-Pressen kun tage Papir af langt mindre Format end Hurtigpresserne. Dernæst er der, anfører Dansk Provins-Bogtrykkerforening videre, den Forskel mellem de to Slags Maskiner, at Automatic-Pressen kun kan arbejde som Helautomat, medens Selvpaalæggerapparatet paa en Hurtigpresse blot ved en Drejning paa et Haandsving kan sættes ud af Funktion, saaledes at Maskinen maa betjenes ved Paalægning med Haanden. En Hurtigpresse er derfor ikke i samme Forstand som Automatic-Pressen helautomatisk. At Eickhoff-Pressen i København er anerkendt som Hurtigpresse maa efter Foreningens Opfattelse blive uden Betydning for Sagens Afgørelse, idet den københavnske Tarifs § 95 opstiller helt andre Kategorier af Maskiner end Provinstarifen; navnlig omtaler den københavnske Tarif slet ikke Begrebet Helautomat. Under Tarifforhandlingerne i 1930 var man i alt Fald indenfor Bogtrykkerne klar over, at disse Maskintyper var fremme og vilde vinde Indpas her i Landet. Dette var netop Grunden til, at man fra Bogtrykkernes Side ønskede indført en Bestemmelse i Tarifen, der kunde finde Anvendelse paa saadanne mindre Maskiner. I denne Forbindelse anfører Dansk Provins-Bogtrykkerforening, at Udtrykket Helautomater ikke fandtes i det af Dansk Typograf-Forbund i 1930 fremsatte Forslag vedrørende Tarifen. Under alle Omstændigheder mener Foreningen, at Eickhoff-Pressen, der som foran nævnt er en Maskine af samme Type som den omtvistede Automatic-Presse, i Aarene siden 1930 er blevet anset for en Helautomat.

I saa Henseende er det oplyst under Sagen, at Eickhoff-Pressen i Aarene fra og med 1931 har vundet Indpas i en Række af de af Organisationen af Bladudgivere i Provinserne og Dansk Provins-Bogtrykkerforening omfattede Virksomheder, idet der i 1931 er anskaffet 9, i 1932 4, i 1933 6, i 1934 13, i 1935 7 og i 1936 6 Eickhoff-Presser i disse Virksomheder. Ialt findes der saaledes indenfor Organisationernes Omraade 45 Eickhoff-Presser, og Dansk Provins-Bogtrykkerforening gør gældende, at der for disse Maskiner er blevet betalt Tillæg efter Reglerne om Helautomater.

Dansk Typograf-Forbund anfører heroverfor, at der ganske vist i det nævnte Tidsrum er blevet indført en Del Eickhoff-Presser i Provinsens Trykkerier, men for disse er der, hævder Forbundet, blevet betalt de for Hurtigpresser fastsatte Tillæg. At Sagen forholder sig saaledes finder efter Forbundets Anbringende Støtte i Forbundets Lønstatistik.

— Foreløbig bemærkes, at den omtvistede Maskine rent teknisk maa antages at kunne henføres baade under det tekniske Begreb Hurtigpresse og under det tekniske Begreb Helautomat.

Efter Opmandens Opfattelse maa det dernæst antages, at Bestemmelsen om Helautomater, da den i 1930 blev indført i Tarifen, kun kunde finde Anvendelse paa Helautomater, der arbejdede efter Diegeltryk-Principet, idet der maa lægges afgørende Vægt paa, at Automatic-Pressen og lignende Maskiner maa antages at have været ukendte for Dansk Typograf-Forbunds Repræsentanter under de paagældende Forhandlinger i Foraaret 1930, uden at dette kan lægges dem til Last, hvorfor de har haft Føje til at gaa ud fra, at Bestemmelsen kun tog Sigte paa Maskiner, der arbejdede efter Diegeltryk-Principet.

Det er ganske vist i Voldgiftsmødet den 5. Marts d. A. af Dansk Provins-Bogtrykkerforenings Repræsentanter blevet oplyst, at den omtvistede Automatic-Presse er blevet anskaffet af Bogtrykker N. K. Nielsen i December 1929, men *da* Dansk Typograf-Forbunds Forhandlere i Foraaret 1930, efter hvad der er oplyst for Voldgiftsretten, ikke har været bekendt hermed, *da* det maa antages, at denne Maskine, som saaledes først var blevet anskaffet kort Tid før Forhandlingerne, den Gang var den eneste af sin Art i danske Provinstrykkerier, og *da* Dansk Provins-Bogtrykkerforenings Forhandlere under disse Omstændigheder ikke har kunnet gaa ud fra, at Dansk Typograf-Forbunds Forhandlere var bekendt med Automatic-Presser og Eickhoff-Presser, kan den nævnte Oplysning, selvom man vil se bort fra, at den først er fremkommet efter, at Sagen var optaget til Kendelse, ikke bliver afgørende for Sagens Udfald.

Spørgsmaalet bliver derefter, om den Omstændighed, at der efter 1930 i Provinsens Trykkerier er blevet indført et ikke ubetydeligt Antal Eickhoff-Presser, uden at Spørgsmaalet om Tillægene for disse og lignende Maskiner er blevet rejst ved de stedfundne Fornyelser af Tarifen, maa medføre, at saadanne Maskiner nu maa anses for Helautomater. Besvarelsen af dette Spørgsmaal maa bero paa, hvilke Tillæg der i Aarenes Løb er blevet betalt for Pasning af disse Maskiner.

Herom er der ikke under Sagen tilvejebragt fyldestgørende Oplysninger. Da Udgangspunktet imidlertid, som foran nævnt, maa være dette, at Udtrykket Helautomater i 1930 kun kunde omfatte Helautomater, der arbejdede efter Diegeltryk-Principet, maa Dansk Provins-Bogtrykkerforening, naar den hævder, at Begrebet Helautomater i alt Fald i Aarenes Løb er blevet forstaaet som omfattende ogsaa Eickhoff-Presser, have Bevisbyrden for, at der for Eickhoff-Presser kun er blevet betalt det for

Helautomater fastsatte Tillæg; men dette har Foreningen, trods dertil af Voldgiftsretten given Opfordring, ikke godtgjort.

Herefter dømmer Voldgiftsretten:

Den under Sagen omhandlede Automatic-Presse bør i Henseende til de i Tarifens § 1, 3. Stk. omhandlede Tillæg fremtidigt anses for en Hurtigpresse med Selvpaalægger.

København, den 24. Marts 1937.

P. V. V.
Poul Andersen.

Voldgiftskendelsen gælder ogsaa Eickhoff-Presser og andre automatiske Maskiner med Cylindertryk.

Under Voldgiftssagen indsamlede Dansk Provinsbogtrykker-Forening og Foreningen af Bladudgivere hos deres Medlemmer en Del statistisk Materiale, omhandlende saavel Eickhoff-Pressernes Antal og Anskaffelsesaar som Størrelsen af de udbetalte Maskintillæg.

Efter Sigende beviser dette Materiale fuldtud, at de omhandlede Maskiner (der i Principet er ganske lig Automatic-Presser) *faktisk* i Aarenes Løb er blevet betalt som Helautomater og ikke som Hurtigpresser med Selvpaalægger.

Af Aarsager, der ikke nærmere er oplyst — muligvis er det Diskretionshensyn overfor de i Statistiken medskyldige Bogtrykkere —, har man dog ikke ment at kunne forelægge de indsamlede Oplysninger for den samlede Voldgiftsret, endskønt man var fuldt vidende om, at Fremlæggelse af saadant virkelig stikholdigt Bevismateriale vilde være aldeles afgørende for Sagens Udfald.

Man tænke derom, hvad man vil, men en Statistik, der ikke taaler en kritisk Gennemgang i Dagens Lys, mister unægtelig noget af sin Beviskraft.

Saafremt der overhovedet findes »Realiteter« i den — tillad mig at være saa elskværdig at antyde, at der dog er *lidt* Kød paa Benet! — kan det højst betyde, at *der enkelte Steder findes utarifmæssige Forhold, som vore Lokalstyrelser og vedkommende Trykkere hurtigst maa søge likvideret.*

Vort Forbund har i Aarenes Løb konsekvent hævdet, at kun Maskiner, der trykker efter Diegel-Principet kan komme ind under Begrebet Helautomater, og at alle Maskiner med Cylinder-Trykprincip — ganske uanset Størrelse — regnes som Hurtigpresser, for hvis Betjening der gives de i Tarifen fastsatte Tillæg.

For Maskiner, der er forsynet med Selvpaalægger — og dette er jo Tilfældet med Automatic- og Eickhoff-Presserne — skal desuden ydes et Tillæg paa 3 Kr.

Denne Opfattelse af Tarifens Bestemmelser er nu blevet knæsat af Voldgiftsretten, og man har derved lykkeligt undgaaet et Brud paa fleraarig Praksis.

Ths. Pedersen.

Amerikansk og — dansk

Vi véd alle — af bitter Erfaring —, at Flæsket her i Landet er dyrt. Men det er vist kun de færreste, der tænker over, *hvorfor.* Der er dog god Grund til ikke at glemme, at den høje Pris har sin Aarsag i, at der ved den Svineordning, der er truffet, er lagt en Slagteafgift af 95 Øre paa hvert Kilo Flæsk, og at der ved Svinekort-Systemet er foretaget en meget betydelig Indskrænkning i Svineproduktionen. Ingen Landmand har Lov at opfede til Salg flere Svin end han tildeles Svinekort til.

Man søgte i sin Tid at lave Grin med Præsident Roosevelts Landbrugspolitik ved at servere følgende morsomme Historie:

En kriseramt Byboer i Amerika begav sig ud paa Landet for at søge Raad hos en Ven.

— Og hvordan klarer *du* dig saa i disse forskrækkelige Tider, spurgte Bymanden, kan du faa Virksomheden til at løbe rundt?

— Jo, svarede Landmanden, nu gaar det godt igen. Regeringen betaler mig helt pænt for at lade være med at lægge Svin til. Sidste Aar lod jeg være med at producere 400 Svin, og det fik jeg et Par Hundrede Dollars for!

Bymanden grundede længe over Sagen, og da han kom hjem til sig selv, satte han sig ned og skrev saaledes til Regeringen i Washington:

Jeg har hørt om det nye Erhverv, som Regeringen interesserer sig for, og som bestaar i, at man ikke lægger Svin til. En af mine Venner har i Fjor ladet være med at producere 400 Svin, og derved har han haft en god Indtægt. Jeg tænker mig nu at gaa ind i den samme Branche, men jeg vil slaa det hele noget større op. Jeg mener selv, at jeg kan paatage mig at lade være med at lægge mindst 2000 Svin til. Hvad vil Regeringen give mig for *det?* —

Det var altsaa en Historie, som skulde illustrere den amerikanske Landbrugspolitik. Men er den egentlig ikke ligesaa anvendelig paa den Svinepolitik, vi fører her hjemme? Det er jo akkurat den samme — blot paa en lidt anden Facon. Der betales faktisk vore Svineproducenter betydelige Summer for at indskrænke deres Produktion — gennem denne 95 Øres Afgift og Svinekort-Systemet. Vi har saaledes ingen Grund til at pege Fingre ad Amerikanerne.

Maaske er en saadan Meningsløshed nødvendig i en saa udpræget molboagtig Tid som den, vi er inde i for Tiden. Men da der af og til fra saavel Venstres som konservative Politikeres Side lyder Røster om, at der her i Landet gøres for meget for Arbejderne i Stedet for at hjælpe det betrængte Landbrug, maa vi have Lov til at minde om, at det ikke er Smaapenge, Arbejderne maa udrede til Landbrugets »Rentabilitet«, hvad ovenstaaende kun er et enkelt, men slaaende Eksempel paa.

Fr. N.

Islands Typografforbund fylder 40 Aar

Islands ældste Fagforening, og tillige den første, »Hid islenska prentarafjelag« (Islands Typografforbund) fylder den 4. April 40 Aar.

I Slutningen af 80'erne begyndte der at blive Røre blandt de faa islandske Haandværkere og Sømænd i Reykjavik, og disse begyndte at tale om Oprettelsen af Fagforeninger, for om muligt at faa mere Indflydelse paa Løn og andre Forhold, hvorunder disse Arbejdere levede, og det var i de Tider ikke altfor lysteligt. Det blev da heller ikke ved Tanken alene; men den faglige Samling blev dog ikke straks til nogen virkelig Gavn; det blev den først i det 20. Aarhundrede, og har vokset stærkest siden efter 1918.

Blandt de Haandværkere, der da ogsaa tænkte paa Oprettelsen af en Fagforening, var de islandske Typo-

grafer, som i de Tider var daarligt lønnede. Tanken om Foreningen opstod i 1895, men først den 4. April 1897 stiftedes Foreningen af 12 Typografer i Reykjavik. Her i København lever endnu 2 af Stifterne, og 6 lever endnu i Reykjavik. Der fandtes ikke mange Trykkerier i Island dengang, 5—6 ialt, og mange Typografer var der heller ikke, og deres Arbejdsforhold var daarlige; lave Lønninger og lang Arbejdstid. Hertil kom saa det, at Typograferne ikke kunde ernære sig ved Faget hele Aaret, men maatte tage til Søs eller arbejde paa Landet i Sommermaanederne. Bogtrykkerne brugte den Trafik at antage en ny Lærling, naar den sidstudlærte havde udstaaet sin Læretid, som ikke var ret lang, højst 3—4 Aar; og saa var der ikke Brug for den »dyre« Arbejdskraft.

Disse Forhold vedvarede nogenlunde uforandret indtil Aaret 1905. Dog havde de islandske Typografer Gang paa Gang forsøgt at faa Bogtrykkerne i Tale, uden dog at faa noget mere nævneværdigt Resultat heraf.

I 1904 skete der politisk Systemskifte i Island. Landshøvdingen blev afløst af en islandsk Minister, bosat i Island, og man øjnede ved dette Systemskifte en større Udvikling i Island. Dette har sikkert været medvirkende til, at de islandske Typografer dette Aar i al Stilhed forberedte Oprettelsen af eget Trykkeri i Reykjavik, og ved Slutningen af Aaret opsagde samtlige Typografer i Reykjavik deres Pladser hos de forskellige Bogtrykkere og begyndte Trykkeriet »Guttenberg« i Januar 1905. Dette er siden 1929 drevet som Statstrykkeri.

Trods det, at der ingen Telegrafforbindelse var den Gang mellem Island og Udlandet, lykkedes det dog Bogtrykkeriet »Isafold« at faa Bud til Dansk Typograf-Forbund, som i Januar Maaned 1905 sendte 4 Typografer til Reykjavik med en Repræsentant fra Forbundet, som skulde undersøge Forholdene, da man havde givet det Udseende af, at der var Strejke i Reykjavik. Den danske Repræsentant V. Christensen (nu Bramsnæs) fik hurtigt en Overenskomst mellem Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykkeriet »Isafold«. Denne Overenskomst blev senere paa Aaret overtaget af det islandske Forbund, og blev saaledes dettes første Overenskomst med Bogtrykkerne.

Efter at »Hid islenska prentarafjelag« nu havde virket i 8 Aar, var Løn- og Lærlingespørgsmaalet løst paa tilfredsstillende Maade. I den nye Overenskomst var der en betydelig Bedring i Lønforholdene; Ugelønnen blev nu fra 17—23 Kr., mens Arbejdstiden endnu var 9 Timer. Siden har Udviklingen været fortsat. Arbejdstiden er nu siden 1922: 8 Timer daglig og Lærlingespørgsmaalet synes nu løst paa tilfredsstillende Maade. Lærlingene er Medlemmer af Foreningen og har lige Ret med andre Medlemmer, og deres Løn er fastsat i Tarifen; denne er 24,60 Kr. i Begyndelsesaaret og slutter med 64,20 Kr. pr. Uge det sidste Aar (Læretid 4½ Aar).

Minimallønen er fra Nytaar for Sættere og Trykkere: 92 Kr. pr. Uge, for nyudlærte 86 Kr.; Maskinsætterne har i Minimalløn 109,30 Kr. pr. Uge og nyudlærte 100,15 Kr.; Paalæggersker har i Begyndelsesløn 21,40 Kr. pr. Uge og udlærte 48,15 Kr. Hjælpearbejdere findes der ikke endnu. 12 Dages Sommerferie tilfalder alle dem, der har været 1 Aar eller mere i samme Virksomhed. Dem, der har arbejdet mindre end et Aar i samme Virksomhed, faar Ferie i Forhold til det Antal Dage, de har arbejdet i Virksomheden indtil 31. August.

Allerede i 1897 oprettede Typograferne sin egen Syge- og Begravelseskasse, den første i Island. Siden i Fjor er den dog bleven forenet med de statsanerkendte Sygekasser, efter at den nye Sociallovgivning traadte i Kraft i Island.

Saa faatallige som Typograferne var i Island, er det vel naturligt, at det voldte Vanskeligheder, at samle til et større Fond. Jeg husker saaledes, at da man i 1909 begyndte med 10-Øres Kontingent om Ugen til Foreningen, kaldte man dette Blodpenge; men Tiderne har forandret sig; nu har Forbundet baade Arbejdsløshedskasse, Bygge- og Laanefond, ialt forskellige Fond til ca. 400,000 Kr., foruden en Fond til Understøttelse for gamle Kolleger i Lighed med det, vi har her i Danmark.

»Hid islenska prentarafjelag« har været Forbillede for alle andre Fagforeninger i Island, og Typograferne har altid staaet forrest i Kampen for Fagbevægelsen, og saaledes vil det ogsaa blive ved med at være. *1051.*

Typografernes Understøttelseskasse

for Enker og Efterladte i København eller som den almindelig kaldes »Enkekassen«, har nu virket i 46 Aar. I den Tid er der indbetalt til afdøde Medlemmers Efterladte Kr. 132,600,00, og Kassen har dog en Formue paa Kr. 120,762,40. Man ser deraf, hvad der kan komme ud af et Kontingent paa 10 Øre ugentlig, og dog har denne Kasse aldrig haft noget særlig stort Medlemsantal, det har i en Del Aar ligget omkring 800. Her er sikkert noget for Typograferne i København under 35 Aar at tænke paa, om de ikke burde melde sig ind og derved ved Dødsfald sikre deres Efterladte 200—300 Kr.

Til Kassen er knyttet et Legatfond, hvortil en Del Bogtrykkere yder aarlige Bidrag, saa der fra November 1920 og til 31. December 1936 har kunnet udbetales til ældre Medlemmer eller Enker et Beløb af Kr. 6,705,00. Fondens Formue er Kr. 6,986,92.

Kontingent 10 Øre ugentlig. Indskud 2 Kr. Nyudlærte optages uden Indskud.

Indmeldelsesblanketter kan faas hos Anton Jensen og Kassereren, Carl J. Christoffersen, Hillerødgade 139.

GENERALFORSAMLINGER

8. Maskinsætter-Kreds (Vestjylland)

afholdt Søndag den 7. Marts Generalforsamling i Holstebro i Forbindelse med Instruktionskursus'et. Generalforsamlingen afholdtes paa Knudsens Hotel. Formanden, *P. Andersen*, Ringkøbing, aflagde Beretning og meddelte, at saa godt som alle Maskinsætterne i Thisted, Nykøbing M., Skive, Holstebro, Ringkøbing og Skjern var Medlemmer af Sammenslutningen, kun Viborg stod ikke tilsluttet nogen Kreds. Omtalte Sommerudflugten sidste Sommer som en vellykket Udflugt med Statsbanens Færge paa Limfjorden og hvad der ellers var passeret indenfor Kredsen. — *Langhoff*, Ringkøbing, oplæste Regnskabet. Begge Dele godkendtes. — *Vald. Nielsen*, Odense, som Kredsen havde indbudt til Mødet i Holstebro, fremkom med en kort Redegørelse om Arbejdet, som det foregaar under de nye Former og takkede Kollegerne for den Loyalitet, de ogsaa nu som før havde lagt for Dagen. — Til Bestyrelse genvalgtes: til Formand: *P. Andersen*, Ringkøbing, *Langhoff*, Ringkøbing, som Kasserer og *Leo Viborg*, Skive, som Sekretær. — Der vedtoges en Kontingentnedsættelse paa 25 Øre Kvar-

talet. Kontingentet er herefter 2 Kr. Kvartalet. — Angaaende Sommerudflugten udviklede der sig en større Diskussion, hvori deltog *Christoffersen*, Skive, *Madsen*, *Aage Christensen*, *Beeken*, *Ole Petersen*, *Olsen*, Viborg. *Vald. Nielsen*, *Einer Hansen* og *Formanden* — for til sidst at overlade Spørgsmaalet til Bestyrelsen, idet der fra *Christoffersen* var fremkommen Udtalelse om et Landsstævne for Maskinsættere i 1938; et Forslag, som Vald. Nielsen, Odense, lovede at tage under velvillig Behandling og sætte det under Diskussion i Kredsene. — Til næste Aars Mødested valgtes Nykøbing M. *P. A.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Alle tre københavnske Underafdelinger holder aarlig Generalforsamling paa Tirsdag Aften Kl. 20 (se Meddelelserne paa 3. Side). Der skal bl. a. ske Opstilling til Styrelsesvalget.

Stemmetællerne. Kollegerne Zuschlag, Zeller, Brandrup, Steffensen og Piculell bedes møde til Optælling paa Mandag Aften Kl. 17,30. *Formanden.*

Husk Bladsætterklubbens Generalforsamling paa Søndag Kl. 11 i »Patricia«, Fælledvej 4.

Københavns Trykkerklub afholder Foraarsfest Lørdag den 10. April. Se omst. Annonce.

En Mængde Stof har maattet udskydes til følgende Numre.

Fejl Kildeangivelse. I sidste Numer bragte vi under Lærlingespalten et Uddrag af en Artikel om Lærlingeuddannelsen af Bogtrykker Louis Ballermann. Det nævnte Uddrag var ikke, som angivet, taget fra »Bogtrykkeren«, men fra *»Bogtrykkerbladet«*.

Fabriker med Skruebrækker-Lokaler. Det forlyder, at de amerikanske Arbejdskøbere forbereder en større Aktion imod de organiserede Arbejdere for at berøve dem de Fordele, de har opnaaet i den sidste Tid ved »Strejker paa Stedet«. De nye Fabriker, som opføres, skal bygges saaledes, at de bliver rene Fæstninger, og de skal forsynes med Husrum for eventuelle Skruebrækkere. Der anlægges hemmelige Forbindelsesgange mellem Fabrikerne og Omverdenen, og samtidig forsynes Fabriker og Værksteder med Vaabenoplag og en permanent væbnet Bevogtning for at hindre nye »Strejker paa Stedet«.

Titelbladets Historie. En ny Del af Nordisk Boktryckarekonsts Fackbibliotek er udkommet, nemlig en forbedret Udgave af 6. Del: Titelbladets Historie ved *Carl Björkbom*, Stockholm. Denne nye Udgave indeholder en interessant illustreret historisk Udvikling af Titelbladets Historie gennem Tiderne med over treds Gengivelser fra forskellige Tider og i forskellige Stilarter.

I en Bog af denne Art maa Billedstoffet naturligvis spille en fremtrædende Rolle. I Stedet for at sønderdele Teksten med et stort Antal Clicheer, har man anset det for mere praktisk at samle disse i en særlig Afdeling i Slutningen af Bogen, hvorved det hele bliver overskueligt. Den historiske Indledning behandler Titelbladet ud fra tre forskellige Synspunkter, nemlig Titelbladets Fremkomst og dets Indhold, dets kunstneriske Udsmykning samt Titelsatsens tekniske Problem.

Tak

For den store Opmærksomhed og Deltagelse, der fra Kollegerne er vist mig i Anledning af min 60-Aars Fødselsdag, min hjerteligste Tak.

Aabenraa. *C. Boldt.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13 samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30.

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.
Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

Underafdelingernes Formænd.
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Tlf. 13.331. Priv.: Ryv. 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Tlf. C. 4331. Priv.: Ryv. 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nora 8344.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
24. Marts: København 10.000,00, Faaborg 100.00.
København, den 30. Marts 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.
København: Sætter Carl Oscar Viggo Halsteen, tidl. Medl. (Chr. Andersen).

Tiltraadte.
København: 7843 Østergaard Nielsen fra Sønderborg (Militær), 7631 Frantz Thor fra Rejse (arbl.).
Aarhus: 6189 Alfred Skov Christensen (syg). Fredericia: 7234 Emilius Erichsen (arbl.). Horsens: 7234 Emilius Erichsen (arbl.), 3432 Knud O. Hansen (arbl.). Kolding: 6751 Jens Chr. Jensen (arbl.). Maribo: 6330 K. F. Dyhrfjeld (arbl.). Næstved: 3414 Baane Ove Egeberg (syg). Silkeborg: 5484 Max Aaboe Sørensen (arbl.). Vejle: 7663 Oluf Jensen (arbl.).

Fratraadte.
København: 7992 Børge Knudsen paa Rejse, 6083 O. Timmermann paa Rejse, 7203 Sv. Hoppe til Næstved, 3432 Knud Hansen til Horsens, 233 Kjeld Duelund til Lyngby, 3913 Erik Hansen til Rønne, 6643 Vilh. Andersen til Esbjerg, 3066 Otto Wehnert til Haderslev.
Aalborg: 7631 Frantz Thor paa Rejse. Aarhus: 5804 Alfred Kjeld Nielsen til Herning i Pl., 5484 Max Aaboe Sørensen til Silkeborg (Ry) (arbl.), 7154 Knud Vitten paa Rejse. Fredericia: 7234 Emilius Erichsen paa Rejse. Horsens: 3432 Knud O. Hansen til København (arbl.). Odense: 3003 Knud Bratholm paa Rejse. Sønderborg: 7843 Oluf Østergaard Nielsen til København (arbl.).

Udmeldte.
København: 4743 Edel Martved (fratraadt Faget).
Aalborg: 4442 Otto Mortensen (Bogtrykker). Næstved: 4940 Helga Hansen (fratraadt Faget).

Død.
8360 Andreas Petersen.

Kun de originale
E. L. SÆTTERIMØBLER
betyder en virkelig Modernisering af Sætteriet ved et helt gennemført System ... ...
ERIK LEVISON'S Specialværksteder for moderne Sætterimøbler

KLUB-ANNONCER

Trykkeriarbejdernes Klub.

Indbetaling af Kontingent samt Optagelse af nye Medlemmer finder Sted Fredag den 2. April Kl. 5.30—6.30 i Café »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76. *Styrelsen.*

Stereotypørernes Brancheklub

Mandag d. 5. April Kl. 20 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Indbetaling af Kontingent.

KØBENHAVNS TRYKKERKLUB

Faar vi en Krone mere i Løn?

Saa læg 50 Øre til og køb Billet til

Foraarsfesten

Lørdag den 10. April Kl. 20—3
Haveselskabetsvej 3.

Billetter à 1,50 Kr. til hele Festen faas hos Klubbens Styrelse og Medlemmer samt gennem Telefon Vester 2321 v, Nora 8344, Valby 1252 x.

ANNONCER

Ung Maskinsætter

(Provinsianer) i fast, uopsagt Plads, søger Pladsforandring. Indgaaende Maskinkendskab. Linotype (og Intertype). Billet mrkt. »55« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidenstrykker ledig.

Efter 5 Aars Arbejde, kendt med Apparater. Billet mrkt. »57« modtager Ekspeditionskont.

Hurtigpresse

(Fabr. Eickhoff, Rammevidde 63 × 97 cm), i god Stand, kan overtages billigt. En Del Trykning kan medfølge. Billet mrkt. »56« modtager Ekspeditionskontoret.

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

ARBEJDERNES LIVSFORSIKRING
tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikringer i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugentlig Opkrævning sammen med Foreningskontingent. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner · Skrifter · Farver, fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K. · Telefon Central 39 og 5539

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 (5 Ledninger)
Grafisk Fagforretning · Eget Skriftstøberi · Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 14 KØBENHAVN DEN 9. APRIL 1937 64. AARGANG

Strejke fra Lørdag Morgen?

Medens Arbejder-Organisationerne har vedtaget Forligsmandens Forslag, har Arbejdsgiverne forkastet det.

De varslede Strejker træder derfor i Kraft fra og med Lørdag Morgen, saafremt der ikke forinden skulde ske Samfundsindgriben. Herom maa man holde sig underrettet gennem »Soc.-Dem.«.

Strejken vil ved Ikrafttrædelsen omfatte følgende Trykkerivirksomheder i Hovedstaden:

Accidenstrykkeriet, Ny Adelgade 5 A.
Allers Etablissement, Carl, A/S, Valbygaard, Valby.
Andersens Bogtrykkeri, Chr., Gothersg. 101
Andersens Bogtr., Uffe, Niels Juelsgade 9.
Andersen & Pedersen, Vestervoldgade 109.
Andreasen & Lachmann, Hestemøllestr. 6
Andreassen's Bogtrykkeri, Studiestræde 14
Arnskov's Bogtrykkeri, R., Gothersg. 28.
Axelholm, A/S, Peder Hvitfeldtsstræde 9.
Backhausen, Chr., Odensegade 4—6.
Backhausen, C. A., Gl. Kongevej 23.
Bagges kgl. Hof-Bogtr., Fr., Gothersgade 14.
Barfod & Co., A/S, Gyldenløvesgade 10.
Baungaard, K., Papæskefabrik, Holmbladsgade 126.
»Bella« Trykkeriet, Godthaabsvej 260.
Berlingske Tidende, Pilestræde 34.
Birchs Bogtrykkeris Eftf., Chr., Gothersg. 48
Bjarnøs Bogtrykkeri, Teglgaardsstr. 13.
Bondes Bogtrykkeri, Drejøgade 11.
Bording, F. E., A/S, Meinungsgade 8.
Brendstrups Maskinsats, Larsbjørnsstr. 5.
Bruun & Co., E. Rantzausgade 62.
Bryrups Bogtr. Købmagergade 62—64.
Byens Bogtrykkeri, Brolæggerstræde 14.
Bærentzens Bogtrykkeri, C. W., Blaagaardsgade 15.
Calbergs Bogtrykkeri, Vodroffsvej 9.
Centraltrykkeriet, Overgaden n. Vandet 17
Christensens Bogtr., Valkendorffsgade 30.
Christensens Bogtr., Chr., Nørrevold 78.
Christensens Bogtr., W. J., Pustervig 4.
Christiansen P., Papirvarefabrik, A/S, Jul. Blomsgade 20.
Christoffersens Bogtr., C., Aabenraa 18.
Costers Bogtrykkeri, Lyngbyvej 28.
»Dana«, Bogtrykkeriet, Gothersgade 95.
Dansk Bogtrykkeri og Bogbinderi, Dr. Tværgade 7.
Dansk Emballage Industri, St. Kongensgade 27.
Danske Tidsskrifters Forlag & Trykkeri, Aaboulevard 32.
Det Berlingske Bogtrykkeri, A/S, Pilestræde 32.
Dyva & Jeppesen, A/S, Kronprinsesseg. 54
Ehbrechts Bogtrykkeri, Kattesundet 12.
»Ekstra«, Bogtr., Toftegaardsallé 10.
»Elektra«, Bogtr., Vesterbrogade 80.
Enevoldsen & Andersen, Toldbodgade 10, Bagbygningen.
Erbs Bogtrykkeri, Borgergade 71.
Erhvervstrykkeriet, Vesterbrogade 116.
Eriksen & Co., I. A., A/S, P. Hvitfeldtsstræde 3.
Exprestrykkeriet, Fr.holms Kanal 6.
Ferslew & Co., C., Store Kongensgade 24.
Forlagstrykkeriet, Klareboderne 3.
Fraenckel & Co., A/S, Oscar, Nyhavn 31 F.
Frederiksberg Bogtr., Howitzvej 49.
Frederiksens Maskinsætteri, A., Brolæggerstræde 11 o. G.
Frederiksen & Hagemann, Nørre Voldgade 21.
Frederiksen, Poul Em., Sværtegade 3.
»Gefion«, Bogtr., Store Kongensgade 31, 2. Mellembygning.
Geislers Bogtr., E. Edv., Sønder Fasanvej 97.
Grafisk Compagni, Sundholmsvej 67.
Gudmundsen, Thorlak, Vesterbrogade 25.
Hamburgers Bogtrykkeri, C., Landemærket 11—13.
Hansen & Co., Bernh., Blaagaardsgade 36.
Hansens Bogtrykkeri, Corn. E., Smallegade 41.
Hansens Bogtrykkeri, I. A., Ø. Farimagsgade 16 B.
Hansen & Andreasen, Godthaabsvej 22.
Hansens Bogtr., P., A/S, Gasværksvej 8.
Hellerup Bogtrykkeri, Callisensvej 7.
Henningsens Bogtr., A. W., Sølvgade 32.
Herdahls Eftf., N., Pilestræde 52.
Hermanns Bogtrykkeri, Georg, Baunegaardsvej 11.
Hertz, Bogtrykkergaarden.
Hoffensbergske Etablissement, A/S, Det, Kronprinsessegade 28.
Hoffs Bogtrykkeri, Axel, A/S, Vimmelskaftet 39 B.
Ihrichs Bogtr., A/S, Studiestræde 19.
Jacobsen & Krautwald, Kronprinsensgade 1.
Jarmers Bogtrykkeri, Nørresøgade 35.
Jarmers Maskinsætteri, Sct. Pederstr. 29.
Jensens Bogtrykkeri, Anton M., Admiralgade 24.
Jensens Bogtr., Felix, Hostrupsvej 6.
Jensens Bogtr., Fr., Falkonerallé 58.
Johansen, Ch., Willemoesgade 4.
Johnsen & Co., S., Wildersgade 46.
Justesens Bogtrykkeri, Chr., A/S, Læderstræde 11 A.
Jørgensens Bogtr., Hans, Pilestræde 40.
Jørgensen & Co., J., Krystalgade 16.
Jørgensens Bogtr., L. A., Rosengaarden 13.
Kaabers Bogtr., Harry, Linnésgade 20.
Kandrup & Wunsch, Fuglevangsvej 13.
Kjellins Bogtrykkeri, Rosengaarden 14.
Knudsens Bogtr., J., Amaliegade 3.
Knudtzons Bogtrykkeri, Fr. G., Ny Toldbodgade 31-33-35.
Kristeligt Dagblad, A/S, Frederiksborggade 5 C.
Kristensens Bogtr., Emil, Sct. Pederstræde 27.
Kristensen & Mikkelsen, P. Hvidtfeldsstræde 9.
Krohns Bogtr., Harald Jensens Bogtr., Knippelsbrogade 4—6.
»København«, A/S, Bogtr., Sct. Pederstræde 41.
Landschultz' Bogtr., C., Krystalgade 15.
Langkjærs Bogtr., Købmagergade 50.
Langmack & Co.s Maskinsætteri, Wildersgade 46.
Larsens Bogtr., Niels, Fredensgade 25.
Larsens Bogtr., Vald., Brolæggerstr. 6.
Lassen & Stiedl, Ravnsborggade 19.
Laursens Bogtr., L., Nørregade 36.
Leisners Bogtr., Ch., Gl. Kongevej 15.
Lerbergs Bogtr., Ch., Mælkevej 9.
Leth Hansen & Trier, Aabenraa 31.
Lunos Bogtr., Bianco, O. Mønstedsgade 3.
Lupa, Kongens Nytorv 8.
Løsers Bogtr., E. C., Købmagergade 26.
Løvgreens Bogtr., Harsdorffsvej 5.
Markers, Brdr., Bogtr., Knippesbrogade 8.
Matzens Kliché- og Stereotypianst., H., A/S, Knabrostræde 20.
Mayland, C., A/S, Vesterbrogade 95.
Meyers Bogtr., H., Farvergade 2.
Missionstrykkeriet, Bernstoffsgade 21.
Mohns Bogtr., Borgergade 30, Mlbg.
Mohr & Co., Lille Strandstræde 22.
Mortensen & Søn, V. E., Nørrebrogade 37.
Myrdahls Bogtr., Erik, Badstuestræde 18.
Møllers Bogtr., S. L., Rosenørns Allé 29.
Møllers Bogtr., Thor, A/S, St. Kannikestræde 18.
Nationaltidende A/S, Ved Stranden 18.
Nationaltrykkeriet, St. Kongensgade 75.
Nielsens Bogtr., Ad., Studiestræde 39.
Nielsens Bogtr., Ant., Sct. Pederstr. 45.
Nielsens Bogtr., Axel, Niels Hemmingsensgade 32.
Nielsens Bogtr., B., Vestervoldgade 7—9.
Nielsens Bogtr., Chr., Vendersgade 9.

Nielsens Bogtr., Fritz, Wildersgade 60.
Nielsen & Co.s Bogtr., G., Peder Hvidtfeldtsstræde 10.
Nielsen & Co., Johs. G., P. Hvitfeldtsstr. 3.
Nielsen, P. A., Ravnsborggade 6.
Nielsen, Th., St. Regnegade 26.
Nielsen & Lydiche, Vestre Boulevard 18.
Nordisk Bogtrykkeri, Vordroffsvej 26.
Nordisk Kunsttryk og Prægeanstalt, Vesterbrogade 93.
Nordlundes Bogtr., Peder Hvitfeldtsstr. 9
Normal-Trykkeriet, Ø. Farimagsgade 16 B.
Nortoft, Holger, Overgaden o. Vandet 34.
Nutidstrykkeriet, Bygmestervej 2.
Nørrebros Bogtr., Pr. Jørgensgade 5.
Olsen, Aug., Strandvej 189.
Olsen, Emil, Købmagergade 3 o. G.
Olsen, Oluf A. J., Rolfsvej 31.
Olsen & Co., O. C., Linnésgade 22.
Orboe, Kaj, Strandvej 106.
Palfelt, E. Løvstræde 4.
Paritas, Aktieselskabet, Holmens Kanal 9.
Pedersens Bogtrykkeri, V., Linnésgade 24.
Petersens Bogtrykkeri, Studiestræde 32.
Petersens Egmont H. kgl. Hof-Bogtrykkeri, Vognmagergade 10.
Petersen, I. Chr., »Hvælvingen«.
Petris Bogtrykkeri, Frederiksborggade 1.
»Dagbladet Politiken«, A/S, Raadhuspladsen 37.
Qvist & Komp., A/S, Snaregade 10.
Rasmussens Bogtrykkeri, Nørregade 35.
Rigsdagstrykkeriet, Christiansborg Slot.
Rønagers Bogtrykkeri, Dr. Tværgade 9.
Saabye & Christensen, Gl. Kongevej 177.
Sadolin & Holmblad, Holmbladsgade 70.
Sams Tryk, Klerkegade 17.
Schad, Louis, Amagertorv 10 B.
Schmidts Bogtrykkeri, Amagertorv 10 C.
Schouw & Co., A/S, Kapelvej 47.
Schultz' Bogtrykkeri, A/S, Niels Juelsg. 12.
Siems Bogtrykkeri, Jernbanegade 6.
Skou & Madsens Eftf., Istedgade 119.
Specialbogtrykkeriet, Købmagergade 52.
Steenbecks Bogtrykkeri, Gothersgade 95.
Stenders Forlag, A/S, Bernstorffsgade 23.
Strandberg, Olaf, Amaliegade 37.
Søborgs Eftf., Vilh., A/S, Stormgade 8.
Tellers Bogtrykkeri, Karolinevej 3.
Testmans Bogtrykkeri, Viktoriagade 6.
Thomsens Bogtrykkeri, Nyhavn 11.
Thøgersen, Brdr., Vesterbrogade 27.
Triers Bogtrykkeri, Bredgade 32.
Universaltrykkeriet, Rigensgade 21.
Valentin & Lunds Bogtr., Niels Juelsg. 11.
Voigt, M., Maskinsætteri, Studiestræde 17.
Waldorff, Victor, Papir-Industri A/S, Kirkegaardsvej 25.
Weile & Sønners Bogtrykkeri, Aabenraa 18
Weiss' Bogtrykkeri, Fr., Købmagergade 60.
Wichmann, Ludv., Sct. Pedersstræde 27.
Østerbros Bogtrykkeri, Østerbrogade 43.

Stentrykkerier udenfor K. B.

Andersen, Lars & Søn, Amagertorv 10 B.
Andersen & Bruuns Fabriker, H. V. Nyholmsvej 24.
Dansk Papirvarefabrik, Rantzausgade 62.
Hansen, Ferd., Emilievej 4.
Jensen, I. P., Niels Ebbesenvej 29.
Joensen, Hjalmar, Overg. o. V. 34.
Kruckow-Waldorff, Jemtelandsgade 3.
Litotrykkeriet, V. Boulevard 4.
Møller, Viggo, Aabenraa 15.
Nornotryk, St. Kongensgade 63.
Petersen, Alb. C., Kigkurren 10.
Philipsen & Co., Havnegade 37.
Recato, Kronprinsessegade 54.
Sandberg, H., Ny Toldbodgade 11.
Størvold & Sønner, Ryesgade 48.
Sørensens Eftfl., Victoriagade 10.
Tutein & Koch, Farvergade 8.
Winther & Winther, Nørrebrogade 148.

Der arbejdes altsaa ikke Lørdag, hvis Strejken kommer.

Alle andre Steder end de ovennævnte fortsættes Arbejdet uforandret og paa de sædvanlige Vilkaar.

Lærlinge og Elever maa fortsætte deres sædvanlige daglige Arbejde, men ifølge Loven er det *forbudt* alle under 18 Aar at arbejde over. Og de, der er over 18 Aar gamle, bør *undlade* at arbejde over.

Faktorer, der ikke er Medlemmer af vort Forbund, maa udføre deres *sædvanlige* Arbejde, men ikke mere.

Tillidsmænd og Inkassatorer

paa de Trykkerier, hvor der er erklæret Strejke, anmodes om i Løbet af *Fredag* at udarbejde en nøjagtig Liste over samtlige de Arbejdere, der ved Strejkens Ikrafttræden er beskæftiget paa Arbejdsstedet, og senest *Lørdag* aflevere Listen paa Tillidsmandsmødet (Lister hertil er udsendt til Trykkerierne).

Kontrol-Ordningen

bliver følgende:

Styrelsen fungerer som *Strejkekomité* og har Sæde paa *Kontoret i Evaldsgade 3*, der vil være aabent daglig Kl. 10 Formiddag til 6 Aften.

Alle strejkende møder til Kontrol *daglig Kl. 10—11,30.*

De større Trykkerier, som nævnes nedenfor, forskaffer sig selv Kontrollokale bedst muligt i Nærheden af Arbejdsstedet (eventuel Lejeudgift refunderes af Strejkekomiteen), og her møder alle fra det paagældende Personale *mellem Kl. 10—11,30* og lader sig afkontrollere af Personalets Tillidsmand eller Inkassator, som efter endt Kontrol henvender sig i Evaldsgade 3, hvor han afgiver Rapport til og lader sig selv afkontrollere af Strejkekomiteen.

Alle andre Trykkerier møder til Kontrol i Evaldsgade 3 Kl. 10—11,30 hver Dag.

Alle, der ved Konfliktens Udbrud var *arbejdsløse*, møder *daglig* til Kontrol i Evaldsgade Kl. 1—3.

Strejke-Understøttelsen

bliver:

Heltbetalende: 28 Kr. ugl., gifte yderligere 7 Kr. ugl. samt 2 Kr. ugl. for hvert Barn under 15 Aar.

Mandlige Hjælpearbejdere: 21 Kr. ugl., gifte yderligere 5 Kr. 25 Øre ugl. samt 2 Kr. ugl. for hvert Barn under 15 Aar.

Kvindelige Hjælpearbejdere: 14 Kr. ugl. samt for enligtstillede 2 Kr. ugl. for hvert Barn under 15 Aar.

Tid og Dag for Udbetalingen vil i Ugens Løb blive bekendtgjort ved Opslag.

For de Trykkerier, der har daglig Kontrol ude i Byen, vil Udbetaling af Understøttelse foregaa samme Sted. For alle, der kontrolleres paa Kontoret i Evaldsgade, sker Udbetalingen her.

Følgende Trykkeripersonaler

anmodes om i H. t. foranstaaende selv at forskaffe sig Kontrolsted: Accidenstrykkeriet, Allers Etablissement, Andersen & Pedersen, Axelholm, Fr. Bagges, Olaf Barfod & Co., Berlingske Tidende, F. E. Bording, Carl Bryrup, C. W. Bærentzen, Centraltrykkeriet, W. J. Christensen, P. Christiansen, Det Berlingske Bogtrykkeri, Dyva & Jeppesen, Forlagstrykkeriet, Fraenckel & Co., Frederiksberg Bogtrykkeri, Grafisk Compagni, C. Hamburger, I. A. Hansen, P. Hansen, Hertz, Hoffensberg, Axel Hoff, L. Ihrich, Anton M. Jensen, S. Johnsen & Co., J. Jørgensen & Co., Kandrup & Wunsch, Fr. Knudtzon, Kristelig Dagblad, Krohn, Kruckow & Walldorff, C. Landschultz, Langkjær, L. Laursen, Bianco Luno, C. Mayland, H. Meyer, Missionstrykkeriet, S. L. Møller, Nationaltidende, Nielsen & Lydiche, Nordlunde, O. C. Olsen, Valdemar Pedersen, Egmont H. Petersen, I. Chr. Petersen, Philipsen & Co. Politiken, Qvist & Komp., Rigsdagstrykkeriet, Schouw & Co., I. H. Schultz, Specialbogtrykkeriet, Rich. Steenbeck, O. Testman, C. Th. Thomsen, Trier, Fr. Weiss. (Saafremt nogen blandt et af disse Personaler Mandag er usikker vedrørende hvor dets Kontrolsted bliver, maa Henven-

Strejkemøde Lørdag

Alle Tillidsmænd og Inkassatorer indkaldes, hvis Strejken iværksættes, til Møde Lørdag Eftermiddag Kl. 13,15 i Rømersgade 22. *Styrelsen.*

Inkassatorerne

fra de konfliktberørte Trykkerier bedes afregne med Anton Jensen paa Kontoret, Evaldsgade 3, mellem Kl. 1—3 i Ugens Løb.

Afstemningsresultat

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmer vedrørende Forligsmandsforslaget konstateredes, at der var afgivet ialt 3189 St., deraf 943 Ja og 2210 Nej samt 36 ugyldige.

København, den 5. April 1937.

Rich. C. Steffensen. *G. Brandrup.* *H. Zeller.*
Aage Zuschlag. *Selma Piculell.*

delse ske til Strejkekomiteen, til hvem Tillidsmanden Mandag Morgen meddeler Stedet).

Overført Arbejde

fra København til Provinsen eller fra et strejkeberørt Firma til ikke-strejkeberørt Firma *maa ikke udføres.* Medlemmerne maa have deres Opmærksomhed henvendt paa dette Forhold og straks i paakommende Tilfælde fremsende Meddelelse til Afdelingen.

— — —

Skulde der ske et eller andet vedrørende Ændringer i Situationen, vil Meddelelse herom fremkomme i »Social-Demokraten«. Medlemmerne maa derfor daglig se efter i »Soc.-Dem.«.

Den ny Arbejdsløshedslov

Den 22. Marts vedtog Rigsdagen en ny Arbejdsløshedslov eller maaske rettere en Del Ændringer til den bestaaende. Her skal redegøres for de vigtigste.

Under Afsnittet om Arbejdsanvisningen er kun vedtaget nogle faa Ændringer. Et Par af de vigtigste er en Udvidelse af Adgangen til at faa offentlige Anvisningskontorer statsanerkendte og en Pligt for Anvisningskontorernes Bestyrelse til, forinden en Kontorbestyrer ansættes, at indhente en Erklæring i Direktoratet med Hensyn til Ansøgerens Kvalifikationer.

Under Afsnittet om anerkendte Arbejdsløshedskasser er Bestemmelsen om, at Arbejdere, der tilhører forskellige Fag, kan slutte sig sammen i en Arbejdsløshedskasse, udgaaet. Denne Ændring tager, som det er fremgaaet af Referater i Dagbladene, Sigte paa en Ophævelse af Kristelig Dansk Fællesforbunds Arbejdsløshedskasse. Det næste Skridt bliver forhaabentlig en Ophævelse af dette Misfoster af et Fagforbund. I Loven er indsat en Bestemmelse om, at Medlemmer af opløste Arbejdsløshedskasser kan overføres til bestaaende Kasser, selv om der ikke i Forvejen var en saadan Overflytningsret. Den Formue, et nydende Medlem kan have, forhøjes fra 5 til 10,000 for Ikke-Forsørgere og fra 8 til 12,000 for Forsørgere. Hvis Formuen bestaar i fast Ejendom, kan den være henholdsvis 12 og 18,000.

Optagelse kan nægtes, hvis det Arbejde, den optagelsessøgende har opnaaet ved Faget, kun er Arbejde af midlertidig Karakter (mindre end 3 Uger).

Tilskudet til Arbejdsløshedskasserne, der gives i Henhold til Fagenes Gennemsnitsløn saaledes, at Fag med den laveste Løn faar højeste Tilskud, ændres for de 3 højeste Satser 80,85 og 90 pCt., der forhøjes med 10 pCt. saafremt Gennemsnitsledigheden i en Kasse i Regnskabsaaret har andraget mindst 20 pCt. og har oversteget Kassens Normal-Ledighed med 20 pCt.

Understøttelsernes Maksimumssatser kan for Ikke-Forsørgere efter 8 Aars Medlemstid forhøjes fra 3 til 3,50 Kr. Bestemmelsen om 10 Maaneders Arbejde indenfor 2 Aar for at have Understøttelsesret er udgaaet. Derimod er Reglen om 26 Ugers Arbejde indenfor 3 Aar for at kunne modtage Understøttelse bibeholdt. Socialministeren kan dog, naar særlige Omstændigheder taler derfor, godkende, at Arbejdsperioden fastsættes til 52 Uger indenfor 5 Aar, ligesom der kan gives en midlertidig Dispensation til Nedsættelse af Ugeantallet, dog ikke under Halvdelen.

Efter den nugældende Lov *skal* Understøttelsen bortfalde for de Uger, et Medlem har 4 eller flere Dages Arbejde. Dette er ændret til, at det i en Kasses Vedtægt *kan* fastsættes, at Understøttelse bortfalder for Uger, i hvilke vedkommende har haft Arbejde i et vist Antal Dage dog ikke under 3 Dage.

Lovens Prgf. 17, Stk. 1, der omhandler Forholdene under Konflikt, havde i den gamle Lov en saadan Affattelse, at Understøttelsen egentlig skulde standses for alle Medlemmer i en Afdeling, saafremt der blot var Konflikt i en enkelt Virksomhed. I den ny Lov fastsættes, at Understøttelsen — foruden de konfliktberørte — kun skal standses for Medlemmer, der indenfor et Tidsrum af 8 Uger sidst har været uafbrudt beskæftiget i over 3 Uger paa den konfliktberørte Virksomhed. Omfatter Konflikten flere Arbejdssteder, afgøres i hvert enkelt Tilfælde, om Understøttelsen skal standses for alle Medlemmer i en Afdeling, dog saaledes, at der normalt lukkes for Understøttelsen, for saa vidt Konfliktprocenten overstiger 65.

Stk. 2 indeholder Bestemmelse om Understøttelsens Bortfald ved Vægring ved at overtage Arbejde, naar Lønnen ikke er under den Fortjeneste, der i Henhold til Overenskomst mellem Arbejdere og Arbejdsgivere er gældende for tilsvarende Arbejde, eller hvad der i den paagældende Virksomhed eller Egn betales for tilsvarende Arbejde. Hertil er føjet en Bestemmelse om, at dog skal den sædvanemæssige Løn ikke være *afgørende,* for saa vidt der for saadant Arbejde gælder almindelig Landsoverenskomst — eller Overenskomst for den paagældende Landsdel — med *højere* Lønvilkaar, eller forsaavidt Prisforhøjelser paa Livsfornødenheder har forringet den paagældendes sædvanemæssige Løns Værdi i væsentlig Grad.

Minimum for Understøttelsens Varighed forhøjes fra

70 til 90 Dage. Socialministeren kan dog i visse Tilfælde give Dispensation til de 70 Dage.

Reglerne for Udbetaling af Fortsættelseskassen er lempet, og Dageantallet bliver det samme som for den vedtægtsmæssige Understøttelse, *dog ikke udover 140 Dage.*

Bidragene til Arbejdsløshedsfonden fra Arbejdsgiverne forhøjes fra 4,50 Kr. til 15 Kr. pr. forsikret Helaarsarbejder, dog saaledes, at der for de første 2 Arbejdere betales 15 Kr. tilsammen. For Land- og Skovbrugsarbejdere forhøjes Bidraget fra 2 til 3 Kr.

I Bestemmelserne om Nødhjælpsarbejder er man gaaet bort fra Nedsættelsen af Lønnen med 15 pCt. og over til en Nedsættelse af Arbejdstiden, for at flest mulige kan blive beskæftiget. Statens Tilskud til disse Arbejder forhøjes fra 30 til 40 pCt.

Til Slut skal omtales den ny Beregningsmaade for Understøttelsesperioderne.

Saalænge der har eksisteret anerkendte Arbejdsløshedskasser er Understøttelsesperioderne udregnet indenfor *løbende 12 Maaneder*, det vil sige, at uanset paa hvilken Tid af Aaret et Medlem blev arbejdsløs, medregnedes i hans Understøttelse det, vedkommende havde modtaget indenfor de sidste 12 Maaneder. Systemet var retfærdigt, idet Medlemmer med samme Arbejdsløshed fik samme Understøttelse. Det skal erkendes, at Metoden — særlig efter, at vi havde faaet Fortsættelseskassen — kunde være vanskelig at administrere efter i de mange smaa Lokalafdelinger, især indenfor Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse, idet Understøttelsen, hvis den det første Aar var hævet i flere Perioder, skulde afbrydes paa samme Maade det følgende Aar, og saaledes skifte med vedtægtsmæssig Understøttelse og Fortsættelseskasseunderstøttelse. Denne administrative Vanskelighed har vel ogsaa været Hovedgrunden til, at man er gaaet over til det ny System, at regne med *Regnskabsaar* løbende fra 1. April til 31. Marts. Dette vil i Praksis sige, at et Medlem hver 1. April begynder paa en ny Periode, og der skal ikke som tidligere tages Hensyn til, hvorledes Understøttelsen er udbetalt det foregaaende Aar. Det skal indrømmes, at Metoden er lettere at forstaa og administrere. Men man kan vel sige, at en Understøttelsesordning ikke laves for dem, der skal administrere den, men for dem, der skal have Understøttelsen — de Arbejdsløse.

Det vil kunne hævdes, at ingen vil blive ringere stillet efter den ny Ordning, men det, der er Svagheden ved Metoden, er, at den ikke stiller de Arbejdsløse ens. Det Medlem, der bliver arbejdsløs først i November, vil, hvis han f. Eks. er arbejdsløs i ti Maaneder, kunne hæve 280 Dages vedtægtsmæssig Understøttelse, idet han, naar første Periode er udløbet i Marts, gaar ind i et *nyt Regnskabsaar* og derfor straks kan begynde paa næste Periode, hvorimod det Medlem, der bliver arbejdsløs 1. April og er arbejdsløs i ti Maaneder, kun vil kunne hæve 140 Dages Understøttelse, idet der ikke paany kan hæves vedtægtsmæssig Understøttelse før *næste 1. April.* Det er den store Svaghed ved Systemet, at Medlemmer, hvis Forhold iøvrigt er ens, ikke faar den samme Understøttelse.

Den ny Ordning er imidlertid et Ønske fra det store Flertal af Kasser, og vi maa jo saa arbejde derefter.

Bortset fra det sidste maa den ny Lov siges paa mange Omraader at yde de Arbejdsløse bedre Vilkaar end Loven af 1933. *O. A. Lundin.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Om Arbejdssituationen i Norge

skriver vor Oslo-Korrespondent bl. a.:

Forhandlingene om nye tariffer, omfattende 46.000 mann, går tregt, plassene er derfor sagt op til fratredelse lørdag den 2. april. Hvis riksmeglingsmannen finner å kunne fremsette forslag blir naturligvis streikvarslet trukket tilbake inntil avstemning har funnet sted. Om det blir fred eller krig i industrien er det nu for tidlig å uttale sig om, den voldsomme stigning i aksjeverdiene og det økede uttbytte samt en jevnt og sikkert stigende prisindeks skulde dog tilsi imøtekommenhet fra arbeidsgivernes side. Arbeiderbladet skriver idag om situasjonen:

»Stillingen er meget alvorlig. Det er ikke til å legge skjul på. Arbeidsgiverne har hidtil vist liten vilje til forståelse. De har latt det dra ut dag efter dag, og nu nærmer det kritiske punkt sig.

Det er ganske oplagt at arbeiderne ikke bare krever vederlag for prisstigningen, men også forbedring av sine lønns- og arbeidsvilkår. De kan ikke slå sig til ro med de vunne resultater. Lønnsnivået må op. Det er berettiget. Bedre lønninger kommer for øvrig ikke bare arbeiderklassen til gode. De skaper øket kjøpekraft og derved større omsetning. Og det virker stimulerende på arbeidslivet. Det foreligger også en del viktige sociale spørsmål som man ikke lenger kan utsette, således det gamle og så sterkt begrunnede krav om 14 dagers ferie og dessuten regulering av arbeidstiden.« *B. F—m.*

I Aar tager vi paa Højskole

(Sluttet.)

Paa nærværende Tidspunkt vil der sikkert være en og anden mere prosaisk og økonomisk Kollega, der vil stille Spørgsmaalet: »Hvad koster i Grunden saadan et Kursus, det maa da være dyrt at deltage i?« Helt gratis er det ikke, men — for at bruge en Vending af Professor Labri — Entreen er sat saa lavt, at alle kan deltage! Den Vending kan man vist godt tillade sig at anvende, naar man hører, at for en Sum af 35 Kr. faas fuld Forplejning og Ophold samt det til Undervisningen nødvendige Undervisningsmateriale.

For at blive ved det økonomiske kan det meddeles, at Fagforbund, der har indset Berettigelsen og Nytten af disse Kursus, yder deres Medlemmer Tilskud, der varierer fra 50—100 Kr. pr. Deltager. Her maa det indrømmes, at vi Typografer desværre er handicappet, naar vi sammenligner disse store Tilskud med vort eget beskedne — ingenting! Det *er* virkelig Tilfældet, at vort Forbund i Øjeblikket ikke har afsat Beløb til Højskoleophold. Paa Delegeretmødet i 1932 blev der ganske vist bevilget indtil 1000 Kr. aarlig i 3 Aar, men denne Bevilling blev — uvist af hvilken Grund — ikke fornyet ved Delegeretmødet i 1935. Motiveringen kan ikke være den, at der ikke har været Brug for Pengene, idet det af Regnskabet fremgaar, at der i 1933 ydedes 830,70 Kr., i 1934 826,30 Kr. og i 1935 880,00 Kr. i Tilskud til disse Fagforeningskursus. Dette Tilskuds Bortfald kan maaske forklare det bedrøvelige Faktum, at der ved et af Sommeren 1936's Fagforeningskursus paa Roskilde Højskole kun var 1 — en eneste — af Sortekunstens Sønner som Deltager!

Det har da ogsaa givet Anledning til, at enkelte Afdelinger selv har taget Affære. Det kan f. Eks. oplyses, at Københavns Afdeling i 1936 stillede indtil 500 Kr. til Disposition. Ganske

vist fik kun 7 københavnske Kolleger Del i dette Tilskud, men det maa sikkert tilskrives den Omstændighed, at Vedtagelsen kom saa sent, at kun de, der havde sikret sig Plads ved et Kursus, fik Tilskud. Endvidere har Odense Afdeling for 1937 bevilget 100 Kr., saaledes at 2 odenseanske Kolleger faar Ophold og Rejseudgifter dækket. Det er ikke overvældende Summer, der her er Tale om, men det kan maaske give Stødet til, at andre Afdelinger tager Sagen op og afsætter Penge til dette Formaal, indtil vi paa Delegeretmødet i 1938 kan rejse Spørgsmaalet og faa det til at blive det, det er, nemlig en Forbundsopgave.

Med Hensyn til Berettigelsen af disse Kursus har de — foruden selve Undervisningens praktiske Værdi — deres Mission derved, at man ved at lære Kammerater fra andre Fag at kende faar Indblik i deres Forhold, baade mere almindelige Arbejdsforhold og ikke mindst i Organisationsforhold, ligesom man gennem Diskussioner i Studiekredsen og ved Samtaler i Fritiden faar udvidet sin Horisont og faar Indblik i en Mængde Ting paa det faglige Omraade, Ting, som man ellers ikke støder paa i den daglige Trummerum. Yderligere knyttes der ved disse Kursus Forbindelser, hvorved man efter Hjemkomsten gennem Udveksling af Erfaringer fra det praktiske Arbejde beriger sig selv og — ved at udnytte disse Erfaringer — gavner sit eget Forbund. Som den sidste og ikke mindst væsentlige Fordel hører den Omstændighed, at disse Kursus mere end saa mange andre Foranstaltninger gør sit til at skabe den Enhedsfront (o, forkætrede Ord!), som paa det *faglige* Omraade er uomgængelig nødvendig for at bevare de opnaaede Fordele og gøre nye Fremstød til Gavn for hele Arbejderbevægelsen.

I den kommende Sommer vil der ogsaa blive arrangeret 8-Dages Fagforeningskursus (Program er allerede udsendt). Parolen er da: I Aar tager vi paa Højskole! og det maa da haabes, at Typograferne ved deres Antal og paa anden Maade vil præge disse Kursus.

Vi maa jo erindre, at vi har en stolt Tradition at hævde, nemlig Traditionen om, at vi er Arbejdets Studenter!

Odense, den 13. Februar 1937. *Hans Hansen.*

Provinsen kalder!

Som et Led i Oplysningsudvalgets Paaskearrangement afholdtes Skærtorsdag et Møde for Stereotypører. Stereotypør *Morgan* fra Aarhus var Foredragsholder. — I et interessant og tankevækkende Foredrag skildrede Morgan Provins-Stereotypørernes Forhold og hele Stilling i Faget og fremviste en Række smukt udførte Arbejder, trykt fra Stereotypi. Navnlig nogle Flerfarvetryk, Etiketter, Kartonnager og andre specielle Arbejder vidnede om, at Stereotypien udmærket kan staa Maal med alle andre Fremstillingsmetoder. Foredragsholderen pegede endog paa, at flere af disse Arbejder tidligere var fremstillet i Offset og Stentryk, men fastslog principielt, at uden Samarbejde med en dygtig Trykker, der har den rigtige Sans for omhyggelig Tilretning, som specielt fordres af Stereotypi og forniklet Stereotypi, var det hele omsonst.

Morgan mente iøvrigt, at Stereotypien havde naaet sit Kulminationspunkt og omtalte, hvorledes han havde noteret sig de Fremskridt, han selv havde været Vidne til igennem den sidste Snes Aar. — Slutningen af Foredraget mundede ud i en Diskussion, hvor de faa fremmødte Kolleger fik rig Lejlighed til at udveksle Tanker og Erfaringer med vore Provinskolleger.

Medlem af Oplysningsudvalget, *Fritz Kluge*, takkede Morgan, men beklagede den ringe Tilslutning; men ét havde man opnaaet: Begyndelsen var gjort til en nærmere Kontakt mellem Provinsens og Hovedstadens Stereotypører. Dette maa hilses med Glæde.

— — —

Der er et Hul i Provins-Tarifen, som er beskæmmende for hele Faget og dets fremtidige Udvikling. Ordet »Stereotypi« nævnes i denne Tarif kun to Gange og dette endda kun i periferisk Forbindelse med »Hjælpearbejdere«, der erholder et Tillæg paa nogle faa Kroner, hvis de beskæftiges ved Stereotypi, gradueret efter om de kun afsmelter Maskinmetal eller arbejder med egentlig Stereotypi. Mon ikke dette »*Tarif-Omraade*« bærer for meget af Tilfældighedens Præg? Enhver Vejmand eller anden tilfældig Arbejdskraft kan gaa lige ind fra Gaden og blive Stereotypør. Vi maa støtte vore Provinskolleger i Kravet om ved førstkommende Lejlighed at faa dette Forhold ændret. Det skal indrømmes, at Provins-Stereotypørerne kun udgør en ganske lille »Klat« af Fagets Udøvere, men denne lille »Klat« har Krav paa den samme Beskyttelse som Sættere og Trykkere. Det skal ogsaa erkendes, at det er forbundet med stor Vanskelighed at uddanne Stereotypører fuldt ud forsvarligt i Provinsens ofte smaa og maaske ret primitive Virksomheder. Men vi kommer sikkert aldrig i den Situation, at man ikke kan anvise en Typograf, der er villig til at lade sig uddanne som Stereotypør.

Vore arbejdsløse har Krav paa Beskæftigelse, og man kan vist roligt paastaa, at den faguddannede Typograf med Hensyn til Forkundskaber kan naa at komme op paa Højde med den tilfældige Arbejdsmand, der kommer ind fra Gaden.

Svend Madsen.

FORRETNINGSUDVALGSMØDER

17. Marts 1937.

Bogtrykker Hennings, Hornslet, er for Tarifbrud indgaaet paa at betale 200 Kr. til Forbundet. Der maa fremtidig kun beskæftiges organiseret Arbejdskraft. — Til Efterretning.

— Overfor Statsfængslets Trykkeri i Nyborg er rejst Krav om Efterbetaling af 108 Kr., hvilket er imødekommet. For en Sætter er stillet Krav om tarifmæssig Løn, men dette er blevet afslaaet under Paaberaabelse af Tjenestemandslovens Bestemmelser om Aspiranttjeneste. — Sagen videreføres.

— Et Medlem i København kræver efterbetalt 121 Kr., som han formener at have faaet for lidt i Understøttelse. — Kravet afvises.

— Forslag om Udvidelse af Hjælpen til gamle Medlemmer. Gaar til Forbundsstyrelsen.

— Hovedkassereren fremlagde Regnskaberne for 1936 i revideret Stand. Beholdningen var pr. 31. December 1936 Kr. 3,686,901,40. Status udviser i Aktiver Kr. 3,967,342,72. — Regnskaberne godkendtes.

GENERALFORSAMLINGER

Landssammenslutningen af Trykkere, 6. Kreds.

Søndag den 28. Februar afholdtes Møde paa »Stjernekroen« i Aarhus. Man drøftede de indre Forhold indenfor Kredsen, og Landssammenslutningens Arbejde i det forløbne Aar. Der herskede ikke udelt Tilfredshed med vort Forbunds Oplysningsudvalg og »Grafisk Teknik«, men nogle slog dog paa, at man burde søge at komme til en Forstaaelse. — Trykkerstævnet i Oslo 1938 debatteredes. — *Nees*, Aarhus, genvalgtes til

Formand for Kredsen, og som Sekretær nyvalgtes *A. Pedersen*, Aarhus. — Spørgsmaal behandledes om Oprettelse af en Kredskasse, om Sommerudflugt og næste Aars Mødested. — Der herskede den bedste Stemning, og Mødedeltagelsen baade fra Aarhus og fra Kredsens øvrige Byer var udmærket.

C. Grøndal Nielsen, Sekretær.

Fynske Maskinsættere

samledes Søndag den 14. Marts Kl. 10 i et Antal af ca. 50 til Instruktionsmøde i »Fyens Stiftstidende«s nyindrettede Maskinsætteri i Odense. Formanden, *Vald. Nielsen*, bød velkommen, hvorefter *S. V. Rasmussen*, København, og *Carl Nielsen*, Odense, demonstrerede Maskinsætterprøven. — Kl. 1 samledes man til Middag i Strøgpassagens Spisehus, og derefter afholdt Odense Maskinsætterklub Generalforsamling. *S. V. Rasmussen* valgtes til Dirigent, og Formanden, *Vald. Nielsen*, aflagde en udførlig Beretning. — Kassereren, *Harry Jensen*, oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 702,53. — Kontingentet fastsattes til 1 Kr. i Kvartalet for alle Medlemmer. — Til Formand genvalgtes *Vald. Nielsen* og som Medbestyrere *Harry Jensen* og *Adolf Tiedje*; Suppleant: *Ronald Fich*. Revisoren, *Albrecht Hansen*, og Revisorsuppleanten, *Trolle*, genvalgtes ligeledes. — Til Kredsformand genvalgtes *Vald. Nielsen*. — Der udspandt sig en timelang Forhandling om mange af de Spørgsmaal, der har særlig Interesse for Maskinsætterne, og Kl. 17½ sluttede *Dirigenten* Generalforsamlingen med et Leve for Landssammenslutningen. *A. T.*

Arbejdsløse den 31. Marts 1937

	Haandsættere	Maskinsættere	Trykkere	Sætter-Trykkere	Stereotypører	Mdl. Hjælpearb.	Kvl. Hjælpearb.	Ialt
København	241	20	84	0	6	28	59	438
Provinsen	262	23	21	11	0	12	30	359
Tilsammen	503	43	105	11	6	40	89	797
31. Marts 1936								994*
31. Marts 1935								827
31. Marts 1934								1269

* Paa Grund af Lockouten var Antallet noget større end den øvrige Del af 1936.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Til *Jazz-Aftenen* paa næste Lørdag vil en kendt Jazz-Forkæmper, evt. Bernhard Christensen holde Foredrag med Musikdemonstration, — og saa er der Bal bagefter. Meddelelse om hvor det skal afholdes fremkommer i næste Numer. Arrangører er »De grafiske Fags Lærlingesamvirke« og Sygekassefunktionærernes Ungdomsgruppe.

— — —

Generalforsamling afholdtes Lørdag d. 20. Marts. Formanden bød velkommen til de ca. 60 fremmødte Medlemmer. Dirigent blev *Egon O. Olsen*, som oplæste Dagsordenen. 1. *Formanden* afgav Beretning, der enstemmigt godkendtes. — 2. *Kassereren* oplæste Regnskabet for det forløbne Halvaar, der ligeledes godkendtes. — 3. Valg: *Hauerslev* og *Heinz Andersen* genvalgtes. John Christensen fratraadte paa Grund af udstaaet Læretid. *Hans Hannibal* valgtes derpaa med 37 Stemmer som Styrelsesmedlem. *Kaj Melby* blev med sine 6 Stemmer Suppleant. Revisor blev *Arne Hansen* ved Genvalg. — 4. Under fremtidig Virksomhed blev den nye Mødeplan forelagt. Under en Diskussion om to Lærlinges Kontrakter, der begyndte med 5 Kr. som Løn det første Aar, klarlagde *Sigv. Hellberg* Lærlingeloven. — Erik Hauerslev hævede derefter Generalforsamlingen og indbød samtlige Medlemmer til fælles Kaffebord.

— — — *Børge Fog.*

Mandag den 22. Marts afholdtes konstituerende Styrelsesmøde. Som Formand valgtes *Erik Hauerslev*, som Kasserer valgtes *Hans Hannibal* og som Sekretær valgtes *Heinz Andersen*. *Seketæren.*

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Hilsen til de islandske Kolleger. Til det islandske Typograf-Forbunds 40 Aars Jubilæum den 4. April sendte vi følgende Hilsen:

Hid islenzka prentarafélag
Reykjavik.

Ved 40 Aars Dagen for Forbundets Stiftelse ønsker Københavns Typografer de islandske Fagfæller Lykke og fortsat Fremgang. Leve Nordens frie Aand. Leve Gutenbergs frie Sønner.

For Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling:
Sigv. Hellberg.

Styrelsesvalget i København finder Sted i Løbet af en Uges Tid. Paa Underafdelingernes Generalforsamlinger den 6. ds. foretoges Opstilling saaledes:

Sætterne: De afgaaede (Mehr, S. V. Rasmussen, Axel Jensen, K. A. Jørgensen, Sv. Johansen, Ernst Berg, Sven Madsen og E. Nilsson) genopstilledes. Desuden opstilledes: Stereotypørerne Georg Andersen og Gudmundsen, Bladsætter Jens Hansen, Maskinsætter N. Th. Svendsen, Hjælpearbejderne Willadsen og Haandsætterne C. J. Drejer, Ove Leth Rasmussen og Paul P. Petersen.

Trykkerne: De afgaaende (Axel Jensen og Aage Zuschlag) genopstilledes. Desuden opstilledes: Rud. Calberg og Sv. Aage Larsen.

Kvinderne: De afgaaende (Ella Nielsen og Magda Gjede) genopstilledes. Desuden opstilledes: A. Lundholm Johansen, Paula Nielsen og Inger Sundstrøm.

25-Aars Jubilæum. Den 15. April er det 25 Aar siden Fru *Mathilde Christensen*, Kapelvej 5, Odense, indtraadte i Dansk Typograf-Forbund. Jubilaren har i disse 25 Aar kun været beskæftiget i én Virksomhed, nemlig i Fyns Venstreblads Trykkeri, hvor hun forestaar Destribueringen af Bladet. Vi ønsker Held og Lykke! *H. H.*

Københavns Trykkerklub. Foraarsfesten bringes i Erindring. — Se omst. Annonce.

Landssammenslutningen af Maskinsættere. Indgaaede Kontingenter: Marts 21.: København (Jan. Kv.) 140,00. — 24.: Slagelse (Jan. Kv.) 11,00. — Bornholm (Jan. Kv.) 6,50. — Odense (Jan. Kv.) 32,00. — 31.: Næstved (Jan. Kv.) 9,50. — Sydjysk Kreds (Jan. Kv.) 38,50.

København, den 5. April 1937. *L. Chr. Nielsen.*

Forsinkede Stemmesedler. Først Dagen efter Optællingen modtog vi Stemmesedlerne fra: L. Lange, L.A.Jørgensen, V. Møller, Thor Møller, Standardtrykkeriet. Ved hver Stemmeoptælling kommer nogle Forsendelser for sent ind. Skulde vi prøve at komme bort fra den Slendrian? Og skulde vi saa yderligere vænne os til at stemme paa den Maade, det er angivet paa Stemmesedlen (f. Eks. at sætte Kryds ved et Navn i Stedet for (som en Del gør) at udstrege et andet), saaledes:

× Hansen	Hansen
× Petersen	Petersen
Olsen	~~Olsen~~
Sørensen	~~Sørensen~~
rigtig Maade!	**ugyldig!** Der er her ikke stemt paa nogen.

To odenseanske Kolleger vil i H. t. Vedtagelsen paa Generalforsamlingen i Oktober 1936 kunne forvente Tilskud (50 Kr.) til Deltagelse i et Fagforeningskursus i indeværende Sommer. Medlemmer af Odense Lokalafdeling, der ønsker at deltage i et saadant Kursus, bedes indsende Anmodning om Tilskud til Bestyrelsen inden 1. Maj.

Odense, 30. Marts 1937. *Bestyrelsen.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13 samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30.

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.
Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

Underafdelingernes Formænd.
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Tlf. 13.331. Priv.: Ryv. 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Tlf. C. 4331. Priv.: Ryv. 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nora 8344.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
6. April: Aarhus 4000,00, Helsingør 600,00.
København, den 6. April 1937. *Forretningsudvalget.*

Ny Lokalkasserer.
Hjørring: Typograf Aksel Gram Mikkelsen, Skagensvej 39. — Hans Fr. Bjørn er fremdeles Formand.

Nye Medlemmer.
København: Paal. Else Serup Petersen, udl. 24. 3. 37 hos Andreasen & Lachmann (arb. s. St.). Sætter Helmuth Nielsen, tidl. Medl. (Niels Larsen).
Aarhus: Sætter Villy Andersen, udl. 1. 4. 37 i Victoria-Trykkeriet, Trykker Leo Enrico Nielsen, udl. 1. 4. 37 hos M. Frederiksen. Grenaa: Sætter Knud Laurits Pedersen, udl. 1. 4. 37 i Grenaa Folketid. Odense: Sætter Gunnar Helmuth Israelsson, udl. 1. 4. 37 i Nordvestfyns Bogt., Bogense. Randers: Sætter Peter Otto Kløve, udl. 1. 4. 37 i Eksprestrykkeriet. Vejle: Sætter Aage Nielsen, udl. 1. 4. 37 i A/S Ch. Hindborg.

Tiltraadte.
København: 3137 Emry Larsen fra Hjørring (Sadolin & Holmblad), 3432 Knud Hansen fra Horsens (Bernh. Hansen), 73 Werner Nielsen fra Hillerød i Pl., 7010 Holger Krøyer fra Lyngby (arbl.), 948 Chr. Koldby fra Rejse (arbl.), 6318 Eivin Nielsen fra Helsingør (arb.), 7376 Carl Berthelsen fra Tønder (Luno), 3877 Johannes Nielsen fra Rejse (arbl.) 3717 Victor Sørensen fra Rejse (Mohr & Co.), Hj.arb. Jørgen Petersen fra Skotøjsarb. (Bording), Hj.arb. Eugen Lundstrup fra Dansk Arb. Forb. (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Axel Thystrup fra Dansk Arb. Forb. (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Bjørn Bergenholz fra Dansk Arb. Forb. (Dyva & Jeppesen).
Aarhus: 7620 Axel Peter Jacobsen (Hornslet), 5804 Alfred K. Nielsen (arbl.). Esbjerg: 6643 Vilhelm Andersen (»Vestkysten«). Haderslev: 3066 O. Traug. Wehnert (arbl.). Herning: 5804 Alfred Kjeld Nielsen (Eksprestrykkeriet). Næstved: 7203 Sv. Aa. Hoppe (arbl.). Stege: 7005 Aage Alfr. Hansen (L. M. Tommerup). Viborg: 3704 S. Høtbjerg (arbl.).

Fratraadte.
København: 7739 G. Rasmussen paa Rejse, 6595 H. Rasmussen paa Rejse, 2855 Alb. Christensen paa Rejse, 3919 Erik Hansen til Rønne, 3066 O. Wehnert til Haderslev.
Aalborg: 7233 Fritz A. Sørensen paa Rejse. Aarhus: 6529 Kaj Emil Pedersen paa Rejse, 6030 Leon Haagensen til Grenaa i Pl. Esbjerg: 6841 Elias Borch paa Rejse. Frederikshavn: 3425 Sofus Mørch paa Rejse. Haderslev: 3066 Otto Traug. Wehnert til København i Pl. Hillerød: 5287 Gregor Wigh paa Rejse. 73 Verner Nielsen til København i Pl. Holstebro: 7320 Richardt Christensen paa Rejse, 7638 Aksel Nielsen til København (arbl.). Kolding: 3877 Johannes Schmidt Nielsen paa Rejse, 5307 Kai Rosenbeck til Glostrup (arbl.). Køge: 6323 Chr. Petersen (overfl. til Handels- og Kontormedhj.). Odense: 1588 Hans J. Eliasen paa Rejse. Randers: 3704 Sigfred Høtbjerg til Viborg (arbl.), 7620 Axel Jacobsen til Hornslet i Pl. Sønderborg: 6106 Julius Leffler til Aabenraa (Graasten) i Pl. Varde: 7715 Holger M. Jørgensen paa Rejse.

Udmeldte.
København: 2163 Ellen Hansen (fratraadt Faget), 2575 Harry Kaiser (fratraadt Faget).
Aarhus: 5803 Carl Verner Jensen (Bogtrykker). Løgstør: 3575 Henry Chr. Eriksen (fratraadt Faget). Næstved: 4866 Caida K. Jensen (fratraadt Faget).

Udslettede paa Grund af Restance.
Assens: 6137 Harald Moltrup. Esbjerg: 5390 A. Egger Jørgensen.

Instruktionsmøde for Maskinsættere

afholdes paa

Aalborg Stiftstidendes Maskinsætteri

Fredag den 23. April (St. Bededag) Kl. 9,30.

Instruktør: **Møller-Madsen**, Odense.

Samme Dag afholdes Kreds- og Klub-Generalforsamling.

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg.

E. L. SATSSKIBE er de bedste og billigste, fremstilles ogsaa i amerikansk Udførelse paa

ERIK LEVISONS

Specialværksteder for moderne Sætterimøbler og Inventar

KLUB-ANNONCER

KØBENHAVNS TRYKKERKLUB

Har du tabt Humøret?

Det kan findes igen ved

Foraarsfesten

i Morgen Aften Kl. 20
paa Haveselskabetsvej 3.

Ledige Trykkere kan mod Forevisning af Arbejdsløshedskort, ved personlig Henvendelse til Chr. Petersen, Glentevej 48³, faa 1 Billet gratis.

Aarlig Generalforsamling

afholdes

Torsdag den 22. April Kl. 20
i Evaldsgade 3.

Eventuelle Forslag indsendes til Formanden, Rud. Johansen, Johann Kellersvej 39⁴ V, senest 1 Uge før Generalforsamlingen.

ANNONCER

Ung Maskinsætter

(Provinsianer) i fast, uopsagt Plads, søger Pladsforandring. Indgaaende Maskinkendskab. Linotype (og Intertype). Billet mrkt. »55« modtager Ekspeditionskontoret.

Annonce- og Akcidens-

sætter, Provinsianer, gift, søger Plads straks eller senere. Kendskab til Trykning og Maskinsætning. Fin Anbefaling haves. Billet mrkt. »59« modtager Ekspeditionskontoret.

Mindre Trykkeri,

helst i Jylland, søges. Gerne med Annonce-Ugeblad. Billet mrkt. »58« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidenstrykker ledig.

Efter 5 Aars Arbejde, kendt med Apparater. Billet mrkt. »57« modtager Ekspeditionskont.

Bogtrykkeri til Salg.

Et i god Drift værende Bogtrykkeri i større Stationsby er til Salg. Ca. 125 forskellige Skrifter, Hurtigpresse, Diegel, Fluesmækker samt andre Hjælpemaskiner. Nødvendig Kapital ca. 7,000 Kr. Billet mrkt. »61« modtager Ekspeditionskontoret.

Hurtigpresse

(Fabr. Koenig & Bauer, indv. Rammevidde 55×86 cm), i god Stand er til Salg. Billet mrkt. »62« modtager Ekspeditionskontoret.

Sættemaskiner!

Elektr. Smelteapparater. Eftersyn & Reparationer. Indhent Tilbud paa Flytning af Maskiner.

Montør C. A. Andersen,
p. t. (indtil 20/4) Gravene 9², Odense.

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2², Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 15 KØBENHAVN DEN 16. APRIL 1937 64. AARGANG

Uholdbare Tilstande

Det store aarlige Folkeskuespil er sluttet. Tæppet er gaaet ned for sidste Akt — i denne Omgang — og Retten til for Kapital-Indehaverne fremdeles at sluge de store Udbytter er sikret, hvis Regeringen da ikke paa anden Maade begrænser deres Gridskhed.

Det er vel efterhaanden blevet saadan, at Folket i Almindelighed betragter denne aarlige tilbagevendende Begivenhed som en Farce. Men i Virkeligheden er det en Tragedie. Thi med den Prisudvikling, vi er inde i, betyder de afsluttede Overenskomster for den allerstørte Parts Vedkommende en stadig Sænkning af Arbejdernes Realløn.

Man hører ikke saa sjældent ved *faglige* Møder, hvor Overenskomstsituationen drøftes, Udtalelser om, at den politiske Side af Arbejdernes Kamp er den vigtigste, og at det for enhver Pris gælder om at bevare Regeringsmagten. Uden at undervurdere Betydningen heraf skal det dog siges, at Guld kan ogsaa købes for dyrt, og hvis Bevarelsen af den politiske Magt (som for øvrigt kun er delvis) skal betales med ikke alene Opgivelsen af de faglige Organisationers Indflydelse, men ogsaa af den økonomiske Levestandard, Arbejderne møjsommeligt har tilkæmpet sig netop ved Hjælp af disse faglige Sammenslutninger — da er Tabet betydeligt større end Gevinsten.

Arbejdsfreden er altsaa sikret indtil næste Vaar ved Statsmagtens Indgriben. Og *skulde* et saadant Skridt endelig tages, da var den Maade, hvorpaa det skete, at foretrække for en Voldgiftsret, som formentlig skulde behandle alle Overenskomsterne for fra. Og en saadan fornyet Gennemgang vilde utvivlsomt ikke blevet til Fordel for Arbejderne.

Arbejdsfred — javist! Men mon denne Fred alligevel ikke er noget problematisk? Der er nemlig et Spørgsmaal, som trænger sig frem ogsaa efter Forløbet af denne Overenskomstsituation og som er Genstand for Drøftelse rundt om mellem Arbejderne. Og det er de rent ud sagt meningsløse Afstemningsmetoder, der benyttes indenfor Arbejdernes Organisationer. Jeg tænker her paa de Fag, der stemmer ved kompetente Forsamlinger. Det kommer særlig grelt frem i det store Arbejdsmandsforbund, hvor *nogle faa Mænd* faktisk kan afgøre Forligets Skæbne og dermed faar den afgørende Indflydelse paa de Arbejdsvilkaar, hvorunder alle de mindre Fag skal arbejde.

Vi har et meget nærliggende Eksempel i Typografernes Afstemning. Hvis en Kollega for nogle Aar siden havde bebudet, at den Dag vilde komme, da Typograferne maatte arbejde under en Tarif, som de med stort og afgørende Flertal havde forkastet, men tvunget af et andet Forbunds *Hovedbestyrelse* til at godtage — mon vedkommende Kollega da ikke vilde være blevet anset for »mindre vel forvaret«?

— — — Man taler og skriver saa meget om, at vor vigtigste Opgave her i Landet er at værne Demokratiet. Men har en saadan Fremgangsmaade, som den, der her anvendes, oven i Købet indenfor vore egne Organisationer, noget med Demokrati at gøre? Kan man ikke med langt større Ret sætte den i Forbindelse med Diktatur — for ikke at bruge et endnu grimmere Ord.

Hvis Fagforeningsbevægelsen ikke skal ende i den rene Interesseløshed og Selvopgivelse, maa de nugældende Afstemningsmetoder erstattes af ensartede Regler for alle Forbund. Og som de Demokrater, vi gør Krav paa at kaldes, kan der slet ikke være Tvivl om, at Afstemningen over Arbejdernes Overenskomstforhold bør foregaa paa saa bredt et Grundlag som muligt, hvorfor *Urafstemning* under betryggende Former bør indføres overalt.

Jeg hører den Indvending fremsat, at det er temmelig ligegyldigt, *hvorledes* der bliver stemt, eftersom Statsmagten fremtidig ikke vil tillade, at der finder Arbejdskampe Sted i vort lille Land. Men saaledes kan man ikke ræsonnere. Det er nemlig en Sag for sig, som vore Politikere maa afgøre bl. a. med deres Samvittighed. Endnu er den tvungne Voldgift ikke indført, endnu har Arbejderne den formelle Ret til at øve deres Indflydelse og tilkendegive deres Stilling overfor de fremkomne Overenskomstforslag, og derfor har vi Pligt til at sørge for, at denne Tilkendegivelse sker under klare og reelle Former, saa det sande Forhold kommer frem.

Den nugældende Ordning er *ganske uholdbar* og af en saadan Beskaffenhed, at den kun kan skabe Utilfredshed og Splid mellem Arbejderne og sætte de forskellige Faggrupper op imod hverandre. Og det er jo dog Sammenhold, vi tilstræber. *Fr. N.*

Den nye københavnske Tarif

I Henhold til den af Rigsdagen foretagne Lovfæstelse af Forligsmandsforslaget af 27. Marts er de i sin Tid mellem vort Forbunds og Bogtrykkerforeningens Forhandlere vedtagne Tarifændringer traadt i Kraft med Virkning fra og med Lørdag den 10. April.

Vi gengiver Ordlyden af Ændringerne i

Bogtrykfagets Tarif:

§ 2 A, *Stk. 3* tilføjes: »Overtimer regnes i halve Timer, indtil 1/2 Time = 1/2, over 1/2 Time = 1/1 Time o. s. v.«

§ *3 Ferier. Stk. 1* uforandret. *Stk. 2* bliver saalydende:

»Enhver Arbejder, der har været beskæftiget i henholdsvis mindst 6, 12, 18, 24, 30, 36, 42 og 48 Uger i samme Forretning (sammenlagt uden Hensyn til eventuelle Afbrydelser), har Ret til henholdsvis 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 8 Dages Ferie. For nyudlærte medregnes sidste Læreaar ved Ferieberegningen.«

Stk. 3 uforandret. *Stk. 4*, 1. Punktum, uforandret; Resten af Stykket bliver saalydende:

»Ved Afskedigelse i Tiden mellem 1. Oktober og 30. April incl. gives der af Firmaet den paagældende Arbejder et Bevis for hans Beskæftigelses Varighed, siden han sidst holdt Ferie eller siden sidst afvigte 1. Maj. Det heraf flydende Ferietilgodehavende i Henhold til Stk. 2 vil den paagældende Arbejder kunne hæve i Dansk Typograf-Forbund i Tiden mellem 1. Maj og 30. September og skal holde Ferie i Overensstemmelse hermed. Forbundet faar det tilsvarende Beløb i Penge refunderet hos Københavns Bogtrykkerforening.«

5. *Stk.* uforandret

§ *4:* I Pkt. 1 ændres Ordet »bør« til »skal«.

§ *5:* Som nyt Stykke indsættes:

»Ved Indførelse af nye Maskintyper, af særegent Materiel eller nye Arbejdsformer skal Organisationerne, hvis en af Parterne begærer det, inden en Maaned optage Forhandling om, til hvilket Tarif-Afsnit saadanne skal henføres og hvilke Løn- og Arbejdsvilkaar indenfor Tarifens Ramme, der skal gælde for dem. Fører saadanne Forhandlinger ikke inden 4 Uger til Enighed, henvises Spørgsmaalet til Fagets Voldgiftsret. De ved Faget oplærte Arbejdere skal fortrinsvis anvendes til Betjening af de i Faget anvendte Maskiner og Hjælpeapparater.«

§ *9 a* bliver saalydende:

»Til den Satspris, som fremkommer i Henhold til nærværende Afsnits efterfølgende Paragrafer, lægges 1,6 pCt.«

§ *38 a* bliver saalydende:

»Til den Satspris, som fremkommer i Henhold til nærværende Afsnits efterfølgende Paragrafer, lægges 1,6 pCt.«

§ *70, sidste Stykke.* Ordene »eller behørigt rensede Linier« udgaar. Stykket tilføjes en Parantes saalydende: »Se dog § 5, det nye Stykke«.

Næstsidste Stykke tilføjes: »Arbejdet er omfattet af Tarifen og skal altid lønnes med mindst den for mandlige Trykkeriarbejdere gældende Løn, iøvrigt med den for Udøveren gældende Løn.«

§ *95, 4. Stk.* tilføjes: »For Pasning af et Parafinapparat ydes et Tillæg paa Kr. 3,25.«

§ *96:* Tallet »79 cm« ændres til »65 cm.«

§ *102* bliver saalydende:

»For at kaldes udlært Stereotypør maa en Mand mindst i 2 Aar under kyndig Ledelse have udført teknisk Arbejde ved dette Fag og i den Udstrækning, som hans Oplæringssted anvender de nedennævnte Metoder, korrekt kunne udføre følgende Arbejder:

1) Strygning, Bankning, Kalandrering og Prægning af Matricer af enhver Art samt Støbning i Matricer.
2) Slutning af Form og Underlægning af Klicheer.
3) Paaklæbning af Tilretninger under Klicheer og Udførelse af Undertilretninger paa Matricer.
4) Facettering og Korrigering af Plader samt Indlodning af Ætsninger og Galvanos i Plader, Montering paa Træ- og Blyfod samt Udførelse af Blysnit.
5) Legering og Rensning af Stereo- og Maskinmetal.
6) Forestaa Ledelsen af og Tilsynet med Pladernes Bearbejdelse paa Hjælpemaskiner.

§ *105, 3. Stk.* skal lyde:

»Hjælpere, der opfylder Vilkaarene i § 102, regnes som Stereotypører.«

2. *Stk.* skal lyde: »Hjælpere aflønnes efter Overenskomst, dog ikke lavere end:

de første 6 Maaneder ikke under mandlige Trykkeriarbejderes Minimalløn,
de næste 6 Maaneder mindst 2 Kr. derover,
de følgende 12 Maaneder mindst yderligere 2 Kr.«

Tilføjelse til § 105:

»Arbejdssteder, der efter Organisationernes samstemmende Skøn ikke i rimeligt Omfang frembyder Mulighed for en nogenlunde alsidig Uddannelse til Stereotypører, kan ikke beskæftige Stereotypørmedhjælpere.«

§ *106, 1. Stk.* skal lyde:

»Minimallønnen er for Stereotypører 64 Kr., for nyudlærte det første Aar paa Lærestedet 3 Kr. lavere.«

2. *Stk.* udgaar.

3. *Stk.* tilføjes efter Ordet: »Forniklingsarbejde«: »samt Gummi-Stereotypering«.

§ *109* tilføjes:

»Ved Paalægning hele Dagen har Paalæggersken almindeligvis Krav paa 1/2 Times Afløsning, under hvilken hun kun maa beskæftiges ved lettere Arbejde.«

§ *113:* Sidste Sætning fra Ordet »forsaavidt« udgaar. I Parantes henvises dog til det nye Stykke under § 5 om eventuelle nye Maskintyper.

§ *114, 2. Stk.* tilføjes:

»Denne Bestemmelse bortfalder, naar Ledigheden i København indenfor denne Branche i de sidste 3 Maaneder har været over 5 pCt.«

§ *115.* Paragrafen tilføjes:

»Har en Lærling ikke bestaaet Svendeprøven, kan der gives ham Lejlighed til at aflægge Prøve sammen med det følgende Halvaars Udlærlinge. Han skal i den mellemliggende Tid beskæftiges paa Lærestedet og lønnes med 2/3 af Branchens Minimalløn.

Forretninger, hvis Lærlinge 2 Gange i Træk ikke har kunnet bestaa Svendeprøven, maa ikke paany antage Lærlinge, hvis Organisationernes Styrelser skønner, at Udlæringsbetingelserne ikke er til Stede.«

Sætterskalaen ændres saaledes:

Tallene 1—2 bliver 1—3.
3—5 » 4—5.

Minimallønnen for Værk- og Akcidenssættere (Afsnit I), Dagbladssættere (Afsnit II), Trykkere (Afsnit IV, 1. Del) og Stereotypører m. v. (Afsnit V) forhøjes med 1 Kr.

Minimallønnen for mandlige Trykkeriarbejdere forhøjes med 1 Kr.

Vedrørende kvindelige Trykkeriarbejdere: Minimallønnen for alle Paalæggersker forhøjes til 39 Kr. (og dermed forhøjes alle udgaaende Lønninger med 50 Øre; for nugældende Paalæggerskelønninger paa under 38 1/2 forhøjes Lønnen op til 39). Desuden foretages for alle Paalæggerskelønninger, der efter den ovenstaaende Regulering kommer til at ligge paa Øretal, en Afrunding opefter til nærmeste 50 Øre eller 100 Øre.

Paalæggersker, der kommer i Arbejde ved Hjælpearbejde, lønnes med mindst 39 Kr.

Bestemmelserne paa Side 62 om Tariffens Varighed og Opsigelse udgaar og erstattes med følgende:

»Overenskomsten løber til 1. Marts 1939.

Saafremt det af det statistiske Departement offentliggjorte Pristal pr. 1. Oktober 1937 skulde afvige mindst 6 Points fra Pristallet 174, skal hver af Parterne være berettiget til at kræve Forhandling i Henhold til Forhandlingsreglerne og eventuelt til Opsigelse til 1. Marts 1938.«

Parterne er enige om i Form af en Protokoltilførsel at udtale, at vedrørende § 70, sidste Stykke (Bortfald af Adgang til at benytte rensede Linier) gives en Respit paa 3 Maaneder til Afvikling.

Og endvidere er Parterne enige om, at der til videre Drøftelse Organisationerne imellem skal optages Spørgsmaalet om en forsvarlig tarifmedholdelig Uddannelse af Maskinsættere, delvis paa Maskinsætterskolen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Styrelsesvalget i København

Stemmesedler vil være Trykkerierne i Hænde senest Lørdag og skal være tilbageleveret paa Kontoret *Tirsdag den 20. April Kl. 18.*

Alle Medlemmer af *Sætternes* Underafdeling stemmer paa *hvide, Trykkernes* Underafdeling paa *blaa* og *Kvindernes* Underafdeling paa *røde* Stemmesedler.

Det bemærkes, at der stemmes ved at *sætte Kryds* og *ikke ved Udstregning* af Navne. Stemmesedler bliver derfor *ugyldige,* naar man ikke stemmer *ved at sætte Kryds.*

København, den 13. April 1937. *Formanden.*

Tillidsmandsvalgene

skal være tilendebragt nu i København. Alle Forandringer bedes senest Lørdag den 17. meddelt Formanden.

Tillidsmandsmøde

afholdes

Onsdag den 21. April Kl. 20 paa **Gimle**

Grundtvigsvej 14

Gennemgang af Tarifen

Ethvert Personale bør være repræsenteret. Der afkrydses ved Indgangen. *Formanden.*

Tarifen vil jo nu snarest blive optrykt og Ændringerne blive indføjet nøjagtigt de Steder i Tarifen, hvor de hører hjemme. Som *Forklaring* udover den, der ligger i selve Ordlyden, skal i Dag blot anføres:

De nye Ændringer træder i Kraft fra og med Lørdag den 10. April, for hvilken Uge Lønningsdagen jo bliver Fredag den 16. April.

*Alle Sættere** (undtagen Maskinsættere), *alle Trykkere* (undtagen Rotationstrykkere), *alle Stereotypører* samt *alle mandlige Trykkeriarbejdere* faar altsaa fra og med nævnte Uge *een Krone i Lønforhøjelse.* Dette er saaledes hver enkelts *Grundløn* paa *Dagarbejde,* der hæves 1 Krone. Samtidig forhøjes de respektive ovennævnte *Branchers Minimalløn* med 1 Krone, hvilket betyder, at alle *Forlægningstillæg* (jfr. her desuden Trykkernes særlige Maskin- og Apparattillæg, der jo hører til Minimallønnen) samt Tillæg for *medhjælpsvis* Arbejde herefter skal udregnes paa Grundlag af Kr. 64,00 i Stedet for som hidtil Kr. 63,00.

Ved Lønforhøjelserne stiger hver enkelt Arbejders *Timeløn,* ligesom Timelønnen ved eventuelt *Overarbejde* forhøjes (pas her paa for Aften- og Natarbejde med *kortere* Arbejdstid at dividere med det eventuelt lavere Timetal), f. Eks.:

En Trykkeriarbejder arbejder paa Treskift og har en Grundløn paa Dagtur af Kr. 60,00; hans Timeløn bliver da:

Dagtur Kl. 7—15,30: Kr. 60,00 div. med 48 Timer = 1,25 pr. Time (en Overtime à 50 pCt. = 1,88).

Aftentur Kl. 15,30—24: Kr. 68,25 (60,00 plus 15 pCt. af 55,00) div. med 48 Timer = 1,42 pr. Time (en Overtime à 50 pCt. = 2,13).

Nattur Kl. 0—7: Kr. 87,50 (60,00 plus 50 pCt. af 55,00) div. med 45 Timer = 1,94 pr. Time (en Overtime à 50 pCt. = 2,91).

* Sættere betyder: alle, hvis Arbejdsforhold falder ind under enten Afsnit I eller Afsnit II i Tarifens Specialbestemmelser, altsaa ogsaa Ombrydere, Satsmontører, Faktorer m. v.

Hvad Stereotypør*hjælpere* angaar maa bemærkes Ændringerne til § 105, 2. Stk., hvorefter bl. a. Hjælpere i 2. Hjælperaar faar en Lønforhøjelse paa 5 Kroner pr. Uge. Stereotypører i det *første Aar* som saadanne faar 3 Kr. i Lønforhøjelse, og Minimallønnen bliver 61 Kr.

Hvad endelig *kvindelige Trykkeriarbejdere* angaar, gælder det, at *alle Paalæggersker* faar en Lønforhøjelse saaledes: først 50 Øre og *derefter* en Afrunding af Lønnen opefter til nærmeste 50-Øre eller Krone. Ingen Paalæggerske kan herefter lønnes med mindre end 39 Kr., heller ikke, naar de for en Tid arbejder ved Begrebet »al anden kvindelig Arbejdskraft indenfor Trykkeriet« (jfr. Tarifens § 109). Derimod bliver *Minimallønnen* for kv. Trykkeriarbejdere, naar de ikke er uddannede som Paalæggersker, fremdeles 36 Kr., men det bedes erindret, at ogsaa saadanne bør bestræbe sig for at erholde personlige Tillæg (jfr. Tarifens Side 65, Overenskomsten af Marts 1908).

Ogsaa for kvindelige Trykkeriarbejdere maa *Timelønninger* regnes ud paany efter den nye Løn og den nye Minimalløn (jfr. ovenanførte Forklaringer).

Endelig skal *altid* ved *Broncering og Bronceafstøvning* betales 20 Øre ekstra pr. Time, uanset om Arbejdet foregaar i Haand eller ved Maskine (dette kan for nogle Kvinder betyde 9 Kr. 60 Øre mere om Ugen).

Alle *Beregningssættere* skal til Udregningen af deres Arbejde herefter lægge 1,6 pCt. (Tarifens § 9 og 38).

Trykkerne bedes bemærke sig Ændringen til § 96. Trykkere, der passer *Parafinapparat,* faar deres *Minimalløn* forhøjet med Kr. 3,25 og skal efter vor Mening have en *Lønforhøjelse* paa Kr. 3,25, men K. B. hævder en anden Fortolkning, og vi kommer derfor nok til at starte med en Voldgiftssag herom. Den højere Løn paa Kr. 3,25 skrives op paa Ugeregningen, og skulde noget Firma nægte at betale, indberettes straks til Organisationen.

Mandlige Trykkeriarbejdere skal *alle* have *mindst* henholdsvis 52 eller 55 Kr., idet 10 pCt.-»Rabatten« for de første 6 Mdr. bortfalder.

Hvad nu de nye

FERIEBESTEMMELSER

angaar, gælder følgende:

Enhver Arbejder, som i Tiden 1. Maj—30. September paa et eller andet Tidspunkt har været beskæftiget mindst et Aar i samme Forretning, skal have *Ferie* med fuld Løn i ni Dage (for Skiftearbejde Gennemsnitsløn); for kortere Tids Beskæftigelse gives *Ferie* i H. t. Reglen: een Feriedag for hver 6 Ugers Beskæftigelse.

Altsaa: Folk, der staar i Arbejde hos et Firma i Ferietiden (1/5-30/9), holder Ferie og fortsætter saa deres Arbejde.

Arbejdere, der *afskediges* paa et eller andet Tidspunkt *i Aarets Løb,* erholder ved deres Fratræden hos Firmaet et autoriseret *Beskæftigelsesbevis,* der skal udvise, hvor længe den paagældende har været beskæftiget hos Firmaet i sidste Omgang (kort eller længe), og man erholder et saadant Bevis *hver Gang,* man fratræder. Dette Kort deponeres hos Typograf-Forbundets Afdelingskontor samtidig med, at den paagældende melder sig ledig; vedkommende kan saa i Tiden 1/5-30/9 faa udbetalt hos Afdelingen det *Feriebeløb,* som svarer til *samtlige* hans Beskæftigelsesperioder hos eet eller flere Firmaer, og skal holde Ferie i Overensstemmelse hermed.

Stentrykkerier.

Hvad nu angaar den i Tilslutning til Hovedtarifen trufne Overenskomst med Dansk Litografflaug (litografiske Trykkerier, der ikke er Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening), da er Ordlyden heraf saalydende (jfr. de *gule* Tarif-Hefter):

§ 2 A, Stk. 3 tilføjes: »Overtimer regnes: indtil en halv Time lig 1/2 Time, over en halv Time lig 1/1 Time o. s. v.«

§ 2 A, Stk. 5 bliver saalydende: »Naar Overarbejde finder Sted udover 2 Timer i umiddelbar Fortsættelse af den ordinære Arbejdstid, skal der uden Afkortning i Betalingen tilstaas Arbejderne 1/2 Times Hviletid.«

§ 2 B, Stk. 1. Der tilføjes: »Minimumsbetaling 7 Kr. Minimumsbetalingen gælder dog ikke for Fyring og lignende Arbejder, der ikke har med Virksomhedens egentlige Drift at gøre (uanset den Kendsgerning, at saadant Arbejde iøvrigt er omfattet af Overarbejdsbestemmelserne)«.

§ 5, Stk. 1 bliver saalydende:

»Enhver Arbejder er forpligtet til at overholde Arbejdstiden og til at levere ordentligt og regelret Arbejde«.

§ 5, Stk. 3 bliver saalydende:

»For Forsømmelser i Arbejdstiden fradrages tilsvarende i Timelønnen. Ved Timeløn forstaas den paagældende Arbejders Ugeløn divideret med Antallet af Arbejdstimer i en normal Uge.«

§ 5, Stk. 4 bliver saalydende:

»En Arbejder kan kun i Undtagelsestilfælde begæres til Arbejde i de for Personalet gældende Frokosttider.«

§ 6 A bliver saalydende:

»Den gensidige Opsigelsesfrist er mindst en Uge til Ophør paa en Fredag. (Vedrørende Syge-, Ferie- og Medhjælpspladser se § 4, 1. og 2. Stk.)«

§ 12. »For saa vidt Arbejdet medfører Støvulemper for Arbejderne« udgaar.

Paragrafen henflyttes under Fællesbestemmelserne.

§§ 20—26.

Voldgiftsreglerne ændres saaledes, at der vælges Voldgiftsmænd og Opmand for hver enkelt Sag.

Ad § 3.

I heromhandlede Overenskomstperiode erholder mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere samme Ferie og efter samme Regler som Litograferne.

Ad § 8.

Minimallønnen bliver 39 Kr. for Paalæggersker.

Paalæggersker, der kommer i Arbejde ved Hjælpearbejde, lønnes med mindst 39 Kr.

§ 13 bliver saalydende:

»Minimallønnen er for Trykkeriarbejdere:

Under 19 Aar		Kr. 42,00
19—21	»	Kr. 46,00
over 21	»	Kr. 55,00.

For sidstnævnte Kategori er Minimallønnen de første 6 Maaneder ved Faget dog 10 pCt. lavere.

Trykkeriarbejderne er pligtige til at udføre alt forefaldende Arbejde, som ikke er forbeholdt de teknisk uddannede Arbejdere.

Udover Lønnen tillægges der mandlige Trykkeriarbejdere et ugentligt Smudstillæg paa 1 Kr.«.

P. S. Nugældende højere Lønninger bibeholdes. Minimallønsforhøjelsen er at forstaa saaledes:

Alle mandlige Trykkeriarbejdere tillægges ved Tarifens Ikrafttræden 1 Kr.

Paalæggersker faar en Forhøjelse af deres Løn paa 50 Øre, og desuden foretages for alle Paalæggerskelønninger, der efter den ovennævnte Regulering kommer til at ligge paa Øretal, en Afrunding opefter til nærmeste 50 Øre eller 100 Øre.

Parterne er enige om at arbejde hen til, at der oprettes Overenskomst for Provinsen for mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere, saaledes at de nugældende Særoverenskomster derved afløses.

I Overensstemmelse hermed optages snarest Forhandling mellem de respektive Organisationer.

Overenskomsten gælder til 1. Marts 1939.

Saafremt det af Det statistiske Departement offentliggjorte Pristal pr. 1. Oktober 1937 skulde afvige mindst 6 Points fra Pristallet 174, er hver af Parterne berettiget til i Overensstemmelse med Forhandlingsreglerne at opsige Overenskomsten til 1. Marts 1938.

Bemærk den nye Bestemmelse i § 2 A, 5. Stk., at naar *Overarbejde* finder Sted udover 2 Timer i umiddelbar Fortsættelse af den ordinære Arbejdstid, skal der — *med Betaling* — gives en halv Times Hviletid.

For *Helligdagsarbejde* indføres en *Minimumsbetaling paa 7 Kr.* (dog ikke for Fyring o. lign., der iøvrigt skal lønnes helt efter Tarifens Bestemmelser, men altsaa blot ikke er garanteret det nævnte Minimum paa Helligdage).

I § 5 indføres forskellige Ændringer, der gør denne Paragraf mindre stødende end før, gør den rimeligere.

For *saavel mandlige som kvindelige* Arbejdere, der er beskæftiget ved *Broncering eller Bronceafstøvning* (saavel i Haand som ved Maskine) skal betales et *Tillæg paa 20 Øre pr. Time.*

Lønreguleringerne sker efter ganske samme Bestemmelser som for Bogtrykfaget (læs derom foran). Det vil sige, at til alle Paalæggerskelønninger lægges 50 Øre *eller mere*, og til alle *nugældende* Lønninger for mandlige Trykkeriarbejdere lægges *1 Krone*, idet de nye Minimallønninger for helt unge kun kommer i Betragtning for saadanne, der ikke allerede ved Tarifens Ikrafttræden *var* Trykkeriarbejdere.

Der er ved den nye Overenskomst sket den betydningsfulde Ændring, at fra og med Lørdag den 10. April er *alle ufaglærte Arbejdere i de litografiske Trykkerier omfattet af vor Tarif, uanset hvad de beskæftiges med.* Det vil sige, at de saakaldte Arbejdsdrenge og Offsethjælpere o. l. herefter er Trykkeriarbejdere under vor Tarif. Undtaget er (foruden de *alene* ved Budtjeneste ansatte) kun de *Slibere*, som ved at opfylde Litograf-Svendenes Tarifbestemmelse (at udføre Slibning gennemsnitlig mindst 3 Timer daglig) falder ind under Litograf-Forbundets Overenskomst.

De nye *Minimallønninger* for mandlige Trykkeriarbejdere bliver:

Under 19 Aar	gamle:		Kr. 42,00	(plus 1 Kr. i Smudstillæg).
19—21	»	»	Kr. 46,00	do.
over 21	»	»	Kr. 55,00	do.

(For *sidste* Kategori dog de første 6 Mdr. ved Faget 10 pCt. lavere).

Alle nugældende *højere* Lønninger bibeholdes og *forhøjes* med 1 Krone.

Feriebestemmelserne yder fortsat *6 Dages Ferie.* Men for alle, der afskediges, forinden de ved et Aars Arbejde har erhvervet Ret til 6 Dages Ferie, udbetales *2 pCt. af den dem udbetalte normale Arbejdsløn* (dog aldrig længere tilbage end til sidste Gang, den paagældende holdt Ferie).

Dette Beløb (de 2 pCt.) deponeres, idet man melder sig arbejdsløs, hos vor Afdelingskasserer mod Kvittering, og vedkommende kan saa i Tiden 1. Maj—30. September paa et af vedkommende selv valgt Tidspunkt, atter hæve Beløbet hos Kassereren og holde Ferie derfor.

— — —

Man bedes nu opbevare ovenstaaende Tarifforklaringer, indtil de nye Tarifer kan foreligge trykt.

Afspasering

Afspasering af Overarbejde har været et vigtigt Moment i Overenskomstforhandlingerne, hedder det. Indenfor vore Rammer har Spørgsmaalet længe været paa Programmet, og man har navnlig fra de arbejdsløses Side, naturligt nok, næret store Forventninger i Retning af at formindske Arbejdsløsheden.

At vi allesammen paa dette Omraade, som paa saa mange tidligere, vil blive ikke saa lidt skuffede, vil Fremtiden sikkert belære os om, *hvis* der ikke i Tide bliver truffet ubrydelige Regler med Hensyn til Antagelse af Arbejdere, svarende til de udførte Overarbejdstimer.

Planøkonomi, Valuta med meget af lignende Skuffe har, trods alle Forsøg paa at suggestionere Arbejderklassen, ikke været i Stand til at formindske de arbejdsløses Tal. Tværtimod forekommer det at have haft lige den modsatte Virkning, idet Tallet paa arbejdsløse stadig er uhyggeligt højt, op over de 100,000, med kun ringe Tendens til Dalen.

Forklaringer og Undskyldninger er der ikke Mangel paa; men modsætningsvis blomstrer Formuer og Udbytte frodigt, samtidig med formidable Prisforhøjelser paa vort nødvendige Forbrug, for sammen hermed yderligere at understrege Stigningen af baade direkte og indirekte Skatter og de forskellige Kontingenter iberegnet, alt sammen jernhaarde Ting, som vi harmfyldte knytter Hænderne i Bukselommerne imod.

Fra de besiddende Udbyttere og Overklassens Side stiger Kravet om mere Militær, Masser af Millioner til vort »Hvad-kan-det-nytte-Militær« — det mest uproduktive i et Samfund — det Militær, hvis sikreste og eneste Opgave i paakommende Tilfælde bliver at tage Benene paa Nakken og løbe.

De store Indkomster og Formuer, Velhaverne i det hele taget, er Magthaverne ikke — hvori det nu ligger — dristige ved at slaa ned paa. Her mødes de med en Magt, som de for alt i Verden meget nødigt giver sig i Lag med, udover at stikke os Arbejdere nogle Bravader ud. Det er ret nærliggende at slutte sig til, at Magten haves ikke længere end Kapitalen finder sin Fordel derved, og Højfinansens Interesser ikke bliver traadt for nær.

Ud fra disse Sammengreninger skal vi se paa saavel Afspasering som den eventuelle Arbejdstidsforkortelse, idet den raffinerede Spekulation jo gaar ud paa, at Arbejderne selv skal afholde Omkostningerne.

Det er som bekendt en 5—6 Aar siden, at vi fra mange af vore højofficielle ansvarlige Partifællers Side blev overrasket ved at høre, at Arbejderne maatte *dele* det forhaandenværende Arbejde og dermed Lønningerne, der efter dette glimrende sociale Princip vilde komme til at andrage 25—30 Kr. om Ugen.

Med den rigtige Maske var det jo i smuk Overensstemmelse med Arbejdernes »Solidaritetsfølelse« og »Kammeratskab«. Paa denne Konto var der trukket saa fikserede Veksler, saa denne Appel til den forlorne Æresfølelse vilde nok gøre sin Virkning, og Udbytterne og Kapitalophoberne kunde spares for Paatrængenhed, for de bliver ikke sentimentale ved Appel til Samfundssind og Menneskekærlighed, trods Fordelene ved Statsomsorg paa mange Omraader.

Bortset fra det utiltalende Hykleri, kan det ikke nægtes, at det er et af de modbydeligste juridiske Kneb for Udligning i økonomisk Henseende, der her blev budt Arbejderklassen.

Dette Problem er endnu ikke helt praktiseret, men desværre langt fra skrinlagt. Ideen er stadig lyslevende, ikke mindst blandt de politiske Førere. Og det kan ikke bestrides, at de har faaet den første Haandsrækning i Spørgsmaalet: *Afspasering*. Det er indlysende, at det jo ikke er Arbejdsgiveren, der betaler Petersen de to Dage, Hansen skal afspasere. Det bliver selvfølgelig Hansen, der overlader Petersen sin Fortjeneste for sit Natarbejde. Arbejdsgiveren yder ikke en rød Øre til Arbejdsløshedens Bekæmpelse.

Naar derfor dette tilsyneladende saa uskyldige besnærende Princip nu bliver godkendt, saa er der — ikke sandt — skabt Præcedens for, at vi selv tager Omkostningerne ved en Arbejdstidsforkortelse.

Saa politisk snedigt kan de økonomiske Byrder væltes ned paa de svage Skuldre, uden nævneværdig Betydning for Arbejdsløshedens Forringelse, men et bevidst Led i Planen efter Madsen-Mygdals Mønster om Tilpasning: en økonomisk Udligning Arbejderne imellem for at fritage Højfinansen og Produktionens Beherskere for deres store Ansvar for Arbejdsløshedens Hærgen. *S. Kj.*

Vedtaget af Arbejderne?

Ogsaa i Aar blev det Regering og Rigsdag, som »løste« de faglige Stridsspørgsmaal. Forligsmandens Mæglingsforslag ophøjedes til Lov, og Løn- og Arbejdsvilkaar er dermed fastlagt for store Arbejderkategorier to Aar frem i Tiden.

Blandt Regeringens Argumenter ved Lovens Behandling i Folketinget var ogsaa, at Mæglingsforslaget var *vedtaget* af Arbejderne med 39,745 Stemmer mod 21,145, og en Lovfæstelse derfor var i god Overensstemmelse med Arbejdernes Afstemning.

Dette Argument bærer imidlertid Sandhedens Kaabe temmelig løst om sig.

»Vedtagelsen« blev kun naaet ved Midler, der maa fremkalde de største Betænkeligheder og i hvert Fald ikke synes egnet til at styrke Samfølelsen indenfor Arbejderklassen.

Mæglingsforslaget gik til Urafstemning i 18 Forbund. I de 17 er Resultatet kendt. Her afgaves 10,894 Ja-Stemmer og 21,074 Nej-Stemmer. For Arbejdsmandsforbundets Vedkommende er Resultatet ikke offentliggjort, men efter Sigende var der 11,000 Ja mod 5000 Nej. I tre smaa Forbund stemte Ledelserne paa Medlemmernes Vegne, og det samlede Resultat af Afstemningerne var, at Mæglingsforslaget var *forkastet* af Arbejderne.

Paa dette Tidspunkt greb Arbejdsmændenes Hovedledelse ind, kasserede Urafstemningen for alle deres Medlemmer og kastede nu godt *27,000 Ja-Stemmer* i Vægtskaalen! Derved gav Afstemningen det kendte Resultat.

Forligsmandslovens Sammenkædnings-Bestemmelser og de af De samv. Fagforbund anbefalede »Afstemningsregler« har dermed sat sig en smuk Blomst.

En reel Forkastelse bliver gjort til Vedtagelse.

Demokratisk Afstemning kasseres til Fordel for enkelte Lederes Mening.

Saaledes er Regeringens og Socialdemokratiets Program for Afgørelse af faglige Stridigheder. Bevidst spiller man den ene Gruppe ud mod den anden. Arbejdsmændenes 31 Mands Hovedledelse bruges til at paatvinge Smede, Formere, Typografer og andre Fag Arbejdsvilkaar, som disse med stort Flertal selv forkaster.

Tror man virkelig, at der ved den Slags Overgreb kan skabes Tillid og Tro paa Fagforeningerne, Enighed og Sammenhold i Rækkerne og den nødvendige Vilje til at opnaa forkortet Arbejdstid og andre Goder, som D. s. F. i »forstærket« Form fremsætter Krav om ved dette Aars Maj-Møder.

— — —

Er denne Tilslutnings-Fabrikation forkastelig — og derom vil der ikke være megen Meningsforskel blandt Arbejderne — gælder det ikke mindre Regeringens stadige Indgriben paa det faglige Omraade.

Med Lovkraft fastsættes *Maksimalpriser for Arbejdskraft*, medens Modparten har frit Spillerum for sine Fortjenstmuligheder.

Man begrunder disse Statsindgreb med Samfundsinteresser, men forsaavidt det er i Samfundets Interesse at »lægge Loft« over Arbejdernes Lønninger, maa det vel ligesaa fuldt være i Samfundets Interesse, at der bliver »lagt Loft« over Udbyttemulighederne.

Dette Synspunkt var bestemmende for den Stilling, som det kommunistiske Parti tog ved Lovens Fremsættelse i Folketinget, og som blev udtrykt i en saalydende Dagsorden:

»Idet Tinget udtaler, at Statsmagten nu siden 1933 hvert Aar ved Indgreb under en eller anden Form i Overenskomstsituationen har lagt Loft over Arbejdernes Lønninger og berøvet Fagbevægelsen Mulighederne for gennem Forhandling eller Kamp at forbedre Arbejdernes Lønniveau eller at naa til Nedsættelse af Arbejdstiden,

fastslaar Tinget, at der i samme Periode ikke fra Statsmagtens Side er gjort noget alvorligt for at forhindre Prisstigninger paa Arbejdernes vigtigste Livsfornødenheder, saalidt som for at begrænse Industri- og Finanskapitalens stadigt stigende ublu Udbytter og heller ikke gennem Rentesænkning eller ved andre Midler er ydet virkelig Hjælp til at bringe det arbejdende Landbrug ud af dets voksende Vanskeligheder.

Tinget henstiller derfor til Regeringen, at den snarest udarbejder og i Rigsdagen forelægger Forslag om effektiv og gennemgribende Prisregulering, om Foranstaltninger til Arbejdsløshedens Bekæmpelse, herunder øjeblikkelig Indførelse af 40 Timers Ugen i Industrien, om Rentenedsættelse og Gældsnedskrivning for Landbruget, forbundet med Nedsættelse af Ejendomsskatterne og Statsstøtte til Landbrugets Produktionsomlægning, samt om, at Midlerne til disse Foranstaltninger fremskaffes ved Ekspropriation af alle Finans-, Industri- og Handelsforetagenders Udbytter, der overstiger 6 pCt. aarligt, herunder Forbud mod, at det virkelige Udbytte tilsløres gennem Udstedelse af Friaktier eller ved andre Manipulationer.«

Dagsordenen forkastedes, men den udtrykker sikkert alligevel det, som store Dele af Befolkningen i Dag formener vil være den rigtige Krisepolitik. *Ths. Pedersen.*

Jeg sidder og spekulerer

paa, hvorledes Socialdemokratiet stadig kan reklamere med: »Frihed — Lighed — Broderskab«. I den nys afgjorte Konflikt kan vi da ikke prale af Friheden. Efter Opsigelse af Tarifen gav K. B. os et Tilbud, som blev forkastet og derefter gik til Forligsmanden, som gav os det i Hovedet igen — uberørt. Og derefter bestemte ca. 50.000 Arbejdsmænd, at vi skulde arbejde efter det alligevel. Heldigvis for os forkastede Arbejdsgiverne. Friheden gaar videre — Regeringen bestemmer nu ved Lov, at vi — trods 2 Forkastelser — skal arbejde paa de af K. B. givne Betingelser. Vi skal maaske oven i Købet sige Tak?

Nazismen blomstrer i Danmark! 163, *A. Sørensen.*

Sørens Betragtninger

Yngste Lærling i Sætteriet hedder Søren, han er en intelligent Dreng, der læser baade »Typ.-Tid.« og »Social-Demokraten«. Næsten hver Dag faar vi en lille Passiar til Underholdning for ham og Belæring for mig. Sidst, jeg stod i Sjælekamp med Stemmesedlen i Haanden, kom han hen til mig.

Søren: Hvad skal De nu stemme om?

Jeg: Det samme Tarif-Forslag som sidst.

Søren: Jamen det har Typograferne jo forkastet.

Jeg: Vi skal nu altid stemme to Gange, naar vi forkaster et Forslag.

Søren: Sikke no'et Pjat. Hvad vil der nu ske?

Jeg: Rimeligvis, at vi forkaster det med endnu større Majoritet.

Søren: Naa, og hvad saa?

Jeg: Tja, saa faar vi formodentlig Besked om, at det er vedtaget alligevel, ved Hjælp af et helt andet Forbunds Stemmer, i Reglen Arbejdsmændenes.

Søren: Jamen hvis nu ogsaa Arbejdsmændene forkaster?

Jeg: I saa Tilfælde træder Arbejdsmændenes Hovedbestyrelse sammen og stemmer Ja for alle de Arbejdsmænd, der *ikke* har stemt, og saa faar man lavet et Flertal alligevel.

Søren: Sikke no'et Snyderi! Men hvis nu Arbejdsgiverne forkaster?

Jeg: Ja, saa kommer Strejken — maaske.

Søren: Haha, næh la' vær'. Saa skulde Typograferne altsaa gaa i Strejke for at faa gennemført en Tarif, som de ikke vil ha', og som de har forkastet to Gange!

Jeg: Ja, Tilfældet er meget tænkeligt, men sandsynligvis ophøjer Regeringen Forligsmandsforslaget til Lov.

Søren: Tak Spids! Saa bliver der Ballade.

Søren gaar tankefuld til sin Kasse. En halv Time efter stiller han hos mig igen.

Søren: Jeg læste forleden om nogle Okser i Thibet, der — naar de er sultne — lægger sig ned og ikke hverken med det gode eller onde er til at faa til at arbejde, før de har faaet den Æde, de vil ha'.

Jeg: Javel, Søren, jeg forstaar, men saa har de Okser ikke vist *Samfundssind.*

Søren: Brrrr . . .! Arbejdsmændenes Hovedbestyrelse, der vedtager Forslaget, skal jo slet ikke leve af de Lønninger, Forslaget fastsætter, saa det med Samfundssind er det rene Sludder.

Jeg: Jamen naar nu Forslaget bliver ophøjet til Lov. . . .

Søren: Ophøjet . . . Hvis Regeringen i Thibet vedtager en Lov, tror De saa, Okserne rejser sig?

Jeg: Du mener altsaa . . .

Søren: Jeg mener, at Arbejderne herhjemme i hvert Fald burde være lige saa kloge som Okserne i Thibet — føjede han undskyldende til. *Vitus.*

GENERALFORSAMLINGER

Trykkernes Landssammenslutnings 2. Kreds

afholdt Søndag den 14. Marts Kredsgeneralforsamling paa Industribygningen i Næstved. Formanden, *Rotwitt Pedersen,* Roskilde, bød velkommen til de 20 mødte Kolleger. Formanden for Københavns Trykkerklub, *Chr. B. Petersen,* var kommet til Stede for at holde Foredrag. — Til Dirigent valgtes *Robert Petersen,* Hillerød, og til Sekretær, *Knud Jensen,* Næstved. — *Formanden* aflagde derpaa en udførlig Beretning, omtalte de Møder og Besøg, der var arrangeret, beklagede stærkt Savnet af »Trykkeren« og mente ikke, at »Grafisk Teknik« kunde erstatte den, fraregnet et enkelt Nr. havde der hidtil ikke været noget af Interesse for Trykkerne. Omtalte endvidere den »Divergens«, der var opstaaet mellem Forbundet og 2. Kreds, da et Referat fra Kredsen var blevet nægtet Optagelse i »Grafisk Teknik« og »Typ.-Tid.«. *Robert Petersen,* Hillerød, mente, der burde gøres noget for at faa Referaterne optaget eller ogsaa arbejde for at faa »Trykkeren« tilbage igen. *V. Andersen,* Slagelse, efterlyste et Samarbejde mellem Maskinsætterne og Trykkerne om Genindførelse af Branchebladene, omtalte endvidere, at Eickhoffs Automater skulde betragtes som Hurtigpresser og lønnes herefter, og henledte Opmærksomheden paa Anilin Maskinerne, som Arbejdsmændene nogle Steder passede. *Chr. B. Petersen,* København, forklarede om Anilin Maskinerne, at det hovedsagelig var til Posetryk og udtalte, at det var i Orden i København, og at det var faglærte Trykkere, der passede dem, meddelte endvidere med Hensyn til Eickhoffs Automater, at saasnart der fandtes en Cylinder paa en Maskine, skulde den henregnes til Hurtigpresse. Opfordrede som Repræsentant for Landssammenslutningen til Samarbejde indenfor Trykkerklubberne. *V. Andersen* var utilfreds med Sv. Johansens Foredrag i Slagelse om Fagbevægelsen. Efter at Beretningen var godkendt, genvalgtes *Rotwitt Pedersen* til Kredsformand. — Under Eventuelt vedtoges det paa Forslag af *Robert Petersen* at foranstalte en fælles Skovtur for 2. Kreds sammen med Københavns Trykkerklubs Medlemmer. *Chr. Petersen* kunde tilslutte sig dette med den sidste gode Tur i Erindring. — Næste Aars Kredsgeneralforsamling henlagdes til Slagelse. *V. Andersen* bad Næstved Trykkerklub om at arrangere et Besøg paa »Magle-Mølle« for Næstved og Slagelse. *B. Brodersen* lovede saa vidt muligt at efterkomme Opfordringen.

Derefter aflagdes der Besøg paa »Social-Demokraten«, hvor Faktor *L. Christiansen* viste os rundt og inviterede samtlige Deltagere paa Kaffe og Cigarer. *Rotwitt Pedersen* takkede for den gode Behandling og Faktor *L. Christiansen* holdt en lille Tale og ønskede Deltagerne en god og udbytterig Dag.

Derefter aflagdes Besøg paa »Næstved Tidende«, hvorefter Deltagerne igen samledes paa »Bygningen«, og hvor *Chr. B. Petersen* overbragte en Hilsen fra Københavns Trykkerklub, og holdt et udmærket Foredrag om Landssammenslutningen, dens Stiftelse og Virke gennem Aarene og kommenterede de sidste Aars Begivenheder og gav desuden nogle Oplysninger om forskellige Tarifspørgsmaal i København. *Bjerregaard,* Hillerød, og *V. Andersen* rettede forskellige Spørgsmaal til Chr. B. Petersen, som denne besvarede, hvorefter *Rotwit Pedersen* paa Kredsens Vegne takkede Chr. B. Petersen for det udmærkede Foredrag.

Dagen sluttede med den traditionelle Bixemad og Ostepind med »Diverse«. *R.*

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 21. Marts. Dirigent: *Rudolf Jensen,* Sekretær *C. O. Petersen.* — Formanden, *N. Chr. Christensen,* bød Velkommen og aflagde Beretning. Aaret var gaaet jævnt, der havde været 16 Dødsfald; Medlemsantallet var omtrent som i Fjor, men nægtes kunde det ikke, at Kassen trængte til nye Medlemmer. Kassereren, *Carl J. Christoffersen,* forelagde det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 127,591; Aarets Overskud havde været Kr. 2,466,57. — Beretning og Regnskab godkendtes.

2) Legatfonden. *Formanden:* Den er jo vort lille Kælebarn og dog vort Smertensbarn, idet vi har Bryderi med at fordele disse Portioner ligeligt. I Aar har vi uddelt 16 Portioner. Formanden rettede en Tak til Bogtrykkerne for deres Bidrag igennem de mange Aar. Det var disse Bidrag, der havde sat Kassen i Stand til at sprede lidt Glæde ind i mange gamle Typografers Hjem. — Kassereren oplæste Regnskabet, der udviste et Overskud paa Kr. 565,45.

I Anledning af, at Anton Jensen havde været i Kassens Styrelse igennem 25 Aar, blev der overrakt ham en lille Erindring. *Anton Jensen* takkede for Opmærksomheden.

Derefter foretoges Valg. *Anton Jensen* og *Rudolf Jensen* samt Revisoren, *C. O. Petersen,* genvalgtes.

Der udspandt sig en kort Diskussion om øget Tilgang og Formanden opfordrede Medlemmerne til at agitere paa Trykkerierne; bad sluttelig Inkassatorerne om ogsaa at virke for Tilgang.

Maskinsætternes Repræsentantskabsmøde.

Mødet afholdtes i København Skærtorsdag. Alle Repræsentanter var mødt. Af de indbudte Instruktører var mødt O. Møller-Madsen, Odense. Formanden, *Vald. Nielsen,* Odense, aabnede Mødet og bød velkommen. *S. V. Rasmussen* bød velkommen paa K. M. K.s Vegne.

Sekretæren, *N. Th. Svendsen,* oplæste Forhandlingsbogen, der godkendtes. *Formanden* aflagde Beretning og konstaterede, at vi stadig staar med det samme Medlemstal, hvilket var oplyst gennem Rundspørge hos Kredsene; kun Lolland-Falster har vist Frafald, hvilket maaske ligger i, at man tildels har misforstaaet Situationen efter Nyordningen, og vi har ikke modtaget Svar paa Henvendelser; man forbereder nu en Genrejsning af Kredsen, og der er mødt en Repræsentant derfra i Dag. Aaret har været et Rekordaar, idet vi har afholdt de sædvanlige Fagmøder foruden de mange Oplysningsmøder, hvortil Begyndelsen gjordes gennem en Plan fra Odense Maskinsætterklub. Refererede Gangen i disse Arrangementer og anmodede Repræsentanterne om at overvaage, hvad der foregik indenfor Kredsene. Meddelte om Gnidninger mellem Forbundet og os, saaledes i København, hvor man havde nægtet Klubben at avertere et arrangeret Besøg paa »Politiken«, som derpaa blev annekteret af Oplysningsudvalget. Havde mærket andre Vanskeligheder og hørt om Trusler mod os, men vi agter at holde Loven for en Gang at kunne opnaa en bedre Ordning. Omtalte Tarifforhandlingerne i Provinsen og Resultatet deraf; vor Gennemsnitsløn er dalet for alle Brancher, og Afspasering af Overarbejde kunde ikke diskuteres, da Sagen laa i Hovedorganisationerne, men vi fik en Udtalelse om, at Sagen vilde blive taget op til sin Tid; vi endte hos Forligsmanden, hvor vi fik en Pristalsregulering med den nuværende Løn som fast Bund. I København har man krævet Præstationsforhøjelse og Akkord paa Maskine. Maskinsætterprøven har været demonstreret i adskillige Kredse. Vore nye Love er udsendt, og der er foretaget en Omlægning af Klubberne paa Bornholm og i Nordsjælland. Gennem Forbundet har vi indsendt Forslag til Ændringer i Fabriksloven.

Vi har udsendt Cirkulærer til Kredsene, men har næppe fundet den rette Form endnu. Instruktionsbogens Regnskab er nu omtrent afsluttet. Formanden har deltaget i flere Møder Landet over. Omtalte Branchernes Forhold til Organisationen og bebudede en loyal Opposition fra vor Side. I Norge har man løst Bladspørgsmaalet paa en bedre Maade ved Brancheredaktører valgt af Brancherne selv. Mente, at den Dag kommer, hvor Brancherne faar Indflydelse paa Organisationens Liv og Vækst. — *Marhauer* omtalte vor Stilling til Instruktionsarbejdet, som vi maatte have Haand i Hanke med. Hvorfor maa vi ikke udsende Meddelelser om det, der foregaar indenfor vore egne Rammer? — *A. Th. Madsen*, Maribo, beklagede Kredsens Tilbagegang, som han forøvrigt var uden Kendskab til; vilde nu arbejde for en Genrejsning. — *N. Kr. Andersen*, Kolding, omtalte Starten af »Grafisk Teknik«. Havde været imod Ordningen paa sidste Delegeretmøde. Vi har stillet os loyalt overfor den nye Forbundspolitik, men vi maa hævde vore Krav. Spørgsmaalet om Afspasering af Overarbejde er desværre begravet i Hovedorganisationerne. Vi maa fortsat arbejde for Maskinsætterprøven. — *N. Th. Svendsen* redegjorde for sin Stilling til Arbejdet indenfor Landssammenslutningen. Havde lige fra Begyndelsen stillet sig reserveret overfor Oplysningsarbejdet, da man fuldstændig havde overset os ved Fastlæggelsen. »Grafisk Teknik« er blevet et Stykke Bogtryk, og hverken det Blad, vi havde Krav paa, eller det, Forbundet havde tænkt sig. Ved det knappe Udvalgsarbejde paa Delegeretmødet gjorde vi maaske os selv den Bjørnetjeneste at gøre Forslaget brugbart, men da vi kom til de for os afgørende Spørgsmaal, standsede man os. Efter Aftalerne fra dengang har vi Lov til at arbejde som hidtil. Omtalte sit Besøg i Nakskov, hvor der var stærkt Dødvande. Glædede sig til at se Kredsen rejst igen. — *C. A. Schmidt*, Holbæk, udtalte, at Sjællandskredsen staar mere stærk end nogensinde. Man er misfornøjet med »Grafisk Teknik«, der ikke repræsenterer vore Opgaver. Vi maa vedblive at virke for Maskinsætterprøven. Ønskede Instruktionsmøderne delte efter Maskintype og forespurgte om Mulighed for Instruktionskursus paa Maskinsætterskolen. — *S. V. Rasmussen:* Maskinsætterskolen er en Forretning, og det vil blive vanskeligt at faa Fagskolens Tilladelse til at afholde Instruktion paa Skolen. Vi bør undervise paa begge Maskintyper samtidig. Vort Forslag til Maskinsætterprøve er bygget paa den svejtsiske Prøve. Afspasering vil nok blive et Lovgivningsspørgsmaal. Redegjorde for sin Stilling til Branchebladene. »Grafisk Teknik« er moderne, men uden Betydning for os. Omtalte Referaterne til »Typ.-Tid.« og anbefalede Oplysningsudvalget, at vi tog de forskellige Spørgsmaal op til Drøftelse. — *Sophus Hansen*, Randers, takkede for Beretningen og kritiserede nogle Forhold angaaende Maskinsætterskolen, der var blevet refereret ham. Vi maa kræve Aftræk fra Maskiner ogsaa med elektrisk Opvarmning. Forespurte om Kolberensemaskiner og stillede yderligere Krav til Fabrikslovgivningen. I Aarhus har vi taget Instruktionsarbejdet op paa egen Haand. Pristallet er ikke retfærdigt. Haabede paa en bedre Ordning i Bladspørgsmaalet og udtalte sig om Oplysningsmødernes Betydning. Vi bør nægte Overarbejde. — *Formanden* svarede paa forskellige Forespørgsler. Oplysningsmøderne skal arrangeres i Samarbejde med Udvalgsmedlemmerne. Vi kan ikke udsende Cirkulærer til samtlige Medlemmer. I Norge afspaseres Overarbejdet med en Uges Ferie for hver 48 Timers Sammensparing. »Grafisk Teknik« er blevet for fint for os. Udtalte sig om Organisationen paa Lolland-Falster og i Nordsjælland. Vore Referater skal sendes til »Typ.-Tid.«. Paaskearrangementet i København har Oplysningsudvalget ingen Indflydelse haft paa.

I Frokostpausen aflagde man under Ledelse af *H. Rinding* Besøg i »Politiken«s Hus, hvor man særlig besaa Ventilationsanlægene og Maskinsætteriet, samt Maskinsætterskolen paa Teknologisk Institut, hvor *S. V. Rasmussen* med Assistance af *C. Norland* demonstrerede Maskiner og Genstande.

Efter Pausen fortsattes Diskussionen om Beretningen, hvori deltog *Marhauer, S. V. Rasmussen*, der besvarede flere Spørgsmaal angaaende Skolen, *Schmidt*, der rettede en Henstilling til Svendsen, *Sophus Hansen* og *N. Kr. Andersen*, der omtalte den svejtsiske Prøve samt sit Medarbejderskab ved »Grafisk Teknik«. *Formanden* svarede, og efter yderligere Udtalelser af *S. V. Rasmussen, Sophus Hansen* og *Svendsen* der svarede paa et Par Opfordringer, sluttede *Formanden* Diskussionen, og Beretningen godkendtes enstemmigt.

— Kassereren, *L. Chr. Nielsen*, fremlagde det reviderede Regnskab og knyttede nogle Bemærkninger dertil samt Budgettet. Begge vedtoges. Haandbogens Regnskab oplæstes og godkendtes.

— *Vore Instruktionsmøder. S. V. Rasmussen* gav en Oversigt over hele vor Instruktionsvirksomhed. Vi har i Tidens Løb afholdt over 100 Møder. Skildrede Gangen deri og nævnede de medvirkende Instruktører. Møderne har virket baade belærende og kammeratligt. Vi maa holde os til *vor* Linje med Instruktion mellem Maskinerne og med Tegninger. Vi protesterer baade mod Reklamefilm og mod de Uhyrligheder, vi har hørt i Foredrag og set paa Tryk. — *Formanden* redegjorde for Oplysningsudvalgets Arbejde og lyste efter fagpolitiske Foredrag, særlig for de unge. — *Schmidt* tilsluttede sig Instruktionsmødernes Fortsættelse sammen med fagpolitiske Foredrag. — *O. Møller-Madsen*, Odense, fik Ordet og takkede for den gode Modtagelse, han altid havde faaet som Instruktør. Anbefalede at fortsætte Arbejdet under Oplysningsudvalget. Vi maa være med i Arbejdet for at kunne staa stærke, naar Opgøret kommer. — *N. Kr. Andersen* mente, at vi nu efter Bladets Inddragelse maatte gøre vor Instruktionsvirksomhed stærkere. Vi har haft udmærkede Foredrag og har udmærkede Instruktører, men vi maa se at finde nye. — *Svendsen*: Vi maa ikke lade Oplysningsarbejdet glide fra os. Vi maa følge de Retningslinjer, vi vedtog ifjor. — *S. V. Rasmussen*: Fagpolitiske Møder maa blive Oplysningssekretærens Arbejde. Vi maa have flere, men alsidige Instruktører. — *Formanden* sluttede sig til de faldne Udtalelser. Det fagpolitiske kommer vi ikke udenom. Stillede følgende Resolution, der enstemmigt vedtoges: »Repræsentantskabet udtaler om Instruktionsvirksomheden, at denne bør finde Sted ogsaa i Fremtiden under den gamle hævdvundne Form, men ogsaa nye Emner maa tages op, herunder Instruktion for Typograph- og Monotypesættere, og Repræsentantskabet henvender sig i den Anledning til unge interesserede Kolleger om at melde sig til Instruktionsarbejdet«. Herom udtalte sig yderligere *S. V. Rasmussen, A. Th. Madsen, Formanden* og *Sophus Hansen*.

— *Vore Meddelelsesmidler. Formanden* refererede en Korrespondance med Oplysningssekretæren ang. »Grafisk Teknik« og Brancheafsnittene. Det norske Blad staar for mig som det ideelle. Efter Udtalelser af *C. A. Schmidt, L. Chr. Nielsen, N. Kr. Andersen, C. Marhauer, P. M. Andersen, N. Th. Svendsen* og *Formanden*, der alle krævede Plads i Forbundsorganerne for vore Meddelelser, vedtoges enstemmigt følgende Resolution stilet til Dansk Typograf-Forbund: »Maskinsætternes Repræsentantskabsmøde Torsdag den 25. Marts 1937 kræver, at de Forudsætninger, hvorunder vi gik med til Ophævelsen af vort Brancheblad mod at faa overladt Plads til vore Meddelelser fra Landssammenslutningens Kredse og Klubber i Forbundsorganerne, sker Fyldest, idet vi stadig har Vanskeligheder ved at faa vort Stof optaget, ligesom vi stadig savner det Brancheafsnit i »Grafisk Teknik«, der var en Betingelse for Nyordningens Gennemførelse«.

— *Valg.* De afgaaede: *Vald. Nielsen, L. Chr. Nielsen* og *N. Th. Svendsen* genvalgtes som henholdsvis Formand, Kasserer og Sekretær.

— *Formanden* forelagde et Spørgsmaal fra Holstebro angaaende Afholdelsen af et selskabeligt Sommerstævne for Maskinsættere, hvilket *P. M. Andersen* nærmere motiverede og anbefalede. Efter anbefalende Udtalelser af *S. V. Rasmussen, N. Th. Svendsen, C. A. Schmidt, Formanden, N. Kr. Andersen, Sophus Hansen* og *Jørg. Sørensen*, Aalborg, tilsluttede man sig Tanken og fastsatte Tid og Sted til en 2-Dages Tur 1938 til Aarhus.

— Mødet, der denne Gang havde formet sig særlig levende, sluttede ved 19-Tiden med et Leve for Landssammenslutningen og for Dansk Typograf-Forbund. — *n.*

Bladsætterklubben i København

afholdt den 4. April sin ordinære Generalforsamling i »Patricia«. Formanden, *Axel Jensen*, Berl. Tid., bød velkommen, hvorefter Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen, i Tilslutning til hvilken Formanden aflagde Beretning om Klubbens Virksomhed i Halvaaret. Han redegjorde for Tarif-Forhandlingernes Forløb og udtalte som sin Anskuelse, at selv om det kun var smaa Fremskridt, vi havde opnaaet, vilde det være det klogeste ved den nu stedfindende Afstemning at stemme Ja. — Efter nogen Forhandling, hvorunder

der udtaltes en Tak til Formanden for hans Virksomhed i Bladsætternes Interesse, godkendtes Protokol og Beretning enstemmigt. — Kassereren fremlagde Regnskabet, som viste en Fremgang i Kassebeholdningen paa 88 Kr., og som ligeledes godkendtes. — Til Formand og Kasserer genvalgtes med Akklamation henholdsvis *Axel Jensen* og *Jens Hansen*, ligesom den øvrige Bestyrelse og Revisorerne genvalgtes. — Som Bladsætternes Repræsentant i Afdelingens Styrelse vedtoges det enstemmigt at indstille Formanden paa Afdelingens forestaaende Generalforsamling. — Skovturen vedtoges afholdt Søndag den 30. Maj under de gamle, hævdvundne Former. Hvorefter Generalforsamlingen hævedes — — paa Gensyn den 30. Maj. *C. S.*

Sætternes Underafdeling

afholdt ordinær aarlig Generalforsamling Tirsdag den 6. April i »Den blaa Sal«, Folkets Hus, Enghavevej. Dirigent: *Fr. Mehr*, Sekretær: *Ernst Berg*.

1. Formanden, *Sigv. Hellberg*, omtalte kort den Situation, der nu var opstaaet ved Forligsmandsforslagets Forkastelse, som netop samme Aften var blevet bekendtgjort. Formanden indskærpede de Foranstaltninger, der fra Organisationsledelsens og Tillidsmændenes Side maatte træffes, saafremt Strejken skulde træde i Kraft fra Lørdag Morgen. — Forespørgsler stilledes af *Henrik Hansen*, *Eigil Hansen*, *Ths. Pedersen*, *Peder Jensen* og *Lauritz Hansen*. Formanden besvarede Forespørgslerne. De faldne Udtalelser toges til Efterretning.

2. Formanden forelagde og knyttede nogle orienterende Bemærkninger til det i »Typ.-Tid.« Nr. 10 aftrykte Underafdelings-Regnskab, som enstemmigt godkendtes.

3. Opstilling til Valg af 8 Styrelsesmedlemmer: *Fr. Mehr*, *S. V. Rasmussen*, *Ernst Berg*, *Sv. Johansen*, *K. A. Jørgensen*, *Sven Madsen*, *Axel Jensen* og *E. Nilsson* genopstilledes. Yderligere foresloges: *C. J. Dreyer*, *Ove Leth-Rasmussen*, *Paul Petersen*, *V. Willadsen*, *Jens Hansen*, *Georg Andersen*, *Gudmundsen* og *N. Th. Svendsen*.

4. Som Kontrahenter til »Soc.-Dem.« genvalgtes *Hellberg*, *Fr. Mehr*, *Emil Frederiksen* og nyvalgtes *N. M. Nielsen* i Stedet for Peter Jensen.

5. Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen«s Generalforsamling: *L. Chr. Nielsen* og *C. J. Dreyer* genvalgtes.

6. Til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning genvalgtes: *Hellberg*, *Thybroe*, *Willadsen* og *Nilsson*.

7. Til Arbejdernes Landsbank: *Willadsen*, Genvalg.

8. Til Arbejdernes Livsforsikring genvalgtes: *Hellberg*, *Rud. Jensen*, *Dahldorf*, *Nilsson*, *Thybroe* og *Bergstrøm* samt *Knud Albrechtsen*, der nyvalgtes i Stedet for Zester.

Generalforsamlingen hævet. *Ernst Berg.*

Kvindernes Underafdeling

afholdt Generalforsamling den 6. April. Dirigent *Magda Gjede*. Sekretær *Ella Nielsen*. Formandinden, *Alfrida Andersen*, aflagde Beretning og redegjorde for forskellige Sager paa Trykkerierne. Omtalte derefter Kvindernes Nytaarsfest, som var meget vellykket, men beklagede, der var saa ringe Tilslutning. *Lundholm Johansen*, *Magda Gjede* og *Selma Piculell* anbefalede, at vi skulde forsøge endnu en Gang, men muligvis under lidt andre Former. *Alfrida Andersen* omtalte derefter Tarifforhandlingerne med Bogtrykkerne. I Diskussionen deltog: *Lundholm Johansen*, *Ella Nielsen*, *Magda Gjede* og *Selma Piculell*. — Regnskabet oplæstes og godkendtes enstemmigt. — Til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer blev Magda Gjede og Ella Nielsen genopstillet; nyforeslaaet blev Lundholm Johansen, Paula Nielsen og Inger Sundstrøm. Til Repræsentanter for Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning blev *Alfrida Andersen* og *Ella Nielsen* valgt. — Under Eventuelt redegjorde *Alfrida Andersen* for Oplysningsarbejdet og opfordrede Kvinderne til at deltage i disse Møder. Herefter hævedes Generalforsamlingen, der var forholdsvis godt besøgt.

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

Styrelsesvalget i København

Til Sætter-Afdelingens Medlemmer!

Paa et Medlemsmøde den 15. Marts besluttedes det at opstille følgende Kolleger som Kandidater ved Styrelsesvalget:

Ernst Berg. *K. A. Jørgensen.*
Ove Leth Rasmussen. *Paul P. Petersen.*

Uden at ville forklejne andre opstillede Kolleger kan vi anbefale at stemme paa disse Kandidater, hvis Opgave det vil være ikke bare at pleje specielle Branche-Interesser, men at virke til hele Organisationens Gavn.

Styrelsen for
Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København.

*

Til de kvindelige Kolleger!

Vi undertegnede anbefaler vore Kolleger at stemme paa

Fru *Lundholm Johansen* og Fru *Paula Nielsen*

som Styrelsesmedlemmer.

Nanny Paulsen, 2311. *Ena Andersen*, 4627.
Emilie Damgaard, 4754. *Erna Rasmussen*, 2017.

*

Vi undertegnede Stereotypører anbefaler hermed

G. Gudmundsen

som Repræsentant til Styrelsen. Han har til enhver Tid varetaget vore Interesser paa fuldt betryggende Maade, saavel i Virksomheden som overalt, hvor der er Mulighed for at fremme Branchens Interesser.

Derfor ærede Kolleger, stem paa Gudmundsen ved det kommende Styrelsesvalg. At vi kan faa en værdig Repræsentant.

Samtlige Stereotypører i Allers Etbl.:
Svend Andersen. *Carl Hansen.* *K. B. Rasmussen.* *A. Bryde.*
E. Christensen. *Chr. Bruun.* *E. Falcke.*

*

Ærede Kollega! Ved Valget til Styrelsen i Københavns Afdeling anbefaler vi at stemme paa nedennævnte Kolleger.

Retningslinierne viser overalt indenfor Fagorganisationerne Nødvendigheden af Arbejdernes saavel faglige som sociale Sammenhold, til Gavn for Organisationernes fremtidige Virke og for den samlede Arbejderbevægelse.

Ud fra disse Betragtninger bør vi samles om de Branchepræsentanter, der ogsaa vil gaa ind i et fagligt og socialt Samarbejde i Fagets og i Kollegernes Interesse!

Sætterafdelingen:

Ernst Berg (Haands.). *C. J. Dreyer* (Haands.).
Axel Jensen (Blads.). *Sven Madsen* (Ster.).
Fr. Mehr (Maskins.). *E. Nilsson* (Hj.arb).
Paul P. Petersen (Haands.). *V. Willadsen* (Hj.arb.).

Trykkerafdelingen:

Axel Jensen. *Rud. Calberg.*

Kvindelige Trykkeriarbejdere:

Magda Gjede. *Ella Nielsen.*

Typografernes faglige Klub.

*

Til Trykkeriarbejderne i København!

Ærede Kolleger! Undertegnede Medlemmer af Trykkeriarbejdernes Klub-Styrelse anbefaler at stemme paa vor Kollega

E. Nilsson

til Medlem af Københavns Afdelings Styrelse.

E. Andersen. *O. Ulriksen.* *P. Ulriksen.*

*

Ærede Kolleger! Paa Trykkerafdelingens Generalforsamling den 6. April blev der vedtaget en Resolution, hvori man

forlangte, at alle Sager vedrørende Trykkerspørgsmaal først skulde behandles af Trykkerafdelingens Styrelse, der saa skulde give sin Indstilling til den samlede Afdelingsstyrelse.

Man krævede altsaa mere Frihed og Aktivitet i Trykkerafdelingen.

Kolleger, der ønsker en saadan aktiv Trykkerafdeling til at varetage Trykkernes Interesser, bør stemme paa

Aage Zuschlag og *Sv. Aage Larsen.*

Det er to Kolleger, der arbejder for Frihed og Aktivitet, til Gavn for Trykkerne og Dansk Typograf-Forbund.

1578, Chr. B. Petersen.

*

Ved forestaaende Styrelsesvalg anbefaler vi at stemme paa vore to udmærkede Kolleger

Georg Andersen (Egm. H. Petersen).
Gudmundsen (Allers Familie Journal).

Stereotypørernes Brancheklub.

Afdød Kollega

Tirsdag den 6. April døde vor gamle og afholdte Kollega, Sætter *Otto Hansen*, i en Alder af 72 Aar. Afdøde, der havde lært Faget hos daværende Bogtrykker Mohr i Præstø, har siden 1890 arbejdet hos O. C. Olsen & Co. Trods sin høje Alder var Otto Hansen endnu i Besiddelse af fuld Arbejdsevne og regnedes blandt sine Arbejdsfæller som en dygtig Fagmand og pligtopfyldende Arbejder. Som sædvanlig havde Otto Hansen varetaget sin Gerning om Tirsdagen og var paa Vej til sit Hjem, da et Hjerteslag gjorde en brat Afslutning paa hans virksomme Liv. Under stor Deltagelse fandt Begravelsen Sted i Søndags paa Solbjerg Kirkegaard, hvor Afdelingsfanen gjorde Honnør — en sidste Hilsen til en brav Kollega. — *n.*

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

I Aften Kl. 21.15 Studiekreds.

Jazz-Aftenen i Morgen, Lørdag, holdes i Selskabslokalerne, Nørrevold 90, Kl. 20.

Der bliver Foredrag med Musikdemonstrationer af Kommunelærer T. Gregersen. Stepdans og Refrainsang af Arne Jacobsgaard . . . og Bal. Adgangen er gratis. Baltegn à 50 Øre.

Da næste Fredag (den 23.) er Helligdag, holdes Studiekredsen *Onsdag den 21.* i Stedet.

— — —

Nogle af Deltagerne har et Par Gange i Træk glimret ved deres Fraværelse; derfor gør vi opmærksom paa, at det naturligvis er en *Pligt* at passe Studiekredsen, naar man har tilmeldt sig. Skulde man en enkelt Gang være forhindret, kan der sendes Afbud til Lederen, Paul Smidt, Tagensvej 214.

Mødeplan for Sommerhalvaaret.

April: Lørdag d. 17. Jazz Aften.

Maj: Torsdag d. 13. Seksuelt Foredrag. Torsdag d. 27. Besøg.

Juni: Torsdag d. 10. Besøg. (evt. »Stjernen«). Søndag d. 27. Sommertur.

August: 8.—14. deltager vi i »Faglig Ungdoms Sekretariat«s Kursus paa Roskilde Højskole. Torsdag d. 26. Svendeprøvemøde.

September: Besøg (evt. Skriftstøberi). Lørdag d. 25. Generalforsamling. *Styrelsen.*

Hillerød Lærlingeafdeling.

Fredag den 2. April afholdt Lærlingeafdelingen en Oplysningsaften paa »Linden«, hvortil Svendene var indbudt. — Der var Foredrag af Typograf *Paul P. Petersen*, København, om Emnet »Svend og Lærling«.

Der var mødt ca. 30 Svende og Lærlinge, som med stor Interesse fulgte Paul P. Petersens Foredrag; han skildrede i korte Træk, hvorledes Forholdet mellem Svend og Lærling burde være. Efter Foredraget fremvistes den interessante Film »Væverne«, som ogsaa blev fulgt med stor Opmærksomhed. *Sekretæren.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

70 Aar. Et af Kvindeafdelingens tidligere Medlemmer, *Hildora Mouritzen*, fylder den 17. April 70 Aar. Adskillige ældre Medlemmer husker sikkert Navnet. I Aarene efter Aarhundredeskiftet deltog Fru M. meget i Organisationslivet, hun tog ofte Ordet i Diskussionerne paa Generalforsamlingerne og var ogsaa en Overgang Medlem af Afdelingsstyrelsen. For adskillige Aar siden forlod Fru Mouritzen Faget og lever nu af sin Aldersrente.

50 Aars Jubilæum kan Fredag den 16. April fejres af Typograf *Wilhelm Schwarz*, Falen, Odense, idet han paa denne Dag for 50 Aar siden begyndte sin Gerning ved Fyens Stiftsbogtrykkeri.

25 Aars Jubilæum. Typograf *Andrew Jensen*, »Randers Amtsavis«, kan den 20. April fejre 25 Aars Svendejubilæum.

Pligtopfyldenhed, Nøjagtighed og Akkuratesse præger baade Jubilarens Person og hans daglige Arbejde paa »Værket«, hvor han er vellidt og anset, saavel blandt Kollegerne som af Firmaets Ledelse.

I ca. 5 Aar var Andrew Jensen Kasserer for Lokalafdelingen og udførte da et udmærket Arbejde, hvorigennem han skaffede sig mange Venner, ikke mindst blandt vore rejsende Kolleger.

Vi ønsker ham til Lykke paa Jubilæumsdagen, der sikkert ikke gaar helt stille af, og haaber paa mange Aars fortsat godt Kammeratskab og Samarbejde. *S. A. S.*

Tillidsmænd i København maa alle komme til Mødet paa Onsdag Aften (se 3. Side). Tag Tarifen med.

Stemmetællerne bedes møde til Optælling paa Tirsdag Kl. 17,30.

Sygekassen »Fremtiden«, hvoraf de fleste københavnske Typografer er Medlemmer, afholder Repræsentantskabsvalg *Tirsdag den 20. April Kl. 15—21.* Angaaende Valgsteder henvises til Annoncerne i Dagspressen og Opslag paa Indbetalingskontorerne.

Københavns Trykkerklub afholder ordinær Generalforsamling Onsdag den 21. ds. — Se omst. Annonce.

Instruktionsmøde for Maskinsættere

afholdes paa

Aalborg Stiftstidendes Maskinsætteri

Fredag den 23. April (St. Bededag) Kl. 9,30.

Instruktør: **Møller-Madsen**, Odense.

Samme Dag afholdes Kreds- og Klub-Generalforsamling.

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne Januar Kvartals Regnskaber:

12. April: Aalborg pr. Bl. 1004,59, Kt. 550,00, ialt 1554,59, Esbjerg pr. Bl. 278,05, Faaborg intet at indsende, Sønderborg pr. Bl. 128,10, Næstved pr. Bl. 244,00, Slagelse pr. Bl. 300,00, Kt. 899,00, ialt 1199,00; 13. April: Grenaa 463,45, Helsingør pr. Bl. 394,60, Korsør pr. Bl. 274,05, Køge pr. Bl. 100,00, Kt. 1023,20, ialt 1123,20, Middelfart 47,57, Skive pr. Bl. 310,35, Kt. 500,00, ialt 810,35, Vejle 705,60.

København, den 13. April 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

8. April: Horsens 400,00; 12. April: Aalborg i St. f. en Del af Januar Kv. Oversk. 1004,59, Esbjerg i St. f. Januar Kv. Oversk. 278,05, Sønderborg i St. f. Januar Kv. Oversk. 128,10, Næstved i St. f. Januar Kv. Oversk. 244,00, Slagelse i St. f. en Del af Januar Kv. Oversk. 300,00, Sønderborg 500,00; 13. April: Helsingør i St. f. Januar Kv. Oversk. 394,60, Korsør i St. f. Januar Kv. Oversk. 274,05, Køge i St. f. en Del af Januar Kv. Oversk. 100,00, Skive i St. f. en Del af Januar Kv. Oversk. 310,35.

København, den 13. April 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Trykker Frode Høegh Danielsen, udl. 1. 3. 37 hos O. Testmann (arb. s. St.), Sætter Ejner Alfred Nicolajsen, udl. 1. 4. 37 i Missionstr. (arb. s. St.).

Aalborg: Trykker Millian Larsen, udl. 8. 4. 37 i Aalborg Stiftstidende. Aarhus: Paal. Ellen Margrete Pedersen. Esbjerg: Sætter Einar Dixen Sørensen, udl. 4. 4. 37 i Dagbl. »Vestkysten«. Faaborg: Sætter-Trykker Will. Jørgensen, udl. 1929 i Kolding (tidl. Medl.). Kolding: Sætter Aage Georg Max Edvardsen, udl. 1. 4. 37 i Vamdrup Bogtr. Odense: Paal. Martha Christiansen. Svendborg: Paal. Rigmor Andreasen. Varde: Sætter Niels L. S. Møller Nielsen, udl. 9. 4. 37 hos J. Petersen.

Tiltraadte.

København: 3066 Otto Wehnert fra Haderslev (Fin Christensen), 5287 Gregor Wigh fra Rejse (arbl.), 5801 Christian Tjagvad fra Norge (arbl.), 6083 Otto Timmermann fra Rejse (Eg. H. Petersen), 5413 Poul Thane fra Odense (H. P. Hansen). 5307 Kaj Rosenbech fra Kolding (arbl.), 3086 Otto Nielsen fra Slagelse (Jarmer), 7638 Aksel Nielsen fra Holstebro (arbl.), 3420 Sofus Mørch fra Rejse (arbl.), 1281 Jens Jørgensen fra Rejse (C. A. Jørgensen), 5431 Jens Jensen fra Hillerød (arbl), 6923 Kaj Hansen fra Rejse (arbl.), 7992 Børge Knudsen fra Rejse (arbl.), 7739 Peter Rasmussen fra Rejse (Jørgensen & Co.), 3493 Knud Nielsen fra Slagelse (Eg. H. Petersen), 3912 Marius Jensen fra Rejse (Jørgensen & Co.), Trykker O. H. Lindblom fra Sverrig (Gyldendal), Hj.arb. Aage Nordbye fra Fabriksarbejderne (Dyva & Jeppesen).

Aarhus: 7154 Knud Vitten (arbl.), 7746 N. C. Gudmundsen (overfl. fra Arbejdsm.). Grenaa: 6030 Leon Haagensen (H. Holm). Herning: 5804 Alfred Kjeld Nielsen (Eksprestrykkeriet). Lyngby: 5285 Walther Jensen (Exprestrykkeriet). Sønderborg 5310 Carl R. Poetzsch (Militær), 3087 Orla Dam (Militær).

Fratraadte.

København: 5422 Orla Ahrens til Budene, 2844 Victor Christensen paa Rejse, 3912 Marius Jensen paa Rejse, 7095 Robert Jensen paa Rejse, 1640 Waldau Mortensen paa Rejse, 6318 E. Nielsen til Helsingør.

Aabenraa: 6317 Carl Clausen til København i Pl. Aalborg: 3285 Erik Nielsen paa Rejse. Aarhus: 5804 Alfred K. Nielsen til Herning i Pl. Herning: 5804 Alfred K. Nielsen til Aarhus (arbl.). Kolding: 5394 Johs. Jensen paa Rejse. Lyngby: 233 Kjeld Duelund til København (arbl.). Næstved: 7203 Sv. Aage Hoppe til Køge (arbl.). Odense: 5413 Poul Thane til København i Pl., 6566 Poul Egetoft til København i Pl. Slagelse: 7764 Frede Viggo Petersen til Ringsted i Pl., 3493 Knud Nielsen til København i Pl.

Udmeldte.

Køge: 3341 H. E. A. Maimann (Bogtrykker). Næstved: 7954 Herluf Vald. Frandsen (fratraadt Faget). Slagelse: 3656 C. V. G. Hansen (fratraadt Faget), 5333 Johs. E. Rasmussen (fratraadt Faget).

Annulleret Udslettelse.

Assens: 6137 Harald Moltrup (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

Udslettede paa Grund af Restance.

København: 79 Holger Kørner (Forlagstrykkeriet), 1736 Trykker Viggo Christensen (Hertz).

Død.

København: 708 Otto Hansen (O. C. Olsen).

KLUB-ANNONCER

KØBENHAVNS TRYKKERKLUB

Ordinær Generalforsamling

afholdes *Onsdag den 21. April Kl. 20* i »Patricia«, Fælledvej 4.

Dagsorden ifølge Lovene.

Eventuelle Forslag indsendes til Chr. B. Petersen, Glentevej 48 [3], inden Tirsdag den 20. April.

Typografernes Sportsklub

Mesterskabskonkurrence

(Herreholdet)

afholdes

Fredag den 23. April (St. Bededag) **Kl. 11**
i Hellig Kors Kirkes Skole,
Hans Tavsensgade 5.

Efter Konkurrencen vil Dameholdet give Opvisning.

Typografernes Sangforening

St. Bededagstur Fredag den 23. April.
Mødested: Hellerup Takstgrænse Kl. 9.

Fredag den 30. April Kl. 20:
Generalforsamling i Sct. Georgsordenen, Frederiksberg Bredegade.

Evt. Forslag bedes indsendt til Formanden senest 8 Dage før.

Efter Generalforsamlingen *Pokalgilde.*

E. L. GUMMIVALSER
by Goodyear License er dansk Arbejde
og Goodyears berømte Kvalitet .. ..
ERIK LEVISON'S Gelatine og Gummivalse Støberier

ANNONCER

Specialrejse til Sovjet for de grafiske Fag

Afrejse fra København over Stockholm-Åbo til Leningrad 20. Juni og Tilbagekomst 1. Juli.

12 Dages Rejse med 7 Dages Ophold i Leningrad og Moskva, Kr. 315,00, alt iberegnet tur/retur.

Nærmere Oplysning:
Daru-Turist (S. U. V.s Rejseafdeling),
Herluf Trollesgade 25, Kbhvn. K., Byen 7311

NB.! Smalfilmsaften for interesserede i Rejsen: Tirsdag den 27. April Kl. 20 i vore Lokaler.

Haandsætter,

Avis- og Akcidens, 22 Aar, gift, søger Plads snarest. Billet mrkt. »60« modtager Ekspeditionskontoret.

Københavner-Trykker,

erfaren, 31 Aar, søger Plads i Provinsen. Rotary, Universal, Illustrations- og Farvetryk. Løntilbud under Billet mrkt. »64« modtager Ekspeditionskontoret.

Medinteressent : Dygtig Sætter.

Absolut dygtig og hurtig Sætter med 3000 Kr. søges som Medleder til igangværende Trykkeri hvor bl. a. forefindes ny Eickhoff-Automat, Hurtigpresse og alle Hjælpemaskiner, godt Skriftmateriale i rigelig Mængde. Billet mrkt. »65« modtager Ekspeditionskontoret.

Mindre Trykkeri,

helst i Jylland, søges. Gerne med Annonce-Ugeblad. Billet mrkt. »58« modtager Ekspeditionskontoret.

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10 291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

GRAFISK COMPAGNI

CENTRAL 777 (5 Ledninger)

Grafisk Fagforretning • Eget Skriftstøberi • Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....

Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

J. G. A. EICKHOFF - KØBENHAVN V.

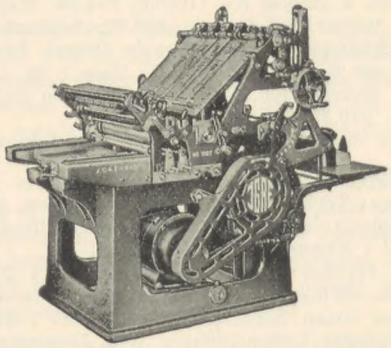

Vesterbrogade 97, Tlf. 12078-79

A/S F. L. BIE Valdemarsgade 14 København V.

TELEFONER: CENTR. 6518, 6519 & 8062

GRAFISK FAGFORRETNING

Stort Lager af alle grafiske Maskiner

leverer bedst og billigst fra Lager forniklede Tænger, Aale, Vinkelhager og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet ●

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8

Kjøbenhavn K. - Telefon Central 39 og 5539

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 16 KØBENHAVN DEN 23. APRIL 1937 64. AARGANG

Hvad er der i Vejen?

Nogle Betragtninger angaaende Maskinsætterspørgsmaalet.

I

Nu, da Tarifsituationen er bragt til Afslutning, behøver det ikke længere at være nogen Hemmelighed, at vore Principaler, de Herrer københavnske Bogtrykkere, havde den Agt at spænde Maskinsætterne paa Pinebænken, dels i Krav om en Præstationsforhøjelse paa 16²/₃ Procent og dels ved Kravet om Indførelse af Akkord paa Sættemaskinen, og at de langvarigt og stædigt forsøgte at motivere og fastholde disse Krav.

Efter at have raadført mig med de af mine Kolleger, der i Øjeblikket er betroet Hvervene som Tillidsmænd for den danske Maskinsætterstand, har jeg med Tilslutning derfra taget mig for at tage dette Spørgsmaal op til nærmere Belysning.

Det ligger allerede saa langt tilbage som ved Tarifforhandlinger i Begyndelsen af Tyverne, at Københavns Bogtrykkerforening begyndte at røre Trommen angaaende en Præstationsforhøjelse, samtidig med, at en og anden af Modparten, der var bedst smurt om Gummerne, med passende Mellemrum tillod sig at insinuere, at Maskinsætterne var nogle Driverter ved deres Arbejde, og at fastholde, at vi udmærket var i Stand til at bestille betydeligt mere, end vi skal og gør ifølge vor Tarif.

Disse Udgydelser betragtede Maskinsætternes Forhandlere — som naturligvis enhver Branchefælle, der hørte om dem — som en Fornærmelse mod Standen, og de føltes saa meget haardere, som Maskinsætterne netop samtidig rejste den Oplysningsbevægelse, der hjalp dem til ikke alene at blive gode Sættere, hvilket det var deres Pligt at blive, men tillige til at blive saa meget Montører, at de kunde redde en truende Situation, naar den indtraf, og derved mange Gange hjalp en Bogtrykker baade maskinteknisk og økonomisk, hvilket absolut ikke i mange saadanne Tilfælde kunde forlanges af Maskinsætteren. Om man nu vil mene, at slige Tjenester kunde vi lade være med at yde, véd jeg ikke. — Men tilbage til Sagen.

Den Idé, der for henved femten Aar siden begyndte at legemliggøres i Form af Paastande og Krav fra de københavnske Bogtrykkeres Side, naaede ved Tarifforhandlingerne nu i Begyndelsen af syv og tredive ind i en Fase, der kan betegnes som Ideens Modningsproces. Nu laa den fuldt udviklet, og — hvad der betyder mere — man viste et Sindelag til at ville høste noget gennem de langvarige Forhandlinger, man havde Tid til at ofre paa Ideen.

Nu er der vel ingen, der tror — vi Maskinsættere, der var og tidligere har været med, tror det i alt Fald ikke —, at Bogtrykkerne trods en paafaldende Mangel paa kyndige Repræsentanter for Fagets sættemaskintekniske Del virkelig selv nærer Troen paa deres Kravs Berettigelse. Men de regner med Mennesket som et foreløbigt Tilbehør til Maskinen, og da den sidste er deres Aktiv, som de har købt og skal høste Fordel af, maa Mennesket knyttes til Maskinen som et Led af denne, og jo yderligere man kan presse denne Menneskemekanisme, jo større Gevinst giver den hele Kombination. Usikre Dispositioner, fejlagtig Planlæggelse, Forrentning, Smudskonkurrence, personlige Krav til Livet og meget andet — altsammen skal det udvindes, trækkes hjem, ikke gennem Maskinen, men gennem Maskinsætteren. Ja, jeg skulde ikke have nævnt alle disse Forhold, hvis ikke de Herrer Principaler selv gennem deres Overenskomstpolitik havde tvunget mig dertil.

Hvori vil man nu søge Berettigelsen af disse Krav? Har man et moralsk Rygstød derfor, eller har man et statistisk?

Hvad Benyttelsen af det statistiske Materiale angaar, vil vi holde os til Europa, for det første fordi Forholdene her falder naturligt sammen med vore, og for det andet fordi man maa anse disse Oplysninger for at være de paalideligste. For Linotype- og Intertypemaskinens Vedkommende er Præstationen i de fleste Lande ansat til 6000 Bogstaver. Den højeste Præstation træffer vi i Tjekoslovakiet (6400 Bogst.), derefter kommer Sverige med 6300 og Luxemburg med 6200. Lavere Præstationer har man i Belgien (5000), Island (5500), Letland (5200), Rumænien, Spanien, Ungarn (5000) og Frankrig (4500). Disse Tal er et Par Aar gamle, men der er ingen Grund til at antage, at de er undergaaet væsentlige Forandringer, og de viser med al Tydelighed Gennemsnittet liggende omkring de 6000 Bogstaver — slet ikke mere. Der er ad statistisk Vej saaledes intet Holdepunkt for Kravet om Præstationsforhøjelse.

Naar man ikke desto mindre har ment, at Danmark egnede sig som Forsøgsland for en Stramning af menneskelig Kapacitet, maa man altsaa have andre Begrundelser end de statistiske at holde sig til. Thi en Henvisen til en højere Præstation i et Naboland, naar man samtidig kan henvise til en lavere i et andet, betyder jo intet.

Men i den Retning staar vor Modpart naturligvis fattig. Man har peget paa et Forhold som Fingersætningen og ment, at her havde man fundet de vises Sten. Vi har altid været opmærksom paa, at en tillært Brug af mange Fingre kunde være til Gavn og Lettelse for Maskinsætteren under Arbejdet for Fremskaffelsen af den nødvendige Præstation, men nogen rationel Uddannelse i denne Retning har Standen i Almindelighed ikke faaet paa Grund af de saa forskelligartede Forhold, hvorunder Uddannelsen er sket. Men Spørgsmaalet har heller ikke saa stor Betydning, som man tillægger det, idet det rent individuelle her kommer til at spille en afgørende Rolle.

Det er jo ikke alene Fingrene — hvad mange tror, men som Fagets Mestre dog skulde lade de uindviede om at indbilde sig —, der fremskaffer Præstationen; var det saadan, blev Sagen naturligvis en helt anden. Nej, sammen med Fingrene og Hjernen arbejder nødvendigvis Øje og Øre — jeg burde maaske rettere sige: Instinktet —, idet Sætteren uafbrudt maa følge Maskinens Gang, lytte efter hver enkelt Matrices Fald, efter Støbningsprocessen og Metaltilførslen og have Øje med de utallige Bevægelser, som Maskinen og dens Tilbehør maa foretage for hver eneste Linje, der frembringes. Sættemaskinen er en meget ømfindtlig Mekanisme, og den er endda oftest ikke i den komplette Stand, som den bør være, og hvis man kun var indstillet paa at bruge sine Fingre og lade Resten passe sig selv, vilde man hurtigt køre hele Apparatet i Brok.

Maskinsætterens Arbejde er ikke blot Manipulationer, men Ydelse af Energimængder, og Instinktet arbejder akkurat med samme bestemte Hastighed, hvad enten Fingrenes Brug er mere eller mindre udvidet, og vil altsaa let komme til at bremse løbske Fingre. Uden derfor at ville forkaste Værdien af en heldig Fingersætning maa jeg paastaa, at her ligger ikke en matematisk Udredning til en Fastsættelse af Præstationen. Og man kan daglig paa vore Arbejdssteder høste den Erfaring, at Sættere, der kun har lært sig til at bruge nogle faa Fingre, klarer deres Præstation lige saa godt som de, der benytter flere. Endelig maa dette Problem jo ses i international Belysning, og hvis Fingersætningen kunde have en saa fremmende Betydning her i Landet, maatte den jo ogsaa have det andre Steder, hvor Præstationen altsaa ikke er større end hos os, tilmed da man i Udlandet paa de fleste Steder arbejder med et Klaviatur, der er tilrettelagt efter Sproget, hvad der jo ikke er Tilfældet her.

En anden Paastand, der skal tjene som Bevis for vor svigtende Pligtudfoldelse, er af den Beskaffenhed, at man vel egentlig ikke burde beskæftige sig med den, men den er blevet fremdraget saa ofte, at jeg lige skal berøre den. Det er Historien om Cigaren i Arbejdstiden og Skrønen om, at vi kan klare vor Præstation saa let, at vi kan tillade os at gaa før Arbejdstidens Opgør.

Hvad angaar Cigaren, saa er det ret minimalt, hvad man i den Retning iagttager. De fleste Sættere, der har Lysten, føler vel, at Forholdene forbyder dem det, og ellers forbyder Principalen det jo i Ly af Brandpolitiloven. Men forøvrigt er der jo mange Principaler, der selv ryger paa deres Arbejdsplads, paa Kontoret; og Journalister, der har deres Gang i vore Arbejdslokaler, saavel som andre Kunder, der kommer der, kan godt tillade sig at staa og ryge en Typograf op i Næsen, — men denne maa blot ikke selv ryge. Forøvrigt ønsker jeg i denne Forbindelse at sige til de Herrer Principaler, at saafremt en Cigar (Cigaret eller Pibe, Skraa, Snus o. s. v.) kan forenes med Forholdene, altsaa præstationsmæssigt, hygiejnisk og brandpolitimæssigt, saa ønsker vi at være saaledes stillet, at det bliver en Sag, vi selv personligt afgør, og som vi ikke kan tillade uvedkommende (heller ikke Arbejdsgiveren) at blande sig i. Saaledes er det ikke nu, men vi maa arbejde hen til at bevare vor personlige Frihed under Ansvar ogsaa paa vore Arbejdspladser.

Skrønen om Maskinsættere, der er saa tidligt færdige, at de kan forlade Arbejdsstedet før Tiden, er saa daarligt underbygget, at den helt burde afvises. Vi skal ikke tale om saadanne Tilfælde, hvor man efter en forceret Afslutning, f. Eks. ved Bladarbejde, maaske i enkelte Tilfælde har kunnet tage sig et Pust før Klokkeslettet var inde, men holde os til de Steder, hvor der arbejdes jævnt Dagen igennem. Her er der ingen, der gaar — eller kan tillade sig at puste — før Arbejdstidens Ophør. Engang for mange Aar siden forlød der om et Tilfælde, hvor nogle Sættere var stukket af i Utide, og maaske har der været endnu ét — jeg ved det ikke, for jeg har aldrig kendt hverken Tilfælde eller Personer under denne Situation — men dette er jo en Ulovlighed, som kan rammes ad organisationsretslig Vej, og man vil vel ikke bygge Paastande eller føre Beviser paa Grundlag af noget, der er sket paa ulovlig Vis.

Man har ogsaa udtalt, at det maaske ikke er de rigtige Folk, der er oplært som Maskinsættere. Der er nu snart et Tusind Maskinsættere i Danmark, og det skulde dog være mærkeligt, om Bogtrykkerne i deres Udvælgelse til Branchen havde taget saa meget fejl, at det skulde helt have været tusind andre, der nu burde have siddet paa Stolen.

Men man har altsaa iagttaget, at Maskinsætteren har kunnet vende sin Interesse fra Klaviaturet i kortere eller længere Øjeblikke — og det maa Maskinsætteren ikke. Hvad man for andre Arbejdere naturligt finder nødvendigt, det er ikke nødvendigt for Maskinsætteren, der arbejder med det mest sansebundne Arbejde, der findes. Der er ikke et Bogstav eller Tegn i Avisen eller Bogen eller Brochuren, ikke et Mellemrum, uden at Sætterens Haand og Aand har maattet fremskaffe det enkeltvis, Minut for Minut, Time for Time Dagen igennem. Og saa kommer Klagerne — over alt muligt og umuligt, som Sætteren ofte slet ingen Indflydelse har paa. Det er ikke blot Forretningen og dens Ledere, der har Ret til Paatale; det er efterhaanden blevet saadan, at Haandsætter og Trykker føler det som en naturlig Ret at foreholde Maskinsætteren det mangelfulde i hans Produktion. Allesammen kan de gaa til Maskinsætteren og klage, medens han ikke har nogensomhelst Adkomst til at gaa den anden Vej.

Man har set en Maskinsætter have en ledig Stund; det har været synbart, hvor det er sket: han kunde altsaa bestille mere. Men i alle de *modsatte* Tilfælde, hvor en Mand maa anspænde sig yderligst for at klare, hvad han skal, dér ser man naturligvis intet. Og mon ikke disse Tilfælde turde være de fleste. Mon man dog ikke skammer sig ved paa saadant Grundlag at støtte Teorier, der kun har til Hensigt at skaffe sig Profit over Menneskelig.

N. Th. Svendsen.

(Fortsættes.)

Typograf-Slang

I Anledning af en Undersøgelse af Dansk Slang fra forskellige Omraader vilde jeg være meget taknemlig for at modtage Oplysninger om Slang-Ord og Slang-Vendinger, som benyttes indenfor Typografernes Kreds. Det er ikke saa meget tekniske Udtryk, jeg beder om, men snarere fornøjelige og rammende Omskrivninger for Personer, Ting, Forhold og Situationer.

Idet jeg paa Forhaand takker for Tilsendelsen er jeg

med Højagtelse

Olaf Holst, Lektor, Emiliekildevej 52, Klampenborg.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Blokade

Trods gentagne Henvendelser har Boghandler *David Christensen*, Kjellerup, der driver en mindre Bogtrykkerivirksomhed, ikke ønsket at underskrive Bogtrykfagets Tarif, og da der ikke i Virksomheden betales tarifmæssig Løn, blokeres den herved for Tilgang af vore Medlemmer.

København, 21. April 1937. *Ths. Pedersen.*

Den nye Ferieordning

Bogtrykfagets Tarif

Tarifens § 3 ang. Ferier bliver efter Forligsmandsforslagets Vedtagelse saalydende:

1. Enhver Arbejder, der har været beskæftiget mindst 1 Aar i samme Forretning, har Ret til en sammenhængende Ferie paa 9 Arbejdsdage med fuld Løn en Gang om Aaret i Tiden fra 1. Maj til 1. Oktober paa den Tid, der er mest belejlig for Forretningen.

2. Enhver Arbejder, der har været beskæftiget i henholdsvis mindst 6, 12, 18, 24, 30, 36, 42 og 48 Uger i samme Forretning (sammenlagt uden Hensyn til eventuelle Afbrydelser), har Ret til henholdsvis 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 8 Dages Ferie. For nyudlærte medregnes sidste Læreaar ved Ferieberegningen.

3. Hvor Forholdene tvinger en Arbejder til at arbejde alle Aarets Dage (bortset fra de store Helligdage), skal der tilstaas den paagældende en Ferie paa 3 Uger, højst fordelt paa 2 Gange, med fuld Løn.

4. Bliver en Arbejder, der har Ret til Ferie, opsagt, før hans Ferie indtræffer, har han dog Krav paa Feriegodtgørelse i Overenstemmelse med ovennævnte Skala.

Ved Afskedigelse i Tiden mellem 1. Oktober og 30. April incl. gives der af Firmaet den paagældende Arbejder et Bevis for hans Beskæftigelses Varighed, siden han sidst holdt Ferie eller siden sidst afvigte 1. Maj. Det heraf flydende Ferietilgodehavende i Henhold til Stk. 2 vil den paagældende Arbejder kunne hæve i Dansk Typograf-Forbund i Tiden mellem 1. Maj og 30. September og skal holde Ferie i Overensstemmelse hermed. Forbundet faar det tilsvarende Beløb i Penge refunderet hos Københavns Bogtrykkerforening.

5. Hvor Forholdene umuliggør, at der holdes Ferie, skal vedkommende Arbejder dog have sin Feriegodtgørelse.

Praktiseringen:

I Anledning af de stedfundne Ændringer er Organisationerne enedes om følgende:

Udbetaling af Ferie*penge* finder kun Sted til Arbejdere, *der staar i Arbejde ved Feriens Indtræden og skal fortsætte efter Ferien.*

I *alle andre* Tilfælde udstedes *Beskæftigelseskort.*

Ferie med Løn:

Enhver Arbejder, som paa et eller andet Tidspunkt i Tiden 1. Maj til 30. September har været beskæftiget mindst 1 Aar i samme Forretning, og som fortsætter efter Ferien, skal have *Ferie med fuld Løn i 9 Dage.*

For kortere Tids Beskæftigelse gives *Ferie* i Henhold til Paragrafens Stk. 2.

Beskæftigelseskort:

Arbejdere, der *afskediges* paa et eller andet Tidspunkt *i hele Aarets Løb*, erholder ved deres Fratræden hos Firmaet hver Gang et autoriseret *Beskæftigelseskort*, der skal udvise, hvor længe den paagældende har været beskæftiget hos Firmaet i sidste Omgang.

Man har fremdeles Lov til *i Ferieperioden* at sige en Arbejder op, samtidig med at han faar Ferie, saaledes at Opsigelsesfristen løber sammen med Ferien, men ogsaa i dette Tilfælde skal Arbejderen have udleveret et *Beskæftigelseskort* i Stedet for Feriepenge.

Med Beskæftigelseskortet henvender Arbejderen sig i Forbundet, hvor han faar udbetalt de Feriepenge, han har til gode, og Forbundet afregner derefter med Københavns Bogtrykkerforening.

Det er derfor nødvendigt, at enhver, der fratræder, sørger for at faa sit Beskæftigelseskort udleveret.

Overgangsbestemmelse:

Hvis et Firma i Tiden indtil 1. Oktober i Aar afskediger en Arbejder, har denne Ret til at kræve udleveret Beskæftigelseskort *ogsaa for Perioder, der ligger før denne Tarifs Ikrafttræden, men efter 1. Maj 1936, og for hvilke han ikke tidligere har faaet Feriegodtgørelse.*

Ovenstaaende Aftale har tarifmæssig Gyldighed og gælder ogsaa for Firmaer udenfor Bogtrykkerforeningen, idet disse blot direkte afregner med Forbundet.

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Den faglige Enhed i Frankrig.

I »Le Peuple«, den franske Landsorganisations Dagblad, erindrer *Jouhaux* med følgende Ord om den for et Aar siden i Toulouse afholdte faglige Enhedskongres:

»Intet vil i Fremtiden være i Stand til at bryde Enheden. Alle — uanset deres ideologiske og aandelige Indstilling paa Begivenhedernes Gang. Uden falsk Beskedenhed kan man sige, at Enheden var en af de bestemmende Faktorer for det Omsving, der indtraadte i Maj 1936. Uden Enheden vilde Begivenhederne i Maanederne Juni og Juli 1936 og Arbejdernes Tilslutning til Fagforeningerne ikke havde taget et saa glat Forløb og vilde have været langt mindre virkningsfuld. Vi havde ikke haft denne vidunderlige Oplevelse — som rigeligt har belønnet os for tidligere Aars Møje — at Arbejderne i alle Fag samlede sig om deres Fagorganisation, besjælet af den fælles Vilje: at søge Vej ud af Elendigheden og solidarisk at bryde enhver Modstand, der hører en svunden Fortid til. De opnaaede Resultater og de nyerhvervede Rettigheder, som er Forløbere for det sociale Demokratis Virkeliggørelse, er et Vidnesbyrd om den genoprettede Enheds Virkekraft. De anviser enhver den Vej, der skal følges: Enheden maa styrkes og navnlig maa man bevidst undgaa alt, hvad der vil være i Stand til at splitte. Det maatte stemples som en Forbrydelse, hvis nogen forsætlig eller uforsætlig gennem mere eller mindre tvetydige Manøvre og illoyal Optræden vilde forsøge at hidse Arbejderne op imod hinanden. Vor Enhed er vort Anliggende, den tilhører os Arbejderførere, thi vi har tilstræbt og beseglet den. Vi har erklæret den for uantastelig, og vi vil holde den fri for enhver Paavirkning udefra. Den er vort højeste Gode. Under dens velgørende Indflydelse har de uvidendes Øjne aabnet sig, den har givet de nølende Mod, alle har forstaaet deres Pligt: at tilslutte sig deres Organisation.

Idag, et Aar efter Genforeningens store Øjeblik, er den ene Million Medlemmer blevet til fem Millioner. Den

franske Landsorganisation er den stærkeste Organisation indenfor den faglige Internationale, den forener det absolutte Flertal af Arbejderne i dette Land. Den har den ubestridte Ret til at tale paa Arbejderklassens Vegne og en Pligt til at handle i dens Navn. Denne Pligt skal være Rettesnoren for vor Handling. For at opfylde denne og opfylde den godt, vil vi vise os vor Opgave voksen. Vi vil tjene Arbejderklassen, og dette betyder tillige, at vi vil tjene hele Landet, i broderligt Samarbejde. Enheden, hvis Fødselsdag vi idag fejrer, maa være et helligt Anliggende for alle Arbejdere. Den, som paa forbryderisk Maade antaster denne, underskriver sin egen Dødsdom.

Et Kar, der er uden Bund

Foranlediget af de stærke Krav fra Landbrugets Side om en Smørordning, der sikrer Landmændene en højere Pris paa Hjemmemarkedet har Folketingsmand *Viggo Nielsen* i »Sydsjællands Social-Demokrat« fremsat nogle fornuftige Betragtninger, hvoraf vi gengiver Slutningen:

» . . . Man kunde vel tænke sig den Mulighed, at der blev taget en Afgift af alle Indtægter over en vis Størrelse, men man er mere tilbøjelig til at tro, at der vilde komme Krav om Afgift paa Margarinen — og hermed er vi inde paa Spørgsmaalets *sociale* Side.

Mange Landmænd gør gældende, at en Forbruger lige saa godt kan betale en forhøjet Pris til Fordel for Landbruget som en forhøjet Pris paa en Industrivare. Det kan jo siges, men der er alligevel en betydelig Forskel. Margarine er et nødvendigt dagligt Næringsmiddel, som en meget stor Part af Forbrugerne — nemlig de med smaa Lønninger — er henvist til at købe. Derimod kan de undvære en Række af Industriens Varer.

Det vil derfor ikke blive nogen let Sag at faa skabt en ny Smørordning, men hertil kommer, at *en saadan Ordning heller ikke kan klare Landbrugets Vanskeligheder.* Gældsproblemet maa samtidig ordnes, og hvis dette skal ordnes paa tilfredsstillende Maade, maa Privatkapitalens Spekulation i den danske Jord hindres. Dette kan kun hindres ved, at der svares Rente til Staten i Stedet for til den private Mand eller Institution. *Her har vi Grundskylden som et Middel.* Og hvis vi samtidig forbød Tinglysning af Gæld ud over de bogførte Værdier i en Ejendom, var der taget et afgørende Skridt henimod sundere Forhold.

Det andet vil i Længden kun være ensbetydende med at pumpe Vand i et Kar, der ikke er Bund i.«

Konfliktsituasjonen i Norge

(Brev fra Oslo.)

Man ventet med stor interesse riksmeglingsmannens forslag til løsning av konflikten i hovedindustriene. Som man på forhånd kunde forutsi var forslaget basert på kompromissets gamle prøvede metode, men man må erkjenne, at vi har set dårligere kompromis fremsatt! Før man begynner å vurdere forslagene må man ta i betraktning prisindeksen, i det sidste år er den steget fra 154 til 161 points, tilsvarende ca. 5 pCt. Også året før viste indekset en lignende stigning, og fremtiden kommer sikkert til å vise, at de, som spår fortsatt stigning, får ret.

Meglingsmannen foreslår lønningene hevet med 8 pCt. eller noe mere. I jernindustrien blir lønningene å forhøie med fra 10 til 13 øre pr. time. Alle akkordpriser forhøies med 8 pCt. I forslaget heter det ennvidere, at arbeiderne skal betales efter dyktighet: »Efter dyktighet og praksis skal den enkelte arbeider betales høiere enn minstelønn.« Omtrent de samme er forbedringerne for de andre fag og industrier, som er interessert i årets aprilopgjør. Forslaget inneholder ennvidere en bestemmelse om eventuell indeksregulering neste år. Men så har også arbeiderna fått sin ferie forhøiet fra nuværende 8—9 dage til 12 arbeidsdager. Dette er naturligvis en stor fordel. Norge står nu høiest av alle land, når det gjelder ferieordning.

Landsorganisasjonens sekretariat har enstemmig besluttet å anbefale forslaget og der pågår avstemning. Svar skal avgis 22. april. Man kan derfor gå ut fra, at der ikke blir noe av konflikten. Papirarbeiderne er også interessert i at det går i orden; i den tariff, man inngikk ifjor, blev man enige om, at hvis lengere ferie innførtes i de fag, som nu er under revisjon, skulde dette også gjenemføres i papirindustrien.

Sjømannsforbundet var ikke representert i sekretariatets møte, her blir der antagelig konflikt, da man ikke kan akseptere meglingsmannens forslag, som innebærer for lang arbeidstid og en dårlig vaktordning. Riksmeglingsmannen har ikke fulgt sin danske kollegas slette eksempel, så her stemmer fagene for sig selv uten noe samrøre.

Oslo, 10. April 1937. *B. F—m.*

En Daglejers Oplevelser

Daglig mødes vi en 27 Stykker for i samlet Trop at høre om *een* Dags Arbejde, de to første naar daarligt at faa Hovedet ind ad Døren før en lille smilende Mand vinker af, og siger: »Der er desværre ikke noget i Dag; men gaa jer en Tur i Kongens Have, Vejret er saa dejligt.« Denne Bemærkning hører vi daglig, men en Dag sker det store, Tonen lyder da: »Kom indenfor i rare Fyre, lad os se paa jer.«

Nu tager Vurderingsmændene fat, i en Krog samles de og ser lidt paa os, den ene siger, skal vi tage ham, den anden trækker paa Skuldrene, det var ham, der glemte et Komma, sidst han var her. Omsider er Vurderingen til Ende og *3* Mand bliver udtaget, de øvrige 24 bedes *venligst* komme igen i Morgen, saa bliver det maaske deres Tur.

Er man blandt de heldige, ser man straks de store Forhold. Det første Syn, der møder os, er en Mand med en Annonce i den ene Haand og et Stykke *Fedte*brød i den anden; Frygten melder sig, mon du kan være med i det Tempo? Frygten er ikke ubegrundet, pludselig lyder et Brøl: »Hvad F.... staar De og glor paa Mand, har De ikke noget at bestille?« Det er Husets strenge Leder, som nærmest fungerer som Opsynsmand; thi med Hensyn til det faglige, er det lidet bevendt. Spørger man f. Eks. denne Leder til Raads ang. et Stykke Arbejde, faar man Svaret »Det skal være, ja, det kan De vel for F.... selv finde ud af, De er vel Typograf.«

Ferietiden nærmer sig og man haaber paa en Ferietjans, men pludselig dukker der en Mand op, som har været i Amerika, han bliver omg. antaget til *særlig betroet Arbejde*, man haaber stadig, at nu maa det snart være din Tur, men en af Husets Petit-Faktorer har været durkdreven og sendt sin Søn til Tyskland for at lære Maskinsætning, og da denne haabefulde Pode vender tilbage, anser Firmaet ham for særlig

egnet til at udføre Arbejde i Haandsætteriet med Motiveringen: »Der er kostet saa meget paa hans Uddannelse, saa han skal frem.«

En særlig Glæde, som vi mindes med Taknemlighed, beredte Huset os sidste Sommer, idet vi alle uden Undtagelse blev inviteret til Oxford-Stævne i Nordsjælland, men for os Daglejere var det *ikke* noget Nyt, at høre: »*De sidste* skal blive de første.« *Nr. 0.*

Afstemnings-Resultat

Ved den Dags Dato foretagne Stemmeoptælling vedr. Valg til Københavns Afdelings Styrelse konstateredes følgende Stemmetal:

Sætterafdelingen: Ernst Berg 799, *Axel Jensen* 488, *Sv. Johansen* 622, *K. A. Jørgensen* 820, *Sven Madsen* 317, *Fr. Mehr* 828, *E. Nilsson* 474, *S. V. Rasmussen* 573, Georg Andersen 217, C. J. Dreyer 345, G. Gudmundsen 217, Jens Hansen 219, Paul P. Petersen 511, Ove Leth Rasmussen 284, N. Th. Svendsen 548, V. Willadsen 403.

Trykkerafdelingen: Axel Jensen 275, *Aage Zuschlag* 330, Rud. Calberg 161, *Sv. Aage Larsen* 302.

Kvindeafdelingen: Magda Gjede 214, *Ella Nielsen* 141, Antonie Lundholm Johansen 92, Paula Nielsen 48, Inger Sundstrøm 80.

De kursiverede Navne er de valgtes.

Der var afgivet: i *Sætterafdelingen* 1427 St., deraf 53 blanke og ugyldige; i *Trykkerafdelingen* 567 St., deraf 14 blanke og ugyldige; i *Kvindeafdelingen* 337 St., deraf 17 blanke og ugyldige.

København, den 20. April 1937.

W. Andersen. G. Brandrup. H. Zeller. Kaj Jensen.
Aage Zuschlag. Rich. C. Steffensen. Anna Hansen.
Selma Piculell.

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

Start af en Fællesklub

Igennem længere Tid har der været Drøftelser indenfor Virksomhederne Nutidstrykkeriets og Standard Forlagets Bogbinderi's tekniske Personale om Start af en Fællesklub for Personalet.

Søndag den 21. Marts gik man til Dannelsen af Klubben. Det stiftende Møde blev holdt i »Patricia«, Fælledvej. Formanden for den hidtilværende Bogbinderklub, *Wasmann*, bød velkommen, og Dirigenten, *Rudolf Calberg*, gav Ordet til Oplysningssekretæren for Dansk Typograf-Forbund, *Svend Johansen*, der kort skitserede en Fællesklubs Betydning og Opgaver, paapegede, hvordan Fagforeningerne jo netop var opstaaet ved den Trang, som Arbejderne paa Arbejdspladserne havde følt til at slutte sig sammen for at kæmpe samlet for bedre Kaar.

Derefter fik Formanden for Bogbindernes Fagforening, *Ole Jespersen*, Ordet, han udtalte som sit Haab, at Klubben maatte faa en god Trivsel, haabede, at det maatte komme til, at Fagforeningen tog Spørgsmaalet om et snævrere Samarbejde op.

Derpaa oplæstes Lovene, som blev enstemmigt vedtaget.

Efter at man havde udbragt et Leve for den nye Klub, rullede *Svend Johansen* Offset-Filmen og en underholdende Film, hvorpaa Klubben var Vært ved et fælles Kaffebord.

John.

Spanien —

Den spanske Republik har været Genstand for en europæisk Sammensværgelse, og takket være denne Kendsgerning er Kampen blevet endnu haardere og frygteligere for den spanske Nation. Den danske Arbejderbevægelses Indsats i dette Verdensspil kan kun blive den at yde al mulig Hjælp til de ulykkelige. Fortvivlede henvender vore spanske Kammerater sig til Verdens Arbejdere, til alle rettænkende Samfundsborgere med en Bøn om Hjælp.

Giv os derfor nu en Haandsrækning. Vær med i Indsamlingen. Hvor beskedent Dit Bidrag end maatte være, har det dog en stor og smuk Mission. Lad ikke de fortvivledes Appel til den danske Befolkning lyde forgæves.

Spanien lider Nød
Du kan hjælpe
Køb Matteotti-Fondens Spaniens-Mærke

Alle Tillidsmænd paa Arbejdspladserne har Mærker á 25 Øre.
I Aften faar Du Løn. Køb et Mærke eller flere!

GENERALFORSAMLINGER

Københavns Trykkerafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 6. April 1937. Formanden, *Lundin*, mindedes de i Aarets Løb afdøde Trykkere. — *Robert Jensen* valgtes til Dirigent, *Johs. Larsen* til Sekretær. — I en kort Beretning omtalte Formanden en Del af Aarets Sager: Spørgsmaalet om Pasning af Amilin-Presser, som var afgjort af Voldgiftsretten efter vor Paastand. Ordningen var ligeledes gennemført i Provinsen. En Tillidsmandssag, som vi havde vundet ved Voldgiftsretten med en Erstatning paa 800 Kr. til den afskedigede Tillidsmand (Mathiasen). Omtalte dernæst vort Kursus-Arbejde. Det var ikke lykkedes at gennemføre et Toturpresse-Kursus. Men et Farvelære-Kursus havde været afholdt hos Drubin med god Tilslutning (ca. 75 Deltagere). Der forestod et Besøg hos Sadolin & Holmblad, som formodentlig strakte sig ogsaa til Firmaets Fabrik i Køge. — Vor Stiftelsesfest havde været en ualmindelig smuk og kammeratlig Sammenkomst. Burde kunne gentages, omend i mindre Stil. Og saa har vi nylig haft et fornøjeligt

Besøg af Kolleger fra Malmø. Mest betydningsfuldt er imidlertid Tarifsituationen, hvor vi nu staar foran Strejken. Vi fik et efter min Mening antageligt Forhandlingsresultat, som Medlemmerne imidlertid forkastede. *Carl Johan Christensen* omtalte sine Indtryk af Forholdene i Faget og paa Arbejdspladser. Fandt Forholdene forringede og vanskelige og mente, en stærk Støtte fra Organisationen kunde bøde noget derpaa. I disse Betragtninger støttedes han af *Svend A. Larsen* og *Chr. Petersen*, som krævede Trykkerrepræsentanter med i Behandlingen af Trykkerspørgsmaal. Sidstnævnte henstillede til Styrelsen at dublere vore Kursus af Hensyn til Kolleger paa Skift. *Johs. Larsen* omtalte Tarifsituationen og oplyste, at han ikke havde stemt for 2. Strejkevarsel. Dels var en Strejkes naturlige Forudsætning ikke til Stede: Muligheden af at tiltvinge sig mere. Dels havde Afdelingsformanden ikke respekteret Medlemmernes Forkastelse af Forslaget og ændret sin Indstilling. Ogsaa det forringede vore Muligheder. Og dernæst havde Sammenkædnings-Loven gjort Udsigterne for vort Fag i en stor Overenskomstsituation haabløse. I Debatten deltog iøvrigt følgende: *Carl Petersen, Aage Zuschlag, Børge Jacobsen, Rud. Calberg, Axel Jensen, Karl Schmidt, Tverskou, Hugo Knudsen, Karl Poulsen* samt *Formanden*. En Overarbejdssag mod Bianco Luno, der var sluttet med en Bod til os, indgik ogsaa i Debatten. I Tilslutning til de Krav, der af forskellige Talere var rejst med Hensyn til Behandlingen af specielle Trykkersager, stillede *Svend Aage Larsen* følgende Forslag: Generalforsamlingen i Trykkerforeningen vedtager følgende Resolution:

»Generalforsamlingen forlanger, at Sager, der vedrører Trykkere, undersøges af de af Trykkerne valgte Styrelsesmedlemmer til Godkendelse i den samlede Styrelse.«

Denne Resolution vedtoges med 2 Stemmer imod. Beretningen godkendtes enstemmigt. — *Regnskabet* fremlagdes af *Lundin*, der besvarede et Spørgsmaal fra Kollega *Husum*, hvorefter Regnskabet enstemmigt godkendtes. — Ved Opstilling til Valg til Styrelsen foreslog Chr. Petersen at genvælge *Aage Zuschlag* og nyvælge *Svend Aage Larsen*. Karl Schmidt anbefalede at genvælge *Axel Jensen*. Oluf Hansen foreslog *Rud. Calberg*. — *Axel Jensen* aflagde Beretning fra Brændselsforretningen, *Børge Jacobsen* fra »Social-Demokraten« og *Lundin* (paa den sygemeldte Hans Olsens Vegne) fra Bryggeriet »Stjernen«. Samtlige Kontrahenters Beretninger godkendtes og Genvalg fandt Sted. — Under Eventuelt førtes ingen Debat. — Generalforsamlingen hævet.

— — —

Trykkernes Begravelseskasse afholdt Generalforsamling umiddelbart efter, hvor man enstemmigt godkendte Formandens Beretning, Kassererens Regnskab og genvalgte Styrelse og Revisor. *Johs. Larsen.*

STYRELSESMØDER

Københavns Afdeling

22. Februar. Uoverensstemmelsen med Firmaet Schouw & Co. har været til resultatløs Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen; Sagen gaar nu til Den faste Voldgiftsret. — I et mindre Firma var en ung Trykker gennem henved et Aar bleven betalt med 3,75 Kr. for lidt pr. Uge (Apparattillæg); da Trykkeren forlængst af en Kollega var bleven gjort opmærksom paa, at der »vist var noget der«, men intet havde foretaget sig, gaar hele Efterbetalingsbeløbet, halvandet Hundrede Kroner, i Den særlige Fond. — Med Dagblad var forhandlet om forskellige Uoverensstemmelser; Personale og Hus skulde herefter se at tale sig tilrette om Tingene. — Ved Mægling hos »Nutidstrykkeriet« var der blevet truffet Aftale om Ferieanciennitet for det Personale, der havde været beskæftiget hos Erik Jeppesen & Co., ligesom der var truffet en Aftale vedrørende de af Firmaet fra Erik Jeppesen & Co. overtagne Lærlinge. — Dispensation gaves vedrørende Frokostpausens Længde for et Par Personer i Dagblad. — Firma havde antaget en Trykkerlærling, men da Gennemsnitskvotienten af Svende ikke var tilstrækkelig, var Lærlingen atter fjernet. — Afskedigelsessag refereredes. — Overarbejde i stort Firma var paatalt og 3 Arbejdere antaget i Stedet. — Afskedigelsessag refereredes. — Den af det svenske Forbund ønskede Udveksling af to Trykkere var bragt i Orden; det gensidige Ophold vilde blive tre Maaneder. — Klage fra Personale over en Kollegas ukollegiale Optræden var behandlet og Advarsel givet vedkommende. — Personale har givet en Kollega en alvorlig Misbilligelse for ukollegial Optræden. — Foreningen til trængende Skolebørns Beklædning bevilgedes 25 Kr. — Det vedtoges at tegne yderligere to Aktier à 250 Kr. i »Arako«. — Til Dansk Arbejder-Idræts Københavns-Afdeling bevilgedes 100 Kr. — Refereredes Henvendelser til et Par Firmaer vedrørende Tiltrædelse af Tarifen. — Sager angaaende Ekstrahjælp behandledes. — Til Generalforsamlingen forelaa fra et Medlem Forslag om at bevilge 1000 Kr. til Matteottifondens Spaniens-Indsamling; Styrelsen vil ikke modsætte sig Bevillingen. — Derefter holdtes Fællesmøde med Tarifkommissionen. — Mødet hævet.

Sparsommelighed eller hvad?

Fra Oplysningsforbundet er der til samtlige Afdelinger udsendt en Indbydelse til et 8-Dages Kursus for Forbundets Tillidsmænd (Kasserere) paa Roskilde Højskole, og efter det foreløbige Program at dømme er det lige, hvad der har manglet i mange Aar.

Der er kun en Fejl ved det hele, og det er, at der ikke ydes Arbejdstab under Opholdet. De større Afdelinger har ingen Vanskeligheder ved at sende en Mand af Sted; men de smaa Afdelinger, som stadig kører paa Pumperne, kan ikke afse et Beløb til dette Formaal, og skal Ferien bruges, vil det sige, at der kun er 3 Dage tilbage til at holde Ferie sammen med Familien. En saadan Smaalighed kan Forbundet ikke være bekendt; det er dog ikke store Beløb det drejer sig om. Der kommer jo lige saa mange arbejdsløse i Arbejde, som der deltager i Kursuset, og det vil sige, at der spares lige saa mange Ugers Understøttelse og ydes Kontingenter samtidig.

Det kan naas endnu at lave det om, og bliver det ikke det, er jeg bange for, at mange af de smaa Afdelingers Repræsentanter maa blive hjemme.

C. F. Jensen, Sønderborg.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

25-Aars Jubilæum kan Lørdag den 1. Maj fejres af Trykker *H. Nemmøe*, Lolland-Falsters Stiftstidende, Nykøbing F. Nemmøe, der udlærtes samme Sted, har arbejdet i Maribo, Odense, København og Roskilde. Den 3. Januar 1918 vendte han tilbage til sit gamle Lærested. Igennem mange Aar har Hjalle, som vi Trykkere kalder ham, været et aktivt Medlem i vort Organisationsliv og sidder da ogsaa i vor Afdelings Styrelse, ligesom han indenfor Trykkerstanden er et virksomt Medlem. Naar dertil kommer, at Hjalle i faglig Henseende altid er brav og hjælpsom, vil man forstaa, at det er en god Kollega, der den 1. Maj fejrer 25 Aars Dagen i vort Forbund. Til Lykke, Hjalle! *W.*

Hvorhen til Sommer? En Rejse, der sikkert vil have Interesse for mange af Forbundets Medlemmer, arrangeres, som averteret i sidste Numer, til Sommer af Dansk-Russisk Turistbureau. — Gennem Aarene har mange gjort sig til Tradition at tilbringe Ferien paa Rejse i Udlandet. Der har i de senere Aar været arrangeret mange Rejser til Sovjet-Unionen. De har alle været vellykkede, og ogsaa nogle af vore Kolleger har deltaget i disse Rejser. I Aar laves der en Tur udelukkende for de grafiske Arbejdere. Den arrangeres som kombineret Studie- og Turistrejse med Besøg i grafiske Anstalter, bl. a. Bladet »Pravda«s Trykkeri. Den grafiske Fagforening i Sovjet-Unionen er Værter for Deltagerne, og vore Kolleger derovre vil sørge for, at alt, hvad Tiden tillader,

bliver set, saavel hvad der har faglig Interesse som turistmæssig. Endvidere naturligvis en Række Besøg paa sociale og kulturelle Institutioner. Turen startes i København den 18. Juni Kl. 5.25 og der tilbringes 7 hele Dage i Leningrad og Moskva. Man er tilbage igen i København 29. Juni Kl. 24. Turen koster ialt Kr. 315,00 Tur/Retur København. Indmeldelser senest 4. Juni i S. U. V.s Lokaler, Herluf Trollesgade 25, København K.

Samme Steds vises Tirsdag den 27. April Smalfilm og alle Spørgsmaal vedrørende Rejsen besvares. Der er gratis Adgang.

Lokalafdelingernes Styrelser gøres herved opmærksom paa, at det er *paa Mandag*, Svaret ang. Tillidsmandskursuset paa Roskilde Højskole i Dagene 6.—12. Juni skal være Oplysningssekretæren ihænde.

Grafisk Teknik udgives *kun* gratis til Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund. — Andre (Kontorfolk, Bogtrykkere, Faktorer) bør henvises til at abonnere for den meget billige Pris *3 Kr. aarlig.* — Abonnement kan bestilles paa Telefon 13,765.

For sent indkomne Stemmesedler: Dansk Emballage-Industri, B. Nielsen, Størvold, Lassen & Stiedl, Myrdal samt 12 Stemmesedler fra Hoffensberg, (hvorfra der iøvrigt rettidigt var indgaaet Stemmesedler).

Skriftstøberne. En Indsender spørger, om Skriftstøberne ikke er glemt nævnet blandt de Grupper, der skal have en Krone i Lønforhøjelse. Da Skriftstøberne er omfattet af Tarifens Afsnit V, og da dette udtrykkeligt i Forklaringen her i Bladet er angivet som et af de Afsnit, til hvilket der gives 1 Krone — eller mere —, kan der ikke være Tvivl om, at Skriftstøbere (saavel som ogsaa Galvanoplastikere) skal have Kronen.

Gutenberg-Korets Koncert 1. Maj byder Dem som sædvanlig noget af det bedste og samtidig noget helt nyt nemlig Operaens nye Tenor Egon Clemmensen. Program og Billetter er udsendt, samt Lykkesedler à 10 Øre med gode Genvinster og Tanken om at støtte Koret.

FORRETNINGSUDVALGSMØDER

14. April 1937.

Til Forslaget om Udvidelse af Understøttelsen til gamle Medlemmer er fremkommet Ændringsforslag. Behandles paa førstkommende Forbundsstyrelsesmøde.

— Slagelse Lokalafdeling indstiller et Medlem til Karantæne. Skrivelse afsendes.

— Hillerød Afdelings Styrelse indstiller et Medlem til Karantæne. Der gives en Advarsel.

— Landssammenslutningen af Maskinsættere fremsender Resolution. Til Efterretning.

— Norsk Centralforening for Boktrykkere sender Skrivelse om skandinavisk Konference. Forslag om Afholdelse 10. og 11. Maj akcepteres.

— Forbundsstyrelsen indkaldes til Møde i Forbindelse med De samv. Fagforbunds Generalforsamling.

— Oplysningssekretæren skitserede Plan for Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole. Til Efterretning.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne Januar Kvartals Regnskaber:

14. April: Skanderborg pr. Bl. 197,80; 15. April: Rønne 668,51; 17. April: Horsens pr. Bl. 176,50, Kalundborg pr. Bl. 200,00, Kt. 151,45, ialt 351,45; 19. April: Aabenraa pr. Bl. 98,15, Frederikshavn pr. Bl. 475,00, Haslev 77,95, Holbæk pr. Bl. 359,40, Kolding pr. Bl. 588,65, Nykøbing F. pr. Bl. 500,00, Kt. 531,85, ialt 1031,85, Randers pr. Bl. 1229,51, Rudkøbing pr. Bl. 400,00, Kt. 388,35, ialt 788,35, Silkeborg pr. Bl. 406,80, Svendborg pr. Bl. 400,00, Kt. 325,26, ialt 725,26, Viborg pr. Bl. 281,70, Kt. 500,00, ialt 781,70; 20. April: Assens pr. Bl. 30,65, Kt. 561,00, ialt 591,65, Haderslev 509,20, Hillerød 1913,55, Lyngby pr. Bl. 325,00, Maribo 198,30, Nakskov 150,00, Thisted pr. Bl. 200,00, Kt. 552,42, ialt 752,42, Odder pr. Bl. 395,90.

København, den 20. April 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

14. April: Skanderborg 897,80; 17. April: Horsens i St. f. Jan. Kv. Oversk. 176,50, Kalundborg i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 200,00; 19. April: Aabenraa i St. f. Jan. Kv. Oversk. 98,15, Frederikshavn i St. f. Jan. Kv. Oversk. 475,00, Holbæk i St. f. Jan. Kv. Oversk. 359,40, Kolding i St. f. Jan. Kv. Oversk. 588,65, Nykøbing F. i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 500,00, Randers i St. f. Jan. Kv. Oversk. 1229,51, Rudkøbing i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 400,00, Silkeborg i St. f. Jan. Kv. Oversk. 406,80, Svendborg i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 400,00, Viborg i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 281.70, Helsingør 600,00, Varde 600,00; 20. April: Assens i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 30,65, Lyngby i St. f. Jan. Kv. Oversk. 325,00, Thisted i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 200,00, Middelfart 200,00, Næstved 500,00, Struer 300,00, Odder i St. f. Jan. Kv. Oversk. 395,90.

København, den 20. April 1937. *Forretningsudvalget.*

Flyttet Lokalformand.

Helsingør: Lokalformanden i Helsingør er flyttet til Kongevej 20, 1.

Nye Medlemmer.

København: Sætter Carlo Børge Rugh, udl. 2. 4. 37 hos Saabye & Christensen (arb. s. St.), Paal. Anna Lise Petersen, udl. 17. 4. 37 hos Mayland (arb. s. St.), Hj.arb. Kaj Th. Madsen (Egm. H. Petersen).

Aalborg: Sætter Alfred Rud. Lauritzen, ud. 13. 4. 37 i Aalborg Stiftstid. Nakskov: Sætter Niels Henrik Clausen Gad, udl. 1. 4. 37 i Vestl. Avis. Odense: Trykker Knud Flemming Jørgensen, udl. 16. 4. 37 i Andelsbogtr. Ringsted: Sætter Gunner Rasmussen, udl. 1. 4. 37 i Venstr. Folkebl., Sorø. Rudkøbing: Sætter Kaj Jensen, udl. 11. 4. 37 hos Chr. Rasmussen. Sønderborg: Sætter Carl Severin, udl. 4. 4. 27 hos J. Otzen, (tidl. Medl.). Tønder: Paal. Marie B. Tønnesen. Vejle: Paal. Petra Hansen.

Tiltraadte.

København: 233 Kjeld Duelund fra Lyngby (arbl.), 3697 Frode Foldager fra Ringsted (Militær), 7320 R. Christensen fra Slagelse (Hellstrøm), 6566 Poul Egetoft fra Odense (Vald. Petersen), 7095 Robert Jensen fra Rejse (arbl.), 3125 Willy Petersen fra Roskilde (W. Sørensen), 3234 Poul Madsen fra Ribe (arbl.), 6317 Carl Carlsen fra Aabenraa (H. P. Hansen).

Aarhus: 3561 Børge Holgaard (Viby Papirvarefabrik), Poul Børge Solberg (overfl. fra Bogbinderforb.), P. C. Møller Christensen (overfl. fra Bogbinderforb.), 5804 Alfred Nielsen (arbl.). Esbjerg: 7093 Evald Jensen (Rosendahl), 7018 Holger Lund (arbl.). Hillerød: Volmer Lauritzen (overfl. fra Handels- og Kontormedhj.). Kolding: 7018 Holger Lund (Centraltr. Vejen). Køge: 7202 Sv. Aa. Hoppe (arbl.). Ringsted: 7764 Frede Viggo Petersen (Venstres Folkeblad). Roskilde: 5307 Kai Rosenbech (Bogtr. Jensen, Glostrup). Stege: 5431 Jens Jensen (arbl.). Vejle: 6373 Oskar Hørmann (Axelsen, Hedensted).

Fratraadte.

København: 3692 Holger Thyring paa Rejse, 1281 Jens Jørgensen paa Rejse, 3237 Vald. Kany paa Rejse, 5444 Karl Richert paa Rejse, 5431 Jens Jensen til Stege, 5318 N. Mogensen paa Rejse.

E. L. SERVICE Hurtig Udrykning Dag og Nat.
ERIK LEVISON'S
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 5 Ledninger.
NATTELEFON NORA 6010.

Aarhus: 5451 Viggo Hansen paa Rejse. Herning: 5804 Alfred Nielsen til Aarhus (arbl.). Kolding: 7018 Holger Lund til Brørup (arbl.). Odense: 5830 Axel Jensen til Ribe (arbl.). Ringsted: 3697 Frode Foldager til København (Militær). Roskilde: 3125 Willy Petersen til København i Pl. Silkeborg: 6373 Oskar Hørmann til Vejle (Hedensted Bogtr.). Vejle: 3561 Børge Holgaard til Aarhus i Pl.

Udmeldte.

København: 2886 E. Christiansen (fratraadt Faget), 4093 Westy Ejlund (fratraadt Faget).

Slagelse: 4996 Ketty Andersen (fratraadt Faget).

Udslettet.

Køge: 7809 Werner Andersen (forsvunden).

Annulleret Udslettelse.

København: 79 Holger Kørner (Forlagstrykkeriet).

Udslettet paa Grund af Restance.

Hillerød: 7155 Vestring Andersen.

Døde.

København: 1119 Johan Andersens Hustru, Karen, 8171 Frederikke Benzin.

Odense: 3309 Vald. Kronvang.

KLUB-ANNONCER

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ordinær Generalforsamling
Lørdag den 1. Maj Kl. 20 pr. i Evaldsgade 3
med følgende Dagsorden:

1. Protokol. 2. Beretning. 3. Regnskab.
4. Valg af Bestyrelse. 5. Eventuelt.

Gutenberg-Koret

Koncert og Bal

Lørdag 1. Maj Kl. 20—3
Moltkes Palæ, Dr. Tværgade 2

Den straalende Operettesangerinde
Annie Jessen

Operaens nye Tenor
Egon Clemmensen

Zigeunerhallens morsomne
Ellen Løjmar

Sid Merrimanns Orkester

Billetter til Koncerten à Kr. 1.00 faas hos Korets Medlemmer og paa Typograf-Forbundets Kontor, Evaldsgade 3.

ANNONCER

Ung Akcidenssætter,

selvstændigt og hurtigt arbejdende, moderne indstillet, søger Plads. Billet mrkt. »68« modtager Ekspeditionskontoret.

Uddannelse til Stereotypør.

Sætter-Trykker, 22 Aar, søger Stilling for at uddannes som Stereotypør. Billet mrkt. »67« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker,

der er kendt med Universal- og Rotary-Apparater, fortrolig med Farve- og Illustrationsarbejde, kan faa Plads i

A. Rasmussens Bogtrykkeri, Ringkøbing.

Montør C. A. Andersen,

p. t. Gravene 9², Odense.

Sættemaskiner, elektriske Smelteapparater, Reparationer og Eftersyn. Indhent Tilbud paa Flytning af Sættemaskiner.

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 ², Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 17 KØBENHAVN DEN 30. APRIL 1937 64. AARGANG

Hvad er der i Vejen?

Nogle Betragtninger angaaende Maskinsætterspørgsmaalet.

II.

(Sidste Artikel.)

Saa er der Spørgsmaalet om Indførelse af Akkord ved Sættemaskinen. Det er et Spørgsmaal, som det er uhyre vanskeligt at beskæftige sig med, fordi det ikke blot er af teknisk, men ogsaa af psykologisk Art. Man har jo haft — og har enkelte Steder endnu — Beregning for Haandsættere, og det har endda været hævdet, at det er den mest retfærdige Aflønningsmaade. Man har Akkord indenfor en Mængde andre Fag, blandt andre det os nærstaaende Bogbinderfag. Hvorfor kan man saa ikke indføre Akkord paa Sættemaskine?

Besvarelsen er vanskelig. Men lad mig prøve paa det. Hvorfor kan man ikke bruge Briller Nummer tre, naar ens Syn er indstillet paa Nul? Der er maaske ikke en Maskine i Verden, der er saa nært knyttet til og betinget af menneskelig Aand og Snille som Sættemaskinen. Man kan ikke bare sætte den i Gang, og saa arbejder den under Tilsyn; der kan paa denne Maade højst fremskaffes noget Streg- eller Blindmateriale. Paa Grund af denne nære Forbindelse mellem Menneske og Maskine vilde Maskinsætning under disse Forhold ikke blive Arbejde, men Sport. Og Sport er sundt, saa længe den dyrkes i Frihed og under Regelmæssighed, men kommer den ind under Tvang, vil den blive Galejerne om igen. Vi har skabt os en Overenskomst for at beskytte vore Arbejdsforhold, vi har gjort vor Indflydelse gældende til Fordel for Indførelse af hygiejniske og Tilsyns-Forhold paa Arbejdspladserne og saa videre, og vi gaar derfor ikke med til at annullere disse kulturelle Fremskridt og indlade os paa farlige Eksperimenter. Akkord paa Sættemaskine er Unatur, thi et Arbejde, hvor Sansernes Brug er saa nært knyttet til Maskinens Funktion som her, vilde medføre en Opflammen hos Individet, der vil drive de bedste og de sletteste Egenskaber hos dette sammen i ét Favntag og udmarve dets Kraft til Fordel for en skidden Pengesum.

Saa kommer vi til de rent praktiske Forhold i Forbindelse med Akkorden. At Sætteren maatte lære at forstaa sin Tarif og efterleve den paa en helt anden Maade end nu, hvor han aldrig faar de Godtgørelser, han har Krav paa, er en Selvfølge. Men Udregninger og Bogholderi vilde for det første stjæle en Del af den Tid, han nu kan anvende til mere produktivt Arbejde, og dernæst vilde den daglige eller ugentlige Regning, som han skal tilstille sin Principal, blive Anledning til en evig Strid mellem de to og ganske umuliggøre et godt Arbejdsforhold, i alt Fald, hvis Sætteren kræver sig sit Arbejde betalt efter en nøje Vurdering. Gør han ikke det, kan han maaske holde Stillingen, indtil der paa Skuepladsen viser sig en Kollega, der er villig til af Hensyn til Beskæftigelsesmuligheden at fortolke Tarifen billigere end den anden; og saa er det ikke længere blot en Strid mellem Principal og Arbejder; saa bliver det til en Strid, en Kappestrid, mellem Arbejder og Arbejder: den, der arbejder billigst, det vil sige: den, der ved Regnskabsopgørelsen bedst formaar at lade Tarifen sove, han beholder Pladsen paa den andens Bekostning, for Herregud, man skal jo leve, og Konkurrencen er haard, som Livet er haardt mod de fleste. Vort Fag er ikke et Bygningsfag, hvor en Arbejder uden Fortolkning kan maale sin Præstation op i Meter i anden og tredje. Og vi har Erfaring for, at paa de Steder, hvor man har forsøgt sig med Akkorden, har man maattet forlade den igen.

Vi har ikke opbygget vor Organisation for at skabe Stridspunkter indendørs, men for at afværge dem. »Det er Hensynet til de smaa Bogtrykkere«, er det blevet fortalt os, de ønsker Akkord. Jeg vil gerne tro det. Vi har i Forvejen Maskinsatsfabrikerne; de kunde i deres Idé være lige saa sunde Foretagender som Bogtrykkerierne, men de har skabt Muligheder for en Driftsmaade, der ikke er til Fagets Gavn, heller ikke til Bogtrykkernes, og nu vilde man give de mindre Trykkerier Adgang til at udvide en Arbejdsform, der ukontrollabel fører videre mod Ophævelse af overenskomstmæssige Aftaler. Vi véd meget vel, hvorledes der købes og sælges Principaler og Arbejdere imellem paa mange saadanne Steder, thi »hvem staar imod, og hvem siger nej«. Smaabogtrykkeren véd, hvad han er gaaet ind til, da han begyndte paa selvstændig Virksomhed; han har Lov at udnytte sin egen Arbejdskraft i den Udstrækning, han vil og kan, og han kan i mange Tilfælde supplere denne Ydelse med ikke-faguddannet Arbejdskraft, men han maa ikke forlange, at Organisationen, der er Arbejdernes nødtvungne Værn, skal ofre sine Interesser til Fordel for ham.

Endelig en sidste, men ikke uvæsentlig Ting, naar der er Tale om Akkord paa Sættemaskine, — det er Materiellets Behandling og Bevarelse. »Det kan man lade os om«, vil Bogtrykkerne svare, som de har svaret saa tit. Ja, men selv om vi kunde det, hører Omtalen nu alligevel med i saa almene Betragtninger som disse. Selv om det elektriske Smeltesystem har hjulpet meget med Hensyn til Beskyttelse af Matricerne, kan de dog ikke uafbrudt staa for en vildsom Kørsel, og Hastigheden vil desuden i høj Grad komme til at gaa ud over Matricelegemerne. Den stærke Overhedning af alt Godset omkring Støbemekanismen bringer dette ud af Plan og kræver stadige Reparationer og Fornyelser. »Det kan vi lade Bogtrykkerne om«, mener man, men det kan vi slet ikke; thi det er os, der skal arbejde med det samme Materiel

samtidig med eller efter, at Defektionen er sket, og saavel vor Fysik som vor Produktion vil lide derved.

Merpræstation og Akkord er Børn af samme Kuld; de er fødte Psykopater. Vi er ikke alle lige hurtige, vi er heller ikke alle lige udviklede paa de forskellige Felter, der kan forekomme indenfor vor Faggruppe. Men her har vort Fag jo i Modsætning til saa mange andre givet Lejlighed til Aflønning efter Kvalifikationer. I Maskinsættertarifen anføres endda, at det personlige Tillæg kan dække Merpræstationer; jeg vil dog nærmest være tilbøjelig til at opfatte denne Bestemmelse som forstaaet og anbragt under Hensyntagen til den skønsmæssige Vurdering af Arbejde med vanskelig Tarifering. At man paa sine Steder er gaaet med til en maskeret Akkord ved at træffe Aftale om en højere Præstation til en højere Løn, er et Forhold, vi som Organisation kun kan fordømme. Akkordsystemets Værdi er relativ; der er sikkert mangfoldige Arbejdsomraader, hvor Akkord er sundt og rimeligt; hos os vilde det virke i høj Grad usundt og urimeligt.

Der er saaledes intet statistisk Grundlag for Kravet om Merpræstation, og om et saadant Grundlag en Gang kan skaffes tilveje, er der ingen der véd. Saalænge Sættemaskinens Funktion foregaar som nu ved Anslag paa et Tastbord og med det stærke Krav til alle Sansers Brug, sker det ikke. Det er ikke vi københavnske Satan'er, der ikke vil, men det er Alverdens Sættemaskinslaver, der ikke kan. Og man gør det endda stadig vanskeligere for os at betjene Mekanismen gennem alt det Paahæng, man overlæsser den med. Skulde den Dag komme, da man kan sætte mere andre Steder, saa kan *vi* ogsaa gøre det, thi saa er vort Arbejdsmiddel undergaaet saadanne Forandringer, at en Forhøjelse er muliggjort, men hvis noget saadant en Gang sker, bliver der saa at tage Hensyn til vore hjemmestrikkede Forhold set i Sammenhæng med den store Verden, thi hvad man formaar under en rationel Drift i store Virksomheder, maa naturligvis give et kvantitativt ringere Resultat, hvor man som hos os er henvist til Smaadrift. Af denne Grund nødsagedes vi ogsaa til ved de sidste Tarifforhandlinger at stille Krav om en vis Minimumstid ved det samme Arbejde for at have Præstationspligt, idet de idelige Afbrydelser umuliggør rationel Sætning.

Den bundne Præstation er et farligt Stof at omgaas. Der burde maaske aldrig have været nævnt Tal i Forbindelse med Sættemaskinen, thi denne Maskines Ydelse er en menneskelig Ydelse og ikke en maskinel i Modsætning til for Eksempel Gravkoen og Brolægningsjomfruen. En Sætter kan maaske sætte noget mere end 6000 Bogstaver i en Time, ja pr. Dag eller for en Tid, men derfor kan han ikke sætte det gennemsnitlig under sit Arbejde. Og andre Sættere, mange andre Sættere, kan maaske gøre det samme, men de kan ikke alle tilsammen gøre det under ét. Enhver Aandsanalytiker, selv i det smaa, er klar over, hvor djævelsk et saadant System vilde virke.

Vor Branche vil ikke være den Pukkel, hvorpaa hele Faget tamper. Vi forlanger at faa Lov til at udføre vort Arbejde under naturlige Vilkaar og med naturlige Rettigheder, saaledes som alle andre Brancher har Krav paa at virke. En Sættemaskine *behøver* ikke at være et Torturredskab, den kan fremstille et udmærket Produkt foruden, og saa vil vi heller ikke finde os i, at den gøres til det. Maskinsætterne har en Gang rejst sig til Samling om de Interesser, vi da mente at maatte kæmpe for, og vi kan gøre det engang endnu, naar det gælder Kampen for Livet.

Vort Arbejde skulde være et Haandværk; vi kan komme dertil, at det bliver Industri; men det bliver aldrig Sport. Det vil vi med al vor Magt forhindre gennem vor Organisation. Vi æder ikke hinanden op indenfor vort Forbund — og vi lader os ikke æde af andre.

N. Th. Svendsen.

1. Maj

demonstrerer vi for

kortere Arbejdstid,
Andel i de økonomiske Fremskridt,
fagligt og politisk Samarbejde,
Fred og Folkestyre.

1. Maj!

Den norske lønnsbevegelse

(Brev fra Oslo)

Som bekendt har det norske Typografforbund forhandlet om lønnstillegg og de forhandlinger, som har været ført mellem Arbeidsgiverforeningen og Forbundet, er nu tilendebragt. Resultatet er blitt at *samtlige* personlige lønninger reguleres på følgende måte:

1. Lønningene for utlærte arbeidere samt for settersker og trykkersker og for assistenter og mannlige hjelpearbeidere, som har 5 års arbeide i faget, forhøies med kr. 5,00 pr. uke.
   For beregningssetternes vedkommende utbetales kr. 5,00 i tillegg til den optjente ukefortjeneste.
2. Lønningene for øvrige assistenter og hjelpearbeidere samt for påleggersker og kvinnelige hjelpearbeidere med 5 års arbejde i faget forhøies med kr. 3,00 pr. uke.
3. Lønningene for øvrige påleggersker og kvinnelige hjelpearbejdere forhøies med kr. 2,50 pr. uke.

Hvis Det Statistiske Centralbyrås indekstall for leveomkostninger pr. 15. mars 1938 viser stigning til 169 eller fall til 157, har arbeiderne i tilfelle av fall adgang til å kreve lønningene forandret overensstemmende med forandringen i indekstallet, regnet fra utgangspunkt 163. I fall der ved forhandling herom ikke opnåes enighet, har den av partene som har rett til å kreve lønnsforandring, adgang til å si op overenskomsten med 1 måneds varsel. Et resultat, Forbundet har al årsak å være tilfreds med. Et så stort lønnstillegg *midt i tariffperioden* må sies å være en seier for organisasjonen.

Tariffrevisjonen for 50.000 mann er bragt iorden; der er kun 2.700 mann, som kom ut i strejk.

Oslo, den 23. April 1937. *B. F.—m.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Spaniens-Mærker

Til alle Lokalafdelinger er nu udsendt Matteotti-Fondens Spaniens-Mærker. Afdelingsledelserne og Tillidsmændene bedes sørge for den størst mulige Afsætning af Mærkerne. Afregning skal senest ske med Kontoret den 26. Juni.

København, den 27. April 1937. *Ths. Pedersen.*

Københavnske Tillidsmænd og Inkassatorer

fra de *større* Arbejdspladser vil i begrænset Antal kunne faa Lejlighed til Deltagelse i det Kursus, som Forbundets Oplysningsvirksomhed arrangerer i Dagene 6.—12. Juni

paa Roskilde Højskole,

og for hvilket Programmet findes andet Sted i dette Blad.

Betingelserne er: Rejse til og fra samt Opholdet paa Skolen betales af Forbundet. Det er Afdelingens Hensigt at søge Generalforsamlingsbevilling for et Beløb til Hjælp til Dækning af Arbejdstab, men kun en Del af dette vil kunne ventes erstattet.

Interesserede bedes snarest og senest 15. Maj henvende sig til Afdelingsformanden med Anmodning om Plads paa dette Kursus.

København, den 26. April 1937. *Styrelsen.*

NB. Ferie

Opmærksomheden henledes paa, at Ferien skal holdes *samlet*. Deling af den tarifmæssige Ferie er ikke tilladt.

Styrelsen.

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

40-Timers Ugen i Italien.

Italiens Socialminister har fornylig forelagt Regeringen et Udkast til Lov om Indførelse af 40-Timers Ugen. Lovforslaget gaar ud paa at simplificere og stadfæste de Regler om Forkortelse af Arbejdstiden til 40 eller 42 Timer om Ugen, som allerede de sidste Aar har været indført i Arbejdsoverenskomsterne for næsten alle faglærte Arbejdere samt for Funktionærerne i visse Erhvervsgrene. Loven foreskriver en Nedsættelse af den faktiske Arbejdstid for alle faglærte Arbejdere, Faktorer, Formænd og Værkmestre til højst 40 Timer om Ugen; dog kan Arbejdstiden forlænges til 42 Timer pr. Uge ved Udførelsen af visse Fagarbejder, som ifølge deres Natur ikke kan afbrydes.

Hvilke Arbejder der falder ind under denne sidste Bestemmelse, afgøres i hvert enkelt Tilfælde af Socialministeren. Alle andre Grupper Lønarbejdere har ogsaa Mulighed for at komme ind under den samme Arbejdstidsbegrænsning, naar det skønnes hensigtsmæssigt og den forhaandenværende Arbejdskraft i det paagældende Erhverv gør det muligt; dog er der nævnt visse Undtagelsestilfælde, som ikke falder ind under Loven, enten fordi det er umuligt at kontrollere Arbejdstiden, eller fordi det er forbundet med urimelige Vanskeligheder at overholde 40-Timers Ugen. Det drejer sig om Personer, der er beskæftigede ved indvendigt Arbejde i beboede Huse, ved Hjemmearbejde, om Bord i Skibe, ved Landbrugsarbejde, samt hvor Arbejdet hovedsagelig bestaar i Beredskabstjeneste eller Vagttjeneste.

En Arbejdsgiver har ifølge Loven kun Ret til at beordre Overarbejde, naar det har vist sig umuligt for ham at skaffe sit Merforbrug af Arbejdskraft dækket ved Nyansættelsen. Dette Overarbejde maa ikke overstige gennemsnitlig 12 Timer om Ugen og skal betales med Tillæg i Henhold til Arbejdsoverenskomsterne. Der vil blive ført nøje Kontrol med, at Bestemmelserne om Overarbejde praktiseres efter Lovens Bogstav, og enhver Overtrædelse straffes med Bøder fra 10 til 20 Lire for hver Person, Overtrædelsen vedrører.

Stentryk-Tarifen

Opmærksomheden henledes paa, at

Bronceringstillæg skal gives til *alle*, der er beskæftiget ved Bronceringsarbejde (i Haand og ved Ilægning og Fratagning ved Maskine); saavel mandlige som kvindelige Arbejdere (ogsaa Elever), der er beskæftiget ved saadant Arbejde, skal have Tillæget (20 Øre pr. Time).

Ferien er: Enhver Arbejder, der har været beskæftiget mindst 1 Aar i samme Forretning, skal have *1 Uges Ferie* med fuld Løn i Tiden 1. Maj til 1. Oktober. For kortere Tids Beskæftigelse gives *Feriegodtgørelse* (2 pCt. af den optjente Løn), der enten bruges til straks at holde Ferie for (i Tiden $^1/_5$—$^1/_{10}$) eller deponeres hos Afdelingens Kasserer og hæves, naar vedkommende (i Tiden $^1/_5$—$^1/_{10}$) vil holde Ferie.

Oplysningsmøderne

Trykkeriarbejdernes Møde i København.

Oplysningsudvalget afholdt den 25. Marts Møde i Rømersgade i København for mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere. Paa Oplysningsudvalgets Vegne bød *E. Nilsson* velkommen. — *Johannes Hansen*, Aarhus, indledede med et Foredrag om Arbejdsforholdene i Provinsen. Gav nogle Oplysninger om Valsestøbning og de øvrige Arbejdsforhold og mente, at de forskellige Lønsatser var uheldige, da det gik ud over de ældre Kollger derved, at Bogtrykkerne tog den unge Mand til den billigere Løn. Det var ogsaa forkert, at Maskinerne blev betjent af en Paalæggerske og en Bogbinderjomfru til Fratagning af Oplaget. Dette Fratagningsarbejde maatte tilhøre Paalæggersken. Angaaende Stereotypiarbejdet kunde han ikke forstaa Stereotypørernes Stilling til Trykkeriarbejderne. De var jo selv udgaaet fra os, og nu gør de Krav paa, at man skal være Sætter eller Trykker for at blive Stereotypør. Forholdet er det, at der i Provinsen, til Eks. dèr, hvor jeg arbejder, er en Stereotypør og fire Trykkeriarbejdere som Hjælpere, og disse maa gøre Stereotypørens Arbejde, naar han er syg eller paa Ferie. Det er ogsaa en Uretfærdighed, at de kvindelige eller mandlige Hjælpearbejdere ikke er repræsenteret i Forbundsstyrelsen, og denne Uret maa rettes paa førstkommende Kongres. J. H. sluttede med at sige: Jeg er ikke kommen herover i den Tro, at jeg kan lære mine københavnske Kolleger noget, men for at vi kan uddybe vore Forhold til Gavn for hele Landets kvindelige og mandlige Kolleger.

Alfrida Andersen udtalte, at det var rigtigt, at der er Grænsestridigheder indenfor Bogbindernes og Typografernes Organisationer, men dette maatte kunne forandres, naar der var god Vilje fra begge Sider. Det meget Overarbejde, som fandt Sted, rundt om paa Trykkerierne, var svært at komme til Livs. Haabede, at Loven om Afspasering vilde afhjælpe det, saa dette Arbejde kunde komme vore arbejdsløse tilgode. Ønskede, at de kvindelige Kolleger i Provinsen vilde tage mere Del i Organisationens Arbejde.

E. Nilsson mente ikke, at Valsestøbning havde saa megen Betydning i København, da de fleste Trykkerier lader deres Valser støbe ude i Byen. Han var glad ved at høre J. H. tale imod Stereotypørernes Krav om at smide deres tidligere Kolleger fra det Arbejde, som de selv fik Lov til at lære. Haabede, det vilde lykkes J. H. at faa startet en Klub i vort Lands næststørste By og tilsagde Trykkeriarbejdernes Klubs Støtte til dette Arbejde.

V. Willadsen udtalte sin Glæde over, at der var mødt flere Kvinder end Mænd, og paa vore Generalforsamlinger kom ogsaa flere Kvinder end tidligere. Det vil sikkert være til Gavn, saa deres Arbejdsforhold kunde blive forbedret. Han havde dog lagt Mærke til, at de fleste Paalæggersker fik tykke Ben med Alderen, og det skyldes det meget staaende Arbejde paa Maskinen. Paalæggerskerne skulde forlange en Stol, den kunde godt paaskrues Maskinen, ligesom paa Sporvognene, og beklagede, at der var flere Lønklasser for Trykkeriarbejderne, og han havde hørt, at der i den nye Tarif blev endnu flere.

Efter en Del Diskussion hævede *E. Nilsson* Mødet med en Tak til dem, der var til Stede, men beklagede, at der var mødt saa faa.

Afdød Kollega

St. Bededag er Maskinsætter *C. A. Schmidt*, »Holbæk Amts Venstreblad«, afgaaet ved Døden. For en halv Snes Dage siden ramtes han af en Hjerneblødning; der stødte Lungebetændelse til, og Kræfterne ebbede hurtigt ud. For alle os, der kendte C. A. Schmidt, kom det saa overvældende, at denne glade, livskraftige Mand saa brat blev revet bort. Han var født i Viborg i 1880 og blev altsaa kun 56 Aar gammel. I sin Fødeby kom han til Typografien, men udlærtes i Hobro, hvor han arbejdede nogle Aar. Ogsaa i Hjørring og Viborg var han en Tid beskæftiget, inden han i 1905 kom til »Jysk Morgenblad« i Aarhus; her var han til 1911, da han fik Plads paa »Holbæk Amts Venstreblad«, hvor han siden har arbejdet, først som Beregningssætter, siden 1921 ved Maskinerne.

C. A. Schmidt var en dygtig Kollega — der gik Ry af hans enestaaende Hurtighed, mens han stod ved Kassen — livsglad og omgængelig, en flittig og stærkt interesseret Mand. Især havde Fagbevægelsen hans Hjerte. Helt fra de unge Aar havde han til Stadighed været i forreste Linje i dette Arbejde. Han var en Mand af Temperament, en glødende Talsmand for alle dem, der led Uret, og han oprørtes, hvis nogen søgte at slippe udenom trufne Aftaler og Bestemmelser. Til sin Død var han Næstformand i Lokalafdelingen og Formand for Sjællandskredsens Maskinsættere, adskillige Gange Afdelingens Repræsentant ved Delegeretmøder, ligesom han deltog i de sidste Forhandlinger om Provinstarifen. Ogsaa i det offentlige Liv var der Bud efter hans Arbejdskraft; han havde bl. a. haft Sæde saavel i Merløse Sogneraad som Holbæk Ligningskommission.

C. A. Schmidt var et ejegodt Menneske, mest glad, naar han kunde gøre andre en Tjeneste. Med sit lyse Sind var han Solskinnet paa Arbejdspladsen, som han med sin store faglige Interesse var Saltet i Lokalafdelingens Arbejde. Han efterlader sig det smukkeste Minde og vil blive savnet af alle os, der paa nærmeste Hold lærte at sætte Pris paa hans værdifulde menneskelige Egenskaber.

Johs. M.

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

Jubilerende Kolleger

Lørdag den 1. Maj kan Randers Afdelingens Lokalformand, *Alfr. Andersen*, »Randers Amtstidende«, fejre sit 25-Aars Svendejubilæum.

Nogen nærmere Præsentation af Alfred for Medlemmerne ud over Landet er næppe nødvendig, han er forlængst blevet et »Navn« blandt Fagets Udøvere. Han lærte »Kunsten« paa »Randers Venstreblad« og efter endt Læretid drog han »paa Valsen« til Udlandet, fik Arbejde en kort Tid i Oslo, men satte snart igen Kursen hjem til Danmark. I Nykøbing F. og Esbjerg var han ogsaa i Gang ved Kassen, indtil han endelig satte sine Teltpæle fast i Randers. Her fik hans rige Evner Lov til rigtig at udfolde sig, saavel indenfor Kollegernes Kreds, som i det politiske Liv. 1918 kom Alfred i Lokalafdelingens Bestyrelse, 1919 blev han Formand og har ikke siden været sat fra »Kommoden«. I Forbundsstyrelsen fik han Sæde i 1926 og har ligeledes som Medlem deltaget i mange Tarifkommissioner. Han er endvidere Medlem af Randers Byraad, Formand for Fællesorganisationens Forretningsudvalg, i Bestyrelsen for en lang Række Foreninger og Foretagender, dertil kommer adskillige andre Tillidshverv o. s. v. Paa alle disse mange Omraader gælder det, at Alfred udfører og har udført et dygtigt og samvittighedsfuldt Arbejde, altid parat, naar der blev kaldt paa ham, og altid gjorde han sin Indflydelse gældende paa Grund af sit store Kendskab til og Indsigt i saavel fagorganisatoriske som politiske Spørgsmaal.

Alfred har ved Ord og Gerning været Typograferne i det hele taget en god Mand, han har trukket et stort Læs, og han har med Flid søgt at gavne og højne sin Stand. Han fortjener paa sin Jubilæumsdag en hjertevarm Tak for sin store Indsats i Organisationsarbejdet og ved en lille Festlighed, som Randers Afdeling lader afholde for ham den 1. Maj, vil han sikkert blive overbevist om, at han stadig har »Folket«s Agtelse og Tillid.

Vi haaber, at Jubilaren endnu i mange Aar stadig maa have Lykke og Sundhed til at tage mangt et »bette Nøk« for »Gutenbergs Sønner« i Dannevang. Tak Alfred, og Tillykke med Dagen! *S. A. S.*

— Den 1. Maj kan Maskinsætter *L. P. Madsen*, »Skive Venstreblad«, fejre 25-Aars Dagen for sin Indtræden i Forbundet.

Madsen lærte i L. Pedersens Bogtrykkeri paa Østertorv, hvor han virkede en kort Tid, og efter et Par smaa Trip til Thisted og Hjørring vendte han tilbage til Skive, hvorefter han i mange Aar var beskæftiget ved det nu kun som Aflæggerblad eksisterende »Skive Avis«, den længste Tid som Faktor. I en lille halv Snes Aar har Madsen nu punktligt passet sin Maskine paa »Skive Venstreblad« med en aldrig svigtende Nøjagtighed. *M.*

— 25-Aars Jubilæum som Trykker i I. H. Schultz' Bogtrykkeri, kan Tirsdag den 4. Maj fejres af *Chr. Rasmussen*. I ovennævnte Firma har Rasmussen udlært og arbejdet i de mange Aar som en stabil og god Kollega. *R. B. M.*

I Dag

køber *alle*

et Spaniens-Mærke

25 Øre

Tillidsmændene har Mærker til dig!

Plan for
Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole
i Dagene 6.—12. Juni 1937

Foredragsserien:

Indledning: Forbundets Formand Jul. Schrøder. Statsminister Stauning: Fagforeningerne og den nationale Samfundspolitik. Cand. polit. Niels Lindberg: Erhvervsomlægning og Udvidelse. Sekretær Knud V. Jensen: Arbejdsretten i Danmark. Sigv. Hellberg: Arbejdstidsproblemet. Sekretær Einar Nielsen: Fagforeningerne og Fascismen.

Gruppearbejdet:

Vor Organisations Historie.
1869—1899. Tiden indtil 1914. Den nye Tid.
Forbunds- og Afdelingslove.
Forbundets Virksomhed, Ledelse, Administration, Afdelingernes og Tillidsmændenes Arbejde.
Tarif-Forholdenes Udvikling.
Løn- og Arbejdsvilkaar. Sommerferie. Overarbejde. Statistik.
Arbejdsretten.
Den faglige Voldgift. Den faste Voldgiftsret. Fagbevægelsen og Lovgivningsmagten.
Arbejdsløshedslovgivning.
Før 1907. De statsanerkendte Kasser. Den senere Lovgivning. Fortsættelseskasser. Vor Hjælpekasse.
Samarbejdet med andre Organisationer.
Beslægtede Fag (herunder Grænseoverenskomsten). De samvirkende Fagforbund. Norden. Internationale.

Ledere:

Sigv. Hellberg, Svend Johansen, O. A. Lundin, Johs. Nielsen, Thomas Pedersen og Julius Schrøder.

GENERALFORSAMLINGER

Sønderborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 10. April. — Formanden, *C. F. Jensen*, aabnede Mødet og aflagde Beretning, hvorunder han meddelte, at Afdelingen var skrumpet ind til 21 Medlemmer, og at der ikke blev udlært nogen inden 1939. Der var fremkommet nye Sygesedler, som udfyldes gratis af Sygekassen. Fra 1. April træder den nye Understøttelseslov i Kraft, og Fortsættelseshjælpen forlænges til ordinær Understøttelsestid. Der var kommet et Par Andragender om Pengebidrag, disse afsloges. Formanden omtalte et Kursus for Tillidsmænd, som skulde afholdes paa Roskilde Højskole i Juni Maaned. — *Pankoke* aflagde Beretning fra Fællesorganisationen, og *Formanden* omtalte Sydjydsk Sammenslutnings Møde i Fredericia den 28. Febr., hvor Honoré havde nedlagt sit Mandat i Hovedbestyrelsen, da han havde faaet Arbejde i København. *Flade*, Haderslev, var blevet valgt i hans Sted. — Hovedkassen balancerede med Kr. 3063,10, Lokalkassen med Kr. 479,60. Kassebeholdning Kr. 161,63. Festen den 20. Febr. havde kostet Kr. 203,80. Regnskabet godkendtes. — Kr. Himmelfartsturen drøftedes, og det vedtoges, som tidligere Aar, at yde de arbejdsløse de 5 Kr., som Turen koster for arbejdende Kolleger. Til Festkomitéen valgtes *Pankoke*, *Andr. Jacobsen* og *Johs. Pedersen*. — Under Eventuelt fremkom et Forslag om »Lokaleleje«, og med enstemmig Vedtagelse af dette sluttede Generalforsamlingen. *J. P.*

Korsør Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling paa Klubhotellet Lørdag den 10. April. *Formanden* oplæste forskellige Cirkulærer, bl. a.: Oplysninger om et 6 Dages Kursus paa Roskilde Højskole. Der blev foreslaaet ikke at lade sig repræsentere, da Afdelingens Midler ikke tillader det. I Stedet for blev der foreslaaet, at rette en Henvendelse til Oplysningssekretæren om en Gang i Løbet af Sommeren at aflægge Afdelingen et Besøg og holde et Foredrag for Medlemmerne. — Det reviderede Regnskab balancerede med Kr. 820,55. Lokalkassen balancerede med Kr. 187,94, hvorefter Regnskaberne godkendtes. — Forhandlingsprotokollen godkendtes. — Generalforsamlingen sluttede med den sædvanlige Gang »Lokaleleje«. *A. L.*

Slagelse Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling den 10. April. *Poul Hansen* dirigerede. *Formanden* aflagde Beretning, hvoraf fremgik, at Kvartalet beskæftigelsesmæssigt havde været godt. Et Par lokale Spørgsmaal var ordnet paa tilfredsstillende Maade. Oplæste Overarbejdsstatistiken, der stadig viste altfor meget Overarbejde, som han haabede vilde blive nedbragt, nu da der igen var ledige Kolleger i Afdelingen. Kom sluttelig ind paa et Tilfælde af ukollegial Optræden fra et Medlems Side overfor en syg Kollega, hvilket maatte misbilliges. Under Debatten om Beretningen stilledes Forslag om at indstille vedkommende Medlem til Karantæne, og Forslaget vedtoges af den stærkt besøgte Generalforsamling, hvorefter Beretningen godkendtes. — *Kassereren* oplæste derefter Regnskaberne, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med Kr. 5523,00, og for Lokalkassens Vedkommende med Kr. 1969,00. Kassebeholdning Kr. 1258,00. Begge Regnskaber godkendtes. — Der bevilgedes Kr. 20,00 til Valgudvalget og Kr. 25,00 til de spanske Arbejdere. — Der førtes derefter en Diskussion om et indkommet Forslag om at holde en ekstra Uges Sommerferie til Gavn for de arbejdsløse Kolleger. Overgik til Behandling paa de enkelte Trykkerier. — Sluttelig aflagde *Formanden* Beretning fra Fællesbageriet, *H. A. Hansen* fra Brugsforeningen og *Vilh. Andersen* fra »Vestsjællands Social-Demokrat«. *—n.*

Vejle Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 14. April i Arbejdernes Forsamlingsbygning. *Johs. Schmidt* valgtes til Dirigent. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — *Formanden* indledte sin Beretning med en Omtale af de uheldige Afstemningsregler, der var blevet anvendt i de sidste Afstem-

ninger om Forligsmandsforslagene. Derefter oplyste han, at Forbundsstyrelsen havde drøftet Hjælpen til de gamle Kolleger og omtalte nogle af de kommende Regler. Bestyrelsen havde deltaget i et Sammenslutningsmøde i Fredericia i Marts. Omtalt blev en Sag vedrørende et Trykkeri i Grindsted. Arbejdet paa Teknisk Skole var nu afsluttet og havde givet gode Resultater. Der havde i Kvartalet kun været een Svendeprøve. Den 1. April var en ny Arbejdsløshedslov traadt i Kraft, og Formanden gav nogle Oplysninger om nogle nye Regler, som vilde komme til at gælde for vort Vedkommende. Den kommende Lov om Forbud mod Overarbejde blev omtalt. Afdelingens Arbejdsløshedstal var 6, og hele Forbundets Arbejdsløshedstal var heldigvis stærkt nedadgaaende. Formanden oplæste til Slut en modtaget Skrivelse fra Oplysningssekretæren angaaende et Kursus for Tillidsmænd, som var paatænkt afholdt paa Roskilde Højskole i Juni Maaned. Efter en kort Diskussion vedtoges det at sende Formanden og Kassereren til dette Kursus. Der skulde dog sendes en Ansøgning ind for den enes Vedkommende. Beretningen toges til Efterretning. — *Kassereren* fremlagde Regnskaberne. Hovedregnskabet balancerede med Kr. 4733,10, i Sygeunderstøttelse var udbetalt Kr. 1450,00, indsendt Overskud Kr. 705,60. Lokalkassens Balance var Kr. 1086,16. Beholdning Kr. 693,06. Regnskaberne godkendtes. — Valg: Kassereren, *Alfred Berg*, og de to afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, *Svend Thureby* og *Svend Johnsen*, genvalgtes. Suppleant blev *Chr. Svejstrup*. Til Revisor genvalgtes *S. Michaelsen* med *Niels Jensen* som Suppleant. Repræsentanterne til »Dansk Arbejde«, *Boesen*, *Lund*, *Hansen* og *Johnsen*, genvalgtes. — En paatænkt Sommertur ud ad Fjorden blev indgaaende drøftet, og det vedtoges at give Bestyrelsen Bemyndigelse til at arrangere en saadan. — Tre Bevillingssager blev vedtaget, hvorefter Dirigenten sluttede Generalforsamlingen, der var besøgt af 28 Medlemmer. *S. J.*

Kalundborg Lokalafdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Onsdag den 15. April i »Slotskælderen«. Formanden, *Sofus Andersen*, aabnede Mødet. — Efter at Hovedkassens og Privatkassens Regnskaber, der henholdsvis balancerede med Kr. 2119,70 og Kr. 279,55, var oplæst og godkendt, omtalte *Formanden* en Skrivelse fra Oplysningssekretæren, gaaende ud paa, at der skal afholdes et Kasserer-Kursus paa Roskilde Højskole. Man enedes om, at Formanden skal deltage i Kursus'et, og som Suppleant valgtes Aage Petersen. — Det vedtoges ligeledes, at Lokalkassen skal dække evt. Arbejdsfortjenestetab. — Under »Eventuelt« aflagde *Sv. Burchardt* Regnskabet for Andespillet og Vinterfesten; der sluttedes med et Overskud paa Kr. 4,45. — Det besluttedes at henstille til Ths. Pedersen at tage en Tur herned. — Da ikke flere havde mere paa Hjertet, vedtoges det traditionelle »Lokalaleje«. *S.*

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

I Aften Kl. 21^{15} Studiekreds.

Onsdag den 12. Maj — det sidste Møde i denne Sæson — afholdes *seksuelt Foredrag* med den kendte Psykoanalytiker, Dr. Sigurd Neesgaard, som Indleder. Mødet holdes Kompagnistræde 34.

Til Gutenbergkorets Foraarskoncert 1. Maj har Afdelingen faaet et Antal Fribilletter stillet til Disposition. De kan afhentes i Aften paa Kontoret mellem 17^{15}—18^{15}.

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa at »Faglig Ungdom« sendes til eet Medlem paa hvert Trykkeri. (Til Privatadressen). Modtager man mere end 1 Eks. bedes de fordelt til Kammeraterne paa Arbejdspladsen. *Styrelsen.*

Esbjerg Lærlingeafdeling

afholdt Fredag den 20. Marts Kl. $8^1/_2$ ordinær Generalforsamling. Efter at Formanden, *Erik Nielsen*, havde aabnet Generalforsamlingen og var blevet valgt til Dirigent oplæste Sekretæren, *Einar Sørensen*, Protokollen, som efter et Par Bemærkninger godkendtes. — Næste Punkt paa Dagsordenen var Valg. Som Sekretær nyvalgtes i Stedet for Einar Sørensen, der har udlært, valgtes *Kaj Andreasen*. Til Revisor valgtes *Bruno Philipsen*. — Derefter oplæste *Formanden* de nye Lovforslag, som efter enkelte Ændringer godkendtes. — Aftenens store Spørgsmaal var Sommerudflugten. Der fremkom flere Forslag. Resultatet blev, at Silkeborg-Himmelbjerget vedtoges. — Under Eventuelt drøftedes Foreningens Arbejde, og der rettedes en stærk Kritik mod »Faglig Ungdom«. Man enedes dog om at holde Bladet i hvert Fald indtil 1. Januar 1938. — Til Slut takkede Repræsentanten for Fagforeningen, *Sigurd Borch*, de Lærlinge, som nu gaar over i Svendenes Rækker, for det Arbejde, de har gjort for Foreningen. Der sluttedes med fælles Kaffebord. *x—q.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Guldbryllup. Tirsdag d. 4. Maj kan Trykker *Th. Gundersen* og Hustru fejre deres Guldbryllup og samme Dag fylder vor Kollega 70 Aar. Gundersen, der i mere end en Menneskealder arbejdede hos H. H. Thiele, maatte, da Firmaet lukkede i Fjor, »lægge op«, og nyder nu sit Otium i Hjemmet paa Krogebjerg 13. Til de mange Hilsener, der sikkert paa Tirsdag vil strømme ind, føjer vi vor Lykønskning til det gamle Ægtepar.

1. Maj er Kontoret aabent fra 10—12.

Maskinsætternes 6. Kreds. Den 30. Maj afholdes Kredsgeneralforsamling i Aarhus. Der er en righoldig Dagsorden og store Muligheder for at faa et godt Møde med kammeratligt Samvær. Bestyrelsen har søgt at arrangere det, saa vi kan faa en interessant Dag ud af det. Sørg nu for, at der bliver stor Tilslutning til vor Generalforsamling, og lad os kammeratligt drøfte de Ting, der kan foretages til vor Fordel. — Altsaa: Søndag den 30. Maj i Aarhus!

Nærmere ved Program! *Bestyrelsen.*

Typografernes Cykleklub begynder nu sin 43. Sæson med Arrangementet af de ugentlige Udflugter i Københavns smukke Omegn. Man møder Søndag Formiddag paa Startstedet og medbringer Frokost og, ligesom de øvrige Deltagere, medbringer man ogsaa en Portion godt Humør. Under Førerskab af Styrelsen og under Skæmt og Cykleklokkeklang gaar saa Turen ud til de smukke Skovegne mod Nord, maaske ogsaa enkelte Ture Vest paa, ud til flittige Landbrugsegne, eller mod Syd ad den nye Betonvej langs Stranden til Køge.

I denne Uge faar Medlemmerne tilsendt de nye Programmer, og paa Søndag startes paa første Tur. — Se forøvrigt Annoncen i »Typ.-Tid.« hver Uge.

Typografernes Sportsklub, som den 13. Marts fejrede sit 50-Aars Jubilæum ved en pompøs Opvisning i Odd-Fellow-Palæet, benyttede Store Bededag til indenfor en snævere Kreds af Medlemmer at samles til en Festmiddag med efterfølgende selskabeligt Samvær. Det var en stilfuld og munter Kammeratfest, hvor Tale og Sang vekslede mellem Retterne, og hvor Dansen traadtes mellem Skaalerne. *S. H.*

Bianco Lunos Bogtrykkeri's Personalbiografi. I et Par Aar har jeg arbejdet paa en Bog, der omhandler det gamle Firma og dets Personale igennem 105 Aar.

Manuskriptet er nu færdigt fra min Haand; og efter at have indhentet et Tilbud fra Firmaet paa Bogens Trykning, viser det sig, at dette Tilbud er saa kurant, at den under Forudsætning af, at der bliver afsat ca. 300 Eksemplarer kan sælges for Kr. 4,50 portofrit tilsendt.

Bogen vil blive paa ca. 6 Ark, omfattende Firmaets Historie i store Træk, Personalet, Personalets Klubliv, dets forskellige Kasser: Sygekasse, Feriekasse, Boldklub, Bibliotek m. v., en Omtale af Skovture, Svendegilder m. m.

Bogen vil blive illustreret med ca. 160 Billeder, dels Billeder af samtlige Ejendomme hvori Trykkeriet har haft til Huse igennem 105 Aar, Interiører af Trykkeriets Lokaler i Dag, Portrætter af Direktører, Faktorer, det samtlige Personale, Billeder fra Skovture, Personale-Fester, Svendegilder m. m.

Alle Trykkere og Sættere, som er udlærte i Bianco Lunos Bogtrykkeri igennem 105 Aar, er optaget i Bogen.

Det er her igennem mit Haab, at mine Kolleger Landet over, som er udlærte i Bianco Lunos Bogtrykkeri, og de mange, som i en Aarrække har arbejdet i Trykkeriet, maa blive saa interesseret, at de bestiller Bogen, *»Bianco Lunos Personalbiografi«*.

Jeg mangler ca. 100 Bestillinger; saa snart disse er indkomne, vil Bogen gaa i Arbejde og udkomme om nogle Maaneder.

Skriv et Brevkort til Bianco Lunos Bogtrykkeri, Otto Mønstedsgade 3, København K. *Viggo Mortensen*, Medlem 374.

Tillidsmandsmødet den 21. April paa »Gimle« havde samlet talrig Tilslutning. Efter at *Svend Johansen* var valgt til Dirigent, gav Formanden, *Sigv. Hellberg*, først nogle Meddelelser om Spaniens-Indsamlingen (de tilstedeværende Tillidsmænd aftog samme Aften for 1500 Kr. Mærker til Videresalg paa Trykkerierne!), hvorefter Formanden foretog en Gennemgang af Tarifændringerne. Der stilledes nu en Række Spørgsmaal om Detaljer, hvilke besvaredes. Sluttelig resumerede Formanden det til Behandling i Rigsdagen værende Lovforslag om Forbud mod Overarbejde og Afspasering af Overarbejde, der maatte falde ind under Lovens Undtagelsesbestemmelser. Opfordrede Tillidsmændene til at overveje og paa Arbejdspladserne drøfte, hvilken Form for Afspasering der maatte skønnes mest formaalstjenlig. — Mødet hævet.

F. van der Wahl død. Det hollandske Typograf-Forbunds Formand gennem en lang Aarrække afgik forleden ved Døden. Afdøde, der blev 65 Aar gammel, havde i en Snes Aar været Medlem af Typograf-Internationalens udvidede Sekretariats-Kommission og var en kendt Skikkelse indenfor den typografiske Verden. Ogsaa i Skandinavien havde van der Wahl flere Gange været Deltager i Kongresser; København havde han dog kun besøgt ved kortere Ophold paa Gennemrejse. Han var levende interesseret i den internationale Arbejderbevægelse og vil længe blive mindet blandt Fagfæller. *S. H.*

Min bedste Tak for Opmærksomheden ved mit Jubilæum. *Mathilde Christensen*, Kapelvej 5, Odense.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne Januar Kvartals Regnskaber:
21. April: Marstal 30,00, Varde pr. Bl. 302,28; 22. April: Herning 646,90, Brønderslev pr. Bl. 546,45, Nykøbing M. pr. Bl. 197,00; 24. April: Stege pr. Bl. 315,17; 26. April: Hobro pr. Bl. 306,40, Holstebro 330,60, Løgstør pr. Bl. 202,10, Nyborg pr. Bl. 556,01, Ribe 169,15, Struer pr. Bl. 182,96, Stubbekøbing pr. Bl. 42,52, Kt. 235,00, ialt 277,52; 27. April: Skjern pr. Bl. 100,00, Kt. 103,50, ialt 203,50.

København, den 27. April 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
21. April: Varde i St. f. Jan. Kv. Oversk. 302,28, Frederikshavn 500,00, Køge 100,00; 22. April: Brønderslev i St. f. Jan. Kv. Oversk. 546,45, Nykøbing M. i St. f. Jan. Kv. Oversk. 197,00; 24. April: Stege i St. f. Jan. Kv. Oversk. 315,17; 26. April: Hobro i St. f. Jan. Kv. Oversk. 306,40, Løgstør i St. f. Jan. Kv. Oversk. 202,10, Nyborg i St. f. Jan. Kv. Oversk. 556,01, Struer i St. f. Jan. Kv. Oversk. 182,96, Stubbekøbing i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 42,52, Holbæk 500,00; 27. April: Skjern i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 100,00.

København, den 27. April 1937. *Forretningsudvalget.*

Flyttet Lokalformand.
Korsør: Lokalformanden i Korsør er flyttet til Algade 40, 2.

Nye Medlemmer.
København: Paal. Alvilda Theodora Kornelia Bendixen tidl. Medl. (Langkjær), Paal. Minna Irene Graffe tidl. Medl. (C. A. Jørgensen), Hj.arb. Gunnar Aage Ernst (Centraltr.).
Odense: Sætter Helmuth Johansen, udl. 1. 5. 37 hos Poul Søndergaard, Sætter Poul Ervig, udl. 1. 5. 37 i Odense Amts Bogtrykkeri. Silkeborg: Sætter Svend Aage Petersen, udl. 22. 4. 37 i Silkeborg Avis.

Tiltraadte.
København: 3285 Erik Nielsen fra Rejse (arbl.), 3770 Einer Petersen fra Køge (arbl.), 5372 Huno Mortensen fra Rejse (arbl.).
Aabenraa: 5388 Jes Peter Jessen (arbl.). Aarhus: 5451 Viggo Hansen (arbl.), 3692 Holger Thyrring (arbl.), 6030 Leon Haagensen (arbl.), 5855 Poul Erling Olsen (arbl.), 4990 Lilli Inga Jensen (arbl.). Kolding: 5394 Johannes Jensen (arbl.). Odense: 6346 Oskar Andersen (udenfor Faget), 4429 Hermann Rasmussen (arbl.). Silkeborg: 7992 Børge Knudsen (Silkeborg Avis).

Fratraadte.
København: 2318 Gudrun Winberg til Bogbinderne, 6346 Poul Andersen til Odense.
Esbjerg: 7018 Holger Lund til Vejen i Pl. Holstebro: 7253 Laurits Laursen til København (arbl.). Køge: 3770 Einer Petersen til København (arbl.). Middelfart: 4429 Herm. Rasmussen til Odense (arbl.). Odense: 5769 Karlo Hansen til København (arbl.). Stege: 5431 Jens Jensen til København (arbl.). Sønderborg: 3718 Anders Jensen til Udlandet.

Annulleret Udslettelse.
Hillerød: 7155 Vestring Andersen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

Udslettede paa Grund af Restance.
København: 2998 Hj.arb. Otto Frandsen (Egm. H. Petersen), 4105 Trykker Palkjær (Byens Bogtr.).

Død.
Holbæk: 6902 Carlo Angelo Schmidt.

Trykkernes Underafdeling

Torsdag den 6. Maj Kl. 9.30
(Kristi Himmelfartsdag)

Besøg
paa Kemisk Værk i Køge

Billetter faas hos Lundin paa Forbundskontoret. Det er nødvendigt at sikre sig Billet omg., da der kun er Adgang for et begrænset Antal Kolleger.

Kun de originale
E. L. SÆTTERIMØBLER
betyder en virkelig Modernisering af Sætteriet ved et helt gennemført System ... ...
ERIK LEVISON'S Specialværksteder for moderne Sætterimøbler

KLUB-ANNONCER

Gutenberg-Koret

Koncert og Bal 1. Maj

Moltkes Palæ, Dr. Tværgade 2, Kl. 20—3

Annie Jessen — Egon Clemmensen

Ellen Jansø

kommer i Stedet for Ellen Løjmar

Sid Merrimanns Orkester

Herretur *Kristi Himmelfartsdag*

Afgang med S-Tog Kl. 9.45, Hovedbanegaarden til Klampenborg.

Turen gaar til Skodsborg-Nærum

Malmö Typograf-Kören forventes.

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ordinær Generalforsamling
Lørdag den 1. Maj Kl. 20 pr. i Evaldsgade 3
med følgende Dagsorden:

1. Protokol. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg af Bestyrelse. 5. Eventuelt.

Søndag den 2. Maj:

Frederiksdal (Hulsø)

Sct. Hans Torv Kl. 10

Stereotypørernes Brancheklub

Mandag den 3. Maj Kl. 20 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Indbetaling af Kontingent.

ANNONCER

Bogtrykkeri til Salg.

Mindre Trykkeri i København med god Kundekreds, evt. med Linotype-Sættemaskine, til Salg grundet paa Sygdom. Billet mrkt. »73« modtager Ekspeditionskontoret.

Ledig Sætterpult —

søges af en ung, ihærdig og moderne indstillet Akcidens-Sætter — der gerne vil ud under andre Forhold. Billet mrkt. »71« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter,

Annonce- og Akcidenssætter, Provinsianer, gift, søger Plads straks eller senere, event. som Hjælpearbejder. Billet mrkt. »74« modt. Ekspeditionskontoret.

En dygtig og energisk Trykker

kan faa Plads hos os, da vor nuværende Første-Trykker etablerer sig. Uden bedste Kvalifikationer er Henvendelse overflødig.

Reklametrykkeriet (P. Busch), Aarhus.

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner havee altid paa Lager.

Gothersgade 8

Kjøbenhavn K. - Telefon Central 39 og 5539

GRAFISK COMPAGNI

CENTRAL 777 (5 Ledninger)

Grafisk Fagforretning · Eget Skriftstøberi · Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....

Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 18 KØBENHAVN DEN 7. MAJ 1937 64. AARGANG

Danaidernes Kar

Saa fik Prisskruen atter en Omgang — desværre tør vi vel ikke hengive os i Haabet om, at det bliver den sidste.

Vi gengav for et Par Uger siden et lille Uddrag af en Artikel, en socialdemokratisk Folketingsmand havde skrevet og hvori han meget træffende betegnede de kunstige Prisfordyrelser som værende ensbetydende med at pumpe Vand i et Kar, der ingen Bund er i.

Det er saa sandt det, han skrev, og som mange har hævdet før ham. Men Sandheden er jo ikke i ret høj Kurs i vore Dage. Og hvad Landbrugskrisen angaar, da har man længst mulig søgt at tilsløre det virkelige Forhold, som er dette, at den ikke kan betragtes som en *midlertidig* Krise, der kan bekæmpes med *midlertidige* Foranstaltninger som kunstige Prisforhøjelser eller Rentetilskud fra Samfundets Side. Den Anskuelse breder sig da ogsaa mer og mer, at Landbrugskrisen er en *Gældskrise*, som ikke kan overvindes før Gælden paa en meget stor Del af Landejendommene er nedbragt, saa den kommer i Overensstemmelse med de tilstedeværende Indtjeningsmuligheder. Man maa gribe om Ondets Rod.

Landbrugsministeren har bebudet, at Forslag i den Retning kan ventes ad Aare. Bedre vilde det have været, om de havde foreligget samtidig med den nye Smør- og Mælkefordyrelse, som saa kunde dannet Overgangen til de *virkelige* Reformer og tillige Afslutningen paa en lang Række henholdende, men for Forbrugerne forbandet dyre Eksperimenter.

Hvornaar denne Gældssanering kommer og under hvilke Former, skal jeg ikke spaa om. Det er jo Kapitalisternes Interesser, det gælder, og saa véd vi af Erfaring, at der vil blive lagt mange Sten paa Vejen.

Imidlertid: det sikre er, at vi har faaet en højere Pris paa Smør og Mælk. Jeg véd ikke, i hvor stor Udstrækning Arbejderne og andre Smaakaarsfolk indtil nu har spist Smør. Rimeligt er det, at mange har benyttet den billige Adgang til at faa dette gode og sunde Næringsmiddel ind i deres daglige Husholdning. Men det er indlysende, at det bliver en meget forsvindende Del, som vil vedblive med at være Smørforbrugere efter den ret mærkbare Prisforhøjelse. Og bliver Følgen den, at Forbruget synker — hvad nytter saa det hele?

Og hvad vil man saa?

Her er vi ved det springende Punkt. Vil man da efterkomme det næste Krav, som allerede er paa Trapperne — Kravet om en *Margarineafgift?* Eller vil man lægge hele Prisforhøjelsen over paa *Mælken* for at hindre Forbrugerne i at smyge sig udenom Smør-Forhøjelsen ved at spise Margarine?

Overfor disse Eventualiteter er der god Grund til at raabe Vagt i Gevær. Arbejderne kan ikke vedblivende finde sig i, at den ene Byrde efter den anden væltes over paa dem samtidig med, at man fratager dem deres Handlefrihed. Med en vis Tilfredsstillelse ser man derfor, at »Arbejdernes Erhvervsraad« — om end i meget spage Vendinger — gør de ansvarlige Politikere opmærksom paa, at det ikke er *Arbejderne*, der har skummet Fløden paa Landbrugernes Bekostning under Industriens Højkonjunktur. I en Skrivelse til Statsministeren skriver dette Raad blandt andet følgende:

» . . . , Det fremgaar blandt andet af Statistisk Departements Oversigt over Indkomst- og Formueforholdene, at Godsejere, Proprietærer og Storforpagtere i 1935—36 har haft en Stigning i den gennemsnitlige Indtægt paa 34,9 Procent, medens Stigningen for Husmænd kun var 3,5 Procent (fra 1933 til 1934). Det skal ikke benægtes, at den sidste Høst har været under Middel, og heller ikke benægtes, at der i den allerseneste Tid som Følge af Prisudviklingen er opstaaet ny Vanskeligheder — og stadig særlig for de mindre Landbrugere. Men der er saavel inden for Landbruget som inden for Byerhvervene altfor store Forskelle til, at man uden videre kan opstille Sammenligninger mellem Landbruget og Byerhvervene i Almindelighed.

Naar Landbrugsraadet derfor siger, at »det er baade uholdbart og uretfærdigt over for Landbruget, at den Del af Befolkningen, der lever under Højkonjunktur, skal have Adgang til at købe Landbrugets Varer til Underskudspriser«, saa kan dette kun være rigtigt for en lille Del af Bybefolkningen, nemlig den, hvis Realindtægter er steget under Højkonjunkturen. Men for Forbruget af Landbrugsprodukter betyder denne

Del af Befolkningen ikke meget. *Den brede Forbrugerklasse i Byerne har ikke haft Indtægtsfremgang af Højkonjunkturen, men har ikke desto mindre alligevel maattet bære en stor Part af den Hjælp, der hidtil er ydet Landbruget.*«

Selv om man kunde have ønsket en noget kraftigere Tilkendegivelse fra Erhvervsraadets Side af det uretfærdige i at vælte flere Byrder over paa Arbejderne, har det utvivlsomt sin Betydning, at det lader høre fra sig ved denne Lejlighed.

Dr. Ensom.

En svensk Bog om Finland

Den svenske Redaktør *Harry Hjörne* har paa det stockholmske Bogforlag »Natur og Kultur« udgivet en interessant Bog om de nordiske Lande. »Femte Länken« kalder Forfatteren sin Bog, som hovedsagelig beskæftiger sig med Forholdene i Finland — det femte Led i det samlede Norden: Sverige, Norge, Danmark, Island og Finland.

I Bogen findes ogsaa et Afsnit, som behandler de finske Arbejderes Stilling efter Borgerkrigen. I Oversættelse gengiver vi her nogle Uddrag:

»... Naar Finlands Arbejdere tænker paa Skandinavien, er det frem for alt Fagforeningsbevægelsen, som beskæftiger dem. Jeg har altid betragtet Fagforeningsbevægelsen som et af vore største nationale Goder, og mange andre Forretningsmænd gør det samme. Det er en Garanti for Arbejdernes Medbestemmelsesret ved Fastsættelsen af Arbejdsvilkaarene, en Medbestemmelsesret, som er baade menneskeligt berettiget og værdifuldt, set ud fra et Forretnings-Synspunkt. Fagforeningsbevægelsen har ogsaa bidraget til at skabe Stabilitet i Næringslivet og givet os den Tryghedsfølelse, som ligger deri, at Arbejderklassen ved Konjunktursvingninger og Kriser har ansvarsbevidste og erfarne Ledere.

... Finland anvender ikke samme Metoder som Sverige. Man taler saa meget om, hvad der gøres for Arbejderne: en Uges Ferie er lovfæstet, Arbejderpensioner er gennemført mange Steder, Arbejdslokalerne er ideelle i nyopførte Funkisfabriker, ogsaa de gamle Lokaler, som jeg har haft Lejlighed til at se, synes gode, Bestræbelserne for at skaffe Arbejderne egne Hjem fremmes, Idrætspladser anlægges, den fysiske Opdragelse opmuntres, Biblioteker oprettes, ingen Arbejdsløshed raader og Lønnen er stigende. Overhovedet faar man det Indtryk, at de finske Arbejdsgivere »holder Haanden over Arbejderne« og mange Steder møder man en stærk Følelse af Ansvar overfor de i Virksomheden beskæftigede.

Alt dette kan i og for sig være meget godt, men det har en stor Fejl — det foreligger som et Resultat af Arbejdsgiverens »Omsorg for Arbejderen« og har derfor over sig noget, som ikke passer svensk Mentalitet og sikkert heller ikke finsk. Det tillades ikke Arbejderne at blande sig i Arbejdsvilkaarene, og kollektive Aftaler tolereres ikke. Kun i *Typograf-Faget* har man en Landsoverenskomst. De finske Arbejdere finder sig i dette System, fordi de er tvungne dertil, men de anerkender ikke dette Forhold, og under en Krise kan det let blive en Fare for det finske Samfund, at Arbejdsgiverne har Mulighed for at vælte hele Byrden over paa Arbejderne og give Arbejdet til de lavestbydende. Jeg betragter Manglen paa Kollektivaftaler som et svagt Punkt — et af de faa i det moderne Finland. Havde Borgerkrigen ikke været, vilde Finland ogsaa haft kollektive Aftaler. Men det vil blive meget svært for de finske Arbejdere at blive anerkendt som forhandlende Part i Spørgsmaalet om Arbejdsvilkaarene...

Om den blodige Borgerkrig mellem »de hvide« og »de røde« i Finland skriver Forfatteren:

Borgerkrigen var grusom. Titusinde faldt i den haarde Kamp. Titusinde myrdedes eller henrettedes. Titusinde døde af Underernæring eller af »den spanske Syge«. Men enten de var med paa den hvide eller den røde Side, saa er Mindet om dem endnu levende. De fleste efterlod en Mor eller Far, mange Hustru og Børn og en Kreds af Venner. Derfor kan 1918 ikke glemmes. Der er saa meget, som minder: Dèr udkæmpedes en haard Strid, dér gik de hvide frem, dér bed de røde sig fast, dèr var Tyskerne* nær ved et Nederlag, dèr ramtes de røde af en Katastrofe, dèr myrdedes den, dèr skød man den, dèr henrettedes en Gruppe røde, dèr døde Fanger og Fangevogtere som Fluer af spansk Syge, dèr — — — Finland er fuld af grusomme Minder, og næsten paa hver Kirkegaard findes en Mindesten over unge Mænd, som faldt paa de hvides Side i Borgerkrigen. Blomster pryder disse Grave, og det hænder ikke saa sjældent, at de, som gaar forbi, blotter deres Hoved. Men der findes ogsaa andre Grave, større Grave, hemmelige Grave, de rødes Grave. Officielt eksisterer de ikke. Ingen Mindestene eller Blomster pryder disse Dødens Boliger. Det er ret uhyggeligt. De var dog ogsaa Mennesker. Ja, Borgerkrig er grusom. Men maaske er det bedst som det er. Mennesker behøver hverken Stene eller Blomster for at leve i Mindet — — —«.

Fr. N.

* Tyskland havde sendt Hjælpetropper til de hvide.

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Internationale Typograf-Sekretariat.

Paa Sekretariatskommissionens Møde den 15. April 1937 drøftedes Udviklingen i Østrig, ligesom Medlemmerne fik forelagt en Beretning om Forholdene i Tyskland; alle de deri anførte Betragtninger fik Mødets Tilslutning med Undtagelse af et Spørgsmaal af financiel Art, som maatte afvises.

En Redegørelse af Forholdene i Belgien viser, at Bestræbelserne for at faa genoprettet Kollektivoverenskomsterne i de grafiske Fag stadig støder paa Modstand hos Principalerne, der dækker sig bag forskellige juridiske Spidsfindigheder om Overenskomsternes forudgaaende retsgyldige Anerkendelse. Det kan derfor ikke paa nuværende Tidspunkt forudses, hvornaar alle Overenskomsterne er i Orden.

Det islandske Typografforbund havde sendt Kommissionen Meddelelse om, at Forbundet har afsluttet Fællesarbejdsoverenskomst med Principalerne i de grafiske Fag med Gyldighed til den 31. December 1939; endvidere oplæstes paa Mødet den glædelige Nyhed, at det argentinske Forbund »Federacion Gráfica Bonaerense« i Buenos-Aires ifølge en eenstemmig Generalforsamlingsbeslutning har indmeldt sig som Medlem af det internationale Typografsekretariat. En Forespørgsel fra I. F. C. om den fremtidige Indstilling overfor Spørgsmaalet 40-Timers Ugen vedtoges det at besvare derhen, at Typograf-Internationalen ønsker at fastholde sit hidtidige Standpunkt i denne Sag.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig

Generalforsamling

Søndag den 23. Maj Kl. 10 Fmd.

i Folkets Hus, Enghavevej.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Bevilling af Midler. 4. Opstilling til Valg af: a) Næstformand, b) Voldgiftsretsmedlemmer. 5. Beretning fra og Valg af Repræsentanter til kooperative Virksomheder.

Styrelsen.

Det schweiziske Typografforbund har indbudt en Repræsentant for Sekretariatet til at overvære Forbundets ordinære Delegeretmøde 15. og 16. Maj i Basel; til dette Hverv udpegedes den internationale Sekretær. Derefter behandledes nogle Sager i Anledning af den internationale Arbejdskonference, som skal afholdes i Genf i Juni.

Til Slut forelagdes Forslag til Budget, hvorunder Kontingentet til det internationale Sekretariat fastsættes til 30 Cts. pr. Medlem. Saavel Budgetudkastet som Størrelsen af Kontingentet vedtoges eenstemmigt. Forslaget bliver derefter forelagt de udenlandske Medlemmer af den udvidede Sekretariatskommission.

Vor Ungdom

»Der er noget i Luften, jeg ved ikke hvad«, har en Digter en Gang skrevet.

Ja, der er Foraar i Luften, ogsaa i Aar, selv om det er sent paa Færde. Og vor Tids Ungdom nynner vel ogsaa: »Ud vil jeg, ud...«. Men alt dette er stænget for Ungdommen af i Dag, der kun er født med et Par raske Næver paa Skaftet. Kun Turistlivet er tilbage og saa Week-end-Turene til den nærmeste Skov eller Strand. Alt dette er dog kun for den unge Mand, der endnu er med i Produktionen, mens den arbejdsløse er henvist til Gadehjørnernes Brosten.

Saadan bør det ikke blive ved. Verden er af Lave. Javel. Det har den været saa ofte. Men den har altid ligget mere eller mindre aaben for Ungdommen, naar de ældre blot har haft Vilje til at hjælpe. Og lad os ha' det.

Vi midaldrende, der havde den Lykke i vor Ungdom at kunne snøre Ranselen og erobre praktisk talt hele Europa paa en Sommer, forstaar tilfulde, hvorledes Ungdommen af i Dag fra vor Side bør hjælpes ud af Tilstanden med Vandringen fra Hjørnet til Kontrolstedet og »tebavs igen«.

Der tales i vor Tid paa saa mange Maader om praktisk Skandinavisme. Lad os i de skandinaviske Typograf-Forbund da begynde at aabne det tidligere næsten intereuropæske Rejseliv med et interskandinavisk. Her skal ses bort fra, at Arbejdstilladelse praktisk talt vil være udelukket, men alene det, at vor Ungdom, den Del af den, der ikke allerede *er* sunket ned i Haabløshed, kunde faa Lejlighed til at berige sig i mange Henseender ved at rejse i det udstrakte Skandinavien, vilde vel nok være en Messe værd.

Saa vidt jeg véd, er de skandinaviske Typografer — forbundsmæssigt set — saa velstillede, at den økonomiske Side af Sagen let lader sig ordne, ogsaa fordi vore Pengekurser ikke afviger særlig meget fra hinanden og ikke i de senere Aar har været udsat for Svingninger, men ogsaa fordi Arbejdsløshedskassens Love — i hvert Fald ikke vor — forhindrer Udlændinge i at faa Understøttelse.

Lad da disse faa Linier være en Opfordring til vor Forbundsledelse om at indlede et Samarbejde med vore skandinaviske Broderorganisationer for at give Ungdommen af i Dag Lejlighed til at se lidt mere end den hjemlige Gade.

Chr. Mortensen.

Skive, den 23. April 1937.

Svensk grafisk Literatur

Ligesom de lokale Afdelinger i Danmark af Dansk Typograf-Forbund (Dansk typografisk Forening etc.) i den sidste halve Snes Aar har fejret — eller kunnet fejre — deres 50-Aars Jubilæum, saaledes kommer efterhaanden ogsaa Svensk Typograf-Forbunds Afdelinger med. Og ligesom en Del, selvfølgelig særlig af de større, danske Afdelinger udsendte større eller mindre Mindeskrifter ved de givne Lejligheder, saaledes gør ogsaa de svenske Broderforeninger — men disse er gennemgaaende større end de danske, f. Eks. fra Malmö, Stockholm og Svenska Typograf-Förbundet. Og man synes at fortsætte i det samme Spor. Jeg har saaledes fra Karlstad modtaget: *Karlstads Typografklubs Historia 1887—1937.* (162 Sider + 24 Sider godt opsatte Annoncer bag i Bogen, stor 8⁰). Det er et grundigt Arbejde, Forfatteren, Typograf *Oscar Nybom*, her har udført med Skildringer fra ældre Tid og op til 1937. Det er Skildringen af Typografernes Organisation gennem de 50 Aar. Men bagved de Strider og Kampe, som er førte af Afdelingen og Forbundet, ofte i Kontakt med Sveriges øvrige Arbejdere (f. Eks. Storstrejken 1909) ligger en haard og bitter Kamp og Forsagelse fra Typografernes og deres Hjems Side.

Der er en ejendommelig Stemning over Værket, der ikke er noget Værk med en tør Opremsning af Tal. Og Bogen fortjener at læses i videre Kredse. Hertil kommer, at den er et smukt Stykke Bogtrykarbejde, udført i Bogtrykkeriet: *Nermans Trycksaker* — smukt og godt hvidt Papir, god og passende Marginal, rigt illustreret, Sats- og Trykarbejde i god Udførelse, smukt Omslag — saadan tegner sig Billedet af Værket i Hovedsagen. Pris 4 Kr.

Fra Karlskrona Lokalafdeling har jeg modtaget: *Karlskrona Typografiska Förening 1887—1937.* (228 Sider, stor 8⁰). Udmærket hvidt Papir og sort Tryk helt igennem med Undtagelse af Omslaget, der i øverste venstre Hjørne brydes af Bogtrykkervaabnet, udført i Sølv og flere Farver. Værket er meget rigt illustreret og godt trykt, ligesom Satsen helt igennem er god. Ogsaa i dette Værk gaar man noget tilbage i Tiden, der ligger forud for Foreningens Stiftelse, nemlig i Afsnittet »Boktryckerier och tidningar i Karlskrona förr och nu«. I dette Afsnit er bl. a. Reproduktioner af samtlige de Aviser, der er udkommet der i Byen baade af de ældste og Nutidens, med Angivelse af Størrelse saa Læserne kan sammen-

ligne og forstaa Udviklingen paa dette Omraade. Iøvrigt skitserer Forfatteren, Typograf *Harry Olsson*, i et klart Sprog Foreningens Udvikling gennem Aarene.

Siden Aarene omkring 1908—1912, da Bogtrykker *Oscar Isacson* i Göteborg udsendte nogle udmærkede Mapper med Prøver paa Akcidenstryk, har han udsendt adskillige Værker, dels skrevne af ham selv og dels af andre, men altid i en særlig smuk, undertiden kunstnerisk Udstyrelse. Nu har Oscar Isacson atter udsendt et nyt Arbejde: *Typer och Sentenser*. 180 Blade, stort 8⁰. Udmærket Papir. Opstillingen af Skrifter og Materiale mønsterværdig. Til alle de mindre Skrifter er der nogle Prøvelinier, stadig med forskellig Tekst, væsentligst hentet fra Fagets Omraade, og udarbejdede af Bogtrykker Isacson. Det samme gælder den kortfattede faglige Udviklingshistorie, hvoraf Forordet bestaar. Siderne med Gengivelser af Skrifter etc. er kun trykte paa en Side. Teksten er paa hver Side adskilt fra Marginalen foroven og forneden ved Cicero Streg i gulbrun Farve, hvor under og over Pagina og Firmanavn findes. Bogen er stift hæftet og i et solidt Kartonomslag, indrettet saa at det kan lukkes helt med en Tunge, der kan stikkes ind paa den ene Side. Omslagets Forside bærer Titlen trykt med sort Farve, rød Ramme og paa hvidt Papir. Omslaget graat. Paa Bogens Ryg staar kun Ordet »Isacsons«. Det hele Arbejde er originalt, smukt og praktisk, — men andet var jo heller ikke at vente ved et Arbejde fra Oscar L. Isacsons A/B i Göteborg.

Odense, 31. Marts 1937. *L. Chr. Nielsen.*

Afdød Kollega

En gammel Trykker, *Carl Otto Larsen*, døde i afvigte Uge, 79 Aar gammel. I den sidste Snes Aar havde Larsen været uarbejdsdygtig. Han arbejdede i sin Tid i Rigsdagen. Begravelsen fandt Sted Torsdag den 29. April paa Vestre Kirkegaard, hvor Afdelingens Fane sænkedes over Larsens Kiste.

Carlo Schmidt i Mindet

Han var selve Livet — den stærke, brydende Kraft. Hans Død forekommer os ufattelig, ubegribelig.

Som han stod, da han for mange Aar siden som en haarfager Yngling gjorde sin Entré i det lille, jyske Tempel, saaledes stod han i Dag, da Døden hentede ham i hans Manddoms bedste Aar.

Hans Fang var saa vidt; han kunde favne Alverden.

For os, der kendte ham, blev han næppe Typografen, knap nok Kollegaen; han blev Vennen, men først og sidst Mennesket.

Han var altid ildfuld, men aldrig stundesløs. Han kunde sætte sig om paa Bænken som den gladeste blandt de glade. Han var munter — i Lød, i Sind og i Sindelag, men med den strengeste Alvor lysende ud af den kaadeste Færd.

Carlo Schmidt var en dygtig Arbejder, en trofast Arbejdsfælle, en elsket Familiefader, Komedianten i festlige Stunder. Hans ægte Menneskelighed og sjældne Jovialitet gav ham Venner i alle Lejre.

Han var sikkert en lykkelig Mand; thi han forstod, at den største Glæde naar man ikke ved blot at være noget for sig selv, men ved at være noget for andre. »Hvad du evner, kast af i de nærmeste Krav« — den Livsvisdom havde han nemmet.

Hans Branchefæller paa Sjælland, der havde valgt ham til Formand, vil savne ham dybt. Og alle vi Kolleger Landet over, der har kendt ham og virket sammen med ham, vil altid mindes ham.

Men mest vil han savnes i det Hjem, han elskede, og som elskede ham. Til Fremme af sine mange Interesser hentede han sikkert ofte Hjælp hos sin forstaaende Hustru — disse to Mennesker, der saa mærkeligt syntes støbt af samme Stof. »Han var den ærligste Mand, der har spist sit daglige Brød. Han var min Ven. Og nu er han død.« *N. Th. S.*

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

Foraarets Svendeprøver

Til dette Foraars Svendeprøver havde indstillet sig 18 Sættere og 16 Trykkere.

Sættere:

Antaget med Broncemedaille:

Egon Emil Hansen (Bianco Luno). Christian Jahn (O. Jul. Schmidts Bogtrykkeri). Einar Alfred Nicolajsen (Missionstrykkeriet). J. P. Sparrewohn Pedersen (Missionstrykkeriet).

Antaget med Ros:

John Ove Johs. Christensen (Nutidstrykkeriet). Børge Fog-Jensen (I. Chr. Petersen). Holger Jensen (Hertz). Thorkil Saur Jensen (E. Palfelts Bogtrykkeri). Orla Bjerknæs Larsen (C. Th. Thomsens Bogtrykkeri). Viggo Høegh Nielsen (Det Hoffensbergske Etabl.). Finn Ahrent Petersen (Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtrykkeri). Eigil Schakow (Holger Nortofts Bogtrykkeri).

Antaget:

Kaj Arentoft (F. C. Hvilsoms Sønner). Axel Frederiksen (J. Jørgensen & Co.). Ernst Brantbjerg Madsen (A/S J. D. Qvist & Komp.). Poul Rasmussen (K. V. Langes Bogtrykkeri). Carlo Børge Rugh (Saabye & Christensen). Karl Harry Vestholt (C. Hamburgers Bogtrykkeri).

Trykkere:

Antaget med Ros:

Frode Høeg Danielsen (O. Testmans Bogtrykkeri). Rolf Johannes Fossum (Triers Bogtrykkeri). Josef Andr. Gorritzen (B. Nielsens Bogtrykkeri). Erik Edm. Knudsen (Emil Kristensens Bogtrykkeri). Robert Kristensen (A/S C. Mayland). Cort Ole Offersen (Hans Jørgensens Bogtrykkeri). Ulrik Ib Rosenberg (W. J. Christensens Bogtrykkeri).

Antaget:

Edv. Emil Holm (Fr. Christtreus Bogtrykkeri). Egon Isager Høvring (Bogtrykkeriet A/S »København«). Svend Hintze Jørgensen (C. Hamburgers Bogtrykkeri). Heinrich Emil Møller (Trykkeriet »Bella«). Knud And. Siems (Siems Bogtrykkeri). Frantz Hugo Stolze (J. Jørgensen & Co.). Gudmund Thernøe (Christensen & Eilersen). Arne Frithjof Vangskjær (A/S L. Ihrich).

Ikke antaget:

Thorkil Mortensen (I. Knudsens Bogtrykkeri).

Uddelingen af Svendebrevene fandt Sted Torsdag den 29. April under de sædvanlige Former (Kantate, Recitation, Sang). Talen til de unge holdtes i Aar af Magister *Poul Bahnsen*, som i sine tankevækkende Udtalelser særlig fremhævede *Samarbejdets* store Betydning for Faget og Samfundet som for Individet.

Ingen Leflen for Fascismen!

Vort Sprog fattes Ord, hvormed man paa fyldestgørende Maade kan udtrykke sin Foragt overfor de fascistiske Bødlers Misgerninger mod det ulykkelige spanske Folk. Man skammer sig som Menneske ved at tilhøre en Slægt, der kan fostre slige Uhyrer.

Den første Maj blev der rundt om i Landene fra Arbejdernes Side protesteret imod Fascismen. Men hvorfor rejser der sig ikke et enstonigt Raab, et Skrig om Hævn fra *hele* den Verden, der endnu gør Krav paa at tilhøre Civilisationen? Hvorfor søger ikke de Lande, der endnu har bevaret den demokratiske Styreform, at standse Fascismens Fremmarch inden det er for sent?

Man giver som Grund, at det for enhver Pris gælder om at undgaa en ny Verdenskrig. Men er det da bedre, at Folkene bliver trampet ned og udslettet et efter et af de fascistiske Morderbander? Der er jo ingen Tvivl om, at Fascisterne og Nazisterne har sat sig til Maal at udrydde alt, hvad der smager af Demokrati og Socialisme og folkelig Indflydelse. De æder sig langsomt frem efter en bestemt Plan for at paatrykke den ganske Verden deres frihedsfjendske Brutalitetslære.

Skumlere vil mene, at Aarsagen til de demokratiske Staters Passivitet, der kan faa skæbnesvangre Følger, nok saa meget skyldes den Omstændighed, at de ikke ønsker de spanske Arbejderes Sejr. Hellere en Franco end en Cabellero eller en syndikalistisk-anarkistisk Stat.

Men hvad end Grunden nu kan være, burde vi i hvert Fald forskaanes for at være Vidne til, at der *lefles* for Undertrykkerne. Det ser ikke godt ud, at Mænd af Demokratiet gør Knæfald for Fascismens Koryfæer ved at aflægge dem Besøg. Overfor dem nytter hverken Henstillinger eller Bønner. De viger kun for Magten. *Den forargede.*

GENERALFORSAMLINGER

Typografernes Syge-Hjælpekasse

i København afholdt ordinær Generalforsamling den 31. Marts 1937 i Rømersgade 22. Dirigent *C. J. Dreyer*, Sekretær *Rud. Jensen*. — 1. Beretning. Formanden, *C. Christoffersen*, aflagde Beretning og udtalte bl. a. herunder, at Aaret var forløbet stille, der var en lille Nedgang i Medlemsantallet, og det syntes som om det var et Mindretal af de nyudlærte, der meldte sig til Optagelse; først naar de blev lidt ældre, gik det op for dem, at de burde sikre sig lidt mere Pengehjælp i Tilfælde af Sygdom. Der var i Aarets Løb nogle, som søgte Optagelse, men som ikke udfyldte Optagelses-Attesten rigtig, hvilket til Tider medførte lidt Ubehageligheder. Styrelsen holdt strengt paa Optagelses-Attestens rigtige Udfyldelse. Efter at flere Talere havde haft Ordet, godkendtes Beretningen. — 2. Kassereren, *A. Andreasen*, aflagde det reviderede Aarsregnskab. Der var indgaaet i Kontingent Kr. 15.194,45, Indskud Kr. 33,00, Restancer fra 1935 Kr. 93,80, Renter Kr. 909,00, og Kursavance ved Køb af Obligation Kr. 190,70. Udbetalt Sygehjælp Kr. 14.235,00, Overskud Kr. 743,09. Regnskabet balancerede med Kr. 38.920,50. Medlemsantallet er nu 942. Der er i Aarets Løb udslettet 8, udmeldt 12 og 8 døde. Oplyste, at Oktober Kvartal havde haft særlig mange syge. *Christoffersen* udtalte, at da Overskudet kun var Kr. 743,09, kunde man heraf se, man foreløbig maatte lade Kontingentet og Dagpengene være som det er. *Sømberg* mindede Styrelsen om Medlemmerne med de langvarige Sygdomme. *Dreyer* anbefalede som Revisor Regnskabet til Godkendelse, hvorefter Regnskabet vedtoges. — 3. Valg. De afgaaende: Kassereren, *A. Andreasen*, *Georg Andersen*, *Rud. Jensen* og Styrelses-Suppleant *H. Eriksen*, Revisor *Georg Pedersen* og Revisorsuppleant *E. Sømberg*, blev alle genvalgt. — Under Eventuelt henstillede Kassereren til Medlemmerne at huske at melde Bopælsforandring; det ikke alene lettede Kassereren, men det kunde undertiden ogsaa være nødvendigt for Medlemmerne, at Kassereren havde den rigtige Adresse. Da ingen yderligere ønskede Ordet, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen.

Næstved Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 10. April med *Meier* som Dirigent. Efter at Forhandlingsbogen var oplæst og taget til Efterretning, bevilgedes Fastelavnsfestens Underskud Kr. 65,45. Arb. Samariterforening bevilgedes 10 Kr. og Næstved Folkebørnehave 25 Kr., medens et Andragende fra Turistforeningen om et Tilskud fra Kr. 150 og opefter, fordelt paa en tre-aarig Periode, henlagdes. — *Formanden* fremlagde derefter de reviderede Regnskaber, som alle godkendtes. Forbundskassen balancerede med Kr. 5087,00; i Tilskud var modtaget Kr. 800,00, og der indsendes Kr. 244,00. Lokalkassen viste i Balance Kr. 458,25 og i Formue Kr. 694,28 (en Fremgang paa Kr. 119,00), og for Syge-Hjælpekassen var Balancen Kr. 609,00 og Formuen Kr. 1757,65 (en Tilbagegang paa Kr. 177,00). — Spørgsmaalet om Deltagelse i Tillidsmandskursus'et overlodes til Bestyrelsens Bestemmelse. — Det vedtoges at søge afholdt en Sommertur med Damer; det nærmere overlodes Bestyrelsen. — Inden man sluttede, gav *Formanden* en Redegørelse for den nye Arbejdsløshedslov, særlig ang. de ændrede Regler for Beregningen af Understøttelsen.

Rønne Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling den 14. April. Formanden, *Kürstein*, aflagde Regnskaber og Beretning, der enstemmigt godkendtes. Hovedkassen balancerede med Kr. 3718,01 og Lokalkassen med Kr. 633,87. Af Beretningen fremgik, at Sygekassen i Kvartalet havde haft Rekordudbetaling, Kr. 1615. Formanden omtalte endvidere Omordningen af Arbejdsløshedskasseloven, der desværre ikke var til Fordel for vore Arbejdsløse. — Til Fanebærer valgtes *Jul. Jensen*. — Som Repræsentant til det af Forbundet arrangerede Kursus paa Roskilde Højskole 6.—12. Juni valgtes *Formanden* med *Henry Holm* som Suppleant. Til Slut bevilgedes Lokaleleje. 14 Medlemmer var mødt. *w.*

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling Torsdag den 15. April. Formanden, *P. Hansen*, bød velkommen, hvorefter Protokollen oplæstes og godkendtes. — Til Dirigent valgtes *Jørg. Olsen*. — *Formanden* aflagde Beretning og omtalte herunder Værtskiftet i Forsamlingsbygningen; endvidere de uheldige Forhold hos Frk. Westermann, i hvilken Anledning Ths. Pedersen var tilkaldt, Ernst Meyers Konkurs og oplæste sluttelig Skrivelser fra Forbundet ang. Ændringer i Arbejdsløshedsloven, den ny Ordning med Sygeattester, Bestemmelserne ang. Tiltrædelse af Plads og Kursus for Tillidsmænd paa Højskolen i Roskilde. I Diskussionen under Beretningen deltog *L. Simonsen*, *Bernh. Hansen*, *Formanden*, *P. Jensen*, *Alb. Jensen* og *Jørg. Olsen*. Beretningen godkendtes. — Kassereren, *P. Jensen*, oplæste Regnskaberne; Hovedkassen balancerede med Kr. 3293,51, indsendt til Hovedkassen Kr. 725,26. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 410,05, Kassebeholdning Kr. 281,79. Begge Regnskaber godkendtes. — Overarbejdstimerne i Januar Kvartal havde været 166. — *Bernh. Hansen* aflagde Beretning fra de kollektive Forretninger. — D. U. I. bevilgedes 10 Kr. — *Formanden* delegeredes til Kursus i Roskilde. *Formanden* foreslog, at man søgte at gennemføre en Weekend den 1. Maj, saa man kunde deltage i den paatænkte Demonstration, hvilket vandt Tilslutning. — *C. Nygaard* fremlagde til Gennemsyn de afsluttende Prøver fra Fagskolen, hvorefter *Dirigenten* sluttede den interessante Generalforsamling, efter at den traditionelle Lokaleleje var bevilget. *J. S.*

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 17. April ord. kvartaarlig Generalforsamling. *Formanden* mindedes det afdøde Medlem, Stereotypør Wasmann, der havde været en god Kammerat og omgængelig Kollega, hvis Minde vi altid vil ære. (Medlemmerne rejste

sig). — Efter at Formanden var valgt til Dirigent, oplæste Sekretæren Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. — *Formanden* aflagde derefter Beretning om Virksomheden og omtalte derunder bl. a. Oplysningsmødet i Nykøbing, der havde vundet overvældende Tilslutning fra Nakskov-Kollegerne. Efter at have oplæst en Trykkers Indtryk fra Mødet, gav Formanden Udtryk for sin egen Opfattelse af dette og konkluderede sine Bemærkninger med en Udtalelse om, at Udbyttet maaske var lidt tyndt i Forhold til Omkostningerne; men dette var jo kun en Side af Virksomheden; det fortsatte Arbejde maatte jo bygges paa de indhøstede Erfaringer. *Formanden* omtalte derefter de af Rigsdagen vedtagne Love, der greb ind i Fagorganisationernes Virksomhed. Beretningen godkendtes uden Diskussion. — Derefter fremlagdes de reviderede Regnskaber, der ligeledes godkendtes. — Det overlodes Bestyrelsen at søge arrangeret en Sommerudflugt til Spodsbjerg. — Generalforsamlingen var kun svagt besøgt.

—*r.*

Maribo Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 17. April Generalforsamling paa Centralhotellet. *Formanden* aflagde Beretning, hvorom der udspandt sig nogen Diskussion, bl. a. om det afholdte Møde i Nykøbing, der var arrangeret af Oplysningsudvalget; derefter toges Beretningen til Efterretning. — Regnskaberne oplæstes af Kassereren og balancerede med for Hovedkassen Kr. 1673,30, Lokalkassen Kr. 469,36 og til Byggeselskabet var indbetalt Kr. 19,10. De reviderede Regnskaber godkendtes. Det vedtoges ikke at lade Afdelingen repræsentere ved det averterede Kursus for Tillidsmænd paa Roskilde Højskole. — Dirigenten, *V. Marcussen*, sluttede derefter Generalforsamlingen, der var besøgt af 10 Medlemmer. —*m.*

Kolding Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 17. April Generalforsamling paa »Aagaarden«. *Formanden* bød velkommen. Til Dirigent valgtes *Carl Knudsen*. Protokollen oplæstes og godkendtes. *Formanden* udtalte i sin Beretning Haabet om, at det erhvervede socialdemokratiske Flertal i Byraadet maatte blive til Gavn for den arbejdende Befolkning i Byen. — Beklagede, at Fastelavnsfesten havde faaet saa ringe Tilslutning. — Et Udvalg af Fagliteratur havde navnlig haft de unge Kollegers Interesse. Anbefalede Medlemmerne at gøre sig bekendt med Forbundets Bibliotek. Et Bestyrelsesmøde med Deltagelse af Forretningsfører Ths. Pedersen havde været afholdt, foranlediget af forskellige Tvivlsspørgsmaal. — Kassereren, *Jørg. Andersen*, gav nogle Meddelelser om den ny Arbejdsløshedslov, som han mente var en betydelig Forbedring. Afdelingens Medlemstal 106. Oplæste Regnskabet fra De samvirkende Fagforbund. — *Carl Knudsen* aflagde Beretning fra Social-Demokratens Kontrahentmøde. Bladets Oplag var takket være et energisk Agitationsarbejde gaaet betydeligt frem. Anbefalede Medlemmerne at tegne Abonnement, hvis de ikke allerede var Abonnenter. — *Lisberg* aflagde Beretning fra Fællesorganisationens Repræsentantskabsmøde. Beretningerne godkendtes. — *Kassereren* oplæste de reviderede Regnskaber, der balancedere med: Hovedkassen Kr. 9.761,65, Lokalkassen Kr. 1.145,23, Sygekassen Kr. 2.824,79. Regnskaberne godkendtes. — Forslag fra Formanden om at lade Fanen deltage i alle Fællesorganisationens Demonstrationer, saa længe Afdelingen er Medlem af Fællesorganisationen, vedtoges. Formanden oplæste Skrivelse angaaende et udvidet Formands- og Kassererkursus paa Roskilde Højskole 6.—12. Juni. Bestyrelsen havde anbefalet at sende Formanden og P. Hvidtfeld. Vedtoges. *Formanden* foreslog en Bevilling til Kursusdeltagerne paa Kr. 35. — *Fr. Nielsen* anbefalede Kr. 50 til hver. Sidste Forslag vedtoges. Formanden anbefalede — da han savnede Forslag fra sædvanlig Stiller — Lokaleleje. — Bevilgedes. *Lisberg.*

Kursus'et paa Roskilde Højskole

Ogsaa jeg anerkender Oplysningsudvalgets og Forbundsledelsens Bestemmelse om, at der i Lighed med andre Fagforbund i Sommer afholdes et Tillidsmandskursus paa Roskilde Arbejderhøjskole til Afløsning af de aarlige Tillidsmandsmøder, der har været afholdt forskellige Steder i Landet en Søndag og hvortil mange har maattet foretage en lang Rejse for at kunne deltage i Mødet en 3—4 Timer. Disse Møder havde vel sin Betydning, men havde et forjaget Skær over sig. Ved et 8-Dages Kursus paa Højskole vil der blive god Tid til grundigt at gennemgaa vore Love og Tariffen samt til at beskæftige sig med andre vigtige Spørgsmaal Arbejderbevægelsen vedrørende.

Men Forbundsledelsen bør gøre det muligt ogsaa for de smaa Afdelingers Tillidsmænd at deltage i Kursus'et. De større Afdelinger vil ikke have Vanskelighed ved at udrede Arbejdstab til de deltagende, men for mange af de smaa Afdelinger vil dette være umuligt og det er vel for meget at forlange af de deltagende, at de selv skal dække Arbejdstab, og Sommerferien er vel forlængst planlagt til at afholdes sammen med Familien.

Det maa derfor fra de mindre Afdelingers Side henstilles til Oplysningsudvalget og Forbundsledelsen, at det gøres muligt, at deres Tillidsmænd ogsaa kan deltage i Kursus'et under samme økonomiske Vilkaar som de større Afdelingers. *P. Larsen*, Struer.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

I Aften Kl. 21.15: Studiekreds.

Seksuelt Foredrag holdes førstkommende Onsdag Kl. 21 i Kompagnistræde 34. Indleder bliver den kendte Psykoanalytiker, Dr. Sigurd Næsgaard, saa der garanteres en udbytterig Aften. *Styrelsen.*

Trikloræthylén

En Rensevædske af dette Navn har i de senere Aar fundet Udbredelse indenfor vort Fag og iøvrigt ogsaa i en Række Industrier.

Det udmærker sig fremfor andre Rensemidler, som f. Eks. Benzin, Benzol o. lign., ved, at det ikke er brandfarligt. Herved opnaas den ikke uvæsentlige, økonomiske Fordel for Arbejdsgiverne, at de kan komme ned paa en lavere Brandforsikringspræmie. En anden Fordel er, at Vædsken fordamper uhyre hurtigt og er saaledes tidsbesparende, f. Eks. naar Maskinerne under Kørsel af Oplag maa stoppes, for at Formen kan vaskes af.

Men det er ikke blot Fordele, der er ved Trikloræthylén. Det er almindeligt kendt, at Arbejdere hos B. W. og andre Steder nogle Gange er blevet forgiftet af at rense med Trikloræthylén i Rum, hvor der ingen Ventilation har været, og hvor Dampene har faaet Lov at samle sig.

Paa en Forespørgsel har Fabrikslæge G. Lind oplyst »at Trikloræthylén har skadelig Indflydelse paa Ansigtsnerverne og Synsnerven«. Desuden véd enhver, der daglig maa benytte det, at man efter Brug af større Mængder af Vædsken ofte føler sig utilpas og nærmest fortumlet — og en saadan »Brannert« kan ikke være af det gode.

Naar det saaledes er bevist, at Trikloræthylén har en direkte skadelig Virkning paa Organismen, maa Brugen af den sikkert kunne begrænses, f. Eks. ved Opslag paa Arbejdspladserne og ved at gøre Fabrikstilsynet opmærksom paa Sagen. Paa Bogtrykkerierne bruges daglig litervis af denne giftige Vædske, og Resultatet vil vise sig før eller senere i Form af et svækket Syn eller lign.

Vi bør ikke forholde os passive, naar det er de sundhedsmæssige Forhold det gælder. Vær derfor forsigtig ved Brug af Trikloræthylén. *Erik Hauerslev.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

25-Aars Svendejubilæum fejredes 1. Maj af Maskinsætter *Holger Wirth* hos Spuhr.

1000 Kr. i Bod har Firmaet Schouw & Co. nylig maattet betale for at have beskæftiget tre kvindelige Medlemmer af Bogbinderforbundet ved Paalægningsarbejde (som er omfattet af vor Tarif) til Betaling væsentligt lavere end den efter vor Tarif gældende.

Et Pletskud kalder et Dagblad den Demonstration, Hr. *Kyed* forleden foretog ved at medbringe en Flaske Maarum-Mineralvand paa Folketingets Talerstol, idet han triumferende fastslog, at Folk gladelig betalte 16 Øre for en *kvart* Liter af dette Fluidum, medens man kviede sig ved at betale 18 Øre for en *halv* Liter nærende Sødmælk.

Man forstaar blot ikke, hvad disse to Produkter har med hinanden at gøre. Der er nemlig den Forskel, at *Mælken* er en Livsbetingelse ogsaa for fattige Folks Børn, hvorimod Maarum-Vandet for dem er en temmelig overflødig Luksus, som ingen, der maa tage økonomiske Hensyn, finder paa at ofre Penge paa.

Der er altsaa ingen »Kyd« paa den And!

Det norske Typograf-Forbund afholder Landsmøde i Oslo Mandag den 13. September og følgende Dage.

Et Stykke Blæksprutteabejde. Om den nye Huslejelov, der blev saa slemt barberet paa sin Gang gennem Rigsdagen, skriver en Indsender i »Bogtrykkeren«:

... Mærkeligt er det, at Fagforbundene ikke i synderlig Grad har beskæftiget sig med Huslejelovgivningen. Alt, hvad Arbejderne i det sidste Decennium har opnaaet af Lønforhøjelser — ja maaske mere endnu — er gaaet til den forøgede Husleje. Og mærkeligt er det, at Socialdemokratiet, som nu sammen med de Radikale har Majoriteten i begge Rigsdagens Ting, lader Husejerne beholde de mægtige Forhøjelser, der siden den forrige Huslejelovs Bortfald er paalignet Lejerne. Hele den nye Huslejelov ligner et Stykke Blæksprutteabejde, der nærmest tjener til at skjule, at Lejerne ikke faar andre Fordele, end de efter gammel Lovgivning var berettigede til.

STYRELSESMØDER

Københavns Afdeling.

27. Marts. Fra Revisionen forelaa Meddelelse om Kasseeftersyn den 16. Marts. — Forskellige Takkeskrivelser forelaa. — Et Medlem har fremsendt Forslag til Lovtilføjelse; da der imidlertid efter bestaaende Ret ikke kan fastsættes Lovbestemmelser i vore Love paa det omhandlede Omraade, tilbagesendes Forslaget. — Legatindstilling behandledes. — Tarifunderskrift forelaa fra to Firmaer; i det ene Tilfælde havde det været nødvendigt at etablere en kortvarig Strejke. — Et Betalingsspørgsmaal refereredes. — Et Forhold vedr. medhjælpsvis Arbejde refereredes. — Refereredes forskellige Mæglingsmøder, dels om forskellige Uoverensstemmelser, dels om Løn; i to Trykkerier var ved Mægling opnaaet en kollektiv Forhøjelse af Lønnen, i det ene Tilfælde fik 4 af Personalets 5 Svende forhøjet Lønnen med 2—5 Kr. og i det andet Tilfælde fik 6 af 10 Svende Forhøjelse paa 2—3 Kr. — Utarifligt Forhold hos et mindre Firma var afgjort med en Bod paa 100 Kr. — Et Overarbejde var paatalt og ophørt. — Paatale et andet Sted havde ført til Sagsanlæg. Alt til Efterr. — Fra Personalet hos Krohn var indgivet kollegial Klage over Trykker 4071 Fielsøe Christensen. Sagen havde været behandlet under Deltagelse af en Del af Personalet, og det var fastslaaet, at Fielsøe Christensen havde udvist ukollegial Optræden; det var henstillet til Fi. Ch., at han gjorde sine Arbejdskammerater den Tjeneste snarest at søge sig en anden Arbejdsplads samt iøvrigt beflitte sig paa i Fremtiden at optræde kollegialt. Styrelsen slutter sig hertil og beslutter at Sagen i »Typ.-Tid.« skal refereres med Navns Nævnelse. — Sager ang. hvilende Ret og Ekstrahjælp behandledes. — Styrelsen holdt Fællesmøde med Tarifkommissionen, i hvilket Møde behandledes det samme Dag af Forligsmanden stillede Mæglingsforslag. — Mødet hævet.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.
Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne Januar Kvartals Regnskaber:

27. April: Ringsted pr. Bl. 76,60; 28. April: Fredericia pr. Bl. 600,00, Hjørring 11,04, Tønder 233,80; 29. April: København 5025,47; 30. April: Roskilde pr. Bl. 700,00, Kt. 504,15, ialt 1204,15; 3. Maj: Aarhus intet at indsende.

København, den 3. Maj 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

27. April: Aarhus 596,55, Ringsted i St. f. Januar Kv. Oversk. 76,60; 28. April: Fredericia i St. f. Januar Kv. Oversk. 600,00, Odder 300,00, Ringsted 300,00; 30. April: Roskilde i St. f. en Del af Januar Kv. Oversk. 700,00; 3. Maj: Helsingør 800,00, Kolding 1000,00, Silkeborg 500,00.

København, den 3. Maj 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Sætter Harry Karl Vestholt, udl. 20. 4. 37 hos Hamburger (arb. s. St.), Sætter Knud Christensen, tidl. Medl. (Danske Tidsskr. Forlag), Hj.arb. Orla Hansen (Kruckow-Waldorff).

Frederikshavn: Sætter Gunnar Bilde, udl. 1. 5. 37 i Vogelius' Bogtrykkeri. Horsens: Sætter Eigil Kurt Bache, udl. 15. 4. 37 i Horsens Avis. Kalundborg: Sætter Erik Dichow, udl. 1. 4. 37 i Kalundborg Folkeblad. Køge: Paal. Edith Larsen. Odder: Trykker Herluf Christensen, udl. 9. 4. 37 i Exprestrykkeriet. Skive: Sætter Johannes Christensen, udl. 1. 5. 37 hos Fr. Holm, Sætter Tage Breumby, udl. 1. 5. 37 i Skive Folkeblad. Slagelse: Sætter Henning Clausen, udl. 1. 5. 37 hos Nielsen og Svendsen, Sætter Kaj Arne Nielsen, udl. 1. 5. 37 i Handelstrykkeriet.

Tiltraadte.

København: 3125 Willy Petersen fra Roskilde (W. Sørensen), 5769 Karlo Hansen fra Odense (arbl.), 2962 W. Nissen fra Rejse (arbl.), 5318 Niels Mogensen fra Rejse (arbl.), 7265 Alfr. Sørensen fra Rejse (Byens Bogtr.).

Faaborg: 7323 Tønnes Nielsen (arbl.).

E. L. SATSSKIBE er de bedste og billigste, fremstilles ogsaa i amerikansk Udførelse paa
ERIK LEVISONS
Specialværksteder for moderne Sætterimøbler og Inventar

Fratraadte.

København: 7323 Tønnes Nielsen til Faaborg (arbl.), 5814 Eckberg til Rønne (arbl.), 652 Helge Nielsen til Esbjerg (arbl.), 3241 Viggo Thomsen paa Rejse, 7992 Børge Knudsen til Silkeborg (arbl.), 3125 Willy Petersen til Roskilde (arbl.), 3595 Alfr. Krabbe til Esbjerg (arbl.).

Grenaa: 6030 Leon Haagensen til Aarhus (arbl.). Løgstør: 5436 Hans Hansen paa Rejse. Nyborg: 3821 Oskar F. Andersen til Assens (arbl.).

Udmeldt.

København: 1777 Holger Jørgensen (fratraadt Faget).

Annullerede Udslettelser.

København: 2998 Hj.arb. Otto Frandsen (Egm. H. Petersen), 4105 Trykker Palkjær (Byens Bogtr.).

Død.

København: 8174 Carl Otto Larsen.

Sygemeldinger maa omgaaende meldes til Kontoret.

KLUB-ANNONCER

Trykkeriarbejdernes Klub

Indbetaling af Kontingent samt Optagelse af nye Medlemmer finder Sted Fredag d. 7. Maj Kl. 5.30—6.30 i Café »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76. *Styrelsen.*

Søndag den 9. Maj:

Skodsborg (Udsigten)

Sct. Hans Torv Kl. 10

Indmeldelser paa Mødestedet.

Gutenberg-Korets Lykkesedler:

3391 - 2754 - 3015 - 2505 - 1224 - 3308 - 461
3691 - 2108 - 73 - 3038 - 1565 - 1238 - 3448 - 3061.

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdes **Mandag den 24. Maj Kl. 20.15**
i Slotskroen, Vesterbrogade 204 o. G.
Alle maa møde.

Typografernes Sangforening

Sangerne erindres om, at Prøverne fortsætter i Maj Maaned.

ANNONCER

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI
HARRY LØHR - KØBENHAVN

ØNSKER DE
at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier. — **Konfirmationsforsikringer** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen. — **Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.**
Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 19 KØBENHAVN DEN 14. MAJ 1937 64. AARGANG

Fagbevægelsen og Regeringens Politik

Nu, da Foraarets faglige Situation er overstaaet, og den snart normale Indgriben fra »autoritativ Side« har afgjort Arbejdsvilkaarene for store Dele af vort Lands Arbejderbefolkning, kan det paa Baggrund heraf være nyttigt at overtænke Vilkaarene for Fagbeværelsen i Fremtiden.

Fra ledende socialdemokratisk Side er det blevet fremhævet, at Strejker og Lockouter ikke lader sig forene med Tidens Vilkaar for Handels- og Valutapolitik, og hvis Arbejdere og Arbejdsgivere derfor ikke kan ordne deres Mellemværender i Fredsommelighed, maa Statsmagten træde til og diktere Løn- og Arbejdsvilkaar.

Faktisk er denne Politik blevet gennemført i de sidste Aar. Man har »planøkonomiseret« ved Hjælp af Forligsmandslov, Sammenkædningsregler, tvungen Voldgift og Ophøjelse af Mæglingsforslag til Lov.

Forligsmændene er efterhaanden blevet nogenlunde eneraadige over Fagbevægelsen. De stiller Forslag til Overenskomster, de sammenkæder smaa Forbund med store, og vedtager Organisationerne ikke, er Forslagene alligevel gældende. Nogen Modstand taales ikke.

For at dette Forligsmands-Diktatur ikke skal synes altfor grelt, har man i ledende Fagforeningskredse været ivrige for at gennemføre visse Afstemningsregler indenfor Fagforbundene, saaledes at Vedtagelse af Forligsinstitutionens Forslag lettere sikredes.

Dansk Arbejdsmands-Forbund har bl. a. vedtaget disse Regler, hvis mest betegnende Træk er, at Urafstemnings-Resultater fejes til Side, naar Afstemningsprocenten har været ringe, og i Stedet afgøres Sagen af en saakaldt kompetent Forsamling.

At en lille Urafstemnings-Deltagelse kan retfærdiggøre, at en endnu mindre Forsamling bliver bestemmende og afgørende ikke blot for vedkommende Fags Arbejdere, men ogsaa for andres, synes mig ikke umiddelbart indlysende *(maaske har jeg ikke helt levet mig ind i »Demokratiet«s Idé!)*, men i hvert Fald lykkedes det jo netop gennem den Slags Manipulationer at fremskaffe det Papirs-Flertal, som Regeringen havde Brug for ved dette Aars faglige Lovmageri.

Hvad har Virkningerne af denne fagpolitiske Linie hidtil været, og ligger det i Arbejderklassens Interesse, at den videreføres, og da under hvilke Former?

Lad os tænke over det.

De sidste tre Aar har været præget af Højkonjunktur. Den nazistiske Oprustning har hensat den øvrige Verden i en Krigsfrygt, der har medført almindelig Oprustning, og derved er skabt en kunstig Bedring i Erhvervslivet. Industrien har udnyttet denne Situation. Den har indtjent Udbytter, der stærkt minder om Krigstidens. Millionærernes Antal er igen i Opgang, og Spekulanterne har fejret Orgier paa Børsen. Lykkelige Tider har det været for disse Befolkningslag.

For den arbejdende Klasse har det knapt været saa straalende. Priserne er steget, hvorimod Arbejdslønningerne kun i ringe Grad er blevet ændret, og Resultatet er en utvivlsom Sænkning af Leveniveauet. De Muligheder, som Højkonjunkturen har givet for at hæve Lønningerne, er blevet hæmmet af Regeringens Indgriben og »Planøkonomi«, hvorimod der lidet eller intet er foretaget for at begrænse Udbytningen. Nogen absolut Sukces har Regeringens fagpolitiske Linie saaledes ikke været, set fra et Arbejdersynspunkt.

Bør den videreføres?

Dette er utvivlsomt Regeringspartiernes Agt. Den til Dogme ophøjede Teori om, at Samfundet — under den nuværende Regering — ikke kan tillade Erhvervskampe, synes fastere end nogensinde, og der er ikke meget Haab om friere Forhold paa dette Omraade. Overenskomsterne samles nu til fælles Udløbstid en 1. Marts, og alle de store Partier paa Rigsdagen er i givet Fald villig til ved Love at skaffe Ro paa Arbejdsmarkedet. Ældre Tiders Lønkampe synes at være et overstaaet Stadium.

Vi behøver i og for sig ikke at beklage noget saadant, hvis *nye Former* kan give Arbejderkassen Mulighed for Fremgang og Resultater. Men kan de det?

Utvivlsomt kan der ved et Samarbejde mellem en socialdemokratisk Regering og Fagbevægelsen

føres en Politik, der i hvert Fald kan give lige saa meget i Posen som Strejkekampene.

Lad os tage Arbejdstidsspørgsmaalet. Arbejdsgiverne har pure nægtet Forhandling om 40-Timers Ugen eller andre Nedsættelser af Arbejdstiden. Det er en Lovgivningssag, siger de.

Nuvel, lad det saa blive en Lovgivningssag. Fagbevægelsen vil med største Glæde se, at *Regeringen gennemfører den saa længe ønskede Nedsættelse af Arbejdstiden.* Som Eksemplet fra Frankrig viser, er der praktisk Mulighed for saadanne Foranstaltninger, og det med fuld Lønudligning. Ved Samarbejde mellem Regering og Fagbevægelse kan *Reallønnens Sikring og Forhøjelse,* det sidste navnlig for Landarbejdernes Vedkommende, ogsaa gennemføres.

Endelig maa der kunne tages fat paa en Lovgivning, der sikrer en vis *Arbejderkontrol med Bedrifterne.*

Med Henblik paa Sikringen af Reallønnen maa der naturligvis ske *Begrænsning af Udbyttemulighederne, og Varepriserne maa under Kontrol.* Der maa fastsættes en Højestegrænse for, hvad Aktieselskaber udbetaler i Udbytte, og passende Kontrolforanstaltninger mod en Omgaaelse heraf maa gennemføres.

Paa *Huslejeomraadet* maa der ogsaa skaffes Orden til Veje. Grundspekulanterne maa bremses grundigt, og det maa være muligt at sikre Arbejderbefolkningen Husly til mere rimelige Priser end i Øjeblikket.

— — —

Hvis Regeringens økonomiske Politik kan faa et saadant Indhold, kan vi græde tørre Taarer over Tabet af Strejkeret. Spørgsmaalet er blot, *om* den faar det. Der er adskillige, der tvivler, og hvis man kun ser paa det hidtil opnaaede, er der ogsaa Grund til Tvivl. Reallønnen er i absolut Nedgang, og om Arbejdstidens Nedsættelse snakkes der blot ved højtidelige Konferencer. Men ligesaa sikkert er det, at Billedet *kan* vendes til sin Modsætning, hvis Fagbevægelsens Hundredtusinder vil det.

Vi kan — som i Frankrig — med Regeringen som aktiv Hjælper gennemføre en Politik, der betyder Fremgang for den arbejdende Klasse og Begrænsning af Overklassens Udbytning. En Politik, der i hvert Fald peger fremad mod andre og bedre Samfundstilstande end de nuværende.

Den arbejdende Klasse vil staa sig ved en Politik med et saadant Indhold, men mener Regeringen ikke at kunne være med til dette, bør det højt og tydeligt siges fra den danske Fagbevægelse, at saa maa *Friheden* gives tilbage til Fagorganisationerne, og det maa være Slut med Statsindgrebene paa Løn- og Arbejdsomraadet.

Der maa være Logik i Tingene.

Enten skaffer Regeringen Orden og Planmæssighed paa alle Omraader, eller ogsaa maa den overlade til Fagorganisationerne at tilkæmpe sig saa gode Vilkaar, som det er muligt. En Mellemting som det nuværende, hvor man kun »ordner« paa eet Omraade, er en Urimelighed og til største Skade i det lange Løb for hele vor Klasse.

Ths. Pedersen.

Slet ikke til at tro!

Til stor Forbavselse for det vareforbrugende Publikum har Statens statistiske Departement igen fortalt os, at der saa godt som ingen Prisstigning har fundet Sted her i Landet.

Den 1. Januar meldte Departementet uforandret Pristal. Nu til April har man kun kunnet konstatere en Stigning paa *to* Points. Hvorledes Statistiken kommer til det Resultat, forbliver vel nok for de allerfleste en Gaade.

Mon det skulde være undgaaet Departementets Opmærksomhed, at Prisen paa f. Eks. et Rugbrød — der vel næppe kan betegnes som Luksus — for ikke saa længe siden var 71 Øre, nu er oppe paa 98 Øre? At Kaffe og Sukker har faaet en betydelig Forhøjelse, at en Klædning er steget med ca. 20 Kr., en Hat med 5 Kr. og et Par Sko med 3—5 Kr.? Og saaledes fremdeles. For ikke at tale om, at en Hektoliter Kokes, der i Efteraaret kunde faas for 230—240 Øre, er steget helt op til 360 Øre. Og hvad med Huslejen — er den ikke ogsaa i jævn Stigen?

Hvis det ikke drejede sig om saa alvorlige Ting kunde man fristes til at betegne Departementets Udregning som en daarlig Vittighed og henstille, at det søgte Navneforandring, saa det kom til at hedde: Departementet til Bortforklaring af Prisstigningen!

Fr. N.

Afdød Kollega

Atter har Døden berøvet os en god Kollega. — Efter ca. et halvt Aars Sygeleje paa Frederiksberg Hospital er Maskinsætter *Albert Olsen* Lørdag den 8. Maj afgaaet ved Døden.

Med Albert Olsen har vi mistet en af Pionererne indenfor Maskinsætternes Kreds, hvis Interesser altid laa ham stærkt paa Sinde. Han var Medstifter af Maskinsætterklubben i København og var bl. a. herigennem med til i sin Tid at præge Maskinsætternes Arbejdsomraade, og navnlig de noget ældre Kolleger vil erindre ham fra disse Aar.

Han var alle Dage besjælet af Ildhu og Stræben efter at værne sine Klassefællers Interesser, og Kollegerne paa Arbejdspladsen gjorde god Brug af hans Arbejdskraft ved i mange Aar at vælge ham til Tillidsmand.

Efter i sine yngre Aar at have arbejdet forskellige Steder i København og Jylland virkede han i ca. 29 Aar hos J. Jørgensen & Co., hvilket Arbejdssted Sygdommen sidste Efteraar tvang ham til at forlade.

Vi har mistet en god Kammerat og Ven, hvis Minde vil blive bevaret iblandt os, og i Dag, Fredag, Kl. 12.30 finder Jordfæstelsen Sted paa Solbjerg Kirkegaard. Københavns Afdelings Banner sænkes over hans Grav som en sidste Hilsen.

M. Bejlegaard.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Medlemsfortegnelse og Aarsregnskab

Til samtlige Afdelinger og Filialer er udsendt Medlemsfortegnelse pr. 1. Januar samt Aarsregnskab for samtlige Forbundets Kasser.

København, den 11. Maj 1937. *Forretningsudvalget.*

Københavnske Tillidsmænd og Inkassatorer

fra de *større* Arbejdspladser vil i begrænset Antal kunne faa Lejlighed til Deltagelse i det Kursus, som Forbundets Oplysningsvirksomhed arrangerer i Dagene 6.—12. Juni

paa Roskilde Højskole.

Betingelserne er: Rejse til og fra samt Opholdet paa Skolen betales af Forbundet. Det er Afdelingens Hensigt at søge Generalforsamlingsbevilling for et Beløb til Hjælp til Dækning af Arbejdstab, men kun en Del af dette vil kunne ventes erstattet.

Interesserede bedes snarest og senest 18. Maj henvende sig til Afdelingsformanden med Anmodning om Plads paa dette Kursus.

København, den 26. April 1937. *Styrelsen.*

Blokaden i Kjellerup

I den af vort Forbund blokerede Bogtrykvirksomhed i Kjellerup, tilhørende Boghandler *David Christensen*, arbejder en faglært uorganiseret Typograf ved Navn *Axel Mikkelsen*. Trods gentagne Henvendelser er det ikke lykkedes at overtyde Hr. Mikkelsen om det fornuftige i at tilmelde sig Forbundet. Han har tidligere været Medlem (i 1924), men efter at have hævet en Periodes Understøttelse tabte han Interessen for Fagbevægelsen og er altsaa nu havnet som Arbejder i en blokeret Virksomhed.

Om Boghandleren selv kan oplyses, at han spiller en vis Rolle som Matador i Byen (Sogneraadsmedlem), og at han iøvrigt er Medlem af Ny dansk Presse- og Bogtrykkerforening!

Den Forening trænger aabenbart snart til en Hovedrengøring. Der begynder at lugte lidt i Krogene.

Ths. Pedersen.

Bogtryk- eller Bogbinderarbejde?

For Aar tilbage vedtog Bogbinderforbundet og Dansk Typograf-Forbund nogle Retningslinier for, hvilket Arbejde, der var forbeholdt hvert Forbunds Medlemmer, og hvad der var Fælles-Omraade.

Disse Regler synes enkelte Steder at være gaaet i Glemmebogen, hvorfor vi genoptrykker dem og beder Lokalformændene om at erindre sig Indholdet:

1. Al Trykning af merkantile Tryksager af enhver Art (Posetrykning paa Haandpresser og Specialmaskiner dog undtaget) tilhører Bogtrykfaget. De ved det nævnte Arbejde beskæftigede Medlemmer af Bogbinderforbundet overføres til Typograf-Forbundet.
2. Posetrykning, som udføres i Virksomheder indenfor Papirvare-Industrien, tilhører Bogbinderforbundet, dog at dette kun omfatter de kvindelige Arbejdere, men ikke de Trykkere, hvem Pasningen af og Opsynet med saadanne Maskiner er paalagt. Posetrykning i den ovenomtalte Forstand omfatter dels Haandpresser og dels saadanne Specialmaskiner, som Organisationerne gensidig godkender som saadanne. Ved Diegler, der drives ved mekanisk Kraft, samt ved de ovennævnte Specialmaskiner vil Formslutning saavel som Tilretning være at betragte som Arbejde, der tilhører Trykkeren.
3. Som Fælles-Arbejdsomraade, ved hvilket i forekommende Tilfælde saavel Medlemmer af Bogbinderforbundet som af Typograf-Forbundet kan beskæftiges paa de respektive, for hvert Fag gældende Tarifvilkaar, henregnes:

   Klammehæftning (dog ikke Blokhæftning), Numerering, Aftælling, Emballering, Perforering, Udstandsning samtidig med Tryk, Falsning efter Kant og Skæring før Tryk og efter Tryk; for Klammehæftning og Perforering samt Skæring efter Tryk vil Arbejder med Oplag over 5000 Ark dog henhøre under Bogbinderforbundets Arbejdsomraade.

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Det islandske Typografforbund

har afsluttet en 3-aarig Overenskomst med Bogtrykkerne, hvorved saavel Arbejdstid som Lønninger og Bestemmelserne om Sommerferie er blevet fastlagt og forbedrede.

Arbejdstiden i Bogtrykkerier er i Overenskomsten fastsat til 8 Timer daglig — fra Kl. 8 til Kl. 17 med 1 Times Middagspause og 2 Gange 10 Minuters Kaffepause Kl. 10 og Kl. 15; endvidere skal Arbejdsgiverne i Forstaaelse med Personalet kunne oprette endnu et Arbejdshold paa 7 Timer fra Kl. 17 til Kl. 24 med 20 Minuters Spisepause. I Dagbladstrykkerier maa der desuden arbejdes i Nathold, men her er Arbejdstiden nedsat til 6 Timer, idet den strækker sig fra Kl. 24 til Kl. 6 med 20 Minuters Spisepause.

Bestemmelserne om Overarbejde gaar ud paa, at de første 4 Timers Overarbejde i første Hold godtgøres med 35 pCt. Tillæg til Lønnen og udover 4 Timer betales med 100 pCt. Tillæg. I andet Arbejdshold og i Nathold giver de første 2 Timers Overarbejde 50 pCt. Tillæg og derudover 100 pCt. Tillæg. 2. Arbejdshold maa højest forskydes 2 Timer, og disse 2 Timer skal betales med 15 pCt. ekstra, ligesom Overarbejde før Kl. 8 Morgen altid skal betales med 50 pCt. Tillæg. Arbejde paa Søn- og Helligdage indenfor den almindelige Arbejdstid godtgøres

med 55 pCt. og udenfor almindelig Arbejdstid med 100 pCt. Tillæg.

Personalet har Krav paa fuld Lønning i indtil 12 Sygedage om Aaret samt i Sommerferien, som strækker sig over 12 Dage.

Ugelønnen er i Overenskomsten fastsat til 92 islandske Kr. for Haandsættere og Trykkere og 17,30 isl. Kr. højere for Maskinsættere. Lærlinge begynder med 24,60 isl. Kr. og stiger derefter hvert Aar med 7,50 isl. Kr., dog faar de i sidste halve Læreaar (Læretiden er 4½ Aar) 64,20 isl. Kr. om Ugen.

Lønnen skal hvert Nytaar reguleres i Forhold til det af statistisk Bureau hvert Aar udregnede Pristal.

Overenskomsten er traadt i Kraft og kan opsiges af en af Parterne med en Uges Varsel.

To polske Arbejderes Rejse til Spanien.

Den 19-aarige Stanislaw, arbejdsløs, og hans Kammerat, den 34-aarige Joseph, der havde fast Arbejde, var gift og havde 3 Børn, blev enige om at rejse til Spanien og kæmpe for Regeringen.

Det viste sig at være meget vanskeligt, da det ikke var dem muligt at skaffe Midler til Billetterne, Pas og Visum, men de fandt paa Raad.

De rejste som blinde Passagerer mellem Hjulene paa Eksprestoget Warschau-Paris. Paa denne ubekvemme Maade, uden at kunne røre sig, uden Mad, Vand og Søvn, i en skarp Vinterkulde, rejste de 38 Timer — to Dage og een Nat — for at kæmpe mod Fascismen i Spanien!

Da Jernbanemændene i Paris befriede dem fra deres Plads mellem Hjulene paa Eksprestoget, havde de Forfrysninger paa Hænder og Fødder, men de var ved godt Mod og kunde ikke tro, at de var kommet til Paris. Franske Kammerater førte de to meget forkomme Arbejdere til et Hotel, hvor der snart samledes en Mængde Arbejdere, der enstemmigt Udbrød: De er Helte!

Det er kun to af de mange, der er rejst til Spanien for at kæmpe i den internationale Brigade, kæmpe for Spaniens Frihed — mod Fascismen!

GENERALFORSAMLINGER . MØDER

Horsens Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 16. April i Forsamlingsbygningen. *A. E. Christensen* valgtes til Dirigent. Forhandlingsprotokollen blev oplæst og enstemmigt godkendt. — Formanden, *Rich. Rasmussen*, aflagde Beretning, hvoraf det fremgik, at det regnskabsmæssigt set havde været et stort Kvartal. Omtalte de nye Understøttelses-Satser, der havde bevirket, at 6 Kolleger maatte søge Socialhjælp. I Øjeblikket var der 12 Kolleger til daglig Kontrol; mente dog, der var en lille Lysning at spore. Sluttelig gav Formanden et Par lokale Oplysninger, bl. a. om en Anilinmaskine, der havde givet Anledning til nogle Forhandlinger, som han haabede maatte resultere paa bedste Maade. Beretningen godkendtes enstemmigt. — De reviderede Regnskaber blev derefter oplæst. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 5.806,75 og Lokalkassen med Kr. 820,90. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Under Bevillinger forelaa Andragende fra D. U. I., som man efter Styrelsens Indstilling bevilgede Kr. 20,00, samt fra de arbejdsløses Fællesudvalg. Til dette Udvalg bevilgedes Kr. 10,00 efter en Del Diskussion, hvori *Oscar Christensen* og *Christen Madsen* belyste Pengenes Formaal og Anvendelse lidt nærmere. — En Skrivelse fra Oplysningssekretæren blev oplæst og omhandlede Program for et Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole i Dagene 6.—12. Juni. I den efterfølgende Diskussion opfordrede *Niels Andersen* Styrelsen til at udpege en Repræsentant til dette Kursus, der kunde komme Afdelingen til megen Nytte. Det vedtoges, at Lokalkassen skulde betale de dermed forbundne Udgifter. — Under Eventuelt aflagde *Formanden* en lille Beretning fra »Social-Demokraten«s Kontrahentforsamling, som toges til Efterretning. Og efter at Formanden havde opfordret Kollegerne til at deltage i den kommende Maj-Demonstration, hævede Dirigenten Mødet, der var jævnt godt besøgt. *J. D.*

Randers Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 17. April ordinær Generalforsamling paa »Jylland«. Næstformanden, *Viggo Jensen*, aflagde paa Grund af Formandens Fraværelse en kort Beretning. Omtalte den afsagte Voldgiftskendelse vedrørende Eksprestrykkeriet; berørte ligeledes Kursuset i København i Paasken, hvor Arrangementet nærmest var beregnet for Trykkerne. — Kassereren, *S. J. Kisum*, oplæste derefter det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 8.336,26 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 1.229,51. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 1.412,07, Kassebeholdning Kr. 397,33. Sygekassens Regnskab balancerede med Kr. 2.546,93, Kassebeholdning Kr. 2.331,43. Begravelseskassens Balance og Kassebeholdning Kr. 4.424,18. Beretning og Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Under Eventuelt slog *Chas. Christensen* til Lyd for at faa afholdt flere Personale-Møder. *Sv. Larsen* udbad sig nogle Oplysninger om det ydede Bidrag til det lokale Valgfond. *Kassereren* omtalte Restancespørgsmaalet og henstillede til Medlemmerne at undgaa disse. — Angaaende Tilskud til eventuelt Køb af en ny Maskine til Fagklassen paa Teknisk Skole havde *Niels Frisk*, *Sv. Madsen* og *Kassereren* Ordet. Der udtaltes bl. a., at Lærlingenes Uddannelse og de hermed forbundne Udgifter paahviler Bogtrykkerne og dem alene. *Viggo Jensen* anmodede om at faa Overarbejdssedlerne udfyldt og afleveret hver Uge. — *Otto Birch* foreslog, at der afholdtes Jubilæumsfest for Formanden, Alfr. Andersen, og tidligere Kasserer, Andrew Jensen, der begge kan fejre 25-Aars Jubilæum som Medlemmer af Forbundet. Dagen fastsattes til 1. Maj og Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at foretage det videre fornødne. — *Kisum* redegjorde for den lokale Begravelseskasses Forhold. Tilgang af nye Medlemmer til Kassen er standset, og man paatænker en eller anden Form for Likvidation af denne. Forskellige Medlemmer havde Ordet. Det var paalagt Bestyrelsen senere at fremkomme med Forslag til paa bedst mulig Maade at søge Spørgsmaalet løst. *S. A. S.*

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 17. April ordinær Generalforsamling. *Formanden* overtog selv Dirigenthvervet. *Sekretæren* oplæste Protokollen, og i sin korte Beretning omtalte Formanden Stiftsmødet, der havde kostet Afdelinnen 178 Kr., og han mente, at Afdelingen godt kunde være den udviste Gæstfrihed bekendt. *Vald. Jørgensen* komplimenterede Bestyrelsen for Arrangementet af Mødet; den selskabelige Del fandt han ogsaa udmærket, men med Hensyn til det faglige var det forfejlet for hans Branche. *Vald. Nielsen* sluttede sig til Vald. Jørgensens Udtalelser og fandt Oplysningsudvalgets Virksomhed forfejlet; ogsaa Grafisk Teknik var ved Siden af, og udtalte Haabet om, at det kommende Delegeretmøde vilde røre ved de 30.000 Kr. aarlig, som denne Virksomhed kostede. Vald. Nielsen rettede en Forespørgsel til Formanden ang. et Bogtrykkeri i Nr. Alslev. *Nemmøe* fandt ogsaa, at Udbyttet for Trykkerne var noget magert, men mente, at Fællesmødet var udmærket, og det var hans Opfattelse, at der først burde tages Stilling til Oplysningsudvalgets Virksomhed, naar den næste 3-aarige Periode skulde drøftes. *Formanden* lovede, at tage den af Vald. Nielsen rettede Forespørgsel ang. Trykkeriet i Nr. Alslev op til Undersøgelse. Protokol og Beretning godkendtes. — Kassereren, *H. J. J. Hansen*, fremlagde Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 3.562,50, Lokalkassen med Kr. 886,47. Regnskaberne godkendtes. — Paa Bestyrelsens Vegne foreslog Formanden i Lighed med i Fjor at arrangere en Fugleskydning og at der bevilgedes Kr. 75,00 i Tilskud. Efter en anbefalende Udtalelse af *Vald. Nielsen*, vedtoges Forslaget enstemmigt, og Fugleskydningsdagen ansattes til Søndag den 13. Juni. — Under Eventuelt oplæste *Formanden* en Skrivelse fra Oplysningsudvalget ang. et Kur-

Har **Du**

købt Mærker ?

Ellers: gør det i Dag!

Tillidsmanden paa din Arbejdsplads har Mærker.

sus paa Roskilde Højskole. Hvis et Medlem af Bestyrelsen eller Kassereren kunde ønske at deltage i nævnte Kursus, havde Generalforsamlingen intet imod, at der ydedes Godtgørelse for Arbejdstab. *Kassereren* gav Oplysning om de nye Lægeattester; oplæste en Skrivelse ang. Henvendelse til Formand eller Kasserer, naar der tiltrædes Plads, og gav forskellige Oplysninger om det nye Regnskabsaar og om Udbetaling af Understøttelse efter den nye Arbejdsløshedslov. — Efter at der var bevilget »Lokaleleje«, sluttede Formanden Generalforsamlingen. *q.*

Hillerød Lokalafdeling

afholdt Søndag den 18. April kvartaarlig Generalforsamling paa »Linden«. Formanden, *Chr. Nielsen*, valgtes til Dirigent. I sin Beretning omtalte Formanden bl. a. to Medlemmers Overtrædelse af Forbundslovene ved Pladstiltrædelse og havde indstillet dem begge til Karantæne. Det vedtoges at sende en Resolution til Forretningsudvalget saalydende:

Hillerød Lokalafdeling af Dansk Typograf-Forbund forsamlet til Generalforsamling Søndag den 18. 4. 37 udtaler enstemmigt sin Misbilligelse overfor Forretningsudvalget i Anledning af deres Beslutning om *ikke* at have idømt 2 af Lokalafdelingen indstillede Medlemmer til Karantæne i Anledning af deres Omgaaelse af Lovene ved ikke at til- og afmelde dem hos Afdelings-Kassereren i den paagældende By.

Derefter fremlagde *Formanden* den første Overarbejdsstatistik, hvoraf det fremgik, at der i det forløbne Kvartal har fundet meget Overarbejde Sted, et Forhold, som Loven om Forbud mod Overarbejde forhaabentlig vil ændre til Fordel for de arbejdsløse Kolleger. Formanden omtalte sluttelig en Indbydelse til Deltagelse i et Tillidsmandskursus, som Forbundet afholder paa Roskilde Arbejderhøjskole i Juni Maaned. Det vedtoges at lade Afdelingen repræsentere ved et Medlem i det omtalte Tillidsmandskursus. Samtidig bevilgedes en Ugeløn til vedkommende. — Kassereren, *Einar Petersen*, fremlagde Regnskaberne, som balancerede med Kr. 4.413,05, Lokalkassen Kr. 1.425,10. Einar Petersen oplyste, at vi herefter kunde benytte den statsanerkendte Sygeseddel til Sygemelding i Afdelingen. Regnskaberne godkendtes. — Socialdemokratiets Valgfond bevilgedes Kr. 25,00, ligesom der bevilgedes et Tilskud paa Kr. 3,00 pr. Deltager til en Studietur til København, som Typograflærlingene foretager i nær Fremtid. — Det vedtoges i Lighed med tidligere Aar at deltage i Maj-Demonstrationen med Fane. — Under Eventuelt omtalte *Sophus Poulsen* Oprettelse af et kooperativt Fond indenfor Fællesorganisationen i Hillerød, og efter nogen Forhandling herom udtalte Generalforsamlingen sin Tilslutning til Tanken. — Herefter hævedes Generalforsamlingen, der var forholdsvis godt besøgt. *I. P.*

Herning Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdag den 20. April Formanden, *Elmer Laursen*, mindedes Fællesorganisationens afdøde Formand, Krohn Jensen. Til Dirigent valgtes *Chr. Sørensen. Formanden* aflagde Beretning og oplæste Regnskabet for det forløbne Kvartal; godkendtes. — Til at deltage i det planlagte Kursus paa Roskilde Arbejderhøjskole fra 6.—12. Juni valgtes Formanden. Der bevilges et Tilskud hertil paa Kr. 50,00 af Lokalkassen. — Forskellige lokale Forhold behandledes, og det henstilledes til Bestyrelsen at have Opmærksomheden henvendt paa disse. — En planlagt Vinterfest havde ikke vundet fornøden Tilslutning. — Det vedtoges at give Kr. 10,00 til Krohn Jensens Minde. — »Lokaleleje« bevilgedes. — 18 Medlemmer var mødt. — Den private Sygekasses Regnskab, der udviste en Kassebeholdning paa Kr. 298,87, godkendtes. *L. K.*

Horsens Trykkerklub

afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling Torsdag den 22. April paa Hotel »Bristol«. Formanden, *Charles Fischer*, bød de 11 fremmødte Kolleger velkommen. Til at lede »Masserne« valgtes *Rich. Rasmussen*, der straks gav Ordet til *Sekretæren*, som efter endt Oplæsning fik Protokollen enstemmigt godkendt. *Formanden* aflagde Beretning over det svundne Halvaar, hvori der ikke havde været store Sager at hæfte sig ved. Der forestod store lokale Udvidelser, som han haabede vilde afhjælpe Arbejdsløsheden i Afdelingen. Efter at et Par Spørgsmaal var belyst, blev Beretningen enstemmigt godkendt. — *Sigf. Therkildsen* oplæste derefter det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 137,13, godkendtes enstemmig med Bifaldsytringer. — Der var Valg af Kasserer og Sekretær, begge genvalgtes med Akklamation. — Under Eventuelt blev Anilin-Maskinen drøftet og diskuteret indgaaende. Efter at et lokalt Spørgsmaal var bleven belyst, hævede Dirigenten Mødet, der var præget af rigtig Trykkerstemning.

— — —

Umiddelbart før Generalforsamlingen afholdtes en Fællesspisning i Anledning af Klubbens 18-aarige Bestaaen. Her bød Formanden hjertelig velkommen og udtrykte nogle gode Ønsker for en god Aften. Der blev holdt Taler for Sammenholdet og Kammeratskabet indenfor Trykkerklubben. Og megen dejlig Mad gled ned i god Forstaaelse med »Harald Jensen«! Bagefter var der kammeratlig Samvær med Keglespil, Sjavs og anden Skæmt. *J. D.*

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Studiekredsen i Aften *aflyst;* det afsluttende Møde holdes næste Fredag.

Afdelingen har — som de fleste Organisationer — modtaget et Antal Spaniensmærker til Forhandling. Det skal ikke her gentages, hvilke Formaal de skal støtte; det har mange Gange fundet Udtryk i Skrift og Tale de sidste Maaneder. Ingen har kunnet forblive uvidende om det frygtelige, der foregaar i Spanien, og som man nu forsøger at lindre saavidt det lader sig gøre, bl. a. gennem denne Indsamling. Det henstilles her til enhver af jer om at gøre en personlig Indsats for denne gode Sag ved at sælge et Hæfte med Spaniensmærker. De faas hos Styrelsesmedlemmer og paa Kontoret.

Styrelsen.

Hillerød Lærlingeafdeling.

Lørdag den 24. April var Hillerød Lærlingeafdeling i København for at se Hostmann-Steinbergs Farvefabrik samt »Social-Demokraten«. Der var en Tilslutning paa 16 Medlemmer. — Under Ledelse af Svend Johansen gik Turen efter Ankomsten til Nørreport ud til Hostmann-Steinbergs Farvefabrik, hvor man blev vist rundt paa hele Virksomheden for til Slut at ende paa Lageret, hvor man blev budt paa Øl og Cigarer. — Derfra gik Turen til Prater, hvor der blev drukket Kaffe, og da Kl. var 11 stod man paa »Social-Demokraten«, hvor der ogsaa serveredes Øl og Cigarer. Derpaa blev man vist rundt i hele Bygningen og endte i Kælderen, hvor den store Rotationsmaskine spyede de sidste Nyheder ud, og saa gik Turen til Banegaarden for at naa Nattoget til Hillerød. *Sekretæren.*

50-Aars Svendejubilæum

Maskinsætter *S. P. Petersen*, Aalborg, fejrede 1. Maj 50-Aars Svendejubilæum. Jubilaren er endnu i fuldt Sving ved Sættemaskinen. Han udlærtes paa Aalborg Folketidende 1. Maj 1887. Bladet gik desværre ind Dagen efter, og Petersen gik paa Valsen. I Hjørring fik han Plads paa Vendsyssels Tidende, hvorefter han arbejdede paa Aalborg Stiftstidende til 1889, kun afbrudt af Soldatertiden. I December samme Aar kom han til Aalborg Amtstidende, hvor han har arbejdet uafbrudt siden, først som Beregningssætter, de sidste 20 Aar som Maskinsætter.

S. P. Petersen har af Kollegerne været betroet mange Tillidshverv. I mange Aar Medlem af Den typografiske Forenings Bestyrelse i Aalborg, flere Gange Medlem af Lokalforeningens Bestyrelse, en Del Aar Formand for Maskinsættersammenslutningens nordjydske Kreds, hvilken Post han fratraadte for faa Aar siden. Han blev ved sidste Generalforsamling valgt til Næstformand.

Jubilæumsdagen havde Kollegerne i Middagspausen pyntet hans Maskine med Bøgegrene og Blomster, og da Avisen var færdig, holdtes »et lille Kvarter«, hvor Faktoren ved et Glas Vin mindedes de svundne Aar og takkede Petersen for dygtigt og trofast Arbejde. Ogsaa Redaktøren bragte Petersen en Tak for godt Samarbejde, ligesom en Kollega i muntre Vendinger priste Petersens gode Humør og kollegiale og hjælpsomme Sind. *k. k.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Medlemsfortegnelsen uddeles i denne Uge paa de københavnske Trykkerier.

Fagforeningskursus paa Roskilde og Esbjerg Højskoler afholdes i Sommer saaledes: Paa *Roskilde* Højskole i Dagene 20.—26. Juni og 11.—17. Juli. Paa *Esbjerg* Højskole i Dagene 1.—7. August og 8.—14. August.

Anmeldelse om Deltagelse i disse Kursus indsendes senest *25. Maj* til Arbejdernes Oplysningsforbund, Nørre Farimagsgade 11, København K. Betalingen er 35 Kr., som indbetales samme Sted inden 1. Juni.

De samvirkende Fagforbund afholder Generalforsamling i Dagene 25.—27. Maj. Dagsordenen er følgende: 1. Beretning. 2. Regnskaberne. 3. Foredrag af Statsminister Th. Stauning. 4. Afstemningsregler. 5. Lovændringer. 6. Foredrag af Socialminister Ludvig Christensen. 7. Bevilling af Midler. 8. Fastsættelse af Lønninger. 9. Valg af Formand, Næstformand, Kasserer, Sekretærer, 10 Medlemmer af Forretningsudvalget, 3 Medlemmer af Revisionskomiteen, Grænseudvalg og 3 Medlemmer til Arbejdsraadet samt Suppleanter.

Grafisk Teknik Nr. 1 1937 søges. Saafremt der ligger Eksemplarer paa Trykkerierne, da vær venlig at meddele det paa 13.765, vi lader dem da afhente.

Spaniens-Mærkerne. Trykkerier i København, som endnu ikke maatte have rekvireret Mærker, kan erholde saadanne paa Afdelingskontoret. Hvor Tillidsmændene maatte have udsolgt, bedes man snarest belejligt afregne for Salget. *Formanden.*

Nordisk Boktryckarekonsts April-Numer indeholder bl. a. Artikler af Hugo Lagerström, Redaktør Erik Wästberg og Carl C. Haggström. Den sidstnævnte skriver om sin Ven og Fagfælle Hugo Lagerström i Anledning af dennes halvtredsaarige betydningsfulde Gerning i den svenske Bogindustris Tjeneste. Desuden indbyder Bladet til en Priskonkurrence for Sættere, hvori alle Fagmænd i de skandinaviske Lande kan deltage. Der uddeles ti Præmier paa tilsammen 400 Kr. (1. Pr. er paa 100 Kr.). Opgaven bestaar i Opsætning af en Helsidesannonce i to Farver for A-B. Fredr. Wagner. Nærmere Oplysning om Konkurrencen findes i ovennævnte Numer af Bladet.

Rettelse. I Artiklen i »Typ.-Tid.«s Nr. 17 om den norske Lønoverenskomst var der faldet nogle Ord ud i Pristalsbestemmelsen. Der stod saaledes, at »Arbejderne i Tilfælde af Fald har Adgang til at kræve Forandringer«. Der skulde naturligvis have staaet: » . . . at Arbejderne i Tilfælde *af Stigning og Arbejdsgiverne i Tilfælde* af Fald har Adgang« o. s. v. De fremhævede Ord manglede.

Tak.

Det store Tal af Forbundskammerater, som med smukke Hilsner, Blomster og Gaver gjorde min Jubilæumsdag, 1. Maj, til en uforglemmelig Festdag, beder jeg modtage min oprigtigste Tak. *Alfr. Andersen*, Randers.

— Hjertelig Tak for venlig Opmærksomhed ved mit Jubilæum. *Chr. Rasmussen.*

FORRETNINGSUDVALGSMØDER

5. Maj 1937.

1. Hvilende Ret for et Aar bevilgedes fire Medlemmer (Aarhus 2, Frederikshavn, Odense).

2. Hillerød Afdeling protesterer mod, at Forretningsudvalget ikke har fulgt Afdelingens Indstilling om Karantæne. — Til Efterretning.

3. Klubberne »Luno« og »J. H. S.« samt Andelstrykkeriets Fællesklub, København, fremsender Ændringer til Klublove. — Godkendes, for den sidstes Vedkommende med visse Forbehold.

4. Som Delegerede til skandinavisk Typograf-Konference i Oslo 10. og 11. Maj valgtes Jul. Schrøder og Lundin.

5. Som Delegeret til det tschechoslovakiske Typografforbunds Kongres i Prag i September valgtes Sv. Johansen.

6. Med Dansk Litografflaug er optaget Forhandlinger om Tarif for Hjælpearbejdere i litografiske Virksomheder i Provinsen. — Hellberg og Ths. Pedersen bemyndigedes til at føre Forhandlingerne til Ende og underskrive Overenskomst.

7. Dagsorden for Forbundsstyrelsesmødet den 24. Maj fastsattes.

8. Dansk Arbejdsmandsforbund protesterer mod et Krav om Overflytning af Medlemmer fra D. A. F. til vort Forbund. — Forhandling optages.

9. Et Medlem i København søger Kontingentfrihed i Syge- og Begravelseskassen. — Bevilges.

10. To Medlemmer i København bevilgedes Tillidsmandsunderstøttelse.

11. Arbejdsdirektoratet har truffet Afgørelse om, at et Medlem i København skal refundere Arbejdsløshedskassen et Beløb af 70 Kr. — Da Pengene er udbetalt til Medlemmet i Henhold til Kassens egen, men af Direktoratet underkendte Fortolkning, vedtoges at holde Medlemmet skadesløs, men at udtale en Misbilligelse af en foretagen Henvendelse til Socialministeriet.

12. Som Forbundets Repræsentant ved Arbejdskonferencen i Geneve valgtes Hellberg.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne Januar Kvartals Regnskaber:
4. Maj: Odense 1964,05, Ringkøbing 1239,00.
Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.
København, den 11. Maj 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
4. Maj: Rudkøbing 200,00; 5. Maj: Aabenraa 500,00, Brønderslev 300,00; 10. Maj: Nyborg 300,00, Silkeborg 500,00.
København, den 11. Maj 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.
København: Sætter Kaj Armtoft, udl. 1. 5. 37 hos Hvilsom & Sønner (arb. s. St.), Sætter Eigil Niels Robert Schakow, udl. 1. 5. 37 hos Nordtoft (arb. s. St.), Sætter Orla Bjerknes Larsen, udl. 24. 4. 37 hos Th. Thomsen (arb. s. St.), Trykker Knud Anders Siems, udl. 1. 5. 37 hos Siems (arb. s. St.), Trykker Gunnar Heinrich Emil Møller, udl. 1. 5. 37 i »Bella«, (arb. s. St.), Trykker Rolf Johannes Fossum, udl. 1. 5. 37 hos Trier (arb. s. St.), Paal. Anna Sofie Hermansen, udl. 2. 5. 37 hos Th. Thomsen (arb. s. St.), Paal. Viola Valborg Nielsen, udl. 20. 4. 37 i Dansk Emb. Ind. (arb. s. St.).

Aalborg: Sætter Jens Osvald Andersen, udl. 1. 5. 37 i Nordj. Bogtr. Aarhus: Sætter Egon Bering Kristensen, udl. 1. 5. 37 hos O. E. Christiansen, Sætter Frederik Christian Koch, udl. 1. 4. 37 i Ebeltoft Bogtr., Sætter Svend Aage Olsen, udl. 9. 5. 37 i Demokraten, Sætter Leo Heinrich Bitsch, udl. 1. 5. 37 hos E. Hestbeck, Sætter Carlo Snorgaard, udlært 1. 5. 37 i Aarhus Amtstidende. Assens: Sætter Svend Schou Hansen, udl. 1. 5. 37 i Assens Amts Avis. Esbjerg: Sætter Robert Bennedsen, udl. 1. 5. 37 hos Olsen & Søn, Sætter Aage Nørholm Hansen, udl. 1. 5. 37 hos Olsen & Søn. Haderslev: Sætter Hans Gorrsen, udl. 1. 5. 37 hos Martin, Christiansfeld, Sætter Peter Borch, udl. 1. 5. 37 i Modersmaalet. Hillerød: Sætter Poul Børge Johansen, udl. 1. 5. 37 i Frb. Amts Avis. Holbæk: Herluf Martin Jensen, udl. 1. 5. 37 i Holbæk Amts Avis. Kolding: Trykker Egon Petersen, udl. 1. 5. 37 hos Fr. Lumbye, Sætter Peter Lind, udl. 1. 5. 37 hos Sjodt & Weiss, Paal. Marie Nielsen, Paal. Amalie Skov. Nykøbing F.: Sætter Helge Johannes Andersen, udl. 1. 5. 37 i Nysted Avis. Odense: Sætter Georg Wendelboe Lund, udl. 1. 5. 37 i Fyns Tidende. Skjern: Sætter Rolf Tollefsen, udl. 1. 5. 37 hos J. Strandbygaard. Svendborg: Sætter Kjeld Erik Henriksen, udl. 7. 5. 37 i Svendborg Amtstidende.

Tiltraadte.
København: 6975 Karl Sørensen fra Thisted (Militær), 5347 Knud Olsen fra Randers (Militær), 5448 Jørgen Petersen fra Sønderborg (Militær), 7246 W. Jørgensen fra Rejse (arbl.), 3237 Vald. Kany fra Rejse (arbl.), 7862 Kjeld Magnussen fra Rejse (arbl.), 5286 Hans Andersen fra Rejse (arbl.), 6713 Hans Kjær fra Rejse (arbl.), 2844 Victor Christensen fra Rejse (arbl.), 6901 Thorvald Laursen fra Skive (arbl.), 6030 Henning Nielsen fra Slagelse (Natt.), Hj.arb. Robert Andersen fra Lager- og Pakhusarb. (Eg. H. Petersen), Hj.arb. Børge Winberg fra Chaufførerne (Posttr.), Paal. Grethe Chrisensen fra Bogbinderne (Schouw & Co.), Paal. Yrsa Andreasen fra Bogbinderne (Schouw & Co.), Paal. Lilly Olsen fra Bogbinderne (Schouw & Co.), Paal. Dagny Larsen fra Bogbinderne (Hellstrøm).

Aalborg: 3829 A. P. Bastbjerg (arbl.). Aarhus: 6529 Kaj Emil Pedersen (arbl.). Assens: 3821 Oskar Andersen (arbl.). Esbjerg: 3595 Alfred Krabbe (arbl.). Nyborg: 3821 Oskar Andersen (C. Schønemann). Odense: 5769 Karlo Hansen (arbl.). Ringkøbing: 5718 Ludvig Nielsen (A. Rasmussen), 1571 E. Johansen (A. Rasmussen). Ringsted: 7695 Poul Brinkløv Nielsen (Venstres Folkebl. Sorø). Roskilde: 3125 Willy Petersen (arbl.). Svendborg: 7203 Svend Hoppe (arbl.). Vejle: 4227 Jens Bækgaard Jensen (Bogtrykker i Jelling), 7597 Alfred Jensen (Jelling).

Fratraadte.
København: 5488 Jørgin Petersen til Skotøjsarb., 5769 K. Hansen til Odense, 1571 Erik Johansen til Ringkøbing i Pl., 5347 Knud Olsen til Randers, 7253 Laur. Laursen paa Rejse, 400 Knud Jørgensen paa Rejse, 3478 J. Nielsen paa Rejse, 6034 Henning Nielsen til Slagelse (Militær), 948 Chr. Koldby til Aalborg, 944 Axel Jørgensen paa Rejse, 698 Willy Jensen paa Rejse, 1935 Børge Jørgensen paa Rejse, 7466 Knud Winther paa Rejse, 3285 Erik Nielsen til Viborg (Militær), 5767 Henning Nielsen til Lyngby.

Aarhus: 7265 Alfred Sørensen paa Rejse, 3676 H. L. Andreasen paa Rejse. Assens: 3821 Oskar Andersen til Nyborg i Pl. Kolding: 5718 Ludvig Nielsen til Ringkøbing i Pl., 7957 Holger Dahl paa Rejse, 7880 Børge Jacobsen til Haderslev (Militær), 6481 Per Thorell til Haderslev (Militær), 7018 Holger Lund til Brørup (arbl.). Korsør: 5470 Benny Christensen til Slagelse i Pl. Randers: 3829 A. P. Bastbjerg til Aalborg (arbl.). Ribe: 6505 Andr. K. Nissen til Sønderborg (Militær). Ringkøbing: 5836 Carl E. Hansen til Haderslev (Militær). Ringsted: 7695 Poul Brinkløv Nielsen til Slagelse (arbl.), 7429 Jens Peter Petersen til Næstved (Militær). Silkeborg: 4227 Jens Bækgaard Jensen til Vejle (Jelling Bogtr.), 7597 Alfred Jensen til Vejle (Jelling Bogtr.), 6879 Egon Aagaard paa Rejse. Skive: 6901 Th. Laursen til København (arbl.). Slagelse: 7695 Poul Brinkløv Nielsen til Sorø i Pl., 6034 Henning S. Nielsen til København i Pl. Sønderborg: 5448 Jørg. Petersen til København (Militær). Vejle: 5854 Arne Hansen til Fredericia (Militær).

Udmeldte.
København: 6149 E. Thellefsen (fratraadt Faget).
Aarhus: 4238 Chr. Hauberg Sørensen (Bogtrykker).

Udslettede paa Grund af Restance.
København: 1208 Hj.arb. Kjeld Billesborg Petersen (Dansk Emb. Industri), 2655 Sætter Robert Siems (Forlagstr.), 362 Maskinsætter Henry Christensen (H. P. Hansen), 3042 Sætter Karl Kjerrumgaard Jørgensen (H. P. Hansen), 1957 Trykker Viggo Kesselhahn (Arnskov).

Død.
København: 22 Albert Olsen (J. Jørgensen & Co.).

KLUB-ANNONCER

Typografernes Cycle Club
Søndag den 16. Maj (1. Pinsedag):
Kongekilden
Sct. Hans Torv Kl. 10
Indmeldelser paa Mødestedet.

E. L. GUMMIVALSER
by Goodyear License er dansk Arbejde
og Goodyears berømte Kvalitet .. ..
ERIK LEVISON'S Gelatine og Gummivalse Støberier

Stereotypørernes Brancheklub

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 23. Maj Kl. 11 pr. i Pileallé 16

med følgende Dagsorden:

Punkt 1: Forhandlingsprotokol og Formandens Beretning. *Punkt 2:* Regnskab. *Punkt 3:* Valg af Formand, Kasserer, 2 Styrelsesmedlemmer samt 1 Revisor. *Punkt 4:* Lovændringer. *Punkt 5:* Indkomne Forslag. *Punkt 6:* Eventuelt.

NB. Generalforsamlingen begynder præcis Kl. 11

Efter Generalforsamlingen nydes den medbragte Frokost, hvortil Klubben giver Snaps og Øl samt Kaffe og Cognak.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

Legatuddelingen har fundet Sted; de Ansøgere, der er kommet i Betragtning, har faaet Meddelelse derom. *Styrelsen.*

Sygemeldinger maa omgaaende meldes til Kontoret.

ANNONCER

Erfaren Rotationstrykker

med fineste Anbefalinger, perfekt Stereotypist, Maskintype ligegyldig, kunde ønske Pladsforandring. Billet mrkt. »79« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker

i godt Arbejde søger Pladsforandring til 1. Juni eller senere. Det skal være fast Arbejde. Er villig til at hjælpe til med alt i Bogtrykkeriet forefaldende Arbejde. Billet mrkt. »78« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter,

hurtig og erfaren, kan faa Ansættelse paa Randers Dagblad. Tiltrædelse helst 22. Maj.

Rotationstrykker søger Plads.

Flere Aars Erfaring. Ogsaa kendt med Stereotypering. Eventuelle Tilbud i Billet mrkt. »76« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter

(Ideal) søges straks. Vestlollands Avis, Nakskov.

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE

Valdemarsgade 14
København V.

TELEFONER: CENTR. 6518, 6519 & 8062

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser - Stadigt stort Lager.

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8

Kjøbenhavn K. - Telefon Central 39 og 5539

GRAFISK COMPAGNI

CENTRAL 777 (5 Ledninger)

Grafisk Fagforretning - Eget Skriftstøberi - Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....

Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 20 KØBENHAVN DEN 21. MAJ 1937 64. AARGANG

Tag Skyklapperne af!

En mæt Mave sløver ofte paa Hjernen, og saa er det rart med en Skraber paa Divaneseren. Vi hører fra mange Sider, og i de sidste Aar ikke mindst fra os selv, hvor godt vi har det i Danmark. Nuvel, det skal indrømmes, at en Del af de danske Arbejdere har det relativt godt, men det er maaske netop det, der gør, at mange af os faar en stor Del af Tiden til at gaa med forskellige ligegyldige Ting, som ikke bærer den rigtige Fremtid i sig. Det vilde være trist, om Magsvejr blev vor Ulykke.

Jeg skulde skrive et Par Ord om den Studiekreds, Københavns Afdeling i Vinter har afholdt for Tillidsmænd (senere aabnet for alle). Det var slet ikke saa lidt Oplysning, vi fik i Løbet af de 17 Onsdagaftener, vi var sammen. De første Par Maaneder blev brugt til indgaaende Studium af Emnerne: Fagforeningskundskab og Arbejdsretten i Danmark, under Ledelse af Johs. Nielsen fra Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund. — Fra Pionerernes heltemodige Indsats fulgte vi Udviklingen op gennem Aarene. Baade de store Begivenheder, som f. Eks. Lockouten i 1899, og ogsaa mindre Spørgsmaal af almen Interesse, som har haft Betydning for Arbejderklassens Opbygning og har skabt vor Stilling i Dag, blev drøftet med Interesse. Det er sundt at kende sin Oprindelse, og det har praktisk Betydning for os alle, at vi véd, hvorfor det ene og det andet nu engang er, som det er.

Vi saa, hvorledes Fagbevægelsen har hævet Arbejderklassen ikke alene økonomisk, men ogsaa kulturelt. Vi saa, hvorledes Fagforeningerne blev en Magtfaktor, som Arbejdsgiverne og Samfundet blev nødt til at regne med, og vi fik bekræftet, at Strejken er Arbejdernes stærkeste Vaaben, det Vaaben, som fuldstændig lammer Kapitalens Livsnerve. Endelig gennemgik vi ogsaa den i Dag gældende Forligsmandslov med dens meget omdisputerede Afstemnings- og Sammenkædningsregler.

Efter et Par Aftener med Emnet: Arbejderne og Krisen, hvor den øjeblikkelige Stilling blev belyst ud fra Udtalelser af forskellige ledende Fagpolitikere, gik vi over til Behandling af vort Forbunds Love og den gældende Tarif under Ledelse af henholdsvis *Lundin* og *Hellberg*. — Jeg gaar ud fra, at vi Deltagere kender vore Love og vor Tarif lige saa godt, som de fleste af Kollegerne, og dog skal det indrømmes, at meget havde Nyhedens Interesse. Paa saglig og grundig Maade blev Paragraf for Paragraf gennemgaaet, og Fordele saavel som Mangler blev Genstand for vor Diskussion.

Det sidste, der blev drøftet, var Fascismen og vor svage Indsats mod den.

Store Opgaver møder os i Dag. Der var engang — men nu er det snart noget længe siden, der stod Gny om Typograferne. Vi var i forreste Række, naar det gjaldt Løn, Ferie, Arbejdstid o. s. v., kort sagt, vi var blandt Forposterne i dansk Arbejderbevægelse.

Endnu er vi vel ikke sakket helt agterud, men det forekommer mig dog, at vi nu fører en noget mere beskeden Tilværelse, og vi skal passe paa, at vor Fagforening ikke efterhaanden, som Tiden gaar, lidt efter lidt bliver til et Kontor, hvor man tegner sin Arbejdsløshedsforsikring, som man andre Steder tegner en Ulykkes- eller Brandforsikring. Vi maa gøre os det klart, at Fagbevægelsen staar over for de største Problemer i dens Historie, samtidig med, at vi maa konstatere en svigtende Interesse og en maaske skæbnesvanger Ligegyldighed i store Kredse af Arbejderklassen.

Er der svigtende Interesse hos en Forenings Medlemmer for Foreningen og dens Opgaver, maa man naturligvis først og fremmest se at faa denne Interesse vakt til Live igen. *Studiekredsen* er netop et Middel, som nok skal vise sig at gøre sin Gavn. Hver enkelt Deltager kan her blive stillet overfor de Opgaver, som Tiden og Udviklingen kræver en Afgørelse af, og som kun kan løses paa en for os rigtig Maade, naar vi alle er med.

Jeg vil gerne her paa et Udvalgs Vegne sige, at vi, idet vi takker for et godt Udbytte, hermed opfordrer vor Oplysningssekretær til at fortsætte dette Arbejde i København og i Provinsen. Den politiske Magtstilling er noget, der vedkommer os alle uden Undtagelse. Vi véd godt, hvad vi har i Vente, hvis Fascismen en Dag faar Magten i Danmark. Lad os derfor ikke være ligegyldige og uforberedte, men snarest gøre vor Stilling op.

Sagen er jo den, at Fascismen gaar sin Sejrsgang paa Erobring af Alverden. Det er ikke i Afkroge som i Saharaørkenen eller paa Sydpolen, der findes Fascister. Hvis det var det, kunde vi maaske slaa os til Ro med vore Talemaader: »Der er ingen Fare for Nazisme i Danmark. Det ligger ikke for os Danskere med Fascistdiktatur.« Men ser du, *Fascismen staar ved vor Grænse* og ser ind i vort Land og bliver holdt nøje underrettet om Folkets psykologiske Tilstand, og man er parat til, naar Lejlighed gives, at ofre Millioner for Sagen her, som man har gjort det i Spanien, Østrig, Ungarn og mange andre Steder. Og de danske Kapitalister er akkurat som Kapitalister overalt paa Jorden: de vil knuse Arbejderne og bringe vor materielle Levestandard og vort kulturelle Niveau saa langt ned, som det er muligt.

Derfor maa vi tage Skeen i den anden Haand. Vi maa have de Skyklapper af, som i Dag begrænser vort Syn til en behagelig Betragtning af vor lille hyggelige Idyl, men ikke lader os se til Siderne, hvor visse Farer truer denne Idyl. Hvis vi ikke ser Kendsgerningerne i Øjnene, faar vi en skønne Dag et Par andre Skyklapper paa, som har en for os temmelig ubehagelig Synsvinkel.

Studiekredsen kan gøre det første og det største Arbejde.

Her kan vi komme Problemerne paa nært Hold. Opret Studiekredse og lad det Frisind og den Kampglæde, som før var Typografernes, præge dem. Fascismen skal bekæmpes paa Livet løs, og *det afhænger af dig*, om Fascismen skal dø, om vor Frihed skal leve.

2. April 1937. *A. Hammer.*

Nu kommer Fiskerne ogsaa!

Lavinen ruller. Nu har Formanden for Dansk Fiskeriforening, Landstingsmand M. C. Jensen, bebudet, at Fiskerne paa deres forestaaende Generalforsamling vil stille Forslag om *Fastsættelsen af en Mindstepris paa Fisk med dertil hørende Statstilskud.* Kravet motiveres bl. a. med, at mange Fiskeres Indtægter er saa smaa, at de har maattet søge Socialhjælp.

Det er selvfølgelig ikke morsomt. Men det er det heller ikke for de Tusinder af Arbejdere, der maa gaa den tunge Vej til Socialkontoret. Og de er da ogsaa en Slags Mennesker!

Hvad siger Regeringen til dette nye Krav om Statsstøtte? Vil den lytte til Fiskernes Klage og føje en ny Prisforhøjelse til de mange andre, der tynger paa Arbejdernes Budget?

Spørgsmaalet er ikke uden Interesse. *Fr. N.*

Arbejderrejser og Ferieophold

Arbejdernes Oplysningsudvalg for København indbyder i Sommeren 1937 til følgende billige Ferie- og Studierejser:

6 Dages Bilture Danmark rundt. Afgang: 5. Juli og 19. Juli. Kr. 118,00.

6 Dages Bilture gennem Sverige med Besøg ved Trolhättan Vandfaldene. Afgang: 12. Juli og 26. Juli. Kr. 135,00.

Til Verdensudstillingen i Paris. 13.—20. Juni incl. Kr. 255,00.

Oslo-Gudbrandsdalen-Geirangerfjord. 4.—11. Juli incl. Kr. 218,00 (Dæksplads 196,00).

Til Jämtlands Fjelde og Trondhjem. 18.—25. Juli incl. Kr. 201,00.

Böhmisk Schweiz-Prag-Czekoslovakiet. 20.—27. Juni incl. Kr. 216,00.

Bornholm. Der arrangeres billige Rejser til Bornholm med Afgang fra København Lørdag Aften og Hjemkomst Torsdag Morgen. Overfarterne sker paa Køjeplads (Østbornholmske Dampskibsselskab). Afgang: 22. og 29. Maj, 5. Juni, 21. og 28. August samt 4. September. Pris: (incl. 4 Dages Ophold og 2 Bilture) Kr. 45,00.

Ligeledes indbydes i Tiden fra 12. Juni til 14. August til *1 Uges Ferieophold paa Bornholms Klippekyst* paa Hotel »Salene« mellem Gudhjem og Rø. Ophold, Rejse (Køjeplads) med de store Dampere og 2 Bilture Kr. 70,00 (27. Juni til 1. August Kr. 75,00).

Program og nærmere Oplysninger faas hver Dag mellem Kl. 10—5.30 hos: *Arbejdernes Oplysningsudvalg* for København, Nørre Søgade 27 [1], K. Telefon Central 11547 og 11997.

Overarbejde og dobbelte Stillinger

Nu kommer Loven jo saa om Forbud mod Overarbejde, og det er jo glædeligt, at dette bliver forbudt, men saa er det vel Meningen, at der skulde komme nogle Tusinde i Arbejde. Om dette bliver Tilfældet, er vist tvivlsomt.

Men der er en anden Ting, der skaber Arbejdsløshed, og som man ikke rører ved, og det er Tilfældene, hvor Mand og Kone gaar paa Arbejde. Man ser Mænd i gode fastlønnede Stillinger, baade indenfor og udenfor Statens og Kommunens Tjeneste, lade Konen arbejde, og som Følge deraf er Skyld i, at f. Eks. selverhvervende Kvinder gaar ledige og maa ty til Socialhjælpen, som vi, der staar i Arbejde, maa være med til at betale i Form af Skat. Nu véd jeg godt, der vil blive sagt, at dèr kan man ikke skride ind, da Kvinderne skal have Ligeberettigelse; men dem, der gaar ude, har dog ogsaa Ret til Arbejde, og dèr tales ikke om Ligeberettigelse. Altsaa: En Ting — som foruden Forbud mod Overarbejde — der vilde afhjælpe, er, at man fjerner alle dobbelte Stillinger, og dèr, hvor Manden har fast Arbejde, maa Konen fjernes, dette vil give Masser Arbejde.

Naar der ikke røres ved det, er det maaske ogsaa fordi man indenfor *alle* Lejre af Samfundet er interesserede i dobbelte Stillinger. *d.* — —

Skandinavisk Konference

I Dagene 10. og 11. Maj holdtes skandinavisk Konference i Oslo. Fra Sverrig var mødt *Sigv. Cruse, Georg Berg* og *Niels Wessel*, fra Norge *Emil Torkildsen, Severin Arnesen* og *Oscar Ottersen*, fra Finland *A. J. Hällström* og fra Danmark *Jul. Schrøder* og *Lundin.*

Paa Konferencen blev afgivet Beretninger om Tarif og andre Forhold af gensidig Interesse. Kun i Danmark havde der i det forløbne Aar været Tarifrevision, og de for os særlige Forhold, hvor Statsmagten paany havde grebet ind, blev klarlagt for Repræsentanterne fra vore Nabolande. I Norge havde en almindelig Prisstigning i særlig Grad været omtalt i den konservative Presse — naturligvis for at understrege Ulykkerne ved en socialdemokratisk Regering. Blandt Typograferne havde Pris stigningen fremkaldt en Lønbevægelse, der var resulteret i en Forhandling med Bogtrykkerne. Resultatet af Forhandlingerne var blevet et Løntillæg paa 5 Kr. til alle faglærte og til Hjælpearbejdere, der havde været 5 Aar ved Faget, andre Hjælpearbejdere og Paalæggersker havde faaet et Tillæg paa 3 Kr. ugentlig.

Ved Arbejdskonferencen i Geneve i Juni var man enige om at virke for det paa den forberedende Konference i November 1936 udarbejdede Forslag.

Det oplystes, at den svenske Landsorganisations juridiske Raadgiver nu havde taget sig af Spørgsmaalet angaaende det i 1932 til det tyske Forbund ydede Laan paa 200,000 Kr. (Sverig 100,000, Danmark 60,000 og Norge 40,000). Ogsaa herhjemme har vi søgt juridisk Assistance for at inddrive dette Laan, som Nazisterne hverken afdrager eller forrenter trods det, at vi har Pant i en Grund i Berlin, der er ca. 1 Million Kr. værd.

Det blev vedtaget at virke for, at den paa tidligere Konferencer planlagte Udveksling af unge Svende nu søges realiseret ved Henvendelse til Myndigheder og Principaler. Fra dansk Side fremsattes Tanken om i begrænset Omfang at give unge Svende Lejlighed til at rejse i de skandinaviske Lande, saaledes at der efter Ansøgning til de respektive Forbundsledelser kunde rejses i et vist Antal Dage i hvert Land. Fra norsk og svensk Side var man imidlertid i Øjeblikket indstillet paa at søge Udvekslingsordningen gennemført. Finland kunde paa Grund af de store Sprogvanskeligheder ikke indgaa i nogen saadan Ordning.

Til Slut drøftede man indgaaende Midlerne til at imøde-

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Københavns Afdeling

afholder

ordinær

kvartaarlig Generalforsamling

Søndag den 23. Maj Kl. 10 Fmd.

i Folkets Hus, Enghavevej.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Bevilling af Midler. 4. Opstilling til Valg af: a) Næstformand, b) Medlemmer af Voldgiftsretten og Suppleanter for samme. 5. Beretning fra kooperative Virksomheder: *a.* »Social-Demokraten«, *b.* »Stjernen«, *c.* Arbejdernes Landsbank (med Valg af 1 Repræsentant), *d.* Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning, *e.* »Arako« (med Valg af 1 Repræsentant), *f.* Kooperativ Assurance (med Valg af 1 Repræsentant), *g.* Arbejdernes Livsforsikring.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

gaa Konkurrencen fra andre Trykmetoder, herunder særlig Anilintrykket, der jo paa tilfredsstillende Maade var løst for Danmarks Vedkommende.

Paa Forslag af den finske Repræsentant vedtoges det at holde næste Konference i Helsingfors.

Paa Konferencen viste det sig, at man stort set i de skandinaviske Lande stod overfor de samme Vanskeligheder og Problemer, og det var derfor af stor Interesse at høre de Erfaringer, man havde gjort og drøfte de fælles Retningslinier, der var Muligheder for.

En Forbrydelse at tænke selvstændigt!

Ordet *Personlighed* er snart blevet et uartigt Ord blandt Arbejderne. Det ender vel nok med, at det skal dele Skæbne med Ordet *»Individ«*, der forlængst er blevet til Skældsord.

Det lige som ligger i Tiden. Der er ikke Brug for *Mennesker* mere — Mennesker med Reflektionsevne og selvstændige Meninger.

Kapitalismen og Borgerskabet har ikke Brug for rigtige Mennesker mere. Vor Tid kræver Rekrutvæsener, lovlydige, blinde, lystrende, uden Trang til Modsigelse, uden Vilje til Oprør.

Den store Krig nærmer sig, hvor de store Nationer igen skal kæmpe om Verdensmarkedet, Eneretten til Udplyndring af Menneskeheden.

Der oprustes ikke alene i Staal og Sprængstof, men ogsaa i Massernes Mentalitet.

Al den dejlige Menneskeungdom, der elsker Livet, der rinder i dens røde, varme, sunde Blod i Længsel og Attra og Kys og Kærlighed, — alt skal den glemme og bøje sig ydmygt under Loven og Lovens Bud!

Lovens Bud — bag hvilke udlevede Oldinge, Pengegniere og deres politiske Redskaber sidder og klæder Millioner livsfrisk Ungdom i Disciplinens feltgraa Dødningedragt, som Slagteofre paa Pengevindingens snavsede Alter!

Aah, tænk om Europas Ungdom var Mennesker, var Individualister, egoistiske livskære Individualister, der blæste Alverdens Kapitalister, Partier og Statsmænd en lang March!

Ak, hvilken forfærdelig Ulykke, om Ungdommen rundt i Europas Byer og Bygder, naar Kirkeklokkerne ringede og Lensmanden kom med Mobiliseringsordren, samlede sig i Flok omkring Gamlingen, pyntede ham med Vaarens grønne Løv og dansede Runddans om ham og lo Livets og Kærlighedens Latter af hans Indbydelse til Blodofret?

Nej, det gik aldrig! Hvad skulde der saa blive af Kapitalismen, af Menneskehedens Udbytning, af Statens Autoritet, af Vaaben og Ammunitionsfabrikanterne, af hele det snyltende Borgerskab, deres ansvarlige Politikere og Politibetjente og Fængsler, ja af Nøden, Arbejdsløsheden, Fattigdommen, Millionernes fattige Liv og Elendighed?

Nej, det gik aldrig, at Menneskenes Ungdom blev selvstændig tænkende Mennesker med egen Mening og Vilje til at arbejde, elske og leve i Fred med hinanden, fra By til Bygd, fra Land til Land, som alle sande Mennesker gerne vil.

Nej, det gik aldrig! . . .

Hvor i Nazismens Paradis skulde Hitler have faaet sin Magt fra, om ikke Tysklands Demokrati, Tysklands Arbejderpartier, havde opdraget sine Millioner i statsautoriseret disciplinært Slaveri, som Fosterfader for Nazisme og Militarisme og al anden aandelig Voldsmagt.

Og hvor i Verden er der mere et Parti, der ikke reklamerer med den menneskelige Nedværdigelse, Kadaverdisciplinen som en særlig Dyd for deres aandelige Fattiglemmer.

Det er efterhaanden blevet en Forbrydelse at være Partimedlem og tænke en selvstændig Tanke. *(»Arbejdet«.)*

Oplysningsudvalget

har paa et Møde den 27. Marts drøftet den forløbne Sæsons Arbejde og vort Blad »Grafisk Teknik« samt det kommende Arbejde. — Paa Grundlag af de indvundne Erfaringer vedtoges det at ændre Arbejdsformen i Provinsen; den faar i Fremtiden følgende Karakter:

Fælles-fagligt Arbejde indenfor det fagtekniske og fagorganisatoriske Oplysningsarbejde foregaar gennem den stedlige Afdelings Styrelse (eventuelt gennem den af Afdelingsstyrelsen udpegede Mand). — Fagtekniske Instruktioner, Foredrag Besøg o. l. kan de enkelte Afdelinger og Brancheklubber arrangere selvstændigt, naar dette sker indenfor Afdelingens Omraade og der ikke hentes Foredragsholdere udefra. Anmodning om Foredragsholdere udefra skal ske til Oplysningssekretæren. — Fagtekniske Instruktioner, Foredrag, Besøg o. lign. for Grupper af Afdelinger eller Grupper af Brancheklubber kan kun ske ved Oplysningssekretærens Medvirken. Alle Branchearrangementer maa arrangeres i Forstaaelse med vedkommende Branches Repræsentant i Oplysningsudvalget. Udgifter til Foredragsholdere, Instruktører samt Lokaleleje betales af Oplysningskontoen. Lysbilled- og Filmsapparat stilles gratis til Raadighed.

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

Københavns Afdeling

Regnskab for Januar Kvartal 1937.

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1937:		
Sætterafdelingen	83.085,32	
Trykkerafdelingen	4.037,25	
Trykkernes Begravelseskasse	9.117,02	
Kvindeafdelingen	1.470,80	
Lokalkassen	98.574,63	
Det særlige Fond	2.005,68	
		198.290,70
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Kontingent af heltbetalende	122.532,90	
do. af halvtbetalende	14.571,90	
do. af mdl. Hjælpearbejdere	11.197,05	
do. af Lærlinge	395,65	
Indskud	178,00	
Refunderet Understøttelse	142,50	
Tilskud fra Hovedkassen	28.494,55	
		177.512,55
Sygekassen:		
Kontingent	54.724,55	
Tilskud fra Hovedkassen	11.505,45	
		66.230,00
Begravelseskassen:		
Kontingent		5.350,80
Lokalkassen:		
Kontingent af heltbetalende	14.286,00	
do. af halvtbetalende	1.276,85	
Renter	1.132,29	
Refunderet Løn	162,47	
		16.857,61
Det særlige Fond:		
Bøder	350,00	
Renter	5,88	
Juleuddelingen	318,50	
		674,38
Sætterafdelingen	1.678,66	
Trykkerafdelingen	344,81	
Trykkernes Begravelseskasse	214,73	
Kvindeafdelingen	368,85	
		2.607,05
	Balance Kr.	467.523,09

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Understøttelse paa Stedet à 4,00	43.016,00	
do. à 3,50	6.867,00	
do. à 3,25	783,25	
do. à 3,00	28.518,00	
do. à 2,75	3.220,25	
do. à 2,50	5.280,00	
Rejseunderstøttelse à 3,75	78,75	
do. à 2,75	206,25	
Omflytningsbidrag	9,00	
Fortsættelseskassen à 4,00	12.916,00	
— à 3,50	5.281,50	
— à 3,00	22.413,00	
— à 2,75	187,00	
— à 2,50	417,50	
Rejseunderstøttelse à 3,75	52,00	
do. à 3,25	22,75	
— à 2,75	310,75	
Hjælpekasseunderstøttelse	32.451,75	
Understøttelse til gamle Medlemmer	1.620,00	
Fortsat Hjælpekasseunderstøttelse	298,50	
Brændselshjælp	9.370,00	
Indsendt til Hovedkassen	4.193,30	
		177.512,55
Sygekassen:		
Pengehjælp à 6,00	51.708,00	
do. à 3,00	14.415,00	
Kontrol	100,00	
Lægehonorar	7,00	
		66.230,00
	Overføres	243.742,55

	Overført	243.742,55
Begravelseskassen:		
Begravelseshjælp	4.518,63	
Indsendt til Hovedkassen	832,17	
		5.350,80
Lokalkassen:		
Lønninger	6.680,00	
Porto	590,17	
Tryksager	869,85	
Møder, Lokale- og Husleje	2.180,62	
Brændsel, Belysning og Rengøring	791,62	
Telefon og Telegrammer	340,09	
Overført til Sætterafdelingen	195,00	
do. til Trykkerafdelingen	277,93	
do. til Kvindeafdelingen	340,30	
Ekstra Hjælp	120,00	
Kontorartikler	541,40	
Fanen	89,35	
Udlagt Løn	162,57	
Bladhold	93,60	
Bod	300,00	
Litografvoldgift	150,00	
Medhjælp	453,50	
Tilskud til D. U. I.	100,00	
Fattige Børns Fodbeklædning	25,00	
Tilskud til Arbejdernes Idrætsforbund	100,00	
— til Matteottifonden	1.000,00	
— til Sportsklubben	250,00	
Andre Udgifter	441,75	
		16.092,75
Det særlige Fond:		
Ekstra Hjælp	480,00	
Indbetalt til Forbundet (Juleuddelingen)	1.597,30	
		2.077,30
Sætterafdelingen	195,00	
Trykkerafdelingen	277,98	
Trykkernes Begravelseskasse	100,00	
Kvindeafdelingen	340,30	
		913,28
Beholdning den 31. Marts 1937:		
Sætterafdelingen	84.568,98	
Trykkerafdelingen	4.104,08	
Trykkernes Begravelseskasse	9.231,75	
Kvindeafdelingen	1.499,35	
Lokalkassen	99.339,49	
Det særlige Fond	602,76	
		199.346,41
	Balance Kr.	467.523,09

København, den 26. April 1937. *O. A. Lundin.*

Revideret den 4. Maj 1937.

Carl Christoffersen. Niels Nielsen. N. M. Nielsen.
Carl Schnoor.

GENERALFORSAMLINGER . MØDER

Holbæk Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling Lørdag den 17. April. Forretningsfører *Ths. Pedersen* var kommen til Stede i Anledning af nogle mindre Organisationssager. 20 Medlemmer var mødt. Formanden mindedes vor nylig afdøde Kollega, H. P. Frederiksen. (Medlemmerne rejste sig.) — Efter at *N. P. Poulsen* var valgt til Dirigent og *Alf. Christensen* til Sekretær, aflagdes Beretning og Regnskab. Hovedkassen balancerede med Kr. 3174,15 og Lokalkassen med Kr. 948,80. Beretning og Regnskaber godkendtes. — Lærlingeafdelingen bevilgedes et Tilskud paa Kr. 25,00. — Schmidt Nielsen redegjorde for de aflagte Svendeprøver og omtalte forskellige uheldige Forhold. — Til Repræsentanter i »Dansk Arbejde« valgtes *Formanden* og *Alfr. Petersen.* — Formanden valgtes til at deltage i et Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole i Juni. — Det vedtoges i Forbindelse med Oplysningssekretæren at søge arrangeret et Besøg paa Familie-Journalen Grundlovsdagen. — *Forretningsføreren* havde gentagne Gange Ordet for at besvare stillede Spørgsmaal, ligesom han redegjorde for nogle Forhold her i Byen.

Typografernes Cycle-Club

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 22. April i Evaldsgade 3. — Formanden, *Rud. Johansen*, aflagde Beretning for det forløbne Aar. Sæsonen var gaaet godt, dog vilde det være ønskeligt, om Tilgangen af nye Medlemmer kunde øges. Det lille Karneval var i Aar afholdt sammen med de 3 andre Foreninger, og der var blevet et pænt Overskud. Cyklesalget var gaaet godt. — Kassereren, *Johs. Uhrbrand*, fremlagde det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 667,36. — Til Formand i Stedet for Rud. Johansen, som ikke ønskede at fortsætte, valgtes *Gotfred Frederiksen*. Som Bestyrelsesmedlemmer valgtes *Chr. Jensen* og *C. V. Nielsen*, Suppleant *Rud. Johansen*. Revisorer *Henry Kristensen* og *Rud. Johansen*. Til Karnevalsudvalg valgtes *Gotfred Frederiksen* og *Rud. Johansen*. — Forslag til Sommerens Ture blev forelagt af Rud. Johansen. Klubbens sædvanlige 2-Dages Tur i Pinsen blev ændret til en enkelt Tur 1. Pinsedag, grundet paa Pinsens tidlige Tidspunkt; i Stedet for vilde man afholde en 1½-Dags Tur 5.—6. Juni. Omkring Sct. Hansdag vilde man forsøge at afholde en Nattur. — Under Eventuelt bragte Dirigenten, *Niels Andersen*, under Forsamlingens Tilslutning i varmtfølte Ord *Rud. Johansen* en Tak for hans store og uegennyttige Arbejde som Formand for T. C.-C. gennem en Aarrække.

C. V.

Maskinsættersammenslutningens 5. Kreds

har holdt Instruktionsmøde paa Aalborg Stiftstidende St. Bededag med Deltagelse fra Hjørring, Løgstør og Brønderslev. Instruktøren, *Møller-Madsen*, Odense, demonstrerede i et vel tilrettelagt Foredrag, grundigt og letfatteligt Maskinens forskellige Ind- og Udrykninger, saa Kollegerne høstede stort Udbytte.

Efter en Frokost paa »Haabet«, afholdtes Kredsgeneralforsamling. *Jørg. Sørensen* aflagde Beretning samt forelagde Regnskabet for Maskinsætterbogen. *Kassereren* oplæste Regnskabet og fik samme godkendt. *S. P. Petersen* valgtes til Næstformand, Kassereren genvalgtes og *Sigvald Andersen* valgtes til Revisor. *Søren Petersen* takkede de Virksomheder, der ved at bidrage til Afholdelse af Udgifterne ved Instruktionen havde forstaaet, at det ogsaa var i deres Interesse, at Maskinsætterne dygtiggjordes til deres Arbejde. Omtalte Landsformanden, Vald. Nielsens store Interesse og Arbejde for Maskinsætterne og foreslog en telegrafisk Hilsen, som enstemmigt vedtoges. — *Jørg. Sørensen* takkede Møller-Madsen, fordi han altid beredvilligt stillede sig til Disposition. *Møller-Madsen* omtalte det gode Kammeratskab mellem Maskinsætterne. *K. K.*

Typografernes Stiftelse i Odense.

Paa Den ny Forsamlingsbygning holdtes Søndag den 25. April ordinær Generalforsamling. Formanden, *Vald. Nielsen*, udtalte smukke Mindeord om Direktør *Ant. Petersen*, Andelsbogtrykkeriet, og Arkitekt *Møller-Jørgensen*, som i Aarets Løb var afgaaet ved Døden. De afdøde havde vist stor Interesse for Stiftelsen og vilde blandt Typograferne i Odense blive mindet med Ære. (Forsamlingen rejste sig). Efter at *C. O. Madsen* var valgt til Dirigent, aflagde *Formanden* en udførlig Beretning, hvoraf det bl. a. fremgik, at 2. Prioriteten, Kr. 19.000,00, i Juni Termin var blevet udbetalt, og der var foretaget de sædvanlige Afdrag paa 1. Prioriteten, der oprindelig var Kr. 45.000,00, men nu er nedbragt til Kr. 42.000,00. Regnet efter Ejendomsskylden indestaar i Ejendommen af egne Midler Kr. 56.927,00. Stillingen var saadan, at der fra 20. April 1937 oprettedes en ny Fribolig, og der var nu i Stiftelsen ialt 5 Friboliger. Karnevalet havde i Aar givet mindre Overskud end sædvanlig, grundet paa overvældende Konkurrence, og Bestyrelsen overvejede forskellige Ændringer i Arrangementet i Fremtiden. I Aarets Løb havde Stiftelsen modtaget som Gave af Bogtrykker Poul Søndergaard en Kreditforenings-Obligation paa Kr. 1.000,00 i Anledning af Forretningens 40-Aars Jubilæum, endvidere var modtaget de sædvanlige Tilskud: Grafisk Kompagni Kr. 25,00, A/S Drubin Kr. 25,00, Andelsbogtrykkeriet Kr. 100,00 og fra Odense Lokalafdeling Kr. 100,00 (sidstnævnte havde faaet overladt et Værelse i Bygningen til Arkiv). Formanden bragte en Tak fra Stiftelsen til alle Bidragydere. Medlemstallet er 155, ligesom sidste Aar, og sluttelig rettedes en Opfordring til alle unge Kolleger i Odense om at støtte Stiftelsen med deres Medlemsskab, da Kontingentet er meget ringe. Beretningen blev enstemmigt godkendt. — Det reviderede Regnskab aflagdes af Kassereren, *Thorv. Andersen*, som oplyste, at Foreningens Regnskab balancerer med Kr. 26.286,89. Overskudet er paa Kr. 3.939,87. Foreningens samlede Formue udgør Kr. 60.981,96. Bygningens Regnskab balancerer med Kr. 7.400,26. Overskud Kr. 74,66. Bygningens Status udgør Kr. 102.974,66. Regnskabet godkendtes ligeledes enstemmigt. — Paa Bestyrelsens Vegne foreslog *Formanden*, at der ydes Kassereren et aarligt Honorar paa Kr. 100,00 for hans store Arbejde for Stiftelsen, som var langt mere omfattende, end Medlemmerne i Almindelighed var vidende om. Efter at flere havde anbefalet, vedtoges Forslaget enstemmigt. — Til Bestyrelsen genvalgtes *Thorv. Andersen*, *C. O. Madsen*, *S. Glandrup* og *Rolf Jensen*. Til Suppleant: *Gudmund Larsen*, til Revisor: *Anton Nielsen* og Revisor-Suppleant: *Engelbrecht Petersen*, alle Genvalg. — Efter at flere Sager var drøftet, bragte *Adolf Tiedje* Bestyrelsen i velmente Ord en Tak for det gode Arbejde, der var udført for Stiftelsen, og fordi vanskelige Opgaver var løst paa en fuldt ud tilfredsstillende Maade. — *Formanden* takkede for de anerkendende Ord og udtalte, at det var Bestyrelsen en Glæde, at der herskede gode Forhold paa Typografernes Stiftelse, hvorefter Dirigenten takkende afsluttede Generalforsamlingen. *p.*

Odense Lokalafdeling

afholdt Søndag den 2. Maj ordinær Generalforsamling i Den nye Forsamlingsbygning. Formanden, C. O. Madsen, udtalte Mindeord over vor afdøde Kollega, Vald. Kronvang. (Forsamlingen rejste sig.) Til Dirigent valgtes *Magnus Hansen*. Under sin Beretning omtalte *Formanden* først det sidst afholdte Forbundsstyrelsesmøde, særlig de Forhold, der laa til Grund for vor Indmeldelse i Luftværnet og Udvidelsen af Hjælpen til gamle Kolleger. Betingelsen for denne Hjælp er dog mindst 15 Aars Kontingentbetaling til Forbundet, og at 65-Aars-Alderen er naaet. Omtalte dernæst forskellige Sager, der havde været behandlet i Afdelingen. Bestyrelsen foreslaar, at der i Lighed med tidligere Aar ydes Oplysningsforbundet Kr. 30,00 og D. U. I. Kr. 10,00 i Tilskud. Endvidere Kr. 25,00 til Ungarbejderne ved Thrige i Anledning af Konflikt. Formanden sluttede Beretningen med at opfordre Kollegerne til at støtte Indsamlingen til Borgerkrigens Ofre i Spanien. *Bjørnander* anbefalede, at Afdelingen ydede et Beløb til Spaniens-Indsamlingen. *Hans Hansen* var stadig skarp Modstander af, at vi stod som Medlemmer af Luftværnsforeningen. *Formanden* saa gerne, at Afdelingen støttede Indsamlingen til Spanien og foreslog, at vi købte Mærker for Kr. 100,00. Ang. Luftværnet vilde Spørgsmaalet blive drøftet paa De samv. Fagforb.s Generalforsamling i Maj. Efter yderligere Udtalelser af *Albrecht Hansen*, *Magnus H. Hansen*, *Formanden*, *Glandrup*, *Harald Svendsen* og *Henry Rasmussen*, godkendtes Beretningen med alle Stemmer mod 1. — *Formanden* aflagde Beretning fra Repræsentantskabsmøde i Den nye Forsamlingsbygning. Toges til Efterretning. — Kassereren, *Aage Henrik Iwersen*, oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassen balancerede med Kr. 14.727,30, til Hovedkassen var indsendt Kr. 1964,05. Lokalkassen Regnskab balancerede med Kr. 8552,23. Regnskaberne godkendtes enstemmigt, og til at underskrive dem valgtes Bernhard Hansen og Gudmund Bloch. — Formanden oplæste derefter Aars-Statistiken. Til Efterretning. — Det vedtoges at bibeholde Lokalunderstøttelsen til berettigede arbejdsløse, Kr. 10,00 pr. Uge. — Til Revisor genvalgtes *Harald Svendsen*. — Til Arbejdernes Aktiebageri genvalgtes *Julius Nielsen*. Til Arbejdernes Brændselsforsyning genvalgtes *Rønnov Rasmussen* og *Møller-Madsen*. Til Den nye Forsamlingsbygnings Repræsentantskab genvalgtes: *Harald Svendsen*, *Fr. Larsen*, *Engelbr. Petersen*, *Anton Nielsen*, *S. A. Bolbjerg*, *Viggo Jacobsen*, *Julius Nielsen* og *Formanden*. Til Kontrahent i »Fyns Soc.-Dem.« genvalgtes *Magnus Hansen* og *Julius Nielsen*. — Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at arrangere Vaarturen under de sædvanlige Former. — Bestyrelsen foreslaar, at Sommerudflugten i Aar skal gaa til Esbjerg og Fanø. — Efter en længere Diskussion om korte og lange Ture vedtoges Bestyrelsens Forslag med alle Stemmer mod 2. — *Formanden* omtalte under »Eventuelt« Lærlingenes Satskonkurrence, *Magnus Hansen* aflagde Beretning fra sidst afholdte Kontrahentmøde i »Fyns Soc.-Dem.«, og *Hans Hansen* efterlyste et Oplysningsmøde. Dermed var Dagsordenen udtømt. Generalforsamlingen var godt besøgt. M.

Typografernes Sangforening

afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling Fredag den 30. April i Sct. Georgsordenen, Frb. Bredegade. Til Dirigent valgtes *Niels Nielsen*. — Formanden, *Udo Poulsen*, aflagde Beretning. Omtalte først det af »De samvirkende københavnske Arbejdersangkor« arrangerede Sangerstævne til Odense i Juni Maaned 1938 og Programmet hertil. Gik derefter over til de i Halvaarets Løb stedfundne Begivenheder. Det havde været en meget travl Sæson, og af de vigtigste Arbejder skal nævnes: I September indstuderedes Sange til Arbejdersangkoret. I Oktober assisterede Sangforeningen ved Festen for de unge Svende og i November ved Novemberfesten under det nye Arrangement, der ikke syntes at have saa gode Betingelser for vokale Ydelser. 24. Januar fejredes Sangforeningens Stiftelsesdag ved en selskabelig Sammenkomst med Pakkefest, der gav et pænt Overskud til det nyoprettede Fanefond, og Forevisning af en Smalfilm fra Herreturen i Foraaret 1936. I Februar foregik Karnevalet, der gav den forventede Gevinst. 13. Marts medvirkede Koret ved Sportsklubbens smukke og stilfulde Jubilæum. 28. Marts foregik vor egen Koncert, der forløb paa tilfredsstillende Maade. Formanden benyttede her Lejligheden til at takke for de leverede Tryksager (Programmer, Billetter osv.). Foraarsturen den 23. April i Aar havde ikke saa stor Tilslutning som de foregaaende, men Aarsagen hertil maa sikkert søges i det mindre god Vejr. I Sommerens Løb bliver der enkelte Møder i Pilealléen; der henvises til »Typ.-Tid.«. Efter nogle faa Bemærkninger af d'Hrr. *Gudmundsen*, *Rud. Jensen*, *Ejner Lassen* og *Wadtland* godkendtes Beretningen enstemmigt. — *Kassereren* oplæste Regnskabet, der godkendtes enstemmigt. — I Stedet for *Henri Lassen*, der ikke ønskede at fungere mere som Kasserer, valgtes *Ernst Thaarup*, medens Næstformanden, *G. Gudmundsen*, genvalgtes. Begge Valg var enstemmigt. — Under »Eventuelt« havde *J. Olsen* og *Ejner Lassen* Ordet ang. Foreningens Love. Formanden omtalte et tidligere Medlems Ønske om Genindtrædelse. *Wadtland* foreslog, at den aarlige Koncert 1. Paaskedag blev ændret til et andet Tidspunkt, hvilket affødte lidt Diskussion.

Efter Generalforsamlingen tilbragte man et Par glade Timer i kammeratlig Samvær ved et fornøjeligt Pokalgilde — med Smørrebrød, hvortil baade »*Halvan*« og »*Helan*« maatte *forgå*. Ved Kaffen fik d'Hrr. *Ernst Dybdahl* og *Em. Larsen* hver overrakt en Pokal af fineste Krystal. *Juel.*

LÆRLINGESPALTEN

Aarhus Lærlingeafdeling

aflagde Søndag den 18. April et Besøg paa Hammerschmidts Klichéfabrik. Under Hr. Hammerschmidts kyndige Ledelse besaa de ca. 30 fremmødte Lærlinge med megen Interesse den store Virksomhed lige fra Bestillingen til den færdige Kliché forlader Fabriken. *Smil.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Afdelingsreferaterne. Efter at Branchebladene er blevet inddraget og Referaterne fra Brancheklubbernes Møder optages i »Typ.-Tid.«, tager det længere Tid at komme igennem de mange Kvartalsreferater. Vi haaber imidlertid paa Forstaaelse fra de paagældende Sekretærers Side. Saa vidt gørligt bringer vi Referaterne i den Rækkefølge, Møderne er afholdt.

Trykkeriarbejdernes Klub vil fra Fredag den 4. Juni og fremdeles den 1. Fredag i hver Maaned afholde sine Medlemsmøder i Evaldsgade 3[1]. Indbetaling af Kontingent samt nye Indmeldelser modtages.

Fredag den 4. Juni Kl. 20 pr. har Programchef ved Statsradiofonien, Jens Rosenkjær, givet Løfte om at tale for os om et aktuelt Spørgsmaal, saa det bliver en Aften, hvor ingen maa svigte. Derefter kammeratligt Samvær.

Paa Gensyn den 4. Juni. Bestyrelsen.

Generalforsamlingen paa Søndag bringes i Erindring. Det er Kl. 10 Formiddag paa *Enghavevej*.

Enkelte Pladser for Tillidsmænd til Deltagelse i Roskilde-Kursuset er endnu ubesat, sidste Frist for Tilmelding er i Morgen, Lørdag Kl. 13, paa Københavns Afdelings Kontor.

Victor Petersens Mindelegat er for indeværende Aar tildelt Sætter *Erik Hansen*, København, Sætter *Gunnar Fischer Nielsen*, København, og Trykker *Johs. Madsen*, Fredericia.

Fængsel i Stedet for Smør. En Politimand fra Bryssel havde været i Besøg hos en Slægtning i Tyskland og havde konstateret, at der var stor Mangel paa Smør og Fedt paa Bordet. Ved sin Tilbagekomst til Bryssel sendte han derfor et Kilo Smør til sin Slægtning. Nogen Tid efter erfarede han, at Smørret var blevet beslaglagt og Modtageren var blevet idømt otte Dages Fængsel, fordi han havde beklaget sig overfor en fremmed og derved skadet det tredie Riges Rygte.

Anerkendende Ord og venlige Smil er som Noahs Due. De vil være tilbage ved Aftenstid og bringe friske Olieblade med sig. Langelands Avis.

STYRELSESMØDER

Københavns Afdeling.

26. April. Formanden gav en Række Meddelelser vedr. den nye Tarif; Spørgsmaalet om Parafinapparattillæget er indgivet til Voldgiftsretten. — Sagen mod Schouw & Co. ang. utarifmæssig Betaling af nogle ved Paalægningsarbejde beskæftigede Medlemmer af Bogbinderforbundet var ved Den faste Voldgiftsret forligt med, at Firmaet betaler en Bod paa 1000 Kr.; de paagældende Kvinder overflyttes til vort Forbund. — Tre Afskedigelsessager behandledes; det vedtoges i de to Sager at indstille de afskedigede, der var Tillidsmand for den enes Vedkommende og for den andens Vedkommende efter alt foreliggende var afskediget for Paatale af et tarifstridigt Forhold, til Tillidsmandsunderstøttelse. — Et Par andre Afskedigelsessager, der stod i Forbindelse med andre Forhold, behandledes. — Et Par Underbetalingssager, hhv. for en mandlig og en kvindelig Trykkeriarbejder, refereredes; Efterbetaling hertil var sket. — Et Par Forhandlinger med Dagblade refereredes. — Dispensation gaves mindre Firma vedr. et specielt Forhold. — En Virksomhed havde ment sig fritaget for at yde Personalet Ferie efter dets Tilknytning til Virksomheden, idet Virksomheden havde skiftet Ejer i Efteraaret; Efterbetaling i et Tilfælde af manglende Feriegodtgørelse var erholdt og Virksomheden underrettet om, at den uanset Ejerskiftet fortsætter tarifmæssige Pligter saavel som Rettigheder. — Et Grænsespørgsmaal refereredes. — Refereredes Skrivelser til Fabriksdirektoratet vedr. forskellige Forhold af sundhedsmæssig Karakter. — Refereredes Skrivelse til et Personale vedr. Overarbejde. — Klublove for to Personaler godkendtes. — Tivolis Koncertsal er reserveret til Novemberfesten 20. November. — Et Par Sager vedr. en Inkassators Forbrug af indkasseret Kontingent og et Medlems Undladelse af under Arbejdsløshed at melde tilfældig, men gentagen Arbejdsfortjeneste refereredes; de trufne Afgørelser godkendtes. — Refereredes en kollegial Uoverensstemmelse mellem to Medlemmer; ved Formandens Mellemkomst var Sagen bilagt. — Et Par Anmodninger om Dispensationer behandledes. — Formanden redegjorde for den nye Spaniens-Indsamling, der havde faaet en smuk Start ved Tillidsmandsmødet. — Til Gabriel Jensens Feriekolonier bevilgedes 100 Kr. og til »Boserup Minde« 25 Kr. — Cirkulære fra Oplysningssekretæren vedr. Tillidsmandskursuset i Roskilde refereredes; der indbydes gennem Typ.-Tid. til Deltagelse, og paa Generalforsamlingen søges Bevilling til delvis Erstatning for Arbejdstab. — Det vedtoges at leje Forestillingen »Melodien, der blev væk« til en Medlemsforestilling paa Dagmarteatret 20. Juni. — Sager ang. hvilende Ret, Landophold og Ekstrahjælp behandledes. — Mødet hævet.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

12. Maj: Frederikshavn 500,00; 13. Maj: Korsør 300,00; 18. Maj: Aarhus 4000,00, Helsingør 700,00.

København, den 18. Maj 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Sætter Poul Rasmussen, udl. 1. 5. 37 hos V. Lange & Co. (arb. s. St.), Sætter Jørgen Martin Jeppesen, udl. 21. 4. 37 i Thisted (E. Jeppesen), Trykker Robert Kristensen, udl. 1. 5. 37 hos Mayland (arb. s. St.), Trykker Frantz Hugo Stoltze, udl. 3. 5. 37 hos Jørgensen & Co. (arb. s. St.), Paal. Anna Lise Brandt, udl. 1. 5. 37 hos Hj. Joensen (arb. s. St.), Paal. Esther Mohrbutter Damsgaard, udl. 5. 5. 37 hos O. C. Olsen (arb. s. St.), Paal. Lis Grethe Jensen, udl. 1. 5. 37 hos P. Christiansen (arb. s. St.).

Esbjerg: Sætter Peder Pedersen, udl. 1. 5. 37 hos P. N. Pedersen, Holsted. Holbæk: Sætter Johannes Pedersen, udl. 1. 5. 37 i Holbæk Amts Venstreblad. Kalundborg: Sætter Niels Nielsen, udl. 15. 5. 37 i Kalundborg Dagblad. Nykøbing M.: Sætter Børge Sørensen, udl. 1. 5. 37 i Morsø Folkeblad, Sætter-Trykker Knud Ove Frederiksen, udl. 1. 5. 37 hos Georg Nielsen. Tønder: Sætter-Trykker Herman Walther Bauer, udl. 1. 4. 37 i Tønder Amts Centraltrykkeri.

Tiltraadte.

København: 3676 Harald Andreasen fra Rejse (Berl. Tid.), 7820 Hans Methmann fra Odense (Militær), 1640 Waldau Mortensen fra Rejse (arbl.), 7466 Knud Winther fra Rejse (arbl.), 7957 Holger Dahl paa Rejse (arbl.), 2855 Alb. Christensen fra Rejse (arbl.), 6595 Hans Rasmussen fra Rejse (arbl.), Paal. Else Petersen fra Bogbinderne (Winther & Winther), Hj.arb. Niels Herman Jensen fra Dansk Arbejdsmands-Forbund (Posttrykkeriet), Hj.arb. Vald. Ebelskov Larsen fra Lager- og Pakhusarb. (Egm. H. Petersen).

Aalborg: 948 Chr. Th. Koldby (arbl.). Aarhus: 6601 Henry Geertsen (arbl.). Fredericia: 5854 Arne Hansen (Militær). Haderslev: 5836 Carl Hansen (Militær), 7880 Børge Jacobsen (Militær), 6481 Per Thorell (Militær). Hjørring: 3241 Viggo Thomsen (arbl.). Hobro: 3477 Aage Sørensen (»Himmerland«). Korsør: 5470 Benny Christensen (arbl.). Middelfart: 6712 O. Bræmer Jensen (arbl.). Nykøbing F.: 5346 Søren Bork (Loll.-Falst. Folketid.). Næstved: 7429 Jens Peter Petersen (Militær), 3478 J. C. Brandt Nielsen (Militær). Odense: 6391 Marinus Pallesen (Fyens Stiftsbogtr.). Randers: 5747 Knud Olsen (arbl.). Roskilde: 3160 Poul Lund (Roskilde Avis). Slagelse: 7695 Poul Brinkløv Nielsen (arbl.). Sønderborg: 5826 Svend Sahl (Militær), 6505 Andreas Nissen (Militær). Viborg: 3565 Henry Toft (Militær), 3285 Erik Nielsen (Militær).

Fratraadte.

København: 7265 Alfred Sørensen paa Rejse, 390 Carl Helms paa Rejse, 6901 Th. Laursen til Næstved i Pl., 3425 Sofus Mørck til Frederikshavn (arbl.), 2968 Carl Petersen til Murarbejdsmændene, 2981 Ludvig Larsen til Arbejdslederne.

Aabenraa: 5826 Svend Sahl til Sønderborg (Militær). Aarhus: 6391 Marinus Pallesen til Odense i Pl., 5309 Carl Hjort Sørensen paa Rejse, 5451 Viggo Hansen paa Rejse. Grenaa: 6601 Henry Geertsen til Aarhus (arbl.). Helsingør: 98 Hugo Hansen (overfl. til Arbejdsmandsforb.). Hjørring: 6702 Holger R. Nielsen (overfl. til Arbejdsmandsforb.). Hobro: 5829 Hans Chr. Møller til Haderslev (Militær). Horsens: 6604 Ejner Asmussen til Fredericia (Militær). Kolding: 7939 Børge Hansen til Aabenraa i Pl. Middelfart: 6620 Charles Hansen til København (arbl.). Næstved: 5346 Søren Bork til Nykøbing F. (arbl.). Odense: 7820 Hans Methmann til København (Militær). Randers: 5347 Knud Olsen til København (Militær), 5852 Johannes Christensen til Viborg (Militær), 3565 Henry Toft til Viborg (Militær). Roskilde: 5307 Kaj Rosenbech til Køge i Pl. Rudkøbing: 5355 B. Borgvold (Militær). Silkeborg: 3477 Aage Sørensen til Hobro i Pl. Skive: 3393 Axel Hansen til Aarhus (Militær). Skjern: 5288 Svend H. Jensen til Haderslev (Militær). Thisted: 6975 Carl Chr. Sørensen til København (Militær), 5376 Peder Madsen til Viborg (Militær).

Udmeldte.

København: 4756 Alfa Andersen (fratraadt Faget).

Hobro: 7025 Chr. Juul Jensen, 7824 Osvald Jensen Sand, 7750 Henry Rosenkilde Christensen (alle fratraadt Faget).

Annullerede Udslettelser.

København: 1208 Hj.arb. Kjeld Billesborg Petersen (Dansk Emb. Industri), 2655 Sætter Robert Siems (Forlagstr.), 3042 Sætter Karl Kjerrumgaard Jørgensen (H. P. Hansen), 1957 Trykker Viggo Kesselhahn (Arnskov).

KLUB-ANNONCER

Stereotypørernes Brancheklub

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 23. Maj Kl. 11 pr. i Pileallé 16

med følgende Dagsorden:

Punkt 1: Forhandlingsprotokol og Formandens Beretning. *Punkt 2:* Regnskab. *Punkt 3:* Valg af Formand, Kasserer, 2 Styrelsesmedlemmer samt 1 Revisor. *Punkt 4:* Lovændringer. *Punkt 5:* Indkomne Forslag. *Punkt 6:* Eventuelt.

NB. Generalforsamlingen begynder præcis Kl. 11

Efter Generalforsamlingen nydes den medbragte Frokost, hvortil Klubben giver Snaps og Øl samt Kaffe og Cognak.

Typografernes Cycle Club

Søndag den 23. Maj:

Nærum (Klubbens Fødselsdag)

Sct. Hans Torv Kl. 10

Indmeldelser paa Mødestedet.

Typografernes Sportsklub

Husk

Generalforsamlingen

Tirsdag den 25. Maj Kl. 20

i Rømersgade 22 (Overby-Salen)

Medlemmerne opfordres til at møde

ANNONCER

Rotationstrykker søger Plads.

Flere Aars Erfaring. Ogsaa kendt med Stereotypering. Eventuelle Tilbud i Billet mrkt. »76« modtager Ekspeditionskontoret.

E. L. SERVICE Hurtig Udrykning Dag og Nat.
ERIK LEVISON'S
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 5 Ledninger.
NATTELEFON NORA 6010.

Husk Specialrejsen for de grafiske Fag til Sovjet-Unionen i Juni Maaned!

Varighed: 12 Dage — 7 Dage Leningrad-Moskva —
Kr. 315,00 alt iberegnet tur/retur København.
Afrejse: 20. Juni Kl. 5[25] Morgen fra Hovedbanegaarden.

De russiske Fagforeninger drager Omsorg for et godt og udbytterigt Ophold — enestaaende Lejlighed.

Indtegning: **Daru-Turist,** Herluf Trollesgade 25.
København K. Byen 7311.

Erfaren Rotationstrykker

med fineste Anbefalinger, perfekt Stereotypist, Maskintype ligegyldig, kunde ønske Pladsforandring. Billet mrkt. »79« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri til Salg.

Mindre Trykkeri i København med god Kundekreds, evt. med Linotype-Sættemaskine, til Salg grundet paa Sygdom. Billet mrkt. »73« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2], Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

J. G. A. EICKHOFF - KØBENHAVN V.

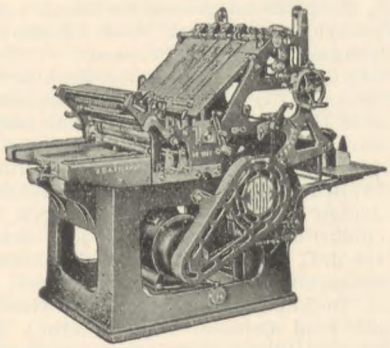

Vesterbrogade 97, Tlf. 12078-79

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KØBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 21 KØBENHAVN DEN 28. MAJ 1937 64. AARGANG

Julius Madsen og Voldgiften

Paa Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling forleden erklærede Formanden, Ingeniør *Jul. Madsen*, sig for Tilhænger af Voldgift til Ordning af Arbejdernes Overenskomstforhold. Det er dog ikke en af Staten udnævnt tvungen Voldgiftsret, Hr. Madsen ønsker, men en frivillig tvungen Voldgift. Han sagde herom bl. a.:

»... Jeg synes derfor, at Tiden er inde til, at vi finder frem til andre Afgørelsesformer under Arbejdet med at faa afsluttet Overenskomster. Efter min Mening maa man tilstræbe inden for Hovedorganisationerne at skabe et Organ, som træffer den endelige Afgørelse vedrørende Overenskomst-Forholdene. For mig synes Vejen den, at man foretager en yderligere Udbygning af den i vore Forhandlingsregler indførte Overenskomst-Voldgift.

Jeg ved, at man nu fra mange Sider vil sige: *tvungen Voldgift*. Den Voldgift, jeg tænker mig, er imidlertid ingen tvungen Voldgift. Ved tvungen Voldgift forstaar jeg en Voldgiftsdomstol foreslaaet af Regeringen og oprettet ved Lov med Voldgiftsmænd udnævnt af Regeringen og med lovmæssigt Paabud til Arbejdsgivere og Arbejdere om at underkaste sig dens Afgørelser.

Den Overenskomst-Voldgift, som jeg tænker mig, *skal Hovedorganisationerne af egen fri Vilje oprette*, ligesom det er dem, der vælger Voldgiftsmænd og Opmand. Den skal i sin Form være opbygget som de faglige Voldgiftsretter. En saadan Voldgift kan ikke kaldes tvungen. Hovedorganisationerne beslutter kun, *at den endelige Afgørelse af Overenskomstspørgsmaalene træffes af den.*«

Naar Arbejdsgiverforeningens Formand foretrækker en af de to Hovedorganisationer udpeget Voldgiftsret, er Grunden ikke vanskelig at faa Øje paa. Thi derved sikrer Arbejdsgiverne sig Indflydelsen paa Rettens Sammensætning og først og fremmest paa, hvem der skal være dens juridiske Opmand.

Det er vel ogsaa den eneste Forskel, der bliver mellem en af Staten nedsat Voldgiftsret og den, Jul. Madsen vil gaa ind for. Men i Realiteten bliver Resultatet det samme. I begge Tilfælde bliver det en Jurist, der skal bestemme Arbejdernes Løn- og andre Arbejdsforhold.

Da de nye Forhandlingsregler blev forelagt og vedtaget af Arbejderne i Fjor, trøstede man Skeptikerne med, at den Voldgift, der var Tale om i disse Regler, kun angik saadanne Spørgsmaal, som Parterne var enige med Underorganisationerne om at henvise til voldgiftsretlig Afgørelse — ikke kollektive Løn- og Arbejdstidsspørgsmaal. Efter alt at dømme vil man nu tage det næste Skridt og drage disse for Arbejderne saa livsvigtige Spørgsmaal med ind under Voldgiftens Afgørelse. Af psykologiske Grunde har man foretrukket de to Tempi.

De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling har den foreløbige Afgørelse i sin Haand. Men hvad der kan ske, hvis Fagforbundene gaar imod Jul. Madsens Forslag, har man jo ingen Garanti for.

Fr. N.

Betragtninger

1ste Majtalerne var nærmest en Knytnæve i Ansigtet paa Fagforbundene. Det mærkedes, at det var magtpaaliggende at stive den Afgørelse af, som Dansk Arbejdsmandsforbunds Hovedbestyrelse saa skaanselsløst lagde Navn til ved Foraarets Overenskomster.

Næsten alle Talerne var professionelle Politikere. Fagforbundenes Ledere havde ikke haft særligt Mod eller Lyst til efter Foraarets triste Overenskomstudfald at mødes med Arbejderne. Det kunde ellers have været interessant at faa Forklaring paa den Logik, der tillader de samme Mænd at imponere med at udsende Strejkevarsler og derefter roligt gaa ind i Rigsdagen og *stemme de samme Strejkevarsler ned.*

Enhver vil kunne se det højkomiske i en saadan Farce, men den har jo sin naturlige Forklaring i de Dobbeltstillinger, Lederne indtager, idet nogle af dem er Arbejdernes højeste betroede Tillidsmænd samtidig med, at de er Rigsdagsmænd. Som Forholdet mellem det politiske og Fagorganisationerne er ved at udvikle sig, viser det sig mere og mere, at disse Mænd som Rigsdagsmænd gaar imod det, de som Fagforeningsrepræsentanter først og fremmest skulde varetage.

Der kan næppe mere tales om Samarbejde mellem den politiske og den faglige Fløj. Politikerne har arrangeret sig som Magtfaktor. Vi har adskillige Afgørelser, der tydeligt viser det politiske Partis Magtbrynde, hver Gang Organisationerne gør Forsøg paa at forbedre Lønvilkaarene.

Og ikke mindst derfor er det uhyre farligt, at Forbundslederne samtidig er Rigsdagsmænd.

Gennem Foraarsoverenskomsterne lagde Staten Jernloft over Lønningerne. Der skete en lille Nivellering, men vi kan godt regne med, at Vejen op ad er stænget. Det er Metoden fra Nazi-Tyskland, der er indført: Staten bestemmer Lønvilkaarene. Thi man vil ikke finde sig *i de meningsløse Angreb paa Statens økonomiske Liv.*

Et politisk Parti, der stiller sig saa afgjort paa Er hvervsudbytterne og Højfinansens Side, kan ikke med Rimelighed forlange Samarbejde, naar det paa Forhaand bebuder blind Underkastelse.

For hvem er det, der angriber Statens økonomiske Liv?

Det er ikke Arbejdernes Lønninger, der i Øjeblikket faar Temperaturen til at stige foruroligende, og aldrig har gjort det.

Nej, Forholdet er jo det, at navnlig efter Statens Fastsættelse af Lønningerne i Foraaret med Strejkerettens Fratagelse, da er Prisopskruningerne paa alle Nødvendighedsartikler, Brød, Mælk, Smør, Brændsel, sat ind som ikke længe er set. Om det saa var selve den Dag, Regeringen hyldede og autoriserede det danske Monarki, fik Arbejderne en Forhøjelse paa deres Kaffe paa 20 Øre Pundet.

Paa dette Omraade er der altsaa ikke Tale om at lægge Loft. Udbytning og Prisopskruninger har frit Spil. Kun Arbejdernes Lønninger skal holdes paa et bestemt Niveau.

Stillet overfor en saadan *Klassepolitik* kan det ikke forlanges, at Fagforbundene skal være stemt for videregaaende Samarbejde i den Retning, der jo ikke gaar ud paa andet end at stække Fagenes Aktion det mest mulige og helst med deres egen Godkendelse for at bortforklare Politikernes Snigløb.

Udbyttenes store Tal og Industriens Indtjeningsmuligheder samt Millionærantallets Stigen viser, at Højfinansen og Kapitalen aldrig har haft bedre Kaar i Danmark, og de kan leve i tryg Forvisning om Statens Beskyttelse mod Angreb fra Arbejderklassens Side.

Men denne for Fagforbundene beskæmmende Kendsgerning viser tydeligt, at der drives Klassepolitik i Renkultur. Er det saa ikke nok saa klogt for Fagforbundene at indrette sig derefter og igen tage den Kendsgerning til Huse, at Arbejderklassen er en Klasse *for sig endnu*, som den hidtil og alle Dage har været.

Dette med Samfundssind og Fællesfølelse maa have en anden Adresse. Hos Arbejderne fylder det saa forbandet lidt i Pungen og i Spisekammeret. *S. Kj.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Anti-Nazi-Propaganda ved Fodboldkamp.

Søndag den 21. Marts blev der spillet en Fodboldkamp i Luxemburg mellem et Hold fra Tyskland og et Hold fra Luxemburg. Til denne Fodboldkamp havde det tyske Blad »Mittag« arrangeret et Ekstratog med 7000 Tyskere.

Ved Ankomsten til Stadion blev der til alle de tyske Deltagere omdelt et Flyveblad, hvor der paa Forsiden stod: Hvem vil sejre? Derefter fulgte en Omtale af de deltagende Fodboldspillere. Paa Side 2 fandtes ogsaa Overskriften: Hvem vil sejre? med derefter følgende Tekst:

Tyske Kammerater, der overværer Fodboldkampen i Dag, har herved faaet Lejlighed til en halv Dag at se, hvad der findes paa den anden Side den tyske Grænse. Der bliver saaledes Lejlighed til at drage Sammenligninger. Der er Anledning til at tro, at det hemmelige tyske Politi har sine Spioner ude, men dog haaber vi, at I til Kammerater i Tyskland kan bringe et Glimt af Sandheden, den Sandhed, som de tyske Magthavere med Løgn og Brutalitet underkuer. Derefter følger en skarp og svidende Omtale af Nazismen samt en Sammenligning af Lønforholdene og Leveomkostningerne for en Metalarbejder i henholdsvis Tyskland og Luxemburg.

Det paavises gennem et Par Pris-Tabeller paa nogle af de vigtigste Levnedsmidler, hvormeget der kan købes for en Ugeløn i Tyskland og Luxemburg. Metalarbejderne i Luxemburg faar 300 Luxemburgfranc i Ugeløn, medens hans tyske Kollega faar 36 Mark, men han kan kun købe Halvdelen af den Mængde Levnedsmidler for sin Ugeløn som hans Luxemburg-Kollega kan. Naar det i det lille Luxemburg er muligt at give Arbejderne en menneskelig Tilværelse, hvor meget lettere maa det da ikke være i det store Hitler-Tyskland! Til Slut opfordres til Kamp mod Hitler-Regimentet, og det anbefales alle Sportsmænd hver Aften at stille deres Radio ind paa Kortbølgesenderen 29,8 Meter! Det er den hemmelige Folkefronts Sender i Berlin!

Flyvebladet fik en rivende Afsætning, og der er god Grund til at tro, skriver Sv. Typ.-Tidningen, at mange af disse Flyveblade har fundet Vej ind til Hitler-Tyskland og sikkert vil blive læst med stor Interesse!

Kalundborg Lokalafdeling

holdt Mandag den 10. Maj en Sammenkomst paa Hotel »Postgaarden«, hvor Forretningsføreren, *Thomas Pedersen*, var kommet til Stede. Saa godt som alle Afdelingens Medlemmer havde givet Møde.

Formanden, *S. Andersen*, bød velkommen, specielt til Forretningsføreren, og rettede i sin Indledning bl. a. det Spørgsmaal til Ths. Pedersen, om han ikke vilde finde det heldigt — med Henblik paa de sidste Afgørelser af Arbejdskonflikter, specielt den Maade den københavnske Tarif var bleven »vedtaget« paa — at Fagforeningsledere i Almindelighed og i denne Forbindelse i særlig Grad vort eget Fags Ledelse fremtidig rettede sine Bestræbelser paa at genoprette den Selvstændighed og Suverænitet, der er en absolut Betingelse for at Fagorganisationerne kan virke efter deres Hensigt: at skabe bedst mulige Levevilkaar for sine Medlemmer?

Spørgsmaalet gav *Ths. Pedersen* Anledning til at redegøre for sit Syn paa hele Situationen, ligesom han dvælede ved de Resultater, der var fremgaaet af de senere Aars Lovgivningsarbejde. Det er blevet hævdet, at de Handelsaftaler med Udlandet og den i Forbindelse med disse staaende Valutaordning skal opretholdes, og hvis Strejker eller Lockouter trues med at gribe ind paa disse Omraader, er det Statens Pligt at bringe saadanne Konflikter til Ophør. Saaledes er Forligsmandslov, tvungen Voldgift o. s. v. bleven til, som nu med Forligsmanden i Spidsen dikterer Fagforeningerne Løn- og Arbejdsvilkaar. Endvidere er der med Støtte fra ledende Fagforeningskredse gennemført Regler for Afstemning, der gør Urafstemning fuldkommen illusorisk. Det var saaledes Arbejdsmændenes Forbund, der ved en saakaldt »kompetent Forsamling« tvang en hel Del andre Fag til at arbejde under Vilkaar, som de ved Afstemning havde forkastet med stor Majoritet, og dette Forbund vil i Kraft af sit store Medlemstal og paa ovennævnte Maade til enhver Tid kunne bestemme over de Fag, som det under en Konflikt-Situation er sammenkædet med.

Vore Vilkaar maa være af en saadan Beskaffenhed, at der er Mulighed for Fremgang. Skal der »lægges Loft« over Arbejdernes Lønninger, maa der ogsaa være Kontrol med Prisen paa vore Livsfornødenheder, som nu er i stadig og uafbrudt Stigen, der daglig formindsker vor Købekraft og sænker vort Leveniveau. At give de forskellige Organisationer deres Selvstændighed tilbage synes der hverken hos Politikerne eller Fagforeningsledere at være nogen Tendens til.

Ths. Pedersens Foredrag paahørtes med megen Opmærksomhed og lønnedes med Klapsalve.

Ved et Kaffebord rettedes der forskellige Forespørgsler af baade politisk og faglig Art, som Forretningsføreren besvarede. Det var omtrent Midnat, da man brød op, og Deltagerne var alle enige i at have haft en udbytterig Aften. *A.*

Aa — ingen Tak!

Jeg læste forleden, at et sjællandsk Byraad *med Tak* havde modtaget Socialministeriets Meddelelse om, at der var tildelt Byen 6000 Kr. til Uddeling af Mælkekort og 15,000 til Kød- og Flæskekort.

Takken kunde Byens vise Fædre godt have udeladt. Ellers burde den i hvert Fald være rettet til Byens egne Forbrugere af de paagældende Fødevarer, bl. a. de mange Arbejdere, hvis Indtægter ligger lige over den Sultegrænse, der fastsættes for at faa Adgang til at forsyne sig med disse uundværlige Levnedsmidler til en nogenlunde anstændig Pris. Pengene har jo bare været paa en ikke helt gratis Rejse til Finansministeriet — hen til Kommoden o. s. v.

Men vi Smaakaarsfolk med det store Samfundssind føler os naturligvis stolte ved Tanken om at være med til at forøge Udbyttet til de større Landbrugere, som med de nuværende Kornpriser ikke kan siges at være særlig kriseramte, men som alligevel nyder Fordelen ved en Forhøjelse af Prisen paa Landbrugsprodukterne. De vil sikkert have os i taknemmelig Erindring!

Fr. N.

I samme Baad!

I en Verden, dér dyrker Selvforsyningens Gud som vor, maa ethvert Forsøg paa at skaffe vort lille Land Afsætningsmarkeder for sine Landbrugsprodukter hilses med Glæde af alle — ogsaa af de, som ikke direkte er beskæftiget med Produktion af Flæsk, Smør og Æg.

Og da en ny Emballage-Metode for Æg for nogle Aar tilbage viste sig paa Markedet, maatte alle — aah saa danske Hjerter — sig fryde over denne lille fikse Kartonage-Opfindelse, der i al sin simple Pragt uvilkaarligt maatte og skulde stimulere Købelysten for de friske, danske Æg.

De grafiske Fags Udøvere havde Anledning til dobbelt Glæde, da Fremstillingen af disse Kartonager naturligt gav øget Beskæftigelse til disse. Saaledes syntes alt i den skønneste Orden: Bedre Muligheder for saavel Manden bag Ploven som ham ved Maskinen. Det er da en Folkefællesskabets Politik, der i disse glade Jubilæumsdage maa kunne faa Hjertet til at bævre paa enhver Dansk.

Men, ak! Kun en stakket Tid blev Adam beskaaret i det skønne Eden! I samme Maade blev de ovenomnævnte Velsignelser kun en kort Stund de grafiske Arbejdere til Del. Slangen i Paradiset var Kartonage-Producentens ophøjede og typisk danske Profitbegær, som avlede et Ønske om at billiggøre Produktionen af disse Kartonager ved at erstatte den danske Arbejdskraft med udenlandske Maskiner.

Men hvorledes realisere disse ophøjede Planer, tænker Kartonage-Producenten. Der findes jo i dette Land et Valutakontor, der skal forhindre, at danske Bummelummer uden tvingende Nødvendighed forlader Landet. Og det var jo muligt, at dette Kontor ikke umiddelbart kunde indse den tvingende Nødvendighed af at gøre danske Arbejdere brødløse. Men enhver Slange finder jo sin Eva, og saaledes ogsaa her. Og det var vort vise Landbrugsraad, der i dette Tilfælde lod sig besnære og overfor Valutakontoret anbefale de Valutabevillinger til de absolut nødvendige udenlandske Maskiner. Man fik lige Tid til at suspendere Spekulationerne over »Produktionspris« etc. et Bette Ku'en og faa gjort en Del By-Arbejdere arbejdsløse. »Produktionsprisen« for den Vare, By-Arbejderen har at sælge, kerer man sig ikke stort om i de gode Agrar-Kredse.

Med hvilke Følelser overfor Folkefællesskabets Repræsentanter i Direktørstolene og Landbrugsraadet vore Kolleger og vore Kammerater i Bogbinderforbundet for sidste Gang forlader deres Arbejdsplads overlades til de førstnævnte Makkere i den fælles Baad at dømme om.

Vi andre kan samle vort Helhedsindtryk i et: »Mundus vult decipi, ergo decipiatur!« Det vil sige saadan noget som: »Vi er nogle store Torsk, og de render om Hjørnet med os!«

N. P. Jørgensen.

Adolf Hitler som Forfatter

Det er aabenbart ikke nogen daarlig Forretning at være Overhoved for det fattige tyske Folk.

Da Wilhelm den sidste i 1918 efter at have tabt Verdenskrigen i Hast jog af Landet, fik han dog Tid til at medtage saa meget af sit »rørlige Gods«, at han kunde indrette sig det behageligt i den lille hollandske By Doorn. Og siden har de taknemmelige Tyskere yderligere konsolideret hans økonomiske Stilling ved at tilkende ham Retten til sine tyske Ejendomme.

I den korte Tid, der er gaaet siden Adolf Hitlet pludselig som en Komet dukkede frem paa »das grosze Vaterland«s Himmel, er det lykkedes ham at blive en ret velhavende Mand. Det meddeles saaledes, at hans Bog, »Min Kamp«, der er blevet en Bibel for alle rettroende Arier, har indbragt ham over tolv Millioner Kroner.

Om det er denne Sukces, der har animeret Føreren til at fortsætte som Forfatter, véd vi ikke. Men det forlyder, at han vil udgive en ny Bog. Maaske kan Grunden ogsaa søges deri, at han er kommet i Uoverensstemmelse med de Principer, der er nedlagt i »Min Kamp«. Den blev jo skrevet nogle Aar før, han kom til Magten. Og Teori er som bekendt ofte noget andet end Praksis. Et Sted i Bogen skriver han saaledes om Fagforeningsbevægelsen:

»Den Kendsgerning, at Socialdemokraterne forstod den enorme Betydning af Fagforeningsbevægelsen, sikrede dem dette Redskab og dermed Sukces'en; derimod kostede det Borgerskabet dets politiske Stilling, at det manglede Forstaaelsen heraf. Det troede ved sin næsvise »Afvisning« at kunne gøre Kaal paa en logisk Udvikling, mens det i Virkeligheden tvang denne ind i ulogiske Baner. Det er nemlig noget Vrøvl, at Fagforeningsbevægelsen i og for sig er fædrelandsfjendsk, og desuden en Usandhed. Det modsatte er snarere Tilfældet. Naar en fagforeningsmæssig Virksomhed stræber henimod bedre Kaar for en Stand, der hører til Nationens Grundpiller, og gennemfører det, virker den ikke blot ikke fædrelands- eller statsfjendtlig, men »national« i Ordets sande Betydning. Den hjælper med at skabe de sociale Forudsætninger, uden hvilke en national Opdragelse er utænkelig. Den indlægger sig den største Fortjeneste, idet den ved at fjerne sociale Kræftskader rykker baade aandelige og legemlige Sygdomsaarsager op og derved bidrager til Folkelegemets almindelige Sundhed.«

Et andet Sted i »Min Kamp« skriver der Führer:

»Menneskeret gaar forud for Statsret. Hvis et Folk ligger

under i Kampen for sine Menneskerettigheder, saa bliver det paa Skæbnevægten vejet og fundet for let til den Lykke fremdeles at bestaa her paa Jorden. Thi den, der ikke er beredt eller i Stand til at kæmpe for sin Eksistens, er af det evigt retfærdige Forsyn bestemt til Undergang.

Verden er ikke til for fejge Folk.«

Ja, saaledes skrev Adolf Hitler i 1926. Den Stilling, han har anvist Fagforeningerne i det tredie Rige, tyder ikke paa, at han fremdeles nærer de samme Anskuelser om Fagbevægelsens Betydning. Og hvad Menneskerettighederne angaar, da er det ikke bedre bevendt for de tyske Borgere. Thi selv om Hitler maaske nok med sine smukke Ord om »Menneskeretten, der gaar forud for Statsretten«, har tænkt paa det tyske Folks Stilling i udenrigspolitisk Henseende, faar hans Ord dog ingen Vægt, saa længe han undertrykker dette Princip saa skaanselsløst over for det enkelte Individ. *Fr. N.*

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Københavns Afdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling i »Folkets Hus«, Enghavevej, Søndag den 23. Maj Kl. 10.

Formanden, *Sigv. Hellberg*, bød de fremmødte Kolleger velkommen og mindedes de i Kvartalets Forløb døde Kolleger.

Til Dirigent valgtes *Fr. Mehr*, Sekretær *Paul P. Petersen*.

1. I sin Beretning meddelte Formanden, at der for 2 Trykkeriers Vedkommende ved Mægling var sket kollektive Lønforhøjelser. Et mindre Trykkeri havde betalt en Bod paa 100 Kr. for utarifmæssige Forhold. Et Par Blokader havde været iværksat overfor et Par mindre Firmaer, Forholdene var dog de paagældende Steder hurtigt bragt i Orden, og Tarifen underskrevet. I et Par af de større Trykkerier havde Overarbejdet i Kvartalets Løb floreret, saa Indskriden fra Forbundet havde været nødvendig. — En Tillidsmand var afskediget, Sagen var indbragt for Voldgiftsretten; ligeledes var en Kollega, som havde paatalt utarifmæssige Forhold, afskediget. Sag var i dette Tilfælde anlagt mod K. B.; der udbetaltes de paagældende Kolleger Tillidsmandsunderstøttelse. — Forskellige Sprøjtepræparater var i den senere Tid bragt i Anvendelse, Spørgsmaalet om eventuel Sundhedsfare ved Gummipræparat havde Fabrikstilsynet haft til Undersøgelse; Meddelelse forelaa om, at Præparatet ikke mentes sundhedsfarligt. — Tillidsmandsmøde var afholdt i den forløbne Kvartalsperiode, hvor man havde gennemgaaet den nye Tarif; ved Mødet havde Tillidsmændene aftaget et stort Antal af Matteottifondens Spaniensmærker. — Forskellige Uoverensstemmelser mellem Kolleger havde været til organisationsmæssig Forligsbehandling og var i de fleste Tilfælde udjævnet. — I Forbindelse med Loven om Forbudet mod Overarbejdet Ikraftträeden meddelte Formanden, at man ønskede Memoranda fra Arbejdspladserne til Brug ved Afspaserings-Aftalen. — Iøvrigt gav Formanden Oplysninger om Ledigheden i Københavns Afdeling pr. 15. Maj.

I Forbindelse med Beretningen havde følgende Kolleger Ordet: *Thomas Pedersen* omtalte Arbejdsgiverforeningens Formand Jul. Madsens Udtalelse paa Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling i Forbindelse med Beskæftigelsen i de grafiske Fag og 40-Timers Ugen. Ths. Pedersen fandt, at »Typ.-Tid.« burde imødegaa Jul. Madsen, udtalte sig iøvrigt angaaende 40-Timers Ugen og De samv. Fagforbund. *Rud. Calberg* udtalte sig vedr. sin Afskedigelse som Tillidsmand, takkede i den Forbindelse Kollegerne paa det paagældende Trykkeri for den udviste Kollegialitet og smukke Kammeratskabsfølelse.

I Tilslutning til Ths. Pedersen udtalte *Louis Andersen* og *Bergstrøm* sig. *Sømberg* fremkom med nogle Udtalelser vedr. Overarbejdsspørgsmaalet.

Formanden replicerede til de faldne Udtalelser, og Beretningen godkendtes eenstemmigt.

2. *Lundin* aflagde Beretning vedr. Regnskabet. I Tilknytning til Regnskabet havde *Dahldorph* Ordet angaaende Incassationen af Kontingentet paa Trykkerierne.

Regnskabet godkendtes eenstemmigt.

3. Formanden foreslog, at Afdelingen bevilgede indtil 1200 Kr., for at dække en Del af det Løntab, som de Tillidsmænd vil faa, som skal deltage i Forbundets Tillidsmands-Kursus paa Roskilde Arbejderhøjskole.

Viktor Sørensen anbefalede at stemme imod Forslaget og fandt, man i Stedet burde have betænkt de daarligst stillede arbejdsløse med en Pinsehjælp. *Formanden* fandt, at Forbundet paa alle Maader søgte at yde sine ledige Medlemmer Hjælp, og som saadan indtog en Førstestilling blandt samtlige Forbund, anbefalede iøvrigt Bevillingen.

Følgende talte for Forslaget: *Lauritz Hansen, V. Willadsen, Chr. Petersen, Alfrida Andersen, Svend Johansen* og *Lundin*. Ved den efterfølgende Afstemning vedtoges Forslaget med 85 Stemmer (der krævedes 66 for Vedtagelse).

4. Opstilling til Valg af:

a) Næstformand. *Fr. Mehr* genopstilledes.

b) Medlemmer af Voldgiftsretten og Suppleanter for samme. *Lundin, Fr. Mehr* og *Svend Johansen* genopstilledes. Nyopstillet blev *Aage Zuschlag, K. A. Jørgensen, Ths. Pedersen, C. J. Dreyer, Ernst Berg* og *Rud. Calberg*.

5. Beretning fra kooperative Virksomheder:

a) Social-Demokraten. *Fr. Mehr* aflagde Beretningen. Omtalte Bladets Fremgang og meddelte, at ca. 400 Medlemmer af vort Forbund var beskæftiget ved den soc. Presse. Til Beretningen havde *Sømberg, Bergstrøm, Lauritz Hansen* og *C. Christoffersen* Ordet. Beretningen toges til Efterretning.

b) »Stjernen«. *L. C. Nielsen* aflagde Beretning. Denne toges til Efterretning.

c) Arb. Landsbank. *V. Willadsen* aflagde Beretningen. Denne toges til Efterretning. *Rud. Jensen* genvalgtes som Repræsentant.

d) Arb. Fællesorg. Brændselsf. *Sigv. Hellberg* aflagde Beretningen. I Tilknytning til den havde følgende Ordet: *V. Willadsen, Peter Jensen, Magda Gjede, Axel Jensen* og *Aage Zuschlag*. Beretningen toges til Efterretning.

e) »Arako«. *E. Nielson* aflagde Beretningen. Denne toges til Efterretning. *E. Nilsson* valgtes som Repræsentant.

f) Kooperativ Assurance. *Sigv. Hellberg* aflagde Beretning. Denne toges til Efterretning efter Udtalelse af *Bergstrøm. Sigv. Hellberg* genvalgtes som Repræsentant.

g) Arb. Livsforsikring. *Dahldorph* aflagde Beretning. Denne toges til Efterretning.

Generalforsamlingen hævet, ca. 100 Medlemmer deltog.

Paul P. Petersen

Nyborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 22. April. Til Dirigent valgtes *Marius Rasmussen*, der gav Ordet til *Formanden* for Aflæggelse af Beretningen. Af denne fremgik det, at Statsfængslet havde maattet efterbetale Kr. 108,00 i for lidt erlagt Løn til et Medlem. Omtalte i det hele Arbejdsmetoderne paa Straffeanstalten, idet han betonede, at det var fuldkomment forkasteligt, at en Mand passede 5—6 Hurtigpresser. Vi maa da i det mindste kunne kræve, at samme Regler som i privat Erhverv gælder her. Formanden omtalte endvidere forskellige Forhold vedrørende Understøttelsen, ligesom han gav den Oplysning, at 4 Kolleger havde deltaget i Oplysningssekretærens Møde i København i Paasken. Beretningen godkendtes enstemmigt uden Diskussion, hvilket ogsaa skete ved den efterfølgende Protokol. — Af Regnskabet for Hovedkassen, der balancerede med Kr. 2874,76 Kr., fremgik det, at der i Underst. p. St. var udbetalt Kr. 311,00, i Fortsættelsesk. Kr. 201,00, i Hjælpekassen Kr. 349,50 samt i Sygeunderstøttelse Kr. 165,00. Regnskabet vedtoges enstemmigt. Privatkassen balancerede med Kr. 348,05, og paa en Sparekassebog stod Kr. 106,50 ligeledes enstemmigt vedtaget. — Det vedtoges at genaabne Lokalkasen for Udbetaling af Understøttelse til rejsende, dog med Bemyndigelse til Bestyrelsen til at lukke den igen, naar Forholdene nødvendiggjorde det. — Generalforsamlingen vedtog paa Forslag af *Edwin Hansen* at sende Formanden til Kursus paa Roskilde Højskole, og der bevilgedes ham et mindre Beløb til Afholdelse af løbende Udgifter. Formanden takkede. — *M. Rasmussen* aflagde Beretning fra »Nyborg Soc.-Dem.«s Kontrahentforsamling, og den viste, at Bladet var i stadig Fremgang baade hvad Abonnementantal og Annoncemængde angaar. Man havde her drøftet Muligheden af, at udsende et Søndagsblad, men det saa ud til, at Vanskelighederne herved var for store. Iøvrigt havde det forløbne Aar været et af Bladets bedste. — Ganske korte

Beretninger blev afgivet for den kooperative Barberstue, der ikke gaar saa godt, og fra Arbejdernes Fællesbageri. — Man vedtog at deltage i Lodtrækningen til Maj-Demonstrationen og stillede iøvrigt Medlemmerne frit med Hensyn til Deltagelse i denne. — Det vedtoges, at Bestyrelsen skal arrangere Cykleturen til Ørbæk Kro Kr. Himmelfartsdag. Andespillet ansattes til Søndag den 17. Oktober. — Under »Eventuelt« drøftedes forskellige Smaasager, og »Lokaleleje« bevilgedes, hvorefter den godt besøgte Generalforsamling sluttede.

c. a. h.

Hjørring Lokalafdeling

afholdt ordinær Kvartalsgeneralforsamling Lørdag den 24. April paa »du Nord«. Formanden, *Hans Fr. Bjørn*, aflagde Beretning om Virksomheden i Kvartalet, ligesom han omtalte Overenskomstsituationen i Foraaret og Mæglingsforslagets Ophøjelse til Lov. Dernæst omtalte Formanden Kassererskiftet, der ikke var gaaet af uden Gnidning fra et enkelt Medlems Side, som Formanden mente var gaaet for vidt i sin Jagten paa hans Person. Formelt var det rigtigt, at der ingen Vedtagelse var for, at den nye Kasserer først skulde overtage Hvervet fra April at regne; men Bjørn mente ikke, at det berettigede det paagældende Medlem til personlig Forfølgelser med usandfærdige Beskyldninger om Kassemangel o. desl. Naar Kassererskiftet var trukket ud, var det af forskellige Grunde, som Formanden redegjorde for. Det paagældende Medlem vilde ikke vedstaa, at han noget som helst Sted havde beskyldt Kassereren for sligt, men hans Aktion var iværksat for, at Generalforsamlingens Vedtagelse kunde ske Fyldest, og ikke som — efter hans Mening — sket var, at Ledelsen selv bestemte, hvordan det skulde være, uden at bryde sig om Generalforsamlingsbeslutningen. Der udviklede sig en flere Timer lang Debat om denne Sag, og flere Medlemmer havde Ordet for at foreholde det anklagede Medlem Rygter, som de bestemt paastod stammede fra ham; men han benægtede alt i den Retning. Fra Generalforsamlingen blev stillet Forslag om en Misbilligelse af det paagældende Medlems Optræden i denne Sag, og Misbilligelsen blev vedtaget med 15 St. mod 1, hvorefter Beretningen enstemmig godkendtes. — Derefter oplæste Kassereren Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 3.176,54 og viste en Kassebeholdning paa Kr. 11,04. Lokalkassen viste en Beholdning paa Kr. 669,65, plus Kr. 160,70 i Jubilæumsfonden. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Der bevilgedes en Ugeløn til et Bestyrelsesmedlems Deltagelse i Forbundets Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole til Sommer. — Den ret bevægede Generalforsamling sluttede med et *kammeratligt* fælles Labskovs-Bord. Og saa var Luften igen ren! *G.*

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 30. April. Efter at Formanden havde budt velkommen valgtes *Niels Peter Jørgensen* til Dirigent. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes enstemmigt. — *Formanden* aflagde Beretning og kom herunder bl. a. ind paa den nye Overenskomst angaaende Betjeningen af Anilinmaskiner. Gav derunder Oplysning om Tallet paa Overarbejdstimer for det 2. Halvaar af 1936. Tallet var saa stort som 15,207 Timer. Heri er dog indbefattet Dagbladenes Overarbejde for Ugens syvende Nr. Til Sammenligning kan anføres, at Tallet for 1. Halvaar af 1936 var 15,734, altsaa en lille Nedgang, men dog et endnu alt for højt Tal, som vi sikkert ikke kommer tillivs, før Forslaget om Afspasering træder i Kraft. Efter et Par Forespørgsler godkendtes Beretningen. — *Kassereren* oplæste Regnskaberne for Januar Kvartal. For de enkelte Kasser var Balancen: Hovedkassen Kr. 30.024,75, Lokalkassen Kr. 3.498,33 og Ekstrakassen Kr. 1.242,60. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — I Lighed med tidligere Aar bevilgedes Kr. 25,00 til De unges Idræt. Desuden bevilgedes Kr. 25,00 til Arbejdersport til Hjælp til Deltagelse i Arbejder-Olympiaden. — Det vedtoges at sende 3 af Bestyrelsesmedlemmerne til det forestaaende Tillidsmandskursus paa Roskilde Arbejderhøjskole og at dække deres Arbejdstab. Generalforsamlingen vedtog enstemmigt at bevilge Kr. 1.000,00 til Pinsehjælp til de arbejdsløse. — Som Repræsentanter til »Demokraten« nyvalgtes *Ejnar Lund* og *Niels Peter Jørgensen*, og til Arb. Produktionsforening genvalgtes *Aage Larsen* og *Villy Vistisen*. — Alt var lutter Idyl og ingen ønskede Ordet under Eventuelt, hvorefter Dirigenten kunde slutte med en kraftig Appel til Medlemmerne om at møde op til Majdagens Arbejdermøde.

— — ·—

Umiddelbart efter holdtes Generalforsamling i *Hjælpekassen*. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes og det samme skete med Regnskabet, der balancerede med Kr. 6.462,59. Heller ikke her var Talelysten stor, og Medlemmerne kunde naa ud at se Valborgblussene. *H. J.*

Aarhus Maskinsætterklub

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 2. Maj Kl. 10 Form. paa Café »Lolland«, hvor Klubben bød paa Kaffe. Formanden, *Karl Kirkebæk*, dirigerede. Pkt. 1: Beretning. *Formanden* omtalte de afholdte Instruktions-Kursus, der ved Velvilje fra Aarhus Amtstidendes Side var afholdt i Bladets Maskinsætteri. Kolega *Ole Jensen* havde været Leder af Kursus'et, der var afholdt 3 Søndage i Træk: 21. og 28. Febr. og 7. Marts. Deltagerne i Kursus'et havde haft et godt Udbytte af dette, og der var udelt Tilfredshed paa begge Sider, baade hos Instruktør og »Elever«. Formanden udtalte en Tak til Ole Jensen, fordi han havde paataget sig dette Stykke Arbejde. Formanden kom nærmere ind paa Programmet for Kredsmødet, der afholdes i Aarhus den 30. Maj paa »Grand« i Bruunsgade. Der vil blive sørget godt for baade »Han«- og »Hun«-Kønnet. — Pkt. 2: Forhandlingsbogen. I Sekretærens Fraværelse oplæste Formanden Forhandlingsbogen, som godkendtes. — Pkt. 3: Regnskabet oplæstes af Kassereren og godkendtes. — Pkt. 4: Valg af Kasserer. Den afgaaende *Carl Christensen* genvalgtes med Akklamation. — Pkt. 5: Valg af Sekretær. Genvalgt blev *Alfr. Sørensen*. — Pkt. 6: Valg af Revisor. Genvalgt blev *Clausen*. — Pkt. 7: Eventuelt. Herunder drøftedes interne Smaating. hvorefter *Formanden* sluttede Generalforsamlingen. *E. E. J.*

Fagskolen for Boghaandværk i København

Udstilling af Elevarbejder paa Vinterskolen er aaben Tirsdag, Onsdag og Torsdag den 1., 2. og 3. Juni Kl. 19—21. Adgang for alle interesserede.

Kursus for Maskinsættere. Det første Dagkursus i Sommer finder Sted i Ugen fra den 5. til den 10 Juli. Betaling: 50 Kr. Indmeldelser inden den 31. Maj til Fagskolens Kontor, G. A. Hagemannsgade 2³, København V.

Sommerkursus 1937. Saafremt et tilstrækkeligt Antal Deltagere melder sig, afholder Fagskolen Sommerkursus fra Mandag den 19. Juli til Lørdag den 28. August. Undervisningen finder Sted alle Hverdage fra Kl. 8—5 og omfatter for *Sættere:* Bog- og Akcidenssats m. m., for *Trykkere:* Værk-, Billed og Farvetryk samt for *Bogbindere:* Haandforgyldning, Presseforgyldning, Snitforgyldning, Marmorering og Fagtegning. Til Kursus'et maa Deltagerne selv medbringe Bøger for Snit- og Haandforgyldning. Betalingen er 40 Kr. (Udlændinge 80 Kr.), som erlægges ved Kursus'ets Begyndelse.

Ansøgning om Deltagelse maa, for at komme i Betragtning, indeholde tydelige Oplysninger om Ansøgerens Fag (Sætter, Trykker eller Bogbinder) Lærested, Læretid, nuværende Arbejdssted, Navn og Bopæl, (Skema bruges ikke) og maa indsendes til Fagskolen for Boghaandværk, Hagemannsgade 2, København V., inden den 25. Juni. Meddelelse om Optagelse kan ikke ventes før i Begyndelsen af Juli Maaned.

Understøttelse søges snarest henholdsvis gennem Dansk Provins-Bogtrykkerforening, Foreningen af Bladudgivere i Provinserne og Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinserne. Ansøgning om Ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse i Skoletiden bør indsendes i god Tid før Kursus'ets Begyndelse gennem Forbundets lokale Afdeling. Fripladser eksisterer ikke til Fagskolens Kursus.

NB. Ansøgning om Understøttelse gælder ikke som Indmeldelse paa Fagskolen, hvorfor en saadan maa indsendes hertil rettidig. *C. Lembek*, Forstander.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Sæsonens Clou: Sommerturen bliver Søndag den 27. Juni; reservér allerede nu denne Dag.

De grafiske Fags Lærlingesamvirke paabegynder nu *Fodboldstræning.* Der lægges ud Fredag den 4. Juni Kl. 19 og derefter hver Mandag og Fredag. Tilmeldelse sker paa Kontoret førstkommende Mandag.

Ligeledes har »Samvirket« faaet *Lejrplads.* Den er beliggende 17 km fra Byen, ved Kolle Kolle, lige ud til Furesøen (gode Badeforhold). Pladsen aabnes Lørdag den 5. Juni (Grundlovsdagen), Lejrmateriel maa medbringes. Meddelelse ang. Benyttelse af Lejrpladsen maa tilgaa Kontoret Mandagen i Forvejen.

Som tidligere Aar holder »Faglig Ungdoms Sekretariat« ogsaa i Aar Kursus paa Roskilde Højskole i Dagene fra 8.-14. August. Paa et saadant Kursus veksler Foredrag af kendte Mænd og Studiekredse, behandlende Spørgsmaal af særlig Interesse for Lærlinge og Ungdommen i det hele taget, med kammeratligt Samvær og Udflugter til den skønne Omegn. Det kan anbefales enhver at benytte 6 Dage af sin Ferie paa denne gode og udbytterige Maade. Prisen er, alt indbefattet, 35 Kr. Nærmere Oplysninger kan faas paa Kontoret.

Styrelsen.

Næstved Lærlingeafdeling

afholdt Generalforsamling Torsdag den 29. April hos Typ. Jensen-Petersen. Til Dirigent valgtes *Carl Emil Hylander,* der oplæste Dagsordenen og gav Ordet til Formanden, der aflagde Beretning for det forløbne Kvartal. Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen og Kassereren fremlagde Regnskabet. Alle 3 Ting godkendtes. — Herefter gik man over til Valg. Til Formand valgtes *Karl Emil Hylander,* til Kasserer *Aage Hermansen,* til Bestyrelsesmedlem *Chr. Nielsen* og til Sekretær *Helge Hansen* — alle var Nyvalg. — Efter Valget drøftedes Sommerturen. Denne gaar i Aar til Sverriges sydligste By, Ystad. Forhandlingerne med den lokale Afdeling derovre var endnu ikke i Orden, saa det blev overgivet Bestyrelsen at arbejde videre med Sagen. — Efter Generalforsamlingen gav Lokalformanden, *Jensen-Petersen* en grundig Forklaring af de nye Arbejdsløshedsbestemmelser. — Aftenen afsluttedes med Kaffebord og kammeratligt Samvær med Mandolin og Grammofonmusik. *»Cornelius«.*

Holbæk Lærlingeafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 30. April. Formanden, *Bent Heinrichson,* mindedes Afdelingens raadgivende Hjælper, Typograf C. A. Schmidt, som pludselig var afgaaet ved Døden. — Efter at *P. Henriksen* var blevet valgt til Dirigent aflagde *Formanden* Beretning, og heraf fremgik det, at Afdelingens første Kvartal havde været særdeles rigt paa Begivenheder. Der havde været afholdt 2 Medlemsmøder, hvor man havde drøftet forskellige Ting, bl. a. den nye Lærlingelov, og man havde besøgt et Bogbinderi, hvor Bogbinderne elskværdigt havde forklaret, hvorledes en Bogindbinding foregaar, desuden var afholdt en Københavnstur, hvor man havde beset Forbundslokalerne i Evaldsgade og bagefter »Politiken«. En Konkurrence om et Brevhoved til Afdelingens Brevpapir blev vundet af Lars Peter Voldberg. — Kassereren, *Vagner Henriksen,* aflagde derefter Regnskab og oplyste, at Afdelingen af Lokalafdelingen havde faaet Kr. 25,00. Regnskabet balancerede med Kr. 79,00. — Under »Eventuelt« drøftede man forskellige Ting bl. a. Week-end-Ture o. lign., og derefter lod man Kaffen vederfares Retfærdighed. *P. H.*

Kolding Lærlingeafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 3. Maj paa Hotel »Aagaarden«. Efter at Formanden havde aabnet Generalforsamlingen valgtes *Svend Christensen* til Dirigent. — Protokol og Regnskab godkendtes. — Man vedtog at forhøje det ugentlige Kontingent fra 10 til 15 Øre. — Derefter gik man over til Valg. I Stedet for Egon Petersen, der har udlært, valgtes *Svend Christensen* til Formand. Til Næstformand valgtes *Verner Jensen* og Sekretær *Gerhard Juhl,* til Bestyrelsesmedlem *Erik Møller* og Revisorer *Børge Clausen* og *Erik Hentzen.* — Det vedtoges at holde en Sommerudflugt til en anden By (som endnu ikke er bestemt) og bese et Par Virksomheder og saa feste om Aftenen. Generalforsamlingen sluttede med fælles Kaffebord. *G. J.*

FORRETNINGSUDVALGSMØDER

21. Maj 1937.

1. To Medlemmer i Aarhus bevilgedes hvilende Ret i et Aar.
2. Et Medlem i Nykøbing F. bevilgedes Kontingentfrihed i Syge- og Begravelseskassen.
3. Med Møns Folkeblad, Stege, er optaget Forhandlinger ang. Bladets Tiltrædelse af Tarifen. — Forhandlingerne videreføres.
4. Bogtrykker Th. Laursen, Tønder, er ved Mægling indgaaet paa at betale 100 Kr. til fuld Afgørelse af nogle paaklagede Forhold. — Til Efterretning.
5. Beretning fra skandinavisk Konference i Oslo. — Til Efterretning.
6. Indbydelse fra det svenske Typografforbund til at sende en Repræsentant til Kursus paa Brunnsvik Højskole. — Sv. Johansen valgtes.

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Spaniens-Mærkerne. De Tillidsmænd, der har udsolgt Mærkerne, bedes afregne snarest belejligt.

Landssammenslutningen af Maskinsættere. Sjællandskredsens Forretninger er indtil videre overtaget af *Johan Christiansen,* Nygade 3, Næstved, til hvem Kontingent og eventuelle Henvendelser bedes sendt.

Til Skovs! Direktør *Helger,* Det Hoffensbergske Etablissement, giver i Aar, som sædvanlig, sit Personale (saavel Trykkeri som Bogbinderi) halv Fridag og Tilskud til at tage i Skoven Lørdag den 29. Maj.

Mennesket og Maskinen. Paa Schultz' Forlag i København er udkommet en interessant Bog om et saa aktuelt Emne som »Mennesket og Maskinen«. Forfatteren er Redaktør *Georg Brockmann.* Vi skal senere bringe en udførligere Anmeldelse af den over to Hundrede Sider store Bog.

Noget af det rigtige kalder »Bogtrykkerbladet« en Meddelelse fra Sydafrika om, at Bogtrykkerforeningen dernede har opnaaet Forbud mod, at organiserede Arbejdere tager Plads hos ikke-organiserede Mestre. Disse Forholdsregler har medført, at det ikke falder Bogtrykkerforeningen svært at træffe Overenskomst med andre Organisationer, ligesom Beregning af den rigtige Pris er lettere at indføre.

Da vi stadig modtager Indlæg, der indeholder Angreb paa Personer og Institutioner, og disse Indlæg ønskes i Bladet under et anonymt Mærke, gør vi opmærksom paa, at saadanne Angreb ikke kan optages med mindre man sætter sit Navn under.

Fascistisk Dementi: For det første har Il Duce ingen Tropper i Spanien, for det andet kalder han dem ikke hjem og for det tredie findes der intet Land, som hedder Spanien.

Nok Trykker — men ikke Typograf. En Kollega fortæller os følgende: Under et Besøg paa et Trykkeri henvendte jeg mig til én, der passede en Selvpaalægger: Og hvad mener du? — Hvordan kan De tillade Dem at sige du til mig? — Ja, undskyld, er De ikke Typograf? — Nej — jeg er nok Trykker, men ikke Typograf!

Vi tvivler paa, at det har været nogen *rigtig* Trykker.

Københavns Maskinsættere!

Søndag den 6. Juni Kl. 10

Besøg paa
Fagskolen for Boghaandværk

Sættemaskinerne demonstreres.

Linotype af: Montør *C. Norland,*
Intertype af: *S. V. Rasmussen.*

Provinskolleger er velkomne.

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 20. Maj: Hobro 300,00, Maribo 400,00; 21. Maj: Løgstør 50,00.
København, den 25. Maj 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.
København: Sætter Børge Fog Jensen, udl. 13. 5. 37 hos I. Chr. Petersen (arb. s. St.), Trykker Egon Isager Høvring, udl. 14. 5. 37 i Bogtr. »København« (arb. s. St.), Paal. Ellen Oda Rasmussen, udl. 1. 5. 37 hos Mohr & Co. (arb. s. St.), Paal. Ella Iris Frandsen, udl. 19. 5. 37 i Berl. Bogtr. (arb. s. St.), Hj.arb. Svend Erik From-Andersen (Schouw & Co.)
Odense: Paal. Paula Hansen. Viborg: Sætter Sigurd Rasmussen, udl. 14. 5. 37 hos C. Mortensen.

Tiltraadte.
København: 6879 Egon Aagaard fra Rejse (arbl.), 6620 Charles Hansen fra Middelfart (arbl.), 6090 Oskar Hansen fra Odense (arbl.), 5422 Orla Ahrens fra Budene (Luno), Hj.arb. Holger Christensen fra Papirarbejderne (Carl Aller) 5309 Carl Sørensen fra Aarhus.
Aabenraa: 7939 Børge Hansen (»Heimdal«). Aalborg: 7233 Fritz A. Sørensen (arbl), Hj.arb. Maltha Sørensen (overfl. fra Dansk Arbejdsmandsforb.). Aarhus: 3393 Aksel Hansen (Militær, 141 Hans Jensen (Hanberg Sørensen), 5021 Anna Strube (Hanberg Sørensen). Esbjerg: 7018 Holger Lund (arbl.), 652 Helge Nielsen (Holsted), 7230 Aksel Schultz (arbl.). Fredericia: 6604 E. J. Asmussen (Militær). Frederikshavn: 3425 Sofus Mørch (arbl.). Haderslev: 5829 Hans Chr. Møller (Militær), 5228 Sv. Holdgaard Jensen (Militær). Herning: 3286 Richardt Nielsen (Exprestrykkeriet). Kolding: 5444 Karl Riechart (syg). Løgstør: 5436 Hans Hansen (arbl.). Næstved: 6901 Thorvald Laursen (Soc.-Dem.). Odense: 5830 Axel Jensen (Fyns Stiftsbogt.). Randers: Poul Becken (Dagbladet), 4297 Henry Peitersen (Dagbladet). Viborg: 5852 Johs. Christensen (Militær), 5376 Peder J. Madsen (Militær).

Fratraadte.
København: 6761 Georg Jensen til Odense i Pl., 1521 J. Mikkelsen paa Rejse, 4476 Aage Hansen paa Rejse, 5021 Anna Strube til Aarhus, 5431 Jens Jensen til Stege, 5309 Carl Sørensen paa Rejse, 5441 Poul Andersen til Thisted, 4076 Bruno Christensen til Handels- og Kontormedhj., 2962 Wilh. Nissen til Esbjerg i Pl.
Aarhus: 7746 N. C. Gudmundsen (overfl. til Arbejdsmandsforb., 4297 Henry Peitersen til Randers i Pl., 5408 Søren Petersen til København (arbl.). Esbjerg: 7230 Aksel Schultz til Ribe i Pl. Herning: 3527 Ernst Wedel Nielsen til Sønderborg (Militær), 6732 Jørgen Olsen til Holbæk i Pl. Odense: 6090 Oskar Hansen til Kbhvn. (arbl.). Randers: 3286 Richardt Nielsen til Herning i Pl.

Udmeldt.
Aarhus: 5025 Agnete Riis Petersen (fratraadt Faget).

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

Typografernes Stiftelser.

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kasserer Peter Jensen forefandtes:

I Obligationer	Kr.	358.882,50
I Bank	-	53.422,85
Ialt	Kr.	412.305,35

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.
København, den 19. Maj 1937.
Carl J. Christoffersen, Niels Nielsen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte i København.

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren, Carl J. Christoffersen, forefandtes:

I Obligationer	Kr.	100.000,00
I Sparekassen	-	21.189,31
Kontant	-	349,74
Ialt	Kr.	121.539,05

og i Legatfonden:

I Obligationer	Kr.	5.000,00
I Sparekassen	-	2.221,09
Ialt	Kr.	7.221,09

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.
København, den 24. Maj 1937.
C. O. Petersen. Emil Linde Sømberg.

Kun de originale
E. L. SÆTTERIMØBLER
betyder en virkelig Modernisering af Sætteriet ved et helt gennemført System ... ...
ERIK LEVISON'S Specialværksteder for moderne Sætterimøbler

KLUB-ANNONCER

Trykkeriarbejdernes Klub

Møde afholdes Fredag den 4. Juni Kl. 20 pr. i Evaldsgade 3.

Kammeratligt Samvær. — Indbetaling af Kontingent samt nye Indmeldelser modtages.

Alle mandlige Trykkeriarbejdere indbydes.

Paa Gensyn den 4. Juni! *Styrelsen.*

Typografernes Cycle Club

Søndag den 30. Maj:

Sandbjerg-Høsterkøb.

Sct. Hans Torv Kl. 10

Indmeldelser paa Mødestedet.

5.-6. Juni:

2 Dages Grundlovstur.

Sct. Hans Torv Kl. 14.

Middag (Fiskerand med Rejer og Asparges, fyldt Svinekam og Is), Nattelogi, Morgenkaffe kompl. i Asminderød Kro, Pris pr. Deltager Kr. 6,75.

Tegning hos Formanden, Gotfred Frederiksen, Plantevej 33 [1], Telf. Søborg 2523.

Stereotypørernes Brancheklub

Intet Møde Mandag den 7. Juni.

ANNONCER

Ung Typograf

med Mellemskole- eller Realeksamen kan faa Stilling paa Kontor i større grafisk Virksomhed. Billet mrkt. »2922« modtager Sylvester Hvid, Frederiksberggade 21, København K.

Bogtrykkeri til Salg.

Mindre Trykkeri i København med god Kundekreds, evt. med Linotype-Sættemaskine, til Salg grundet paa Sygdom. Billet mrkt. »73« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Akcidenssætter

søger Plads. Gerne straks. Billet mrkt. »81« modtager Ekspeditionskontoret.

Vejledning i praktisk Typografi

af Emil Sørensen er til Salg. Billet mrkt. »82« med Pristilbud modtager Ekspeditionskontoret.

Montør C. A. Andersen
Gravene 9 [2] . Odense

Sættemaskiner, elektriske Smelteapparater, Reparationer og Eftersyn. Reservedele. Indhent Tilbud paa Flytning af Sættemaskiner.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2], Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 (5 Ledninger)
Grafisk Fagforretning · Eget Skriftstøberi · Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner havee altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K. · Telefon Central 39 og 5539

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 22 KØBENHAVN DEN 4. JUNI 1937 64. AARGANG

Bønder og Arbejdere.

Der har i den senere Tid hævet sig stærke Røster for, at Arbejderne og Bønderne i højere Grad end hidtil skulde søge at forstaa, at de har fælles Fjender og derfor i Fællesskab skulde bekæmpe disse: de kapitalistiske Udbyttere og Renteslugere.

Denne Tale er helt rigtig. Saaledes burde det være. Men naar det hidtil har skortet paa dette Samarbejde, er Grundene forskellige. Jeg skal i det følgende pege paa nogle af dem.

Under Forfatningskampen for Folketingsparlamentarismen og mod de Estrupske Provisorier stod Bønder og Arbejdere Side om Side — for saa vidt som Overklassens brutale Valgtryk tillod Arbejderne at følge deres Overbevisning. Den Gang var der jo ingen hemmelig Afstemning, men Vælgeren maatte højt og tydeligt ved Valgbordet opgive Navnet paa den Kandidat, han ønskede at stemme paa.

Da Kampen var endt, gik Bonde og Arbejder hver til sin Side. Socialdemokratiet dannedes, og det store Flertal af Bønderne fik Socialistforskrækkelse — de skulde dog ikke have noget af at »dele« med Arbejderne, og Ordet *Fagforening* blev for dem et uartigt Ord. Desuden fik en Del af Bønderne ved Regeringsmagtens Overtagelse *fine Fornemmelser* — det synes jo at være en ret udbredt menneskelig Svaghed —, og de tidligere Kampfæller kom derved i Modsætningsforhold til hinanden.

Krigens Højkonjunktur gjorde ikke dette Modsætningsforhold mindre. Bønderne ligefrem skovlede Penge ind, medens det store Flertal af Arbejderne vegeterede og først fik *nogen* Del i Guldfloden, da denne var ved at ebbe ud.

Ved Tidernes Ugunst med den forrykte Selvforsyningsteori i Højsædet er Bønderne imidlertid igen kommet ned paa Jorden. Og selv om en Del af dem endnu gaar rundt i den Tro, at de har Interesser sammen med Godsejere og Grever, er det dog begyndt at dæmre for mange af dem, at de i Grunden er underkastet det samme Udplyndringssystem som Arbejderne. Fagforeningerne staar ikke længere for dem som det Skrækkens Tegn, de før veg uden om. Nu har de selv begyndt at realisere Tanken.

Paa den anden Side er der ogsaa blandt Arbejderne en voksende Forstaaelse af de mindre Landbrugeres daarlige økonomiske Stilling. Hvad er da naturligere end at de to udbyttede Klasser finder hinanden i Kampen mod den fælles Fjende, den usynlige Røver, der ad skjulte Veje formaar at drage til sig Frugten af det Arbejde, som Bonde og Arbejder udfører?

Men for at naa dette Maal: at uskadeliggøre Røveren, maa der gaas andre Veje end de hidtil benyttede. Hvad hjælper det, at den ene Part søger at vælte Byrden fra sine og over paa den andens lige saa svage Skuldre ved at kræve *prisfordyrende* Foranstaltninger fra Statsmagtens Side? Derved opnaar man jo kun, at Arbejderne — de naturlige Kampfæller — trykkes yderligere ned i Elendigheden, medens Røveren tilfreds gnider sig i Hænderne, thi han faar fremdeles sit fulde Udbytte, og for ham kan det jo være temmelig ligegyldigt, om det gaar ud over Arbejdere eller Bønder.

Naar man nu fra en vis Side søger at faa Arbejderne til at se med Forstaaelse paa alle de prishævende Foranstaltninger og i Tavshed sluge den stadige Forringelse af deres Realløn, er dette ikke en helt ærlig Fremgangsmaade, fordi disse Foranstaltninger aldeles ikke løser Problemet: *at hjælpe de nødstedte Landbrugere ud af deres økonomiske Trældom.*

Hvad det gælder om at faa saavel Arbejdere som Bønder til at forstaa, er dette: at de kriseramte Landmænd *kun* kan hjælpes ved en *mærkbar Nedskrivning af den altfor store Gæld, der hviler paa deres Jord,* og som stammer fra Krigstidens Højkonjunktur.

Om dette skal ske ved Lovgivningsmagtens Indgriben eller paa samme Maade som anvendes over for andre af Landets Borgere, naar deres Beregninger slaar fejl og deres Indtægter svigter — nemlig at overlade dem til deres Skæbne — kan der naturligvis strides om. Det er muligt, at dette sidste i Virkeligheden er den eneste Maade at komme gennem Krisen paa, og at det er rigtigt, hvad en Husmand forleden udtalte over for en Journalist: »Lad os blive fri for de Hjælpeforanstaltninger; det sundeste er, at de, der ikke kan klare Skærene, sorteres ud.«

Ved at fortsætte Varefordyrelsespolitiken opnaar man i Virkeligheden det modsatte af, hvad der

tilsigtes, idet en Forhøjelse af Vareprisen indskrænker Købeevnen hos den store Masse, hvilket betyder mindre Forbrug, Indskrænkning i Produktionen og større Arbejdsledighed.

Men Kapitalisten undgaar den Nedskæring i *sine* Indtægter, der burde være *hans* Tribut til Krisen.

Fr. N.

Fagbevægelsen og Ungdommen

I Slutningen af 1936 indeholdt »Typ.-Tid.« (Nr. 38) en Artikel, hvori en Aarhus-Kollega, N. P. Jørgensen, drager et Suk over den films-, sports-, danse- o. s. v.-tossede Ungdom og etablerer sig samtidig som et Slags Vækkeur for den overfor Fagbevægelsen uinteresserede Del af Ungdommen. N. P. J.s Ord har »suggesteret« mig til nedenstaaende — adskilligt mere prosaiske end hans poesifyldte — Indlæg. (For at forebygge eventuelle Misforstaaelser om, at »Suggestionen« har været længe om at virke, skal jeg oplyse, at denne Artikel er skrevet umiddelbart efter Fremkomsten af N. P. J.s, men har indtil nu ligget i Skrivebordsskuffen. Den har dog — efter min Opfattelse — ikke af den Grund mistet Aktualiteten.)

Vi skal lære af Fascismen, skriver N. P. J., og han har saa inderlig Ret. Ingen har nemlig som Fascismen udnyttet Massepsykologien — denne i Folks Letpaavirkelighed spekulerende Egenskab, hvor man ved stadig tilbagevendende Paavirkning kan faa selv meget haardkogte Modstandere til at se »rigtigt« paa Tingene. »Det er den daglige Dosis, der gør det«. Jeg saa forleden i et Blad en meget talende Illustration: Hvis Göbbels skulde faa i Sinde at lade Himlen skifte Farve, saa var der ikke Tvivl om, at han vilde faa Folk til at tro *det* — for os saa paradoksale — selv om den saa blev skotskternet!

Ogsaa vore hjemlige »Fascister« har taget denne Massepsykologi i deres Tjeneste, her tænkes nærmest paa K. U., som ved en meget paagaaende og energisk Agitation allerede har faaet en — efter deres Statistik — stor Del af Arbejder-Ungdommen ind i deres Rækker. Ogsaa Typografer, f. Eks. er det i Overensstemmelse med god K. U.-Taktik, der gaar ud paa at faa Arbejdere med i Ledelsen, en Kollega, som her i Byen har den »Ære« at være Pressesekretær.

Denne Tingenes Tilstand maa da give alvorligt tænkende Arbejdere Stof til Eftertanke. Er vi i al Almindelighed ikke for ligegyldige overfor Spørgsmaalet? Gør vi, hvad vi kan for at sikre os og fastholde dem, der rettelig hører Arbejderbevægelsen til og som skal føre den videre, nemlig Arbejder-Ungdommen?

Politisk har Arbejderbevægelsen forstaaet at faa fat i Ungdommen og faa den aktiviseret fra første Begyndelse — gennem D. U. I. og D. s. U. Men fagligt set har vi efter min Mening ikke formaaet at holde Trit med Udviklingen. Ganske vist findes der Lærlingeforeninger indenfor de fleste Fag, men virker og arbejder disse Foreninger paa rette Maade overalt? Er det ikke som oftest saaledes, at Lærlingene mest faar Lov at passe sig selv? Nu kan jeg tydelig høre Indvendingen: »Ja, men vi har da en Repræsentant for Fagforeningen i Lærlingeforeningen.« Det skal indrømmes, det har vi. Men det er jo ikke nok, at denne Repræsentant kun mødes med Lærlingene, naar disse mener, at de ikke kan komme uden om at have ham med. Vel skal Lærlingeforeningen have nogen Selvstændighed, men vi maa jo erindre, at det drejer sig om unge Mennesker paa 14—19—20 Aar og de kan — rent naturligt — ikke være i Besiddelse af samme Indsigt og Erfaring som 40—50-aarige. Nej, Initiativet maa komme fra denne Repræsentant, og det gælder derfor om, at man til denne vigtige Post vælger en Kollega, der som en Slags »Legeonkel« forstaar eller kan sætte sig ind i Lærlingenes Tankegang, kan tale med om deres andre Interesser, Sport, Film, Dans o. s. v., og saa ud fra Principet »den daglige Dosis« give dem et Indblik i Fagforeningen og dens Arbejde og — ikke mindst — gøre dem bekendt med vor »Katekismus« — Tarifen —, saaledes at de den Dag, de er udlærte, hurtigt kan finde deres Plads i vore Rækker — i dobbelt Forstand. Hele hans Arbejde skal, som vor Kollega Flemming Madsen (Sekretær i Hipa), udtrykte det i et Foredrag paa Roskilde Højskole i Sommeren 1936, gaa ud paa *at lære Ungdommen at elske og at bruge Fagforeningerne.* Bliver dette Arbejde gjort rationelt, vil vi undgaa en Mængde af de Fejltagelser og Fejltrin, som mindre modstandsdygtige Nyudlærte gør til Skade for dem selv og for Arbejderbevægelsen som Helhed, ligesom Interessen for Fagbevægelsen hos Ungdommen vil vende tilbage. Jeg er dog klar over, at der allerede mange Steder arbejdes ud fra denne Teori, og her vil ovenstaaende blive betragtet som Selvfølgeligheder. Men der er desværre endnu Steder, hvor Lærlingene ved deres Møder paa et vist Tidspunkt kun har denne Tanke: »Gid den gamle Julenisse snart vil stikke af!.« Det er beklageligt, men det er ikke altid Lærlingenes Fejl, som man maaske vil være mest tilbøjelig til at tænke. Man maa jo ikke glemme, at Lærdom kan gives paa flere Maader, baade interessant og uinteressant. Man kan med andre Ord sige, at det faktisk ligger i Hænderne paa Fagforeningens Repræsentant i Lærlingeafdelingen, om Lærlingene efter deres Udlæring skal være bevidste Medkæmpere i Arbejderbevægelsens Rækker, eller om de skal lade sig indfange af K. U. eller andre Balfaldera-Foreninger.

Derfor, Kolleger! Hvis Fagbevægelsen skal hævde sig i Kappestriden med Ungdommens andre Interesser, er det nødvendigt at erkende, at Udviklingen paa det Punkt er fløjet forbi os. Vi maa derfor ryste gamle Fordomme af os og lægge Kursen haardt Bagbord. Saa vil al Tale om Fagbevægelsens Stagnation og Ungdommens Mangel paa Interesse høre op af sig selv.

Hans Hansen.

Odense, den 14. April 1937.

Forbundsstyrelsesmøde

Forud for De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling samledes vor Forbundsstyrelse til Møde Mandag den 24. Maj.

Efter at *Svend Johansen* var valgt til Sekretær, aflagde Formanden, *Jul. Schrøder*, Beretning om Forbundets Virksomhed, siden Forbundsstyrelsen sidst var samlet. Omtalte særlig: Tarifforhandlingerne i København, den skandinaviske Konference i Oslo, en Resolution fra Maskinsætternes Landssammenslutning samt nogle mindre Sager, som Forretningsudvalget havde truffet Afgørelse i. For

at faa en Ordning paa det tyske Laan, var Kravet nu blevet overgivet til en Sagfører.

Beretningen suppleredes af *Ths. Pedersen* med en Omtale af Loven mod Overarbejde og Lærlingeloven samt nogle forgæves Forhandlinger om Oprettelse af Overenskomst med Litograf-Lauget for de litografiske Hjælpearbejdere i Provinsen.

Efter en kort Drøftelse godkendtes Beretningen.

Et Forslag fra Forretningsudvalget om *Udvidelse af Hjælpen til gamle Medlemmer* fik enstemmig Tilslutning og vil blive sendt til Urafstemning.

Det vedtoges at sætte § 4 i *Hjælpekassens* Love ud af Kraft fra 1. Juli, saaledes at der fra denne Dato kun ydes vedtægtsmæssig Understøttelse samt et tilsvarende Dageantal (dog højst 140) af Fortsættelseskassen.

Fra et Medlem i København forelaa *Besværing* over en af Forretningsudvalget truffet Afgørelse ang. Ret til Understøttelse.

Forretningsudvalgets Afgørelse godkendtes enstemmigt.

Under *Eventuelt* omtalte *Aksel Jensen* forskellige smaa Artikler, der havde været optaget anonymt i »Typ.-Tid.«, og kritiserede den Maade, som Fr. Nielsen redigerede Bladet paa. Disse Bemærkninger udløste en Diskussion, hvorunder *Fr. Nielsen* bl. a. erklærede, at det blev ikke anderledes saa længe han var Redaktør. I Diskussionen deltog desuden *Alfr. Andersen*, *Sigv. Hellberg* m. fl.

Udtalelserne toges til Efterretning.

En Række mindre Spørgsmaal var Genstand for Forhandling og endelig drøftede man kort De samvirkendes Generalforsamling.

„Det glade Vanvid"

Det er Arbejdsgiverforeningens Formand, Hr. Julius Madsen, der har brugt dette Udtryk forleden paa Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling. Det var med Henblik paa Kravet om 40 Timers Ugen, og det var med særligt Henblik paa den grafiske Industri, at Udtrykket blev benyttet — thi man vilde da komme til at mangle Arbejdskraft.

Nu har vi i vort Fag i snart en Snes Aar haft en Arbejdsløshed paa 10—20 pCt., gennemsnitlig i de 16 Aar 1921—36 paa mindst 13 pCt. Saa noget rent forbigaaende Fænomen er det altsaa ikke. Vi har praktisk taget i disse Aar ikke for noget Tidsrum af Varighedsbetydning været under 10 pCt. og ofte oppe over de 16. Den Omstændighed, at det i det sidste Par Aar et Par Gange er sket, at man i en 14 Dages Periode har kunnet anvende en Specialarbejder mere, end vi havde gaaende, kan Arbejdsgiveren vel ikke tro skulde godkendes af os som Begrundelse for Paastanden om, at man »ikke har tilstrækkelig Arbejdskraft med Specialuddannelse«?

Saa kan de Herrer jo uddanne saadanne! Der er jo Emner nok at tage af blandt f. Eks. de flere Hundrede Haandsættere, vi til Stadighed har ledige, og for hvem Udsigterne til Arbejde — jeg mener: Arbejde, ikke en tilfældig Medhjælpstjans i Ny og Næ — er minimale, for ikke at sige mikroskopiske.

Den maskinelle og mekaniske Udvikling har medført, at trods stigende Produktion kan Produktionen med den nuværende Arbejdstid ikke beskæftige Fagets Arbejdsstab. Og da det i alle andre Fag er ligesaadan, nytter det ikke at henvise Folk til at søge andet Erhverv.

Derfor maa Arbejdstiden nedsættes. *Arbejderne* maa *ogsaa* have Andel i Teknikens Værdiforøgelse. Jo mere Tekniken producerer, des kortere Tid behøver Mennesket at beskæftiges ved Produktionsprocessen. Men vi har Krav paa, at vi *alle* faar Adgang til at deltage i Produktionen.

Og i *vort* Fag er man vel mindre udsat for »Verdenskonkurrence« end i noget andet Fag, saa her skulde være de bedste Betingelser.

Naar blot *Viljen* var der, kom vi nok over de Overgangsvanskeligheder, som ved *Arbejdsgivernes* Undladelsessynder maaske kunde opstaa her og der.

Som Bevis for »Vanvid« er *vort* Fag i hvert Fald et af de daarligste Eksempler, Hr. Jul. Madsen kunde have valgt sig. *Sigv. Hellberg.*

Omkring Generalforsamlingen

Det kan ikke nægtes, at De samvirkende Fagforbund er blevet en imponerende Sammenslutning af danske Arbejdere — dens Medlemstal nærmer sig stærkt den halve Million. Ved at overvære dens Generalforsamling, der tæller henved 800 Deltagere, faar man lige som Indtrykket af, at den er ved at sprænge Rammerne. Det kniber med at skaffe et passende Lokale, hvor Repræsentanterne bydes nogenlunde taalelige Vilkaar. I denne Henseende er Odd Fellow-Palæet i Bredgade langt fra tilfredsstillende. Det var nærmest en Tortur for Deltagerne at sidde sammenstuvet paa de stive sammenhængende Træbænke i den stærke Varme. Var det derfor ikke alvorlig Overvejelse værd for den faglige Hovedorganisation at faa rejst en Bygning, hvor Arbejderne kunde samles under tidssvarende Forhold og hvor de kunde hejse deres Faner uden at risikere, at disse blev fjernet, som det skete ved Generalforsamlingen i Odd Fellow-Palæet forleden — en Begivenhed, som gav en af Dirigenterne, *Julius Hansen*, Anledning til at slaa til Lyd for, at Arbejderne faar deres egen Bygning.

Vi skal ikke her komme ind paa noget egentligt Referat af de tre Dages Forhandlinger — denne Opgave er jo løst af Dagspressen — men kun fremdrage Hovedbegivenhederne.

Det første Møde optoges udelukkende af de fremmede Gæsters Taler. I Eftermiddagsmødet brugte den fungerende Formand, *Chr. Jensen*, over to Timer til Aflæggelse af Beretning for den forløbne treaarige Periode. Derefter talte *Knud V. Jensen* om Periodens Voldgiftssager, og først henimod Mødets Slutning kunde Diskussionen om Virksomheden begynde med et længere Indlæg af et af Forretningsudvalgets Medlemmer, *Sigv. Hellberg*, der krævede, at Afstemningsreglerne for Fællesafgørelser ændredes, saa der sikredes enhver afgiven Stemme lige Vægt.

Den næste Dags Formiddagsmøde prægedes særlig af Statsminister *Stauning*, der holdt et Foredrag paa halvanden Time, hvorefter der var en Times Diskussion om Beretning og Afstemningsregler indtil Frokostpausen. Efter denne holdt Socialminister *Ludvig Christensen* ogsaa et halvanden Time langt Foredrag om Arbejderbeskyttelseslovgivningen.

At Statsministeren ved en saadan Lejlighed kommer til Stede og gør Rede for den af Regeringen førte Politik, der paa saa mange Omraader berører Arbejdernes Interesser, er forstaaeligt. Men Socialministerens lange Foredrag kunde uden

Skade være udeladt, ligesom det skulde synes unødvendigt, at Formanden aflægger en saa udførlig mundtlig Beretning, naar der til hver af Generalforsamlingens Deltagere, er omdelt en meget udførlig trykt Beretning.

Man vil forstaa, at Diskussionen om Organisationens Virksomhed paa denne Maade blev hakket fuldstændig i Stykker og henvist til det Tidspunkt af Møderne, hvor Deltagerne var begyndt at blive »mødetræt«.

Det var utvivlsomt i Overensstemmelse med Flertallet af Forsamlingen, da en af Typografernes Repræsentanter, *O. A. Lundin*, udtalte, at Socialministerens Foredrag, som han iøvrigt fandt godt og interessant, ikke var paa sin Plads her, men burde være udgivet i Pjeceform i Stedet for at optage Generalforsamlingens kostbare Tid. —

Diskussionen om Beretningen drejede sig i det væsentlige om Afstemningsreglerne. Fra alle Sider krævedes en *ensartet* Afstemningsmaade i alle Fagene ved Fællesafstemninger over Overenskomstforslagene. Men man sporede en vis Ulyst til at foreslaa, *hvilken* Form man ønskede anvendt — kompetent Forsamling (og da hvilken?) eller Urafstemning. Der var kun een Taler — *Thomas Pedersen* fra Typograferne —, som gik helt ind for Urafstemningsprincipet.

Det overlodes til Forretningsudvalget at udarbejde et Forslag om Afstemningsformen og forelægge dette for en ny Generalforsamling inden Overenskomstsituationen i 1938. Hvordan dette Forslag bliver, er det for tidligt at spaa om. Men skal man dømme ud fra de faldne Udtalelser er der ingen Tvivl om, at Chancerne for Urafstemningens Bevarelse er meget smaa. Dog bliver det ikke let at overbevise Arbejderne om, at Afskaffelsen af Urafstemningen skulde være nogen *demokratisk* Foranstaltning.

Vore Kolleger, *Jul. Schrøder* og *C. O. Madsen*, Odense, havde Ordet angaaende Luftværnsforeningen. Den sidstnævnte udtalte sin Utilfredshed med Fagforbundenes Medlemsskab. Luftværnet var en Statsopgave. Han stillede Forslag om, at det paalagdes Forretningsudvalget at udmelde De samv. Fagforbund af nævnte Forening. Forslaget vedtoges.

Debatten om Beretningen sluttede med Vedtagelse af to Resolutioner, stillet af Forretningsudvalget. Den ene fastslog Retningslinjerne for den fremtidige Virksomhed og den anden krævede en Nedsættelse af Arbejdstiden til højst 40 Timer ugentlig. Den indeholdt bl. a. følgende Passus: »Da den arbejdende Befolknings Købeevne er af fundamental Betydning for hele Samfundshusholdningen, maa Generalforsamlingen hævde Nødvendigheden af, at Reallønnen under Arbejdstidsforkortelse bevares i den størst mulige Udstrækning.«

Tobaksarbejderne stillede følgende Forslag: »De samv. Fagforbunds Generalforsamling vedtager at yde en Million Kr. til den socialdemokratiske Presse. De nødvendige Midler udskrives hos de tilsluttede Forbund.«

Chr. Jensen mente ikke, man uden videre kunde vedtage en saadan Udskrivning hos Fagforbundene, men anbefalede at henvise Spørgsmaalet til Forhandling mellem Forretningsudvalget og den socialdemokratiske Presses Ledelse. *Ths. Pedersen* gik imod Forslaget. Den Opgave burde overlades til politiske Partiforeninger. Efter at flere Repræsentanter havde udtalt Sympati for Tanken, vedtoges det at følge Chr. Jensens Forslag.

Et Forslag om at indføre en procentvis Nedsættelse af Lønningerne for de fastansatte Funktionærer, der har andre lønnede Tillidshverv, vedtoges. Skalaen ser saaledes ud: De første 2000 Kr. udover Lønnen er afdragsfri, de næste 2000 fradrages 25 pCt., de følgende 2000 fradrages 50 pCt. og Indtægter derover 75 pCt.

Dernæst vedtoges det at forhøje Funktionærernes Lønninger med 15 Kr. pr. Uge, saaledes at Formanden og Næstformandens Løn fremtidig bliver 150 Kr. ugentlig, Kassererens og Sekretærernes 140 Kr.

Sluttelig valgtes *Chr. Jensen* og *Knud V. Jensen* henholdsvis til Formand og Næstformand med Akklamation. Kassereren, *Hans Jacobsen*, og Sekretærerne, *Laur. Hansen* og *Ejler Jensen*, genvalgtes ligeledes med Akklamation.

Til Forretningsudvalg genvalgtes alle de afgaaende Medlemmer med Undtagelse af Chr. Nielsen, Tekstilarbejderne, der erstattedes med Smedenes Formand, *P. Andersen*. Forretningsudvalget bestaar herefter foruden af Formand, Næstformand, Kasserer og Sekretærer af følgende: *Alvilda Andersen*, Kvinderne, *Axel Olsen*, Arbejdsmændene, *Julius Hansen*, H. K., *Josef Andersson*, Skrædderne, *P. Andersen*, Smedene, *Charles Petersen*, Jernbaneforbundet, *Rob. Nielsen*, Arbejdsmændene, *Sigv. Hellberg*, Typograferne, *Th. Clausen*, Sadelmagerne og Tapetsererne, og *Vald. Jensen*, Elektrikerne. *Fr. N.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

De grafiske Fag i Australien.

Ifølge det franske Ugeblad »Informations Sociales« er der i Staten Victoria i Australien afsluttet nye Overenskomster i de grafiske Fag, hvorved Arbejdstidens Længde er nedsat.

Overenskomsterne omfatter paa den ene Side alle de betydeligste Blade i Staten Viktoria, og paa den anden Side skal de gælde Maskinsættere, Haandsættere, Korrektører, Maskinmestre og Papirarbejdere.

Ved det store Aftenblad »The Herald« med alle dertil hørende Blade nedsættes Arbejdstiden saaledes til 40 Timer om Ugen for Dagarbejde undtagen for Maskinsættere, der kun skal arbejde 38 Timer om Ugen. Den gamle Overenskomst fastsatte henholdsvis 44 og 41 Timer. For Natarbejde fastsættes i den nye Overenskomst en Arbejdstid paa 38 Timer om Ugen for alle Kategorier mod tidligere 42—39 Timer.

Ved Morgenbladene »The Argus« og »The Age« med alle dertil hørende Blade fastsætter den nye Overenskomst en Arbejdstid paa 40 Timer for Dagarbejde og 35 Timer for Natarbejde gældende for alle Kategorier.

Internationale Typografsekretariat.

Sekretariatskommissionens Møde den 20. Maj indledtes med en Mindetale over det hollandske Typografforbunds Formand P. van der Wal, der døde i Slutningen af April Maaned. Van der Wal var Medlem af den udvidede Sekretariatskommission fra 1919 til 1936.

Det oplystes, at det internationale Sekretariats Forslag til Budget og Aarskontingent for 1937, som har været forelagt den udvidede Sekretariatskommission, nu var vedtaget, idet samtlige Medlemmer paa eet nær havde stemt derfor. Derefter drøftedes Forholdene i Belgien, hvor der stadig viser sig Vanskeligheder ved at faa gennemført Fællesoverenskomsten.

Dagsordenen for et Møde, som skal afholdes den 30. Juni—3. Juli i Warschau mellem et Udvalg fra den internationale Fagcentral og det internationale Typografsekretariat, var derefter Genstand for en Forhaandsdrøftelse, hvorunder det oplystes, at der om enkelte Punkter paa Dagsordenen skulde søges Forhandling med de to andre internationale Sekretariater med Henblik paa den internationale Arbejdskonference i Genf.

Til det czeckoslovakiske Typografforbunds sjette ordinære Kongres i Prag den 26. September d. A. og følgende Dage var indbudt en Repræsentant fra Sekretariatet, og det vedtoges at overdrage den internationale Sekretær Repræsentationen.

Kommissionen traf til Slut Forberedelser til Mødet med de forskellige Repræsentanter fra Typografforbun-

dene i Anledning af den internationale Arbejdskonference i Genf i Juni Maaned. Under Dagsordenens Punkt 4 skal Spørgsmaalet om Forkortelse af Arbejdstiden i de grafiske Fag behandles; hvilket Spørgsmaal netop den 7. Juni vil være naaet frem til Kommissionsbehandling, hvorfor det internationale Sekretariats Delegerede vil være til Stede i Genf i ca. 10 Dage fra den 6. Juni. Kommissionen haaber paa en fyldig Repræsentation under disse Forhandlinger.

Regnskabs-Oversigt
for
Dansk Typograf-Forbund

Januar Kvartal 1937

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1937	1.541,32
Ordinært Kontingent	344.682,65
Andre Indtægter	609,40
Tilskud fra Hovedkassen	108.506,70
Balance Kr.	455.340,07

Udgift:

Rejseunderstøttelse	1.036,80
Understøttelse paa Stedet	131.844,50
Understøttelse af Fortsættelseskassen	94.405,25
Understøttelse af Hjælpekassen	72.291,00
Sygeunderstøttelse	109.996,00
Begravelseshjælp	8.318,63
Andre Udgifter	2.636,52
Indsendt til Hovedkassen	34.635,61
Beholdning den 31. Marts 1937	175,76
Balance Kr.	455.340,07

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1937	3.686.901,40
Renter	7.239,95
Indsendt fra Afdelingerne	34.635,61
Kommunetilskud til B. A.	115,83
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	142,59
do. - do. i Grafisk Teknik	2.478,72
Bod fra forskellige Firmaer	233,00
Balance Kr.	3.731,747,10

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	108.506,70
Overfartsbilletter	193,00
Typograf-Tidende	7.979,93
Grafisk Teknik	8.072,55
Udgifter vedr. Oplysningsarbejdet	4.944,25
Bidrag til Fagskolen	3.850,00
Bidrag til Soc. Valgfond	2.000,00
Tarifforhandlinger	3.481,76
Voldgiftsretten	1.005,00
Brændsel, Belysning og Rengøring	396,05
Kontorartikler	528,59
Lønninger og Honorarer	5.547,00
Rejseudgifter og Diæter	1.912,20
Porto	267,00
Tryksager	82,75
Telegram og Telefon	225,29
Kontingent til Foren. f. soc. Politik	20,00
— - Foren. af Fagblade	10,30
Bladhold	453,00
Bogbinder	76,25
Blomster	15,75
Nytaarsducører	31,04
Annonce	25,00
Beholdning den 31. Marts 1937	3.582.123,69
Balance Kr.	3.731.747,10

København, 28. Maj 1937. *Ths. Pedersen.*

LÆRLINGESPALTEN

Om Lærlingeuddannelsen.

Vi bragte for nogen Tid siden under Lærlingespalten et Uddrag af en Artikel i »Bogtrykkerbladet« af *Louis Ballermann*, Aalborg, om Lærlingeuddannelsen. *Louis Høier*, Ringkøbing, tager i Maj-Numret af nævnte Blad kraftigt til Orde mod Hr. Ballermann. Vi citerer:

»... Det gør mig ondt, at en ung kan skrive: »alle Skoler bør *slavisk* følge samme Plan«. Nej, hverken Skoler eller Læresteder bør slavisk følge samme Plan. De unge skal individuelt uddannes til Personligheder.

Angaaende Svendeprøver: En logisk Følge af, at det er *Mesterlære*, vi har, er, at vi ikke ønsker Prøverne aflagt paa Skole. Hver enkelt Mester har — og bør have — det fulde Ansvar for Lærlingens Uddannelse. Det er ham, der skal betale Erstatningen, hvis en saadan idømmes, saa kan Ansvaret ikke lægges paa en Skole. Vi ønsker det heller ikke forflygtiget.

Indenfor D. P. B. har vi i flere Aar arbejdet med Forslag til et nyt Regulativ for Svendeprøver, som jeg haaber maa træde i Kraft uden alt for mange Forringelser. Kan de unge yde en Indsats herfor, er deres Medarbejderskab mig meget velkomment. Men vi ønsker — hvad der ogsaa er foreslaaet i Lovforslaget — en samlet Kommissionsbedømmelse. Vi ønsker de Læresteder, der ikke kan eller vil oplære en Lærling ordentligt, udskudt som uegnede Lærepladser.

Deres Forslag om, at eksisterende Lærebøger bør samarbejdes i én Bog, »som sikkert vil være Idealet«, forstaar jeg ikke. For det første mener jeg, at Planen er uigennemførlig. Hvem skal forøvrigt tilberede den Grydefuld Biksemad? For det andet ligger her en virkelig Opgave for de unge. Er de af »gamle Hønisser« udarbejdede Bøger ikke tilfredsstillende, saa lav noget nyt og bedre.

Maa jeg til Slut give dem et godt Raad, Hr. Ballermann? Typograf Erik Hansen, der holdt Foredrag i Radioen, synes ikke at ane, at København ikke er Danmark. De er dog kommet noget videre, De véd, at Danmark bestaar af Provinsen og Hovedstaden. Men prøv at gøre Dem den Tanke klar, at Lærestederne i Provinsen er fordelt paa mindst 169 Pladser, saa vil De sikkert ikke en anden Gang rende dem en Staver i Livet og undgaa, at »der kan ventes en Pileregn fra lidt ældre Bogtrykkeres Side« mod Deres Forslag og Planer.«

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Fodboldstræning begynder i Aften Kl. 19 pr. Omklædningsrum og Bad i Ryparken (ved Badmingtonhallerne).

Besøg paa Frederiksberg Papirfabrik arrangeres Mandagene den 14. og 21. Juni Kl. 19. Adgangskort, gældende til eet af Besøgene, kan afhentes paa Kontoret. Da der til hvert af de 2 Besøg kun kan deltage 60 Lærlinge anbefales det at sikre sig Adgangskort i Tide.

Sommerturen Søndag den 27. Juni gaar i Aar til Stevns og Fakse. Vi starter Kl. 9 fra Evaldsgade og kører i Turistbil ud ad Køge Landevej. Da Solen skinner, og det er Midsommer, stopper vi op ved et af de mange Badesteder og tager os en rask Svømmetur i Bølgerne. Saa gaar det videre til Stevns, hvor vi paa en Spadseretur beser hele det smukke Klinteparti med Høyrup Kirke liggende yderst paa Klinten. I disse smukke Omgivelser spiser vi vore »Klemmer« og tilbringer et Par Timer i kammeratligt Samvær. Senere kører vi videre til Fakse og tager ud og ser de store Kalkbrud. Her indtages ogsaa Eftermiddagskaffen. Ved 18-Tiden er vi igen hjemme i København. Pris, indbefattet Kørsel og Eftermiddagskaffe, bliver, grundet paa stort Tilskud fra Afdelingen,

kun ca. 4,50 Kr. Tilmeldelse, der sker samtidigt med Indbetaling af Beløbet, foregaar fra paa Mandag paa Kontoret.

Afdelingen har anskaffet sig et Telt med Tilbehør, som vil kunne benyttes af Medlemmerne hver Lørdag—Søndag Sommeren igennem paa vor Lejrplads ved Kolle-Kolle lige ud til Furesøen (17 km fra Byen). Ligeledes kan Medlemmer, der selv har Telt, ogsaa benytte Lejrpladsen. I begge Tilfælde skal Anmeldelse tilgaa Kontoret Mandagen i Forvejen. *Styrelsen.*

Lærlingeafdelingen i Aarhus

afholder Lørdag den 19. Juni *Maaneskinstur til Skødshoved.* Husk sidste Frist for Indtegningen Fredag den 18. hos Bestyrelsen eller i Amaliegade. Wph.

— — —

Fredag den 14. Maj afholdtes ordinær Generalforsamling. Sekretæren oplæste Forhandlingsbogen som godkendtes. Formanden aflagde Beretning og Kassereren fremlagde Regnskabet, der godkendtes. — Pkt. 4, Valg. Bestyrelsen er herefter: *Orla Vistisen*, Formand, *Emil Frederiksen*, Næstformand, *Erik Gisselson*, Kasserer, *Knud Westphall*, Sekretær, *Egon Petersen* og *Tage B. Jensen*, Bestyrelsesmedlemmer. — Det vedtoges at lade Sommerudflugten gaa til Silkeborg.

— — —

For Lærlingeafdelingens Medlemmer har der været afholdt en Sats-Konkurrence om et Brevhoved til Lokalafdelingen. 1. Præmie vandtes af Gunnar Andersen (Aarhus Bogtrykkeri), 2. Præmie af Erik Gisselson (Arbejderpartiets Bogtrykkeri) og 3. Præmie af Aage Seliger (Zeuners Bogtrykkeri).

Afdød Kollega

En af Aalborgs unge Kolleger, den 22-aarige Sætter *Otto Poulsen*, er Tirsdag den 25. Maj afgaaet ved Døden efter en Øreoperation, der tilsyneladende var vellykket, men som medførte en Byld paa Hjernen, der krævede hurtigt operativt Indgreb, som Poulsen ikke kunde staa igennem.

Otto Poulsen var en livsglad ung Mand, altid i straalende Humør — baade ude og blandt sine Arbejdskammerater. Kort før Jul sagde han sin Plads op paa Aalborg Stiftstidende, hvor han havde lært, for med en Kammerat at tage »paa Valsen«. Efter et Par Maaneders Forløb blev han i Norge angrebet af en ondartet Byld og sendt hjem til Lægebehandling. Umuligt er det ikke, at Otto P. ikke har kunnet holde til Strabadserne, men at disse har medført Komplikationer, der blev Aarsagen til, at den unge Typograf døde.

Begravelsen foregik Søndag den 30. Maj under overordentlig stor Deltagelse fra Kollegers og Venners Side. Afdelingens Banner bragte ham en sidste Hilsen. *J.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

70 Aar. Trykker *P. E. Petersen*, Sdr. Vang 65, Vejle, fylder Onsdag den 9. Juni 70 Aar. »Trykker-Peter« er kendt af en lang Række ældre Kolleger Landet over. Han stammer fra Odense, hvor han lærte Faget hos Milo; men har lagt sin Livsgerning i Jylland, hvor han bl. a. har arbejdet i Aarhus. I en Menneskealder var han ansat i Schweitzers Bogtrykkeri i Vejle (»Vejle Amts Avis«); for fem-seks Aar siden blev han arbejdsløs og er nu Aldersrentenyder. Petersen nyder et forholdsvis godt Helbred og det gamle, gode Humør har han stadig i Behold. For et halvt Aarstid siden mistede han sin Hustru, og han fører nu en ret ensom Tilværelse i sit lille Hus. —*to.*

Stemmesedler til Valg af Voldgiftsretsmedlemmer og af Næstformand i København skal være Kontoret ihænde *i Aften*, Fredag, Kl. 18.

Maskinsættere! Husk Besøget paa Fagskolen paa Søndag Kl. 10.

Spaniens-Mærkerne og Provinsen. Lokalafdelingerne opfordres til nu at søge Salget af Matteotti-Fondens Spaniensmærker afsluttet. Afregning samt evt. tiloversblevne Mærker (forhaabentlig kun faa!) tilstilles Forbundskontoret.

»Melodien« til Paris. »Melodien, der blev væk« skal til Paris under »Social-Demokraten«s Protektorat. Forud gives herhjemme en Række Foreningsforestillinger.

Københavns Afdelings Styrelse har reserveret *hele Dagmarteatret* for de københavnske Kolleger *Søndag Aften den 20. Juni.* Her spiller Riddersalens Personale Kjeld Abells »Melodien, der blev væk« for os.

Vi raader over *hele Teatret* den Aften, og de knap 1200 Pladser sælges à *een Krone* og *halvanden Krone.* Billetterne er nummererede paa Teatrets normale Maade.

Hvem der køber først, har altsaa bedst Mulighed for at sikre sig de bedste Pladser.

Vi sælger *kun to Billetter* til eet Medlem for at sikre de flest mulige Medlemmer at kunne deltage i denne billige Aften.

Der kan fra Trykkeriernes Inkassatorer godt samles Bestillinger fra Personalet og Billetterne til eet Trykkeri saaledes købes *samlet*, men der sælges fra Kontoret *kun mod kontant Betaling* — vi kan ikke have løbende Mellemregnskab paa den Historie.

Billetter faas fra paa Mandag paa Kontoret.

Erhverv søges. En Haandsætter er paa Grund af Sygdom (Platfødder med gigtiske Forandringer) bleven ude af Stand til at arbejde som Haandsætter. Han er kun sidst i Tyverne. Han vilde gerne prøve at blive ved Faget og at kunne ernære sig ved at faa Lejlighed til at blive uddannet som Maskinsætter.

En ung Mand er i Provinsen dumpet to Gange ved Svendeprøven. Han søger nu Plads som Trykkeriarbejder; er gift.

Da der bag begge disse Tilfælde ligger ekstraordinære Forhold, mener jeg ikke at krænke andres berettigede Interesser ved for en Gangs Skyld at søge at hjælpe bestemte Personer til Arbejde.

Skulde nogen fatte Interesse for et af Tilfældene, bedes man henvende sig til mig. *Sigv. Hellberg.*

Fagskolen for Boghaandværk sluttede Vinterhalvaaret 31. Maj. Som sædvanlig gav Skolens Formand, Bogtrykker Holger Meyer, en Række Oplysninger om Skolens Virksomhed. Der har været 412 Elever, Driften koster ca. 80,000 Kr., af hvilket Beløb ca. 16,000 har været Statstilskud, 21,000 Skolepenge og 30,000 Bidrag fra Organisationer, Firmaer og private. Skolens Økonomi er anspændt.

Handelsminister *Kjærbøl* holdt Talen til Eleverne, der havde valgt »et gammelt, fint Haandværksfag« til Livsgerning, og som gennem de i Lokalerne fremlagte Arbejder havde givet Bevis paa Interesse, Flid og Vilje til Fremgang, alt ialt Udtryk for en sund Optimisme, en Tro paa Fremtiden, som midt i alle Tidens Vanskeligheder virkede opmuntrende. Talen hilstes med velfortjent Bifald.

Præmieuddelingen foregik saaledes:

Afdøde Bogtrykker Græbes Æreslegat tildeltes *Trykkerlærling Frank Chr. Jørgensen*, og da *Trykkerlærling Jørgen Munk* stod med samme Pointstal, kunde Legatets Uddeler, Bogtrykker Strandberg, meddele, at »en god gammel Ven« af afdøde Græbe havde udsat en Trøstpræmie af samme Størrelse som Legatet; den fik altsaa *Jørgen Munk.*

De Massmanske Præmier tilfaldt *Sætterlærling Ib Kurt Magnussen* og *Bogbinderlærling Børge Larsen.* Endelig uddeltes de sædvanlige Bogpræmier

Husmændene og Toldskatterne. Ved de jyske Husmænds Sendemandsmøde forleden vedtoges en Resolution, hvori bl. a. krævedes lige Skat paa lige Jord, Lettelse af den tyngende indirekte Beskatning og Afskattelse af Beskyttelsestolden.

200 Kr. har Firmaet Petersen & Lefevre givet sin Trykkerlærling, *Frank Jørgensen*, som Tillæg til det Rejselegat, han ved Fagskolens Afslutning fik tildelt for udvist Flid.

Fagbevægelse og Politik. Vore norske Kollegers Medlemsblad »Typografiske Meddelelser« gengiver i sit sidste Numer Ths. Pedersens Artikel i »Typ.-Tid.« om »Fagbevægelsen og Regeringens Politik«. Bladet føjer følgende Bemærkninger til Optagelsen:

»Selv om ikke Udviklingen hos os i de i Artiklen nævnte Spørgsmaal er kommet saa langt som i Danmark, er der al Grund til for Fagbevægelsen at være opmærksom paa denne Udvikling og *modarbejde den*, hvis den kører ind paa det Spor, som den har gjort i Danmark.«

Lønnen stiger i Udlandet. I *England* steg Lønnen i 1933—36 med 5 pCt., og i den sidste Tid er denne Bevægelse fortsat i rask Tempo, i enkelte Fag indtil 15 pCt. I *Sverige* er Lønniveauet hævet i samme Forhold som i England. I *Belgien* har Arbejderne faaet en gennemsnitlig Lønforhøjelse af 10 pCt. I *Frankrig* er Lønnen steget indtil 20 pCt., men en Del er slugt af senere Prisstigninger. Den betydeligste Lønforhøjelse har fundet Sted i *Amerika*, hvor Timelønnen under Roosevelts Regering er steget med over 30 pCt. Reallønnens Forbedring kan ansættes til 15 pCt.

Dansk Arbejderbevægelse er ikke ensrettet. I den er der Plads for afvigende Anskuelser. Chr. Jensen.

Tak

For al venlig Deltagelse og de mange smukke Kranse til min Mands Baare bringer jeg min hjerteligste Tak.

Holbæk, Maj 1937. *Marie Schmidt.*

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Kasseeftersyn

Ved et Dags Dato foretaget Kasseeftersyn, som uanmeldt fandt Sted hos Kassereren, Hr. *A. Andreasen*, fandtes:

I Obligationer	Kr.	10.100,00
I Banker	-	10.383,40
Kontant	-	265,33
Ialt	Kr.	20.748,73

hvilket er i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 27. Maj 1937.

Georg Pedersen. *C. J. Dreyer.*

Københavns Maskinsættere!

Paa Søndag Kl. 10 pr.

Besøg paa
Fagskolen for Boghaandværk

Sættemaskinerne demonstreres.

Linotype af: Montør *C. Norland*,
Intertype af: *S. V. Rasmussen.*

Provinskolleger er velkomne.

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsudvalg.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

27. Maj: Brønderslev 200,00; 31. Maj: Sønderborg 300,00; 1. Juni: Aalborg 1000,00, Helsingør 500,00, Rudkøbing 300,00.

København, den 1. Juni 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Paal. Anna Doris Elise Larsen, udl. 12. 5. 37 hos C. Bryrup (arb. s. St.), Paal. Anne Marie Sundstrøm, udl. 20. 5. 37 i Berl. Bogtr. (arb. s. St.), Paal. Erna Storck, udl. 16. 5. 37 i »Recato« (arb. s. St.), Sætter Aabo Weber Nielsen, tidl. Medl. (Nørrebros Centraltr.), Hj.arb.ske Edith Magda Dora Larsen (Graf. Comp.), Paal. Eva Agerlin Mathisen, udl. 25. 5. 37 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.).

Aarhus: Trykker Arthur Hansen, udl. 1. 6. 37 i Aarhus Stiftsbogtr. Horsens: Paal. Ketty Hauptmann. Slagelse: Paal. Ella Margrethe Lorentzen. Viborg: Paal. Edith Graugaard Hansen.

Tiltraadte.

København: 948 Chr. Koldby fra Aalborg (Luno), 5850 Eigil Jensen fra Sverrig (Gyldendal), 7036 Ernst Andersen fra Rejse (arbl.), 5412 Poul Olischer fra Maribo (arbl.), 5408 Søren Petersen fra Aarhus (arbl.), 4451 Viggo Jørgensen fra Lyngby (Hellstrøm).

Aarhus: 5309 Carl Hjort Sørensen (arbl.). Esbjerg: 2962 Wilh. Nissen (Rosendahl). Horsens: 6630 Børge Møller (arbl.), Hj.arb. Holger Petersen Fuglsbjerg (overfl. fra Arbejdsmandsforb.). Kolding: 7018 Holger Lund (Centraltr., Vejen), 7939 Børge Hansen (arbl.). Odense: 4392 Marius Rasmussen (Andelsbogtr.), 6761 Georg Hj. Jensen (Fyens Stiftsbogtr.), 3718 Anders Møller Jensen (arbl.). Randers: 7993 Villy Olesen (Amtstidende). Stege: 5431 Jens Jensen (arbl.). Sønderborg: 6106 Julius Leffler (arbl.). Thisted: 5441 Poul Th. Andersen (arbl.).

Fratraadte.

København: 2773 Willy Schmidt paa Rejse, 539 Havnbo til Bogbinderne, 2775 Niels Larsen til Fabriksarbejderne, 159 G. Boysen til Arbejdslederne, 6874 Aagaard til Silkeborg, 1728 Fr. Weise til Hillerød, 5287 Gregor Wigh paa Rejse, 7466 A. Winther til Viborg, 2671 Orla Svendsen til Specialarbejderne.

Aalborg: 948 Chr. Koldby til København i Pl. Aarhus: 7993 Villy Olesen til Randers i Pl. Esbjerg: 7018 Holger Lund til Kolding i Pl. Fredericia: 3726 Chr. Kolstrup paa Rejse. Holstebro: 7343 Johan Beeken til Randers i Pl. Kolding: 5400 Otto Schrøder til Nakskov i Pl. Maribo: 5412 Poul Olischer til København (arbl.). Nyborg: 4392 Marius Rasmussen til Odense i Pl. Ringsted: 3783 Einar Mortensen til

E. L. SATSSKIBE er de bedste og billigste, fremstilles ogsaa i amerikansk Udførelse paa
ERIK LEVISONS
Specialværksteder for moderne Sætterimøbler og Inventar

København. Roskilde: 7157 Thorkild Poulsen til Frederikssund. Sønderborg: 3718 Anders Møller Jensen til Odense (arbl.).

Udmeldt.
København: 1089 H. A. Hansen (fratraadt Faget).

Død.
Aalborg: 3166 Otto Sandberg Poulsen.

Paa Kontoret
ligger Brev til E. Rasmussen.

KLUB-ANNONCER

Trykkeriarbejdernes Klub

Møde afholdes Fredag den 4. Juni Kl. 20 pr. i Evaldsgade 3.

Programchef ved Statsradiofonien, *Jens Rosenkjær*, indleder om:
Demokrati — Diktatur.

Kammeratligt Samvær. — Indbetaling af Kontingent samt nye Indmeldelser modtages.

Alle mandlige Trykkeriarbejdere indbydes.

Paa Gensyn den 4. Juni! *Styrelsen.*

Typografernes Cycle Club

Lørdag den 5. og Søndag den 6. Juni:

2 Dages Grundlovstur

Sct. Hans Torv Lørdag **Kl. 14**

Middag (Fiskerand med Rejer og Asparges, fyldt Svinekam og Is), Nattelogi, Morgenkaffe kompl. i Asminderød Kro, Pris pr. Deltager Kr. 6,75.

Tegning hos Formanden, Gotfred Frederiksen, Plantevej 33 [1], Telf. Søborg 2523.

Sidste Frist Fredag Aften Kl. 20

Stereotypørernes Brancheklub

Intet Møde Mandag den 7. Juni.

Typografernes Sportsklub

I Sommermaanederne foregaar

Gymnastik og Svømning

paa Badeanstalten »Sønderstrand« hver Onsdag Aften Kl. 19.

Alle Oplysninger kan faas hos Formanden, Ellebakken 13, Hellerup, Tlf. Helrup 2725 (helst mellem 18-19).

ANNONCER

Som Bogtrykkerileder

kan en *kyndig* og *moderne* indstillet Typograf (Maskinsætter) faa Plads paa et mindre Avistrykkeri i Provinsen. Ansøgning med Anbefalinger sendes under Billet mrkt. »88« til Ekspeditionskontoret.

Typograph-Sættemaskine

(2-Bogst.), i fineste Stand, billig til Salg. Billet mrkt. »85« modtager Ekspeditionskontoret.

Rotationstrykker,

kendt med Kasseblok-Maskiner, kan straks faa Ansættelse i københavnsk Virksomhed. Billet mrkt. »86« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter,

kendt med Linotype og Intertype, søger Plads, evt. Feriearbejde. Billet mrkt. »87« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2], Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 23 KØBENHAVN DEN 11. JUNI 1937 64. AARGANG

Østrigske Arbejdere kræver Fagforeningsfrihed!

I Tiden fra 1. Oktober til 31. December 1936 afholdtes i Østrig de saakaldte Tillidsmands-»Valg« rundt om i Fabrikerne. Den klerikale Presse følte den Gang Trang til at vise sig »demokratisk« udadtil og vilde gennem Tillidsmands-Valget fremkalde det Indtryk, at Arbejderne og Funktionærerne i Østrig havde noget i Retning af Selvbestemmelsesret. Den daværende Socialminister Resch havde naturligvis ved passende Anvisninger draget Omsorg for, at der kun kunde vælges regeringstro »Tillidsmænd«. Kandidaterne kunde kun opstilles af Enhedsfagforeningen i Forstaaelse med Førerne for Fædrelandsfronten.

Men disse mange Forsigtighedsregler nyttede ikke de østrigske Fascister noget. Arbejderne i Fabrikerne har bevaret det rette Sindelag. Det viste sig, at de illegale Fagforeningers Agitation mod disse Pseudo-Valg havde aabnet Øjnene paa Arbejderne. Der foreligger nu Bevis for, at alle Regeringens Manøvrer og Forsigtighedsforanstaltninger var forgæves. Trods disse Valgs Skinkarakter, trods alle Regeringens Transaktioner, trods alle Trusler og trods al aabenlys og skjult Terror lykkedes det ikke Regeringen at opnaa noget Resultat af disse Valg.

En Gruppe af de da valgte Tillidsmænd har overrakt Forbundskansler Schussnigg et Memorandum, som allerede ved Udgangen af April var underskrevet af saa mange Tillidsmænd, som repræsenterede 70.000 Arbejdere og Funktionærer.

Senere har endnu flere Tillidsmænd givet deres Tilslutning til denne Henvendelse, saaledes at den nu er Udtryk for ca. 100.000 østrigske Arbejderes Vilje. I Henvendelsen hedder det, at Kampen for at bevare et frit, selvstændigt og uafhængigt Østrig nu er traadt ind i et afgørende Stadium.

»Men de organisatoriske og politiske Forudsætninger herfor bestaar ikke for Tiden. *Kun Organisationer, i hvilke Arbejderne virkelig er fri og uafhængige,* hvori de selv kan bestemme over deres Skæbne, hvori de frit kan sige deres Mening og agitere for deres Opfattelser, hvori de selv kan vælge deres Tillidsmænd og kontrollere dem, *er et effektivt Værn mod den Nazisme, der i Øjeblikket stærkest truer Østrigs Frihed og Uafhængighed.* Ethvert andet Forsøg paa at redde Østrig end gennem et Samarbejde med Arbejderklassen, maa efter vor Formening mislykkes . . . . . *Regeringen opløste i Februar 1934 de frie Fagforeninger og beslaglagde deres Formue.* Den overvejende Del af de østrigske Arbejdere og Funktionærer anser endnu dette for en stor Uretfærdighed, der ikke er gjort god igen. I Stedet for de tidligere Fagforbund oprettedes Enhedsfagforeningen. De frit organiserede Arbejdere og Funktionærer, som ubestridt udgør det store Flertal af Arbejder- og Funktionærklassen endnu den Dag i Dag, selv om de ikke er organiseret, men kun holdes sammen af deres fælles Sindelag, har intet at sige i denne Organisation. De har ikke Lov at vælge Tillidsmænd og Funktionærer til deres Fagforening. *De har ingen Tillid til Funktionærer, der er udpeget.* Ved Indførelsen af Tillidsmandsvalgene er der gjort en beskeden Begyndelse. *Men vi kræver fuld Genindførelse af Arbejdernes og Funktionærernes Selvbestemmelsesret i deres egne Organisationer,* Fagforeningerne, og vi forstaar herved fremfor alt fuld Uafhængighed af Arbejdsgiverne og Regeringen, *frie Valg i alle Instanser, helt op til Toppen, fri Kandidatopstilling, fri Valgagitation og fuld Bevægelsesfrihed for Organisationerne.«*

I Henvendelsen siges det endvidere modigt og aabent, at »Klassekampen« kun er afskaffet for Arbejdernes og Funktionærernes Vedkommende, medens Arbejdsgiverne fører den videre uindskrænket og uden Skrupler. »Om Stændersolidaritet og Proletariatets Højnelse tales der kun, naar Arbejderne og Funktionærerne skal bringe yderligere Ofre.«

Tillidsmændene advarer Regeringen mod at gaa videre ad denne Vej, som fører til »Forringelse af den sociale Lovgivning, Nedsættelse af Lønniveauet, stigende Leveomkostninger, vedvarende Massearbejdsløshed og Ringeagt overfor alle sociale Rettigheder«. De slutter med at erklære: »Arbejderne og Funktionærerne vil med desto større Energi være rede til at forsvare Østrigs Frihed, naar de ogsaa derved forsvarer *deres personlige Frihed og Menneskeværd, deres sociale og politiske Medbestemmelsesret og deres sociale Position.«*

Saaledes tænker de østrigske Arbejdere efter Forløbet af tre Aars Austrofascisme! Intet har formaaet at rokke ved deres Troskab mod Fagforeningerne. Intet kan tydeligere understrege Fejlgrebet med Enhedsfagforeningen end Erklæringen til Tillidsmændene i denne Organisation, at de ikke besidder og aldrig vil komme til at besidde Arbejdermassernes Tillid. I Erkendelsen heraf kræver Arbejderne: *Genindførelse af fuld Fagforeningsfrihed!* De slutter deres Henvendelse til Forbundskansleren med følgende Udtalelse: »Den her fremførte Opfattelse er ikke blot vor personlige Mening, *men den almindelige Mening i det arbejdende Folks brede Masser!«*

Hjælpekasseunderstøttelsens Bortfald

Som andetsteds meddelt har Forbundsstyrelsen vedtaget at sætte Hjælpekassens § 4 ud af Kraft, og Retten til at nyde henholdsvis 20, 70 og 90 Dage af Hjælpekassen er dermed bortfaldet.

Da vi i sin Tid gennemførte denne Understøttelse, hvis Satser jo er temmelig lave, var Meningen dermed at supplere Fortsættelseskassens Dageantal, saaledes at denne Understøttelse fik samme Varighed som den vedtægtsmæssige.

Ved de Ændringer, der i Vinter foretoges i Arbejdsløshedsloven, forlængedes Dageantallet i Fortsættelseskassen imidlertid til at være det samme som i Arbejdsløshedskassen, men dog ikke udover 140.

Med denne Forlængelse var Forudsætningerne for Opretholdelse af vor særlige Hjælpekasseordning naturligvis bristede, og Forbundsstyrelsen har derefter i Overensstemmelse med Lovene sat den ud af Kraft fra 1. Juli.

For de arbejdsløse er den nye Ordning en ikke ringe Fordel. Med Ret til samme Dageantal som før udbetales et højere Pengebeløb. Og selv hvor Dageantallet er mindre, er Pengesummen større.

Det vil fremgaa af nedenstaaende Eksempler:

Heltbetalende Medlemmer.

Familieforsørgere:

(Med Ret til 90 Dage vedtægtsmæssig Understøttelse)

Før: Fortsættelseskassen..... 70 Dage à 3,50 = 245,00
Hjælpekassen ..... 20 — à 2,50 = 50,00
295,00

Nu: Fortsættelseskassen..... 90 Dage à 3,50 = 315,00

(140 Dage vedtægtsmæssig)

Før: Fortsættelseskassen..... 70 Dage à 4,00 = 280,00
Hjælpekassen ..... 70 — à 2,50 = 175,00
455,00

Nu: Fortsættelseskassen..... 140 Dage à 4,00 = 560,00

(160 Dage vedtægtsmæssig)

Før: Fortsættelseskassen..... 70 Dage à 4,00 = 280,00
Hjælpekassen ..... 90 — à 2,50 = 225,00
505,00

Nu: Fortsættelseskassen..... 140 Dage à 4,00 = 560,00

Ikke-Familieforsørgere:

(90 Dage vedtægtsmæssig)

Før: Fortsættelseskassen..... 70 Dage à 3,00 = 210,00
Hjælpekassen ..... 20 — à 2,00 = 40,00
250,00

Nu: Fortsættelseskassen..... 90 Dage à 3,00 = 270,00

(140 Dage vedtægtsmæssig)

Før: Fortsættelseskassen..... 70 Dage à 3,00 = 210,00
Hjælpekassen ..... 70 — à 2,00 = 140,00
350,00

Nu: Fortsættelseskassen..... 140 Dage à 3,00 = 420,00

(160 Dage vedtægtsmæssig)

Før: Fortsættelseskassen..... 70 Dage à 3,00 = 210,00
Hjælpekassen ..... 90 — à 2,00 = 180,00
390,00

Nu: Fortsættelseskassen..... 140 Dage à 3,00 = 420,00

Halvtbetalende Medlemmer.

Familieforsørgere:

(52 Ugebidrag)

Før: Fortsættelseskassen..... 70 Dage à 3,00 = 210,00
Hjælpekassen ..... 70 — à 1,50 = 105,00
315,00

Nu: Fortsættelseskassen..... 140 Dage à 3,00 = 420,00

(200 Ugebidrag)

Før: Fortsættelseskassen..... 70 Dage à 3,25 = 227,50
Hjælpekassen ..... 70 — à 1,50 = 105,00
332,50

Nu: Fortsættelseskassen..... 140 Dage à 3,25 = 455,00

Ikke-Familieforsørgere:

(52 Ugebidrag)

Før: Fortsættelseskassen..... 70 Dage à 2,50 = 175,00
Hjælpekassen ..... 70 — à 1,25 = 87,50
262,50

Nu: Fortsættelseskassen..... 140 Dage à 2,50 = 350,00

(200 Ugebidrag)

Før: Fortsættelseskassen..... 70 Dage à 2,75 = 192,50
Hjælpekassen ..... 70 — à 1,25 = 87,50
280,00

Nu: Fortsættelseskassen..... 140 Dage à 2,75 = 385,00

Mandlige Hjælpearbejdere i København.

Familieforsørgere:

(140 Dage vedtægtsmæssig)

Før: Fortsættelseskassen..... 70 Dage à 3,50 = 245,00
Hjælpekassen ..... 70 — à 1,50 = 105,00
350,00

Nu: Fortsættelseskassen..... 140 Dage à 3,50 = 490,00

(160 Dage vedtægtsmæssig)

Før: Fortsættelseskassen..... 70 Dage à 3,50 = 245,00
Hjælpekassen ..... 90 — à 1,50 = 135,00
380,00

Nu: Fortsættelseskassen..... 140 Dage à 3,50 = 490,00

Ikke-Familieforsørgere:

(140 Dage vedtægtsmæssig)

Før: Fortsættelseskassen..... 70 Dage à 3,00 = 210,00
Hjælpekassen ..... 70 — à 1,25 = 87,50
297,50

Nu: Fortsættelseskassen..... 140 Dage à 3,00 = 420,00

(160 Dage vedtægtsmæssig)

Før: Fortsættelseskassen..... 70 Dage à 3,00 = 210,00
Hjælpekassen ..... 90 — à 1,25 = 112,50
322,50

Nu: Fortsættelseskassen..... 140 Dage à 3,00 = 420,00

Ths. Pedersen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Understøttelsen til gamle Medlemmer

Den hidtidige Ordning med en maanedlig Hjælp til gamle Medlemmer, der er fyldt 65 Aar og er fratraadt Faget efter 1. Januar 1936, foreslaas — efter Vedtagelse i Forbundsstyrelsen — ændret saaledes, at den ogsaa kommer de gamle Medlemmer til gode, som er fratraadt Faget paa et tidligere Tidspunkt end 1. Januar 1936.

Forslaget udsendes i den kommende Uge til Urafstemning blandt Medlemmerne.

København, 4. Juni 1937. *Forretningsudvalget.*

Hjælpekassen for arbejdsløse

Med Gyldighed fra 1. Juli har Forbundsstyrelsen vedtaget at sætte § 4 i Hjælpekassens Love ud af Kraft, saaledes at der fremtidig kun udbetales vedtægtsmæssig Understøttelse (med evt. Supplement) og Hjælp af Fortsættelseskassen.

Den hidtidige Ret til henholdsvis 20, 70 og 90 Dage af Hjælpekassen er dermed bortfaldet.

København, 4. Juni 1937. *Forretningsudvalget.*

Afstemningsformen

Den danske Fagbevægelse staar over for afgørende Beslutninger. I Løbet af det kommende halve Aar skal det afgøres, paa hvilken Maade eller maaske rettere: i hvor stor eller ringe Grad de organiserede Arbejdere fremtidig skal øve deres Indflydelse paa de Arbejdsvilkaar, hvorunder de skal leve.

Efter den Vedtagelse, som fandt Sted paa De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling angaaende Indførelse af ensartede Afstemningsregler ved de kommende Fællesafgørelser, skal Hovedorganisationens Forretningsudvalg, som meddelt, udarbejde og fremsætte Forslag herom paa en ekstraordinær Generalforsamling *inden* Overenskomstsituationen i Foraaret 1938.

Ganske naturligt spørger man nu iblandt Arbejderne: Hvad vil Resultatet blive af disse Overvejelser? Og hvilken Afstemningsform vil man foreslaa? Spørgsmaalet bliver næppe helt enkelt dette: Urafstemning eller kompetent Forsamling? Der er nemlig mange Muligheder. Man kan f. Eks. kombinere Urafstemning med Afgørelse ved kompetent Forsamling, naar Deltagelsen i Afstemningen er minimal, som Arbejdsmændene har indrettet sig for Tiden. Og stryger man helt Urafstemningen, kan Afgørelsen finde Sted adskillige Steder. Lægges den over i Hovedorganisationen — hvad Statsministeren udtrykte Ønske om paa De samvirkendes Generalforsamling —, kan Myndigheden enten overdrages Generalforsamlingen eller Repræsentantskabet. Fastholder man, at Afgørelsen skal træffes i Underorganisationerne, kan der vælges mellem Forbundenes Hovedbestyrelser eller et i Anledningen indkaldt Delegeretmøde.

Og bag ved det hele kan man saa opstille en Voldgiftsdomstol — frivillig eller tvungen — som til syvende og sidst siger det afgørende Ord.

Der er som sagt mange Veje, der fører til Rom. Spørgsmaalet er kun, om Arbejderne er tjent med at slaa ind paa nogen af de her nævnte eller om de skal fastholde deres mangeaarige Ret til at øve *direkte* Indflydelse, naar deres Livsvilkaar skal fastsættes, gennem almindelig Afstemning.

Det er vanskeligt at se, *hvorfor* de skulde opgive denne Ret, eftersom vi endnu lever midt i et stærkt udbyttende kapitalistisk Samfund.

Men skal Arbejderne gøre deres Indflydelse gældende i Spørgsmaalet om den fremtidige Afstemningsform, maa de manifestere deres Standpunkt i Løbet af de kommende Maaneder. Staar vi først paa De samv. Fagforbunds Generalforsamling overfor et færdigt Forslag — særlig hvis der kommer en enstemmig Indstilling — vil det blive svært at komme udenom dette. *Fr. N.*

Skoleunderstøttelse under Fagskolens Sommerkursus

Arbejdsdirektoratet meddeler, at der i Lighed med tidligere Aar vil kunne udbetales Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden til de arbejdsløse Typografer *fra Provinsen*, der deltager i Fagskolens 6 Ugers Dagkursus fra 19. Juli til 28. August.

Ansøgningsskemaer til denne ekstraordinære Understøttelse faas paa Forbundskontoret og maa tilbagesendes senest i første Uge af Juli.

Der er sket et Omslag —

Et Arbejderblad, der har følt sig imponeret over al den Opmærksomhed, der fra den »borgerlige« Presses Side er vist Arbejdernes faglige Hovedorganisation i Anledning af den nylig afholdte Generalforsamling, skrev forleden:

»Det er baade lærerigt og karakteristisk at se paa det Omslag, der er sket i Bedømmelsen af De samv. Fagforbund fra 1899 til 1937; i 1899 forhaanet og knapt taalt, i 1937 omtalt, feteret og nærmest betragtet som en lovgivende Forsamling, hvis Beslutninger er kommenteret i ikke mindre end 104 Dagblade. Der er Forskel som paa Nat og Dag . . .«

Jeg synes ikke, der er nogen Grund til saa stærkt at fremholde dette Forhold. Omslaget behøver jo ikke absolut at have sin Aarsag i, at det er »Borgerskabet«, der har faaet en anden Opfattelse — det *kan* jo ogsaa skyldes, at det er De samv. Fagforbund, der har skiftet Karakter.

Der var en Gang en gammel Venstre-Rigsdagsmand, som sagde til sine Vælgere: »Saa længe vore Modstandere skælder os ud, skal I ikke være bange. Men den Dag, da de roser os, skal I passe paa, thi saa er der noget galt med os.«

Sandheden i den gamle Politikers Ord har vist Gyldighed endnu. *Fr. N.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Arbejdsløsheden i Polen

er, ligesom i de fleste andre Lande, ved at blive kronisk. Man er tilbøjelig til at give den tekniske Udvikling Hovedskylden for denne Misére. At denne Teori ikke er helt forkert, fremgaar af den Kendsgerning, at Spanien, Czeckoslovakiet, Holland og Italien ad Lovgivningens Vej har bremset al videre Udvikling af Industriens Mekanisering. Forudsætter man, at Krisen i Polen var forbi nu og Erhvervslivet igen blomstrede op, er det i hvert Fald givet, at Industrien ved at indrette sig efter de mest moderne Metoder og ved den bedst udviklede Teknik, kun vilde kunne optage saa ringe en Brøkdel af den ledige Arbejdskraft, at Arbejdsløshedsproblemet ikke derved er kommet sin Løsning nærmere.

Man maa dog ogsaa være klar over, at det ikke gaar an at bekæmpe Arbejdsløsheden ved kunstig Bibeholdelse af forældede Arbejdsmetoder, men de Besparelser, der opnaas ved rationelle Arbejdsmetoder, og moderne Teknik, bør i videst mulig Udstrækning anvendes til Prisnedsættelser og Forbedring af Arbejdslønningerne.

Spørgsmaalet om 40-Timers Ugens Indførelse er stadig Genstand for Drøftelser i Polen. Arbejdsgivernes Organisationer er stadig tilbageholdende i dette Spørgsmaal; deres Argumentationer er dog ikke overbevisende. Efter manges Mening kan de forøgede Produktionsomkostninger i Anledning af 40-Timers Ugens Indførelse let indvindes ved, at der blev sat mere Fart i Produktionen, samt ved en Forenkling af Produktion og Salg med deraf følgende Nedsættelse af Administrationsomkostningerne.

Apparat-Tillægene

Voldgiftskendelse. Sag Nr. 1/1937. Dansk Typograf-Forbund mod Københavns Bogtrykkerforening.

Ved den i afvigte Foraar stedfundne Fornyelse af Overenskomsten mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund blev der i Overenskomstens § 95 indføjet et nyt fjerde Stykke, der er saalydende: »For Pasning af et Parafinapparat ydes et Tillæg paa Kr. 3,25.«

Efter Tarifornyelsen udsendte Københavns Bogtrykkerforening til sine Medlemmer en Cirkulærskrivelse, indeholdende Oplysning om de stedfundne Ændringer i Tarifen, ledsaget af enkelte forklarende Bemærkninger. Vedrørende den foran citerede Bestemmelse udtales det i Cirkulærskrivelsen, »at Tillægget ikke behøver at gives, hvis Trykkerens personlige Tillæg i Forvejen er saa højt, at det giver Dækning for det nye Tillæg. Se § 95, Punkt 7.«

Under nærværende Voldgiftssag gør Dansk Typograf-Forbund gældende, at det af Københavns Bogtrykkerforening indtagne Standpunkt er uforeneligt med Tarifen, og Forbundet nedlægger Paastand paa, at Københavns Bogtrykkerforenings Medlemmer kendes forpligtet til at udbetale alle Trykkere, der ved den ny Tarifs Ikrafttræden var beskæftiget med Pasning af et Parafinapparat, en Lønforhøjelse af 3 Kr. 25 Øre ugentlig, foruden den almindelige Forhøjelse af Minimallønnen, nemlig 1 Kr. ugentlig. Københavns Bogtrykkerforening paastaar sig frifundet.

Dansk Typograf-Forbund anfører i Hovedsagen til Støtte for sin Paastand, at hvis Bogtrykkerne ikke forhøjer Ugelønnen med det for Pasning af et Parafinapparat indførte Tillæg af 3 Kr. 25 Øre, hvilket Tillæg er en Del af Trykkernes Minimalløn lige saa vel som den Krone, hvormed Minimallønnen i Almindelighed er blevet forhøjet, kommer de i Strid med Tarifens Bestemmelse om, at »alle nuværende personlige Tillæg bibeholdes«. Forbundet paaberaaber sig derhos, at der mellem Parterne er Enighed om, at det omtvistede Tillæg af 3 Kr. 25 Øre stedse skal regnes med til den Minimalløn, hvoraf Tillægget for Arbejdstidsforlægning beregnes, jfr. Overenskomstens § 1 B, 2.

Heroverfor henviser Københavns Bogtrykkerforening til Bestemmelsen i den tidligere Overenskomsts § 95, Punkt 7, hvilken Bestemmelse uforandret er gaaet over i den ny Overenskomst. Denne Bestemmelse er saalydende: »Hvor det personlige Tillæg dækker ovennævnte Tillæg, kan der træffes fri Aftale om disse sidste.« Efter Foreningens Opfattelse er der ikke nogensomhelst Begrundelse for, at Aftaler som de omhandlede ikke skulde kunne indgaas med Trykkere, som ved Tariffornyelsen var beskæftiget med Pasning af et Parafinapparat.

Voldgiftsretten kan ikke være enig med Dansk Typograf-Forbund i, at det af Københavns Bogtrykkerforening indtagne Standpunkt skulde være stridende mod Bestemmelsen om Bibeholdelse af personlige Tillæg. Denne Bestemmelse tilsigter at forhindre, at Arbejdsgiveren gør en Forhøjelse af Lønsatser illusorisk derved, at Forhøjelsen udlignes ved en Nedsættelse af det personlige Tillæg; men i det foreliggende Tilfælde er der ikke Tale om Størrelsen af det personlige Tillæg. Ordene »disse sidste« i den af Københavns Bogtrykkerforening paaberaabte, ovenfor citerede Bestemmelse sigter klarligen til de i § 95 opregnede Tillæg, herunder det nu indførte Tillæg for Pasning af et Parafinapparat; og naar ifølge denne Bestemmelse disse Tillæg — under Forudsætning af, at de dækkes af det personlige Tillæg — kan være Genstand for »fri Aftale«, er der ikke noget Holdepunkt for, at dette ikke ogsaa skulde gælde overfor Trykkere, som ved den ny Tarifs Ikrafttræden passede et Parafinapparat.

Den Omstændighed, at de i § 95 omhandlede Tillæg ifølge Parternes samstemmende Opfattelse *stedse skal regnes med til den Minimalløn, hvoraf Tillægget for Arbejdstidsforlægning beregnes*, kan endelig ikke udelukke den udtrykkeligt fastslaaede Adgang til Indgaaelse af fri Aftaler om de førstnævnte Tillæg.

Herefter dømmer Voldgiftsretten:

Københavns Bogtrykkerforening frifindes for den af Dansk Typograf-Forbund nedlagte Paastand.

København, den 4. Juni 1937. *Poul Andersen*, Formand.

Denne Kendelse siger altsaa, at Tillæget ikke skal ydes *automatisk*. Men hvad forstaas nu ved Udtrykket »kan der træffes fri Aftale«?

Ja, herom foreligger en Vejledning i en Afgørelse, som Organisationerne paa et Fællesmøde den 3. Juni (efter at man var bekendt med ovennævnte Voldgiftskendelse) har truffet. Det drejede sig her om en Trykker hos Barfod & Co., som har en Løn paa Kr. 71,00 og herfor passede 1 Hurtigpresse med Apparat; Firmaet giver ham nu yderligere en Diegel at passe, men vil ikke give ham mere i Betaling.

Ved Fællesmødet den 3. Juni enedes man om,

> »at Sagen fra begge Sider bortfalder, idet Spørgsmaalet om *Trykkerens eventuelle Pasning af mere end hidtil* henvises til fri Forhandling mellem Firma og Trykker.«

Dette vil altsaa sige, at Trykkeren (uanset at de 71 Kr. forsaavidt dækker Tillæget for en Diegel mere) dog kan forlange et passende Tillæg efter »fri Aftale« *eller* (og herom var man ved det nævnte Fællesmøde enige) *nægte at paatage sig at passe mere, end han i Forvejen har.*

Naturligvis kan Firmaet saa give en Mand Opsigelse (med Tarifvarsel), men da det jo næppe faar en anden Trykker mærkbart billigere til det samme Arbejde, betænker det sig nok som oftest og søger at tale sig tilrette med Trykkeren ved »fri Aftale« om det yderligere Tillægs Størrelse. *Sigv. Hellberg.*

Afstemningsresultat

Ved den Dags Dato foretagne Stemmeoptælling vedr. Valg af Næstformand i Københavns Afdeling konstateredes følgende: Der var afgivet 2000 St., deraf 1691 Ja, 269 Nej og 40 blanke og ugyldige.

Vedr. Valget af Voldgiftsretsmedlemmer konstateredes:

O. A. Lundin 1565 St., Fr. Mehr 1279 St, Sv. Johansen 1026 St., Ernst Berg 307 St., Rud. Calberg 232 St., C. J. Dreyer 59 St., K. A. Jørgensen 436 St., Ths. Pedersen 661 St. og Aage Zuschlag 319 St.

København, den 4. Juni 1937.

Rich. C. Steffensen. G. Brandrup. H. Zeller. Selma Piculell. Anna Hansen. A. Zuschlag. Kai Jensen. Willy Andersen.

— — —

Som Næstformand er saaledes genvalgt *Fr. Mehr.* — Som Medlemmer af Voldgiftsretten er genvalgt *Lundin, Mehr* og *Sv. Johansen.*

København, den 4. Juni 1937. *Sigv. Hellberg.*

Den vedtagne Resolution

Den paa De samv. Fagforbunds Generalforsamling vedtagne Udtalelse om Fagbevægelsens Opgave havde følgende Ordlyd:

Den danske Arbejderbevægelses Historie har tilfulde vist, hvilken betydelig Faktor Arbejderbevægelsen har været i Bestræbelserne for gennem solidarisk Interessefællesskab i Fagforeningerne og organisk Samvirke mellem disse at forbedre Arbejdernes Kaar.

Fagorganisationerne har været og er fremdeles Arbejdernes solideste Værn til Beskyttelse af deres faglige og økonomiske Interesser og et uundværligt Middel til disse Interessers fortsatte Varetagelse overfor de Organisationer, Institutioner og Medborgere, med hvem de overenskomstmæssige Arbejdsvilkaar under de herskende Produktionsforhold maa aftales.

Den verdensomfattende Forstyrrelse i Økonomi og Produktion, der navnlig sætter sine ødelæggende Spor i den store, brede Befolkning, paakalder blot yderligere Fagorganisationernes Agtpaagivenhed overfor enhver herfra stammende Indflydelse paa deres Virksomhed.

Den i de senere Aar stedfundne Forskydning i Vilkaarene ved Fornyelsen af de faglige Overenskomster, hvor Rigsdagen til Gunst for Arbejdsfreden er skredet ind og har sikret denne, har aabnet for Perspektiver af den allerstørste Betydning for den faglige Bevægelse. Samtidig hermed er der givet Mulighed for Spekulation i en hel ny Taktik under Overenskomstforhandlingerne og ved Organisationernes Afgørelser, hvor Parternes nøgterne Afvejning af, hvad der er Mulighed for at gennemføre — med eller uden Forstyrrelse af Arbejdsfreden — ikke længere *alene* er bestemmende for de Standpunkter og Beslutninger, der maa tages. Den mindre Risiko for Arbejdsstandsning, som Trediemandsindgreb kan medføre, kan fremkalde beklagelig Ansvarsløshed under Afstemninger, ligesom Forligsinstitutionen i sine Mæglingsbestræbelser til Skade for disses forsvarlige Forløb ikke kan være upaavirket heraf.

For den fortsatte forsvarlige Varetagelse af de faglige Organisationers Interesser er det derfor en Nødvendighed, at disse — i Overensstemmelse med deres Formaal og under Bevarelsen af Retten til Organisationernes frie Indflydelse paa Arbejdernes Vilkaar i Arbejdsprocessen — er agtpaagivende overfor enhver Paavirkning af de Vilkaar, under hvilke de overenskomstmæssige Arbejdsbetingelser bliver til. Generalforsamlingen indser, at med Arbejderklassens politiske Indflydelse følger et dertil hørende Ansvar for Landets økonomiske og erhvervsmæssige Trivsel, men Arbejderklassen opfylder kun hermed en historisk Mission til i Demokratiets Aand at røgte denne Opgave til Gavn for det *hele* Folk og forbereder Gennemførelsen af det økonomiske Demokrati.

Paa dette Grundlag, og med Henvisning til det iøvrigt anførte, tilsiger De samvirkende Fagforbund, i Overensstemmelse med de faglige Organisationers almindelige og økonomiske Interesser, det danske Socialdemokrati sin Medvirken til forsvarlig Løsning af ethvert Spørgsmaal, der har økonomisk og erhvervsmæssig Betydning for de faglige Organisationer, idet det anerkendes, at saavel det socialdemokratiske Parti som de faglige Organisationer er uundværlige Midler i Arbejdet for Højnelse og Fremgang for Arbejderbefolkningen.

Til Fremme af dette Samarbejde og til indbyrdes Støtte for Organisationernes almindelige Interesser tilsiger de faglige Organisationer hinanden solidarisk Samvirke i Overensstemmelse med de almindelige, faglige Formaal.

Skal vi have Week-end?

Der har jo som bekendt fra forskellig Side været fremsat Forslag om Indførelse af Week-end, bl. a. har det været foreslaaet, at man ved Lov indførte Week-end over hele Linjen — i alle Fag.

Forskellige Trykkerier havde jo ogsaa i sin Tid ved Husoverenskomst indført den, men den blev afskaffet med den Begrundelse bl. a., at naar Arbejderne havde tilkæmpet sig 8-Timers Dagen, saa kunde vi ikke tillade os at arbejde 8½ eller 9 Timer de 5 af Ugens Dage. Der tales for og imod et saadant Argument, men om det er saa logisk, er et Spørgsmaal.

Spørgsmaalet har faaet ny Interesse ved Vedtagelsen af Loven om Overarbejde. Det siges nemlig her, at ved Overarbejde forstaas Arbejde, udført udover den Tid, som iflg. Overenskomst udgør den normale Arbejdstid i paagældende Fag. *Dog betragtes det ikke som Overarbejde, dersom et Fags Arbejdsgiver- og Arbejderorganisation enes om, f. Eks. for at opnaa Week-end, at paagældende Fag paa nogle af Ugens Dage forlænger Arbejdstiden med indtil en Time.*

— — —

Ja, dette fra højeste Myndighed giver os altsaa Lov til at genindføre Week-end i vort Fag, hvis vi kan blive enige derom. I Parentes bemærket er det jo ogsaa mærkeligt, paa Baggrund af det i sin Tid udstedte Forbud mod Week-end, at det iflg. Tarifen er tilladt at arbejde Paaskelørdag af; med 6 Timer ganske vist.

Det Land, hvorfra Week-end stammer, og hvor den er mest udbredt, er England. I London f. Eks. holder alle Virksomheder, hvor Driften tillader det, stille fra Lørdag. Forretninger med let fordærvelige Varer lukker selvfølgelig ikke, men de har forøvrigt Lov til at holde aabent lige til Midnat Ugen igennem. Ogsaa Jøderne har særlige Helligdagsbestemmelser; de har saaledes Lov til at holde aabent om Søndagen. Paa denne Dag er visse

Kvarterer af East-end et støjende Hav af handlende Mennesker.

Men har man en Lørdag Middag staaet i City, hvor Trafiken kulminerer af Arbejdere, der haster mod The Tube for at komme bort fra trange Kontorer, Værksteder og Byens beklumrede Luft, ud til en lille Have, op ad Themsen eller ud paa Landevejen, ja saa undrer man sig over, at ikke ogsaa vi forlængst har opdaget denne Kilde til megen Glæde og Adspredelse.

Loven om Overarbejde træder først i Kraft den 1. Oktober i Aar, men der er jo ikke noget i Vejen for, at vi kan forhandle om Week-end inden den Tid; det er jo om Sommeren, man har mest Glæde af den.

Iøvrigt viser Lovforslaget klart og tydeligt, at Week-end udmærket kan forenes med 8-Timers Dagens Princip.

Moselund.

Brev fra Oslo

Til forbundets sommerkursus for hånd- og maskinsettere samt trykkere har det meldt sig et stort antall kolleger. Vårt første forsøk i den retning ser således ut til å ha fanget medlemmenes interesse og vi håper at disse sommerkurser skal bli årvis foreteelse.

N. C. f. B. søkte for en tid siden departementet om tillatelse til å utbetale ledighetsbidrag til de kolleger, som tok sig en uke vinterferie slik, at en ledig kollega fikk hans arbeide i denne tid. Dette blev avslått. Men, for å gi de ledige noe bedre kår søkte man om å få gi større ledighetsbidrag og foreslo satsene forhøiet med 3 kroner for klasse 1 og 1,50 for klasse 2 pr. uke. Dette gikk myndighetene med på og saken er nu ute til avstemning blandt medlemmene, hvor det sikkert blir vedtatt. — Satsene blir da: Klasse 1 kr. 37,50 pr. uke, Klasse 2 kr. 22,50, Klasse 3 kr. 12,00. — Dertil kommer lokalbidraget i de forskjellige afdelinger. I Oslo får således en svenn efter forhøielsen kr. 42,00 pr. uke.

Det fortsetter med småstrejker. Nu er det elektrikerne, som er kommet ut i konflikt, strejken omfatter kun 800 arbeidere, men kan naturligvis medføre at andre grupper av byggningsarbeiderne blir trukket inn i konflikten.

Forsvarsdiskusjonen fortsetter, høire er ikke fornøid med stortingets bevilgning av ekstraordinære forsvarsbidrag. Man besluttet å bevilge 21 millioner kroner, mens høire vilde ha 90 millioner.

Arbeidsledigheten går tilbage. Den 1. mai var ledighetstallet i vårt forbund 300, tilsvarende 7,6 pCt. Tilsvarende tall samme tid ifjor var 362 arbeidsløse på et noe mindre medlemstall, dette utgjorde 9,5 pCt. ledige. Som man ser en ganske kraftig reduksjon av de lediges antall. I ferietiden, som vi nu går imøte, kan man regne med, at vi kommer ned i 2—3 pCt. ledige medlemmer, men desverre, dette er jo kun en stakket tid og så er vi tilbake i »normale« forhold igjen!

Forbundets formann, kollega Emil Torkildsen, opholder sig for tiden i Geneve som regjeringsrepresentantenes rådgiver ved den konferanse, som skal forsøke å løse det brennende spørsmaal om nedsettelse av arbeidstiden i de grafiske fag.

Ved Norsk Trykkerforbunds landsmøte, som sluttet Lørdag, representerte kollega Svend Aa. Larsen Københavns Trykkeravdeling.

Som tidligere bekjendtgjort holdes N. C. f. B.s landsmøte 13. september og følgende dager. Vi skal senere komme tilbake til dagsordenen, som ser ut til å bli en av de mest interessante i vårt forbunds historie.

De underbetalte norske skogsarbeidere reiser nu kampen for å få del i skogeiernes store fortjenester på grunn av høi- og krigskonjukturen. Avtalen utløper ikke før 1. august, men man har idag, efter hvad radionen netop roper ut, blitt enige om et *foreløbig* tillegg på 25 pCt. på lønnen regnet fra 1. juni. Kravet er 50 pCt.

Den danske stats imøtekommenhet med å overlevere en del av de norske arkivsaker fra den dansk-norske tid har vakt stor tilfredshet i hele pressen, man noterer dette som et bevis på et bedre samarbeide mellem nordens folk og da naturligvis i dette tilfelde mellem Danmark og Norge.

Oslo, 1. juni 1937. *B. F—m.*

Afdød Kollega

Maskinsætter *Viggo H. Christensen*, der i en halv Snes Aar har arbejdet paa »Roskilde Tidende« er Torsdag den 4. Juni afgaaet ved Døden.

Christensen var mødt paa sin Arbejdsplads ved Arbejdstids Begyndelse, men blev senere syg og maatte gaa hjem og en Time senere var han død, ramt af et Hjerteslag.

Afdøde, der blev 35 Aar, var vellidt af sine Arbejdskammerater og Kolleger og deltog med Interesse i faglig Organisation.

Begravelsen fandt Sted Onsdag den 9. Juni og Typografernes Fane paraderede ved Baaren, ligesom de fleste af hans Roskilde-Kolleger var mødt. *WR.*

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Landssammenslutningen af Maskinsættere

(6. Kreds) afholdt Søndag den 30. Maj sit aarlige Kredsmøde i Aarhus. Der var mødt Kolleger fra Aarhus, Herning, Horsens, Skanderborg, Randers og Silkeborg. Efter Modtagelsen paa Banegaarden besaa man »Demokraten«s nye Bladbygning med Faktor Lehmann som Cicerone, og det interessante Besøg sluttede med, at Personalet bød paa en lille Forfriskning fra deres egen »Ølkælder«. Inden det store Selskab af Kolleger med Damer forlod det imponerende Bygningskompleks, blev man »taget« paa Taget af en Aarhus-Kollega, der formodentlig senere vil glæde Deltagerne med at stikke »en Plade« ud. Kl. 12 indtoges en splendid Frokost paa »Grand«, hvor bl. a. en Velkomstsang af »N. P.« bidrog til at krydre Maden — og Samværet. Saa tog Damerne i Skoven under Bevogtning af en mandsstærk Eskorte, bestaaende af 3 modige Aarhus-Kolleger, hvorpaa den mere alvorlige Del af Festen — Generalforsamlingen — tog sin Begyndelse.

Formanden, *Sophus Hansen*, Randers, bød velkommen, og til Dirigent valgtes *Møller Petersen*, Aarhus. Sekretær: *O. V. Petersen*, Randers. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. *Formanden* indledede sin fyldige Beretning med at udtale smukke Mindeord over vor nylig afdøde Kollega, Carlo Schmidt, og sluttede: »Vi har mistet en god Kollega og en prægtig Kammerat. Æret være hans Minde!« (Forsamlingen rejste sig). — Formanden fortsatte derefter: Trods Medlemsbladets Indragelse var Medlemstallet glædeligvis nærmest uforandret; indenfor Kredsen synes Grenaa dog at være »uddød«, idet man ikke havde svaret paa gentagne Henvendelser, og Hobro havde endnu ikke tilmeldt sig, saaledes som man havde ventet. — Ang. den sidste københavnske Tarifvedtagelse udtalte Formanden, at det burde mane til Eftertanke, at saaledes som Afstemningen var foregaaet, var det faktisk Arbejdsmændenes Hovedbestyrelse, der havde vedtaget Typografernes Tarif. Han omtalte endvidere det besynderlige i, at medens næsten alle Priser paa de daglige Fornødenheder steg og steg, saa holdt Pristallet sig dog uforandret. Endelig ønskede han indført Kolberensningsmaskiner; selv om disse endnu ikke var saa gode, som de kunde blive, var de dog at foretrække for den nuværende uhygiejniske Metode med Rensning med Staalbørste, der kun flyttede det giftige Støv fra Pumpekolben

op i Næsen paa Maskinsætteren. Manglen paa Aftræksrør fra de elektrificerede Smeltegryder var en anden og meget generende Ulempe, som Fabrikstilsynet ligeledes burde gøres opmærksom paa. Formanden sluttede med at meddele, at Landssammenslutningens Repræsentantskab havde besluttet at forsøge arrangeret et to Dages Maskinsætterstævne i Aarhus til Pinse næste Aar, og han vilde gerne høre Mødets Mening herom. — Efter at *Kirkebæk*, *Møller Petersen* og *R. Jørgensen*, Aarhus, *Kisum*, Randers, samt *Andersen*, Horsens, havde haft Ordet til Beretningen, godkendtes denne, hvorefter Regnskabet, der balancerede med Kr. 311,90, fremlagdes og godkendtes. *Formanden* genvalgtes med Akklamation. Til næste Mødested valgtes Randers. — Under Eventuelt førtes der nogen Forhandling om det paatænkte Landsstævne, og man enedes om at stille sig afventende, indtil nærmere herom maatte foreligge.

Efter at Damerne var vendt tilbage fra en begivenhedsrig Udflugt, drak man Kaffe i Fællesskab; der raadede en meget gemytlig Stemning, som udløstes i adskillige »Lever«, og der sluttedes med kammeratligt Samvær, til Gæsterne drog hjem.

o-p.

Til Forestillingen i Dagmarteatret Søndag den 20. Juni er der endnu 1 Krones Billetter tilbage.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Lige som hos os. Paa Dansk Skotøjsarbejder-Forbunds Kongres i næste Maaned kommer til Behandling et Forslag om Oprettelse af en Hjælpekasse for ældre Kolleger, naar de forlader Arbejdspladsen og skal leve af den karrige Aldersrente, altsaa noget i Lighed med, hvad Typograferne har gennemført.

40-Timers-Ugen i Antwerpens Havn. Havnearbejdernes Fagforening i Antwerpen kan melde om en Sejr efter lange og besværlige Forhandlinger, en Sejr, der er saa meget mere bemærkelsesværdig, som de Vanskeligheder, der findes ved Ordning af Arbejdstiden for Havne- og Dokarbejdere, som bekendt er særlig store. Fra 1. August i Aar gælder for Havnearbejderne i Antwerpen Principet om 80 Timers Arbejde i 2 Uger, hvorved i Praksis er opnaaet 40-Timers-Ugen.

Erhverv søges. Ca. 40 mandlige Hjælpearbejdere, gifte og ugifte, som i Aarevis har betalt Bidrag til Arbejdsløshedskassen, søger Arbejde. Jeg mener ikke at krænke andre udenfor Faget staaende Personers Interesser ved for en Gangs Skyld at henlede d'Herrer Arbejdsgiveres Opmærksomhed paa Fagets egne ledige Folk.

Skulde nogen fatte Interesse for Tilfældene, bedes man henvende sig til Arbejdsanviseren, Evaldsgade 3, eller til mig

V. Willadsen.

— — —

Forinden der melder sig endnu flere private »Arbejdsanvisere«, gør vi opmærksom paa, at yderligere Reklamationer i den Retning ikke vil finde Optagelse her i Bladet!

Red.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Fodboldtræning hver Mandag og Fredag Kl. 19 pr. Omklædningsrum med Bad i Ryparken.

Til Besøget paa Frederiksberg Papirfabrik den 14. og 21. ds. er der endnu nogle Adgangskort tilbage. De kan afhentes paa Mandag.

Indtegning til *Sommerturen den 27. Juni*, der gaar til Stevns og Fakse med Turistbil, er nu i Gang. Da vi desværre maa begrænse Deltagerantallet, anbefales det at tegne sig snarest. Prisen bliver, grundet paa et stort Tilskud fra Afdelingen. kun ca. 4,50 Kr.

Vi erindrer om vor Lejrplads ved Kolle-Kolle, hvor Medlemmerne kan ligge i Telt. Afdelingen har anskaffet et Telt, der staar til Medlemmernes Disposition. Henvendelse sker paa Kontoret og til Erik Hauerslev, Amg. 5685 ulla. *Styrelsen.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.
Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

Underafdelingernes Formænd.
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Tlf. 13.331. Priv.: Ryv. 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Tlf. C. 4331. Priv.: Ryv. 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nora 8344.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
2. Juni: Næstved 300,00; 8. Juni: Roskilde 300,00, Silkeborg 300,00, Stege 100,00.
København, den 8. Juni 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.
København: Paal. Agnes Schousbøll, udl. 3. 6. 37 hos Bruun & Co. (arb. s. St.).
Faaborg: Sætter Kaj Rasmussen, udl. 1. 6. 37 i Faaborg Avis.

Tiltraadte.
København: 2968 Carl Petersen fra Murarbejdsm. (arbl.), 3783 Ejner Mortensen fra Ringsted (hv. Ret), 3676 H. Andreasen fra Rejse (Kr. Dagblad).
Aarhus: 7993 Villy Olesen (arbl.). Hillerød: 1728 F. Weisse i Pl. Nyborg: 4392 Marius Rasmussen (arbl.). Odense: 5381 Marius Herdahl Nielsen (Militær), 4600 Ellen Rasmussen (arbl.). Silkeborg: 6879 Egon Aagaard (arbl.). Skive: 5292 Alfred Gravesen (Venstrebladet), 1935 Børge Jørgensen (Folkebladet).

Fratraadte.
København: 3676 H. Andreasen paa Rejse, 7297 Th. Thorsen paa Rejse, 321 Poul Nielsen paa Rejse, 4258 Eigil Hansen til Nykøbing F., 6923 Kaj Hansen til Svendborg i Pl., 3742 Hj. Gurnæs til Hobro.

E. L. GUMMIVALSER
by Goodyear License er dansk Arbejde
og Goodyears berømte Kvalitet .. ..
ERIK LEVISON'S Gelatine og Gummivalse Støberier

Aabenraa: 7205 Carl Bogdahn (overfl. til Handels- og Kontormedhj.), 6106 C. J. Leffler til Sønderborg (arbl.), 7939 Børge Hansen til Kolding (arbl.). Aarhus: 5430 Carl Buur Jensen paa Rejse, 7288 Egon Camin paa Rejse, 6160 Niels Vestergaard paa Rejse, 6554 F. M. Bartholdy til Holstebro i Pl. Faaborg: 6557 William Jørgensen til Kolding (arbl.). Hillerød: 7157 Torkild Poulsen til Roskilde (arbl.). Kolding: 7018 Holger Lund til Esbjerg (arbl.). Odense: 4392 Marius Rasmussen til Nyborg (arbl.), 5830 Axel Jensen paa Rejse, 6397 Aage Petersen til Vejle i Pl. Randers: 7993 Villy Olesen til Aarhus (arbl.). Silkeborg: 7625 Hugo Stabehl til Herning i Pl.

Døde.

Aarhus: 4430 J. L. Aage Fack. Roskilde: 3464 Wiggo H. Christensen.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Cycle Club

Søndag den 13. Juni:

Aldershvile

Sct. Hans Torv Kl. 10

Indmeldelser paa Mødestedet.

Lørdag den 19. Juni:

Nattur

Ang. Mødested og Tid se næste Numer.

SYGEMELDINGER

Sygdomstilfælde skal *omgaaende* meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

ANNONCER

En dygtig Akcidenssætter,

med nogen Kendskab til Trykning paa Diegel, kan faa Plads i Odense. Billet mrkt. »657« modt. Normanns Annonce Bureau, Odense.

Ung Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde, kan faa Plads ca. 15. Juli. Billet mrkt. »90« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

LIVSFORSIKRING med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i
ARBEJDERNES LIVSFORSIKRING
Restancefrist under Arbejdsløshed. Ugentlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. — *Brand- og Tyveri-Forsikring* samt *alle Arter af Forsikring* billigst i 1. Klasses danske Selskaber.
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 (5 Ledninger)
Grafisk Fagforretning • Eget Skriftstøberi • Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K. • Telefon Central 39 og 5539

A/S F. L. BIE Valdemarsgade 14 København V.
TELEFONER: CENTR. 6518, 6519 & 8062
GRAFISK FAGFORRETNING
Stort Lager af alle grafiske Maskiner
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede Tænger, Aale, Vinkelhager og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 24 KØBENHAVN DEN 18. JUNI 1937 64. AARGANG

En Velkomsttale

Som Indledning til vort Forbunds Tillidsmands-Kursus paa Roskilde Højskole i Dagene 6.—12. Juni holdt Forbundets Formand, Jul. Schrøder, følgende Tale:

Ærede Kolleger! Paa Forbundets Vegne byder jeg Velkommen til *Arbejdet*, til *Ferien*, til *Oplevelsen* paa Roskilde Højskole; thi alle disse Begreber skulde gerne ske Fyldest, hvis der skal være noget Formaal med Besøget.

Her ved Roskilde Fjord, hvor der findes saa mange skønne Punkter med rig og afvekslende Natur, har Arbejderklassen rejst en Højborg for Oplysning og Kultur, som vi kan være stolte af — især da det er sket ved Hjælp af vore egne smaa Midler.

Foruden Bygningen har vi i den smukke Park sat et Mindesmærke for en af vore kære Afdøde — en Bænk, hvor man en smuk Sommerdag i Træernes Skygge kan sidde i Fred og fundere paa Tidens mange Problemer.

Naar Typograferne i Aar for første Gang tager Roskilde Højskole i Besiddelse for nogle Dage, saa er det med Stolthed vi mindes, at den, der oprindelig rejste den Oplysningsbevægelse, som nu udfolder en saa omfattende Virksomhed og faar Tilslutning fra praktisk talt hele Arbejderklassen, var en af *vore*, tidligere Medlem af Dansk Typograf-Forbunds Ledelse, Maskinsætter hos Gyldendal med meget mere, nemlig afdøde Folketingsmand *Harald Jensen*, som trofast og ihærdigt arbejdede paa at faa det Oplysningsarbejde — der ganske vist begyndte straks, da Arbejderbevægelsen spirede frem, men som førte en kummerlig, vegeterende Tilværelse — sat i Plan og System.

Naar man ser den Virksomhed, der nu udfoldes af Oplysningsforbundet paa mangfoldige Omraader og sammenligner den med den spæde Begyndelse i mine Ungdomsaar, da glædes vi ved denne *Typografs* Initiativ. — Det hænder ofte, navnlig i repræsentative Forsamlinger, at man ligesom har en Lyst til at pukke paa Typograferne. Det rører os nu ikke stort. Vi staar tilsluttet den øvrige Arbejderklasse. Vi støtter vort Parti og vor Presse. Rigeligt endda. Vi har aldrig holdt os tilbage for økonomiske Ofre. Vi »kniber ikke ud, naar Vedetterne stilles«. Vi gør vor Pligt, og vi gør det med Glæde.

Men — vi fører vort eget Liv inden Døre. De Beslutninger, vi tager, og de Tillidsmænd, vi vælger, bestemmer vi selv og lader os ikke diktere ude fra, hvorledes vi skal ordne vore indre Anliggender.

Indenfor vor egen Kreds kan vi saa overveje, om dette eller hint ikke burde være anderledes. Typograferne er et konservativt Folkefærd. De holder — næsten til Stædighed — fast ved gamle Former og Traditioner. Den Organisationsform, som i sin Tid skabtes, og af mange Grunde maatte formes netop saaledes, kan sikkert paa mange Punkter siges at være forældet, og det skulde jo være et af Formaalene med dette Kursus at overveje Nytten af det, vi har — eventuelt drøfte nye Veje og Metoder.

Her er det, der er sket en stor Forandring fra fordums Dages Oplysningsfacon. Ved Arbejderbevægelsens Begyndelse og senere Udvikling maatte Oplysningen naturligvis være af agitatorisk Art. Man maatte kunne gøre sine Meninger gældende. Derfor gjaldt det først og fremmest om at kunne skrive og tale, og her kan Typograferne overfor andre Fag pege paa en Række af deres Mænd, som har været i Spidsen. Ganske naturligt, da de fra deres daglige Arbejde medbragte Færdigheder — navnlig i sproglig Henseende — som andre manglede.

Undervisningen foregik ved Aftenkursus og Diskussionsklubber. Det boglige Materiale var ret mangelfuldt. Saavel de historiske som de økonomiske Skrifter var skrevet ud fra en Opfattelse, som ikke kunde være Arbejderklassens, saafremt den skulde vinde frem til Maalet: *politisk* og *økonomisk Frigørelse*. Bortset fra nogle — ganske vist udmærkede — Agitationsskrifter var Karl Marx' »Kapitalen« egentlig det eneste Skrift, hvorfra man kunde skaffe sig *Viden* om det kapitalistiske Samfundssystem, dets Oprindelse og Karakter. Men dette Skrift var det jo desværre kun faa, som kunde fatte.

Heldigvis kom Bøgerne, og efterhaanden som Tiden gik, kom Lærerne ogsaa, og vi staar nu med en rig Literatur, som kun venter paa, at vi

skal tilegne os den, og nu gælder det blot om at sætte denne Tilegnelse i System. Ved dette Ophold er det jo Meningen, at Arbejdet skal foregaa i Studiekredse. Jeg har faaet at vide, at jeg skal og *har* — maaske letsindigt — givet Tilsagn om at »lede« Studiet over et af Emnerne. Jeg føler mig lidt trykket ved Situationen.

Jeg har aldrig i mine Dage været Deltager af en Studiekreds. Dette skyldes ikke Ulyst eller Overlegenhed, men min Virksomhed paa mange andre Omraader har ikke levnet Tid dertil.

Jeg har imidlertid forstaaet, at det ikke — som i Fortiden — drejer sig om først og fremmest at forfægte en eller anden Mening eller Anskuelse, men at gaa ombord i Problemerne, søge at forstaa dem og ikke — som det desværre altfor ofte hænder i det offentlige Liv — stædigt holde fast ved det én Gang tagne Standpunkt eller den én Gang udtalte Mening.

Saaledes vil jeg i hvert Fald tilraade at tage Tingene. Hvad man siger eller spørger om i disse Timer er altsaa uden Forbindende, kun tjenende til at opklare Sagen og naa til Bunds i den.

Det er jo Nutidens Skavank — ogsaa indenfor vore Organisationer — at meget af det, der siges, er af demagogisk Karakter, for »at tage Kegler«, og den dygtigste Keglespiller — taget i denne Forstand altsaa — vinder Potten!

Ved et Kursus som dette vil det formentlig være udelukket. Der er jo intet Auditorium, intet Referat eller Transmission, man kan frit spytte ud baade med Spørgsmaal og Svar, og dette vil sikkert være den bedste Maade til at skaffe sig Lærdom.

Jeg gik i min grønne Ungdom en Overgang til Studentersamfundets Aftenundervisning for at lære Tysk; at det haandgribelige Udbytte ikke blev stort, vil De forstaa af følgende lille Tildragelse:

Der var paa Holdet — ca. 20 Mand — en stor, kraftig Arbejdsmand. Han var den personificerede Godmodighed. Men — fatte noget af det kunde han ikke. Læreren rystede paa Hovedet. Vi andre blev utaalmodige, for vi kunde jo ikke komme videre, naar vi stadig holdtes tilbage af denne ene Elev.

— Hør Christensen — sagde Læreren tilsidst — hvorfor *vil* De nu absolut undervises i Tysk? De *kan* jo ikke lære det!

— Næh — det véd jeg godt, svarede Christensen; men jeg ønsker blot at lære en lille Smule, saa jeg kan forstaa, at *de* paa den anden Side ogsaa er Mennesker.

— Logiken i Mandens Ræsonnement skal jeg ikke fordybe mig i. Men Tankegangen var reel og efterfølgelsesværdig. Det gælder om, at vi først og fremmest søger at forstaa hinanden. Hvis det var Parolen Verden over, vilde den se lidt anderledes ud i Dag.

Det raader vi imidlertid ikke over; men vi kunde jo passende begynde med os selv. Er der ikke mangt og meget her i vort lille Land, eller her i denne lille Kreds, der kunde være anderledes, hvis vi snakkede mindre og forstod mere. Der findes mangfoldige Spørgsmaal, om hvilke der er Uenighed indenfor vor Organisation, og dette giver undertiden Anledning til Misforstaaelser eller endog Fjendskab, som maaske ved en anden Façon at drøfte Sagerne paa kunde undgaas.

Arbejderklassen har Fjender — mange endda — og disse lurer kun paa at kaste os over Ende. De, der tvivler paa Rigtigheden heraf, behøver blot at kigge ud af Vinduet og se, hvorledes det er gaaet andetsteds. Det gælder mere end nogensinde om, at vi holder sammen og ikke sønderrives af indbyrdes Kiv eller Misforstaaelser.

Vi kan jo blot tage et Numer af »Typ.-Tid.« for at se, hvor mange forskellige Opfattelser, der gør sig gældende om den samme Ting. Dette dør vi imidlertid ikke af — efter min Mening da — naar blot den fremførte Kritik ikke bliver perfid, uretfærdig for ikke at sige ligefrem usandfærdig.

Man angriber saaledes Arbejderpartiets Politik ud fra ganske gale Forudsætninger og bebrejder Lederne af dette Parti, at de ikke tager paa Tingene, netop som Petersen i denne eller Hansen i en anden By vilde gøre det. Uden at ville krænke denne eller hin tør jeg maaske fint antyde, at der blandt Skribenterne kan findes en og anden, som mangler enhver Forudsætning for at behandle det Emne, som han her omtaler med en Mine, som om han havde fundet *de Vises Sten.*

— Nu taler Du jo Politik, det maa Du ikke her, vil en eller anden udbryde.

— Ja vist gør jeg saa, og det maa jeg gerne — især paa dette Sted! svarer jeg.

Rent bortset fra, at det maa være *mindst* lige saa berettiget at tale om socialdemokratisk Politik som om forskellig anden Slags Politik, der skrives og tales om indenfor Organisationen, saa er det, som Tingene har udviklet sig, efterhaanden blevet fuldkommen umuligt at holde *fagligt* og *politisk* ud fra hinanden, hvad jeg om et Øjeblik skal komme tilbage til.

En af de største Fejltagelser, man gør sig skyldig i, er den ofte gentagne Vending, henvendt til Arbejderpartiet: I har jo Magten. I kan gøre, hvad i vil! Intet er mere usandt. Vi har Flertallet i begge Ting samt Regeringsmagten — sammen med et borgerligt Parti. Jeg skal ikke angribe dette. Samarbejdet er stort set loyalt om de Sager, i hvilke vi er enige, og der er sikkert endnu en Del Reformer til Gavn for den arbejdende Klasse, som kan gennemføres paa denne Maade.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 4. Juni 1937. *Forretningsudvalget.*

Men samtidig maa man ikke være blind for, at en Del — maaske ikke saa helt ringe Del — af den Vælgermasse, som i de senere Aar har sluttet sig til Socialdemokratiet, aldeles ikke er *socialistisk* indstillet. Et Krav om en *helt* socialistisk Holdning og Lovgivning i dette Øjeblik lader sig altsaa ikke opfylde.

Ja — men hvad vil I saa med disse Folk? vil en eller anden stuelærd Teoretiker spørge. Hertil skal jeg blot svare: Hvad er der sket andetsteds, naar det demokratiske Sammenhold bristede.

(Sluttes.)

Omridsene skimtes

Det er ligesom man kan begynde at skimte Omridsene af den Form for Afstemning, som Fagforbundene vil komme til at staa overfor og tage Stilling til paa Hovedorganisationens ekstraordinære Generalforsamling.

Naar man sammenholder Statsministerens Udtalelser paa den ordinære Generalforsamling i Maj med Handelsminister Kjærbøls fremsatte Ønsker ved det nordiske Pressestævne forleden og tager i Betragtning den Indflydelse, disse to Mænd har i vor faglige Hovedorganisation, er der ikke noget Haab om, at den »gammeldags« Urafstemning vil finde Plads i det kommende Forslag om ensartede Afstemningsregler ved Fællesafgørelser.

Handelsministeren gav Udtryk for sin Opfattelse i følgende Vendinger:

Jeg vil dog finde det ønskeligt, om alle Organisationer efter nærmere Regler kunde gaa til Afgørelse i kompetente Forsamlinger og at disse Forsamlinger blev gjort saa store som muligt, hvorved de kunde siges at være fuldgyldigt Udtryk for Opfattelsen blandt Organisationernes menige Medlemmer.

I disse store kompetente Forsamlinger vilde det være muligt for Forbundenes Ledere langt bedre end ved Urafstemninger at forelægge og kommentere Overenskomstforslagene, inden Forsamlingerne traf deres Afgørelse. Hvis saa Resultatet blev Forkastelse, vilde det være rimeligt at lade De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling indkalde, for at den kunde tage endelig Stilling, før man gik ud i en Arbejdskamp.

Afgørelser ved kompetent Forsamling skulde dog ske paa samme Maade for saavel Forslag, der var blevet til ved Forhandling mellem Parternes Repræsentanter direkte, som Forslag, udarbejdet og stillet af Forligsinstitutionen.

Hvad Johs. Kjærbøl ønsker er altsaa Afskaffelse af Urafstemningen i Underorganisationerne og Afgørelse i kompetente Forsamlinger — saa store som muligt, føjer Ministeren til. Det vil formentlig blive noget i Retning af Delegeretmøde.

Det skal indrømmes, at et Delegeretmøde vilde være den mest tiltalende Form for »kompetent« Forsamling, hvis Flertallet af de organiserede danske Arbejdere har den Opfattelse, at de ikke længere er »modne« eller værdige til at have den direkte Indflydelse, naar det skal afgøres, hvor meget eller hvor lidt de behøver for at leve.

Men der er en slem Hage ved Hr. Kjærbøls Forslag, idet han finder det rimeligt, at De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling faar den endelige Afgørelse i Tilfælde af Forkastelse.

I § 38 i De samvirkende Fagforbunds Love findes følgende Bestemmelse:

»Alle Afstemninger vedrørende Lønsager foregaar ved Organisationernes Navneopraab, saaledes at hvert Forbunds Hovedbestyrelse afgiver Stemmer i Henhold til Organisationernes Medlemstal. Medlemstallet beregnes efter Gennemsnittet af det i det forløbne Aar indbetalte Kontingent . . .«

Gaaende ud fra, at eventuelle Forligsmandsforslag kommer ind under Begrebet »Lønsager«, vil man forstaa, at den af Handelsministeren skitserede Fremgangsmaade i Realiteten ikke forandrer noget ved den nu bestaaende Ordning, som gav sig saa grelt et Udslag ved Arbejdsmandsforbundets Afgørelse af Mæglingsforslaget i Foraaret. Det vil ogsaa efter Hr. Kjærbøls Forslag blive Arbejdsmandsforbundets *Hovedbestyrelse*, der kan lægge det afgørende Lod i Vægtskaalen, idet De samvirkende Fagforbunds Generalforsamlings stemmeberettigede Medlemmer bestaar af de forskellige Fagforbunds Hovedbestyrelser, som altsaa i den Art Sager stemmer efter Medlemsantallet.

Det bliver det samme — bare paa en lidt anden Maade.

Fr. N.

„Melodien, der blev væk"

Det er Søndag Aften **Kl. 20 pr.**, denne Forestilling fremføres for Københavns Afdelings Medlemmer i Dagmarteatret.

Eventuelt tiloversblevne Billetter kan faas paa Kontoret indtil Lørdag Kl. 13.

Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for Januar Kvartal 1937

Afdeling	Indtægt: Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Udgift: Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Understøttelse af Fortsættelsesskassen		Fortsættelsesshjælp i H. til Lov af 9/12 36		Hjælpekasseunderstøttelse		Sygeunderstøttelse		Begravelsershjælp		Adm.-Tilskud til Afd.		Indsendt til Hovedkassen		Ialt		Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutning	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	62	70	2111	20	»	»	900	»	3073	90	»	»	667	»	6	»	957	25	463	50	838	»	»	»	44	»	98	15	3073	90	»	»
Aalborg	10	34	8082	»	»	»	6000	»	14092	34	53	25	3794	»	»	»	3472	50	2096	50	2979	»	»	»	142	50	1554	59	14092	34	»	»
Aarhus	»	»	17365	60	191	90	12467	25	30024	75	111	25	8196	50	»	»	8681	»	5132	»	7040	»	500	»	364	»	»	»	30024	75	»	»
Assens	25	30	479	60	»	»	1300	»	1804	90	»	»	140	»	»	»	892	75	118	»	52	»	»	»	10	50	591	65	1804	90	»	»
Brønderslev	»	»	390	»	»	»	1150	45	1540	45	3	75	227	50	»	»	200	75	87	50	166	»	300	»	8	50	546	45	1540	45	»	»
Esbjerg	51	50	3479	30	»	»	600	»	4130	80	11	25	840	»	»	»	949	»	421	»	1575	»	»	»	56	50	278	05	4130	80	»	»
Faaborg	30	55	417	30	»	»	100	»	547	85	6	»	95	50	»	»	324	75	82	»	»	»	»	»	8	»	»	»	516	25	31	60
Fredericia	45	80	1731	»	»	»	1600	»	3376	80	»	»	515	»	»	»	892	»	447	50	860	»	»	»	45	»	600	»	3359	50	17	30
Frederikshavn	7	26	1025	70	»	»	1475	»	2507	96	»	»	522	»	»	»	749	75	451	»	292	»	»	»	»	»	475	»	2489	75	18	21
Grenaa	35	»	537	20	»	»	»	»	572	20	»	»	»	»	»	»	46	75	20	»	»	»	»	»	7	»	463	45	537	20	35	»
Haderslev	»	»	1731	20	»	»	500	»	2231	20	»	»	360	»	»	»	603	»	367	50	360	»	»	»	31	50	509	20	2231	20	»	»
Haslev	25	50	135	20	»	»	»	»	160	70	11	25	»	»	»	»	27	50	36	»	»	»	»	»	8	»	77	95	160	70	»	»
Helsingør	44	30	1159	80	»	»	4550	»	5754	10	»	»	2041	25	»	»	1061	25	901	»	820	»	500	»	36	»	394	60	5754	10	»	»
Herning	»	»	1749	40	»	»	»	»	1749	40	»	»	477	»	»	»	109	50	234	50	252	»	»	»	29	50	646	90	1749	40	»	»
Hillerød	9	25	4203	80	»	»	»	»	4213	05	»	»	674	»	14	»	450	»	577	»	516	»	»	»	68	50	1913	55	4213	05	»	»
Hjørring	31	54	2145	»	»	»	1000	»	3176	54	»	»	618	»	»	»	1037	»	421	50	1050	»	»	»	39	»	11	04	3176	54	»	»
Hobro	35	»	527	70	»	»	733	70	1296	40	25	»	»	»	»	»	680	50	203	50	68	»	»	»	13	»	306	40	1296	40	»	»
Holbæk	35	»	2483	90	»	»	655	25	3174	15	13	75	756	50	7	»	548	»	391	50	556	»	500	»	42	»	359	40	3174	15	»	»
Holstebro	»	»	2002	»	125	»	492	10	2619	10	11	25	162	»	»	»	1207	25	267	»	602	»	»	»	39	»	330	60	2619	10	»	»
Horsens	»	»	3972	50	»	»	1834	25	5806	75	30	25	1006	50	»	»	2336	50	911	»	1276	»	»	»	70	»	176	50	5806	75	»	»
Kalundborg	35	»	1374	40	»	»	710	30	2119	70	67	75	123	»	»	»	962	50	169	»	352	»	»	»	94	»	351	45	2119	70	»	»
Kolding	35	»	5387	20	»	»	4339	45	9761	65	58	50	2345	»	12	»	2533	»	1438	»	2685	»	»	»	101	50	588	65	9761	65	»	»
Korsør	15	»	626	30	»	»	179	25	820	55	10	»	253	»	»	»	117	»	118	»	28	»	»	»	20	50	274	05	820	55	»	»
Køge	65	22	1711	50	»	»	100	»	1876	72	18	75	132	»	»	»	305	75	116	»	150	»	»	»	31	02	1123	20	1876	72	»	»
Lyngby	13	80	780	»	»	»	1025	»	1818	80	»	»	831	»	6	»	117	»	505	50	»	»	»	»	17	»	325	»	1801	50	17	30
Løgstør	35	»	431	60	»	»	225	»	691	60	»	»	228	»	»	»	153	»	16	50	82	»	»	»	10	»	202	10	691	60	»	»
Maribo	35	»	922	70	»	»	715	60	1673	30	»	»	529	»	»	»	204	»	314	50	412	»	»	»	15	50	198	30	1673	30	»	»
Marstal	88	05	208	»	»	»	»	»	296	05	«	»	»	»	»	»	240	»	20	»	»	»	»	»	4	»	30	»	294	»	2	05
Middelfart	29	32	663	»	»	»	725	»	1417	32	»	»	127	»	»	»	1014	75	153	50	46	»	»	»	28	50	47	57	1417	32	»	»
Nakskov	20	35	2297	70	»	»	500	»	2818	05	39	»	281	»	»	»	239	75	276	»	1276	»	500	»	37	»	150	»	2798	75	19	30
Nyborg	26	56	998	20	»	»	1850	»	2874	76	40	»	311	»	6	»	1417	25	349	50	165	»	»	»	30	»	556	01	2874	76	»	»
Nykøbing F.	35	»	3517	50	10	»	»	»	3562	50	1	40	391	»	»	»	404	25	442	»	1235	»	»	»	57	»	1031	85	3562	50	»	»
Nykøbing M.	50	»	897	»	»	»	700	»	1647	»	12	75	327	»	»	»	740	75	229	50	122	»	»	»	18	»	197	»	1647	»	»	»
Næstved	35	»	4252	»	»	»	800	»	5087	»	1	50	883	»	»	»	1153	50	691	»	2037	»	»	»	77	»	244	»	5087	»	»	»
Odder	31	65	852	50	»	»	855	»	1739	15	»	»	500	»	»	»	346	25	430	»	51	»	»	»	16	»	395	90	1739	15	»	»
Odense	»	»	14727	30	»	»	»	»	14727	30	11	25	3769	75	18	50	3080	50	1922	75	3706	»	»	»	254	50	1964	05	14727	30	»	»
Randers	57	36	5778	90	»	»	2500	»	8336	26	21	25	2091	»	»	»	1341	50	1253	»	1805	»	500	»	95	»	1229	51	8336	26	»	»
Ribe	27	45	785	20	»	»	400	»	1212	65	»	»	99	»	»	»	732	»	139	50	58	»	»	»	15	»	169	15	1212	65	»	»
Ringkøbing	35	»	1408	»	»	»	»	»	1443	»	»	»	84	»	»	»	56	»	42	»	»	»	»	»	22	»	1239	»	1443	»	»	»
Ringsted	30	85	1867	50	»	»	600	»	2498	35	»	»	282	50	»	»	999	75	283	»	826	»	»	»	30	50	76	60	2498	35	»	»
Roskilde	»	»	2799	90	»	»	1900	»	4699	90	19	25	1085	»	»	»	987	50	655	»	749	»	»	»	»	»	1204	15	4699	90	»	»
Rudkøbing	19	75	942	50	»	»	1650	»	2612	25	21	40	535	»	8	»	723	»	235	50	276	»	»	»	25	»	788	35	2612	25	»	»
Rønne	31	81	2761	20	»	»	925	»	3718	01	»	»	659	50	»	»	291	»	436	»	1615	»	»	»	48	»	668	51	3718	01	»	»
Silkeborg	»	»	2979	70	»	»	1338	85	4318	55	59	25	1171	»	»	»	1297	50	741	50	589	»	»	»	53	50	406	80	4318	55	»	»
Skanderborg	»	»	582	40	»	»	1087	15	1669	55	13	75	435	»	»	»	598	50	412	50	»	»	»	»	12	»	197	80	1669	55	»	»
Skive	35	»	2172	30	»	»	816	30	3023	60	»	50	786	»	»	»	497	75	410	50	444	»	»	»	39	50	810	35	2988	60	35	»
Skjern	35	»	303	20	»	»	430	80	769	»	»	»	279	»	»	»	140	»	139	50	»	»	»	»	7	»	203	50	769	»	»	»
Slagelse	49	15	4974	60	»	»	500	»	5523	75	7	50	712	50	»	»	608	25	571	50	2349	»	»	»	76	»	1199	»	5523	75	»	»
Stege	27	77	458	90	»	»	735	»	1221	67	»	»	429	»	6	»	237	»	196	»	30	»	»	»	8	50	315	17	1221	67	»	»
Struer	23	61	301	60	»	»	550	»	875	21	3	75	245	»	»	»	323	50	112	»	»	»	»	»	8	»	182	96	875	21	»	»
Stubbekøbing	36	37	309	40	»	»	»	»	345	77	1	50	»	»	»	»	46	75	»	»	14	»	»	»	6	»	277	52	345	77	»	»
Svendborg	24	61	2368	90	»	»	900	»	3293	51	19	25	922	50	18	50	653	»	474	50	440	»	»	»	40	50	725	26	3293	51	»	»
Sønderborg	24	10	1139	»	»	»	1900	»	3063	10	3	»	500	»	»	»	1375	»	470	»	564	»	»	»	23	»	128	10	3063	10	»	»
Thisted	62	82	1460	60	»	»	200	»	1723	42	7	50	101	»	»	»	494	»	94	50	250	»	»	»	24	»	752	42	1723	42	»	»
Tønder	»	»	332	80	»	»	»	»	332	80	»	»	»	»	»	»	74	»	20	»	»	»	»	»	5	»	233	80	332	80	»	»
Varde	»	18	171	60	»	»	2591	»	2762	78	»	»	304	»	8	»	870	50	292	»	474	»	500	»	12	»	302	28	2762	78	»	»
Vejle	»	»	4723	10	10	»	»	»	4733	10	28	50	809	50	»	»	1175	»	488	50	1450	»	»	»	76	»	705	60	4733	10	»	»
Viborg	21	50	1864	20	»	»	1400	»	3285	70	7	50	497	»	»	»	917	»	262	50	284	»	500	»	36	»	781	70	3285	70	»	»
	1541	32	135861	80	336	90	68506	70	206246	72	751	80	44151	»	110	»	52694	75	28550	75	43866	»	3800	»	2536	52	29610	14	206070	96	175	76
København	»	»	208820	85	272	50	40000	»	249093	35	285	»	87693	50	»	»	41600	50	43740	25	66130	»	4518	63	100	»	5025	47	249093	35	»	»
	1541	32	344682	65	609	40	108506	70	455340	07	1036	80	131844	50	110	»	94295	25	72291	»	109996	»	8318	63	2636	52	34635	61	455164	31	175	76

Billig Arbejdskraft paa Nyborg Straffeanstalt

Som bekendt beskæftiges Fangerne paa Statens Straffeanstalter med forskelligt erhvervsmæssigt Arbejde, deriblandt ogsaa Bogtrykarbejde.

Offentlige Virksomheder som Statsbanerne og Postvæsenet (for blot at nævne et Par enkelte) faar leveret store Mængder af Tryksager fra Straffeanstalterne, og selv om dette naturligvis gaar ud over Erhvervsmulighederne for Bogtrykkere og Typografer, har der fra Fagets Side været vist Forstaaelse overfor Tanken om Fangernes Beskæftigelse. Kun har man protesteret mod den stadig stærkere Maskinisering, der ikke havde til Formaal at beskæftige Fangerne, men fremskaffe billigere Tryksager til Kunderne.

Selv om der ogsaa er taget noget Hensyn til denne Protest, synes man paa andre Felter stadig at spore en mærkværdig Indstilling fra Myndighedernes Side.

Det drejer sig om Lønforholdene for det Personale med fagmæssig Uddannelse, som oplærer Fangerne og leder Arbejdet.

Saa længe de er »løse« Arbejdere, kan man naturligvis ikke komme udenom tarifmæssig Løn, men saasnart de overføres til Aspirant-Stilling, lønnes de efter Tjenestemandslovens Bestemmelser paa en saadan Maade, at Lønnen nedsættes ganske alvorligt.

For vort Fags Vedkommende har vi i det sidste halve Aar beskæftiget os med et Tilfælde fra Trykkeriet paa Nyborg Straffeanstalt.

En Sætter blev den 14. November 1936 ansat som Aspirant til en Værkbetjentstilling. Som saadan skal han arbejde i 2 Aar, og først derefter kan han forvente fast Ansættelse med Pensionsrettigheder. Som Aspirant har han ingen Rettigheder af særlig Art og ejheller Sikkerhed for vedvarende Beskæftigelse. Dette afhænger af god Opførsel og Velegnethed.

Som Aspirant oppebærer han højst 90 pCt. af den Løn, der er gældende efter fast Ansættelse.

Vedkommende Sætter havde før sin »Forfremmelse« til Aspirant en Løn af 64 Kr. 50 Øre om Ugen, og da Kollegaens Arbejde vel nærmest maa sidestilles med en Faktors, kan det vel nok siges, at Fængselsvæsenet ikke ligefrem ruinerede sig paa den Lønning.

Som Aspirant kunde han imidlertid ikke tilkomme saa meget, men kun en Løn af Kr. 8,66 pr. Hverdag, hvilket paa en Uge udgør *Kr. 51,96.*

Til Sammenligning tjener, at Fagets absolute Minimalløn for Sættere er Kr. 62,50!

Fra vort Forbunds Side er der protesteret saavel overfor Fængselsdirektoratet som Justitsministeriet mod denne skandaløse Aflønning, men i det endelige Svar fra Justitsministeriet meddeles, at da Finansministeriet »saavel af principielle Grunde som af Hensyn til Konsekvenserne« ikke mener at kunne lade vedkommende Sætter overgaa til fast Tjenestemandsstilling, før de to Aar er forløbet, kan der intet videre foretages.

Man har under Sagen paaberaabt sig Tjenestemandsloven, der ikke tillader en højere Aflønning.

Jeg tvivler naturligvis ikke om Paastandens Rigtighed, men derfor bliver Urimeligheden og Uretfærdigheden ikke mindre, og saa kan der vel foretages det, at Tjenestemandsloven ændres paa dette Punkt. Naar Staten ved Hjælp af Fangerne vil drive Bogtrykvirksomhed — hvad der naturligvis berøver vort Fag en betydelig Mængde Arbejde —, kan det vel retfærdigvis forlanges, at de kvalificerede og faglærte Folk, der paa ledende Vis skal forestaa Arbejdet, ikke udsættes for den Art sjofelt Løntrykkeri som i dette Tilfælde.

Det skulde blot have været en privat Virksomhed, der »forfremmede« en Mand med den Virkning, at hans Løn blev nedskaaret med 12½ Kr. om Ugen og derved kom langt under Fagets Minimalløn.

En privat Bogtrykker, der forsøgte noget saadant, vilde faa en alvorlig Afklapsning, og det vilde ikke hjælpe ham noget at møde med en lille privat »Tjenestemandslov« eller Husoverenskomst.

Overfor Staten har Organisationerne ikke de fornødne Magtmidler til Raadighed, men vi kan i hvert Fald stemple den Art Smudskonkurrence og Løntrykkeri efter Fortjeneste og opfordre Ministeriet til hurtigst muligt at faa Tjenestemandsloven ændret paa dette Omraade.

Ths. Pedersen.

Afsky for Kadaverdisciplin

. . . Man kan ikke sige, at Spanierne er et Folk af Drømmere, dertil lægger de for megen Vægt paa Virkeligheden. Man kan kalde dem et taalsomt Folk, men et Folk, der hader al Kadaverdisciplin, netop fordi den leder til Krigsforberedelse.

Modviljen mod Disciplin er dybt rodfæstet i Spanieren. Visse Elementer deraf er indlevede i hans Instinkt. Et Menneske, for hvem Uafhængighed gaar over alt, kan ikke pludselig blive Slave — ikke engang under sig selv — uden at ofre sin Natur.

En Del af hans Fornuft siger til den spanske Militærsoldat, at han ikke kan tage Sejren hjem, hvis han ikke overfor den militært skolede Fjende lærer sig en jernhaard Disciplin. En anden Del af hans Fornuft raader ham til ikke at forraade sin egen Natur.

Nu befinder den Fornuft og Instinkt sig i skæbnesvanger Konflikt med hinanden. At Fornuften ikke uden videre sejrer, at en Mængde Spaniere hellere dør end opgiver sig selv, beviser, at Afskyen for Kadaverdisciplinen er ægte. Ligesaa ægte som Fredskærligheden.

Allerede for flere Maaneder siden begyndte Disciplinen at gennemtrænge den spanske Folkehær, og nu har den vundet Overhaand. Men lige saa ægte som den spanske Fredskærlighed er, lige saa uægte maa altid den spanske Disciplin være. Man vil komme til at overbevise sig om, at den gør Underværker, men ligeledes, at den ikke bereder dem selv nogen Tilfredsstillelse. Denne Mangel paa Tilfredsstillelse kommer ikke blot af Følelsen, at den blinde Lydighed er et unaturligt Middel for den efter Uafhængighed stræbende spanske Sjæl, men frem for alt af en sund Trods.

— — —

Men dermed er ikke den dybeste Aarsag berørt, hvorfor den blinde Lydighed er den spanske Proletar saa afskyelig. En militær skolet og i staalhaard Disciplin uddannet Hær fører Krig ikke blot for at vinde, men ogsaa for at hærde sig, for at blive endnu mere militært skolet og for at udgaa af Striden med endnu staalhaardere Disciplin. Det fredselskende spanske Proletariat kan ikke forstaa dette Maal,

som aldrig har syntes det tilstræbelsesværdigt. Disciplin kan kun opnaas ved Disciplin, og med Disciplin kan kun opnaas Disciplin.

Men det spanske Folk er langt fra at ville gaa ud af Borgerkrigen som noget, ingen historisk Proces under de seneste Aartier har kunnet gøre det til: En militær Magt. Denne Proletariatets paatvungne Kamp skal føre til, at det spanske Menneske i Fremtiden kan leve uafhængig og fri, underkastet ingen anden Lov end Naturens, Retfærdighedens og Menneskenes Værdighed. Naar en Kultur tilstræber saa høje Maal, kan den for at naa dem ikke benytte noget Middel, der bringer Mennesket nærmere en Maskintilværelse.

Den spanske Folkehær afviser mange af dens Fjender anvendte barbariske Krigsmetoder, selv om de maaske kunde lede til militær Sejr, fordi den ikke vil øve Hævn. Den militære Sejr betyder intet for Folket.

Uden Tvivl har denne Holdning bibragt Folket mange militære Nederlag. Toledos Alcazar blev ikke indtaget, fordi man tøvede saa længe med at ofre hundredevis uskyldige Kvinder og Børn. Men medens man i mange militært førte Krige har vundet mange Slag, men tabt Krigen, saa vil det demokratiske Spanien komme til at vinde Krigen, skønt det har tabt mange Slag.

Folkehæren bliver for hver Dag mere disciplineret, men dens Disciplin vil altid adskille sig fra de andre europæiske Hæres. Den bliver de Menneskers Disciplin, der ikke ophører selv at tage Ansvaret for sine Handlinger. Thi den Uafhængighed, som den spanske Sjæl søger, gaar ikke blot ud paa at blive fri for ydre Tryk, men den stræber ogsaa efter at øge det indre Tryk, som Livet øver paa Individerne, hvis ingen ydre Formidlere stiller sig i Vejen for dets Umiddelbarhed.

Det er en levende Disciplin, der kan tillade Spanierne at sige: Vi har vundet Krigen ikke ved vor Krigskunst, men ved os selv og vor Moral. *(Svensk Handelstidning.)*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

For 40-Timers Ugen.

Tekstilarbejder-Internationalen har afholdt Kongres i England. Kongressen kræver i sin Resolution om 40-Timers Ugen »med Eftertryk en international Konvention om 40-Timers Arbejdsuge i Tekstilindustrien og er fast besluttet paa at støtte dette Krav af al Kraft«. Den anser »Kravet om 40-Timers Arbejdsuge i Tekstilindustrien for fuldt berettiget, saavel med Henblik paa den praktiske Gennemførlighed som paa den sociale Retfærdighed. Kongressen er besluttet paa stærkt at støtte alle Bestræbelser for en Nedsættelse af Arbejdstiden til 40 Timer i Tekstilindustrien *uden Lønreduktion*«.

Jovist er der Lighed for Loven!

I Januar Maaned opdagede Politiet i Klagenfurt i Østrig et hemmeligt, kommunistisk Trykkeri. Adgangen til Trykkeriet var gennem en Brønd, hvorfra der førte en tre Meter lang Gang til et underjordisk Rum, i hvilket Trykkeriet var indrettet. I dette Trykkeri var der gennem tre Aar trykt kommunistiske Aviser og Flyveblade. Lederen af Trykkeriet, Mølleriarbejder Josef Fellner, blev fængslet. Ved Retten i Klagenfurt dømtes Fellner for Højforræderi, og Dommen blev 10 Aars strengt Fængsel. Han viste sig som en Helt i Retten, idet han nægtede at opgive Navnene paa sine medskyldige.

Som en Modsætning til denne Dom over en Kommunist er en Dom, der samme Uge blev afsagt over 20 Nazister. Disse havde ikke alene fremstillet illegale Aviser og Flyveblade, men havde organiseret en S. A.-Afdeling, der blev ledet efter militære Principer. Trods alt dette blev de ikke anklaget for Højforræderi, men dømt for at have staaet som Medlem af en hemmelig Organisation. Domstolen i Klagenfurt idømte de anklagede fra 2—4 Maaneders Fængsel. Dommen blev dog appelleret til en højere Ret, der dømte dem for Brud paa Statsloven, og forhøjede Straffen fra 3—6 Maaneders Fængsel.

Ligheden i det østrigske Retsvæsen ser altsaa saaledes ud: Socialister og Kommunister, der fremstiller Aviser og Flyveblade, idømmes 10 Aars strengt Fængsel. Nazister, der foretager det samme, og danner militære Organisationer samt indøver sig i Vaabenbrug i Tilfælde af Borgerkrig, faar kun 3—6 Maaneders Fængsel.

Legat

Af Etatsraad Julius Hoffensberg og Hustru, født Withusens Legat til Fordel for trængende og værdige Typografer og Trykkere og Litografer og litografiske Trykkere i København eller Frederiksberg, hvilket Legat bestyres af Københavns Bogtrykkerforening, er 5 Portioner à 100 Kr. til Uddeling efter Legatbestyrelsens nærmere Bestemmelse. De, som har haft Arbejde hos Etatsraad Julius Hoffensberg eller hos Firmaet Hoffensberg & Trap, medens Etatsraad Hoffensberg var Interessent i dette Firma, skal have fortrinsvis Adgang til at faa tildelt Legatportionerne, naar de er værdige og trængende. Understøttelserne tilstaas for et Aar ad Gangen.

Ansøgninger med Oplysning om Ansøgerens Alder samt Oplysning om, i hvilket Omfang Ansøgeren har arbejdet hos Etatsraad Hoffensberg eller hos Firmaet Hoffensberg & Trap, ledsaget af Attest for Værdighed og Trang, indsendes til Københavns Bogtrykkerforening, Ny Kongensgade 16 A, inden den 10. Juli d. A.

København, Juni 1937.

Bestyrelsen for Københavns Bogtrykkerforening.

Afdøde Kolleger

Lørdag den 5. Juni afgik vor Kollega, Maskintrykker *Aage Fack*, ved Døden paa Aarhus Kommunehospital efter kun 3½ Uges Sygeleje. En stærkt fremskreden Hjertelidelse og Nyresygdom var Aarsag til den hurtige Død.

Aage Fack kom til Aarhus for ca. 30 Aar siden fra København. Havde i samme Tidsrum arbejdet uafbrudt hos Bogtrykker Mads Hansen. Var for Aar tilbage i vor lokale Styrelse, og gik med stor Interesse op i Organisationsarbejdet; havde dog i de senere Aar ført en noget tilbagetrukken Tilværelse, dog havde han ikke glemt sin Organisation.

Begravelsen fandt Sted Onsdag den 9. Juni fra Nordre Kapel under meget stor Deltagelse fra Venner og Kolleger. Efter Jordfæstelsen takkede Bogtrykker *Mads Hansen* i

varmtfølte Ord Aage Fack for hans Trofasthed og Pligtopfyldelse i alle disse Aar. Afdelingen og Socialdemokratisk Forbunds Faner bragte ham en sidste Hilsen. *N.*

*

Søndag den 6. Juni døde vor Kollega *Ernst Adrian Lundgren*, der i mange Aar havde arbejdet som Maskinsætter i »Kristelig Dagblad«s Trykkeri.

Lundgren var indenfor Kredsen af de ældste Maskinsættere kendt af alle, og han havde tilhørt Branchen og Klubben gennem alle de Aar, denne har eksisteret. Som ung kom han hertil fra sin Fødeø Bornholm, og han tog snart efter et langt Trip ned gennem Europa, hvorfra han med sine opladte Sanser hentede Indtryk og Stemninger, der prægede ham for Livet.

Han var ikke Organisationsmand i praktisk Forstand, men han var en Mand, for hvem aandelig og politisk Frihed var et Klenodie. Han havde læst meget og var en baade alvorlig og munter Mand. Bedst erindrer vi ham vel som Selskabsmennesket. Han havde aldrig svigtet ved nogen Frokost i K. M. K. i de 35 Aar, disse har været afholdt, og vi erindrer ham derfra som Fortolkeren af navnlig den Drachmannske Lyrik.

I sit private Liv var han meget foretagsom. Man mener, han gav ikke sig selv nogen Hvile, men for ham har selve det virksomme, rastløse Liv været en Rekreation.

Lundgren bisattes i Lørdags fra Bispebjerg Krematorium under stor Deltagelse. *N. Th. S.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

60 Aar. Mandag den 21. Juni bliver *Carl Schnoor* 60 Aar. Vor Kollega har paa mange Omraader taget Del i Organisationsarbejdet og har nu gennem mange Aar været Revisor i Forbundet. Hans rolige og velovervejede Ord høres altid med Interesse paa Generalforsamlinger, eller naar Lejlighed byder sig, læses de med samme Interesse i »Typ.-Tid.«. Vi ønsker ham til Lykke, naar han paa Mandag runder et Hjørne, og ønsker ham mange Arbejdsaar fremefter.

Stemmetællerne Anna Hansen, Carl Jensen, Kaj Jensen, Willy Andersen og H. Zeller bedes møde til Optælling Tirsdag den 22. ds. Kl. 18.

Spaniens-Mærkerne. I den kommende Uge skal Salget af Spaniens-Mærkerne afsluttes, og Lokalkassererne i Provinsafdelingerne og Inkassatorerne i København bedes derfor Fredag den 25. Juni tilstille Forbundskontoret Afregning for de solgte Mærker.

Fridag og Skovtur. I Lighed med tidligere Aar har Frelsens Hærs Bogtrykkeri — ved Trykkeribestyrer Kr. Johnsen — atter i Aar givet Personalet en Fridag til Skovtur og desuden et Beløb af 5 Kr. pr. Deltager. Turen gik i Aar til Stege og Rødvig.

Forøvrigt har enhver, der har arbejdet i Trykkeriet i 15 Aar, 2 1/2 Uges Sommerferie. — Til Efterfølgelse!

Diktatoren i godt Humør. De italienske Korporationers Centraludvalg har nylig holdt Møde i Palazzo Venezia i Rom. Mussolini selv præsiderede. Det besluttedes at Arbejdernes Lønninger fra 9. Maj skulde forhøjes med 10 à 12 Procent.

Otte Aars Fængsel for at lytte. Ved Domstolen i Altona dømtes forleden en Kvinde til otte Aars Fængsel for at have indstillet sin Radio paa den forbudte Frihedssender 29,8. Nogle bekendte, som var til Stede, slap med seks Maaneder.

Hvor er Dr. Ensom? En Kollega sender os følgende med Anmodning om Optagelse:

Jeg har med Interesse læst Dr. Ensoms Artikler i »Typ.-Tid.«. I den sidste Tid har jeg imidlertid ikke set noget Indlæg fra ham, og jeg vil da gerne spørge, om han har faaet Mundkurv paa eller uskadeliggjort paa anden Maade.

Interesseret Læser.

— — —

Nej, ingen af Delene er Tilfældet. Naar Dr. Ensom i den senere Tid ikke har ladet høre fra sig, er det fordi et Medlem paa sidste Forbundsstyrelsesmøde havde faaet et Ildebefindende ved at læse nogle »smaa anonyme Artikler« i vort Fagblad. Da Dr. Ensom imidlertid er identisk med Fr. N., blev de to enige om at lade den første puste lidt. — Men en skønne Morgen vaagner han jo nok op til Daad igen. *Red.*

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Til Besøget paa *Frederiksberg Papirfabrik* førstkommende Mandag er der endnu nogle Adgangskort tilbage. De kan afhentes paa Kontoret samme Aften.

Sommerturen Søndag den 27. ds. gaar til Stevns og Fakse. Der startes Kl. 9 fra Evaldsgade.

Pris pro persona inclusive Kørsel og Eftermiddagskaffe bliver 4,50 Kr. (Den fantastisk lave Pris for denne Heldagstur skyldes et større Tilskud fra Afdelingen.) Sidste Frist for Indtegning er førstkommende Mandag. *Styrelsen.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.
Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

Underafdelingernes Formænd.
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Tlf. 13.331. Priv.: Ryv. 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Tlf. C. 4331. Priv.: Ryv. 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nora 8344.

E. L. SERVICE Hurtig Udrykning Dag og Nat.
ERIK LEVISON'S
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 5 Ledninger.
NATTELEFON NORA 6010.

FORENINGSMEDDELELSER

Flyttet Lokalformand.

Lokalformanden i Korsør er flyttet til Teglgaarden 20.

Nye Medlemmer.

København: Sætter Arthur Hans Schachtmeier (Krohn), Trykker Arne Frithjof Vangskjær, udl. 4. 6. 37 hos Ihrich (arb. s. St.), Paal. Lise Ruth Petersen, udl. 6. 6. 37 hos O. Teller (arb. s. St.), Hj.arb. Carl Chr. Nielsen (Andelstrykkeriet), Paal. Michelly Bentzen, tidl. Medl. (Egm. H. Petersen).

Aarhus: Sætter Axel Holch Andersen, udl. 7. 6. 37 i De foren. Bogtrykkerier.

Tiltraadte.

København: 6160 Niels Westergaard fra Rejse (B. Luno), 944 Axel Jørgensen fra Rejse (Soc.-Dem.), 1588 Hans Eliasen fra Rejse (arbl.), 5457 Viggo Hansen fra Rejse (arbl.), 1521 Sv. Mikkelsen fra Rejse (Posttrykkeriet).

Esbjerg: 7018 Holger Lund (arbl.). Fredericia: 3726 Chr. Kolstrup (arbl.). Herning: 7625 Harald Stabel (Herning Folkeblad). Hobro: 3742 Hjalmar Gurnæs (arbl.). Holstebro: 6554 Felix Bartholdy (Holstebro Dagblad). Odense: 7138 Poul Rich. Jensen (Fyns Soc.-Dem.), 4392 Marius Rasmussen (Andelsbogtr.). Ringkøbing: 7427 Erik Jacobsen (A. Rasmussen). Svendborg: 6923 Kaj Hansen i Pl. Vejle: 6397 Aage Petersen (Soc.-Dem.), 5191 Maja Adsbøl (Schweitzers Bogtr.).

Fratraadte.

København: 150 Ivan Pfeiffer paa Rejse.

Aalborg: 7427 Erik Jacobsen til Ringkøbing i Pl. Horsens: 6940 Anders Rasmussen paa Rejse. Kolding: 5191 Maja Adsbøl til Vejle i Pl., 4856 Marie Mathiesen til Christiansfeld i Pl. Køge: 3907 Edgar Jensen til København (arbl.). Nyborg: 4392 Marius Rasmussen til Odense i Pl. Slagelse: 5312 Willy Jensen til København i Pl. Vejle: 7640 Karl Andersen paa Rejse.

Udmeldt.

København: 6221 Viggo Madsen (fratraadt Faget).

KLUB-ANNONCER

Typografernes Cycle Club

Lørdag den 19. Juni:

Nattur

Mødested: Hovedbanegaardens Forhal Kl. 21. Ingen Cykler. Transportudgifter: ca. Kr. 5,00.

Tegning hos Formanden, Gotfred Frederiksen, Plantevej 33 1, Telf. Søborg 2523, senest Kl. 21 i Aften.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Grundet paa Bortrejse fra 19.—27. Juni ingen Træffetid Fredag den 25. Juni, Sygemelding kan ske pr. Telefon Taga 5377.

Kassereren.

ANNONCER

Ung Typograf,

uddannet som Maskinsætter, Trykker, Stereotypør, Akcidens- og Haandsætter, søger Arbejde, helst som Haandsætter. Billet mrkt. »91« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

J. G. A. EICKHOFF - KØBENHAVN V.

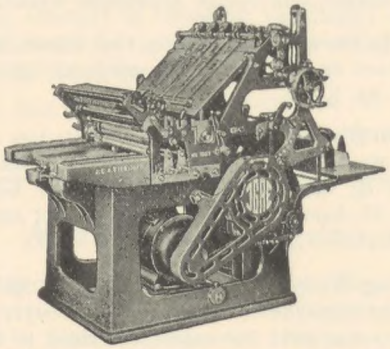

Vesterbrogade 97, Tlf. 12078-79

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 25 KØBENHAVN DEN 25. JUNI 1937 64. AARGANG

En Velkomsttale

Slutningen af Jul. Schrøders Tale paa Roskilde Højskole.

Jeg sagde før, at det nu om Dage var umuligt at holde Politik og Fagbevægelse ud fra hinanden. For mig har det nu altid været Tilfældet, men nu maa det være øjensynligt for alle, som *vil* se. Man beklager sig over »Statsindgrebene«, og der er vel næppe nogen, som er begejstret for disse eller ønsker, at man skal vedblive hermed. Men hvis man er klar over, *at* en *lille* Strejke eller Lockout ikke i vore Dage faar Lov at passe sig selv — naar man altsaa lige undtager den i Barberfaget standende 10 Aar gamle Konflikt — men fra begge Sider øjeblikkelig udvides til en Storkamp, *at* begge Parter økonomisk staar saadan i det, at denne Kamp kan vare i maanedsvis, *at* en saadan langvarig Kamp vil være fuldkommen ødelæggende — maaske dræbende — for vort Lands Økonomi paa Grund af Handelsaftaler, Restriktioner, Valuta og alt det andet, som Nutiden har fundet paa, og som hverken Hansen i København eller Petersen i Vendsyssel kan ændre noget ved, samt *at* en saadan Katastrofe først og fremmest vil ramme Arbejderklassen, saa forstaar jeg ikke Fornøjelsen ved at vrænge ad den Mad, man alligevel skal spise.

Er man imidlertid ikke klar herover, men mener, at man blot ganske roligt skal lade Tingene gaa sin skæve Gang. Ja, saa er vi jo i Grunden saa langt fra hinanden i Opfattelse, at jeg ikke tror, Overensstemmelse kan opnaas hverken ved Diskussion paa et Møde eller Polemik i et Fagblad.

Hvad der vel ogsaa vil blive talt om, er Spørgsmaalet om Afstemningsreglerne, kompetent Forsamling eller Urafstemning o. s. v. Man har jo — ogsaa indenfor vor Kreds — drøftet navnlig Arbejdsmændenes Facon at afgøre Tingene paa. Jeg stiller mig imidlertid her principielt paa det Standpunkt, jeg hævdede for et Øjeblik siden, da jeg anmodede forskellige om at holde Fingrene væk fra Typografernes *indre* Anliggender: Arbejdsmændene maa selv bestemme, efter hvilket System *de* afgør deres Sager.

Naar man nu vil opstille Spørgsmaalene: Urafstemning eller kompetent Forsamling imod hinanden og vurdere Tillidsmændene efter deres Stilling hertil, saa er det lidt ved Siden af. Vi er sikkert alle Tilhængere af Urafstemning — ellers var vi jo ikke *Demokrater*. Men det, der er det sørgelige ved Urafstemningen og gør adskillige betænkelig ved den, er Medlemmernes Brug — eller rettere *Ikke-Brug* af Stemmeretten. Naar kun 25 pCt. afgiver deres Stemme om en saa vigtig Sag som en Tarif, der kan medføre alvorlige Konsekvenser for hele Arbejderklassen, saa viger jeg ikke tilbage for at betegne det som Griseri. Vi staar hos os noget bedre, men husk, at hvert Medlem faar Stemmesedlen direkte stukket i Haanden, men dog er der en tyve-tredive Procent, som ikke gider skrive *Ja* eller *Nej*.

Jeg har fremdraget disse Problemer ikke for at *udæske*. Det gør jeg aldrig med min gode Vilje — men for at paapege nogle af de store Spørgsmaal, som trænger til en saglig Drøftelse og Behandling.

Der er mange indre Forhold, der kan tages under Behandling, naar Tillidsmænd mødes til en harmløs Samtale. Er det fremdeles den rigtige Form, at der er en Formand for Københavns Afdeling, en Forretningsfører for Provinsen samt en Forbundsformand, der svæver i Luften? Er det fremdeles nødvendigt, at der møder en Snes Mand til Forhandling, hvorefter de fleste maa gaa igen, for at der overhovedet kan komme Forhandlinger i Gang.

Ja — her har jeg jo rørt ved et ømt Punkt. nu kommer Branche-Interesserne marcherende frem — men Systemet er vel ikke saa ømtaaleligt, at man ikke tør tale om det.

— — —

Det er mig en Glæde at konstatere, at ikke alt, hvad der er gennemført af Arbejderlove i den forløbne Rigsdagssamling, har vakt Uro i vor Kreds. *En Afspaseringslov* er gennemført, og Forhandlinger om dens praktiske Udtræden i Livet skal optages med Principalerne. Der er Folk, som vil insinuere, at Typograferne slet ikke vil være saa begejstrede for den, naar den endelig er gennemført. Dette maa vi bestemt tilbagevise. Kravet er rejst fra vor Side Gang paa Gang, men er stadig strandet paa Principalernes Modstand. Det har altid staaet os klart, at skal vi frem imod

40-Timers-Ugen, da maa 48-Timers-Ugen først og fremmest konsolideres.

Vi har faaet en ny Lærlingelov, som giver bedre Garantier for en forsvarlig Uddannelse end den hidtil gældende og samtidig fastsætter en Række Bestemmelser, som sikrer vor Indflydelse paa et Omraade, hvor Arbejdsgiverne altid har hævdet deres Eneret. — Arbejdsløshedsloven, med udvidet Understøttelse og højere Statstilskud, nævner jeg her kun i Forbigaaende.

Men jeg føler Trang til at pege paa den noget ændrede Tone, der nu lyder fra Arbejdsgivernes Side. Den hidtidige Taktik med heftige Armsving og Slag i Bordet synes for et Øjeblik at være henlagt, og man synes at ville forhandle om en Metode, hvorved Arbejdsstandsninger og Regeringsindgreb skulde i nogen Grad overflødiggøres.

De samv. Fagforbunds Formand har givet det foreløbige Svar: *Arbejderne stiller sig aldrig afvisende overfor Tilbud om Forhandling.* Og mere er der vel i Øjeblikket ikke at sige om den Ting.

Dog vil det være paa sin Plads at understrege, at Konflikten eller Strejkevarslet aldrig har været Fagbevægelsens Ønske eller Maal. Kun naar alle andre Veje var lukket, maatte vi gribe til dette Middel. Kravet om Voldgiftsretter og Enighedskamre var et af de første Krav, den fremvoksende Arbejderbevægelse stillede i 70'erne og 80'erne, og Punktet har alle Dage staaet paa Socialdemokratiets Program.

Naar der alligevel Gang paa Gang er opstaaet faretruende Situationer, er det paa Grund af Arbejdsgivernes Sammenkædning af Overenskomsterne og stædige *Nej*-Politik — til Tider afbrudt af direkte Angreb paa Arbejdernes indtil nu opnaaede økonomiske Position.

Selv en tilsyneladende mere forstaaende Stilling, som de københavnske Bogtrykkere indtog under de sidste Forhandlinger: »Vi vil gerne gaa ind paa nogle af jeres Krav, men vi skal have noget igen«, er utilstrækkelig.

Arbejderne — ogsaa Typograferne — har fra en fordum forhutlet og undertrykt Klasse, der maatte arbejde for, hvad Herren vilde give, kæmpet sig frem til at være medbestemmende om Løn- og Arbejdsvilkaar, og det er vort *Ønske*, vor *Vilje* at komme længere frem ad den Vej. Et Status quo kan vi aldeles ikke finde os i.

Kan vi i Fremtiden finde større Forstaaelse heraf hos vore Arbejdsgivere, saa er det jo muligt, at Konflikt-Situationer og »Regeringsindgreb« kan undgaas.

Det vil nu Tiden vise. Det vil sikkert være sundt ikke at være altfor optimistisk paa dette Omraade. De nys nævnte Love, som udtrykkelig foreskriver Forhandling mellem Organisationerne om vigtige Spørgsmaal, aabner imidlertid Perspektiver for Fremmarchen mod det Maal, vi for mange Aar siden satte os: *Økonomisk Demokrati.*

Det skal ikke være Arbejdsgiverne alene, der bestemmer vore Arbejdsvilkaar. Det maa vi i endnu højere Grad end hidtil være med til, og helst uden de Konfliktsituationer, som er til Skade for alle, til Gavn for ingen. Skal dette ske, da maa vi yderligere bevare og styrke vor Organisation. Den Tale, man undertiden hører: Hvorfor skal vi have Organisation, vi faar jo aldrig Lov til at strejke? er løs Tale — som i Grunden slet ikke passer sig for en Typograf. Organisationen har mange Opgaver udover Strejken, og kommer vi videre frem ad Vejen mod det økonomiske Demokrati, skal det nok vise sig, at Organisationen er »nogen Nytte til«.

Og til dem, der maaske vil sige: nu er det Slut med den faglige Bevægelse, vil jeg svare med den gammelkendte Vending: *Nej, nu skal den først til at begynde!*

Det bliver da vor Opgave at være med til Ordningen af Produktion og Omsætning, og da gælder det om, at vi er dygtige nok til at fjerne det økonomiske Virvar og Anarki, der er det nuværende Samfunds store Ulykke. Dette vil vi næppe være i Stand til uden en vel udbygget Fagbevægelse — ligegyldigt under hvilken Form denne Ændring i Samfundsforholdene udvikler sig.

At denne Udvikling er i Gang, ses tydeligt. Fra alle Lag i Befolkningen mødes der frem med Kravet om samfundsmæssig Støtte og Regulering, uden at man tænker paa, at disse Samfundsindgreb i sin Konsekvens er selve den skindbarlige *Socialisme.*

Selv Diktaturstaterne marcherer med deres voksende Stats-Initiativ og Kontrol frem imod den planmæssige Produktion og Omsætning. Her mangler man jo imidlertid det, der er Socialismens Livsnerve: *Folkets Frihed og Selvbestemmelsesret.* Ikke desto mindre drives Samfundene frem mod Socialismen. Simpelthen fordi der ikke gives anden Vej.

— — —

Ja, om alle disse Problemer vil »Samtalen« sikkert komme til at dreje sig i de kommende Dage som Følge af det Program, der er opstillet. Ved Siden heraf er der en Række Detail-Spørgsmaal, der kan behandles. Der er Arbejdsstof nok!

Dette Arbejde vil næppe blive kedeligt, men langt snarere virke som en *Ferie* fra Sættekasse eller Maskine. Samtidig vil Samværet med Kollegerne fra nær og fjærn være en *Oplevelse,* som længe vil mindes. Venskabsbaand vil knyttes, og det Kammeratskab, som forlængst er indledet indenfor Typografernes Rækker, vil være yderligere styrket og befæstet. Til Gavn for Dansk Typograf-Forbund. Til Held og Lykke for den danske Arbejderklasse. — Velkommen!

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Understøttelse til gamle Medlemmer

I Henhold til Vedtagelse gennem Urafstemning kan der fra og med 15. Juli ydes ældre Medlemmer over 65 Aar en maanedlig Understøttelse af 30 Kr.

Betingelse herfor er, at de er fratraadt Faget paa Grund af Alder eller Svagelighed (i sidste Tilfælde dog kun forsaavidt Invaliderente er søgt og opnaaet), har betalt Kontingent til Forbundet i mindst 15 Aar, og har bevaret Medlemsskabet i mindst en af Forbundets Kasser. Tidligere Medlemsskab medregnes ikke.

Understøttelsen udbetales den 15. i hver Maaned og bortfalder ved Medlemmets Død.

Anmodning om at faa Del i denne Hjælp tilstilles Lokalafdelingerne.

København, 23. Juni 1937. *Forretningsudvalget.*

Til Lokalkassererne

Medlem 7016 *Jens Svendsen*, Aabenraa, der kun er tilsluttet Syge- og Begravelseskassen, er gaaet paa Rejse. Hans Bog bedes hurtigst muligt indsendt til Forbundskontoret.

Iøvrigt advares Lokalkassererne mod Rejsende, der stiller uden Bog. Tilfældige Skrivelser eller Kontingentkvitteringer giver ikke Berettigelse for nogen Art af Understøttelse.

København, 21. Juni 1937 *Forretningsudvalget.*

13 Uger i April Kvartal

Af regnskabstekniske Grunde maa Ugen, der slutter Fredag den 2. Juli, henregnes til April Kvartal.

Det henstilles til Lokalkassererne ved Regnskabsafslutningen at indsende hele Kassebeholdningen, eventuelt pr. Blanket. *Ths. Pedersen.*

Støt det spanske Demokrati

En Kreds af danske Kunstnere har taget Initiativet til en Maleriudstilling, hvis Overskud gennem *Matteotti-Fonden* skal tilfalde Ofrene i Kampen for det spanske Demokrati.

Udstillingen, der afholdes i »Den Frie Udstilling«, aabnedes Lørdag den 19. og slutter Mandag den 28. ds., er aaben hver Dag fra Kl. 10—17, og desuden *Torsdag* og *Fredag Aften* Kl. 19—21. — Entréen er 50 Øre.

Et stort Antal Kunstnere har skænket Malerier, Tegninger og Billedhuggerarbejder til Udstillingen, saaledes at den — som det fremgaar af Pressen — er baade omfattende og i kunstnerisk Henseende i et højt Plan.

Priserne paa de udstillede Ting faas opgivet ved Henvendelse til Udstillingens Inspektør. Enten har Kunstneren opgivet en Minimumspris (der er meget lav og under de sædvanlige Katalogpriser), eller ogsaa sælges de for højeste Bud i lukket Konvolut, — dog ikke, hvis dette Bud skønnes at ligge meningsløst lavt.

Vi opfordrer vore Medlemmer til at vise Interesse for Udstillingen. Derved paaskønnes den Gestus, danske Kunstnere har vist, og samtidig støttes *Matteotti-Komitéens* Spaniens Indsamling.

Mennesket og Maskinen

Som kortelig meddelt her i Bladet er der paa Schultz' Forlag udkommet første Del af et større Værk af den norske Ingeniør og Redaktør *Georg Brochmann:* »Mennesket og Maskinen, Øjebliksbilleder af Verden ved Indgangen til en ny Tidsalder«. Dansk Bearbejdelse ved *Hans Winkler.*

Det er en vidtfavnende Bog. Teksten er ledsaget af talrige fortræffelige Illustrationer. Over en bred Front behandler Forfatteren Spørgsmaalet »Mennesket og Maskinen«. Bogen er skrevet i et underholdende Sprog, og det er rigtigt, hvad der staar i et Forord, at der kræves kun én Forudsætning for at kunne læse Bogen: Interesse for den Tid, vi lever i.

Er vi blevet Slaver af Maskinen? Ved talrige Eksempler søger Forfatteren at bevise, at dette ingenlunde er Tilfældet. Bestræbelserne ved de nye Opfindelser gaar tværtimod i Retning af, at der skal blive færre og færre Rutinearbejdere — Slaver af Maskiner — og i Stedet gøre dem til Herrer over disse. Men det betyder ganske vist ogsaa, at der bliver Brug for færre og færre Arbejdere. Dog, den umenneskelige lange Arbejdstid og de rædselsfulde Boliger er overvundet ved Teknikens Fremskridt. Vil vi ogsaa formaa at overvinde Nutidens ulykkelige Følge af Maskinens Fremtrængen: Overflødiggørelsen af den menneskelige Arbejdskraft ved Indførelsen af en minimal Arbejdstid?

Men det haster med Tilpasningen — siger Brochmann. Og han henviser til H. G. Wells, »denne mærkelige Mand, som saa sin Livsopgave i at lære en hel Menneskehed om, hvordan man skulde tilpasse sig den nye Verden«, og som formede et Slagord, der rummer Sagens Kærne: »Kapløbet mellem Oplysning og Katastrofe«. I dette Slagord »ligger Erkendelsen af, at det haster, haster brændende med at faa opdraget Menneskeheden, alle Mennesker til den Verden, Tekniken har skabt, til den Fremtidens Verden, den har gjort mulig. Hvis det ikke lykkes, vil Katastrofen komme, mener han. Saa vil Tekniken knuse vor Civilisation, fordi Kulturen ikke hurtigt nok har tilpasset sig Tekniken, ikke har kultiveret den og ikke har gjort den til Menneskenes Tjener«.

Men indtil nu, mener Forfatteren, har Maskinerne frigjort Menneskene i langt højere Grad end de har slavebundet dem. Og hvad angaar Talen om den tabte Arbejdsglæde, da Haandværket begyndte at tage Maskinen i sin Tjeneste, erindrer han om, at »der i gamle Dage kun fandtes faa Haandværkere, men mange Slaver, medens der i Dag findes mange Maskinens Herrer og sikkert lige saa mange Haandværkere og stadig færre tungt arbejdende Slaver«.

De, der arbejder ved Transportbaandet, har det ikke ondt — hævder Hr. Brochmann — »naar de hører til de Mennesker, som kan lide at gøre Rutinearbejde og samtidig pleje deres Dagdrømme. Deres Arbejdsdag er kort og bør gøres endnu kortere . . . De savner ikke Haandværkerens Arbejdsglæde, for de har ingen Betingelser for at kunne udvikle den«. Tragedien opstaar først dér, »hvor et Menneskes Anlæg

gaar i Retning af at være Maskinens Herre, og sættes til at være dens Slave«.

Men trods Forfatterens Forsvar for Maskintekniken med dens Mekanisering er han dog ikke blind for Personlighedens Betydning. »Personligheden, det originale, skabende Menneske — siger han — er det, Samfundet allermindst kan undvære. Uden dette indskrumper hele Civilisationen, og Kulturen stagnerer og dør. Og naar der i visse Lande gennemføres en haardhændet Tvangsmekanisering, mens Lystmekaniseringen befordres paa alle Maader, da kan det indtræffe, som de kulturbekymrede længe har frygtet, og som Robot-Dyrkelsen har givet Udtryk for: Menneskets Mekanisering, Sjælens og Kulturens Død.« —

Det er kun et Par af Bogens Kapitler, jeg har berørt gennem disse Citater. Mange er de Spørgsmaal, som behandles. Men Bogen skal læses helt, og de Timer, man ofrer ved Læsningen af denne højaktuelle Bog, er vel anvendt. Den hører til de Bøger, der beriger Læseren og udvider hans Horisont.

Der bebudes en 2. Del til Efteraaret, og at dømme efter den antydede Indholdsfortegnelse vil den ikke blive mindre interessant end 1. Del. *Fr. N.*

Urafstemning eller —

Under denne Overskrift gengiver De samvirkende Fagforbunds Meddelelsesblad »Arbejderen« i sit sidste Numer Handelsminister Johs. Kjærbøls Udtalelser om den fremtidige Afstemningsform og knytter dertil nogle Kommentarer, hvoraf vi hidsætter:

Uden for nærværende at knytte nærmere Kommentar til Johs. Kjærbøls Tale, er det dog vor Opfattelse, at skal vi ind paa Begrebet Afgørelse ved kompetent Forsamling, maa det være en absolut Forudsætning, at denne for det første maa være ret stor, altsaa en fuldgyldig Repræsentation for de Fag og Brancher, som er medinteresseret i den foreliggende Overenskomstsituation, og for det andet maa denne Forsamling være valgt til at træffe Afgørelse netop i *den bestemte* Situation. Det vil med andre Ord sige, at det ikke — stadig efter vor Mening — bliver Forretningsudvalg, Hovedbestyrelser eller Repræsentantskaber, i de enkelte Forbund, som træffer Afgørelsen, men Kammerater valgt af Generalforsamlingerne i de enkelte Forbunds Afdelinger, — altsaa Manden fra Arbejdspladsen, som er den paagældende Overenskomst underkastet. — Det vil ogsaa være nødvendigt uanset Afgørelsesformen, at Stemmerne fra det enkelte Forbund faar lige stor Vægt i vore fremtidige Afgørelser, det var i hvert Fald Hovedopfattelsen hos det store Flertal paa De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling, men til Gengæld maa det ogsaa erkendes, at det i Foraaret 1937 havde været fuldstændig uforsvarligt at tage en Arbejdskamp paa Grundlag af den Urafstemning, som havde fundet Sted....

Efter disse Kommentarer kan man forstaa, at De samvirkendes Ledelse er rede til at ofre Urafstemningen og gaa over til »den kompetente«. Men hvad mener »Arbejderen« om Handelsministerens Ønske om at lægge den *endelige* Afgørelse over i De samv. Fagforbunds Generalforsamling? *Fr. N.*

Hvor meget bør man spise?

»Det kunde synes at være et privat Problem, og det kunde synes at være lidt latterligt at beskæftige sig med saadan noget — men i det Øjeblik, det maaske er hele Befolkningens Sundhedstilstand, der er Tale om, saa er det straks mere alvorligt. Og paa det Grundlag var der maaske Anledning til at tage Spørgsmaalet op, hvilket ikke blot vil sige at diskutere det, men at foretage de rationelle Undersøgelser, der skal til«.

Det er »Berl. Tid.«, der tager Spørgsmaalet op i ovenstaaende Vendinger. Ikke fordi, Bladet tænker paa de arbejdsløse, de alders- og invaliderentenydende, de fattige Landmænd eller de Tusinder af underernærede københavnske Skolebørn. Næh — Bladet har i Interviews med Turister, der for Tiden gæster Danmark, faaet at vide, at Danskerne spiser for meget, og Bladet siger, »at der er noget andet«. Problemet for »Berl. Tid.« er altsaa, hvorledes vi skal undgaa at æde os ihjel. Faren for at forædе sig er imidlertid relativt ringe for de Kategorier af Medborgere, jeg nævner ovenfor.

Saa er der de Arbejdere, der »pukler« hver Dag for om Fredagen at faa den efter Tarifen foreskrevne Løn, som efter at der er trukket fra til Skat, Husleje, Gas, Lys, Syge- og Fagforeningskontingent er blevet saa lille, at Ihændehaveren absolut ikke henfalder til ugudelig Vellevned og Luksus.

Den forholdsvis lille Befolkningsdel, og vel nok den »Berl. Tid.« repræsenterer, der permanent sidder ved det store Bord, maatte i og for sig for mig gerne æde til de revnede, men da jeg dog, selv om jeg er arbejdsløs, er i Besiddelse af nogen Nationalfølelse og hylder Sentensen »Danmark for Folket«, vil jeg af Hensyn til de stakkels Medborgere, der lider af Forstoppelse, give dem en Spiseseddel, der gælder for en Uge ad Gangen. Jeg efterlever den selv, og jeg føler mig morderlig let og adræt.

Vi er altsaa 3 Mennesker, min Kone, jeg og en Guttermand paa 9 Aar. Understøttelsen 31,50 Kr., derfra skal trækkes 16,25 Kr. til Husleje. Vask, Rengøring, Reparation af Tøj og Fodtøj nævner jeg blot an passant. Resten fraadser vi op. I denne Tid Hornfisk 4 Gange ugentlig, de øvrige Dage Frikadeller (om Søndagen Hakkebøf). Kaffe faar vi ogsaa, selvom Richs har erobret Førstepladsen i Kaffedaasen. Drengen, der har Overklassemanerer, kan guffe Fedtebrødshumpler i sig Dagen lang, hvis ikke vi holder igen.

Hvis der Torsdag Aften er flere Penge igen, gaar vi i »Adlon«! Fredag Eftermiddag henter jeg atter 31,50 Kr. og Forestillingen begynder forfra. *V. Willadsen.*

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

Afdød Kollega

Torsdag den 17. Juni døde ude i De gamles By en gammel Kollega, *August Ruff*. Han havde i 39 Aar arbejdet i Politikens Sætteri, hvor han, der blev 91 Aar gammel, endnu i sit 89. Aar var beskæftiget ved lettere Arbejde, som Kammeraterne beredvilligt overlod ham. For et Par Aar siden tvang Sygdom ham dog til at holde op, og efter et Ophold paa Hospitalet kom han til De gamles By, hvor Døden nu indhentede ham.

Deltagerne i Tillidsmands-Kursus'et paa Roskilde Højskole.

Voldgiftskendelse

Sag Nr. 2/1937. Dansk Typograf-Forbund mod Københavns Bogtrykkerforening.

Under nærværende Voldgiftssag har Dansk Typograf-Forbund paastaaet Københavns Bogtrykkerforening paa Firmaet »Nutidstrykkeriet«s Vegne ikendt en Forbundet tilfaldende Bod i Anledning af nævnte Firmas Afskedigelse af Trykker R. Calberg, som ved Afskedigelsen, der fandt Sted til Fratrædelse den 23. April d. A., var Personalets Tillidsmand. Københavns Bogtrykkerforening har paastaaet sig frifundet.

Det er oplyst under Sagen, at nævnte Trykker Calberg, som havde været ansat hos Firmaet Erik Jeppesen & Co. fra April 1935, indtil han paa Grund af Firmaets Ophør blev afskediget til Fratrædelse i Begyndelsen af December 1936, i Midten af Januar 1937 blev ansat hos Firmaet »Nutidstrykkeriet«, der var en Fortsættelse af Firmaet Erik Jeppesen & Co. Antagelsen skete i Henhold til et Brev fra »Nutidstrykkeriet«s Driftsleder, som meddelte Calberg, at der foreløbigt var Arbejde til ham en 14 Dages Tid. Anledningen til Driftslederens Henvendelse til Calberg var den, at Firmaet havde haft visse Vanskeligheder med Trykningen af Bladet »Tempo«, der skulde trykkes paa en Maskine, som Calberg tidligere havde betjent. Efter de 14 Dages Forløb blev det imidlertid sagt til Calberg, at der foreløbigt var Arbejde til ham, og Arbejdsforholdet vedvarede, indtil Calberg som foran nævnt blev afskediget til Fratrædelse den 23. April, altsaa godt 3 Maaneder. I denne Tid havde Calberg været beskæftiget ved den nævnte Maskine med Trykningen af Bladet »Tempo«, undtagen den sidste Uge. Noget over Midten af Februar blev han, der under sin Ansættelse hos Firmaet Erik Jeppesen & Co. havde været Tillidsmand i Tiden fra April 1936 indtil hans Fratrædelse, valgt til Tillidsmand for Trykkeriet.

Dansk Typograf-Forbund gør nu gældende, at da Calberg saaledes ved Afskedigelsen var Tillidsmand, kunde han i Henhold til Tillidsmandsbestemmelserne i Overenskomstens § 130 kun afskediges, hvis der var tvingende Grunde dertil; men saadanne Grunde har efter Forbundets Opfattelse ikke foreligget. Afskedigelsen skyldes, mener Forbundet, den Omstændighed, at Calberg i sin Egenskab af Tillidsmand sammen med Tillidsmanden i Sætteriet og to andre Kolleger overfor Direktionen havde fremført en Klage over Driftsleder Dam.

Naar Forbundet paastaar Sagen afgjort med en Forbundet tilfaldende Bod, og ikke med en Erstatning til Calberg, beror dette paa, at Calberg efter Afskedigelsen kun var arbejdsløs ca. 10 Dage, idet han derefter fik Arbejde til en Ugeløn, der var 3 Kr. højere end hans Løn hos »Nutidstrykkeriet«.

Københavns Bogtrykkerforening hævder, at Firmaet har været berettiget til at afskedige Trykker Calberg som sket, baade fordi Calbergs Tilknytning til Firmaet kun var midlertidig, og fordi der var tvingende Grunde til Afskedigelsen.

I førstnævnte Henseende henviser Københavns Bogtrykkerforening for det første til det ovenfor nævnte Brev, i Henhold til hvilket Calberg blev antaget, og til, at det hele Tiden havde været Firmaets Hensigt kun at beholde Calberg, saalænge Bladet »Tempo« skulde trykkes paa den oftnævnte Maskine. Dernæst anfører Københavns Bogtrykkerforening, at da Calberg 5 à 6 Uger før Afskedigelsen havde vist Uvilje til at passe en større Maskine, medmindre han efter nogen Tids Forløb kunde opnaa en Lønforhøjelse, blev det fra Driftslederens Side betydet ham, at saafremt han var utilfreds, maatte han hellere se sig om efter noget andet. — Københavns Bogtrykkerforening mener, at Calberg i Virkeligheden lod sig vælge til Tillidsmand for at bringe sig i Sikkerhed for Afskedigelse.

I sidstnævnte Henseende gør Københavns Bogtrykkerforening gældende, at Afskedigelsen var begrundet i Arbejdsmangel. Paa det Tidspunkt, da Calberg blev afskediget, beskæftigede Firmaet ialt 7 Trykkere, nemlig 4 Trykkere ved 2 store Maskiner og 3 andre Trykkere ved Navn Calberg, Holm og Johansen, ved andet Arbejde. Samtidig med Calberg afskedigedes Holm, idet Firmaet kun havde Beskæftigelse til 5 Trykkere. Hvis Firmaet skulde have beholdt Calberg, maatte det da enten have sat ham til at passe en af de store Maskiner, hvortil Firmaet ansaa ham for uegnet, eller have afskediget Johansen, hvilket Firmaet vilde undgaa, dels fordi han var den Trykker, som havde været længst i Firmaets Tjeneste, dels fordi han var blevet syg under sin Ansættelse hos Firmaet.

Under Forhandlingerne for Voldgiftsretten har Københavns Bogtrykkerforening udtalt, at saafremt Voldgiftsretten mod Forventning skulde komme til det Resultat, at Afskedigelsen ikke er forenelig med Overenskomstens Tillidsmandsbestemmelser, vil Foreningen ikke protestere imod, at Sagen afgøres med en Forbundet tilfaldende Bod.

Efter Voldgiftsrettens Opfattelse var Trykker Calberg retmæssig Indehaver af Stillingen som Tillidsmand, da han blev afskediget, hvilket iøvrigt heller ikke bestrides af Københavns Bogtrykkerforening. I denne Forbindelse bemærkes, at Firmaet ikke fremkom med nogen Protest, da det modtog Meddelelse om Valget af Calberg til Tillidsmand, ligesom det ej heller har gjort Indsigelse mod hans Berettigelse til at optræde som Tillidsmand, naar han overfor Firmaet optraadte som saadan. Spørgsmaalet er da, om Firmaet har været be-

rettiget til at afskedige Calberg til Trods for, at han var Tillidsmand.

En saadan Berettigelse kan Firmaet efter Voldgiftsrettens Mening ikke støtte paa Beskaffenheden af Calbergs Tilknytning til Firmaet. I saa Henseende maa det være uden Betydning, at Firmaet først kun tænkte sig at beskæftige Calberg en 14 Dages Tid, naar han dog faktisk blev hos Firmaet lang Tid udover denne Frist. Uden Betydning er det endvidere, at der fra Driftslederens Side i den foran nævnte Anledning er faldet en Ytring om, at Calberg, hvis han var utilfreds, hellere maatte se sig om efter noget andet. Snarere kunde det tænkes at blive af Betydning, at Firmaet, efter hvad Københavns Bogtrykkerforening har anført, kun vil have haft til Hensigt at beholde Calberg, saalænge Bladet »Tempo« skulde trykkes paa den Maskine, som Calberg ved sin Antagelse blev sat til at betjene; men denne Omstændighed har dog ikke tilstrækkelig Vægt overfor Overenskomstens udtrykkelige Bestemmelser om Afskedigelse af en Tillidsmand.

Videre mener Voldgiftsretten ikke, at Firmaet har haft tvingende Grunde til at afskedige Trykker Calberg. Ved Afskedigelsen af Calberg og Holm var der tilbage 5 Trykkere, og Københavns Bogtrykkerforening har ikke godtgjort, at Firmaet ikke kunde have afskediget en af disse i Stedet for Calberg.

Endelig er det ikke godtgjort, at Calberg skulde have ladet sig vælge til Tillidsmand for at bringe sig i Sikkerhed for Afskedigelse, hvorved bemærkes, at Firmaet som foran nævnt ikke har protesteret mod dette Valg.

Der maa herefter gives Dansk Typograf-Forbund Medhold i, at den omtvistede Afskedigelse maa anses for uforenelig med Overenskomstens Tillidsmandsbestemmelser, og Københavns Bogtrykkerforening paa Firmaets Vegne bør i den Anledning betale en Forbundet tilfaldende Bod, som under Hensyn til, hvad der af Københavns Bogtrykkerforening er oplyst om Calbergs Tilknytning til Firmaet, passende kan ansættes til 300 Kr.

Herefter dømmer Voldgiftsretten:

Københavns Bogtrykkerforening bør paa Firmaet »Nutidstrykkeriet«s Vegne til Dansk Typograf-Forbund betale en Bod paa 300 Kr.

København, den 9. Juni 1937. *Poul Andersen*, Formand.

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

De belgiske Fagforbund kræver Aktionsfrihed.

Som bekendt har van Zeelands Regering paa sit Program ogsaa Spørgsmaalet om Fagenes Organisering. Da denne Del af Regeringens Erklæring direkte berører Fagforeningerne, og da paa den anden Side Fagforeningerne ikke er bleven spurgt, opstod der en vis Uro og Utilfredshed. Der paabegyndtes Diskussioner og Polemiker, De samv. Fagforbund i Belgien har derfor anset det for heldigt at sammenkalde de ledende Tillidsmænd i de tilsluttede Forbund til et Week-end-Studiekursus til Drøftelse af disse Problemer.

Den udførlige Diskussion paa Week-end-Kursuset førte til Opstilling af følgende Retningslinier: Den legale Anerkendelse af Fagforeningerne kan kun godkendes i een Form: frivillig — og ikke obligatorisk — Registrering. De indregistrerede Fagforbund maa kunne afslutte kollektive Overenskomster i Henhold til de i Loven fastsatte Regler. Det maa være en Pligt at raadspørge dem i alle sociale Spørgsmaal, der angaar deres Medlemmer. Til Slut siges det, at de paa obligatorisk Maade maa medvirke med Sammensætningen af de paritetiske Udvalg.

Udtalelsen fastslaar endvidere de Principer, som maa lægges til Grund for Loven om kollektive Overenskomster og paritetiske Udvalg. Desuden har Deltagerne i dette Week-end-Kursus udtrykkeligt understreget, at *Fagforeningerne under ingen Omstændigheder kan gaa med til en Lov, der vilde bevirke, at man berøvede dem selv den mindste Brøkdel af deres Aktionsfrihed.*

I Brysseler-Bladet »Peuple« for 28. Maj skriver Leon Delvigne om sit Indtryk af Diskussionen: Dermed er det altsaa paavist, at den belgiske Fagbevægelse vedbliver at være, hvad den har været lige siden dens Start: en Bevægelse, der opstiller materielle Krav, men uden Tvivl ogsaa en Bevægelse, som vèd, at den aldrig vilde kunne føre disse Krav igennem, hvis den opgav selv den mindste Smule af sin Uafhængighed.

Et Spørgsmaal til Styrelsen

Jeg tillader mig herved at rette følgende Spørgsmaal til Styrelsen for Dansk Typograf-Forbund:

Hvad agter Styrelsen at foretage sig for at skaffe os Dækning for den Prisfordyrelse, som stadig finder Sted, og som truer med at ødelægge vore Hjem?

København, den 19. Juni 1937. *M. A. Larsen.*

Trykkeriarbejdernes Klub

Fredag den 4. Juni talte Afdelingschef i Statsradiofonien, Højskoleforstander *Jens Rosenkjær*, paa et Møde for de mandlige Trykkeriarbejdere i Evaldsgade. Emnet var Demokrati — Diktatur. Hr. Rosenkjær indledte med at paapege Forskellen mellem de to Statsformer, og at understrege Betydningen af et demokratisk Samfund for den arbejdende Klasse. Belyste dernæst Demokratiets Stilling i Verden paa Baggrund af de fire Diktaturstater: Tyskland, Italien, Sowjet og Japan, mod de tre demokratisk styrede: England, Frankrig og U. S. A.

Oplyste saa om Betingelserne for en fortsat Udvikling af Demokratiet, indskærpede, at vi her i Danmark stadig maa staa Vagt om dét, forrige Generation kæmpede for, nemlig: »den personlige Frihed« bestaaende af Forsamlingsret, Talefrihed og ikke mindst Trykkefriheden.

Et kraftigt Bifald takkede Forst. Rosenkjær, der havde fængslet Tilhørerne med sin klare og logiske Fortolkning. Der udspandt sig en livlig Diskussion, og forskellige Forhold paa Byens Trykkerier drøftedes. Dernæst tog vor Kollega *Petersen* fra »Politiken« sin Guitar og underholdt Kollegerne med sine fornøjelige Sange. Nu haaber vi at se mange flere til vor Spaniensmøde, Fredag den 2. Juli Kl. 8, hvor cand. mag. *Harald Engberg* vil fortælle om Forholdene i Spanien, som han vil illustrere ved at vise os en hel Del Lysbilleder.

Werner Holmbeck.

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Stereotypørernes Brancheklub

afholdt sin aarlige Generalforsamling Søndag den 23. Maj i Pileallé. *Formanden* bød velkommen og mindedes de i Aarets Løb 3 afdøde Kolleger. Til Dirigent valgtes *Gahms Henriksen*. Sekretær: *A. Bryfelt*. Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen og Formanden aflagde Beretning om Klubbens Virke i det forløbne Aar. Omtalte forskellige Sager, som Klubben havde haft med at gøre. Omtalte Forhandlingerne i Tarifkommissionen og fremhævede, at det som bekendt var lykkedes at hæve Lønnen for Hjælpernes Vedkommende og pegede paa, at vor Branche dog havde opnaaet noget ved denne Tarifrevision, men Afsnittet for Skriftstøbere havde

faaet en meget ublid Modtagelse, men vi maatte stadig have Opmærksomheden henvendt netop paa dette. Til Beretningen havde flere Kolleger Ordet. Protokol og Beretning godkendtes enstemmigt. — Efter Beretningen havde *Kluge* Lejlighed til at aflægge en kort Beretning fra Oplysningsudvalgets Arbejde. Han havde deltaget i de afholdte Møder, men maatte erkende, at der ikke havde været meget af Interesse for Stereotypørerne. Opfordrede Klubstyrelsen til at søge Samarbejde med Provinskollegerne og opfordrede samtidig Kollegerne til at udvise størst mulig Interesse for eventuelle Arrangementer for vor Branche. — Regnskabet, der var trykt og omdelt blev enstemmigt vedtaget. — Paa Dagsordenen var Valg af Formand. *Georg Andersen* ønskede at trække sig tilbage. Paa Forsamlingens kraftige Opfordring indvilgede han dog i at blive Perioden ud — 1 Aar. *Kassereren* genvalgtes enstemmigt. Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. Th. Rasmussen og A. Bryfelt afgik. Nyvalgtes: *Gudmundsen* og *H. K. Henriksen.* Som Revisor afgik K. B. Rasmussen; *Kluge* genvalgtes og *Peter Nielsen* nyvalgtes. Suppleant *O. Christensen.* Det vedtoges af praktiske Grunde at udvide Styrelsen med 2 Mand. De nyvalgte er *K. B. Rasmussen* og *Holmboe.* Som Suppleant valgtes *Rudolf Kjeldsen.* — Et Forslag ang. Kontingentrestancer vedtoges. Ligeledes vedtoges det at trykke nye Love. — Generalforsamlingen, der var godt besøgt, hævedes og sluttede med et Leve for Brancheklubben. *A. B.*

Afstemningsresultat

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler ved Afstemningen om Udvidelse af Hjælpen til gamle Medlemmer konstateredes følgende:

Der var afgivet 4362 Stemmer. Heraf stemte 4281 Ja og 42 Nej, 39 Stemmer var blanke eller ugyldige.

København. 22. Juni 1937.

Carl Jensen. Aage Zuschlag. Willy Andersen. Ella Nielsen. Fr. Mehr. O. A. Lundin.

Kursus for Maskinsættere

Indtegning af Deltagere til 2. og 3. Sommer-Dagkursus paa Fagskolen for Boghaandværk modtages nu.

2. Kursus fra 12. Juli til 17. Juli og 3. Kursus fra 19. Juli til 24. Juli.

Skriftlig Henvendelse til *Fagskolen for Boghaandværk. Adresse:* Hagemannsgade 2, København V.

Elevbetaling: 50 Kr. Indtegning sker i den Rækkefølge, hvori Indmeldelserne indkommer. *C. Lembek.*

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Til Sommerturen paa Søndag startes Kl. 9 fra Evaldsgade 3. Husk Madpakke og Badetøj. Indtegning kan ske endnu i Aften paa Kontoret mellem Kl. 17^{15}—18^{15} hvor samtidig *alle* Deltagerne indbetaler Beløbet, 4,50 Kr. pro persona.

Besøg paa *Bryggeriet »Stjernen«* Torsdag d. 1. Juli Kl. 19. Adgangskort afhentes paa Kontoret i Aften og paa Mandag.

Styrelsen.

Odense Lærlingeafdeling

afholdt den 26. Maj ordinær Generalforsamling paa D. N. F. Regnskab og Beretning godkendtes. Til Formand og Sekretær genvalgtes *Edward Mickkar* og *Knud Wegge.* Paa Grund af økonomiske Vanskeligheder kunde der ikke arrangeres nogen Sommerudflugt i Aar.

Søndag den 6. Juni var Fredericia og Kolding Lærlingene paa Besøg. Om Formiddagen besøgtes Fyns Stiftstidende og Dalum Papirfabrik. Eftermiddag og Aften gik hurtig i Samvær med Medlemmer fra Odense Afdelingen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne

er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.

Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.

Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.

Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 16. Juni: Helsingør 600,00; 18. Juni: Brønderslev 200,00; 21. Juni: Korsør 400,00; 22. Juni: Løgstør 100,00.

København, den 22. Juni 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Sætter Finn Albin Ahrent Petersen, udl. 6. 6. 37 hos Fr. Bagge (arb. s. St.), Trykker Bernt Arvid Dahlberg, tidl. Medl. (O. Jul. Schmidt), Paal. Kamma Wulff Larsen, udl. 3. 6. 37 hos Viggo Møller (arb. s. St.).

Roskilde: Paal. Kirstine Inger Marie Ludvigsen. Middelfart: Sætter Jørgen Tage Rasmussen, udl. 19. 6. 37 i Middelfart Venstreblad.

Tiltraadte.

København: 6739 Jørgen Fischer fra Rejse (Egm. H. Petersen), 3506 Otto Fr. Jørgensen fra Slagelse (C. Aller), 3756 Aage Larsen fra Rejse (Erik Jeppesen), 400 Knud Jørgensen fra Rejse (arbl.), 3907 Edgar Jensen fra Køge (arbl.), 3977 Hjalmar Jensen fra Kalundborg (hv. Ret), 5312 Willy Jensen fra Slagelse (Aftenbladet), 6583 Th. Elnif fra Helsingør (Janholm), 6318 Eivin Nielsen fra Helsingør (Janholm), Trykker Poul Berthelsen fra Handels- og Kontorm. (Krohn), Hj.arb. Carl Petersen fra Bogbinderf. (Rud. Olsen), Hj.arb. Erland Enselmann fra Mineralvandsarb. (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Hans Olsen fra Budene (Egm. H. Petersen).

Aarhus: 7288 Egon Camin (arbl.), 5430 Carl Buur Jensen (arbl.), 3115 Thorvald Mikkelsen (arbl.). Haderslev: 4856 Marie Mathiesen (Christiansfeld), 7227 Harry Nedergaard (Christiansfeld). Hillerød: 7817 Eivin Andersen i Pl., 1316 Orla Bagge (arbl.). Hjørring: 4917 Ester Sørensen (Eksprestrykkeriet). Horsens: 3087 Orla G. Dam (arbl.). Kolding: 6557 William Jørgensen (arbl.), 7018 Holger Lund (Centraltrykkeriet, Vejen), 3718 Anders Jensen (P. Blicher). Nykøbing F.: 4258 Eigil Hansen (arbl.). Odense: 5830 Axel Jensen (arbl.). Randers: 7784 Johs. Lomholdt Frandsen (A. L. Pedersen, Allingaabro). Rudkøbing: 1221 Chr. Borgvold (Bredo). Skive: 7259 P. G. Jensen Dahl (Venstrebladet). Skjern: 3170 E. L. Michelsen (J. Strandbygaard), 5855 Poul E. Olsen (J. Strandbygaard). Sønderborg: 3527 Ernst Nielsen (Militær). Vejle: 5415 Thorvald Larsen (arbl.).

Fratraadte.

København: 5372 Huno Mortensen til Odder (arbl.), 7957 Holger Dahl til Esbjerg i Pl., 6875 Theodor Mortensen paa Rejse, 2968 Carl Petersen til Murerarbejdsm., 1392 Otto Jensen til Støberiarbejderne, 1316 Orla Bagge til Hillerød (arbl.), 7862 Kjeld Magnussen paa Rejse, 1829 Oscar Tverskou paa Rejse, 7737 Svend Jensen paa Rejse, 3770 Sv. Petersen til Køge (arbl.).

Aarhus: 5855 Poul Erling Olsen til Skjern i Pl. Esbjerg: 7018 Holger Lund til Kolding i Pl. Frederikshavn: 7784 Johs. Frandsen til Allingaabro i Pl. Hillerød: 1728 Frantz Weisse til København (arbl.). Hjørring: 7641 Chr. Pedersen til Herning i Pl. Kalundborg: 3977 Hjalmar Jensen til København.

Kun de originale
E. L. SÆTTERIMØBLER
betyder en virkelig Modernisering af Sætteriet ved et helt gennemført System ... ...
ERIK LEVISON'S Specialværksteder for moderne Sætterimøbler

Kolding: 7524 Svend Sørensen paa Rejse. Odense: 3718 Anders Møller Jensen til Kolding i Pl. Silkeborg: 7227 Harry B. Nedergaard til Christiansfeld i Pl. Slagelse: 3506 Otto Fr. Jørgensen til København i Pl. Sønderborg: 7827 Vald. Christensen til Aabenraa i Pl., 5310 Carl Poetsch til Silkeborg arbl.), 3087 Orla Dam til Horsens (arbl.), 5452 Kay Holm til Grenaa (arbl.), 5415 Carl Th. Larsen til Vejle (arbl.). Viborg: 7466 Knud Winther paa Rejse.

Udmeldte.

København: 634 Svend Aage Nielsen (fratraadt Faget).
Aarhus: 4838 Marie Ernstsen (fratraadt Faget), Nyborg: 6425 Holger Hansen (fratraadt Faget).

Udslettede paa Grund af Restance.

København: 79 Sætter Holger Kørner (Forlagstrykkeriet), 1385 Hj.arb. Alfr. Andersen (Fraenckel & Co.), 2603 Hj.arb. E. Larsen (Berl. Tidende), 1824 Trykker Ch. Andersen (Anth. M. Jensen), 4071 Trykker Fjeldsøe Christensen (Krohn), 3504 Sætter Ebbe Andersen (Danske Tidsskrifters Forlag), 5741 Trykker Sv. Lohmann (Politiken).

Døde.

København: 517 Ernst Lundgreen (Kr. Dagbl.), 778 August Ruff, 6566 Poul Egetoft (Søborg Bogtr.).
Aarhus: 3596 Hans Olsen.

KLUB-ANNONCER

Søndag den 27. Juni:
Vedbæk (Badetur)
Sct. Hans Torv Kl. 10.

Typografernes Syge-Hjælpekasse
Grundet paa Bortrejse fra 19.—27. Juni ingen Træffetid Fredag den 25. Juni, Sygemelding kan ske pr. Telefon Taga 5377.
Kassereren.

Typografernes Sangforening
Lørdag den 26. Juni Møde i Pilealléen Nr. 16. Vigtige Meddelelser fra Arb. Fælleskor etc.

Trykkeriarbejdernes Klub
afholder Møde *Fredag den 2. Juli Kl. 8* i Evaldsgade 3, cand. mag. Harald Engberg vil fortælle om Studenterdelegationens Rejse til Spanien og de faktiske Forhold i Spanien. Med Lysbilleder. Derefter kammeratligt Samvær. — Alle mandlige Trykkeriarbejdere er velkomne.

ANNONCER

Ung Sætter-Trykker
søger Plads straks eller senere. Kendt med alt forefaldende Arbejde. Billet mrkt. »92« modtager Ekspeditionskontoret.

Montør C. A. Andersen
Gravene 9II . Odense
Reparationer, Reservedele og Eftersyn af Sættemaskiner og elektriske Smelteapparater. Indhent Tilbud paa Flytning af Sættemaskiner uden Forbindende.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner · Skrifter · Farver, fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K. · Telefon Central 39 og 5539

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 (5 Ledninger)
Grafisk Fagforretning · Eget Skriftstøberi · Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 26 KØBENHAVN DEN 2. JULI 1937 64. AARGANG

Verdensøkonomisk Samarbejde er nødvendigt

I Øjeblikket er det kun faa Mennesker og desværre endnu færre økonomiske Politikere, der husker, at den 17. Maj er en mindeværdig Dag, som man hvert Aar burde fejre paany. Paa denne Dato forelagde nemlig Briand for 7 Aar siden (1930) Folkeforbundet sit Memorandum om Oprettelsen af en europæisk Statsunion. Men samtidig vil man ogsaa mindes, at en af Folkeforbundets mange Kommissioner tog sig af dette Memorandum med det triste Resultat, at dets Skæbne var beseglet i Løbet af knapt et Aar. Nu er det næsten helt glemt.

Det er ørkesløst at ville forestille sig eller udmale sig, hvorledes Verden vilde have set ud nu, hvis den store Forkæmper for Freden, Briand, havde haft Held med at gennemføre sine Planer om en økonomisk Fredssikring i Europa paa et Tidspunkt, hvor der endnu ikke fandtes nogen Nationalsocialisme i Tyskland og hvor Mussolini endnu ikke kunde glæde sig ved Hitlers Opmuntring til at røve Abessinien for derefter sammen med ham at føre Brandfaklen til Spanien. Europa spildte den Gang en stor Chance. Hele Verden har i de forløbne Aar bittert faaet at mærke, hvad det koster at prisgive det økonomiske Samarbejde i Stedet for i Fællesskab at overvinde de af Verdenskrisen opstaaede Vanskeligheder.

Nu er van Zeeland den Mand, som staar overfor Opgaven at skulle forsøge at indhente, hvad der er forsømt gennem Aarene og at gøre begaaede Fejl gode igen. Sammenligner man hans Position med Briands for syv Aar siden, ser man, at den paa den ene Side er ulige vanskeligere, men paa den anden Side væsentlig lettere.

Skønt Erhvervslivet i næsten alle Lande i Mellemtiden igen har arbejdet sig ud af Verdenskrisen og i enkelte Lande endog faaet et Opsving, der giver Plads for en beklemmende Følelse af Sandsynligheden for en ny Krises Opdukken, og skønt i Mellemtiden mange af de Hindringer og Besværligheder, som Briand i sin Tid — under Krisen — stod overfor som uoverstigelige Skranker, nu er faldet, viser Verdensøkonomien i vore Dage efter at den tyske Fascisme er kommet til Magten og er styrket, et helt andet Ansigt, der er endnu mere faretruende.

Ikke blot behersker Selvforsyningspolitiken, »Autarkiet«, — denne »militære« og usociale Tænke- og Handlemaade, som er *en Gift for al Forbindelse mellem Folkene* — nu paa afgørende Vis hele Lande og Folkeslag, hvorved Bestræbelserne for et verdensøkonomisk Samarbejde i høj Grad vanskeliggøres, men endnu værre er det, at det nu ikke alene er økonomiske, men ideologiske Modsætninger, der sætter Kløft i Verden. Hvad nytter det, at de Politikere, som oprigtigt arbejder for Fred og Folkeforsoning, bestandig erklærer og forsikrer, at de afviser Tanken om at opdele Verden — eller rettere Europa — i to Lejre, hvor de demokratiske Stater staar overfor fascistiske Diktaturstater? Det er blot et fromt Selvbedrag. Thi disse to Verdener staar nu engang overfor hinanden, og dette Faktum bliver blot farligere, hvis man ikke tager det i Betragtning. De fascistiske Landes Bestaaende er den værste Anstødssten for at naa frem til et verdensøkonomisk Samarbejde og en Sikring af Freden med økonomiske Midler.

Men paa den anden Side er Udsigterne for et heldigt Udfald af van Zeelands Aktion gunstigere end paa Briands Tid. Det er uomtvisteligt, at de »totalitære Stater, der er baseret paa Arrongance og Bluff«, som Jouhaux nylig saa træffende har sagt, netop i den sidste Tid har aktiviseret de smaa Stater betydeligt. Parterne i Oslo-Konferencen har afholdt flere Raadslagninger — Spørgsmaalet om økonomisk Samarbejde i Donaubækkenet har gjort betydelige Fremskridt og der er Gang i Samarbejdet mellem Balkan-Staterne og den lille Entente paa det økonomiske Omraade. Der opstaar — omend foreløbig kun i beskedent Omfang — Tilløb til en økonomisk Forstaaelse ud over Landegrænserne — omfattende større økonomiske Omraader. Denne Udvikling har saa meget mere Udsigt til at lykkes, som den offentlige Mening i de store Lande, navnlig i England, nu viser større Forstaaelse for de smaa Landes Behov og Ønsker end i 1932. Nu er Erkendelsen af, at verdensøkonomisk Samarbejde er nødvendigt, at dette er den eneste varige Sikring af Freden og tillige et af de vigtigste Midler til Afværgelse af en ny verdensøkonomisk Krise, trængt i den Grad igennem, at der er Haab om et godt Resultat.

Og dette Haab kan nu ogsaa støtte sig til teknisk økonomiske Grunde.

Verdens Udenrigshandel er i Stigen. I saa betydelige Lande som England og U.S.A. hæver der sig stærke Stemmer for at fremme Udenrigshandelen og den gensidige Vareudveksling mellem Folkene ved at fjerne de bestaaende Handelshindringer, og dette gøres især med den Begrundelse, at det er et af de mest effektive Midler til at forebygge Faren for en ny Krise. I mange Lande har man ophævet Kontingenteringen og Importindskrænkninger af den mest forskellige Art, fordi Opgangstiderne ikke blot har overflødiggjort den forhen nødvendige Beskyttelse af den indenlandske Industri, men ogsaa fordi den billigst mulige Raastofforsyning ligger i Folkeøkonomiens Interesse. Ud fra samme Betragtninger eller samme Nødvendighed er der i mange Lande i Mellemtiden sket en betydelig Nedsættelse af Toldsatserne. De ændrede Konjunkturer har altsaa netop paa den internationale Handelspolitiks Omraade skabt Forudsætninger, der er gunstige for van Zeelands Bestræbelser. (I. F. C.)

„Den nye Retning"

En norsk Kollega anstiller i Typografiske Meddelelser følgende Betragtninger, som sikkert mange kan bifalde:

Selvfølgelig kan der tales om en saa at sige »ny Retning« i alt muligt i vor Tid, thi ellers er det ikke »moderne« og svarende til de Fordringer, den nye Tid sætter som en uafviselig Betingelse for Udviklingen. Men der er jo ikke saa ganske liden Forskel paa det nye — det glimrer nok tilsyneladende, men er alt andet end Guld. Dette kan med fuld Føje siges ogsaa om forskellige Præstationer indenfor Bogtrykfaget, og da særlig for Typografiens Vedkommende.

Naar en ældre Typograf ser, hvorledes der i vore Dage »sjaskes i Vej« særlig paa Avisteknikens Omraade, og han tænker paa, hvor regelbundet alt var og fordredes af en Sætter for 35 til 40 Aar siden, da kan han nok blive fristet til at sige lidt af hvert i Retning af Omtanke og Ansvar. Rigtignok er vi nu kommet ind i en helt ny Æra, ogsaa hvad Avistekniken angaar, men derfor behøver man ikke, selv under det haardeste Kapløb for at naa Maalet, at miste Balancen og fremfor alt ikke Hovedet.

En Foreteelse, som i den sidste Tid har antaget haarrejsende Dimensioner, er den forargelige Ombrydning, som nu praktiseres med den ene Afbrydelse efter den anden i snart sagt alt, hvad man ønsker at læse. Det ser ud til, at denne moderne Fremgangsmaade har været en farlig Smittekilde, ikke alene for vore Dagsaviser — for hvem det jo kan være en Slags Undskyldning, da det for dem som oftest gælder om at blive færdige paa Minutet — men ogsaa for en stor Del af vore Uge- og Maanedsblade, der naturligvis ikke kan afholde sig fra at efterabe Systemet.

Og Læserne, de Stakler, har jo længe vidst at »sætte Pris« paa denne ufrivillige Ørkenvandring, de er nødt til at foretage fra Side til Side, ofte uden, men heller ikke saa sjældent med en forkert Henvisning til, hvor man skal finde Stykkets Fortsættelse igen. Man føler sig baade »højnet og opløftet« paa den Maade, naar der er en eller anden Artikel, man specielt interesserer sig for. Men denne Fremgangsmaade er jo *et Stykke tip-top moderne Typografi*, saa maa man vel ikke regne det saa nøje, om der gøres aldrig saa mange Brud paa de gamle Mestres regelrette Former!

Naturligvis er det Gælden!

I Anledning af, at Madsen-Mygdal forleden paa et Møde bestred, at det er en Gældskrise, Landbruget lider under, skriver Social-Demokraten følgende helt rigtige Bemærkninger:

» . . . Naturligvis kan man skændes om, hvorvidt det er Gældsbyrderne, der er for store, eller Landbrugsprodukternes Priser, der er for smaa; men dette har kun ringe Interesse overfor det Faktum, at skal Landbrugets Drift balancere, maa Gældsbyrder og Produktpriser bringes i holdbart Forhold til hinanden.

Venstre ynder at bringe en tredje Faktor ind i Debatten: Ejendomsskatterne. Men dels vidner de stadig meget høje Ejendomspriser ikke om, at Skatterne er for høje, medens paa den anden Side en stor og almindelig Nedsættelse af Ejendomsskatterne uden Tvivl øjeblikkelig vilde medføre et yderligere forhøjet Ejendomspris-Niveau, der vilde gøre normal Forrentning endnu umuligere. Dels spiller Landbrugets samlede Ejendomsskatter, der udgør ca. 50 Mill. Kr., en ringe Rolle i Sammenligning med de Byrder, som Forretningen af de 4 Milliarder Kroner, hvortil Landbrugsgælden efterhaanden er steget, betyder for Erhvervet, der med en Gennemsnitsrente paa 5 Procent maa bære en Rentebyrde paa 200 Mill. Kr.

Ejendomsskatternes Nedsættelse er derfor intet Middel til Afværgelse af Krisen. Skal Landbruget hjælpes, og vil man undgaa Tvangsauktionernes generelle Vej, maa Gældsbyrderne lettes, idet man er ganske ude af Stand til at diktere en Forhøjelse af Landbrugets Eksportpriser paa Verdensmarkedet.«

— — —

Vi føjer til, at en Forhøjelse af Priserne paa Hjemmeforbruget heller ikke hjælper Landbruget over Krisen, hvorfor man snarest bør ophæve disse for Arbejderne saa tyngende Foranstaltninger og grave ned til Ondets Rod. *Fr. N.*

Afspasering af Overarbejdet

Vore norske Kollegers Medlemsblad skriver nedenstaaende om den Ordning med Afspasering af Overarbejde, som Kollegerne i Norge for flere Aar siden afsluttede med Arbejdsgiverne. Nu, da vi herhjemme staar overfor Gennemførelsen af noget lignende i Følge den vedtagne Lov om Forbud mod Overarbejde, kan det have sin Interesse at erfare, hvorledes man ser paa Spørgsmaalet andre Steder.

. . . Fagorganisationen har rejst sig til Kamp mod de karrige og usikre Kaar, man bød Lønmodtagerne, og den vokste sig stor og stærk i sit Arbejde for at ændre Vilkaarene for dem, som Udbytningens Jernhaand handlede med efter Forgodtbefindende. Men for at klare denne Opgave var en indre Styrke nødvendig, og denne fik vi ved at opstille en Lov for os selv om, at Pligt og Ret skulde være ens for alle og at alle skulde handle i Solidaritetens Aand. Og det er i Dag som før det, som holder Bygningsværket sammen og giver Evnen til Fremgang.

Det kan være paa sin Plads at minde om disse gamle Sandheder, naar vi nu vil anstille nogle Betragtninger om den Ordning, vi har faaet i Stand om Afspasering af Overarbejdet. I Følge denne Organisationsmoral, som dybest set maa være den uskrevne Lov for os, kan Overarbejdet nemlig ikke betragtes som andet end et nødvendigt Onde, som maa tolereres, fordi Arbejdsgiverne ikke vil eller kan skaffe Plads og Materiel nok til, at Arbejdet kan blive udført paa ordinær Tid. Vi er tvunget til at godkende det, fordi det kapitalistiske Samfunds Kræfter her er stærkere end os. Men vi er klar over, at Overarbejdet gør vor Kamp for kortere Arbejdstid illusorisk, og at det rettelig tilhører de ledige — som vi jo ogsaa i Dag delvis understøtter med de ved Overarbejdet indtjente Penge.

Overarbejdet kan derfor ikke være velset af den solidarisk indstillede Kollega. Vi er tværtimod interesseret i at reducere det til det mindst mulige, hvilket ogsaa vor Tarif tydeligt udtaler sig om. Det fremgaar da ogsaa heraf, at

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Hævet Blokade.

Firmaet *Viggo Asmussen*, Frederikshavn, har underskrevet Tarifen, og Blokaden er dermed hævet.

København, 1. Juli 1937. *Ths. Pedersen.*

det langt fra er nogen Flyvegrille, naar Hovedstyret og Tarifrepræsentantskabet i 1933 vedtog at søge Afspaseringen indført. Man gik til dette Skridt under Følelsen af, at man herved kunde rette lidt paa et skævt Forhold, handle i solidarisk Aand mod dem, som staar Last og Brast med os og rammes haardest af Samfundssystemet.

Naar vi gør opmærksom paa dette, er det ikke for at øve Kritik. Vi er bekendt med, at Overarbejdsordningen praktiseres loyalt af den alt overvejende Del af Medlemmerne, og at Personalerne gør sit Bedste for, at den skal virke knirkefrit og efter sin Hensigt. Men der bør heller ikke herske Tvivl om, at dette er den rigtige Maade at tage Sagen paa, og at dette Eksempel bør følges af alle fast arbejdende indenfor Forbundet. Det skal ikke gøre nogen Forskel, at Overarbejdstimerne er faa eller mange eller at det kan være lidt vanskeligt at faa Vikarer. Paa visse Tider af Aaret vil de altid være at faa, og det er jo en Kendsgerning, at Ordningen er baade til Glæde og Gavn for dem, som den er kommet til Gode, og vor Statistik viser, at det er mange.

Vi vil da til Slutning slaa fast, at vor Ordning med Overarbejdets Afspasering har faaet rosende Omtale blandt de fagorganiserede, fordi det viser sig, at vort Forbunds Medlemmer handler i den Aand, som bør være raadende blandt os, den Aand, som er vor indre Styrkes Udspring nu som før. Og naar vore Tillidsmænd i Afdelinger og Klubber paaser, at alle følger Organisationens Overenskomst om Overarbejdet, optræder de som Forbundets aarvaagne og bevidste Repræsentanter og gør en Gerning, som i det lange Løb er til Gavn for os alle.

Arbejderne og Hæren

Paa de unge Socialdemokraters sidste Kongres blev der vedtaget en Udtalelse, hvori man giver Udtryk for Tilfredshed med de private militære Korps' Ophævelse og samtidig opfordrede Ungdommen til ikke at undslaa sig for at gaa ind paa Officersskolen.

Spørgsmaalet er Overvejelse værd. Vort Officerskorps rekruteres nu udelukkende fra Overklassen og er som General With og Generalauditør Pürschel fascistisk indstillede. Og Arbejderne har ikke Tillid til dette Korps' Loyalitet overfor en Arbejderregering, hvis vigtigste og naturligste Opgave er at likvidere Overklassens økonomiske Privilegier og gennemføre økonomisk Demokrati. I Spanien forraadte Officererne Demokratiet og Arbejderne, i Tyskland slog Officererne Weimarforfatningen i Stykker, i Sovjet-Rusland forraader gamle czaristiske Officerer den røde Hær o. s. v. Overalt i den urolige Verden, vi lever i, kan man se Officererne og deres Halvbrødre Præsterne paa den fascistiske Linie, klar til at slaa Arbejderne og Demokratiet ned, naar den første Lejlighed byder sig.

Derfor er en Fornyelse af Officerskorpset en Nødvendighed, og derfor er det Overvejelse værd, om ikke Fagforeningerne her har en Opgave.

Jeg kunde f. Eks. tænke mig, at vort Forbund ydede de unge Kolleger, som bliver indkaldt til Militærtjeneste og som har Mellemskole- eller Realeksamen, efter Rekrutskolen blev sat i Stand til et Ophold paa Officersskolen ved, at Forbundet under hele Uddannelsestiden ydede dem en nærmere fastsat Understøttelse (højeste Arbejdsløshedsunderstøttelse). Det skulde staa de unge Arbejder-Officerer frit enten at forblive i Hæren som aktive Officerer eller efter at have erhvervet Officersbrevet gik tilbage til deres Arbejdsplads. Fagforeningerne vilde derigennem efterhaanden have til Raadighed en Del Kammerater, som foruden deres *militære* Uddannelse — havde tilegnet sig Kundskaber og Dannelse, som vilde gøre dem velegnede som Tillidsmænd.

Og Fagforeningerne (Arbejderklassen) trænger ikke alene til paalidelige Officerer, men ogsaa til duelige Tillidsmænd. *M. A. Larsen.*

— — —

Er man ikke ved at gaa over Gevind med Hensyn til de Opgaver, der stilles til de *faglige* Organisationer og deres Medlemmers økonomiske Ydeevne? *Red.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

De grafiske Fags Arbejdsgivere

i Czeckoslovakiet har opsagt Lønoverenskomsten for Typograferne, der er lønnet efter den grafiske Industris Fællestarif.

Fra Arbejdsgivernes Side hævdes det, at Hovedaarsagen til Opsigelsen, der skal træde i Kraft fra 1. Oktober d. A., maa søges i den indrepolitiske Situation, idet man naar som helst fra Regeringens Side kan vente fremsat Lovforslag om Uopsigelighed af alle Kollektivoverenskomster for at skaane Landet for fremtidige Arbejdskampe. Arbejdsgiverne ser i denne Udvikling af Situationen deres Ret til fri Udbytning af Arbejderklassen beskaaret; under en Diskussion om Lærlingespørgsmaalet erklærede Arbejdsgivernes Ordfører saaledes bl. a., at Bogtrykfaget mangler tilstrækkelig kvalificeret Arbejdskraft, skønt 30 pCt. af Fagets Udøvere stadig gaar arbejdsløse.

Typografforbundet har selvfølgelig ikke ligget paa den lade Side, men har straks taget Kampen op, og skønt man fra Forbundets Side bestrider Opsigelsens Lovlighed, har man dog erklæret sig rede til en Forhandling med Principalerne.

De Krav, der fra Arbejdsgivernes Side er stillet for at gaa i Forhandling, har ret naturligt affødt en Del Modkrav. Blandt de Punkter, Typografforbundet ønsker behandlet er: Regulering af Antallet af Lærlinge, Dyrtidstillæg, Regulering af Arbejdstiden, Arbejdsløshedsspørgsmaalet og Typografernes Pensionsforsikring; navnlig de to sidste af disse Spørgsmaal har hidtil tynget stærkt paa Forbundets Budget.

Det hævdes fra Forbundets Side, at selv om der ikke opnaas Enighed under Forhandlingerne med Arbejds-

giverne, skal Overenskomsten vedblive at gælde uforandret til 31. December 1937, da den er retslig beskyttet til dette Tidspunkt.

Indsamlingen til Spanien.

Den af I. F. C. (International faglige Central) og S. A. I. (Socialistisk Arbejder-Internationale) dannede internationale Solidaritetsfond for Hjælp til Spanien har indtil nu modtaget 19.100.000 Franc.

Fra følgende Lande er modtaget: Frankrig 7.300.000 Franc, England 3.240.000, U. S. A. 2.200.000, Sverige 1.734.000, Belgien 1.670.000, Holland 1.150.000, Danmark 630.000, Norge 285.000, Polen 162.000, Czechoslovakiet 137.000, New Zealand 120.000, Palæstina 105,000, Australien 30.000, Sydafrika 26.000. Dertil kommer mindre Beløb fra Canada, Luxemburg, Finland og Brasilien samt fra I. F. C.s Sekretariat og forskellige internationale Sammenslutninger.

Det er Arbejderne rundt omkring paa Arbejdspladserne, der gennem deres Solidaritetsfølelse og Offervilje har samlet dette Beløb.

Fra engelske, belgiske og franske Hjem er der indsamlet seks Skibsladninger Levnedsmidler og Klædevarer, der er sendt til Bilbao og Santander.

Voldgiftskendelse

Sag Nr. 3/1937. Dansk Typograf-Forbund mod Københavns Bogtrykkerforening.

Under nærværende Sag gør Dansk Typograf-Forbund gældende, at Københavns Bogtrykkerforening har overtraadt Bestemmelsen i Overenskomstens § 2 A Parentes, hvorefter Københavns Bogtrykkerforening udtaler »sin Beredvillighed til effektivt at støtte Dansk Typograf-Forbunds Bestræbelser for at undgaa Overarbejde, som ikke er absolut paakrævet, og derved skabe forøget Arbejdsmulighed for de arbejdsløse«, og Forbundet paastaar denne Overtrædelse fastslaaet ved Voldgiftsrettens Kendelse. Københavns Bogtrykkerforening paastaar sig frifundet.

Dansk Typograf-Forbund anfører til Støtte for sin Paastand hovedsagelig følgende:

Efter at Firmaet Bianco Luno havde afskediget Trykker Svend Aage Larsen til Fratrædelse Fredag den 2. April d. A., nægtede det at give nogen Begrundelse for Afskedigelsen. Forbundet hævder imidlertid, at Afskedigelsen fandt Sted, fordi Svend Aage Larsen i Slutningen af 1936 havde taget Initiativet til Paatale af et hos Firmaet stedfundet, omfattende Overarbejde, hvilken Paatale resulterede i, at Firmaet ved en Mæglingsaftale indgik paa at betale et Beløb paa 200 Kr. til en Juleindsamling.

Da Dansk Typograf-Forbund i Anledning af Afskedigelsen under 5. April d. A. begærede Mægling, svarede Københavns Bogtrykkerforening følgende:

»Da vi ikke agter at give nogensomhelst Begrundelse for Trykker Sv. Aage Larsens Afskedigelse fra Bianco Luno, anser vi i og for sig en Mægling for overflødig. Skulde De alligevel fastholde Ønsket om en saadan, foreslaar vi Mæglingsmødet afholdt Onsdag den 7. ds. Kl. 10½ paa Firmaets Kontor.«

Under Mæglingsmødet støttede Københavns Bogtrykkerforenings Mæglingsmand Firmaets Repræsentanter i deres Vægring ved at give Oplysning om Grunden til den foretagne Afskedigelse.

Til Støtte for den Opfattelse, at Afskedigelsen har været en Hævnakt mod Trykker Svend Aage Larsen, anfører Dansk Typograf-Forbund, at Trykkerfaktoren overfor Personalets Tillidsmand har ladet falde en Bemærkning om, at man vidste godt, hvorfra Uroen stammede, samt en af Personaleklubben Luno paa en Generalforsamling den 15. April d. A. vedtagen, saalydende Udtalelse:

»Bianco Lunos Personale har i den senere Tid haft for meget Overarbejde og er af den Mening, at Sv. Aa. Larsen er sagt op paa Grund af Paatale af dette Overarbejde. Vi ser gerne Sv. Aa. Larsen genantaget i Firmaet.«

Dansk Typograf-Forbund mener, at Københavns Bogtrykkerforening ved sin Holdning i denne Sag har undladt effektivt at støtte Forbundets Bestræbelser for at undgaa Overarbejde, idet disse Bestræbelser ikke kan ventes at bære Frugt, hvis en Arbejder, som foranlediger Paatale af et ikke paakrævet Overarbejde, skal være udsat for af den Grund at blive afskediget. Selvom det antages, at Afskedigelsen af Svend Aage Larsen er tarifmæssigt uangribelig, var det i alt Fald, hævder Forbundet, Københavns Bogtrykkerforenings Pligt at yde sin Medvirken til, at de nærmere Omstændigheder ved Afskedigelsen kunde blive oplyst.

Heroverfor anfører Københavns Bogtrykkerforening, at Firmaet ikke har været forpligtet til hverken overfor Svend Aage Larsen eller overfor Forbundet at give nogen Begrundelse for den stedfundne Afskedigelse. Der henvises i denne Forbindelse til den faste Voldgiftsrets Kendelse i Sag Nr. 1367. Københavns Bogtrykkerforening hævder, at Foreningen har været berettiget til at oplyse Firmaet herom og til at give Firmaet Raad som sket i det afholdte Mæglingsmøde.

Iøvrigt gør Københavns Bogtrykkerforening gældende, at Svend Aage Larsen, der arbejdede ved en Maskine, som blev passet af to Hold, hvoraf det ene skulde nedlægges, blev afskediget, fordi han var den yngste blandt Holdenes Medlemmer. Afskedigelsen har intet at gøre med den af Dansk Typograf-Forbund paaberaabte Sag vedrørende et Overarbejde hos Firmaet, og Trykkerfaktoren benægter at have fremsat den af Dansk Typograf-Forbund anførte Bemærkning.

— Voldgiftsretten er principielt enig med Dansk Typograf-Forbund i, at Københavns Bogtrykkerforening ikke uden at komme i Strid med sit Tilsagn om at støtte Dansk Typograf-Forbunds Bestræbelser for at undgaa Overarbejde, som ikke er absolut paakrævet, vilde kunne tolerere, at dens Medlemmer afskedigede Arbejdere, blot fordi de foranlediger Paatale af upaakrævet Overarbejde. De af Dansk Typograf-Forbund paaberaabte Omstændigheder indeholder imidlertid efter Voldgiftsrettens Opfattelse ikke en saadan Bestyrkelse af Forbundets Formodning om, at Afskedigelsen af Trykker Svend Aage Larsen skyldes hans Initiativ til Paatale af et Overarbejde, at Københavns Bogtrykkerforening ved sin Optræden i Anledning af Afskedigelsen kan siges at have tilsidesat det nævnte Tilsagn.

Herefter dømmer Voldgiftsretten:

Den af Dansk Typograf-Forbund under nærværende Voldgiftssag nedlagte Paastand kan ikke tages til Følge.

København, den 19. Juni 1937.

P. V. V.

Poul Andersen, Formand.

40-Timers Konventionen

naaede desværre ikke det fornødne Stemmetal (⅔ Majoritet) ved den endelige Afstemning Tirsdag den 22. Juni i den internationale Arbejdskonferences Plenum. Der manglede nogle faa Stemmer i den krævede kvalificerede Majoritet. Forud var gaaet et langvarigt og grundigt Kommissionsarbejde, der havde udformet Konventionsudkastet.

Arbejdet for den forkortede Arbejdstid gaar alligevel sin Gang, og der blev paa dette Aars Arbejdskonference ydet vægtige Bidrag til Fremme af den kortere Arbejdstid. Jeg skal forsøge i næste Nr. af »Typ.-Tid.« at skrive lidt mere herom. *Sigv. Hellberg.*

Den økonomiske Situation

Er der Muligheder for Erhvervsomlægning og Erhvervsudvidelse?

Ved Typografernes Tillidsmands Kursus paa Roskilde Højskole holdt Kontorchef Niels Lindberg følgende Foredrag:

Det danske Landbrugs Økonomi er som bekendt blevet ramt af nogle særdeles alvorlige Slag. De udenlandske Begivenheder, som har forringet det danske Landbrugs Økonomi, synes ikke at være tilfældige Begivenheder, men længerevarende Forskydninger i de økonomiske og politiske Forhold i Udlandet. Der er særlig 4 Forhold, som det er værd at trække frem. 1) En stigende oversøisk Konkurrence, særlig med Hensyn til Smør. 2) Befolkningen i mange Lande synes at stagnere i Størrelse, hvilket truer Forbruget af Landbrugsvarer. 3) En stigende Krigsfrygt, der har medført Selvforsyningsbestræbelser for Tyskland og England paa det landbrugsmæssige Omraade. 4) Englands Konservatives Ønske om en snævert økonomisk Samarbejde med Dominions.

Landbrugskrisen begyndte som bekendt herhjemme i 1931, idet den blev akut som Følge af Nedgangen i Byerhvervene baade herhjemme og i Tyskland og England. Men det danske Landbrugs Stilling har ikke bedret sig afgørende siden, endskønt en Højkonjunktur er begyndt i Byerne. Ogsaa dette er et Fingerpeg i Retning af, at Landbrugsvanskelighederne er noget mere end konjunkturelle Overgangsvanskeligheder. Et enkelt Tal vil være oplysende, Landbrugets Nettoeksport faldt fra 1929 til 1932 med ca. 270 Mill. Kr. eller med over 25 pCt. Med dette voldsomme Fald i den danske Landbrugseksport fulgte som bekendt stor Arbejdsløshed. Men dermed indsaa man ogsaa Nødvendigheden af at producere flere Industrivarer herhjemme. For det første, fordi vi ikke kunde købe saa meget i Udlandet, for det andet, fordi man maatte bekæmpe Arbejdsløsheden. Saa kom Tiden med Udvidelser for Industrien og Byggeriet i Byerne 1933-35. Ved flere forskellige Foranstaltninger blev Udvidelsen hjulpet frem. Vi nævner Importbegrænsning, billig Kredit og lav Krone.

Imidlertid er det tydeligt, at den større Industriproduktion i 1933 til og med 1935 væsentlig viste sig i de allerede eksisterende Foretagender paa den Maade, at de producerede op til fuld Udnyttelse af deres Anlæg samt foretog mindre Udvidelser. Det var ikke saaledes, at der opstod nye Storforetagender eller nye Industribrancher. Senest er den industrielle Udvidelse i de ældre Industrier ligesom gaaet noget i Staa. Forklaringen herpaa er dels en større Indførsel af fremmede Færdigvarer, dels Vanskeligheder med Raastoftilførsel og højere Raastofpriser. Endelig er Krediten som bekendt ogsaa blevet noget dyrere. Bag alle disse tre Forhold ligger der en enkelt stærkt virkende Faktor, nemlig den Handelspolitik, som Danmark i de sidste 2 Aar er kommet ind paa at drive til Fordel for Bønderne. Det stigende tyske Behov efter danske Landbrugsvarer har ført til større »Byttehandler« med Tyskland, der atter har medført større Indførsel af Færdigvarer.

Bag den Udvikling i Retning af højere Rente, som vi er inde i, ligger der som bekendt først og fremmest det Forhold, at Danmarks Valutastilling overfor Udlandet blev svækket under Højkonjunkturen, særlig i 1934 og i Begyndelsen af 1935. Den stigende Indførsel af Færdigvarer fra Tyskland skal naturligvis heller ikke hjælpe paa Valutastillingen. Det er paa Baggrund deraf, at Nationalbankens Diskontoforhøjelse og Salg af Obligationer maa ses.

Man kan nu af dette i hvert Fald uddrage *én* Læresætning nemlig følgende: Hvis Bestræbelserne for Udvidelsen af Beskæftigelsen og Produktionen herhjemme skal genoptages, maa man først og fremmest bestræbe sig paa, at bringe den svækkede Valutastilling i Orden. Det er ikke nok alene at pege paa Beskæftigelsesforanstaltninger, der ikke svækker Valutastillingen, f. Eks. offentlige Arbejder. Hvis et virkeligt Fremstød skal ske, maa man først og fremmest pege paa Beskæftigelsesforanstaltninger, der forbedrer vor Handelsbalance i Forhold til Udlandet.

Hvis man underkaster de i den offentlige Diskussion fremkomne økonomiske Planer en Undersøgelse, vil man sikkert hurtigt komme til det Resultat, at de Planer, der tager Sigte paa en Omlægning af Landbruget, er dem, det i særlig Grad gælder om at undersøge og tage op til Drøftelse. Her tænkes særligt paa de Planer, der er fremsat om at dyrke flere Kartofler og Sukkerroer herhjemme, Planer som paa en Gang vil bedre Valutastillingen ved at nedskære Kornindførselen — og øge Beskæftigelsen paa Landet. Planerne gaar i Korthed ud paa at indskrænke Kornarealerne til Fordel for Sukkerroer og Kartofler. Sukkerroerne skulde bruges som Foder til Heste, og Kartoflerne skulde koges i særlige anskaffede Kogeanlæg, og bruges til Svinefoder.

Nu er det ganske givet, at Landbrugskrisen allerede har medført en begyndende Omlægning af Landbruget, idet en Masse Smaaproduktioner er blevet optaget. Spørgsmaalet er, om det ikke kan betale sig for Samfundet at give Tilskud til en hurtigere Omlægning, naar det baade gavner Økonomien og Beskæftigelsen i Landbruget samt frigører en hel Masse udenlandske Valuta (sparet Kornindførsel), saaledes at man kan forøge Købet af Raavarer og Maskiner.

Hvis vi nu spørger om, hvilke Virkninger en økonomisk Omlægning af Landbruget vil have paa Beskæftigelsen, maa man først og fremmest pege paa, at selve Arbejdet med Sukkerroer og Kartofler vil betyde Merbeskæftigelse. For det andet er der Grund til at vente, at den Forbedring af Landbrugets Økonomi, som Omlægningen + en eventuel Gældsordning vil betyde, vil stimulere Byggeriet paa Landet. Dette Punkt vil være særdeles vigtigt, fordi man maa vente, at Byggeriet yderligere gaar noget tilbage i Byerne. Dertil kommer, at Byggeri paa Landet svarer bedre til Danmarks Valutastilling, idet det kræver færre udenlandske Materialer end Byggeri i Byerne. Endelig trænges der, som Korst allerede har paavist, ogsaa meget stærkt til en saadan Genoplivning af Byggeriet paa Landet. Mange Reparationer er blevet udskudt under Krisen. Der trænges ogsaa mange Steder til bedre Stalde, hvilket vil formindske Brandfaren. Maaske kan der ogsaa blive Tale om Bygning af Tørringsanlæg (jævnfør Planerne om at fremme Ensilering af Græs og Lucerne for at skaffe et vitaminrigt Vinterfoder til Køerne).

Hvis det lykkes gennem en økonomisk Omlægning af Landbruget paa en Gang at bedre dettes Økonomi og spare noget paa Kornindførselen eventuel ogsaa paa Oliekageindførselen og Hørindførselen, saa er Tiden inde til at tænke paa at optage Udvidelsen af Industrien. Thi med Omlægningen af Landbruget er der foretaget en saadan Nedsættelse af Landbrugets Køb i Udlandet, at der bliver Raad til at købe flere udenlandske Raastoffer og Maskiner til Industrien, uden at Handelsbalancen sprænges.

Man kunde maaske overfor denne Betragtning indvende at der næppe foreløbig bliver Tale om yderligere industrielle Fremstød, fordi der ingen Planer er fremme og intet Initiativ

til Stede. Men denne Indvending er ikke berettiget. Adskillige Planer er allerede ved at blive realiserede og andre venter blot paa Valutamyndighedernes Tilladelse, der naturligvis alene afhænger af, at Valutastillingen bedrer sig tilstrækkeligt.

Vi kan først betragte den Del af Industrien, der umiddelbart knytter sig til Landbruget. Den allersidste Tid har set Fremkomsten af et Fedtrafinaderi i Masnedsund, en Andels-Konservesfabrik i Roskilde og en Kødfoderfabrik i Ortved, oprettet af de 12 sjællandske Andelsslagterier. »Dansk Arbejde« har for et Par Aar siden taget Initiativet til at oprette et Fjerkræslagteri, der har oparbejdet en ret stor Eksport og endvidere taget Initiativet til en lille Æblemost-Fabrik. Endvidere kan nævnes Hørfabrikerne i Tommerup paa Fyn og det ganske nye i Skævinge ved Frederiksværk. Det er ikke usandsynligt, at Hørproduktionen staar overfor en fortsat Udvikling. Af de Planer, der venter paa at blive realiserede, er Planerne om Halm-Papfabrik. Efter Sigende skal der i Holland findes adskillige saadanne Fabriker, der udnytter den overflødige Halm til Papfabrikation. Endelig er der gaaet Rygter om Anlæg af en Mælkeuldfabrik i Odense, der skulde lave Uld af Mælk efter italiensk Mønster.

Efter at have set paa de Smaaindustrier, der er groet op og i Fremtiden kan tænkes at gro op i Forbindelse med Skovbruget. Dansk Skovbrug har som bekendt faaet en stor Chance ved det store Byggeri, men der er ogsaa opstaaet Industri i Forbindelse med Skovbruget f. Eks. en Krydsfinérfabrik samt en Bøgeparketfabrik i Køge. I Forbindelse med sidstnævnte er der paabegyndt Eksperimenter med at lave Eddike af Træ. Papirfabrikationen har jo ogsaa Tilknytning til Skovbruget, og her kan det nævnes, at der er Planer fremme baade om en ny Fabrik og om en større Udvidelse. Planerne gaar ud paa at bygge en Papirfabrik i Køge, og Udvidelsen gaar ud paa, at De forenede Papirfabriker vil bygge en Fabrik ved den ny Næstved Havn; der er allerede ofret store Summer paa Kajanlæg.

Af mere løse Rygter kan omtales Planerne om at fabrikere Bøgetræscellulose, der som en Slags »Træuld« skal bruges til at lave Tøj af efter tysk Patent.

Idet vi derved er kommet over i Tekstilindustrien erindres om Planerne om en Kunstsilkefabrik i Silkeborg. En svejsisk Koncern, der har ladet anlægge andre Fabriker rundt i Europa, skulde paatænke at udnytte Silkeborgs bløde Vand og egnede ledige Arbejdshænder. Ogsaa indenfor Metalindustrien er der Planer fremme, saaledes er der gaaet vedholdende Rygter om Oprettelse af en dansk-amerikansk Flyvefabrik i Kastrup. Mere sikkert er det, at Burmeister og Wain omgaas med Planer om et Bilmotorselskab, der skulde lave lette Dieselmotorer til Automobiler. Der prøvekøres i Øjeblikket flere saadanne Motorer, og der er foreløbig Tilfredshed med dem. Hvis Tanken viser sig at være holdbar i Praksis, vil dette betyde stor Benzinbesparelse.

Der kunde nævnes endnu flere Planer om industrielle Fremstød, hvis Virkeliggørelse blot afhænger af, om Danmark faar Raad til at benytte en Del af Eksportindtægterne (den udenlandske Valuta) til saadanne udenlandske Køb af Maskiner, Byggemateriel o. l., som er nødvendigt for Anlægning og Start. Forudsætningen for en yderligere industriel Udvikling og en Bedring af Beskæftigelsen baade i Industri og Landbrug synes derfor at være en saadan Omlægning og Hjælp til det danske Landbrug, at dettes Økonomi forbedres og saadanne Besparelser opnaas paa Landbrugets Indkøb i Udlandet, som kan danne Basis for større Køb af Maskiner og Raastoffer til Industrien.

— — —

Et samlet Referat fra Forbundets Tillidsmands-Kursus vil fremkomme i næste Numer af »Typograf-Tidende«.

En tvivlsom Berømmelse

Den største Komedie, England endnu har deltaget i! Saaledes betegnede den gamle Statsmand Lloyd George den Humbugforestilling, der foranstaltes af Kontrollen til Ikke-Indblanding i den spanske Borgerkrig.

Og sikkert er det, at man skal søge længe for at finde et Sidestykke. Den økonomiske Boycotning, som iværksattes overfor Italien under dette Lands Røvertog mod Abessinien, blegner ganske ved Siden af dette sidste Stykke europæisk Teaterpolitik. Intet Middel synes for simpelt og ingen Løgn for sort til ikke blive benyttet af dem, der for Tiden har opkastet sig til Herrer over de stakkels mishandlede Folk.

Men der var dog alligevel en af Kontrollørerne, som synes at have taget sin Opgave alvorlig — den danske Oberst, der fik overdraget det ærefulde Hverv at vogte Grænsen ved Pyrenæerne. Han kan være sikker paa Anerkendelse i de fascistiske Kredse for sin Daad, da han forhindrede de sytten republikanske Flyvemaskiner i at komme Baskernes Hovedstad til Hjælp, hvorved han lettede de fascistiske Oprøreres Bestræbelser for at tilintetgøre Tusinder af Kvinder, Børn og Oldinge.

Om den pligtopfyldende Oberst føler nogen Tilfredsstillelse ved Tanken herom, véd jeg ikke. Men en vis Verdensberømmelse har han i hvert Fald opnaaet, selv om den af mange vil blive opfattet som værende af en noget tvivlsom og herostratisk Natur. *Dr. Ensom.*

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 25. Juni. *Formanden* bød Velkommen og udtalte Mindeord over vore afdøde Kolleger, Aa. Fack og Hans Olsen. Forsamlingen rejste sig, Til Dirigent valgtes *V. Hansen.* Forhandlingsbog oplæstes og godkendtes. — I sin Beretning kom *Formanden* udførligt ind paa Spørgsmaalet ang. den Trykmaskine, der var opstillet paa Jyllands Papirværk. Denne var sluttelig anerkendt som Rotation. I sine Betragtninger betonede Formanden som sin og Styrelsens Mening, at man kun kunde tillade en Trykker at betjene den og ikke kunde anbefale nogen Dispensation som paatænkt fra Forretningen. Berørte Forholdene omkring Strejken paa Jyllands Papirværk. Omtalte Cirkulære fra Forbundet vedr. Loven om Overarbejdets Afspasering. Styrelsen agtede at indkalde Tillidsmændene til Møde for at høre Ønsker fra Arbejdspladserne. Videre berørte Formanden Organisations-Forsøget med Hensyn til den ufaglærte Arbejdskraft i litografiske Virksomheder. Forhandlinger mellem Organisationer havde ikke givet Resultat, og Styrelsen havde nu forsøgt sig lokalt med Personalet hos Chr. Olsen. I Følge Meddelelsen i »Typ.-Tid.« var Pensions-Nyordningen vedtaget. Voldgifts-Kendelse i Trykker-Spørgsmaal oplæstes og Trykkerne opfordredes til Opmærksomhed i saa Henseende. Spaniens-Indsamlingen havde givet 250 Kr. Beretningen godkendtes. — Formandens Løn fastsattes uforandret. — Til næste Punkt, Valg af Formand, havde *Jens Hansen, Ejner Lund, Johs. Hansen* og *N. P. Jørgensen* Ordet for Anbefaling af henholdsvis Henry Nielsen og den afgaaende Formand. Ved Afstemningen opnaaede *Aage Larsen* 74 Stemmer og genvalgtes, herefter havde Henry Nielsen 70. Til Styrelsen genvalgtes *P. Nielsen* (72), *N. P. Jørgensen* (67) og nyvalgtes i Stedet for Harald Jensen, der ikke havde ønsket Genvalg, *Karl Kirkebæk* (79). Derefter havde Johs. Hansen 49, Chr. Christensen 45 og Harry Rasmussen 43 Stemmer. Som Revisor genvalgtes *Chr. Rostgaard.* — Ingen forlangte Ordet under Eventuelt og de 150 mødte Kolleger kunde forlade Salens i mere end een Forstand lidt trykkende Atmosfære. *N. P. J.*

LÆRLINGESPALTEN

Kolding Lærlingeafdeling

afholdt Søndag den 6. Juni Sommerudflugt til Odense, arrangeret som en Oplysningstur med Besøg paa »Fyens Stiftstidende« og Dalum Papirfabrik. Først besaas »Fyens Stiftstidende«, og under Faktor Andersens kyndige Vejledning fik man et lille Indblik i den store Virksomhed, der beskæftiger ca. 100 Mand. Saa gik Turen til Dalum Papirfabrik, hvor man overværede den lange Proces af Papirets Frembringelse. Om Eftermiddagen sejlede man op ad den skønne Odense Aa til Zoologisk Have. Og om Aftenen sluttedes der af i »Rosenhaven«. *G. J.*

Aarhus Lærlingeafdeling.

Den 19. Juni afholdt Lærlingeklubben Maaneskinstur til Skødshoved Strandhotel. Efter Sejlturen var der Kaffebord, hvor Klubben var Vært, og saa Dans til Kl. 2. Der kunde have været flere med! *Wph.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Spaniens-Mærkerne bedes venligst afregnet i Dag.

Udvidet Fagforeningskursus afholdes paa Roskilde Højskole i Dagene 5.—18. September af Arbejdernes Oplysningsforbund. Indmeldelser maa ske til nævnte Forbund, Nr. Farimagsgade 11, København, snarest og senest 1. August. Betalingen, som erlægges ved Indmeldelsen, er 135 Kr., og dækker saavel Kost og Ophold som Undervisning.

Sønderborg Lokalafdeling er lukket for al Udbetaling fra den 11.—25. Juli incl.

I Aften afholder Trykkeriarbejdernes Klub Møde i Evaldsgade 3, Kl. 8. Cand. mag. *Harald Engberg* fortæller om Studenterdelegationens Rejse til Spanien, der illustreres med Lysbilleder. Kammeratlig Samvær. Mød talrigt.

Vejle Lokalafdeling. Eventuelle rejsende Kolleger bedes i Ugen 27. Juni—3. Juli henvende sig til Typ. *Halvor Hansen*, Skovvang 26, Kl. 5 Eftm.

Hvis Ord kunde gøre det — Der blev i de syv Maaneder, den sidste Rigsdagssamling varede, talt ikke mindre end fire Millioner Ord. Af denne Talens rige Strøm kommer den ene Million Ord paa Landstinget, medens de tre Millioner lød fra Folketingets Talerstol.

Sverige omtrent uden arbejdsløse. Medens vi her i Landet har flere arbejdsløse end i Fjor paa samme Tid, findes der i Sverige kun ca. 15,000 ledige. Det er det laveste Antal, der er registreret i de sidste syv Aar. Af unge arbejdsløse mellem 16 og 21 Aar er der kun godt 800. Det kunde være interessant at faa opklaret, hvorledes Svenskerne bærer sig ad med at afskaffe Arbejdsløsheden. Var det ikke en Idé at sende vore Nationaløkonomer en lille Tur over Sundet?

Alle franske Blade har fra 1. Juni forhøjet Løssalgsprisen med 10 Centimer, saaledes at Prisen nu er 40 Centimer. »l'Humanite«, Kommunisternes Centralorgan, har ikke forhøjet Prisen, hvorimod det socialistiske »Le Populaire« (Leon Blum) ligeledes har forhøjet Prisen.

Giv mig fire Aar! I en tysk By fik en Bonde en Skattesedel, hvis Beløb forekom ham altfor højt. Han sendte Skattesedlen tilbage tilligemed en Lap Papir, hvorpaa han havde skrevet: *Giv mig fire Aar!* — akkurat de Ord, hvormed Hitler fremlagde sin Fireaarsplan.

Men den gik ikke. Hvad der Führer kan gøre, kan en Bonde ikke tillade sig. Gestapo indfandt sig samme Aften i Bondens Hjem og førte ham til en Koncentrationslejr.

Enighed gør stærk, men man skal vogte sig for, at den ikke gør blind.

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

Kasseeftersyn

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Ths. Pedersen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 180.467,13, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	111.879,25
Sparekassen	-	66.105,81
Kassebilag	-	1.343,97
Kontant Beholdning	-	1.138,10
Ialt	Kr.	180.467,13

og hos Hr. Ths. Pedersen var Beholdningen Kr. 3.517.965,97 som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen	Kr.	1.087.912,62
Fortsættelseskassen	-	329.052,92
De øvrige Kasser:		
Obligationer	-	189.600,00
Prioriteter	-	236.503,27
Aktier	-	80.000,00
Depositum (D. F. D. S.)	-	500,00
Sparekassen	-	1.591.714,67
Kassebilag	-	1.986,00
Kontant Beholdning	-	696,49
Ialt	Kr.	3.517,965,97

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, den 22. Juni 1937.

Carl J. Christoffersen. *N. M. Nielsen.*
Niels Nielsen. *Carl Schnoor.*

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

Landssammenslutningen af Maskinsættere

Indgaaede Kontingenter: 22. April: Vestjysk Kreds (Jan. Kv.) 17,50. — 4. Juni: A. Andersen, Nakskov, (3. Kv. 1936) 2,25. — 16. Juni: Aalborg (April og Juli Kv.) 30,00. — 23. Juni: Køge (Jan. og April Kv.) 7,50. — 25. Juni: Slagelse (April Kv.) 11,00. — 26. Juni: Horsens (Jan. og April Kv.) 22,50. — København (April Kv.) 140,00.

København, den 26. Juni 1937. *L. Chr. Nielsen.*

E. L. SATSSKIBE er de bedste og billigste, fremstilles ogsaa i amerikansk Udførelse paa
ERIK LEVISONS
Specialværksteder for moderne Sætterimøbler og Inventar

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

FORENINGSMEDDELELSER

Nye Medlemmer.

København: Hj.arb.ske Maja Margrethe Valborg Jensen (Bording), Sætter Holger Jensen, udl. 14. 6. 37 hos Hertz (arb. s. St.).

Løgstør: Sætter Jens Johansen, udl. 1. 7. 37 hos Bogtr. Knudsen.

Tiltraadte.

København: 4258 Eigil Hansen fra Nykøbing F. (Kr. Dagblad), 2773 Willy Schmidt fra Rejse (arbl.), 698 Willy Jensen fra Rejse (arbl.), 3742 Hjalmar Gurnæs fra Hobro (Nutidstr.), 7297 Th. Thorsen fra Rejse (syg), 1728 Fr. Weisse fra Hillerød (arbl.), 7466 Knud Winther fra Rejse (arbl.), Hj.arb. Jørgen Petersen fra Skotøjsarb. (Bording).

Aabenraa: 7079 Laurids Christensen (Graasten), 7827 Valdemar Christensen i Pl. Aarhus: 4297 Henry Peitersen (Aarhus Amtstid.). Grenaa: 5452 Kay Holm (H. Holm). Haderslev: 3007 Carl Bigum (Christiansfeld). Herning: 7641 Christian Pedersen (Herning Folkeblad). Hillerød: 3467 Aage Andersen i Pl. Silkeborg: 5310 Carl R. Poetsch, 7227 Harry Nedergaard.

Fratraadte.

København: 3521 Reinhardt Nielsen paa Rejse, 127 Willy Nielsen paa Rejse, 952 Ejv. Jensen paa Rejse, 3432 Knud Hansen til Horsens, 3234 Poul Madsen til Ribe.

Aalborg: 7233 Fritz Sørensen paa Rejse. Aarhus: 3007 Carl Bigum til Christiansfeld i Pl. Haderslev: 7227 Harry Nedergaard til Silkeborg (arbl.), 7079 Laurids Christensen til Graasten i Pl. Hobro: 3742 Hjalmar Gurnæs paa Rejse. Holstebro: 6821 Knud Greffel til Skive i Pl. Maribo: 6330 K. F. Dyhrfjeld paa Rejse. Nykøbing F.: 4258 Eigil Hansen til København i Pl. Odense: 5821 Poul W. Jørgensen paa Rejse. Randers: 4297 H. Peitersen til Aarhus i Pl.

Udmeldte.

København: 2292 Agnes Petersen (fratraadt Faget), 4554 Nancy Nielsen (fratraadt Faget).

Annullerede Udslettelser.

København: 79 Sætter Holger Kørner (Forlagstrykkeriet), 2603 Hj.arb. E. Larsen (Berl. Tidende), 3504 Sætter Ebbe Andersen (Danske Tidsskrifters Forlag), 5741 Trykker Sv. Lohmann (Politiken).

KLUB-ANNONCER

Stereotypørernes Brancheklub

Intet Møde Mandag den 5. Juli.

ANNONCER

Ung Sætter-Trykker

søger Plads straks eller senere. Kendt med alt forefaldende Arbejde. Billet mrkt. »92« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker

Dygtig erfaren Trykker for Illustrations- og Akcidensarbejde søges for fast, vellønnet Plads i større østjydsk Trykkeri. — Tiltrædelse straks eller senere efter Overenskomst. — Billet med nærmere Oplysninger og Referencer indsendes under Mrkt. »94« til Ekspeditionskontoret.

Yngre Sætter

med gode Anbefalinger søger Arbejde snarest muligt. Eventuelt Sætter-Trykker. Billet mrkt. »95« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, dygtig Paalæggerske,

der kan betjene Diegel og Hurtigpresse, kan faa fast Stilling til god Løn. Billet mrkt. »96« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI
HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 27 KØBENHAVN DEN 9. JULI 1937 64. AARGANG

Arbejdstidsforkortelse nødvendig

Som det i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« meddeltes, naaede Konventionsforslaget om 40-Timers Uge i den grafiske Industri ikke den fornødne kvalificerede Majoritet paa Arbejdskonferencen i Genève. Men Konferencen vedtog senere, at man paa næste Møde skal optage til Behandling Spørgsmaalet om en almindelig Overgang til 40-Timers Arbejdsuge som Maksimum for alle Fag og Industrier. Der ligger heri en Erkendelse af, at Spørgsmaalet ikke er uden aktuel Interesse, og da den gennem de senere Aar forsøgte Vej — at naa frem for visse Industriomraader — kun delvis har ført til Resultatet, turde det være særdeles velbegrundet, at Spørgsmaalet nu tages op paa bred Front.

Under den paa Konferencen førte Debat blev der givet mange meget vægtige Indlæg for en almindelig Arbejdstidsforkortelse. Et af de vægtigste blev givet af Direktøren for det internationale Arbejdsbureau, Mr. *Harold Butler*, da han i sin Svartale (vendt imod de Arbejdsgivere, der havde kritiseret den aarlige Beretnings velvillige Holdning til Bestræbelserne for Arbejdstidsforkortelse) bl. a. sagde følgende:

»Jeg kommer saa til Spørgsmaalet om Arbejdstid. . . . Kendsgerningerne har dog givet forøget Kraft til Bestræbelserne for at gennemføre 40-Timers Ugen. I de førende Stater har man efter 4 Aars Erfaring paany forelagt Kongressen en Lov om Indførelse af 40-Timers Ugen i hele Landet. Dette er saa meget mere bemærkelsesværdigt, som den amerikanske Industri i den Tid, der er forløbet, siden Loven om den økonomiske Genopbygning erklæredes forfatningsstridig, uden Vanskelighed havde kunnet vende tilbage til en længere Arbejdstid. Hr. Harriman har givet Udtryk for, at de amerikanske Arbejdsgiver- og Arbejder-Repræsentanter takket være Teknikens Fremskridt i Dag i Fællesskab vil kunne understøtte en i Genève udarbejdet Overenskomst om 40-Timers Ugen.

Vi har hørt Hr. Wests Beretning om de i hans egen Bedrift gennem Indførelse af en kortere Arbejdsuge opnaaede gunstige Resultater. Videre har vi hørt Meddelelsen fra Hr. Armstrong om, at Indførelse af 40-Timers Ugen i New Zeeland ikke har ført til den ventede Ruin for Arbejdsgiverne. Hr. Lebas gav Udtryk for, at fornyet Beskæftigelse for en kvart Million arbejdsløse i Frankrig i Hovedsagen kan føres tilbage til Gennemførelsen af Forordningen om 40-Timers Ugen. . . .

Det er blevet hævdet, at en Forkortelse af Arbejdstiden vilde ryste Prisniveauet, forringe Produktionsevnen paa kastrofal Maade og forstyrre Ligevægten mellem Industri og Landbrugsvirksomhed. Dette er i de Lande, i hvilke kortere Arbejdstid er blevet indført, ikke blevet Tilfældet. De faktiske Erfaringer i en Række Lande taler altsaa for en kortere Arbejdsuge. Det drejer sig ikke blot om en Kamp om Ord og Principer, men om at være stillet over for en Række Kendsgerninger. . . . Jeg kan ikke forestille mig, at vi for stedse skulde blive staaende ved den nuværende Arbejdstid. Selv om jeg ikke for nærværende vil være beredt til at gaa saa vidt som Hr. Zaalberg, der opstillede en 30-Timers Uge som en Mulighed for en nær Fremtid, saa tror jeg dog ikke, at de Industristater, som hidtil har vægret sig ved at gaa nærmere ind paa Spørgsmaalet om en 40-Timers Uge, adskiller sig særlig meget hverken i psykologisk Henseende eller hvad angaar Livsbetingelser og teknisk Ydedygtighed fra de Stater, hvor 40-Timers Ugen allerede er indført.

Jeg er heller ikke overbevist om, at en Forholdsregel, som har været gennemførlig i Frankrig, Amerika og New Zeeland, og som har vist gunstige Resultater, skulde have katastrofale Følger i noget som helst andet Land. Det er uden Tvivl rigtigt, at herved meget afhænger af, til hvilken Grad det tekniske Fremskridt er naaet, men det vilde overraske mig meget, om Forskellen mellem Graden af det tekniske Fremskridt i De forenede Stater og i Europa ved en nærmere Undersøgelse skulde vise sig særlig stor. De tekniske Forbedringer i den sidste Tid gør 40-Timers Ugen ikke alene produktionsmæssigt mulig, men ogsaa socialt ubetinget nødvendig. . . .

De sidste 25 Aar medførte en hurtigere Tiltagen af den industrielle Produktionsevne og en stærkere Udvikling af Tekniken end nogen anden Tidsperiode i Verdenshistorien. Hr. Harriman meddelte os i denne Forbindelse, at man har beregnet, at i 1930 kunde i De forenede Stater 43 Arbejdere fremstille lige saa meget som 100 Arbejdere i 1899. I Dag kan vi spørge, hvor mange færre der behøves i 1937. Det tekniske Fremskridt er ikke bleven forsinket gennem Krisen, men som Følge af Nødvendigheden af lavere Fremstillingsomkostninger er det yderligere steget. . . .

De Begrundelser, som oprindelig anførtes til Fordel for 40-Timers Ugen, henholdt sig væsentligst til Fremskaffelse af nye Arbejdsmuligheder. I de Lande, hvor en forkortet Arbejdstid er forsøgt, er denne Forventning ogsaa til en vis Grad opfyldt. Jeg tror dog, at en vigtigere Begrundelse for en kortere Arbejdstid er at søge i Behovet af længere Hviletider. Vi tænker maaske næppe tilstrækkeligt over, hvor lidt der egentlig er sket for Menneskenes Tilpasning til den nye Tid, i hvilken vi lever og arbejder. Vi er kun i vor Underbevidsthed klar over den paa alle Livsomraader tiltagende Belastning af vort Nervesystem.

Vi erkender næppe de uhyre psykologiske og fysiologiske Virkninger af de sidste 40-Aars tekniske Revolution. Den uhyre Hurtighed for Befordringsmidler saavel som for Udbredelse af Tanker har fra Grunden omformet Betingelserne for det bymæssige Liv. Motorvognen, Flyvemaskinen, Telefonen og Radioen belaster Nerver og Hjerner i et Omfang, hvortil Organismen ikke har vænnet sig. Det varede mere end titusind Aar, inden det lykkedes Mennesket at kunne bevæge sig hurtigere end en Hest og at kunne udveksle Tanker paa anden Maade end gennem umiddelbar Meddelelse. I Løbet af et Aarhundrede opstod

en fuldstændig ny Livsform, og paa intet Omraade har Nervesystemets Anspændelse ytret sig med en saadan Forøgelse som paa Industriens. Haandværkets omhyggelige Virksomhed udføres nu af Maskiner, der arbejder med stadig tiltagende Hurtighed, forlanger en stadig større Opmærksomhed fra Arbejderens Side og sætter stadig snævrere Grænser for hans Bevægelsesfrihed, medens de samtidig berøver Arbejderen den personlige Tilfredsstillelse ved Arbejdets Resultat. . . .

Mennesket er i Dag udsat for en vedvarende Anspændelse af Aand og Nervesystem uden at kunne udfolde den Muskelvirksomhed, det gennem Generationer havde tilvænnet sig. Resultatet er en hel Række af nye Sygdomme i Nervesystemet. . . .«

Saaledes — og iøvrigt sagligt og indtrængende — talte Arbejdsbureauets Direktør til Fordel for en forkortet Arbejdstid.

Men Arbejdsgiverne (med Undtagelse af de franske og nordamerikanske) samt en Række Regeringsrepræsentanter stemte alligevel imod. Af de skandinaviske Regeringsrepræsentanter stemte de danske, norske og finske *for*, medens de svenske undlod at stemme. Forhaabentlig og sandsynligt vil vi, naar *den samlede* Arbejdstidsforkortelse kommer til Afstemning, finde de svenske Regeringsstemmer paa den Side, der stemmes *for*.

Kravet er stadig levende og trænger sig paa som en *Nødvendighed*.

— — —

Jeg skal senere, ganske kortfattet, fortælle lidt om Arbejdet i den Kommission, som paa Konferencen arbejdede med Kravet om Arbejdstidsforkortelse for *de grafiske Fag*.

Sigv. Hellberg.

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

Naar mange har for lidt —

I Følge Statistisk Maanedsskrifts Oversigt over, hvorledes Aarsindtægten fordeler sig i København og omliggende Kommuner, findes der i København 86,000 Personer eller en Fjerdedel af Hovedstadens samlede Befolkning, som har under et Tusind Kroner i aarlig Indtægt. Endvidere findes der 96,000, hvis Indtægt ligger mellem 1000 og 2000 Kr. Det vil sige, at 182,000 Mennesker eller cirka Halvdelen af Københavns voksne Befolkning har under 2000 Kr. i aarlig Indtægt.

Som en skærende Modsætning til disse 182,000, der lever paa den yderste Sultegrænse, kan nævnes, at der i Hovedstaden findes 500 Personer, der tilsammen har tjent lige ved 55 Millioner Kroner, eller omtrent lige saa meget som de 86,000 daarligst stillede Skatteborgere, hvis Indtægt tilsammen udgør knapt 60 Millioner Kr.

Man kan just ikke sige, at Udviklingen i vore Dage gaar i Retning af at efterleve Grundtvigs kendte Sentens:

»Og da har i Rigdom vi drevet det vidt,
naar faa har for meget og færre for lidt.«

Det kan derfor ikke gentages for tidt overfor dem, der leder Udviklingen her i Landet: Frem med Spaden og begynd at *kulegrave* Danas Have! Men det haster. »Samfundssindet« kan ellers let fordufte.

Fr. N.

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Roosevelt og 35-Timers Ugen.

Fra New York meddeles, at Præsident Roosevelt har udarbejdet et Løn- og Arbejdstidsforslag, som skal forelægges Kongressen. Der fastsættes en Mindsteløn af 40 Cent pr. Time og en 35-Timers Uge for alle Industrier og Handelsforetagender, som deltager i mellemstatlig Handel indenfor U. S. A. Det omfatter altsaa ikke Forretninger, hvis Produkter eller Varer kun bliver omsat indenfor en Stats Omraade. Roosevelt vil derved opnaa, at fire Millioner arbejdsledige igen kommer i Arbejde. En Forlængelse af Arbejdstiden kan kun undtagelsesvis tillades ved særlige Lejligheder. Forslaget indeholder ogsaa en Indskrænkning i det i U. S. A meget udbredte Børnearbejde ved den Bestemmelse, at Produkter i Staternes Mellemhandel, som Børn under 17 Aar har været med at frembringe, skal forbydes.

Tidsskrift-Læsekreds

I Begyndelsen af September oprettes en Tidsskrift-Læsekreds. — Fremgangsmaaden bliver den, at Kollegerne fra Oplysnings-Udvalget modtager en Pakke Tidsskrifter, der maa beholdes i 10 Dage og derefter skal sendes videre til næste Kollega. Udgiften bliver kun Porto (25 Øre pr. Sending). Følgende Tidsskrifter vil blive sendt:

De grafiske Fag (Københavns Bogtrykkerforening)
Bogtrykkerbladet (Dansk Provins-Bogtrykkerforening)
Bogtrykkeren (Københavns Bogtrykkerlaug)
Tegneren (Tegnerforbundet)
Dansk Reklame (Dansk Reklame-Forening)
Avertering
Nordisk Boktryckarekonst
Grafisk Revy (Svenska Typografförbundet)
Grafisk Kringsjå (Norsk Centralforening f. Boktrykkere)
Typography
The Graphic Arts Monthly
The Linotype News
Der moderne Buchdrucker
Die Letter (Meisterschule, München)
MAN-Druckmaschinen-Nachrichten
Der Buchdrucker
Die Linotype-Post
Typographische Monatsblätter
Graphische Technik
Graphische Nachrichten

Indmeldelse i Læsekredsen maa ske saa snart som muligt af Hensyn til Tilrettelæggelsen.
Ekspeditionen sker i den Orden, man anmeldes.
Skriv derfor omgaaende til

Oplysningssekretæren
Evaldsgade 3 . København N.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Angaaende Ferie

Opmærksomheden henledes paa, *at* Kolleger, som ikke maatte have erhvervet Ret til fuld Ferie (henholdsvis 9 eller 6 Dage, jfr. Bogtryktarif og Tarif for Stentrykkerier), skal beregne deres *delvise* Ferieret *indtil 30. September*, altsaa i H. t. Beskæftigelsens Varighed *fra Antagelsen og indtil 30. September.*

De behøver dog ikke at vente med at holde Ferie til Udgangen af September, men kan godt enes med Firmaet om, at Ferien holdes paa et tidligere Tidspunkt, *men beregnet efter Beskæftigelse indtil 30. September.* Selvfølgelig vil Firmaet da, hvis Fratrædelse alligevel sker før 30. September, være berettiget til i den sidste Ugeløn at fradrage, hvad der i saa Tilfælde maatte være ydet for meget i Ferieløn.

Hvad Lito-Tarifen (Stentrykkerier) angaar, gælder Ferieret ogsaa, selv om Arbejderen selv siger op.

København, 3. Juli 1937. *Sigv. Hellberg.*

Møllen maler ikke Guld, men Obligationer

... Et burde Byboerne i hvert Fald betænke. Det er, at under den nuværende Privatejendomsret til Jorden kan alle Fremskridt sluges af den stigende Jordværdi og deraf følgende stigende Renteafgift til Jordejeren.

I samme Grad som Industrien udvikles, Handelen florerer og Haandværket har gode Tider, vil det blive fordelagtigt at bo i eller ved Byerne. Dette vil undgaaeligt medføre stigende Efterspørgsel efter Lejligheder og dermed *stigende Grundværdier.* Naar Staten laver elektrisk Togdrift i Nærtrafiken, naar der bebudes Trolleylinje ad Lyngbyvejen, naar Københavns Sporveje forlænges, naar der laves moderne Bilvej langs Køge Bugt, og andet lignende foretages, saa stiger Prisen paa Byggegrunde i Nærheden. Fremskridtets Værdi vil paa den Maade bundfælde sig i en voksende Bunke Obligationer, som det arbejdende Folk maa forrente, hvis man vil have den fordelagtige og lette Adgang til Byerhvervet, som en velbeliggende Bolig er.

I Nutidens Eventyr maler Møllen ikke Guld, men Obligationer, der drysser ned over Grundejerne som Konfetti over Deltagerne i en munter Folkefest.

Dette Forhold har stor beskæftigelsesmæssig Betydning. Afgiften til Grundejerne er nemlig erhvervsmæssig set en fuldkommen uproduktiv Udgift. Grundejerne har jo ikke skabt Jorden, ej heller Grundenes gode Beliggenhed. Som Mennesker er de lige saa hæderlige og agtværdige som vi andre, men i Erhvervslivet spiller de samme Rolle som Gøgeungen i en Fuglerede. De kan *uden Arbejde* eller anden Indsats bare i Kraft af deres Ejendomsret til Jorden indkassere en større og større Andel af Produktionens Udbytte.

Da Grundværdien her i Danmark for Tiden anslaas til ca. 5000 Millioner Kroner, bliver Grundejernes Udbytte — regnet til fem Procent — ca. 250 Millioner Kr. aarlig. Det er let at forstaa, at en saa stor og ganske uproduktiv Afgift maa virke tyngende og hæmmende paa Erhvervslivet, og da denne Afgift altsaa stiger med Erhvervslivets Udvikling, virker vor nuværende Jordpolitik faktisk som en kraftig Opbremsning paa en Vogn, der netop skulde kunne løbe let.

Dertil kommer, at under de nuværende Forhold kan Grundspekulationen forud kapitalisere Fremskridtets Værdi gennem en Beslaglæggelse af Jord, som gør nye Byggegrunde altfor dyre og vanskelige at faa. Derved hæmmes Byggeriet, som er en Nøgleindustri, og derved hæmmes Produktionslivet i det hele.

Dette kan let forstaas af følgende: Velbeliggende Byggegrunde koster for Tiden i Vangede 3 Kr. pr. Kvadratalen. Lad den ene Krone være Betaling for Vej og Kloak, saa vil en Grund paa 2000 Alen dog koste 4000 Kr., som er Betaling for selve Pladsen, en Betaling, som maa udredes for at faa den Adgang til Erhvervslivet, som paagældende Grund ved sin Beliggenhed giver.

Naar Omkostningerne ved Byggeriet skal beregnes, maa der regnes med, at enten skal disse 4000 Kr. udbetales straks eller ogsaa skal de forrentes, i Reglen med fem pCt. = 200 Kr. aarlig samt afdrages paa ti Aar, altsaa med 400 Kr. aarlig, hvilket betyder, at man i de første vanskelige Aar skal udrede 600 Kr. aarlig, faldende med en Tiendedel af Rentebeløbet hvert Aar indtil Summen er betalt.

Hvis vi havde en rationel Jordordning, vilde disse 600 Kr. helt og holdent spares. En rationel Jordordning maa baseres paa det socialistiske Princip, at Jorden tilhører alle med lige Ret, og naar den enkelte vil have et Stykke Jord overladt til sit private Brug, maa han yde alle de andre Erstatning ved til Samfundet at svare en aarlig Afgift, svarende til Renten af Jordens Værdi. En saadan Afgift er ingen vilkaarlig Skat, men et Udtryk for et Skyldsforhold mellem den enkelte og alle hans Medborgere, og den kaldes derfor med Rette en Grundskyld.

En saadan Grundskyld er socialistisk set meget ideel, thi ved den kan man socialisere Udbyttet af al samfundsskabt Jordværdi, medens man efter Behag lader Driftsformen være individuel eller socialistisk, som det skønnes bedst!

Hvis vi havde en saadan Grundskyldsordning, kunde man overtage en Byggegrund paa samme Vilkaar, som Husmænd overtager Jord efter Lensloven. Man tager Jorden i Fæste paa ubestemt Tid og kan lade den gaa i Arv til Børn og Børnebørn, blot mod stadig at betale Grundskyld til Samfundet. De 400 Kr. Afdrag i forannævnte Grundbeløb vil altsaa spares, og de 200 Kr. i Rente vil ogsaa spares, saa mærkeligt det end lyder. Thi naar Staten — eller Kommunen — faar en saadan fast Grundafgift, der for Tiden, altsaa for hele Landet, vil give en 250 Millioner Kr. aarlig, kan der og *bør* der selvfølgelig *ophæves et tilsvarende Beløb af Skatter*, og for Folk med ringe Formue og jævne Indtægter vil denne Skattelettelse utvivlsomt mere end opveje Grundskyldens Beløb.

(*Chr. Nordlev* i Soc.-Dem.).

Afdød Kollega

En af de gode, gamle Trykkersvende, *Carl Lindstrøm*, er afgaaet ved Døden. Lindstrøm, der i ca. 50 Aar og til han i 1930 traadte tilbage fra Faget havde sin Gerning i Bianco Lunos Bogtrykkeri, blev 78 Aar gammel. Han var 19 Aar gammel, da han i 1878 indtraadte i den da kun 2 Aar gamle Trykkerforening. Gennem en lang Aarrække var han Inkassator paa sin Arbejdsplads.

Bisættelsen fandt Sted i Tirsdags fra Bispebjerg Krematorium, hvor vor Fane sænkedes over Lindstrøms Baare. *s. h.*

En Kursus-Uge paa Roskilde Højskole

Paa forskellig Maade har Kollegerne Landet over faaet at vide, hvorledes vort Forbunds første Tillidsmands-Kursus er forløbet. Dels ved Referater fra Kolleger, der deltog, dels har Typograf-Tidende bragt Jul. Schrøders Tale og Niels Lindbergs Foredrag. Et samlet Referat skulde saa komme derefter. Men en Kollega er kommet mig i Forkøbet. Jeg finder i Sydsjællands Social-Demokrat nedenstaaende Referat, der er leveret Bladet af Næstved Lokalafdelings Formand og Kasserer, Chr. Jensen Petersen. Jeg foretrækker at lade det tale. Ind imellem bringer vi Billederne af de fire Foredragsholdere. Paa Kursuset blev om Torsdagen optaget en lille Film, den vistes Fredag Aften ved Afslutningsfesten og vil, naar der sendes Bud, blive vist i Afdelingerne i Forbindelse med et af de Foredrag, der staar til Raadighed.

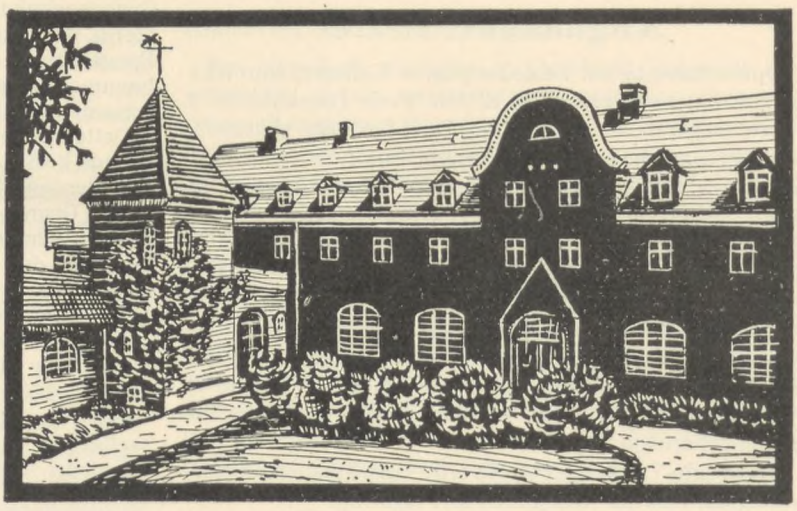

Da der i Sommerens Løb arrangeres ca. 25 Kursusuger for Arbejdere og Tillidsmænd gennem Arbejdernes Oplysningsforbund, vil det sikkert have Intersesse for mange i Bladets Læsekreds at faa beskrevet en saadan Kursusuge for Tillidsmænd indenfor Typografernes Kreds i Ugen fra 6.—12. Juni d. A.

Efter Indbydelse af Dansk Typograf-Forbund mødte de ca. 65 Deltagere Søndag den 6. Juni Kl. 17 paa Roskilde Højskole, der ligger smukt ca. 3 km fra Roskilde op til Roskilde Fjord med velindrettede Bygninger og stor Have med ganske herlig Udsigt over Land og Fjord. Kl. 18 samledes man i Festsalen med Velkomst af Højskolens Forstander, cand. polit. *Hj. Gammelgaard*, der ogsaa gav Meddelelse om de faste Husregler, der maa følges (bl. a. maa der ganske naturligt ikke serveres Spiritus paa Skolens Omraade, ligesom der heller ikke maa ryges i Undervisningstimerne). Man kan faa udleveret en Nøgle til Hoveddøren mod et Depositum af 1 Kr., som tilbagebetales ved Afleveringen af Nøglen; Dørene lukkes Kl. 22. Indkvarteringen skete paa 2-3-4-Mands Værelser, der alle var pænt møbleret med Skabe til Tøj og med nyvasket Haandklæde og bekvem Adgang til Toilette- og Vaskerum samt Læsesal, hvor Eksemplarer af Arbejderpressen fra hele Landet daglig blev fremlagt til gratis Eftersyn.

Derefter modtog hver Deltager i en smuk Æske med paatrykt Navn: 1 Eksemplar af Arbejdernes Oplysningsforbunds Haandbog »Fagforeningskundskab« (Historie og Problemer, Grundlag for Studiekredse, 283 Sider), Sekretær i De samv. Fagforbund *Knud V. Jensen*: »Arbejdsretten i Danmark« (Historie og Praksis), der beskriver de faglige Retsregler i Danmark, 265 Sider; »Dansk Typograforganisations Historie, 327 Sider; »Typografisk Aarbog 1935«, 175 Sider; Københavner- og Provins-Tariferne samt Forbundets Love; endvidere »Arbejdersangbogen«, 1 Mappe med Notesbog, en smuk Deltagernaal til Knaphullet og en Dag- og Timeplan for Kursusdagene.

Sekretær i Snedkerforbundet, Einar Nielsen, talte om Fagforeningerne og Fascismen.

Kl. 18½ indtoges Aftensmaden ved de veldækkede Borde i den store, men hyggelige Spisesal.

Derefter samledes man igen i Festsalen, hvor Forbundets Formand, Folketingsmand *Jul. Schrøder*, gav et Overblik over de kommende Dages Drøftelser, og Forretningsføreren for Arbejdernes Oplysningsforbund, Folketingsmand *Chr. Christiansen*, omtalte Forbundets Dannelse og Virke gennem Aarene, og Oplysningssekretær i Dansk Typograf-Forbund, *Svend Johansen*, skitserede Ugens Arbejdsstof.

Kl. 20½ serveredes Aftenkaffen, hvorefter Deltagerne spredtes dels paa Værelserne, dels rundt i Haven til Indvielse i det kammeratlige Samvær, som er et Led i Opholdet paa en Arbejderhøjskole.

Bespisningen foregik iøvrigt hver Dag saaledes: Kl. 8 Morgenmaaltid, Kl. 12½ Middag og Kaffe, Kl. 18 Aftensmad og Kl. 20½ Aftenkaffe, og der krævedes, at Tiderne blev nøje overholdt, bl. a. af Hensyn til Økonomaen (der kaldes Ø. K.) og hendes Medhjælpere, til hvem der jo stilledes store Krav ved Tilberedning og Servering for saa mange Pensionærer hver Dag. — Hver Dag paabegyndtes Kl. 8½—10½ med indledende Foredrag af indbudte Talere med Overblik over Emnerne, og fra Kl. 10½—12 arbejdede man saa i forskellige Grupper videre med hver sin Del af Stoffet under Vejledning af Ledere med indgaaende Kendskab til hver sin specielle Del, ligesom der gaves Opgaver for Deltagerne til

Forretningsfører Johs. Nielsen talte om Arbejdstidsproblemet.

nærmere Studium og Beskrivelse; Resultaterne heraf maatte saa afleveres næste Dag, hvilket gav Anledning til, at man ikke drev hele Fritiden bort i Haven, paa Boldbanen, i Badehuset ved Fjorden eller paa anden Maade.

Efter Middagspausen toges fat igen fra Kl. 13—15 med Gruppearbejdet og Diskussionen om de bearbejdede Problemer, saa man uvilkaarlig blev tvunget ind i Kendskabet til Arbejdsstoffet, der saa kan frugtbargøres ved Tillidsmændenes daglige Virke paa Arbejdspladserne som Bidrag til Arbejdets rolige Gang ved Kendskab til Overenskomsternes rette Forstaaelse og Følgerne af Forsøg paa Brud paa Overenskomsterne fra saavel Arbejder- som Arbejdsgiverside.

Ved en »Afslutningsfest« med fælles Kaffebord og Dessert Fredag Aften forevistes en Film, der var optaget paa Skolen først paa Ugen, og Typografernes Sangkor fra København underholdt Selskabet med en Del smukke Sange, og der blev afsunget flere i Dagens Anledning skrevne Sange, ligesom der omdeltes en lille Festavis med underholdende Indhold og Omtale af en Del af Ugens større eller mindre »Begivenheder«, der høstede livligt Bifald ved Oplæsningen, og Ø. K. fik overrakt en smuk Blomsterkurv som Anerkendelse for Personalets gode Bistand ved Ugens mange »Fællesspisninger«. Efter Lørdag Formiddag at have taget endnu et Par Timers Gruppearbejde og nydt det sidste Maaltid, hævedes »Ugen«, og man spredtes ud over Landet med Kundskaber og Vilje til at røgte sit Hverv paa hver sit Felt og med mange knyttede Venskabsbaand blandt Kolleger og rig paa gode Minder.

— En Aften i Ugen befordredes Deltagerne i store Turistbiler til København, hvor der aflagdes Besøg paa Fagskolen for Boghaandværk og dennes Maskinsætterskole — Forbundsbygningen i Evaldsgade 3 — og paa Hostmann Steinbergs Farvefabrik, der blev forevist under kyndig Vejledning.

En Middagsstund besøgte man Roskilde Domkirke, saa det maa indrømmes, at Tiden blev udnyttet paa bedste Maade i alle Retninger, og det er at haabe, at mange unge som ældre maa kunne faa Lejlighed til at besøge Roskilde Højskole enten ved et af disse Tillidsmandskursus eller ved Vinterskolen, da saavel Lærerkræfterne som Skolen i sig selv fortjener det, og det er til Gavn for Arbejderbevægelsen.

Chr. Jensen Petersen.

Næstformand for De samvirkende Fagforbund, Knud V. Jensen, talte om Arbejdsretten i Danmark.

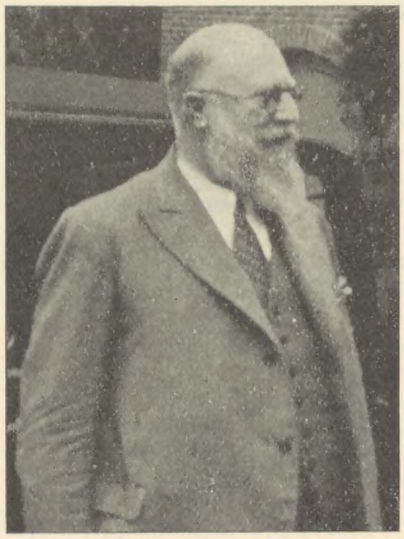

Statsminister Th. Stauning talte om Fagforeningerne og den nationale Samfundspolitik.

Lidt mere om vort Kursus

Udover hvad der tidligere er skrevet om vort Forbunds Kursus paa Roskilde Højskole, er der Grund til at nævne følgende: Der var 63 Deltagere og disse var ved Gruppearbejdet opdelt i to Hold — Gruppe 1 og 2.

Begge Grupper fik det samme Program.

Johs. Nielsen havde 10 Timers Arbejdsretten i Danmark (Grundbog: Knud V. Jensen: Arbejdsretten i Danmark) med hver Gruppe — dog remplaceret af Højskolelærer Bundvad i nogle Timer i Gruppe 2.

Ths. Pedersen havde 6 Timer Provinstarifen.

Frederik Mehr havde 4 Timer Københavnstarifen.

O. A. Lundin havde 4 Timer med Vore Love og Arbejdsløshedslovgivning.

I Foredragsform talte Sigv. Hellberg om Tarifernes Opstaaen, Udvikling og nuværende Stade (2 Timer) og om vort Samarbejde med andre Organisationer, nationalt og internationalt (2 Timer). Ligeledes talte Jul. Schrøder i Foredragsform om Vor Organisations Historie.

Gør vi saaledes Ugen op i Timer, har der været 24 Timers Arbejde i hver Gruppe — og 16 Timers Foredrag. Ialt 40 Timer ved Arbejdet og derudover lidt Lektielæsning og Nedskrivning af Besvarelser af stillede Spørgsmaal.

At der derudover har været Tid til Besøg paa Fagskolen, hos Hostmann-Steinberg og til Fremvisning af Nationaltidendes Film, Optagelse af Film paa Skolen og Fremvisning af denne Film, samt til at høre vor herlige Typografernes Sangforening, forbavser i høj Grad.

Men en og anden af Deltagerne vil tilføje: Vi fik ogsaa Tid til Haandbold, Fodbold, Bad — og til kammeratligt Samvær. Til at lære Kolleger at kende fra det ganske Land.

Ja, det var ogsaa Meningen, at den Side af Sagen skulde naas. Den er jo ikke den mindst vigtige.

Som Jul. Schrøder sagde det i sin Velkomsttale: det drejede sig om at forene Arbejdet, Ferien, Oplevelsen.

Jeg tror, det lykkedes, og jeg bringer her Oplysningsudvalgets Tak til Foredragsholdere, Gruppeledere Typografernes Sangforening, Gunnar Wangel, der optog Filmen, samt til Deltagerne.

Alle gjorde deres for at bringe det første Kursus op i det rette kammeratlige Plan. *Svend Johansen.*

Det er af „vore egne" vi skal have det!

I »Berlingske Tidende« for 27. Juni kan man læse en Artikel, der hedder: »Haardere Skatte-Opkrævning« og som har følgende dystre Start: »Regeringen har bemyndiget Skattevæsenet til at opkræve al forfalden Skatte-Gæld, ogsaa hos den gifte Skatteyders Arbejdsgiver.« »Desuden har Kommunerne faaet Ret til at lukke for Lys og Gas hos den uvillige Skatteyder.«

For at man skal forstaa, at det er den bitre Alvor, hedder det længere nede i Artiklen bl. a., at det ikke er nogen Undskyldning for Skatteyderen, at han vil blive afskediget fra sin Plads, hvis en saadan Henvendelse foretages fra Skattevæsenet.

Det kan da kaldes for gode »demokratiske« Foranstaltninger fra Regeringens Side.

— — —

Det var ogsaa en god »demokratisk« Lov, Regeringen lavede for os først paa Aaret, da den tvang os til at modtage een Krone mere om Ugen til Imødegaaelse af alle de uhyrlige Prisforhøjelser, der allerede da var begyndt at regne ned over vore syndige, men taalmodige Hoveder, Prisforhøjelser, der slavisk følges af »Arbejdernes »egne« Foretagender«!

— — —

Vi staar os sikkert bedre, hvis vi ved næste Valg vælger Folk, som mere fyldestgørende svarer til Navnet: »Arbejdernes Repræsentanter«! *Chr. Worm.*

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Horsens Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Onsdag den 16. Juni. Formanden, *Rich. Rasmussen*, bød velkommen, specielt til Forretningsfører *Ths. Pedersen*, idet han udtrykte sin Glæde over, at saa mange Kolleger var mødt frem. Der var dog ikke Sensationer i Luften af nogen Art, men ganske almindelig Præsentation af Forretningsføreren, samt nogle lokale Spørgsmaal, der trængte til at belyses. *Ths. Pedersen* gav derefter en fortræflelig Oversigt over den øjeblikkelige Arbejdssituation — kom herunder ind paa Spørgsmaalet om Afspasering af Overarbejde, der jo er et brændende Punkt. Ligeledes belyste han den nye Lærlingelov og Arbejdsløshedsloven. En livlig Diskussion fulgte efter — mange Kolleger havde Spørgsmaal at stille Ths. Pedersen. *Formanden* omtalte et Trykkeri, hvor der var konstateret Overarbejde. *Carl Christoffersen* mente en Kontingentnedsættelse var paa sin Plads, da der efter hans Formening var rigelig Reservefond, og ingen eller ringe Udsigt var til en Arbejdskonflikt. *Niels Andersen* og *Riis* berørte Overarbejdsspørgsmaalet og sluttelig paatalte *Chr. Madsen* Lærlingeforholdet ved den nye Lovs Ikrafttræden. Som man ser, manglede der ikke paa Spørgsmaal — og *Ths. Pedersen* besvarede dem alle til Kollegernes fulde Tilfredshed. Et Spørgsmaal om, hvad en Hjælpearbejder maa foretage ved Rotation, Stereotypering o. s. v., skabte ogsaa en Del Diskussion, hvori *Axel Sørensen*, *Formanden* og *Ths. Pedersen* deltog. Endelig paapegede *Ch. Fischer* Manglerne ved Provins-Tarifen, der især, hvad Detailler angaar, staar langt under Københavnernes Tarif. Med et Hurra for Dansk Typograf-Forbunds Horsens-Afdeling, samt en Tak til Ths. Pedersen, sluttede Formanden den interessante og udbytterige Generalforsamling, der var besøgt af 50 Kolleger. — Ved det efterfølgende Kaffebord maatte *Ths. Pedersen* besvare endnu en Række Spørgsmaal — stadig til alles Tilfredshed. *J. D.*

Aabenraa Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 18. Juni. *Ths. Pedersen* var til Stede. Eneste Punkt paa Dagsordenen: Indstilling til Godkendelse af Bestyrelsens Fremgangsmaade siden sidste Generalforsamling, som forkastedes med 15 mod 15 Stemmer. Bestyrelsen nyvalgtes og fik følgende Sammenstilling: *L. Dall*, Formand, *A. Sørensen*, Kasserer, *Chr. Werk*, *Bill* og *L. Oesten*. *L. O.*

Regnskabs-Oversigt for Landssammenslutningen af Trykkere for Aaret 1936

Indtægt:

1. a. Indkommet Kontingent	356,00	
b. Restance fra forrige Aar	82,25	
		438,25
2. Indkommet for »Trykkeren« Jan. Kvartal 1936:		
a. og b. Ordinær Abonnement og Annonceindtægt	462,50	
c. Restance fra forrige Aar for Abonnement	85,00	
d. Fra Københavns Trykkerklub	400,00	
e. Fra Norsk Trykkerforbund	325,50	
		1.273,00
3. Rente fra Postkonto		1,49
4. Udgiften overstiger Indtægten med		150,32
Balance med Udgiften		1.863,06

Beholdning den 31. December 1936:

Kassebeholdning den 1. Januar 1936		515,23
Herfra Aarets Driftsunderskud		150,32
Kassebeholdning den 31. December 1936		364,91
Restancer ved Aarets Udgang: Kontingent	28,00	
Abonnement	16,00	
		44,00
Beholdning ialt		408,91

Udgift:

1. Revision af Regnskabet for 1935		4,00
2. Repræsentant- og Landsmøde i Aarhus		476,30
3. Forretningsudvalgsmøder i Aarhus		197,00
4. Rejseudgifter i Foreningens Anliggende		92,90
5. Udsendelse af Cirkulærer		16,05
6. Udgifter vedr. »Trykkeren« i Jan. Kvartal 1936:		
a. Trykning af Bladet	903,00	
b. Klicheudgift	18,23	
c. Forsendelsesomkostninger	32,30	
d. Redaktørens Udlæg til Porto	14,30	
e. Andre Udgifter	12,50	
		980,33
7. Formandens Udlæg (Porto, Lykønskning m. v.)		52,67
8. Kassererens Udlæg til Porto og forskelligt		43,81
Ialt Udgift		1.863,06

Aalborg, den 15. Juni 1937 (pr. 31. 12. 36).

C. F. Christensen, Kasserer.

Regnskabet revideret og fundet i Overensstemmelse med Bilagene. Kassebeholdningen forevist.

Aalborg, den 28. Juni 1937.

Jens Skov. Georg Nielsen.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

50-AarsSvendejubilæum. En agtet Kollega, *Anton Jensen*, som arbejder i Centraltrykkeriet paa Christianshavn, kan d. 11. Juli fejre 50-Aars Svendejubilæum. Samtidig er det 55 Aar siden, *A. J.* kom i Lære i Firmaet. Alle, der gennem Aarene har arbejdet sammen med *A. J.*, værdsætter hans støtte og rolige Væsen. Vi ønsker ham kommende gode Aar. Til Lykke.

Klub *C. T.*

I Dag sidste Dag for Afregning af Spaniensmærkerne.

Den frivillige Voldgift. Angaaende Spørgsmaalet om frivillig Voldgift, som Ingeniør Jul. Madsen ønsker etableret, har der været afholdt et Møde mellem Repræsentanter for Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund. Om Forhandlingernes Forløb forlyder intet, da disse havde en »fortrolig« Karakter.

Afstemningsreglerne. Træarbejderne har paa deres nylig afholdte Kongres vedtaget følgende Regler for Afstemning indenfor deres Forbund:

Beslutning om Opsigelse af landsomfattende Overenskomster træffes af Hovedbestyrelsen. Dog kan en Femtedel af Forbundets Medlemmer gennem de respektive Afdelinger kræve at faa Spørgsmaalet Opsigelse af en Landsoverenskomst gjort til Genstand for Afgørelse ved Urafstemning.

Urafstemninger om Overenskomstforslag foregaar paa sædvanlig Maade rundt i Afdelingerne, men hvis den samlede Stemmedeltagelse om en Landsoverenskomst *ikke er over 50 pCt.* af de stemmeberettigede, kan *Hovedledelsen træffe Afgørelse i Sagen.* Dette gælder Afstemninger om Fællesforslag og Forslag, stillet af Forligsinstitutionen.

Mod Prisforhøjelser. Det nye franske Ministerium Chautemps har udstedt Forbud imod Prisforhøjelser for at hindre, at Arbejderne plyndres gennem uberettiget Avance.

Han har altid Uheld. En Komiker Weiss Ferdl i München har lavet en Vittighed, som han daglig serverer i en Cabaret for et henrykt Publikum. Han siger:

»Naturligvis staar de 98 Procent af Befolkningen bag ved Regeringen. Det har Valget bevist, og derfor kan man ikke nære den mindste Tvivl om den Ting. Men jeg er altid uheldig, thi jeg træffer aldrig andre end de *to* Procent!«

I Følge »Daily Telegraph«, som har meddelt Historien, bryder man i Rigskancelliet i Berlin sine Hjerner med, hvorledes man skal behandle den djærve Vitsmager. Han har én Gang været forbudt at optræde, men det hjalp ikke. Og sender man ham til en Koncentrationslejr, møder han de to Procent i endnu mere udpræget Form!

Skyldig — ikke skyldig. Franzl Krickl i Wien var anklaget for at have været i Besiddelse af et Numer af »Arbeiter-Zeitung«. Han dømtes til 12 Maaneders Fængsel. Paa Dommerens Spørgsmaal, om han erkendte sig skyldig, svarede han: »For en borgerlig Domstol er jeg muligvis skyldig, men for en proletarisk Domstol — den eneste jeg anerkender — er jeg uskyldig.«

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Søndag d. 8. August arrangeres Tur ud i det Blaa i Turistbil. Der sluttes af med Dans paa en Kro.

Til »Faglig Ungdoms Sekretariat«s Kursus paa Roskilde Højskole i Dagene 8.—14. August, disponerer Afdelingen over nogle hele eller delvise Fripladser. Medlemmer, der ønsker at komme i Betragtning, maa henvende sig snarest paa Kontoret.

Ved en Fodboldkamp sidste Fredag mellem et Hold fra »De grafiske Fags Lærlinge« og Lærlinge fra B. & W. vandt førstnævnte med 11-1. *Styrelsen.*

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne

er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.

Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.

Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.

Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.

Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

Underafdelingernes Formænd.

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Tlf. 13.331. Priv.: Ryv. 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Tlf. C. 4331. Priv.: Ryv. 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nora 8344.

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne April Kvartals Regnskaber:

6. Juli: Frederikshavn pr. Bl. 304,81, Sønderborg pr. Bl. 165,95.

København, den 6. Juli 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

1. Juli: Brønderslev 200,00; 3. Juli: Varde 800,00; 6. Juli: Frederikshavn i St. f. April Kv. Oversk. 304,81, Sønderborg i St. f. April Kv. Oversk. 165,95, Struer 300,00.

København, den 6. Juli 1937. *Forretningsudvalget.*

Ny Lokalformand.

Aabenraa: L. Dall, Hjelmallé 7.

Ny Lokalkasserer.

Aabenraa: Alb. Sørensen, Hjarupvej 6.

Nye Medlemmer.

København: Trykker Harvig Robert Cort Ole Offersen, udl. 30. 6. 37 hos H. Jørgensen (arb. s. St.), Trykker Edvard Emil Holm, udl. 18. 6. 37 hos Christtreu (arb. s. St.), Paal. Ellen Jørgensen, udl. 27. 6. 37 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.), Paal. Ellen Bredahl Jørgensen, udl. 13. 5. 37 hos Andreasen & Lachmann (arb. s. St.), Hj.arb. Otto Vilhelm Pedersen (Nordisk Kunsttryk og Prægeanstalt).

Aarhus: Hj.arb. Just Kristensen. Faaborg: Sætter Hans Berg, udl. 1. 7. 37 i Faaborg Folketidende. Silkeborg: Sætter-Trykker Harry Georg Jørgensen, (tidl. Medlem).

Tiltraadte.

København: 1316 Orla Bagge fra Hillerød (arbl.), 6875 Theodor Mortensen fra Rejse (arbl.), 5287 Gregor Wigh fra Rejse (arbl.), 1392 Otto Jensen fra Støberiarb. (arbl.).

Esbjerg: 7957 Holger Dahl (Vestj. Soc.-Dem.). Horsens: 3432. Knud O. Hansen (arbl.), 6940 Anders Rasmussen (arbl.). Køge: 3770 Einer Petersen (arbl.). Odense: 5821 Poul Wandrup Jørgensen (arbl.). Skive: 6821 Knud Greffel (Venstrebladet).

Fratraadte.

København: 724 Hilmar Brade til Hjørring (arbl.), 709 Egon Hertzum paa Rejse, 4049 Georg Wegge paa Rejse, 6595

E. L. GUMMIVALSER
by Goodyear License er dansk Arbejde
og Goodyears berømte Kvalitet .. ..
ERIK LEVISON'S Gelatine og Gummivalse Støberier

Hans Rasmussen paa Rejse, 3126 Peter Dybdal paa Rejse, 3752 Ove Larsen paa Rejse, 2674 Vald. Kany paa Rejse, 6228 Ernst Winther til Næstved (arbl.), 2873 Edv. Jørgensen til Køge i Pl., 6070 Jens Nielsen til Holbæk i Pl., 6610 Georg Larsen til Ringsted i Pl.

Aalborg: 7474 Marius Bengtsson paa Rejse. Assens: 5536 Svend Schou Hansen paa Rejse. Esbjerg: 2962 Wilh. Nissen til København (arbl.), 652 Helge Nielsen til København (arbl.). Haderslev: 3541 Herb. Steffen paa Rejse. Hillerød: 1316 Orla Bagge til København (arbl.). Horsens: 7861 Arne Sørensen paa Rejse. Randers: 3871 Johs. Frederiksen paa Rejse. Skive: 7259 P. G. Jensen Dahl til Nykøbing M. (arbl.). Viborg: 5559 Sigurd Rasmussen paa Rejse. Sønderborg: 6106 Leffler (overfl. til Handels- og Kontormedhj.).

Udmeldte.

København: 6224 Rudy Sørensen (Bogtrykker).

Køge: 7531 Hartvig Petersen (Bogtrykker). Odense: 3462 Hjalmar S. W. Svensson (fratraadt Faget).

Død.

København: 8019 Carl Lindstrøm.

KLUB-ANNONCER

Hver Søndag i Juli Maaned opslaas Klubbens Telt bag Konditoriet »Strandlyst« ved Greve Strand (lige efter 22-Kilometer Stenen).

ANNONCER

Ung dygtig Trykker

søger Plads. Gerne Provinsen. Billet mrkt. »97« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkerlære

søges til 17-aarig, velvoksen ung Mand (psykoteknisk Prøve bestaaet med 3,5 = velegnet). Billet mrkt. »98« modtager Ekspeditionskont.

Selvstændigt arbejdende

Haandsætter

helst med Kendskab til Maskinsætning og en **Sætter-Trykker** søges. Billet mrkt. »99« modtager Ekspeditionen.

Ung, dygtig Paalæggerske,

der kan betjene Diegel og Hurtigpresse, kan faa fast Stilling til god Løn. Billet mrkt. »96« modtager Ekspeditionskontoret.

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K. - Telefon Central 39 og 5539

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 (5 Ledninger)
Grafisk Fagforretning · Eget Skriftstøberi · Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

A/S F. L. BIE Valdemarsgade 14 København V.
TELEFONER: CENTR. 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser · Stadigt stort Lager.

INDUSTRI-TRYKKERIET, KØBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 28 KØBENHAVN DEN 16. JULI 1937 64. AARGANG

Begrebet „de grafiske Fag"

I de første Dage af Arbejdskonferencens Samling nedsattes forskellige Kommissioner, deriblandt ogsaa den, der fik til Opgave at arbejde med og tage Stilling til det af Arbejdsbureauet udarbejdede foreløbige Udkast til en Aftale om Forkortelse af Arbejdstiden i den grafiske Industri. Kommissionen kom til at bestaa af 45 Medlemmer, nemlig 15 Regeringsrepræsentanter, 15 Arbejdsgivere og 15 Arbejderrepræsentanter. Et betydeligt Antal af Kommissionens Medlemmer var *Fagets* Folk.

Som Formand for Kommissionen valgtes den kanadiske Regeringsrepræsentant Mc Intosh (som var en velvillig Mand, der dog i Kraft af at være *Regerings*repræsentant var nødt til ved den endelige Afstemning at afgive *blank* Stemme). Af *Typografer* var Nemecek (Tjekoslovakiet), Isaacs (England), Martel (Amerika), Storck (Jugoslavien), Pullan (Australien), Renaud (Frankrig), Vega (Spanien), Roznavan (Rumænien), Cruse (Sverige) og Hellberg (Danmark) stemmeberettigede Medlemmer af Kommissionen, medens forskellige andre Kolleger, deriblandt Schlumpf (Svejts) og Torkildsen (Norge), deltog i Kommissionsarbejdet som Suppleanter.

Kommissionsarbejdet paabegyndtes den 8. Juni med en daglang principiel Debat, som i alt væsentligt dog var en Gentagelse af Principdebatten sidste Vinter paa den forberedende Konference (se »Typ.-Tid.« Nr. 52/1936). Detailarbejdet videre frem var meget grundigt, og det maa jo betænkes, at Oversættelsen fra det benyttede Sprog til mindst to andre altid gør et saadant internationalt Arbejde baade vanskeligt og senfærdigt, bl. a. fordi dette eller hint Udtryk (saavel almensprogligt som fagteknisk) paa Fransk f. Eks. jo ikke altid umiddelbart finder et Udtryk paa Engelsk eller Tysk (eller Svensk eller Dansk), som helt dækker Meningen; saa opstaar let en Disput (eller maaske bare en Raadslagning) om den helt rigtige Oversættelse. Og trods Arbejdsbureauets fænomenalt dygtige Oversættere sker der jo Misforstaaelser. Her er da en af Kommissionsdeltagernes Opgaver: at faa udtrykt paa de forskellige Sprog nøjagtigt det, som efter Debatter og Forslag og Afstemninger er vedtaget (eller forkastet). Og da Sædvanerne i de enkelte Lande kan være noget forskellige, er det ikke altid lige let at finde de Formler, der opfylder Hensigten.

Kommissionen foreslog forskellige Ændringer i Arbejdsbureauets Forslag. Definitionen af Begrebet »den grafiske Industri« kom til i alt væsentligt at hvile paa den i Vinter paa Forkonferencen opstillede Formel, idet Kommissionens Konventionsforslags Artikel 1 kom til at lyde saaledes:

»I Konventionens Betydning gælder som »Arbejde i den grafiske Industri« følgende:

a. Arbejde i Bogtrykkerier (typografisk Trykning);
b. Arbejde i Stentrykkerier (litografisk Trykning);
c. Arbejde ved Dybtryk;
d. Arbejde, afledet af nogen af de forannævnte Arbejdsprocesser;
e. Bogbinderarbejde af enhver Art;
f. Arbejder til Fremstilling af Trykforme gennem fotomekaniske Processer, Metalætsning, Træskæring, Skriftstøbning, Stereotypi eller Galvanoplastik og lignende Fremgangsmaader;
g. Mangfoldiggørelse af Publikationer med andre Maskiner end de i Trykkerier anvendte.

Denne Definition af Begrebet »den grafiske Industri« kan paa mange Maader faa sin Betydning, uanset at selve Konventionen om Forkortelse af Arbejdstiden ikke naaede at blive vedtaget. Thi det er ved denne Definition paa den mest autoritative Maade fastslaaet (ved Medvirken af Arbejdsgiver- og Arbejderrepræsentanter og Regeringsrepræsentanter fra hele Kloden), *hvad* der forstaas, naar der tales om »den grafiske Industri« i praktisk produktionsmæssig og økonomisk Betydning.

Efter Forkastelsen af Konventionsforslaget er der næppe Grund til en nærmere Fordybelse — i Øjeblikket — i Forslagets øvrige Indhold vedr. Arbejdstidsforkortelsen.

Kommissionen afleverede sin Indstilling den 18. Juni. Rapporten behandledes i Arbejdskonferencens Plenarmøde den 21. Juni og godkendtes med 66 St. mod 41.

Ved den endelige Afstemning Dagen efter opnaaedes dog ikke den nødvendige to Tredjedeles Majoritet, og Forslaget var dermed bortfaldet — for den Gang.

Som tidligere meddelt vedtog Konferencen imidlertid at optage til Behandling paa næste Aars Konference Spørgsmaalet om den *generelle* Arbejdstidsforkortelse.

Kravet, baaret frem af beskæftigelsesmæssige, helbredsmæssige, kulturelle og sociale Interesser, bekæmpet af økonomiske Interesser, vanskeliggjort ved Internationalismens ufuldkomne Stade, bestaar, har vundet i Styrke og vil sikkert trods alt kæmpe sig igennem. *Sigv. Hellberg.*

Urafstemning eller „kompetent"

Man skulde synes, at den Opfordring, som Fr. Nielsen her i Bladet rettede til danske Arbejdere om at protestere mod den paatænkte Afskaffelse af Urafstemningsprincipet ved Overenskomsters Afgørelse, var en overflødig Opfordring — overflødig, fordi et saa dybtgaaende Indgreb i den menneskelige Selvbestemmelsesret rent spontant maatte fremkalde Protester. Ligesom man skulde have ventet, at »Typograf-Tidende« havde været oversvømmet af harmdirrende Indlæg mod et eventuelt Forsøg paa Fratagelse af Retten til selv at være med til at bestemme, under hvilke Forhold det daglige Arbejde paa Arbejdspladsen skal foregaa. Men det ser ud til, at »de førende Penne« har taget Sommerferie — i hvert Fald har

Redaktøren hidtil været den eneste, som i sin »Ensomhed« har holdt Ilden vedlige.

Jeg vil da tillade mig — uden i mindste Maade at give det Udseende af at være Arkæolog (jfr. Julius Schrøders Velkomsttale paa Roskilde Højskole) — at give Udtryk for Kollegernes Mening her paa Bjerget.

Gennem mere end 50 Aar har danske Arbejdere haft en hævdvunden Ret til at være medbestemmende, naar Prisen paa Arbejdskraften skulde fastsættes. Først i det sidste Tiaar har Statsmagten ved forskellige Foranstaltninger søgt at begrænse denne Ret, saaledes at det i Dag mere er en pro forma-Ret. Det er sikkert tilstrækkeligt at nævne »Kanslergade-Forlig«. Forligsmandslovens Udvidelse til at kræve kvalificeret Majoritet og den Række af Love om tvungen Voldgift, som i den ene eller anden Form er vedtaget i de seneste Aar.

Nu synes det, som om vore Ledere mener, at Tiden er moden til at fratage os endog denne »pro forma-Ret«. Motiveringen for denne reaktionære Forholdsregel skulde være den, at ikke alle stemmeberettigede deltager i Afstemningerne om Overenskomsters Fornyelse, særlig grelt skulde det være indenfor Dansk Arbejdsmandsforbund, efter Sigende mønstrede dette Forbund ved Foraarets Afstemning kun en Stemmedeltagelse paa ca. 35 pCt. Men da der jo tilsyneladende hersker Enstemmighed om, at hvert Forbund ordner sine egne, indre Anliggender, er det ikke umiddelbart indlysende, hvorfor en saadan Efterladenhed ved ét Forbund skal gaa ud over andre, hvor Stemmeprocenten er adskillig højere. Vi havde f. Eks. ved Afstemningen om sidste Tarif i København en Procent paa over 70, medens Bryggeriarbejderne var helt oppe paa 82 pCt.

Saadanne Procenter opnaas dog givetvis ikke ved, at man bare udleverer Stemmesedler og sætter sig hen og venter paa, at Kollegerne udfylder og afleverer dem. Der maa selvfølgelig fra Afdelingsstyrelserne og Tillidsmændene paa de enkelte Arbejdspladser iværksættes en Agitation for at faa alle til at deltage i Afstemningen.

Nu er der unægtelig en Del, der tyder paa, at man ikke fra alle Forbunds Side har været klar over, at Propaganda og Agitation ogsaa paa det Omraade er nødvendig. Det er derfor »at rette Bager for Smed«, naar man nu vil fratage Medlemmerne Stemmeretten, fordi enkelte Forbund ikke har været paa Højde med Situationen.

At man fra de ledendes Side ikke er altfor forhippet paa at foretage dette udemokratiske Skridt, som Fratagelsen af Stemmeretten maa siges at være, faar man Indtrykket af ved at læse Referatet fra De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling, hvor den ene efter den anden af Førerne jonglerede med Begrebet »kompetent Forsamling«, uden at de dog helt vilde lyse det i Kuld eller fortælle, hvorledes en saadan Forsamling skulde sammensættes. Men maaske har man fra deres Side bare villet føle sig frem? Kun en enkelt gik absolut imod Tanken om den kompetente Forsamling. (Tak for det, Thomas!) Som bekendt blev Afgørelsen af Spørgsmaalet udskudt, idet en vedtagen Resolution paalægger de Samv.s Forretningsudvalg at undersøge Spørgsmaalet og forelægge det for en Generalforsamling inden Afgørelsen af Overenskomsterne i 1938.

Vi har da endnu et halvt Aars Tid til den afgørende Kamp mod Reaktionen, som desværre ogsaa findes *indenfor* Fagforeningerne. Denne Frist maa udnyttes til — med et aktuelt Ord — at smede en »Jernring« om dette for Fagforeningernes fortsatte Bestaaen saa livsvigtige Princip ved saa stærkt, som overhovedet gørligt, at sige til denne Reaktion:

Vi ønsker at bevare Urafstemningen i sin fulde Udstrækning!«

Kan vore Ledere ikke føre os i denne Kamp — naa ja — saa er der vel større Sandheder, der har lidt Skibbrud, end Sentensen om at »skifte Heste i Vadestedet!«

Odense, den 8. Juli 1937. *Hans Hansen.*

Demokrati — slaa til!

I Anledning af 500 spanske Børns forventede Ankomst har man i sine Betingelser dynget Formaliteter op. Da disse ikke efterleves til 101 pCt., vræler et »frisindet« Blad om »Skandale«. Huspoeten mener:

Et Par Hundrede Børn, forgræmmede graa,
martret af Rædsel og Savn,
der har følt det i Sindet, hvor Sorgen kan slaa,
naar Døden han høster til Gavns.
Et Par hundrede Sjæle, der krymped i Angst,
under sprængte Granaters Brag,
naar Fascismen den vented at finde sin Fangst,
hvor den hejste sit blodstænkte Flag.

Et Par Hundrede smaa, der dirrer i Frygt,
haaber paa Redning og Flugt,
i Forventning har drømt om en fredelig Kyst
hvor Kulturen end bærer Frugt.
Men har I gjort Regning, I uvidende smaa,
saa vid det, og vid det for vist:
thi vor Frihed er stærk, vi vil værne og slaa
hver en Voldsmand, der kommer med List.

Et Demokrati, der vil hævde sin Ret,
maa stærkt i Stormsuset staa.
Vil det værge og værne vor fredlyste Plet,
maa med svidende Svøber det slaa.
Et Par Hundrede Børn fra en krigshærget Strand,
dem skænker vi Hjerte og Rum,
altsaa, hvis — notabene — det ommeldte Land
sender Mønt og Depositum!

»Se, hvad I har gjort mod en af de smaa,
det har I gjort mod mig!«
De Ord er vel glemte, Teorien er graa,
og gylden er Livets Vej.
Men Organet, der kæmped for Viden, Kultur,
den højeste, som man kan naa,
har vist, at til Kampen det stadigvæk du'r,
at Demokratiet kan slaa!

— — —

Det Korn, som I kasted paa Godhedens Mark,
vil spire og vokse i Tro.
Den Tvivl, som I spredte i Nyheders Jagt,
vil ogsaa i Jordsmonnet gro:
Som Ukrudt det gror i det spirende Grønt,
der dækker en minderig Grav,
det fascistiske Ukrudt, der skjuler alt skønt,
hvad henrundne Slægter os gav.

Den Stille.

Aandsfrihed i Thisted

Et socialdemokratisk Blad i Thisted giver ondt af sig mod »Typ.-Tid.«, fordi dette Blad søger at praktisere den Frihed og Lighed paa Aandsfrihedens Omraade, som Thisted-Bladet formentlig ogsaa paa sin Forside-Titel angiver at kæmpe for, men som dets censurerede Indhold er i Modstrid med.

Med slet dulgt Skadefryd antyder Bladet, at det »vilde være Nat« med denne Aandsfrihed, hvis vi havde en »kommunistisk eller naszistisk Samfundsorden i Danmark«. Dette vil vi ikke bestride. Men da vi ikke vil mistænke det for Frihed og Lighed o. s. v. kæmpende Organ for at nære naszistiske Tendenser, undrer det os unægtelig, at Bladet kan tage Forargelse over, at Typografernes Fagblad giver Plads for Indlæg, der udtrykker en noget anden Opfattelse end den autoriserede.

Bladet skriver, at det er Kommunister og Kværulanter, der leverer disse Indlæg. Vi kan imidlertid oplyse, at Socialdemokratiet er pænt repræsenteret blandt de skrivende Kolleger. Og vi tror ikke paa Holdbarheden af den Taktik, der stempler som Kværulant og Kommunist enhver Arbejder, som ikke stiltiende vil finde sig i, at hans Kaar forringes fra Uge til Uge, medens Kapitalisternes Udbytte forbliver ubeskaaret, ja endog forøges. — Dette Forhold lader sig jo alligevel ikke skjule i Længden. *Fr. N.*

Loven om Forbud mod Overarbejde

Den af Rigsdagen vedtagne Lov om Forbud mod Overarbejde har følgende Ordlyd:

§ 1.

Denne Lovs Bestemmelse kommer til Anvendelse paa Arbejdere, der er beskæftiget

a) i Fabriker og fabriksmæssig drevne Virksomheder samt andre Haandværks- og Industrivirksomheder, herunder Gas- og Elektricitetsværker,
b) i Stenbrud, Kalkbrud, Stenhuggeri og lignende Virksomheder, herunder ved Skærveknusning og Arbejde i Grusgrave,
c) ved Opførelse og Reparation af Huse og Bygninger, samt ved Anlæg og Istandsættelse af Veje, Jernbaner, Havne, Telegraf- og Telefonledninger, Vand-, Gas-, Elektricitets- og Kloakledninger, Brolægning og lignende Arbejder,
d) ved Transport af Passagerer eller Gods ad Vej eller Jernbane,
e) i Handels-, Kontor- og Bankvirksomhed samt
f) i Hotel- og Restaurationsvirksomhed.

§ 2.

Stk. 1. Ved Overarbejde forstaas Arbejde ud over den Tid, som ifølge Overenskomst udgør den normale Arbejdstid i paagældende Fag eller faglige Omraader.

Stk. 2. Det betragtes dog ikke som Overarbejde, at der i Virksomheder, der er afhængige af elementære Drivkræfter eller andre uregelmæssigt virkende Forhold — efter Overenskomst mellem Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer — arbejdes ud over Fagets eller Fagomraadets normale daglige Arbejdstid, naar blot Arbejdstiden i Gennemsnit i en Periode paa 1 Maaned ikke overskrider den overenskomstsmæssige Arbejdstid.

Stk. 3. Ej heller betragtes det som Overarbejde, at Arbejdstiden som Følge af, at den paa en eller flere af Ugens Dage ifølge Lov, Sædvane eller Overenskomst mellem Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer er mindre end den almindelige daglige Arbejdstid, paa Ugens øvrige Dage overskrider denne med et tilsvarende Timeantal, naar Overskridelsen blot ikke udgør mere end 1 Time daglig. Dog kan Socialministeren, for saa vidt Jernbanetransport angaar, tillade, at Overskridelsen udgør mere end 1 Time daglig.

Stk. 4. Ved Virksomheder med regelmæssig Døgndrift betragtes de Overskridelser af den normale Arbejdstid, som Døgndriftsloven af 12. Februar 1919 tillader, ikke som Overarbejde.

§ 3.

Stk. 1. Overarbejde er — med de Undtagelser, der følger af nedenstaaende Bestemmelser — forbudt. Hvile- og Spisetider medregnes ikke i den normale Arbejdstid, naar det staar Arbejderne frit for under disse at fjerne sig fra Arbejdspladsen.

Stk. 3. Den Omstændighed, at en Arbejdsgiver eller Arbejder ikke tilhører vedkommende Organisation, kan ikke fritage ham for Overholdelsen af de Regler, der i Henhold til Bestemmelserne i denne Lov gælder for Personer, der er Medlemmer af Organisationerne.

§ 4.

Overarbejde er tilladt i følgende Tilfælde:

a) naar uforudseelige Hændelser i væsentlig Grad har forstyrret eller truet med at forstyrre den jævne Drift, samt naar saadanne Hændelser nødvendiggør Overarbejde, for at Raastoffer, Varer eller andre Værdier ikke skal tage Skade,
b) naar den sædvanlige Drift ikke kan gaa sin Gang, uden at enkelte Arbejdere maa begynde før eller slutte senere end de andre Arbejdere, og Forholdet ikke skønnes at kunne ordnes ved en Forskydning af Arbejdstiden for disse Arbejderes Vedkommende, dog at vedkommende Arbejdsgiver- og Arbejderorganisation herom skal være enige,
c) naar paagældende Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer skønner, at særlige Forhold gør det ønskeligt for et vist Tidsrum at fremskynde eller forøge Arbejdet i en vis Industri eller en vis Virksomhed,
d) naar Arbejdsgiveren skønner det nødvendigt, at enkelte Arbejdere anvendes til Overarbejde, og Enighed derom kan opnaas med paagældende Arbejdere. I Bedrifter, hvor der findes Tillidsmand, skal dog — om muligt — denne give sit Samtykke.

§ 5.

Stk. 1. Det Antal Timer, der i Henhold til § 4 udføres som Overarbejdstimer, skal udlignes ved Bortfald af et tilsvarende Antal Arbejdstimer inden for den normale Arbejdstid. Udligningen skal paabegyndes snarest muligt og om muligt være afsluttet inden 14 Dage efter Overarbejdets Afslutning. Disse Regler for Udligning kan dog fraviges, for saa vidt der mellem vedkommende Arbejdsgiver- og Arbejderorganisation er sluttet Overenskomst om en tillempet Ordning. En saadan Overenskomst skal godkendes af Socialministeren.

Stk. 2. Indskrænkning i Beskæftigelsen som Følge af Sæsonen eller Vejrligets Indflydelse paa den daglige Arbejdstid betragtes ikke som Udligning af præsteret Overarbejde.

Stk. 3. Det i Henhold til § 4 tilladte Overarbejde skal, uanset at det udlignes ved Bortfald af et tilsvarende Antal Arbejdstimer inden for den normale Arbejdstid, aflønnes med den i paagældende Overenskomts for almindeligt Overarbejde fastsatte Betaling.

§ 6.

Det paahviler vedkommende Arbejdsgiver efter nærmere af Socialministeren fastsatte Regler:

a) ved Opslag paa synlige Steder i Arbejdslokalet eller paa andet dertil egnet Sted at bekendtgøre Tiden for Arbejdets Begyndelse og Ophør samt, hvor der arbejdes med Skifter, Tiden for hvert enkelt Holds Begyndelse og Ophør,
b) paa samme Maade at bekendtgøre Hvile- og Spisetider, som ikke medregnes i Arbejdstiden (jfr. § 3, Stk. 1, 2. Pkt.), samt
c) at indføre Bemærkning om stedfundet Overarbejde i en særlig Overarbejdsjournal.

§ 7.

Stk. 1. Uenighed om præsteret Overarbejdes Lovlighed eller dettes Udligning inden for den normale Arbejdstid kan

af Hovedorganisationerne inden for paagældende Fag eller faglige Omraade forelægges for et af Arbejdsraadet inden for dets Midte nedsat Udvalg paa 3 Medlemmer, nemlig Raadets Formand, en Repræsentant for Arbejdsgiverne og en Repræsentant for Arbejderne.

Stk. 2. Udvalgets Afgørelser er endelige.

§ 8.

Stk. 1. Den Arbejdsgiver eller hans Stedfortræder, der imod denne Lovs Bestemmelser anvender nogen Arbejder til Arbejde, er for hver saadan ulovlig sysselsat Person ifaldet en Bøde paa ikke under 10 Kr., dog saaledes at Overtrædelsen kun paatales, saafremt det i § 7 omhandlede Udvalg eller den faglige Arbejdsgiver- eller Arbejderorganisation, der omfatter det Arbejdsomraade, hvorunder paagældende Arbejde falder, stiller Krav derom.

Stk. 2. Den Arbejder, der udfører Arbejde i Strid med Lovens Bestemmelser, straffes med Bøde, dog saaledes at Overtrædelsen kun paatales, saafremt Udvalget eller den faglige Arbejderorganisation, der omfatter det Arbejdsomraade, inden for hvilket hans Arbejde falder, stiller Krav derom,

Stk. 3. Bøderne tilfalder vedkommende Kommunekasse.

§ 9.

Socialministeren kan for saadanne Fags eller Branchers Vedkommende, hvor Arbejdsløsheden er ringe, dispensere fra Lovens Bestemmelser.

§ 10.

Denne Lov, der ikke gælder for Færøerne, træder i Kraft den 1. Oktober 1937 og er gældende indtil 1. April 1940.

*

Naar Lovens Ikrafttræden i § 10 først er sat til 1. Oktober i Aar, er det for at give de faglige Organisationer Lejlighed til at forhandle sig til Rette om den for det paagældende Fag mest praktiske Form for Afspasering. En saadan Forhandling vil formentlig snarest tage sin Begyndelse for de grafiske Fags Vedkommende.

De unge arbejdsløse

»Enhver er sig selv nærmest«. Denne stadigt tilbagevendende Sætning, som man hører fra saavel unge som ældre paa forskellige Virksomheder — er det kun et Mundheld? Nej, desværre, Arbejdsløsheden har gjort sit til, at Hensynet til Kollegerne — eller Konkurrenterne — altfor ofte tilsidesættes. Dette sker tilmed i en Tid, som kræver mere Sammenhold end nogensinde, for at løse Problemerne til Gavn for saavel arbejdsledige som de, der har Arbejde.

Tilmed maa man undre sig over den Mangel paa Forstaaelse overfor den arbejdsledige, der gør sig gældende hos saavel unge som ældre Kolleger, der staar i Arbejde, Mange betragter de arbejdsledige med et beklagende Skuldertræk og udtaler: Ja, hvad, de har jo den gode Understøttelse.

Men det er ikke Understøttelser, men Arbejde, de længes efter. Og jeg tror, at der ved en Revision af Forholdene paa mange Virksomheder vilde blive Brug for mere Mandskab — hvis Kollegerne selv var interesseret deri, men Overarbejde giver Ekstrafortjeneste, og røres der ved Pungen — saa er Fanden løs. Der tales nu om Afskaffelse af Overarbejdet, men var det ikke ligesaa paakrævet, om vi effektivt gennemførte 6 Dages Arbejdsugen? Jeg tænker her paa et Dagblad, hvor det Ugen igennem var det store Spørgsmaal: Mon jeg ikke faar Søndagen med? Dem, det gik forbi, var Ugen ødelagt for.

Der er en stor Hær af ledige Hænder, som gerne vil ind til Afløsning, saa hvorfor arbejde mere end 48 Timer ugentlig, og den Side af Sagen lader sig let ordne, jo hurtigere des bedre.

Men Tiden er kostbar, selv for de ledige, og de Kolleger, der staar i Arbejde, bør lade noget af den Glæde ved Arbejdet — og Lønnen — som de selv føler, forplante sig til andre. Hvis det gamle Kammeratskab endnu findes — og det har vi da flere Beviser for —, saa vær selv med i Arbejdet for at faa en Sætter, en Trykker eller en Hjælper mere i Gang, thi vi er alle i samme Baad og er gensidigt afhængige af hverandre.

Naar vi saa tilmed lader Blikket vandre ud over Grænserne, stopper i Tyskland medens vi betragter Forholdene dér, og sammenligner dem med vore egne Kaar, eller retter Blikket mod Spanien, der kæmper for det Demokrati, som vi har og som vi i Stedet for at bygge videre paa, planløst kritiserer og derved underminerer til Gavn for nazistisk og fascistisk Propaganda.

Lad os hellere bygge videre paa det socialistiske Hus og søge at gøre det mere tidssvarende, samtidig med, at vi lader det gennemgaa et Eftersyn og faar fjernet Ukrudtet i Haven, saa Ungdommen kan faa en bedre Blomstringstid, end den, der i Øjeblikket er Udsigt til.

Men dette fordrer, at saavel unge som ældre er sig et Ansvar bevidst og er med til at gøre et Stykke effektivt Arbejde for Forbedringen af Leve- og Arbejdsvilkaar. Thi i Længden duer det ikke »at være sig selv nærmest«, tilmed ikke i en Tid, hvor Kravene til den enkelte Arbejder er større end nogensinde, og hvor Arbejderoplysningsarbejdet blomstrer som nogensinde.

Højeste Potens af snæversynet Egoisme staar man sig ved at dække over; søg derfor hellere at gøre et Stykke Arbejde for at udrydde den, i Stedet for at røbe en saa asocial Tankegang, der bunder i en komplet Mangel paa Forstaaelse af Vejene til Løsningen paa et af vor Tids store Problemer, Ungdomsarbejdsløsheden.

Werner Holmbeck.

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

En bydende Pligt.

Bestyrelsen for IFC og SAI har den 24. Juni 1937 i Paris afholdt et Fællesmøde for at tage Stilling til de konkrete Forslag, som de spanske Kammerater den 17. Juni i Geneve meddelte at ville fremsætte.

Efter en udførlig Diskussion vedtoges enstemmigt følgende Resolution:

»Bestyrelserne for IFC og SAI, samlet til et Fællesmøde i Paris den 24. Juni 1937, erklærer med Henblik paa den yderst alvorlige Situation, der er opstaaet som Følge af, at Tyskland og Italien har sprængt det internationale Kontrolsystem og hvorved den internationale Fascismes farlige Hensigter med sit Angreb paa Spanien er blevet afsløret, at de uden Forbehold tilslutter sig de Forslag, som er fremsat af Repræsentanter for det spanske Socialdemokrati og den faglige Landsorganisation.

Den moralske Solidaritet overfor den spanske Republik, som gentagne Gange er understreget af de nævnte Internationalers Medlemmer og Førere, saaledes i Beslutningerne i London (19. Marts 1937) og Geneve 17. Juni 1937)

der fastslaar Kontrollens Svigten, gør det til en bydende Pligt at gaa frem paa følgende Maade:

1. Der bør ufortøvet og med alle Midler lægges Pres paa alle Folkeforbundsstaters Regeringer, for at disse i Overensstemmelse med Folkeforbundspagten hjælper den spanske Regering til at genoprette Landets politiske og territoriale Uafhængighed.

2. Der skal fremtvinges en Tilbagevenden til Handelsfrihed, saaledes at den spanske Regering — hvis Retmæssighed er hævet over enhver Tvivl — faar Mulighed for at fremskaffe alle til Landets Forsvar nødvendige Vaaben.

3. De utvetydige Solidaritetsforpligtelser overfor den spanske Sag skal udvides til alle Medlemmer og alle ansvarlige Organisationer, der tilhører de to Internationaler.

De to Internationaler forpligter alle deres tilsluttede Organisationer til ufravigelig Gennemførelse af disse Retningslinier.«

Den kinesiske Fagbevægelse.

Efter at den nationalistiske kinesiske Regering i 1927 gennemførte en »Udrensning« indenfor Arbejderbevægelsen, d. v. s. skaanselsløst forfulgte Kommunister og Socialister, kort sagt alle organiserede Arbejdere, og søgte at bringe Fagforeningerne under Regeringens Kontrol, har den frie Fagbevægelse i Kina været i stærk Tilbagegang. Ifølge de senest foreliggende Oplysninger fandtes der i Begyndelsen af 1936 ca. 104 Industriorganisationer med omtrent 118.200 Medlemmer samt 719 Fagforeninger med 350.000 Medlemmer. Hvad angaar de saakaldte »Specialforbund«, d. v. s. Organisationerne for Arbejderne i offentlige Virksomheder, som er under statlig Kontrol, bliver deres Antal anslaaet til 13 med tilsammen 110,800 Medlemmer. Bortset fra disse Specialforbund synes de fleste uafhængige Fagorganisationer at være kommunistisk orienterede. En Centralorganisation for Organisationerne af denne Retning findes dog ikke.

Et Aar er gaaet —

Den 19. April 1936 gik de spanske Proletarer ud paa Gaden til Barrikaderne. Saa godt som vaabenløse lykkedes det alligevel de spanske Arbejdere med Anarkisternes og Syndikalisternes Hjælp at slaa Militær-Forrædernes Kupforsøg ned mange Steder.

Hele den revolutionære Verden jublede, da Pressen bragte Meddelelse om det heldige Resultat af Kampen i Barcelona og andre Byer. Det blev en Slags Revanche for Nederlagene i Tyskland og Østrig, Italien og alle de andre Lande, hvor Arbejderne havde ladet Fascismen komme til Magten uden at yde nævneværdig Modstand. Midt i den diktaturplagede og krisehærgede Verden kom der et Lyspunkt: Spanien, Espana!

De spanske revolutionære Arbejdere gjorde Revolution og vakte revolutionære Tanker blandt andre Landes Arbejderproletarer. Disse Spanioler! De gik med Frisk Mod til Værket — desuden stolede de paa, at det internationale Proletariat, de demokratiske Stater, kort sagt alle Antifascister vilde gøre alt for at støtte dem i deres retfærdige Kamp mod Fascismen.

Maaned efter Maaned gik. Det spanske Folk blev den ene Illusion fattigere efter den anden. Hjælpen, den storstilede Hjælp, som man havde ventet sig af alle dem, som med store Ord havde erklæret sig for Demokratiets Venner, Fassismens svorne Fjender og lignende Fraser, ja, den Hjælp udeblev. Og Verden blev Vidne til, at et Land med en Folkefrontsregering i Stedet for besværliggjorde de spanske Meningsfællers Sejr over Fascismen!

Det kæmpende spanske Folks Vanskeligheder øgedes fra Uge til Uge. Man led Nederlag paa Fronterne, og til Tider saa det haabløst ud, bag ved Fronten opstod der Besværligheder, og mangen Kapitalistsjæl glædede sig, thi de troede, at nu vilde det gaa Frihedens Forkæmpere i Spanien som i andre Lande, hvor Fascismen regerer til Folkets Fordærv. Men det spanske Folk kæmpede videre med sejg og ufortrøden Energi og Sejrsvilje.

Saa faldt Malaga. Pessimisterne var atter fremme og spaaede det umiddelbart forestaaende Sammenbrud. Men da vi paa daværende Tidspunkt diskuterede Problemet med en af C. N. T.s mere kendte Medlemmer, sagde han: »Ja, nu har vi holdt op med at haabe paa Hjælp fra de demokratiske Stater. Nu først begynder Krigen!«

Saadan kunde en spansk Anarkist tale, da Situationen var mørkest. Men de spanske Anarkister er heller ikke som Folk i Almindelighed. De kæmper i Troen paa den endelige Sejr for den smukkeste af alle Ideer om menneskeligt Samliv — Anarkismen, communismo libertario! Mennesker besjælede af Opfattelsen af, at det er deres Pligt at kæmpe og sejre — ikke alene for deres egen Skyld, men for de kommende Generationers.

Knus Fascismen! Det Raab lyder fra alle illegalt arbejdende forpinte og terroriserede Kammerater overalt. Og overalt sætter man sit Haab til de spanske Arbejdere. Ansvaret, det historiske Ansvar, kender disse. Det er et uhørt Ansvar, et Jætte-arbejde og en vældig Opgave, Skæbnen har lagt paa de spanske Arbejdere. Det er ingen Overdrivelse — de maa faktisk gøre det alene! Vel har Internationalister, Antifascister og revolutionære villigt kastet sig ind i Kampen. Vel har man i Udlandet samlet Penge og Sygemateriel — men hvad forslaar det? Hvad betyder det i det store og hele? En svensk Arbejder skrev i et Brev: »Hils vore spanske Kammerater. De er mere værd end Alverdens Arbejdere tilsammen! De har slaaet til, de har givet os Haab!« Ja, de spanske Arbejdere har optaget Kampen. De har budt Fascismen Trods. For første Gang stødte denne Farsot paa en Modstand, som betød noget. Fascismen er ikke uovervindelig. De spanske Arbejdere har bevist dette. Guadalajara! Madrid! Barcelona! Betyder disse Navne ikke noget?...

(Boletin Inform., Barcelona. Her efter Sv. Typ.-Tid.)

Det spanske Folk forbløder

Fyrretyve kendte Svenskere har til den svenske Udenrigsminister indsendt en Skrivelse, der kræver, at Sverige skal træde ud af Ikke-Indblandingskomiteen i London. I denne Skrivelse hedder det:

»... Den foregivne Nonintervention har fremskyndet Fascisternes bedrageriske Taktik: at føre Krig under Fredens Maske. Den har gjort Fiasko som Pacificeringsmiddel og Beskyttelse for Spaniens Integritet. Vi erindrer om, at Vesteuropas store Arbejderorganisationer har brændemærket denne falske Ikke-Indblandingspolitik. Den har afsløret sig som et Hykleri, under hvis Dække Interventionskrigen foregaar brutalere end nogensinde.

Skal det spanske Demokrati knuses, mens Verdens øvrige Demokratier tier og samtykker?

Bag det obskure Spil i den spanske Tragedie ligger Stormagternes Kamp om Verdensherredømmet. Det spanske Folk forbløder som et Offer for de imperialistiske Staters Kamp om Magten. I dette Spil har vort Land intet at gøre. Naar Sverige og ikke det øvrige Norden er blevet aktiv Deltager i Komitepolitiken, beror det paa Tysklands Krav om de vaabenfabrikerende Landes Tilslutning til Overenskomsten. Men vi vil ikke gøre os til medskyldige i dette politiske Snigmord paa den spanske Republik. Vi bør ej heller tiltræde en Stormagtspolitik, som er en Trusel mod alle frie demokratiske Stater.

Undertegnede anser det derfor for vor Pligt at kræve, at vort Land udtræder af Londonkomiteen og derved medvirker til en ændret Politik overfor Spanien. Ved et saadant Skridt, der er i Overensstemmelse med vore bedste Traditioner som fri demokratisk Stat, vilde vi ogsaa hævde den mellemfolkelige Ret overfor Fascismens Politik af Svig og Vold.«

Blandt Underskriverne findes Advokat Georg Branting, Redaktør Harry Hjörne, Anna Lindhagen og Redaktør Niels Wessel.

LÆRLINGESPALTEN

Har du været paa Højskole?

Ugen fra den 8.—14. August staar i Højskolens Tegn. Fra hele Landet, fra alle Fag stævner Lærlinge i denne Uge sammen til »Faglig Ungdoms Sekretariat«s Kursus paa Roskilde Højskole.

Er *du* iblandt dem, der har prøvet, hvad det vil sige at tilbringe 6 Dage i en dejlig Egn ved Fjord og Skov, blandt jævnaldrende Kammerater med samme Interesser, hvor Studiekredse og Foredrag veksler med Sport, Badning og Udflugter, vil du utvivlsomt være der at finde igen i Aar. Er du ikke blandt dem, *maa* du prøve, hvad det vil sige at tilbringe Ferien et Sted, hvor Kammeratskab, Veloplagthed og Stemning fra første til sidste Minut er det bærende — som faar Dagene til at flyve af Sted, og som, naar du igen staar i Hverdagens Slid, vil staa som et lysende Minde, du med Glæde ser tilbage til — samtidig med, at du har faaet din Aand beriget.

Altsaa: I Aar skal *du* ogsaa med. Prøv det! Jeg garanterer, du ikke fortryder det.

Foredragsrækken ser saaledes ud: Højskolelærer *Kaj Bundvad:* Arbejderne og Bogen. Sekretær *Otto Jensen:* Arbejderbevægelsens Historie. Folketingsmand *Hartvig Frisch:* Politisk Foredrag. Forbundsformand *Poul Hansen:* Ungdomsarbejdsløsheden. Forbundsformand *Chr. Jensen:* Fagbevægelsen i Fremtiden.

Studiekredse for Begyndere og viderekomne. Emner: Lærlingeloven, Fagforeningskundskab, Fagbevægelsen og Staten, Organisationsarbejde, Loven om Børn og unge Menneskers Arbejde.

Pris for Undervisning, Kost og Logi er 35 Kr. Indmeldelse skal ske inden *den 20. ds.* til Københavns Lærlingeafdeling, hvor ogsaa alle yderligere Oplysninger gives.

Erik Hauerslev.

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Ud i det blaa Søndag den 8. August. Imødekommende mange Ønsker bl. a. fra Deltagerne i Sommerturen foretager vi igen en Udflugt i Turistbil. Vi skal løfte lidt ved det »blaa Slør« og røbe, at vi mødes paa Raadhuspladsen ved »Den lille Hornblæser« Kl. 9 og kører ud et Sted ved Kysten og gaar i Vandet. Senere kører vi til en Skov inde i Landet og om Eftermiddagen deltager vi i »Faglig Ungdoms Sekretariat«s Stævne i Roskilde, hvor der vil blive Musik, Sang og Tale. Om Aftenen er der Kaffebord, Underholdning og Bal i Byens største Selskabslokale. Pris for Kørsel 3,50 Kr. Indtegn dig snarest.

Cyklehold, der ogsaa deltager i Stævnet, starter Kl. 10 fra Damhuskroen.

Til Højskolekursus'et 8.—14. August raader Afdelingen over nogle hele eller delvise Fripladser. Henvendelse herom paa Kontoret.

Med Typografernes Cykleklub er opnaaet en Ordning, saaledes at Afdelingens Medlemmer, fortrinsvis de ældre, kan deltage i Klubbens Arrangementer. Nærmere Oplysninger faas paa Kontoret og iøvrigt henvises til Annonceringen paa Bagsiden. *Styrelsen.*

Typograflærlingene i Viborg

var forleden paa Udflugt til Aarhus. Man tog allerede fra Viborg Kl. 6, og ankom til Aarhus Kl. 8. Her var mødt nogle Typograflærlinge for at byde os velkommen, og Resten af Dagen at fungere som Turistfører.

Kl. 9 aflagde man Besøg paa Demokraten. Under d'Herrer Forretningsfører Sørensen og Faktor Wegeners Ledelse gennemgik man den store, smukke Virksomhed fra Kælder til den oven paa Bygningen værende store Altan, hvor Virksomhedens store Stab af Funktionærer og Typografer kan nyde Frokosten med en herlig Udsigt over Byen. Alt er holdt i smukke, lyse Farver, er tip-tip moderne, og der er alle Steder taget Hensyn til det praktiske. Den store 15 Meter lange Rotationsmaskine i Kælderen var Genstand for megen Opmærksomhed. Den kan trykke 48 Sider, deraf de 16 med Farver, paa én Gang, og den kører med en Hastighed af 32,000 i Timen. Men ogsaa de store, lyse Sætterilokaler blev beundret. 6 Sættemaskiner paa Rad i et særligt Lokale, Akcidenssætteri og Avissætteri hver for sig. Til Slut samledes man i Ekspeditionslokalerne, hvor der uddeltes en Erindring om Besøget i Form af et Emblem. Her takkede Maskinsætter C. E. Christensen, Viborg, d'Herrer Sørensen og Wegener for den Velvillighed og Forstaaelse, Lærlingene havde mødt.

Det andet Sted, som Lærlingene skulde besøge, var Hammerschmidts Clicheanstalt. Man blev modtaget af Fabrikant Hammerschmidt, som personligt foreviste den store Virksomhed. Hr. Hammerschmidt havde en fortræffelig, interessant Maade at fortælle paa, og man kunde ikke blive træt af at høre paa ham. Det er meget dyre Apparater, der anvendes i Virksomheden. Nævnes skal lige et Raster, der bestaar af to slebne Glasplader, der er fuldstændig fri for Luftblærer, og som er limet sammen. Af dem var der mange, og det største kostede 10,000 Kr. Man samledes ogsaa her til Slut i Kontorerne, og Hr. Hammerschmidt fortalte om Virksomheden og gav Lærlingene en Pengegave. Ogsaa her takkede Christensen.

Det var en vellykket Udflugt, og der herskede udelt Tilfredshed blandt Deltagerne.

Esbjerg Lærlingeafdeling

afholdt Søndag den 20. Juni sin Sommerudflugt. Turen gik i Aar til Silkeborg—Himmelbjerget. Der startedes Kl. 7 Morgen fra Esbjerg Rutebilstation med godt Humør over hele Linien, og Humøret blev ikke mindre godt ved Hjemkørselen. Ved Ankomsten til Silkeborg besaa vi Verdens største Globus, der var rejst ved Havnen, og vi sejlede derpaa til Munkebjerg, hvor vi tilbragte Eftermiddagen. Aftenen tilbragte vi i Silkeborg. Ankomst til Esbjerg Kl. 3. Alt i alt en god Dag. *K. Andreasen*, Sekretær.

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Sønderborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag d. 3. Juli paa »Colosseum«. Formanden, *C. F. Jensen*, aflagde en kort Beretning, hvorunder han omtalte forskellige Kursus, som afholdes paa Roskilde Højskole, men som Forbundet intet Tilskud giver til. Omtalte ligeledes Loven om Afspasering af Overarbejde; denne vilde dog ikke faa nogen praktisk Virkning her i Byen, hvor Overarbejdet i Forvejen er forsvindende. Han berørte den nye fordelagtige Arbejdsløshedslov og Loven om Hjælp til gamle Kolleger, der nu er vedtaget. Julius Lefler er blevet overflyttet til Handels- og Kontormedhjælperne og arbejder nu paa Kamgarnsspinderiet. — *Pankoke* aflagde Beretning fra Fællesorganisationen. — Regnskabet udviste en Balance for Hovedk. paa Kr. 2026,70 og for Lokalk. paa Kr. 384,38. Kassebeh. Kr. 244,48. Regnskabet og Beretningen godkendtes. — Arbejdersangforeningen bevilgedes 10 Kr. og Forplejningshjemmet 25 Kr. Da ingen ønskede Ordet under Eventuelt, sluttedes Mødet. *J. P.*

Trykkeriarbejdernes Klub.

Fredag den 2. Juli afholdt Klubben et Spaniensmøde i Evaldsgade. Cand. mag. *Harald Engberg* der var med paa den af Studenterforeningen til Spanien udsendte Delegation, fortalte os i korte Træk om Delegationens Rejse til det af Borgerkrigen hærgede Spanien. Ved Hjælp af Forbundets Lysbilledapparat fremviste Engberg en hel Del af ham selv fotograferede Billeder, der fortalte mere end spaltelange Referater i Aviserne, og som beviste, at Borgerkrigen fra at være et Anliggende af lokal Art, nu skal betragtes som det den er — Arbejdernes Kamp for sine Menneskerettigheder. Spanien kæmper for Retten til Udvikling under et frit demokratisk Styre, og derfor er det en Frihedskamp af Betydning for hele den demokratisk styrede Verden.

Mødet afsluttedes med Diskussion, og mange benyttede Lejligheden til at faa yderligere Oplysninger. Næste Maaned, det bliver Fredag den 6. August, flytter vi ud i Pilealleen 16, hvor der afholdes Klubaften med fælles Kaffebord. Se Annoncerne! *Werner Holmbeck.*

FORRETNINGSUDVALGSMØDER

7. Juli 1937.

1. Tre Medlemmer søger Kontingentfrihed i Syge- og Begravelseskassen. — Vedtoges, at der ikke kan bevilges Kontingentfrihed til Medlemmer, der oppebærer den maanedlige Hjælp af 30 Kr.
2. Fem Blokadebrydere, henholdsvis i Frederikshavn, Odense og Rønne, søger Optagelse. — Vedtoges paa sædvanlige Betingelser.
3. Blokaden af V. Asmussen, Frederikshavn, er hævet, idet Firmaet har underskrevet Tarifen. — Til Efterretning.
4. Paa Jyllands Papirværk, Aarhus, har vore Medlemmer deltaget i en ulovlig Strejke. Sagen er indbragt for den faste Voldgiftsret. — Til Efterretning.
5. Et Medlem i København anmoder om Hjælp. — Kunde ikke bevilges.
6. Som Delegeret til Nordisk Kvindestævne i Larvik valgtes Fru Alfrida Andersen.

Opgørelse over solgte Spaniens-Mærker

Aabenraa 12,25; Aalborg 23,25; Aarhus 250,00; Assens 5,00; Brønderslev 1,00; Esbjerg 25,00; Faaborg 5,00; Frederikshavn 2,75; Grenaa 5,00; Haderslev 15,00; Haslev 5,00; Helsingør 10,00; Herning 8,25; Hillerød 15,00; Hjørring 10,00; Hobro 5,00; Holbæk 20,00; Holstebro 10,00; Horsens 35,00; Kalundborg 10,00; Kolding 32,25; Korsør 5,00; Køge 10,00; Lyngby 5,00; Løgstør 5,00; Maribo 3,00; Nakskov 20,00; Nyborg 10,00; Nykøbing F. 20,00; Nykøbing M. 10,00; Næstved 27,00; Odder 10,00; Odense 100,00; Randers 50,00; Ribe 10,00; Ringkøbing 7,25; Ringsted 20,00; Roskilde 25,00; Rudkøbing 5,00; Rønne 25,00; Silkeborg 25,00; Skanderborg 10,00; Skive 20,00; Skjern 5,00; Slagelse 34,00; Stege 5,00; Struer 1,25; Stubbekøbing 3,25; Svendborg 14,00; Sønderborg 7,00; Thisted 6,50; Tønder 10,00; Varde 5,00; Vejle 40,00; Viborg 15,00. Ialt Kr. 1088,00.

Endvidere har Esbjerg Afdeling indsendt 25,00 og Odense Afdeling 100,00.

København, den 13. Juli 1937. *Ths. Pedersen.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Malmö-Kollegerne besøger Københavns Afdeling Søndag den 15. August.

Fliden belønnes! I Naziland animerer man de ubemidlede Borgere til at gifte sig ved at tilbyde dem et Laan paa 2000 Mark, som tilbagebetales gennem smaa Renter og Afdrag eller — med *fire Børn!* For hvert Barn, der fødes, afdrages 500 Mark. Men med de mikroskopiske Indtægter, de tyske Arbejdere har, bliver det nok en tvivlsom Forretning, skriver en norsk Kollega, som har gjort en Rejse i det nazistiske Tyskland.

Magten centraliseres. Dansk Glasarbejderforbund har paa sin Kongres i Juni vedtaget følgende Ændring i Lovene: »Hovedbestyrelsen leder Forbundets Virksomhed i Overensstemmelse med Delegeretmødets Beslutninger. Den kan *under ganske ekstraordinære Situationer forbinde Forbundet i faglig Henseende* og har Bevillingsmyndighed i Henhold til Forbundets Love og iøvrigt under Ansvar overfor Delegeretmødet.«

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne April Kvartals Regnskaber:

9. Juli: Varde pr. Bl. 21,63; 12. Juli: Aalborg pr. Bl. 1001,29, Kt. 880,00, ialt 1881,29, Esbjerg pr. Bl. 352,15, Faaborg 192,30, Rønne 1973,00, Slagelse pr. Bl. 300,00, Kt. 836,00, ialt 1136,00; 13. Juli: Grenaa 282,10, Næstved pr. Bl. 300,00, Kt. 347,80, ialt 647,80, Skive pr. Bl. 149,85, Kt. 200,00, ialt 349,85, Maribo 279,10.

København, den 13. Juli 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

9. Juli: Varde i St. f. April Kv. Oversk. 21,63; 12. Juli: Aalborg i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 1001,29, Esbjerg i St. f. April Kv. Oversk. 352,15, Slagelse i St. f. en Del af

E. L. SERVICE Hurtig Udrykning Dag og Nat.
ERIK LEVISON'S
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 5 Ledninger.
NATTELEFON NORA 6010.

April Kv. Oversk. 300,00; 13. Juli: Næstved i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 300,00, Skive i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 149,85.

København, den 13. Juli 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Irene Amalie Calberg, udl. 6. 7. 37 hos Bording (arb. s. St.), Hj.arb. Clarence Faust H. Aspelund (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Verner Martin Lauersen (Bianco Luno), Trykker Israel Scheer, udl. 2. 7. 37 hos Gyldendal (arb. s. St.), Sætter Viggo Høegh-Nielsen, udl. 1. 8. 37 hos Hoffensberg (arb. s. St.).

Frederikshavn: Sætter Aage Holm, udl. 1. 10. 29 i Frederikshavn (tidl. Medl.), Paal. Ketty Svendsen, Paal. Anny Mørch. Næstved: Sætter Kaj Preben Johansen, udl. 30. 6. 37 i Næstved Tidende. Odense: Trykker Børge Rath Jensen, udl. 15. 12. 31 (tidl. Medlem). Randers: Trykker Børge Henry Anthony, udl. 1. 7. 37 i Amtsavisen.

Tiltraadte.

København: 7328 Karl Jørgensen fra Rejse (arbl.), 5536 Svend Hansen fra Rejse (arbl.), 5722 J. Christensen (Bording), 6555 R. Jørgensen fra Roskilde (W. J. Christensen), 5767 Henning Nielsen fra Lyngby (Nord. Bogtr.), 5559 S. Rasmussen fra Rejse (arbl.), Hj.arb. Erik J. Nielsen fra Jord- og Betonarb. (A. Hoff).

Aalborg: 7474 Mar. Bengtsson (Krogs Eftfl., Nørresundby), Aarhus: 3521 Reinhardt Nielsen (arbl.). Assens: 3821 Oskar Fr. Andersen (arbl.). Frederikshavn: 4049 Georg Wegge (Frederikshavns Avis). Hjørring: 724 Axel H. Brade (arbl.). Holstebro: 6821 Knud Greffel (arbl.). Kolding: 5191 Maja Adsbøl (arbl.). Køge: 2873 E. Jørgensen (Østsj. Avis). Næstved: 6283 Ernst Winther (arbl.). Ringsted: 6610 Georg V. Larsen (Ringsted Folketid.). Struer: 5324 Børge Christensen (Christensen). Vejle: 4886 Margrethe Høver (Udbye).

Fratraadte.

København: 5746 A. Mollerup paa Rejse, 236 Børge Laursen paa Rejse, 1399 Johannes Nielsen paa Rejse, 400 C. Jørgensen paa Rejse.

Aalborg: 5875 William Larsen til København (arbl.). Aarhus: 6418 Alfred Sørensen til Fjerritslev i Pl. Esbjerg: 7957 Holger Dahl paa Rejse. Hjørring: 4917 Ester Sørensen til Brønderslev (arbl.), 724 Axel H. Brade paa Rejse. Kalundborg: 5324 Børge Christensen til Struer i Pl. Kolding: 4886 Margrethe Høver til Vejle i Pl. Nyborg: 3821 Oskar F. Andersen til Assens (arbl.). Vejle: 5191 Maja Adsbøl til Kolding (arbl.), 7597 Alfred Jensen til Holstebro.

Udmeldt.

Vejle: 5038 Else Udbye (fratraadt Faget).

KLUB-ANNONCER

Hver Søndag i Juli Maaned opslaas Klubbens Telt bag Konditoriet »Strandlyst« ved Greve Strand (lige efter 22-Kilometer Stenen).

ANNONCER

Typograf

kendt med Montering af Maskinsats og Ombrydning kan faa Plads. Absolut hurtigt arbejdende. Provinsblad. Billet mrkt. »100« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Trykker

søger Omforandring. Kendt med alt indenfor Akcidenstrykkeri, vant til at arbejde selvstændigt. Billet mrkt. »101« modtager Ekspeditionskontoret.

Særdeles velegnet.

Ung Mand, 17-18 Aar, der har bestaaet den psykotekniske Prøve med ovennævnte Karakter, søger Plads som Trykkerlærling. Billet mrkt. »102« modtager Ekspeditionskontoret.

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 29 KØBENHAVN DEN 23. JULI 1937 64. AARGANG

To grundlæggende Fordringer

Den 30. Juni og følgende Dage afholdt Den internationale faglige Central (I. F. C.) sit aarlige Repræsentantskabsmøde i Warschau. Nedenstaaende er et Uddrag af Forhandlingen om de vigtigste Punkter.

Formanden, Englænderen *Citrine*, udtalte i sin Aabningstale, at trods det stærke økonomiske Opsving findes der dog stadig en Millionhær af Arbejdere uden Beskæftigelse, ganske bortset fra, at Afrustningen, som har givet Beskæftigelse til Hundredetusinder Arbejdere, har fremkaldt en absolut usund Konjunktur, der paa endnu skarpere Maade understreger Kapitalismens Brister. Det mest foruroligende Element er dog den bestandige Trusel mod Verdensfreden. Citrine betegnede det som en Opgave for den offentlige Verdensmening med alle Midler at forhindre, at den økonomiske og politiske Udvikling fører til Krig, henholdsvis efter Oprustningskonjunkturernes Afslutning til en desto skarpere økonomisk Krise.

To grundlæggende Fordringer er i Dag bestemmende for den internationale Fagbevægelses Aktion, nemlig *Kravet om 40 Timers Ugen og Kravet om Ferie med Løn.* Begge Krav er berettiget af økonomiske og sociale Grunde, og Fagforeningerne bør sætte hele deres Magt ind for disse Kravs Virkeliggørelse. Citrine lykønskede de franske Fagforeninger til de paa dette Omraade opnaaede store Resultater, der er blevet et Forbillede for alle andre Lande.

I Tilslutning hertil omtalte Citrine I. F. C.s organisatoriske Stilling og redegjorde meget udførligt for Resultaterne af de hidtil udfoldede Samlingsbestræbelser, navnlig med Henblik paa en Tilslutning af den russiske og amerikanske Landsorganisation, et Spørgsmaal, som ogsaa blev udførligt drøftet i den paafølgende Diskussion. Citrine henviste til, at den russiske Landsorganisation er den eneste Organisation, der har ladet Opfordringen til Indmeldelse i I. F. C. ubesvaret.

Den sidste Mødedag paabegyndtes med Behandlingen af Spørgsmaalet om 40 Timers Ugen og dens almindelige Gennemførelse, Aktionen i Geneve og de i forskellige Lande paabegyndte direkte faglige Aktioner. I sit indledende Foredrag til dette Punkt gav *Jouhaux* et udmærket Overblik over de forskellige Faser i Kampen for Gennemførelse af 40 Timers Ugen, hvis Betydning ikke afsvækkes af den Grund, at Arbejdsløsheden nu ikke mere er saa trykkende som i de værste Krisetider.

For Arbejderorganisationerne er Nedsættelsen af Arbejdstiden frem for alt ogsaa et socialt Spørgsmaal. Netop under de nuværende Forhold er Betoningen af 40 Timers Ugens sociale Karakter en bydende Nødvendighed. Trods Resultaterne paa den sidste Internationale Arbejdskonference i Geneve, som vedtog en international Konvention om 40 Timers Ugen i Tekstilindustrien, har Aktionen indenfor Rammen af den internationale Arbejdsorganisation taget et ganske utilfredsstillende Forløb. Derfor maa vore Bestræbelser først og fremmest tage Sigte paa at faa vedtaget en almindelig Konvention om 40 Timers Ugen omfattende alle Industrier og Virksomheder. For at naa dette Maal maa I. F. C.s Aktion føres med den største Energi. Jouhaux understregede den store Fare, der vilde opstaa, saafremt det ikke paa det internationale Omraade lykkes at underbygge de i enkelte Lande og navnlig i Frankrig opnaaede Resultater.

Mødets Forhandlinger afsluttedes med Behandlingen af Dagsordenens Punkt 8: Aktionen mod Krig og Fascisme. *Jouhaux* holdt ligeledes det indledende Foredrag til dette Punkt. Han redegjorde for de dybere Aarsager til den nuværende Situation og erindrede om, at I. F. C. har drøftet dette alvorlige Problem paa alle sine Kongresser og Møder. I. F. C. har tilfulde opfyldt sin Opgave, uden at det dog kan siges, at det altid har været muligt at paavirke den offentlige Mening i den Udstrækning, som ønskeligt er. De seneste Foreteelser har vist, at Fascismen tiltræder Tilbagetoget, saasnart Demokratierne viser Energi og Beslutsomhed. Saafremt Folkeforbundet skal være i Stand til at opfylde sin egentlige Opgave og paa effektiv Maade beskytte Folkeretten, maa Demokratierne støtte sig til og hente sine Impulser i de brede Befolkningsmasser og den fremskridtsvenlige Del af den offentlige Mening.

Mødet sluttede med en enstemmig Vedtagelse af den amerikanske Landsorganisations Optagelse i I. F. C.

Week-end for Arbejdere

I det sidste Numer af »Arbejdsgiveren«, Dansk Arbejdsgiverforenings Medlemsblad, findes følgende Artikel om Foreningens Stilling til Spørgsmaalet om Week-end for Arbejdere:

»Et københavnsk Dagblad har for nogle Dage siden i en Artikel om Forhandlinger mellem Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer bl. a. ogsaa omtalt Spørgsmaalet om Week-end for Arbejdere.

For at der ikke skal opstaa nogen Misforstaaelse vedrørende Arbejdsgiverforeningens Stilling paa dette Punkt, skal vi anføre følgende:

Det er bekendt, at Week-end-Systemet, der har stor Udbredelse i engelsktalende Lande, indtil for ikke saa længe siden har været uden nogen videre Interesse i Danmark. Imidlertid har dog nogle Virksomheder, hvis Arbejdsforhold ikke vilde generes alvorligt deraf, og hvis Overenskomsters Indhold ikke traadte hindrende i Vejen derfor, i Tidens Løb imødekommet fremkomne Ønsker om at afkorte Arbejdet om Lørdagen mod, at en tilsvarende Forlængelse af Arbejdstiden fandt Sted paa de andre Ugedage.

Dansk Arbejdsgiverforening, som ingenlunde finder det paakrævet at indføre Week-end eller ønsker at fremme en Udvikling i denne Henseende, anser det med fremtidige Konjunktursvingninger for Øje for rigtigt, at den nuværende Fordeling af Arbejdsugens 48 Timer bibeholdes som almindelig dansk Arbejdsnorm. Den har derfor overfor Henvendelser fra enkelte Virksomheder, der har udtalt Ønske om at imødekomme deres Arbejdere med Hensyn til Indførelse af Week-end, bestemt fastholdt, at bortset fra de særlige Forhold, der maatte gøre sig gældende i de enkelte Tilfælde, maa det være en Hovedbetingelse for Samtykke, at 48 Timers Arbejdsugen ikke fraviges.

Forhandlinger om Week-end i videre Forstand er ikke blevet krævet og forestaar ej heller.«

— — —

Til denne Meddelelse skal vi bemærke — skriver De samvirkende Fagforbunds Meddelelsesblad »Arbejderen« — at der i den sidste Tid er korresponderet mellem de to Hovedorganisationers Forretningsudvalg angaaende Week-end-Spørgsmaalet. Anledningen hertil var, at der under de indenfor Jern- og Metalindustrien førte Overenskomstforhandlinger blev gennemført en Ændring i Bestemmelsen om, at Arbejdstiden udgjorde 8 Timer pr. Dag, og at Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund med Henblik herpaa har udsendt et Cirkulære til samtlige Afdelinger og Klubber, hvor denne Ændring er udformet paa følgende Maade:

»Den normale Arbejdstid bliver pr. Uge fremdeles 48 Timer, medens Bestemmelsen om, at Arbejdstiden fordeles med 8 Timer pr. Dag, udgaar, saaledes at det bliver muligt for Medlemmerne at træffe Aftale om Week-end og en Forlængelse af Arbejdstiden de øvrige Dage, svarende til Forkortelsen om Lørdagen.«

Grundet paa Forespørgsler fra forskellig Side ønskede Arbejdsgiverforeningen en Tilkendegivelse af D. s. F.s Forretningsudvalg, at man er enig om, at denne Regel kan følges i alle saadanne Tilfælde, hvor Parterne er enige om Indførelse af Week-end.

Efter Behandling af Sagen meddelte D. s. F.s Forretningsudvalg, at det ikke har noget at erindre mod den citerede Udformning, og at De samvirkende Fagforbund principielt kan tiltræde, at Week-end indføres de Steder, hvor Parterne er enige herom. Det bør dog være en absolut Forudsætning, at saadanne Aftaler godkendes af de kontraherende Organisationer paa saavel Arbejdsgiver- som paa Arbejderside.

Som det fremgaar af den mellem de to Hovedorganisationer udvekslede Korrespondance, har der været Enighed om, at der bør vises Imødekommenhed overfor saadanne Ønsker.

Findes der nogen fri Presse?

Intet Land har en absolut *fri* Presse — skriver Georg Brochmann i sin Bog »Mennesket og Maskinen«. Den kan næsten ikke tænkes. Men der er en himmelvid Forskel mellem Diktaturlandenes ensrettede Presse og de demokratiske Landes Partipresser, selv om vi maa se den Kendsgerning i Øjnene, at det meget ofte er de samme Kapitalistinteresser, som staar bag ved to eller flere forskellige Bladforetagender, der staar i tilsyneladende meget skarp Modsætning.

I Diktaturlandenes ensrettede Presse, hvor netop Hensynet til Folkeopdragelse spiller en meget stor Rolle, og hvor man vil give Folk de »rette« Meninger om alt, faar Publikum ikke andet end disse autoriserede Meninger om deres eget og andre Landes Politik, ikke andre Nyheder end dem, Diktaturet synes er passende. Det er af det onde.

Men naar vi undersøger, hvor de fleste Folk har deres Meninger fra i de Lande, hvor der endnu findes forskellige Partipresser, saa viser det sig, at »Manden paa Gaden« kun læser én Avis og kun tror paa det, som staar i den. Han har ganske vist Chancen for at læse flere Aviser og se Sagen fra andre Sider, men han griber den meget sjældent. Og hans Avis paavirker ham paa mange Maader, han selv slet ikke lægger Mærke til: Ved Udvalget af Stof, Understregning eller Fortielse af Navne og Nyheder, ved smaa Notitsers Dryp, Dryp; thi alt dette har meget mere at sige for den offentlige Mening end »Lederne«.

Fagforeningerne og Hæren

M. A. Larsen stiller i dette Blads Nr. 26 Forslag om, at vort Forbund skulde tage den Opgave op at bekoste Uddannelsen af Kolleger til Officerer i Hæren.

Selv om man saa godt forstaar Bevæggrunden til et saadant Forslags Fremkomst, tror jeg ikke, det har nogen Chance for at kunne virkeliggøres. Dertil er der for meget, som taler imod.

Har vi for Eksempel nogen Garanti for, at disse Folk, naar de kom ind i Officerskredse, vilde bevare deres oprindelige samfundsmæssige Indstilling? Arbejderne har jo i andre Forhold Erfaring for, at det kniber en Del paa dette Omraade. Menneskene er nu en Gang saaledes indrettet, at de er modtagelige for den daglige Paavirkning. Ude af Tanke, ude af Sind. Jeg tror, vi vilde komme ud for adskillige Skuffelser, hvis vi vilde foretage et saadant Eksperiment.

Nej, i en Uddannelse af »Arbejderofficerer« som den af M. A. Larsen foreslaaede, ligger der næppe nogen

Garanti for, at Hæren ikke vil blive benyttet mod Folket i en given Situation. En saadan Garanti opnaas kun ved at indføre en *Folkevæbning*, hvor hver vaabenfør Borger har sin Riffel. Men indrømmes skal det, at Udsigten for at gennemføre en Folkevæbning ikke er lyse i vore Dage, hvor Folket er afvæbnet i den Grad, at man snart ikke kan købe en »Kineser« uden Politiets Tilladelse.

Tiderne er — økonomisk set — ikke af den Beskaffenhed for de organiserede Arbejdere, at de kan paatage sig flere og nye Opgaver, der stiller yderligere Krav til deres Pengepung. Naar Kontingentet er naaet op omkring de seks Kroner om Ugen, er der snarere Grund til at tænke paa en Nedsættelse end at foranledige en Forhøjelse. Jeg véd, at der er adskillige Kolleger, der er enige med Carl Christoffersen i Horsens, naar han paa Horsensafdelingens sidste Generalforsamling har taget Ordet for at nedsætte Kontingentet til Reservefonden.

Hvis Lønningerne skal fastsættes af Statsmagten eller af en af Staten godkendt Institution, vil der jo ikke fremtidig blive stillet saa store Krav til Fagforbundenes Reservefonds. Og hvorfor saa ophobe de store Kapitaler?

Der klæber nemlig en vis »Fare« ved dette Forhold, idet Millionerne frister uvedkommende. Vi ser jo, hvorledes man fra mange Sider søger at trække Veksler paa Fagforeningernes Kasser, og jo større Beholdningerne er, jo flere Anmodninger vil der komme og jo vanskeligere er det at sige Nej. *Fr. N.*

Indtegning til Svendeprøves Aflæggelse

Det bekendtgøres herved, at enhver Lærling, der udlæres i Bogtrykfaget i København, Frederiksberg eller Gentofte Kommune i Tiden mellem 1. Juli og 31. December 1937, *skal aflægge Svendeprøve i kommende Efteraar.*

Kun de Lærlinge, hvis Læretid i Følge deres Kontrakt udløber i Aar — uden Hensyn til den ny Lærlingelovs Bestemmelser — skal aflægge Prøve denne Gang.

Indtegningen til Prøven finder Sted paa Svendeprøvekommissionens Kontor, Ny Kongensgade 16 A 3, Lørdag den 24. og Mandag den 26. Juli Kl. 12—2. Aspiranten maa foruden Lærekontrakten medbringe sin Fødsels- eller Daabsattest. Ved Indtegningen betales 25 Kr.

Kommissionen.

Organiseringen vinder frem

Siden Amerikas højeste Domstol fastslog, at den af Kongressen vedtagne Wagnerlov var i fuld Overensstemmelse med U. S. A.s Grundlov, har der fundet et energisk Arbejde Sted for at danne Fagforeninger, hvor saadanne ikke fandtes, og yderligere befæste de Forbund, som var i Virksomhed ved Lovens Ikrafttræden — skriver Formanden for The International Typographical Union.

Loven fastslaar Arbejdernes Ret til at danne Organisationer for at føre kollektive Forhandlinger vedrørende bedre Arbejdsvilkaar. Grundloven har altid hjemlet dem denne Ret, men det har hidtil været forment Arbejderne at benytte sig deraf ved at lægge dem alle mulige Hindringer i Vejen. Ofte har de været Genstand for Mishandlinger fra Politiets Side. De, som agiterede for Organisationstanken, blev arresterede som Konspiratorer. Da den offentlige Mening vendte sig imod at anvende Politiet i Kampen mod Arbejderorganisationerne, hvervede de store Fabriksindehavere private Politiarmeer. Maskingeværer, Taaregas og andre Krigsmidler anskaffedes af Arbejdsgiverne. Mange Fabriker omgærdedes med Palisader og Pigtraadshegn. Og Arbejderne blev tvungne til at bo i Fabrikernes Huse og gøre deres Indkøb i disses Forretninger.

Men hvad skete der, da disse Metoder begyndte at vække Betænkeligheder hos Statsmagten? Saa gik de store Forretninger over til at benytte et mere forborgent System. Privatdetektiver og hemmeligt Politi posteredes i Fabriksanlægene for at notere dem, som viste Misfornøjelse med Forholdene eller sympatiserede med eller tilhørte Fagforeningerne.

Da Udviklingen ikke kunde hæmmes paa anden Maade gik man over til at danne Fagforeninger, som kontrolleredes af Forretningerne. Enhver tænkelig Form af Tvang blev anvendt for at hindre Industriarbejderne i at bruge deres grundlovsmæssige Ret til at tale med om Arbejdsvilkaarene.

Men Billedet har nu faaet et andet Udseende. Efter sekellange Kampe er det nu blevet en statslig Pligt at værne Organisationsretten. Arbejdsgivere, som modarbejder denne Ret, begaar Lovbrud og kan tiltales, hvis de griber ind overfor Arbejdere, fordi disse er Fagforeningsmedlemmer, og Skruebrækkere straffes med Bøder. Ja, Arbejderne har vundet Slaget, men de har endnu ikke vundet Krigen. Kollektivaftalesystemet har endnu ikke vundet Tilslutning hos Millioner af Lønarbejdere. Det mest paatrængende Problem bliver derfor Organiseringen af dem, som staar udenfor.

Arbejdsgivere, som staar i Opposition til kollektive Forhandlinger og Overenskomster med Arbejderne, vil fortsætte deres Modstand. De vil gøre alt for at afbøde Virkningerne af en Lov, som de ikke har bifaldet. Der vil blive startet Kampagner for at faa Loven ændret.

Men Arbejderne maa vise, at de er besjælede af Ansvarsfølelse. De Aftaler, som indgaas gennem Fagforeningerne, maa ubetinget overholdes. Opstaar der Strid om Overenskomsternes Forstaaelse, maa den indankes for et upartisk Forum.

I de sidste Maaneder er der gjort store Fremskridt i Arbejdet for at organisere Arbejdspladser, som hidtil har staaet udenfor The International Typographical Union. Den Kampagne, som er iværksat af vor Organisation, har skabt en betydelig Forstaaelse for Organisationstanken. Vor Forbund har i de forløbne Aar ofret Millioner af Dollars paa denne Sag, men uden at opnaa et Resultat, som i nogen Henseende kan sidestilles med det, vi har naaet i de sidste tolv Maaneder. Siden den 20. Juni 1936 er over 25 nye Lokalafdelinger oprettet.

Afdød Kollega

Efter faa Dages Sygdom er Stereotypør *Carl Mikkelsen* afgaaet ved Døden, 43 Aar gammel. Afdøde, arbejdede i Peyraths Klichéanstalt. Begravelsen fandt Sted i Søndags paa Sundby Kirkegaard, hvor Fanen sænkedes over Carl Mikkelsens Grav.

Paa Fagrejse i Sovjet

Paa den her i »Typ.-Tid.« averterede Special-Rejse for de grafiske Fag, kom kun fire Deltagere af Sted — 1 Kemigraf og 3 Typografer. Til at begynde med havde der meldt sig 32 Deltagere, men paa et Par Stykker nær, som paa anden Maade var forhindret, meldte de fleste sig fra paa Grund af »Urolighederne« i Sovjet. Vi 4 modige, der blev tilbage, havde en uforglemmelig Rejse, saa rig paa Oplevelser og Indtryk, at det vil føre for vidt her i Bladet at komme ind paa disse. Ydermere vil der efter al Sandsynlighed, til Efteraaret blive Lejlighed for Kolleger til at høre om vore Oplevelser. Vi bringer med os hjem til alle danske Typografer de hjerteligste Hilsener fra Topfiguren i den grafiske Organisation i Sovjet, President *Magidoff*, samt fra Medlem af Forbundsstyrelsen *Djemidoff*, desuden har vi en Masse Hilsener fra Typografer, som vi har mødt saavel i Leningrad som i Moskva. Det kan maaske have Interesse at vide, at Daru Turist til Efteraaret agter at oprette et Rejsefond for de grafiske Fag, som vil gøre det muligt for enhver Typograf at foretage en Rejse til Rusland. Vi 4, som lige har været der, er ihvertfald fuldt ud enige om at tilslutte os denne Fond, saaledes at vi endnu en Gang faar den store Oplevelse, som en Rejse til Sovjet-Unionen i Virkeligheden er. *1911, Robert Jensen.*

Mærkelige Skriftbetegnelser

Sikke Navne man giver Skrifterne nu til Dags.

Navne som *Kontrast* og *Neuzeit-Grotesk* kan maaske gaa an, men Navne som *Achtung, Rythme, Kolibri* og *Ohio* minder lidt for meget om Restauration. — Man bliver helt slaaet ud af *Knock-out.*

Man skal selvfølgelig ikke undervurdere den reklamemæssige Betydning af et originalt Navn, men i de fleste Tilfælde er Skrifterne selv hverken bemærkelsesværdige eller originale.

Det er rart at have et stort Skriftudvalg i et Sætteri, men det vilde uden Tvivl være meget praktisk, hvis der var System i Betegnelserne af de forskellige Skriftsnit.

En stor Vanskelighed er, at de forskellige Lande finder deres særlige Betegnelser. — Herhjemme har man forsøgt at fordanske visse Betegnelser, f. Eks. foreslaas i Samfundet Modersmaalets Afløsningsordbog, at man kalder *Kursiv* for *Løbeskrift.*

Jeg kan i Parentes bemærke, at man paa Engelsk og Amerikansk kalder Kursiv for *Italic*, idet man henviser til de italienske Bogtrykkere, der jo var de første som anvendte Kursiv i deres Kunst.

Helt forvirrende er det, naar man giver den samme Skrift *flere* Navne.

Et berømt Eksempel herpaa er Skriftsnittet Grotesk.

Grotesken genopstod i Typografien i Beg. af 19. Aarh. i engelske Skriftprøvebøger. Det var A. F. Johnson, der gav den første »Sanserif«-Type i Vincent Figgins Skriftprøvebog 1832 (The New English Dictionary siger 1830). Der kom hurtigt andre lignende Skriftsnit, i 1833 »Sans Surruphs« etc., helt ned til vore Dages berømte *Gill-Sans, Johnsons Sanserif* o. m. a.

Man kaldte dengang Skriften *Grotesque*, da man syntes, den var mærkelig og ejendommelig; og saaledes gik det til, at et Smædenavn efterhaanden blev til en alm. Betegnelse. Dog ikke i England, her kalder man den for *Sanserif* (Ordet er sammensat og betyder *sans* = uden, *serif* = Haarstregerne i Bogstavet, altsaa en enkelt, usammensat Type).

Men ikke nok med disse Betegnelser. Da Skriften blev kendt i Amerika, blev den døbt — *Gotisk* (Gothic). Det er et meget uheldigt Navn, som *vi* altid vil opfatte forkert. Ordet Gothic betyder barbarisk og grov. Egentlig var der noget om det. Hidtil havde man været vant til lette og sirlige Skrifter, Skrifter der nedstammede fra Haandskriftenes utvungne Typer, og saa kom pludselig disse Blokskrifter; de var jo i Begyndelsen ikke saa lette og elegante som moderne Former. Imidlertid har Amerikanerne indset, at det er uheldigt at anvende Navnene Gothic og Sanserif i Flæng, og fornuftige Mænd har derfor foreslaaet, at man anvender Navnet Gothic om ældre Former og Sanserif om nyere Former for Grotesk-Skrifter. Paa lignende Maade som vi siger Lapidar- eller Stenskrift om ældre og Grotesk om nye Former.

Det er vel indlysende for enhver, at saa mange Betegnelser paa det samme Skriftsnit er uheldigt, saavelsom de mange mærkelige Navne, ikke mindst for dem, der læser udenlansk Fagliteratur. *Moselund.*

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling paa »de la Reine« Fredag den 9. ds. Formanden, *Martin Sørensen*, aflagde Beretning for det forløbne Kvartal. Omtalte herunder det afholdte Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole, hvori Formanden og Karl Knudsen havde deltaget. Et Forhold paa Stiftstidende ang. Ferie og Lønkrav for 2 Stereotypører og Trykkeren var efter Behandling i Styrelsen overgivet til Mægling. Udmeldelse af Forbundet for Rotationstrykkeren paa Stiftstidende, der opgives at være Leder af Avistrykningen, kan ikke godkendes, da der paa Virksomheden allerede er 1 Sætter og 1 Trykker som Ledere udenfor vor Organisation. Opfordrede Personalerne til at foretage Valg af Tillidsmænd for hvert Trykkeri. Meddelte, at Trykning af Cementposer paa Specialmaskiner var under Behandling for at faa dette Arbejde overført til Trykkere inden for vort Fag, som uden Tvivl har Krav paa dette Arbejde. — Kassereren, *C. P. Jespersen*, oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 10.202,29 og Lokalkassen med Kr. 2500,00. Regnskabet godkendtes. — Formandens Løn fastsattes til 100 Kr. aarlig. — *Martin Sørensen* genvalgtes enstemmigt til Formand. Til Bestyrelsen genvalgtes *Karl Knudsen* og i Stedet for Henry Jensen, der ikke ønskede Genvalg, valgtes *Holger Nielsen*. Suppleant: *Holger Nielsen*. — Et fremsendt Forslag ang. Afspasering af Overarbejde drøftedes og tiltraadtes efter Bemærkninger af *Wm. Andersen*. — Under Eventuelt bød *Formanden* to nyudlærte Kolleger velkommen i Foreningen. *Wm. Andersen* indledede en Debat om Minimallønnen; han mente, Styrelsen noget mere maatte have Opmærksomheden henvendt paa at faa Kollegerne til at se bort fra, naar de traadte i Arbejde, men forlange en Løn der laa mere i Kontakt med Tiden. — Generalforsamlingen var godt besøgt.

Maribo Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 10. Juli Generalforsamling paa Centralhotellet. *V. Marcussen* dirigerede. *Formanden* aflagde Beretning og omtalte det udsendte Forslag til Afspasering af Overarbejde; herom førtes en længere Diskussion, hvori deltog *J. Andersen, K. Larsen, F. Madsen, E. Poulsen, Dirigenten* og *Formanden*, derefter toges Beretningen til Efterretning. — Det reviderede Regnskab oplæstes af Kassereren og balancerede med for Hovedkassen Kr. 1371,10, Lokalkassen med Kr. 569,66 og til Byggeselskabet er indbetalt 19,80 Kr., Regnskaberne godkendtes. — Til Formand genvalgtes *A. Th. Madsen*. — Medens Eventuelt drøftedes nød man »Lokalelejen«, hvorefter Dirigenten sluttede den af 7 Medlemmer besøgte Generalforsamling. —*m.*

Næstved Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 10. Juli Generalforsamling. *Ingvard Andersen* ledede. Efter at Bestyrelsesprotokollen var oplæst, aflagde Formanden, *Jensen-Petersen*, en fyldig og interessant Beretning dels om lokale, dels om Organisationens Forhold, og omtalte især Loven om Forbud mod Overarbejde og hvorledes vi burde forholde os her. — Regnskaberne oplæstes og godkendtes. Hovedregnskabet balancerede med Kr. 5161,80, Lokalkassens Balance var Kr. 455,45 og Sygehjælpekassens Kr. 501,00. — *Formanden* gav derefter i korte Rids en Oversigt over Arbejdet ved Tillidsmandskursus'et paa Roskilde Højskole, ligesom alt Materiale derfra samt en Række smukke Tryksager var fremlagt. En dybere Behandling af de forhandlede Emner følger paa senere Møde. — Med et Par lokale Spørgsmaal sluttede den tyndt besatte Sommergeneralforsamling.

J. P. H.

Rønne Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling i Industri- og Landbocaféen Lørdag den 10. Juli. Formanden, *H. Kürstein*, oplæste Regnskaberne, der godkendtes. Protokollen skulde derefter fremlægges, men Sekretæren var ikke mødt, saa det blev udsat til næste Generalforsamling; ligeledes udsattes det til næste Generalforsamling at vælge to nye Bestyrelsesmedlemmer. — Under Eventuelt takkede *Formanden* Afdelingens Medlemmer, fordi de havde givet ham Lejlighed til at deltage i Tillidsmands-Kursus'et paa Roskilde Højskole; endvidere omtaltes et nyt Medlems Optagelse i Afdelingen; derefter diskuteredes den nye Lærlingelov og Overarbejdsloven samt Betingelserne for at faa indført Week-end. *owl.*

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 12. Juli. — Til Dirigent valgtes *Jørgen Olsen*. — Formanden, *P. Hansen*, aflagde derefter Beretning og omtalte herunder særlig Ernst Meyers Konkurs, en forgæves Henstilling til Frk. Westermann om at underskrive Tarifen og sluttede med en Omtale af Kursus'et paa Roskilde Højskole og de paa dette særlig behandlede Emner. Efter Udtalelser ang. Tarifspørgsmaal af *Sv. Th. Hansen*, *P. Jensen*, og *Formanden*, godkendtes Beretningen. — Kassereren, *P. Jensen*, oplæste Regnskaberne; Hovedkassens balancerede med Kr. 2895,20; indsendt til Hovedkassen Kr. 653,35. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 612,69, Kassebeholdning Kr. 268,66. Begge Regnskaber godkendtes. — Paa Forslag af *Jul. Simonsen* vedtoges det at udskyde og fastlægge Formandsvalget til Oktober-Generalforsamlingen. Næstformanden, *Sv. Th. Hansen*, genvalgtes enstemmigt. — Fra et Medlem forelaa skriftlig Klage over Arbejdsfordelingen paa »Socialen«. Efter at *Formanden* havde redegjort for Forholdet, enedes man om at henlægge Skrivelsen. — En Skrivelse fra Forretningsføreren ang. Loven om Overarbejde overlodes det til Bestyrelsen at besvare. — Et Forslag fra *C. Nyegaard* om Afholdelse af en grafisk Udstilling fik Tilslutning, og Arrangementet overlodes til *C. Nyegaard* og *Jul. Simonsen*. — *Kassereren* meddelte, at der i April Kvartal havde været 86 Overarbejdstimer. — *Sv. Th. Hansen* mente, at hvis der i alle Afdelinger Landet over var ca. 15 »Typ.-Tid.« for mange hver Uge, kunde der paa denne Konto spares en Del. — *Jul. Simonsen* anbefalede Tidsskrift-Læsekredsen, og en Del Medlemmer meldte sig. — Efter at »Lokaleleje« var bevilget, sluttede Dirigenten den *meget stærkt* besøgte Generalforsamling. *J. S.*

Krav om Fagmøder

Paa Herning Lokalafdelings ordinære Generalforsamling Lørdag den 17. Juli vedtoges det at henstille til Ledelsen at søge arrangeret Fagmøder (for Jylland i Aarhus) ang. Drøftelse af den nye Lov om Forbud mod Overarbejde og om Overarbejdets Afspasering. Endvidere mente man, at en Drøftelse af Afstemningsreglerne ogsaa kunde være paakrævet.

Vi henstiller til andre Afdelinger at støtte os i vort Forlangende, idet vi mener, det kan være paakrævet at drøfte de to Spørgsmaal indgaaende.

P. A. V.
Elmar Laursen.

Fagskolen for Boghaandværk
i København

Indmeldelse af Elever til Vinterskolen

Den 1. September fortsættes Undervisningen paa Vinterskolen. Der oprettes nye Klasser for Sættere, Trykkere og Bogbindere. Ansøgningsblanketter hertil maa afhentes paa Fagskolens Kontor, Hagemannsgade 2 [3] *Torsdag den 5. og Fredag den 6. August, Kl. 12—13 og 16—17*, og returneres senest Lørdag den 14. August. (Det bemærkes, at alle tidligere indsendte Ansøgninger om Optagelse i Fagklasserne annulleres.)

Indmeldelser til Fagklasserne er bindende for to fulde Skoleaar af ni Maaneder. Betalingen er 108,00 Kroner aarlig pr. Elev. Principaler, som er Medlemmer af en til Fagskolen tilsluttet Organisation, betaler 54,00 Kroner aarlig pr. Elev.

Lærlinge, som har gaaet eet Aar i Fagklasserne, maa møde Onsdag den 1. September Kl. 18.30 for at modtage Timeplan for det kommende Skoleaar.

Forberedelsesskolen

Under Forudsætning af forventet Støtte fra Stat og Kommune oprettes i Aar atter Forberedelsesklasser, hvortil Indmeldelser modtages som ovenfor under Fagklasserne anført. Samme Tid og Sted, men Betalingen andrager ca. 24 Kr. for seks Maaneder.

Undervisningen her begynder først den 1. Oktober.

C. Lembek, Forstander.

LÆRLINGESPALTEN

Om Lærlingeuddannelsen

skriver Bogtrykker *Edgar Larsen*, Aalborg, i »Bogtrykkerbladet«:

Det er til megen Skade for Faget, at der findes flere daarlige Læresteder, som ikke burde have Lov til at antage Lærlinge. Her er en væsentlig Grund til, at ikke alle unge Svende kan indfri de Forventninger, der stilles til dem.

For at en Lærling kan blive en virkelig god Typograf, maa han naturligvis først og fremmest have Evner og Lyst. For at undersøge den unge Mands Evner kan man i København anvende den psykotekniske Prøve, men nu har vi faaet den 6 Maaneders Prøvetid at falde tilbage paa, og her mener jeg, der kan vindes en Del. En Mester maa hellere med det samme se Sandheden i Øjnene og være ærlig overfor Lærlingen og hans Forældre, end at lade ham gaa og spilde fem værdifulde Aar for ham selv, og fem Aar, hvor Bogtrykkeren omtrent daglig vil have Ærgrelser af ham og maaske i særlig uheldige Tilfælde Ødelæggelse af en Del Materiale — og maaske Tab af Kunder.

En Tanke, som ofte paatrænger sig, er, om der ikke er et Punkt, som helt overses, nemlig de saakaldte smaa Mestres Uddannelse og dermed deres Kvalifikationer til overhovedet at paatage sig Uddannelse af Lærlinge i et Fag, som nogle maaske — naar alt kommer til alt — daarligt nok selv magter?

Lad de Mestre, som ønsker at anvende Lærlinge i deres Forretning, virkelig dokumentere, at de har Betingelser og Evner til at bibringe den unge Mand saa megen faglig Kunnen, at han har faaet et forsvarligt Indblik i alt, hvad der angaar det Fag, han har valgt til sin Levevej. Nu er der selvfølgelig mange smaa Steder, der ligger »langt ude«, og som vel aldrig ser noget af det rigtige Arbejde, tværtimod. Mesteren har som Regel lært som Sætter-Trykker og kan vel netop saa meget, at han faar det til at løbe rundt, men nogen dybere Forstaaelse af Faget kan han som Regel ikke bibringe sine Lærlinge eller herigennem give dem den Arbejdsglæde, som er absolut nødvendig for at præstere det helt rigtige.

Det bedste vilde sikkert være, om der blev oprettet et

Certifikat, tilrettelagt efter Nutidens Fordringer, som Mestre, der vilde have Lærlinge, maatte erhverve sig. Kan en Mester ikke opfylde de Fordringer, der stilles, maa han enten renoncere paa at have Lærlinge, hvad der fagligt set sikkert ingen Skade vilde være til, eller ogsaa maatte vedkommende Mester antage en Svend, som naturligvis ogsaa maatte have omtalte Certifikat for at kunne paatage sig Ansvaret for en Lærling. Paa samme Maade vilde den faglige Standard sikkert blive bragt en betydelig Tand i Vejret, og Forældre, der bekostede Uddannelse paa deres Sønner, vilde ogsaa have en vis Garanti for, at de virkelig lærte det Haandværk, som skulde være deres Levevej.

Denne Plan lader sig ikke realisere i en Haandevending, men det er noget i den Retning, der bør gøres. Jeg haaber, at Bogtrykkerforeningen vil røre ved Spørgsmaalet, saa findes der vel nok en Løsning, blot der ikke bliver nedsat alt for mange Kommissioner! Til en Begyndelse kunde Mestre eller Svende, som skal udlære Lærlinge, og hvis Samvittighed ikke er helt i Orden, jo vise deres gode Vilje ved at tage Undervisning paa Fagskolen i København, der sikkert gerne vilde oprette et Mesterkursus.

At man i nogen Grad vilde standse Tilgangen til Faget, hvis noget i Retning af det her skitserede blev indført, er vel sikkert nok, men paa den anden Side vilde som sagt hele den faglige Standard blive bragt betydeligt i Vejret, hvad der nok kan tiltrænges, og hellere maa vi have færre og gode Svende, saaledes at Bogtrykkeren ikke bestandig skal gaa med Livet i Hænderne, hver Gang han skal bruge en ekstra Mand.

Skulde Manglen paa Svende blive alt for følelig, er det vel heller ikke udelukket, at man med den bedre Uddannelse kunde nedsætte Læretiden til 4 Aar, vel at mærke, hvis Lærlingen virkelig faar Lov til at beskæftige sig med sit Fag og ikke bliver brugt som Altmuligmand eller Bydreng det første Aar eller to.

En Omvæltning som denne vil kræve, at Svendeprøven lægges om, thi som det nu er, hvor Prøven foregaar en Søndag, og Lærlingen møder Kl. 8 og i mange Tilfælde er færdig ved 2—3 Tiden om Eftermiddagen, er det nærmest en Parodi. Lad Lærlingen faa krævende Opgaver og Tid til at vise, hvad han virkelig kan præstere af Kvalitet. Hvis den lokale faglige Svendeprøvekommission vilde sende en skriftlig Kritik af Svendeprøverne til Mester og Lærling, vilde meget være vundet. Der kunde altid være et eller andet, der var en Diskussion værd.

Et andet Spørgsmaal, som ogsaa er værd at have Opmærksomheden henvendt paa, er Lærlingens og Paalæggerske-Elevens Alder ved Læretidens Begyndelse. Efter mine Erfaringer burde der aldrig antages Lærlinge eller Elever under 16 Aar. Sættes en saadan Aldersgrænse, vilde man faa meget bedre Materiale at arbejde med og meget mere Glæde af de unge Mennesker, der som oftest slet ikke er modne til rigtig at opfatte Alvoren med det hele, hvis de kommer i Lære ved 14 Aars Alderen.

Edgar Larsen.

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Ud i det blaa! Kammerat! Tænk dig den vidunderlige Følelse at sidde blødt og behageligt i en Turistbil, naar Solen skinner og Lærken synger. Ligeledes den Følelse at være blandt Kammerater, og dette ikke at vide, hvor Bilen fører dig hen. Sangene klinger fra alle de tørre Halse, men der er sørget for, at du kan komme til at faa den fornødne »Vædelse«. Men i det hele taget er det ikke til at beskrive den Stemning, der hersker, den *skal* opleves, og du maa derfor tegne dig paa Kontoret paa Mandag.

Der bliver, som bekendtgjort i sidste Nummer, gjort Holdt i Roskilde, for at vi kan deltage i Faglig Ungdoms Sekretariats Stævne, og det bemærkes, at der senere bliver Lejlighed til en Svingom.

Da det er begrænset, hvor megen Plads der er i Vognen, maa du tegne dig snarest for at komme med. Alt tegner til, at det skal blive en god Tur! *Styrelsen.*

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

»Grafisk Teknik«. Ved en Fejlekspedition fra Trykkeriets Side har de fleste Provinsafdelinger modtaget for mange af det sidste Nr. af »Grafisk Teknik«.

De for mange modtagne Eksemplarer bedes omgaaende returneret til Kontoret.

Vi gamle sender Tak. — Saa kom jer kammeratlige valutaklingende Hilsen til os gamle; hvor den vakte Jubel. Og vi — et glad Trekløver — er himmelgladé ved at have fundet en Bølgelængde, hvorover vi kan bringe jer en fuldtud harmonisk Tak fra *alle* de gamle, en Tak for den gode Gerning, I gennem vor Organisation saa smukt har givet varigt Minde. *79.*

Næstved Lokalafdeling foretog forleden med Damer en særdeles vellykket Sommertur til Kalundborg. Ved Middagstid kørtes i Bil fra Næstved over Sorø til den smukt beliggende Bromøllekro, hvor Eftermiddagskaffen indtoges i Haven og hvor en i Dagens Anledning under Mærket I. C. K. skreven Sang »Ud i det danske Land —« blev afsunget. Derefter kørtes videre til Bjergsted Bakker, fra hvis højtbeliggende Top man nød den storslaaede, smukke Udsigt. Efter Ankomsten til Kalundborg kørtes en Promenadetur langs Gisseløres herlige Strandvej ind forbi Refsnæs Kysthospital, hvorefter Selskabet slog sig ned paa »Møllebakken«s Restaurant, indtil man ved 8-Tiden om Aftenen returnerede over »Casino« i Slagelse til Kanalbyen Næstved efter en i alle Retninger vel tilbragt Dag. *cip.*

Et stort Skridt videre. I det officielle Referat fra den internationale Arbejdskonference i Geneve om Indførelse af 40 Timers Ugen i Tekstilindustrien, den grafiske Industri og den kemiske Industri, forekommer følgende ret tilfredse Betragtninger:

Af de fremlagte Konventionsforslag, vedrørende disse Industrier vedtog Konferencen kun Forslaget for Tekstilindustrien. Man bør imidlertid være opmærksom paa, at denne Industri er en af de allervigtigste, at den giver Arbejde til omkring 16 Millioner Mennesker over hele Verden samt, at den i stor Udstrækning beskæftiger Kvinder og Børn. Man tør derfor sige, at Vedtagelsen af dette Konventionsforslag betyder et stort Skridt videre mod Arbejdstidens Nedsættelse. Desuden mener man, at det vil komme til at virke udjævnende paa den skarpe Konkurrence, som hersker Landene imellem paa dette Omraade.

Formildende Omstændighed. Tre forhenværende Rødfrontkæmpere stod forleden tiltalt ved Domstolen i Berlin. De var anklaget for at have deltaget i et Overfald paa en S. A.-Mand. Undersøgelsen var kun kort. Men Dommen blev

udsædvanlig mild. Kun to Aars Fængsel til hver. Motiveringen for denne milde Straf var følgende:

De anklagede har, i Betragtning af Forbrydelsens alvorlige Karakter, fortjent en langt haardere Straf. Domstolen har imidlertid fundet, at der foreligger formildende Omstændigheder: De anklagede har nemlig ikke kunnet overbevises om, at de har deltaget i eller været til Stede ved Overfaldet!

Logik og Politik har intet andet væsenligt tilfælles end de to sidste Bogstaver. *K. K. Steincke.*

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne

er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.

Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.

Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.

Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18. Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.

Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

Underafdelingernes Formænd.

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Tlf. 13.331. Priv.: Ryv. 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Tlf. C. 4331. Priv.: Ryv. 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nora 8344.

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne April Kvartals Regnskaber:

14. Juli: Helsingør pr. Bl. 904,15, Middelfart 252,00, Svendborg pr. Bl. 300,00, Kt. 353,35, ialt 653,35; 15. Juli: Tønder 229,30; 16. Juli: Korsør pr. Bl. 330,15, Aabenraa pr. Bl. 273,05, Kt. 200,00, ialt 473,05, Holstebro 847,35, Horsens pr. Bl. 395,90, Kt. 900,00, ialt 1295,90; 17. Juli: Kalundborg pr. Bl. 200,00, Kt. 632,50, ialt 832,50, Lyngby pr. Bl. 325,00; 19. Juli: Holbæk pr. Bl. 200,00, Kt. 231,05, ialt 431,05, Randers 2070,46, Viborg pr. Bl. 300,00, Kt. 706,20, ialt 1006,20, Nykøbing M. pr. Bl. 313,00, Haslev 122,45, Kolding 1018,90, Silkeborg pr. Bl. 582,15; 20. Juli: Haderslev pr. Bl. 200,00, Kt. 199,90, ialt 399,90, Vejle 1157,75, Nakskov 1553,05, Assens pr. Bl. 150,00, Kt. 308,15, ialt 458,15, Hillerød 2138,40, Hjørring 840,75, Køge pr. Bl. 300,00, Kt. 862,35, ialt 1162,35.

København, den 20. Juli 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

14. Juli: Helsingør i St. f. April Kv. Oversk. 904,15, Svendborg i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 300,00; 15. Juli: Frederikshavn 300,00; 16. Juli: Korsør i St. f. April Kv. Oversk. 330,15, Aabenraa i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 273,05, Horsens i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 900,00; 17. Juli: Kalundborg i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 200,00, Lyngby i St. f. April Kv. Oversk. 325,00; 19. Juli: Helsingør 400,00, Holbæk i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 200,00, Viborg i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 300,00, Nykøbing M. i St. f. April Kv. Oversk. 313,00, Silkeborg i St. f. April Kv. Oversk. 582,15; 20. Juli: Haderslev i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 200,00, Assens i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 150,00, Køge i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 300,00.

København, den 20. Juli 1937. *Forretningsudvalget.*

Ny Lokalformand.

Hillerød: Chr. Poulsen, Sdr. Banevej 3 A^2.

Nye Medlemmer.

København: Bodil Mathilde Fjeldmose, udl. 8. 7. 37 hos Hoff (arb. s. St.), Olga Augusta Mogensen, udl. 1. 7. 37 hos W. J. Christensen (arb. s. St.), Ingeborg Persson, tidl. Medlem, (Kandrup & Wunsch), Hj.arb. Knud Tapp (Geodætisk Institut), Hj.arb. Ove Vald. Elsberg (P. Christiansen), Sætter Erik Ejnar E. Olsson, udl. 12. 7. 37 hos Andersen & Pedersen (arb. s. St.), Sætter Paul Uttenhal, tidl. Medlem, (Bianco Luno), Hj.arb. Arkiba Perlmutter (Bording).

Hillerød: Hj.arb. Ely Volmer Laursen. Rønne: Sætter Egon Holger Kürstein, udl. 16. 7. 1937 i Bornh. Soc.-Dem., Trykker Gunnar Wardam, udl. 1. 1. 1930 i Fyns Tid., Odense.

Tiltraadte.

København: 724 H. Brade fra Odense (Trier), 5875 M. Larsen fra Aalborg (Fagskole), 3726 Chr. Kolstrup fra Fredericia (Lassen & Stiedl), 7254 Svend Sørensen fra Kolding (arbl.), 3432 Knud Hansen fra Horsens (arbl.), 2962 Wilh. Nissen fra Rejse (arbl.), 652 Helge Nielsen fra Esbjerg (arbl.), 6468 Harry Olsen fra Frederikshavn (Fagskole), 5276 Egon Berthelsen fra Rejse (Fagskole), 5532 Fr. Koch fra Rejse (Fagskole), 2900 Helge Knudsen fra Rejse (arbl.), 7957 Holger Dahl fra Rejse (arbl.), 2968 Carl Petersen fra Murarbejdsmændene (arbl.), 5880 Egon Petersen fra Kolding (Fagskole), 3490 Otto Nielsen fra Slagelse (Fagskole), 5341 Rich. Olsen fra Herning (Fagskole), 5384 Carl Nommels fra Odense (Fagskole), 5431 Jens Jensen fra Stege (Fagskole), 5483 Niels Christensen fra Brønderslev (Fagskole), 5497 Gunnar Israelsson fra Odense (Fagskole), 5529 Hermann Bauer fra Tønder (Fagskole), 5534 Leo Bitsch fra Aarhus (Fagskole), 6768 Børge Mortensen fra Svendborg (Fagskole), 7378 Gustav Malmberg fra Skive (Fagskole), 7781 Orla Olsson fra Odense (Duplextr.), Sætter Kaj Aage Nielsen fra Chaufførerne (Hellstrøm), Hj.arb. Svend G. Hansen fra Barbererne (Geodætisk Institut).

Aalborg: 7233 Fritz A. Sørensen (arbl.), 6418 Alfr. Sørensen i Pl. (Fjerritslev Avis). Aarhus: 6554 F. M. Bartholdy (arbl.). Haderslev: 3541 Herb. Steffen (arbl.). Horsens: 6807 Erik Østergaard (arbl.). Kolding: 4856 Marie Mathiesen (arbl.), 4886 Margr. Høver (arbl.). Randers: 3891 Johs. Frederiksen (arbl.).

Fratraadte.

København: 3237 Vald. Kany paa Rejse, 7320 Rich. Christensen paa Rejse, 5767 Henning Nielsen til Lyngby (arbl.), 7292 Børge Hjorth paa Rejse, 2078 Christine Jensen til Kv. Arb.-Forbund.

Aalborg: 7233 Fritz A. Sørensen til Dansk Arbejdsmandsforb. Aarhus: 5532 Fr. Chr. Koch paa Rejse, 5534 Leo Bitsch paa Fagsk. Fredericia: 3726 Chr. Kolstrup til København i Pl.). Frederikshavn: 6468 Harry Olsen til København (Skole). Haderslev: 4856 Marie Mathiesen til Kolding, 6741 Chr. Hjort paa Rejse. Herning: 5341 Rich. Olsen til København (Skole). Holstebro: 6554 F. Bartholdy til Aarhus (arbl.). Horsens: 3432 Knud O. Hansen til København. Kolding: 5880 Egon Petersen til København (Skole). Odense: 7781 Orla E. Olsson til København i Pl., 5384 Carl Nommels til København (Skole), 5497 G. Israelson til København (Skole). Skive:

Kun de originale
E. L. SÆTTERIMØBLER
betyder en virkelig Modernisering af Sætteriet ved
et helt gennemført System ... ...
ERIK LEVISON'S Specialværksteder for moderne Sætterimøbler

7378 Gustav Malmberg til København (Skole). Slagelse: 3490 Otto Nielsen til København (Skole). Stege: 5431 Jens Jensen til København (Skole). Thisted: 5276 Egon Bertelsen paa Rejse. Vejle: 4886 Margr. Høver til Kolding (arbl.).

Død.

København: 1270 Stereotypør Carl Mikkelsen (Peyrath).

Udslettet paa Grund af Restance.

Kolding: 5008 Osv. Hadberg.

Udmeldt.

Nykøbing M.: 6252 Frode A. Halse (fratraadt Faget).

KLUB-ANNONCER

Typografernes Sangforening

Lørdag den **31. Juli Kl. 20:** Pileallé, Medlemsmøde. — Søndag den **8. August Kl 14:** Handels- og Kontormedhjælpernes 40-Aars Jubilæum: Kantate ved Arbejdersangkorene (Prøve 6. August Kl. 20: Rømersgade). — **15. August:** Malmö-Kollegernes Besøg (Prøver **9. August Kl. 20:** Slotskroen, Vesterbrogade 204 o. G. og **13. August Kl. 20:** Nørresøgade). — **3. September Kl. 20:** Sæsonen begynder. — **5. September:** Dansk Musikerstævne, Forum. Arbejdersangkorene assisterer (Prøve **1. September Kl. 20:** Rømersgade).

KØBENHAVNS TRYKKERKLUB

Tur i det grønne

med Damer og med Kolleger fra hele Sjælland afholdes **Søndag den 1. August.**

Mødested: Havnegade udfor Niels Juelsgade Kl. 10.15 pr. — Mange Overraskelser. — Billig Snaps. — Befordring 1 Kr.

Gutenberg-Koret

Alle Sangerne skal møde Mandag den 9. August Kl. 20 i Slotskroen, Vesterbrogade 204 o. G. — Samlet Prøve med Sangforeningen.

ANNONCER

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10 291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 (5 Ledninger)
Grafisk Fagforretning · Eget Skriftstøberi · Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K. · Telefon Central 39 og 5539

ARBEJDERNES LIVSFORSIKRING
tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikringer i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugentlig Opkrævning sammen med Foreningskontingent. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KØBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 30 KØBENHAVN DEN 30. JULI 1937 64. AARGANG

Skal Bogudlaanet hæmmes?

Blandt vore Forfattere er der som bekendt et stærkt Ønske om, at Laanerne af Bøger fra Bibliotekerne skal betale en Afgift, som skal tilfalde Bogens Forfatter. Der er blevet nævnt fem Øre pr. Udlaan. Motiveringen for dette Krav er den, at Bogudlaanet gennem Bibliotekerne skader Salget af Bøgerne.

Det er vel vanskeligt at fastslaa, hvor meget der ligger til Grund for denne Paastand. De allerfleste af de Læsere, der søger Bibliotekerne, er jo nok økonomisk stillet saaledes, at de maatte give Afkald paa at nyde godt af Literaturen, hvis de selv skulde købe Bøgerne.

Den Mulighed er derfor ikke udelukket, at Forfatteren vilde lide en stor Skuffelse med Hensyn til et større Salg, og at Boglaanernes Antal vilde svinde ganske betydeligt ind og den forventede Indtægt blive minimal.

For nogle Aar siden fik man forbudt Bladene at citere Forfatternes Digte uden Vederlag. Hvad opnaaedes der ved dette Forbud? Saa vidt man kan skønne intet ud over, at de smaa lyriske Strofer nu saa godt som fuldstændigt er forsvundne fra Bladenes Spalter. Forfatterne har næppe opnaaet et større Salg af deres Digtsamlinger af den Grund. Jeg er tværtimod tilbøjelig til at tro, at disse Smaavers netop foranledigede, at en og anden Poesiens Elsker købte Bogen, hvorfra de paagældende Vers var taget. Undertegnede taler i denne Henseende af Erfaring.

Som i saa mange andre af Livets Forhold synes Hensynet til det økonomiske at have trængt Idealismen i Baggrunden ogsaa paa Digtekunstens Omraade. I tidligere Tid skrev en Digter, fordi han følte Kaldet og havde noget paa Hjærte og vel ogsaa for at vinde Berømmelse blandt sine Medmennesker. Det økonomiske Udbytte kom først i anden Række. I Betragtning heraf og saa fordi vort Sprogs Omraade ikke byder vore Forfattere de Eksistensmuligheder, som findes i de større Lande, var det vel, at vor Rigsdag i sin Tid gik over til at yde en aarlig Understøttelse til de mest fortjenstfulde digteriske Begavelser. Og denne Maade at hjælpe Forfatterne over de økonomiske Vanskeligheder paa eksisterer jo endnu.

Tanken, der ligger til Grund for Bibliotekernes Oprettelse, er jo netop, at den store brede Befolkning eller rettere den fattigste Del af denne, skulde kunne faa Del i vor Literaturs Goder. Hvis man nu gaar over til at paaligne Bogudlaanene en Afgift, kan man kun modarbejde disse prisværdige Bestræbelser for at sprede Oplysning blandt de ubemidlede. Det er derfor at haabe, at de, der arbejder for Indførelse af en saadan Afgift, maa blive i Mindretal, naar Afgørelsen skal træffes af vore lovgivende Forsamlinger.

Vi vil slutte disse Betragtninger med at citere en Udtalelse af de danske Bibliotekers Førstemand, *Thomas Døssing*. Det er »Politiken«, der har interviewet ham, og Bibliotekaren siger bl. a.:

»Jeg tror ikke, at Bibliotekerne skader Forfatterne, men selv om de gjorde, kan vi intet gøre derved. Vi kan ikke lægge nogen Afgift over paa Laanerne. Laan af Bøger maa være gratis ligesom Undervisning i Folkeskolen og Besøg paa Museer. Hvis Forfatterne skulde have Afgift for Udlaan, saa maa Lovgivningsmagten yde dem denne, og jeg kunde udmærket godt tænke mig, at det Offentlige under en eller anden Form honorerede dem for de Bøger, som laanes ud paa Bibliotekerne.

Men som før sagt: Nogen Skade lider Forfatterne næppe ved vor Virksomhed. Man ser jo alligevel deres Bøger komme i store Oplag. Gunnar Gunnarsson, som ivrigt kræver Biblioteksafgift, kan tale med herom.« *Fr. N.*

Understøttelsen af ældre Medlemmer

Det tjener de danske Typografer til megen Ære, at man i Enighed og Samdrægtighed gik ind for den smukke og humane Tanke at yde vore ældre Kolleger en ekstra Hjælp paa deres gamle Dage. Saavel den første Afstemning om Pensionsordningen som den senere Afstemning om Udvidelsen af samme fik et overvældende Flertal, og vi tager dette som et Bevis for, at Samhørighedens Aand stadig er fremherskende blandt Gutenbergs Sønner. La vos aalti' blyw ve' de'.

Men nu, da Ordningen er traadt i Kraft, viser det sig desværre, at Ordningen ikke fuldt og helt svarer til Forventningerne. Forudsætningen for Hjælpen var, at denne kom til at danne et Supplement til Aldersrenten og ikke kom til at træde i Stedet for Aldersrenten, og her knirker det. Hvilket her skal belyses ved følgende konkrete Tilfælde:

I Kolding har en gammel og veltjent Kollega været saa heldig at komme i Betragtning ved Ordningen om Hjælp til ældre Medlemmer, og Forbundet har bevilget de 30 Kr. pr. Maaned i Understøttelse. Men hvad sker? Aldersrenten sættes ned. Socialkontoret resolverer: Naar Typograferne putter 30 Kr. i den ene Lomme, tager vi 19 Kr. af den anden Lomme. Og det var jo ikke Meningen. Men alle vore Forestillinger overfor Socialkontoret har været forgæves. Men hvordan? vil en og anden naiv Sjæl spørge. Kan man det? Ja, vedkommende ældre Medlem ejer et Hus (det er der i Parentes bemærket flere ældre Medlemmer, der gør), og da der gennem 50 Aar er opsparet nogle Penge i Ejendommen, er her en Indtægt. I Ejendommen er to Lejligheder. Den ene Lejlighed lejes ud, og Indtægterne herved kan lige klare Udgifterne til Prioritetslaan. Saa her er altsaa ikke Tale om svim-

lende Indtægter. Men saa bor Manden husfrit. Det er da en Fordel. Indrømmet. Lejen sættes til 600 Kr. Ergo en Indtægt paa 600 Kr.

Vedkommende Medlem, enligstillet, 77 Aar, kunde have opnaaet højeste Aldersrente, nemlig 696 Kr. om Aaret eller 58 Kr. pr. Maaned. Saafremt han altsaa ikke havde haft det Hus. Nu faar han 42 Kr. pr. Maaned i Aldersrente. Og efter at Typograferne har været saa gavmilde at give det ældre Medlem 30 Kr. pr. Maaned, har dette haft til Følge, at Aldersrenten yderligere nedsættes til 23 Kr. pr. Maaned.

Er det ikke at straffe den Mand for haardt, fordi han har et Hus? Socialkontoret svarer: Lov er Lov, og Lov skal holdes, naar vedkommende har den Indtægt af Ejendommen, og Typograferne understøtter med 30 Kr. pr. Maaned, saa maa vi ikke give mere end 23 Kr. pr. Maaned i Aldersrente.

Saaledes brister de skønne Forhaabninger.

Kolding, den 22. Juli 1937. *Jørgen Andersen.*

Beskyttelse betaler man altid med sin Frihed!

(Efter »Arbejdet«.)

Staten er Folkets Stat, og den skal kontrollere endnu mere end hidtil — helst naa til at beskytte os helt ud!«

Saaledes talte han, Sandalmageren, paa det gamle Athens Torv. De gamle demokratiske Borgere og Vismænd svarede ham og sagde:

»Skomager bliv ved din Læst, bevar din Dygtighed og værn selv dine Eksistensinteresser. Overlader vi til Staten at værne vore Eksistensinteresser, bliver vi alle blødagtige, og vor Stat bliver ikke mere Folkets Stat, men en Tyranstat, en Klikes Stat, og til Slut en Tyrans Stat, der ved sin Magt gør os alle til blødagtige spytslikkende Slaver, der logrer i Støvet for i Naade at leve et usselt Liv!«

Men Sandalmageren fortsatte blot sin Snak, og alle de smaa og uselvstændige Sjæle, alle de udygtige, og alle de slaveagtige Karakterer flokkedes mere og mere om ham og syntes, at hans Ord var klog Mands Tale.

De gamle stolte, demokratiske Borgere og Vismænd gad ikke høre paa hans Ynkværdighedens Præk, men vendte ham Ryggen, som var han en skikkelig Taabe.

Men en gammel Filosof advarede dem en Dag mod *»Taaben«, der taler paa Torvet.*

Han fortalte dem en Legende fra Nineve i det gamle Babylon, hvor rige Slægter og stærke ærgerrige og mægtige Herrer droges om Magten, men blev holdt i Skak af de frie demokratiske Borgere, indtil der en Dag fremstod en lignende »Taabe« paa Torvet og prækede om Staten som den store Beskytter, som alles Vogter og Værner, i hvis Ly de alle skulde leve og virke i hengiven Lydighed under den store fælles Magts Beskyttelse.

Mange Borgere syntes, det var en ynkelig Slavesnak, men Taaben blev ved, og flere og flere Borgere sluttede sig til ham. De store Herrer klemte de frie Borgere mere og mere, og jo mere fattige de blev, jo mere krøb de efter »Taaben« og Statens Kontrol og Beskyttelse, indtil der ikke var Traad af mandig Selvstændighed tilbage i dem, saa de store Herrer tog Taleretten fra dem paa Torvet, og lod Folkeraadets Ringstene fjerne og deres Lertavler med Loven knuse til Støv.

Da saa de demokratiske Borgere først, hvad den samlede Magts Kontrol og Beskyttelse betød, og de nedbad Forbandelse over »Taaben« hver Morgenstund ved Solbønnens Sten — men det var for sent!

Den ene store Herre slog alle de andre store Herrer ned i Krig og Ødelæggelse, og han blev den store Kejser, Tyrannen over alle før saa frie Borgere, der nu gik som sløve Slaver i deres fordums frie, skønne Stad, Nineve.

Og Taaben var længst over alle Bjerge. Han og hans snedigdumme Slangeslægt gik i Aarhundreder gennem alle frie Borgerlande, Fønikernes, Hebræernes og Ægypternes og flere, og overalt hvor hans Sæd plantedes, døde Friheden, thi hvor Masserne fordærves i blødsøden Trang til Beskyttelse, dèr gror Tyrannens blodige Scepter.

Den gamle Filosof hævede her sin Stemme og raabte: »Atheniensere, skaan vort frie, skønne Hellas mod Tyransamfundets Skæbne! Lær dog af henrundne Tider og de Gamles Erfaring. Se, at alle Tyransamfund er smuldret hen. Al Virke og Arbejde er døet hen, og tilbage af de fordums rige Kultursamfunds mægtige Værker, ligger snart kun Resten tilbage af solbrændte Sten, dækket af Ødet i Jord og Vildgræs; Foragt ikke de Gamles Tale, men giv i Tide denne forrendte Sandalmager Skarntydens Saft at drikke, at ikke vor Ungdom skal raadne op i Usselhedens Trang til Beskyttelse!

— — —

Et Aarhundrede senere stod den evige Skomagers Slægt paa Roms Torv og talte den samme Taabesnak om mere Kontrol og Beskyttelse.

Og Smaaborgerskabet og alle smaaborgerlige Sjæle flokkedes om hans Lære, Læren om Statens Almagt og Statens Kontrol og Beskyttelse.

Og medens de Kristne blev kastet for Løverne og sammen med Catelinas og Spartakus' revolutionære Frihedskæmpere blev korsfæstet og brændt som levende Fakler langs Roms Veje til Glæde for Statstyrannen paa Kejsertronen, saa stod den evige Skomagers vældige, men karakterlasede Menighed og skreg paa Brød og Skuespil!

I smaaborgerlig sjælelig Armod, i Beskyttelsestrangens raadne Mudderpøl, var druknet den sidste Rest af Trang til ved eget Arbejde at klare sig selv, den sidste Trevl af Selvagtelse var ædt af den evige Skomager, saaledes, at de solgte deres Stemmer for »sociale Reformer« til den Valgflæskepranger, der bød mest paa Torvet.

Men da var Romersamfundets Storhedsdage ogsaa talte. Et Samfund kan ikke bestaa ved Tyranner og Slaver, men kun *ved Arbejde i Frihed!*

Romerriget blev knust af primitive vandrende Bondefolk, der endnu ærede Fællesskab, Frihed og Arbejde.

Men den evige Skomagers Slægt døde ikke med Romerriget.

— — —

Forleden kom herhjemme den evige Skomager lige fra Ribe og gentog paa Skotøjsarbejdernes Kongres, Sandalmagerens Tale fra det gamle Athen.

Han anede ikke selv, at han gjorde det, eller hvad Historien lærer os om de logiske Følger af hans Taabesnak....

Og hvad nyttede det, om den gamle Filosof fra Hellas stod frem igen.

Masserne vil beskyttes, *og Beskyttelse betaler man altid med sin Frihed.*

Hejl, Jacob Skomager! Mere Kanaljesæk, mere Beskyttelse, mere Kontrol og mere Statstyranni!

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Blokade

Bogtrykker S. Sørensen, Viktoriatrykkeriet, Aarhus, har ikke betalt skyldig Løn til et af vore Medlemmer, hvorfor hans Trykkeri herved erklæres for blokeret.

København, den 26. Juli 1937. *Ths. Pedersen.*

Som det var i gamle Dage —

Vor norske Kollega *Gustav Schjebstad*, der er Medlem af Hovedstyret for det norske Typograf-Forbund, har været paa Studierejse. Under sit Ophold i København, aflagde han et Besøg paa Forbundskontoret i Evaldsgade. I en længere Samtale med Sigv. Hellberg, hvorom han skriver i »Typografiske Meddelelser«, spurgte han bl. a.:

»Hvad har Du at sige om det skandinaviske Samarbejde?«

»Kun Lovord. Vi er som en fælles stor Familie. Dog nærer jeg et bestemt Ønske om, at de nordiske Landes Grænser maa aabnes igen som det var i gamle Dage. Rejselysten mangler ikke, men med de Lovbestemmelser, som i Dag er gældende, er jo Grænserne faktisk lukkede for de uheldigst stillede af vore Medlemmer. Lad os komme dertil, at vi kan faa et Rejsekort, gældende i de skandinaviske Lande. Ved Rejser i de respektive Lande kunde der f. Eks. hæves samme Understøttelse som i vedkommendes Hjemland. Det udbetalte Beløb kunde saa senere refunderes af det Forbund, hvor vedkommende hørte hjemme. Som Forholdene er nu er det fortvivlet.«

»Hvad mener Du om Udveksling af unge Svende mellem de nordiske Lande?«

»Den giver jeg ikke en sur Sild for. De Erfaringer, vi har høstet paa dette Omraade i Danmark, er paa ingen Maade tilfredsstillende. Det er som Regel Faktoraspiranter eller Principalsønner, som søges udvekslet, og det var vel ikke Meningen?

Malmö besøger os 15. August

Det er i Aar syv Aar, siden vi sidst havde Besøg af vore Malmö-Kolleger. Vi havde besøgt dem i 1928, og vi gentog Besøget i 1934. Efter Indbydelse kommer nu vore Kolleger herover den 15. August for at hilse paa os og tilbringe en Dag sammen med københavnske Kolleger.

Kl. 9.45 lægger Baaden til i Havnegade, hvor vi modtager den med Fane og Musik og i sluttet Trup drager til Hovedbanegaarden for derfra at køre til Charlottenlund Station. Den medbragte Frokost spises ved »Grøndalshuset«, Sangkorene vil synge, og et lille Kollegamøde vil blive holdt.

Efter et Par »Fritimer« (Skoven, Slottet, Badestranden ved Fortet) drager vi ad Ordrup Jagtvej til Dyrehaven, hvor der bliver Tid til en kort Visit paa »Bakken«, Eftermiddagskaffe hos Peter Lip eller en Dukkert ved Bellevue, inden vi Kl. 17.15 samles i »Gl. Bellevue« til Middagsspisning.

Her er naturligvis kun Plads til et begrænset Antal Kuverter, og da vi selvsagt først og fremmest skal have Plads til vore svenske Gæster, vil de mange københavnske Kolleger, der deltager i Frokosten ved Grøndalshuset, desværre ikke alle kunne komme til at deltage i Middagsspisningen, men maa for en Dels Vedkommende klare sig selv andet Sted i eller ved Huset (men de er jo ogsaa huskendte).

Efter Spisningen drikkes Kaffen paa Terrassen, og Sang og Toner vil klinge derfra, indtil Svenskerne Kl. ca. 20.30 maa bryde op for via Banegaarden at naa »Båten« i Havnegade.

I det Omfang, Pladsen tillader, vil københavnske Kolleger kunne tegne sig for Deltagelse i Middagsspisningen (Pris pr. Kuvert Kr. 3,50, Steg, Dessert, Kaffe).

— — —

For Køreturen fra Hovedbanegaarden til Charlottenlund sørger Københavnerne selv for Billetter (der gaar jo S-Tog hvert 10. Minut), medens vi herfra i Forvejen arrangerer Plads for Malmö-Kollegerne og Sangerne. Men derfor vil det alligevel glæde vore Gæster, om en Del af de Københavnere, der vil med til Grøndalshuset, vilde møde op i Havnegade Kl. 9.45 og være med at hilse Gæsterne velkommen. Ellers slutter Københavnerne sig til ved Grøndalshuset Kl. godt 11 med de medbragte Madkurve. *Styrelsen.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Formand for det grafiske Forbund i Rumænien,

Karl Gabriel, er den 16. Juli pludselig afgaaet ved Døden. Den afdøde, der blev 60 Aar, har været Leder af det rumænske Forbund siden dets Stiftelse i 1919, efter at Verdenskrigen havde skabt nye Grænseomraader ogsaa i Rumænien. Karl Gabriel kom i sin tidligste Ungdom ind i Arbejderbevægelsen og deltog i 1895 i en Strejke i Budapest, hvorved han mistede sit Arbejde. Han skildres af de rumænske Kollegers Fagblad som en ædel og uegennyttig Personlighed, der i Forbundets sværeste Tidsperiode stod som en lysende Fakkel.

Mindstelønninger og Arbejdstid i Ungarn.

Efter den franske Arbejderklasses store Gennembrud med Hensyn til Spørgsmaalet om Arbejdstidens Nedsættelse og den lovlige Indførelse af 40-Timers Ugen, et Eksempel, som har haft meget glædelige Virkninger i en Række andre Lande, har Problemet om en lovlig Ordning af Spørgsmaalet om Minimallønninger og Maksimalarbejdstid i den senere Tid ogsaa staaet til Diskussion i Ungarn. Til at begynde med drejede det sig ganske vist om en lovlig Nyordning af Privatfunktionærernes og Medhjælpernes Arbejdsforhold, hvortil der fra Industriministeriets Side blev udarbejdet et Lovforslag, der omfatter en Ordning af Arbejdstiden, Lønningerne og Spørgsmaalet om Ferie med Løn. Med Henblik paa, at der for betydelige Dele af Privatfunktionærerne i de private Bedrifter endnu bestaar en Arbejdstid paa over 48 Timer ugentlig, havde man først tænkt paa at indføre en lovfæstet 48-Timers Uge, men det er nu mest sandsynlig, at man vil fastsætte den lovlige Maksimalarbejdstid til 44 Timer ugentlig.

Brev fra Oslo

Norsk Centralforening for Boktrykkeres 13. landsmøte holdes i Oslo 13. september og følgende dager. Den opsatte dagsorden er meget omfattende og de ting som skal behandles, er av vital interesse for organisasjonen. Først og fremst spørsmålet om industriforbund. Landsorganisasjonens kongress påla de grafiske forbund å finne en form for sammenslutning i tariffperioden, de tre forbund nedsatte så en komité, som skulde komme med en innstilling i saken. Stillingen i vårt hovedstyre er at majoriteten (Torkildsen, Fagerström, Skjebstad og Rørby) fraråder sammenslutning. Mindretallet (Ottesen, Syversen og Arnesen) anbefaler Grafisk Industriforbund. Den av de tre forbund opnevnte felleskomité slutter sig med 5 mot 1 stemme til flertallet i vårt hovedstyre, altså ingen sammenslutning. Efter dette kan man vel gå ut fra at spørsmålet om industriforbund er begravet for lengere tid.

Forslag er fremsat om navneforandring til Norsk Typografforbund, hovedstyret kan ikke anbefale forandringen, forslagsstilleren, Skjebstad anbefaler forandringen.

Et forslag går ut på, at forbundet, i likhet med svenskene skal avholde fireårige landsmøter mot nu treårige. Hovedstyret kan ikke anbefale forandringen.

Østfold distriktslag foreslår, at »Typografiske Meddelelser utvides og at innholdet gjøres mere allsidig«. Hovedstyret finner ikke, at det er behov for noen utvidelse og forbeholder sig rett til å fremme spørsmålet om egen redaktør, hvis landsmøtet er enig i Østfolds forslag. De fastlønnede tillitsmenn redigerer nu »Typen«.

Understøttelseskassen (invalidekassen) skal i støpeskjeen. Vanskelighetene er store, det offentlige vil berøve våre medlemmer en stor del av sitt bidrag, når de får understøttelse av vårt forbund. Dette var ikke hensikten. Dessuten må kontingenten legges på med minst 30 øre pr. uke, hvis det skal kunne utdeles større bidrag enn nu (70 kr. pr. måned i høieste bidrag). Landsmøtet får ta stilling til saken.

Hovedstyret foreslår, at det stilles 10.000 kroner til disposisjon for faglige kurser og stipendier i landsmøteperioden.

Dessuten anbefaler styret, at de kolleger, som tar en ukes ekstra ferie utenom sin ferie og det da blir ansatt en arbeidsledig i hans sted, får en ukes understøttelse.

Vi skal få vårt eget hus!

Hovedstyret foreslår: »Landsmøtet pålegger hovedstyret å ta op arbeidet for å skaffe forbundet en organisasjonsbygning i Oslo — eventuelt i samarbeide med de øvrige grafiske forbund. Planer for reisning av bygningen forelegges næste landsmöte.«

Motivering: Våre broderforbund i de skandinaviske land har anskaffet sig egne forbundshus og er tilfreds med disse tiltak. Særlig kan nevnes Finsk Bokarbetareförbund som har reist en moderne, vakker og praktisk bygning, som muligens kan bli forbilledet for oss.

En hel del forslag foreligger i tariffspørsmål, disse vil bli forelagt landsmøtet og tariffrepresentantskapet. Dessuten er det innkommet en del forslag til lovforandringer, som alle er forkastet av hovedstyret.

Vi har forhandlet med arbeidsgiverne om støtte til vår invalidekasse, da vi mente at de i like høi grad som forbundet pliktet å tenke på de arbeidere, som har slit sig op for å skaffe profitt i arbeidsgivernes lommer. Man kunde ikke gå med på dette!

Levomkostningerne stiger. Denne gang fra 163 til 166 points. Vi står nu særlig ugunstig i forhold til såvel danskene som svenskene.

Denne prisstigning var høikonjunkturens slette side, den gode er den stadig minkende arbeidsledighet, ikke minst i vårt fag. Et betydelig mindre antall forsorgsunderstøttede samt bedre skatteinnbetaling taler også sitt tydelige sprog om, at vi befinner oss i en høi- og krigskonjunktur uten sidestykke på mange år. Således steg industriproduksjonen med 13 pCt. i 1936 fra 1.470 til 1.660 millioner kroner.

Elektrikerkonflikten truer med å trekke efter sig storlockout i hele bygningsindustrien. En konflikt i Drammen i trikotasjefaget trekker efter al sannsynlighet med sig 7.000 arbeidere i sympatittreik. Styrmannskonflikten er ordnet. Lærindustrien har 800 mann ute i streik. Staten har gått med på lønnsregulering for sine tjenestemenn, dette koster 14 millioner kroner pr. år. Ekstrapersonalet ved jernbanene stemmer for tiden over et forslag til avtale. Svar skal avgies 31. juli. Som man vil se utkjemper den norske fagbevegelse en seig kamp for å opnå lønnskompensasjon for dyrtiden.

Søndre Høland, 20. juli 1937. *B. F—m.*

Et Fællesmøde

Torsdag den 22. Juli afholdtes i K. B.s Lokaler i København et Møde af Repræsentanter for Københavns Bogtrykkerforening, Organisationen af Bladudgivere i Provinsen, Dansk Provinsbogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund. Sidstnævnte var repræsenteret ved sit Forretningsudvalg.

Forhandlingsemnerne paa Mødet var den nye Lærlingelov og Loven om Forbud imod Overarbejde. Efter en længere Forhandling, hvorunder man fra begge Sider gav Udtryk for god Vilje til at komme over de Vanskeligheder, der kan være forbundet med at gennemføre en Afspasering af det Overarbejde, som ikke *kan* undgaas, nedsattes to Udvalg, som i de nærmeste Dage vil træde sammen for at finde en Løsning paa Spørgsmaalene.

Udvalget angaaende Lærlingeloven kom til at bestaa af: *P. Busch, L. D. Hansen* og *Carl Petersen* for Principalerne, og *Sigv. Hellberg, Lundin* og *Ths. Pedersen* for Typograferne. Til Udvalget angaaende Overarbejdet udpegedes fra Principalernes Side: *Bagge, P. Busch, L. D. Hansen, Henrik Lassen, Carl Petersen* og *H. Petersen*. For Typograferne: *Hellberg, Lundin, Ths. Pedersen* og *Jul. Schrøder*.

Det eventuelle Resultat af Udvalgenes Arbejde vil for Typografernes Vedkommende blive forelagt Forbundsstyrelsen.

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 17. Juli. Formanden, *Magnus Nielsen*, dirigerede. Efter at Sekretæren, *Hugger*, havde oplæst Forhandlingsprotokollen, der godkendtes, aflagde Formanden Beretning, idet han kort omtalte Kvartalets Begivenheder, herunder D. s. Fagf.s Generalforsamling og dens Beslutninger. Man drøftede kort Loven om Forbud mod Overarbejde, hvorefter Beretningen godkendtes. — Formanden fremlagde derefter de reviderede Regnskaber, der ligeledes godkendtes af Generalforsamlingen. — Til Medlemmer af Bestyrelsen genvalgtes enstemmigt *Hugger* og *Nissen*, og til Revisor ligeledes enstemmigt *Wendt*. — Under Eventuelt drøftede man Afholdelse af en Fodtur til Søllested, som vil blive søgt ført ud i Praksis. *—r.*

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 17. Juli Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Næstformanden, *Otto Christensen*, bød i Formandens Fraværelse velkommen; en særlig Velkomst fik

de mødte Damer fra Hindborg, som for første Gang var mødt op til en Generalforsamling. Christensen udtalte nogle Mindeord over afdøde Fru Ingfeldt. (Forsamlingen rejste sig). Dirigenthvervet blev overdraget Næstformanden. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — *Alfred Berg* aflagde en ganske kort Beretning og kom heri ind paa en Svendeprøvesag fra Grindsted, som var ordnet tilfredsstillende. — Sommerturen til Munkebjerg blev jo særdeles vellykket; den havde samlet 90 Deltagere. Han omtalte Hjælpekasseordningen for de gamle Kolleger og kom derefter ind paa en Omtale af 2 Sager, en fra Jelling og en fra Vejle Socialdemokrat. Berg berørte den nye Lov om Forbud mod Overarbejde. En Forespørgsel fra Damerne hos Hindborg om Week-end, mente han ikke, der var noget at gøre ved; en saadan vilde sikkert ikke blive tilladt. Fra de arbejdsløses Klub var indsendt et Andragende om Tilskud; Andragendet blev henlagt. *Boesen* gjorde enkelte Bemærkninger til Beretningen, der derefter godkendtes. — Kassereren fremlagde Regnskaberne. Hovedregnskabet balancerede med Kr. 4867,50, i Sygeunderstøttelse var udbetalt Kr. 1344,00; indsendt Overskud Kr. 1157,75. — Lokalkassens Balance var Kr. 1319,66. Beholdning Kr. 345,76. — Regnskaberne godkendtes. — Under Eventuelt havde *Boesen*, *Berg* og *Otto Christensen* Ordet for et Par korte Bemærkninger, hvorefter Generalforsamlingen sluttede. — Der var mødt 20 Medlemmer, som var Afdelingens Gæster ved en »Skive« efter Generalforsamlingen. —*n.*

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 17. Juli ordinær Generalforsamling. Formanden, *Rudolf Jensen*, aabnede og ledede Mødet. Efter Protokollens Oplæsning aflagde *Formanden* Beretning for det svundne Kvartal. Hos et Firma havde en Bydreng været beskæftiget som Paalægger. Forholdet var efter en Forhandling bragt til Ophør. Et Firma havde antaget en Lærling mere end vedkommende Firmas-Svendeantal berettigede det til. Dette Forhold var ligeledes ordnet tilfredsstillende. Refererede Forhandlingerne ved »De samvirkende Fagforbunds« Generalforsamling, hvor det særligt var Afstemningsreglerne, der gav Anledning til Debat. Omtalte Overarbejdsloven og oplæste Forbundets Udkast til Ordning af Afspaseringsspørgsmaalet. I den efterfølgende Diskussion var det særlig Afstemningsreglerne og Overarbejdsloven, der gav Anledning til en livlig Debat. Særlig Spørgsmaalet om en eventuel Ophævelse af Urafstemningsordningen, og den om sig gribende Tendens til at fratage de menige Medlemmer Medbestemmelsesretten, var Genstand for berettiget Harme, og *Th. Pedersen* opfordrede Rudolf Jensen til indenfor Forbundsstyrelsen at nedlægge en skarp Protest mod ethvert Forsøg i den Retning. Overarbejdsloven var ligeledes Genstand for Kritik, især ankedes der over, at Loven ingen Bestemmelser indeholder om Antagelse af ledig Arbejdskraft i Afspaseringstiden. Protokol og Beretning godkendtes. — Forbundsregnskabet balancerede med Kr. 4672,40. Indsendt til Hovedkassen pr. Bl. Kr. 582,15. Lokalkasseregnskabet balancerede med Kr. 1380,06. Formue Kr. 1058,06. Begge Regnskaber godkendtes. — Til D. s. U. bevilgedes 10 Kr. — Et Forslag om Ændring af Lokalafdelingens Love udsattes til næste Generalforsamling. *A. H.*

Hillerød Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 18. Juli. Dirigent: *Sofus Poulsen*. — I Formandens Fraværelse aflagde Næstformanden, *Frede Hansen*, Beretning: Afdelingen havde som sædvanlig deltaget i Arbejderpartiets Maj- og Grundlovsfester med Faner, men Næstformanden paatalte den ringe Deltagelse fra Kollegernes Side, et Forhold der burde ændres. I flere Tilfælde havde der mellem tre af Byens Blade fundet Udlaan af Maskinsats Sted, men Forbundet havde resolveret, at Forholdet ikke var tarifstridigt. Ang. Betalingen for Arbejdet Grundlovsdagsaften og Nat havde foreligget Uoverensstemmelse paa et af Byens Dagblade. Sagen var sluttet med, at Bladet ydede den af Forbundet krævede Betaling. I Anledning af Bogtrykker Osvald Terkelsens 10-Aars Jubilæum havde Afdelingen vist Bogtrykkeren en Opmærksomhed. Beretningen godkendtes uden Omtale. — Kassereren, *Einer Petersen*, fremlagde Regnskaberne. Hovedkasseregnskabet ballancerede med Kr. 4411,40. Lokalkasseregnskabet balancerede med Kr. 1517,18. Beholdning: Kr. 879,14. Godkendtes. — Til Formand nyvalgtes *Chr. Poulsen*. Bestyrelsesmedlem blev *Ernst Christensen* (Nyvalg) med *Oluf Jensen* som Suppleant. Som Repræsentant til Oplysningsudvalget genvalgtes *Frede Hansen*. Revisoren, *Ludvig Jensen*, genvalgtes med *Sofus Poulsen* som Suppleant. — D. U. I. bevilgedes 25 Kr. — Derefter drøftedes Loven om Forbud mod Overarbejde og Afspaseringen af udført Overarbejde. Efter en livlig Forhandling udtalte Generalforsamlingen sig for, at præsteret Overarbejde afspaseres for et helt — eventuelt et halvt — Aar og i Forbindelse med Ferien, da man var af den Opfattelse, at en hyppigere Afspasering — navnlig for Trykkerier, hvor der kun finder lidt Overarbejde Sted — i mange Tilfælde ikke vil opnaa Lovens Hensigt: at der bliver antaget Erstatning for den, der afspaserer. — Spørgsmaalet om Oprettelse af et kooperativt Fond indenfor Arb. Fællesorg. drøftedes. Generalforsamlingen udtalte sin Sympati for Tanken, men da Sagen ikke var optaget paa Dagsordenen, udsattes den endelige Behandling til Oktober Generalforsamling. — Generalforsamlingen henstillede til Bestyrelsen — forsøgsvis for et Aar — at afholde Generalforsamlingen paa Hverdage, i Stedet for som hidtil paa Søndage. — »Lokaleleje« bevilgedes.

Derefter afholdtes Generalforsamling i »den lille Sygekasse«, hvor Formanden, *Ernst Christensen*, fremlagde Regnskabet for 1. Halvaar. Balance: Kr. 478,07. Beholdning: Kr. 103,07. Godkendtes. *P—en.*

Kolding Lokalafdeling

afholdt Søndag den 18. Juli Generalforsamling paa »Aagaarden«. Dirigent *Albert Jensen*. Protokollen oplæstes og godkendtes. Formanden, *N. Chr. Andersen*, aflagde Beretning og omtalte et Forhold hos P. Blicher, som man efter Forhandling med Assistance af *Thomas Pedersen* havde faaet bragt i Orden. Den 10. Oktober skal der være Oplysningsmøde i Kolding. Program forelaa endnu ikke. Gav en Beretning fra Tillidsmandskursuset paa Roskilde Højskole. Omtalte Spørgsmaalet om de tyske politiske Emigranters Understøttelse. Kunde tænke sig, vi var med blandt de Afdelinger, der ydede Støtte. *P. Hvidtfeldt* havde Ordet for et Supplement til Beretningen fra Højskolen. Beretningen godkendtes. — Kassereren, *Jørg. Andersen*, oplæste de reviderede Regnskaber, der ligeledes godkendtes. — Valg: Formanden, *N. Chr. Andersen*, genvalgtes med Akklamation. Til Bestyrelsen genvalgtes *Jørgen Andersen*, *Jørgen Knudsen*, *P. Hvidtfeldt* (Suppleant *Arnold Nielsen*), Revisor *Michaelsen* (Suppleant *Halvorsen*), begge Genvalg. Til Arbejdernes Oplysningsudvalg genvalgtes *Jørgen Andersen* og *Jørgen Knudsen* og nyvalgtes *P. Hvidtfeldt*. — Bevillinger: Lærlingene 25 Kr., D. u. I. 10 Kr., Emigrantkomiteen 25 Kr. *Lemming* takkede paa Komiteens Vegne. *Jørgen Knudsen* foreslog at bevilge 25 Kr. til Matteottifondens Spaniensindsamling. *Formanden* mente ikke, det var nødvendigt, naar man tog i Betragtning, der var indkommet 32 Kr. ved frivillig Indsamling. *Jørgen Andersen* oplyste, at der i nær Fremtid vilde komme en ny Indsamling. — Meddelelser: Indbydelse til Deltagelse i Socialdemokratisk Forbunds Jubilæumsfest den 1. August. Skrivelse fra Dansk Arbejdsmands Forbunds Kolding Afdeling i Anledning af dennes Forsøg paa at faa Taxa- og Lillebilchauffører organiserede. Skrivelsen fra Forretningsudvalget angaaende den udvidede Pensionsordning. Fra Forretningsudvalget med Forslag til Afspasering af Overarbejde. *Formanden* var ikke tilfreds med de i det tilsendte frembragte Forslag. Kunde tænke sig Husoverenskomster, idet man da kunde tage specielle Hensyn for at opnaa saa stor Antagelse af arbejdsløse som mulig. *Alb. Jensen*. *Fr. Nielsen* og *Jørgen Andersen* udtalte sig i Tilslutning til Formanden. Det overlodes Bestyrelsen at udarbejde Forslag. *Jørgen Andersen* omtalte den udvidede Pensionsordning. Vi havde en Kollega, der nød godt af den. Dog med det kedelige, at han mistede sin Aldersrente, idet han havde en Indtægt i Forvejen. Og det var jo ikke vor Mening at aflaste Kommunerne. *Lemming* mente, Spørgsmaalet vilde blive behandlet i Forbundsstyrelsen, der sikkert var opmærksom paa Forholdet. *Alb. Jensen:* Vi maa nu arbejde paa at faa Alderen sat ned til 60 Aar, saa snart Kassen er nogenlunde konsolideret. — Det vedtoges at afholde Efteraarsfest. *Jens Jensen* foreslog det eventuelle Overskud til de arbejdsløse, hvilket blev afslaaet ved Afstemning. Til Slut bevilgedes Lokaleleje. *Lisberg.*

Kapitalen skal sættes paa Plads

Paa de sjællandske Husmænds Sendemandsmøde forleden udtalte Formanden, *N. P. Andreasen*, at man fra Husmandsside vilde gøre alt for at hidføre en *virkelig* Løsning af Landbrugets Gælds- og Renteforhold, saaledes at man kunde blive fri for de midlertidige Ordninger — men ikke en Løsning, der gjorde det muligt for udygtige Landmænd at blive ved Jorden.

Som Forholdene i Landbrugets Priser har udviklet sig — sagde Formanden — er det Kapitalen, der har erobret hele Udbyttet. Prioriteterne ligger nu langt over Skorstenene, og der bliver intet til dem, der frembringer Værdierne. Kapitalen skal sættes paa Plads, den skal ikke være Herre, men Tjener, og naar Forholdene har udviklet sig saa skæbnesvangert for hele Landbruget, kan Kapitalen ikke forlange, at den fortsat ubeskaaret skal have sit Udbytte. —

Nej, det er saa sandt, som det er sagt. Og vi ønsker Husmændene Held og Lykke med Arbejdet herfor. Forhaabenlig vil de ikke komme til at savne den samlede Arbejderklasses Støtte til Opnaaelse af dette Maal. Men vi maa da se at blive enige om, at det naas ikke gennem kunstige Prisfordyrelser og Tilskud fra Statskassen. *Dr. Ensom.*

LÆRLINGESPALTEN

Typograflærlingene i Næstved,

sammen med enkelte unge Svende foretog forleden den aarlige Sommertur, der gik over Lejre og Ledreborgs smukke Slotspark til Lindenborgs Krohave, hvor den medbragte Frokost indtoges efter at Formanden for Lærlingeklubben, Carl Emil Hylander, havde budt velkommen. Derfra fortsattes til det minderige Jægerspris, hvor man besaa Slottet og Parken. Videre kørte man over Frederikssund og Fiskebæk, hvorfra man sejlede over Furesøen til Frederiksdal; her var fælles Kaffebord. Aftenen tilbragtes dels i Tivoli og dels paa Bakken, til man ved Midnatstid returnerede hjem efter en helt igennem herlig Tur, der foretoges i Turistbil med Typograf Chr. Jensen-Petersen som Repræsentant for Typografernes Næstved-Afdeling.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

En Mærkedag. Den 1. August er det 50 Aar siden, gamle *Rudolf Calberg* udlærte og samtidig indmeldte sig i vor Organisation. C., som vil være kendt af de fleste Kolleger, har de senere Aar i lange Perioder maatte friste de arbejdsløses Lod, og dette bidrog til, at C. for ca. 1 Aar siden søgte sin Aldersrente og nu tilbringer sit Otium hos en Datter og Svigersøn, Bremensgade 56. Vi lykønsker til Dagen.

Guldbryllup fejres den 14. August af vor gamle Kollega *J. A. Steffensen* og Hustru, Gl. Kalkbrænderivej 21.

Københavns Trykkerklub's Tur i det grønne afholdes paa Søndag — 1. August — se Annoncen.

Trykkeriarbejdernes Klub vil Fredag den 6. August Kl. 20 flytte ud i »De smaa Haver« i Pilealleen Nr. 16 (M. G. Petersen). Klubaftenen vil forme sig som en gemytlig Aften med forskellig Underholdning, og de Kolleger, der har Instrumenter, beder vi om at tage disse med. Der arrangeres fælles Kaffebord à 0,60 pro Persona. Indbetaling og nye Indmeldelser modtages. Enhver Trykkeriarbejder er velkommen. Tag Damerne med! *Werner Holmbeck.*

Om Landbrugskrisen, som vi alle — undtagen Storkapitalen — lider under, udtalte Landbrugsminister *Bording* forleden:

Det er ikke rigtigt at tro, *at det hele kan ordnes af Staten ved et Diktat fra oven.* Nej, vi maa hjælpes ad, Lovgivningsmagt, Administration og Landbrugets egne Organisationer.

Den ældste Reproduktionsmetode, vi kender, er som bekendt Zylografi eller Kunsten at skære Billeder paa Træplader (i Almindelighed Buksbom) til illustrerede Værker etc. De første Illustrationstryk finder vi allerede hos Kineserne før det 14. Aarhundrede. Men det var først i Aaret 1423, at et Billede af den hellige Christopher blev trykt paa et Træsnit i Tyskland.

Vunden Strejke. En i Reykjavik udbrudt Storstrejke er afsluttet med det for Arbejderne gunstige Resultat, at deres Timeløn forhøjes med 9 Øre, fra 136 til 145 Øre.

FORRETNINGSUDVALGSMØDER

22. Juli 1937.

1. Et Medlem af Syge- og Begravelseskassen har paa Rejse uberettiget hævet Understøttelse i Lokalkasserne. — Misbilligelse.
2. Et Medlem har nægtet at modtage anvist Arbejde. — Undersøges nærmere.
3. To Anmodninger om Hjælp »til gamle Medlemmer« behandledes. — Den ene afsloges, den anden bevilgedes paa nærmere fastsat Vilkaar.
4. Anmodning fra Dansk Arbejder-Idrætsforbund om Støtte til Deltagelse i Antwerpen-Olympiaden. — 200 Kr. bevilgedes.
5. Til de Medlemmer, der deltager i Fagskolens Sommerkursus og som ikke erholder Arbejdsløshedsunderstøttelse, bevilgedes 25 Kr. til hver.
6. Lærlingeloven og Loven om Forbud mod Overarbejde drøftedes.

STYRELSESMØDER

Københavns Afdeling.

18. Maj. Kassereren fremsatte nogle orienterende Udtalelser vedr. Regnskaberne for April Kvartal. — Jørgen Jensens Bogtrykkeri havde efter en Dags Blokade tiltraadt Tarifen. — Refereredes en Afskedigelsessag, ved hvilken Principalen havde forløbet sig over for den paagældende Sætter, hvem Principalen derefter i Personalets og Afdelingsformandens Paahør havde maattet gøre en Undskyldning. — Ved Mægling var et Dagblad paalagt at gennemføre Skifteordningen for alle Omraader; ved fornyet Forhandling var der givet en begrænset Tidsfrist med den fulde Gennemførelse; samtidig var til alle Maskinsættere og Rotationstrykkere opnaaet 1 Krone i ugentlig Lønforhøjelse. — Refereredes Spørgsmaal om Betaling for Helligdag under medhjælpsvis Arbejde; var efter Omstændighederne blevet betalt. — Et Firma søgte Fabrikstilsynet om Dispensation til at arbejde paa to Helligdage; var gjort afhængigt af Fagforeningens Stilling; man vedtog ikke at modsætte sig Dispensationen, men havde samtidig forhandlet med Kunden (en offentlig Institution) og faaet Løfte om saadan Tilrettelægning af Arbejdet næste Aar, at Helligdagsarbejde kunde undgaas. — Et Spørgsmaal om Tarifforstaaelse drøftedes. — Refereredes Forhandlinger med Fabrikstilsynet om visse Sundhedsspørgsmaal paa større Arbejdsplads. — Efter Anmodning herfra har Fabrikstilsynet ladet foretage Undersøgelse af, om det ved de nye Gummisprøjteapparater anvendte Præparat var sundhedsfarligt; det meddeles nu, at efter lægelig Undersøgelse skulde det paa det paagældende Sted anvendte Præparat (som leveres af Firmaet Adolph Wulff) ikke være sundhedsfarligt. — Da der iøvrigt nu paa flere Trykkerier er anskaffet Gummipaasprøjtningsapparat, vil man, saasnart Sagen for Voldgiftsretten om Parafinapparat-Tillægene er

sluttet, tage Spørgsmaalet om disse Gummisprøjteapparaters tarifmæssige Placering op. — For Voldgiftsretten er indanket to Sager vedr. Afskedigelse. — Uoverensstemmelse med et Firma om Omfanget af Personalets Ferieret refereredes. — Uoverensstemmelse med K. B. vedr. Forstaaelsen af Tarifens Bestemmelser om Maskintillæg for Trykkere refereredes; Sagen forfølges. — Arbejdsmandsforbundet vægrer sig ved at overføre nogle Trykkeriarbejdere hertil; man haaber, det skal lykkes at bilægge Uoverensstemmelsen paa venskabelig Vis. — Refereredes Konference med Repræsentanter for Kvindeligt Arbejderforbund og Filmsfunktionærernes Forbund om Udførelsen af visse typografiske Arbejder hos Nordisk Films-Kompagni. — En Henvendelse om Indførelse af $8^1/_2$ Times daglig Arbejdstid mod tilsvarende kortere Tid om Lørdagen kan ikke imødekommes. — Et Par kollegiale Klagesager refereredes; foreløbig var Uoverensstemmelserne bilagt ved Konference hos Formanden. — Det vedtoges at indbyde Malmö typografiske Förening til i denne Sommer at aflægge Genvisit herovre. — Et stort Personale søger Laan til Overtagelse af Marketenderi; tilstaas mod passende Sikkerhed. — Klublove indstilles til Godkendelse. — Det besluttedes at søge Generalforsamlingens Godkendelse af til Tillidsmænds Deltagelse i Forbundets Kursus paa Roskilde Højskole at stille et nærmere angivet Beløb til Raadighed til Dækning af Arbejdstab. — Til Københavns Kommunelærerforenings Feriekolonier bevilgedes 100 Kr. — Sager ang. hvilende Ret, Landophold og Ekstrahjælp behandledes. — Paa Trykkernes Underafdelings Generalforsamling var vedtaget en Resolution saalydende: »Generalforsamlingen forlanger, at Sager, der vedrører Trykkere, undersøges af de af Trykkerne valgte Styrelsesmedlemmer til Godkendelse i den samlede Styrelse.« Underafdelingsformand *Lundin* refererede Resolutionen; han vilde personlig mene, at vor Organisation er en Enhedsorganisation, men forsaavidt Resolutionen skulde forstaas saadan, at Trykkersager af teknisk Art skulde belyses bedst muligt ved fagteknisk Bistand, var han ikke uenig heri; denne Betragtning gjaldt vel iøvrigt alle Sager. Afdelingsformanden, *Hellberg*, udtalte, at Resolutionens Mening jo var vanskelig at fastslaa; den kræver i al Almindelighed alle Trykkersager »undersøgt af Trykkernes Styrelsesmedlemmer«, hvilket jo i sig selv er et uopfyldeligt Krav, idet Administrationen jo derved vilde standses til Stadighed i Afventning af »Undersøgelsen«; Meningen kan saaledes ikke være rigtigt udtrykt. Et Forlangende om en sagkyndig Belysning af rent fagtekniske Spørgsmaal forinden disses Afgørelse er ganske overflødig, idet saadan Belysning jo selvsagt foretages, hvad enten Sagen er en Sættersag eller en Trykkersag; om Belysningen skal ske ved et Styrelsesmedlem eller en anden Kollega med særlig faglig Indsigt er et Hensigtsmæssighedsspørgsmaal. Forsaavidt Resolutionen derimod skulde kunne forstaas som et Ønske om rent organisatorisk Selvstændighed for Trykkerne, maa det understreges, at den rent branchemæssige Selvstændighed allerede ved Aarhundredets Begyndelse af de typografiske Arbejdere erkendtes at være utidssvarende og utilstrækkelig, hvorfor man forlod den og gik over til den Enhedsorganisation, der siden har bestaaet, som stadig bestaar og er fastlagt i saavel Forbundets som i Afdelingens Love. Een Afdeling, een Styrelse, men de enkelte Branchers Meddeltagelse i Fællesledelsen sikret ved Branchernes Repræsentationsfordeling, *det* er vor lovlige Organisationsform, og uden Enhed i Ledelse og Administration vilde Arbejdet heller ikke kunne udføres paa en Maade, som Medlemmerne kunde være tjent med. Vi kan derfor kun tage til Efterretning, at der er vedtaget en Resolution som nævnt, og tage de herom fremsatte Udtalelser til Efterretning; er der saa nogen, der ønsker Forandring i vore organisatoriske Grundsætninger, maa man søge Forslag herom fremsat paa Delegeretmødet. — Efter at *Mehr* og *Sv. Aage Larsen* havde vekslet Bemærkninger om en Mægling, og efter at *Zuschlag* havde noteret sig Formandens Udtalelser om eventuelt at gaa til Delegeretmødet, toges de faldne Udtalelser til Efterretning. — Mødet hævet.

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne

er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.

Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.

Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.

Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.

Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne April Kvartals Regnskaber:

20. Juli: Odder pr. Bl. 283,95. 21. Juli: Thisted pr. Bl. 200,00, Kt. 250,40, ialt 450,40, Ribe 586,35. 22. Juli: Herning pr. Bl. 150,00, Kt. 307,85, ialt 457,85. 23. Juli: Løgstør pr. Bl. 322,55, Brønderslev pr. Bl. 700,90, Fredericia pr. Bl. 318,85. 24. Juli: Marstal 200,00. 26. Juli: Struer pr. Bl. 22,46, Hobro pr. Bl. 343,50, Rudkøbing pr. Bl. 533,50, Stubbekøbing pr. Bl. 245,92, Kt. 100,00, ialt 345,90, Nykøbing F. 1858,30, Stege pr. Bl. 225,47.

København, den 27. Juli 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

20. Juli: Odder i St. f. April Kv. Oversk. 283,95, Odder 250,00; 21. Juli: Thisted i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 200,00; 22. Juli: Herning i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 150,00; 23. Juli: Løgstør i St. f. April Kv. Oversk. 322,55, Løgstør 100,00, Brønderslev i St. f. April Kv. Oversk. 700,90, Fredericia i St. f. April Kv. Oversk. 318,85; 26. Juli: Struer i St. f. April Kv. Oversk. 22,46, Hobro i St. f. April Kv. Oversk. 343,50, Rudkøbing i St. f. April Kv. Oversk. 533,50, Stubbekøbing i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 245,92, Stege i St. f. April Kv. Oversk. 225,47. 27. Juli: Grenaa 100,00.

København, den 27. Juli 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Kate Christensen, tidl. Medlem, (»Skandia«), Hj.arb.ske Gudrun Julie Petersen (Bording), Inger Sigrid Petersen, udl. 14. 7. 37 hos Niels Larsen (arb. s. St.), Trykker Kai Møller, udl. 9. 7. 37 hos Andersen & Krogh (arb. s. St.), Sætter Helge Thorv. Nygaard, udl. 13. 7. 37 hos Juul Nielsen (arb. s. St.).

Fredericia: Sætter Hans Aksel Honoré, udl. 18. 7. 37 i Fredericia Centraltr. Roskilde: Sætter Hans Steen-Aage Mennè, udl. 7. 7. 37 i Roskilde Dagblad.

Tiltraadte.

København: Hj.arb.ske Erna Jørgensen fra Kv. Arb. Forb. (Egm. H. Petersen), 7640 Carl Andersen fra Rejse (arbl.), 3126 Peter Dybdal fra Rejse (arbl.), 150 Ivan Pfeiffer fra Rejse (arbl.), 387 Erik Borvig fra Rejse (Jacobsen & Krautvald), 6741 Chr. Hjorth fra Rejse (arbl.), 4476 Aage Hansen fra Rejse (arbl.).

Assens: 5536 Svend Schou Hansen (arbl.). Esbjerg: 5500 Niels L. Nielsen (Holsted). Løgstør: 4396 Hans Chr. Hansen (arbl.). Roskilde: 6418 Alfred Sørensen (Rosk. Tid.).

E. L. SATSSKIBE er de bedste og billigste, fremstilles ogsaa i amerikansk Udførelse paa
ERIK LEVISONS
Specialværksteder for moderne Sætterimøbler og Inventar

Fratraadte.

København: 141 Rudolf Jensen til Aarhus i Pl., Sætter Kaj Aage Nielsen til Chaufførerne, 5536 Svend Hansen paa Rejse, 5795 Carl Hansen paa Rejse, 5722 K. Christensen til Odder (arbl.), 7010 Holger Krøyer paa Rejse, 5318 Niels Mogensen til Kolding (arbl.).

Aalborg: 6418 Alfred Sørensen til Roskilde i Pl. Aarhus: 7216 A. G. Petterson til Ringkøbing i Pl. (udenfor Faget). Kolding: 4856 Marie Mathiesen til Christiansfeld (Martin). Skjern: 3170 Eskild Michelsen til Holstebro (arbl.). Vejle: 6029 Alb. Haagensen paa Rejse, 7663 Oluf Jensen paa Rejse, 6373 Oskar Hørrmann til Silkeborg (arbl.). Varde: 5500 Niels L. Nielsen til Holsted i Pl.

Udmeldte.

København: 7243 Erik Larsen (til Amerika).

Løgstør: 6303 Svend Holm Fredberg (Bogtrykker). Vejle: 5146 Nanny Moberg (fratr. Faget).

Død.

København: 8008 Inger Dreyer.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Sangforening

I Morgen, Lørdag den 31. Juli, Kl. 20: Pileallé: **Medlemsmøde.**

Stereotypørernes Brancheklub

Mandag d. 2. August Kl. 20 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Indbetaling af Kontingent.

KØBENHAVNS TRYKKERKLUB

Tur i det grønne

med Damer og Kolleger fra hele Sjælland afholdes paa **Søndag den 1. August.**

Mødested: Havnegade udfor Niels Juelsgade Kl. 10.15 pr. — Mange Overraskelser. — Billig Snaps. — Befordringspenge 1 Kr.

Søndag den 1. August:
Johnstrup Vang
Sct. Hans Torv Kl. 10.

ANNONCER

Ung Trykker

søger Omforandring. Kendt med alt Illustrations- og Akcidensarbejde; vant til at arbejde selvstændig. Billet mrkt. »103« modtager Ekspeditionskontoret.

Paalæggerske

søger Plads ved Diegel og Hurtigpresse. Billet mrkt. »104« modtager Ekspeditionsk.

Et i god Drift værende
Bogtrykkeri

(i stor, driftig jysk Stationsby) med flere store, faste Arbejder og eget lokalt Ugeblad, kan paa Grund af Ejerens Helbredstilstand overtages af solid Fagmand i Løbet af Efteraaret med ca. 8000 Kr. disponibel til Udbetaling. Billet mrkt. »105« modtager Ekspeditionsk.

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KØBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 31 KØBENHAVN DEN 6. AUGUST 1937 64. AARGANG

Borgerligt Demokrati

To unge Mænd vender hjem fra det frygtelige Møde i Spanien mellem Fremskridtet, det fremtidsvillende Spanien og Reaktionens ultranationale spansk-mauriske Alliance. Haardt saarede og uden Muligheder for mere at gøre sig fortjente for Frihedens stolte Sag ved Kampfronterne har de bedt den spanske Regering om at komme hjem. For Frihedens Sag har de ofret det største næsten et Menneske kan give: Helsen.

Fra det demokratiske og frihedselskende Danmark strømmer der disse Mennesker Sympati og Beundring i Møde. De har været med til at dæmme op for den barbariske Syndflod, som den spanske Reaktion i sit bestialske Had har ladet strømme ud over det frihedselskende og efter social Retfærdighed stræbende Spanien.

Ogsaa den borgerlige Presse har fundet sig beføjet til at give sit Besyv med. Vi er jo langt over Juni Maaned, saa Grundlovstalerne og -tankerne er glemt. Paa vanlig reaktionær Maade frakender man disse unge Mænd al Idealisme, og den Kendsgerning, at de rejste til Spanien for at kæmpe, skriver man uden videre paa Ungdommelighedens, Tankeløshedens og Arbejdsløshedens Konto, og vælter sig saa med sædvanlig Bladneger-Frækhed og Arrogance over de bestaaende Arbejderpartier herhjemme, som de unge Mænd formodes at slutte sig til.

Man spekulerer — og spekulerer beskidt — i den Afsky for Krigen og al dens Væsen, som saa sundt besjæler det danske Folk. Den Ting, at der findes Undtagelser, som lever Livet under stærk ideel Spænding, søger man at bortnivellere. I det hele taget kender den borgerlige Presse kun Begrebet Idealisme hos K. U. Bidetangs-Specialister, Feriehjems-Vandaler og nazistiske Bombekastere.

Naar man taler til et ordentligt Menneskes Følelser, griber han sig, naar han bliver bevæget, til Hjertet. Taler man paa samme Maade til en borgerlig Redaktør, griber han til Lommen med Pungen — for at sikre den. Og det Emne, som i ovennævnte Forbindelse særlig interesserer den borgerlige Presse, er, hvorvidt de unge Mennesker nu skal have Invalide-Rente. Skal man le eller græde. Man faar vel trøste sig med, at »Aandslivet« altid har haft sine mosgroede Rosinpillere, og det bliver vel saadan, saa længe sociale Snyltere skal have en Snes Tusinde Kroner i samfunds- og arbejdsskabt Værdi for at skrive hadefulde Ledere mod Livets og Statens skadelidte.

Den borgerlige Presse behøver slet ikke at kere sig om Forholdet vedrørende de hjemvendtes Forsørgelse. Thi selv om jeg i en Kæfert med Vilje styrtede mig ud fra Rundetaarn i den Hensigt at lemlæste mig selv og skaffe den borgerlige Presse økonomiske Bekymringer, var Staten forpligtiget til at tage sig af mine molesterede Rester. Jævnfør Grundloven. Saa man kunde roligt paa det Hold have forsømt Lejligheden til at dumme sig.

En ikke altfor lys Fremtid venter de to unge Spaniens-Kæmpere. Dertil er Helbredet et for stort Livs-Aktiv. Men i det moralske har de en stor Stimulans. Og en Trøst har de. De er i hvert Fald kun legemligt invalide.

Den Stille.

Kontingent og Reservefond

Paa en Generalforsamling i Horsens har der hævet sig en Røst om Kontingentnedsættelse, navnlig med Henblik paa Reservefonden. Man tvivlede — ikke helt med Urette — om Betimeligheden af dennes Opsvulmen i Forbindelse med de mere omsigtagende Statsindgreb mod den organiserede Arbejderklasse.

Det er ikke alene i Horsens, at man glædeligvis begynder at mærke sig, at Statsmagtens knyttede Haand mere og mere ensidigt og oftere bliver stukket ud mod Arbejderklassen, saa snart den gør Forsøg paa at hævde sin gamle Ret til Medbestemmelse om, hvor langt den vil trykkes ned af Udbytterne.

Det er rigtigt, at det stadig stigende Kontingent er ved at være jerntungt. Og det er ogsaa nærliggende at reflektere over, hvilket mærkbart Indhug 6 Kr. pr. Uge betyder for en Familiefader med 63—66 Kr. pr. Uge. Hvis man samtidig i denne Forbindelse erindrer sig og holder sig for Øje Beslutningen fra De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling, hvor der med stor Koldblodighed vedtoges Pensioner til de vellønnede Funktionærer — ikke alene til dem personlig, men ogsaa til deres Hustruer og Børn. At man ikke tog Svigermødrene med var sikkert en Forglemmelse, der endnu kan ændres.

De, der følger med og tænker lidt over Bevillingsforholdene, vil være klar over, hvorledes man fra »Toppen« af og ned til Lokalformanden stadig er krævende for at holde sig »økonomisk skadeløs«. Hos os som i Kommunen og Stat synes den Praksis mere og mere at vinde Hævd, at en lille udvalgt Flok aldrig kan faa nok af Livets Goder, uden ringeste Tanke for, hvilke Afsavn de paa det nuværende lave Lønniveau maa vænne sig til.

Statsmagten har som bekendt forbudt Strejker, men Arbejdsgiverne har en Fortrinsret, idet vi erindrer os den ca. 6 Ugers Lockout for et Par Aar siden. Ved den Lejlighed var Reservefonden i Virksomhed. Og saa længe Arbejdsgiverne har denne Førstefødselsret er det selvfølgelig farligt at svække Reservefonden.

Men en Kendsgerning er det jo, at vi staar overfor en Omvæltning indenfor Organisationerne. Og Problemet her er *Afstemningsreglerne.* Vore Kolleger, Ths. Pedersen, Lundin og Hellberg var paa De samvirkendes General-

forsamling for en Gang Skyld paa den rigtige Linie. Vi haaber, det ikke blot var Taktik. Men selvom Tekstilarbejderforbundets Forretningsfører Nielsen tilsyneladende faldt paa Tilslutningen til Statsmagtens Diktatorhensigter overfor Organisationerne, skal vi ikke vente os andet, end hvad Statsmagten vil, alt i Følge de Dobbeltstillinger de øverste Funktionærer indtager. I høj Grad maa man trække paa Smilebaandet ved at erfare om Hovedbrudet med at opfinde »*kompetente Forsamlinger*«, thi lad os se den Herre, der ærligt tør bestride, at der findes *noget mere kompetent* end Urafstemning. Al anden Tale er kun Camouflage og pæne Floskler for at fratage os vor gennem Organisationerne erhvervede Ret til Medbestemmelse om vore Løn- og Arbejdsforhold.

»Jyllandsposten« fandt da ogsaa Statsmagtens Trusel mod Organisationerne paa sin Plads, men ængstedes noget for, at, selv om Statsmagten ikke var ukendt med Diktaturlandenes Metoder, den alligevel ikke magtede Opgaven overfor De samvirkende.

Den kommende Generalforsamling vil oplyse os derom. Men i Stedet for i Afdelingerne som vigtigste Punkt at beskæftige sig med »Lokaleleje«, har Hans Hansen, Odense, Ret i, at Afdelingerne hellere skulde beskæftige sig med Problemet om Afstemningsreglerne, og lade Ledelsen faa Forstaaelsen af, hvad Medlemmerne ønsker og kræver.

Bliver Resultatet til Slut Statsløndiktatur — som i Diktaturlandene — og vi samtidig fortsat bliver prisgivet Fødevarernes og andre af vore Fornødenheders ubegrænsede prisfordyrende Svøbe, saa faar Christoffersens Udtalelse i Horsens Aktualitet.

I Diktaturlandene hapsede man ganske rigtigt Fagforeningernes Kasseindhold. Og saa er Ensretningen en Kendsgerning. »Frit at tænke, tro og tale« en historisk Levning.

Mon vi skal opleve det ogsaa? *S. Kj.*

Han ofrede sig selv

Det skal nu være opklaret, at den Flyverulykke, hvorved den spanske Oprørsgeneral *Mola* og hans Stab dræbtes, ikke skyldes et Uheld. Den Pilot, som førte Maskinen, var en kastilliansk Arbejder, *Francisco Chamoro*, der ved Oprørets Udbrud befandt sig indenfor det Omraade, hvor Fascisterne fik Magten. Han havde Valget imellem at lade sig »stille op ad Muren« eller melde sig til Tjeneste hos Oprørets Mænd. I Haab om at finde en Lejlighed til Flugt valgte han det sidste.

Chamore blev efterhaanden en dygtig og betroet Flyver. Men hans Hjerte var stadig hos dem, der kæmpede for det spanske Folks Frihed. Og saa kom Dagen, hvor han mente at kunne gøre Frihedens Venner en Tjeneste. General Mola var anset for at være Oprørernes dygtigste Strateg. Da Francisco »Ulykkesdagen« med sin Maskine passerede et Bjergpas, beslutter han at gøre en brat Ende paa Generalens oprørske Bestræbelser, og med fuld Kraft styrer han Maskinen mod den stejle Klippevæg, og alle styrter med den sønderslaaede og brændende Maskine i Afgrunden.

En trofast Frihedskæmper havde frivilligt søgt Døden for at uskadeliggøre nogle af Folkets Fjender.

Fra Lenin til Stalin

Ernst Christiansen: »Fra Lenin til Stalin«. Forlaget »Fremad«, København. 206 Sider. Pris: 3 Kr.

Hvem ønsker ikke Besked om Forholdene i Rusland — dette gaadefulde Land, der lovsynges som et Paradis af nogle og stemples som et Helvede af andre; hvem vil ikke gerne vide, hvad der er Sandhed?

Ernst Christiansen har med sin Bog »*Fra Lenin til Stalin*« givet Svaret: Hverken Paradis eller Helvede — og iøvrigt belyst Forholdene i det store Land med stor Grundighed.

Det er et haardt prøvet Folk, der lever indenfor Sovjet-Unionens vidtstrakte Grænser. Det har sukket under Zardømmets haardhændede Undertrykkelse og Udbytning; det har oplevet Verdenskrigens Blodbad, Revolutioner har sat det i Bevægelse, Borgerkrig forarmet det, Sult og anden Elendighed har pisket det.

Efter Borgerkrigens Ophør fulgte den langsomme Opgang under N.E.P.; derefter kom Femaarsplanen med den voldsomme Udvikling af Sværindustrien, der i første Omgang betød, at Befolkningen maatte spænde Livremmen ind, Femaarsplanen medførte endvidere Landbrugets Tvangskollektivisering og Tusinder af Kulakers Deportation.

Og under alle disse vældige Begivenheder har Grupper og Personer kæmpet om Magten — en Kamp, om hvis Former de store Processer med efterfølgende Henrettelser fortæller deres eget voldsomme Sprog.

Om alle disse Begivenheder fortæller Ernst Christiansen i sin Bog, og det skal siges, at det Billede af Begivenheder, Personer og Tilstande, der oprulles for Læseren, er saare levende. Trods Liv og Farverigdom er Billedet dog ikke uroligt eller uklart — tværtimod virker det roligt og nøgternt.

Ikke mindst Personskildringen er nøgtern. Forfatteren nærer utvivlsomt Beundring for Lenin som handlekraftig Politiker og Statsmand, men Beundringen fører ikke til Forgudelse. Som Bevis skal anføres følgende Citat:

»Som fremragende marxistisk Tænker var hans Perspektiv paa meget langt Sigt naturligvis oftest rigtigt. Men iøvrigt imponeres man ikke synderligt af hans politiske Fremsyn. Da han i Januar 1917 talte i Zürich om den russiske Revolution i 1905, øjnede han ikke Revolutionsstormen, som var i umiddelbar Optræk, ejheller saa han, hvilken Rolle Sovjetterne vilde faa. Han forudsaa ejheller i 1917 Nødvendigheden af en Særfred med Tyskland eller i 1918 Nep-Periodens Nødvendighed. Andre Eksempler kunde nævnes i samme Retning. At den kommunistiske Propaganda ved Fortolkning og Citater af Lenins mange Udtalelser søger at forsvare enhver Vending i deres kommunistiske Politik og dermed faa denne understøttet af Lenins formentlige Ufejlbarhed, viser blot, at den kommunistiske Bevægelse har udviklet sig til at blive en saa dogmatisk og skolatisk Religion, som nogen Pavekirke har været det.«

Om *Stalin* siger Ernst Christiansen:

»Politisk har Stalins Periode betydet en Skærpelse af Diktaturet. Medens Lenin elskede Diskussioner og udøvede en stor Del af sit Herredømme ved sin aandelige Overlegenhed, har Stalin maatte ty til Magtens grovere Midler.

Nogen stor Aand er Stalin nemlig ikke, og dog har han allerede udført en Gerning, der vil placere ham

blandt Historiens store Statsmænd. Stalin er nemlig med sin Haardhed og sin ubøjelige Energi alligevel en Generalnævner for nogle af de stærkeste Egenskaber i den russiske Befolkning.«

Denne Evne til at vurdere roligt og lidenskabsløst kommer dog maaske især til sin Ret i Skildringen af de økonomiske og sociale Tilstande. Der lægges ikke Skjul paa, at der er sket store materielle Fremskridt, men heller ikke paa, at Rusland er langt, langt tilbage for Vesteuropa og Amerika med Hensyn til Produktion og Evne til Udnyttelse af Landets umaadelige Rigdomme.

Om Arbejderklassens og Bøndernes Levevilkaar gives en Rigdom af Oplysninger, oftest hentet fra officielle russiske Kilder, og Læseren faar her et meget stærkt Indtryk af den grænseløse Fattigdom, hvori største Delen af Befolkningen lever, men ogsaa af den tiltagende Forskel i Levevilkaar, og Ernst Christiansen naar til den Slutning, at:

»Den *voksende* Ulighed med Pengeøkonomiens forstærkede Betydning bevirker, at ved Bedømmelsen af Rusland som statskapitalistisk Samfund vokser Tilbøjeligheden til at sætte Streg under den sidste Del af Ordet stats*kapitalistisk*.

Spørgsmaalet bliver alvorligt om de seneste Tiders Begivenheder i Rusland betyder et Brud paa en Udvikling, som mange haabede tilsidst vilde føre til et socialiseret og frit Samfund, eller om man i Stedet vil se en Art Militærdiktatur opstaa.«

— Sovjet-Unionen har en egen Evne til — paa en uhyggelig Maade — at drage Omsorg for stadig at være aktuel. De sidste Maaneders Processer vidner om voldsomme Magtkampe. Enhver, der vil kende lidt til det Samfund, som er Genstanden for disse Kampe, maa læse Ernst Christiansens Bog. *H-a.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

De ungarske Typografer

har sluttet Overenskomst med Arbejdsgiverne om Sommerferie. Overenskomsten fastsætter en Ferie paa 2—10 Dage, hvilket er en Forbedring paa een Dag i Forhold til tidligere Aar. Det er dog kun Maskinsættere og Hjælpearbejdere, der nyder godt af alle 10 Dages Ferie, mens de øvrige Kategorier maa nøjes med et færre Antal.

Det er Typografforbundets Haab til næste Aar at opnaa 3—12 Dages Ferie for sine Medlemmer.

Konflikt i de grafiske Fag i Belgien?

I Anledning af den truende Konflikt i de grafiske Fag i Belgien har den af Staten nedsatte Voldgiftskommission den 7. Juli afholdt et Møde under Arbejdsminister Delattres Ledelse.

Kommissionen vedtog eenstemmigt at foreslaa en ny Fællesarbejdsoverenskomst udarbejdet, saaledes at den vil kunne træde i Kraft den 1. November; indtil dette Tidspunkt skal den nugældende Overenskomst, der skriver sig fra Juni 1936, forblive i Kraft. Dette skal dog ikke forhindre nogen af Parterne i at indlede Forhandlinger med Modparten om øjeblikkelige Forbedringer, naar Enighed kan opnaas derom.

Kommissionen gav Udtryk for Ønsket om, at det Lovgivningsarbejde, der berører Voldgiftsinstitutionen og Arbejdsoverenskomsterne, blev fremskyndet mest muligt.

Saavel Arbejdsgivernes som Typografernes Repræsentanter i Kommissionen takkede i varme Ord Ministeren for hans store Arbejdsindsats i denne Sag, hvorefter Medlemmerne trak sig tilbage for at forelægge deres respektive Organisationer Forslaget, paa hvilket Svar snarest skal foreligge i Ministeriet.

Krav om Fagmøder

Paa *Hobro* Lokalafdelings ordinære Generalforsamling den 24. Juli vedtoges det enstemmigt at udtale sin Tilslutning til det af Herning Lokalafdeling fremsatte Forslag om Afholdelse af Fagmøder, evt. i Aarhus, ved hvilket man kunde faa Lejlighed til at hilse paa Forretningsføreren og iøvrigt drøfte de nye Bestemmelser om Afspasering af Overarbejde m. v.

P. A. V.
M. Andersen.

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

Er det kun gammel Overtro?

Nu er det galt igen med Handelsbalancen. Vi indfører for meget, lever over Evne, og Livremmen maa derfor spændes yderligere ind ved en formindsket Varetilførsel. At vor Udførsel gaar ned i samme Forhold, synes man ikke at skænke synderlig Opmærksomhed.

Der er dog delte Meninger om den »gunstige« eller »ugunstige« Handelsbalances Betydning for vort Lands fortsatte Eksistens. I Frihandelsklubbens Publikationer finder vi saaledes følgende Artikel, der er skrevet for et Par Aar siden og bl. a. viser Forholdet mellem Ind- og Udførsel i forskellige Lande i Aaret 1931:

Vor Tids Protektionister kæmper ikke for Told (»i Principet er de alle Frihandelsmænd«!), men derimod for *aktiv Handelspolitik*, og et af deres Argumenter for denne Politik med det smukke Navn er den saakaldte *ugunstige Handelsbalance*. Denne er ganske vist saa at sige universel, men man foregiver, at den viser, hvorledes vi køber os fattige, saaledes at »Pengene gaar ud af Landet«, og i hvor høj Grad vi derfor maa »beskyttes«.

Men desværre for de Særinteresser, Protektionisterne repræsenterer og heldigvis for alle Almeninteresser, er Teorien om den gunstige eller ugunstige Handelsbalance i alle sine Former kun en overleveret *Overtro*. I den primitive Tuskhandel er der ingen Tvivl om, at jo større Indførslen er i Forhold til Udførslen, des fordelagtigere har Handelen været, og det er da ogsaa kun Brugen af Omsætnings- og Vurderingsmidlet *Penge*, der har forvirret Begreberne. Men til syvende og sidst er Handel stadig kun et Bytte af Varer mod Varer, og stadig gælder den samme Lov, at *Værditilgangen bør være større end Værdifragangen*, Indførslen større end Udførslen.

I Stedet for at holde os til vor egen Handelsbalance kan det være interessant og oplysende ogsaa at se lidt paa, hvorledes dette Forhold arter sig i andre Lande. I Statistisk Aarbog finder vi følgende Tal, som alle er i Guldkroner for at give det rette Sammenligningsgrundlag.

1931	Norge	Sverige
Indførsel	795 Mill.	1356 Mill.
Udførsel.....	436 »	1058 »

For Norges Vedkommende er det en typisk »ugunstig« Handelsbalance med et »Underskud« paa smaa 50 pCt. i Løbet af et Aar! Efter den gamle Overtro skulde en Bankerot saaledes kunne forudses i Løbet af yderligere et Aar, men det er der ingen Fare for, Norge staar sig godt endda.

1931	Holland	Svejts	Frankrig
Indførsel	2841 Mill.	1510 Mill.	6161 Mill.
Udførsel	1969 »	961 »	4441 »

Som man ser, viser de tre Landes Handelsstatistik en betydelig større Indførsel end Udførsel, og saaledes har det været i en Aarrække.

1931	Tyskland	England
Indførsel.....	5932 Mill.	13,506 Mill.
Udførsel	8118 »	6586 »

Tyskland er et af de faa Lande, som har den af Protektionisterne lovpriste *aktive* Handelsbalance, men Tyskland er jo netop i en lidet misundelsesværdig Stilling med fortvivlede økonomiske Forhold.

Ogsaa i England er Forholdet mellem Ind- og Udførsel stadig omtrent det samme, uden Hensyn til, om Pundet er knyttet til Guldet eller ej. —

Vender vi efter dette Udblik tilbage til vore egne Forhold, ser vi, at vor Handelsbalance indtil Import-Restriktionernes Indførelse artede sig ganske normalt som den plejer.

Danmark	1931	1930	1929
Indførsel	1302 Mill.	1654 Mill.	1707 Mill.
Udførsel.....	1175 »	1526 »	1608 »

Fra 1913 til 1931 har vi haft et »Underskud« paa Handelsbalancen paa ialt ca. 5 Milliarder Kr., og vor Gæld skulde da formentlig være steget med dette Beløb. Men nej, vor Nettogæld til Udlandet var i 1913 ca. 1 Milliard og i 1931 var den stadig ca. 1 Milliard. Det fremgaar tydeligt heraf, at det, der i daglig og daarlig Tale benævnes Underskud, i Virkeligheden er det *Overskud*, vi har af vor Deltagelse i den mellemfolkelige Handel og Arbejdsdeling.

Skal endelig Udtryk som gunstig og ugunstig anvendes i denne Forbindelse, maa det blive saaledes, at Merindførsel betegnes som gunstig og glædelig og Merudførsel som ugunstig og sørgelig. Eller som Peschcke Køedt skrev for 25 Aar siden: Indførslen maa bogføres paa Indtægtssiden og Udførslen paa Udgiftssiden.

Som Slutning paa dette Overblik kan passende anføres et Citat af Professor Bertil Ohlin, som i Juni 1929 bl. a. udtalte følgende: »Den Tro, at en aktiv Handelsbalance i og for sig betyder noget gunstigt, savner enhver Grund. Faa Ting er mere egnet til hos Nationaløkonomerne at skabe Pessimisme og Mistvivl om Muligheden af at hæve den økonomiske Almendannelse end netop denne Vildfarelses Uudryddelighed. Thi i mere end et Aarhundrede har den økonomiske Videnskab gjort sit bedste for at vise det urigtige i denne Opfattelse.«

Hvis ovenstaaende Dokumentation giver Udtryk for det rette Forhold — og Tallene taler jo deres tydelige Sprog —, faar man unægtelig ikke megen Respekt for de saakaldte »sagkyndige«, der angiver Retningen. Og man forstaar den engelske Arbejderfører George Lansbury, naar han paa Fredskongressen i København gav sin Mening om Sagkundskaben paa det national-økonomiske Omraade til Kende i følgende Vendinger:

Eksperterne, som har spillet en saa uhyre Rolle efter Verdenskrigen, har jeg ingen Tillid til. Hvis seks Arbejdere og ti fornuftige Kvinder satte sig ved et Bord og forhandlede, kunde de ordne Verdens Problemer paa fire og tyve Timer. Eksperterne kan ikke ordne dem paa tusind Aar!

Fr. N.

Arbejderforhold i Rusland

I »Svensk Typ.-Tidning« har en Kollega skrevet en Artikel om en Ferierejse til Sovjet-Unionen, hvoraf vi bringer et Uddrag:

I Leningrad besøgtes et Trykkeri, hvor der arbejdede 1600 Personer, hvoraf 635 var Typografer. Trykkeriet havde eget Bogbinderi og Klichéanstalt.

Arbejdstiden for Haandsættere var 7 Timer, og der arbejdedes 5 Dage, og hver 6. Dag var Hviledag. Maskinsætternes Arbejdstid var 7½ Time, og disse arbejdede 4 Dage og var fri hver 5. Dag.

Gennemsnitslønnen for Typografer var 5—600 Rubler om Maaneden. Direktøren for Trykkeriet fik 800 Rubler pr. Maaned.

Læretiden for Haandsættere er 1 Aar. Alle Typografer og Journalister har 1 Maaneds Ferie.

Arbejderne faar under Sygdom fuld Løn og gratis Lægehjælp. Lønnen beregnes som Gennemsnit af de sidste Maaneder. Midlerne hertil betales af Statens Forsikringskasse, hvortil alle Arbejdere betaler 10 pCt. af Lønnen.

Enhver Arbejder, der er fyldt 60 Aar og har arbejdet 25 Aar, har Ret til 50 pCt. af Lønnen i Pension, der bliver udbetalt uden Hensyn til, om han stadig kan arbejde og modtage Løn.

Kvinderne faar ligeledes 50 pCt. af Lønnen i Pension, naar de er fyldt 55 Aar og har arbejdet 20 Aar. Saafremt de fortsat kan arbejde og kan yde det samme Arbejde som andre, faar de ligeledes fuld Løn udbetalt.

I Tilfælde af, at en Arbejder faar en langvarig Sygdom, ophører Sygehjælpen, og han bliver da overflyttet som Invalid i 3., 2. eller 1. Gruppe. En Invalid faar fra den Dag, Forsikringspræmien ophører, en Pension paa 30 pCt. i Gruppe 3 og indtil 100 pCt. i Gruppe 1, der beregnes efter hans tidligere Løn uden Hensyn til Alder. En Invalid i Gruppe 3 har Ret til at arbejde videre i samme Virksomhed, naar han kan, medens Gruppe 2 kan søge om denne Ret, og der bliver meget ofte givet Tilladelse, da der er Mangel paa Arbejdskraft.

En Invalid i Gruppe 3 kan saaledes faa anvist andet Arbejde i Virksomheden og faa udbetalt Løn, samtidig med at faa udbetalt Pension.

Hvis Manden dør og har modtaget Pension, faar Hustruen

den samme Pension, saafremt hun er arbejdsudygtig. Hvis hun kan arbejde, da faar hun anvist passende Arbejde i den Virksomhed, hvor hendes Mand var beskæftiget.

Børnene bliver der ogsaa taget Hensyn til. For disse bliver der arrangeret Teaterforestillinger, Koncerter og lignende. Ligeledes bliver der dannet Grupper i Literatur, Musik og Teater.

Forældreløse Børn bliver anbragt i Børnehjem, hvor de modtager Undervisning indtil det 14. Aar, derefter kommer de paa en Højskole. Alt er gratis.

Og der faldt Ild og Svovl —

Medens Fredskongresser afholdes og Fredens forsonende Tale lyder til Folkene, mens Konger, Ministre og Diplomater forsikrer, at deres eneste Maal er at opretholde Freden, og til trods for, at de ulykkelige, sultende og forpinte Folk i Alverdens Lande nærer et brændende Ønske om at bevare og befæste Freden mellem Menneskene — ja, trods alt dette tordner Kanonerne baade i Øst og Vest, og Brandbomber drypper som Regn fra Himlen ned over de ulykkelige og virkeliggør Legenden om Sodomas Ødelæggelse: »Og der faldt Ild og Svovl ned fra Himlen og udslettede Sodoma og Gomorrha, og dèr, hvor de havde ligget, blev der en stor Sø, som fik Navnet det døde Hav...«

Den Gang var det Gud Herren, der i Følge Legenden i sin Vrede over Menneskenes Ugudelighed lod disse Byer og deres Indvaanere udslette af Jordens Overflade. Nu er det Menneskene selv, der besørger Ødelæggelsen gennem den snart almægtige moderne Gud, der kaldes Tekniken.

Jo vist har vi gjort store Fremskridt. I Fortidens Krige var det forbundet med adskillig mere Ulejlighed at dræbe sine Medmennesker. I vore Dage sender man paa et Øjeblik Tusinder over i den anden Verden. Abessinien, Guernica, Brunete er lysende Eksempler paa Teknikens Triumf!

Men de er mere end det. De er uhyggelige Vidnesbyrd om den nulevende Slægts moralske Forfald og fuldkomne Mangel paa Følelse overfor sin Næste. Man regner ikke mere et Menneskeliv for noget. Hvad kommer det mig ved, at de dræber de andre — bare jeg selv hytter Skindet. Er det ikke Grundtonen i vor Tids Ræsonnementer?

Tiden vil vise, om dette Standpunkt — eller rettere Ikke-tagen-Standpunkt — vil formaa at redde de »fredselskende« Stater fra Ødelæggelsen. Eller det kun bliver Galgenfrist.

Dr. Ensom.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Ud i det Blaa! Paa Søndag startes der Kl. 9 fra den lille Hornblæser paa Raadhuspladsen. Prisen er Kr. 3,50. Turen ender i Roskilde ved Faglig Ungdoms Sekretariats Stævne. Der bliver Lejlighed til en Svingom. Indtegning kan ske endnu i Aften. De indtegnede bedes indbetale Beløbet i Aften.

Afdelingen har nu modtaget de af Faglig Ungdoms Sekretariat udsendte Pjecer om Lærlingeloven. Den er skrevet af den tidligere Sekretariatsformand Erik Hansen. Prisen er 15 Øre pr. Stk. Der forventes stort Salg af disse. *Styrelsen.*

Tidens Rytme!

Min unge Kollega er forvænt. Han drejer paa sin »Super«, og Alverdens Sangere og Sangkor faar han ind som en Mis. Han henter Paris, Rom, Berlin, Madrid og Wien osv. hjem, og hans moderne Radio har Stationsskala — det er ganske vist *kun* et Sangkor, men det er *Rom*, han hører!

Paaskedag lyster det ham at gaa til Bal. Han kom *for tidlig* og hørte Sangforeningens sidste Afdeling. Det slog ham, at saa mange *gad* høre paa Sang; men da hans Hjerne ikke havde andet at indstille sig paa, saa lyttede han paa den Bølgelængde og bemærkede forbauset en Lydhørhed hos sig selv, helt ulig den, han fornemmede foran sin Radio. Her fangedes Interessen endelig af noget *positivt* — det var hans *vaagne* Time. Han kom til os for at være med . . . . . og vi beholdt ham.

Typografernes Sangforening optager nye Stemmer paa Prøve i September Maaned hver Fredag Kl. 20 i Lokalerne i Arb. Læseselskab, Nørre Søgade 27 A. — Unge friske Stemmer, som har Trang for Sang og godt Kammeratskab i Nordens ældste Haandværkerkor er velkommen. Derfor: vel mødt i vor 92. Sæson. *Udo.*

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Horsens Lokalafdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Torsdag den 15. Juli. Efter at *Charles Fischer* var valgt til Dirigent, blev Forhandlingsprotokollen oplæst og enstemmig godkendt — efter at en Rettelse var foretaget. Formanden, *Rich. Rasmussen*, aflagde Beretning over det svundne Kvartal. Heraf fremgik det, at April Kvartal arbejdsmæssig set havde været godt. Omtalte de Besøg *Ths. Pedersen* og *Formanden* havde aflagt forskellige Trykkerier, og som paa et enkelt nær var resulteret paa bedste Maade. 3 gamle Kolleger var kommen i Betragtning ved Pensionsordningen. Der var afholdt Repræsentantskabsmøde paa Horsens Social-Demokrat, og det kunde oplyses, at store Udvidelser var nær forestaaende. Efter at *Alfred Rasmussen* havde efterlyst en Overarbejdsstatistik, blev Beretningen enstemmig godkendt. — Regnskaberne blev derefter oplæst. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 4.714,40 og Lokalkassen med Kr. 869,40. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Der forelaa flere Bevillinger, bl. a. om et Tilskud til Lærlingeforeningens Skovtur, som man bevilgede 25 Kr. Arbejder-Samariterne bevilgedes 10 Kr. efter en Del Diskussion. — Fra samtlige arbejdsløse forelaa en Skrivelse, omhandlende en Bøn om lidt Sommerhjælp. Styrelsen havde ikke kunnet indstille denne Anmodning, da Lokalkassen i Øjeblikket var spændt haardt for, og *Formanden* og *Dirigenten* anbefalede, at man ventede til hen i Vinterens Hjerte, hvor der var større Trang tilstede. Eventuelt kunde de haardest ramte faa et lille Tilskud, hvortil Generalforsamlingen sluttede sig. — Der var stillet Forslag om, at den lokale Rejsehjælp burde nedsættes fra 3 til 2 Kr. pr. Dag, hvilket selvsagt skabte en længere Diskussion, hvori deltog bl. a. *A. E. Christensen*, *Riis*, *Niels Andersen*, *Formanden*, *Alfred Rasmussen* og *Dirigenten*. Med 10 St. for og 5 imod vedtoges det sluttelig at udbetale de rejsende Kolleger 2 Kr. pr. Dag i Sommerhalvaaret og 3 Kr. pr. Dag i Vinterhalvaaret. — Under *Eventuelt* oplæste *Formanden* en Skrivelse fra Ths. Pedersen om flere Forslag til Overvejelse, bl. a. Loven mod Overarbejde, Tidspunktet for Afspasering o. desl. Skrivelsen toges efter lidt Diskussion til Efterretning. — Lokaleleje blev efter et Par muntre Repliker vedtaget — og Dirigenten ringede af. *S. D.*

Nyborg Lokalafdeling

afholdt sin ordinære kvartaarlige Generalforsamling Lørdag den 24. Juli i Formandens Have. Formanden, *N. P. Ægidius Hansen*, overtog selv Hvervet som Dirigent og aflagde en kort Beretning over det forløbne Kvartals Hændelser.

Arbejdsforholdene havde været rolige, og der havde kun været udvekslet faa Skrivelser med Forbundet. Beskæftigelsesmæssigt set havde det været et godt Kvartal. Formanden omtalte kort Kursus'et paa Roskilde Højskole, og takkede Medlemmerne, fordi de havde sendt ham derover, det havde for ham været en Oplevelse, som tilmed satte ham i Stand til at røgte sit Hverv som Formand, idet man paa dette Kursus havde modtaget mange nye Impulser. Forbundet havde tilstaaet et Medlem Andel i Pensionsordningen, hvorimod han beklagede, at et andet Medlem havde faaet Afslag, men Forholdene laa endnu en Gang saaledes, at det ikke kunde lade sig gøre for dette Medlem at komme i Betragtning. Et Spørgsmaal, som Bestyrelsen havde i Kikkerten, var Lærlingenes Uddannelse paa teknisk Skole. Her i Byen har vi ingen teknisk Uddannelse at byde Lærlingene, men det er Hensigten at henvende os til Arbejdsgiverne for at faa dem til at sende Lærlingene til Odense tekniske Skole, hvor man har Fagklasser for Typografer. Da den nye Lærlingelov kræver en forsvarlig teknisk Skoleuddannelse, er der sikkert Udsigt til, at noget saadant kan lade sig gøre. Ørbækturen havde været vellykket omend Hjemturen havde trukket lidt længere ud end sædvanligt paa Grund af de mange »Bedesteder«. — Efter Beretningen oplæste Sekretæren Protokollen, der sammen med Beretningen godkendtes enstemmigt. — *Formanden* forelagde Regnskaberne, der for Hovedregnskabets Vedkommende balancerede med Kr. 1892,11, og for Privatkassens Vedkommende med Kr. 337,90. De godkendtes begge enstemmigt. — Det tredie Punkt paa Dagsordenen var Afspasering af Overarbejde. For vort Vedkommende her i Afdelingen faar Loven herom sikkert ingen Betydning, idet det er meget lidt Overarbejde, der udføres her, og enkelte andre Forhold gør, at det vil blive ret problematisk at anvende Loven, som den i Øjeblikket synes at skulle anvendes. — Under fjerde Punkt, Eventuelt, fremkom en Kollega med Forslag om at afrunde Kontingentet opad og anvende det indkomne Overskudsbeløb til en aarlig tilbagevendende Sammenkomst med vore Damer. *Formanden* røbede derpaa lidt af Planen i Retning af Sammenkomst med Damer, som han gik svanger med, men derom vil der i nær Fremtid foreligge nærmere. — Da ingen yderligere ønskede Ordet, sluttedes Generalforsamlingen, og man tog fat paa Udryddelsen af en Grydefuld bayerske Pølser; hertil serveredes herlig afkølet »Lokaleleje«, og denne sidste Afdeling af Generalforsamlingen trak ud til de smaa Timer, saa vi lige naaede at slutte, inden Solen stod op. *e. a. h.*

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Sommergeneralforsamling Lørdag den 24. Juli. 13 Medlemmer var mødt, da Næstformanden, *Vilh. Hansen*, i Formandens Fravær bød velkommen. — *Vald. Jørgensen* valgtes til Dirigent, hvorefter *Sekretæren* oplæste Protokollen, dernæst aflagde *Næstformanden* Beretning, idet han omtalte forskellige Skrivelser: Udvidelse af Hjælpen til de gamle Medlemmer, en Voldgiftskendelse ang. Maskintillæg til Trykkere og omtalte den Undersøgelse, Formanden havde foretaget i Anledning af en Forespørgsel paa forrige Generalforsamling ang. Trykkeriet i Nr. Alslev. Et Forhold ang. Udveksling af Sats og Matricer havde ogsaa været behandlet, og i de sidste Dage havde en Feriesag fra et herv. Trykkeri været til indgaaende Undersøgelse. Til denne sidste Sag havde *Vald. Jørgensen* Ordet og redegjorde dens Forløb. — Efter at *Louis Borcher* og *H. J. J. Hansen* havde udtalt sig, godkendtes Protokol og Beretning. — Kassereren, *H. J. J. Hansen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 4131,50, Lokalkassen med Kr. 1053,20. Regnskaberne godkendtes. — Til Bestyrelsen genvalgtes *Nemmøe*, og i Stedet for *H. Brodthagen*, der ikke ønskede Genvalg, nyvalgtes *Vald. Jørgensen*. Suppleant blev *E. Rasmussen*. Revisoren, *Jensen-Gaard*, genvalgtes. Som Kontrahent i St. for *Brodthagen* valgtes *L. Borcher*. Fanebæreren, *V. Søderberg*, genvalgtes. — Delegerede til Stiftsdelegeretmødet blev Kontrahenterne *(Vilh. Hansen* og *L. Borcher)*. — En Skrivelse fra Forretningsføreren ang. Loven om Forbud mod Overarbejde affødte nogen Diskussion. Skrivelsen toges til Efterretning. — Det overlodes Bestyrelsen at arrangere en Tur ud i det blaa. — Under Eventuelt fremkom Forslag om Lokaleleje. Der blev bevilget Kaffe med Kager. — *Næstformanden* omtalte et Andragende fra Soc. Ungdom om Støtte til et Ungdomshus. Det vedtoges at henlægge Sagen. — Et Andragende fra Lærlingeafdelingen bevilgedes med 20 Kr. — Til Slut gav *Vilh. Hansen* en Redegørelse for en »Flagsag« fra Lærlingeafdelingens Lejr ved Tromnæs. *g.*

Odense Lokalafdeling

afholdt Tirsdag den 27. Juli ordinær Generalforsamling i Den nye Forsamlingsbygning. Formanden, *C. O. Madsen*, udtalte Mindeord over vor unge, afdøde Kollega Poul Egetoft. Til Dirigent valgtes *Adolf Tiedje*. *Formanden* aflagde Beretning for det forløbne Kvartal og omtalte først Generalforsamlingen i De samvirkende Fagforbund og den vedtagne Resolution om Udmeldelse af Dansk Luftværn. En Kollega havde været ude for en Paakørselsulykke, og i Retten havde Formanden krævet Erstatning for den af Forbundet udbetalte Sygeunderstøttelse, 358 Kr. Dommen gik Forbundet imod, idet det udtales i denne, »at det af Forhundet udbetalte Beløb ikke har Karakter af en virkelig Skadeserstatning«. Formanden omtalte endvidere den udvidede Aldershjælp til de gamle Kolleger. Yderlig var fire kommen i Betragtning og en femte, saafremt han kunde fremskaffe en af Forretningsudvalget krævet Lægeattest. Der forelaa Skrivelse fra Forretningsudvalget ang. Forslag til Regler for Overarbejdets Afspasering. Formanden havde foretaget en Statistik over Overarbejdet for en enkelt Uge paa de fire store Trykkerier. Han haabede, at det maatte lykkes at finde en Ordning, der kunde praktiseres. — *Hans Hansen* takkede Formanden for det stillede Forslag om Udmeldelse af Dansk Luftværn og tog skarpt Afstand fra, at den socialdemokratiske Presse havde undladt at omtale Resolutionen. Ang. Overarbejdets Afspasering udspandt sig en Diskussion, hvori deltog *Niels Rasmussen, Laurits Larsen, Hans Hansen, Henry Rasmussen, Glandrup, Engelbr. Petersen* og *Formanden*. Efter at *Karl Andersen* havde takket Bestyrelsen for Arrangementet af Sommerudflugten, godkendtes Beretningen enstemmigt. — *Formanden* aflagde derefter en Beretning fra det sidst afholdte Repræsentantskabsmøde i Fællesorganisationen. Toges til Efterretning. — Kassereren, *Aage Henrik Iwersen*, oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 15.183,70, til Hovedkassen var indsendt Kr. 5779,20. Lokalkassens med Kr. 9288,69, Vaarturens med Kr. 370,00 og Sommerudflugtens med Kr. 4014,38. — Til at underskrive Hovedkassens Regnskab valgtes *Bolbjerg* og *Carl Rasmussen*. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. Lokalunderstøttelsen til berettigede Medlemmer fastsattes til 10 Kr. pr. Uge som hidtil. — *Formanden* genvalgtes med Akklamation og til Bestyrelsen genvalgtes *Glandrup* og *Engelbr. Petersen* og som Suppleant *Lykke*. — Under Eventuelt oplyste *Glandrup*, at der til Efteraaret vil blive afholdt et Møde her i Byen af Oplysningsudvalget i Lighed med Mødet sidste Aar. Dermed var Dagsordenen udtømt. *M.*

Afdøde Kolleger

Omtrent 62 Aar gammel er *Kaj Sønderkjær* død paa Bispebjerg Hospital. S. lærte hos Kihl, og han kom — efter at have arbejdet et Par Aar i forskellige Firmaer — til J. Jørgensen & Co., hvor han siden virkede — de sidste 20 Aar ved Kontorarbejde. Sønderkjær havde let til Smilet og virkede smittende paa sine Omgivelser ved sit lyse Humør. Han erhvervede sig i Aarenes Løb en omfattende og solid Viden — ogsaa paa Felter, der kun interesserer de faa.

Han var et godt Menneske med en nobel Karakter, en loyal Kollega og en trofast Kammerat. *Marius Jensen.*

Trykker *Kr. Kihl* er afgaaet ved Døden, kun 35 Aar gammel. Kihl havde lært i det gamle Kihls Bogtrykkeri og arbejdede de senere Aar hos Steenbeck. Begravelsen foregik i Tirsdags paa Assistents Kirkegaard.

Sætter *Charles V. Jensen*, som i mange Aar havde staaet hos Nielsen & Lydiche, er afgaaet ved Døden, 61 Aar gammel. Afdøde havde i de senere Aar været svagelig. Begravelsen foregik i Søndags fra Taarnby Kirke.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

70 Aar. Onsdag den 11. August fylder vor Kollega *Laur. Jensen*, »Nationaltidende«, 70 Aar. Kollegerne fejrer ham ved en Frokost i Tivoli's Keglebane samme Dag. Ogsaa vi gratulerer.

50 Aar. Dette skarpe Hjørne rundes den 10. August af vor Kollega Trykker *Karl Schmidt*, Hyldebærvej 3. Vi gratulerer!

1683 Kr. 50 Øre indbragte Salget af Spaniensmærker alene indenfor Københavns Afdeling. Det er slet intet daarligt Resultat, synes vi, og der er Anledning til at takke de mange Købere samt især Tillidsmænd og Inkassatorer, som har haft Ulejligheden ved Salg og Afregning. *Sigv. Hellberg.*

Malmö-Besøget hos Københavns Afdeling Søndag den 15. August vil blive tilrettelagt som en veritabel Skovtur, hvor man Kl. 11.10 med Toget ankommer til Charlottenlund Station og samlet spadserer over til »Grøndalshuset«, hvor den medbragte Mad spises i Haven. Kl. 13 holdes et Kollega-Møde, ved hvilken Lejlighed de tre Typograf-Sangkor vil synge. Senere paa Eftermiddagen gaar Turen til Dyrehaven, og Kl. 17 er der *Fællesspisning* paa »Gamle Bellevue«, hvor 1. Salen med Terrassen er reserveret os. Københavnske Kolleger, der vil deltage i Spisningen, bedes *snarest* indtegne sig paa Kontoret (3 Kr. 50 Øre pr. Kuvert). Men man kan ogsaa paa dette Tidspunkt spise medbragt Mad i »Haven« ved »Gamle Bellevue« og saa til Kaffen slutte sig til paa 1. Salen, hvor Sang og Musik og Samtale vil veksle til Kl. godt 20, da Opbrudets Time for vore svenske Gæster er inde; de skal afrejse fra Klampenborg Kl. 20.35.

Styrelsen og Sangkorene møder naturligvis Kl. 9.45 i Havnegade for at modtage Gæsterne, men vi ser gerne, at ogsaa andre Kolleger, der ikke bor for meget af Vejen, deltager i Modtagelsen. Ellers slutter man sig til paa Charlottenlund Station Kl. 11.10. *Styrelsen.*

Skotøjsarbejderne har paa deres Kongres vedtaget at give deres Hovedledelse Bemyndigelse til at tiltræde de Regler for Fællesafstemninger, der maatte blive vedtaget paa den ekstraordinære Generalforsamling, som skal afholdes i De samv. Fagforbund før næste Overenskomstsituation.

Havde det ikke været klogere, om Skotøjsarbejderne havde givet Udtryk for, *hvilken* Form for Afstemningsregler de ønskede?

Importen gives fri! Ja, det er ikke her i Landet, men Tyrkiet, at man har taget dette i vor selvforsyningsstræbende Tid saa opsigtsvækkende Skridt. Som Aarsag angives, at det hidtidige System stadig har ført til nye Prisstigninger, og den tyrkiske Regering er af den Opfattelse, at rent Handelspolitiske Forhold er uden Betydning, naar det drejer sig om hele Folkets Vel. Tyrkernes Beslutning om Importspærringernes Ophævelse er ikke bundet til nogen Form for Gensidighedsbetingelser, og den er taget paa en Tid, hvor man staar midt i Arbejdet for at opbygge Landets Industri.

Det bliver interessant at følge Udviklingen i Tyrkiet efter denne Beslutning.

Svensk grafisk Aarbogs ottende Aargang er udkommet og indeholder en Række godt skrevne og rigt illustrerede Artikler om grafiske Emner samt en udførlig Fortegnelse over de til den grafiske Industri i Sverige knyttede Forretninger og Leverandører.

Aarbogen indeholder interessante Bidrag af Bogtrykker *Hugo Lagerström*, Docent *Niels G. Wollin*, Bogtrykker *Sten Lagerström*, Dr. *Carl Björkbom* og Docent *Heribert Seitz*.

Svensk grafisk Aarbog 1937, som omfatter 300 Sider, har faaet en upaaklagelig teknisk Udførelse og er indbundet i et praktisk Lærredsbind.

Typografernes Stiftelser.

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kasserer Peter Jensen forefandtes:

I Obligationer	Kr.	358.147,06
I Bank	-	52.420,32
Kontant	-	96,93
Ialt...	Kr.	410.664,31

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 29. Juli 1937.

Carl J. Christoffersen, Niels Nielsen.

Landssammenslutningen af Maskinsættere

Indgaaede Kontingenter: 27. Juni: Randers (April Kv.) 10,00. — 29. Juni: Kolding (April Kv.) 39,00. — 30. Juni: Odense (April Kv.) 32,50. Maribo (Jan. og April Kv.) 3,00. — 4. Juli: Næstved (April Kv.) 9,50. — 5. Juli: Bornholm (April Kv.) 6,50. — 21. Juli: Roskilde (Jan. og April Kv.) 11,25. — 27. Juli: Kalundborg (Jan. og April Kv.) 6,00. *L. Chr. Nielsen.*

København, 2. August 1937.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne

er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.

Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.

Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.

Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.

Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

Underafdelingernes Formænd.

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Tlf. 13.331. Priv.: Ryv. 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Tlf. C. 4331. Priv.: Ryv. 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nora 8344.

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne April Kvartals Regnskaber:

29. Juli: Roskilde pr. Bl. 620,00, Kt. 200,85, ialt 820,85, Nyborg pr. Bl. 500,00, Kt. 492,61, ialt 992,61, Ringsted pr. Bl. 265,55, Kt. 150,00, ialt 415,55. 30. Juli: Odense 5779,20. 31. Juli: Skjern 265,60. 2. August: Skanderborg pr. Bl. 362,45, Aarhus pr. Bl. 4602,25. 3. August: Ringkøbing 1475,00, København 45.176,30.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, den 3. August 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger

29. Juli: Roskilde i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 620.00, Nyborg i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 500,00, Ringsted

E. L. GUMMIVALSER
by Goodyear License er dansk Arbejde
og Goodyears berømte Kvalitet .. ..
ERIK LEVISON'S Gelatine og Gummivalse Støberier

i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 265,55. 31. Juli: Nykøbing M. 300,00. 2. August: Skanderborg i St. f. April Kv. Oversk. 362,45, Aarhus i St. f. April Kv. Oversk. 4602,25. 3. August: Helsingør 400,00, Struer 400,00.

København, den 3. August 1937. *Forretningsudvalget.*

Ny Lokalformand.

Skanderborg: Typograf Edmund Hansen, Borgergade 9. — Træffes hver Dag fra Kl. 12¼—12¾ samt hver Aften fra Kl. 17-18.

Nye Medlemmer.

København: Sætter Jens Ferd. Rud. Richard Berg, udl. 23. 7. 37 hos G. Nielsen & Co. (arb. s. St.), Sætter Anker Taasti Antonius Anthonsen, udl. 26. 7. 37 i Nutidstr. (arb. s. St.), Paal. Edith Christensen, tidl. Medlem (Bureautr.).

Aalborg: Sætter Niels Peter Hjorth, udl. 31. 7. 37 i Nibe Avis. Slagelse: Sætter Erling Lund Jørgensen, udl. 1. 8. 37 hos Teilmann-Ibsen, Skelskør.

Tiltraadte.

København: 709 Egon Hertzum fra Rejse (arbl.), 3752 Ove Larsen fra Rejse (arbl.), 7737 Svend Jensen fra Rejse (arbl.), 5746 Sv. Mollerup fra Rejse (arbl.), 5536 Svend Hansen fra Assens (Larsen).

Esbjerg: 7018 Holger Lund (arbl.). Haderslev: 4856 Marie Mathiesen (Christiansfeld i Pl.). Holstebro: 7597 Alfred Jensen (arbl.), 3170 Michelsen (arbl.). Kolding: 5318 Niels Mogensen (syg). Maribo: 6330 K. F. Dyhrfjeld (arbl.). Odense: 3243 Knud Kristensen (Andelsbogtrykkeriet). Silkeborg: 6373 Oskar Hørmann (arbl.). Varde: 5500 Niels L. Nielsen (arbl.).

Fratraadte.

København: 4092 Hans Juhl til Korsør i Pl., 1392 Otto Jensen til Støberiarb., 3912 Marius Jensen paa Rejse, 7739 Peter Rasmussen paa Rejse, 5414 Kaj Jacobsen paa Rejse, 3245 Henry Klitmøller til Nakskov (arbl.), 3726 Kolstrup til Fredericia (arbl.), 3228 Hans Jacobsen til Vejle (arbl.), 3280 Benny Hilbo til Assens (arbl.).

Aarhus: 5430 Carl Buur Jensen paa Rejse. Assens: 5536 Svend Schou Hansen til Kbhvn. i Pl. Esbjerg: 5500 Niels Laur. Nielsen til Varde (arbl.). Frederikshavn: 3425 Sofus Mørch til København (arbl.). Kolding: 7018 Holger Lund til Esbjerg (arbl.). Maribo: 5398 V. H. B. Bennedsen til Kbhvn. (arbl.). Silkeborg: 5310 Carl Rob. Poetzsch paa Rejse. Svendborg: 4864 Elsa Bech (overfl. til Bogbinderforbundet), 6768 Børge Mortensen til Kbhvn. (Skole).

Døde.

København: 1961 Kristian Kihl (Richard Steenbech), 862 Charles Jensen (Nielsen & Lydiche).

Paa Kontoret

ligger Brev til Typograf Tverskou.

KLUB-ANNONCER

Søndag den 8. August:
Tryllevælde (Badetur)
Toftegaards Plads Kl. 10.

ANNONCER

Ung Trykker

søger Omforandring. Kendt med alt Illustrations- og Akcidensarbejde; vant til at arbejde selvstændig. Billet mrkt. »103« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter.

Dygtig og velanbefalet Akcidens- og Annoncesætter, kendt med alt forefaldende Arbejde, søger Plads. Billet mrkt. »106« modtager Ekspeditionskontoret.

Rutineret Maskinsætter

søger varig Plads. Billet mrkt. »107« modtager Ekspeditionskontoret.

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 (5 Ledninger)
Grafisk Fagforretning • Eget Skriftstøberi • Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

A/S F. L. BIE Valdemarsgade 14 København V.
TELEFONER: CENTR. 6518, 6519 & 8062
GRAFISK FAGFORRETNING
Stort Lager af alle grafiske Maskiner
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede Tænger, Aale, Vinkelhager og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 32 KØBENHAVN DEN 13. AUGUST 1937 64. AARGANG

Det kan man ikke!

Hvor vil Tyngdepunktet ved fremtidige Overenskomsters Afslutning for de organiserede Arbejdere komme til at ligge?

Vil man gaa videre med Centraliseringen af Magten — enten ved at lægge Afgørelsen i »kompetente« Forsamlinger eller ved Oprettelsen af en frivillig tvungen Voldgift, som skal sige det afgørende Ord?

I begge Tilfælde betyder det, at Arbejderne mister deres urgamle Ret til at lægge deres personlige Lod i Vægtskaalen, naar Arbejdsvilkaarene skal fastsættes.

Og man spørger videre: Hvorfor vil man fratage Arbejderne denne Ret til at afgive et personligt Veto? Hvorfor skal de nu pludselig lægge deres Skæbne, deres økonomiske Velfærd i Anden- eller Trediemands Haand? Har Arbejderne i vore Dage da mindre Kultur end for to Snese Aar siden? Har de mistet deres sunde Dømmekraft — deres Evne til at skelne mellem Ret og Uret, til at bedømme om det, de faar for deres Arbejde, er tilstrækkeligt til at føre en menneskeværdig Tilværelse for, og om det staar i noget rimeligt Forhold til det Udbytte, der tilfalder de andre i Virksomhederne interesserede Parter?

Det er Spørgsmaal, som trænger sig frem nu, da man er beskæftiget med at forberede en Forandring, der vil betyde en afgørende Vending i vore Fagorganisationers Udviklingshistorie.

Et af de Argumenter, der fremsættes imod Bibeholdelsen af Urafstemningen, er den ringe Deltagelse i disse Afstemninger fra Medlemmernes Side. Hvor vidt denne Bebrejdelse med Grund kan rettes mod andre end det store Arbejdsmandsforbund, hvor Afstemningen kan komme ud for visse Vanskeligheder, trænger vistnok til en nærmere Undersøgelse. Men hvis dette er Tilfældet, har det for en stor Del sin Grund i, at Regering og Rigsdag i de sidste Aar har blandet sig i Afgørelsen, og mange har da ræsonneret som saa, at det var ligegyldigt om de stemte eller hvorledes de stemte, da det dog alligevel blev Regeringsmagten, der i sidste Instans tog Afgørelsen i sin Haand.

Et andet Argument er Hensynet til Samfundet — vort kære lille Samfund, hvor Kapitalisterne i Ly af Samfundsmagtens monopoliserende Foranstaltninger i Ro og Mag kan udsuge den arbejdende Befolkning i By som paa Land. Er det for at opretholde denne Tilstand, at Arbejderne skal vise Resignation?

Det falder imidlertid lidt vanskeligt for mange Arbejdere at forstaa, hvorfor de nu pludselig skal besjæles af denne vennesæle Indstilling over for Samfundet. Og særlig vanskeligt bliver det for os ældre, der har gjort hele Felttoget med og som endnu mindes de ildnende Taler mod det »raadne kapitalistiske Samfund«, der lød fra de samme Læber, som nu præker Resignation og Forsagelse — nedefter.

I tidligere Tid gjaldt det netop for Arbejderne om at sætte ind med Kampen paa de for det »vaklende« Samfund mest ømfindtlige Steder. Jeg mindes saaledes under den store Transportarbejderstrejke, da Lyngsie stod med Samfundets »vigtigste Interesser« i sin hule Haand, mens han fra Talerstolen ved De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling triumferende erklærede med Hensyn til Transportarbejderstrejkens Effektivitet: »Vi behersker alle Have og Vande undtagen — Oderfloden!«

Kan hænde, at dette var en mild Overdrivelse. Men sikkert er det i hvert Fald, at Lyngsie beherskede Stemningen ved den paagældende Generalforsamling og at Flertallet var paa hans Side til Trods for, at han stod alene overfor de øvrige Arbejderførere med sin »samfundsfjendtlige« Opfattelse.

Men ak! Hvor forandret! Nu er De samvirkendes Generalforsamlinger nærmest at ligne ved Opbyggelsesmøder, hvor Repræsentanterne skal sidde pænt stille og høre paa »de Store«s Formaninger. Vover en og anden sig frem for at gøre en afvigende Mening gældende, klassificeres han blandt de »uærlige Soldater«, som Arbejderne skal tage Afstand fra.

Den Udvikling, der har fundet Sted inden for dansk Arbejderbevægelse i de senere Aar og som nu søges fuldbyrdet, er ikke sund, er ikke af det gode, og den er mindst af alt *demokratisk*. Det, der tilstræbes, er nemlig, at de Folk, som Arbejderne har sat til at varetage deres Interesser og til at føre ud i Livet de Beslutninger, som tages, fra oprindelig at være deres Tjenere nu søger at

blive deres Herrer. Og det mest beskæmmende ved denne Udvikling er, at den foregaar i Demokratiets Navn.

Det kan man ikke. Det er den sikre Vej til Demokratiets Undergang og Fagorganisationernes Forfald. Thi hvorledes skulde Interessen for disse kunne opretholdes hos Arbejderne, naar man fratager dem deres Indflydelse?

Men forhaabenlig vil man paa ansvarligt Sted betænke sig et Par Gange før man begaar denne — Dumhed.

Fr. N.

Fra Fascismens Lande

Foredrag af Sekretær i Typografernes Internationale, Hans Grundbacher.

I.

De Omvæltninger, som i mere end ti Aar har fundet Sted i Europa — vi taler først og fremmest om Italien, Fascismens typiske Land, samt Tyskland og Østrig — har for Arbejderklassen haft de mest indgribende Virkninger. Selv om Tabet af den italienske Fagforeningsbevægelse ikke blev anset for ligefrem katastrofal, og man desuden betragtede Omvæltningerne i Italien som en isoleret Foreteelse, saa har dog Begivenhederne i de sidste Aar tvunget os til en mere indgaaende Beskæftigelse med Fascismen og til at betragte den som en Verdensfare. Specielt har den internationale Fagbevægelse al Grund til at kæmpe for sin Eksistens, da man efter Begivenhederne i Tyskland næppe kan være sikker paa, at noget Land gaar fri af Fascismens Farsot og mørke Diktatur.

Fascismen er i enhver Henseende — politisk, økonomisk, socialt og kulturelt — en reaktionær Bevægelse med den Opgave, under Foregivende af at ville forandre det nuværende kapitalistiske System, at opretholde de økonomisk priviligeredes Herredømme. Derfor finder man blandt dens Velyndere og Støtter de store rige Foretagender og Storindustrien. Og dette til trods for, at Fascismen stadig i sin Propaganda anvender svulstige antikapitalistiske Slagord for at bedaare den store Masse. Fascismen vender sig altid og overalt mod den organiserede Arbejderklasse, den eneste, som danner en sluttet Modstand mod det kapitalistiske System og som kæmper for Opretholdelsen af Arbejdernes Rettigheder. Fascismen søger alle Steder at tilintetgøre Fagbevægelsen og dens Ledere.

Det mest fremtrædende Kendetegn hos Fascismen er dens altoverskyggende Nationalisme. Derfor retter den ogsaa mod den fri Fagbevægelse den Bebrejdelse, at den er fædrelandsløs, internationalt indstillet og derved forraader Land og Folk. Som om man ikke skulde være en lige saa god Medborger, fordi man har lært at værdsætte sine Kammerater og Medborgere i et andet Land.

Den internationale Tanke anses af de fri Fagforeninger for særlig betydningsfuld. Den er Udgangspunktet for en ny Livsopfattelse, som er en diametral Modsætning til den fascistiske Verdensanskuelse. Tanken om det internationale Sammenhold vender sig mod Vold og Krig samt Nationalforfængelighed. Derfor er »Internationale« blevet en Kamp- og Festsang for den frie Arbejderbevægelse.

Internationalismen udelukker paa ingen Maade de nationale Følelser. Ethvert fornuftigt Menneske som ikke ynder Selvbedrag, finder Nationalfølelsen som noget selvsagt. Det vilde være den rene Galskab, om man vilde hæve sig over noget, som ethvert Menneske ejer og fra hvilket ingen kan gøre sig fri. Begrebet »national« er ved Chauvinisternes Misbrug af dette Ord blevet stærkt forvrænget, baade af Tilhængere og Modstandere. Reaktionen benytter altid dette Begreb til dermed at skjule sine i Reglen meget lidt »nationale« eller »fædrelandske« Formaal.

Nationalfølelsen er i det politiske Liv et Faktum, hvis Betydning man heller ikke maa se bort fra i Arbejderbevægelsen. Den er det mest virkningsfulde Middel til at gøre Nationen, som i Folkets Liv spiller samme Rolle som Familien i Samfundet, til en Enhed.

Fascismen appellerer stadig til den »nationale Ære«, til den »nationale Stolthed«. Da en stigende Massepsykose ligger saa nær til at misbruges, staar de fri Fagforeninger stadig afvisende overfor det nationalistiske Skraal. De afviser enhver nationalistisk Indblanding, fordi de gaar ud fra, at Nationalfølelsen, lige som den religiøse Erkendelse, er noget, som vedrører Menneskenes indre Følelse og ikke noget, man skilter med. Arbejderklassen har altfor ofte faaet Erfaring for, at naar der er blevet appelleret til Folket, da har denne altid maattet ofre mest og aldrig vundet noget som helst. Under »Borgerfreden«s Beskyttelse har de andre altid gjort gode Affærer, mens det arbejdende Folk har maattet indskrænke sig, forsage og ofre Liv og Blod.

Den fascistiske Ideologi ser den nationale Storhed i Landets militære Styrke, i den Respekt, som Hær og Flaade kan indjage hos Naboerne, samt i den Ære, som Vaabnene kan indhøste paa Slagmarken.

Repræsentanterne for denne Opfattelse af national Storhed ser i Arbejderklassen kun en tjenende Masse, som maa holdes nede i den dybeste Underdanighed. For dem er Proletariatet den store Fare. Arbejdernes Kamp for at opnaa bedre Livsvilkaar betragtes som revolutionær og maa holdes nede ved Hjælp af Politi og Militær. For dem betyder Anerkendelsen af Fagforeningerne en utilgivelig Svaghed hos Statsmagten.

I Modsætning til Fascismen har vi den Opfattelse, at et Lands Storhed ligger i et højt økonomisk og kulturelt Niveau hos Landets store Almenhed. Vi betragter det som en national Skam, naar den store Masse tilbringer sit Liv i Smuds og Elendighed i daarlige Boliger. I Stedet for at prale med Rustninger forlanger vi, at Folkets Midler anvendes til sociale og kulturelle Institutioner.

Efter disse indledende Bemærkninger vender vi os til de enkelte Lande, som lider under det fascistiske Herredømme. Vi vil begynde med Italien, hvor den fascistiske Tanke først kom til Virkeliggørelse. Vi skal indskrænke os til at behandle Forholdene i de tre Lande Italien, Tyskland og Østrig, hvor Bogarbejderorganisationerne har været nødt til at forlade deres Internationale, og hvor Kollegerne under de vanskeligste Omstændigheder forsøger at opretholde de fri Fagforeningers Principer.

(Fortsættes).

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Regulering af Lønninger i Provinsen

Som Følge af Pristallets Stigning til 180 forhøjes Lønningerne i Provinsen fra og med Fredag den 13. ds. saaledes:

Faglærte Arbejdere (herunder Stereotypører)....	2,00	Kr. pr. Uge
Mandlige Trykkeriarbejdere ...	1,50	» » »
Kvindelige Trykkeriarbejdere ..	1,20	» » »

København, 8. August 1937. *Ths. Pedersen.*

Københavns-Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig Generalforsamling

Søndag den 29. August Kl. 10 Fmd.

i Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Københavnske Tillidsmænd

indkaldes til **Møde Tirsdag den 17. August Kl. 20** i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden. Emne: Loven om Forbud mod Overarbejde samt Afspadsering. *Styrelsen.*

Programmet paa Søndag

ved Malmö-Kollegernes Besøg i København bliver følgende:

Kl. 9.45: Modtagelse af Malmö-Kollegerne i Havnegade ved Malmöbaadens Anlægsplads. Afmarch til Hovedbanegaarden.

Kl. 10.55: Ekstratog afgaar fra Hovedbanegaarden og kører til *Charlottenlund*, hvorfra vi spaserer samlet til Grøndalshuset (paa Charlottenlund Station slutter de med S-Tog og paa anden Maade ankomne *københavnske Kolleger* sig til Processionen).

Kl. 12.40: Malmö-Typografernes Sangkor, Typografernes Sangforening og Gutenberg-Koret giver Friluftskoncert.

Kl. 13.00: Kollega-Møde i Haven. En svensk og en dansk Kollega taler.

Kl. 13.30-14.45 kan foretages Spadseture i Charlottenlund-Skoven, til Badestranden og Slotsparken, der altsammen ligger faa Minuters Gang fra Grøndalshuset.

Kl. 14.45: Afmarch fra Grøndalshuset til Dyrehaven, hvorefter der bliver 1½ Time til fri Disposition (Besøg paa »Bakken«, Eremitagen og Bellevue Strandbad).

Kl. 17.00: Restaurant »Gamle Bellevue« ved Klampenborg Station. *Fællesspisning:* Kalvefricandeau med Compot og Salat, Dessert (Kage »Bellevue«), Øl eller Læskedrik, Madeira, Kaffe. Spisekortene benyttes som Betaling (heri er Drikkepenge indbefattet).

Efter Spisningen selskabeligt Samvær og Dans i Lokalerne og paa Terrassen.

Paa Terrassen umiddelbart uden for Restauranten kan de, der foretrækker dette, spise af medbragte Madkurve og saa komme op paa 1. Sal og drikke Kaffen.

Kl. 20.35: Særtoget afgaar med de svenske Gæster fra Charlottenlund Station til *Nørreport* Station, hvorfra man som Privatfolk spaserer til Havnegade.

Kl. 21.30: Baaden afgaar fra Havnegade.

Billetter til Deltagelse i Fællesspisningen kan erholdes paa Kontoret indtil Lørdag Middag.

Er Aldersrente en Ret eller en Gave?

Foranlediget af Jørgen Andersens Artikel i »Typ.-Tid.«s Nr. 30 føler jeg Lyst til at anstille nogle Betragtninger.

Da Tanken om en ekstra Hjælp til de Kolleger, som lagde op og gik over til at leve af Aldersrente, kom op, følte — som Afstemningerne viste — det store Flertal af danske Typografer, at denne smukke Tanke burde praktiseres. Og den blev det. Senere ligeledes ved at støtte de Kolleger, som ikke kunde komme i Betragtning ved den først vedtagne Ordning. Dette vidner om stor Solidaritetsfølelse hos de danske Typografer.

Men det skulde jo vise sig, at Samfundet — Loven — var paa Vagt, saa ingen gammel Kollega skulde gaa hen og blive »Matador« paa sine gamle Dage. Havde en og anden af disse gamle Mennesker paa en eller anden Maade — for det meste ved Sparsommelighed — sikret sig en *lille* Indtægt paa sine ældre Dage, bliver han »straffet« af det offentlige paa den Maade, at Satserne for hans Understøttelse bliver nedsat. Det er ligesom, det offentlige er bange for, at disse gamle skulde gaa hen og føle sig som »Kapitalister«.

Efter mit Skøn er det en stor Fejl ved Loven, som Regeringen — saa langt den har Magt dertil — bør søge ændret. Thi Sagen har mere end én Side. Det vilde f. Eks. være af Betydning for Afhjælpning af Arbejdsløsheden blandt de unge, om en Del ældre Kolleger »lagde op« — men Tendensen i Praktiseringen af Aldersrenteloven frister ikke disse dertil, naar de skal holdes nede paa et Minimum af Livsbetingelser.

Vor Sociallov bør have *faste*, uangribelige Satser, som der ikke kan laves om paa af et hvilket som helst Socialudvalg. Den nu praktiserede Ordning leder Tanken hen paa Aldersrenten som en *Almisse* og ikke som en *Ret*.

Det er min Tro, at Samfundet kan staa sig ved at gøre det muligt for de gamle at »lægge op«. Skal vi gøre os Haab om at faa nogle af vore mange unge arbejdsløse ind i de arbejdendes Rækker, bliver der vist ingen anden Udvej, end at Samfundet giver saa mange af de gamle »Ferie« som muligt, men den nugældende Ordning frister ikke disse til at vige Pladsen. Saa længe der ikke sikres disse en nogenlunde taalelig Aldersrente, bliver Afgangen kun den haardt nødvendige, nemlig naar Kræfterne ikke længere slaar til.

For de unges og for Samfundets egen Skyld bør vor Regering og Rigsdag sørge for at faa dette skæve Forhold rettet. Det vil være en klog Politik.

Da Ordningen skulde praktiseres, sikrede vi os, at den

af Typograferne vedtagne Hjælp ikke influerede paa Aldersrenten, men det var ogsaa det længste, Samfundet kunde strække sig. Dersom en gammel Kollega paa en eller anden Maade — som Manden i Kolding — havde »lidt i Baghaanden«, saa maa han værsgo afgive en Del af sin »lovfæstede« Aldersrente. — Resultat: Der maa passes paa, at en gammel Mand skulde blive helt fri for at spekulere paa, hvorledes han skal faa sin »Pension« til at slaa til.

Apropos, Pension. Dette Spørgsmaal kunde nok give Anledning til nogle Betragtninger, hvad jeg dog skal afholde mig fra denne Gang.

Men Kræfterne maa nu sættes ind paa, at det ikke skal være nødvendigt for gamle Mennesker at være »klædt af til Skindet« for at faa *hele* sin lovlige Aldersrente; thi den er lige paa Sultegrænsen.

Vejle, 1. August 1937. *A. C. Arnø.*

Selvforsyning — Afmagring

En af de svenske Repræsentanter ved den nys afholdte Arbejdskonference i Geneve udtalte, at *Selvforsyningstendensen havde bidraget til at formindske den almindelige Velstand — ogsaa for Arbejdernes Vedkommende.*

Herhjemme forsømmer man ingen Lejlighed til at sparke til Frihandelen og søge at indbilde Arbejderne, at den nye Tid med sine Selvforsyningsbestræbelser og Toldbeskyttelse — der tidligere kun fandt Tilslutning i yderste Højre — er til deres Fordel.

Maaske er det rigtigt, at vi ikke i *Øjeblikket* kan komme udenom denne Afmagringspolitik, og at de store Lande *først* maa bryde den. Men man har ikke Lov til at vildlede Arbejderne ved at fortælle dem, at de vil faa det lige saa godt under det nye System. Thi Kendsgerningerne taler imod denne Opfattelse.

De fortæller os blandt andet, *at* Arbejdsløsheden er steget i en foruroligende Grad, *at* Statskontrol og Statsindgreb fremkalder Prisstigninger, *at* Arbejdernes Realløn som Følge deraf formindskes og *at* Værdierne ophobes paa de enkelte Hænder i endnu højere Grad end tidligere.

Arbejderne — taget som Helhed — kan aldrig have nogen Fordel af Toldbeskyttelse og Restriktioner. Det kan kun blive et Mindretal, der nyder godt deraf paa de andres, de manges Bekostning. Ellers er det Industriherrerne og Højfinansens Folk, der løber med Profiten.

Det er ikke Menneskenes Arbejde, der skal baandlægges, det er ikke deres Foretagsomhed, der skal besværliggøres. Det er Jorden, vi gaar paa, der skal ligge fast og ikke være en Kastebold for Spekulationshajerne.

Men det er Statsmagtens fornemste Opgave at forhindre, at den store Befolkning udplyndres gennem Særrettigheder og Monopoler.

Og det er Arbejderbevægelsens Pligt at oplyse Arbejderne om, *hvorledes* dette forhindres. *Dr. Ensom.*

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

Nordisk Studiekursus for Kvinder

I de to foregaaende Aar har der været afholdt nordiske Studiekursus for fagorganiserede Kvinder. I 1935 i Sverige og i 1936 i Danmark. I Aar var Turen kommen til Norge.

Fra vort Forbund var sendt *Ella Nielsen* som Repræsentant for Kvindeafdelingen i København og *Alfrida Andersen* fra Forretningsudvalget.

Kursus'ets Plan var følgende: Kvindernes faglige Organisering, nationalt og internationalt (*Lucie Andresen*); Fagoplæring og Lønspørgsmaalet (*Neimi Lagerström*); Befolkningsproblemet og de socialpolitiske Opgaver, dette stiller Arbejderbevægelsen (*Aase Lionæs*); Arbejderbevægelsen og Fredsspørgsmaalet (*Oscar Torp*); Kvindernes politiske og retslige Stilling (*Johanne Reutz*); Det nordiske Samarbejde (*Lars Evensen*).

Foredragene holdtes om Formiddagene og om Eftermiddagene diskuteredes de. Paa denne Maade blev der baade Tid til kammeratligt Samvær og til at hvile og feriere.

Det vil være for meget her at gaa ind paa de enkelte Foredrag — og det vilde være nødvendigt for at give et fyldestgørende Referat —, men der er dog Grund til at nævne den pragtfulde Modtagelse, vi fik ved Ankomsten til Oslo Søndag den 11. Juli. Efter Modtagelsen blev vi kørt paa en Rundtur og fik set forskellige kommunale Institutioner. Ved den efterfølgende Lunch talte Oslo Bys Ordfører *Tryggve Nielsen*, Medlem af formannsskapet, Fru *Rachel Grepp* og Sekretær i Det norske Arbejderparti *Aase Lionæs*.

Derefter gik Turen til Larvik, hvor Kursus'et holdtes.

En interessant og god Tur er nu sluttet og vi sidder hjemme igen. Vi bevarer i Erindringen Mindet om et kammeratligt og udbytterigt Samvær med andre skandinaviske Kvinder.

Paa Billedet ses de Kvinder, der deltog i Kursus'et fra de grafiske Fag i Skandinavien. *Alfrida Andersen.*

Tidsbilleder fra Naziland

En af Nazisternes mange Festdage: Førerens Tale transmitteres. Personalet i et stort Trykkeri i Leipzig er forsamlet i Sætteriet. Det er kort før den til Transmissionen fastsatte Tid. Travlt farer Nazisternes Tillidsmand gennem Lokalet og kontrollerer, om alle Sætterne, som denne Eftermiddag allerede kunde være hjemme, da deres Skift forlængst er slut, er blevet tilbage.

De er der alle. Og det er egentlig besynderligt. Førhen havde overordentligt mange af dem ved saadanne Lejligheder altid nødvendige Ærinder at skulle besørge. Der var Tale om gode Venner, der »netop i Dag skulde begraves«, af »syge Koner« var der paa saadanne Dage hele Legioner, og en vittig Fyr paa Trykkeriet havde allerede givet sin Mening til Kende: en af Nazisternes Paroler er i det mindste blevet virkeliggjort. »Omsorgen for Familien« er aldrig saa stor som paa Dage, hvor Føreren taler til Arbejderne.

Nazisternes Tillidsmand gnider veltilfreds sine Hænder. Endelig har den »sande« Aand ogsaa holdt sit Indtog i denne Virksomhed. Han gør sig allerede til gode med, at han til Distriktsstyrelsen vil kunne aflægge en god Beretning om sit Arbejde. Saa indstiller han Højttaleren . . .

Først lyder det som fløjtede et Lokomotiv langt borte. Derefter hører man blandt de infernalske Hyl med smaa Mellemrum noget, der lyder omtrent som en Mand, der gurgler Hals. Det er en Koncert af de mest uharmoniske Støjelementer. En af Arbejderne raaber: »Stille, Føreren taler!« Den, som indtil nu kun smilede, ler af fuld Hals.

Bedriftslederen raser, Nazi-Tillidsmanden sætter sit mest ynkelige Ansigt op. Han er allerede klar over, at han endnu en Gang har glædet sig for tidligt. En Montør i S. A.-Uniform kommer styrtende med en Trappestige. Han klatrer op til Højttaleren, drejer paa Skruerne og undersøger Kontakterne. Men Fejlen finder han ikke. Han bliver blussende rød, thi naturligvis sparer Arbejderne, der lader forhippede paa at høre Talen, ikke paa opmuntrende Tilraab: »Se nu at blive færdig, vi vil ikke gaa Glip af Lønforhøjelsen!« »Du har maaske tænkt dig, at opfylde din Fireaars-Plan paa Stigen der?« . . .

Højttaleren indstilles atter. En Flok Ravne skriger ud af den. Af og til lyder ogsaa et Brøl som fra en sulten Løve. Da løfter S. A.-Manden Højttaleren fra dens Plads, vender sig om paa Stigen, denne skrider, og pludselig sidder han paa Gulvet med den knuste Kasse.

Transmissionen var hermed forbi. Næste Dag fandtes paa den sorte Opslagstavle en Meddelelse, hvori der taltes om ondsindet Sabotage. Man havde ved en nærmere Undersøgelse fundet Tændstikker klemt fast bag Højttalerens Membran. Blandt Mandskabet var der ikke længere Plads for Sabotører o. s. v. . . . Sættere, Trykkere og Arbejdsmænd er forsamlede foran Opslagstavlen. De læser med en vis Følelse af Tilfredsstillelse: »Tændstikker klemt fast bag Membranen . . .« hm, det er slet ikke saa daarligt fundet paa, nok værd at anbefale til en anden Gang. De læser videre: »Der er ikke længere Plads for Sabotører . . . .« Naa, naa! Deres Øjne skyder Lyn, Ansigterne bliver bitre, spændte. De ser prøvende paa hverandre, men alle bærer den samme Mine. Naa, saa Herr Nazi-Tillidsmanden truer! Ingen Plads længere! Ja, vent! Der var engang! 1933, da lod vi os overrumple . . . .

Først klapper det ikke i Stereotypiet. Pladerne til Rotationsmaskinen bliver ikke færdige. Derefter viser det sig, at Ombrydningen af forskellige Blade ikke kan blive færdig. Clichéafdelingen leverer ikke Clichéerne. Bedriftslederen modtager næsten alle Steder Svaret: »Endnu ikke færdig!« Blandt Værkstedsformændene gør sig efterhaanden en stigende og ærgrende Nervøsitet gældende. I Afdelingen for Tidsskrifter kommer Chefen til Stede. Han tiltaler en af de hidtil mest paalidelige Sættere: »Sig mig nu bare, hvad Aarsagen er i Dag?« Sætteren peger hen mod den sorte Opslagstavle: »Der staar det jo sort paa hvidt! Det er netop Sabotørerne, der har taget fat!« Chefen har ikke før taget synderlig Notits af Bedriftscellens Opslag. Nu staar han og læser. Saa henter han sin Bedriftscelle-Formand. »Opslaget maa omgaaende tages ned! Og fra nu af bliver alt, hvad der klæbes op, først forelagt mig!«

Langsomt kommer det store Trykkeris komplicerede Maskineri atter i Gang. »Sabotørerne« havde været der. De havde villet vise alle, der var ved at glemme det, at de stadig var sig deres Kraft bevidst.

*

Fornylig fremkom i Aviserne følgende Notits:

»For en Uges Tid siden har Sættere og Trykkere ved »Saarbrückener Zeitung« ændret en Overskriftslinie til en Meddelelse fra Spanien og i Stedet for »General Molas Armé . . .« sat »Fascistisk Morderbande . . . .« Ændringen blev først opdaget, da allerede en Del af Avisens Oplag var sendt af Sted. Otto Medlemmer af Bedriftens Mandskab blev arresteret, heriblandt Chefredaktøren. Om den Skæbne, der er blevet Redaktøren og de otte Trykkere og Sættere til Del, véd man endnu intet.«

Indtil nu »véd man intet« om deres Skæbne. Kun Gestapo véd, i hvilken Koncentrationslejr disse tapre Mænd nu bliver pint og plaget. Beretning om saadant et Vovestykke, udført i Det tredie Rige, virker helt hjertestyrkende.

*

Hvorledes, det kan gøres, og hvorledes det ikke skal gøres, viser et Eksempel fra Rigstrykkeriet, Berlin. En skønne Dag er der paa nogle af Toiletterne opklæbet trykte Flyveblade. Glæde blandt Arbejderne, stor Ophidselse blandt Nazisterne og hos Direktionen. Gestapo kommer til Stede. W. C.-Dørene bliver fotograferet. Der tages paa Stedet Aftryk af Flyvebladene og den Del af Døren, hvor de har siddet fast, og for at finde eventuelle Fingeraftryk holdes disse Aftryk under en Kvartslampe. Trods den aller største Umage er det ikke muligt ad denne Vej at konstatere noget. Gerningsmanden har aabenbart forudset den Form for Undersøgelse og under Opklæbningen enten haft Handsker paa eller benyttet Klude.

Gestapo drog bort med uforrettet Sag. Arbejderne glædede sig. Den ubekendte, der havde klistret, var virkelig storartet. Ham vilde Gestapo bestemt ikke kunne finde. Det fandt ham heller ikke, men det fandt en anden — en med mindre eller maaske slet ingen Erfaring, øjensynlig kun opfyldt af Had mod Nazi-Herredømmet. Men det alene er i Dag ikke nok. Vedkommende Kollega har sikkert kun villet give Luft for sin Harme, og derfor har han taget en Blyant og gjort en haandskreven Tilføjelse under et af Flyvebladene.

Næste Dag blev alle fra en bestemt Afdeling hentet ind i et særligt Lokale. Den ene efter den anden maatte de skrive en Sætning paa et Stykke Papir, netop denne haandskrevne Tilføjelse paa Flyvebladet, og kunde saa atter gaa tilbage til deres Arbejde. Det vil ikke sige alle, een maatte blive tilbage, nemlig den ene, hvis Haandskrift havde Lighed med den paa Flyvebladet. Gestapo tog ham med til et indgaaende Forhør. Naturligvis véd Gestapos Embedsmænd, at denne ene er en ganske harmløs Person, der kun for en Gangs Skyld vilde have Luft.

Vi véd, at denne Kollega intet havde at gøre med nogen oppositionel Organisation. Saadanne Folk arbejder nemlig mere behændigt, med Handsker eller Klude, saa at ingen vil blive i Stand til at sammenligne Fingeraftryk. Men til Skræk og Advarsel for andre bliver den uforsigtige nu mishandlet og idømt Straf. Men Gestapo kan dog ikke forhindre, at andre »harmløse« lærer heraf, hvorledes man skal gøre det for ikke at blive snappet. *hp.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Konventionen gælder alle.

Ifølge Forordning af 17. Maj 1937 — offentliggjort i »Journal Office« — har den franske Stat erklæret den den 17. September 1936 afsluttede »almindelige Arbejdskonvention« for bindende for alle vedkommende indenfor fransk Territorium. Der er hermed givet de franske Typografer et udmærket Middel i Hænde til at haandtere de opnaaede Resultater saavel i Lønspørgsmaal som i de øvrige Arbejdsbetingelser.

Den Medvind, de franske Fagforbund i den senere Tid har været ude for, har forøvrigt ogsaa sat sine Spor i Medlemsprotokollerne, der viser stadig større og større Tilgang af Medlemmer. Det franske Typografforbunds Medlemstal er saaledes, skønt det i Forvejen laa paa et temmelig højt Procenttal, steget med 11,762 Medlemmer i Løbet af Aaret 1936, idet det den 1. Januar 1937 talte 31,290 Medlemmer. En tilsvarende Stigning kan de øvrige Organisationer indenfor de grafiske Fag opvise.

45-Timers Uge i Englands Trykkerier.

I længere Tid har der været ført Forhandlinger om Forkortelse af Arbejdstiden i de engelske Bogtrykkerier. Typograf-Forbundet forlangte, at Arbejdstiden skulde forkortes med tre Timer (fra 48 til 45 Timer) *med Betaling som for 48 Timer.*

Forslaget om Forkortelse af Arbejdstiden blev sendt ud til Urafstemning med det Resultat, at et Flertal paa over 60.000 understregede Kravet om kortere Arbejdstid og samtidig gav Ledelsen Fuldmagt til at opsige Pladserne i Tilfælde af, at Arbejdsgiverne afviste Kravet.

Nu er Arbejdsgiverne imidlertid gaaet ind paa Kravet om 45-Timers Uge med samme Løn som for de 48 Timer.

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 30. Juli. Formanden, *Aage Larsen*, bød velkommen, og *N. P. Jørgensen* overtog Dirigenthvervet. Sekretæren, *Grøndal Nielsen*, oplæste Forhandlingsprotokollen. I Tilslutning til et af Punkterne heri, der omhandlede en Sag, hvorunder et Medlem af Styrelsen havde udtalt sig nedsættende om et andet Styrelsesmedlem, udspandt sig en længere Diskussion, hvis Hovedindhold var en Beklagelse over, at noget saadant kunde finde Sted. En hel Række Kolleger deltog i Diskussionen. — *Formanden* omtalte under sin Beretning Tillidsmandsmødet, der var afholdt for at drøfte Spørgsmaal vedrørende Loven om Forbud mod Overarbejde, en Lærlingesag, der var ordnet ved Lærlingens Fjernelse, Forholdene paa Viktoria-Trykkeriet, der nu er blokeret, da et Medlem ikke har erholdt sin tilgodehavende Løn, og endvidere et Par Sager fra nogle herværende Virksomheder. Til Slut omtaltes nogle Forhold fra Jyllands Papir-Værk, hvis Dispensationsansøgning, angaaende Betjening af en Rotation, var afslaaet af vort Forbund. En Trykker er nu antaget, men Betjenings- og Betalingsspørgsmaalet søges løst paa en heldigere Maade. De arbejdsløses Udflugt afholdes Tirsdag den 3. August. Beretningen godkendtes. — Kassereren, *V. Vistisen*, oplæste Regnskaberne for April Kvartal. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 4.972,67, og Ekstrakassens med Kr. 1.871,40. Kassereren redegjorde ligeledes for Arbejdsløshedskassen i Afdelingen. Regnskaberne godkendtes. — Under Eventuelt rettedes et Spørgsmaal til Kassereren angaaende Kontroltiden, som denne ikke mente at kunne forandre.

Man gik derefter over til den ordinære Generalforsamling i *Hjælpekassen*. Forhandlingsbogen godkendtes, og det samme skete med Regnskaberne, der balancerede med Kr. 6.751,91. Derefter kunde Dirigenten slutte den ret godt besøgte Generalforsamling. *C. G. N.*

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Afdelingen har, som før omtalt, modtaget de af Faglig Ungdoms Sekretariat udgivne Pjecer om Lærlingeloven. Pjecen koster 15 Øre pr. Stk. og det maa være enhver Typograflærlings Pligt at købe og læse denne Pjece. *Styrelsen.*

Vejle Lærlingeafdeling

afholdt Søndag den 25. Juli Sommerudflugt til Esbjerg og Fanø i Rutebil. Der startedes Kl. 8 fra Nørretorv, og omkring ved 10-Tiden ankom vi til Korskroen paa Ribe Landevej, hvor Formiddagskaffen indtoges. Efter dette lille Hvil ankom vi ved 12-Tiden til Esbjerg, hvor en udmærket Middag indtoges paa et af Byens bedste Madsteder. Vejret var ikke særlig fint, men Fanø var vort Bestemmelsessted, og Færgen fra Esbjerg førte os til Nordby. Herfra gik det i Rutebil til Vesterbad, og Medlemmerne fik her Lejlighed til at faa en Dukkert. Med Færgen Kl. 5½ returnerede vi atter til Esbjerg, hvor vi saa Englandsbaadene. Det øsregnede hele Tiden. Ved 8-Tiden gik det atter mod Vejle. En udmærket Tur, omend bedre Vejr kunde have været ønskeligt. *Sekretæren.*

Aarhus Lærlingeafdeling.

Den 22. August skal vi paa Sommerudflugt til Silkeborg (Regattafest). Der startes fra Vesterbros Torv Kl. 9.30 med Rutebil. Efter Ankomsten til Silkeborg spises den medbragte Mad, og Kl. 15 er der Fælleskaffe paa »Sommerlyst«. Derefter Præmie-Keglespil og om Aftenen Bal paa »Sommerlyst«. Afgang fra Silkeborg Kl. 1 prc. — Billetpriserne er: Medlemmer 2,50 — Par 4,00, fremmede 3,50 — Par 5,00. Tegning hos Bestyrelsen eller i Amaliegade hver Fredag 17.30—18.30.

— — — *Styrelsen.*

Ordinær Generalforsamling afholdtes Fredag den 30. Juli. Sekretæren oplæste Forhandlingsbogen, som godkendtes. Formanden aflagde Beretning og Kassereren fremlagde Regnskabet. *Wph.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Xylograf F. Hendriksen, Stifteren af Fagskolen for Boghaandværk i København, fyldte Onsdag den 11. August 90 Aar.

25-Aars Jubilæum. Onsdag den 11. ds. havde vor Kollega *Chr. Engelhardt* arbejdet paa Holbæk Amts Venstreblad i 25 Aar. Baade Kollegerne paa Bladet samt Forretningen viste ham Opmærksomhed i Anledning af Jubilæet.

Sølvbryllup fejres den 20. August af vor Kollega, *Hj. Andersen*, og Hustru, Reventlowsgade 32 [4].

Tillidsmandsmøde holdes i København paa Tirsdag (se Meddelelsen 3. Side).

Forbundsstyrelsen afholder Møde 23. August, hvor man bl. a. skal tage Stilling til et Forslag om Afspasering af det Overarbejde, der undtagelsesvis er tilladt efter 1. Oktober, ligesom den nye Lærlingelov vil blive drøftet.

Til Kongres i Udlandet. Som Repræsentanter ved Norsk Typografforbunds Landsmøde den 13. September og følgende Dage har Forretningsudvalget udpeget *Ths. Pedersen* og *Sigv. Hellberg.*

Svend Johansen skal repræsentere vort Forbund ved de czekoslovakiske Kollegers Kongres i Slutningen af September — hvis da ikke Tyskerne har »hapset« dette Land forinden!

Pristallet (Augustpristallet) blev 180 (jævnført med Prisniveauet 1914).

Randers. Under Kassererens Bortrejse fra 15. til 22. August er Kassen lukket for Udbetalinger.

Trykkeriarbejdernes Klub. Fredag den 6. August forsøgte vi at samle Medlemmerne til en hyggelig Aften i »De smaa Haver«. At Forsøget lykkedes skal blot anføres.

Kl. 8 mødtes vi og efter Præsentationen rykkede vi ind i Pavillonen, hvor der Kl. 9 dækkedes et Kaffebord. Saa tog Skuespilleren *Willy Nielsen* fat med Oplæsning af Oscar Hansens Spaniensdigte samt Historier og Digte af Harald Bergstedt. *Alfr. Pedersen* gjorde sit til, at Aftenen forløb godt, han sang og akkompagnerede, saa ogsaa vi kunde være med. Af Talere var blandt andre *P. Ulricksen*, — *Willadsen* talte selvfølgelig for Damerne — saa det blev en Aften, hvor Fællessange, Oplæsning, Musik og Sang vekslede, og hver især gjorde sit til, at Aftenen blev saa gemytlig som det var Meningen. Endelig beviste Aftenen, at Trykkeriarbejderne kan mødes, og at Kollegerne ønsker, at vi skal arbejde videre ad denne Vej til Gavn for Kammeratskabet og Klubben. Til Slut vil jeg takke Damerne, fordi de mødte og satte Prikken over I'et. *Werner Holmbeck.*

En »Triumfator«. General Franco, der allerede føler sig som Herre over den pyrenæiske Halvø, har udstedt en Proklamation efter ægte fascistisk Mønster. Han skal selv udnævne Nationalraadet, som kun skal samles en Gang om Aaret — den 17. Juli — den Dag, da han paabegyndte sit Massemord paa det spanske Folk.

Generalen skal som Fører indehave den mest absolute Autoritet. Og han er kun ansvarlig overfor Gud og Historien!

Hvad Historien angaar, da er han paa Forhaand dømt, og Dommen er ikke mild. Og den Guds Dom, han angiver at frygte, bliver næppe mildere. Men endnu har den storskrydende »Nationalhelt« ikke brudt det spanske Folks Modstand og naar forhaabentlig heller ikke sit skønne Maal.

Den socialdemokratiske Arbejderskole i København. Københavnske Medlemmer kan til Afdelingsstyrelsen *inden 25. August* indsende Anmodning om *Friplads.* Skolens Formaal er at udruste Eleverne til *et dygtigt fagligt, politisk og kooperativt Arbejde* indenfor deres Organisationer.

Skolens Undervisning, der begynder 5. Oktober, er 2-aarig, og kun Elever, der indmeldes gennem deres Organisationer, kan deltage i denne. Undervisningsplanen omfatter:

1. Halvaar: Dansk, Socialismens Historie og den materialistiske Historieopfattelse, Fagbevægelsens Historie, Teori og Praksis, Kooperation, Samfundslære og Statistik.

2. Halvaar: Samfundsøkonomi, det daglige Livs Retsregler, Regnskabslære, Studiekredsøvelser m. v.

For Elever, der har gennemgaaet Skolens 1. og 2. Aars Klasse, er der knyttet en 3. Aars Undervisning til Skolen. Planen for denne Undervisning omfatter bl. a.: Industriel Udvikling, Bedriftsøkonomi og Regnskabskritik, Bedriftsraadslovgivning, Socialisering, Arbejderbeskyttelse og Erhvervsgeografi.

Deltagelsen i denne 3. Aars Undervisning maa af forskellige Grunde begrænses til et forud fastsat Antal og koster 10 Kr. pr. Elev. Deltagerne kan til 3. Aar indmelde sig enten personligt eller gennem deres Organisation.

Som Lærere ved den socialdemokratiske Arbejderskole virker bl. a.: Sekretær H. P. Andersen. Sekretær O. Bertolt. Skoleleder R. Borum. Redaktør Ernst Christiansen. Kommunelærer A. Fersløw-Dannerup. Kommunalrevisor C. Georg. Folketingsmand Rasmus Hansen. Sekretær Ejler Jensen. Næstformand Knud V. Jensen. Sekretær Otto Jensen. Hovedkasserer C. Klüwer. Sekretær Ib Kolbjørn. Højskolelærer Frode Kristensen. Kommunelærer Alfr. Lauritzen. Kontorchef Niels Lindberg. Kommunelærer Alfr. Mortensen. Underdirektør P. Nørgaard. Sekretær Lars M. Olsen. Overopsynsmand Hans Palbo. Sekretær Erik Reeh. Landsretssagfører Karmark Rønsted. Sekretær A. Vikelsøe Jensen. Ingeniør Carl Wagner.

Skolens Undervisning foregaar fra Oktober til April hver *Tirsdag* og *Fredag* Aften i Vestervoldgades Kommuneskole, for 3. Aars-Klassernes Vedkommende dog kun hver Tirsdag.

Tak. Jeg takker alle, som mindedes mig den 1. August. Tak! *Rud. Calberg* sen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
5. August: Kolding 500,00, Løgstør 150,00, Nyborg 300,00; 10. August: Rudkøbing 400,00, Stubbekøbing 500,00.
København, den 10. August 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.
København: Trykker Freddy Schultz, udl. 30. 7. 37 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.), Paal. Ebba Carla Martha Larsen, udl. 20. 7. 37 hos R. Steenbeck (arb. s. St.), Paal. Elly Kirstine Borløs, udl. 31. 7. 37 hos Hamburger (arb. s. St.).
Aalborg: Paal. Else Therese Haack. Holstebro: Sætter Viggo Norup Jacobsen, udl. 1. 8. 37 i Holstebro Dagblad. Thisted: Sætter Arne Christensen, udl. 1. 8. 37 i Thisted Amts Bogtrykkeri. Randers: Trykker Orla Klinkvort, udl. 1. 8. 37 i Provins-Forlaget.

Tiltraadte.
København: 5398 Willy Bennedsen fra Maribo (arbl.), 2873 Edvin Jørgensen fra Køge (Hertz), 390 Carl Helms fra Rejse (syg), 5310 Carl Poetzsch fra Rejse (arbl.), 321 Poul Nielsen fra Rejse (arbl.), 1829 Oscar Tverskou fra Rejse (arbl.).
Aalborg: 7427 Erik Jacobsen (arbl.). Aarhus: 6686 Westy Haagensen (arbl.), 6030 Leon Haagensen (arbl.), 5430 Carl Buur Jensen (udenfor Faget). Assens: 3280 Benny Hilbo (arbl.). Fredericia: 3726 Chr. Arnold Kolstrup (arbl.), 3277 Georg Nielsen (arbl.). Korsør: 4092 Hans Juhl (Zachariassen). Løgstør: 6070 Jens Chr. Nielsen (arbl.). Nyborg: 4392 Marius

E. L. SERVICE Hurtig Udrykning Dag og Nat.
ERIK LEVISON'S
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 5 Ledninger.
NATTELEFON NORA 6010.

Rasmussen (arbl.). Odense: 3114 Karl Johan Morild (arbl.). Stege: 5414 Kaj Eigil Jacobsen (arbl.). Vejle: 3228 Hans Jacobsen (arbl.).

Fratraadte.

København: 7246 P. W. Jørgensen paa Rejse, 2062 Elly Tvedesø til Roskilde, 3242 Knud Kristensen til Odense, 4258 Eigil Hansen til Nykøbing F.

Aarhus: 6742 Børge Janssen paa Rejse, 6686 Westy Haagensen paa Rejse, 6030 Leon Haagensen paa Rejse, 7354 Jacob Christiansen paa Rejse. Hjørring: 3114 Karl Johan Morild paa Rejse. Løgstør: 4396 Hans Chr. Hansen paa Rejse. Nyborg: 3824 Peder Weber Larsen paa Rejse. Odense: 3218 Oluf Mar. Pedersen paa Rejse, 4392 Marius Rasmussen til Nyborg (arbl.), 5830 Axel Jensen til Ribe (arbl.). Ringkøbing: 7427 Erik Jacobsen til Aalborg (arbl.).

Udmeldt.

Middelfart: 7840 Reno Jørgensen (Bogtrykker).

Udslettede paa Grund af Restance.

København: 1402 Sætter Poul Jensen (Vald. Pedersen), 7913 Trykker Langberg (Vald. Pedersen), 2679 Sætter Holger Nielsen (Berl. Tid.), 96 Sætter H. Nielsen (W. J. Christensen), 1146 Sætter Westerberg (W. J. Christensen).

Døde.

København: 33 Kaj Sønderkjær (J. Jørgensen & Co.).
Stubbekøbing: 6019 Niels Mørup.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Cykleclub

Paa Grund af Malmö-Kollegernes Besøg aflyses Jægerhusturen paa Søndag den 15. Aug.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

Kassereren træffes ikke den 16/8 og 23/8 paa Grund af Ferie.
Anmeldelse af Dødsfald kan i den Tid ske til Formanden, N. C. Christensen, Valdemarsgade 13 1.

ANNONCER

Sætter, evt. Sætter-Trykker,

22 Aar, udlært Akcidenssætter, søger Plads 1. September eller senere. Gerne Jylland. Billet mrkt. »108« modtager Ekspeditionsk.

Sætter.

Dygtig og velanbefalet Akcidens- og Annoncesætter, kendt med alt forefaldende Arbejde, søger Plads. Billet mrkt. »106« modtager Ekspeditionskontoret.

Hillerød Typografernes

Sommerhus

ved Asserbo ledig fra Lørdag Aften.

Henvendelse: **Chr. Poulsen,**
Sønder Banevej 3 A 2, Hillerød.
Telefon Hillerød 469.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K. - Telefon Central 39 og 5539

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI
HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KØBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 33 KØBENHAVN DEN 20. AUGUST 1937 64. AARGANG

En umulig Opgave

En epidemisk Sygdom gaar over Landet. Den ytrer sig ved manglende Tro paa egen Evne til at klare Livets Vanskeligheder og ender i den rene Selvopgivelse. Det er en Slags aandelig Spat.

Saa snart et Erhverv ikke giver sin Udøver et rigeligt Udbytte, raaber man paa Statens Hjælp. Staten skal hjælpe alt og alle — en lige saa umulig Opgave som at løfte sig selv i Haaret.

I sin Tid indskrænkede Statens Beskyttelse sig til at omfatte nogle enkelte Industrier, som f. Eks. Tekstil-, Glas-, Gummi-, Papir- og Skotøjsindustrien, for at nævne nogle af dem, der nød og stadig nyder den største Beskyttelse fra Statens Side.

Men efterhaanden bredte Sygdommen sig til andre Kredse. Landbruget, som gennem mange Aar med Stolthed havde kunnet henvise til, at det stod paa egne Ben, kom nu ogsaa og krævede Beskyttelse. Og i den allersidste Tid hæver der sig Røster om Statens Hjælp blandt Fiskerne, Detailhandlerne og Restauratørerne. De vil alle have fastsat en *Mindstepris*. De første paa Fisk, Detailhandlerne paa Sukker og Restauratørerne paa Øl. At Fastsættelsen af en saadan Bundpris vilde betyde en mærkbar Forhøjelse af Prisen paa disse Varer, er det overflødigt at bemærke.

Men for at et Erhverv kan blive beskyttet, maa det absolut gaa ud over andre. Og hvem er saa disse andre? Enhver Fordyrelse af de almindelige Forbrugsvarer gaar altid ud over den store, brede Befolkning, først og fremmest dem, der tilhører de ubeskyttede Erhverv: Byggefagene, de grafiske Arbejdere, Landarbejderne, Arbejderne ved Handel og Transportvæsen osv.

Et godt Eksempel paa et »statshjulpet« Erhverv har vi i Skotøjsindustrien, som har en Toldbeskyttelse, der svarer til ca. en Fjerdedel af Fodtøjets Værdi. Nu skulde man mene, at Forholdene i et Fag, der nyder saa stor Begunstigelse fra Statens Side, var særlig gode. Dette er dog ingenlunde Tilfældet. I »Skotøjsarbejderen« finder vi saaledes en Artikel, der opruller et ret trist Billede af Skotøjsarbejdernes Arbejdsvilkaar. Forfatteren skriver blandt andet:

»Der er desværre alt for mange Mennesker, der ikke har Raad til at købe det Fodtøj, som de faktisk har Brug for. Det er derfor af stor Betydning, om den store, jævne Landbefolkning kunde faa en saadan Indtægtsforhøjelse, at de kunde forøge deres Køb af saa nødvendige Forbrugsvarer som f. Eks. Skotøj.

De relativt gode Tider, vi i de senere Aar har haft, er desværre gaaet uden om denne jævne Landbostand. Det hjælper ikke Produktionen af saadanne Varer som Skotøj, at en Mand, der tjener 10.000 Kr., forøger sin Indtægt til 15—20.000 Kr., han køber ikke mere Skotøj af den Grund. Men tjener en Husmand 500 Kr. mere, gaar disse omgaaende til Forbrug, der skaber Arbejde.

. . . Selv om Antallet af Arbejdere er øget, saa er den samlede Indtægt ikke forøget tilsvarende, idet Tilgangen særligt skyldes Ungarbejdere, der arbejder for en lav Løn. Den enkeltes Aarsindtægt er stærkt forringet. Opretholdelsen af den opnaaede Levefod lader sig kun gøre, hvor Arbejderhustruens Indtægt kan supplere Mandens svigtende Indtægt. Med en Arbejdsledighed paa 28 pCt har vi fuld Bekræftelse paa dette Forhold.«

Den Beskyttelse, som Skotøjsindustrien har erholdt gennem Statens Foranstaltninger, synes altsaa ikke at være kommet Skotøjsarbejderne tilgode til trods for, at den andrager en Merindtægt paa flere Millioner Kr. De fleste af Pengene er vel nok gaaet i Fabrikanternes og Aktionærernes Lommer. Derimod har Beskyttelsen bevirket en Prisforhøjelse, saa den jævne Mand ikke har Raad til at købe Fodtøj i samme Udstrækning som tidligere. Ja, det er saa logisk. Jo højere Priser des mindre Salg og Forbrug og jo større bliver Arbejdsløsheden, naar Forbrugernes Købeevne ikke hæves i samme Grad. Man kan jo ikke tvinge Folk til at købe f. Eks. saa og saa mange Par Sko. Endnu er vi dog ikke kommet saa langt ud med Hensyn til de »planøkonomiske Hjælpeforanstaltninger« som for et Par Hundrede Aar siden, da Selvforsyningsgalskaben rasede her i Landet og hvor Statsmagten paabød Præsterne fra Prædikestolene at formane Folk til at købe danske Varer, og da dette ikke hjalp, paalignede Befolkningen Manufakturvarerne lige som Skat!

— — —

I al denne Bedrøvelighed er det velgørende at høre en Stemme, som tør skære igennem Vrøvlet. Den kendte Gaardejer og Forfatter *Markus Bjerre* skriver saaledes i en Kronik i »Politiken«:

». . . Vi er lede og trætte af al denne »Hjælp til Landbruget«, der til syvende og sidst kun kan blive en Udsættelse af det uafvendelige; vi føler som L. S.-Folkene Tidernes Tryk, men man kan da hyle saa længe, at man bliver hæs. Vi ønsker ikke, at der øses mere op af den Vælling, der kaldes »Hjælp til de Vanskeligtstillede«, for det er en alt for broget Forsamling. Nogle af dem har baaret Armodens Byrde hele deres Liv, og Skam faa de, der ikke undte dem en bedre Skæbne; men der er andre. der kunde haft det noget bedre, deres private Udgifter

har været for store, eller de egner sig ikke til at være Landmænd, de var uvægerlig gaaet fra Ejendommen, hvis vi aldrig havde faaet nogen Landbrugskrise, men se: de besidder den endnu ved Hjælp af Kriselovgivningen! Og nogle er blevet vanskeligt stillet, fordi de har disponeret forkert, »forbygget sig« f. Eks. eller kavtioneret for meget for Børn eller andre. Men saadan noget plejer man jo selv at bøde for; vi maa da engang se at komme bort fra den Tilstand, at Dumheder, der begaas i Lemvig eller Løgstør, skal betales af Folk fra Lolland-Falster, eller omvendt! Vi maa dog engang tilbage til det enkle og naturlige, at en Gæld angaar Debitor og Kreditor og dem alene.

. . . Der blev af Talerne paa Skamlingsbanken skudt paa mange Ting under Bifald, og det skal villigt indrømmes, at der er nok at skyde paa, nok af det, som man ikke skal tænke for meget paa, om man vil undgaa at faa Hovedpine. Men noget af det værste blev ikke nævnet med et Ord, f. Eks. de bløde, bløde Hænder, hvorved man tager paa dem, der aldrig har gjort en alvorlig Indsats for at klare sig selv og slet ikke regner det for en Skam at leve af andres Arbejde . . .

Derimod havde de — lad os kalde det Frimodighed — til endnu en Gang at fremføre Kravet om Standsning af Tvangsavktioner; man kalder det: »Hjemmenes Fredning og Bevarelse«. Det lyder saa blidt, saa kønt, saa det »gaar i Folk som Sødmælk i en Kalv«; men tager man sig Tid til at tænke lidt over det, saa fremkalder det Mindet om nogle af Skriftens Skræmmeord: »Vogter Eder for de falske Profeter, som udvendig er glatte som Faar, men indvortes rivende Ulve!« Hvad ligger der nemlig i dette, at Bønder skal fredes? At andre skal prisgives! Naar Købmanden, Foderstofhandleren, Brugsforeningen, Smeden og Bageren m. fl. ikke kan faa deres Penge og altsaa heller ikke selv kan betale, skal de saa ogsaa »fredes«? Og Grossererne, Fabrikanterne, Bankerne, skal de ogsaa fredes?* Ser man ikke, at dette er den slagne Landevej til Kaos, til Raabet om »en stærk Mand« til at ordne det hele, heil Hitler! . . .« *Fr. N.*

* Der er heller ingen, der tænker paa at »frede« den Arbejder, der f. Eks. bygger sig et Hus, men som bliver slaaet ud af Arbejdsløshed. Red.

Fra Fascismens Lande

Foredrag af Sekretær i Typografernes Internationale, Hans Grundbacher.

II. Italien.

Efter at Benito Mussolini i Oktober 1922 med sine Sortskjorter under stiltiende Bifald af Kongehuset havde foretaget »Marchen til Rom«, blev efterhaanden de fascistiske Korporationer opstillet som Modsætning til de eksisterende Fagforeninger. Der var ikke mange af disse Fagforeninger, som kunde opvise en saa fast Bygning og et saa solidt finansielt Grundlag som de italienske Bogarbejderes Forbund. Dette til Typograf-Internationalen knyttede Forbund ejede en Formue paa femten Millioner Lire.

Medens de fleste Fagforeninger efterhaanden opløstes og blev erstattet med Tvangskorporationer, begyndte Offensiven mod Bogarbejderforbundet ikke før i Oktober 1925. Den Gang regnede det gamle Forbund med et Medlemstal paa ca. 17.000, medens de fascistiske Typografers Organisation kun havde 400.

Da nu Angrebet paa den endnu eksisterende faste Typograf-Organisation begyndte, samledes de ledendes Bestræbelser sig om at bevare Organisationens Bygninger og værne om de italienske Kollegers moralske og materielle Interesser. Gentagne Forhandlinger med Ministre, Konferencer med ledende Kammerater fra Fagforbundet og Sammenkomster mellem Kammerater fra Sektionerne gav til Resultat, at Typograf-Forbundet fik en særskilt Stilling. Efter at der først var afgivet en Forsikring om, at Typograf-Forbundet med alle sine Understøttelseskasser fremdeles kunde bestaa, saafremt det løsrev sig fra Landsorganisationen, blev dog — efter en Del Mellemspil af indrepolitisk Natur — Forbundet opløst og en Kommissær indsat.

I Februar 1926 blev et Forbundsmøde afholdt i Turin. Og her kunde de delegerede frit udtale sig om Bogarbejderforbundets Fremtid. Det besluttedes at opretholde Forbundet og underkaste sig de fascistiske Forordninger og derved saa vidt muligt søge at beskytte Medlemmernes Interesser. Man haabede derved at faa tilbageholdt Kommissæren og atter faa fri Dispositionsret over Forbundets Ejendom. Men ved Intriger fra de fascistiske Korporationslederes Side blev Sagen fremstillet saaledes, at Typograferne havde drevet et Dobbeltspil. De givne Løfter blev ikke holdt, og Kommissæren blev paa sin Plads. Saaledes blev da alle Anstrængelser fra Typograf-Forbundets Side for at opretholde det gamle Forbunds Selvstændighed frugtesløse, og den overvejende Del af Italiens Bogarbejdere underordnede sig det nye Regimes Tvang, uden dog derfor at give Afkald paa sin indre Overbevisning.

Typograferne i alle Lande har jo altid forstaaet at bevare sin Enhed i alle Situationer og uden Hensyn til politisk Indstilling hos de enkelte Medlemmer bevare en sluttet Kampstilling, naar det gjaldt at hævde Standens Fællesinteresser. Og trods alt har ogsaa de italienske Bogarbejdere under det fascistiske Regimente til en vis Grad forstaaet at gøre sig gældende — de har saaledes de bedste Løn- og Arbejdsforhold blandt de italienske Arbejdere.

Efter at de italienske Bogarbejderes frie fælles Virksomhed var umuliggjort, besluttede store Grupper af Bogarbejdere i Øvre-Italien, særlig i Milano, fremdeles at ville udøve fri Organisationsvirksomhed og i Konsekvens heraf fortsætte Medlemsskabet i Internationalen. Den 6. Januar 1926 samledes Repræsentanter for disse Grupper i Svejts. Ved dette Møde var ogsaa Repræsentanter fra Typograf-, Bogbinder-, og Litografinternationalerne til Stede. Det besluttedes at oprette et Forbund under det gamle Navn (de italienske Bogarbejderes Forbund). Internationalerne stillede de nødvendige Midler til Raadighed og kontrollerede Virksomheden saa godt det lod sig gøre. I nogen Tid arbejdede denne Organisation meget godt, og de gennemgaaende udmærkede Kammerater, som under Livsfare opretholdt Forbindelsen, udførte et særdeles godt Arbejde. Men det viste sig dog snart, at de frie Organisationer ikke kan eksistere i en Diktaturstat, fordi disse Stater hensynsløst tilintetgør alt, som ikke vil bøje sig.

Den nye Bogarbejderorganisations Funktionærer blev forfulgt og deres Eksistens truet. Da det altsaa viste sig umuligt at opretholde Forbindelserne eller udvide det nye Forbunds Virksomhed, indstilledes Arbejdet. Den Anskuelse vandt mere og mere Fodfæste, at det er fuld-

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Overarbejde skal beregnes efter den samlede Løn

Aftale mellem Organisationerne.

Ved et Møde mellem Dansk Provinsbogtrykkerforening, Organisationen af Bladudgivere i Provinsen og Dansk Typograf-Forbund den 17. August i København er man enedes om følgende:

Den Regulering af Lønningerne, der foretages i Henhold til Tarifens § 74, betragtes som Dyrtidstillæg, der ikke influerer paa Forlægningsgodtgørelser og Natarbejde, hvorimod Overarbejde beregnes af den samlede Løn (Minimalløn, personligt Tillæg og Dyrtidstillæg).

Denne Ordning betragter Parterne som gældende for indeværende Tarifperiode.

København, 17. August 1937.

Dansk Provinsbogtrykkerforening:
P. Busch. H. Vilh. Rasmussen.

Organisationen af Bladudgivere i Provinsen:
C. Pedersen. Henr. Lassen. Jul. Bigum.

Dansk Typograf-Forbund:
Jul. Schrøder. Svend Johansen. Ths. Pedersen.

stændig haabløst *udefra* at ville lede en Bevægelse som er fjendtlig stemt imod det bestaaende Regimente i et Land. Faren for at blive opdaget svæver altid over de deltagende Kammerater i en saadan Bevægelse, og de ikke-opdagede har ingen Midler til at beskytte de illegale Kammerater. Man maa indstille sig paa at vente i Haab om, at der i det italienske Folk selv vil opstaa den Drivkraft, som kan afryste de fascistiske Lænker.

Men nu er det femten Aar siden det fascistiske Styre blev indført. Hele den italienske Ungdom kender ikke til noget andet Regime og kommer til at forme sin Fremtid som den er tillært. Findes der noget Haab om, at et saadant Folk vil nære noget Ønske om at generobre Friheden?

Det er klart, at Bogarbejderne i Italien lider meget under de bestaaende Forhold, da Arbejdsledigheden er stor som Følge af, at der er inddraget et stort Antal Aviser og den aandelige Virksomhed staar stille. Men vi véd dog i hvert Fald, at de italienske Bogarbejdere, naar vi drager en Sammenligning med de andre Arbejdere, lever under nogenlunde antagelige Løn- og Arbejdsforhold. Dette kan de takke det traditionelle Sammenhold og Solidaritet for. Og denne indbyrdes Solidaritet vidner dog om, at naar den nye eventuelle Omvæltning indtræffer, — og trods alt har vi Lov at haabe herpaa — da er de italienske Bogarbejdere rede til at tage sin Skæbne i egne Hænder. Og i det Øjeblik er Bogarbejdernes Internationale parat til at tage Del i Genopbyggelsesarbejdet. (Sluttes.)

Fr. Nielsen og Sperling

»Typ.-Tidende«s Spidsartikel i sidste Uge har affødt et »Svar« fra Socialdemokratens faglige Medarbejder, Journalist Johs. Sperling.

Efter Forventning er Imødegaaelsen ikke formet som en Polemik mod de Synspunkter, Fr. Nielsen giver Udtryk for om Demokrati og Medlemsret, men som et personligt Overfald paa Fr. Nielsen.

Sperling finder Fr. Nielsen pjattet og kværulantisk og betegner hans Artikler som nærende Manna for Nazister og andre, der befinder sig paa »revolutionært ideologisk Stade«.

Uden iøvrigt at værdsætte Socialdemokratens Redaktion *særlig* højt, tør det vistnok siges, at Sperling aandelig og moralsk befinder sig paa et Niveau, der ligger mindst et Par Kælderetager under hans Kolleger.

Som bekendt indtog han et overrevolutionært syndikalistisk ideologisk Stade i sin Grønttorvs-Periode, senere gav han en kortere Gæsterolle i det kommunistiske Parti for til Slut direkte at sælge sig for klingende Mønt til den socialdemokratiske Presse.

Saadan ser den Mand ud, der mener sig kapabel til at revse »Typ.-Tidende«s Redaktør.

Det nytter vel antagelig ikke at bede Sperling tage Stilling til Problemerne paa saglig Vis — det vilde for ham være ganske uvant —, men Socialdemokratens øverste Ledelse vilde gøre baade Bladet og Sperling selv en Tjeneste ved at anbringe ham ved andet Arbejde, langt fjernet fra Blæk og Pen.

I en lille Sidebemærkning sparker Sperling til Kommunisterne, der »befinder sig udenfor Rækkerne«. I Betragtning af, at Sperling befinder sig *indenfor*, er der vist mest Grund til at udtale sin Medfølelse med dem, der har den tvivlsomme Fornøjelse at kalde ham Partifælle.

Ths. Pedersen.

Ak, hvor uforandret!

Ordenen, det er Trældommen, Tanken lagt i Lænker, Menneskeslægtens Fornedrelse, opretholdt ved Jern og Svøbe. Det er den pludselige Død ved Grubeeksplosioner, den langsomme Død ved at begraves, Hundreder af Grubearbejdere sønderrevet hvert Aar ved Arbejdsherrernes Gridskhed, og nedskudt med Kardæsker, forfulgt med Bajonetten, saa snart de vover at beklage sig.

Ordenen, endelig, det er Pariserkommunen druknet i Blod. Det er Døden for 30.000 Mænd, Kvinder og Børn, sønderflænget af Granater, nedskudt med Kardæsker, begravet i ulæsket Kalk under Paris Brostene. Det er den russiske Ungdoms Skæbne, indmuret i Fængslerne, begravet i Sibiriens Sne, og hvis bedste, reneste, mest hengivne Repræsentanter dør for Bøddelens Strikke.

Se, det er Ordenen!

— — —

For en Menneskealder siden skrev Anarkisten Krapotkin disse Ord. Med faa Ændringer passer Billedet paa Europa af i Dag. Czarismens Aag er erstattet med Fascismens Despoti, og en Mola har overtaget en Thiers beskidte Haandværk, ellers er alt — ak — saa uforandret. *Den Stille.*

Københavns Afdeling

Regnskab for April Kvartal 1937.

Indtægt:

Beholdning den 1. April 1937:

Sætterafdelingen	84.568,98	
Trykkerafdelingen	4.104,08	
Trykkernes Begravelseskasse	9.231,75	
Kvindeafdelingen	1.499,35	
Lokalkassen	99.339,49	
Det særlige Fond	602,76	
		199.346,41

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:

Kontingent af heltbetalende	132.197,30	
do. af halvtbetalende	14.781,90	
do. af mdl. Hjælpearbejdere	11.021,10	
do. af Lærlinge	346,80	
Indskud	105,00	
Refunderet Understøttelse	140,00	
		158.592,10

Sygekassen:

Kontingent	58.379,55	
Refunderet Pengehjælp	30,00	
		58.409,55

Begravelseskassen:

Kontingent		5.356,90

Lokalkassen:

Kontingent af heltbetalende	14.957,70	
do. af halvtbetalende	1.404,35	
Renter	600,00	
Administration fra Forbundet	7.618,00	
Refunderet Løn	40,50	
do. Ferieløn	6,164,27	
		30.784,82

Det særlige Fond:

Refunderet Løn	72,80	
Bøder	1.300,00	
Juleuddelingen	250,00	
		1.622,80
Sætterafdelingen	790,10	
Trykkerafdelingen	475,30	
Trykkernes Begravelseskasse	12,80	
Kvindeafdelingen	240,75	
		1.518,95
	Balance Kr.	455.631,53

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:

Understøttelse paa Stedet à 4,00	36.648,00	
do. à 3,50	7.962,50	
do. à 3,25	591,50	
do. à 3,00	26.463,00	
do. à 2,75	2.904,00	
do. à 2,50	3.607,50	
Rejseunderstøttelse à 3,75	168,75	
do. à 3,25	71,50	
do. à 2,75	363,00	
Omflytningsbidrag	115,00	
Fortsættelseskassen à 4,00	1.852,00	
— à 3,50	556,50	
— à 3,00	3.576,00	
— à 2,50	142,50	
Rejseunderstøttelse à 3,75	15,00	
— à 2,75	55,00	
Hjælpekasseunderstøttelse	29.653,00	
Understøttelse til gamle Medlemmer	2.460,00	
Fortsat Hjælpekasseunderstøttelse	656,50	
Tillidsmandsunderstøttelse	393,00	
Administration	7.618,00	
Indsendt til Hovedkassen	32.719,85	
		158.592,10
	Overført	158.592,10

Sygekassen:

Pengehjælp à 6,00	34.044,00	
do. à 3,00	13.650,00	
Lægehonorar	7,00	
Kontrol	100,00	
Indsendt til Hovedkassen	10.608,55	
		58.409,55

Begravelseskassen:

Begravelseshjælp	3.509,00	
Indsendt til Hovedkassen	1.847,90	
		5.356,90

Lokalkassen:

Lønninger	6.975,00	
Porto	654,54	
Tryksager	3.645,85	
Møder, Lokale- og Husleje	1.784,58	
Brændsel, Belysning og Rengøring	470,86	
Telefon og Telegrammer	374,17	
Overført til Sætterafdelingen	590,10	
do. til Trykkerafdelingen	475,30	
do. til Kvindeafdelingen	240,75	
Ekstra Hjælp til Rejsende	293,00	
Kontorartikler	64,54	
Bladhold	75,60	
Kontrol	17,00	
Fanen	94,00	
Medhjælp	316,60	
Udlagt Løn	62,25	
Gabriel Jensens Ferieudflugter	100,00	
Svendeprøvekommissionen	2.064,00	
Udlagt Ferieløn	6.592,04	
Kommunelærernes Feriekolonier	100,00	
Tillidsmandskursus p. Roskilde Højskole	1.102,50	
Ekstrakontingent til Arb. Fællesorg.	1.809,00	
Kontingent for Styrelse og Inkassatorer	5.661,50	
Andre Udgifter	305,68	
		33.868,86

Det særlige Fond:

Ekstra Hjælp		298,84
Sætterafdelingen	590,10	
Trykkerafdelingen	475,30	
Trykkernes Begravelseskasse	100,00	
Kvindeafdelingen	240,75	
		1.406,15

Beholdning den 30. Juni 1937:

Sætterafdelingen	84.768,98	
Trykkerafdelingen	4.104,08	
Trykkernes Begravelseskasse	9.144,55	
Kvindeafdelingen	1.499,35	
Lokalkassen	96.255,45	
Det særlige Fond	1.926,72	
		197.699,13
	Balance Kr.	455.631,53

København, den 27. Juli 1937. *O. A. Lundin.*

Revideret den 3. August 1937.

Carl Christoffersen. Niels Nielsen. N. M. Nielsen. Carl Schnoor.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Tur til Hveen arrangeres i Forbindelse med Bogbindernes og Litografernes Lærlingeafdelinger *Søndag den 5. September.* Vi mødes ved Hveensbaaden Kl. 8[15]. Prisen bliver 2,50 Kr. Tilmeldelse senest Mandag den 30.

Sommeren gaar paa Hæld — om kort Tid er vi inde i Efteraarets graa og kolde Periode, der ikke tillader Friluftsarrangementer. Benyt derfor de sidste Week-end til at tage ud paa vor Lejrplads ved Kolle-kolle hvor baade Telt og Materiel staar til Raadighed. Tilmeldelse paa Kontoret og paa Amager 5685 Ulla (Erik Hauerslev). *Styrelsen.*

Malmø-Kollegernes Besøg i Søndags

Da Malmø-Baaden Kl. 9¾ i Søndags Formiddags lagde til Kajen med de hatteviftende svenske Kolleger langs Rælingen, hilstes de først med Griegs »Sangerhilsen«, som det forenede Kor fra Typografernes Sangforening og Gutenberg-Koret smeldede ud mod Skibet. Efter at Landstigningen var endt, gik det med Malmøs og Københavns Afdelingsfaner i Spidsen i en anselig Procession af svenske og danske Kolleger med nærmeste Familie og med et stort svensk og et mindre dansk Orkester i Spidsen til Hovedbanegaarden, hvor andre københavnske Deltagere stødte til. Ekstratoget afgik Kl. 10,55 og kørte — — *forbi* Charlottenlund, hvor paa Perronen 3—4 Snese danske Deltagere stod og ventede paa at slutte sig til. Hellberg, som stod i den forreste Vogn, fik Togføreren til at aabne ind til det lille Førerrum; Togføreren havde Ordre til Klampenborg! Vi fik ham naturligvis til at standse i Ordrup, hvorved Processionen nu ad en anden Vej end den planlagte kom til Grøndalshuset, imens der gik Stafetbud til Charlottenlund til de dèr ventende, saaledes at vi alle mødtes samtidigt i Grøndalshusets Have, hvor Madpakkerne nu blev aabnet.

Vejret, der havde set truende ud fra Morgenstunden, klarede op, saa vi kunde opholde os i det frie.

Efter at Maden var fortæret, sang de tre Sangkor (thi Malmø-Koret var naturligvis ogsaa med) en Række Sange under stærkt Bifald, og med lidt Forsinkelse kunde Kollegamødet aabnes i Salen, der var stuvende fyldt af de mange Deltagere. Her bød *Sigvald Hellberg* velkommen, hvorefter *Jul. Schrøder* og det svenske Forbunds Sekretær *Georg Berg* i et Par korte Taler understregede Betydningen af det interskandinaviske Samkvem og Samarbejde indenfor Arbejdernes Rækker. Ikke mindst paa Baggrund af Tidens storpolitiske Udvikling havde dette Samarbejde Værdi for de nordiske Folk. Sluttelig bragte Formanden for Malmö typografiska Förening, Kollega *Sten Andersson*, en Hilsen til de københavnske Kolleger med Tak for Modtagelsen og for den »gode Tilrettelæggelse, hvorved alting klappede«. (Senere paa Dagen skulde det dog desværre vise sig, at *Vejret* kunde vi ikke *helt* faa til at »klappe«). Mødet sluttede med, at hele Forsamlingen sang første og sidste Vers af »Internationale«.

Kort efter Mødets Afslutning drog det store Selskab i Procession og med Fanerne i Spidsen under klingende Spil ad Ordrup Jagtvej gennem det store, nye Villakvarter til Kongeporten ved Dyrehaven, og herfra spredte Deltagerne sig nu i Skoven, væsentligst naturligvis paa »Bakken«, hvor adskillige af de svenske Gæster ikke før havde været.

Ved 5-Tiden samledes man paa »Gamle Bellevue« ved Klampenborg Strand. Fra Terrassen paa 1. Sal hang de to Faner vajende ud mod Strandvejen, og henad halvseks stemte Orkestrene i, mens over halvfjerde Hundrede Personer gik til Bords for at spise en enkel Middag. Desværre maatte vi spise i tre Lokaler (vi *er* ikke her i København eller dens Omegn forsynet med særlig mange velegnede Lokaliteter til saadanne Festligheder), men det gik endda med Humør og med Afsyngelsen af adskillige Sange.

Det havde været Meningen, at Kaffen skulde drikkes ude paa den lange Terrasse med den dejlige Udsigt over Sundet, men her var det, at det ikke »klappede«, thi 20 Minutter før Spisningens Afslutning, begyndte en Byge af ganske svært Kaliber, og den holdt ved en lille Times Tid. Vi maatte saa ogsaa tage Kaffen indendørs, hvor der efterhaanden var blevet godt varmt.

Ogsaa ved Spisningen her bidrog Sangkorene paa en udmærket Maade til at underholde og glæde Deltagerne.

Kl. godt 8 sluttedes af, og Kl. 8½ rullede et Ekstratog med Deltagerne mod København, hvor vi steg ud ved Nørreport. Nu regnede det igen, pjaskede ned og blev ved dermed, til Malmö-Baaden Kl. 9½ gled ud fra Kajen i Havnegade under gensidige Leveraab for de to Organisationer.

Saa blev det atter Tørvejr! Da var Dagen forbi. Men trods de to ubelejlige Byger er det vort Indtryk, at Dagen forløb paa en Maade, der var til Glæde for Deltagerne og til Styrkelse af de kollegiale Venskabsbaand, som gennem mange Aar har forbundet de to typografiske Organisationer. *S. H.*

De arbejdsløse og Varefordyrelserne

Fredag den 13. August fik Kollegerne i Provinsen en Lønforhøjelse for faglærte, Hjælpearbejdere og Paalæggersker paa henholdsvis Kr. 2,00, 1,50 og 1,20, og fra 1. Oktober er der stor Sandsynlighed for, at Københavner-Kollegerne faar en lignende Forhøjelse, idet Pristallet nu afviger de i Københavns-Tarifen normerede 6 Points fra Indextallet 174.

Da vi i 1933 fik Socialreformen, var der en § i Arbejdsløshedsloven, der hjemlede de respektive Arbejdsløshedskasser Ret til hvert Aar den 1. April at regulere Understøttelsernes Maksimumsbeløb paa Grundlag af et af statistisk Departement offentliggjort Pristal. — Adskillige Kasser benyttede sig af denne Ret, men ikke Dansk Typograf-Forbund; saavidt mig bekendt var Aarsagen dertil, at Understøttelserne lige saa let kunde blive *forringet* som forhøjet.

I Aar, da vi fik den nye Arbejdsløshedslov, blev denne § ændret derhen, at Forhøjelsen ikke kunde ske i saa udstrakt Grad som før, men til Gengæld kunde de i Loven fastsatte Maksimumsbeløb: Kr. 4,00 og 3,00 *ikke reguleres nedad.*

Mon ikke der nu var Mulighed for, at Forbundet benyttede sig af denne Passus i Arbejdsløshedsloven; for vi kan jo snart blive enige om, at det er ulige vanskeligere for de arbejdsløse at klare sig end de, der lige i disse Dage har faaet en yderst beskeden Lønforhøjelse. — Forhøjelsen af Maksimumsbeløbene vil i Øjeblikket for heltbetalende Forsørgere og Ikke-Forsørgere andrage Kr. 2,10 og 1,40 pr. Uge; for halvtbetalende Medlemmer noget mindre.

Da vort Forbunds Arbejdsløshedskasse pr. 31. December 1936 udviste en Beholdning, der var ca. 135.000 Kr. større end Aaret i Forvejen, og Fortsættelseskassen en Beholdning ca. 50.000 Kr. større, vil jeg anse det for sandsynligt, at Forbundet kan foretage den Regulering af Understøttelsen, som er omtalt, uden at der bliver paalignet Medlemmerne Ekstrakontingent; og ydermere er jeg saa optimistisk indstillet, at jeg regner med en mindre Nedgang i Arbejdsløsheden, naar Loven om Forbud mod Overarbejde den 1. Oktober træder i Kraft.

— — —

Lad os nu se lidt Initiativ fra Forretningsudvalget; det har jo fornylig vist, at det ikke er fuldstændig blottet for sligt — nemlig, da Hjælpen til gamle Medlemmer blev udvidet til at omfatte alle de, som var *fratraadt Faget* og ellers opfyldte de i Loven fastsatte Betingelser. — Før i Tiden kunde Medlemmer, der var fyldt 70 Aar, opnaa Kontingentfrihed; men nu, da der udbetales vore gamle Kolleger en mdl. Hjælp paa 30 Kr., skal der betales Kontingent, hvilket vil sige, at Hjælpen for de

Kolleger, som er fyldt 70, ikke andrager mere end Kr. 79,60 i Løbet af et Kvartal. — Kan vi virkelig være bekendt at være saa smaatskaarne overfor de gamle Kolleger? — Hvorfor er Medlemmerne ikke blevet spurgt i dette Tilfælde? — Forretningsudvalget har uden videre besluttet, at der *skal* betales Kontingent, naar Hjælpen oppebæres; det havde det store Flertal af Medlemmerne nok ikke regnet med, da de med stor Majoritet vedtog Udvidelsen af denne Hjælp.

Aarhus, 15. August 1937. *Visti.*

En Arbejders triste Lod

Jeg sidder paa Sygehuset og taler med en af mine Kammerater — en Arbejder i sine bedste Aar. Men han er udtæret og er graanet før Tiden. Han fortæller mig om sit tyveaarige Ophold bag sodede Fabriksmure.

De første Aar ved Maskinen gik ganske godt. Sindet var da ungt og spænstigt og alle mulige Interesser uden for Fabriksmurene bidrog til at give ham den aandelige Motion, som han ikke kunde leve foruden. Selve Arbejdet var af den enkleste Slags. Det gjaldt bare om at »fodre« Maskinen. Det var just ikke anstrængende. Snart blev Haandgrebene tilvante, Fingre, Arme og Skuldre omformedes, saa de passede bedre til Arbejdet ved Maskinen, og selv Hjærnen begyndte at fungere maskinmæssigt. Tankerne formaaede ikke længer at løfte sig til Flugt. De kredsede stadig om det samme: Hvad er Klokken? Hvor meget skal jeg tjene i Dag for at Lønnen skal kunne strække til.

For det meste fik han det til at »løbe rundt«, men det var heller ikke mere end lige netop.

En varm Sommerdag indenfor Fabrikens Mure. . . Luften er tyk af harsk Olie og Damp. Det er kvælende hedt i Lokalet, og Vinduerne maa ikke aabnes. Solen skinner ind som gennem en tyk Taage. Man sveder og man føler Trykken for Brystet. Ude ligger Fjorden blaanende og sitrende i Solglans, Blomsterne dufter fra Engen, og det suser mildt og melodisk i Birkens og Lindens Grene . . .

— Er det saa underligt, om man længes ud en saadan Dag? — siger min Kammerat.

Men sæt nu, at han kastede Overtrækstøjet, forlod Maskinen og sagde Farvel til den kvalme Fabrik — hvad vilde da Følgen blive? Maaske kunde han glæde sig en Dag ved Friheden, men snart vilde Nøden melde sig og anklage ham: Har Du glemt, at du har Hustru og Børn?

Nej, han maatte blive paa sin Post. Dag ud og Dag ind staar han dèr ved Maskinen. Dagene bliver til Uger. Ugerne til Maaneder og Maanederne til Aar. I tyve Aar har han staaet paa samme Plads. Og den ene Dag har været den anden lig. Denne Ensformighed har slidt paa Livsnerven — filet og filet. Det maa briste til sidst. Nerverne holder ikke længere. Appetiten forsvinder, Søvnen fly'r og Tankerne staar stille. Han er bleven apatisk, erklærer Lægen.

— Jo, jo, nu skal man lappe sammen mine ituslidte Nerver, siger min Kammerat. Og siden, naar jeg bliver »rask«, skal jeg stille mig ved Maskinen igen. Jeg maa. Min Hustru og mine Børn skal leve. Men jeg selv — jeg frygter for, at jeg i endnu højere Grad end hidtil bliver en Del af den Maskine, som giver mig til Livets Ophold, men som til Gengæld tager mine fysiske og psykiske Kræfter . . .

(Ungman i Sv. »Typ.-Tidn.)

Brød, Diktatur og Demokrati

»Enhver Producent af indenlandsk Brødkorn er forpligtet til at aflevere alt Brødkorn, som han har høstet.«

Saaledes hedder det lakonisk i den af den tyske Rigsminister for Ernæring og Landbrug den 22. Juli diktatorisk udfærdigede Forordning om Tvangsaflevering af Korn. I Forordningen hedder det, at Overtrædelser straffes med »Fængsel og Pengebøder indtil 100,000 RM. eller med en af disse Straffe«. I særligt grove Tilfælde er Straffen »Tugthus og Pengebøde, hvis Størrelse er uindskrænket«. Foruden denne Straf kan der tillige ikendes Inddragelse af de Genstande, der omfattes af den strafbare Handling, selv om de ikke tilhører Gerningsmanden eller en Deltager i den kriminelle Handling. Dette iværksættes af Folk, som forinden de kom til Magten agiterede blandt Bønderne for Kampen for »Hjemmenes Bevarelse« og mod »Bolchevismen« og herved stadig henviste til Tvangsøkonomien i Sovjetrusland. Hvad man dengang kaldte Rov og Tyveri, hedder nu »nationalsocialistisk Disciplin« og »Planøkonomi«.

Ved Bekendtgørelsen af nævnte Forordning tænker man uvilkaarligt paa den ligeledes lakoniske Meddelelse om, at den tjekiske Regering Hodza havde indgivet sin Demission paa Grund af Meningsstridigheder angaaende Kornprisen.

Hvad skjuler der sig bag denne Demission? Ligeledes »Planøkonomi«, men af demokratisk Karakter. Uden at gøre store Ophævelser er Landbruget i Tjekoslovakiet nemlig allerede for nogen Tid siden blevet stillet paa et helt nyt Grundlag, da Regeringen besluttede at »indføre et nyt Produktions- og Afsætningssystem for Kornproduktionen, som samtidigt skulde beskytte Forbrugerne og Bønderne mod Spekulanter og vilde Prissvingninger«.

I Tjekoslovakiet laa Tingene ganske vist ikke lige saa enkelt som i Tyskland. Man maa ogsaa i Tjekoslovakiet gennem møjsommelige demokratiske Kompromisbestræbelser søge at finde en Middelvej for at tilfredsstille baade Forbrugere og Bønder. Man kan ikke forsyne den ene med en Mundkurv og true den anden med Tvangsauktioner.

Den tjekoslovakiske Regering indgav sin Demission, fordi det socialdemokratiske Parti ganske afgjort *modsatte sig en Prisforhøjelse paa Mel og Brød* og fremførte følgende Argumenter herimod: »Krisen er endnu langt fra overvunden, Lønningerne er ingenlunde steget generelt og i en saadan Udstrækning, at de arbejdende og forbrugende Masser kan bære en Brød- og Melprisforhøjelse.«

Angaaende denne Demission skriver »Socialdemokrat« for 17. Juni bl. a.: »At en Regering, som ikke er enig om et saa alvorligt økonomisk Spørgsmaal, demissionerer, er absolut i Overensstemmelse med Demokratiets Regler. Ogsaa Regeringen Hodza's Demission viser, hvilket fintmærkende politisk Instrument det parlamentariske Demokrati er, i hvor høj Grad det er et Udtryk for Folkeviljen og Folkestemningen. Det aabenbarer ikke nogen »Svaghed« ved Statssystemet, saaledes som Tilhængerne af det autoritære Regime synes at mene. En Regerings Demission paa Grund af en forholdsvis ringe Budgetbelastning paa 60 Millioner og som Følge af Spørgsmaalet om Brød- og Melprisen, som det i andre Lande bestaaende Diktatur løser i en Haandevending, afslører tværtimod Demokratiets gode Sider. *I. F. C.*

J. P. Brochmann død

I Tirsdags Aftes døde *J. P. Brochmann* efter kort Tids Sygeleje. Han var født i Æbeltoft 1870 og blev saaledes 67 Aar gammel. Allerede siden Aarhundredskiftet havde Brochmann helt helliget sig Journalistiken og havde vundet Navn som en idérig og god Journalist. I Folketinget havde han Sæde i 4 Aar fra 1920—24 som socialdemokratisk Repræsentant. Som Medlem af vort Forbund forblev Brochmann til sin Død.

Angaaende Bisættelsen henvises til Dagspressen.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Tillidsmandsmødet i København i Tirsdags Aftes havde samlet meget stor Tilslutning. Det først berammede Lokale i Rømersgade kunde ikke nær rumme alle Deltagerne, hvorfor Mødet maatte forlægges til Nørrevold. — Den fra 1. Oktober i Kraft trædende Lov om Forbud mod Overarbejde, og de i Forbindelse hermed staaende Problemer, var Genstand for en indgaaende Drøftelse.

Afdelingsformanden, *Sigv. Hellberg*, refererede de mellem Parterne førte Forhandlinger om disse Spørgsmaal, hvorefter en lang Række af Mødets Deltagere havde Ordet. Det bliver Forbundets Hovedbestyrelse, der i den nærmeste Fremtid skal tage endelig Stilling paa hele Forbundets Vegne.

Sølvbryllup. Trykker *Vald. Jørgensen* og Hustru, Solevej 67, Nykøbing F., kan Onsdag den 25. ds. fejre deres Sølvbryllup.

Dansk Provinsbogtrykkerforening har paa sit Aarsmøde genvalgt til Bestyrelsen: *P. Busch* (Formand), *K. Rosendahl* (Næstformand) og *H. V. Rasmussen*. Foreningens Medlemsantal er steget stærkt i de sidste Aar og er nu 260.

Gratiale. Den 8. August var det 50 Aar siden Exprestrykkeriet (nu Frederiksholms Kanal 6, København) startedes, og i den Anledning har Indehaverne, Charles og Marius Petersen, tildelt de i Virksomheden beskæftigede Arbejdere 50 Kr. hver.

En Skændsel for Menneskeheden. Den internationale faglige Kvindekomité har paa et Møde i Paris vedtaget en Resolution mod Krigen, hvori udtales, at Kvinderne ikke kan indskrænke sig til at protestere imod Krigen og tiltræde I. F. C.s Beslutninger, men »anser det for deres Pligt — paa Grundlag af alle til Raadighed staaende Midler at virke blandt de arbejdende og alle andre Kvinder for paa konkret og effektiv Maade at deltage i Arbejdernes almindelige Aktion mod Krigen ... Det maa betragtes som en Skændsel for Menneskeheden, saafremt det ikke for Fredens og Frihedens Forsvar vilde være muligt at tilvejebringe den samme Offervilje, Begejstring og Lidenskab som den, visse vildledte Masser nærer for Forsvaret af Magtens og Nationalismens dunkle Ideologi.«

Tak

Venner og Kolleger, som paa saa mangfoldig Maade viste mig Opmærksomhed paa min 70-Aars Dag, bedes modtage min hjerteligste Tak. *N. Laur. Jensen.*

For de venlige Lykønskninger, jeg modtog paa min 50-aarige Fødselsdag, bringer jeg min hjerteligste Tak. *Karl Schmidt.*

STYRELSESMØDER

Københavns Afdeling.

28. Juni. Fra Revisionen forelaa Meddelelse om Kasseeftersyn 22/6. — Refereredes Kendelse i Sagen vedr. Parafinapparaterne. — Ved et Fællesmøde den 3. Juni med K. B. var det fastslaaet, at ved Tilfælde, der henhører under Tarifens § 95, Stk. 7, er det Trykkerens Ret at nægte at paatage sig den yderligere Pasning, saafremt Firmaet og han ikke kan enes i »fri Aftale«; til Efterretning, idet hermed en løbende Sag vedr. et saadant Spørgsmaal er hævet. — Refereredes Kendelse i Voldgiftssag 2/1937, en Tillidsmandsafskedigelse. — Refereredes Kendelse i Voldgiftssag 3/1937, vedr. en Afskedigelse. — Refereredes Mægling ang. et Firmas Antagelse af en Lærling, før Tarifhjemmel forelaa. — En tidligere omhandlet Ferieuoverensstemmelse vedr. et helt Personale var bilagt tilfredsstillende. — Ved Mæglingsaftale i Dagblad var fastslaaet, at ensartet Skifteordning paa Holdene skal gennemføres. — Refereredes Aftale med Litograflauget vedr. Forstaaelse af Tarifens Feriebestemmelser. — Refereredes Forhandlinger og Undersøgelser vedr. et rejst Spørgsmaal om, hvorvidt et nærmere angivet Arbejde hørte under vort Tarifomraade eller ej (det gør Arbejdet ikke). — Refereredes Skr. til et Personale vedr. visse Tvivl om Grænsen mellem vort og Bogbindernes Arbejdsomraade. — Refereredes en Række afgjorte Spørgsmaal vedr. Ferieret, Helligdagsbetaling under medhjælpsvis Arbejde (dette skal almindeligvis betales, naar Beskæftigelsen ligger paa begge Sider af en Helligdag), et Par Afskedigelsesspørgsmaal samt en opstaaet Arbejdsstandsning i mindre Trykkeri som Protest mod uforskammet Tone fra en Principals Side. — Paa større Trykkeri var konstateret et omfattende Overarbejde, Mægling afholdt, Sagen ikke sluttet; Direktiver gaves for Sagens videre Behandling. — Refereredes Fællesmøde ang. visse Spørgsmaal i Forbindelse med den nye Lærlingelov; Spørgsmaalene er til Overvejelse. — Til Den faste Voldgiftsret har K. B. klaget over et af Afdelingsformanden for nogen Tid siden nedlagt Forbud mod Fortsættelse af Overarbejde uden forudgaaende Henvendelse til Organisationsledelsen. Et Tarifspørgsmaal forelagdes og afgjordes. — Et Par Spørgsmaal om Medlemmers organisatoriske Forhold forelagdes; de trufne Ordninger godkendtes. — Til Suppleant for Skuemestrene i Svendeprøvekommissionen udmeldtes Trykker Niels Andersen. — Svend Johansen gav en kort Oversigt over den københavnske Deltagelse i Tillidsmandskursus'et paa Roskilde Højskole og de dermed forbundne Udgifter. — Lille Firma gaves Dispensation vedr. et Lærlingeforhold. — Frederiksberg tekniske Skoles Elevsamfund og Dansk Arbejder-Skakforbund anmodede om pekuniær Støtte; kunde ikke bevilges. — Til Folkebørnehaveforeningen bevilgedes 25 Kr., til Dansk Blindesamfund bevilgedes 100 Kr., og til Lærlingeafdelingen bevilgedes 140 Kr. til Fripladser paa Lærlingekursus'et paa Roskilde Højskole i August. — En kollegial Klage behandledes. — Malmö typografiska Förening har modtaget vor Indbydelse til Besøg herovre, og Besøget er fastsat til 15. August; Festudvalget bemyndigedes til Arrangement paa lignende Maade som under tidligere Besøg. — Mødet hævet.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne

er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.

Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683

Provinsens Forretningsfører.

Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

Kun de originale
E. L. SÆTTERIMØBLER
betyder en virkelig Modernisering af Sætteriet ved et helt gennemført System ... ...
ERIK LEVISON'S Specialværksteder for moderne Sætterimøbler

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

14. August: Varde 500,00; 16. August: Korsør 500,00, Skanderborg 600,00; 17. August: Assens 300.00, Svendborg 300,00.

København, den 17. August 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Trykker Churt Christian Asbjerg, udl. 5. 8. 37 hos Ch. Lerberg (arb. s. St.), Paal. Inge Margrethe Dehlsen, udl. 5. 8. 37 hos Qvist & Co. (arb. s. St.), Hj.arb. Herbert Willy Petersen (Egm. H. Petersen).

Tiltraadte.

København: 3237 Valdemar Kany fra Rejse (C. Schmidt), 127 Willy Nielsen fra Rejse (arbl.), 1392 Otto Jensen fra Støberiarb. (arbl.), 952 Ejvind Jensen fra Rejse (arbl.), 1829 Oskar Tverskou fra Rejse (arbl.), Hj.arb.ske Lilli Mortensen fra Bogb. (Bording), Hj.arb.ske Gudrun Jensen fra Kv. Arb. Forb. (Egm. H. Petersen).

Aalborg: 4225 Henry Jespersen (Ballermann). Holbæk: 5771 Harald Edv. Jacobsen (S. M. Olsen). Kolding: 7018 Holger Lund (Centraltrykkeriet, Vejen), 3906 J. Smith Hansen (Fr. Lumbye). Nyborg: 6151 Kai Hauer Jerløw (arbl.), 3824 Peter Weber Larsen (arbl.). Nykøbing F.: 4258 Eigil Hansen (arbl.). Slagelse: 5308 Knud J. Thomsen (arbl.).

Fratraadte.

København: 6151 K. Jerløw til Nyborg (arbl.), 5780 Tage Holtsøe til Esbjerg (arbl.), 5286 Carlo Andersen paa Rejse, 770 Max Sørensen paa Rejse, 3126 Peter Dybdal paa Rejse, 6741 Chr. Hjorth paa Rejse.

Assens: 3280 Benny Julius Hilbo til København (arbl.). Fredericia: 3287 Georg Nielsen til Ribe i Pl. Haderslev: 3541 Herb. Steffen paa Rejse. Holbæk: 3906 Jørgen Smith Hansen til Kolding i Pl. Kolding: 7018 Holger Lund til Esbjerg (arbl.). Korsør: 4092 Hans Juhl til København. Løgstør: 6070 Jens Chr. Nielsen til København (arbl.). Nyborg: 6151 Kai Hauer Jerløv paa Rejse. Nykøbing F.: 3161 Arne Michaelsen paa Rejse. Skjern: 5855 Poul E. Olsen til Aarhus (arbl.). Svendborg: 7203 Svend Hoppe paa Rejse, 5547 Kjeld Henriksen paa Rejse, 5337 Jørgen Petersen paa Rejse. Vejle: 3228 Hans Jacobsen til København (arbl.).

Udmeldt.

København: 2830 P. O. Mikkelsen (Bogtrykker).

Annullerede Udslettelser.

København: 1402 Sætter Poul Jensen (Vald. Pedersen), 7913 Trykker Langberg (Vald. Pedersen), 2679 Sætter Holger Nielsen (Berl. Tid.), 96 Sætter H. Nielsen (W. J. Christensen).

Udslettet paa Grund af Restance.

Helsingør: 7377 Chr. Rs. Madsen.

SYGEMELDINGER

Sygdomstilfælde skal *omgaaende* meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

KLUB-ANNONCER

Søndag den 22. August:

Greve Strand (Badetur)

Toftegaards Plads Kl. 10.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

Kassereren træffes ikke den 23. August paa Grund af Ferie.

Anmeldelse af Dødsfald kan ske til Formanden, N. C. Christensen, Valdemarsgade 13 [1].

Efterlysning.

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 1228 (Kay Christian Larsen Sønderkjær) er bortkommen, indkaldes herved Ihændehaveren til inden 3 Uger fra Dato at henvende sig til Kassereren, Carl J. Christoffersen, Hillerødgade 139, i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 12. August 1937. *Bestyrelsen.*

ANNONCER

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2], Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 (5 Ledninger)
Grafisk Fagforretning · Eget Skriftstøberi · Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 34 KØBENHAVN DEN 27. AUGUST 1937 64. AARGANG

Frihandel og Afspærringspolitik

For yderligere at understrege sin stærkt overdrevne Tillid til Frihandelspolitikens Velsignelser har »Typ.-Tid.«s Redaktør i Nr. 31 aftrykt en af Frihandelsklubbens Publikationer.

At denne Klub ser sin vigtigste Opgave i at fremme de liberalistisk-kapitalistiske Handelsprinciper og i sin Oprindelse er et ægte Barn af Rov-Kapitalismen, skal jeg ikke her komme nærmere ind paa, — det er en anden Historie. Og Fr. N. maa afgøre med sin egen Redaktør-Samvittighed, om det er rigtigt at ty til »Publikationer« fra *den* Side i hans — mere velmente end veloverlagte — Forsøg paa at sprede Tvivl blandt Arbejdere om den Politik, vore Repræsentanter i Regering og Rigsdag fører — til det arbejdende Folks Bedste.

Den frihandelsvenlige Pjatteartikel forsøger med en misundelsesværdig Overlegenhed at bibringe Læserne den Opfattelse, at det jo »kun er Omsætnings- og Vurderingsmidlet *Penge*, der forvirrer Begreberne«. Og at en rigelig Merindførsel kun er et Gode — for det er jo en *Værditilgang*. — Ja, kunde man blot uden videre affærdige Problemet med en flot Henvisning til, at det »kun« er Pengene, der forvirrer. Det er øjensynligt ikke gaaet op for den flyvesvævende Frihandelsklub, at Pengene i vore Dage ikke *kun* er *Omsætnings- og Vurderingsmiddel*, men i høj Grad et selvstændigt Begreb, der regerer baade Omsætning og Produktion.

Men ikke nok med det. Publikationen viser ovenikøbet en morsom lille Statistik, der skal »bevise«, at Begrebet »gunstig« Handelsbalance kun er en »gammel Overtro«. Norge har til Eks. et Indførselsoverskud paa smaa 50 pCt. Man viser ogsaa, at baade Holland, Svejts og Frankrig opviser lignende Forhold. — Hvad man glemmer er at fortælle, at Norge har Verdens fjerde-største Handelsflaade, hvis Indtægter i fremmed Valuta mere end dækker Indførselsoverskudet. Noget lignende gør sig gældende for Frankrig og Holland. For Svejts' Vedkommende er det Turisterne, der bringer den manglende Valuta i Kassen — det er Landets næstvigtigste Næringsvej. Endelig gælder det for baade Holland, Svejts, Frankrig og England, at meget store Kapitaler, anbragt dels i egne Kolonier og dels i fremmede Lande, indbringer saa store Fortjenester, at Handelsbalancens Underskud rigeligt dækkes.

For naturligvis skal dette Underskud paa en eller anden Maade dækkes.. Og kan det ikke ske ved den almindelige Handel og ved Hjælp af de saakaldte usynlige Indtægter (Skibsfart, Pengeanbringelser, Tjenesteydelser, Turistbesøg o. s. v.), maa det ske ved at gøre Laan i Udlandet. Det siger jo sig selv, at man maa betale udenlandske Produkter med den Valuta, som vedkommende Land selv kan bruge. Det købende Lands egen Valuta kan Sælgeren jo kun bruge, saa langt han er i Stand til at gøre sine Indkøb i det Land, der sælger. — Hvis vi til Eks. i vort Handelsforhold til England skulde anvende den forrykte Betragtning, at »Velstand simpelthen er en Merindførsel af Varer«, kunde vi jo med vor enorme Landbrugseksport sagtens opnaa en saadan Velstand. Men med hvilket Resultat? Dette, at vi vilde blive oversvømmet med Varer, som vi ikke kunde forbruge (og ikke sælge videre, da det vilde være forbundet med Tab). Og til nødvendige Indkøb af Raastoffer i Lande, der intet køber hos os, vilde vi mangle de i den internationale Handel højst nødvendige Sterling.

Som i al anden Galskab er der jo ogsaa i disse Frihandels-Perler et lille Gran af Sandhed. Selvfølgelig er en stor Indførsel altid Tegn paa en høj *Levefod*. Men den store Indførsel skal, som det heldigvis i vort Land er Tilfældet, være skabt paa et solidt Grundlag af disponibel Valuta. Og saadan skal man selvfølgelig ogsaa forstaa Professor Bertil Ohlins Ord. Den Udlægning, Frihandels(Profit)-Gruppen forsøger at give hans Ord, er en Tilsnigelse, som baade Professoren og andre fornuftige Mennesker, sikkert meget vil have sig frabedt.

Silkeborg, August 1937. *Ole Sørensen.*

— — —

Kollega Ole Sørensen skulde være lidt varsom med at betegne Frihandelsprincipet som »Galskab« og værende »et ægte Barn af Rov-Kapitalismen«. Thi han burde dog vide, at Frihandelen indtil for nogle Aar siden stod paa Socialdemokratiets Program. Og det burde heller ikke være undgaaet hans Opmærksomhed, at Danmark er Medlem af »Oslo-Staterne«, som tilstræber Genindførelsen af den friere Vareudveksling mellem Landene.

I efterfølgende — der støtter sig til Oplysninger fra Folk, som har mere Kendskab til Reglerne for den internationale Handel og Varebytte end Ole Sørensen og undertegnede — skal jeg søge at berolige hans opskræmte Fantasi.

Den Artikel, Ole Sørensen angriber, har han øjensynlig læst meget flygtigt, ellers vilde han ikke stadig anvende de konservatives Fraser om den ugunstige Handelsbalance, om Underskud, der skal dækkes ved Laan i Udlandet, og om Oversvømmelse af Varer, som vi ikke kan forbruge!

Artiklen gik jo netop ud paa at vise, at man ikke af »Handelsbalancen« alene kan fastslaa, om der foreligger noget »ugunstigt« eller noget »Underskud«. Det blev fremført i Artiklen, at Danmark i Aarene fra 1913 til 1931 (før Valutacentralen) havde haft en samlet Merimport paa 5 Milliarder Kroner, *uden* at Gælden til Udlandet var steget. Altsaa: Handelsbalancens »Underskud« dækkes af de saakaldte usynlige Indtægter. Dette regulerer sig selv, idet det ikke er Handelen, som gør Gæld i Udlan-

det, men Politikerne. Dette fremgaar af Statistisk Aarbog, som venligst anbefales Ole Sørensen til nærmere Studium, saa han for Fremtiden ikke behøver at ty til konservative Fraser om Underskud og Oversvømmelse, men kan faa Kendsgerninger at holde sig til.

Det burde gøre Ole Sørensen mistænksom, at de konservative kun har eet Universalmiddel mod alle Samfundsonder, nemlig Told og Afspærringspolitik. *Frihandelen var alle Dage Demokratiets økonomiske Hjørnesten, og Importhindringer har alle Dage været Konservatismens Krav.* Paa De samvirkende Fagforbunds Kongres i København 1901 blev der da ogsaa vedtaget en for Arbejderklassen normgivende Resolution, i hvilken de bestaaende Toldsatser kræves ophævet, og denne Resolution blev vedtaget igen i 1906.

Selvfølgelig kan vi forbruge mange flere Varer end dem, der idag staar til den arbejdende Befolknings Disposition. Det, det drejer sig om, er at *fordele* den Mængde Varer, som med de nuværende Produktionsmidler kan produceres. Det er Fordelingen, det er galt med, og at tale om Underskud paa Handelsbalancen og Oversvømmelse af udenlandske Varer er blot at bortlede Folks Opmærksomhed fra det centrale: paa Fordelingen.

Desværre behøver vi ikke at være bange for nogen Oversvømmelse med udenlandske Varer. Udlandet sender os ikke Varerne gratis, de vil have andre Varer for dem, de Egoister! Oversvømmelse paa Kredit bliver der ikke noget af, og naar blot Staten afholder sig fra at gøre Gæld i Udlandet, d. v. s. forcerer Importen over, hvad den øjeblikkelige økonomiske Evne berettiger til, skal Balancen nok blive opretholdt. At laane Penge i Udlandet vil nemlig sige det samme som at laane Varer, thi andet kan man ikke faa for Pengene.

Ole Sørensen er helt paa Vildspor, naar han taler om Penge, som han forveksler med Kapital, d. v. s. reelle Værdier (som kan udmaales i Penge). Ligeledes naar Ole Sørensen siger: »Det købende Lands egen Valuta kan Sælgeren jo kun bruge, saa langt han er i Stand til at gøre sine Indkøb i det Land, der sælger.« Dette viser hans totale Mangel paa Kendskab til Formerne for international Handel, som foregaar praktisk talt uden Brug af Penge. En dansk Importør køber f. Eks. i Letland og betaler sin herværende Bank med et Stykke Papir (en Check). Banken afregner ved Hjælp af et Stykke Papir med en Bank i London, i Berlin, New York eller andetsteds, og denne Bank sender saa Eksportøren i Letland et Stykke Papir med Meddelelse om, at hans Konto er blevet krediteret med saa og saa meget. Penge ser hverken Sælger eller Køber, de bruges kun som Omsætningsmiddel, som Omregningsenheder.

Hvilket Omsætningsmiddel, hvilken Møntsort der vil blive anvendt i international Handel, afhænger af, hvilken almindelig Tillid der raader m. H. t. vedkommende Lands Møntvæsen. Til én Tid afsluttes der i Dollars, til en anden Tid i Pund Sterling, i Schweizer Francs etc. Men er der Mistanke om, at Politikerne vil fuske med et Lands Møntsystem, vælges der saa vidt muligt en anden Møntsort.

Det var Pengene, og vi vender tilbage til Spørgsmaalet om, hvor lidt der kan sluttes af Handelsbalancen. Det burde være en Advarsel til Ole Sørensen, at (stadigvæk iflg. Stat. Aarbog) samtlige Landes Import i 1934 andrager 39½ Milliard Guldkroner, hvorimod samtlige Landes Eksport kun udgør 37 Milliarder. Ifølge Ole Sørensens Teorier er der altsaa i nævnte Aar et Underskud paa 2½ Milliard, som skal dækkes. Men hvorfra, Ole Sørensen. Fra Maanen maaske?

Nej, Sagen er, at man ikke kan drage nogen Slutning af Handelsbalancen alene. For at gøre Status op er det nødvendigt at tage Betalingsbalancen og Formueregnskabet (Landets Beholdning af Værdier) med i Betragtning, først da kan man drage en Slutning med Sikkerhed. Det var denne Varsomhed i Omgangen med Handelsbalancen, som Frihandelsklubbens Artikel tilsigtede, og man tør nok sige, at Artiklen var paa sin Plads.

Til Slut vil jeg blot bede Ole Sørensen betænke, at de handelspolitiske Forhold, vi lever under i Dag, hvor Arbejdernes Levefod forringes fra Dag til Dag og hvor Tallet paa de arbejdsløse udgør 76,000 midt i Sommerens Hjerte, netop er det diamentralt modsatte af Frihandel. Jeg véd ikke, om han synes, denne Tilstand er ideel for Arbejderklassen.

Fr. Nielsen.

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Anklageren dømtes i Stedet for de anklagede.

I Østrig, hvor Angiveriet florerer stærkt, ligesom i visse andre europæiske Lande, har man fornylig set det Særsyn, at en Domstol i en politisk Sag har frikendt de anklagede og dømt Angiveren.

En Typograf ved Navn Alois Hüber havde angivet 35 arbejdsløse Kolleger for skjult politisk Virksomhed. Da han skulde staa til Ansvar for sin ondsindede Handling, forsøgte han at vælte Skylden over paa en anden Kollega. Ved Sagens Behandling for Retten bevistes det ved Hjælp af Vidneforklaringerne, at Anklagen mod de 35 Typografer var ganske blottet for Realiteter; de anklagede frifandtes og Dommeren idømte Alois Hüber en betinget Straf paa 48 Timers Arrest, hvilket i Virkeligheden var en meget mild Straf for en saa forbryderisk Handling.

Den australske Regering

har afsagt en ganske interessant Voldgiftskendelse om Løn- og Arbejdsbetingelserne i Bogtrykkerier. Dens Bestemmelser gælder alle Arbejdsomraader, der staar i Forbindelse med Trykkerier, f. Eks.: Haandsætterier, Maskinsætterier, Korrektur, Satsstøberi, Litografi, Klichefabrikation, Ætsning og Bogbinderi; en Undtagelse danner Dagbladstrykkerier.

Voldgiftskendelsen fastsætter en Arbejdstid paa 41 Timer om Ugen og højst 8 Timer om Dagen. Overarbejde skal betales med 50% Tillæg for de første 3 Timer og 100% Tillæg for hver Time udover 3 Timer.

Lønnen for Kvinder andrager 54% af de mandliges Lønninger. I Feriebestemmelserne, der først træder i Kraft fra 1. Januar 1938, hedder det, at enhver beskæftiget Arbejder har Krav paa 10 Dages Ferie om Aaret med fuld Løn og desuden 1 Dag for hver fulde 2 Maaneder, den paagældende har været beskæftiget hos samme Arbejdsgiver. Der kan saaledes opnaas indtil 16 Dages Ferie om Aaret. Det tilføjes, at en Arbejdsgiver ikke har Ret til ved Afskedigelse at unddrage sig sin Pligt til at give Ferie, da han i saa Fald er forpligtet til at give den paagældende lige saa mange Dages Løn som hans Krav paa Feriedage andrager.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig Generalforsamling

Søndag den 29. August Kl. 10 Fmd.

i Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Fagmøde for Fyn

Søndag den 5. September Kl. 10,15 Form. afholdes et Fagmøde i Den nye Forsamlingsbygning, Asylgade, Odense.

Forretningsfører *Ths. Pedersen* kommer til Stede og taler om *Afspaseringsaftalen* og *Lærlingeloven.*

Samtlige Afdelinger paa Fyn og »Sydhavsøerne« indbydes. *Odense Afdeling.*

Hænderne væk —

I »Social-Demokraten« for 14. Aug. er Bladets faglige Medarbejder (Johs. Sperling) ude med et Angreb paa »Typ.-Tid.« og Bladets Redaktør, Fr. Nielsen, Køge.

Aarsagen til, at Johs. Sperling er faret i Blækhuset, er Artiklen i Bladet for 13. Aug.: »Det kan man ikke«! Det var en glimrende Artikel, der behandlede Spørgsmaalet Urafstemning eller »kompetent« Forsamling. Der findes nogle drøje Sandheder i denne Artikel, og det er disse Sandheder, der ikke har behaget Ensretnings-Partifællerne paa »Social-Demokraten«.

Johs. Sperling skriver om »Filosofen i Køge«, at han er »en underlig Mand, der holder af at revse Socialdemokrater og specielt Fagbevægelsens Ledere. Han er ikke Kommunist, han er ikke udenfor Rækkerne, han grifler blot om Tidens Spørgsmaal«. Og senere: »Hvor kan nu en Mand som Fr. Nielsen faa sig til at skrive sligt Pjat — eller værre, faa sig til at være Fødecentral for grumsede Diktaturorganer?« (Her menes vel »Arbejderbladet«?)

Saa véd vi det. Alle de, der ikke har deres socialdemokratiske Medlemskort i Orden, staar udenfor Rækkerne! Det var en skrap Mundfuld, særlig naar den bliver serveret af Johs. Sperling! Og Fr. Nielsen »skriver sligt Pjat«. Ja, naar det ikke er i Overensstemmelse med den paa Bjerget gældende Mening, da er det Pjat, der kun kan finde Optagelse i »Arbejderbladet«. Det staar sikkert hele den socialdemokratiske Presse — ogsaa »Thisted Socialdemokrat« — frit for at optrykke alle Artikler og Indlæg fra »Typ.-Tid.«, hvis de passer i den autoriserede Ensretning.

Johs. Sperling citerer kun en Del af Artiklen. Han har klogeligt undgaaet bl. a. følgende Sandheder: »Den Udvikling, der har fundet Sted indenfor dansk Arbejderbevægelse i de senere Aar, og som nu søges fuldbyrdet, er ikke sund, er ikke af det gode, og den er mindst af alt *»demokratisk«*. Og »det er den sikre Vej til Demokratiets Undergang og Fagorganisationernes Forfald«. Dette har Sperling maaske overset, siden det ikke fandt Optagelse i »Social-Demokraten«!

Det er glædeligt at se, at »Typ.-Tid.« bliver omtalt baade i den socialdemokratiske og den kommunistiske Presse, hvilket er det bedste Bevis paa, at Bladet ikke er ensrettet.

Det vil sikkert være klogt af Johs. Sperling ikke at blande sig i, hvad der skal staa i »Typ.-Tid.«, da det vel maa være Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer og Bladets Redaktør, der bestemmer, hvad der skal optages.

Derfor maa det siges klart og bestemt: Hænderne væk!

Kolding, 20 Aug. 1937. *Aksel Lemming.*

By og Land

De Forhaabninger, som man fra flere Politikeres Side har næret til Mulighederne af et politisk-økonomisk Samarbejde: Bonde og Arbejder, er blevet tildelt en saa krank Skæbne, at de maa være bristefærdige.

Set fra et erhvervspolitisk Synspunkt vil det vel ikke forekomme nogen mærkeligt, at Regeringen — i et Land som vort, hvor Landbruget som Hovederhverv egentlig er Kernen i Døgnets Politik — vil anse det for en sund Tanke at faa etableret et saadant Samarbejde med Landbrugets Organisationer og dets Repræsentanter paa Rigsdagen — alias Venstre. Disse Forventninger er imidlertid gjort dygtig til Skamme, og Landbrugets regerings- og arbejderfjendske Holdning har fundet stærke Udtryk, bl. a. ved to Begivenheder i den sidste Tid: først ved L. S.-Stævnet paa Skamlingsbanken i sidste Maaned og dernæst ved Radiotransmissionen d. 11. ds., hvor Venstremanden *Knud Kristensen* havde Ordet.

Ved Bondestævnet var det som bekendt Husmanden *Wormsdorffs* Udtalelser, som træder stærkest frem i Ansvarsløshed, hvor han gik saa vidt, at han tilsidst fremsatte Trusler om Selvtægt! Og naar det i Stævnets Resolution bl. a. hedder:

> »....den for Landet uundværlige Landbrugseksport opretholdes kun gennem stadig Forhøjelse af Landbrugets Gældsbyrder. Disse Forhold skyldes ikke Konjunkturerne, men en bevidst Politik, hvorved Landbruget bliver udnyttet til Fordel for andre Erhverv«,

saa har vi her Beviset for, at en meget stor Del af Bondestanden *stadig* har bevaret sin Fjendskhed overfor Byerhvervet og Byarbejderne, og at de *stadig* glemmer, at det er Arbejderne, der indirekte har maattet betale sin meget store Del af Landbrugets Gæld i Form af gentagne Prisforhøjelser af dets Produkter. Som Følge af de for Eksporten vanskelige Afsætningsforhold, paa Grund af den herskende Selvforsyningspolitik blandt Landets Handelsforbindelser, maatte den forbrugende Befolkning, og dermed væsentlig Arbejderne, altsaa betale mere for Landbrugets Produkter end *Udlands*-Kunderne betaler. Men dette sidder Bønderne overhørig og kommer blot og kræver, at Regeringen skal skaffe endnu større Afsætning og kræver Produktionspriserne for deres Produkter forhøjet, — men Anelse af Samarbejdsvillighed eller blot et Tegn til Forstaaelse af, at Industriens Arbejdere ikke kan bære hele Byrden? — Nej.

Og Venstremanden *Knud Kristensen* staar i reaktionær Ansvarsløshed ikke tilbage for sine Standsfæller fra Bondestævnet, naar han i den ovennævnte Radiodiskussion om Sociallovgivning kræver skærpede Regler for Udbetaling af Socialhjælpen — altsaa det gamle System med

Fattighjælpsvirkningerne: Tab af et frit Menneskes Rettigheder — og motiverer sit Krav med, at den nugældende Sociallov opfordrer de unge arbejdsløse til Misbrug af Loven, at de ikke »gider« arbejde, naar de kan faa det, de ønsker, paa Socialkontoret, og naar han i Forbindelse hermed — Venstre-Traditionen tro — nævnte Landbrugets Mangel paa Arbejdskraft, saa ligger det temmelig nær at antage, at hvis Misbrug i det hele taget har fundet Sted, maatte Fristelsen til saadant vel først opstaa der, hvor man lønner Landets unge Arbejdere daarligst, og paa *det* Omraade fører maaske Knud Kristensen og hans Stands- og Interessefæller.

— — —

Disse to Eksempler i Forbindelse med hele Venstres politiske Negativitet peger i Sandhed ikke i Retning af et Samarbejde: By og Land — og saa længe der end ikke er *Tendenser* i den Retning fra Landbrugets Side — saa længe vil Regeringen forhaabentlig ogsaa lade Forhandlingsstolen staa tom. *Eigil H. Petersen.*

Vær kollegial!

Nu, da Loven om Forbud mod Overarbejde træder i Kraft 1. Oktober, skal der naturligvis forhandles med Firmaerne desangaaende. Maa det være mig tilladt gennem disse Linier at minde Kollegerne — paa alle Trykkerier — om, at Loven er vedtaget med Henblik paa at skaffe saa mange af vore arbejdsløse Kolleger som muligt i Arbejde.

Husk derfor, naar der forhandles, *ikke* at tage imod et mindre Tillæg til Lønnen ved at yde en Merpræstation, hvorved en Del Overarbejde undgaas, og derved holde en Mand eller flere ude.

Husk, at det, I mister, *skulde* gerne komme mange af vore arbejdsløse Kolleger tilgode. *Kilo.*

Typografernes Sportsklub

Jenny Kammersgaards fænomenale Svømning satte som bekendt alle i en voldsom Sindsbevægelse. Begejstringen var stor, om det var for Præstationen eller for Jenny, skal vi ikke afgøre. Store Diskussioner om det sundhedsmæssige i denne Kæmpepræstation kom i Gang, dels Mand og Mand imellem og dels i Pressen. Til sidst fremkom Lægerne med en Meddelelse om i hvilken Rækkefølge de forskellige Sportsgrene kom — sundhedsmæssigt set.

Uden at komme nærmere ind paa denne Redegørelse skal vi kun udtale, at *Gymnastik* stod øverst paa Listen, og det er os derfor en stor Glæde, at netop vi er i Stand til at give Typograferne Lejlighed til at dyrke denne Sportsgren, der uden Fare for Hjerteregionerne bringer Sundhed og Glæde. Naar vi tilmed kan sige, at vi er den billigste Gymnastikforening i København, har vi Lov at bruge den kendte Reklamesætning: »De skaaner Deres Hjerte og Portemonnæ« ved at melde Dem ind i Typografernes Sportsklub.

Vi har baade Dame- og Herrehold, og da Gymnastiken taler for sig selv, skal vi her kun anbefale alle at komme ned i vore Gymnastiklokaler og overvære en Øvelsestime. Alle er velkomne, ogsaa Lærlinge og kvindelige Elever. (Se vor Annonce).

Bliv Medlem af »T S«, bliv Medlem i Aar, i »T S« den sundeste Træning De faar.

Brev fra Oslo

De arbejdslediges antall viste en kraftig nedgang i juni måned; siste dag i måneden var der kun 180 arbejdsledige medlemmer i vårt forbund, dette utgjør 4,5 pCt. Trykkerne og maskinsetterne var de mest gunstig stillede, idet de kun hadde 7 arbejdsledige, maskinsetterne 9, håndsetterne 71 og 38 påleggersker etc. Efter ferien vil naturligvis antallet av ledige stige en del, men konjukturene er for tiden ganske bra, så situasjonen vil være gunstigere enn tidligere.

Forbundets landsmøte vil bli holdt i håndverkernes festsal, idet akkustikken er langt fra tilfredsstillende i folkets hus' nye sal.

Det norske Arbeiderparti feirer den 21. august 50-årsjubileum. Det ligger et imponerende nyrydningsarbeide bak disse års virke. Partiet har nesten altid holdt sig på den venstre flø i international arbejderbevegelse og vil forhåpentlig fortsette med dette, selv om vi nu har »regjeringsmakten« og derfor må ta hensyn politisk og faglig til stortingets majoritet. Æren for at det Norske Arbeiderparti blev stiftet har i første rekke typograf *Chr. Holtermann Knudsen* og den danske børstebindersvenn *Carl Jeppesen*, som senere blev Oslo bys ordfører. Det vil føre for langt å skrive om partiets bevegede historie kun dets merkepeler skal løselig skitseres op. Den 21. og 22. august 1887 var det sammenkalt møte i Arendal for å få en landssammenslutning av de meget spredte »Samholdsforeninger«, dette lykkedes og *Det forenede norske Arbeiderparti* var en kjensgjerning.

Programmet var forsiktig utformet, men allerede paa det tredje landsmøte, som holdtes i august 1889 i Oslo, vedtok man en klar sosialistisk programpost:

»Den menneskelige arbejdskraft er kilden til vårt samfunds velstand og kultur. Derfor og fordi frembringelsen av samfundsfornødenhetene mere og mere antar en samfundsmessig karakter, bør råstoffene og frembringelsesmidlene efter hvert tilfalde dem, der har frembragt samme, og samfundet bør ved produksjonsgrener ordne produksjonen.«

Partiet var på denne tid den egentlige *faglige* instans og samarbeidet mellem parti og fagbevegelse har senere også vært det beste. Signaturen mener dog at man enkelte gange har tatt for store politiske hensyn i fagbevegelsen. Vårt forbund var dog stiftet før partiet, nemlig 1882. I 1889 havde partiet kun ca. 10.000 medlemmer i Norge. Stortingsvalget år 1900 var en skuffelse, kun 7.013 stemmer! Men så gikk det fort, 1903 fikk partiet 23.000 stemmer og sine tre første stortingsmenn. 1936 var antallet av stemmer 617.000 og *nesten* flertal i Norges storting. 150.000 partimedlemmer, sterk ungdomsbevegelse og Arbeidernes Idrettsforbund med sine 63.000 medlemmer. Arbeiderne har derfor god grunn til å gratulere sig selv og partiet med fremgangen.

»Møre Dagblad« i Kristiansund har i flere Aar drevet sit trykkeri med uorganiserte folk i strid med vår organisation. Nu har bedriften tatt fornuften fangen og har måttet bøie sig for de krav, vi i henhold til tariffens bestemmelser krevet. Streikebryterne må ut av trykkeriet og de organiserte rykker inn. Alltså en hel og full seier for N. c. f. B.

Ved de tsjekkoslovakiske kollegers kongress møter *Oscar Ottersen* som Norsk Centralforening for Boktrykkeres representant.

Norsk Papirindustriarbeiderforbund har innkallt eller rettere sagt fremskyndet sit landsmøte til 26. september. Årsaken er at medlemmene forlanger lønnskompensasjon utover hvad de har rett til i henhold til indexreguleringsbestemmelserne og at det er opdaget misligheter av økonomisk art. Formannen og kassereren er derfor foreløbig fratrått til saken foreligger utredet.

Arbeideravisen, »Fremover« i Narvik skriver, at russeren Litvinov bør få fredsprisen.

Oslo, 16. august 1937. *B. F.—m.*

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Randers Lokalfdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 17. Juli. *Formanden* bød velkommen og afgav en detailleret Beretning for Virksomheden i Kvartalets Løb og omtalte herunder en Række lokale Trykkeriforhold, der dels var ordnede, dels kunde ventes afsluttede nu. Formanden omtalte De samv. Fagforbunds Generalforsamling, hvor Interessen navnlig samlede sig om Afstemningsreglerne. Afdelingen deltog med 2 Styrelsesmedlemmer i Kursus'et paa Roskilde. — *Kassereren* aflagde Regnskabet, der balancerede med Kr. 7070,71. Lokalregnskabet balancerede med Kr. 1002,82, kontant Beh. Kr. 586,45. Lokalsygekassens Regnskab balancerede med Kr. 3149,42. Kontant Beholdning Kr. 3039,92. Debatten om Beretningen blev baade lang og livlig, væsentlig paa Grund af forskellige komplicerede Uoverensstemmelser enkelte Medlemmer og Bestyrelsen imellem, men efter Udtalelser af *Sophus Hansen, Svend Larsen, Holger Sørensen, Reinholdt Madsen, Vagn Snerle, Willy Jørgensen, Kr. Kolling*, hvortil *S. J. Kisum* og *Formanden* replicerede, sluttede Diskussionen med Beretningens Godkendelse med alle Stemmer mod 2. Regnskaberne godkendtes enst. — Til Kasserer genvalgtes *Kisum* enst. og til Bestyrelsen genvalgtes *Carlo Jensen* og *Sv. Aa. Sørensen*, Suppleant *Arne Hansen*. Som Revisor genvalgtes *Charles Jensen*. — D. U. I. bevilgedes 15 Kr. og Arb. Oplysningsforbund 25 Kr. — *Kassereren* gav forskellige Oplysninger om Kontingentindbetalingerne og Fagklassens Lærer, *Bendix Merkel*, gav Meddelelse om Ændringer i Fagklassens Timeplan, bl. a. at Undervisningen for den kommende Vinter er rykket frem til at skulle begynde Kl. 5 Em. — Generalforsamlingen hævet ved Midnatstid. X.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Medlemsmøde Fredag den 13. August. I Anledning af en Mæglings-Sag havde Afdelingen for første Gang Besøg af Forretningsfører *Ths. Pedersen*, der paa Mødet berettede om Mæglingsforsøget, og derefter gjorde Rede for en Række aktuelle Spørgsmaal. Formanden, *Rud. Jensen*, bød velkommen og fortalte kort, hvad der havde givet Anledning til Mæglingen. En 2. Trykker paa »Avisen« var efter Afdelingens Mening berettiget til personligt Tillæg, og en Hjælpearbejder samme Sted fungerede efter Afdelingens Opfattelse som Stereotypør. En Forhandling med Bladet havde været resultatløs. *Thomas Pedersen* redegjorde for de under Mæglingsmødet fremkomne Synspunkter; og kom derefter ind paa *Lærlingeloven*, hvis Bestemmelser han karaktiserede som, stort set, et Fremskridt, Bestemmelserne om 4 Aars Læretid og eventuelt Dispensationer herfra var Genstand for Forhandling med Bogtrykkerorganisationerne. *Loven om Forbud mod Overarbejde* vilde efter Tal.s Beregning skaffe ca. 75 Mand af vore Medl. Arbejde. Det var en Svaghed ved Loven, at den ikke paabød Antagelse af Erstatningsmandskab i Afspaseringsperioderne. Ths. P. omtalte derefter Ændringerne i Arbejdsløshedsloven, der betød væsentlige Fordele for de arbejdsløse, og Lettelser i Administrationen. Om Hjælpen til de gamle udtalte Taleren, at den havde skabt visse Vanskeligheder, men de virkelig grelle Tilfælde, som det fornylig fremdragne, er dog meget faa, og Hjælpens gode Sider er saa indlysende, at den sikkert vil vedblive at bestaa. *Rejseunderstøttelserne* betegnede Ths. Pedersen som værende af tvivlsom Værdi. Rejselivet, der nu er indskrænket til vort eget Land, har ikke mere nogen større Værdi. Tværtimod var Rejselivet i Dag ofte en Fare for den unge arbejdsløse, og det burde ikke længere opretholdes.

Under den meget livlige Diskussion fremdroges bl. a. Spørgsmaalet om Lærlinges Adgang til at lære Maskinsætning, og der hævede sig her Røster for at oplyse Forældre, der sætter deres Drenge i Typograflære, om Ønskeligheden af, at Sættere paa Avistrykkerierne ogsaa lærer Maskinsætning. *Ths. Pedersen* understregede paa given Foranledning stærkt, at Lærlinge selvfølgelig *ikke* skal lære Maskinsætning i Fritiden. Red. *Alb. Jensen* fastslog, at de omtalte nye Love var til Gavn for Arbejderklassen, og hævdede — hvad flere Kolleger understregede —, at Loven om Forbud mod Overarbejde ikke var velset af alle, idet mange havde vænnet sig til en fast Indtægt af regelmæssigt Overarbejde. Alb. Jensen forsvarede Hjælpen til de gamle, men var af den principielle Opfattelse, at al Pension burde afskaffes, og en stærkt forbedret Aldersrentelov træde i Stedet. — Efter en lang og interessant Debat sluttede *Formanden* Mødet med en Tak til Ths. Pedersen og de mødte Kolleger. *O. S.*

Regnskabs-Oversigt
for
Dansk Typograf-Forbund

April Kvartal 1937

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Beholdning den 1. April 1937	175,76
Ordinært Kontingent	362.047,95
Andre Indtægter	396,50
Tilskud fra Hovedkassen	38.876,29
Balance Kr.	401.496,50

Udgift:

Rejseunderstøttelse	3.406,85
Understøttelse paa Stedet	132.962,00
Understøttelse af Fortsættelseskassen	15.056,00
Understøttelse af Hjælpekassen	58.876,00
Reservefondsunderstøttelse	393,00
Sygeunderstøttelse	80.310,00
Begravelseshjælp	6.509,00
Andre Udgifter	10.443,20
Indsendt til Hovedkassen	93.523,10
Beholdning den 30. Juni 1937	17,35
Balance Kr.	401.496,50

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. April 1937	3.582.123,69
Renter	57.109,90
Indsendt fra Afdelingerne	93.523,10
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	562,67
do. - do. i Grafisk Teknik	2.004,25
Bod fra forsk. Firmaer	187,50
Refunderet Skoleunderstøttelse	1.395,30
Lds. af Maskinsættere tilbagebetalt	186,02
Afdrag paa Prioriteter	4.890,66
Balance Kr.	3.741.983,09

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	38.876,29
Overfartsbilletter	298,00
Typograf-Tidende	8.969,94
Grafisk Teknik	7.438,99
Udgifter vedr. Oplysningsarbejdet	2.115,45
Udgifter ved Kursus	4.303,94
Legatunderstøttelser	1.065,40
Administrationsbidrag til D. s. F.	2.258,10
do. - intern. Sekr.	2.034,73
Voldgiftsretten	230,00
Belysning og Rengøring	185,00
Kontorartikler	74,72
Lønninger og Honorarer	4.927,00
Rejseudgifter og Diæter	5.659,30
Porto	283,20
Tryksager	1.778,50
Telegram og Telefon	229,76
Lovforsikring	397,50
Bladhold	7,00
Bogbinder	82,50
Blomster	12,00
Nedskrevne Prioriteter	4.890,66
Beholdning den 30. Juni 1937	3.655.865,11
Balance Kr.	3.741.983,09

København, 19. August 1937. *Ths. Pedersen.*

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Svendeprøvemøde i Aften Kl. 20 i Evaldsgade 3. Medlemmer af Svendeprøvekommissionen, Sætter K. A. Jørgensen og Trykker Carl Smidt, vil være til Stede og vejlede om alt vedrørende Aflæggelsen af Svendeprøven. Desuden bliver Foraarets Svendeprøver gennemgaaet og kritiseret. Det er et Møde, hvor alle Lærlinge, der staar foran Udlæringen, møder.

Tur til Hveen Søndag den 5. September. Vi mødes i Havnegade Kl. 8,15. Hjemkomst Kl. 18,30. Pris Kr. 2,50.

Kammeratlig Sammenkomst. Som Indledning til Vinterens Oplysningsarbejde afholder vi en kammeratlig Sammenkomst Fredag den 10. September. Der bliver Underholdning af forskellig Art, fælles Kaffebord m. m. Pris 50 Øre.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling Lørdag den 25. September Kl. 20. Orla Lehmansvej 2.

Vi har underkastet Oplysningssekretæren et lille Interview for at faa noget at vide om Forbundets Oplysningsvirksomhed. Der bliver 3 fagtekniske Studiekredse for Sættere, 1 Maskinkursus og et Farvelærekursus for Trykkere. Desuden skal afholdes en Række store Møder. Lærlingeafdelingens Medlemmer har i fuldt Omfang Adgang til at deltage i Arrangementerne. Det gælder blot om at være hurtig i Vendingen, naar Meddelelse om Tilmeldelse fremkommer i »Typograf-Tidende«. *Styrelsen.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

60 Aar. *Selma Piculell* fylder 60 Aar Lørdag den 28. August.

Generalforsamlingen i København paa Søndag afholdes i Rømersgade 22 og begynder Kl. 10.

Maskinsætterne i København erindres om, at der ikke mere maa »fyres med Linjer«, men skal bruges omsmeltet Bly. (Tarifens § 70, sidste Stk.).

Stubbekøbing Lokalkasse er indtil videre lukket for al Udbetaling.

Gutenberg-Koret meddeler, at sanginteresserede kan henvende sig til Prøve i vort Sanglokale, angaaende Tid og Sted se Annoncen. Nye morsomme og gode Opgaver foreligger og skal paabegyndes.

Stenografi. Vi henleder Opmærksomheden paa omstaaende Annonce om Korrespondance-Kursus i Stenografi.

STYRELSESMØDER

Københavns Afdeling.

23. Juli. Sager ang. hvilende Ret, Landophold og Ekstrahjælp behandledes. Et Spørgsmaal vedr. Lærlingenes Organisationsforhold drøftedes. — Typografernes Sportsklub paatænker at oprette et Gymnastikhold for Fagets Lærlinge for et moderat Kontingent; til Støtte herfor bevilges 200 Kr. — Refereredes en Henvendelse fra Centralforeningen for fagorganiserede Arbejdere under Krigsministeriet; overvejes. — Afdelingens Repræsentation paa de Møder, hvor der sker Opstilling til politiske Valg, fastlagdes. — Et Par Forhold for Medlemmer refereredes. — Den i sidste Møde behandlede Overarbejdssag var ved Mægling afsluttet med, at Organisationerne gensidig beklager, at det omhandlede Overarbejde har antaget et Omfang, som maatte betegnes som liggende uden for Tarifens Forudsætninger, ligesom Overarbejdet straks skulde ophøre. Da et andet Trykkeri, til hvilket Arbejdet var overført, nu ogsaa havde paabegyndt Overarbejde derpaa, var der skredet ind, og Overarbejdet var standset. Ved Mægling var et mindre Firma paalagt en Bod paa 250 Kr. for Brud paa Aftaler vedr. et Lærlingeforhold; desuden skal Firmaet næste Gang, det maatte faa Ret til at antage Lærling, vente hermed i to Aar. — Paa given Foranledning var det gennem Aftale med Litografiauget erkendt, at saafremt et Firma lader sit Personale holde samlet Ferie og i den Tid lukker Virksomheden, skal Firmaet betale fuld Løn for hele Tiden til saadanne Arbejdere, der ikke maatte have opnaaet fuld Ferieret, eller have frigjort sig over for disse ved tarifmæssigt Opsigelsesvarsel; saadanne Arbejdere er dog pligtige til paa Forlangende at arbejde i den Del af Lukketiden, der ligger uden for deres delvise Ferie, men kun ved tarifomfattet Arbejde (d. v. s. de kan ikke sættes til Arbejde af anden Karakter). Paa given Foranledning har K. B. erkendt, at den i Tarifen en Arbejdsgiver stadig hjemlede Ret til at lade en Arbejders Ferie løbe samtidig med Opsigelsesfristen dog maa være at praktisere saaledes, at Opsigelse da maa være givet saa betids, at *hele* den den paagældende tilkommende Ferie da kan holdes, medens paagældende endnu er ansat hos Firmaet (f. Eks.: for at 9 Dages Ferie kan løbe sammen med Opsigelsesfristen, skal Opsigelse være givet senest en Tirsdag til Ophør og Fratrædelse den følgende Fredag otte Dage). — Refereredes Mægling vedr. et Sættertrykkerforhold; Sagen er til Overvejelse. — Refereredes et Par Aftaler vedr. Gennemførelse af ensartede Skifteordninger i et Par Personaler, hvor der endnu bestaar Ulighed paa dette Omraade. — Der er fremsendt Krav til K. B. om Forhandling vedr. de nye Gummisprøjteapparater. — Der førtes en Forhandling om de ved den nye Lærlingelov og ved Loven om Forbud mod Overarbejde fra 1. Oktober opstaaende Problemer. — De arbejdsløses Sommerudflugt er fastsat til 11. August og gaar i Aar til Nøddebo og Hillerød. Malmö Typografiska Förening gæster os den 15. August; Festudvalget bemyndiges til at planlægge det fornødne. — Mødet hævet.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne

er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.

Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683

Provinsens Forretningsfører.

Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.

Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.

Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

Underafdelingernes Formænd.

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Tlf. 13.331. Priv.: Ryv. 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Tlf. C. 4331. Priv.: Ryv. 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nora 8344.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

18. August: Ringsted 300,00; 21. August: Stubbekøbing 150,00; 24. August: Lyngby 200,00.

København, den 24. August 1937. *Forretningsudvalget.*

Ny Lokalformand.

Nykøbing F.: Typograf Vilh. Hansen, Søvej 17.

Nye Medlemmer.

København: Sætter Jens Henry Christensen, tidl. Medl. (H. P. Hansen), Hj.arb. Alfred Andersen, tidl. Medl. (Fraenchel & Co.), Trykker Niels Peter Kaaber Carlsen, udl. 13. 8. 37 i Dansk Andels-Trykkeri (arb. s. St.).

Sønderborg: Sætter Harald Jacob Hansen, udl. 1. 4. 28 hos Wulf, Sønderborg (tidl. Medlem).

Tiltraadte.

København: 6070 Jens Nielsen fra Løgstør (arbl.), 7739 Peter Rasmussen fra Rejse (Jørgensen & Co.), 3726 Chr. Kolstrup fra Fredericia (Lassen & Stiedl), 3280 Benny Helbo fra Assens (arbl.), 7203 Sv. Aa. Hoppe fra Rejse (arbl.), 3228 Hans Jacobsen fra Vejle (arbl.), 3912 Jens Jensen fra Rejse (arbl.), 6418 Alfred Sørensen fra Roskilde (arbl.), 6496 Rudolf Nielsen fra Aarhus (arbl.), 4092 Hans Juhl fra Korsør (arbl.), 5543 Peter Lind fra Kolding (arbl.).

Aarhus: 5855 Poul Erling Olsen (arbl.). Esbjerg: 7018 Holger Lund (arbl.), 5780 Tage Holtsø (arbl.). Haderslev; 3541 Herbert Steffen (arbl.), 6741 Chr. Hjort (arbl.). Hjørring: 7641 Chr. Pedersen (arbl.). Ribe: 3284 Georg Nielsen (Ribe Stifts Tidende). Vejle: 6649 Jørgen Sørensen (arbl.).

Fratraadte.

København: 3676 H. Laur. Andreasen til Aarhus (arbl.), 6317 Carl Clausen til Kolding (arbl.), 1227 R. Hedstrøm til Nykøbing F. (i Plads).

Aalborg: 6649 Jørgen Sørensen til Vejle (arbl.), 4225 Henry Jespersen til København (arbl.). Aarhus: 7143 Carl Hornbech paa Rejse, 4234 Vilh. Reibke paa Rejse, 6496 Rudolf Nielsen paa Rejse. Assens: 6148 Laura Rühmecke paa Rejse. Esbjerg: 7018 Holger Lund til Kolding i Pl., 5524 Peder Pedersen til København (arbl.). Fredericia: 5587 Hans Axel Honorè til Sønderborg (Militær). Frederikshavn: 4049 Georg Wegge til København (arbl.). Herning: 7641 Chr. Pedersen til Hjørring (arbl.). Hjørring: 5308 Knud Thomsen til Slagelse (arbl.). Holstebro: 7597 Alfred Jensen paa Rejse. Horsens: 6807 Erik Østergaard til Sønderborg (Militær). Næstved: 5387 Martin Wilhelm Nielsen paa Rejse. Ringsted: 6610 Georg V. Larsen til København (arbl.). Varde: 5500 Niels L. Nielsen til Holsted i Plads.

Udslettet paa Grund af Restance.

København: 363 Helge Martved (Martveds Bogtrykkeri), 119 Sætter Chr. Petersen (Østerbros Bogtrykkeri), 4666 Paal. May Larsen (Hector).

Vejle: 6633 Adler Jensen.

Annulleret Udslettelse.

Helsingør: 7377 Chr. Rs. Madsen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

Døde.

København: 958 J. P. Brochmann (Soc.-Dem.).

KLUB-ANNONCER

Søndag den 29. August:

Røde Vejrmølle Kro

Allégade-Krydset Kl. 10.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

Efterlysning.

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 1228 (Kay Christian Larsen Sønderkjær) er bortkommen, indkaldes herved Ihændehaveren til inden 3 Uger fra Dato at henvende sig til Kassereren, Carl J. Christoffersen, Hillerødgade 139, i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 12. August 1937. *Bestyrelsen.*

Gutenberg-Koret.

Sangøvelserne begynder Mandag 30. Aug. Kl. 20 i Slotskroen, Vesterbrogade 204 o. G. Se Nær og Fjern.

Typografernes Sportsklub

Sæsonen begynder 1. September

Dameafdelingen:
Lokale: Rahbeks Allé 4 B.
I September: Mandag og Torsdag Kl. 20-21.
I Oktober: Mandag og Torsdag Kl. 19½-20½ og 20½-21½.
Musikledsagelse til Øvelserne. Varme og kolde Bade.

Kontingent: 4 Kr. pr. Maaned. Paalæggerskeelever samt Kvinder under 18 Aar 2,50 Kr. Indskud 1 Kr.

Herreafdelingen:
Lokale: Hellig Kors Kirkes Skole, Hans Tavsensgade 5.
I September hver Onsdag Kl. 20-21½.
I Oktober hver Onsdag Kl. 20-21½ og Søndag Form. 10-11½.

Kontingent: Aktive Medl. 2 Kr. maanedlig. Indskud 1 Kr. — Passive Medl. 50 Øre Kvartalet.

Gymnastikdragter à 5,25 Kr. kan købes i Salen. Indmeldelser modtages i Gymnastiklokalerne samt hos Henning Jensen, Ellebakken 13, Hel., Telefon Helrup 2725, Oskar Jensen, Struensegade 37, N., Telefon Nora 266 u.

Sæsonen begynder

Fredag d. 3. September i Arbejdernes Læseselskab, Nørre Søgade 27.

Kolleger med Interesse for Sang optages.

Generalforsamling afholdes Fredag den 24. September. Dagsorden: Lovændring.

Eventuelle Forslag bedes indsendt til Formanden.

Typografernes Sangforening.

Stereotypørernes Brancheklub.

Medlemsmøde afholdes Mandag d. 6. Septbr. Kl. 8 pr. i Rømersgade.

Foredrag af *Fr. Mehr* over Emnet:

Tarifen samt Loven om Forbud mod Overarbejde.

Alle Kolleger bedes møde. Stereotypør-Elever indbydes til at overvære dette Foredrag.

Bestyrelsen.

E. L. SATSSKIBE er de bedste og billigste, fremstilles ogsaa i amerikansk Udførelse paa
ERIK LEVISONS
Specialværksteder for moderne Sætterimøbler og Inventar

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes til Kontoret.

ANNONCER

Sætter-Trykker,

velanbefalet, med Præliminær- og Handelsskoleeksamen — vant til alt forefaldende Arbejde — søger Stilling. Billet mrkt. »114« modtager Ekspeditionskontoret.

Det er et stort Plus

for den Typograf, der vil fremad at kunne sætte efter stenografisk Manuskript og at kunne gengive Taler og Diskussion ordret. Stenografi læres *lettest* og *grundigst* ved Underv. pr. Korrespondance. Kursus 36 Kr. i 3 Rater á 12 Kr. Forlang Program hos Toldkontrolør, Stenografilærer *C. Spangsted*, Hulvej 35, Horsens. Anbef. som Stenografilærer af »Dansk stenogr. Forening«, Kbhvn. Tidl. Avtograf v. »Stenogr, Tidsskrift«, Kbhvn.

Bogtrykkeri sælges

eller til Leje grundet Sygdom. Etabl. 1930. Omsætning Kr. 15,000 (fast Arbejde). Stort og godt Opland. Sikre Udviklingsmuligheder. Nødv. 4—5000 Kr. En virkelig Fremtid for den, der ønsker at blive selvstændig. Nærm. i Billet mrkt. »113« til Ekspeditionskontoret.

Jeg er Køber

til et godt, mindre Bogtrykkeri, passende Udbetaling kan præsteres. Pris og Omsætning etc. i Billet mrkt. »112« til »Ekspeditionsk.

Pænere Bogtrykkeri

til Afstaaelse, da Ejeren agter at trække sig tilbage. Fint Materiel. Ca. 20,000 Kr.s Omsætning med stort Overskud. Gældfri. Særdeles god Livsstilling for dygtig Mand (evt. for Sætter og Trykker). Kan overtages straks. Billet mrkt. »111« modtager Ekspeditionsk.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K. - Telefon Central 39 og 5539

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI
HARRY LØHR - KØBENHAVN

ØNSKER DE

at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier. — **Konfirmationsforsikringer** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen. — **Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.**
Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 35 KØBENHAVN DEN 3. SEPTEMBER 1937 64. AARGANG

Møde i Forbundsstyrelsen

Mandag den 23. og Tirsdag den 24. August har Forbundsstyrelsen været samlet og behandlet en Række vigtige Problemer.

Formanden, *Jul. Schrøder*, bød velkommen og aflagde Beretning:

Udvidelsen af Hjælpen til gamle Kolleger var vedtaget. En Del Tvivlsspørgsmaal afgjort af Forretningsudvalget. — I Anledning af de skete Prisstigninger var Lønningerne i Provinsen hævet. Paa Grundlag heraf var rejst Spørgsmaalet om, hvorledes Forskydningstillæg og Overarbejdstillæg skulde beregnes. En Forhandling med Provinsens Bogtrykkerorganisationer havde ført til en Aftale.

Om disse Spørgsmaal samt om evt. Forhøjelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen, Nedsættelse af Arbejdstiden, Udmeldelse af Luftværnsforeningen og Hjælpearbejderes Adgang til at blive Stereotypører førtes en længere Debat, der sluttede med Vedtagelse af Forbundets Udmeldelse af Luftværnsforeningen (11 St. mod 6) og Vedtagelse af nedenstaaende Bemyndigelse til Forretningsudvalget:

> Idet Forbundsstyrelsen henholder sig til den gældende Ordning angaaende Udbetaling af Understøttelse til gamle Medlemmer, giver den Forretningsudvalget Bemyndigelse til at dispensere fra Bestemmelsen om Medlemsskabet af Syge- og Begravelseskassen for saadanne Medlemmer, der er fratraadt Faget inden Ordningen gennemførtes.

Under Dagsordenens Punkt 2 fremlagde *Sigv. Hellberg* Forslag til Overenskomst om Afspasering af det Overarbejde, som efter den ny Lov ikke er forbudt.

Forslaget godkendtes med 15 St. mod 4 efter indgaaende Drøftelse.

3) Den nye Lærlingelov. *Hellberg* redegjorde for de Punkter i den nye Lærlingelov, der havde særlig Interesse for vort Fag. Havde vekslet Skrivelser med Socialministeren om Forstaaelsen af Lovens Paragraf om Læretidens Udløb. Der var af Organisationerne anmodet om Dispensation fra den 4 Aars Læretid, indtil Forhandlingerne om en endelig Ordning var sluttet.

I Drøftelsen af Lærlingeloven deltog næsten hele Forbundsstyrelsen.

Som vore Repræsentanter i det faglige Udvalg valgtes: *Hellberg*, *Lundin* og *Ths. Pedersen*, og i Lærlingenævnet indvalgtes: *Hellberg* og *Ths. Pedersen*.

4) Matteotti-Komiteens Spaniensindsamling. *Ths. Pedersen* motiverede Forslag om en yderligere Bevilling paa 5000 Kr. — Vedtoges.

5) Oplysningsarbejdet. *Svend Johansen* foreslog, at der bevilgedes indtil 5000 Kr. til et nyt Kursus næste Aar paa Roskilde Højskole, fortrinsvis for Tillidsmænd. — Tiltraadtes.

Under Eventuelt drøftedes en Sag om Trykning af Poser paa Cementfabrikerne i Aalborg.

Loven om Afspasering

1. Oktober træder som bekendt en Lov i Kraft, der ogsaa har Brodden vendt mod Arbejderne. Ret misvisende hedder den Lov om »Forbud mod Overarbejde«, fordi »Forbudet« er uden reel Betydning i Praksis.

Det er sikkert heller ikke saa meget det, der har været Hensigten, idet Lovens Tendens er et nyt Led i Statens stadig tilstræbende Herredømme over Organisationernes Løn- og Arbejdsforhold.

Loven burde rettelig hedde »Lov om Bestræbelser for at lade Arbejderne indbyrdes dele Lønningerne«. Thi til Afhjælpning af Arbejdsløsheden er denne Lov det rene Bluff. Man har møjsommelig regnet ud, at Ordningen om Afspasering skulde bevirke 3000 Mand i Arbejde uden at det vil koste Arbejdsgiverne en rød Øre. Arbejdsløshedstallet stiger jævnt. Det kredser omkring 80,000. Og De samvirkendes Formænd forudser til Vinter et Tal omkring 200,000. Intet Under, at man ved ovennævnte Lov tager sig til Hovedet over saa megen Genialitet hos vore Lovgivere.

Lapperi er en mild Betegnelse. Medens Aktieudbytte og Tantiemer indenfor Industrien stadig stiger paa Grund af en glimrende Beskyttelse og en haardhudet Rationalisering sammen med en raffineret Maskinteknik, saa har Staten ment det i sin Orden at tage nogle Overarbejdspenge fra den ene Arbejder og give dem til den anden.

Indenfor vort Fag bliver det vist temmelig minimalt med flere i Arbejde paa den Konto. Fra Nyborg Afdeling erfarer man allerede, at dèr vilde Loven blive uden Betydning. Og man kan roligt gaa ud fra, at i Provinsen bliver det til syvende og sidst kun de faa Avistrykkerier, der har Søndagsudgaver, som rammes af denne bemærkelsesværdige Lov.

Lad nu være hvad det være vil. Men Lovens Bestemmelser og hele Tendens giver Anledning til Ræsonnementer af alvorlig Art, hvorved den aabenbarer sig som en *ren Klasselov*.

Om det er grundlovsmedholdeligt, at man diktatorisk fratager Arbejderne en Fortjeneste, som de ifølge Overenskomst er pligtige at udføre Arbejde for og samtidig tvinger dem til at afspasere for at en anden kan faa de fortjente Overarbejdspenge, er en Sag for sig. Men eet

staar fast, nemlig at vedkommendes Aarsindtægt skal *forringes*.

Lad os derfor se os lidt om, f. Eks. paa de mange vellønnede Embedsmænd eller bedre Funktionærer indenfor Stat og Kommune. Her vil man erfare det omvendte Forhold med H. t. forøget Lønindtægt. Det gælder ikke mindst indenfor de ministerielle Kontorer. Dèr skal nok findes Funktionærer med godt 7000 Kr.s Indtægt, nogle paa en mere spartansk: godt 4000 Kr. Arbejdstiden er nok ikke 8 Timer, hvorfor de har god Tid til at tjene en god Ekstraskilling indenfor de samme 8 Timer. Mange af vore Lærere har ogsaa god Tid til at supplere de Lønninger, der ligger godt over Provinstypografernes. Forleden oplystes det fra et Sogneraad, at en Lærer ovenikøbet havde et Job som Ejendomsmægler. Vi véd alle god Besked om, hvorledes »Bengnaveriet« florerer! Alt saadant finder Lovgivningsmagten i sin herlige Orden. Men — hvis en Arbejder tvinges til Overarbejde og herved tjener et Par Hundrede Kroner om Aaret, saa tager de samme Lovgivere den største Part af Beløbet — til en arbejdsløs, til trods for, at han i Forvejen betaler et anseligt Beløb til Arbejdsløsheden gennem Skatter og Kontingenter.

Saa viselig giver Friheden og Ligheden sig Udslag.

Loven om »Forbud mod Overarbejde« er gennem hele sin Tendens beskæmmende for de organiserede Arbejdere, fordi den er saa klassebestemt. Alle de mange Handels- og Kontorfolk, Journalister m. fl. undgaar jo helt den Tribut til Arbejdsløshedens Bekæmpelse, som saa smaaligt gennem Afspasering yderligere paalægges Arbejderne indenfor Organisationerne.

Det er jo 40-Timers Ugen uden Nedsættelse af Lønningerne, der skal til. De store Indtjeninger indenfor Industrien, Friaktier o. s. v. gør det indlysende for Kravets Gennemførelse.

Det er uhyggeligt og betænkeligt at være Vidne til de sidste 5—6 Aars Formering af Velhavere og Rige, samtidig med den tiltagende Forringelse af Arbejdernes økonomiske Vilkaar. Der er jo ingen Grænser mere for Prisopskruninger og Fordyrelse af de daglige Fornødenheder.

Alle har frit Slag for Indtægtsforøgelse — kun ikke Arbejderne. *S. Kj.*

Fra Fascismens Lande

Foredrag af Sekretær i Typografernes Internationale, Hans Grundbacher.

III. Tyskland og Italien.

(Sidste Artikel.)

Efter Hitlers Erobring af Magten i Marts 1933 og efter den overraskende Besættelse af alle Tysklands Fagforeningsbygninger den 2. Maj samme Aar samt Konfiskation af alt Fagforeningsinventar og Formue, greb Nationalsocialisterne ogsaa ualmindelig skarpt ind over for Personerne — meget skarpere end det var sket i Italien. Lederne af det tyske Typograf-Forbund og Hjælpearbejderforbundet, der begge tilhørte Bogtrykkerinternationalen, blev sendt i Koncentrationslejr og brutalt berøvet deres Eksistens. Nazisternes Holdning var lige fra Begyndelsen af en saadan, at enhver Modstand og ethvert Forsøg paa at opretholde den fri Fagbevægelse var nytteløs. Det viste sig, at Nazi havde lært af sine Forgængere i Regeringen, hvorledes det *ikke* skulde gøres. Med Magt tog de alle Positioner i Besiddelse.

De tyske Kollegers Forbindelse med Internationalen blev helt afbrudt. Det var umuligt at opretholde nogen som helst faglig Forbindelse, da de tidligere Funktionærer blev skarpt kontrolleret, og ethvert Kompromis, de indlod sig paa, betragtedes som skadeligt og derfor maatte blive frugtesløst. Ogsaa her iagttog det internationale Bogtrykkersekretariat den største Tilbageholdenhed og handlede efter de Forholdsregler og Udtalelser, der var fremkommet fra de tyske Kolleger. Maalbevidst indtog Sekretariatskommissionen stadig den Holdning, som Tilfældet havde foreskrevet angaaende Stillingen i Italien: Ingen Indblanding i Forholdene blandt de Kolleger, som lider under et givet Regime i et Land, før Kollegerne selv lader høre fra sig og ønsker Hjælp.

At Bogtrykkerinternationalen har indtaget en fornuftig Stilling, fremgaar klart af de daarlige Erfaringer, andre Internationaler har gjort: De har nemlig ikke opnaaet det ringeste, men tværtimod kompromiteret deres egne tapre Kammerater. Saa længe det ikke er muligt at faa den store Masse i Tale ved Hjælp af de tyske Kolleger, har det ingen Værdi at udsætte sig for store Farer ved at bearbejde Kammerater, som ellers er tro mod sin fri organisatoriske Overbevisning. At der er gjort en Begyndelse til Organisationsarbejde i Tyskland, har Forbundene faaet en Rundskrivelse om. Ved at indtage en afventende Holdning vil det systematiske Arbejde — en Gang rigtigt begyndt — blive rigelig belønnet.

I økonomisk Henseende staar de tyske Kolleger naturligvis daarligt. Langt over Halvdelen af alle Faget tilhørende Arbejdere er paa Grund af en Del Avisers Ophør og den aandelige Virksomheds Stagnation i Tyskland blevet arbejdsledige. Saaledes viser det sig ogsaa her, at ethvert Diktatur tilføjer Bogtrykfaget ualmindelig stor Skade, og at netop vi Typografer har Interesse i at forsvare Demokratiet som Bærer af den fri Meningsudveksling. Men trods den daarlige økonomiske Stilling blandt de tyske Kolleger maa det alligevel siges, at Typograferne endnu har formaaet at opretholde ordnede Løn- og Arbejdsforhold, mens andre Faggrupper ligger i fuldkommen Kaos.

— — —

Det østrigske kristelige Diktatur kan ikke helt sammenlignes med den italienske Fascisme eller den tyske Nazisme. I Østrig har man kun taget det halve Skridt. Saaledes var Overtagelsen af Fagforeningerne i Marts 1934 ikke det samme som Ekspropriationen af Typografernes Sammenslutninger i Italien og Tyskland. Det var en Sammendragning af de forskellige Fagforeningsgrupper i en enkelt under Statens Opsyn staaende Fællesorganisation.

I Østrig blev hele den grafiske Industri samlet i én Organisation: Typografer, Bogbindere, Litografer og Stentrykkere samt det dertil hørende Hjælpepersonale fra de tidligere fri Fagforeninger — ogsaa dem, der tilhørte de kristelige Fagforeninger. En Formand blev udnævnt af Myndighederne.

Ogsaa i Østrig indtager Typograferne en Særstilling.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 31. August 1937. *Forretningsudvalget.*

Efter Omvæltningen i 1934 opstod det Spørgsmaal, paa hvilken Maade man bedst kunde gavne Bogtrykfaget, enten ved en fuldstændig Isolation og ved at bekæmpe den nye Organisation udefra eller ved Kamp i det indre. Ved at iagttage de nye Funktionærers Virksomhed, ved Samtaler paa Arbejdspladsen, i Forsamlinger og ved Medlemsmøder. Paa den Maade blev Kamplysten hos Typograferne stadig vedligeholdt, saa at Føreren for det almindelige fælles Fagforeningsforbund i en Diskussion fortvivlet erklærede, at Udviklingen overalt gik normalt for sig, det var kun Typograferne, der viste sig modstridende.

Ved Siden af denne Retning indenfor de østrigske Kollegers Kreds, som Skridt for Skridt varetager Kollegernes Interesser i den fri Fagforening, bestaar en anden Gruppe af Kolleger, som illegalt bekæmper den ny Organisation udefra og vil samle Kollegerne til Kamp mod det herskende Regime. Der er Bestræbelser i Gang for at samle de to Grupper til fælles Handling.

De østrigske Kollegers Stilling er forstaaeligt nok meget prekær. Arbejdsløsheden i de grafiske Fag omfatter meget over Halvdelen af Fagets Arbejdere. Trods disse ydre Vanskeligheder er det dog lykkedes nogenlunde at opretholde Løn- og Arbejdsbetingelserne, takket være Modstandskraften hos de i Arbejde staaende Kolleger.

De østrigske Typografer fører utvivlsomt en prægtig Kamp, som urokkelig vil blive ført videre uden Hensyn til ydre Paavirkning. Internationalen vil derfor til enhver Tid vide at forsvare de østrigske Kammeraters ædle Bestræbelser.

Man har ikke Hastværk

Som det vil erindres vedtoges der i sidste Rigsdagssamling en Lov om Prisaftaler. Den tilsigtede at forhindre en unaturlig Prisforhøjelse gennem Sammenslutninger og Prisaftaler. Der blev nedsat et Priskontrolraad og oprettet et Sekretariat. I Loven var der fastsat en tre Maaneders Tidsfrist, indenfor hvilken Anmeldelse af Prisaftaler og Prisbestemmelser skulde finde Sted, og denne Frist udløb den 28. August. Nu har Handelsministeriet forlænget denne Frist indtil 31. Oktober. Man synes saaledes ikke at have særligt Hastværk, naar det gælder at undersøge mulig uberettigede Prisstigninger, skønt der nok kunde være adskilligt at »analysere«. Dette har en Kreds af Borgere i Odense ogsaa ment, idet de har afholdt et Møde og protesteret mod de høje Brændselspriser, og krævet en Undersøgelse af Kontrolraadet.

Det er imidlertid ikke alene i Odense, Brændselspriserne har naaet en saadan Højde, at det henleder Tanken paa en vis »Forstaaelse« mellem Kulforretningerne. Og man vilde sikkert imødekomme et almindeligt Ønske hos den ubemidlede Del af Befolkningen, om der kunde komme lidt mere Fart i Priskontrolraadets Arbejde.

Prisforhøjelserne er derimod ganske anderledes i Pagt med Tidens Tempo! *Dr. Ensom.*

Program for Fagmødet for Fyn

Søndag den 5. September

i Den nye Forsamlingsbygning, Asylgade, Odense.

Kl. 10.15: Forretningsfører *Ths. Pedersen* indleder om *Afspaseringsaftalen* og *Lærlingeloven.*

Kl. 12: Middagspause. I Bygningens Restauration kan faas Middag til 2 Kr., bestaaende af Svinekotelet, Dessert og Kaffe, samt Frokostretter fra 85 Øre til 1,50 Kr.

Kl. 14: Mødet fortsættes.

Efter Mødets Slutning er Afdelingen Vært ved et fælles Kaffebord. Kolleger og Fagets Lærlinge indbydes.

Der forventes stor Tilslutning saavel af uden- som indenbys Kolleger. *Odense Afdeling.*

Og Mennesket bliver en Handelsvare —

Da Mennesket kun kan leve paa og af Jorden, da Jorden er Stoffets og Kraftens Kilde, hvorfra Menneskets eget Legeme er taget, og hvorfra vi maa hente alt, hvad vi vil frembringe, er det da ikke uimodsigeligt, at det at gøre Jorden til *nogles* Ejendom og nægte alle andre enhver Ret til den, er at dele Menneskeheden i rige og fattige, privilegerede og hjælpeløse? Følger ikke ogsaa heraf, at de, som ingen Ret har til at bruge Jorden, kun kan opholde Livet ved at sælge deres Arbejdskraft til dem, som ejer Jorden? Og maa ikke Følgen blive, at hvad Socialisterne kalder »den jernhaarde Lønningslov«, maa fratage de land-løse Masser — de blotte Arbejdere, som ingen Udvej har til selv at bruge deres Arbejdskraft — enhver Frugt af mulige Fremskridt og Forbedringer, der ikke ændrer denne uretfærdige Jordfordeling?

Hvor den private Ejendomsret til Jorden har delt Samfundet i en jordbesiddende og en jordløs Klasse, kan saaledes ingen tænkelig Opfindelse eller Fremskridt — det være sig industrielt, socialt eller moralsk — afværge Fattigdommen eller bedre den jævne Arbejders Stilling, hvis det ikke griber ind i Jordejendomsretten. Thi hvad enten Virkningen af Opfindelser og andre Fremskridt gaar i Retning af at øge Arbejdets Frugtbarhed eller formindske, hvad der behøves til Arbejdernes Underhold, kan de, saa snart de bliver almindelig udbredte, kun føre til, at Jordejernes Indkomst øges uden at de i rin-

geste Maade kommer Arbejderne tilgode. Under ingen Omstændigheder vil de, der kun besidder almindelig Arbejdsevne — en Evne, der er fuldstændig unyttig for dem, der fattes Arbejdsmidler — kunne beholde mere af, hvad de tjener, end lige netop hvad de behøver for at leve.

Hvor sandt dette er, viser Nutidens Kendsgerninger. I vor egen Tid har Opfindelser og Opdagelser forøget Arbejdets Produktivitet umaadelig og samtidig billiggjort mange Ting, der er nødvendige til Arbejdernes Underhold. Har disse Fremskridt noget Steds øget den simple Arbejders Indtægt? Er ikke Fordelen hovedsagelig tilfaldet Jordejerne, idet Jordværdien er steget overordentlig?

Jeg siger *hovedsagelig*, thi en Del af Merindtægten er medgaaet til uhyre *staaende Hære* og Krigsforberedelser, til Rentebetaling af store *Statsgældsbeløb* og — for en stor Del forklædt som Rente af *Skin-Kapitaler* — til Ejerne af andre Monopoler end Jordmonopolet. Men Fremskridt, der tilintetgjorde sligt Kraftspild, vilde ikke komme Arbejderne tilgode, de vilde simpelthen øge *Jordejernes* Profit. Om alle staaende Hære med alt, hvad dertil knytter sig, blev afskaffede, og alle Monopoler — med Undtagelse af Jordmonopolet — tilintetgjorte, om Regeringerne blev mønsterværdige Økonomer, alle Spekulanters, Mellemmænds og Handlendes Profit blev sparet... det vilde dog ikke give andet økonomisk Resultat end det, som den øgede Frembringelsesevne har givet.

Ja, vilde ikke netop slige Velsignelser bringe Sultekaar over mange af dem, der nu hugger sig lidt bedre igennem? Er det ikke sandt, at om det blev foreslaaet i Dag, at alle staaende Hære i Europa skulde opløses, vilde det vække den største Frygt for de Følger, det vilde faa, at saa mange arbejdsløse blev kastet ud paa Arbejdsmarkedet!

Forklaringen af dette og lignende Paradokser, der i vore Dage stirrer Folk forvirrende i Møde fra alle Kanter, er let at give: Alle Opfindelser og Fremskridt, hvormed Produktionsevnen øges, Spild undgaas og Anstrengelser spares, har den Virkning at formindske det Arbejde, der kræves til Opnaaelse af et vist Resultat, hvorfor vi ogsaa kalder dem *arbejdsbesparende* Opfindelser og Forbedringer. Under *naturlige* Samfundsforhold, naar Brugsretten til Jorden var anerkendt, kunde imidlertid de arbejdsbesparende Opfindelser gaa saa vidt, som man overhovedet kan forestille sig det, uden at formindske Efterspørgslen efter Mennesker, da denne Efterspørgsel under slige naturlige Forhold hviler paa Menneskets egen Trang til Livsnydelse og Virksomhed, stærke Drifter, som Skaberen har lagt i Menneskets Bryst. Men under den *unaturlige* Samfundstilstand, hvor Flertallet af Menneskene er gjort arveløse for alt undtagen Evnen til at arbejde — naar Lejlighed dertil gives dem af andre — dèr indskrænker Efterspørgslen efter Mennesker sig simpelthen til den Efterspørgsel efter Arbejdsydelse, som udgaar fra dem, der sidder inde med Arbejdslejligheden — og Mennesket bliver en Handelsvare.

Endskønt den naturlige Virkning af arbejdsbesparende Forbedringer er at *øge* Arbejdslønnen, vil derfor — under de unaturlige Forhold, der affødes af den private Ejendomsret til Jorden — Virkningen være den, at Arbejdslønnen *trykkes ned*, og de jævne Arbejdere fornedres til Fattiglemmer og Tiggere...

(Efter »Fremskridt og Fattigdom«.)

Pristals-Beregningen

Paa given Foranledning skal vi oplyse, at den Prisstigning, der i Følge Statistisk Departements Opgørelse har fundet Sted i det forløbne Aar for et Husholdningsbudget paa 3100 Kr., fordeler sig saaledes paa de enkelte Hovedposter:

Fødevarer	31 Kr.
Klæder, Fodtøj, Vask	36 »
Bolig (Husleje)	9 »
Brændsel (Belysning)	25 »
Skatter, Kontingenter o. lign.	11 »
Andre Udgifter	10 »
	122 Kr.

Som man ser, er det smaa Tal, Departementet regner med. Og at de er *for* smaa er ikke vanskeligt at konstatere. Stigningen i Brændselspriserne f. Eks. andrager saaledes mindst det dobbelte af den angivne Sum. En Hektoliter Koks kunde man i Fjor købe for 220 Øre, nu forlanges 355 Øre.

Det er derfor ikke helt ved Siden af, naar en Provinskollega i et Brev skriver, at »den Tokrone, Provinstypograferne i Følge Pristallet har faaet, kun dækker Stigningen paa Brændselet, medens de selv maa bære al den anden ublu Prisstigning«, og at Arbejderne »bliver udplyndret og snydt paa himmelskrigende Vis«.

Efter Departementets Opgivelse er den aarlige Udgift for et Husholdningsbudget paa 3100 Kr. siden 1931 steget med 507 Kr. *Fr. N.*

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Københavns Afdeling

afholdt Generalforsamling Søndag den 29. August i Arb. Forsamlingsbygning, Rømersgade. Formanden, *Sigv. Hellberg*, bød velkommen og mindedes de i Kvartalet døde Kolleger, hvorefter *Fr. Mehr* valgtes til Dirigent og *Paul P. Petersen* til Sekretær.

1) *Formanden* aflagde Beretningen. Der havde i Kvartalet været ført 3 Sager for Fagets Voldgiftsret, som Retten havde afsagt Kendelse om. Den ene vedrørte Pasning af Parafinapparater og Betaling for disse. De to andre Sager vedrørte Afskedigelser. Iøvrigt var der for Retten indgivet ny Sag, hvorom Kendelsen endnu ikke var afsagt. Det drejede sig om Pasning af og Betaling for de nye Gummiapparater. Til den faste Voldgiftsret var indgivet Klage over en mindre Bogtrykkers Uddannelse af en Lærling samt over Overarbejde i et større Firma. Forskellige Lærlingesager havde været til Behandling. Vedrørende en Afskedigelse i Forbindelse med Ferie var man kommet til Enighed med K. B. om Praktisering i saadanne Tilfælde; i en Feriesag, der vedrørte Litografiauget, var Enighed opnaaet med dette. Med Arbejdsmandsforbundet var der Uoverensstemmelse vedrørende nogle mandlige Trykkeriarbejderes Organisationstilhørighed; Formanden haabede dog, at Grænsestriden vilde være bilagt i den nærmeste Fremtid. Med Dagbladene havde der været ført Forhandlinger angaaende Personalernes Ret og Pligt til at deltage i de forskellige Holdskiftninger. En Overarbejdssag havde været til Behandling og var endt med, at det saavel over for Firma som over for Personale var sagt, at Overarbejdets Omfang laa uden for Tarifens Forudsætning og Organisationerne havde udtrykt Beklagelse af det stedfundne. Af Arrangementer havde Afdelingen iøvrigt haft: Teaterforestillingen i Dagmar Teatret, Skovturen for de arbejdsledige og Besøget af de svenske Kolleger. I Forbindelse med Beretningen fremsatte Formanden nogle Udtalelser om Lærlingeloven og om Loven om Forbud mod Overarbejde; vedr. den sidste redegjorde Formanden for den Afspaseringsaftale, der ønskes truffet for vort Fag. Sluttelig gav Formanden Oplys-

ninger om Ledigheden indenfor Faget, hvilken laa en Smule højere end ifjor. *Chr. B. Petersen* udtalte, at Forbundet i højere Grad burde opretholde Forbindelsen med de gamle Medlemmer, fandt at for Kvindernes Vedkommende, var den nuværende Pensionsordning utilfredsstillende. *Hugo Knudsen* udtalte sig i Forbindelse med Loven om Forbud mod Overarbejdet om de skitserede Regler for Afspasering. I Tilslutning til Chr. B. Petersen udtalte *Magda Gjede* og *Alfrida Andersen* sig. *Johannes Larsen* omtalte de forøgede Udgifter, som Arbejderne havde til Forbrugsartikler, og fandt, at den stedfundne Lønforhøjelse i Foraaret langt fra dækkede disse; vi maatte nu kræve politiske Foranstaltninger. Iøvrigt havde følgende Ordet til Beretningen: *E. Nielsson*, som beklagede Rygter, der var fremkommet om ham, i Forbindelse med Udtalelser, han var kommet med paa et Møde, hvor Afspasering af Overarbejde havde været behandlet, *J. Bergstrøm*, *O. A. Lundin*, *Georg Petersen*, *Sv. Aage Larsen* og *Aage Zuschlag*, de to sidstnævnte Talere fandt, at de enkelte Brancher i højere Grad burde have Indflydelse paa de Sager, som vedrørte dem.

Beretningen godkendtes enstemmigt, efter at *Formanden* havde svaret de forskellige Talere og derunder bl. a. udtalt, at der snakkes og snakkes fra enkelt Hold om »Branchernes Indflydelse«, men det var ikke muligt at faa noget konkret at vide om, *hvad* man mente dermed, thi *splitte* vilde man jo ikke, sagde man; men det var dog organisationsfarligt vedblivende at mudre paa dette Omraade; hvis man virkelig tilstræber, at vi skal opdeles i en Række selvstændige Smaaforeninger, saa maa man stille Forslag til Delegeretmødet herom, det er dèr, vore Love fastlægges. Hvad Lønspørgsmaalet angaar maa det jo erindres, at Tarifen er en *Minimaltarif*, der forudsætter personlige Tillæg; den stedfundne Prisstigning vilde gøre det meget naturligt om Medlemmerne krævede deres personlige Tillæg forøget.

2) Kassereren, *O. A. Lundin*, aflagde Kvartalsregnskabet. Efter at der var forespurgt, om der var nogen Mulighed for at forhøje de arbejdslediges Understøttelse, hvilket Kassereren meddelte der ikke var, idet det sidste Delegeretmøde udtrykkeligt havde afvist at indrette glidende Understøttelsessatser, godkendtes Regnskabet enstemmigt. — Generalforsamlingen var besøgt af knap 100 Medlemmer og varede fra Kl. 10 til Kl. 13,30. *Paul P. Petersen.*

KØBENHAVNS AFDELING

Sammenkomst for Medlemmer

med Ledsager

Fredag den 17. September Kl. 20

Festsalen i Rømersgade 22

Program:

Redegørelse for Vinterens Oplysningsarbejde.

Filmen fra Tillidsmandskursuset paa Roskilde Højskole.

En munter Cocktail. Medvirkende: Cykle-Clubben, Gutenberg-Koret, Sangforeningen og Sportsklubben.

Derefter **Bal til Kl. 2**
Chr. Petersens Orkester.

Billetter til Aftenen faas hos Lundin paa Forbundskontoret. — Pris: **50 Øre** (incl. Ballet).

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

Hvorfor skal vi ikke have Gymnastik? Det skal vi selvfølgelig ogsaa. I Fortsættelse af den Linie, vi har paabegyndt i Sommer med Lejrsport og Fodboldtræning, vil vi i Vintersæsonen arrangere Gymnastik.

Det er i Erkendelse af, at Sport er saare vigtigt særligt for Ungdommen, vi er slaaet ind paa denne Linie.

Man maa nemlig konstatere det sørgelige Fakta, at mange unge er tilbøjelige til at sløje af paa dette Punkt, naar de kommer ud af Skolen og i Lære. En lang Arbejds- og Skoletid i Forbindelse med den Omstændighed, at ingen paaser, om ens legemlige og for den Sags Skyld ogsaa aandelige Behov bliver vedligeholdt efter den Dag, Skolens Porte har lukket sig bag en, gør, at en stor Procent Lærlinge først vaagner op til Daad den Dag, de opdager, at de gaar rundt med en daarlig Holdning og er blevet mærket af deres Arbejde. Det skal vi bort fra.

Den første Betingelse for arbejds- og ydedygtige Mennesker er et sundt Legeme. Vi Typograflærlinge vil vise, at vi erkender dette og giver den Gymnastiktræning, der nu paabegyndes, den Tilslutning, den fortjener.

Vi lægger ud omkring 1. Oktober. Det kommer til at foregaa paa Hellig Kors Kirkes Skole i Hans Tavsensgade, een eller to Gange om Ugen. Tirsdag og Fredag Kl. $20,^{30}$; altsaa efter Skoletid. Arrangementet laves i Forbindelse med Typografernes Sportsklub, og Svendenes Organisation har stillet sig yderst velvilligt og bevilget 200 Kr., og ydermere yder Lærlingeafdelingen et Tilskud. Derfor vil det ikke koste mere end 50 Øre pr. Maaned. Indtegning kan allerede foregaa nu, og det maa anbefales ikke at vente for længe, da Deltagerantallet er begrænset.

Paa Søndag Tur til Hveen. Vi mødes ud for Hveensbaaden i Havnegade Kl. 8^{15}. Pris 2,50 Kr.

Kammeratlig Sammenkomst arrangeres af Grafisk Lærlingesamvirke Fredag den 10. Kl. 20^{30} i Kompagnistræde 34. Af Programmet skal vi nævne Velkomst, Prolog, korte Taler af Kammerater, Oplæsning, lidt munter Underholdning og fælles Kaffebord m. m. Pris incl. Kaffe 50 Øre.

Generalforsamling Lørdag den 25. September Kl. 20, Orla Lehmannsvej 2. Forslag, der ønskes behandlet, maa indsendes til Styrelsen mindst 8 Dage i Forvejen. *Styrelsen.*

Aarhus Lærlingeafdelings Sommerudflugt

til Regattafesten i Silkeborg fik en overmaade stor Tilslutning. Med det sædvanlige gode Humør startedes fra Vesterbros Torv Kl. $9^1/_2$ i to Rutebiler. Efter Ankomsten til Silkeborg blev der spist Frokost, og den festsmykkede By taget i Øjesyn. Om Eftermiddagen var Foreningen Vært ved et Kaffebord paa »Sommerlyst«. Saa var der Præmie-Keglespil, og om Aftenen var de fleste nede for at se det pragtfulde Festfyrværkeri samt den smukt illuminerede Silkeborg Sø. Derefter Dans paa »Sommerlyst« til Kl. 1. *Wph.*

Manuskript til »Typ.-Tid.«, som først kommer Redaktøren i Hænde om Onsdagen, kan ikke optages i det i samme Uge udkommende Numer.

Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for April Kvartal 1937

Afdeling	Indtægt: Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Udgift: Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Understøttelse af Fortsættelseskassen		Reservefondsunderstøt.		Hjælpekasseunderstøttelse		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Adm.-Tilskud til Afd.		Indsendt til Hovedkassen		Ialt		Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutning	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	»	»	2168	40	»	»	598	15	2766	55	»	»	905	»	228	»	»	»	452	50	664	»	»	»	44	»	473	05	2766	55	»	»
Aalborg	»	»	8242	70	15	»	2004	59	10262	29	34	50	3837	50	489	50	»	»	1457	»	2220	»	200	»	142	50	1881	29	10262	29	»	»
Aarhus	»	»	18188	»	»	»	8000	»	26188	»	149	75	8798	»	1009	50	»	»	3629	50	6635	»	1000	»	364	»	4602	25	26188	»	»	»
Assens	»	»	528	»	»	»	30	65	558	65	»	»	81	»	»	»	»	»	9	»	»	»	»	»	10	50	458	15	558	65	»	»
Brønderslev	»	»	361	70	»	»	1446	45	1808	15	30	25	578	»	267	»	»	»	170	50	54	»	»	»	7	50	700	90	1808	15	»	»
Esbjerg	»	»	3778	10	»	»	278	05	4056	15	»	»	1591	50	112	»	»	»	655	»	1289	»	»	»	56	50	352	15	4056	15	»	»
Faaborg	31	60	531	20	10	»	»	»	572	80	27	»	81	»	217	»	»	»	48	50	»	»	»	»	7	»	192	30	572	80	»	»
Fredericia	17	30	1705	80	»	»	600	»	2323	10	28	50	1082	50	8	25	»	»	636	»	204	»	»	»	45	»	318	85	2323	10	»	»
Frederikshavn	18	21	1048	10	»	»	1475	»	2541	31	60	50	1290	»	»	»	»	»	768	»	»	»	»	»	118	»	304	81	2541	31	»	»
Grenaa	35	»	561	60	»	»	»	»	596	60	70	»	126	»	»	»	»	»	85	50	24	»	»	»	9	»	282	10	596	60	»	»
Haderslev	»	»	1902	90	»	»	»	»	1902	90	17	»	623	»	204	»	»	»	288	50	339	»	»	»	31	50	399	90	1902	90	»	»
Haslev	»	»	135	20	»	»	»	»	135	20	8	25	»	»	»	»	»	»	4	50	»	»	»	»	»	»	122	45	135	20	»	»
Helsingør	»	»	1184	30	»	»	4194	60	5378	90	442	25	1949	»	523	»	»	»	867	50	657	»	»	»	36	»	904	15	5378	90	»	»
Herning	»	»	1724	60	»	»	»	»	1724	60	52	75	571	»	»	»	»	»	217	50	396	»	»	»	29	50	457	85	1724	60	»	»
Hillerød	»	»	4411	40	»	»	»	»	4411	40	157	75	686	»	104	25	»	»	504	»	750	»	»	»	71	»	2138	40	4411	40	»	»
Hjørring	»	»	2239	20	»	»	»	»	2239	20	16	75	508	»	55	»	»	»	259	50	520	»	»	»	39	20	840	75	2239	20	»	»
Hobro	»	»	527	10	»	»	606	40	1133	50	44	»	369	»	35	50	»	»	298	50	30	»	»	»	13	»	343	50	1133	50	»	»
Holbæk	»	»	2534	90	»	»	859	40	3394	30	91	25	916	»	»	»	»	»	336	»	1078	»	500	»	42	»	431	05	3394	30	»	»
Holstebro	»	»	1991	60	»	»	»	»	1991	60	50	25	394	»	»	»	»	»	213	»	448	»	»	»	39	»	847	35	1991	60	»	»
Horsens	»	»	4137	90	»	»	576	50	4714	40	18	50	936	»	158	»	»	»	460	»	1776	»	»	»	70	»	1295	90	4714	40	»	»
Kalundborg	»	»	1533	»	»	»	200	»	1733	»	57	50	584	»	»	»	»	»	259	»	»	»	»	»	»	»	832	50	1733	»	»	»
Kolding	»	»	5519	»	»	»	1588	65	7107	65	58	50	2536	»	862	25	»	»	1158	50	1372	»	»	»	101	50	1018	90	7107	65	»	»
Korsør	»	»	561	60	»	»	974	05	1535	65	68	»	814	»	»	»	»	»	303	»	»	»	»	»	20	50	330	15	1535	65	»	»
Køge	»	»	1701	10	»	»	200	»	1901	10	147	50	279	»	16	75	»	»	213	50	51	»	»	»	31	»	1162	35	1901	10	»	»
Lyngby	17	30	863	20	»	»	325	»	1205	50	»	»	414	»	150	»	»	»	285	»	»	»	»	»	15	»	325	»	1189	»	16	50
Løgstør	»	»	447	20	»	»	352	10	799	30	13	75	213	»	126	»	»	»	114	»	»	»	»	»	10	»	322	55	799	30	»	»
Maribo	»	»	971	10	»	»	400	»	1371	10	»	»	599	»	»	»	»	»	428	50	48	»	»	»	16	50	279	10	1371	10	»	»
Marstal	2	05	202	80	»	»	»	»	204	85	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	»	200	»	204	»	»	85
Middelfart	»	»	669	50	10	»	200	»	879	50	71	50	337	»	»	»	»	»	197	50	»	»	»	»	21	50	252	»	879	50	»	»
Nakskov	19	30	2450	50	»	»	»	»	2469	80	41	75	283	50	»	»	»	»	176	50	378	»	»	»	37	»	1553	05	2469	80	»	»
Nyborg	»	»	1036	10	»	»	856	01	1892	11	62	50	400	»	140	50	»	»	223	50	43	»	»	»	30	»	992	61	1892	11	»	»
Nykøbing F.	»	»	3631	50	»	»	500	»	4131	50	50	70	823	50	»	»	»	»	488	»	855	»	»	»	56	»	1858	30	4131	50	»	»
Nykøbing M.	»	»	930	50	»	»	397	»	1327	50	12	»	81	»	309	»	»	»	46	50	548	»	»	»	18	»	313	»	1327	50	»	»
Næstved	»	»	4117	80	»	»	1044	»	5161	80	51	50	1606	»	344	»	»	»	779	50	1656	»	»	»	77	»	647	80	5161	80	»	»
Odder	«	»	791	30	»	»	695	90	1487	20	3	25	742	»	6	»	»	»	436	50	»	»	»	»	15	50	283	95	1487	20	»	»
Odense	»	»	15122	20	61	50	»	»	15183	70	112	50	2990	50	837	»	»	»	1416	»	2994	»	800	»	254	50	5779	20	15183	70	»	»
Randers	»	»	5841	20	»	»	1229	51	7070	71	98	75	2527	50	»	»	»	»	1302	»	975	»	»	»	97	»	2070	46	7070	71	»	»
Ribe	»	»	847	60	»	»	»	»	847	60	13	75	138	»	»	»	»	»	76	50	18	»	»	»	15	»	586	35	847	60	»	»
Ringkøbing	»	»	1534	»	»	»	»	»	1534	»	26	50	»	»	»	»	»	»	9	»	»	»	»	»	23	50	1475	»	1534	»	»	»
Ringsted	»	»	1895	70	»	»	376	60	2272	30	56	75	725	»	5	50	»	»	379	»	658	»	»	»	32	50	415	55	2272	30	»	»
Roskilde	»	»	2924	60	»	»	1000	»	3924	60	157	50	1188	50	116	25	»	»	710	50	253	»	500	»	178	»	820	85	3924	60	»	»
Rudkøbing	»	»	975	30	»	»	900	»	1875	30	45	80	572	»	541	»	»	»	157	»	»	»	»	»	26	»	533	50	1875	30	»	»
Rønne	»	»	3045	»	»	»	»	»	3045	»	»	»	198	»	»	»	»	»	279	»	547	»	»	»	48	»	1973	»	3045	»	»	»
Silkeborg	»	»	2890	60	75	»	1706	80	4672	40	88	25	2311	50	273	»	»	»	1046	»	318	»	»	»	53	50	582	15	4672	40	»	»
Skanderborg	»	»	608	40	»	»	897	80	1506	20	60	50	604	»	2	75	»	»	446	50	18	»	»	»	12	»	362	45	1506	20	»	»
Skive	35	«	2333	»	»	»	310	35	2678	35	19	75	941	75	210	»	»	»	514	50	604	»	»	»	38	50	349	85	2678	35	»	»
Skjern	»	»	365	60	»	»	100	»	465	60	»	»	42	»	117	»	»	»	34	»	»	»	»	»	7	»	265	60	465	60	»	»
Slagelse	»	»	4695	»	»	»	300	»	4995	»	57	75	1831	25	»	»	»	»	911	»	979	»	»	»	80	»	1136	»	4995	»	»	»
Stege	»	»	469	30	»	»	415	17	884	47	»	»	195	»	357	»	»	»	97	50	»	»	»	»	9	50	225	47	884	47	»	»
Struer	»	»	338	»	»	»	482	96	820	96	»	»	540	50	»	»	»	»	220	»	30	»	»	»	8	»	22	46	820	96	»	»
Stubbekøbing	»	»	309	40	»	»	42	52	351	92	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	6	»	345	92	351	92	»	»
Svendborg	»	»	2495	20	»	»	400	»	2895	20	34	60	828	50	492	25	»	»	317	»	529	»	»	»	40	50	653	35	2895	20	»	»
Sønderborg	»	»	1088	60	10	»	928	10	2026	70	16	75	371	»	153	»	»	»	193	»	1104	»	»	»	23	»	165	95	2026	70	»	»
Thisted	»	»	1432	90	»	»	200	»	1632	90	5	50	736	»	»	»	»	»	371	»	46	»	»	»	24	»	450	40	1632	90	»	»
Tønder	»	»	314	30	»	»	»	»	314	30	11	»	42	»	»	»	»	»	27	»	»	»	»	»	5	»	229	30	314	30	»	»
Varde	»	»	213	10	»	»	902	28	1115	38	3	75	493	»	364	»	»	»	184	»	42	»	»	»	7	»	21	63	1115	38	»	»
Vejle	»	»	4867	50	»	»	»	»	4867	50	18	»	1603	»	19	25	»	»	649	50	1344	»	»	»	76	»	1157	75	4867	50	»	»
Viborg	»	»	1969	»	»	»	281	70	2250	70	38	50	757	»	5	50	»	»	296	50	115	»	»	»	32	»	1006	20	2250	70	»	»
	175	76	139904	40	181	50	38876	29	179137	95	2803	60	54670	50	8859	»	»	»	26106	50	32609	»	3000	»	2725	20	48346	80	179120	60	17	35
København	»	»	222143	55	215	»	»	»	222358	55	603	25	78291	50	6197	»	393	»	32769	50	47701	»	3509	»	7718	»	45176	30	222358	55	»	»
	175	76	362047	95	396	50	38876	29	401496	50	3406	85	132962	»	15056	»	393	»	58876	»	80310	»	6509	»	10443	20	93523	10	401479	15	17	35

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Trykkerafdelingen i København. Den af et Antal Medlemmer begærede Generalforsamling afholdes *Søndag den 26. September.* Tid og Sted bekendtgøres senere.

Uddannelseskursus for Husassistenter. Til Afhjælpning af den herskende Mangel paa huslig Medhjælp vil der paa Arbejdsdirektoratets Foranledning blive afholdt Uddannelseskursus for Husassistenter i den kommende Vinter (November—Marts) paa følgende Husholdningsskoler: Bloksborg pr. Vejen, Holbæk, Ry og Skaarup.

Paa Forbundskontoret kan arbejdsløse kvindelige Medlemmer faa nærmere Oplysninger og Skema til Andragende om Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden.

Københavns Trykkerklub afholder Medlemsmøde Tirsdag den 7. September. — Se omst. Annonce.

Som Dommer ved den faste Voldgiftsret er i Stedet for Skattedirektør Buhl, der blev Finansminister, af De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab valgt Landsretssagfører *Fr. Dahlgaard* og som Suppleant konstitueret Skattedirektør *Christophersen.*

Hjertelig Tak

for de venlige Lykønskninger, som jeg modtog paa min 60-aarige Fødselsdag. *Selma Piculell.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne

er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.

Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683

Typograf-Tidende.

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 26. August: Brønderslev 200,00, Helsingør 400,00. 30. August: Randers 500,00.

København, den 31. August 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Paal. Inge Grethe Nielsen, udl. 22. 8. 37 hos Heyde (arb. s. St.), Paal. Alice Johnna Wigger Hansen, udl. 10. 8. 37 hos Krohn (arb. s. St.), Paal. Aase Elsa Davidsen, udl. 18. 8. 37 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter Hilmar Hansen, udl. 15. 8. 37 hos N. Purup. Køge: Sætter Hartvig Petersen, udl. 30. 4. 27 i (Østsj. Avis (tidl. Medlem).

Tiltraadte.

København: 6330 Karl Dyhrfeldt fra Maribo (arbl.), 4049 Georg Wegge fra Rejse (arbl.), 5387 Martin Nielsen fra Næstved (arbl.), 7138 Poul Jensen fra Holbæk (arbl.), 4225 Henry Jespersen fra Aalborg (arbl.), 5795 Carl Hansen fra Rejse (arbl.), 5286 Hans Andersen fra Rejse (arbl.), 7010 H. Krøyer paa Rejse (arbl.), 5409 Wilh. Petersen fra Rejse (arbl.), 5524 Peder Pedersen fra Esbjerg (arbl.), Sætter Johan Kryger fra Dansk Arb.-Forb. (Dyva & Jeppesen).

Aarhus: 3676 H. L. Andreasen (arbl.), 7143 Carl Hornbech (arbl.), 7992 Børge Rich. Knudsen (arbl.), 3631 Øjvind Larsen (arbl.), 6418 Alfred Sørensen (arbl.), 7216 A. G. Petterson (arbl.), 6496 Rudolf Nielsen (arbl.), 6391 Mar. Pallesen (arbl.), 4234 Wilh. Reibke (arbl.), 7354 Jacob Christiansen (arbl.), 3007 Carl Bigum (arbl.). Haderslev: 5794 Olaf Andersen (Christiansfeld). Herning: 6879 Chr. Egon Aagaard (Bernh. Jensen, Ikast). Kolding: 6317 Karl Rasmus Clausen (Fr. Lumbye), 5543 Peter Lind (arbl.), 7018 Holger Lund (Centraltr. Vejen), 5880 Egon Petersen (Fr. Lumbye). Odense: 5384 Carl Nommels (arbl.). Skive: 7119 Vagn Christensen (Venstrebladet). Svendborg: 5337 Jørgen Petersen (arbl.), 5547 Kjeld Henriksen i Pl., 6768 Børge Mortensen i Pl. Sønderborg: 6807 Erik Østergaard (Militær), 7827 Vald. Christensen (arbl.). Vejle: 7663 Oluf Jensen (arbl.). Viborg: 3126 P. Dybdal i Pl.

Fratraadte.

København: 6496 Rudolf Nielsen til Aarhus, 6418 Alfr. Sørensen til Aarhus, 3086 Otto Nielsen til Slagelse, 3490 Otto Nielsen til Slagelse, 6586 Niels Jensen til Fredericia, 5341 Richard Olsen til Herning, 5497 Gunnar Israelsen til Odense, 5384 Carl Nommels til Odense, 5880 P. Petersen til Kolding, 6768 Børge Mortensen til Svendborg, 7378 Gustav Malmberg til Skive, 5534 Leo Bitz paa Rejse, 2900 H. Knudsen paa Rejse, 2371 Edith Petersen til Kv. Arb. Forbund.

Aalborg: 7899 L. Chr. Dam paa Rejse. Esbjerg: 5500 Niels Laur. Nielsen til Varde (arbl.). Faaborg: 5560 Kaj Rasmussen til Kbhvn. (arbl.). Haderslev: 3007 Carl Bigum til Aarhus (arbl.). Kolding: 6596 Erik Ellgaard Christensen til Sønderborg (Militær), 5794 Olaf Andersen til Christiansfeld i Pl. Maribo: 6330 K. Fr. Dyhrfjeld til København (arbl.). Odense: 7844 Louis Chr. Henriksen paa Rejse, 7138 Poul Rich. Jensen paa Rejse, 6391 Marinus Pallesen til Aarhus (arbl.). Randers: 3631 Øjvind Lassen til Aarhus (arbl.). Silkeborg: 7992 Børge Knudsen til Aarhus (arbl.), 6879 Egon Aagaard til Herning i Pl., 7227 Harry Nedergaard paa Rejse. Struer: 6308 Volmer Vejlø til Kalundborg i Pl., 7608 A. G. Pettersson paa Rejse.

Udmeldte.

København: 4632 Ingeborg Hambo (fratraadt Faget), 918 Roald Svendsen (Tegner).

Udslettede paa Grund af Restance.

København: 2821 Sætter Otto Larsen (Nielsen & Lydiche), 1374 Sætter Ludvig Hansen (Hanssons Stempelfabrik), 2796 Hj.arb. Breuning (Nutidstrykkeriet), 647 Sætter Sv. Aa. Jensen (Bryrup), 2827 Hj.arb. P. Boch (Bryrup), 1222 Hj.arb. P. Knudsen (Dyva & Jeppesen), 3474 Hj.arb. Joh. Jonassen (Berl. Tidende).

Annulleret Udslettelse.

Vejle: 6633 Adler Jensen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

Død.

Randers: 3695 Høwisch Hansen.

KLUB-ANNONCER

Sæsonen begynder

Fredag d. 3. September i Arbejdernes Læseselskab, Nørre Søgade 27. Kolleger med Interesse for Sang optages. Generalforsamling afholdes Fredag den 24. September. Dagsorden iflg. Lovene. Lovændring. Eventuelle Forslag bedes indsendt til Formanden.

Typografernes Sangforening.

Trykkeriarbejdernes Klub

Indbetaling af Kontingent samt Optagelse af nye Medlemmer finder Sted Fredag den 3. Septbr. Kl. 5.30—6.30 i Café »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76. *Styrelsen.*

E. L. GUMMIVALSER
by Goodyear License er dansk Arbejde
og Goodyears berømte Kvalitet .. ..
ERIK LEVISON'S Gelatine og Gummivalse Støberier

Søndag den 5. September:

Fortunens Indelukke

Sct. Hans Torv Kl. 10.

Stereotypørernes Brancheklub.

Medlemsmøde afholdes Mandag d. 6. Septbr. Kl. 8 pr. i Rømersgade.

Foredrag af *Fr. Mehr* over Emnet:

Tarifen samt Loven om Forbud mod Overarbejde.

Alle Kolleger bedes møde. Stereotypør-Elever indbydes til at overvære dette Foredrag.

Bestyrelsen.

KØBENHAVNS TRYKKERKLUB

Medlemsmøde

afholdes **Tirsdag den 7. September** Kl. 20 i »Patricia«, Fælledvej 4.

Alle bedes møde. — Rotationstrykkere er særlig velkomne.

ANNONCER

Linotype (Intertype),

ledig for varig Plads. Billet mrkt. »115« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

velanbefalet, med Præliminær- og Handelsskoleeksamen — vant til alt forefaldende Arbejde — søger Stilling. Billet mrkt. »114« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Mand til Sætteriet søges!

En dygtig ung Mand kan straks faa Ansættelse som Halvdags-Maskinsætter og Haandsætter i middelstort Trykkeri. Selvstændig Stilling. Billet mrkt. »118« til Ekspeditionsk.

Paalæggerske

søger Plads ved Diegel og Hurtigpresse. Billet mrkt. »116« modtager Ekspeditionsk.

Afklipningsmaskine

for Zink og Stereotypi, sælges billigt. Billet mrkt. »117« modtager Ekspeditionskontoret.

Pænere Bogtrykkeri

til Afstaaelse, da Ejeren agter at trække sig tilbage. Fint Materiel. Ca. 20,000 Kr.s Omsætning med stort Overskud. Gældfri. Særdeles god Livsstilling for dygtig Mand (evt. for Sætter og Trykker). Kan overtages straks. Billet mrkt. »111« modtager Ekspeditionsk.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 (5 Ledninger)
Grafisk Fagforretning · Eget Skriftstøberi · Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

A/S F. L. BIE Valdemarsgade 14 København V.
TELEFONER: CENTR. 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser · Stadigt stort Lager.

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 36 KØBENHAVN DEN 10. SEPTEMBER 1937 64. AARGANG

Fremskridt eller Tilbagegang?

HIPA har sendt os følgende med Anmodning om Optagelse:

Paa Generalforsamlinger, Møder og Kongresser hænder det, at vi hører Klager over den Prisstigning, som i den seneste Tid har fundet Sted. Det er ogsaa hændt, at en og anden har rejst Spørgsmaalet: Hvad har Arbejderne faaet ud af de senere Aars Krisepolitik? — Eller: Hvad hjælper os den politiske Magt, naar Reallønnen forringes Dag for Dag?

Disse Spørgsmaal er ofte formet som en Anklage mod Socialdemokratiet og Fagbevægelsen for manglende Evne til at varetage Arbejdernes Interesser. En saadan Anklage er uberettiget. Enhver, som nøgternt og roligt søger Svar paa de stillede Spørgsmaal, vil være klar herover. Lad os først prøve Spørgsmaalet: Hvad har Arbejderne faaet ud af de seneste Aars Krisepolitik?

Udgangspunktet maa her blive Aaret 1932, da Krisen var paa sit højeste. Landbruget var ramt af et voldsomt Prisfald. Bondens Købeevne var ødelagt. Industrien gik derfor i Staa, og Arbejdsløsheden voksede med rivende Hast. Den gennemsnitlige Arbejdsløshedsprocent var dette Aar 31,7 — og i Januar 1933 gik næsten Halvdelen af de organiserede Arbejdere paa Gaden.

Som en Følge heraf faldt den gennemsnitlige Aarsfortjeneste til 2116 Kr.; det var 18 pCt. under 1929 — det sidste Aar før Verdenskrisen, da Arbejdernes Gennemsnitsindtægt var 2596 Kr. Prisfaldet bødede noget herpaa, men androg dog kun ca. 12 pCt. i samme Tidsrum. For dem, der havde nogenlunde stadigt Arbejde, betød dette Prisfald imidlertid en betydelig Forøgelse af Reallønnen, medens de konstant arbejdsløse maatte bære en uforholdsmæssig stor Del af Krisens Byrder.

Fra 1932 satte Regeringen ind med sin Krisepolitik. Valutacentralen oprettedes. Importen blev reguleret saadan, at den kunde tjene til Fremme af Landets Eksport og af Beskæftigelsen i Haandværk og Industri. Offentlige Arbejder blev iværksat. I Ly af Valutakontrollen gennemførtes en Kreditudvidelse, hvis Virkninger var højere Obligationskurser og lavere Rentefod. Derved kom Byggeriet i Sving. Dette saavel som Importreguleringen skabte Betingelser for en livligere industriel Virksomhed. Gennem Handelsaftaler sikredes Landbrugseksporten. Kronesænkningen spærrede Verdensprisfaldet ude. Landbrugets Stilling bedredes langsomt; Industriproduktionen gik rask i i Vejret og Arbejdsløsheden aftog.

Beskæftigelsestallene taler et klart og utvetydigt Sprog om den Bedring, der fandt Sted. I 1932 var af de organiserede Arbejdere gennemsnitlig 214.000 i Arbejde. I 1936 var dette Tal steget til 337.000. Med andre Ord: Dag for Dag gennem hele Aaret 1936 stod 123.000 *flere* organiserede Arbejdere i Arbejde end 4 Aar før. Disse organiserede Arbejderes samlede Købekraft var hermed ca. 370 Mill. Kroner større i 1936 end i Krisens værste Aar.

Denne større Beskæftigelse kan enhver se er Arbejdernes umiddelbare Resultat af Krisepolitiken. Hvad der er vundet ved, at den politiske Reaktion udelukkedes fra at øve væsentlig Indflydelse, kan ikke gøres op. Et Fingerpeg har vi dog deri, at Partiet Venstre vilde en Nedskæring af Lønninger m. v. paa 33 pCt.; Arbejdsgiverne krævede 20 pCt. Lønreduktion; medens de konservative vilde bekæmpe »Marxismen« og »Fagforeningstyranniet« — at de hermed mente Ødelæggelse af Samarbejdet mellem Socialdemokratiet og Fagbevægelsen og dermed Ødelæggelse af Arbejderbevægelsens Kraft er givet.

I Stedet for alt dette blev Lønningerne sikret og Socialovgivningen forbedret. *Socialreformen* har betydet større offentlige Tilskud til Arbejdsløshedskasserne og mere Hjælp paa en lang Række Omraader, hvor Hjælpen i Forvejen var karrig. Fra Finansaaret 1932-33 til 1934-35 steg saaledes Statens og Kommunernes samlede sociale Udgifter med 63 Mill. Kroner; og siden er dette Beløb yderligere steget.

Arbejdernes Andel i Krisepolitikens Resultater er uomtvistelig.

De Realiteter, som ovenfor er fremdraget, er i Virkeligheden ogsaa Svar paa Spørgsmaal 2. Sandheden er nemlig, at Reallønnen *ikke er forringet, men forbedret.* Den, der hele Tiden har staaet i fast Arbejde, vil maaske hævde, at hans Leveomkostninger er steget — javel; men *hans* Fordel bestod i, at han under Krisen bevarede sin Løn, medens Priserne faldt. Men nu alle dem, der gik helt eller delvis arbejdsløse da Krisen var over os, og som nu har Arbejde en stor Del af Aaret, mon de ikke kan mærke, at deres Købekraft er langt større i Dag end da de gik ledige? Selvfølgelig kan de det. 10 Maaneders Arbejde om Aaret giver naturligvis en langt større Indtægt end 5 Maaneders — eller slet intet Arbejde. Og ser vi paa Gennemsnitsindtægten for samtlige Arbejdere, fremgaar det klart, at den større Beskæftigelse har bevirket en Stigning i Fortjenesten, der ikke er saa lidt større end Prisstigningen.

Gennemsnitsindtægten for organiserede Arbejdere var 2582 Kr. i 1936 mod 2116 i 1932. Stigningen andrager ca. 22 pCt., medens Prisstigningen i samme Periode udgør ca. 12 pCt. — og dertil kommer, at adskillige Arbejdergrupper nu i 1937 har opnaaet Løntillæg paa fra 3—4 op til en halv Snes Procent.

Ved en Bedømmelse af Arbejderbevægelsens Resultater bør man dog ikke indskrænke sig til at iagttage nogle faa Aar, hvor særlige Forhold kan have paavirket Udviklingsretningen. Lad os da se paa Løn- og Prisbevægelserne over en længere Periode.

I 1914 var den gennemsnitlige Timeløn for faglærte Mænd 59,2 Øre, for ufaglærte 46,1 Øre og for Kvinder

28,9 Øre. Oktober 1929 var disse Lønninger henholdsvis 156, 126 og 83 Øre. Oktober 1936: 163, 136 og 89 Øre. Pristallet var (1914 = 100) i Oktober 1929: 172 og Oktober 1936: 174.

Disse Tal viser os, at de faglærte Arbejderes Gennemsnitsløn siden 1914 er steget med 177 pCt., de ufaglærte 195 pCt. og Kvindernes 208 pCt. Lægges til disse lønmæssige Resultater Forkortelsen af Arbejdsdagen fra ca. 9½ til 8 Timer, som er gennemført i samme Periode samt Forbedringerne i Sociallovgivningen — saa først har vi tegnet et Billede af de materielle Goder, som den danske Arbejder har tilkæmpet sig paa godt en Snes Aar.

Det er godt engang imellem midt i Tidens Vanskeligheder at standse og se sig tilbage. Det giver Kraft til at rette Blikket fremefter mod den Tid, hvor Arbejderbevægelsens Kræfter ikke blot samler sig om at fremskaffe materielle Goder, men hvor det gælder Magten til at gribe omformende ind i selve Samfundslivet. Lad os aldrig glemme, at her ligger vor vigtigste Opgave — og lad aldrig Øjeblikkets Smaasorger svække vor Vilje til at samles om denne Opgaves Løsning.

Et alvorligt Memento

De ulovlige Strejker bliver hyppigere. Trods Love og indgaaede Overenskomster griber Arbejderne hist og her til det eneste virkningsfulde Vaaben, de kender: Strejken.

Og hvad er saa Aarsagen til denne Mangel paa Respekt for, hvad der anses for Lov og Ret i Landet? Svaret kan gives ved at drage en Sammenligning mellem Tiden for tyve Aar siden og nu.

Den Gang — det var under Verdenskrigen — krævede man ogsaa Resignation fra Arbejdernes Side. Under Borgfredens Maske plyndredes Arbejderne til Skindet. Saa godt som alt spiseligt sendtes ud af Landet til de krigsførende, og Landmændene og andre heldige skovlede Penge ind som i Eventyret, medens Priserne steg og Arbejderne sultede.

Men Nød bryder alle Love. Og den bitre Nød ruskede til sidst de ved Borgfreds-Evangeliets Forkyndelse henslumrede Arbejdere op til Handling. De »ulovlige« Strejker bragtes i Anvendelse eller man »sagde Pladserne op« — en Fremgangsmaade, der benyttedes flere Steder af Typograferne. Og Resultatet blev, at der opnaaedes meget betydelige Lønforbedringer. Det var om den Situation, Professor Birch senere udtalte: Arbejderne i Danmark har kun én Gang faaet deres Arbejde ordentligt betalt, og det var i 1918, da de truede med Revolution.

Nu befinder vi os i en lignende Situation. Nu skal Arbejderne ogsaa resignere, thi nu har vi »Krise« i Landet. Ligesom for tyve Aar siden er der nu visse Klasser i vort Samfund — men denne Gang er Landmændene ikke blandt de begunstigede —, der kan glæde sig over store og stigende Indtægter, mens Arbejdernes Realløn — trods alle Fortolkningskunster for at bevise det modsatte — reduceres gennem ublu Prisstigninger.

Følgen af denne Udvikling begynder nu at vise sig ved Forekomsten af de saakaldte »ulovlige« Strejker, der naturligvis har vakt Forargelse i »Borgerskabet«.

Disse partielle Strejker synes paa Forhaand dømt til at mislykkes, fordi alt og alle er imod dem. Men deres Betydning kan ikke maales efter som de vindes eller tabes. Deres Betydning ligger deri, at de henleder Offenlighedens Opmærksomhed paa, at Arbejdernes Levevilkaar nu er naaet saa langt ned, at Nøden tvinger dem til at sætte »lovlige« Hensyn til Side for at bibringe Magthaverne Forstaaelsen af, *at nu gaar det ikke længere med at vælte »Krisen«s Byrder over paa dem, der har mindst at staa imod med.*

Det lyder ikke godt, naar Borgerskabets Aviser i denne Forbindelse appellerer til Arbejdernes *sunde Fornuft* og søger af indprente dem, at de ikke opnaar nogen »varig Forbedring« af Arbejdsforholdene ved at benytte ulovlige Midler. Thi almindelig Retfærdssans — som Gudskelov endnu behersker den store Del af Arbejderne — siger dem, at det ikke har noget med *sund Fornuft* at gøre, naar de af dem afsluttede Overenskomster kort efter deres Indgaaelse forringes gennem prishævende Lovforanstaltninger.

Den Slags Manipulationer med Lov og Ret bidrager i høj Grad til at fremme »Lovløsheden«. Og selv om man med Loven i Haand kan dømme de formastelige — den moralske Ret og Sympatien forbliver dog paa de dømtes Side.

Fr. N.

En Mindedag

Mandag den 30. August var det 125 Aar siden Kmhr. Berling fødtes. De fleste ældre Typografer véd, hvad Berling (og hans Hustru) har været for den typografiske Stand: Han var i mange Aar største Bidragyder til den i 1857 paabegyndte Indsamling til et Hjem for gamle Typografer og deres Enker, og han nedlagde 1870 Grundstenen til den første Stiftelse (i Lille Istedgade). Ved Berlings Død skænkede hans Enke 20.000 Kr. til Stiftelsen.

Typografer i »Berl.-Tid.« stiftede senere en Syge-, Begravelses- og Hjælpekasse (Foreningen af 30. August 1871) — den begyndte med 12.000 Kr., men ejer nu — ved Gaver fra Kmhr.inde Berling og Familien over 100.000 Kr., Renterne heraf uddeles hvert Aar 30. August til gamle Typografer og Enker.

Denne Forenings Bestyrelse, Typograferne A. C. Gregersen og Fetterlein (Dabelsteen var forhindret) nedlagde i Anledning af Mindedagen Kranse paa de to Velgøreres Kister, og Gregersen takkede i gode og hjertelige Ord for alt, hvad Kmhr. Berling og hans Hustru havde været for den typografiske Stand.

Den lille Højtidelighed overværedes af flere af de ældre Arbejdere, og Dr. Vincent Næser (af Slægten Berling) takkede hjerteligt, fordi Typograferne saa trofast mindedes Kmhr. Berling og hans Hustru.

I begge Udgaver af Berlingske fandtes stort Billede og Referat af Overformynder Friis, men Gregersens gode og sande Tale blev ikke nævnt med et Ord — — — Afstanden markeres!

En af de gamle.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Blokade

Frk. *Westermann*, der ved Hjælp af en uorganiseret Typograf og nogen kvindelig Arbejdskraft driver et lidet Bogtrykkeri i Kedelsmedstræde, Svendborg, har ikke ønsket at underskrive Bogtrykfagets Tarif, og da der ikke i Virksomheden betales tarifmæssig Løn, blokeres den herved for Tilgang af vore Medlemmer.

København, 6. September 1937. *Ths. Pedersen.*

Voldgiftsforlig

Torsdag den 2. September 1937 sattes Bogtrykfagets Voldgiftsret til Afgørelse af en mellem Dansk Typograf-Forbund og Københavns Bogtrykkerforening opstaaet Uenighed om Betalingen for Trykkeres Pasning af Sprøjteapparater, jfr. Tarifens § 5, Punkt 6.

Paa Forslag af Voldgiftsrettens Formand blev der indgaaet et Forlig, hvorefter Tillæget for Pasning af det nævnte Apparat ansættes til 2 Kr. 75 Øre og saaledes, at dette Tillæg henføres under Tarifens § 95, Punkt 4.

(sign.) *Sigv. Hellberg*, f. Dansk Typograf-Forbund.

(sign.) *Wreschner*, f. Kbhvns. Bogtrykkerforening.

P. V. V.
(sign.) *Poul Andersen.*

Ovenstaaende Afgørelse betyder, at der tilføjes Tarifens § 95, Stk. 4, Bestemmelsen om, at der for Pasning af et *Sprøjteapparat* ydes et Tillæg paa Kr. 2,75. I Henhold til Stk. 7 vil der, naar Trykkerens personlige Tillæg i Forvejen dækker dette Tillæg, kunne træffes fri Aftale om Tillægets Størrelse. Tillæget skal dog i alle Tilfælde med sit fulde Beløb medregnes til vedkommende Trykkers Minimalløn. *Sigv. Hellberg.*

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

Loven om Afspasering

En i »Typ.-Tid.« ikke ukendt Aalborgrøst har hævet sig mod den Lov, der under den skarpeste Modstand fra Arbejdsgiverside er ført igennem paa Tinge og nu staar foran sin Praktisering.

Uden iøvrigt at gaa ind paa Artiklens mere demonstrative end logiske Argumentation turde det være paakrævet at fremkomme med et Par defensive Betragtninger, saa meget mere som S. Kj.s Synsmaader uvilkaarligt maa være mere mageligt anlagte Naturer saare velbehagelige, og som saadan rummer en vis Fare for at understøtte en indenfor vort Fag ikke ukendt frasepræget og dæmagogisk Pseudo-Radikalisme.

Idet jeg gaar ud fra, at S. Kj. ikke vil være med til at spille slige politiske Kandestøbere letkøbte — men for en vaagen Kritik uholdbare — Argumenter i Hænde, er der maaske Forudsætninger for at vi kunde tale os til Rette om Spørgsmaalet.

Og da S. Kj. med saa store Fagter fremhæver det relativt lille Tal, der vil opnaa Beskæftigelse ved Loven, maa jeg maaske med lige saa megen Energi have Lov at paapege Lovens moralske Virkninger.

En af de største Farer ved Arbejdsløsheden er den, at den virker opløsende paa den Solidaritetsfølelse, der saa ubetinget er al Fagbevægelses Grundlag. Navnlig for vort Fag, der i saa ringe Grad er sæsonpræget, er der Mulighed for at skabe Interesseskel mellem de arbejdende og de stadig arbejdsløse Kolleger. Netop de arbejdsløse Kolleger ser i denne Lov en positiv Bestræbelse for at bøde paa den Samfundsuret, Arbejdsløsheden er, og netop de arbejdsløse hilser dette svage Forsøg med Tilfredshed. Det vil faa en Virkning af uvurderlig Betydning for den Solidaritet, hvorpaa vi har opbygget Fagbevægelsen i Almindelighed og Lønniveauet i Særdeleshed. Og en Virkning, hvis Betydning man ikke kan bortvejre med et Par salonradikale Fraser serveret i en sentimental Attitude af forfulgt Uskyldighed. En Virkning, der tjener til at dække den Kløft, der er ved at danne sig mellem den arbejdende og den arbejdsløse Klasse — en Kløft til Skade for begge Parter (jeg beklager Udtrykkene »den arbejdende og den arbejdsløse Klasse«, men i Sagens Interesse kan det til Tider være nødvendigt at nævne Tingene ved deres mere utiltalende Navne).

Uden iøvrigt videre at beskæftige mig ved den Side af Sagen, tør jeg maaske bede S. Kj. forklare mig, hvorfor Arbejdsgiverne saa hysterisk modsatte sig Lovens Gennemførelse. For mig at se synes det aabenbart, at man fra den Side med Tilfredshed ser Kløften mellem arbejdende og arbejdsløse uddybet; det betyder jo svindende Solidaritet og mere »medgørlige« Arbejdere, men at d'Herrer Arbejdsgivere skal dele denne Glæde med S. Kj. er vel næsten mere, end de har vovet at drømme om.

Om Lovens praktiske Virkninger, som S. Kj. stiller sig saa skeptisk til, skal jeg undlade at udtale mig. For mig forekommer det, at disse bør underordnes de moralske; men det maa maaske være tilladt at gøre opmærksom paa, at Loven indfører den under et Sundheds-Synspunkt saare eftertragtelsesværdige 48-Timers Uge, og naar S. Kj. periferisk sender en Længselstanke mod 40-Timers Ugen, vilde jeg finde det logisk, om han undlod at sabotere Bestræbelserne for at skabe 48-Timers Ugen, hvis han da ikke hylder Desperationens Princip: Alt eller intet.

Og endelig: Lige saavel som Loven for Arbejdere ved smaa Arbejdsgivere kan faa negative Virkninger i økonomisk Henseende, lige saavel kan den resultere i, at længe udskudte Ny-Ansættelser endelig foretages — men det er altsammen graa Teori af mindre Betydning. Det væsentlige, det afgørende, det der gør, at vi alle maa hilse denne nye Lov med den allerstørste Tilfredshed, er, *at den underbygger Solidariteten*, hos de arbejdsløse underbygger Bevidstheden om, at der blandt de arbejdende er Vilje til at bedre Kaarene for de daarligst stillede — de arbejdsløse.

For det er slemt at være arbejdsløs — men det gør Sagen endnu værre at møde Ligegyldighed, Vrangvilje og »Klasse«-Egoisme fra dem, der saa nogenlunde sikrede træder de flade Sutsko foran Reolerne. *N. P. Jørgensen.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Den 2. asiatiske Arbejderkonference.

Den første asiatiske Arbejderkonference blev afholdt i 1934 i Colombo og var besøgt af Repræsentanter for Fagforeningerne i Indien, Ceylon og Japan. Det var dengang Hensigten at afholde den anden Konference i Aaret 1936 og søge at udvirke en Repræsentation ogsaa fra Kina, Philippinerne, Hollandsk-Indien, Palæstina o. s. v. Desværre synes det ikke at have været muligt. Den i Aar i Tokio afholdte anden Konference var igen kun besøgt af Repræsentanter for Indien og Japan. Fra Japan var der mødt 12, fra Indien 5 Repræsentanter.

Konferencen vedtog forskellige Beslutninger, der viser, at Arbejderbevægelsen i det fjerne Østen nøjagtigt kender og varetager den internationale Fagbevægelses Pligter og Opgaver, og at Kammeraterne i de asiatiske Lande i høj Grad har Forstaaelsen af, at de med deres Krav ogsaa forsvarer de Krav, som fremsættes af Arbejderne i Europa, navnlig i disse Tider, der præges af Reaktion, Fascisme og socialt Tilbageskridt.

Arbejdsløshedsforsikringen i USA.

I August 1935 undertegnede Præsidenten i De forenede Stater Loven om social Beskyttelse, Social Security Bill, der derefter traadte i Kraft. Loven indeholder et Afsnit, der paalægger Arbejdsgiverne den Forpligtelse at svare en Skat i Forhold til det udbetalte Lønbeløb, der anvendes til Understøttelse af Arbejderne i de Stater, der har tiltraadt vedkommende Forbundslov. I det korte Tidsrum af 2 Aar har nu alle 48 Stater i USA, Distriktet Columbia samt Alaska og Hawaii vedtaget Love vedrørende Arbejdsløshedsunderstøttelse. »I de sidste to Aar,« saaledes udtaler en Tjenestemand i »Social Security Board«, »er der paa Arbejdsløshedsforsikringens Omraade gjort større Fremskridt end i de sidste 25 Aar paa Ulykkesforsikringens Omraade«.

Fagbevægelse og Parti i Spanien.

Forholdet mellem Fagbevægelse og Parti har i Spanien — som iøvrigt i mange andre Lande — i mange Aar været Genstand for indgaaende Drøftelser og været opført paa Dagsordenen for talrige Møder og Kongresser indenfor begge Grene af Arbejderbevægelsen. Spørgsmaalets Betydning er ikke blevet mindre med Henblik paa de store Begivenheder i forrige Aar og den særlige Situation i Spanien (Forholdet til den anarkistiske Fagbevægelse).

Det blev paany drøftet ved det i Juni Maaned afholdte Landsmøde i det socialistiske Parti i Spanien. Arkivtillæget til den socialistiske Arbejder-Internationales »Internationale Information« for 12. August indeholder følgende Fremstilling af Mødets Forløb, der bygger paa en Beretning i det spanske Partiorgan »El Socialista«.

Landsmødets Erklæring angaaende Fagforeningspolitiken konstaterer, at Fagforeningernes voksende Betydning har ført til en Afvigelse, som Partiet maa vende sig imod, nemlig til Fagforeningernes Tilbøjelighed til at sætte sig i det socialistiske Partis Sted. Partiet kan ikke overlade sin Opgave med Hensyn til Proletariatets Frigørelse og Socialismens Virkeliggørelse til Fagbevægelsen, navnlig ikke under de nuværende Forhold, hvor Fagforeningerne takket være særlig gunstige Forhold har været i Stand til at samle store Masser af tidligere indifferente eller direkte fjendtligsindede Arbejdere under deres Faner. Fagforeningerne maa ikke give deres Medlemmer Anvisninger, der er i Strid med Partiets eller Regeringens. Dette betyder ingenlunde, at Fagforeningernes Rolle er mindre betydningsfuld. Tværtimod. Ligesom der ikke kan findes en Arbejderbevægelse uden ideologisk Grundlag, saaledes kan der heller ikke bestaa et socialistisk Parti uden et fagforeningsmæssigt Grundlag. Resolutionen understreger de hjertelige Forbindelser med den spanske Landsorganisation (UGT) og henviser med Tilfredshed til de fornylig trufne Aftaler mellem de to Ledelser. Den bemyndiger Partistyrelsen til at ordne Partimedlemmernes Forhold til Fagforeningerne og saavidt muligt bidrage til Bevarelsen af gode Forbindelser mellem UGT og NCT (Anarkisterne) for at begge de nævnte Organisationer kan opfylde deres Opgaver.

Da i det nuværende Øjeblik alle Kræfter maa sættes ind for det store Maal: den spanske Republiks Styrkelse og Sejr samt Støtte af det spanske Folks Sag, har Fagforeningerne endnu ikke offentligt taget Stilling til det paa Partikonferencen drøftede Spørgsmaal og den vedtagne Erklæring.

F. K. Madsen død

Journalist *F. K. Madsen* døde i Tirsdags.

Med ham er et af Typografernes tidligere store Navne gaaet bort. Det er nu næsten 30 Aar, siden F. K. Madsen fratraadte Redaktionen af »Typ.-Tid.«, (det skete i Begyndelsen af 1909) efter 10 Aars Redaktionsvirksomhed. Men forud for sin Overtagelse af Redaktionen havde F. K. Madsen i en halv Snes Aar meget aktivt deltaget i Typografernes Organisationsarbejde.

De fleste vil mindes F. K. Madsen som Dirigenten paa vore Generalforsamlinger, myndig og sikker.

Fra 1909 deltog F. K. Madsen ikke i Organisationsarbejdet hos Typograferne idet han gik helt over i Journalistiken som Medarbejder ved »Social-Demokraten«, ved hvilken han stadig — omend i de senere Aar i beskedent Omfang — virkede. I en Aarrække havde F. K. Madsen Sæde i Københavns Borgerrepræsentation og i Folketinget.

F. K. Madsen var født i 1861 og lærte Faget paa »Ringsted Folketidende«. Han blev Medlem af vor Organisation i 1884 og forblev Medlem til sin Død.

Vi sænker vor Fane ved F. K. Madsens Baare. *S. H.*

Afdød Kollega

I Søndags døde paa Bispebjerg Hospital Maskinsætter *Harald Nielsen* i en Alder af 68 Aar. Vor afdøde Kollega var bedst kendt under Navnet Norske-Harald. For nogle Aar siden lagde han op — Sygdom, Arbejdsløshed og Alder slog ham ud. Han var i sine tidligere Aar en interesseret og flittig Gæst paa vore Generalforsamlinger og tog undertiden Del i Debatterne. Angaaende Begravelsen henvises til Dagspressen.

Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Lokalformænd

Aabenraa: Fmd.: Typ. L. Dall, Hjelmalle 7.
Kasserer: Typ. Alb. Sørensen, Hjarupvej 6.
Aalborg: Fmd.: Typ. Martin Sørensen, Langersvej, Hasseris.
Kasserer: Typ. C. P. Jespersen, Holbergsgade 5, 3.
Aarhus: Fmd.: Typ. Aage Larsen, Skovvangsvej 228.
Kasserer: Villy Vistisen, Silkeborgvej 120, St.
Assens: Typ. A. Hansen-Møller, Jerichausgade 5.
Brønderslev: Typ. Arthur Frederiksen, Bryggerivej 47.
Esbjerg: Fmd. Typ. Sigurd Borch, Øster Nørrevang 11.
Kasserer: Typ. Gunnar Sørensen, Ewaldsalle 3.
Faaborg: Typ. A. Bjerre, Odensevejen.
Fredericia: Typ. H. P. Marcussen, Dalegade 75.
Frederikshavn: Typ. Th. Jensen, Danmarksgade 5.
Grenaa: Typ. Monrad Christensen, Markedsgade 54.
Haderslev: Typ. Fr. Flade, Ryes Minde.
Haslev: Typ. Søren Jensen, Tingvej 6.
Helsingør: Typ. Alb. Birn, Kongevej 20, 1.
Herning: Typ. Elmar Laursen, Skolegade 56.
Hillerød: Fmd.: Typ. Chr. Poulsen, Sdr. Banevej 3 A, 2.
Kasserer: Typ. Einar Petersen, Hjortholmsvej.
Hjørring: Fmd.: Bogtrykker Hans Fr. Bjørn, Nr. Alle 4.
Kasserer: Typ. A. Gram Mikkelsen, Skagensvej 39.
Hobro: Bogtrykker Niord Olsen, Banegaardsvej 26.
Holbæk: Typ. Sofus Petersen, Kalundborgvej 86.
Holstebro: Typ. Ditlev Rasmussen, Allegade 59.
Horsens: Typ. Rich. Rasmussen, Boligselskabet 25.
Kalundborg: Typ. Sophus Andersen, Gisselørevej 19.
Kolding: Fmd.: Typ. N. Chr. Andersen, »Koldingbjerg«.
Kasserer: Typ. Jørg. Andersen, Slotsgade 19.
Korsør: Typ. Johs. Sørensen, Teglgaarden 20.
København: Fmd.: Sigv. Hellberg, Evaldsgade 3. Telefon 13,331.
Kasserer: O. A. Lundin, Evaldsgade 3. Telefon 4331.
Køge: Fmd.: Typ. Vald Jensen, Pedersvej 30.
Kasserer: Typ. Verner Nordholdt, Egøjevej 15.
Lyngby: Typ. O. Christoffersen, Jernbanevej 1 B.
Løgstør: Typ. Chr. Iversen, Østerbakken.
Maribo: Fmd.: Typ. A. Th. Madsen, Refshalevej 10.
Kasserer: Typ. M. Lindhardtsen, Musæumsgade 7.
Marstal: Typ. M. Chr. Marcussen, Fiolstræde 10.
Middelfart: Typ. Emil Jørgensen, Elmegade 21.
Nakskov: Faktor Magnus Nielsen, Soc.-Dem.
Nyborg: Faktor N. P. Ægidius Hansen, Christianslundsgade.
Nykøbing F.: Fmd.: Typ. Vilh. Hansen, Søvej 17.
Kasserer: Typ. H. J. J. Hansen, Vesterskovvej 25.
Nykøbing M.: Typ. Henry Ebbesen, Munkegade 35.
Næstved: Typ. Chr. Jensen-Petersen, Fixvej 21.
Odder: Typ. M. Andersen, Mørupsvej.
Odense: Fmd.: Typ. C. O. Madsen, Sd. Boulevard 252.
Kasserer: Typ. Aage H. Iwersen, Rødegaardsvej 49.
Randers: Fmd.: Typ. Alfred Andersen, Fabersvej 20, A. 2.
Kasserer: Typ. S. J. Kisum, Vesteralle 7.
Ribe: Typ. H. J. Larsen, Lindealle 624.
Ringkøbing: Typ. H. A. Hoffmann, Kongshøjvej.
Ringsted: Typ. C. C. Madsen, Schaldemosevej 2.
Roskilde: Fmd.: Typ. Thorv. Andersen, Østervang 6.
Kasserer: Typ. Wald. Rasmussen, Østergade 41.
Rudkøbing: Typ. Aksel Christensen, Rolighedsvej 28.
Rønne: Typ. H. Kürstein, Haslevej 56.
Silkeborg: Typ. Rudolf Jensen, Frederiksberggade 41.
Skanderborg: Typ. Edm. Hansen, Borgergade 9.
Skive: Typ. Chr. Mortensen, Jyllandsgade 25.
Skjern: Typ. E. Jensen, Chr. Hansensvej 7.
Slagelse: Fmd.: Typ. Chr. Nielsen, Platanvej 26.
Kasserer: Typ. Peter Jensen, Herluf Trollesvej 15.
Stege: Faktor Eigil Hansen, Møens Dagblad.
Struer: Typ. Peter Larsen, Jernbanegade 8.
Stubbekøbing: Typ. Carl Müller, Vestergade.
Svendborg: Fmd.: Typ. P. S. Hansen, Dronningholmsvej 41.
Kasserer: Typ. N. P. Jensen, Graaesvej 23.
Sønderborg: Typ. Carl F. Jensen, Ørstedsgade 23.
Thisted: Typ. O. Hansen, Havnegade 4.
Tønder: Typ. H. Thomsen, Storegade 2.
Varde: Typ. G. Fast, Sygehusstien.
Vejle: Fmd.: Typ. Halvor Hansen, Skovvang 28.
Kasserer: Typ. Alfr. Berg, Fredericiagade 16.
Viborg: Fmd.: Typ. N. Conrad Pedersen, Sparregade 6.
Kasserer: Typ. P. Jørgensen, Dalbergsgade 1.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Formand: Jul. Schrøder, Sjællandsgade 23, 4., N.
Hovedkasserer, Forretningsfører for Provinserne: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, N. Telf. 4331. Telegramadresse: Typforbundet.
Oplysningssekretær: Sv. Johansen, Evaldsgade 3, N. Telf. 13,765.

ANVISNINGSKONTORET

For København og Provinserne: O. A. Lundin, Evaldsgade 3, N. Telefon 4331. Telegramadresse: Typforbundet.

TYPOGRAF-TIDENDE

Redaktion: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon 533.
Ekspedition: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, N. Telefon 4331.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

I Aften skal vi til den kammeratlige Sammenkomst i Kompagnistræde 34. Underholdning og Kaffebord. Pris 50 Øre.

Generalforsamling Lørdag den 25. September.

Har du tegnet dig til Gymnastik? Ellers maa du snarest gøre det. Vi begynder Tirsdag den 5. Oktober Kl. 20,30 og saa hver Tirsdag i Hellig Kors Kirkes Skole i Hans Tavsens Gade.

23. Oktober?

Flytning af Kontordagen. Grundet paa den ny Skoleordning maa vi fra og med førstkommende Uge omlægge Kontordagen. Meddelelse herom findes i Dag paa Bagsiden af Social-Demokraten.

Afdelingen har tidligere benyttet en Agitationspjece med Indmeldelseskort, der ufrankeret kunde nedlægges i Postkasserne. Postvæsenet har nu ophævet denne Ordning, og Kortene skal i Fremtiden frankeres med et 4 Øres Frimærke. Husk det! *Styrelsen.*

Næstved Lærlingeafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 5. August, hos Typograf Jensen-Petersen. Til Dirigent valgtes *Carl Jacobsen*, som oplæste Dagsordenen og gav Ordet til Formanden, *Carl Emil Hylander*, der aflagde Beretning. Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen, og Kassereren Regnskabet. Alle 3 Punkter godkendtes. Punkt 4: Eventuelt (Studietur til København), som foreløbig blev lagt hen, da Enighed ikke kunde opnaas. *Formanden* omtalte derefter den ny Lærlingelov. Aftenen sluttede med fælles Kaffebord. *Helge.*

Kun svagt repræsenteret. Næstved Lærlingeafdeling var Tirsdag den 17. August indbudt af den lokale Hovedafdeling til en Rundtur paa de nye Havnearbejder ved Næstved By. Man mødtes ved Broen i Bredstræde, hvor Formanden, *Chr. Jensen-Petersen*, bød velkommen og gav Ordet til Turistforeningens Fremmedfører, *Lundstein Ibsen*, som i 1½ Time førte Selskabet rundt og foreviste de store Arbejder. — Lærlingeafdelingen var svagt repræsenteret. *»NELIUS«.*

Tobaksarbejderne og Prisstigningen

Paa sin nylig afholdte Kongres vedtog Tobaksarbejdernes Forbund følgende Udtalelser:

»Paa Grund af de voldsomme Prisstigninger henstiller vi til Kongressen at søge denne Sag taget op til Drøftelse, saa der bliver gjort noget effektivt for at værne om vore en Gang tilkæmpede Lønninger.«

»Kongressen henstiller til Regering og Rigsdag snarest at udnytte Lovgivningsmagten til en effektiv Prisregulering og Avancebegrænsning og understreger Betydningen af, at vore én Gang tilkæmpede Lønninger ikke fortsat undergraves gennem ukontrolleret Forhøjelse af Varepriserne.«

Lidt flere lyse Smil

Lidt flere lyse Smil,
lidt mindre Bitterhed,
lidt færre Spark til den,
som helt blev slaaet ud,
lidt mere vi,
lidt mindre jeg,
lidt mere ja,
lidt mindre nej,
lidt flere Blomsterkranse
paa Livets trange Sti,
lidt færre paa vor Grav,
naar Striden er forbi.

(Engelsk Digt).

Kasseeftersyn

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Ths. Pedersen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 195.786,56, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	111.879,25
Sparekassen	-	80.009,06
Kassebilag	-	1.701,66
Kontant Beholdning	-	2.196,59
Ialt	Kr.	195.786,56

og hos Hr. Ths. Pedersen var Beholdningen Kr. 3.675.946,89 som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen	Kr.	1.048.158,72
Fortsættelseskassen	-	400.704,67
De øvrige Kasser:		
Obligationer	-	189.600,00
Prioriteter	-	236.503,27
Aktier	-	80.000,00
Depositum (D. F. D. S.)	-	500,00
Sparekassen	-	1.718.841,72
Kassebilag	-	122,00
Kontant Beholdning	-	1.516,51
Ialt	Kr.	3.675.946,89

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, den 31. August 1937.

Carl J. Christoffersen. *N. M. Nielsen.*
Niels Nielsen. *Carl Schnoor.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

En god Aften bliver det næste Fredag i Rømersgade 22, hvor Københavns Afdeling holder Sammenkomst for Medlemmer med Ledsager. — En Kreds af Kolleger har lavet et lille Kabaretprogram og det hele udføres af Kolleger. I Prisen (50 Øre) er Ballet, der varer til Kl. 2, iberegnet.

Det bliver en Amatøraften, der overtrumfer Statsradiofoniens!

Filmen fra Tillidsmandskursuset paa Roskilde Højskole i Sommer vil faa sin Urpremiere ved Københavns Afdelings Sammenkomst næste Fredag.

Folketeatret. Rabatkuponer til alle Teatrets Forestillinger kan i begrænset Antal erholdes paa Afdelingskontoret i København. Kuponerne gælder Forestillingsdagen efter Kl. 15.

Gement. I den Uge, Kød- og Flæskemærkerne blev uddelt til de arbejdsløse, Aldersrentenyderne og Invaliderne i København, steg Priserne paa Kød og Flæsk til Fantasipriser. De fattige, der i Ugevis havde længtes efter atter at faa en Luns Sul paa Bordet, opdagede, at der kun kunde blive til en Frikadelle.

Der burde omgaaende vedtages en Lov, der forbød de rige at stjæle fra de fattige. *V. Willadsen.*

Afstemningsformerne. Dansk Skræderforbund har paa sin Kongres vedtaget følgende Ændring i Lovene med Henblik paa en kommende »kompetent« Forsamling:

»Naar der i De samvirkende Fagforbund vedtages Fællesafstemninger over Overenskomstforslag, kommer Lovens Bestemmelser om Urafstemning i Forbundet kun til Anvendelse med de Forandringer, som maatte være en Følge af de af De samvirkende Fagforbund for saadanne Fællesafstemninger til enhver Tid vedtagne Regler.«

— Tobaksarbejdernes Kongres har vedtaget en Bestemmelse om, at hvis der i »De samv. Fagforbunds Love skulde vedtages Bestemmelser, der strider mod Tobaksarbejder-Forbundets Love vedrørende Urafstemningsprincipet, træffes Afgørelse ved Urafstemning blandt Forbundets Medlemmer.«

Endvidere vedtages følgende Udtalelse:

»Kongressen paalægger den kommende Hovedbestyrelse indenfor De samvirkende Fagforbund at arbejde for, at Medlemmernes direkte Afgørelsesret i Overenskomstspørgsmaal fortsat sikres. Hovedbestyrelsen maa ved eventuelle Fællesafstemninger arbejde for, at der gennemføres Urafstemning i alle de interesserede Forbund, og at almindelig Stemmeflerhed overalt bliver afgørende.«

Frimodigt. I et socialdemokratisk Blad fandt vi forleden følgende:

»Hvad Arbejderne har naaet i Kriseperioden fra 1931 bestaar for en væsentlig Del deri, at man trods Krisen har evnet *at bevare Arbejdernes Leveniveau, ja, endda hæve det...«*

Da den aarlige Udgift i Følge Statistisk Departements Beregninger for et Husholdningsbudget paa 3100 Kr. siden 1931 er steget med *507 Kr.*, kunde det nok interessere at faa oplyst, hvor *Arbejderne* har faaet hævet deres Løn med et tilsvarende Beløb.

Verdens største Kort. I en Korrespondance til »Sunnmørposten« fra Varemessen i Bodø gives følgende sensationelle Oplysning:

»Det første, man faar Øje paa, naar man kommer gennem Hovedindgangen til Varemessen, er et stort Norgeskort med Nord-Norge i naturlig Størrelse.«

Det skulde være interessant at vide, hvor et Kort i naturlig Størrelse af Nord-Norge er fremstillet. Kanske Nordlændingene har saa store Maskiner paa Trykkerierne, at de kan trykke saa store Ting — bemærker »Typografiske Meddelelser«.

Medlemsfremgang i A. F. of L. Ifølge en Meddelelse fra den amerikanske Landsorganisations Kasserer, F. Morrison, udgør Antallet af betalende Medlemmer i de under den amerikanske Landsorganisation hørende 103 Organisationer for Tiden 3.106.439. I Forhold til det gennemsnitlige Medlemstal i det den 31. August udløbende Regnskabsaar har Fremgangen udgjort 666.363 Medlemmer. I disse Tal er de 10 Forbund tilhørende Komiteen for industriel Organisation ikke medtaget.

Det eneste spanske Materiale. Franco blev for nogen Tid siden interviewet af en engelsk Journalist. Spørgsmaal og Svar faldt saaledes:

— Hvordan er det med Deres Stridskræfter, Hr. General?
— De bestaar hovedsagelig af Marokanere!
— Og deres Kræfter i Luftvaabenet?
— Italienere og Tyskere!
— Men Geværer og Ammunition da?
— Det er norsk og svensk Staal i tysk Bearbejdelse!
— Ja, men har de da ikke noget spansk Materiale?
— Jo, det har jeg selvfølgelig, svarede han leende, det er det, vi skyder paa.

FORRETNINGSUDVALGSMØDER

3. September 1937.

1. Et Medlem i Horsens bevilgedes hvilende Ret i et Aar.
2. Love for Personaleklubben paa Lolland-Falsters Venstreblad, Nykøbing F., godkendtes.
3. Angaaende Trykningsarbejdet paa Cementfabrikerne i Aalborg er udvekslet Skrivelser med Dansk Arbejdsmandsforbund. — Sagen videreføres.
4. Fra Møns Folkeblad foreligger Forslag til en Ordning af Forholdene paa Bladet, der har været blokeret i en Aarrække. — Forhandlinger optages.
5. Paa Forslag af Oplysningssekretæren vedtoges at afholde 6 Instruktionsmøder i Provinsen om Lærlingeloven og Loven om Forbud mod Overarbejde.

KØBENHAVNS AFDELING

Sammenkomst for Medlemmer

med Ledsager

Fredag den 17. September Kl. 20

Festsalen i Rømersgade 22

Program:

Redegørelse for Vinterens Oplysningsarbejde.

Filmen fra Tillidsmandskursuset paa Roskilde Højskole.

En munter Cocktail. Medvirkende: Cykle-Clubben, Gutenberg-Koret, Sangforeningen og Sportsklubben.

Derefter **Bal til Kl. 2**
Chr. Petersens Orkester.

Billetter til Aftenen faas hos Lundin paa Forbundskontoret. — Pris: 50 Øre (incl. Ballet).

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
1. September: Rudkøbing 200,00. 6. September: Ribe 225,00. 7. September: Aarhus 2000,00, Nyborg 200,00.
København, den 7. September 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.
København. Paal. Inge Lis Westy Sørensen, udl. 13. 8. 37 hos Steenbech (arb. s. St.), Sætter Helge Alf Andersen, udl. 1. 9. 37 hos B. Luno (arb. s. St.).
Haderslev: Trykker Svend Anker Petersen, udl. 1. 9. 37 hos Jørg. Wind.

Tiltraadte.
København: 7259 Poul Jensen fra Nykøbing M. (arbl.), 400 Knud Jørgensen fra Rejse (arbl.). 770 Max Sørensen fra Rejse (arbl.), 1399 Johns. Nielsen fra Rejse (arbl.), 3163 Arne Michaelsen fra Rejse (arbl.), 7320 Rich. Christensen fra Rejse (arbl.), 6595 Hans Rasmussen fra Rejse (arbl.), 4258 Eigil Hansen fra Nykøbing F. (arbl.), 5560 Kaj Rasmussen fra Roskilde (arbl.), 5567 Jørgen Rasmussen fra Middelfart (arbl.), 6586 Niels Jensen fra Fredericia (arbl.), 7879 Sv. Jensen fra Rejse (arbl.), Hj.arb.ske Sonja Schandorff fra Kv. Arb. Forb. (Bording).
Fredericia: 6586 Niels Jensen (arbl.). Herning: 5341 Rich. Olsen (arbl.). Kalundborg: 6308 Volmer Vejlø (Vejløs Bogtr.). Nykøbing F.: 1227 R. Hedstrøm (Censtraltr.). Odense: 5497 Gunnar Israelsson (Nordvestfyns Bogtr.), 5815 Holger Søfelde Hansen (Mar. Hansen), 7844 Louis Chr. Henriksen (arbl.). Silkeborg: 6879 Egon Aagaard (arbl.). Skive: 7378 Gustav Malmberg (Vestjylland). Slagelse: 3490 Otto Nielsen (arbl.), 3086 Otto Carl Nielsen (arbl.). Varde: 5300 Niels L. Nielsen (arbl.).

Fratraadte.
København: 7138 Poul Jensen til Odense, 3066 Otto Wehnert til Haderslev, 3506 Otto Jørgensen til Slagelse, 992 Svend Sørensen til Hillerød, 5488 Jørgen Pedersen til Skotøjsarb., 6468 Harry Olsen paa Rejse, 5756 Sv. Larsen paa Rejse.
Aabenraa: 7827 Valdemar Christensen til Sønderborg i Pl. Aarhus: 3521 Reinhardt Nielsen til København (arbl.), 6496 Rudolf Nielsen til København i Pl. Fredericia: 6586 Niels Jensen til København (arbl.). Frederikshavn: 7273 Aage Petersen paa Rejse. Haderslev: 6301 Gust. Matschke paa Rejse. Horsens: 6630 Børge Møller paa Rejse. Nyborg: 6584 Carl M. Jørgensen til Middelfart i Pl. Nykøbing F.: 4258 Eigil Hansen paa Rejse. Odense: 4600 Ellen Irma Rasmussen til København (arbl.). Silkeborg: 5484 Max Aaboe Sørensen paa Rejse.

E. L. SERVICE Hurtig Udrykning Dag og Nat.
ERIK LEVISON'S
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 5 Ledninger.
NATTELEFON NORA 6010.

Udmeldte.

Odense: 7187 Poul Fischer (Bogtrykker), 7794 Theodor Hansen (fratraadt Faget).

Annullerede Udslettelser.

København: 2796 Hj.arb. Breuning (Nutidstrykkeriet), 647 Sætter Sv. Aa. Jensen (Bryrup), 1222 Hj.arb. P. Knudsen (Dyva & Jeppesen),

KLUB-ANNONCER

Søndag den 12. September:

Lille Værløse — Ryget Skov

(3die sidste Tur)

Sct. Hans Torv Kl. 10.

Gutenberg-Koret

Ordinær halvaarl. Generalforsamling

Mandag den 27. September Kl. 21.15

i Slotskroen, Vesterbrogade 204 o. G.

Dagsorden: Beretning. — Regnskab. — Valg af Formand. Kasserer. Revisor. — Eventuelt.

ANNONCER

Sætter-Trykker

søger Plads straks. Eventuelt som Trykkeriarbejder. Kendt med alt forefaldende Arbejde. Fine Anbefalinger haves. Billet mrkt. »221« modtager Ekspeditionskontoret.

Rotationstrykker.

En dygtig og paalidelig Trykker med Ordenssans og Interesse søges til Special Rotationsmaskine. Billet mrkt. »4415« modtager Sylvester Hvid, Frederiksberggade 21, Kbhvn. K.

Medhjælper til Stereotypi.

Som Medhjælper til Stereotypi søges en ædruelig og paalidelig Sætter eller Trykker. Billet mrkt. »4414« modtager Sylvester Hvid, Frederiksberggade 21, København K.

Sætter-Trykker,

velanbefalet, med Præliminær- og Handelsskoleeksamen — vant til alt forefaldende Arbejde — søger Stilling. Billet mrkt. »114« modtager Ekspeditionskontoret.

Det er et stort Plus

for den Typograf, der vil fremad, at kunne sætte efter stenografisk Manuskript og at kunne gengive Taler og Diskussion ordret. Stenografi læres *lettest* og *grundigst* ved Underv. pr. Korrespondance. Kursus 36 Kr. i 3 Rater à 12 Kr. Forlang Program hos Toldkontrolør, Stenografilærer *C. Spangsted*, Hulvej 35, Horsens. Anbef. som Stenografilærer af »Dansk stenogr. Forening«, Kbhvn. Tidl. Avtograf v. »Stenogr. Tidsskrift«, Kbhvn.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8

Kjøbenhavn K. - Telefon Central 39 og 5539

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 37 KØBENHAVN DEN 17. SEPTEMBER 1937 64. AARGANG

Arbejdsmandslønninger

Arbejdsmændene hos B. og W. kan vel nok give Anledning til alvorlig Eftertanke. Uvilkaarlig ruskes man op af Dvaletilstanden ved at erfare, at ca. 300 Arbejdsmænd hos et Millionfirma i København i 1937 maa arbejde for en Ugeløn paa 49 Kr. eller lidt nøjagtigere: *48 Kr. 90 Øre.*

Man siger straks til sig selv: det passer ikke — det kan umuligt passe. Hvordan i al Verden klarer disse Arbejderfamilier sig i denne forfærdelige Dyrtid, hvor bl. a. et Rugbrød koster 1 Kr. 6 Øre, samtidig med Udsigten til en Vinter med Brændselspriser paa 3 Kr. 75 Øre for en Hektoliter Koks.

Mærkværdigt. — For akkurat 10 Aar siden, da Madsen-Mygdal havde Haanden paa Statens Ror og Staten fattedes Penge, og hans »eneste Tale« var, at Lønningerne skulde ned, imødegik daværende Formand for De samvirkende, C. F. Madsen, dette Forlangende med at henvise til, at Arbejdsmandslønningerne laa lige ved 50 Kr. ugentlig og for de faglærte 60 Kr.

Intet Under, at man ved at blive gjort bekendt med Lønningerne hos B. og W. føler den kolde Sved ned ad Ryggen paa Grund af Medfølelse med Millionfirmaets Arbejdsmænd, der maa slæbe en hel Uge for 48 Kr. 90 Øre. Og man tager sig selv i Haaret. Er vi virkelig ikke naaet længere, end at Arbejdsmændene staar paa samme Lønniveau som for 10 Aar siden. Og for Typografernes Vedkommende er der da heller ikke noget at prale af, idet Lønningerne ikke, efter ovennævnte Tal fra C. F. Madsen, er avanceret mere end et Par Kroner.

Men nu paa den anden Side — dem, der behersker Handelen og Produktionen? Har der været Stagnation i Fortjenester eller Udbytterne? Ja, vi behøver jo bare at følge Udbetalingen af Udbytte og Tantiemer, eller se paa den jævnlige Forøgelse af Millionærerne og Halvmillionærerne. Sidste Aar har bragt 2 Millionærer mere i Odense. Eller prøv en Gang imellem at kigge Aktielisterne efter. Disse illustrerer udmærket den Tidens Strøm, der efterlader Lønarbejderne som Strandvaskere.

De 300 Arbejderes fortvivlede Forsøg paa at hæve deres Sultelønninger med et Par Kr. faldt uheldigt ud. Man maa som ærlig Mand sige: desværre. Og det forbavser, at det virkelig ikke lod sig gøre, selv om man som gammel Organisationsmand véd, at Loven og Profeterne altid er os imod, naar de mange juridiske Formaliteter ikke er i Orden.

Men *et* har man Lov til at undre sig over, nemlig det, at 39 Hovedbestyrelsesmedlemmer i Dansk Arbejdsmandsforbund kunde faa det over deres Samvittighed at tvinge deres Arbejdskammerater til at arbejde for saadanne Lønninger under Hensyn til de sidste Aars vældige Prisstigninger. Dette Kammeratskab forstaar ingen.

Den eneste Undskyldning kan maaske være den, at havde de 39 ikke gjort det, saa havde Staten bestemt, det skulde være saaledes.

Det havde maaske ogsaa været en bedre Klaring af Begreberne.

I hvert Fald afslører dette Tilfælde med B. & W. en sørgelig og uholdbar Brøst med de ulyksalige Afstemningsregler. Og forhaabentlig vil den kommende Generalforsamling i De samvirkende Fagforbund nu kende sin Besøgelsestid. Den gaar ikke, hvis der fortsat skal være naturlig Sundhed i Organisationsforholdet.

De store Strejker i Amerika bl. a. paa Fordfabrikerne og General Motor, hvor de strejkende i Lighed med de franske strejkende Arbejdere forblev paa Arbejdspladserne, skal have givet nogle forstaaende Jurister Anledning til en ændret Synsmaade paa den Art af Strejke, idet de sociale Kaar, der bringer Arbejderne til Arbejdsnedlæggelse, bør tages i Betragtning ved Domsafsigelsen.

Millionforetagendet B. & W. har jo tidligere faaet Statsunderstøttelse. Det er et Foretagende af Aktionærer, der ikke har anden menneskelig eller samfundsmæssig Opgave end store Aktieudbytter, Tantiemer og Bestyrelseslønninger. Derfor skal Arbejderne holdes paa Sultegrænsen.

Det var derfor saare naturligt, om Staten i Stedet for alene at bruge sin Magt til gennem sin Forligsmand at diktere Arbejdernes Lønninger efter de store Industriherrers Forgodtbefindende, tog sig for at undersøge, om de Lønninger, der krævedes, staar i Forhold til Livsfornødenhederne og de sociale Kaar, Arbejderne er undergivne.

Da kunde der maaske blive lidt Mening i Tingene, hvis vi fortsat skal have de allerede kendte Statsindgreb overfor Organisationerne.

Man maa fortsat vægre sig ved at tro, at Forligsman den eller med ham lige ansvarlige vil paastaa, at Arbejdsmandslønninger paa 48 Kr. 90 Øre staar i noget som helst Forhold til de sociale Kaar, Samfundet byder os at leve under i Dag.

Det er i høj Grad ensidigt og uretfærdigt — selv om Talen om Retfærdighed i Øjeblikket er tillagt barnlige Sjæle, ja, vel nærmest er et uartigt Ord — at store Industriforetagender af Staten har faaet store Begunstigelser og samtidig kan holde deres Arbejdere paa de lavest

mulige Lønninger, ved Siden af et umenneskeligt Slid — i Kraft af en raffineret Mekanisering med Transportbaand o. s. v.

Menneskelige Hensyn kender Aktionærerne og deres Hjælpere ikke noget til. Det er Udbytter og Tantiemer. Arbejdernes Kaar rager dem ikke, 49 Kr. om Ugen — svimlende for en Arbejderfamilie, men ikke nok til en Frokost for et Par Aktionærer paa Angleterre.

Var det derfor ikke paa Tide at tænke paa en alvorlig Ændring i Opfattelsen af de for Arbejderne saa vigtige Forhold.

B. & W.-Affæren viser tydeligt, at det ikke er Sindet eller Hensynet, der er i Forgrunden. Det er Magten.

Men til en ændret Opfattelse af de social-økonomiske Kaar, hvorunder bl. a. de nævnte Arbejdere kæmper for Tiden og de spontane Rejsninger, som stadig ulmer i Arbejderrækker, hører der ganske vist en dyb mental Omvendelse — en Ændring i Retsbevidstheden, hvor de *menneskelige* Hensyn til Arbejdernes økonomiske Vilkaar kommer til at staa i bedre Forhold til Aktionærer og Fabrikejeres Graadighed og Hensynsløshed. *S. Kj.*

Tarifen og Prisstigningerne

Med de kolossale Prisfordyrelser, der især er sat ind det sidste halve Aar, vil der atter i Aar kunne blive Tale om Opsigelse af den nuværende Tarif. Det bestemtes ved de sidste Tarifforhandlinger, at Tarifen kunde opsiges til 1. Marts 1938, hvis Pristallet pr. 1. Oktober 1937 skulde afvige mindst 6 Point fra Pristallet 174.

Da der sikkert ikke er nogen Tvivl om, at Pristallet vil stige mere end 6 Point, vil vi altsaa atter i November være i Forhandling om en ny og bedre Tarif.

Ifølge de ny Forhandlingsregler skal vore Krav være fremsat inden 1. December. Det betyder, at vi allerede nu maa forberede os paa at stille Krav, der dækker, ikke alene de allerede stedfundne Prisstigninger, men ogsaa dem, der er i Udsigt.

I denne Forbindelse vil jeg gaa tilbage til vort forberedende Arbejde for den sidste Tarif. Ved de forskellige Branchemøder viste Kollegerne en uhyre ringe Interesse for at møde frem — stille Krav og vælge Tarifrepræsentanter. Paa Haandsætternes Branchemøde var mødt ca. 50 Kolleger af 1550, og det maatte dog især være Haandsætterne, der havde store Krav at stille paa Baggrund af de smaa Lønninger og de mange ledige. Jeg kan ikke undlade at bebrejde Haandsætterne deres manglende Interesse og haaber ikke, at dette gentager sig i Aar. Det betyder nemlig en hel Del for de eventuelle Tarifrepræsentanter, naar de føler, at de Krav, de er Talsmænd for, staar Kollegerne bag ved. Gang paa Gang blev der fra Afdelingsformanden ved de førte Forhandlinger nævnt den ringe Deltagelse ved Branchemøderne og sagt, at de Krav, som vi som menige Tarifrepræsentanter rejste, havde vi ikke Medlemmerne bag os, og vi kunde jo nok snakke, men bortforklare, at kun 50 Sættere havde valgt os, kunde vi ikke. Den Slags svækker vor Vilje til at sætte kraftigt ind, og det maa og skal forhindres i Aar.

I Løbet af kort Tid træder Loven om Forbud mod Overarbejde i Kraft, og selvom den kan forbedre Vilkaarene lidt for de ledige, er og bliver det kun Lapperier. Det, der skal til, er en generel Nedsættelse af Arbejdstiden med Bibeholdelse af den nuværende Realløn. Lønniveauet maa for enhver Pris holdes, og jeg tror, Tidspunktet snart maa være inde, hvor Arbejderne faar deres Profit af det stigende Udbytte til Kapitalen.

Vi maa forlange af Regeringen, at den sætter ind mod Prisstigningerne og gennemfører Maximal-Priser paa alle for Arbejderne livsvigtige Ting, saasom Brød, Smør, Margarine, Kød, Flæsk, Kaffe samt Kul og Koks. Regeringen véd, at der er tjent store Penge de sidste Aar — af Arbejdsgiverne — takket være Regeringens Valutaforanstaltninger, samt den Højkonjunktur, der har været og stadig er. Naar Regeringen sætter Bom for Arbejdernes Vilje til at hæve Lønnen, maa den ogsaa sætte Bom for Arbejdsgivernes Indtægter og bremse Prisstigningerne.

Vi maa yderligere forlange, at Regeringen snarest gennemfører 40 Timers Ugen eller overlader denne Sag til Afgørelse indenfor de faglige Organisationer, og det maa være saadan, at Regeringen da støtter Fagforeningerne og ikke gaar imod som tidligere.

Vi maa se at faa dem, der staar i Spidsen for Regering og Fagbevægelse, gjort forstaaelig, at det gaar ikke længere. Strejken paa B. & W. var et Varsko, og der kommer flere af den Slags »ulovlige« Strejker, hvis ikke der snart bliver gjort noget for dem, der trods alt har Magten i Fagforeningerne.

Man kan lave Love af baade den ene og anden Art — man kan svinebinde — om man tør — de organiserede Arbejdere, men der findes Grænser og Grænsen *er* naaet. Al den »Ret« der overgaar Arbejdsgiverforeningen i den sidste Tid ved Voldgiftsretten, er maaske slet ikke saa tosset til Fremme af Arbejdernes Krav og Synspunkter. Det er dog for galt, at Arbejdere, som arbejder under en Overenskomst, som de ligesom os har forkastet, skal tvinges til at gaa ud i »ulovlig« Strejke for at faa 1 Kr. i Lønforhøjelse paa Lønninger paa 48 Kr., og saa oven i Købet bliver idømt 100 Kr. i Bod til hver Arbejder at udrede til Udbytterfirmaet — med Statsstøtte — Burmeister & Wain.

Arbejdernes Harme mod Voldgiftsretten og dennes Kendelser er stigende.

Det er paa Tide, at Regeringen og Fagbevægelsen i Fællig bruger deres Magt til at forbedre Vilkaarene for de *danske Arbejdere.* *Eigil Hansen*, 384.

Afdød Kollega

Lørdag den 28. August afgik Faktor *Høwisch Hansen*, Randers, efter nogle Ugers Sygdom ved Døden, 63 Aar gammel. Høwisch Hansen, der stammede fra Frederikshavn, kom for ca. 40 Aar siden til Randers, hvor han først i en Aarrække arbejdede i Chr. Nielsens Bogtrykkeri, senere paa »Social-Demokraten«s daværende Trykkeri og gennem den sidste Snes Aar som Faktor paa Expres-Trykkeriet, og baade som Faktor og Kollega var han afholdt og vandt sig kun Venner ved sin elskværdige og retlinede Optræden.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Aftale for Bogtrykfaget vedrørende Praktiseringen af § 5 i Loven om Forbud mod Overarbejde

Overarbejde ydet i Tiden:

Oktober, November og December afspadseres i Tiden 15. Januar—14. Februar.
Januar og Februar afspadseres i Tiden 15. Marts—14. April.
Marts og April afspadseres i Tiden 1. Maj—31. Maj.
Maj, Juni og Juli afspadseres i Tiden 15. Aug.—14. Septbr.
Aug. og Septbr. afspadseres i Tiden 1. Oktbr.—31. Oktbr.

Opsamlingsperioden afsluttes med den sidste hele Lønningsuge i Perioden.

Firmaet opgør i Overarbejdsjournalen for hver enkelt Arbejder, hvor mange Overarbejdstimer han har haft i Perioden, samt angiver med en Uges Varsel, paa hvilke Dage i Afspadseringsperioden Afspadsering for den enkelte Arbejder skal finde Sted.

Overarbejdet betales Arbejderen i Henhold til Tarifen med Fradrag af Vedkommendes normale *Dagturstimeløn* for hver Overtime, hvilket Beløb bliver indestaaende og udbetales Vedkommende til Dækning af Afspadseringsdagene.

For hver Gang, Overarbejdet andrager 8 Timer, afspadseres en Dag, uanset om paa Dagtur eller forlagt Tur; overskydende Overarbejdstimer overføres til følgende Opsamlingsperioder.

Ved Afslutning af Kalenderaaret udbetales Timelønnen for det Antal Overarbejdstimer, for hvilke Afspadsering i Henhold til ovenstaaende ikke kan finde Sted, saaledes at der ikke overføres overskydende Timer fra det ene Kalenderaar til det andet.

Ved Opsigelse inden Afspadseringens Paabegyndelse skal Afspadseringen ske, inden Fratrædelse finder Sted.

Arbejdere i Medhjælpspladser omfattes ikke af Afspadseringsordningen og faar deres Overtimer betalt paa sædvanlig, tarifmæssig Maade.

Den lovbefalede Overarbejdsjournal (Lovens § 6) indrettes efter et af Organisationerne godkendt Skema og skal indeholde alle Oplysninger vedrørende Overarbejde og Afspadsering.

Organisationerne er til enhver Tid berettiget til hos Firmaerne at gøre sig bekendt med Journalens Indhold.

For Dagblade, der udkommer 7 Dage om Ugen, kan der mellem Firma og Personale paa Grundlag af foranstaaende træffes Aftale om Afspadsering paa Basis af kortere Opsamlingsperioder (f. Eks. Maanedsperioder) og hyppigere Afspadseringsperioder (eventuelt tillæmpede Udbetalingsordninger). Saadanne Aftaler skal dog for at have Gyldighed godkendes af Organisationerne.

I Tilfælde, hvor Firma og Personale ikke kan enes om en Ordning, bestemmes Ordningen af den resp. Arbejder- og Arbejdsgiverorganisation i Forening.

Nærværende Aftale træder i Kraft den 1. Oktober 1937. Aftalen kan af hver af Parterne opsiges med 3 Maaneders Varsel til den 1ste i en Maaned, dog tidligst til Ophør 1. Oktober 1938. Sker Opsigelse ikke, løber Aftalen sammen med Loven.

København, den 8. September 1937.

Dansk Provins-Bogtrykkerforening:
P. BUSCH.

Dansk Typograf-Forbund:
JUL. SCHRØDER.

Københavns Bogtrykkerforening:
S. A. BAGGE.

Organisationen af Bladudgivere i Provinsen:
C. PEDERSEN.

Aftalen er tillige tiltraadt af *Dansk Litografiaug*, for hvilket Afsnittet om Dagblade dog *ikke* faar Interesse.

Ovenstaaende Aftale er tiltraadt af de respektive Organisationer og godkendt af Hovedorganisationerne. Der ansøges nu om Ministeriets Godkendelse.

Selv om Ministeriets Godkendelse ikke maatte foreligge til 1. Oktober, er Organisationerne enige om, at Aftalen træder i Kraft 1. Oktober, idet man forventer, at Aftalen vil blive godkendt af Ministeriet.

København, den 8. September 1937. *Forretningsudvalget.*

— — —

Den i Loven krævede Overarbejdsjournal, som er udarbejdet af Organisationerne i Fællesskab, kan erholdes gennem Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Københavns Bogtrykkerforening af saavel Medlemmer som Ikke-Medlemmer af disse Organisationer.

Trykkernes Underafdeling.

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdes paa Begæring af et Antal Medlemmer

Søndag den 26. September Kl. 10

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: Fortsat Behandling af den paa Generalforsamlingen den 6. April vedtagne Resolution.

Styrelsen.

Berlingske Tidende

citerer et Uddrag af Spidsartiklen i »Typ.-Tid.s sidste Numer. Det er der intet at sige til. Men man kunde nok forlange af det ærværdige Blad, at det havde bemærket, at det var en *indsendt* Artikel — hvad tydeligt var angivet under Overskriften.

Artiklen var tilsendt os fra HIPA-Kontoret (Arbejderpartiets eller som dets officielle Navn lyder: Hovedorganisationernes Informations- og Propaganda-Afdeling), og var *kun* Udtryk for denne Institutions Syn paa Spørgsmaalet, om Arbejderne har faaet Dækning for Prisstigningen.

At Artiklen havde faaet »en fremtrædende Plads« betød naturligvis ikke, at »Typ-Tid.«s Redaktion godkendte det i Artiklen fremsatte »optimistiske« Syn paa det omhandlede Spørgsmaal, hvilket »Berlingske Tidende« kunde have faaet bekræftet ved ogsaa at læse den efter »Spidsen« følgende Artikel.

Men *den* havde Bladet formentlig ingen Interesse i at citere.

Fr. N.

Vore Fagproblemer

I.

Foruden de socialpolitiske Spørgsmaal, der altid danner det kæreste Diskussionsemne — vel fordi de er de mest almene og de mest oplagte til Strid — er der i alt Fald i Øjeblikket os iblandt adskillige stærkt faglige Emner, der i høj Grad opfordrer til saglig og til grundig Behandling. Et af disse er det Spørgsmaal, der trænger sig paa ved Sættemaskinens stadige Fremtrængen og det almindelige faglige Krav om mere Kendskab til og Uddannelse paa dette Omraade.

Hvis jeg var blot Haandsætter, tror jeg, at jeg forlængst havde taget mig for at forsøge en Klaring paa dette Omraade. Da ingen endnu synes at ville lægge Navn og Pen til, vil jeg forsøge at springe ud der, hvor Brændingen gaar højst. Maaske vil der vanke Klø fra forskellige Sider, fordi jeg gør det. Men vi maa tale rent ud af Posen; vi maa have de gamle Forvildelser væk; vi maa have Forstaaelsen klaret, saaledes at vi under vort Forbund kan arbejde til Fagets Gavn og ikke til dets Skade, hvad det mange Gange har truet med.

For det er jo saadan, at den Gnidning, der har raadet mellem de to Sætterbrancher, og som stadig mærkes, har sin væsentlige Aarsag i Misundelse til den ene Side og Kravet om Bevarelsen af et Monopol til den anden. Man kan undres over, at det har været saa svært for de mange at se klart paa dette Omraade, men vor Undren faar en Sordine gennem den Kendsgerning, at mange af vore første Tillidsmænd har luftet deres ensidige Syn paa Sagen, og hos nogle har man stadig mærket en fanatisk Bitterhed overfor den ene af Parterne.

Det, der ligger forrest i denne Strid og det alt andet overskyggende Moment, er de økonomiske Interesser, der ligger gemt her, ikke for en enkelt Branche, men for Faget i sin Helhed. Det er et Brødspørgsmaal, et Spørgsmaal om Plads for Fagets Folk, saa mange som muligt, at bevare Sættemaskinen for Typografen og under Indflydelse af vort Forbund. Dermed er det vigtigste sagt.

Men den Politik, der hidtil har været ført, har ikke altid haft denne Retningslinje. Jeg vil paastaa, at i vort Fags seneste Historie har intet været mere berettiget og intet haft større Betydning end den Branchepolitik, der er ført fra Maskinsætternes Side. At denne samtidig maatte blive ensidig, er forstaaeligt, naar man fra de andre Sider forsømte det Arbejde, der maatte gøres i Forbindelse med Branchepolitiken.

Der har været ført mange — ogsaa resultatløse — Forhandlinger mellem Typografer og Principaler, foranlediget af disse sidste, angaaende Uddannelse ved Sættemaskinen. Fra Haandsætternes Side har man ønsket en almindelig eller i alt Fald en udvidet Adgang til at lære Maskinsætning, og det er fra københavnske Haandsætteres Side hævdet, at disse har en langt ringere Chance for at blive oplært ved Maskinen end deres Kolleger i Provinsen. Nu har man med Bistand fra flere Sider faaet oprettet en Maskinsætterskole paa Fagskolen for Boghaandværk i København, der hvad Indretning og Undervisning angaar staar paa Højde med alle rimelige Krav; men Spørgsmaalet om Adgangen til denne Skole har man endnu ikke faaet klaret paa en Maade, der tilfredsstiller alle Parter.

Der er en Strøm, der, som det synes, ukritisk kræver en almindelig Adgang til Sættemaskinen for alle Sættere. Dens Løsen er: Vi skal have oplært flere Maskinsættere! Enhver Haandsætter skal have Ret til at uddannes som Maskinsætter! Hvad man vil med denne Bølge af Arbejdskraft til Sættemaskinen, hører man intet om.

Det er jo kun naturligt, at den unge Mand, der træder ind i vort Fag for at uddannes og ernære sig som Sætter, hvad enten det saa senere bliver ved Kassen eller ved Maskinen, faar Lejlighed til ogsaa at gøre sig bekendt med Sættemaskinens Teknik og Arbejdsmaade. Det vil tilmed kunne komme Faget til gode derved, at han som Haandsætter under sit Samarbejde med Maskinsætteren vil være i Besiddelse af en Forstaaelse, som det nu desværre ofte skorter paa. Men som Uddannelse iøvrigt har det kun yderst ringe Værdi, saafremt han da ikke umiddelbart efter skal fortsætte som Maskinsætter — og det kan de jo ikke alle. Hvis han en Gang senere skulde faa Lejlighed til at overgaa til Maskinen, maa han nødvendigvis af praktiske Grunde tage hele Undervisningen om igen. Man uddanner jo heller ikke Stereotypører i Forbindelse med Udlæringen som Sætter; det venter man klogeligt med, til Spørgsmaalet en Dag bliver aktuelt for Manden.

For Principalernes Vedkommende har den eminente Omsorg for Sætterens Uddannelse ved Maskinen sin egen Side. Det er i Almindelighed ikke Omsorgen for den unge Mands alsidige faglige Standard det gælder — man erindrer sig i denne Forbindelse den moderne Tekniks Trang til indenfor alle Arbejdsgrene at specialisere Arbejdet indtil Hjerneudmarvning. Her ligger Interessen for Sagen i det væsentlige deri at skabe et Overbud af Arbejdskraft for derigennem at tvinge Præstationen op og Lønnen ned. I denne Retning har vort Forbund ingen Interesse; vi har ingen Interesse i at skabe en indbyrdes Konkurrence mellem vore Medlemmer til økonomisk Forringelse for disse og derigennem for hele Fagets Overenskomstpolitik.

Den viseste Løsning af hele det store Problem, der ligger for her, vilde naturligvis være en Nedsættelse af Arbejdstiden for Maskinsættere og en Forbedring af de lavere Minimallønninger henimod større Ensartethed. Den Haandsætter, der fagpolitisk kræver mere end dette, gaar med Bind for Øjnene. Han forstaar ikke, at hans udvidede Krav kan komme til at skade først og fremmest ham selv, idet hele Maskinsætterspørgsmaalet først og sidst er et Haandsætterspørgsmaal. Det er denne, der skal rekruttere Branchen; det er denne, der bliver Plads for ved Sættemaskinen i mere eller mindre udvidet Grad, eftersom Beskæftigelsen øges og vort Fag gennem sin Organisation er i Stand til at præge vore Overenskomstbestemmelser; og det er denne, der skal nyde godt af eller lide under de Arbejdsforhold, vi gennem en stærkere eller svagere Branchepolitik indenfor Forbundet er i Stand til at fremskaffe.

Den samme Forstaaelse, det er nødvendigt at vise fra den ene Side, maa ogsaa vises fra den anden, hvis noget godt skal naas. Man kan ikke bruge alle de Kneb, der kan optænkes — og ikke altid lige fine — for at slippe inden for Muren, in casu Maskinsætteriet, for saa, naar man er kommet til Sæde, at omgærde sig med faste Piller til Styrkelse af et Monopol, man ikke tidligere respekterede.

N. Th. S.

(Fortsættes).

Den ulovlige Strejke paa Jyllands Papirværk, Aarhus

Den faste Voldgiftsret har afsagt Kendelse i en ulovlig Strejke, der fandt Sted i Dagene 5.—12. Juni paa Jyllands Papirværk i Aarhus og omfattede 180 Deltagere, fordelt fagmæssigt efter Firmaets Opgivelse saaledes: 138 Bogbindere, 17 Typografer, 11 Litografer, 11 Arbejdsmænd og 3 Smede.

Anledningen til Strejken var en Afskedigelse af Bogbindernes Tillidsmand, P. A. Petersen, der samtidig var Formand for Fællesklubben. Arbejderne opfattede Afskedigelsen som en Hævnakt fra Firmaets Side, idet Prokurist Niels Petersen nogen Tid i Forvejen, da Tillidsmanden havde forbudt noget Overarbejde, var fremkommet med en Udtalelse om, at »det skulde P. A. Petersen faa betalt«.

Under Domsforhandlingen har Firmaet bestridt Rigtigheden af denne Udtalelse, og ved en ret hurtig Genantagelse af Tillidsmanden formener man at have bevist, at man ikke nærer Forfølgelseshensigter overfor denne.

Firmaet opgør sit direkte Tab ved Strejken — beregnet alene paa Basis af Generalomkostningerne — til 8482 Kr. 50 Øre, og Arbejdsgiverforeningen stillede derfor Krav om Idømmelse af en meget betydelig Bod til hver af de strejkende, ligesom man ønskede Bogbinderforbundet og dets Aarhus-Afdeling dømt som medansvarlige i Strejken.

Oprindelig lød Klagen ogsaa paa de øvrige Forbund, hvis Medlemmer deltog, deriblandt Dansk Typograf-Forbund, men da det var ganske aabenbart, at disse Forbund ikke havde haft det ringeste Kendskab til Strejken, før den omtrent var afsluttet, frafaldt Arbejdsgiverforeningen sin Klage mod dem.

Voldgiftsretten siger i sin Kendelse, at det ikke er godtgjort, at Prokurist Niels Petersen har udtalt sig paa den af de Indklagede angivne udæskende Maade, og om selve Strejken siges, at man ikke finder Grundlag for at paalægge Bogbinderforbundet som saadant et Medansvar for den ulovlige Arbejdsstandsning, hvorimod den lokale Afdeling ikke kan fritages, og de enkelte Deltagere er hjemfalden til Bod, der efter Omstændighederne findes at kunne sættes til 20 Kr. pro persona.

Der gives yderligere en Slags Rabat, idet der af det samlede Antal paa 180 fradrages 16, ligesom det ogsaa maa antages, at en Typograf, der fejlagtigt var kommet paa Listen, kan undtages for Bod.

Kendelsens Ordlyd er iøvrigt saaledes:

»Den ovennævnte Arbejdsstandsning har været ulovlig.

I Bod til A/S Jyllands Papirværk, Aarhus, betaler hver enkelt af de i Strejken deltagende Arbejdere: 122 Bogbindere, 17 Typografer, 3 Smede, 11 Litografer og 11 Arbejdsmænd, over hvem Fortegnelse er fremlagt, 20 Kr. — For Betalingen af de Bogbinderne ikendte Bodsbeløb hæfter Bogbinderforbundets Aarhus-Afdeling overfor Selskabet solidarisk med de enkelte Arbejdere.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.«

— — —

Selv om den ulovlige Strejke nødvendigvis — i Henhold til de derom gældende Love — maatte medføre Domfældelse, er Kendelsen dog alligevel af en saadan Karakter, at den indeholder et alvorligt Varsko til Jyllands Papirværk og andre Firmaer, der i Kraft af »Arbejdsmangel« eller lignende Aarsager ser en Mulighed for at afskedige Tillidsmanden.

Naar Firmaet opgør sit Tab til over 8000 Kr. og kun gennem Bod faar erstattet de 3000, kan det jo næsten tages som en officiel Tilkendegivelse af, at det ikke selv har været helt sagesløs i den Affære, og forhaabentlig drager det de fornødne Konsekvenser heraf og gør sit til at skabe gode Arbejdsforhold paa Virksomheden.

Ths. Pedersen.

Fagmøde i Aarhus

Søndag den 3. Oktober afholdes Fagmøde i Aarhus paa Koncertpalæet ved Bispetorvet. Mødet begynder Kl. 10 Formiddag, og alle jyske Kolleger indbydes. Nærmere Program meddeles senere. *Aarhus Lokalafdeling.*

Det er Hjærter, der mangler —

Vi lever i de kolde Hjærners Tid. Det er ikke moderne at lade sig paavirke af andres Nød og Ulykke. Bare lukke Hjærteklappen fast i. I hvert Fald skal man helst holde sine Følelser — hvis man da har nogen — hos sig selv. Ellers løber man den Risiko at blive betegnet som en sentimental Nar. Man maa ikke lade sig paavirke af Hjærtets Stemme, ikke give sig hen i Begejstring for noget. Alt skal præges af kold Beregning. Hvor maa det være svært at være ung!

Og hvad er saa Følgen bleven af denne Hjærne-Politik? En Verden saa meningsløs som ingensinde før, en Verden, hvor al sund Fornuft synes udelukket. De kloge, kolde Hjærner er kørt uhjælpeligt fast, og de kan ingen Udvej anvise.

Mon Grunden alligevel ikke skulde være den, at Menneskene trods alt ikke kan leve uden Hjærte — at det Samfund, der lader haant om Moral og Næstekærlighed, er dømt til Undergang?

Den engelske Lord Mayor fra Manchester bedømte uden Tvivl Forholdet rigtigt, da han forleden ved en Frokost mindede Menneskene om, at Livet kun er saa kort og at vi derfor alle — Danskere og Briter, Tyskere og Franskmænd, Kinesere og Japanere — burde forstaa, at der er Plads nok til os alle. Verden har ikke længere saa stærkt Brug for Hjærner — udtalte han. Vi har alt, hvad vi kan bruge af Hjærner. Det er Hjærter, der mangler.

Selv ved en Frokost kan der blive sagt noget sandt og godt. *Fr. N.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Det internationale Typografsekretariat.

I Sekretariatskommissionens Møde den 2. September 1937 oplæstes forskellige Beretninger, som var indløbet fra Frankrig og England, og endvidere drøftedes Forholdene i Tyskland og Østrig.

Spørgsmaalet om Forkortelse af Arbejdstiden var Genstand for Kommissionens levende Interesse. Den udvidede Sekretariatskommission vil ogsaa i dette Spørgsmaal finde rigeligt Diskussionsstof.

Kommissionen modtog Meddelelse om, at en ny Fælles-

arbejdsoverenskomst var afsluttet i Rumænien, hvorefter Mødet drøftede Udviklingen af Tarifkampen i Belgien og i Czeckoslovakiet.

I Budapest afholdes i den nærmeste Fremtid en stor Tryksagsudstilling i Forbindelse med den internationale Arbejdsgiverkongres. Kommissionen modtog forskellige Brochurer og Dokumenter vedrørende denne Udstilling.

Det norske Typografforbund havde sendt Indbydelse til dets 13. Forbundskongres, der afholdes i Oslo den 13. September og følgende Dage. Det vedtoges, at man skulde søge at formaa Nils Wessel i Stockholm til at repræsentere det internationale Sekretariat ved denne Lejlighed. Endvidere vedtoges det paa Forslag af de udenlandske Medlemmer at indkalde den udvidede Sekretariatskommission til Møde i Paris den 13.—15. Oktober 1937. Den foreløbige Dagsorden for dette Møde blev fastlagt. Forbundene er anmodet om at indsende mulige Forslag til den udvidede Sekretariatskommissions Møde inden Udgangen af September Maaned til det internationale Sekretariat i Bern.

Kommissionens næste Møde afholdes den 6. Oktober.

Og saadan er det Aar og Dag skal huskes

Enhver fik vel sit Fag, enhver sin Gerning,
det er jo Livets og vor Skæbnes Lov
fra dengang der maaske blev kastet Terning
om Menneskets og hvert et Livs Behov.
Og hertil blev der lagt i alle Hjærter
til Fag og Gerning baade Agt og Lyst —
og derfor hver en Livets Dag da er der
vel nok en Fagets Sang i hver Mands Bryst.

Vi gik da til vort Fag saa skøn en Morgen,
med Hjertebanken og mens Lysten drev,
vi syntes, der var tændt til Fest paa Borgen —
en festlig Arbejdsdag det ogsaa blev.
Og saadan er det, Aar og Dag skal huskes
fra dengang Ting og Ord var blankt og nyt,
da ellers skal hver graa Erindring ruskes —
at minde om, hvad der engang har lydt.

Hvad der har lydt og hvad af skønt der hefter
ved Fag og Virke, naar det kaldtes Kunst —
men ogsaa mindes, naar det blev herefter:
Beskæmmet, smykket, Dufte eller Dunst.
Thi saadan maatte Fag og Kunst jo tage
i stedse Skiften alle Tiders Kaar —
som nu de revoltære Funkisdage
har kuet Fortids mange jævne Aar.

Vor Ungdoms lyse Sind og Hjertenslysten,
vi havde til det Fag, vi kalder vort,
det har beredt os Vej og Gang mod Dysten,
om Vej og Dysten end blev nok saa sort —
men ogsaa har det givet os de Pligter,
at hvad vi højnede til Kunst engang,
at ikke nogen Dag vi dette svigter,
men kan bevare det i Duft og Sang.

Johannes Schmidt.

Fagmødet i Odense

i Søndags havde samlet ca. 150 Kolleger, saavel inden- som udenbys, og her var Nyborg særlig smukt repræsenteret. Formanden for Odense Afdeling, *C. O. Madsen*, bød velkommen, specielt til Forretningsfører *Ths. Pedersen* og de udenbys Gæster.

Forretningsføreren indledede med en Oversigt over de Forhold, som laa til Grund for Lovforslaget om Forbud mod Overarbejde. Ved en Gennemgang af Forslagets enkelte Paragrafer gav Ths. Pedersen en Oversigt over Lovens Virkninger, og ved Forhandling med Bogtrykkerorganisationerne havde Forbundet opnaaet Enighed om en tillæmpet Ordning, der træder i Kraft 1. Oktober. Efter en Gennemgang af Bestemmelserne i den trufne Ordning, udtalte Forretningsføreren: Ved Indgaaelse af denne Overenskomst er der fjernet et Irritationsmoment for de arbejdsløse, ligesom den ubetinget vil skaffe Arbejde til ikke saa faa Kolleger, og det er nu ikke mere alene tarifstridigt, men ogsaa *lovstridigt* at arbejde over, saafremt en anden Ordning af Arbejdet i et Trykkeri ikke er forsøgt.

I Diskussionen deltog *Engel. Petersen*, *Vald. Nielsen*, *Ægidius Hansen*, Nyborg, *C. O. Madsen* og *Ths. Pedersen*.

Debatten var nu udtømt, og Ordet blev givet til Forespørgsler, som Forretningsføreren besvarede.

Eftermiddagsmødet indlededes af *Ths. Pedersen*, der omtalte Lærlingeloven, som det først nu efter de ændrede Forhold paa Rigsdagen var lykkedes at gennemføre. Det i Loven omtalte Lærlingenævn skal beskæftige sig med Lærlingenes Aflønningsforhold, Det faglige Nævn med Virksomhedernes Evne til at udlære Lærlingene og Lærlingeraadet skal være raadgivende for Ministeriet. Det store Spørgsmaal er dette, om vi skal have fire eller fem Aars Læretid? Kravet om de fire Aar er gammelt og fremsættes af Ungdommen selv, og at man ikke kan lære Faget paa fire Aar, er der jo ingen, som tror paa. Forbundsstyrelsen vilde forøvrigt gerne høre Medlemmernes Mening om dette Spørgsmaal. — Efter Udtalelser af *Bjørnander*, *Vald. Nielsen*, *C. O. Madsen*, *Ægidius Hansen*, Nyborg, henstillede *Bjørnander*, at Ths. Pedersen arbejdede paa, at de 60-aarige Kolleger i Lighed med Staten fik Aldershjælpen, hvad Forretningsføreren dog ikke vilde love.

C. O. Madsen sluttede Mødet med en Tak til de mødte og til Thomas Pedersen for hans interessante Redegørelse for de to Lovforslag, hvorefter Afdelingen var Vært ved et fælles Kaffebord. *m.*

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

I Aften deltager vi i Svendenes Fest i Rømersgade. Iøvrigt gør vi opmærksom paa, at Afdelingens Medlemmer kan tage Del i alle de Arrangementer, Oplysningsudvalget tilrettelægger.

Kontordagen er flyttet fra Mandag til Fredag.

Hvad sker den *23. Oktober?*

Til Generalforsamlingen den 25. paa Orla Lehmansvej har Sigv. Hellberg, der er Medlem af det faglige Udvalg, givet Tilsagn om at komme og redegøre for den praktiske Udformning af Lærlingeloven i vort Fag.

Benyt Lejligheden til at gøre Gymnastik. Fra Oktober arrangerer vi Gymnastiktræning hver Tirsdag fra Kl. 20^{30} paa Helligkors Kirkes Skole i Hans Tavsensgade. Kontingent 50 Øre pr. Maaned. Indtegning paa Kontoret. *Styrelsen.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Det er iaften, Københavns Afdeling holder sin Medlemssammenkomst. Billetter faas hos Lundin à 50 Øre. Der begyndes præcis Kl. 20.

Opmærksomheden henledes paa, at Annoncer og Billetter til »Typ.-Tid.« ikke skal sendes til Redaktøren, men til Ekspeditionskontoret i Evaldsgade 3, København.

Hvor stor er Sovjet-Unionen? De allerfærreste har vist i Grunden gjort sig klart, hvor stort et Omraade og hvor mange Mennesker den russiske Sovjet-Stat omfatter. Den udgør en Sjettedel af den beboede Jordoverflade. En Sjettedel — ja, hvor meget er det? Hele det øvrige Europa, De forenede Stater og Kanada udgør tilsammen 22,4 Millioner Kvadratkilometer. Sovjet-Unionen er paa 21,3 Millioner!

Men Menneskene da? Hvor mange er der af dem? 160 Millioner. Til Forstaaelse af dette Tals Størrelse kan anføres, at Tyskland har 63,1 Million, Frankrig 40,7 Mill., England med Skotland 42,6 Mill. og Czekoslovakiet 13,6 — tilsammen det samme som Sovjet-Unionen.

Intet Under, at denne Kæmpe-Arbejderstat kan foranledige at en Hitler og en Mussolini plages af onde Bolschevik-Drømme!

Penge er det vigtigste i Verden — siger Bernard Shaw. Penge repræsenterer Helbred, Styrke, Ære, Storhed og Skønhed. Men lige saa uomtvistelig repræsenterer Penge Sygdom, Svaghed, Modbydelighed, Meningsløshed og Grusomhed. Kort sagt: Penge er en Forbandelse under sociale Forhold, hvor Livet i sig selv er en Forbandelse. Thi Penge og Livet er uadskillige. Penge er et Middel, som umuliggør Livet. Penge er Livet saa sandt som Mønter og Sedler er Penge.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne

er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Typograf-Tidende.

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 8. September: Odder 300,00, Ringsted 400,00. 9. September: Brønderslev 200,00. 11. September: Nykøbing M. 200,00.

København, den 14. September 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Sætter Ole Tom Jespersen, 1. 8. 37 hos Gyldendal (syg), Paal. Dagny Lilly Larsen, udl. 31. 8. 37 hos Palfeldt (arb. s. St.), Trykker Svend Fjeldsøe Christensen, tidl. Medl. (Krohn), Trykker Hans Chr. Schrøder, tidl. Medl. (O. Møller).

Fredericia: Hj.arb. Niels Fisker. Slagelse: Hj.arb. Laurids Kristian Andsager.

Tiltraadte.

København: 2674 Vald. Kany fra Rejse (O. Teller), 4600 Ellen Rasmussen fra Odense (arbl.), 5528 Knud Frederiksen fra Nykøbing M. (Felix Jensen), 3521 Reinh. Nielsen fra Aarhus (Juul Nielsen), 6301 Gustav Matschke fra Haderslev (Specialbogtr.), 7246 Peter W. Jørgensen fra Rejse (arbl.), 6496 Rudolf Nielsen fra Aarhus (arbl.), 5756 Ib Larsen fra Rejse (arbl.), 1571 Erik Johansen fra Ringkøbing (arbl.), Hj.arb.ske Katrine Nielsen fra Skrædderne (Bording), Hj.arb.ske Elvira Rasmussen fra Buntmagerne (Bording).

Aalborg: 4297 H. Peitersen (Centraltr.), 7899 L. Chr. Dam (arbl.). Aarhus: 5534 Leo Bitsch (arbl.), 6742 Børge Janssen (arbl.), 4297 Henry Peitersen (arbl.), Tage Arvad Møller (overfl. fra Kurvemagerne). Assens: 6148 Laura Rühmecke (arbl.), Esbjerg: 5500 Niels Laur. Nielsen i Pl. Haderslev: 3066 O. Traug. Wehnert (arbl.), 6301 Gust. Matschke (arbl.), 5896 Har. Jac. Hansen (Modersmaalet). Herning: 7368 Niels Otto Pagh (Bogtr. Pagh), 5341 Rich. Olsen (Bogtr. Jensen, Ikast). Hjørring: 5308 Knud J. Thomsen (arbl.), 7641 Chr. Petersen (arbl.). Hillerød: 992 Sv. Sørensen (arbl.). Nyborg: 6584 Carl W. Jørgensen (arbl.). Næstved: 5431 Jens Jensen (Centraltr., Vordingborg). Odense: 5830 Axel Jensen (arbl.), 7138 Poul Rich. Jensen (arbl.). Silkeborg: 7597 Alfred Jensen (arbl.). Sønderborg: 5587 Hans Axel Honorè (Militær), 6596 Erik Ellgaard Christensen (Militær). Vejle: 6029 Albert Haagensen (arbl.).

Fratraadte.

København: 1846 Fritz Agerbech til Sverrig.

Aalborg: 4297 H. Peitersen til Aarhus (arbl.). Aarhus: 3676 H. L. Andreasen paa Rejse, 4297 Henry Peitersen til Aalborg i Pl., 3602 Egon Bernandt paa Rejse, 4234 Wilhelm Reibke paa Rejse. Esbjerg: 5500 Niels Laur. Nielsen til Varde (arbl.). Haderslev: 6301 Gust. Matschke til København i Pl. Herning: 6879 Chr. Egon Aagaard til Silkeborg (arbl.). Hillerød: 3425 Sofus Mørch (overfl. til Handels- og Kontormedhj.). Hjørring: 7641 Chr. Pedersen paa Rejse. Næstved: 6901 Thorv. Laursen paa Rejse. Odense: 5384 Carl Nommels paa Rejse. Ringkøbing: 1571 E. Johansen til København (arbl.), 7368 N. O. Pagh til Herning (arbl.). Ringsted: 5399 Ejvind Olsen (overfl. til Arbejdsmandsforb.). Slagelse: 5308 Knud J. Thomsen til Hjørring i Pl., 5481 Arnold Larsen paa Rejse. Svendborg: 3421 Harry Frederiksen til Odense (arbl.). Sønderborg: 5896 Harald Jacob Hansen til Haderslev i Pl. Vejle: 5806 Ejgild Nielsen til Aabenraa i Pl.

Udslettede paa Grund af Restance.

København: 3251 Hj.arb. Kotte (Egm. H. Petersen), 1146 Sætter Westerberg (W. J. Christensen), 2939 Sætter Henning Olsen (I. A. Hansen).

Udslettet.

Odense: 3243 Knud Kristensen (Forsvunden).

Død.

København: 2628 Eriksens Hustru Johanne Marie.

KØBENHAVNS AFDELING

Sammenkomst for Medlemmer

med Ledsager

Iaften Kl. 20

Festsalen i Rømersgade 22

Bal til Kl. 2

Chr. Petersens Orkester.

Billetter faas iaften hos Lundin paa Forbundskontoret. — Pris: **50 Øre** (incl. Ballet).

Københavns Stereotypører

Besøg paa Egm. H. Petersen, kgl. Hof-Bogtrykkeri Mandag den 4. Oktober Kl. 20.

Georg Andersen demonstrerer **Stereotypi-Afdelingen.**

Mødested: Hj. af Vognmagergade og Landemærket.

Arrangeret af Oplysningsudvalget.

Kun de originale
E. L. SÆTTERIMØBLER
betyder en virkelig Modernisering af Sætteriet ved et helt gennemført System ... ...
ERIK LEVISON'S Specialværksteder for moderne Sætterimøbler

KLUB-ANNONCER

Søndag den 19. September:

Rødebrohus

(Næstsidste Tur)

Sct. Hans Torv Kl. 10.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i Oktober blive uddelt nogle Legatportioner a 45 Kr. Motiverede Ansøgninger, fra trængende ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer, modtages til 1. Oktober af Formanden, N. C. Christensen, Valdemarsgade 13 [1].
Ansøgninger, indsendt i 1936 og 1937, behøver ikke at fornyes. *Bestyrelsen.*

ANNONCER

Faktor,

der blandt andet skal være Ombryder, søges snarest til et Dagblad paa Vestkysten. Billet mrkt. »129« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskin- og Akcidenssætter.

Som saadan er en Plads ledig i et jydsk Bogtrykkeri. Billet mrkt. »125« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter (Intertype)

søger varig Plads. Erfaren og selvstændigt arbejdende. Billet mrkt. »123« modtager Ekspeditionskontoret.

Rutineret Maskinsætter

søger varigt Arbejde. Billet mrkt. »122« modtager Ekspeditionskontoret.

Yngre Sætter

søger Plads straks. Eventuelt som Hjælpearbejder. Er kendt med Montering af Maskinsats og Ombrydning. Billet mrkt. »128« modtager Ekspeditionskontoret

Som 1ste-

Trykker, søger virkelig dygtig Fagmand (28 Aar) varig Stilling i Provinsen. Vel orienteret i alle Grene indenfor moderne Bogtryk. Vant til at lede og tilrettelægge Arbejdet. Tiltrædelse 1. Okt. eller senere. Billet mrkt. »127« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, hurtig Linotype-Maskinsætter,

Realeksamen, perfekt i Tysk og Dansk, søger Plads. Billet mrkt. »124« modtager Ekspeditionskontoret.

Smukt Hindsberg Klaver

Poleret Nøddetræ, smukt og klangskønt. Værdi Kr. 1800. — Sælges for Kr. 550. — Grundet Flytning og Pladsmangel.
Solid Køber kan eventuelt købe det med Kr. 350 i Udbetaling og 50 a 75 Kr. pr. Maaned. Billet mrkt. »126« modtager Ekspeditionsk.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2], Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 (5 Ledninger)
Grafisk Fagforretning • Eget Skriftstøberi • Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 38 KØBENHAVN DEN 24. SEPTEMBER 1937 64. AARGANG

De norske Typografers 13. Landsmøde

Norsk Centralforening for Boktrykkere paabegyndte Mandag den 13. September sit 13. Landsmøde i Oslo.

Fem Dage i Forvejen var de fjernestboende af de Delegerede afrejst fra deres Hjembygder i det nordlige Norge; saa fantastisk store er Afstandene og saa vanskelige er Trafikforholdene i vort Broderland.

Det er ikke hver Dag, vore norske Kolleger har Lejlighed til at drøfte Fagets Forhold med hinanden — kanske det var derfor, at Landsmødet trods intensivt Arbejde kunde vare helt til Fredag Eftermiddag, og saa havde man endda ikke noget særligt Landsmøde i Arbejdsløshedskassen, saaledes som vi har.

Landsmødet aabnedes festligt med Sang af Typografkoret og derefter bød Forbundsformanden *Thorkildsen* Gæsterne og de Delegerede Velkommen.

Det var i Aar et Jubilæums-Landsmøde, sagde Thorkildsen, idet Centralforeningens første Landsmøde afholdtes for 40 Aar siden, i 1897, og man havde i den Anledning inviteret 3 af Deltagerne fra dengang med som Gæster, Niels Jul-Larssen, Oslo, Gottfred Samuelsen, Horten, og P. O. Pedersen, Bergen.

I sin Indledningstale gav Thorkildsen en kort Oversigt over Virksomheden siden sidste Landsmøde. Arbejdsløsheden i Faget var 14,7 Procent i Januar 1934, og paa samme Tid i Aar var den kun 8,6 Procent. Forhaabentlig vilde denne glædelige Udvikling fortsætte. Medlemstallet var i Treaarsperioden steget med ca. 200 til 3982. I Understøttelser af forskellig Art var udbetalt 940,000 Kr. Der havde været Tarifrevision i 1936, og i Aar havde man ved særlig Forhandling opnaaet et ret godt Dyrtidstillæg. Det skandinaviske og internationale Samarbejde havde været udmærket, og det samme kunde siges om de indenlandske Organisationer, som Forbundet samarbejder med.

Beretningen sluttede med en Mindetale over afdøde Kolleger.

I Landsmødet deltog en Række Gæster. Fra det internationale Sekretariat den i Organisationsarbejdet graanede *Nils Wessel*, fra Tjekoslovakiet *Ignaz Schulcz*, fra Holland *H. Korte jun.*, Sverige var repræsenteret af *Georg Berg* og *Edv. Melin*, Finland af *Uuno H. Immonen* og Danmark af *Sigv. Hellberg* og *Ths. Pedersen*.

Fra den norske Landsorganisation var fremmødt *Olav Hindahl*, der tidligere var Formand i Centralforeningen for Boktrykkere, og Bogbinderne og Litograferne havde sendt deres Formænd, henholdsvis *Marthinsen* og *Nilsen*.

Flere af Gæsterne holdt smukke Hilsningstaler, og derefter gik Landsmødet over til Behandlingen af de for Faget saa betydningsfulde Spørgsmaal, der var opført paa Dagsordenen.

Det former sig en Del anderledes end i Danmark. Landsmødet, med Undtagelse af Hovedstyret, opdeles i 6 Komiteer, og de tager straks fat paa hver sin Del af Dagsordenen.

Naar Sagerne er gennemdrøftet i Komiteerne afgives efterhaanden Indstillinger, der behandles videre af det samlede Landsmøde, som træffer endelig Afgørelse.

Ved denne Arbejdsmetode sikres naturligvis en grundig Behandling af de enkelte Spørgsmaal, men det bliver ogsaa nogle lange Arbejdsdage for de Delegerede, der Dagen igennem maa overvære Landsmødets almindelige Forhandlinger og derpaa tage fat paa Komitéarbejdet, saaledes at Indstillingerne kan foreligge i rette Tid.

Al Respekt for vore norske Kollegers Arbejdsmod!

Industriforbund eller ikke?

Det største Spørgsmaal paa Landsmødet var saa absolut: Industriforbund med Bogbinderne og Litograferne.

Den norske Landsorganisation har allerede for Aar tilbage udtalt sig for denne nye Organisationsform og fastlagt den som Rettesnor for alle Forbund.

Centralforeningens Hovedstyre havde delt sig i et Flertal paa 4 imod Industriforbund og et Mindretal paa 3.

En Komité bestaaende af Repræsentanter fra de tre Fag havde nøje drøftet Sagen, havde end- og for alle Tilfældes Skyld udarbejdet Forslag til Love for det grafiske Industriforbund, men var ogsaa delt i Flertal og Mindretal med hver sin Indstilling.

Det kan maaske interessere »Typ.-Tid.«s Læsere at høre, hvilke Argumenter, der fremsættes henholdsvis mod og for Industriforbund:

Komitéens Flertal konstaterer, at det Samarbejde, som nu finder Sted mellem de tre grafiske Forbund, er udmærket. Baade ved Tarifarbejde og i andre Spørgsmaal som har Interesse for de tre Forbund, arbejdes der i meget god Forstaaelse.

Spørgsmaalet bliver da, om man kan opnaa noget *væsentligt* bedre Samarbejde mellem de tre Fags Udøvere ved en Sammenslutning. Ser man paa de Forbund, som allerede har gennemført Industriforbundsformen, saa lader det sig ikke nægte, at Samarbejdet her ikke tyder paa at saadan vil blive Tilfælde. De stadige Grænsetvister og Rivninger mellem de forskellige Grupper indenfor disse Forbund, viser paa saadan Maade en lidet ønskelig Udvikling. Mellem de tre grafiske Forbund eksisterer nu ingen Fagstridigheder. I tarifmæssig og organisationsmæssig Henseende er det vel et meget tvivlsomt Spørgsmaal, om en Sammenslutning vil styrke Forbundene. Det er ialt Fald en Kendsgerning, at Sammenslutningen vil have til Følge, at de tre Forbund faar mindre Repræsentation baade i Landsorganisationens Repræsentantskab og paa Kongressen.

Komitéens Flertal tager intet principielt Standpunkt mod Industriforbundsformen, men den maa ikke paatvinges noget Forbund mod det store Flertal af Medlemmernes Vilje. Vi mener, at en Beslutning om at gaa sammen i et fælles grafisk Forbund maa ske paa Grundlag af, at der er et praktisk Behov for en Forandring af den nuværende Organisationsform. Vi frygter for, at en Tvangssammenslutning af de tre Forbund vil skabe en bitter Strid, som vil være til Skade for alle disse Forbunds Medlemmer uden at gavne hverken Landsorganisationen eller nogen andre.

Under Henvisning til ovenstaaende finder Komitéens Flertal det derfor uheldig paa det nuværende Tidspunkt at gennemføre Industriforbundsformen i de grafiske Fag.

Komitéens Flertal foreslaar derfor:

De tre grafiske Forbund fortsætter indtil videre som selvstændige Forbund.

Komitéens Mindretal motiverer sit Forslag om Overgang til Industriforbundsformen bl. a. med følgende Punkter:

1. Det maa forudsættes, at Administrationen bliver billigere og mere effektiv, idet Rejser og Agitation vil komme helt ind under Fællesskabet.
2. De tre Forbund udgiver nu hver sit Fagblad, men et Fællesorgan vil blive af større Interesse for Medlemmerne og faa et mere righoldigt Indhold med en forholdsvis beskeden Forøgelse af Udgifterne.
3. Sammenslutningen vil medføre, at vi faar et fælles Landsmøde for de tre grafiske Fag. Den Drøftelse af Opgaverne og Fremgangslinjerne, man herved vil kunne føre, maa antages at blive mere frugtbringende og værdifuld end nu, ligesom de Beslutninger som fattes, vil være i Harmoni for samtlige Gruppers Vedkommende, saaledes at Ledelsen kan gaa ind for dem med fuld Kraft. Det kan her tilføjes, at ogsaa den politiske Udvikling i Landet har gjort det sandsynligt, at de tre Forbund mere og mere maa optræde som en *Enhed* for at hævde sin Position i Samfundet og sikre vor Industris Arbejdere saa vidt mulig frie og trygge Vilkaar. At Landsmødeudgifterne kan bringes ned, naar man faar bare ét Landsmøde med den i Lovene foreslaaede Regel for Repræsentation, er vel ogsaa højst sandsynlig.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Trykkernes Underafdeling.

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdes paa Begæring af et Antal Medlemmer

Søndag den 26. September Kl. 10

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: Fortsat Behandling af den paa Generalforsamlingen den 6. April vedtagne Resolution.

Styrelsen.

Ca. 25 Deltagere udtalte sig om Problemet, deriblandt Landsorganisationens Formand *Hindahl*, der tilraadede at stemme for, medens Centralforeningens Formand *Thorkildsen* paa nuværende Tidspunkt maatte fraraade.

Resultatet blev, at der afgaves 51 St. mod Industriforbund og 41 for. De to andre grafiske Forbund vil paa deres Landsmøder træffe Afgørelse for sig, og endelig vil Landsorganisationen sige det afgørende Ord i Sagen.

Tarif- og Taktikspørgsmaal.

Herunder drøftedes hvilke Krav, der skal stilles og søges gennemført ved næste Tarifrevision. Trods ret udstrakt Enighed er dette et Omraade, der kan siges meget om — baade i Norge og Danmark.

En enkelt Repræsentant bebrejdede de svenske og danske Repræsentanter, at man med Hensyn til Arbejdstiden ikke var saa langt fremme som Nordmændene. Dette vanskeliggjorde yderligere Fremstød fra norsk Side.

Herpaa blev der svaret fra Gæsterne med Redegørelse for de Krav, der var stillet, og den Modstand, der havde forhindret Kravenes Virkeliggørelse.

Andre Spørgsmaal.

Et Forslag om at forandre Navn til »Norsk Typograf-Forbund« blev forkastet.

Hovedstyret fik til Opgave at fremlægge Planer om eget Forbundshus for næste Landsmøde.

Centralforeningens tre Understøttelseskasser, Hjælpekassen, Invalidefondet og Understøttelseskassen, blev slaaet sammen til een, og Hjælpearbejderne faar derved Adgang til alle Foreningens Understøttelsesarter. Disse er: Begravelsesbidrag, Forsikringsbidrag ved Medlems Død og Understøttelse eller rentefri Laan til gamle arbejdsudygtige Medlemmer.

Nordmændene har ogsaa været ude for, at Samfundet i Kraft af Fradragsregler har søgt at forringe Forbundshjælpen til de gamle, og man mener nu ved Ydelse af rentefri Laan i saadanne Tilfælde at kunne sikre de gamle Medlemmer den tiltænkte Understøttelse.

En Række Bevillinger blev enstemmigt vedtaget.

Et Forslag om 2000 Kr. til Studierejser til Sovjet-Unionen blev forhøjet til 3500 Kr.

Typografernes Sangkor fik 2000 Kr. til Sangturneer i Provinsen.

Til faglige Kursus og Stipendier bevilgedes 10,000 Kr., gældende for 3 Aar.

Spaniens-Komiteen fik 2000 Kr., Arbejdernes Idrætsforbund 1000 Kr., Arbejdernes Ungdomsfylking 500 Kr., Framfylkingen 500 Kr. og Arbejdernes Afholdslag 200 Kr.

Til de arbejdsløse vedtoges at udbetale en Uges Understøttelse, forsaavidt de er udløbet med Understøttelse.

Valg af Ledelse.

Til Formand genvalgtes *Emil Thorkildsen*, til Sekretær *Severin Arnesen*, begge enstemmigt.

Til Hovedstyre valgtes: *Oskar Syvertsen, B. Fagerstrøm, Gustav Skjebstad, Oskar Ottersen* og *Sigrid Madsen.*

Afslutning.

Fredag Eftermiddag var alle Drøftelser færdige, Afgørelserne tagne, og man samledes til festlig Afskedtagen. Veteranerne fra 1897 og de inden- og udenlandske Gæster tolkede i smaa Taler deres Glæde over at have deltaget i Landsmødet. Thorkildsen takkede de Delegerede for vel udført Arbejde i Forbundets Tjeneste og saa sluttede man af med Internationalens gamle og dog evigunge Toner.

Ths. Pedersen.

Oplysningsmøde i Kolding

Oplysningsudvalget indbyder til Møde i Kolding Søndag den 10. Oktober. Udførligt Program fremkommer senere.

Fagmøde i Aarhus

Ved Fagmødet i Aarhus Søndag den 3. Oktober indleder Forretningsfører *Ths. Pedersen* om Emnerne »Afspasering« og »Lærlingeloven«. Mødet holdes i Koncertpalæet ved Bispetorvet og begynder Kl. 10 Formiddag. Nærmere i næste Numer af »Typ.-Tid.«.

Aarhus Lokalafdeling.

Se Forslaget til Lønregulering i København Side 309.

50 Aars Svendejubilæum

Vor Kollega *P. Albr. Hansen*, Nakskov, udlærtes som Sætter den 1. Oktober 1887 i Rudkøbing og kan altsaa Fredag den 1. Oktober i Aar fejre 50-Aarsdagen som Svend. Efter nogle omflakkende Ungdomsaar, hvor han bl. a. arbejdede i Præstø, Stege og København, var Soldat i Nyborg og paa Valsen i »das grosse Vaterland«, havnede han midt i Halvfemserne i Nykøbing F. for i 1901, da Socialen for Sydhavsøerne oprettedes, at blive Beregningssætter her i Nakskov, hvor han fremdeles støt passer sin Dont ved Kassen, selvom det ikke længere er »paa Beregning«. Peter Albrecht — eller »Gammelbror«, som her blev hans Kælenavn — har altid været en god og interesseret Kollega. Allerede i Nykøbing tog han ivrig Del i Organisationsarbejdet og fortsatte med det her; han blev Formand for Fællesorganisationen, Byraadsmedlem og Formand for Hjælpekassen o. s. v., men det er allerede en Aarrække siden, han har trukket sig ud af det hele. Men Interessen for sin Fagforening er stadig lige levende, og det er vist faa Generalforsamlinger eller Sammenkomster, han har svigtet i de mange Aar. Fornylig deltog han i Afdelingens Fodtur til Søllested (11—12 km), og han klarede trods sine snart 70 Aar Turen saa godt som de yngste. Gammelbror er meget afholdt for sit vennesæle Væsen; han er i det hele taget, hvad man med en moderne Vending kalder »helt rigtig«, og der er ingen Tvivl om, at han paa forskellig Vis vil blive fejret »i Dagens Anledning«. *M. N.*

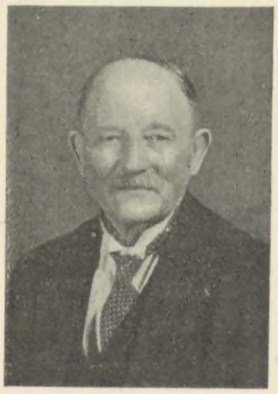

*

Den 1. Oktober 1937 kan Typograf *Anton Elof Bengtzon*, Nygade, Aarhus, fejre sit 50 Aars Jubilæum som Svend. Anton Elof, som han populært kaldes, har lært Faget paa Skive Folkeblad. Efter at have udlært tog A. E. paa Rejse og valfartede Landet rundt, og der findes ikke en By i Landet, hvor han ikke har arbejdet. Ældre Kolleger kender kun A. E. som en gemytlig og god Kammerat, der aldrig har svigtet ved vore Møder, ejheller ved vore festlige Sammenkomster.

Den 7. Oktober kan A. E. endvidere fejre sin 70aarige Fødselsdag. *xx.*

Afdød Kollega

Den 14. September afgik vor gamle Kollega *Chr. Petersen*, Slagelse, ved Døden, lige ved 77 Aar gammel.

Chr. Petersen, der hørte til de gode gamle Svende, der satte en Ære i at være Typograf og i at levere gedigent Arbejde, udlærte 1880 hos Milo i Odense og arbejdede dèr i nogle Aar, indtil han rystede Støvet af sine Fødder og drog til Amerika. Her slog han sig igennem et Par Aars Tid, dels som Typograf og dels som Skovhugger og Landarbejder, hvorefter han igen vendte Næsen hjemefter og igen kom i Arbejde hos Milo i Odense. I Odense var han i nogle Aar Lokalformand. Omkring Aarhundredskiftet rejste han til Nyborg som Faktor hos Schønemann, men her var han kun et Aars Tid, idet han i 1901 kom til »Sorø Amtstidende« i Slagelse, hvis Akcidensafdeling han ledede, til han i 1935 efter sin Hustrus Død lagde op. En Hjerneblødning 1936 knækkede den før saa stoute og raske Mand, og nu kom altsaa Døden og gjorde Ende paa et langt arbejdsomt Liv. Han var en god Kammerat og Kollega, som alle saa op til, og hvis Minde vil blive holdt i Ære. *—n.*

Trykkeri-Jubilæum i Nykøbing F.

Fredag den 1. Oktober kan Central-Trykkeriet, Nykøbing F. fejre 25 Aars-Dagen for Firmaets Grundlæggelse. Det var under beskedne Forhold, Bogtrykker *H. V. Rasmussen* grundlagde den Virksomhed, som i Dag er landskendt som en af de førende Virksomheder indenfor Bogtrykfaget. Udviklingen, der særlig ligger indenfor de første 10 Aar, foregik i meget hurtigt Tempo; med ganske korte Mellemrum foretoges den ene Udvidelse efter den anden for til Slut at resultere i et Trykkeri, der er fuldt paa Højde med Tiden, baade hvad angaar Lokaler og tekniske Frembringelser. H. V. Rasmussen har gennem hele denne Periode vist en udpræget Interesse for vort Fags Udvikling, der har givet sig mange, smukke Udslag, bl. a. har Lærlingenes Uddannelse særlig haft hans Interesse. Som et Eksempel kan nævnes, at Bogtrykkeren gennem mange Aar har stillet sit Trykkeri til Raadighed for Teknisk Skoles typografiske Fagklasse.

Som Arbejdsgiver har H. V. Rasmussen altid søgt at staa i et godt Forhold til vor Organisation og sit Personale og altid været rede til at hjælpe, hvor saadant ønskedes. For 6 Aar siden sammensluttedes Bogtrykker Oscar Pedersens Bogtrykkeri med Central-Trykkeriet, og *Oscar Pedersen* optoges som Kompagnon i Firmaet.

*

Samtidig med Central-Trykkeriets Jubilæum kan vor Kollega Typograf *Vilh. Hansen* fejre et dobbelt Jubilæum, idet han paa denne Dag, for 25 Aar siden, fik sin Ansættelse i Firmaet. Vilh. Hansen har i alle disse Aar virket som en dygtig og pligtopfyldende Annoncesætter og Ombryder ved Social Demokraten, som i 25 Aar er bleven trykt her.

Vilh. Hansen har i mange Aar taget aktivt Del i Arbejdet indenfor Fagforeningen og fungerer for Tiden som Formand for den herværende Afdeling.

Korrespondancekursus

for Sætterne

De i *»Grafisk Teknik«* Nr. 9 omtalte Korrespondancekursus for Sættere begynder den 15. Oktober.

Begge Kursus varer 20 Uger og Prisen for hvert Kursus bliver 10 Kr. (inclusive alt Materiale).

Indmeldelse kan ske ved at indsende Beløbet pr. Postgiro 305 64. — Husk at angive om det skal være Kursus for Begyndere eller Kursus for Viderekomne.

Kolleger, der allerede har tegnet sig, bedes ligeledes indsende Beløbet pr. Postgiro 305 64.

Arrangeret af Oplysningsudvalg.

Lønregulering i København fra 1. Oktober

Ved et Møde Onsdag den 22. Septbr. mellem Forbundets Forretningsudvalg og Københavns Bogtrykkerforenings Styrelse vedtoges følgende under Forbehold af Organisationernes Godkendelse:

Under Forbehold af de kompetente Forsamlingers Sanktion er Parterne enedes om følgende:

Under Hensyn til den siden Tarifens Afslutning i Foraaret 1937 indtil nu konstaterede Prisstigning forhøjes samtlige Minimallønninger i Københavns Tarifomraade fra og med Lønningsugen 2.—8. Oktober d. A. med Kr. 2,00. Tusindbetalingen forhøjes forholdsmæssigt. Alle nuværende personlige Tillæg bibeholdes.

Paa Grundlag af Pristallet 180 reguleres derefter Lønningerne efter Offentliggørelse af Oktober-Pristallet 1937 samt Januar- og Juli-Pristallene for Resten af Tarifens Varighed i Forholdet 1 Kr. op og ned for faglærte for hver 3 Points Svingning i Pristallet. For mandlige Trykkeriarbejdere sker Regulering med 75 Øre for hver 3 Points, og for kvindelige Trykkeriarbejdere med 60 Øre.

De Lønninger, der er gældende Dags Dato, kan dog ikke nedsættes i Kraft af ovenstaaende Reguleringsbestemmelse.

Samtlige Reguleringer regnes fra og med den første Lønningsuge, der udløber, efter at Pristallet er offentliggjort. Tusindbetalingen ændres i Forhold til Svingningerne i Pristallet, men kan ikke nedsættes under den Dags Dato gældende.

Tarifen kan herefter tidligst opsiges til Udløb 1. Marts 1939.

København, den 22. September 1937.

For Dansk Typograf-Forbund:

Jul. Schrøder. Ths. Pedersen. Svend Johansen.
O. A. Lundin. Sigv. Hellberg.

For Københavns Bogtrykkerforening:

Holger Meyer. L. D. Hansen. Henrik Tuxen.
H. Pedersen. S. A. Bagge.

Det har i den sidste Maaneds Tid været under Ventilation at søge hidført en øjeblikkelig Lønforhøjelse til Imødegaaelse af den Prisstigning, der er sket, siden Tarifen i Foraaret blev gennemført.

Ovenstaaende foreligger Resultatet, der bygger paa den gennem mange Aar anvendte Skala: 1 Krone for 3 Points Udsving i Pristallet. Dette er steget med 6 Points, og der ydes derfor en Forhøjelse paa 2 Kroner.

Og vel at mærke: Forhøjelsen paa de 2 Kroner ydes til *alle* Brancher, faglærte og ufaglærte, Mænd og Kvinder. Forhøjelsen træder i Kraft paa Lønningsdagen Fredag den 8. Oktober for Ugen 2. til 8. Oktober.

Derefter indføres en Regulering ganske som Provinsens med 1 Krone, 75 Øre og 60 Øre for henholdsvis faglærte, mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere paa Grundlag af Pristallene pr. 1. Januar og 1. Juli og ved 3 Points Udsving.

Men allerede det forestaaende *Oktober-Pristal for i Aar* vil give Regulering i Henhold til denne Skala, saafremt Tallet har et Udsving paa 3 Points fra de 180, det nu staar paa.

Og saa er der indført den »Bund« i Reguleringerne, at hvis disse skulde komme til at føre *nedad*, kan de ikke berøre de Lønninger, der er gældende *i Dag*.

Under disse i Dag gældende Lønninger kan en eventuelt nedadgaaende Regulering ikke føre os. Men *opad* er der ikke sat nogen Begrænsning.

Vi har paa Grundlag af Pristalsbevægelsen en *Mulighed* for at sige Tarifen op — *til Marts næste Aar*. Om vi derved vil kunne opnaa mærkbart mere end Dækning, kan jo ikke garanteres. Der er maaske en Chance, men ikke Garanti.

Det ovenstaaende Forslag giver os i hvert Fald nogenlunde Dækning for Prisstigninger for Resten af Tarifperioden (der jo er til Marts 1939), giver os Garanti for de nugældende Lønninger, selv om Prisfald skulde indtræde, *og giver os de 2 Kroner allerede nu*, altsaa 5 Maaneder tidligere, end vi efter Tarifens Ordlyd vilde kunne gennemtvinge Forhøjelse.

Vi kunde have ønsket os en *større* Forhøjelse, og det havde maaske ikke været ubilligt, om vi havde faaet den, men vi havde Valget mellem at tage det opnaaelige nu eller give os Chancen i Vold til Foraaret. Vi valgte at tage det opnaaelige nu.

Forretningsudvalget har enstemmigt tiltraadt Forslaget, og *Afdelingens Styrelse* har i et Møde Onsdag Aften *enstemmigt* vedtaget at anbefale Medlemmerne at tiltræde Forslaget.

I Henhold til Forbundslovene afgøres Sagen af Københavns Afdelings Medlemmer gennem skriftlig Afstemning.

Medlemmerne maa nu selv tage Stilling efter bedste Overbevisning.

Stemmesedler vil blive udsendt Lørdag, og Onsdag Eftermiddag skal Optællingen finde Sted.

Vi gør udtrykkeligt opmærksom paa, at ovenstaaende Forslag *ikke* omfatter de Virksomheder, hvor kun Tarifaftaler med *Dansk Litografflaug* er gældende (rene Stentrykkerier), men vi gaar straks i Gang med at søge Laugets Tilslutning til en lignende Ordning og haaber, saafremt Medlemmerne vedtager Forslaget, at kunne opnaa en lignende Ordning med Litografflauget.

København, den 22. September 1937.

Paa Styrelsens Vegne:
Sigv. Hellberg.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

40-Aars Svende-Jubilæum. Den 1. Oktober kan den kendte Aarhus-Kollega, *Anton Nielsen* (Fine Nielsen), fejre sit 40-Aars Svendejubilæum. A. N. blev udlært 1. Oktober 1897 i Marius Geertsens Bogtrykkeri i Aarhus, arbejdede derefter i 19 Aar paa Brdr. Backhausens Etabl. Under Landsudstillingen i 1909 arbejdede A. N. paa det derværende udstillede Trykkeri, siden har han saa arbejdet for flere Bogtrykkere i Aarhus og i de sidste Aaringer paa Th. Trues Bogtrykkeri. A. N. har forskellige Tillidshverv. Han har bl. a. Sæde i Bestyrelsen for Arbejdernes Andelsbolig-Forening. — A. N.s udprægede Kollegialitet og bramfri Væsen har givet ham en stor Vennekreds indenfor Typografernes Rækker, som sikkert paa Jubilæumsdagen vil give et smukt Udslag. *C & V.*

Tredobbelt Jubilæum. 1. Oktober kan Maskinsætter *Aage Hansen* fejre sit 25-Aars Jubilæum i Missions-Trykkeriet. Aage Hansen, som har lært i Missions-Trykkeriet, hører til de faa lykkelige Mennesker, der efter Læretidens Udløb fortsatte paa Lærestedet og nu har været her i 25 Aar. Jubilaren er for Tiden Trykkeriets Tillidsmand.

Samme Dag kan Maskinsætter *Vald. Th. Hansen* og Sætter *Ferd. Hansen* fejre deres 40-Aars Jubilæum i Missions-Trykkeriet. Ligesom forannævnte har disse to lært her.

Det bliver en stor Dag i Trykkeriets Historie med 3 Jubilæer paa een Gang!

25-Aars Jubilæum. Faktor *Eigil Hansen*, Stege, kan 1. Oktober fejre en 25-Aars Dag, idet han kom i Lære paa Møens Dagblads Trykkeri 1. Oktober 1912 og har siden uafbrudt arbejdet dèr, i ca. 20 Aar som Faktor. Det lange Aaremaal vidner om gensidig Tilfredshed, og mellem Jubilaren og Kollegerne har der været et godt Forhold.

Hansen er en livlig, energisk Mand, som har flere Tillidshverv. Han er for Tiden Lokalafdelingens Formand; desuden er han Formand for Byens Sejlforening og Svendeforening og har været det en Aarrække.

— Fredag den 1. Oktober kan vor Kollega, Trykkeriarbejder *Vilh. Jørgensen*, fejre sit 25-Aars Jubilæum ved Politiken.

Sølvbryllup kan Fredag den 1. Oktober fejres af vor kendte Kollega, Typograf *Chr. Borgvold* og Hustru, Jødevej 49, Nakskov. Idet vi ønsker til Lykke, udtaler vi Haabet om, at Fru Borgvold, der maa holde Sølvbryllup paa Sygehuset, snart maa komme godt over sin svære Sygdom.

Kolleger og Venner.

Københavns Trykkere. Opmærksomheden henledes paa Generalforsamlingen paa Søndag i Rømersgade. Mød talrigt op.

En Del aktuelt Stof — bl. a. en Imødegaaelse af Hipa-Artiklen og N. Th. Svendsens Slutningsartikel om de faglige Problemer — har maattet udskydes til et senere Numer paa Grund af Pladsmangel.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Mandag 17,15—18,15.

I Morgen, Lørdag, Kl. 20, Generalforsamling paa Orla Lehmannsvej 2. Vigtig Dagsorden. Bl. a. redegør Sigv. Hellberg for den nye Lærlingelov. Efter Generalforsamlingen er Afdelingen Vært ved et fælles Kaffebord.

Husk at indtegne dig til Gymnastik!

Véd du, hvad en Fagforening er »udover det er et Sted, hvor du efter din Udlæring i Tilfælde af Arbejdsløshed kan hæve din Understøttelse«? Véd du, hvorledes et Forlig bliver til eller hvilke Principper Arbejderbevægelsen Verden over bygger paa? Af jer, der læser disse Linier, er der sikkert ikke mange, der kan svare ja paa Spørgsmaalene og give en fyldestgørende Forklaring; og dog er det Spørgsmaal, der bør have hver enkelt's Interesse, da det er Vilkaar, vi hele Livet igennem vil være underkastet.

Nu bliver der Anledning til at udfylde Hullerne, vi har paa disse Punkter, idet vi opretter to Studiekredse med »Fagforeningskundskab« og »Socialisme og Klassekamp« som Emner. Ledere bliver trænede Studiekredsfolk. Første Mødeaften er nu paa Mandag Kl. 20^{15} i Arbejdernes Læseselskab, Nr. Søgade 27. Der kræves ingen særlige Forkundskaber for at deltage, blot man har Interesse og vil lægge et Stykke Arbejde i det; — og dem er vi forhaabentlig mange af. Vel mødt til Studiekredsarbejdet.

23. Oktober løber den aarlige Amatøraften af Stabelen. Det er en Fest der Aar for Aar bliver en større Succes; første Gang den blev afholdt var det i et Ungdomshjem. I Aar bliver det hos Weinold. Kammerater, der vil yde deres Bidrag til at skabe en saa god Fest som mulig ved at medvirke, bedes snarest melde sig. *Styrelsen.*

Regnskabet for 1. Halvaar 1937 udviser følgende Poster:

Indtægt:	
Bank- og Kassebeholdning pr. 31. 12. 36	367,33
Renter	2,48
Kontingenter	402,40
Fester	928,24
Andre Indtægter	34,70
Indtægter ved Højskoleophold	105,00
Balance	1840,15
Udgift:	
»Faglig Ungdom«	98,30
Sekretariatet	24,20
Møder o. lign.	71,48
Fester	698,32
Tryksager	25,00
Udgifter til »Grafiske Fags Lærlingesamvirke«	90,00
Udgifter ved Højskoleophold	105,00
Andre Udgifter	121,90
Bankbeholdning pr. 31. Juni	483,27
Kontantbeholdning	122,68
Balance	1840,15

Regnskabet revideret og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Kassebeholdningen var til Stede.

København, den 14. September 1937.

Hans E. Hannibal, Kasserer. *Arne Hansen*, Revisor. *Erik Hauerslev*, Formand.

I Demokratiets Aand!

Den i »Typ.-Tid.« Nr. 35 indrykkede Meddelelse om en begæret Generalforsamling er fastsat til den 26. September 1937. En Generalforsamling som mange mener bliver en vigtig Afgørelse i Trykkernes organisatoriske Struktur.

Man maa efter min Mening, og forhaabentlig i Overensstemmelse med det store Flertal af Trykkere, haabe, at Forsamlingen kommer til en for os taalelig Tilstand, en Tilstand, som vil bidrage til Trykkernes naturlige Trang om Medbestemmelsesret indenfor vort Forbund, en Trang til at faa løftet Sløret af gamle Fordomme, som Hellberg med Ivrighed i højere Grad end det passende, øger Aar for Aar.

Naar Hellberg i denne Forbindelse bliver nævnt, skal jeg passende afholde mig fra at nævne dette Navn i denne Artikel mere, da jeg gaar ud fra, at han i sin Formandsperiode selv har skabt sig Ry for sin Trang til Egenraadighed og snu behændig Selvtægt, men mener den, der har størst Skyld i Trykkernes fortvivlede Stilling, er den Mand, der

har siddet som Formand i Trykkerforeningen i den sidste Tid, en Formand, der med flegmatisk Ro og blottet for Selvhævdelsesfølelse, som maa goutere en Handling hans Styrelseskammerater føler som en Betingelse.

Jeg henviser til sidste Generalforsamling for Trykkere, hvor en Udtalelse blev enstemmigt vedtaget, som siger: Har Styrelsesmedlemmer Ret til at ordne deres egen Branches Forhold. Denne, i sig selv meningsløse, inkonsekvente Udtalelse, er senere henlagt som uegnet, ikke som man hurtig vilde tro, som rimelig, men stemplet som et Splittelsesforsøg, med en Velsignelse og en Udtalelse, som nedenstaaende af Trykkerforeningens Formand. Dette er den store Kløft og den store Uretfærdighed, som Lundin har skabt for os Trykkere. Man ser Maskinsættere, Haandsættere, Bladsættere og flere have deres selvstændige Brancheklub anerkendt, som efter mit Skøn kun er til det Gode, men ser vi til Trykkerne, er vi saaledes stillede: Brancheklubben for Trykkere er en Kræftknude for Dansk Typograf-Forbunds Trivsel. Som Trykkerforening er vi uegnede til at raade, idet de Styrelsesmedlemmer, der denne Gang tilfældig er valgt, ikke skal have den fornødne Kompetence og ikke har den Erfaring til at handle selvstændig.

Idet Trykkerforeningens Formand er paa Linie med ovenstaaende.

Han giver sit Mandat og sin Kompetence, samt sine Styrelseskammeraters Ansvar i Haanden paa Afdelingsformanden med disse Ord: Det bliver blandt andet en mere demokratisk Afgørelse. Man maa i disse Tider ikke være egenraadig, trods det vi har vore egne Love, vor egen Formand og Styrelse, maa vi lade Afdelingsformanden (som er Sætter) ordne de forskellige Sager, der maatte forekomme. Det er i den rigtige demokratiske Aand. Saaledes lyder Ordene fra Lundin, Formanden for Trykkerforeningen. *H. Zeller.*

— — —

Ovenstaaende Indlæg, der just ikke udmærker sig ved nogen større Klarhed, udover nogle personlige Udfald mod undertegnede, fremkommer formodentlig i Anledning af den til Søndag indkaldte ekstraordinære Generalforsamling. Da vi paa denne skal beskæftige os med Trykkernes Stilling indenfor vor Afdeling, er der ikke nogen Grund til en større Imødegaaelse af ovenstaaende, men jeg beder Kollegerne møde op til Generalforsamlingen. *O. A. Lundin.*

Landsdelsvise Møder

vil i Løbet af Oktober og November Maaneder finde Sted i følgende Byer:

10. Oktober i Kolding.
17. Oktober i Næstved.
24. Oktober i Aalborg.
31. Oktober i Skive.
7. November i Nakskov.

Ved disse Møder vil der om Formiddagen finde Instruktion Sted for Trykkere og Maskinsættere samt blive holdt Foredrag for Haandsættere af Reklamegrafiker *Henry Thejls.*

Om Eftermiddagen taler et af Forretningsudvalgets Medlemmer om Lærlingeloven og Loven om Forbud mod Overarbejde (Afspaseringsordningen).

Afdelingerne bedes forberede sig paa disse Møder, saa Tilslutningen kan blive saa stor som mulig.

Oplysningsudvalget.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 15. September: Helsingør 400,00, Struer 400,00. 16. September: Lyngby 150,00. 21. September: Horsens 200,00.
København, den 21. September 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.
København: Sætter Heintz Oluf Andersen, udl. 12. 9. 37 hos Ihrich (arb. s. St.), Sætter Carl Aage Petersen, udl. 1. 9. 37 hos Vald. Pedersen (arb. s. St.), Paal. Inger Marie Hansen, udl. 12. 9. 37 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.), Hj.arb. Børge Chr. Jacobsen (I. A. Eriksen), Hj.arb. Johan Frederik Jonassen, tidl. Medl., (Berl.-Tid.).

Tiltraadte.
København: 5481 Arnold Larsen fra Rejse (Krohn), 4234 W. Reibke fra Rejse (Berl. Bogtr.), 3086 Otto Nielsen fra Slagelse i Pl., 7227 Harry Nedergaard fra Rejse (I. A. Eriksen), 3676 H. Andreasen fra Rejse (arbl.), 3602 Egon Bernandt fra Aarhus (Krohn), 3816 Niels Jensen fra Aarhus (arbl.), 992 Sv. Sørensen fra Hillerød (Berl.-Tid.).

Aabenraa: 5780 Tage L. Holtsø (»Hejmdahl«). Aalborg: 7006 Aksel G. Jacobsen (Brovst Bogtr.), 6649 Jørgen Sørensen (arbl.). Esbjerg: 5500 Niels Laur. Nielsen (Kirk, Vejen). Faaborg: 5560 Kaj Rasmussen (arbl.). Frederikshavn: 6468 Harry Olsen (arbl.), 3232 Martha Bøstrup (arbl.). Odense: 7784 Johs. Lomholdt Frandsen (Militær). Silkeborg: 5484 Max Aaboe Sørensen (arbl.). 5310 Carl Rob. Poetzsch (arbl.). Skive: 6901 Th. Laursen (arbl.). Sønderborg: 7326 Arnold Thomsen (Militær). Viborg: 7119 Vagn Christensen (Militær).

Fratraadte.
København: 4507 Karen Ranners til Tobaksarb., 3232 Martha Bøstrup til Frederikshavn, 5293 Jørgen Hansen til Køge, 5560 Kaj Rasmussen til Faaborg, 4634 Gudrun Jensen til Kv. Arb. Forb., 7259 Poul Jensen paa Rejse, 6586 N. P. Jensen til Odense, 5287 Gregor Wigh paa Rejse, 5310 Carl Poetzsch til Silkeborg, 4572 Ellen Steffen til Kv. Arb. Forb., 2473 Gudrun Jensen til Kv. Arb. Forb.

Aabenraa: 6368 Heinrich Meier (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Aarhus: 6189 Alfr. Skov Christensen paa Rejse, 3816 Niels Kjær Jensen paa Rejse, 7288 Egon Camin, 6144 Erik Linde, 6059 Carl Aage Timmermann, 5797 Laust Chr. Vistisen (alle Militær), 7153 Carl Hornbech paa Rejse, 6709 Sv. Aa. Andersen paa Rejse. Esbjerg: 5780 Tage Holtsø til Aabenraa i Pl., 7326 Arnold Thomsen til Sønderborg (Militær). Faaborg: 5568 Hans Berg til Sønderborg i Pl. Frederikshavn: 3530 Aksel Rasmussen paa Rejse. Haderslev: 3066 O. Traugott Wehnert, 5794 Oluf Andersen (begge Militær). Hillerød: 992 Svend Sørensen til København i Pl. Kolding: 5394 Johannes Jensen til Køge i Pl. Randers: 7784 Johs. Lomholdt Frandsen til Odense, 7513 Knud Randrup til Viborg, 6058 Emil Kessler til Viborg (alle Militær). Skive: 3759 Alfr. Christensen paa Rejse, 7119 Vagn Christensen til Viborg (Militær). Slagelse: 3086 Otto Carl Nielsen til København i Pl., 7695 Poul Brinkløv Nielsen til Tønder i Pl. Varde: 5500 Niels L. Nielsen til Holsted i Pl. Vejle: 6397 Aage Petersen til Middelfart (arbl.), 6649 Jørgen Sørensen til Aalborg (arbl.).

E. L. SATSSKIBE er de bedste og billigste, fremstilles ogsaa i amerikansk Udførelse paa
ERIK LEVISONS
Specialværksteder for moderne Sætterimøbler og Inventar

Udslettet paa Grund af Restance.
København: 3108 Sætter Vilh. Rasmussen (Christreu).

Annullerede Udslettelser.
København: 3251 Hj.arb. Kotte (Egm. H. Petersen), 2939 Sætter Henning Olsen (I. A. Hansen).

Døde.
Aalborg: 6850 J. Chr. Hansen. Slagelse: 6698 Jens Carl Chr. Petersen.

KLUB-ANNONCER

Søndag den 26. September:
Æskemose Skov (ved Sjælsø)
(Sidste Tur)
Sct. Hans Torv Kl. 10.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i Oktober blive uddelt nogle Legatportioner a 45 Kr. Motiverede Ansøgninger, fra trængende ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer, modtages til 1. Oktober af Formanden, N. C. Christensen, Valdemarsgade 13 [1].
Ansøgninger, indsendt i 1936 og 1937, behøver ikke at fornyes. *Bestyrelsen.*

ANNONCER

Yngre Sætter

søger Plads straks. Eventuelt som Hjælpearbejder. Er kendt med Montering af Maskinsats og Ombrydning. Billet mrkt. »128« modtager Ekspeditionskontoret

Paalæggerske

fra Provinsen søger Plads snarest. Har været 10 Aar i nuværende Plads, og er vant til Diegel og Hurtigpresse. Billet mrkt. »132« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker evt. Sætter-Trykker

søges omgaaende til fast Plads. Billet mrkt. »133« modtager Ekspeditionskontoret.

Rutineret Maskinsætter

søger varigt Arbejde. Billet mrkt. »122« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, rutineret Sætter

(Jyde) søger Plads straks, evt. som Maskinsætterelev. Er vant til saavel Akcidens- som Avisarbejde, har god Ordenssans og er perfekt i Dansk. Fine Anbefalinger haves. Billet mrkt. »130« modtager Ekspeditionskontoret.

Gode, velholdte Reoler til Salg.

3 Stk. med 2 Rækker Akcidenskasser à 12 Stk. - 1 Stk. med 12 Akcidenskasser og 12 Nedstikningskasser er billigt til Salg, naar Handel kan ske straks. Billet mrkt. »131« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2], Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K. - Telefon Central 39 og 5539

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI
HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 39 KØBENHAVN DEN 1. OKTOBER 1937 64. AARGANG

„Fremskridt eller - - -"

Der forestaar i nær Fremtid i forskellige Organisationer Forhandlinger om Overenskomster, og uden al Tvivl bliver det brændende Spørgsmaal Forhøjelse af Lønningerne, begrundet i den haardhændede Opskruning af Priserne paa de daglige Livsfornødenheder.

Ved disse Forhandlinger møder Arbejdsgiverne med det store Talmateriale under Armene, der skal bevise, hvor uberettiget Fordringerne er.

Forud for Overenskomstopsigelserne begynder Arbejdsgiverpressen at køre frem med *Procentstigninger* paa Time- og Ugelønninger og med hede Bønner og Appel til Statsmagtens Ærgerrighed om nu at vise sig hele det med flydende Honning Samfund værdig.

Vi kender alle Gangen i disse Slæber og stoler i fuld Fortrøstning paa, at vore Tillidsmænd eller Funktionærer med Lethed og med Vilje er i Stand til — ogsaa paa Grundlag af Statistik — at dokumentere, at de voldsomme Prisstigninger, Skatter og Kontingenter, har forringet vor Realløn eftertrykkeligt.

Mens man saaledes altid har taget det som en Selvfølge, at det maatte blive *Arbejdsgivernes egen Sag* at møde med Materiale til Bekæmpelse af de fremførte Krav, saa bliver vi helt overrasket ved paa Forhaand at mødes med Arbejdsgivernes Dokumentationer, længe før Arbejdsgiverpressen, nemlig fra vor politiske Formynder »HIPA«.

Efter denne Artikel behøver Arbejdsgiverpressen skam ikke at anstrenge sig for at lede efter Stof til Forhaandsartikler. Artiklen kan næsten aftrykkes in extenso.

Statistik over Gennemsnitslønninger — Time- og Uge — har aldrig virket imponerende paa mig — navnlig siden jeg saa en bekendt Statistiker og Talekspert holde Grin med Gennemsnitsberegninger og Procentudmaalinger.

Alle disse Talopstillinger har nemlig intet eller saa godt som intet med den barske Virkelighed at gøre. Det er den uundgaaelige Kontorius' Frugter. I en magelig polstret Kontorstol, en god Cigar og en halv Snes Tusind om Aaret, med Pension ved 70 Aar, ser Livet helt anderledes ud, og vedkommende er derfor i Stand til ved fin Manøvrering med Tal at dupere Arbejderne med Aarstal, Procenter og Gennemsnitslønninger; men naar de samme Arbejdere kommer hjem med Ugelønnen paa 50—60 Kr. og har faaet betalt de forskellige Tributter, saa begynder han at fundere over, hvor i Grunden Gevinsten, som »HIPA«s Procentberegninger har bevist ham, er henne.

Og med Rette maa han lede, thi »HIPA« siger jo selv »at det sidste Aar før Verdenskrigen var *Arbejdernes Gennemsnitsindtægt 2596 Kr.*« medens »Gennemsnitsindtægten for organiserede Arbejdere i *1936* var *2576 Kr.*« — altsaa en Nedgang i Gennemsnitsindtægten paa 14 Kr.

I Grunden behøves der ikke mere til Bevis mod alle de øvrige Procentpostulater. Thi rent galt maa det da blive med Procenterne, naar »HIPA« korser sig over, at »*adskillige* Arbejdergrupper — altsaa ikke nær alle — i 1937 har opnaaet Løntillæg paa 3—4 og til en halv Snes Procent«, men samtidig viser et Husholdningsbudget paa *3100 Kr.* en Stigning paa 16 pCt.

Meget klogt undlader »HIPA« at omtale de store Industri- og Aktieforetagenders kolossale Fortjenester under Statens Beskyttelse, samtidig med Nedholdelsen af Arbejdernes Lønninger i de sidste 4 Aar, ligesom ogsaa Forøgelsen af af Millionærernes og Halvmillionærernes Antal — dermed et Bevis for Kapitaludsugningen — heller ikke »oplyses« for os tungnemme Arbejdere.

Men vi er alligevel spændt paa Oplysning, for Fremskridt *skal* der jo være — i Følge Artiklen. Og derfor burde vi ogsaa have en Sammenligning med 1914 paa *Arbejdsløshedstallet*. Vi har jo faaet den gennemsnitlige Timeløn oplyst.

Omkring 1929 var der ca. 50,000 arbejdsløse.

Efter Artiklen var vi i 1932 nær ved de 100,000 og i Dag — 1937 — stærkt efter 80,000 og som tidligere nævnt frygter Chr. Jensen for et Tal langt over 100,000. Det er jo altid noget.

Mere overbevisende er »HIPA«, naar Artiklen dokumenterer, at naar der kommer flere i Arbejde, saa bliver Købekraften større. Derom kan ikke diskuteres. Til en større Købekraft hører højere Lønninger, men ikke den daarligt tilslørede agitatoriske Hensigt i Artiklen med, at Lønningerne skal deles. Nej højere Lønninger — »HIPA« — og noget kortere Arbejdstid med Bevarelse af den opnaaede Løn, det skaber Logiken om større Købekraft. Og dertil en Avancebegrænsning og

Prisregulering, hvis man fortsat vil forhindre Arbejdernes Lønaktioner.

En Statistik har »HIPA«-Artiklen slet ikke faaet Øje paa, og den er endda ogsaa meget interessant, idet det forleden oplystes i Bladene efter Departementet, at siden 1931 var Levnedsmidler, Klæder m. m. steget med *30 pCt.*, Skatter og Kontingenter med *15 pCt.* og Husleje med *13 pCt.*

Jo, Statistik er uundværlig og dejlig — naar bare den rette Kortkunstner kommer til at blande de statistiske Kort.

Men alle de velmenende politiske Kontorius'er behøver saamænd ikke at anstrænge deres Hjerner med Fremtryllelsen af Tal til Belæring af vort paastaaede økonomiske Velvære.

Et godt og praktisk Raad til d'Hrr.: Tag Arbejde hos B. & W. som Arbejdsmand til 49 Kr. om Ugen.

Da faar vi uden Tvivl en hel anden og bedre Statistik.

S. Kj.

Resignation — Arbejderkaar

Den Udviklingslinie, som Regeringen har fulgt i sit Forhold til Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationerne ved Overenskomstopgørelserne, og de Rammer, som Fagpolitik efterhaanden er presset ind i, har affødt en Række Spørgsmaal af mere end væsentlig Betydning for Arbejderne, og hvis Afgørelse og videre Forløb man imødeser med spændt Interesse og en forstaaelig vakt *Skepsis*.

Om samme Akse kredser Spørgsmaalene: Vil Formen for Overenskomstafgørelser undergaa væsentlige Ændringer? Organisationernes fremtidige Stilling til Regeringsmagten? Vil Arbejderne bevare deres Medbestemmelsesret *uindskrænket* ved Afgørelsen af deres Løn- og Arbejdsaftaler? — Eller vil man give *»kompetente«* Forsamlinger Afgørelsen i Hænde ved Afstemningen? — Spørgsmaal, der alle trækkes paa samme Streng, som alle er Faktorer i Helheden: Arbejdernes organisationsmæssige Selvstændighed i Forholdet til Arbejdsgiverne og Bevarelsen af den sidste Smule af Fagforeningernes politiske Slagkraft.

Det blev som bekendt paa D. s. F.s Generalforsamling fra Regeringens Side fremhævet, at baade Arbejdere og Arbejdsgivere var lige afhængige af de økonomiske Kræfters Spil, og ønskelig var derfor, om de to Parter *selv* maatte finde frem til en Form for Afgørelse af deres Overenskomster. Dette Regeringens Standpunkt er baaret frem af *Samfunds*hensyn paa en bredere Basis, som det for Arbejderklassen er meget vanskeligt at indstille sig paa, og kun kan forklares derhen, at paa Christiansborg ser man helst, *at Overenskomstafgørelserne føres igennem under en Form, der helt udelukker Mulighederne for Konflikt fra nogen af Siderne,* — man motiverer, at Tiden er ikke for Arbejdskampe, der kun yderligere vilde være Næring for den økonomiske Krise — der staar for mange Samfundsinteresser paa Spil — nuvel, Arbejderne *ønsker* selvfølgelig heller ikke Kampe, men naar Regering og Rigsdag ligesaa godt som Arbejderne kender Arbejdsgivernes Smaalighed og Stejlhed under Lønforhandlingerne, saa afslører Regeringens Ønske dette urimelige Krav til Arbejderne om at udvise Resignation og Samfundssind — et Krav, som snart maa være umuligt at imødekomme. I en Tid, hvor Industriherrernes Udbytter er i stadig Stigning, hvor det økonomiske Modsætningsforhold mellem den arbejdende Klasse og den besiddende bliver større og større, kan man ikke blive ved med en Appelleren til Arbejdernes Samfundsfølelse, og naar man ikke kan yde Arbejderne en Garanti for *ogsaa* at drage Fordel af Industriens Konjunkturer, saa maa man være forberedt paa Arbejdernes Anvendelse af *deres* Vaaben, thi *for enhver Pris* kan man ikke vente, at Arbejderne vil være medvirkende til Arbejdsfredens Opretholdelse.

Spørgsmaalet »kompetent Forsamling« har været saa ofte uddybet i disse Spalter, saa unødvendigt er yderligere at understrege den overvejende Del af Arbejderklassens Vilje til at hævdholde det demokratiske Urafstemningsprincip; en Foranstaltning, som den paatænkte, kan kun tage Sigte paa at udelukke Arbejdernes *direkte* Medbestemmelsesret om deres Løn- og Arbejdsaftaler og give et Mindretal Afgørelsen i Haanden for derved lettere at sikre en »samfundsmæssig Indstilling« til Fordel for Arbejdsfredens Bevarelse — og en saadan Form for Afstemning *kan* ikke være demokratisk!

Og en eller anden Form for Voldgift — om det er en »helt ny« (frivillig »tvungen«) eller en Udbygning af den bestaaende Form — saa løser heller ikke dette Problemerne. Dette Retsmaskineri fra hint mindeværdige »Septemberforlig« har aldrig været ønsket af Arbejderne. Og en yderligere Fæstnelse af denne Retsinstitution med sin Række af Juraens Fortolkere, hvis sociale Samfundsforstaaelse og Indsigt i Arbejdsforhold langt fra er fuldkommen, maa ligge langt fra en demokratisk Regerings politiske Linie.

Det maa med al den Overvejelse af denne eller hin »Form« for Overenskomstafgørelser efterhaanden forekomme Arbejderne som »Nelson med Kikkerten for det blinde Øje« — han *kunde* se, men *vilde* ikke. Der maa ad Lovgivningens Vej søges at træffe saa gennemgribende Foranstaltninger i Retning af Udbyttebegrænsning eller lignende, saa Arbejderklassen under en eller anden Form *ogsaa* mærkede lidt til Udbytteprocenternes Frodighed i Industrien, saa vilde Arbejdsstridigheder sikkert dale i Kurs. Der er jo endnu en overvejende Del af Arbejderne, som trods alt har bevaret Troen paa Demokratiet og socialistisk Evolution, men en stadig Blindhed for Sagens Kerne kan jo dræbe Arbejdernes sidste Rest af denne Tro.

Eigil H. Petersen.

Københavns Afdeling

Stereotypører
Stereotypørmedhjælpere
Skriftstøbere

Besøg paa Egm. H. Petersen, kgl. Hof-Bogtrykkeri Mandag den 4. Oktober Kl. 20.

Georg Andersen demonstrerer **Stereotypi-Afdelingen.**

Mødested: Hj. af Vognmagergade og Landemærket.

Arrangeret af Oplysningsudvalget.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Overarbejdet fra i Dag

I den nærmeste Tid vil der til alle vore Medlemmer blive udsendt et *Særtryk* af Loven om *Forbud mod Overarbejde* samt af den paa Grundlag af Loven trufne Aftale vedrørende *Afspadsering!*

Vi tager Anledning til i Dag, ved Lovens Ikrafttræden, at understrege over for vore Medlemmer, at Lovens Hovedbestemmelse er *et Forbud mod Overarbejdet.*

Hovedreglen maa altsaa være: at Overarbejde ikke finder Sted, og kun i saadanne Tilfælde, hvor uforudselige Hændelser eller ganske særlige Omstændigheder maatte gøre det rimeligt, bør Undtagelsesbestemmelserne kunne bringes i Anvendelse. Her vil der naturligvis altid være Plads for et Skøn i det enkelte Tilfælde, men til Vejledning for vore Medlemmer kan det dog maaske have Interesse, naar vi udtaler som vor Opfattelse af Loven, at det ikke vil være tilstrækkelig Motivering for Overarbejde, at et Blads, et Tidsskrifts eller en lignende Publikations Redaktion stadig smøler med Manuskriptlevering, eller at Tilrettelægningen fra Husets Side lader haant om Hensynet til at bringe Bladet færdigt til den stipulerede Tid. Vil Firmaet i saadant Tilfælde bede om at faa Overarbejde udført, kan man maaske den første Gang, det nu forekommer, udføre Overarbejdet, men Overarbejdet bør ophøre at være en Regel. Redaktionerne, Bladenes Udgivere og Trykkerifirmaerne bør vide, at herefter maa Arbejdet tilrettelægges ud fra den Kendsgerning, at det skal udføres i den ordinære Arbejdstid.

Firmaerne kan jo i de fleste Tilfælde ved at have et Arbejdshold, der slutter lidt senere end Dagholdet (altsaa ved forlagt Tid) sikre sig Arbejdets Kontinuitet. Hvad større Firmaer angaar, vil det slet ikke være urimeligt, om de har et Par Mand mere end lige akkurat nødvendigt fra Dag til Dag. Thi da Arbejderne jo maa betale med Afsavn af Overarbejds-Indtægt, vil det være rimeligt, om Firmaerne til Gengæld betaler ved at beskæftige rundeligere end lige akkurat til Stregen.

Hvad angaar de specielle Tilfælde af hidtil regelmæssigt tilbagevendende Overarbejde, hvor der kan være Tvivl om, hvorvidt dette efter Loven kan tillades udført, bedes man konferere med Organisationen om saadanne Tilfælde.

Søn- og Helligdagsarbejdet paa 7-Dages-Bladene anser vi for nødvendigt, og dette skal altsaa udføres.

Man erindrer om, at *alt* Overarbejde skal afspadseres i Henhold til den tidligere offentliggjorte Aftale med Bogtrykkerorganisationerne og med Litografiauget.

For mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere i *Stentrykkerier* gælder ganske det samme, hvad Overarbejds-Begrænsning og Afspadsering angaar, som for Bogtrykkerier.

København, den 1. Oktober 1937. *Forretningsudvalget.*

Understøttelse under Skoleophold

Fra Arbejdsdirektoratet foreligger Meddelelse om, at arbejdsløse Medlemmer af vort Forbund kan søge Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden til Deltagelse i Kursus paa Højskoler o. l. i den kommende Vinter.

Ansøgningsskemaer udleveres ved Henvendelse paa Forbundskontoret.

Lønregulerings-Forslaget vedtaget

Ved den stedfundne skriftlige Afstemning er Forslaget af 22. ds. vedtaget med 2509 Ja mod 688 Nej, ligesom Københavns Bogtrykkerforening har vedtaget Forslaget.

Forslaget træder derefter i Kraft fra og med Lørdag den 2. Oktober.

Minimallønningerne bliver herefter:

66 Kroner for Værk- og Akcidenssættere (herunder Ombrydere og Sættemaskinmedhjælpere) samt Dagbladssættere og for Stereotypører og Skriftstøbere samt for Trykkere (til Trykkeres Minimalløn lægges som bekendt yderligere eventuelt Maskin- og Apparattillæg);

76 Kroner for Maskinsættere;

71 Kroner for Rotationstrykkere;

41 Kroner for Paalæggersker;

38 Kroner for kv. Trykkeriarbejdere, der ikke er uddannet som Paalæggersker;

57 Kroner for mandlige Trykkeriarbejdere (under 21 Aar: 54 Kr.).

For Stereotypørhjælpere:

de første 6 Maaneder	57 Kr.
de næste 6 »	59 »
de sidste 12 »	61 »

Idet Minimallønningerne saaledes forhøjes, og idet alle personlige Tillæg bibeholdes, vil der altsaa være at tillægge *alle* Lønninger *2 Kroner*, ligesom alle Timelønninger vil være at udregne efter den forhøjede Løn.

De nye Minimallønninger danner Grundlaget for Beregning af Forlægningstillæggene.

Ovenstaaende gælder *ikke* de Virksomheder, hvor kun Tarifaftaler med *Dansk Litografiaug* er gældende, idet der ikke hos Lauget hidtil er opnaaet Tiltrædelse af Aftalen. Derimod gælder Aftalen for alle Stentrykfirmaer, der ogsaa er Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening.

København, den 29. September 1937. *Sigv. Hellberg.*

Fagmødet i Aarhus paa Søndag

den 3. Oktober afholdes som tidligere meddelt paa *Koncertpalæet ved Bispetorvet* (skraat overfor Teatret).

Mødet begynder Kl. 10, og der indledes af Forretningsfører *Ths. Pedersen* om »*Afspadsering*«.

Kl. 12 bliver der Middagspause, og i Restaurationen kan faas Middag til 2 Kr., bestaaende af Steg, Dessert og Kaffe — eller Frokostretter: Forloren Skildpadde 1,25, Hakkebøf med Løg 1,00.

Kl. 14 fortsætter Mødet, og *Ths. Pedersen* indleder om »*Lærlingeloven*«.

Naar Mødet er forbi, er Afdelingen Vært ved et fælles Kaffebord.

Da ovennævnte to Emner er særlig aktuelle forventes stor Tilslutning, og alle jyske Kolleger indbydes. Ligeledes er Lærlingene velkomne. *Aarhus Lokalafdeling.*

Vore Fagproblemer

II.

(Sidste Artikel.)

Nu har Situationen efterhaanden tilspidset sig henimod Nødvendigheden af en Løsning. Ved Tarifforhandlingerne om Københavnstarifen nu i Begyndelsen af Aaret, hvor Bogtrykkerne ikke fornægtede sig med Hensyn til Udluftninger, fik man en Tilføjelse til Overenskomsten, der har Forbindelse med den oprettede Maskinsætterskole og en hertil sluttende Maskinsætterprøve, og den nye Lærlingelov, der er en af de mange Regeringshandlinger, som sidste Rigsdagssamling har velsignet os med, og som nedsætter Læretiden til fire Aar, har medført, at vort Fags Lærlingeskala har forflyttet sin Basis, hvorved Spørgsmaalet om Lærlingeuddannelsen i Forbindelse med Sættemaskinen har faaet ny Aktualitet. Endelig maa man regne med de i Forvejen ret stærke Krav fra Lærlingenes Side, opkastet af deres Værger, om en mere almindelig Adgang til Oplæring ved Sættemaskinen.

Om disse sidste tør man dristigt sige, at de véd ikke, hvad de gør. Thi ud over det at give den unge Mand et Indblik i Sættemaskinens Funktion gennem teoretisk Undervisning — og til teoretisk Undervisning regner jeg ogsaa Tastering, selv om denne sker i Forbindelse med Støbemekanismens Funktion — vil Undervisningen være for det første praktisk unyttig og dernæst tillige praktisk uigennemførlig. Naar jeg siger praktisk unyttig, saa er Forklaringen den, jeg allerede tidligere har nævnt i Forbindelse med de Krav, vi som Organisation maa stille med Hensyn til Indflydelse paa vore Arbejdsforhold saavel økonomisk som hygiejnisk.

Kravet om Lærlingenes almindelige Adgang til at lære Maskinsætning bunder fra disses Side væsentligst i Haabet om Opnaaelsen af en højere Løn, uden at de kerer sig om, hvad den udvidede Konkurrence medfører af skærpede Arbejdsforhold og Lønforringelser. Thi det er jo ikke netop de Mennesker, der i Øjeblikket er — som man altsaa mener — saa heldige at have Beskæftigelse ved Sættemaskinen, der rammes, men derimod Fremtidens Udøvere af Branchens Færdighed, altsaa de unge selv, og Svækkelsen af denne Standard vil betyde en Svækkelse af vor faglige, og ikke blot af vor branchemæssige, Standard i Almindelighed. Det er dette Forhold, vi har været opmærksom paa og peget paa Gang paa Gang, uden at man har villet forstaa os eller yde os Tiltro. Dette er det ideelle i vor Kamp; at Maskinsættere iøvrigt er lige saa egoistiske som Mennesker i Almindelighed behøver vel ikke at indrømmes.

Men dernæst kommer vi til et andet Moment, der vil faa en afgørende Betydning for Ordningen af hele Spørgsmaalet; det er det udtalte Ønske om en udvidet eller — som det kræves — stærkt udvidet Mulighed for Lærlingenes Undervisning: Vi mangler Sættemaskiner. For Københavns — og man kan vistnok sige for hele Landets — Vedkommende gælder det, at Maskin-Kapaciteten er for ringe. Maskinerne udnyttes fuldt inden for det Tidsrum, som de lokale Forhold tillader. Ganske vist er der Steder, hvor der kun arbejdes paa Enkeltholdsdrift, denne er da altid om Dagen, og man kan hævde, at der altid er Muligheder for Oprettelsen af Døgndrift, hvilken udenfor de store Dagblade kun forekommer i faa Tilfælde. Men Tredjeholdet har altid været upopulært blandt Principalerne, mest under Paaberaabelsen af, at det er for dyrt, og selv om vi ikke som Organisation har nogen Interesse i at hylde denne Anskuelse, maa maa vi dog tage den som den Kendsgerning, den er. Derimod har vi som Arbejdere af hygiejniske Grunde ingen Interesse i Døgndriftens Udvidelse. I Øjeblikket gaar der derfor en Mængde Arbejde til Fabrikerne, hvilke i mange Tilfælde paa Grund af deres Sammensætning og Arbejdsformer er i Stand til at udføre en stor Satsproduktion.

Ved disse stærkt belastede Maskiner bliver der paa sund Vis ingen Plads for en generel Lærlingeundervisning. En saadan maatte foregaa indenfor Lærlingens Arbejdstid, der falder om Dagen, og dette lader sig ikke gøre. Der er foregaaet saa megen Undervisning i Dølgsmaal ved Sættemaskinen saavel af yngre som ældre, men under en almindelig, godkendt Undervisning af Fagets Ungdom maatte man forlange de strengeste Regler overholdt, og til disse hører Undervisningens Begrænsning til at falde inden for Elevens lovmedholdige Timeomraade. Og endelig skal nævnes den sidste Skævhed med Hensyn til en Uddannelse paa Lærestedet, nemlig at dette vilde favorisere Eleven paa det Trykkeri, der har Sættemaskine, paa Bekostning af *den* unge Mand, der ikke vilde være i Stand til ad denne Vej at faa en saadan Undervisning.

Det er hændt nogle Gange, saaledes i Aar, at der har været korte Perioder, i hvilke det har været vanskeligt at anvise kvalificeret Arbejdskraft til Sættemaskinen, og det har været hævdet, at Organisationen havde en Pligt til at fremskaffe en saadan. I dette Forhold har vor Organisation vel selv den største Interesse, idet vi ser det urimelige i, at der selv momentvis skulde mangle Specialarbejdskraft, naar der indenfor hele Stammen af Sættere er en saa stor Arbejdsledighed. Men vor Pligt i den Retning overfor Principalerne har vi forlængst udfyldt, idet der gennem Tarifbestemmelser er givet dem Adgang til at skaffe sig al den Arbejdskraft til Maskinerne, de har Brug for. Hvis man fra nogen Side er misfornøjet med denne Ordning og kan anvise en, der er bedre og vel at mærke realisabel, saa er Organisationen selvfølgelig altid villig til en Forhandling om Spørgsmaalet. Set fra vor egen Side kan der maaske være et og andet at rette med Hensyn til Regulering af Tilgangen til Branchen; men man kan naturligvis ikke forlange ved en beskæftigelsesmæssig Sondring mellem Haandsættere og Maskinsættere at have en Reservearmé gaaende, der den største Del af Aaret vil være afskaaret fra at ernære sig ved det Fag, de har lært. Her vil den branchepolitiske Interesse altid sætte ind.

Som et Resumé af de her gjorte Betragtninger kan sluttelig nævnes, at et berettiget Krav om at gøre enhver Sætterlærling bekendt med Sættemaskinens Funktion og Satsprodukt kan ske gennem Foredrag og Demonstration holdvis paa den stedlige Fagskole. Men dette faar intet med Uddannelse at gøre. Denne sker, naar Spørgsmaalet bliver aktuelt for den enkelte, paa det Grundlag, vor Overenskomst anviser. I denne Forbindelse vil en Maskinsætterskole kunne faa sin store Betydning, idet den vil kunne give alle Maskinsætterlærlinge et fælles Grundlag for Maskinsætning, som man hidtil i saa sørgelig en Grad har følt Savnet af.

At der som Afslutning paa Uddannelsen maa følge en

Prøve anser jeg for tvingende nødvendigt. Vi ser stadig de triste Følger af denne Mangel baade for den vordende og for den virkende Maskinsætter.

Naar disse Spørgsmaal engang skal løses — samlet eller efterhaanden — maa det haabes, at alle de Kræfter, der faar Indflydelse derpaa, vil være med til at fremskaffe den Ordning, der med stort Syn vil være tjenligst for Dansk Typograf-Forbund. *N. Th. S.*

Men naar det lider mod Aften -

Det er forbi nu. En herlig Sommer har forladt vort hjemlige Himmelstrøg og ladt os tilbage til Efteraarets og Vinterens Kulde.

Vel kan der endnu komme Dage, hvor Solen straaler i al Pragt og Glans og anstrænger sig for at vise os, at endnu er dens Kraft ikke brudt. Men naar det lider mod Aften, maa den give op over for Kulden, der kryber frem gennem Mørket.

Og vel staar mange af Sommerens Blomster i Flor og ligesom protesterer imod Paastanden om, at Sommeren er forbi. Men det nytter ikke. Det er den sidste Opblussen før Undergangen. Den vilde Vin der henne paa Gærdet har skiftet Farve, dens røde Blade er et ubedrageligt Tegn paa Efteraarets Ankomst.

Og langsomt sniger Kulden sig ind i den fattiges Stue. Han søger at klare sig ved at trække en ekstra Trøje paa — hvis han da har nogen. Det gælder jo om at vente saa længe som muligt med at fodre »den sorte«. Thi han véd, at med de Apotekerpriser, man har sat paa Brændselet, vil det blive vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at skaffe sig den nødvendige Stuevarme. Ogsaa den bliver for ham nærmest at betragte som Luksus.

Ak, ja — det bliver efterhaanden Luksus altsammen!

Fr. N.

Brændselshjælpen

I Oktober Maaned vil der blive udbetalt en Brændselshjælp paa henholdsvis 20 og 30 Kr. til arbejdsløse Kolleger, der har været ledig over 90 Dage de sidste 12 Maaneder.

Der forlyder intet om, at Forretningsudvalget foreslaar Hovedbestyrelsen paa førstkommende Møde at ændre lidt paa det sædvanlige Forslag.

Jeg tillader mig derfor at henstille til Forretningsudvalg og Hovedbestyrelse følgende:

1. At udbetale Hjælpen den første Uge i Oktober.

Motivering: Man kan ikke vente med at fyre til November samt at Arb. Fællesorg.s Mærker, lydende paa 1 Kr. med Ret til Køb for 2 Kr., plejer at gælde fra 1. Oktober til 31. Marts.

2. At Beløbet 20 og 30 Kr. forhøjes til 30 og 45 Kr.

Motivering: Kul og Koksprisernes voldsomme Stigning — ca. 50 pCt. — bør være Motivering nok for denne Forhøjelse af Beløbet, som foreslaaet, og Forbundet kan jo ogsaa økonomisk magte Opgaven, der vil betyde en stor Hjælp til langvarig ledige Kolleger.

Jeg henstiller alvorlig til Forretningsudvalg og Hovedbestyrelse at tage disse mine Forslag op til velvillig Behandling og Gennemførelse. *Eigil Hansen, 384.*

Bernhard jubilerer

Torsdag den 7. Oktober kan Typograf *Bernhard Nielsen* fejre 35-Aars Jubilæum som Formand for Fagets statsanerkendte Sygekasse i Aalborg.

Bernhard N., der snart fylder 74 Aar, kom i en meget tidlig Alder i Forbindelse med Sortekunsten. Allerede som 11-aarig blev han Bydreng hos Bogtr. Thiele i København, og efter Konfirmationen kom han i Lære hos J. D. Qvist & Co. (Indeh. V. Levison). Efter Udlæring i Oktober 1882 arbejdede han forskellige Steder i København og Provinsen og rejste et Par Gange Landet rundt; i 1886 drog han ned gennem Hertugdømmerne og Nordtyskland. Efter Hjemkomsten drog han i 1894 paa Højskole i Sorø. Derefter tog han til Aalborg i Plads Marts 1895, først ved »Nordjyllands Morgenblad«, senere ved »Nordj. Soc.-Dem.«, hvor han virkede i 38 Aar indtil 1. Januar 1935.

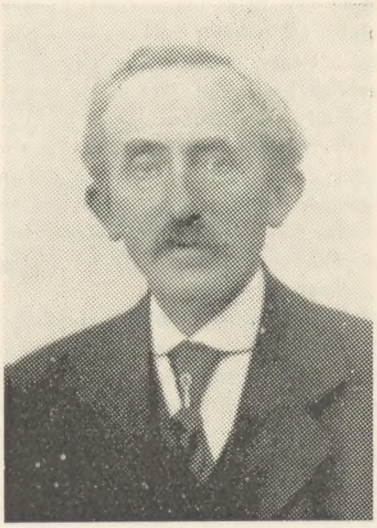

Først i Firserne var Bernhard N. Kasserer for Svendenes Rejseforening i Frederikssund, og fra 1897 til 1927 sad han i Bestyrelsen for Socialdem.-Vælgerforening i Aalborg.

Hans Hovedvirksomhed faldt dog paa Sygekasseomraadet. 7. Oktbr. 1902 valgtes han til Formand og Kasserer for Typografernes Sygekasse i Aalborg, der senere erhvervede Statsanerkendelse. I Tilslutning til Sygekassen stiftedes en Begravelseskasse og Hjælpekasse — og for alle tre Kasser har Bernhard Nielsen været en trofast og pligtopfyldende Administrator. Hans Redelighed i Pengesager har til enhver Tid været saa mønstergyldig, at det er Slagord blandt Kollegerne: »ærlig som Bernhard!«

B. N. har altid elsket boglig Syslen — ikke blot Sygekassebøger, men ogsaa nyere Skønliteratur eller geografisk Lekture har hans Interesse. Fra sin tidligste Ungdom har han ført Dagbog, og de mange Aars Begivenheder har han nedskrevet i Bogform — et lille Kulturværk, der levende og interessant giver et Udsnit af Datidens Forhold indenfor dansk Bogtrykkerverden.

Gennem de mange Aar har Fru Nielsen været sin Mand til stor Hjælp og Nytte.

Fredag den 8. Oktober vil Aalborg-Kollegerne fejre det afholdte Ægtepar ved en Fest i Odd-Fellow Palæet. *—m.*

Mange Bække smaa -

Den 1. Januar aabner Vesterbros Samaritan sin aarlige Vinterbespisning. Det betyder, at mange Arbejdsløse, Gamle og Unge, Kvinder og Børn i Vinterens strengeste Maaneder hver Dag kan gaa hen i lyse og rene Lokaler og spise en Portion varm Mad, og naar de gaar, faar de en Pakke Smørrebrød udleveret, som de kan spise hjemme.

Der bliver ikke spurgt, hvorfra man kommer eller hvem man er — alle har Adgang. Et lille lønnet Personale serverer for Gæsterne, og der passes paa, at alle bliver behandlet godt.

Det bliver en streng Vinter, vi gaar i Møde. Arbejdsløsheden truer mange smaa Hjem og Levnedsmidlerne stiger Dag for Dag. Koks er snart ikke til at købe, derfor er det en stor Hjælp for mange, at de kan gaa hen et Sted og stille deres Sult.

Al denne Nød var ikke nødvendig, hvis Samfundene Verden over blev ledet paa den rigtige Maade; der er Arbejde og Brød nok til os allesammen. Levnedsmidlerne kaster man i Havet for at holde Priserne oppe paa Verdensmarkedet. Kapitalen tjener Millioner paa Oprustning og paa den moderne arbejderbesparende Teknik og lader Arbejderne synke ned i Armod og Fattigdom.

Fr. Nielsen skriver i »Typ.-Tid.« en lille smuk Artikel om Hjertet, der mangler. Hvor er det sandt. Hvis alle Statsoverhoveder, Politikere, Arbejdsgivere, Arbejdsledere og Handelsmænd lod Hjertet raade mere end de kolde Hjerner ved Forhandlingsbordene og i det daglige Arbejde — saa naaede vi langt frem.

Men saa længe dette ikke er Tilfældet — maa vi, der kan, hjælpe dem, som staar paa Gaden, saa de kan faa Mad hver Dag; derfor beder jeg alle, *der kan*, om at yde et Bidrag til en Institution, som sidste Aar bespiste 76.644.

Start en Indsamling paa Værkstederne og send Pengene til Vesterbros Samaritans Kasserer, *Alfred Andersen*, Vesterbrogade 42[4], København, eller til Typograf *Henry A. Hansen*, Bryggervangen 40[4], København Ø.

Arbejderne paa Carlsberg Bryggerierne har i flere Aar haft Indsamlingsbøsser. Trykte Regnskaber udsendes i Maj Maaned. *Henry A. Hansen.*

Afdøde Kolleger

Sætteren *Robert Schneider* er afgaaet ved Døden, 58 Aar gammel, efter nogle Ugers Sygdom. Afdøde havde i mange Aar haft sin Gerning i det Schultzske Officin.

Bisættelsen fandt Sted i Tirsdags fra Bispebjerg Krematorium, hvor Fanen sænkedes over Schneiders Baare.

*

Torsdag den 16. September afgik Maskinsætter *Joh. Chr. Hansen*, Aalborg Stiftstidende, ved Døden efter kun faa Dages Sygeleje.

Hansen var godt kendt blandt Kollegerne ogsaa ud over Aalborgs Grænser. Han udlærte i Faaborg og rejste derefter nogle Aar paa Fyn og i Jylland, hvor han har været beskæftiget i flere Byer. I 1911 kom han til det nystartede »Aalborg Venstreblad«, senere (i 1921) til »Aalborg Stiftstidende«. Han var Typen paa en gemytlig Svend i bedste Forstand — altid parat med en morsom, næsten usandsynlig Historie, som han ved Hjælp af sin Tegnefærdighed ofte understregede ved en kraftig Karrikatur. For et Par Aar siden flyttede han til Lindholm i egen Villa — et længe næret Ønske, der opfyldtes. Men han skulde ikke opleve Glæden længe. Mandag den 13. September gik han til Sengs med Lungebetændelse, der hurtigt udviklede sig til en Krise og paa tre Dage slog den livsglade Mand ned.

Hansen blev kun 54 Aar og efterlader Hustru og fem Døtre, hvoraf den yngste blev konfirmeret forrige Efteraar.

Ved Jordefærden, der foregik paa Lindholm Kirkegaard, udtalte en Kollega nogle Mindeord, og Afdelingens Fane sænkedes over en brav Kollegas Hvilested. —*m.*

Københavns Afdelings Kursus for Sættere

Hvad en Typograf bør vide om Annoncer!

a) Avisannoncer,
b) Tidsskriftannoncer,
c) 2-Farvede Annoncer,
d) Fremstilling af 3 Annoncesider til Grafisk Teknik.
e) Demonstration af Sprøjtningen.

Kursusleder: *Paul Schmidt.* Kursus'et varer 10 Aftener à 2 Timer. Kursusaften: Mandag.

Arbejdsskitsen og Klæbeskitsen.

Kursus'et strækker sig over 15 Aftener à 2 Timer og behandler indgaaende ovennævnte to Emner. Med dem som Centralfag sættes vi ind i Grundprinciperne for den moderne Typografi og behandler Begreber som: Skriftskitsering, Skriftbehandling, Satsteknik, Harmoni- og Proportionsforhold, Farvelære, Papirformater o. m. a. — Reklamekortet, Brevarket, Prospektet og Akcidenser af anden Art stilles som Opgave i Forbindelse med den teoretiske Del.

I Forbindelse med Kursus'et arrangeres en Foredragsrække, der omfatter følgende Navne og Emner:

Professor *Axel Jørgensen:* Form og Proportion: Malerkunsten.

Adjunkt *Harald Rue:* Kunstens Epoker.

Kunstmaler *Erling Højgaard:* Ostwalds Farveharmonilære.

Typograf *O. Chr. Sørensen:* Typografien gennem Tiderne.

Kursus'et ledes af *O. Chr. Sørensen.* Kursusaften: Fredag.

Grafisk Teknik, Februar 1938.

Ikke alle Trykkerier kan komme til at lave Grafisk Teknik — det er ugørligt, hvis man da ikke vil skifte Trykkeri hver Maaned.

Men da det er en Opgave, det kribler i os alle efter at komme i Lag med, har vi formaaet Reklamegrafiker *Henry Thejls* til at lede et Kursus, der som eneste Opgave vil komme til at udføre *Grafisk Teknik, Februar 1938* lige fra inderst til yderst.

Kursus'et varer 10 Aftener à 2 Timer. Kursusaften: Tirsdag.

20 Timers Reklamegrafik.

Hvad er Reklamegrafik? Det er Betegnelsen paa alt Arbejde, der har med Tilrettelægning og Udformning af Tryksager at gøre.

Typografer burde være selvskrevne til dette Arbejde som Reklamegrafikere, idet de har den nødvendige tekniske Viden og Erfaring at støtte sig til.

Der er noget irriterende i, at ukyndige Folk vil fortælle os, hvordan vi skal sætte; den eneste Maade at komme dette overhaandtagende Uvæsen til Livs er ved, at vi gør et Stykke Arbejde for at dygtiggøre os; kun derved skaber vi et Grundlag for *Typografen som Reklamegrafiker.*

Kursusleder: Reklamegrafiker *Henry Thejls.* Kursus'et varer 10 Aftener à 2 Timer. Kursusaften: Onsdag.

Til alle Kursus knytter sig en ekstra Aften med *Paul Schmidt.* Emne: Kundeskitsen. Undervisning i Sprøjteteknik m. v.

Prisen for hvert Kursus er 10 Kr. (inclusive alt nødvendigt Materiale).

Indtegning kan ske fra paa Mandag pr. Telefon 13,765 eller hos Oplysningssekretæren. — Beløbet kan ogsaa indsendes pr. Giro 305 64, hvilket er det samme som Anmeldelse. Men husk da at skrive hvilket Kursus, du ønsker at deltage i.

Alle Kursus finder Sted i Mødesalen i Forbundets Hus, Evaldsgade 3 [1].

Sidste Frist for Indlevering af Annoncer paa Ekspeditionskontoret i Evaldsgade er fremtidig Tirsdag. Større Tekstbidrag maa være Redaktøren i Hænde senest Søndag. Mindre Notitser senest Mandag.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Sidste Frist for Indtegning til Gymnastik er i Aften. Første Træningsaften bliver paa Tirsdag Kl. 20^{30} i Hellig Korskirkes Skole i Hans Tavsensgade.

Foredrag om Clichefremstilling holdes Torsdag d. 7. Kl. 20^{15} i Evaldsgade 3. Foredragsholder bliver Litograf Reimer Nielsen. *Styrelsen.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Obligatorisk Begravelsesforsikring. Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at Medlemmer af vor Begravelseskasse (der er statskontrolleret) *kan* fritages for den pr. 1. Oktober i de statsanerkendte Sygekasser i København indførte obligatoriske Begravelsesforsikring. Der er dog intet, som forbyder at være Medlem begge Steder.

Instruktionskursus for Maskinsættere afholdes Søndag den 10. Oktober i Rudkøbing (Langelands Folkeblads Maskinsætteri). Instruktør: C. Møller Madsen, Odense.

I Grænseudvalget, som i givet Fald skal afgøre Grænsetvister mellem Forbund uden for De samvirkende Fagforbund, har De samvirkendes Forretningsudvalg bl. a. indvalgt *Sigv. Hellberg.*

Lokalkasserernes Opmærksomhed henledes paa, at Ugen, der slutter med Fredag den 1. Oktober, skal medregnes til Juli Kvartal.

Fra 1. Oktober begynder T. S. sin egentlige Vintersæson. I den Anledning indbyder Foreningen alle Paalæggersker til at overvære en Demonstrationsaften i Dameafdelingen, Rahbeks Allé 4 B. Angaaende Hold for Herrer og Lærlinge se omstaaende Annonce.

Fagligt Oplysningsmøde i Kolding

Søndag den 10. Oktober

Kl. 10: Møde for Haandsættere:
Henry Thejls: Hvad er det, der er nyt ved den ny Typografi?
Instruktion for Maskinsættere.
P. A. Klinge demonstrerer sin nyeste Smeltegryde.
Instruktion for Trykkere.
Nærmere i næste Nr. af „Typograf-Tidende".

Kl. 14: Fællesmøde:
Københavns Afdelings Formand, *Sigv. Hellberg,* taler om Afspaseringsaftalen og Lærlingeloven.
Derefter fremvises Filmen fra Tillidsmandskursus'et paa Roskilde Højskole.

Arrangeret af Oplysningsudvalget.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 22. September: Aarhus 2000,00, Ringsted 500,00. 27. September: Holbæk 300,00.
København, den 28. September 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.
København: Trykker Oscar Valdemar Theisen, udl. 13. 9. 37 hos Ch. Johansen (arb. s. St.), Paal. Nicetta Andersen, tidl. Medl. (Hans Jørgensen).
Svendborg: Paal. Edith Andersen.

Tiltraadte.
København: 5502 Niels Gad fra Nakskov (Egm. H. Petersen), 4807 Ella Lorentzen fra Slagelse (J. Knudsen), 3530 A. Rasmussen fra Rejse (arbl.), 7528 Gunnar Sørensen fra Rejse (arbl.), 3734 Otto Thomsen fra Musikkerne (Rudytryk), 3232 Martha Bøstrup fra Frederikshavn (arbl.).
Aarhus: 6709 Sv. Aa. Andersen (arbl.). Esbjerg: 7018 Holger Lund (arbl.). Frederikshavn: 7273 Aage Petersen (arbl.). Hillerød: 3160 Poul Lund (arbl.), 7603 Tage Jensen i Pl. Kolding: 7018 Holger Lund (Centraltr. Vejen). Middelfart: 6397 Aage Petersen (arbl.). Odense: 3218 Oluf Mar. Pedersen (syg), 6586 Niels Jensen (arbl.). Skive: 3759 Alfr. Christensen (arbl.). Sønderborg: 5568 Hans Berg (Dybbøl-Posten).

Fratraadte.
København: 3530 A. Rasmussen paa Rejse, 5287 Gregor Wigh paa Rejse, 770 Max Sørensen til Rønne i Pl.
Aarhus: 6976 Niels Chr. Thorsen paa Rejse, Esbjerg: 7018 Holger Lund til Kolding i Pl. Frederikshavn: 3232 Martha Bøstrup paa Rejse. Kolding: 7018 Holger Lund til Esbjerg (arbl.), 7528 Gunnar Sørensen paa Rejse. Næstved: 5445 Børge Christensen paa Rejse. Odense: 6445 Jens Peter Bjørnander til Haderslev (arbl.). Ribe: 7603 Tage Jensen til Hillerød i Pl. Skive: 5292 Alfr. Gravesen til Nykøbing M. (arbl.). Thisted: 6972 Ejnar Hansen paa Rejse.

Udmeldt.
København: 4742 Gurli Sørensen, fratr. Faget.

Død.
Holbæk: 6887 J. P. Jacobsen.

KLUB-ANNONCER

Trykkeriarbejdernes Klub.

Indbetaling af Kontingent samt Optagelse af nye Medlemmer finder Sted Fredag den 1. Oktober Kl. 5,30-6,30 i Café »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76. *Styrelsen.*

E. L. GUMMIVALSER
by Goodyear License er dansk Arbejde
og Goodyears berømte Kvalitet .. ..
ERIK LEVISON'S Gelatine og Gummivalse Støberier

Typografernes Sportsklub

Dameafdelingen: Lokale: Rahbeks Allé 4 B.
Mandag og Torsdag Kl. 19½-20½ og 20½-21½.
Musikledsagelse til Øvelserne.
Varme og kolde Bade.

Kontingent 4 Kr. pr. Maaned. Paalæggerskeelever og Kvinder under 18 Aar 2,50 Kr. Indskud 1 Kr.

Herreafdelingen: Lokale: Hellig Kors Kirkes Skole, Hans Tavsensgade 5.
Onsdag Kl. 20-21½ og Søndag Form. Kl. 10-11½.

Kontingent: Aktive Medl. 2 Kr. pr. Maaned. Indskud 1 Kr. Passive Medlemmer 50 Øre Kvartalet.
Gymnastikdragter à 5,25 Kr. kan købes i Salen.

Indmeldelser modtages i Gymnastiklokalerne samt hos Henning Jensen, Ellebakken 13, Hel., Telefon Helrup 2725, Oskar Jensen, Struensegade 37, N., Telefon Nora 266 u.

Gymnastik for Lærlinge.

Lokale: Hellig Kors Kirkes Skole, Hans Tavsensgade 5.
Tirsdag Aften Kl. 8½-9½.

Kontingent: 50 Øre pr. Maaned.

Indmeldelse kan ske i Lærlinge-Afdelingen, Evaldsg. 3, eller i Gymnastiksalen Tirsdag Aften.

ANNONCER

Paalæggerske

fra Provinsen søger Plads snarest. Har været 10 Aar i nuværende Plads, og er vant til Diegel og Hurtigpresse. Billet mrkt. »132« modtager Ekspeditionskontoret.

Rutineret Maskinsætter

søger varigt Arbejde. Billet mrkt. »122« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, rutineret Sætter

(Provinsianer) søger Plads. Er vant til saavel Akcidens- som Avisarbejde. Indgaaende Kendskab til sprogvidenskabeligt Arbejde. Billet mrkt. »135« modtager Ekspeditionsk.

Ung Maskinsætter

søger varigt Arbejde, kan tage Del i Ombrydning, Montering af Maskinsats samt Annoncesætning. Billet mrkt. »136« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter - Annoncesætter

søger Plads. 10 Aars Erfaring som Maskinsætter, kendt med saavel Linotype som Intertype, 1. Kl.s Anbefaling. Billet mrkt. »134« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 ², Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10 291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

A/S F. L. BIE Valdemarsgade 14 København V.
TELEFONER: CENTR. 6518, 6519 & 8062
GRAFISK FAGFORRETNING
Stort Lager af alle grafiske Maskiner
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede Tænger, Aale, Vinkelhager og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 (5 Ledninger)
Grafisk Fagforretning • Eget Skriftstøberi • Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

LIVSFORSIKRING med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i
ARBEJDERNES LIVSFORSIKRING
Restancefrist under Arbejdsløshed. Ugentlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. — *Brand- og Tyveri-Forsikring* samt *alle Arter af Forsikring* billigst i 1. Klasses danske Selskaber.
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KØBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 40 KØBENHAVN DEN 8. OKTOBER 1937 64. AARGANG

Fagbevægelse, Parti og Demokrati

Efter de senere Aars politiske Indgreb i Fagbevægelsens Anliggender er Fagbevægelsens Stilling i Nutiden Genstand for adskillige Angreb. Fra visse Sider hævdes, at Socialdemokratiet gennem den politiske Virksomhed i alt for høj Grad hæmmer Fagbevægelsens Slagkraft og fratager Medlemmerne deres Selvbestemmelsesret til at ordne Løn- og Arbejdsvilkaar, evt. gennem Kamp. De sidste Aars Afslutning af Overenskomster danner Baggrund for denne Antagelse, der ogsaa gaar ud paa, at Fagbevægelse og Politik bør adskilles og ikke have noget med hinanden at gøre.

At denne Antagelse, ved en Bedømmelse af den Tid, vi lever i, er uantagelig, er ganske givet. En Kendsgerning er det, at Staten øver en stedse stigende Indflydelse paa det økonomiske Liv, paa Produktion og Omsætning; en Indflydelse der former sig som et Indhug i Privatkapitalismens hidtige Enevælde, og som vel maa opfattes som en Begyndelse til Privatkapitalismens Afskaffelse.

En Række faglige Spørgsmaal er løst ad politisk Vej, bl. a. Lærlingelov og Lov om Forbud mod Overarbejde. I den kommende Vinter vil Feriespørgsmaalet for mange Arbejderes Vedkommende uden Tvivl blive løst. En Række andre faglige Spørgsmaal, bl. a. 40 Timers Ugen, Arbejdernes Indflydelse i Bedrifter m. m., maa før eller senere løses ad politisk Vej. Beskæftigelsesspørgsmaalet bestemmes af Regering og Rigsdag. Derfor maa Fagbevægelsen gøre hele sin Indflydelse gældende i det politiske Liv, saa meget mere som Fagbevægelsen ikke selv er indrettet paa at skabe Beskæftigelse, og uden Beskæftigelse er den ikke i Stand til at højne Løn- og Arbejdsvilkaar.

Det staar klart, at Arbejderbevægelsens Kamp for en bedre Tilværelse for en stor Del er flyttet fra Fagbevægelsen til den politiske Virksomhed, hvilket er en naturlig Følge af den stadig voksende Indflydelse, som Arbejderklassen har faaet i det politiske Liv. En Indflydelse. der er fremkommet ved den Fællesfront af de forskellige Grene af Arbejderbevægelsen, hvoraf Fagbevægelsen er et yderst vigtigt Led.

Selv om visse faglige Spørgsmaal er og i Fremtiden vil blive løst ad politisk Vej, vil der endda være nok for Fagbevægelsen at gøre, idet Kampen om bedre Løn- og Arbejdsvilkaar ikke alene udkæmpes i de faa Foraarsmaaneder, hvor Overenskomstforhandlingerne staar paa, men udkæmpes hele Aaret. De faglige Spørgsmaal, der løses ad politisk Vej, vil næsten altid være saadanne, der er blevet Bevægelsen for mægtige og kræver, at ogsaa politiske Kræfter bliver medvirkende til deres Løsning.

Men Strejkeretten og Demokratiet i Fagbevægelsen bliver os frataget ved den politiske Indblanding i vore Forhold, hævdes der.

Fagbevægelsens Vaaben er og maa fortsat være Strejken, som i givet Tilfælde kan sættes ind. Men Strejken er ogsaa undergivet Udviklingen. De smaa Strejkers Tid er som bekendt forbi. Arbejdsgivernes Sammenkoblingspolitik, der begyndte i 1910, har bevirket, at der i Dag kun kan blive Tale om Storkamp, der rammer haardt til *alle* Sider. Strejkevaabnet maa derfor benyttes med Varsomhed, thi Værdien er vel tvivlsom, hvis man ved Benyttelsen af Strejken svækker vor politiske Magt og Indflydelse.

Er der nu Fare for Demokratiet i Fagbevægelsen? Spørgsmaalet er sat i Forgrunden ved Diskussionen om, hvorvidt Overenskomsternes Vedtagelse eller Forkastelse skal ske ved Urafstemning eller kompetent Forsamling.

Fra alle Sider i Fagbevægelsen er man enige om at bibeholde Urafstemningen som Grundprincip. De Vedtagelser, der er sket paa adskillige Fags Kongresser, at man i givet Fald kan henlægge evt. Vedtagelse eller Forkastelse af Overenskomstforslag til kompetent Forsamling, maa opfattes som Udtryk for Ønsket om, at *alle* benytter sin naturlige Ret til at bestemme, efter hvilke Løn- og Arbejdsvilkaar der skal arbejdes.

Er da Afgørelse i kompetent Forsamling mindre demokratisk end den Urafstemning, der kun formaar at faa et ringe Antal Medlemmer til at stemme? Det turde være tvivlsomt.

Det, Spørgsmaalet drejer sig om i Dag, er at finde en Ordning, der giver lige Vægt ved Afgørelser baade for Urafstemning og kompetent Forsamling, og det maa haabes, at man inden alt for længe finder en forsvarlig Ordning. En saadan vil uden Tvivl fjerne meget af den Utilfredshed, der findes i Dag.

Med de ændrede økonomiske og politiske Kaar er Fagforeningsvirksomhed i Dag noget andet end tidligere. Taktik og Metoder maa tilpasses efter de stadige Forandringer i det økonomiske og sociale Liv. Der maa kræves en mere *positiv* Indstilling fra Fagbevægelsens Side overfor Samfundslivets Foreteelser, og fremfor alt en større politisk Forstaaelse hos Fagbevægelsens Ledere og Medlemmer.

Lad derfor den friske Luft blæse al sur og gold Kritik bort. Væk med de gamle tilvænnede Forestillinger og forældede Doktriner.

Derved gavnes vore Interesser bedst.

Aage Hinrich.

Der er tre Slags Løgn

Departementschef i Statistisk Departement, Hr. *Einar Cohn*, har overfor en Medarbejder ved et københavnsk Dagblad paa dennes Spørgsmaal, om der var Grund til at nære Mistillid til Pristallet, svaret: »Nej, selvfølgelig er der ikke det! Pristallet er saa korrekt som saadan noget nu en Gang kan blive.«

Ideen om at spørge den, der har Ansvaret for de foretagne Udregninger over Prisstigningen, er vel nok genial! Har man nogensinde truffet en Købmand, der laster sine egne Varer — selv om det er det rene Skidt, han sælger? Og naturligvis faar man heller ikke en Departementschef til at indrømme, at de Tal, han tumler med, er forkerte.

For øvrigt behøver det »gale« jo ikke at ligge i Udregningerne, men i de indgaaede Oplysninger om Priserne paa de Ting, der danner Grundlaget for Beregningen. Det er jo Kommunalbestyrelserne, der opsamler disse Oplysninger, men kan disse Bestyrelser nu ogsaa siges at være helt uinteresserede i det Forhold, hvorom her er Tale?

Den paagældende Medarbejder slutter sin Opsats med at sige, at efter Departementschefens Udtalelser bør enhver Tale om Pristallets Upaalidelighed høre op.

Saa let kommer man dog næppe om ved dette vigtige Spørgsmaal. De ubemidlede Forbrugere har fremdeles en anden Opfattelse af Prisstigningen.

Der er jo — som Aksel Olsen sagde forleden Aften i Studenterforeningen — tre Slags Løgn, nemlig: *Løgn, forbandet Løgn og — Statistik!* *Fr. N.*

Arbejdernes Frihed

Arbejdsmændenes Formand, Axel Olsen, indledede forleden en Forhandling i Studenterforeningen om Voldgift i Arbejdsstridigheder og udtalte bl. a.:

Naar man for Alvor vil undersøge Betingelserne for Voldgift i Interesse-Tvister, saa er det Spørgsmaal, der først melder sig: Hvad skal *Grundlaget* for en voldgiftsmæssig Vurdering af et Fags Arbejdsløn være? Der findes ganske simpelt ikke noget Grundlag — det er i hvert Fald lige saa luftigt som den Overbevisning, med hvilken en Voldgiftsdom af denne Art vil kunne motiveres! I et Samfund med fri Ret til Udbytning maa den tvungne Voldgift høre op, naar *Interessetvisterne* begynder. Det er en Kendsgerning, at Fagforeningerne er Arbejdernes eneste Værn mod den Fattigdom og Elendighed, der truer dem, hvis Konkurrencen om Arbejdet fik frit Spillerum uden Hensyn til Arbejdsløn og andre Arbejdsvilkaar. *Giver Arbejderne sig Voldgiften i Vold, saa bortfalder Fagforeningernes Styrke.* Under en Voldgift er der ingen Brug for Kampkraft, Kontingenter, Solidaritet, Offervilje, Fællesfølelse, Klassefølelse — overhovedet de Egenskaber, gennem hvilke Organisationernes fysiske og etiske Egenskaber udfolder sig. Der er bare Brug for Fortalere, Statistikere, der for mere eller mindre døve Øren kan faa en Opmand til at forstaa, at Lønnen maa op, eller at den ikke kan taale at komme ned, Fagforeningen ender med at blive et almindeligt *Efterretningsbureau*, gennem hvilket Voldgiftens Budskab til Arbejderne kan formidles — indtil formodentlig til sidst Pressens Radioavis maa overtage denne Del af Opgaven!

Og kan man forlange, at Arbejderne skal have Respekt for en Voldgiftsdom, der maaske endda er blevet dem paatvunget? Kunde man forlange af B. & W.s Arbejdsmænd til 50 Kr. om Ugen, at nu havde de bare at sørge for, at disse 50 Kr., som Voldgiftsretten havde tildelt dem, slog til til Familiens Underhold, Skatter, Husleje o. s. v.?

Kan det iøvrigt tænkes, at Arbejderne i Længden vil finde sig i den Undtagelsesstilling, Samfundet saaledes har tildelt dem, hvor *Fagforeningerne sættes i Koncentrationslejr* og Lønnen fastsættes af en tvungen Voldgift, medens Produktion og Omsætning boltrer sig af Hjertens Lyst til Tonerne af Profitens lokkende Orkester? Eller kan det ikke snarere tænkes, at Arbejderne i vort demokratisk styrede Samfund vil kræve, at Produktion og Omsætning skal ind under samme effektive Kontrol med Hensyn til Fordelingen af Udbyttet?

En fremragende Medborger har sagt: Hvor man har sin Frihed, skal man ikke godvilligt give den fra sig.

Dette Synspunkt slutter jeg mig til. Voldgift i Retstvister er i sin Orden, men ikke i Interessetvister. Her kolliderer Voldgift med Arbejdernes principielle politiske og økonomiske Samfundsopfattelse. Arbejderne *kan ikke give deres Frihed fra sig*, den Frihed, hvorunder de har vundet de hidtidige Resultater, den Frihed, som er nødvendig i Arbejdernes fortsatte Frigørelseskamp.

I vore Fagforeninger véd Arbejderne, hvad de har; Fagforeningerne er i Realiteten Voldgiftens Modsætning. Lukker vi Øjnene herfor, véd Arbejderne ogsaa, hvad de faar!

*

Det er velgørende at høre en af de førende Fagforeningsmænd udtale sig saa uforbeholdent om et for Fagbevægelsen saa vigtigt Spørgsmaal. Man plejer jo ellers at benytte en mere diplomatisk Tone. Her er ingen Bagdør holdt aaben, her gives intet Tilbage.

Der er dog ingen Tvivl om, at det store Flertal af Arbejderne deler Axel Olsens Betragtninger. Vi skal vogte os vel for at give fra os nogen af de Friheder og Rettigheder, som vore Fædre og vi selv har tilkæmpet os. Dette Standpunkt har vi altid forfægtet her i »Typograf-Tidende«.

Men Axel Olsen bør ikke indskrænke sin Kamp for at værne om Arbejdernes Frihed til Modstand mod den tvungne Voldgift. Han bør tage Skridtet fuldt ud og gøre sin Indflydelse gældende, saa Arbejderne beholder deres Ret til direkte at afgive deres Veto i Interessespørgsmaal. Med andre Ord: han bør opgive den »kompetente« og sætte den »almindelige Valgret« i Højsædet! *Fr. N.*

Afstemningsresultat

Ved den Dags Dato foretagne Stemmeoptælling vedrørende Lønningsforslaget af 22. September konstateredes, at der var afgivet ialt 3211 Stemmer, deraf 2509 Ja, 688 Nej, samt 14 blanke og ugyldige.

København, den 29. September 1937.

Rich. C. Steffensen. Selma Piculell. W. Andersen.
G. Brandrup. Carl Jensen. N. M. Nielsen

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Afspadserings-Aftalen godkendt

I Skrivelse af 4. Oktober har Socialministeriet godkendt den mellem Organisationerne trufne Aftale om Afspadsering af Overarbejde. Det tilføjes dog, at man med Hensyn til Reglen om, at Arbejdere i *Medhjælps*pladser ikke skal afspadsere eventuelt Overarbejde, »forudsætter, at der kun er Tale om løs Medhjælp og kun om Overarbejde i ringe Omfang og indenfor et meget kort Tidsrum, samt at de paagældende, saafremt de opnaar fast Ansættelse, skal afspadsere tidligere præsteret Overarbejde.«

Den i »Typ.-Tid.« Nr. 37 offentliggjorte Afspadseringsaftale er saaledes stadfæstet af Ministeriet.

København, 5. Oktober 1937. *Forretningsudvalget.*

I Københavns-Tarifen

hedder det i § 9 a (Værk- og Akcidenssættere) samt i § 38 a (Dagbladssættere):

»Til den Satspris, som fremkommer i Henhold til nærværende Afsnits efterfølgende Paragraffer, lægges 1,6 pCt.«

Denne Bestemmelse dækkede den Lønforhøjelse paa 1 Krone, som skete ved Tariffornyelsen i Foraaret 1937.

Som Følge af den nu skete Lønforhøjelse paa yderligere 2 Kroner, ændres Satsen »1,6 pCt.« til: 4,8 pCt.

København, den 1. Oktober 1937. *Sigv. Hellberg.*

Samarbejde eller —

Til det andet Sted i Bladet optagne Referat fra Københavns Trykkerafdelings ekstraordinære Generalforsamling kunde jeg ønske at knytte et Par Bemærkninger.

For den lille Kreds af Kolleger, der samler sig om Københavns Trykkerklub, der paa ingen Maade maa forveksles med Københavns Trykkerafdeling, som omfatter samtlige Trykkere i København, og som er et legalt og anerkendt Led i vor Organisation, har det i den sidste Tid været magtpaaliggende at fremstille Københavns Trykkere som en forfulgt og tilsidesat Gruppe indenfor vort Forbund. Det er vanskeligt at faa Øje paa det hensigtsmæssige heri, hvis Grunden da ikke er den, at man stadig maa opretholde en — selv om den skal være kunstig — Utilfredshed med vor Trykkerafdeling for at opretholde Fiktionen om Nødvendigheden af en Trykkerklub i København.

Det maa dog være en naturlig Forudsætning for et Krav om ændrede Arbejdsformer indenfor vor Afdeling, at man paapeger, at den hidtil anvendte Form har været utilfredsstillende, og jeg bad derfor ogsaa paa den omtalte Generalforsamling om at faa at vide hvornaar og i hvilke Tilfælde, Trykkernes særlige Interesser var tilsidesat. Som det fremgaar af Referatet, har man ikke kunnet paapege noget saadant af den simple Grund, at vi ikke indenfor Afdelingsstyrelsen sidder og overstemmer hinanden efter Brancheinteresser, men hidtil har kunnet finde frem til en fælles Afgørelse i de enkelte Sager. Det samme er Tilfældet ved vore Tarifforhandlinger.

Det maa derfor undre, at der alligevel blandt de 40—50 Kolleger, der var tilbage, da vor Generalforsamling sluttede Søndag den 26. September, var 20 Kolleger, der stemte imod en Resolution, der tilsagde et fortsat godt organisatorisk Samarbejde med de øvrige typografiske Arbejdere i København. Jeg tror, man ved en saadan Afstemning er inde paa en Linie, der kun kan være Udtryk for en lille Klikes fuldkomne Misforstaaelse af Fagbevægelsens Stilling i Dag. Der er Vanskeligheder nok at kæmpe med, jeg tror ikke, vi gavner nogens — allermindst Trykkernes — berettigede Særinteresser ved at opstille kunstige Skranker. Jeg nærer ikke Tvivl om, at Københavns Trykkere er at finde paa Linien et fortsat godt organisatorisk Samarbejde med de øvrige typografiske Arbejdere i København. *O. A. Lundin.*

Københavns Afdelings Kursus for Sættere

Hvad en Typograf bør vide om Annoncer!

Kursusleder: *Paul Schmidt.* Kursus'et varer 10 Aftener à 2 Timer. Kursusaften: Mandag. Begynder Mandag den 18. Oktbr.

Arbejdsskitsen og Klæbeskitsen.

Kursus'et strækker sig over 15 Aftener à 2 Timer og behandler indgaaende ovennævnte to Emner.
Kursus'et ledes af *O. Chr. Sørensen.* Kursusaften: Fredag. Begynder Fredag den 5. November.

Grafisk Teknik, Februar 1938.

Kursusleder: Reklamegrafiker *Henry Thejls.* Kursus'et varer 10 Aftener à 2 Timer. Kursusaften: Tirsdag. Begynder Tirsdag den 12. Oktober.

20 Timers Reklamegrafik

begynder paa Onsdag den 13. Oktober. Kursus'et er overtegnet.

Til alle Kursus knytter sig en ekstra Aften med *Paul Schmidt.* Emne: Kundeskitsen. Undervisning i Sprøjteteknik m. v.

Prisen for hvert Kursus er 10 Kr. (inclusive alt nødvendigt Materiale).

Indtegning kan ske i Dag og i Morgen pr. Telefon 13,765 eller hos Oplysningssekretæren. — Beløbet kan ogsaa indsendes pr. Giro 305 64, hvilket er det samme som Anmeldelse. Men husk da at skrive hvilket Kursus, du ønsker at deltage i.

Alle Kursus finder Sted Kl. 20 i Mødesalen i Forbundets Hus, Evaldsgade 3 [1].

En Lærlingesag

En lille københavnsk Bogtrykker havde fra Nytaar 1937 antaget en Lærling, hvilket han ikke havde tarifmæssig Ret til. Lærlingen kunde stadig ikke faa oprettet Kontrakt, hvilket antagelig havde sin Forklaring i, at Bogtrykkeren var klar over Forholdets manglende Berettigelse.

Det kostede: 250 Kr. i Bod gennem K. B., 80 Kr. i Bøde for ikke paa lovlig Maade at have oprettet Kontrakt (eller hævet Forholdet). Og endelig 600 Kr. i Erstatning til Lærlingen for Spild af Tid ved et Læreforhold, der ikke kunde gennemføres. Erstatningen var Lærlingevoldgiftsrettens samtlige Medlemmer enige i at foreslaa Mesteren at forlige Sagen med.

Det skete! *S. H.*

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Københavns Trykkerafdeling

afholdt Søndag den 26. September en af ca. 100 Kolleger besøgt ekstraordinær Generalforsamling. Formanden, *Lundin*, bød velkommen, og redegjorde kort for den Dagsorden, der var til Behandling. Paa sidst afholdte ordinære Generalforsamling var paa Sv. A. Larsens Forslag vedtaget en Resolution, der krævede Sager, der angik Trykkerne, undersøgt og behandlet af Trykkernes Underafdelings Styrelse. Resolutionen havde været til Behandling i Afdelingsstyrelsen, hvor man havde fastslaaet, at den Forretningsorden, hvorefter ogsaa de Sager, der angaar Trykkerne, blev behandlet, var i Overensstemmelse med vore Love og de Principer, hvorefter en Enhedsorganisation maatte ledes. Krav om ændrede Former maatte henvises til Delegeretmødet. Herefter valgtes *Georg Mathiesen* til Dirigent og *Johs. Larsen* til Sekretær.

Sv. A. Larsen fik Ordet og rettede det Spørgsmaal til *Lundin*, af hvilket Forum og paa hvilket Tidspunkt den nugældende Forretningsorden var fastlagt. *Lundin* besvarede dette Spørgsmaal med en Henvisning til Forbundslovens Paragraf 3 og tilsvarende Bestemmelser i Afdelingslovene. *Aage Zuschlag* paapegede, at der havde eksisteret et udmærket Branchearbejde, som nu var taget fra Branchesammenslutningerne og lagt i Hænderne paa Folk, som ikke var kompetente dertil. Paaviste forskellige Brist ved de sidste Tarifforhandlinger og kritiserede, at Trykkerafdelingens Styrelsesflertals Indstilling ikke var blevet respekteret ved Afdelingsstyrelsens Valg til Svendeprøvekommissionen. Paastod endvidere at vi havde en begrænset Ret til Selvstyre indenfor Brancherne, en Ret, der ikke blev praktiseret i Dag. Adskillige Mæglingssager paa Trykkerierne havde været behandlet af Sættere. Og det var især paa Trykkernes Bekostning, at den forlængede Ferie var blevet gennemført. *Børge Jacobsen* fik det Indtryk af den rejste Kritik, at hele Arbejdet var forstyrret, hvis ikke bestemte Personer udførte det. Man støtter ikke Enhedstanken paa den Maade som her. Arbejdet i Styrelsen har været tilfredsstillende. Det er den vel organiserede Trykkerklub, der staar bag denne Aktion. *Chr. Petersen* takkede Børge Jacobsen for hans Kompliment til Trykkerklubben. Vore Love understreger Brancheinddelingen. Saa bør den gøres effektiv i Arbejdet. Der har altid været en faglig Sondring mellem Sættere og Trykkere. Naar Trykkerne paa lovlig Vis beslutter noget, putter den øvrige Styrelse det hele i Papirkurven. Vi har gentagne Gange spurgt, hvornaar det er besluttet, at Afdelingsformanden skal bestemme det hele. Hvorfor ikke godvilligt give os vor Ret. Hvorfor er man altid mod Branchebevægelsen, som har været Grundpillen i vort Forbundsarbejde. Fagbevægelsen maa bibeholde sin Branche — og Fagstruktur. Fagbevægelsen indeholder Specialarbejderinteresser. *Lundin* ønskede ikke at anvende den agitatoriske Form, der hidtil var benyttet. Forudsætningen for Krav om ændrede Former maatte være, at den hidtil anvendte var utilfredsstillende. Der var ikke fra Zuschlags eller Chr. B. Petersens Side nævnt et eneste konkret Eksempel paa en Tilsidesættelse af Trykkernes Interesser. Trykkerne kan paa deres Tarifomraade se, om deres Interesser er blevet behørigt varetaget. Ingen anden Branche har opnaaet det, som Trykkerne har opnaaet ved Tarifrevisionerne de sidste 10 Aar. Med Hensyn til de Trykker-Sager, der er afgjort af Afdelingsstyrelsen er Trykkerne ikke forurettet. Nævnte samtlige Sager fra de 2 sidste Aar, hvis Afgørelser ikke kunde angribes og heller ikke var blevet det. Vi har Ret til at tage Forbehold overfor enhver Sags Behandling og Afgørelse. Man blæser disse Spørgsmaal op til en Størrelse, som de ikke har Krav paa.

Rud. Calberg stillede følgende Forslag:

»Generalforsamlingen i Københavns Trykkerafdeling den 26. September 1937 tager Formandens Udtalelser til Efterretning. Generalforsamlingen opfordrer de københavnske Trykkere til et fortsat godt organisatorisk Samarbejde de københavnske Typografer imellem.«

Der førtes en fortsat Debat om Spørgsmaalet. I denne deltog følgende Kolleger: *Johs. Larsen, Sigv. Hellberg, H. Zeller, Karl Schmidt, Axel Jensen* og *Rud. Calberg. Sv. A. Larsen* fastholdt de Krav, der var stillet i den vedtagne Resolution. *Lundin:* Der foreligger til Beslutning kun Calbergs Resolution. Anbefalede at stemme for den, vi kan simpelt hen ikke være bekendt at stemme imod den. Generalforsamlingen sluttede med Vedtagelse af Rud. Calbergs Resolution. 21 stemte for, 20 imod. *Johs. Larsen.*

Fagligt Oplysningsmøde i Kolding

paa Søndag

Kl. 10: Deltagerne samles i Festsalen, Industribygningen, Jernbanegade. — Derefter
Møde for Haandsættere:
Henry Thejls: Hvad er det, der er nyt ved den ny Typografi? (Med Lysbilleder.)
Instruktion for Maskinsættere:
P. A. Klinge demonstrerer sin nyeste Smeltegryde.
Instruktion for Trykkere: Forskellige Maskiner demonstreres i Højskolebladets Trykkeri.

Kl. 14: Fællesmøde:
Københavns Afdelings Formand, *Sigv. Hellberg*, taler om Afspaseringsaftalen og Lærlingeloven.
Derefter fremvises Filmen fra Tillidsmandskursus'et paa Roskilde Højskole.

Arrangeret af Oplysningsudvalget.

Sidste Frist for Indlevering af Annoncer paa Ekspeditionskontoret i Evaldsgade er fremtidig Tirsdag. Større Tekstbidrag maa være Redaktøren i Hænde senest Søndag. Mindre Notitser senest Mandag.

Afdøde Kolleger

Typograf *J. P. Jacobsen*, Holbæk, er den 24. September afgaaet ved Døden. Jacobsen udlærte i Bangs Bogtrykkeri i Næstved 1883, arbejdede et Aars Tid i København, hvorefter han fik Arbejde ved det nyoprettede Bergske Blad i Holbæk, »Holbæk Amts Dagblad«. Da de to Venstreblade i Holbæk i 1916 blev til »Holbæk Amtstidende«, fortsatte han her til han i 1932 sagde Vinkelhagen Farvel. Jacobsen var en god Kollega og en retlinet Karakter, der, selv om han ikke tog Del i det organisatoriske Arbejde, omfattede sin Stand med varm Interesse og ikke sjældent ydede en ekstra Skærv til en gammel, rejsende Kollega. Jacobsen blev omtrent 74 Aar gammel.

*

Gamle Hartwich er død, 82 Aar gammel. *L. N. Brock Hartwich* blev født i 1855 og indtraadte i Organisationen i 1884. Han var en rask gammel Svend, der indtil for 6 Aar siden arbejdede som Sætter hos Dyva & Jeppesen.

Ved Begravelsen i Onsdags sænkedes vor Fane over vor gamle Kollegas Baare.

*

Trykker *Oskar Nielsen* døde pludseligt i Mandags, idet han ramtes af et Hjerteslag. Oskar Nielsen blev 56 Aar gammel og havde lært i Triers Bogtrykkeri; han havde i en lang Aarrække arbejdet hos J. Jørgensen & Co.

Angaaende Begravelsen maa vi henvise til Dagspressen.

Forfusker Reklamens Folk Bogtrykarbejdet?

Over dette Emne holdes et stort Diskussionsmøde Fredag den 29. Oktober Kl. 20 i Studenterforeningens store Sal. — Det er Københavns Afdeling, der indbyder.

Indleder bliver Reklamechef *Presskorn*, Politiken. Reklamechefen kalder sit Indlæg: Gaar Typografen Reklamemanden i Bedene? — Saa der vil blive Sprængstof nok.

Til at deltage i Diskussionen møder som Repræsentant for Københavns Bogtrykkerforening, Bogtrykker *Arne Thomsen*, for Københavns Bogtrykkerlaug, Bogtrykker *Aage Petersen*, for Dansk Provinsbogtrykkerforening, Bogtrykker *Børge Busch*, for Tegnerforbundet, Kontorchef *Sven Ulrich*, Reklamechef *V. J. Claussen*, Overfaktor *Hugo Sørensen*, Faktor *Viggo Hasnæs*, Reklamegrafiker *Henry Thejls* m. fl.

De forskellige Organisationers Medlemmer er igennem Bladene indbudt til at deltage i Mødet. — Adgangen er gratis.

Møde i Svendborg

Svendborg Lokalafdeling havde Lørdag den 4. September Møde med Forretningsfører *Ths. Pedersen*, der i Forsamlingsbygningen holdt Foredrag om Lærlingeloven og Loven om Forbud mod Overarbejde. — Formanden, *C. Hansen*, bød velkommen til Forretningsføreren og en talrig Forsamling af Kolleger fra Rudkøbing og Svendborg samt vore Lærlinge, hvorefter han gav Ordet til *Ths. Pedersen*, der indledede med en Omtale af Lærlingeloven. — Efter Foredraget, der lønnedes med kraftigt Bifald, var Lokalafdelingen Vært ved en Kop Kaffe; hvorunder førtes en Diskussion, hvori deltog *P. Hansen* og *C. Nygaard*. — Derefter gennemgik *Ths. Pedersen* Loven om Forbud mod Overarbejde i alle dens Enkeltheder og kommenterede den Punkt for Punkt, og han sluttede med at udtale, at selv om Loven vilde blive et økonomisk Tab for den enkelte, vilde den blive til Gavn for de arbejdsløse, (Bifald). — I Diskussionen deltog *Carl Madsen*, *J. Jørgensen*, Rudkøbing, *Formanden* og *Bernh. Hansen*. — *Formanden* sluttede Mødet med en Tak til *Ths. Pedersen* og udbragte et Leve for Forbundet! *J. S.*

LÆRLINGESPALTEN

Hvad Lærlingene bør iagttage.

I Fredags traadte den nye Lærlingelov i Kraft. Den gælder for alle Lærlinge, der har indgaaet Kontrakt inden det fyldte 18 Aar.

I Loven bestemmes bl. a., at Skole og Arbejdstid sammenlagt ikke maa overstige 9 Timer; altsaa skal der ske tilsvarende Afkortning i Arbejdstiden de Dage, Lærlingen gaar paa Skole. Læremesteren er pligtig til at lade Lærlingen deltage i den faglige Undervisning; saaledes i København paa Fagskolen for Boghaandværk. Udgifter ved den paagældende Undervisning, de fornødne Rekvisiter og Undervisningsmaterialer betales af Læremesteren.

Lærlingen maa ikke anvendes til Arbejde, der ikke staar i Forhold til hans Kræfter eller er skadelige for hans Sundhed, ligesom han ikke maa anvendes til andet Arbejde end det, der henhører til Forretningens Virksomhed, og kun undtagelsesvis til Arbejde, der ikke vedrører hans Uddannelse i Faget. Lærlingen har Ret til 12 Arbejdsdages Ferie i Perioden 1. Maj til 15. September.

Læretiden vil antagelig fortsat være 5 Aar foreløbig, da der af Bogtrykkerne og Typograferne er indsendt Dispensationsansøgning fra 4 Aars Bestemmelsen. Om Løn, Svendeprøver og lign. er der Forhandlinger i Gang.

Iøvrigt gælder det, at vi alle maa sætte os ind i Lovens Bestemmelser og selv søge dem overholdt. Der vil sikkert den første Tid opstaa forskellige Vanskeligheder og Gnidninger, og kommer der Tilfælde, hvor I mener Loven overtraadt, da meddel det i Afdelingen.

I denne Forbindelse skal det meddeles, at Loven om Forbud mod Overarbejde, der traadte i Kraft 1. Oktober ogsaa gælder Lærlinge.

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Paa Torsdag: Klubaften. Det er noget nyt. Kom og prøv!

Generalforsamling afholdtes Søndag den 26. September. *Egon Olsen* valgtes til Dirigent. Beretning aflagdes af *Formanden*, som omtalte den nye Lærlingelov. En Henvendelse til Forbundet angaaende en Landssammenslutning af Lærlingeafdelinger blev afvist. Omtalte Kontingentforhøjelsen til Sygekasserne og de deraf følgende Rettigheder ved »Sygekassen for Lærlinge i Haandværk og Industri«, saaledes at denne i Lighed med andre statsanerkendte Sygekasser skal betale $^3/_4$ ved Brug af Medicin, Tandlæge m. m.; desuden har Medlemmerne Ret til frit Lægevalg efter de ellers gældende Bestemmelser. I Perioden var *Egon Olsen* fratraadt, hvorefter *Kay Melbye* blev konstitueret. — Til Styrelsesmedlemmer valgtes: *Vilhelm Jørgensen*, *Emil Højgaard* og *Friederich Andersen*. Suppleant blev *Gunnar Gravesen*. Til Revisor valgtes *Axel Braaten*.

Planen for den fremtidige Virksomhed forelagdes og godkendtes. Det vedtoges at udsende en Agitationspjece i nær Fremtid, at afholde Studiekredse i Fagforeningskendskab, Klassekamp og Socialisme samt Oprettelse af Gymnastikhold. Mødeplan for Oktober ser saaledes ud:

Oktober: Torsdag den 14.: Klubaften. Omkring den 15.: Besøg paa en Farvefabrik. Torsdag den 21.: Bør Lærlingeafdelingen være politisk præget? Lørdag den 23.: Amatøraften. Torsdag den 28.: Klubaften.

November: Torsdag den 4.: Offset og Dybtryk (med Film). Torsdag den 11.: Klubaften. Fredag den 12.: Indtryk fra

Fagligt Oplysningsmøde i Næstved

Søndag den 17. Oktober

Kl. 10: Deltagerne samles paa „Bygningen". Derefter Møde for Haandsættere:
Henry Thejls: Hvad er det, der er nyt ved den ny Typografi?
Instruktion for Maskinsættere:
S. V. Rasmussen: Annonce- og Akcidenssætning paa Sættemaskine.
Instruktion for Trykkere:
Rotationstrykker *Fr. Hansen* demonstrerer 16-sidig Rotationsmaskine (indtil 3 Farver) samt Hurtigpresser og Automat-Maskiner.

Kl. 14: Fællesmøde.
Forretningsfører *Ths. Pedersen* taler om Afspaseringsaftalen og Lærlingeloven.
Derefter fremvises Filmen fra Tillidsmandskursus'et paa Roskilde Højskole.

Arrangeret af Oplysningsudvalget.

Arbejderolympiaden. Omkring den 15.: Besøg paa Politiken, Torsdag den 18.: Vandreaften. Torsdag den 25.: Klubaften

December: Torsdag den 2.: ? Torsdag den 9.: Klubaften. Lørdag den 11.: Solhvervsfest.

Til Slut gennemgik *Hellberg* Lærlingeloven. Generalforsamlingen var besøgt af 105 Medlemmer.

— Ved Konstitueringen Mandag den 27. genvalgtes *Erik Hauerslev* som Formand og *Hans Hannibal* som Kasserer. Til Sekretær valgtes *Vilhelm Jørgensen* og som Ekspeditør *Friederich Andersen.* *Vilhelm Jørgensen.*

Werner Helmert: Dagen i Dag

Vor Kollega *Werner Helmert* har paa Leisners Forlag i København udsendt en Samling Digte under Titlen »Dagen i Dag«. Titlen er for saa vidt velvalgt som Motiverne til den overvejende Del af Digtene er taget fra vor Tids graa Virkelighed: Den danske Bonde, Bondetoget til Amalienborg, Storbyens Morgen, Musik i Fælledparken, Storbyens Strøm, de arbejdsløse, Kristenhedens Kulturkamp, Nationalisterne og det ulykkelige Spanien o. s. v.

Der er personlige Digte om Gutenberg, Chr. Sørensen (den danske Sættemaskines Opfinder), Herman Wildenvey og Harald Bergstedt.

Den lille Digtsamling indeholder mange fine Strofer, der vidner om Forfatterens digteriske Evner. Bedst — synes det mig — kommer disse frem, naar han synger om Naturens Poesi. Her er en lille Prøve:

Jeg elsker alle Blomster,
hvorend de staar og soler
de tynde Farveklæder
under Solens Diamant.
Men mest af alt dog elsker jeg
de søde smaa Violer,
der blaaner skære Foraarssmil
paa Skovens Grøftekant.

I et andet Digt synger han om Efteraaret, hvoraf vi gengiver et Par Vers:

Og bag forrevne Skyer, gustenbleg
i blakket Lys, i sorte Skylag kommer
en knuget Sol, der gaar sin korte Vej,
som bar den Sorgen om den døde Sommer.

De dybe Tanker kommer — én for én —
og hvisker til mig: Du skal ogsaa falme,
jeg stirrer ned i Gadens vaade Sten,
hvor Løvet ligger som en sidste Salme.

Der er Stuckenbergsk Klang i disse Strofer.

Bogen, der fremtræder i smukt typografisk Udstyr (dog kunde man ønske den indre Titel sat lidt mindre »moderne«), indeholder nogle og fyrre Digte, og Prisen er kun 3 Kr. *Fr. N.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

»Fætter« i Horsens jubilerer. *A. E. Christensen,* Horsens, kunde 1. Oktober notere 50-Aars Dagen for Udlæringen paa »Thisted Amts Avis«. Han er kendt af alle ældre Kolleger, mange »halvgamle« og en Del yngre Kolleger — dog ikke saa meget under Døbenavnet som under Kælenavnet »Fætter«. Utallige er de Fagmøder og kollegiale Sammenkomster, Fætter har deltaget i, og det var netop paa Vejen til Fagmødet i Aarhus i Søndags, at det plumpede fra Fætter: nu slap jeg over 50-Aars Jubilæet i Fredags. Det er typisk for ham at undgaa Jubilæer og Mærkedage; det paabyder hans Beskedenhed ham.

Under Diskussionen paa Fagmødet om Lærlingeloven oprullede Fætter et Billede af 80'ernes Lærlinge-Vilkaar i Provinsen, og var derefter med at udforme Rammerne for Fremtidens Lærlingekaar.

Vi, der har Fætter »trissende« iblandt os under Dagliglivets Tummerum, ønsker ham — lidt forsinket — til Lykke igennem hans Hoforgan »Typ.-Tid.«. *ff.*

25 Aars Svendejubilæum. Fredag den 15. Oktober kan Trykker *Carl Brundlund,* Aalborg, fejre 25 Aars Svendejubilæum. Brundlund udlærtes hos P. Hansen i Aalborg, arbejdede derefter hos Jul. Nielsen, sammested, Viborg Socialdemokrat, Backhausen, Horsens, og Aalborg Venstreblad for tilsidst at tiltræde Stillingen paa Obels Fabrikstrykkeri i Aalborg, hvor han nu har arbejdet en Aarrække. C. B. er en munter og glad Svend og fuld af Fiduser, ogsaa paa Fagets Omraade, hvoraf flere er præmierede gennem E. L.s Konkurrencer. Hans Dygtighed og Interesse for Faget har skaffet ham adskillige Legater til Studierejser, ligesom han er Faglærer paa Teknisk Skole. Men ogsaa paa mange andre Omraader har man efterhaanden faaet Brug for hans uudtømmelige Idérigdom og Virkelyst, han er saaledes i Bestyrelsen for Aalborg Lokalafdeling, Medlem af Svendeprøvekommissionen, Medlem af Kontrolkomiteen for »Nordj. Soc. Dem.« (var indtil fornylig Sportsreferent til dette Blad gennem 10 Aar), Formand i »Typografia«, og endelig Formand for Typografernes Stiftelse i Aalborg, som i høj Grad kan takke ham for den gode økonomiske Basis, som denne Forening staar paa i Dag. *L.*

Maskinsætterne i København bedes erindre, at der nu ikke mere maa »fyres« med »Linjer«, men kun bruges Bly i omsmeltet Stand (jfr. Tarifens § 70, sidste Stk.). *Styrelsen.*

Bogtrykker H. V. Rasmussen, Nykøbing F., var i Anledning af Centraltrykkeriets 25-Aars Jubilæum Genstand for megen Opmærksomhed fra Fagfæller i hele Landet. Som den samvittighedsfulde Læremester han er, modtog han Hilsener fra alle, som i de 25 Aar har lært Faget i Centraltrykkeriet. Samtlige Arbejdere i Forretningen fik udbetalt et Gratiale.

I Anledning af Jubilæet har Trykkeriet udsendt et Festskrift, der fremtræder som et meget fint Stykke Bogtrykarbejde. Men en nærmere Omtale af dette maa vi overlade til »Grafisk Teknik«.

Den tyske Kulturkamp. Landsforeningen »Frisindet Kulturkamp« holder *indtil 10. Oktober* i Vimmelskaftet 34 [1] Udstilling af Bøger, som er forbudt under Nazi-Regimet i Tyskland. Entre 25 Øre.

Den grafiske Rejsefond. En Del Grafikere, som har været paa Tur i Sovjet-Unionen, har taget Initiativet til Start af en Rejseklub for de grafiske Arbejdere, hvis Formaal skulde være gennem Start af en Fond, at gøre det muligt paa en nem og billig Maade at spare sammen til en Tur til Sovjet. Starten skal finde Sted ved et Møde Fredag den 8. Oktober Kl. 20 i Boulevard-Palæet, Hammerichsgade 14, hvortil alle Grafikere med eller uden Damer er velkomne. Der er til Mødet lagt følgende Program:

1. *Paa Fagrejse i Sovjet 1937.* Kort Beretning ved Typograf Robert Jensen. 2. *Film fra Sovjet-Unionen.* 3. *Start af Rejseklub.*

Tak

Min hjerteligste Tak til alle Kolleger, der viste mig Opmærksomhed paa min 50-aarige Jubilæumsdag som Svend.

Nakskov, den 3. Oktober 1937. *Peter Albr. Hansen.*

STYRELSESMØDER

Københavns Afdeling.

17. August. En tidligere omhandlet Sag ang. en Sætter-Trykkers Arbejdsforhold var ved Mægling afgjort saaledes: »Saafremt Firmaet ønsker at gøre Brug af den i Tarifens § 100 paa visse Vilkaar hjemlede Adgang til at beskæftige en Typograf som Sætter-Trykker, maa det ske under Efterlevelse af den Forstaaelse af Begrebet Sætter-Trykker, hvorom Organisationerne er enige, nemlig: en Typograf, der kan arbejde baade som Sætter og som Trykker, og som derfor kan beskæftiges skiftevis enten som Sætter eller som Trykker, men ikke samtidig ved begge Arbejdsomraader; i ingen af de i § 100 forudsatte Tilfælde kan et Firma paa samme Tid beskæftige mere end een Sætter-Trykker som saadan. . . . Det konstateres, at Beskæftigelse af en Sætterlærling ved Arbejder, der hører ind under Trykkeromraadet (og omvendt), er i Strid med Tarifen«. For en fortsat Forseelse mod tidligere Mæglingsaftale paalægges der Firmaet en Bod paa 200 Kr. — Om Sprøjteapparaterne er der afholdt Fællesmøde, men uden at Enighed er opnaaet, hvorefter Sagen er indklaget for den faglige Voldgiftsret. — Refereredes et utarifmæssigt Lærlingeforhold hos lille Bogtrykker; Klage indgivet til Voldgiftsretten. — Hos Luno er paany konstateret et omfattende Overarbejde; indklages for den faste Voldgiftsret. — Formanden refererede Forhandlinger med Dagblad om forskellige Uoverensstemmelser; drøftedes nærmere. — Refereredes Mæglingsmøde i Dagblad ang. Afskedigelser; Mæglingen havde ikke bragt noget Resultat. — Et Firma havde i et nærmere angivet Tilfælde ladet et allerede afstøvet Bronceringarbejde afstøve yderligere en Gang og mente nu ikke at skulle betale Bronceringstillæg for denne ekstra Gang, fordi der ingen Støvulemper mentes at være derved; da nu netop det tidligere Forbehold desangaaende blev fjernet ved sidste Tariffornyelse, er Organisationerne enige om, at alt Afstøvningsarbejde skal betales med det tarifmæssige Tillæg. — Refereredes og behandledes et Spørgsmaal om Grænsen mellem vort og Bogbinderforbundets Arbejdsomraade; hidtil maa det nok kunne hævdes, at vi har opfyldt vor Part af Aftalen, medens det endnu ikke er lykkedes Bogbinderforbundet at gennemføre de til vor Aftale svarende Ændringer i dets Overenskomster. — En af K. B. paa et Firmas Vegne fremsendt Anmodning om Dispensation for nærmere angivne Maskiner kunde ikke imødekommes. — Refereredes en kollegial Klage, der var behandlet ved Konference hos Formanden og dèr bilagt. — Det vedtoges som sædvanligt at stille til Raadighed nogle Fripladser paa Den socialdemokratiske Arbejderhøjskole. — Sager ang. hvilende Ret. Ektrahjælp og Landophold behandledes. — Sluttelig drøftedes den under Forbehold udarbejdede Aftale vedr. Afspadsering. — Mødet hævet.

Landssammenslutningen af Maskinsættere

Indgaaede Kontingenter: 9. August: Aarhus (Jan. og April Kv.) 44,00. — 17. September: Slagelse (Juli Kv.) 10,00. — 30. September: Sydjysk Kreds (Juli Kv.) 39,00, Randers (Juli Kv.) 10,00, Bornholm (Juli Kv.) 6,50, Odense (Juli Kv.) 32,00, København (Juli Kv.) 140,00.

København, den 4. Oktober 1937. *L. Chr. Nielsen.*

Instruktionskursus for Maskinsættere

afholdes paa **Søndag den 10. Oktober** i

Rudkøbing

(Langelands Folkeblads Maskinsætteri)

Instruktør: *C. Møller Madsen*, Odense.

Arrangeret af Oplysningsudvalget.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne

er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.

Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683

Provinsens Forretningsfører.

Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 30. September: Brønderslev 200,00. 2. Oktober: Varde 600,00. 4. Oktober: Helsingør 500,00, Korsør 200,00.

København, den 28. September 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Sætter Hans Gilbert Søholm, udl. 14. 9. 37 i Frb. Bogtr. (arb. s. St.), Paal. Ketty Marchen K. Kamby, udl. 1. 10. 37 hos C. C. Petersen (arb. s. St.), Paal. Lillian Iris Harrya Rasmussen, 18. 9. 37 paa Politiken (arb. s. St.), Paal. Inger Rigmor Bergstrøm, tidl. Medl. (Berl. Bogtr.), Hj.arb. Erland Enselmann (Chr. Cato).

Aalborg: Sætter Børge Vestergaard, udl. 1. 10. 37 i Aalborg Amtstidende. Aarhus: Sætter Carl Halkjær Jensen, udl. 1. 10. 37 hos Thvilum, Paal. Bodil Hansen. Næstved: Sætter Børge Vilhelm Egeberg, udl. 1. 10. 37 i Sydsj. Venstreblad. Ringsted: Sætter Aksel Christian Pedersen, udl. 1. 10. 37 i Venstres Folkeblad.

Tiltraadte.

København: 5287 Gregor Wigh fra Rejse (Bording), 6972 Ejner Hansen fra Rejse (arbl.), 5384 Carl Nommels fra Rejse (Krohn), 6152 Martin Pedersen fra Ringkøbing (Dyva & Jeppesen), 5889 Gunnar Wardam fra Rønne (Laursen), 7143 Carl Hornbech fra Rejse (Krohn), Hj.arb. Jørgin Petersen fra Skotøjsarb. (Bording), Hj.arb. Orla Ankjær fra Metalarb. (C. Aller), Trykker Bruno Christensen fra Handels- og Kontorm. (Nielsen & Lydiche), Trykker Martin Petersen fra Støberiarb. (Duplextr.), Hj.arb. Willy Larsen fra Lager- og Pakhusarb. (Philipsen & Co.), Hj.arb. Harry Frederiksen fra Lager- og Pakhusarb. (Philipsen & Co.).

Aalborg: 6391 Marinus Pallesen (Fjerritslev). Esbjerg: 7009 William Laursen (Rosendahl). Frederikshavn: 3530 Aksel Rasmussen (arbl.). Hillerød: 3469 Aage Andersen i Pl., 5290 Herman Sørensen i Pl. Næstved: 7817 Eivin Andersen (C. L. Demuth), 5431 Jens Jensen (Centraltr., Vordingborg). Odense: 3421 Hans Chr. Frederiksen (arbl.), 4392 Marius Rasmussen (Andelsbogtr.). Stege: 5431 Jens Jensen (arbl.).

Fratraadte.

Aarhus: 6391 Mar. Pallesen til Fjerritslev i Pl. Helsingør: 3469 P. Aa. Andersen til Hillerød i Pl. Hillerød: 6146 Knud Andersen til Næstved i Pl. Nyborg: 4392 Marius Rasmussen til Odense i Pl.). Næstved: 5431 Jens Jensen til Stege (arbl.). Odense: 7138 Poul Rich. Jensen til København (arbl.), 333 John Løwgreen til København i Pl. Ringkøbing: 6152 O. M. Pedersen til København i Pl. Slagelse: 4807 Ella Lorentzen til København i Pl. Stege: 5431 Jens Jensen til Næstved i Pl.

Udmeldte.

København: 2003 Erna Nielsen (fratr. Faget).
Sønderborg: 5280 Wald. Gunnarsen.

Udslettet paa Grund af Restance.

Aalborg: 7761 Hj.arb. Aksel Rasmussen.

Annulleret Udslettelse.

København: 3008 Vilhelm Rasmussen (Christtreu).

E. L. SERVICE Hurtig Udrykning Dag og Nat.
ERIK LEVISON'S
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 5 Ledninger.
NATTELEFON NORA 6010.

KLUB-ANNONCER

Københavnske Haandsættere!

Reservér
Onsdag den 27. Oktober
til Sammenkomsten i
Karl Marx-Salen, Rømersgade

Bog- og Akcidenssætter-Klubben

ANNONCER

Galvanoplastiker — Stereotypør.

Erfaren i Flad- og Rotationsstereotypi saavel som i Branchens øvrige Arbejder, søger snarest Arbejde. Billet mrkt. »137« modtager Ekspeditionen.

Ung Rotationstrykker

søger Pladsforandring straks eller senere. Er kendt med 16-sidet Rotation, Rundstereotypi (helautm.), Fladstereotypi og Prægning. Billet mrkt. »138« modtager Ekspeditionen.

Som Elev

i Bogtrykkeri søger en ung Pige (16 Aar) Plads. Telefon Godthaab 1675 y eller Billet mrkt. »140« til Ekspeditionen.

Solid Køber

søger et godt Bogtrykkeri i Provinsen. Passende Udbetaling kan præsteres. — Pris og Omsætning etc. i Billet mrkt. »139« modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI
HARRY LØHR - KØBENHAVN

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K. - Telefon Central 39 og 5539

Werner Helmerts Digtsamling
Dagen i Dag
Aktuelle-frisindede, politiske-satiriske, humørfyldte-lyriske og universelle Digte
64 Sider i smuk typografisk Udførelse faas paa
Leisners Forlag
Gl. Kongevej 15 og hos
Werner Helmert
Islands Brygge 11 1
Amager 9723 y
Pris 3 Kr.
Særeksemplarer nummereret med Dedikation
5 Kr.
Portofrit leveret
Ønskes Bogen spiralhæftet, bedes dette opgivet, samme Pris

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 41 KØBENHAVN DEN 15. OKTOBER 1937 64. AARGANG

Tarifrevision eller Tarif-Forlængelse

Efter Vedtagelsen af Lønreguleringsforslaget, der forlænger den københavnske Tarifs Løbetid med 1 Aar, rejser det Spørgsmaal sig atter, om det er fair play, at Forbundsledelsen tilsidesætter Lovenes Bestemmelser om Fremgangsmaaden ved Tarifrevisioner ved simpelthen at aftale en Overenskomstforlængelse med Modparten og udsende Forslaget til Afstemning blandt Medlemmerne. Der kunde siges adskilligt imod denne Fremgangsmaade, der bliver hyppigere og hyppigere, men Ledelsen paa sin Side kan henvise til, dels at Medlemmernes Afstemning godkender Fremgangsmaaden, dels at Interessen for Tarifrevisioner med dertil hørende Branchemøder og Valg af Tarifrevision er minimal og bliver ringere Gang paa Gang.

Eigil Hansen fremdrog i »Typ.-Tid.« Nr. 37 sidstnævnte Forhold og opfordrede indtrængende sine Branchefæller til at møde frem og deltage i de Møder, der vilde afstedkommes af den forventede Tarifopsigelse. Det skal ingen Hemmelighed være, at en saadan Opfordring vilde være paakrævet ogsaa overfor de andre Brancher, og ikke mindst overfor Maskinsætterbranchen.

Interessen for Tarifrevisioner er paa Nulpunktet og har været det i lange Tider. Man kan nok faa Medlemmerne til at sige Tarifen op, men naar der skal forhandles om Formaalet med Opsigelsen og udvælges Kammerater, som egner sig til at fremskaffe en ny og bedre Tarif, saa er det hele saa umaadelig ligegyldigt — saa har hver Mand nok i at passe sin private Kolonihave eller overvære Søndagens uimodstaaelige Fodboldkamp.

Fremfor at angribe Ledelsen for dens Forsøg paa at komme smertefrit over Tariffornyelserne vil det imidlertid have Betydning at undersøge Aarsagen til Medlemmernes paafaldende Ligegyldighed overfor dette deres mest vitale Anliggende. Der findes sikkert Grunde, der kan lægges saavel Medlemmer som Ledelse til Last, men en Hovedgrund kan den talmæssigt dominerende Haandsætterbranche tage sig til Indtægt, idet dens ensidige og snævert begrænsede Syn paa de øvrige Branchers Krav kvæler Interessen for Tarifrevisioner først hos disse Branchers Udøvere og dernæst hos Haandsætterne selv. Men ogsaa Styrelsen, hvis Majoritet udgaar fra Haandsætterbranchen, har et Ansvar her.

Forholdet er det, at al den Veltalenhed, der gennem Aarene har udfoldet sig paa Branchemøder foran Overenskomstfornyelser, har været »spildte Ord paa Ballelars« (det er: Tarifkommissionen), idet de valgte Repræsentanters første Opgave uvægerligt har bestaaet i at sable hinandens Krav ned. I Stedet for efter Tur at fremføre en Branches Hovedkrav og ved forenede Kræfter gennemføre dem sætter man hinanden Stolen for Døren og spærrer derved Passagen. Kommer det højt, har man efter stort Besvær kunnet samles om nogle faa Skin-Krav, som efter første Møde med Bogtrykkernes Repræsentanter fik Lov at falde til Fordel for de rene Lønspørgsmaal, der jo altid er i Stand til at samle Fællesinteressen, men som det sidst, og gentagne Gange før, har vist sig, at man ikke behøver nogen Tarifkommission for at gennemføre — tværtimod.

Sigv. Hellberg vandt for nogle Aar siden Berømmelse, da han foran en Tarifrevision rejste »Arbejdstidsforkortelsens Fane«. Fanen blev hurtig stukket ind igen, og den ufortjente Berømmelse forsvandt. Men Maskinsætterne havde gennem *mange Aar forinden* og har stadig siden rejst Kravet om Arbejdstidsnedsættelse som Branchekrav, uden at Hellberg eller andre af den dominerende Branches Mænd har gjort Forsøg paa at imødekomme eller anerkende dette Kravs Berettigelse som Branchekrav. — Man har været mere lydhør overfor Kravet om Haandsætteres Oplæring til Maskinsættere end overfor Kravet om at skaffe Plads til dem.

Vi er efterhaanden blevet oplært til at tro paa, at en Arbejdstidsforkortelse til under 8 Timer ikke er gennemførlig *nationalt*, men maa vente, til Hellberg har paavirket Stemningen i Genève.

I det aflivede Maskinsætterblad blev det dog gentagne Gange paavist, at man i flere Lande havde gennemført 36-Timers Ugen for Maskinsætterbranchens Vedkommende. Hvis det fagorganisatoriske Flertal herhjemme havde været i Stand til at betragte mindre Branchers Krav under en større Synsvinkel, end Tilfældet har været, vilde Antagelsen og Gennemførelsen af det omtalte Branchekrav alene for Københavns Tarifomraade have betydet over 100 Haandsætteres Overgang til Sættemaskinerne og et tilsvarende Antal arbejdsløses Placering ved Kasserne.

Det fremførte er blot et enkelt Eksempel, der kunde suppleres med mange. Man kan ud fra den ene eller den anden Forudsætning modsætte sig de specielle Maskinsætterkrav, men man kan ikke komme bort fra, at en Fagpolitik, baaret af de forskellige Branchers Særkrav, vilde have skaffet Faget som Helhed større Fordele end den førte Lønpolitik, der blot gaar ud paa Tarifens Forlængelse ved Prisdækning. Den første Fremgangsmaade havde kostet Ofre, maaske Kamp; den sidste koster ikke engang Anstrengelse. Bliver et »Tarifforslag« forkastet, sendes det ud til Afstemning nok engang — eventuelt ledsaget af en Halvtredsøre til de manglende Stemmer. Denne Bekvemhed forklarer ogsaa Ledelsens Initiativ paa Tarif*forlængelses*omraadet.

Det burde kunne gøres, at manøvrere med en Organisation af Typografforbundets Struktur, saa der opnaaedes

virkelige Fordele for Fagets Udøvere, saa de i hvert Fald kom paa Linie med andre Landes grafiske Arbejdere og ikke — som refereret i Artiklen om de norske Typografers Landsmøde — kunde bebrejdes at *at være bagud* med Hensyn til Arbejdstidens Længde. Men det opnaas ikke, saalænge Brancherne — som en Børnehave, der passerer over en Gade — billedlig talt maa holde hinanden i Skørterne, for at den ene ikke skal naa Maalet før den anden.

Som det gaar nu er Tarifkommission overflødig, og de demokratisk gennemtænkte Forberedelser til dens Etablering bliver blot et »kinesisk« Ceremoniel, hvis haabløse Opgave er at bilde Deltagerne ind, at de bestemmer nogetsomhelst, hvor intetsomhelst sker. At denne Udvikling er uheldig og til Skade ikke blot for den tarifmæssige Fremgang, men ogsaa for den organisatoriske, idet den virker dræbende paa Medlemmernes Interesse for Fagorganisationen, skulde det være disse Liniers Opgave at paavise. Der udkræves et vist Maal af Modenhed hos hver enkelt Branches Udøvere, en Evne til at se et Maal udover deres eget begrænsede Felt, og der kræves af vore Ledere en Evne og Vilje til at *bruge* Branchebevægelsen i Forbundets Interesse i Stedet for at slaa den ned, hvor den udfolder sig kraftigst, som i de afdøde Brancheblade. (»Grafisk Teknik«s Udstyrelse og Mission ufortalt har jeg endnu ikke hørt nogen paastaa, at det erstatter eller overflødiggør noget af de inddragne Brancheblade). Kan vi ikke frembringe denne Modenhed hos Medlemmer og Ledelse, saa opnaar vi i al Fremtid ingen forbedrende Tarifrevisioner, men kun *Tarifforlængelser.*

Traugott.

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Pensionsspørgsmaalet i Holland.

Et stærkt fremtrædende Spørgsmaal i Fagorganisationernes Liv er Pensioneringsspørgsmaalet, som mange Steder endnu venter paa sin Løsning.

I Holland opstod Tanken om Pensionering af det almindelige nederlandske Typografforbunds Medlemmer allerede for over 60 Aar siden. Der dannedes da et lille Fond, hvortil hvert Medlem ydede sit beskedne Bidrag. Den Pension, dette Fond kunde præstere, var paa Grund af det ringe Medlemstal ikke stor, og næsten hver Kongres, Typografforbundet siden afholdt, maatte tage Stilling til Forslag om Forhøjelse af Pensionen.

Da der til Forslagenes Gennemførelse imidlertid — paa Grund af Forbundets finansielle Stilling — ikke kunde ydes Tilskud fra Forbundskassen, opnaaedes der kun lidt ad den Vej.

I Aaret 1929 nedsattes imidlertid et Udvalg af Repræsentanter for Arbejdsgiverne og Typograferne for at forhandle om en tidssvarende Pensionsordning. Resultatet af Udvalgets Arbejde var straalende, idet man den 29. November 1929 kunde grundlægge et nyt Pensionsfond, hvis lige store ugentlige Præmier udredtes af Typograferne og deres Arbejdsgivere i Fællesskab, idet hver betalte Halvdelen.

Paa denne Maade opnaas en ordentlig Pension, som udbetales fra det 65. Leveaar, og som yderligere kan suppleres med den af Staten udbetalte Aldersrente, som dog kun udgør en Trediedel af det opnaaede Pensionsbeløb.

Fondet talte i Følge sidste Aarsberetning 11,191 forsikrede, hvoraf 414 var pensionerede, og Formuen androg over 16 Millioner Kr.

Oplysningsmødet i Skive

Paa Generalforsamlingerne i de midt- og vestjydske Afdelinger i den kommende Tid bedes Kollegerne agitere for god Tilslutning til Mødet i Skive den 31. Oktober. Vi vil gøre vort til at skabe en udbytterig og festlig Dag. — Selvfølgelig er Afdelingen Vært ved et fælles Kaffebord.

Skive Lokalafdeling.

Hvor er Linien?

Vort Forretningsudvalg har det med at berede Medlemmerne Overraskelser, stille dem overfor fuldbyrdede Kendsgerninger. Men samtidig Afgørelser, som det er temmelig vanskeligt at finde Linien i. I det sidste Aars Tid er vi ikke mindre end 3 Gange blevet præsenteret for disse Overraskelser.

Første Gang var, da vi uden videre blev tvangs»indlemmet« i Luftværnsforeningen. Denne »Indlemmelse« har Hovedbestyrelsen jo nu med stor Majoritet underkendt og samtidig — forekommer det mig — beredt Forretningsudvalget et moralsk Nederlag.

Overraskelse Nr. 2 var for Provinskollegerne alene og blev dem bekendt gennem »Typograf-Tidende« Nr. 33. Vi fik da at vide, at den Forhøjelse af Lønningerne, som Provinsens Kolleger var berettiget til ved Pristallets Stigning, skulde betragtes som Dyrtidstillæg og ikke medregnes, naar de forskellige Tillæg — bortset fra Overarbejde — skulde udregnes. Vor Forundring blev saa meget større, da vi ved at studere Tarifens § 74 opdagede, at Udtrykket »Dyrtidstillæg« overhovedet ikke er anvendt, der tales kun om Lønregulering. For yderligere at borttage enhver Tvivl indeholder §'ens sidste Punkt en Bestemmelse, der siger, at »Tusindbetalingen ændres i Forhold til Svingningerne i Pristallet«. Den trufne Aftale forekommer mig derfor at være ikke saa lidt inkonsekvent, idet det vel er den almindelige Opfattelse, at Tusindbetalingen er det fundamentale i vor Tarif, hvorefter alt andet udregnes.

Da jeg paa Fagmødet i Odense den 5. September foreholdt vor Forretningsfører denne Inkonsekvens, vilde han ikke ind paa Spørgsmaalet om Tusindbetalingen, men vi fik en Sludder for en Sladder om, at Forretningsudvalget ikke vilde gaa med til en Voldgift, fordi der fra »Gorm den Gamles Tid« laa en Voldgiftskendelse, som eventuelt og maaske kunde tangere Spørgsmaalet. Og da Ths. Pedersen samtidig gjorde opmærksom paa, at man ved Forhandling dog havde reddet Overarbejdstillæget i Land, var der et synligt Smil paa adskillige Kollegers Læber, idet samme Ths. P. kort forinden havde holdt Foredrag for os om Forbudet mod Overarbejde!

Den sidste Overraskelse er for saa vidt den glædeligste — for de københavnske Kolleger. Det Forslag, som vel nu, da disse Linier læses, er vedtaget, giver ikke alene

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Brændselshjælp til arbejdsløse

Fredag 15. Oktober udbetales af Hjælpekassens Midler en Brændselshjælp til alle arbejdsløse Medlemmer, der i de sidste 12 Maaneder har været arbejdsløse i mindst 90 Dage.

Til Familieforsørgere med Børn udbetales 30 Kr. og til alle øvrige arbejdsløse 20 Kr.

Aldersrente- og Invaliderentenydere samt gamle Medlemmer, der oppebærer den særlige Understøttelse, kommer ikke i Betragtning.

København, 10. Oktober 1937. *Forretningsudvalget.*

en Lønforhøjelse, men det er en regulær Forhøjelse af Minimallønningerne, samtidig med, at personlige Tillæg bibeholdes — forøvrigt et Punkt, hvor Provinsens Kolleger ved sidste Tarifrevision blev skuffet.

Naar man nu sammenligner de to sidste »Overraskelser«, er det vist berettiget at stille Spørgsmaalet: »Hvor er Linien?« Ligesom det kunde være interessant at faa oplyst, hvad Grunden er til denne Forskellighed. Det er saa meget mere berettiget, som det er det samme Pristal, hvorefter Aftalerne i begge Tilfælde er truffet, og det er i det store og hele *de samme, der fra vor Side har sat Navn under Aftalerne!*

De Kolleger, som Mand og Mand imellem taler om »Københavneri«, har ikke helt Uret, det er i alle Tilfælde vanskeligt at imødegaa dem. *Hans Hansen.*

Fromme Ønsker

Er der noget, vi her i Landet ikke har Mangel paa, er det vel det, som kommer ind under Begrebet *Skat* — saa vel direkte som indirekte, dog navnlig de sidste. Og de er langt de værste, fordi de rammer den fattige Forbruger haardest.

Saa langt man kan huske tilbage har Arbejdernes Talsmænd da ogsaa bekæmpet de indirekte Skatter — Toldskatter og Skat paa Forbruget i det hele taget — og krævet, at Samfundets Udgifter skulde dækkes ved direkte Beskatning.

At Udviklingen i de senere Aar er gaaet i modsat Retning, behøver ingen nærmere Paavisning. Det giver det daglige Liv os en smertelig Erfaring for.

Der skal derfor ikke saa lidt Frimodighed til for at staa frem og foreslaa nye indirekte Skatter lagt paa det arbejdende Folks i Forvejen tungt belastede Skuldre. Men denne Frimodighed er virkelig til Stede.

Der var saaledes forleden en Ingeniør, der paa et Møde luftede sine patriotiske Følelser og foreslog *en ny Forbrugsskat* lagt paa Befolkningen til Fordel for mere Militærvæsen. Hundrede Millioner om Aaret mente han vilde kunne redde Danmark fra Undergang under det truende Verdensopgør.

Den patriotiske Ingeniør synes her at være paa Linje med Herman Göring under Feltraabet: Kanoner i Stedet for Smør! Men han glemmer, at Danmark ikke er nogen Stormagt.

En anden æret Medborger, en Vejinspektør, der heller ikke mener, der hviler økonomiske Byrder nok paa de ubemidlede Klasser, har taget Ordet for *at lægge Skat paa Cykler!*

Ja, hvorfor ikke! Ogsaa det skulde man opleve!

Naar vi dertil føjer, at vor nye Finansminister nærer et stærkt Ønske om at lægge Skat paa Skatten — d. v. s. fratage Skatteyderne Retten til at opføre den i det foregaaende Aar erlagte Skat som skattefrit Beløb — saa forstaar man, at der er Bestræbelser nok i Gang for en yderligere Afklædning af de ubemidlede Skatteobjekter.

Lad os haabe, det bliver ved Ønskerne. *Fr. N.*

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

Københavns Afdeling

Diskussionsaften

Studenterforeningens store Sal
Vestre Boulevard

Fredag den 29. Oktober 1937, Kl. 20

Indleder: Reklamechef Presskorn, Politiken:

Forfusker Reklamens Folk Bogtrykarbejdet?

Følgende Organisationer deltager i Diskussionen:
Dansk Provinsbogtrykkerforening
Københavns Bogtrykkerforening
Københavns Bogtrykkerlaug
Tegnerforbundet.

Diskussionsdeltagere:
Reklamechef V. J. Claussen
Bogtrykker Børge Busch
Bogtrykker Arne Thomsen
Bogtrykker Aage Petersen
Kontorchef Sven Ulrich
Overfaktor Hugo Sørensen
Faktor Viggo Hasnæs
Reklamegrafiker Henry Thejls.

Iøvrigt indbydes enhver til at deltage i Diskussionen. Adgang til Mødet er gratis.

Arrangeret af Oplysningsudvalget.

Afstemningsreglerne

Af Fagforbund, som har afholdt Kongres og taget Stilling til Afstemningsreglerne, kan vi yderligere nævne følgende:

Karetmagerne har vedtaget følgende Udtalelse:

»Naar der ved Overenskomstforhandlingens Tilendebringelse foreligger Forslag til Afgørelse, træffes denne efter følgende Regler:

Overenskomster med Enkeltvirksomheder og omfattende mindre end 25 Medlemmer af Forbundet afgøres af Forretningsudvalget efter at være forelagt de direkte interesserede Medlemmer. Landsoverenskomster og lokale Overenskomster omfattende flere end 25 Medlemmer af Forbundet udsendes til Afstemning blandt de direkte interesserede Medlemmer, d. v. s. Medlemmer, der arbejder eller sidst har arbejdet i en af paagældende Overenskomst omfattende Virksomhed. Alle saaledes stemmeberettigede Medlemmer har Stemmepligt. Afstemningen skal være hemmelig og skriftlig og foretages under dertil af Afdelingerne indkaldt Generalforsamling eller Møde med de stemmeberettigede Medlemmer. Til Afstemningen skal benyttes Stemmesedler, som Forbundet udsender til Afdelingerne.

Opnaas der ved Afstemning om en Overenskomst ikke over 50 pCt. Stemmedeltagelse, træffes den endelige Afgørelse af Hovedbestyrelsen.

Disse Regler er ogsaa gældende for Afstemninger om Fællesforslag samt Forslag fra Forligsinstutionen, iøvrigt under Iagttagelse af De samvirkende Fagforbunds Love og af de til enhver Tid i Henhold til »Lov om Mægling i Arbejdsstridigheder« gældende Bestemmelser.«

Kobbersmedene tiltræder paa Forhaand De samvirkende Fagforbunds Vedtagelse i følgende kortfattede Resolution:

»Kongressen tager til Efterretning, at D. s. F. ved Generalforsamling behandler Spørgsmaalet om fælles Afstemningsregler. Kobbersmedenes Forbund tiltræder D. s. F.s Afstemningsregler, som de maatte blive.«

Søfyrbødernes Forbund har udtrykt sit Standpunkt i følgende udførlige Udtalelse:

»Idet Kongressen tager den førte Diskussion om Formerne for Fagbevægelsens Stilling ved Afgørelsen af faglige Overenskomstsituationer til Efterretning, paalægger Kongressen Hovedbestyrelsen at arbejde for, at Fagbevægelsens Suverænitet i Forholdet til Staten respekteres i Fremtiden, og for Afskaffelsen af Sammenkædningsloven.

Kongressen er af den Mening, at Statsindgrebene, som de har formet sig ved de sidste Overenskomstsituationer, bør tilbagevises, fordi deres Konsekvens har været, at Arbejderne bandtes til en fastsat Løn, uden at der gennem Prisbegrænsning gaves Garantier for, at samme Løns Realværdi opretholdes. De siden sidste Statsindgreb stedfundne Prisforhøjelser har tilfulde vist, at saadanne Afgørelser er i Arbejdernes Disfavør.

Ved den forestaaende Nyordning af Afstemningsmaaden indenfor De samvirkende Fagforbund paalægger Kongressen Hovedbestyrelsen at arbejde for, at de Regler, der gennemføres ved generelleOverenskomstsituationer og i alle Forbund, baseres paa Medlemmernes absolute og ubegrænsede Afgørelsesret, og at Grundlaget for denne bliver Urafstemningen.

Kongressen er af den Mening, at dersom Afgørelsesretten lægges i Hænderne paa saakaldte kompetente Forsamlinger, vil dette befordre Udviklingen af Passivitet hos Medlemmerne og dermed formindske Fagbevægelsens Mobilitet og Slagkraft.

Fagbevægelsens Hovednerve er Medlemsdemokratiet, og en Svækkelse af dette er en Svækkelse af dens Evne til at forsvare Demokratiet i det offentlige Liv mod de reaktionære Angreb, dette er Genstand for.«

Afdøde Kolleger

Forleden afgik vor Kollega, Sætter *Ferdinand Berg*, ved Døden, 68 Aar gammel. Berg hørte til Schultz's »faste Stok«, men sidste Foraar tvang Sygdommen ham til at give op, og nu er han gaaet bort.

Ved Bisættelsen i Onsdags i Sundby Krematorium sænkedes vor Fane over Bergs Baare.

*

Stereotypør *Carl Lauritzen* døde forleden, 59 Aar gammel.

I 10—12 Aar var Carl Lauritzen Stereotypørbranchens fremste Mand, Formand for Brancheklubben og Branchens Repræsentant i Tarifkommissionen. Altid levende interesseret i sin Branches tekniske saavel som dens tarif- og arbejdsmæssige Vilkaar, men aldrig glemmende Helhedens Førsteret. En behagelig og omgængelig Mand var Carl Lauritzen, en flittig Deltager i vor Organisations Møder og dens hele Liv. I de senere Aar arbejdede han paa en Fremstilling i Bogform af Stereotypiens Opstaaen, Udvikling og tekniske Karakter, og forhaabentlig vil dette Arbejde kunne bevares og nyttiggøres, selv om Carl Lauritzen selv nu er gaaet bort. Sygdom ramte ham for nogle Aar siden, ubarmhjertigt stjal den hans Kraft og Arbejdsevne, saa han maatte opgive sin mangeaarige Plads hos C. W. Bærentzen, og nu er han altsaa bukket under for stedse. Carl Lauritzen vil efterlade sig et godt Minde i Typografernes Rækker.

Begravelsen finder Sted paa Søndag Kl. 14³/₄ paa Solbjerg Kirkegaard. *S. H.*

Bogtrykker P. Busch død

Lørdag Aften den 9. ds. afgik Bogtrykker *P. Busch*, Aarhus, ved Døden.

Et virksomt Liv er dermed afsluttet. Lige til det sidste arbejdede han for fuld Kraft. Lørdag Eftermiddag talte han paa det konservative Partis Landsraadsmøde, og om Aftenen var han beskæftiget paa sit Kontor, da Døden brat satte Punktum for Tilværelsen.

P. Busch var stærkt knyttet til Aarhus. Her lærte han Faget og blev indmeldt i vort Forbund i 1896.

Han startede senere eget Bogtrykkeri i Aarhus, og dette har stedse indtaget en smuk Position.

P. Busch havde en levende Interesse for godt Fagarbejde, og naar det drejede sig om at sikre Fagets Lærlinge den bedste Uddannelse, var man altid sikker paa Tilslutning fra P. Busch.

Igennem mange Aar — siden 1922 — varetog han Pladsen som Formand for Dansk Provinsbogtrykkerforening, og selv om vi Typografer tidt maatte tage en haard Dyst med ham ved Tarifforhandlingerne, skabte hans Retlinethed og Ærlighed dog altid Mulighed for et godt Samarbejde mellem Organisationerne.

Ogsaa paa det politiske Omraade tog P. Busch fat. Han var nogle Aar Byraadsmedlem i Aarhus, hvilket Arbejde han dog maatte forlade, da han i 1936 indtraadte i Landstinget som konservativt Medlem.

Ved sin Død var P. Busch 61 Aar. *Ths. P.*

De faglige Problemer

I

I et Par Artikler i de sidste Numre af »Typograf-Tidende« har N. Th. Svendsen slaaet til Lyd for en saglig og grundig Behandling af de faglige Emner, der trænger sig paa for Tiden.

Som et af disse Emner har Svendsen taget under Behandling Spørgsmaalet om Sættemaskinens Fremtrængen indenfor Faget, Uddannelsen ved Maskinerne og i Forbindelse dermed de Uoverensstemmelser, der findes eller vil opstaa mellem de to Brancher, der er interesseret i Spørgsmaalet: Maskinsættere og Haandsættere. Det turde vel ogsaa forudsættes, at Emnet kan paaregne stor Interessse, da det vedrører to store og snævert samarbejdende Grupper indenfor Faget.

Naar Svendsen indleder sine Betragtninger med at skrive: »Hvis jeg var blot Haandsætter, tror jeg, at jeg forlængst havde taget mig for at forsøge en Klaring paa dette Omraade« — vil dette maaske hos adskillige Kolleger give Anledning til den Misforstaaelse, at der her ligger et Problem, som ingen tidligere har villet beskæftige sig med, og at Haandsætterne betragter det med en vis Ligegyldighed. Dette er ingenlunde Tilfældet, men det er vist ikke urigtigt, naar man betegner dette Spørgsmaal som et af de mest saarbare Punkter i de to Branchers indbyrdes Forhold og et af de vigtigste Spørgsmaal i vor fremtidige Organisations-Politik.

Det er derfor ikke uden Grund, at man fra begge Sider har omgaaedes Problemet med en vis Varsomhed. Man maa fremfor alt huske, at foruden den Betydning, Sagen har for de to Parter indenfor Forbundet, har den ogsaa Betydning for en tredie Part, der befinder sig paa den anden Side af det grønne Bord.

Derfor er det ogsaa nødvendigt for de to Brancher først at tale sammen om Tingene og finde frem til en Løsning, der kan bære fremover, forinden man giver sig i Lag med at formulere de endelige Krav.

Jeg vil da ogsaa i denne Forbindelse minde om, at Kolleger fra de to Brancheklubbers Styrelser ved forskellige Lejligheder har drøftet Spørgsmaalet om Uddannelsen af Maskinsættere, og at det ogsaa skyldes deres Initiativ, at der nu er Mulighed for at naa frem til en Ordning, der i nogen Grad vil tilfredsstille begge Parter og i alle Fald være et godt Grundlag at arbejde videre paa.

Vi kan begge forsaavidt beklage, at der først er kommet rigtig Gang i Tingene, efter at man fra Bogtrykkerside havde fremsat Ønske om at kunne udlære Maskinsættere paa en Maskinsætter-Skole (Fagskolen).

Ligeledes kan vi maaske blive enige om at beklage, at mange indenfor vort Forbund har stirret sig saa blinde paa de allerede eksisterende Tarifbestemmelser vedrørende Uddannelsen, at man har overset, at det i høj Grad var et Udviklingens Problem, og at der skabtes en Spænding mellem de to Brancher, som trængte til Udløsning.

Endelig er det vel værd at notere, at naar Sagens foreløbige Løsning nu synes at komme bagpaa mange som Juleaften paa Kællingen, skyldes det den Omstændighed, at man fra en enkelt Side har givet det Udseende af, at der nok var nogen Gnidning her, men intet Problem. Man har paa visse Hold været saa optaget af at analysere det paastaaede »Branchekævl«, at man derover glemte de Realiteter, der laa bag »Kævlet«.

Med Foraarets Tarifforhandling og den deraf følgende Protokoltilførsel som Grundlag er Sagen nu Genstand for Behandling mellem Organisationerne, og indtil Resultatet foreligger vil det være rigtigst ikke at fordybe sig i Detailler vedrørende den eventuelle Ordning.

Hvad derimod angaar de almindelige Betragtninger over Forholdet mellem Maskinsættere og Haandsættere (indbefattet Uddannelses-Spørgsmaalet), vil det sikkert nu være gavnligt at foretage en dybtgaaende Undersøgelse af Aarsagerne til Gnidningen, og jeg vil følge Svendsens Opfordring til at tale rent ud af Posen.

Naar det i Artiklen hedder, at den væsentlige Aarsag til Gnidningen er Misundelse fra den ene Side og Krav om Bevarelse af et Monopol fra den anden Side, er dette vel rent overfladisk set rigtigt, men Aarsagen bunder dybere. Misundelse er jo ingen udpræget Haandsætter-Sygdom. Det er en almenmenneskelig Foreteelse, at man stræber opad i økonomisk Henseende; det er noget, der gaar igen overalt. Mellem de forskellige Samfundsklasser, mellem Brancherne indenfor et Fag, mellem faglærte og ufaglærte mærkes den samme Spænding ved de forskellige økonomiske Stader eller Løntrin. Og Spændingen vokser proportionalt med de øverstliggende Lags Bestræbelser for at spærre Adgangen til deres Stade. Heri ligger ogsaa Faren for ethvert højereliggende Løntrin, naar det ikke er absolut og uigendriveligt sagligt begrundet. Opretholdelsen af større Lønninger vil i det lange Løb ikke kunne ske *alene* i Kraft af Monopoler. For Maskinsætternes Vedkommende er der jo imidlertid ikke Tale om et egentligt Monopol. Begge de gældende Tarifer hjemler Adgang til Uddannelse af nye Maskinsættere, og hvis Bestemmelserne hvad Lærlingene angaar blev udnyttet i fuldt Omfang, vilde Sagen vel ogsaa have ligget anderledes; men her gør forskellige Forhold sig gældende.

For det første dette, at Maskinsætterne uden just at være Monopolister har været ret uinteresserede i at faa Tilgang til Branchen. For det andet, at de paagældende Bestemmelser vedrørende Oplæringen har været udnyttet højst forskelligt i de to Tarifomraader. Medens man har Indtryk af, at der i Provinsen i ret stort Omfang er givet Lærlingene Adgang til at lære Maskinsætning (der er jo endog i denne Forbindelse talt om »Maskinsætter-Fabrikker«), synes det, som om man i København har været særdeles uvillig til at lade baade Lærlinge og Udlærte gaa til Oplæring. De praktiske Vanskeligheder, der efter Svendsens Udsagn stiller sig i Vejen for en almindelig Oplæring, kan man naturligvis ikke affærdige uden videre, men det har vist her i Hovedstaden været ret almindeligt, at Bogtrykkeren foretrak at tage af den lejlighedsvise Overskuds-Produktion i Provinsen fremfor selv at ofre noget ved en Oplæring. Det var for ham baade nemmere og billigere, og saa kunde de københavnske Aspiranter vedblivende nøjes med at slikke sig om Munden.

Dette er en væsentlig Aarsag til det skæve Forhold, der er fremkommet ved Oplæringen, og til den Opfattelse hos Haandsætterne, at deres Adgang til Maskinerne blev hæmmet paa kunstig Maade. Fejlen ligger ikke hos de Kolleger i Provinsen, der blev oplært og søgte Pladserne, heller ikke hos de københavnske Maskinsættere, der, naar alt kom til alt, ikke kunde modsætte sig Op-

læring af Folk, men hos Bogtrykkerne, der paastod at mangle Maskinsættere og alligevel ikke af praktiske eller økonomiske Grunde foretog Oplæringen.

Man kan da mene, at Maskinsætterne er en ret uskyldig Aarsag til Gnidningen mellem de to Brancher, men da det ikke saa meget er de rent øjeblikkelige Forhold, Striden staar om, som de fremtidige Retningslinier og Spørgsmaalet om øget Tilgang, maa vi se paa de Anskuelser, Parterne her giver Udtryk for. Men herom i en følgende Artikel. *K. A. Jørgensen.*

Der var en Gang —

Der var engang en Typograf. Han var Amerikaner. Hans Navn var Henry George. Man regner ham for at være sin Tids, maaske alle Tiders største Socialøkonom og Filosof. Hans berømte Hovedværk med den talende Titel »Fremskridt og Fattigdom« udkom tredive Aar efter at Karl Marx skrev »det kommunistiske Manifest«. Man har ogsaa sagt, at var »Fremskridt og Fattigdom skrevet først, saa var det kommunistiske Manifest aldrig blevet skrevet, thi saa vilde det være blevet Henry Georges Ideer og ikke Karl Marx's, der var blevet de herskende i den moderne Arbejdervægelse. Nu blev det den marx'ske Ideologi, som blev den førende, og der er ikke noget at sige til, at den skal prøves til Vejs Ende. Men det er godt, at dér, hvor den hører op, har Henry George vist Vej videre frem. Henry George er ikke Fortid, men Fremtid.

For kort Tid siden udkom i London et nyt Oplag af »Fremskridt og Fattigdom«. Paa Omslaget angaves at hermed var denne Bog trykt i 3 Millioner Eksemplarer paa Engelsk! Føjes hertil, at Værket er udkommet paa over 30 Sprog (alene paa Dansk i fire Oplag), saa er det vist sandt, som det siges, at »Fremskridt og Fattigdom« har Verdensrekord som verdslig Bog.

*

Typografen Henry George har som socialøkonomisk Videnskabsmand ført det videnskabelige Bevis for, at intet Samfund i Længden *til Folkets Gavn* kan baseres paa en ensidig Individualisme eller en ensidig Kollektivisme. Og han har givet den teoretiske Begrundelse for og den praktiske paa, hvorledes den individuelle Økonomi, det private Initiativ og det kommunistiske Lighedssamfund lader sig forene. Henry George afviser Tanken om, at der kun er et enten—eller, og viser, at der er et baade—og. At følge Henry Georges Reformforslag betyder intet mindre end at gøre Ende paa Individualismens og Kommunismens aarhundredgamle Grænsestrid.

»Fremskridt og Fattigdom« er en skelsættende Milepæl i Socialøkonomiens Historie. Som man i Astronomien skelner mellem Tiden før og efter Kopernikus' »Om Himmellegemernes Kredsløb«, maa man i Socialøkonomien skelne mellem før og efter »Fremskridt og Fattigdom«. Hvor der før var indbyrdes Modstrid og Indviklethed i alle Forklaringer, er der nu skabt Enhed og Klarhed.

*

Der er i disse Dage udkommet en Bog om Henry George paa Gads Forlag. (Den er samtidig udkommet paa Svensk, Forlaget: Natur og Kultur, Stockholm). Der er tidligere udkommet tre Biografier af Henry George paa Dansk. De er alle forlængst udsolgte. Den nye Bog er forfattet af Botanikeren og Socialøkonomen *Jak. E. Lange.* Lange har kendt Henry George personligt og oversat flere af hans Bøger til Dansk. Men Bogen er mere end en blot og bar Biografi; den giver tillige en udmærket Indførelse i Henry Georges Reformplaner og Tankeverden. Det er en fortræffeligt skrevet Bog. Her er en Prøve paa Stilen:

»Forstaaelse af Henry Georges Ideer vækkes kun dér, hvor Selvstændighedsfølelsen er levendegjort. En Lønarbejderbefolkning, hvis Stræben endnu ikke rækker ud over at aftvinge Arbejdsgiverne kortere Arbejdstid og højere Løn — eller maaske at blive endnu bedre betalte Funktionærer i Industribedrifter under Statens Ledelse — har liden Sans for, hvad Adgangen til Jorden betyder. Men naar Tanken vaagner om at *overflødiggøre* Arbejdsgiveren, om at bygge eget Fæste, da fødes naturligt Samfølelsen med Henry George.

Alt som Selvstændighedstrangen vaagner i Folkenes brede Lag, vil da Samklangen med Henry Georges Ideer blive tydeligere. Og Kravet om Lighed lyde over Verden. Ikke en Lighed, som er Frihedens Forlis, men den Lighed, som er lige Ret for alle til de Værdier, som skabes ved Samfundets Liv.

Og naar dette Krav uimodstaaeligt føres frem til Sejr, da har vi erobret den nye Verden. Og da vil Folket forstaa og værdsætte Henry George i Historiens klare Lys, som den store Opdager, det nye Tidehvervs *Kolumbus*, der først satte Fod paa det nye *San Salvador*, Kysten af Lighedens Land.«

Man har sagt, at ingen Profet er agtet blandt sine egne. Gælder dette ogsaa for Typografer? Gælder det i det hele taget i Nutiden? Under alle Omstændigheder burde danske Typografer, som har Interesse for det socialøkonomiske Spørgsmaal, læse denne Bog, der handler om Verdens mest læste Typograf. Om hvem han var og hvad han kunde.

En Ven af Friheden.

Brev fra Oslo

»Høikonjunkturen« eller rettere sagt krigskonjunkturen fortsetter. Dens resultat er øket beskjeftigelse, men også sterkt stigende varepriser, som arbeiderne kun i enkelte tilfelle kan opnå kompensasjon for. Prisindeksen stiger og vi er nu oppe i 168, et poeng mere og typografene har rett til lønsforhøielse — dog ikke før 1. april 1938! Engroprisindeksen steg denne måned et poeng.

Arbeidsløsheten i vårt fag er for tiden ikke så stor, vi har pr. 31. juli 5,1 pCt. av våre medlemmer »på gaten«. Antallet tapte arbeidsdager i samme tidsrum var dog betydelig mindre enn i juli måned 1936.

Landsmøtets beslutning om å bevilge 1.000 ukers abeidsledighetsunderstøttelse til de arbeidende kolleger, som tar en ukes ekstra ferie utenom ferietiden, vil — hvis alle ukerne blir utnyttet — skaffe de ledige beskjeftigelse i like så lang tid.

Det er uro, ja stor uro på arbeidsplassen, en ikke ukjent foreteelse, som kan noteres som et gledelig tidens tegn på at arbeiderne er våkne. De politiske komplekser og hensyn til at arbeiderregjeringen sikkert ønsker ro på arbeidsmarkedet må vike for det faktum, at arbeiderne gjenemgående tjener for lite og det øses inn kjempeformuer av de, som sitter inne med produksjonsmidlene.

I 5 måneder har elektrikerne streiket og de fortjener all den støtte de kan få, da kampen i første rekke er en kamp mot *nedslag* i akkordprisene, som mestrene mener ligger for høit. Landets sjokoladearbeidere — en av de grupper som

tjener minst, har vært i streik i 3 uker, dette er en industri, som for tiden tjener gode penger. Drosjechauførene i Oslo har nedlagt arbeidet og påviser, at lønnen ligger under 3.000 kroner pr. år eller for enkelte ubetydelig mere. En sultelønn i en by som Oslo!

Statens budgett viser også høikonjukturens virkninger. 50 millioner kroner i overskudd i terminen 1936/1937. Innkomstene har steget med 55 millioner kr. og på statsgjelden er det avbetalt mere en budgetteret.

Kommunevalgene står for døren. Den 18. oktober er hele landet i valg. I år gjelder det å holde stillingen, å gå ytterligere frem nu efter stortingsvalgets flotte resultat er vel neppe å vente. Vi får en hissig valgkamp og høire kjører for tiden op med sitt groveste skyts!

Kommunistenes stilling ved dette valg er grei, de stiller lister de steder, hvor man med sikkerhet antar at man har chancer å få valgt representanter, alle andre steder går man sammen med arbeiderpartiet og støtter dette partis kandidater. Nu er det jo så at kommunisterne enkelte steder ser for blåøiet på sine chancer, men dette berettiger ikke mine partifeller til å kritisere dette parti, som dog i en vanskelig situasjon opgir sine prinsipielle linjer for å slutte op om arbeiderpartiets lister! Typografene i Oslo har kun en mann på kommunelisten, formannen i Den Typografiske Forening, kollega Halvdan Wigaard, der er stillet på en helt sikker plass.

Kommunistenes hovedorgan »Arbeidet«, som har utkommet uregelmessig, vil fra 1. oktober utkomme som dagblad i Oslo, atter noen kolleger i arbeide!

I anledning af Andre Gides bok om Sovjet-Rusland, som kritiserer Stalismen, har den kjendte videnskapsmann Dr. Scharffenberg skrevet en anmeldelse, hvori han *tildels* erklerer sig enig i forfatterens meninger. Kommunistene går av denne årsak helt fra konseptene og skriver i en trespaltet overskrift: »Dr. Scharffenberg falt blandt Trotskitiske røvere«. Mindre kan ikke gøre det! Man burde være forsiktig med å angripe en mann som Scharffenberg, som er en av skansene mot den intellektuelle overklasse. En av nordens mest klartseende og samtidig sannhetselskende arbeidervennlige videnskapsmenn. Stalin er for kommunisterne blitt en hellig mann, som ikke må kritiseres!

B. F—m.

Oslo, 22. september 1937.

Sidste Frist for Indlevering af Annoncer paa Ekspeditionskontoret i Evaldsgade er fremtidig Tirsdag. Større Tekstbidrag maa være Redaktøren i Hænde senest Søndag. Mindre Notitser senest Mandag.

Den rejsende Svend

Medens man indenfor enkelte *andre* Fag gør et hæderligt Forsøg paa at give det hendøende *Rejseliv* en opvækkende Stimulans, gaar Dansk Typograf-Forbund lige den modsatte Vej. Det fremgaar bl. a. af en Udtalelse, som Forretningsfører *Ths. Pedersen* har fremsat paa et Medlemsmøde i Provinsen. Han betegner Rejselivet *som noget værdiløst*, ja, pointere endydermere, at det tværtimod ofte er *en Fare* for den unge, arbejdsløse Kollega og at det som Følge heraf burde afskaffes. Da det jo ikke er nogen Forbrydelse at have en anden Mening end den i Evaldsgade gældende, maa det maaske være tilladt at sige et Par Ord om dette Problem.

Naturligvis bliver man ikke velhavende som rejsende Svend, men ligefrem at karakterisere denne Eksistensform som *overflødig*, viser en beklagelig Mangel paa logisk Tænkeevne. Enhver Kollega, der endnu ikke har indstillet Hjernemekanismen paa Nul, vil sikkert erkende, *at det kan have stor, moralsk Betydning* at være henvist til — i et større eller mindre Tidsrum — at staa paa egne Ben, at se nye Egne og nyde den danske Natur i al sin Mangfoldighed, at leve som en fri Fugl, undsluppet fra den graa Hverdags til Tider ensformige Bur. *Den Rejsende faar desuden ogsaa Beviser for, at kollegialt Sammenhold er andet end netop en Frase, udslynget fra en Talerstol i Rømersgade!*

Det er ogsaa glædeligt at vide, at mange andre Kolleger ser mere værdifuldt i Rejselivet end Thomas Pedersen synes at kunne! Hvor ofte har man ikke hørt ældre Kolleger — ja, forresten ogsaa yngre — fortælle om deres Valseri fra By til By — og det er *ikke* Bitterhed, der præger disse Erindringer.

En rejsevant og iøvrigt fortræffelig Kollega, *Chr. Borgvold*, holdt engang i Radioen et meget interessant Foredrag om sine Rejseoplevelser, og han opfordrede paa det kraftigste *unge* Kolleger til engang imellem at gaa paa Valsen i Stedet for ørkesløst og selvopgivende at staa paa Gadehjørnerne med en grøn Cecil i Flaben.

Nogle Kolleger er saa fine og fornemme i Kanterne, at de betragter Geschenken som maskeret Tiggeri, hvad den paa ingen Maade er, for saa vilde jo *enhver* Indsamling til nødlidende Arbejdere (saavel spanske som danske) være i Strid med Loven og uforenelig med demokratisk Aand. Endvidere findes der ogsaa nogle, der til Stadighed kværulerer over den Interesse, som *rejsende fra Provinsen* viser København .... i Stedet for burde de være tilfredse med, at de selv er saa heldige at kunne staa Dag efter Dag eller Aar efter Aar ved henholdsvis Sætterkasse og Hurtigpresse.

Mon det virkelig skulde være saa risikabelt (eller for at benytte det Udtryk som Ths. P. anvender: farligt) at lære nye Kolleger at kende eller at være tro mod en af vort Fags gamle Traditioner? I de saakaldte gode, gamle Dage blev man jo ikke betragtet som fuldbefaren Svend, førend den obligate Tur paa Valsen var tilendebragt, *mens man nu nærmest degraderes i Kollegernes Øjne* ved slige vagabonderende Udskejelser.

Der er fra anden Side blevet udtalt, at det farlige Moment ved Rejselivet laa deri, at de unge arbejdsløse blev *Kæderejsende*, kort sagt: Den rejsende konstaterer, at den faste Geschenk fylder mere i Tegnebogen end den ugentlige Understøttelse og at han derfor fra at være *periodisk* maa betragtes som *permanent* rejsende Svend.

Ths. Pedersen betegner de nuværende Rejseunderstøttelser som værende af tvivlsom Værdi og *maaske* har han Ret, for man gaar jo ud fra, at Forretningsføreren for Provinsen har et intimt Kendskab til det nævnte Spørgsmaal, men jeg vil dog samtidig tilføje: Denne minimale Geschenk bevirker i hvert Fald ikke, at Antallet af Kæderejsende forøges, og den Advarsel, som han saa pænt tilstiller os, burde derfor være at betragte som overflødig.

Naar andre Fag ikke fordømmer Rejselivet, men desforuden animerer til Fortsættelse, ser det mærkeligt ud, at *Dansk Typograf-Forbund* pludselig begynder en sælsom Krebsgang.

Hvorfor? Ja, forstaa det, *hvo* der kan! *3828.*

Fagmødet i Aarhus

Det Fagmøde, som Aarhus Afdelingen i Søndags havde inviteret til, havde samlet god Tilslutning. Da Formanden for Aarhus Afdelingen, *Aage Larsen*, om Formiddagen bød velkommen, var der vel samlet ca. 150 Kolleger i Koncertpalæets hyggelige Sal, og heraf var en stor Part udenbys. Følgende Byer var repræsenteret: Aarhus, Randers, Hobro, Viborg, Odder, Skanderborg, Herning, Horsens og Fredericia.

Efter Velkomsten til saavel Kolleger som Forretningsfører valgtes *Alfred Andersen*, Randers, til Dirigent, og til Sekretærer *Svend Aage Sørensen*, Randers, og *Harald Jensen*, Aarhus.

Thomas Pedersen indledede derefter om Emnet »Afspasering«. Han redegjorde først for Aarsagerne til den nye Lov om Forbud mod Overarbejdets Fremkomst: den stadig store Arbejdsløshed. Som et Led i Kampen herimod maa Loven ses. Værdien af Loven, beskæftigelsesmæssigt set, vil efter statistisk Udregning blive ca. 3000 Mand, men det er dog ret vanskeligt paa Forhaand at udtale sig herom. Selvfølgelig er der Modstand imod Loven indenfor de konservative Partier og indenfor Storindustrien. Ogsaa blandt Dele af Arbejderne spores der nogen Uvilje, og mange vil vel ogsaa komme til at mærke en Nedgang økonomisk set, men vi mener, at det fuldtud opvejes paa anden Maade. Foruden at den beskæftigelsesmæssigt vil faa Betydning vil den skaffe bedre Luft og fjerne mangt et Irritationsmoment mellem de arbejdende og de arbejdsløse. Omtalte den Tillæmpning, der er opnaaet ved Overenskomst mellem vor Organisation og Bogtrykkerne og Udarbejdelsen af Overarbejdsjournalen. Alle Aftaler skal selvfølgelig ordnes gennem Organisationen og ingen kan ad privat Vej afslutte Overenskomst. Ogsaa arbejdende Faktorer falder ind under Loven, der gælder for saavel organiserede som uorganiserede. Omtalte en Protest fra en Afdeling imod, at der ikke skulde afspaseres i November-December. Men det var en nødvendig Foranstaltning, idet det for visse Branchers Vedkommende var umuligt at skaffe Erstatningsmandskab i disse Maaneder, og vi kunde da risikere, at Loven blev sat ud af Kraft for disse Branchers Vedkommende, og det samme gør sig gældende for Sommerferie-Sæsonen. I det sidste Tilfælde spiller dog ogsaa Hensynet til vort Krav om yderligere Ferie ind. For Øjeblikket har vi jo Ferie i 9 Arbejdsdage, og hvis nu ogsaa Afspaseringsdagene skulde lægges hertil, kunde der risikeres, at der var sat Bom for vort Krav om yderligere Ferie. Bogtrykkerne havde øjnet Chancen, men vi sagde Nej. Med Hensyn til 7-Dages Bladene var det praktisk nødvendigt, at disses Personaler og Forretninger fik Lov til at afslutte specielle Overenskomster paa Lovens Grund, bl. a. af Hensyn til en hurtigere Afspasering, maaske med ugentlige Fridage. Mente, at Loven for vort Fags Vedkommende i beskæftigelsesmæssig Henseende vil komme til at andrage ca. 10 Procent af vore arbejdsløse. Loven hedder Forbud mod Overarbejde, og vi kan med den i Haanden sætte os imod alt det Overarbejde, der uden at gaa tabt for Faget, kan udføres paa almindelig eller forskudt Arbejdstid. Men der kan jo komme Tilfælde — især paa Bladene — hvor vi ikke skal sætte os paa den høje Hest. Her skal der handles efter Konduite.

Saa tog man fat paa Diskussionen.

Aage Andersen, Aarhus, omtalte Forholdene paa »Aarhus Stiftstidende«, hvor man vilde afspasere hele Aaret rundt og paa den Maade sikkert vilde faa 4 Mand mere i Arbejde.

Johs. Hansen, Aarhus, omtalte Hjælpearbejdernes Forhold under Afspaseringen. Det bør være saaledes, at naar 8-Dages Varslet for Afspaseringen er udløbet, saa *skal* der afspaseres uanset om der i Mellemtiden er kommet preserende Arbejde. Saa maa man tage Erstatningsmandskab.

Grøndal-Nielsen, Aarhus, mente, at den nye Lov havde store Muligheder, naar den blev udnyttet rigtigt.

Christensen, Viborg, spurgte med Hensyn til Lærlingenes Overarbejde.

Aage Larsen, Aarhus, forklarede, hvad man havde foreslaaet med Hensyn til Afspaseringen paa »Jyllandsposten«. Her var Personalet gaaet ind for at afspasere ikke Timetallet, men det fulde Beløb plus Mødepengene. Det gælder beklageligvis dog ikke Trykkeripersonalet, der har nægtet at gaa med hertil og holder sig til Lovens Bogstav. Om Bladet gaar med til vort Forslag er dog ikke helt givet.

Villy Vistisen forespurgte med Hensyn til de medhjælpsvise Pladser.

Konrad Petersen, Viborg, omtalte Forholdene for de Lærlinge, der var over 18 Aar. Mange af dem har meget Overarbejde.

Andersen, Horsens, efterlyste Kontrollen med Loven. Mange Steder staar der jo kun en enkelt Mand.

Thomas Pedersen replicerede. 8-Dages Varslet skal selvfølgelig overholdes. For Lærlinge under 18 Aar er *alt* Overarbejde forbudt, og for dem over 18 Aar maa den nye Lov ogsaa gælde. Forbundet kan ikke føre Kontrol, her maa Kollegerne træde til. Vi skal have Overarbejdet indskrænket saa meget som muligt, men vi skal samtidig passe paa ikke at give Lovens Modstandere Vaaben i Hænde. Der maa handles med Konduite af saavel Medlemmer som de enkelte Afdelinger. Der vil sikkert blive mange Tvivlsspørgsmaal, som Organisationerne maa træffe Afgørelse om. Men vi maa se at faa det bedste ud af Loven.

Alfred Andersen sluttede Formiddagsmødet med at understrege Thomas Pedersens Ord om at behandle Loven med den største Smidighed. Saa er der ingen Tvivl om, at Loven skal blive til Gavn for os. Det kunde Modstanden fra Arbejdsgiverside tyde paa.

Eftermiddagsmødet.

Efter Middagspausen indledede *Thomas Pedersen* om den nye Lærlingelov. 9 Gange har man forsøgt at faa Lærlingeloven revideret og endelig nu er det lykkedes. Den nye Lov maa betragtes som en Forbedring, som vi i det store og hele maa være tilfreds med. Den vigtigste Ændring er den om Læretidens Længde, der nu fastsættes til 4 Aar mod før 5. Men der kan jo altsaa gives Dispensation, hvor Forholdene taler herfor. Arbejdstid og Skoletid maa ikke overstige den i Faget gældende Arbejdstid med mere end 1 Time gennemsnitlig pr. Dag. Fortolkningen af denne Bestemmelse har allerede givet Stof til Tvivl. Et stort Gode er opnaaet ved Tilsikringen af en Ferie paa 14 Dage. Lønnen, der nu fastsættes ved Kontrakt, kan efter den nye Lov fastsættes kollektivt. Bestemmelserne angaaende Svendeprøver tilsikrer en mere ensartet Bedømmelse end nu. Man er enedes fra begge Organisationer om at søge en midlertidig Dispensation fra Bestemmelsen om Læretidens Udløb. Det store Spørgsmaal for os bliver Læretidens Længde — 4 eller 5 Aar. Skal vi gaa ind for de 5 Aar, maa vi have Lærlingelønnen fastlagt. Men om dette Spørgsmaal maa Medlemmerne udtale sig.

Grøndal-Nielsen, Aarhus, mente, at det var ret og rimeligt, at vi fastholdt den Fortolkning, at Arbejdstid og Skoletid ikke maa overstige 9 Timer daglig. Tanken om en højere Løn for det 5. Aar er tiltalende.

Aage Jensen, Aarhus: Vi skal saa vidt muligt gennemføre den 4 Aars Læretid og ikke svække Lovens Virkning ved et saakaldt Overgangsled.

N. P. Jørgensen, Aarhus, mente det rigtigst at fastholde de 5 Aars Læretid imod en forhøjet Løn de sidste Aar.

Merkel, Randers: 4 Aar er nok, naar man ikke blot holder sig til Skolen. Den egentlige Uddannelse skal foregaa paa Lærestedet. Vi maa have en bestemt Lønskala for Lærlingene, f. Eks. 10, 20, 30, 40 Kr.

Svend Petersen, Aarhus: Loven blev ikke den, vi ventede,

4 Aar maa være nok, naar vi frasorterer de daarlige Læresteder. Vi er i Danmark langt tilbage paa Lærlingelovgivningens Omraade.

Christensen, Horsens, mente, at Lærlingelønnen for 50 Aar siden stod fuldt paa Højde med den nuværende.

Johs. Hansen, Aarhus, mente, at vi ikke skulde søge Dispensation for Læretiden. Hellere søge Lærlingeskalaen ændret i Overensstemmelse med den nye Lov.

Alfred Andersen, Randers: Man kan ikke se paa Lærlingespørgsmaalet uden at se paa det som Udbytningsobjekt. Det er rigtigt, at Lærlingenes Løn staar paa omtrent samme Niveau som for 50 Aar siden. Og Spørgsmaalet om Læretiden finder jeg ikke saa vigtigt som Lønspørgsmaalet. Nu er der Mulighed for en Løsning af dette.

Liebetrau-Hansen, Aarhus, gik stærkt ind for de 4 Aar. Spørgsmaalet har ogsaa en kulturel Betydning.

Thomas Pedersen replicerede. Den endelige Stilling skal være klarlagt inden Nytaar. Tager vi den 4-aarige Læretid, faar vi en forøget Tilgang til vort Fag paa 20 Procent. Om dette kan imødegaas ved en Regulering af Lærlingeskalen er vist tvivlsomt. Gaar vi med til de 5 Aar, er der Mulighed for at faa Lærlingenes Løn hævet, navnlig det sidste Aar. Den høje Lærlingeløn det sidste Aar vil ogsaa automatisk frasortere de daarlige Læresteder, f. Eks. de saakaldte Stationsby-Trykkerier. Vi maa se paa Spørgsmaalet som et Hele for vort Fag; det gælder ikke blot Ungdommen.

Alfred Andersen sluttede Mødet med en Tak til Indlederen og Deltagerne i Diskussionen for den saglige Tone, der havde hersket og motiverede et Leve for Dansk Typograf-Forbund.

— — —

Efter Mødet var Aarhus-Afdelingen Vært ved et muntert Kaffebord. *Johs. Hansen* holdt sin snart berømmelige Vælgermødetale og *Svend Aage Sørensen*, Randers, takkede i muntre Ord Aarhus Afdelingen for udvist Gæstfrihed.

Og saa gik Vejen hjemad!

Svend Aage Sørensen, Harald Jensen.

Hvad Billedet fortalte

Adolf Hitler holdt forleden en Tale, i hvilken han gentog Kravet om Tilbagegivelsen af de ved Verdenskrigen fra Tyskland erobrede Kolonier — et Krav, der vel nok før eller senere maa imødekommes under en eller anden Form. Man skulde jo ellers mene, at det maatte være de Mennesker, der bor i de paagældende Landomraader, som havde Retten til at bestemme over deres Tilhørelsesforhold.

Men det var ikke den Side af Hitlers Tale, jeg vilde berøre. Der Führer benyttede ved denne Lejlighed et Udtryk, der vakte min Opmærksomhed. Han lignede det nazistiske Tyskland ved »en blomstrende Have«, hvad naturligvis skal forstaas saaledes, at dér, hvor Nazismen raader, har alle det godt.

Jeg saa en Dag i en Avis et Billede. Det var et Fotografi af unge Tyskere, som iklædt Uniform sendtes paa Landarbejde i det tredie Rige. Udtrykket i disse unge Menneskers Ansigter var meget talende. Men det vidnede mindst af alt om, at de befandt sig i en blomstrende Have. Intet Smil, men rynkede Bryn og sammenpressede Læber, intet Haab, men stum Lidelse og Underkuelse. Og der var absolut intet, der kunde begrunde det kendte tyske Slagord om »Kraft gennem Glæde«. Derimod ledtes Tanken hen paa de Ansigter, man mindes fra Bøgerne om de tyske Koncentrationslejre.

Hvis der høstes modne Frugter i Nazismens Have, er det nok ikke Arbejderne, der spiser dem. *Dr. Ensom.*

LÆRLINGESPALTEN

Ungdommen i Dag

spørger ofte — og med Rette —, hvilken Fremtid der vel venter dem.

Trods kun forholdsvis faa Aar siden Verdenskrigens Ophør mærkes dog endnu Dønningerne af dette Ragnarok. Krisen i Dag taler sit tydelige Sprog. Og ikke mindst konstaterer man i disse Tider, at Krigsgalskaben igen staar foran en Højkonjunktur: Det gyselige Blodbad i Spanien og de efterhaanden frygteligere Begivenheder i Kina-Japan.

Man siger, at vore Tanker skabes af Fortiden og Nutiden, og at de bygger os Fremtiden. Fortiden og Nutiden: Mænd, der myrder hinanden, Kvinder og Børn i vild Flugt, milelange Tog af arbejdsløse, visne og graa af Lediggang.

Ja, man kan med Rette spørge: Er det virkelig den Fortid og Nutid, der skal bygge vor Fremtid? Hvilken Fremtid kan vel bygges op paa en rygende Brandtomt af knuste Idealer og sammenstyrtede Illusioner, og hvor vi end vender Blikket, mødes det af en kold Verden, hvor *Broderskabsfølelsen* er lagt for Had, *Friheden* lagt i Lænker, *Ligheden* traadt i Støvet, og hvor Livets Lykke fuldstændig er opløst.

Hvor vilde Verden være sparet for megen Nød og Elendighed, hvis blot *alle* vilde ryste Ligegyldigheden af sig, naar det gælder saa vigtig en Sag, som Oplysningsarbejdet jo er. Skal Arbejderklassen herhjemme fortsat vinde Terræn og gøre nyt Fremstød for Opnaaelse af bedre økonomiske og betryggende Tilstande i Samfundet, da maa det være en *skolet* Bevægelse, som staar fuldt paa Højde med Tidens krævende Udvikling.

Men hvor er saa Ungdommen i Dag? Ja, desværre i de fleste Tilfælde ikke dér, hvor den burde være. Dér, hvor Alvoren og Arbejdet udføres, findes — skønt der maaske nok *er* mange — kun Faatallet af Ungdommen. En interesseret Ungdom kan ikke føle sig tilfredsstillet med Tidens nuværende Forhold, og den unges Liv maa ikke blot forme sig ved at arbejde, spise, spille Fodbold og gaa i Biografen og sove o. s. v., der hører sandelig andre Interesser til en menneskeværdig Tilværelse. Hermed er jo ikke ment, at man skal afholde sig fra at dyrke Sport. Tværtimod! Hvad det Spørgsmaal angaar, er vi alle enige med Kaptajn Jespersen. Men Sporten maa blot ikke være Maalet, men Midlet til at hærde Legemet og give Styrke og Energi til at ville noget!

Og til den Ungdom, der har ladet sig vildlede af de udenlandske Heil-Raab og de hjemlige Frontskrig, der har været vage overfor Modstandernes larmende Mundtøj, maa man sige: Stands! Staa stille et Øjeblik og tænk! Hvad vil man dig vel andet end trække en Skjorte ned over Hovedet paa dig og give dig langskaftede Støvler paa Benene? Vil man maaske lade dig kæmpe for *din Frihed* med Geværet over Skulderen? Afgjort nej! Maalet maa være: Arbejde for Højnelse af den Kultur, der gennem Slægtled er naaet ved stadigt maalbevidst Arbejde. Og her er det, at alle vi unge maa gøre en Indsats, saaledes, at vore Modstandere kan møde en Arbejderungdom, der véd, hvad den vil, og kan det, den skal. Thi det skaber Respekt!

Enhver ung har en ufravigelig personlig Pligt til at søge sig Kundskaber — at dygtiggøre sig til den Gerning, der ligger for. Og saa har vi jo netop de allerbedste Muligheder for at omsætte vor Pligt og Lyst til en Realitet, nemlig ved at deltage i de Studiekredse, som saavel Oplysningsudvalget som Lærlinge-Afdelingen (Samvirket) opretter nu i Vinter.

Lad ikke din Fritid draabevis gaa spildt, fordi du ikke véd, hvor du skal gøre af den. Og lad ikke Forlystelsesindustriens Matadorer beherske den og udbytte dig, fordi du, arbejdstræt eller modvillig, trænger til Adspredelse og Tidsfordriv. En Fritid, som kun er Ørkesløshed, bliver tom, hvil-

ket vil sige: *fyldt med Lede.* Og en Fritid, som blot fyldes med Adspredelse, gør tilsidst Menneskene adspredte og splittede.

Paa Grundlag af foranstaaende Betragtninger kan der jo saaledes ikke nok appelleres til alle Kammerater om at slutte sig til den kundskabstørstende Strøm under Oplysningens Banner med Devisen: *Kundskab er Magt!*

Egon O. Olsen.

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

»De grafiske Fag«s *Amatøraften* afholdes den 23. Oktober i Weinolds Selskabslokaler, Nørrevold. Denne Aften, der staar i de ukendte Kunstneres Tegn, skal blive en stor Succes. Billetprisen er 35 Øre + Baltegn 65 Øre, ialt 1 Krone, altsaa en god Aften for billige Penge.

Studiekredsene i Fagforeningskundskab og Klassekamp og Socialisme er nu begyndt, men du kan *endnu naa at komme med,* hvis du tegner dig omgaaende eller møder Mandag Aften Kl. 20,15 i Arbejdernes Læseselskab, Nørre Søgade.

Paa den første *Gymnastikaften* deltog alle Kammeraterne paa en energisk og interesseret Maade. *Du* kan endnu naa at deltage i vort Gymnastikkursus ved at møde Tirsdag Aften Kl. 20,30 i Hellig Kors Kirkes Skole, Hans Tavsensgade. — 50 Øre pr. Maaned.

Reservér Torsdag den 21. til Foredraget: *Bør Lærlingeafdelingen være politisk præget.*

Husk vore nyfødte *Klubaftener,* hver Torsdag efter Skoletid.

Aarhus Lærlingeafdeling.

Saa sker der atter noget! Fredag den 29. Oktober skal vi med Elektrikerlærlingene til Forestilling i Vennelyst med Bal bagefter i »Den røde Sal«. »Fatter« spiller.

Billetpriserne er pr. Par 3 Kr. — enkelt 2 Kr. Bal alene pr. Par 1,50 Kr. — enkelt 1 Kr. Indtegning hos Bestyrelsen og hver Fredag i Amaliegade; den slutter den 26. Oktober.

Styrelsen.

Til Fagmødet Søndag den 3. Oktober var mødt ca. 20 Medlemmer, som med stor Interesse fulgte Foredraget og den efterfølgende Diskussion om Lærlingeloven. *Wph.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

50-Aars Jubilæum. Idag for 50 Aar siden anbragtes en 14-Aars Dreng ved Navn *Oskar Hansen* i Lære i J. H. Schultz' Universitetsbogtrykkeri. I de forløbne Aar har Oskar Hansen staaet hos Schultz og kan paa den Maade fejre et Dobbeltjubilæum. — Vi skal ikke sige noget, O. H. ikke kan lide at høre: om hvor god en Kollega og Kammerat, man har i ham. Vi nøjes med at konstatere det. Organisationen, Kammeraterne paa Arbejdspladsen og Kolleger, der igennem de 50 Aar har været paa Gennemrejse hos Schultz, vil idag bringe Oskar mange Beviser paa Paaskønnelse af et ikke højrøstet, men solidt Kammeratskab, et af dem, der er udrundet af Overbevisning om Organisationens, Solidaritetens og Socialismens Sandhed.

Den, der skriver disse Linier har ogsaa truffet O. H. som Hjemmets Mand, hvor mangen politisk Klinge krydsedes. Fra den Periode bevares Indtrykket af en retlinet og frisindet Socialdemokrat, der villigt lærte andre og lærte af andre.

Held og Lykke, Oskar Hansen! *sj.*

— I Morgen, Lørdag den 16. Oktober, kan vor Kollega *Ludvig Christensen* fejre 50 Aars Jubilæum som Trykker i Carl Allers Etablissement. Ludvig Christensen har lært Faget hos Fieldsøe, og kom kort Tid efter at have udlært i 1887 i Arbejde hos Carl Aller. Vor gamle Kollega har igennem Aarene været meget virksom, og ved festlige Lejligheder har han ofte givet Tonen an til Glæde for sine Kolleger. Vi bringer ham vor Tak og et Held og Lykke paa Dagen.

Klubben *»Journalen.*

25-Aars Jubilæum. Vor Kollega, *Henrik Eriksen,* kan Tirsdag den 19. Oktober fejre 25-Aars Dagen for sin Ansættelse i A/S J. H. Schultz.

75 Aar. Paa Fredag den 22. bliver *Carl Joh. Christensen* 75. Ingen skal se det paa »Carl Johan«. Skønt han for et Par Aar siden maatte »holde op« hos Peter Hansen, færdes han fremdeles rask og ungdommelig iblandt os og haaber endnu paa at faa et lille Job. Han har aldrig hørt til de passive, men har gennem Aarene taget livlig Del i Organisationslivet, og han er stadig lige interesseret. Vi ønsker til Lykke, og mange vil sikkert sende en venlig Tanke til Offenbachsvej 30 paa Fredag.

50 Aar. Torsdag den 21. Oktober fylder en kendt og afholdt Kollega, Trykker *Helge Bernard,* Bremensgade 23, Aarhus, 50 Aar.

Ungsvendefest og Tillidsmands-Sammenkomst afholdes i København Torsdag den 28. Oktober. Nærmere i næste Nr.

Til Trykkerierne i København udsendes i disse Dage et Særtryk af Loven vedr. Overarbejde og Afspasering samt den mellem Organisationerne trufne Hovedaftale om Afspaseringen. Samtidig vedlægges en Brochure om »Social-Demokraten«.

Korrespondancekursus for Sættere. De i »Grafisk Teknik« Nr. 9 omtalte Korrespondancekursus for Sættere begynder den 27. Oktober. Begge Kursus varer 20 Uger og Prisen for hvert Kursus bliver 10 Kr. (inclusive alt Materiale).

Indmeldelse kan ske ved at indsende Beløbet pr. Postgiro 305 64. — Husk at angive om det skal være Kursus for Begyndere eller Kursus for Viderekomne.

I Næstved paa Søndag samles Kollegerne paa »Bygningen«. Derefter fordeles vi i de forskellige Lokaler, hvor Branchemøderne finder Sted. Der begyndes præcis Kl. 10.

Arbejdernes Livsforsikring. Man gøres opmærksom paa, at Bonusudbetaling kun finder Sted, naar Police eller Laanedokument fremlægges til Afstempling. Ant. Jensen træffes paa Forbundskontoret til denne Udbetaling hver Mandag i Oktober mellem 5 og 6,30.

Tak.

Hjertelig Tak for Opmærksomheden til mit Jubilæum.

Vilh. Hansen,
Central-Trykkeriet, Nykøbing F.

Kolleger og Venner — fjern og nær —, som glædede os paa vor Sølvbryllupsdag, beder vi modtage vor hjerteligste Tak og Hilsen. *Chr. Borgvold.*

STYRELSESMØDER

Københavns Afdeling.

6. September. Formanden pegede paa den skete Prisstigning og fremsatte en Række Betragtninger over Pristalsbevægelsens Muligheder og de i Forbindelse dermed staaende Muligheder for enten at kunne komme i Tarifforhandlinger, formentlig dog væsentligst om Lønspørgsmaalet, i den kommende Vinter eller at maatte akkvisere ved, at Tarifen løb som forudsat til Marts 1939 uden Forandring; i Forbindelse med disse Overvejelser var opstaaet Tanken, om det vilde være hensigtsmæssigt at prøve en Lønforhøjelse gennemført nu i Forbindelse med Sikkerhed mod yderligere Prisstigning i Resten af Tarifperioden; der førtes en Forhandling om dette Spørgs-

maal, som resulterede i, at Styrelsen erklærede sig indforstaaet med, at der optages Forhandlinger, idet et eventuelt Resultat af saadanne paany forelægges Styrelsen. — Revisionen rapporterer Kasseeftersyn den 31. August. — Malmö typografiska Förening takker i Skrivelse af 21. ds. for Samværet i København den 15. August. — Sagen ang. Sprøjteapparater var forligt ved Voldgiftsretten saaledes, at der ydes et Tillæg paa Kr. 2,75. — Den faste Voldgiftsret har i Sagen mod en lille Bogtrykker ang. et Lærlingeforhold afgivet Kendelse, i hvilken Retten gaar ud fra, at Læreforholdet først vil være tilendebragt 1. Oktober d. A., i hvilket Tilfælde der ikke foreligger Tarifbrud, hvilket vilde have været Tilfældet, hvis Læreforholdet som af os forudsat var udløbet væsentligt tidligere. — Refereredes Skrivelse fra Arbejdsdirektoratet vedr. Opholdstilladelse for tysk Fagmand. — Refereredes en just foretagen Opgørelse hos større Firma over de kv. Tr.arbejderes Lønninger (om hvilke en Kollega paa sidste Generalforsamling havde fremsat nogle Paastande); Opgørelsen viste, at Paastanden var ganske uholdbar. — Fra Oplysningssekretæren forelaa Plan over Oplysningsvirksomheden i København i den kommende Vinter. — Beretning og Regnskab forelaa fra Arb. Oplysningsudvalg i København. — Friplads paa den soc, Arb.skole tilstodes 7 Ansøgere. — Sager ang. hvilende Ret, Ekstrahjælp og Landophold behandledes. — Et tidligere flere Gange drøftet Spørgsmaal om visse Arbejdsforhold hos Filmsselskaberne behandledes paany. — Mødet hævet.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne

er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.

Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683

Provinsens Forretningsfører.

Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Oplysningsudvalget.

Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.

Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne Juli Kvartals Regnskaber:

9. Oktober: Thisted pr. Bl. 200,00, Kt. 816,30, ialt 1016,30; 11. Oktober: Esbjerg pr. Bl. 447,65, Grenaa pr. Bl. 139,10, Stubbekøbing pr. Bl. 282 42; 12. Oktober: Brønderslev pr. Bl. 331,85, Maribo 609,85, Næstved pr. Bl. 300,00, Kt. 337,55, ialt 637,55, Ribe pr. Bl. 229,75, Skive pr. Bl. 386,35, Kt. 100,00, ialt 486,35, Sønderborg pr. Bl. 284,45, Vejle 915,10.

København, den 12. Oktober 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

9. Oktober: Thisted i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 200,00. 11. Oktober: Esbjerg i St. f. Juli Kv. Oversk. 447,65, Grenaa i St. f. Juli Kv. Oversk. 139,10, Stubbekøbing i St. f. Juli Kv. Oversk. 282,42. 12. Oktober: Brønderslev i St. f. Juli Kv. Oversk. 331,85, Næstved i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 300,00, Ribe i St. f. Juli Kv. Oversk. 229,75, Skive i St. f. en Del af Juli Kv.Oversk. 386,35, Sønderborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 284,45, Aalborg 800,00, Aarhus 4000,00.

København, den 12. Oktober 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Trykker John Aage Richard Jensen, udl. 1. 9. 37 i Nutidstr. (arb. s. St.), Paal. Elly Amanda Magnussen, udl. 3. 10. 37 hos O. C. Olsen (arb. s. St.), Hj arb. Alfred Frederik Nielsen (Nordlunde), Trykker Erik Hansen, udl. 24. 9. 37 i Berl. Bogtr. (arb. s. St.), Trykker Erik Forland, udl. 21. 9. 37 i Frb. Bogtr. (arb. s. St.).

Aalborg: Sætter Børge Hansen, udl. 8. 10. 37 i Vejgaard Bogtr. Aarhus: Sætter Niels Sehested Mogensen, udl. 1. 10. 37 i Galten Bogtr., Paal. Emilie Munk. Haderslev: Sætter Otto Chr. Nannberg, udl. 1. 10. 37 hos Georg Kley. Herning: Sætter-Trykker Janus Lang Pedersen, udl. 1. 10. 37 hos Th. Boye. Horsens: Sætter Svenn Richardt Due, udl. 1. 10. 37 hos F. Schur & Co., Sætter Regnar Willemoes Hintze, udl. 1. 10. 37 hos Backhausen. Lyngby: Sætter Karl Kjær, udl. 1. 10. 37 hos N. Krøyer. Roskilde: Sætter Ferdinand Christensen, udl. 1. 10. 37 hos Vald. Jensen. Skanderborg: Paal. Viola Reher, Trykker Svend Aage Brix, udl. 30. 9. 37 hos H. C. Brix. Viborg: Paal. Gerda Braad, udl. 1. 10. 37 i Viborg Papir Comp.

Tiltraadte.

København: 7138 Poul Jensen fra Rejse (arbl.), 333 E. Løwgreen fra Odense (Løwgreen), 5298 Kjeld Sørensen fra Køge (arbl.), 6630 Børge Møller fra Rejse (arbl.), 3234 Poul Madsen fra Ribe (arbl.), Hj. Oskar Akselholdt fra Støberiarb. (Politiken).

Aalborg: 7233 Fritz Sørensen (overfl. fra Arbejdsmandsforb.). Aarhus: 5451 Viggo Hansen (Mikkelsens Bogtr.), 5866 Hans Chr. Lützhøft (Stiftbogtr.), 6976 Niels Chr. Thorsen (arbl.), 5797 Laust Chr. Vistisen, (arbl.), 6059 Carl Aage Timmermann (arbl.), 6144 Erik Linde (arbl.), 7288 Egon Camin (arbl.). Haderslev: 5794 Olaf Andersen (Christiansfeld). Horsens: 6604 Ejnar J. Asmussen (Folkebladet). Kolding; 5400 Otto Schrøder (arbl.), 3086 Otto Nielsen (arbl.), 7880 Børge Jacobsen (arbl.), 6481 Per Thorell (arbl.). Næstved: 5445 Børge Christensen (Willerup, Vordingborg), 5414 Kai Jacobsen

Fagligt Oplysningsmøde i Aalborg

Søndag den 24. Oktober

Kl. 10: Møde for Haandsættere:
(Odd-Fellow Palæet, Boulevarden).
Henry Thejls: Hvad er det, der er nyt ved den ny Typografi? (Med Lysbilleder.)

Møde for Maskinsættere:
(Odd-Fellow-Palæet, Boulevarden).
C. Nordland: Den moderne Linotype-Sættemaskine og dens Fremtidsmuligheder. Foredrag med Lysbilleder.

Instruktion for Stereotypører:
(Aalborg Stiftstidende).
Instruktør: *Gahms Henriksen*, København.

Instruktion for Trykkere:
(Aalborg Stiftstidende).
Blandt andet vil den nye Rotationsmaskine blive forevist.

Kl. 14: Fællesmøde:
(Odd-Fellow Palæet, Boulevarden).
Forbundets Formand, *Julius Schrøder*, taler om Afspaseringsaftalen og Lærlingeloven.
Derefter fremvises Filmen fra Tillidsmandskursus'et paa Roskilde Højskole.

Arrangeret af Oplysningsudvalget.

Kun de originale
E. L. SÆTTERIMØBLER
betyder en virkelig Modernisering af Sætteriet ved
et helt gennemført System ... ...
ERIK LEVISON'S Specialværksteder for moderne Sætterimøbler

(Næstved Tidende). Odense: 5413 Poul Erik Thane (arbl.). Ribe: 6505 Andr. Kr. Nissen (arbl.). Sønderborg: 5277 Peter Larsen (arbl.). Vejle: 5854 Arne Hansen (arbl.).

Fratraadte.

København: 5866 Hans Lützhöft til Aarhus i Pl., 3086 Otto Nielsen til Kolding (arbl.), 3533 Gunnar Gerson til Aalborg i Pl., 5451 Viggo Hansen til Aarhus i Pl., 5276 Egon Berthelsen paa Rejse.

Aabenraa: 5780 Tage Holtsø til Esbjerg (arbl.). Aarhus: 5281 Aage Jacobsen paa Rejse. Fredericia: 5854 Arne Hansen til Vejle (arbl.), 6604 E. J. Asmussen til Horsens i Pl. Haderslev: 6741 Chr. Hjort til København (arbl.), 7880 Børge Jacobsen til Kolding (arbl.), 5829 Hans Møller til Hobro i Pl., 3066 O. Traug. Wehnert til Kbhvn (arbl.), 5836 Carl E. Hansen til Ringkøbing (arbl.), 6481 Per Thorell til Kolding (arbl.), 5277 Peter Larsen til Sønderborg (arbl.). Hillerød: 3469 Peter Aa. Andersen til Københ. i Pl. Løgstør: 5569 Jens Johansen paa Rejse. Nyborg: 6584 Carl M. Jørgensen til Middelfart i Pl. Næstved: 7429 Jens P. Petersen til Ringsted i Pl. Odense: 7784 Johs. Lomholdt Frandsen til Randers i Pl. Ribe: 3234 Poul Egevang Madsen til København (arbl.). Silkeborg: 7009 William Laursen til Esbjerg i Pl. Stege: 5414 Kaj Eigil Jacobsen til Næstved i Pl. Sønderborg: 5836 Sv. Erik Sahl til Aabenraa (arbl.), 6505 Andr. K. Nissen til Ribe (arbl.). Vejle: 5806 Ejgil Nielsen til Aabenraa i Pl. Viborg: 5852 Johs. Christensen til Randers, 3258 Erik Nielsen til Aalborg, 3565 H. E. Toft til Randers, 7119 Vagn Christensen til Skive i Pl.

Udmeldte.

København: 2122 Nancy Willumsen (fratr. Faget), 3219 Axel Nielsen (Bogtrykker).

Roskilde: 6073 Jørgen J. Nielsen.

Udslettet.

Odense: 7844 Louis Chr. Henriksen (forsvunden).

Udslettede paa Grund af Restance.

København: 4163 Emil Kreipke (Axelholm), 2655 Sætter Robert Siems (Forlagstr.), 3504 Sætter Ebbe Andersen (Danske Tidsskrifter), 1245 Hj.arb. Knud Nielsen (Bianco Luno), 1468 Sætter M. A. Larsen (Pol.), 428 Sætter Borum Jensen, (Klostertr.).

Skanderborg: 6616 Aksel Svendsen.

Døde.

København: 8363 Andrea Nielsen, 1526 Oscar Nielsen (J. Jørgensen & Co.), 377 Emil Berg, 1849 Hammers Hustru, Betty, 870 Lauritz Hartwich.

Kolding: 6140 Martin Schjern.

KLUB-ANNONCER

Kbhvn.s Afd.s Næstformand, **Fr. Mehr,**

taler ved

Sammenkomsten Onsdag d. 27. Oktbr.

i Karl Marx-Salen, Rømersgade 22.

Endvidere Underholdning ved Kolleger . Kollegialt Samvær.

Bog- og Akcidenssætter-Klubben

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ordinær Generalforsamling Fredag den 22. Oktober Kl. 20 pr. i Café »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76, med følgende Dagsorden: 1. Protokol. 2. Beretning. 3. Indkomne Forslag. 4. Valg af Bestyrelse. 5. Eventuelt. *Styrelsen.*

ANNONCER

Som Elev

i Bogtrykkeri søger en ung Pige (16 Aar) Plads. Telefon Godthaab 1675 y eller Billet mrkt. »140« til Ekspeditionskontoret.

Haandsætter søger Arbejde

som Trykkeriarbejder eller Stereotypimedhjælper. Billet mrkt. »143« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

GRAFISK COMPAGNI

CENTRAL 777 (5 Ledninger)

Grafisk Fagforretning • Eget Skriftstøberi • Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....

Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 42 KØBENHAVN DEN 22. OKTOBER 1937 64. AARGANG

Afspasering

Stauning har gentagne Gange slaaet fast, at Krisen (og den dermed følgende Arbejdsløshed) er kommet til os udefra — vi er ikke selv Skyld deri. Det er saa sandt, saa sandt — og allermindst kan der da tales om Skyld hos Arbejderne. Derfor falder det ogsaa Arbejderne for Brystet, at *de* skal yde det største Offer i den Anledning. Og det er netop det, der sker ved Loven om Afspasering. Socialministeren udtalte ved Lovforslagets Behandling, at det bl. a. tog Sigte paa at *aflaste det offentliges Udgifter* til Arbejdsløsheden. Men hvorledes det kan forenes med demokratisk Tankegang at aflaste det *offentlige* for nogle Udgifter og *lægge disse over paa Arbejderne*, det er *det*, man i stadig voksende Kredse ikke rigtig forstaar.

Lad os tage et Eksempel, som en Arbejder nævnte forleden. Han har fast Arbejde Aaret rundt til 60 Kr. om Ugen, og desuden tjener han ved Overarbejde ca. 150 Kr. om Aaret. Hans Bidrag til Arbejdsløshedsudgifterne udreder han først igennem sine Skatter, dernæst igennem sit Kontingent til Arbejdsløshedskassen — og nu skal han som en yderligere Tribut til samme Formaal afstaa de 150 Kr. aarlig. Denne Arbejder har en Svoger, der er Kontormand. Hans Bidrag til Arbejdsløshedsudgifterne indskrænker sig til det, han yder gennem Skatterne, thi han er ikke Medlem af Arbejdsløshedskasse — og han berøres jo ikke af Loven, han beholder sine 300 Kr. ubeskaaret. Men det er vel for meget at forlange, at vedkommende Arbejder skulde kunne faa dette til at rime med Retfærdighed — og han havde da ogsaa et helt andet Udtryk for det.

Hvorfor gaar man iøvrigt ikke til det mere naturlige: at indføre *8-Timers Dagen for dem, der endnu ikke har den?* Det vilde give langt bedre Resultater. Og naar man saa derefter tog fat paa Dobbeltstillingers Afskaffelse og deslige, saa vilde det batte. Indførelse af 8-Timers Dagen i Handel og Kontor vilde f. Eks. betyde stor Tilgang til disse Brancher og spare mange Forældre for Bekymringer om, hvorledes de skal faa deres Sønner anbragt.

Det er dog ikke alene Krisen, der er Skyld i den store Arbejdsløshed — der er mange andre Aarsager. Lad mig her pege paa en af de væsentligste — ja vel nok den, der vejer mest til: Tekniken, Mekaniseringen. Den bluseklædte Mand i Værkstedet og Fabriken har altid reageret overfor denne Udvikling; han saa, at her laa Faren. Men han gjorde ikke som de engelske Vævere, der slog Maskinerne itu; han lod sig besnakke med kønne Ord om, at man maatte følge Udviklingen, og at man skulde betragte Maskinerne som kærkomne Hjælpere ogsaa for Ardejderne. Og saa fik denne »Udvikling« Lov til at gaa sin Gang — og blev en endda meget virksom »Hjælp« for Arbejderne, saa virksom, at for hver Maskine, der vandt Indpas, blev et Antal Arbejdere fritaget for i det hele taget at ulejlige sig med at trække i Arbejdstøjet. Men i et »moderne« Samfund er dette blevet god Politik. Plads for Tekniken og Maskinerne, selv om Vejen gaar over Menneskelig! Og kommer man til vore Tillidsmænd og Førere med Tale om at dæmme op for denne Udvikling, saa bliver man jo ogsaa hurtig klar over, at en saa gammeldags Indstilling uvægerligt hører sammen med Blusen; — befrier man sig blot for denne, faar man et meget mere »moderne« Storsyn paa slige Bagateller. Og Blusemanden gaar beskæmmet bort og filosoferer i sin Enfold over, om Menneskeliv og Menneskeskæbner da slet intet betyder i Sammenligning med Teknikens Fremmarch. Og kommer han ved sine Filosofier til det Resultat, at han ikke faar sine Koks en Øre billigere, fordi de er losset med Kran, men at hele Fortjenesten ved Tekniken gaar i Arbejdsgivernes Lommer — ja, at han muligvis ogsaa falder i »Staver« over, at de allerfleste af Maskinerne hentes fra Udlandet til Ødelæggelse for ham og andre Blusemænd — ja, saa er det naturligvis *ham*, der er noget i Vejen med — han mangler det fornødne Storsyn, han er intet moderne Menneske.

Altsaa nytter det vel ikke at pege i den Retning for at modarbejde Arbejdsløsheden. Og Socialministeren har jo ogsaa det næste Fremstød planlagt — i Følge Referat fra Mødet i København forleden: Hjælper Loven om Afspasering ikke tilstrækkeligt, *maa Arbejdet deles!*

Ja, hvorfor ikke! Men vilde det ikke være at slaa en Streg over alt det, som Organisationerne har tilkæmpet sig i de sidste 30 Aar? Mon der ikke er Grund til for Arbejderne at være opmærk-

somme paa det, der foregaar her, og ikke række Haand til en Udvikling i Retning af at proletarisere den bluseklædte Del af Arbejderklassen og henvise den til at dele og eksistere for de Arbejdslønninger, Produktionen kan afkaste — bl. a. for at »aflaste det offentliges Udgifter« til Arbejdsløsheden.

Og vi skulde vel nødig komme dertil, at vi fik slaaet fast, at Arbejdsløshedsspørgsmaalet egentlig er en Sag, som Arbejderne selv bør ordne, saa Samfundet kunde blive fri for at beskæftige sig med dette kedelige Problem. *M. C.*

En Million Kroner om Dagen til Socialunderstøttelse

Understøttelsen er for let at faa fat i, hævder Folketingsmand Knud Kristensen.

»Man maa tilbage til, at der sættes en Ære i, at man skal hjælpe sig selv«, siges der Gang paa Gang, og det er rigtigt. Men det er ikke nok med at *tale og skrive* om Understøttelser og Arbejdsløshed, hvad der gøres næsten hver Dag. De samme Mennesker véd jo godt, hvorledes disse to store Samfundsonder saa godt som kan udryddes, men lukker hellere Øjnene i Stedet for at handle.

. . . . Diktatur! vil nogle sige. Hvad var Ordningen af Arbejdsoverenskomsterne andet? Regeringen gjorde det af Hensyn til Landets Interesse. Afskaffelse af Arbejdsløsheden — og dermed Understøttelsen er da ogsaa af lige saa stor Interesse for vort Land.

Man behøver ikke at gaa *tilbage* for at finde Æren i at hjælpe sig selv. Den *er til Stede* den Dag i Dag. Hvilke Summer indbetales der ikke til Arbejdsløshedskasserne aarlig af Arbejderne, for at de, naar Uheldet indtræffer for dem, ikke skal ligge Samfundet til Byrde; men at de da har opsparet sig en Understøttelse. For Landbrugets Vedkommende tør jeg dog ikke sige, at de har tegnet sig en Forsikring, der, hvis deres Avl ikke giver et vist Antal Fold, giver dem Ret til at kunne hæve en Udligning, hvis daarligt Aar indtræffer — eller at de faar deres Svinekort og øvrige Hjælp uden *selv* at yde noget, naar de har gode Aar.

Jeg tror ikke, der findes Mennesker, som sætter en Ære i hellere at ville have Understøttelse end Arbejde. Men derimod, at det er med Sorg, at de skal være nødt til at tage den Understøttelse op, som de har sikret sig. Er denne opbrugt, har de ikke anden Vej end at søge Socialkontoret.

Naar Socialunderstøttelsen udgør et saa stort Beløb daglig, tror jeg, det er fordi Sociallovgivningen er grebet forkert an — efter for meget Kontorius. Efter min Mening burde denne Hjælp udbetales gennem Fagforeningen, den har helt igennem Kontrol med sine Medlemmer og har mere Forstaaelse af disses Stilling end man kan vente af en stor Kontor-Funktionærstab, der mere handler efter Lov end efter Konduite — og det koster meget. Eksempel: En gift Mand kan faa Arbejde, hvis han kan skaffe 55 Kr. til at faa sin Forening ordnet, som han er kommen ud af efter 2 Aars Ledighed. Han beder Socialkontoret hjælpe sig med Beløbet, saa han kan faa Arbejde og *klare sig selv* i Stedet for at vedblive med at hente Huslejehjælp og Understøttelse. »Det er ikke vor Opgave at hjælpe Folk i Foreningen, selv om det giver Arbejde,« svarer Kontoret. Manden maa vedblive at hæve Understøttelse. En anden Mand har en Lejlighed til 500 Kr. men kan faa en anden til 400 Kr. Da han nyder Socialhjælp og derfor gerne vil have den billige Lejlighed, søger han Socialkontoret, om de vil yde ham et Kvartals Husleje — dette er Betingelsen for Indflytningen —, han faar Afslag og maa saa blive boende i den dyre Lejlighed, som Socialkontoret maa betale!

Saadan kunde jeg blive ved med Eksempler, som alle vilde blive behandlet med Forstaaelse, hvis det foregik gennem Fagforeningen — og derved spare Penge. Nej for nogle er det let og for andre er det vanskeligt at faa Socialhjælp. Det er med Sociallovgivningen som i andre Forhold, at den, som sørger for at betale enhver sit, naar han trænger, svares der: du har tjent saa meget og kan følgelig intet faa; medens den, som drikker Pengene op og derved har skabt Gæld, straks kan faa.

Det er Systemet, som er forkert — og Samfundet maa betale Millionerne derfor!

Nej! Afskaf Arbejdsløsheden ved at sætte Manden paa Arbejdspladsen, i Stedet for, at han, som nu, er Barnepige, medens Hustruen er paa Arbejde. og lad den gifte Kvinde passe sit Hjem. Afskaf alle Bibeskæftigelser og Dobbeltstillinger, lige fra Ministeriet til Arbejderen. Det er Vejen til Fjernelsen af Arbejdsløsheden. Havde vi saa en Arbejdsforsikring, der ved 60—65 Aars Alderen gav en Præmie for Resten af Livet, saa enhver kunde leve sorgfrit uden at ligge Samfundet til Byrde, vilde det være et Skridt i den rigtige Retning. Skatten burde samtidig tages af den tjente Løn straks, saa den ikke som nu forarmer mange Tusinder.

Hvert Land finder paa, at det skal kunne klare sig selv. Hvis Regeringen vilde gennemføre den rigtige Arbejdsfordeling, da vilde Skatten gaa ned, Understøttelsen være borte og *alle* være med i Arbejdsglæden og være *stolte* over at kunne klare sig selv til Lykke for vort Land.

Aalborg, 18. September 1937. *Lars Pedersen.*

Paa Bristepunktet?

Socialdemokratiets politiske Ordfører i Folketinget, *Hartvig Frisch*, sagde i sin Finanslovtale forleden bl. a. følgende:

»*Efter den kraftige Prisstigning, der i det sidste Aar har fundet Sted paa snart alle Livsfornødenheder*, saa rykker Spørgsmaalet om Arbejderklassens Bæreevne over for Priserne frem i allerførste Række i den politiske Debat. Vi har i denne Sal i de senere Aar talt om Deflation og Inflation, om Reflation og Landbrugskrise o. s. v., men nu er vi paa det Punkt i Konjunkturkurven, hvor Tankerne i forreste Plan maa samle sig om Priserne paa Arbejderbefolkningens Livsfornødenheder. *Ingen Ordning af nogen Art kan træffes, uden at dette Spørgsmaal faar sin vigtige Plads i Overvejelserne.*«

Disse Udtalelser viser, at man nu ogsaa paa ansvarligt Sted har faaet Øje paa den stærke Prisstigning og begyndt at tage Hensyn til den berettigede Misfornøjelse, der raader blandt Arbejderne. Formentlig vil Resultatet af denne Vending vise sig ved de kommende »Ordninger«.

Men hvad siger »Hipa« til den? *Fr. N.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til alle Afdelinger

og Filialer i Provinsen er i denne Uge udsendt Særtryk af Lov om Forbud mod Overarbejde, Afspaseringsaftale for Bogtrykfaget samt Lærlingeloven.

København, 19. Oktober 1937. *Forretningsudvalget.*

Københavns Afdeling

afholder

Velkomstfest for Aarets unge Svende

i Forbindelse med

udvidet Tillidsmands-Sammenkomst

Torsdag den 28. Oktober Kl. 20,00.

i Folkets Hus, Enghavevej.

Til Sammenkomsten indbydes:

Samtlige valgte og hos Organisationen indregistrerede *Tillidsmænd og Inkassatorer* samt Medlemmerne af *Brancheklubbernes Styrelser.* (Det bemærkes, at Indbydelsen gælder ovennævnte *personlig.)*

Alle *Medlemmer*, som har *udlært siden 1. Jannar 1937*, samt *Lærlinge*, som vil faa udlært *senest 31. December d. A.* (forsaavidt de har bestaaet Svendeprøven). Ogsaa *Paalæggersker* som *umiddelbart efter Elevtidens Udløb* har meldt sig til Optagelse i Tidsrummet 30. Oktober 1936—28. Oktober 1937, indbydes.

Adgangskort bedes af Tillidsmændene for hvert Trykkeri rekvireret eller afhentet paa Kontoret Fredag til Tirsdag (senest Tirsdag Kl. 17,30).

Kun de Kolleger, som kan og vil deltage i Sammenkomsten, bedes rekvirere Adgangskort. *Styrelsen.*

De faglige Problemer

II

(Sidste Artikel.)

Naar Svendsen kalder det et Brødspørgsmaal, et Spørgsmaal om Plads for Fagets Folk, at bevare Sættemaskinen for Typografen og under Indflydelse af vort Forbund er dette naturligvis rigtigt; men kræver det ikke netop, at man er tilpas smidig med Hensyn til Rekruteringen blandt Fagets Folk? At man uden at hidføre en uønsket og upaakrævet Overfyldning, om hvilken man har sørgelige Erfaringer hos Haandsætterne, drager Omsorg for, at der altid i rimeligt Omfang kan fremskaffes Reserver og Erstatningsmandskab, og at den almindelige Udvikling indenfor Branchen og Faget kan foregaa paa en rolig og naturlig Maade og saaledes, at man ikke fra anden Side kan slaa Bunden ud under rimelige, udviklingsbestemte Krav med en Henvisning til manglende Arbejdskraft.

Da Haandsættergruppen modtager hele Tilgangen til Sætterfaget i første Omgang og Lærlingeskalaen er fastsat under Hensyn til hele Fagets Arbejdsmuligheder, maa vi nødvendigvis være interesserede i, at Adgangen til Specialbrancherne ikke spærres eller vanskeliggøres. Og baade vi og Maskinsætterne maa med Hensyn til Fagets fremtidige Udvikling og Mekanisering være interesserede i, at Adgangen til og Oplæringen i disse Specialbrancher i rette Tid kommer under en vis Kontrol og bringes ind i faste og hensigtsmæssige Baner.

Spørger man om, hvor stor Tilgangen da skal være, vil det være vanskeligt at give Svaret med Tal. Kravet om at lade enhver Haandsætter, enhver Lærling faa Adgang til at lære Maskinsætning er jo af mere principiel Art og vil indenfor en overskuelig Fremtid ikke kunne gennemføres i Praksis. Sekundært vil en vis procentvis Uddannelse kunne løse Problemet, men ogsaa ved en saadan Fremgangsmaade vil der være betydelige Vanskeligheder, og det giver jo i alle Fald ingen Adgang til Maskinen for den, der nok har Lyst, men ikke kan skaffe sig Lejligheden. For at løse Sagen paa en af de her nævnte Maader maatte man gaa over til en rent *skolemæssig* Uddannelse, der kun kunde blive af teoretisk Art og derfor ikke særlig brugbar i Praksis; dels vilde den savne det afgørende Plus, Værksteds-Uddannelsen, og dels vilde den formentlig i Tidens Løb give den Overfyldning som Svendsen med Rette frygter.

Indtil videre maa man formentlig lade det bero ved den *Udvælgelse*, der nu finder Sted fra den ene Parts Side, Bogtrykkernes, naar Talen er om, hvem der skal, til Oplæring. Om der fra deres Side vil ske nogen Ændring i Mentaliteten, véd jeg ikke; men naar S. i særlig Grad hefter sig ved Muligheden for Lærlingenes udvidede Adgang til Maskinerne, er hertil at sige, at en saadan Begrænsning ikke kan være Haandsætterne velkommen. Ingen tænker paa at formene Lærlingene den Adgang, de allerede har, men det er vel et Spørgsmaal, om man netop skal lægge saa stærk Vægt paa deres Uddannelse. Den har sine Fordele, bl. a. den, at Uddannelsen kan foregaa i umiddelbar Fortsættelse af den normale Lære, og i Almindelighed er vel Smidigheden, Tilpasningsevnen størst i de unge Aar. Omvendt vil en vis Modenhed i faglig Henseende, en allerede erhvervet Rutine og Erfaring som Svend absolut være gavnlig. Vilde det egentlig ikke være en Underkendelse af de Krav, der stilles til Maskinsætteren og det Ansvar, der paahviler ham, hvis man fortrinsvis lod Fagets yngste Aargang lære at betjene og behandle de kostbare og vanskelige Maskiner, naar saa mange Bogtrykkere nu nærer Frygt for at lade udlærte Typografer komme til Oplæring ved deres egne Maskiner. En rent kvalitativ Udvælgelse blandt baade Udlærte og Lærlinge vil være at foretrække.

For i det hele taget at borteliminere den nævnte Frygt vilde det være praktisk at lade en Del af Oplæringen foregaa skolemæssigt; det giver den ensartede teoretiske Undervisning, og hvis denne Skoletid lægges først i Uddannelsestiden, vil Forstaaelsen af Maskinens Konstruktion, Funktion og de forekommende Vanskeligheder allerede være tilstede, naar de paagældende gaar til den praktiske Side af Sagen: Maskinbetjeningen og Præstationen. At Uddannelsen ogsaa bør afsluttes med en Prøveaflæggelse maa man være indforstaaet med. En Prøve fastsætter en vis Standard og udelukker de Tilfælde af mangelfuld og svigtende Oplæring, som ellers kan forekomme.

— — —

I sine Betragtninger paapeger Svendsen meget stærkt det inkonsekvente og uheldige i at udlære for mange Maskinsættere og have en Reservearmé gaaende. Hertil

er at bemærke, at denne Reservearmé næppe vil komme til at »gaa« paa samme Maade som Haandsætternes, d. v. s. helt uden Beskæftigelse. I Praksis vil det jo forme sig saaledes, at da Maskinsætterne har en ringe Ledighedsprocent og hurtigere naar Bunden, vil deres overtallige i Forvejen være beskæftigede som Haandsættere; og selv om det rent fagligt set ikke er nogen Gevinst at have en overtallig Stab, som kun lejlighedsvis er beskæftiget med det, den har lært, fordi baade Rutinen og Selvtilliden kan gaa tabt, saa betyder det dog en Fordel at have udlært Mandskab ved Haanden som Erstatning eller ved Udvidelser. Den skarpe Sondring beskæftigelsesmæssigt set mellem de to Brancher foreligger jo ikke nu for Maskinsætternes Vedkommende og er heller ikke krævet af Haandsætterne, selv om der af og til har hævet sig Røster i denne Retning.

Det mest alvorlige Punkt i hele Spørgsmaalet er naturligvis, om en Forøgelse af Maskinsætternes Antal vil indvirke uheldigt paa deres Arbejdsforhold og Lønninger. En Part er der, som vil have Interesser i denne Retning, men det er *ikke* Haandsætterne. Vi har ikke nu og heller ikke tidligere næret noget Ønske om, at Maskinsætternes lønmæssige Stilling skulde forringes (det er afgjort ingen Fordel for os — tværtimod!), men vi har peget paa, at den Overfyldning, som netop vor Branche mere end nogen anden lider under, har været en stærk Hindring i Bestræbelserne for en Højnelse af vore Lønkaar.

Der er to Ting, der mere end noget andet interesserer Haandsætterne for Tiden: Ledigheden og Lønningerne! Naar Svendsen mener, at den viseste Løsning af det Problem, vi her har behandlet, skulde være en Nedsættelse af Arbejdstiden for Maskinsættere, har han kun Ret forsaavidt derved en stor Del af vore Ledige kunde komme i Arbejde; men det er meget usikkert, thi saa stor bliver Afgangen fra vore Rækker ikke. Rent beskæftigelsesmæssigt vilde det være rigtigere at afkorte Arbejdstiden for den Gruppe, der har flest ledige.

Hvad Lønningerne angaar, er det vist rigtigt, at den højere Maskinsætter-Minimalløn i sin Tid blev fastsat under Hensyn baade til den forøgede Præstation og til, at det var en Maskine, der skulde betjenes, hvilket jo altid kan medføre visse fysiske Ulemper. Den Gang var imidlertid de to Branchers Arbejde mere ensartet. Nu er deres Arbejde i høj Grad væsensforskelligt; medens Maskinerne især tager sig af Avis- og Bogsats, har Haandsætterne nu et helt Omraade for sig selv i Akcidenssætningen, og desuden har de ogsaa Annoncesætning og Viderebehandling af Maskinsatsen. Denne Forskel gør, at man nu nærmest maa betragte den højere Maskinsætter-Minimalløn som et Maskin-Tillæg, og at de to Minimallønns-Satser ikke uden videre kan tages som Maalestok ved Præstations- eller Kvalifikations-Betragtninger mellem de to Brancher.

Naar Svendsen nævner Muligheden for en Forbedring af de lavere Minimallønninger henimod større Ensartethed, noterer jeg dette med Tilfredshed. Det har været vor Politik ved de senere Tarifrevisioner at tilstræbe en saadan Forbedring, og det er mit Haab, at netop Spørgsmaalet om selve Minimallønningerne i Fremtiden maa faa en fremskudt Plads i Tarifforhandlingerne.

— — —

En af Aarsagerne til den »Ekspansionstrang«, der nu paa enkelte Omraader præger Haandsætterbranchen, er den Udvikling, der teknisk er sket indenfor Faget i de sidste Aartier. Gruppen var en Overgang ved at blive slaaet ud af Maskinerne, men den er kommet paa Fode igen; den ønsker naturligvis ikke at blive overrasket af Udviklingen en Gang til uden at have Muligheder i Reserve; disse Muligheder er Adgangen til Maskinerne og Adgangen til at begrænse Tilstrømningen til Rækkerne.

Som et fast Grundelement i Faget, en fuldt selvstændig Gruppe med et vidtspændende Arbejdsomraade og som Midtpunkt i den faglige Arbejdsproces maa Haandsætter-Branchen holde et vaagent Øje med Udviklingen og indstille sig efter den, og den maa ogsaa være paa Vagt, naar Talen er om de Retningslinier for Organisationen og Tarifaftalerne, der fører ud i Fremtiden; men dette Arbejde kan da forhaabentlig ogsaa gøres i Forstaaelse med Maskinsætterne. *K. A. Jørgensen.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Den britiske Fagforeningskongres,

som afholdtes i forrige Maaned, kritiserede paa det skarpeste den britiske Regerings Holdning til Spørgsmaalet om 40 Timers Ugen, baade ved dets nationale og internationale Behandling og besluttede enstemmigt at iværksætte en landsomfattende Kampagne til Gunst for Indførelsen af 40 Timers Ugen uden Løntab.

I Fortsættelse af de allerede udfoldede Bestræbelser for Indførelse af Ferie med Løn vedtoges en Udtalelse, der opfordrer Regeringen til Gennemførelse af den herom vedtagne internationale Konvention. Man lykønsker de franske Fagforeninger til de Resultater, de har opnaaet paa dette Omraade, og alle tilsluttede Organisationer opfordres til at paabegynde Forhandlinger med Arbejdsgiverne for at faa denne Reform gennemført. Kongressen tog endvidere Stilling til det af Fagbevægelsen og Arbejderpartiet i Fællesskab udarbejdede Forslag vedrørende Alderdomspension, og Kongressen vedtog forskellige Forslag vedrørende Beskyttelse for unge Arbejdere samt Forlængelse af den skolepligtige Alder til 16 Aar med Ydelse af visse Tilskud.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Du kommer vel med til Amatøraftenen i Morgen. Forskellige Kammerater har tilsagt deres kunstneriske Assistance, og med de Genier, der findes indenfor de grafiske Lærlinge, *skal* Aftenen blive en Succes, Weinold, Nørrevold. Billetpris 35 Øre, Baltegn 65 Øre, ialt 1 Krone for en virkelig fornøjelig Aften. Musiken leveres af »Warnys Gaardsangere«, kendt fra National-Scala.

Besøg paa Hostmann og Steinbergs Farvefabrik Torsdag den 28. Kl. 20,30. Adgangskort til dette Besøg kan faas i Aften paa Lærlingeafdelingens Kontor.

Torsdag den 4. November afholdes et interessant Foredrag om Offset og Dybtryk. Foredraget er ledsaget af Film.

I Meddelelserne i forrige Numer af »Typ.-Tid.« havde der indsneget sig en beklagelig Fejl. *Klubaftenerne* afholdes ikke *hver* Uge, men *hveranden* Uge.

50 Aars Svendejubilæum

Den 21. Oktober d. A. kunde et af Horsens Lokalafdelings ældre Medlemmer, *J. Chr. Jensen*, fejre 50-Aarsdagen for sin Optagelse i Dansk typ. Forening. — J. Chr. Jensen, der udlærtes den 10. Oktober 1887 i Elmenhoff's Bogtrykkeri, Randers Amts Avis, kom efter endt Militærtjeneste til Horsens og fik den 16. Oktober 1888 Ansættelse som Trykker ved Horsens Folkeblad, hvor han siden da, gennem 49 Aar, har haft sit Virke. J. Chr. Jensen har saaledes gjort hele den maskinelle Udvikling indenfor Tekniken i Faget med, idet han har trykt Bladet paa saavel Hurtigpresse, Dobbeltpresse, Fladtryksmaskinen »Heureka« og Rotation. — Jubilaren har gennem de mange Aar været stærkt interesseret i Organisationslivet, han har i flere Perioder været Medlem af Afdelingens Styrelse, deltaget i Delegeretmøde og utallige Fagmøder og vil som Følge heraf være kendt af mange Kolleger Landet over. — Maskinmesteren, som Jensen populært kaldes, har altid været en retlinet og god Kollega. *F.*

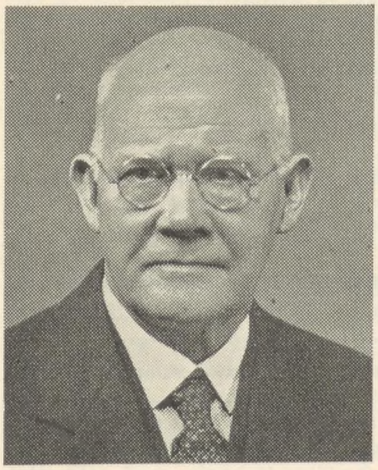

Sidste Frist for Indlevering af Annoncer paa Ekspeditionskontoret i Evaldsgade er fremtidig Tirsdag. Større Tekstbidrag maa være Redaktøren i Hænde senest Søndag. Mindre Notitser senest Mandag.

De, der ingen Steg faar

Det knirker stadig i det »planøkonomiske«, statsmonopoliserede privatkapitalistiske System, vi for Tiden er undergivet.

For nogen Tid siden var det galt med Kaffen, der i Forbigaaende bemærket ikke alene er blevet *dyrere*, men ogsaa *daarligere*, siden Staten er blevet Over-Importør.

Nu er det pinende galt med Flæsket. Den gældende Flæskeordning har lige som faaet det »sorte Stempel«. Denne Ordning er jo af den Beskaffenhed, at den deler Befolkningen i forskellige Klasser.

Der er først de særlig begunstigede, de, der er saa heldige, at deres rigelige Indtægt tillader dem at købe en god Flæskesteg uden at tage Hensyn til Prisen.

Derefter kommer Andelshaverne i Svineslagterierne. Foruden Retten til at opføde »kortløse« Svin til eget Brug faar de med visse Mellemrum tildelt en »billig Gris«.

Saa er der dem, der ved Slægtskabsbaand — ja Venskabs dito kan ogsaa gøre det — er knyttet til en Svineproducent, hvem det endnu ikke er forbudt at »forære« Slægt og Venner en Humpel Sul.

Tilbage bliver en Klasse nyttige Samfundsborgere, der trods en spartansk Levevis har yderst vanskeligt ved at klare enhver sit, nemlig den store arbejdende Befolkning — den faar ingen Svinesteg, maaske dog med Undtagelse af Juleaften! Den maa lige som Jøderne — omend ufrivilligt — afholde sig fra at spise Kødet af de »urene« Dyr.

Hvad om denne Klasse tog sig sammen og krævede sin Part af Svinestegen? Naar man erfarer, at Bønderne sender Flæsk til Amerika til en Pris, der ligger langt under den, de fremtvinger her i Landet ved at indskrænke Tilførslerne til Byerne, turde det være ret meningsløst at opretholde en »Ordning«, der paalægger Forbrugerne en Afgift af ca. en Kr. paa hvert Kilo Flæsk, vi skal købe. *Fr. N.*

Afdøde Kolleger

Typograf *Martin Schjern*, Kolding, er den 6. Oktober afgaaet ved Døden, knap 78 Aar gammel. Efterretningen om Schjerns Død vil blive modtaget med Vemod af alle, som lærte Schjern at kende, hvilket vil sige at komme til at holde af ham. Det er ikke for meget sagt, at Martin Schjern var elsket og afholdt af alle. Martin Schjern ejede en lykkelig Evne til at vinde alle, han kom i Berøring med; paa Trykkeriet, hvor han gennem Aarene tog sig af de unges Oplæring, skete dette ogsaa paa en Maade, saa de Unge med Tillid og Fortrøstning henvendte sig til Schjern om Raad og Vejledning, de vidste, at her fik de ikke Knubs eller haarde Ord, men Hjælpsomhed og et venligt Smil med i Købet. Og netop saadan et venligt Smil fra den ældre Kollega til den unge, forknytte Lærling, hvor kunde det gøre Underværker, ja, varme helt ind i Sjælen.

Da Typograf Martin Schjern i 1934 satte Vinkelhagen fra sig for sidste Gang, havde han arbejdet i 56 Aar paa samme Arbejdsplads, nemlig Højskolebladets Bogtrykkeri. Kolding Lokalafdeling udnævnte Schjern til Æresmedlem og gjorde saaledes stram Honnør ved Schjerns Afsked med Faget. Men Schjern har ogsaa gennem de mange Aar været en god Mand for Kolding Lokalafdeling. Hvad enten Afdelingen holdt Generalforsamling eller Fest, var vi sikker paa Schjerns Nærværelse, og han interesserede sig til det sidste levende for Typografernes Organisations-Anliggender.

Mandag den 11. Oktober fulgte et mægtigt Følge vor gamle afholdte Kollega til hans sidste Hvilested. Ved Baaren paraderede Forsvarsbrødrenes floromvundne Fane Side om Side med Gutenberg-Banneret. Og ved Graven bragte Lokalafdelingens Formand, *N. Kr. Andersen*, en sidste Tak til Martin Schjern for, hvad han havde været for Typograferne gennem de mange Aar. *J. A.*

*

Medlem af Odense Afdeling, *Jørgen P. Nielsen*, er afgaaet ved Døden, 58 Aar gammel. Den afdøde var født i Nordfyn og lærte Faget i Fr. Thillerups Bogtrykkeri, Odense. Efter at have arbejdet en Tid i Vejle og paa flere odensianske Bogtrykkerier fik han i 1906 Ansættelse i Fyns Tidendes Avissætteri.

Ihærdig og pligtopfyldende var Jørg. Nielsen i sin Gerning og tillige en hjertegod Kammerat overfor de mange, der paa forskellige Omraader fik Samarbejde med ham baade fagligt og i Privatlivet, og alle kunde med Tillid henvende sig til ham, der, skønt han ikke altid følte sig rask, havde et sjældent godt Humør og altid kunde levere en rask og vittig Replik.

Jørg. Nielsen var lige fra sine unge Aar meget teater-

og filmsinteresseret, og selv var han i Besiddelse af en poetisk og dramatisk Aare, der særlig inden for Typograferne i Odense gjorde ham meget populær. Utallige er næsten de Sange, J. P. N. gennem mange Aar har skrevet til Dansk Typograf-Forbunds festlige Lejligheder, lige meget af hvad Art; altid bruste et mægtigt Bifald ham i Møde som Tak for hans morsomme Sange og den glade Stemning, de satte over Festen, gjorde ham afholdt som faa.

Jørg. Nielsen var en dygtig Fagmand og var af sine Kolleger indvalgt i Typografernes Bestyrelse i Odense, hvor han deltog i Arbejdet over en halv Snes Aar og var Medlem til sin Død.

De personlige, gode Egenskaber, Jørg. Nielsen var saa lykkelig at eje, bevirkede, at han vandt sig en talrig Vennekreds for hele Livet, der nu dybt vil føle Savnet ved hans Bortgang, men smerteligst er Savnet i hans nærmeste Familiekreds, hvor en lille Datterdatter var hans Solstraale i det hyggelige Hjem. Han efterlader sig Hustru, en gift Datter og en Søn.

Et jævnt og muntert, virksomt Liv er endt, og Jørgen P. Nielsen vil i Odense længe blive mindet med Ære.

* *S. Glandrup.*

Maskinsætter *Magnus Andersen*, København, er i Lørdags afgaaet ved Døden efter kort Tids Sygdom, 52 Aar gammel. Afdøde, der havde lært Faget i Horsens, senere arbejdet forskellige Steder i Jylland, havde det sidste Par Aar været ansat i »Politiken«, hvor han var meget afholdt blandt Kollegerne. Magnus Andersen begravedes Torsdag fra Bispebjerg Kirkegaard, hvor Afdelingsfanen sænkedes over hans Baare. *H. R.*

FORRETNINGSUDVALGSMØDER

12. Oktober 1937.

1) Særaftaler for Afspasering af Overarbejde godkendtes for Berlingske Tidende, Social-Demokraten, Nationaltidende, Politiken.

2) Thisted Afdeling har tilstillet Socialministeren følgende Protest:

Dansk Typograf-Forbund, Thisted Afdeling, samlet til ekstraordinær Generalforsamling den 23. September 1937, vedtog at sende Socialministeren følgende Udtalelse:

Idet vi gaar ud fra, at Hensigten med Loven om Forbud mod Overarbejde er at skaffe flere Folk Arbejde, tillader vi os at protestere mod den Overenskomst angaaende Overarbejdets Afspasering, som Dansk Typograf-Forbunds Hovedledelse og Bogtrykkerforeningen m. fl. den 8. September d. A. har indgaaet.

Ifølge denne Overenskomst skal Overarbejde, udført i Oktober, November, December, først afspaseres 15. Januar—14. Februar, skønt Loven siger, at Afspaseringen skal paabegyndes snarest muligt, og om muligt være afsluttet inden 14 Dage efter Overarbejdets Afslutning.

Erfaringsmæssigt véd vi, at Oktober, November, December er Fagets travleste Maaneder, i hvilke der i mange Tilfælde nødvendigvis maa antages flere Folk, hvis Afspaseringen finder Sted efter Lovens Forskrifter. Skal Afspaseringen derimod ske efter den indgaaede Overenskomst, vil det blot bevirke, at Afspaseringen udsættes til et for Arbejdsgiveren belejligt Tidspunkt, uden at der tages andre Folk ind i Stedet. Resultatet bliver en Besparelse for Arbejdsgiveren; og de i Arbejde staaende Folks sædvanlige Indtægt ved Overarbejde er strøget uden at komme arbejdsløse Kolleger til Gode.

Vi haaber, den ærede Minister vil tage denne vor Udtalelse under Overvejelse.

— Forretningsudvalget vedtog at udtale en Misbilligelse til Thisted Afdeling, fordi man udenom Forbundet havde klaget til Socialministeren. En saadan Optræden er ganske utilstedelig.

3) Skrivelse fra »Sovjet-Unionens Venner« om Forbundets Tilslutning til en Lykønskningsadresse af følgende Indhold: Undertegnede lykønsker paa 20 Aars Dagen Sovjet-Unionen med Landets økonomiske og kulturelle Resultater og dets heldige Bestræbelser for at forhindre en ny Verdenskrigs Ulykker. — Kunde ikke tiltrædes.

4) Anmodning fra Matteotti-Fonden om Støtte til Hjælpearbejdet for de tyske Emigranter. — Afgøres af Forbundsstyrelsen.

5) Anmodning fra et Medlem om at maatte modtage Feriepenge i Stedet for Ferie. — Kan ikke tillades.

6) Et Forslag om den fremtidige Ordning af Maskinsætterskolen drøftedes. Forhandlingerne fortsættes med Fagskolen for Boghaandværk og Bogtrykkerorganisationerne.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Folke-Universitets Foreningen. I Efteraarshalvaaret 1937 vil blive afholdt 2 Foredragsrækker:

I. *»Ungdommens sociale Problemer«*, 6 Forelæsninger med Spørgetime, nemlig:
1. Forstander ved Roskilde Højskole, cand. polit *Hjalmar Gammelgaard: »Ungdommen af i Dag, dens Stræben og dens Bekymringer, Tirsdag d. 26. Oktober.*
2. Forstander ved Asserbo-Lejren, Kommunelærer *Otto V. Nielsen: »Ungdomsarbejdsløsheden«, Tirsdag den 2. November.*
3. Kontorchef i Centralarbejdsanvisningskontoret, cand. polit. *K. O. Vedel-Petersen: »De unges Beskæftigelse«, Tirsdag den 9. November.*
4. Ekspeditionssekretær i Socialministeriet, cand. jur. *K. A. Hansen: »Lærlingeloven og Loven om unge Menneskers Arbejde«, Tirsdag den 16. November.*
5. Undervisningsministeriets Konsulent for Folkeskolen og Seminarierne, cand. mag. *F. C. Kaalund-Jørgensen: »Ungdommens Uddannelse efter den nye Skolelov«, Tirsdag den 23. November.*
6. Folketingsmand, cand. theol. *Jul. Bomholt: »Ungdommens Fritidsbeskæftigelse«, Tirsdag d. 30. Novbr.*

II. *»Island - Land og Folk«*, 4 Foredrag med Lysbilleder og Film samt Spørgetime, af Dr. phil. *Niels Nielsen, Torsdag den 28. Oktober og 3 følgende Torsdage.*

Alle Forelæsningerne afholdes Kl. 20¼ præcis i Universitetsannexet, Auditorium B, Studiestræde 6 o. G.

Medlemmer af Københavns Afdeling kan i begrænset Antal erholde gratis Adgangskort til disse Foredrag. Henvendelse paa Kontoret Fredag og Lørdag.

Reklamefolkene, Bogtrykkerne og Tegnerne møder godt op til det af Københavns Afdeling arrangerede Møde i Studenterforeningen næste Fredag. Store Annoncer og Tekstomtaler i De grafiske Fag, Bogtrykkeren, Avertering, Dansk Reklame og Tegneren opfordrer paa det kraftigste til at møde. Ogsaa Typograferne, der er Arrangører, bør møde op for at tage Del i Aftenen enten som Deltagere i Diskussionen eller Tilhørere. Adgangen er gratis. De anmeldte Deltagere i Diskussionen lover godt for Aftenens Forløb: Bogtrykker *Børge Busch*, Bogtrykker *Arne Thomsen*, Bogtrykker *Aage Petersen*, Overfaktor *Hugo Sørensen*, Faktor *Viggo Hasnæs*, Reklamegrafiker *Henry Thejls*, Kontorchef *Sven Ulrich* og Reklamechef *V. J. Claussen.*

Aftenens Emne: Forfusker Reklamens Folk Bogtrykarbejdet? Reklamechef *Presskorn*, Politiken, der bliver Aftenens Indleder, har markeret sin Stilling ved at kalde sit Indlæg: *Gaar Typografen Reklamemanden i Bedene?*

Vi mødes næste Fredag i Studenterforeningens store Sal Kl. 20 præcis.

Bogkredsen har udsendt en Del Brochurer til Tillidsmændene paa de større Arbejdspladser i København, Aarhus, Odense og Aalborg, og vi vil gerne herigennem bede Arbejderne om at tage vel imod disse Brochurer, naar de bliver delt ud. Indmeldelse modtages af Arbejdernes Oplysningsforbund, Nr. Farimagsgade 11, København K. Telf. Centr. 12887.

I Aalborg paa Søndag samles Haandsætterne og Maskinsætterne i Odd Fellow-Palæet og Trykkerne og Stereotypørerne paa Aalborg Stiftstidende. Disse Møder begynder Kl. 10.

Kl. 14 samles alle Deltagerne i Odd Fellow-Palæet, hvor Forbundets Formand, *Julius Schrøder*, taler.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne Juli Kvartals Regnskaber:

13. Oktober: Aabenraa pr. Bl. 571,10, Kt. 300,00, ialt 871,10, Faaborg 112,50. 14. Oktober: Middelfart 270,00. 15. Oktober: Aalborg pr. Bl. 975,54, Kt. 900,00, ialt 1875,54, Korsør pr. Bl. 244,50. 16. Oktober: Assens pr. Bl. 200,00, Kt. 25,70, ialt 225,70, Fredericia pr. Bl. 219,25, Horsens pr. Bl. 646,60, Nykøbing M. pr. Bl. 255,90. 18. Oktober: Hjørring 755,00, Kolding pr. Bl. 825,95, Holbæk 103,80, Marstal 127,65, Rønne 2284,40, Silkeborg pr. Bl. 400,55, Varde pr. Bl. 116,63. 19. Oktober: Frederikshavn pr. Bl. 513,11, Haderslev pr. Bl. 250,00, Kt. 48,15, ialt 298,15, Helsingør pr. Bl. 358,80, Hillerød 1839,70, Kalundborg pr. Bl. 200,00, Kt. 542,80, ialt 742,80, Køge pr. Bl. 100,00, Kt. 574,85, ialt 674,85, Ringsted pr. Bl. 216,35, Struer pr. Bl. 235,06, Tønder intet at indsende, Viborg pr. Bl. 148,70, Kt. 900,00, ialt 1048,70.

København, den 19. Oktober 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

12. Oktober: Holbæk 400,00. 13. Oktober: Aabenraa i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 571,10, Skanderborg 200,00. 14. Oktober: Brønderslev 200,00, Hobro 250,00. 15. Oktober: Aalborg i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 975,54, Korsør i St. f. Juli Kv. Oversk. 244,50. 16. Oktober: Assens i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 200,00, Fredericia i St. f. Juli Kv. Oversk. 219,25, Horsens i St. f. Juli Kv. Oversk. 646,60, Nykøbing M. i St. f. Juli Kv. Oversk. 255,90. 18. Oktober: Kolding i St. f. Juli Kv. Oversk. 825,95, Silkeborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 400,55, Varde i St. f. Juli Kv. Oversk. 116,63, Næstved 700,00. 19. Oktober: Frederikshavn i St. f. Juli Kv. Oversk. 513,11, Haderslev i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 250,00, Helsingør i St. f. Juli Kv. Oversk. 358,80, Kalundborg i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 200,00, Køge i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 100,00, Ringsted i St. f. Juli Kv. Oversk. 216,35, Struer i St. f. Juli Kv. Oversk. 235,06, Viborg i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 148,70, Tønder 33,35, Helsingør 400,00, Ringsted 400,00.

København, den 19. Oktober 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Sætter Alf Børge Kyhl, udl. 1. 10. 37 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.), Trykker Frank Chr. Jørgensen, udl. 5. 10. 37 hos Petersen & Lefevre (arb. s. St.), Trykker Willy Frederiksen, udl. 1. 10. 37 hos I. A. Hansen (arb. s. St.), Paal. Edith Margrethe Fich, udl. 9. 10. 37 hos E. Christensen (arb. s. St.), Trykker Werner Mouritzen, tidl. Medl. (Egm. H. Petersen). Sætter John Holm, tidl. Medl., (Anton Nielsen), Hj.arb. Kaj B. Hansen (Andresen & Lachmann).

Viborg: Paal. Stella Nørgaard.

Tiltraadte.

København: 7871 N. Kjeldsen fra Hillerød (H. C. Jensen), 7862 Kjeld Magnussen fra Rejse (arbl.), 3066 Otto Wehnert fra Haderslev (arbl.), 3469 Aage Andersen fra Helsingør (Berl. Tid.), 476 Asger Nielsen fra Rejse (Bagge), 5281 Aage Jacobsen fra Aarhus (Schultz), 5376 Peter Madsen fra Thisted (arbl.), 3533 G. Gersov fra Aalborg (arbl.), 7597 Alfred Jensen fra Silkeborg (arbl.), 6401 Johan Hansen fra Fredericia (arbl.), 5569 Jens Johansen fra Rejse (arbl.), Hj.arb. Poul Larsen fra Specialarb. (Politiken), Hj.arb. Valdemar Arentoft fra Lager- og Pakhusarb. (Philipsen & Co.), Hj.arb. Carlo Jørgensen fra Fabriksarb. (Alb. C. Petersen).

Aabenraa: 5826 Svend Erik Sahl (arbl.), 5806 Eigil Nielsen (Hejmdal). Aalborg: 3285 Erik Nielsen (arbl.), 4259 G. Foshammer (Centraltrykkeriet). Aarhus: 6391 Mar. Pallesen (arbl.). Esbjerg: 5780 Tage Holtsø (arbl.), 7326 Arnold Thomsen (Harder Mikkelsen). Haderslev: 6741 Chr. Hjort (arbl.), 6445 J. Bjørnander. Herning: 3527 Ernst Nielsen (arbl.). Horsens: 7613 Poul Nielsen (arbl.). Middelfart: 6584 Carl Jørgensen (Reno Jørgensen). Nyborg: 6584 Carl Jørgensen (arbl.). Ran-

Typografernes Novemberfest

afholdes **Lørdag den 20. November Kl. 20.30—4.00**
i Tivolis Koncertsal

Billetter à Kr. 1,50 giver Adgang til Festen (inclusive Dansen). — Antallet af Billetter er begrænset. — Der sælges kun til Medlemmer. — Billetter faas hos Inkassatoren og paa Kontoret fra Fredag den 29. Oktober.

Fagligt Oplysningsmøde i Skive

Søndag den 31. Oktober

Kl. 10: Møde for Haandsættere:
(Hotel Royal).
Henry Thejls: Hvad er det, der er nyt ved den ny Typografi? (Med Lysbilleder.)

Instruktion for Maskinsættere:
(Skive Folkeblad).
N. Th. Svendsen: Typer og Tal. Foredrag ved Sættemaskinen.

Instruktion for Trykkere:
(Skive Folkeblad).
Trykker *Karl Bröchner.*

Kl. 14: Fællesmøde:
Forbundets Næstformand, *O. A. Lundin*, taler om Afspaseringsaftalen og Lærlingeloven.

Derefter fremvises Filmen fra Tillidsmandskursus'et paa Roskilde Højskole.

Arrangeret af Oplysningsudvalget.

E. L. SATSSKIBE er de bedste og billigste, fremstilles ogsaa i amerikansk Udførelse paa
ERIK LEVISONS
Specialværksteder for moderne Sætterimøbler og Inventar

ders: 5852 Johannes Christensen (arbl.), 3565 Henry Toft (arbl.), 6058 Emil Kessler (arbl.), 7513 Knud Randrup (Eksprestrykkeriet), 7784 Johs. Frandsen (Allingaabro), 7122 Charles Andersen (Hadsund). Ringkøbing: 5836 Carl E. Hansen (A. Rasmussen). Ringsted: 7429 J. P. J. Petersen (arbl.), 3697 Frode Foldager (arbl.). Svendborg: 3421 Harry Frederiksen (arbl.). Stege: 5431 Jens Jensen (arbl.). Vejle: 5806 Ejgil Nielsen (arbl.).

Fratraadte.

København: 3697 Foldager til Ringsted, 6168 Harald Nielsen paa Rejse, 7010 H. Krøyer paa Rejse, 7254 P. Hansen paa Rejse, 5476 Peter Jacobsen til Handels- og Kontormedhj., 2249 Dagny Nerving til Nykøbing F., 3049 Oluf Hansen til Arbejdslederne.

Aabenraa: 5806 Eigil Nielsen til Vejle (arbl.). Aalborg: 3533 Gunnar Gersov paa Rejse, 7122 Chr. Andersen til Hadsund i Pl., 6391 Mar. Pallesen til Aarhus (arbl.), 7233 Fritz Sørensen paa Rejse, 7006 Aksel Jacobsen til Brønderslev (arbl.). Aarhus: 3393 Aksel Hansen til Skive (arbl.), 5309 Carl Hjort Sørensen paa Rejse, 3599 O. E. Olsen til København (syg), 4449 Viggo Jensen (overfl. til Arbejdslederne). Assens: 3821 Oskar F. Andersen til København (arbl.). Herning: 3943 Olaf C. Olsen til København (arbl.). Hillerød: 7871 Harly Kjeldsen til København i Pl. Næstved: 6042 Kaj Holberg Petersen til København (arbl.), 5374 B. Gunnar Hansen til København (arbl.). Odense: 5381 Mar. Herdahl Nielsen til Middelfart i Pl., 5744 Hans Hunderup Hansen til Slagelse i Pl., 5876 Knud Jørgensen paa Rejse, 3421 Harry Frederiksen til Svendborg (arbl.). Silkeborg: 3464 Harry Jørgensen paa Rejse, 7597 Alfred Jensen til København (arbl.), 6879 Egon Aagaard til Herning i Pl. Vejle: 5854 Arne Hansen til København (arbl.). Viborg: 4259 G. Foshammer til Aalborg i Pl., 5376 P. J. Madsen til København.

Udmeldte.

København: 5749 Chr. Andreasen (Bogtr.), 2040 Elly Westerberg (fratr. Faget), 1111 William Larsen, 6567 Thorvald Jensen (fratr. Faget).

Vejle: 5104 Ruth Nielsen (fratr. Faget).

Annullerede Udslettelser.

København: 4163 Emil Kreipke (Axelholm), 1245 Hj.arb. Knud Nielsen (Bianco Luno), 1468 Sætter M. A. Larsen (Pol.). 3504 Sætter Ebbe Andersen (Danske Tidsskrifter).

Aalborg: 7761 Aksel Rasmussen. Skanderborg: 6616 A. Svendsen.

Døde.

København: 8397 Carl Lauritzen, 1405 Nic. Jensens Hustru, Marie.

Næstved: 6777 Vilhelm Andersen.

KLUB-ANNONCER

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ordinær Generalforsamling Fredag den 22. Oktober Kl. 20 pr. i Café »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76, med følgende Dagsorden: 1. Protokol. 2. Beretning. 3. Indkomne Forslag. 4. Valg af Bestyrelse. 5. Eventuelt. *Styrelsen.*

Haandsættersammenkomsten paa Onsdag den 27. Oktober

Karl Marx-Salen, Rømersgade 22, Kl. 20

Kbhvn.s Afd.s Næstform. *Fr. Mehr,* taler om **„Fagbevægelsens Stilling i Dag“.**

Drøftelse af »*B. & A.-Klubbens*« fremtidige Virksomhed.

Underholdning:

Optræden *Erik Nielsen.*

Harmonika * * *

Københavnske Haandsættere indbydes.

„Bog- og Akcidenssætter-Klubben“.

ANNONCER

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K. - Telefon Central 39 og 5539

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI
HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 43 KØBENHAVN DEN 29. OKTOBER 1937 64. AARGANG

Den forkerte Vej

Fælles for alle Bestræbelser Verden over i Kampen mod »Krisen« er at hindre, at Varerne bliver *billige*. Paa alle mulige og umulige Maader søger de regerende at *hæve* Priserne paa Livsfornødenhederne.

For den jævne Mand er det lidt vanskeligt at forstaa, at denne Fremgangsmaade skulde være Midlet til at fremskaffe bedre Tilstande. Thi naar der er *Overflod* paa Varer — og det paastaar man jo, der er, medens Sandheden er den, at det er *Købeevne*, der mangler — skulde man mene, at den bedste Maade at skaffe denne Overflod af Vejen paa maatte være *at gøre Varerne billige*, saa *alle* kunde faa Raad til at spise sig mæt og klæde sig anstændigt.

Ja, saaledes ræsonnerer de mange, der kun er i Besiddelse af almindelig Menneskeforstand. Men de »kloge« er af en anden Opfattelse. Og da det jo altid er de kloge, der regerer Verden — Leo Tolstoy sagde ganske vist, at det altid var de frækkeste, de mest moralløse og frem for alt de mest løgnagtige — er det naturligvis dem, der sætter Præget paa Udviklingen, og den jævne Mand bøjer sig i Ærbødighed for de »sagkyndige« — de »fremsynte«.

*

Bestræbelserne her i Landet danner ingen Undtagelse. Her laver man ogsaa Dyrtid ad kunstig Vej fra Statsmagtens Side. Brødet fordyres ved Told og Fastsættelse af en Mindstepris paa Korn. Det samme gælder Smørret. Prisen paa Flæsk til Hjemmeforbrug *fordobles* ved den saakaldte Slagteafgift. Oksekødets Pris holdes oppe eller forhøjes ved aarligt at destruere i Tusindvis af Kreaturer o. s. v.

Lad os gaa ud fra, at disse Foranstaltninger er iværksat i den gode Hensigt at hjælpe det betrængte Landbrug. Men de »fremsynte« synes at have overset, at naar Prisen paa Landbrugets Produkter stiger, saa faar Prisskruen paa de andre Forbrugsvarer en ny Omdrejning, og saa ruller Snebolden.

Og med de stigende Varepriser følger mindre Forbrug, Produktionsindskrænkning og øget Arbejdsløshed.

Og Livet for den jævne Mand bliver vanskeligere. Og den helt fattige sulter.

*

Forleden havde De samvirkende Fagforbund indkaldt Forbundsformændene til Møde for at raadslaa om, hvad der skal gøres for at hjælpe Arbejderne i denne kritiske Situation. Og hvad gjorde de saa? Vendte de sig imod den kunstig fremkaldte Prisstigning med alle dens ubehagelige Følger og pegede paa en Ordning af Landbrugets Gældsforhold? Nej, *det* gjorde de ikke. De gik den modsatte Vej og anviste Arbejderne nogle tvivlsomme Veksler paa Fremtiden ved at anbefale dem at kræve Lønforbedringer — altsaa en fortsat Drejen paa Skruen uden Ende.

Men foruden at denne Fremgangsmaade skyder Spørgsmaalet ud i henved et halvt Aars Tid, er denne Løsning i høj Grad problematisk. Vi har jo sørgelige Erfaringer for, hvorledes de foregaaende Aars Lønaktioner er endt. Og efter alt at dømme vil vi til Foraaret staa med en Arbejdsløshed saa stor som ingensinde før. Og saa skulde der være Basis for et Lønfremstød!

Resultatet af Formandsmødet maa derfor nærmest betegnes som — *en Narresut*, Arbejderne kan slikke paa i de kolde Vintermaaneder.

Nedad med Priserne — det er Vejen. *Fr. N.*

Radikalt

I »Politiken« for 21. Oktober har Bogtrykker Vald. Pedersen — den radikale Mester, der er saa radikal, at han er blevet Formand for Københavns Radikale og Medlem af Hovedbestyrelsen for Partiets Landsforbund — skrevet en Artikel, der stærkt gaar imod Loven om Overarbejde, som hans Parti har vedtaget paa Rigsdagen. Da »Politiken« som det førende Organ for Frihed og Fremskridt nok lejlighedsvis har nogle Linjers Plads tilovers for en Principal og »Parti«fælle, men naturligvis ikke kan afse nogen Plads i Bladet til en af Fagets Arbejdere, maa jeg bede »Typ.-Tid.« om at optage mit korte Svar.

I sine Bestræbelser for at skaffe Arbejde til flere Hænder har Regeringen blandt andet fæstet sin Opmærksomhed paa Overarbejdsproblemet, og Tanken med Loven har saaledes været den bedste. At Resultatet nu ikke tilfredsstiller hverken Lovmagerne eller de Parter, der skal bøje sig for Loven, bliver vist almindeligt indrømmet. Fra Arbejderside kunde man have ønsket en betydelig mere radikal Fremgangsmaade overfor Beskæftigelsesproblemet, nemlig Gennemførelse af en Arbejdstidsnedsættelse, men heroverfor har jeg heller ikke hos Bogtrykker Vald. Pedersen, der jo ogsaa har været Medlem af Fagets Tarifkommission, mærket nogen Interesse.

Det har aldrig været Skik i det parlamentariske Lovgivningsarbejde at ophæve Love, saasnart de er givet — selv den unaturlige Tugthuslov maatte vi slæbe med i mange Aar —, og naar man derfor nu fra Oppositionens Side ivrer imod de Love, vi fik, — jeg nævner Forsvarslovene, Overarbejdsloven og Lærlingeloven, der jo heller ikke tilfredsstiller Principalerne, saa betyder dette en Skuffelse over at maatte — i ringe Grad — dele den Magt med andre, man før var ene om at besidde. For Overarbejdslovens som for de andre Loves Vedkommende er der derfor ikke andet at gøre end at lade dem virke

deres Tid ud og paa Grundlag af de Erfaringer, der indhøstes, tage Stilling til deres videre Skæbne. For en radikal Fører at slaa Følge med de konservative for at kræve en Lov ophævet paa et Tidspunkt, hvor den endnu ikke er prøvet, det synes jeg er dristigt gjort.

Hvad angaar Lovens praktiske Haandhævelse saa er det givet, at ikke ethvert Paaskud til at etablere Overarbejde kan godkendes. I saa Fald vilde Overarbejdet fremtidigt florere som hidtil. Hvis en Principal ikke kan træffe sine Dispositioner og tæmme sine Kunders Krav saaledes, at Arbejdet kan udføres indenfor den normale Dagarbejdstids Rammer, saa maa han indføre Forlægning af Holdene, hvilket ikke skulde synes vanskeligt for den større eller mellemstore Mester; for den ganske lille kan det maaske blive vanskeligere at hævde Lovlydigheden. Selv om man ikke har en Foged paa hvert Hold, gaar det jo nok endda — med det Kontrolsystem, der nu til Dags gøres effektivt.

Vald. Pedersen er meget forbitret over, at det er Tillidsmanden, der faar Lov til at skønne, om Overarbejdet er paakrævet; i Følge Loven har Tillidsmanden nu kun en begrænset Ret. Men hvem skulde det ellers være? Han er dog den eneste neutrale — eller den mest neutrale — i dette Forhold. Men det skulde naturligvis være Mesteren, der bestemte.

Principal og Arbejdere var enige, anfører V. P. eksempelvis. Ja, det tror jeg gerne. I den Retning er det i Almindelighed ikke saa vanskeligt at blive enig med en Arbejder, selv om denne gennem Tiden har brugt en mægtig Røst i Kravet om Overarbejdets Afskaffelse. Vi har skiftet Ham efterhaanden, men vi har ikke skiftet Karakter, og en Mand kommer glad, naar Mester kalder, selv om denne Kalden lyder aldrig saa kolerisk. Hvor det gælder Overarbejde, er Grunden for det ene den, at man stadig gerne vil fortjene mest muligt til sig selv, og for det andet Trangen til at bøje sig og derigennem gøre sig yndet. Thi Trangen til at indynde sig og gøre sig underdanig ligger stadig hos Mennesket; i den Retning er Psyken ikke forandret, selv om man har erhvervet Fagets Guldmedalje og taler tre Hovedsprog.

Vi bliver nok nødt til at lade Lovene leve — ogsaa nu, da de gamle Magthavere skal dele en altfor lille Brøkdel af deres Indflydelse med andre. Det har undertiden været vanskeligt at udfinde det principielle i radikal Politik. Bogtrykker Vald. Pedersen har ikke hjulpet til at gøre Forstaaelsen lettere. *N. Th. Svendsen.*

Babylonisk Forvirring

Det er en syndig Forvirring, der raader indenfor vor Retskrivning. Vi er snart naaet dertil, at hver Avis, hver Forfatter og Skribent har sin egen Maade at udforme vort Sprog paa. Ja, selv Skoleeleverne er med i Bestræbelserne for at »forbedre« det og foreskrive os, hvorledes vor Retskrivning bør være.

Det er utroligt, hvad disse »Bessermachere« kan finde paa for at gøre sig bemærket og spille originale.

Vi skal skrive Sproget som det tales — siges der. Ja vel. Men hvorledes ser Talesproget ud? Selv om Danmark er et lille Land, saa tales vort Sprog dog paa mange forskellige Maader. Og hvilket er da det *rigtige* Talesprog? Er det Københavnsk (maj, daj, saj), eller Jysk, Fynsk, Lolland-Falstersk eller Provins-Sjællandsk, for ikke at tale om Bondemaalet i de forskellige Landsdele?

Det vil sikkert blive vanskeligt for »Eksperterne« at blive enige om et nyt Skriftsprog, der er mere i Overensstemmelse med Talesproget end det gamle.

Man ser Skribenter, der bestræber sig for at udelade alle »overflødige« eller »stumme« Bogstaver, men som dog er meget inkonsekvente. De skriver f. Eks. tar (i Stedet for tager), sa (sagde), hade (havde), sir, sier (siger), lisaa (ligesaa), osse (ogsaa), sørre (sørge), allivel (alligevel), o. s. v. Men dette forhindrer dog ikke de samme Skribenter i at beholde de stumme Bogstaver i Ord som Hjem (Jem), Hjælp (Jælp), Plads (Plas), hvorfor (vorfor), skadelige (skadelie). Og rent galt bliver det med Konsekvensen, naar Modstandere af de overflødige Bogstaver skriver »overordenflig«. Intet Bogstav er vel mere overflødigt end dette *t*.

*

Det er dog ikke alene her i Landet, man eksperimenterer med Sproget. I Norge har man saaledes vedtaget en Lov, som fra 1. Juli 1938 indfører en ny Retskrivning. Det skal være den mest omfattende Forandring, der endnu er foretaget i den nyere Tid, og saa vidt man kan forstaa, er det de danske Ord, man er særlig ude efter. Den vil bevirke, at »Typograferne igen skal paa Skolebænken« — som en norsk Kollega udtrykte sig fornylig i en Korrespondance. Det vil blive et ret mærkeligt Forhold, at medens vi her i Landet med Lethed kan læse Bjørnson, Ibsen, Kjelland, Lie, Obstfelder, Hamsun o. s. v., vil det om nogle Aar blive nødvendigt at oversætte disse Forfattere for deres Landsmænd! Og hvad med den smukke norske Nationalsang — skal den ogsaa laves om?

Der er et mærkeligt Modsætningsforhold, som gør sig gældende indenfor den internationale Arbejderbevægelse. Samtidig med, at Arbejderne i de forskellige Lande ved talrige Møder og Sammenkomster arbejder for at befordre den internationale Forstaaelse og udslette de gamle Modsætninger, som de skarpt afstukne Landegrænser har skabt, ser man dem som ivrige Deltagere i de nationale Bestræbelser for at udrydde alt, hvad der smager af »de fremmede«, af dem paa den anden Side Grænsen.

*

Vi vil slutte disse Betragtninger med at gengive nogle Udtalelser, som *Sigv. Hellberg* fremsatte paa den nylig afholdte norske Typograf-Kongres i Oslo. I Følge »Svensk Typ.-Tidn.« udtalte han: . . . Vi har jo vore Forskelligheder, vi nordiske Folk, selv om vi udadtil paa en let og naturlig Maade forenes i ensartede Synspunkter, hvad ofte medfører, at man opfatter os som en Slags nordisk Enhed, som Skandinaver. Hertil bidrager ogsaa det indbyrdes Slægtskab mellem vore Sprog, der gør, at vi uden større Besvær forstaar hverandre. Finsk forstaar vi ikke, men Svensk danner det sproglige Bindeled mellem Finland og det øvrige Norden. Vor Evne til sproglig Forstaaelse har tidligere været større end nu, og den danske Forfatter Sven Clausen har nylig peget paa den store Fare, som ligger i, at den nationale »Sprogrensning« i de forskellige Lande fjerner de skandinaviske Sprog mere og mere fra hverandre, saa at vi om nogle Aartier ikke umiddelbart forstaar hverandre mere. Derved vil en af de største Forudsætninger fra vort naturlige Samarbejde forringes eller helt forsvinde. Lad os være opmærksomme paa denne Fare. Maaske kan just Typograferne faa *nogen* Indflydelse paa den sproglige Udvikling. *Dr. Ensom.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Hævet Blokade

Møns Folkeblad, Stege, har underskrevet Tarifen, og Blokaden er dermed hævet.

København. 27. Oktober 1937. *Ths. Pedersen.*

Afspasering

I min Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 42 om dette Emne er der i Eksemplet med Arbejderen og Kontormanden faldet et Par Linier ud. De indeholdt Oplysning om, at Kontormandens Løn var 4000 Kr. aarlig plus *300 Kr. i Overarbejde.* At Kontormanden skal beholde disse 300 Kr. (og for den Sags Skyld gerne uden at berøres af Loven maa fordoble sit Overarbejde), medens hans Svoger, Arbejderen, skal kvittere sine 150 Kr. fortjent ved Overarbejde — det er *det,* den sidstnævnte ikke rigtig kan faa til at rime med Retfærdighed.

Og det er en fattig Trøst, at det er der mange flere end ham, der ikke kan! *M. C.*

Oplysningsmødet i Skive

Idet vi henviser til det offentliggjorte Program for Oplysningsmødet paa Søndag, hvortil vi venter stor Tilslutning fra midt- og vestjyske Kolleger, meddeles, at der paa Mødestedet (Byens bedste Hotel) i Pausen Kl. 12—14 serveres kold Buffet à Kr. 2,50. — Ved et festligt Kaffebord efter Mødet er Lokalafdelingen Vært. — Agitér for god Tilslutning.

Skive Lokalafdeling.

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Typografernes Sangforening

afholdt sin ordinære halvaarlige Generalforsamling den 24. September i Sanglokalet, Nørresøgade. Efter at *Niels Nielsen* havde overtaget Hvervet som Dirigent, aabnede Formanden, *Udo Poulsen,* Mødet og aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, der havde været præget af Liv og Bevægelse. Sangøvelserne sluttede med Udgangen af Maj Maaned. Af de vigtigste Foreteelser nævnedes: Afslutningsfesten paa Roskilde Højskole i Juni. Et Par Møder i Pilealleen var afholdt, men Tilslutningen hertil havde været ringe, opfordrede Sangerne til at troppe bedre op til næste Aar. Med »De samvirkende københavnske Arbejder-Sangkor« assisterede vi ved Handels- og Kontormedhjælper-Forbundets 40-Aars Jubilæum i August og ved Musikstævnet i Forum i September. En fornøjelig Dag tilbragtes sammen med Malmø-Kollegerne i Anledning af deres Besøg i København. I den vellykkede Revy, arrangeret af Oplysningsudvalget, havde vi en Afdeling. Endvidere omtalte Formanden, at flere nye Medlemmer var optaget ved Vinter-Sæsonens Begyndelse. Andespil foregaar den 5. November, god Tilslutning forventes. Henledte Opmærksomheden paa Sangerstævnet i Odense 13.—14. Juni 1938 og anbefalede Sangerne at møde talstærkt op til de kommende Prøver. Et Arbejdersangkor fra Stavanger havde anmodet om Støtte til Medvirkning ved en Koncert i København. Der paatænkes en Nyordning af vore Møder efter Forslag af *Georg Petersen.* Sang-Program for den kommende Sæson blev forelagt. Hermed sluttede Beretningen. — *Niels Nielsen* foreslog at henvise Stavangerkoret til »De samvirkende københavnske Arbejder-Sangkor«. *Rud. Jensen* ønskede Oplysning angaaende et eventuelt Besøg i »De Gamles By«. Da Formanden havde repliceret, blev Beretningen enstemmigt godkendt. — *Formanden* oplæste derefter Foreningens Love, der var blevet reviderede. Med faa Ændringer paa Forslag af d'Hrr. *Ejner Lassen, Gudmundsen, Niels Nielsen* og *J. Olsen* blev samtlige Love enstemmigt vedtaget. — Ved Styrelsesvalget blev Formanden og 2 Styrelsesmedlemmer (*Georg Petersen* og *Andreas Larsen* genvalgt. Som Revisorer vedblev *Th. Eriksen* og *N. Juel Jensen* at fungere. — Under »Eventuelt« støttede *Erik Poulsen* Forslaget om at synge i »De Gamles By«. Derefter hævedes Generalforsamlingen.

— — —

Og saa gik man ind til et veldækket Smørrebrødsbord og tilbragte et Par fornøjelige Timer — den sædvanlige gode Stemning herskede og lovede godt for den kommende Sæson.

Juel.

Maribo Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 9. Oktober Generalforsamling paa Centralhotellet. Til Dirigent valgtes *V. Marcussen,* der oplæste Dagsordenen, hvorefter *Formanden* aflagde Beretning og omtalte Lærlingeloven og Loven om Forbud mod Overarbejde, herunder Afspaseringsreglerne, og efter at forskellige Forespørgsler var besvarede og et Forhold angaaende Sommerferie var omtalt, toges Beretningen til Efterretning. *Kassereren* oplæste Regnskaberne, der balancerede med for Hovedkassen Kr. 945,10, Lokalkassen 662,01, og til Byggeselskabet var indbetalt Kr. 19,30. Regnskaberne godkendtes. Til Juleuddelingen vedtoges det at betale 3 Kr. pr. Medlem i Lighed med tidligere Aar. Det vedtoges i Forbindelse med Januar Generalforsamlingen at afholde en selskabelig Sammenkomst med Damer. *—n.*

Næstved Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 9. Oktober med *J. P. Hansen* som Dirigent. Protokollen oplæstes og toges til Efterretning, hvorefter *Formanden* gav en Beretning om Arbejdet i det forløbne Kvartal. *Dirigenten* takkede for den fyldige Beretning, og derefter fremlagdes Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 4506,80; der var modtaget Kr. 300,00, og der indsendes Kr. 637,55. Lokalkassens Balance var Kr. 456,75 og dens Formue Kr. 836,22. For Sygehjælpekassen var Tallene henholdsvis Kr. 421,30 og Kr. 2041,68. Samtlige Regnskaber godkendtes. — En Bevilling paa Kr. 30,00 til Valgfondsmærker og Kr. 6,00 til Soc. Kvindeudvalgs Arbejde vedtoges; ligeledes vedtoges det at lade servere en varm Ret til Kr. 3,00 pro persona ved Oplysningsudvalgets Møde den 17. Oktober. — *Formanden* bebudede, at man til næste Generalforsamling vilde tage Spørgsmaalet om Kontingentet til Sygehjælpekassen op til Behandling, hvorefter der afsluttedes.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 9. Oktober Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Formanden, *Halvor Hansen,* bød velkommen til baade Damer og Herrer. *Johs. Schmidt* valgtes til Dirigent. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. *Formanden* kom i Beretningen først ind paa en Omtale af de to Love, som nu var traadt i Kraft og som vilde berøre vort Forbund, nemlig Loven om Forbud mod Overarbejde og Lærlingeloven. Den første var just ikke, hvad vi havde tænkt os, men han mente, at den sikkert senere bliver forandret noget, hvis den ellers skulde faa den tilsigtede Virkning. Derefter kom Formanden ind paa en Sag fra Hindborg om Omlægning af Regnskabsugen. Det var endt med, at Firmaet fortsætter med den gamle Afregning. Sagen fra Vejle Social-Demokrat var paany aktuel, og efter at Formanden senere havde faaet nogle Oplysninger, blev det bebudet, at man i paakommende Tilfælde vilde gaa andre Veje for at faa en Afslutning paa Sagen. Fagklassen i Teknisk Skole fortsætter uforandret. Der havde været 11 arbejdsløse i Kvartalet. Den udførlige Beretning blev taget til Efterretning. — Der udspandt sig nu en ret livlig Debat om den ny Lærlingelov og Loven om Overarbejde, og særlig sidstnævnte maatte »staa for Skud«. Baade *Boesen, Berg, Lund* og *Christensen* fandt, at Loven slet ikke var det, man havde tænkt sig. — Kassereren fremlagde Regnskaberne: Hovedregnskabet balancerede med Kr. 4733,60; i Sygeunderstøttelse var udbetalt Kr. 751,00, indsendt Overskud Kr. 915,10. Lokalkassens

Balance var Kr. 956,01, Beholdning Kr. 538,01. Regnskaberne godkendtes. — Til Formand genvalgtes enstemmigt *Halvor Hansen*. Det afgaaede Bestyrelsesmedlem, *Otto Christensen*, genvalgtes ligeledes; som Suppleant nyvalgtes *Jens Engeman*. Revisoren, *Hans Nielsen*, Suppleanten *Niels Jensen*, Repræsentanten til Lærlingeafdelingen, *Formanden*, samt de 2 Repræsentanter til Vejle Social-Demokrat, *Lund* og *Boesen*, genvalgtes alle. — Der bevilgedes 5 Kr. pr. Medlem til dem, der ønskede at deltage i Oplysningsmødet i Kolding. Et Ekstrakontingent til Fællesorganisationen og et indsendt Andragende om Tilskud til Arbejder-Samariterne blev vedtaget. Der købtes for 15 Kr. Valgfondsmærker, ligesom Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at foretage Uddelingen til Jul efter eget Skøn. — Da der ikke var noget at drøfte under Eventuelt, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen, der var besøgt af 26 Medlemmer. *S. J.*

Instruktionsmødet i Rudkøbing.

Maskinsættermødet i Rudkøbing d. 10. Oktober havde samlet Deltagere fra Rudkøbing, Svendborg, Næstved, Middelfart og Odense. *Vald. Nielsen* bød Deltagerne velkommen og gav straks Ordet til *Møller-Madsen*, Odense, der, støttet til Tegninger og Maskindele, holdt et Foredrag om flere aktuelle Emner.

I en lille Pause bød Redaktør *Borgstrup*, der elskværdigt havde stillet sine Lokaler til Raadighed, paa en Genstand og hilste Maskinsætterne vel mødt paa »Langelands Folkeblad«. *Møller-Madsen* og *Vald. Nielsen* takkede for den Gæstfrihed, man saavel ved denne som ved tidligere Lejligheder var bleven mødt med i Rudkøbing.

Efter Pausen fortsattes med en »Spørgetime«; her var det særlig de unge, der stillede Spørgsmaal, som *Møller-Madsen* besvarede til alles Tilfredshed.

Til Slut var Deltagerne Odense Maskinsætterklubs Gæster ved et Kaffebord paa Hotel »Rudkøbing«. *Vald. Nielsen* bød velkommen og takkede Rudkøbing-Kollegerne for deres Tilrettelæggelse af Mødet. Han takkede Kollegerne for det Sammenhold og Kammeratskab, der altid havde hersket og stadig herskede blandt de fynske Maskinsættere. Endvidere talte *Peter Jensen*, *Jørgen Olsen*, *Møller-Madsen* o. fl. Men Tiden var begrænset. Da Færgen tonede frem ude paa Sundet, maatte Mødet hæves, og med en Tak for Dagen og Ønsket om snarligt Gensyn tog »Fastlands«-Kollegerne Afsked med den smilende Ø og dens gæstfri Kolleger.

Forglemmelser

Ved Udarbejdelsen af Typografernes Stiftelsers Aarsberetning viser der sig at være et Utal af Kontingentrestancer. Da Kontingentet er saa lavt og de enkelte Medlemmers Adresser ikke haves, anmodes Medlemmerne selv om at være opmærksom paa Forholdet. I Henhold til Lovene er under Sygdom og Arbejdsløshed længste Restancefrist 6 Maaneder. Gamle Medlemmer kan ved Ansøgning til Styrelsen opnaa Kontingentfrihed, saafremt de økonomiske Forhold taler derfor. Incassatorerne kunde yde en stor Hjælp ved omhyggelig Udfyldning af Listernes Tilgangs- og Afgangsrubrik samt ved paa Listerne at meddele, hvorvidt afdøde Medlemmer efterlader sig Enker.

Efteraarets Svendeprøver

Sættere: 24 antaget, 6 med Ros.

Trykkere: 1 kasseret, 14 antaget, 2 med Ros og 6 med Bronzemedaille.

Til dette Efteraars Svendeprøver havde indstillet sig 30 Sættere og 23 Trykkere.

Sættere:

Antaget:

Heinz Oluf Andersen (A/S L. Ihrichs Bogtrykkeri). Henrik Frederik Andersen (Mohr & Co.). Anker Anthonsen (Nutidstrykkeriet), Richard Berg (G. Nielsen & Co.). Einar Budtz Christensen (W. J. Christensen). Robert Leo Christiansen (F. Gislason-Pedersen). Arne Paul Hansen (Axel Hoffs Bogtrykkeri). Frede A. E. Hansen (Brødr. Markers). Vald. Rud. Jespersen (Lassen & Stiedl). Axel Svend Johansen (A/S Dyva & Jeppesen). Ninna Kristensen (Kristensen & Mikkelsen). Alf Børge Kyhl (Nielsen & Lydiche). Poul Leo Lantow (Aage Th. Bjarnø). Frank Gunnar Madsen (Specialbogtrykkeriet). Kurt Kristian Nielsen (C. C. Petersens Bogtrykkeri). Helge Thorvald Nygaard (H. Juul Nielsen). Erick Ejnar Olsson (Andersen & Pedersen). Carl Aage Pedersen (Vald. Pedersen). Kaj Vilh. Pedersen (A/S København). Adolf C. Steffensen (E. Bruun & Co.). Hans Gilbert Søholm (Frederiksberg Bogtrykkeri). Helmer E. Faurskov Sørensen (Elite Tryk). Svend Aage Vermundsen (Brødr. Thøgersen). Børge Emil Weywadt (A. Johansens Bogtrykkeri).

Antaget med Ros:

Helge Alf Andersen (Bianco Luno). Jørgen Andersson (Kjellins Bogtrykkeri). Erik Carlo Eskildsen (A/S Dyva & Jeppesen). Jørgen Nielsen (Bianco Luno). Svend Aage Serup Pedersen (Christensen & Eilersen). Poul Børge Sørensen (Frederiksberg Centraltrykkeri).

Trykkere:

Ikke antaget:

Kaj Møller (Andersen & Krog).

Antaget:

Churt Chr. Asbjerg (Ch. Lerberg). Niels P. Kaarup Carlsson (Dansk Andels Trykkeri). Poul Vald. Christensen (J. Jørgensen & Co.). Erik Forland (Frederiksberg Bogtrykkeri). Willy Frederiksen (I. A. Hansens Bogtrykkeri). Erik Hansen (Det Berlingske Bogtrykkeri). Orla Jørgen Hansen (Wilh. Hansen). John Aage Richard Jensen (Nutidstrykkeriet). Frank Christian Jørgensen (Pedersen & Lefevre). Jørgen Munk (A. Johansens Bogtrykkeri). Svend Aage Nielsen (Brødr. Markers). Stig Edw. Bjørn Bluhme Rasmussen (Georg Chr. Jørgensen). Werner Blixenkrone Schleimann (Bianco Luno). Oskar Vald. Theisen (Ch. Johansen).

Antaget med Ros:

Frede Søren Johan Hansen (F. E. Bording). Hans Fredy Schultz (Nielsen & Lydiche).

Antaget med Bronzemedaille:

Kay Walther Lund Henriksen (Axel Nielsens Bogtrykkeri). Paul Gunner Jørgensen (Østerbros Bogtrykkeri). Kaj Charly Peder Melbye (J. D. Qvist & Komp.). Kaj Ove Peter Petersen (H. P. Hansens Bogtrykkeri). Israel Scher (Gyldendal). Kaj Selck (Bogtrykkeriet »Hafnia«).

— — —

Uddelingen af Svendebrevene fandt Sted Mandag den 25. Oktober i Haandværkerforeningens Festsal under Iagttagelse af de traditionelle Former: Kantate, Gutenberg-Koret, Recitation, Harald H. Lund, Fællessang. Aftenens Taler var Rektor *Carl Gad*, som tog sit Udgangspunkt i et af Johs. V. Jensens Fyndord: »Vaaben eller Værktøj — jeg valgte mig Værktøjet.« Ikke den negative Kamp for selv at komme frem, over en andens Nederlag maaske, men det frodige liv- og værdiskabende Arbejde. Et glad og frodigt Sind skaber en god Atmosfære, den sure Kritik er kun negativ. Vi er alle Led i en større Sammenhæng, et Arbejde er maaske tilsyneladende mindre værd end et andet, men ethvert Arbejde skal dog gøres rigtigt. Det gælder om, at vi forvalter vor Arv rigtigt; gennem os strømmer vor nedarvede Kultur videre til næste Generation, det gælder om, at vi ikke forurener og plumrer denne rindende Strøm, men om muligt skaber stadig større Klarhed.

— En Række af Fagets kendte Personer deltog i Højtideligheden. *S. H.*

Bogtrykfagets Svendeprøvekommission

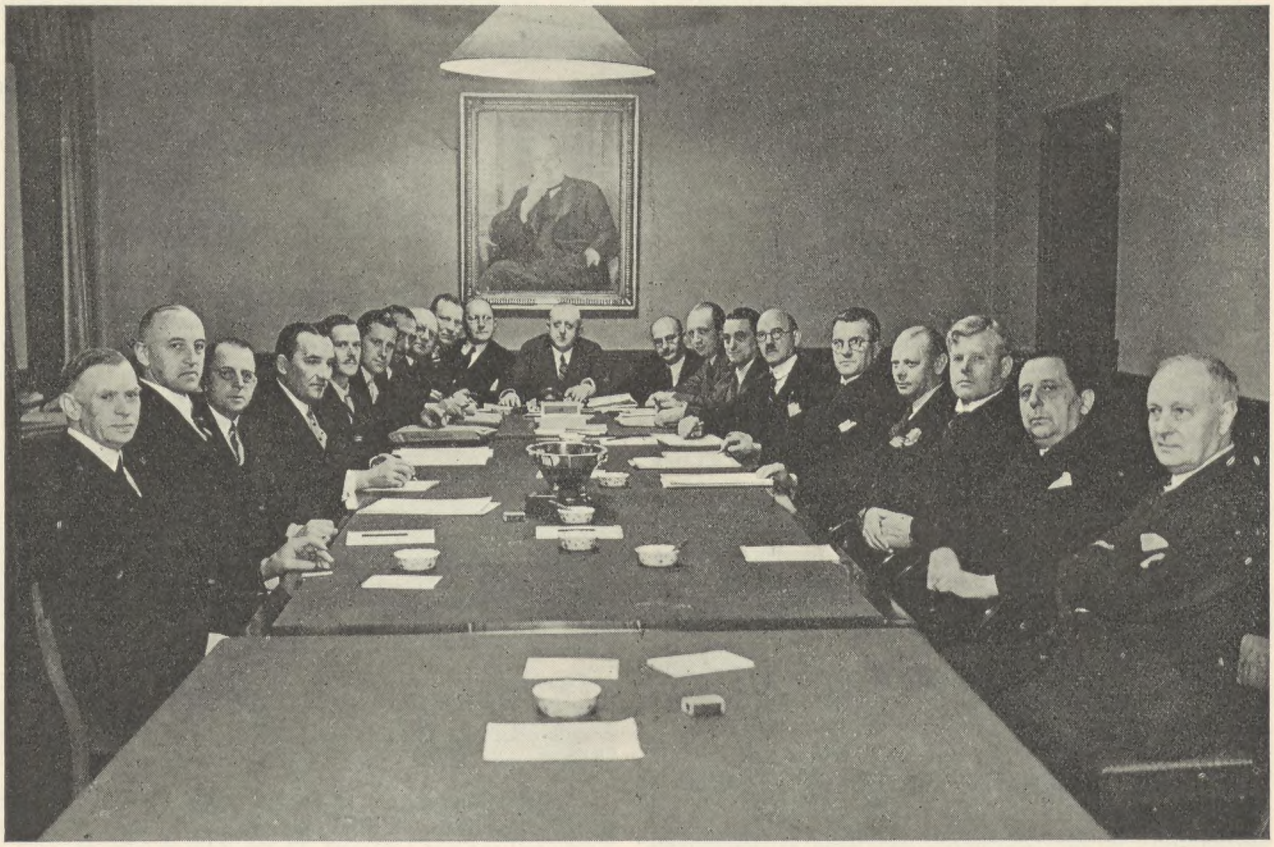

Fra venstre: Bogtrykker Ludvig Jørgensen, Trykker Niels Andersen, Trykker B. Carlsen, Sætter Eigil Jensen, Sætter K. A. Jørgensen, Bogtrykker Sv. H. Jørgensen, Bogtrykker O. Jul. Schmidt, Driftsbestyrer Hans Emborg, Bogtrykker Axel Nielsen, Trykker Karl Schmidt, Bogtrykker L. D. Hansen (Kommissionens Formand), Kontorchef Wreschner (Kommissionens Sekretær), Bogtrykker Flemming Strandberg, Trykker Achton Møller, Bogtrykker Palfelt, Faktor Henrik Eriksen, Sætter Kronwall Petersen, Direktør Bertram Behrndt, Bogtrykker I. A. Hansen, Bogtrykker E. Bruun.

Gennem syv Aar har vi haft obligatoriske Svendeprøver i vort Fag her i København. Det var Tarifen af 1930, der indeholdt Bestemmelse herom, og fra 1. Januar 1931 har det været en Pligt for alle Bogtrykker-Læremestre i Storkøbenhavn at lade Lærlingen aflægge Svendeprøve for Fagets Svendeprøvekommission, der bestod af 4 Svende og 8 Mestre, men som desuden gennem Aarene har taget særlig Svendenes Suppleanter i Brug næsten til Stadighed.

Der har hele Tiden hersket et særdeles godt Samarbejde inden for Kommissionen, som har været besjælet af Ønsket om paa fagligt Grundlag at højne Fagets og dets Ungdoms Ydeevne. Og det tør roligt siges, at siden Indførelsen af disse Svendeprøver har Lærlingeuddannelsen undergaaet en betydelig Forbedring, og Fagets Evne til at hævde sig i Konkurrencen med andre Trykmetoder er derved øget.

Formændene for Kommissionen har gennem disse syv Aar været Bogtrykkerne *E. Bruun, Holger Meyer* og *L. D. Hansen*. Kommissionens Sekretær har været Kontorchef *Wreschner*.

Fra Københavns Afdelings og fra Forbundets Side skal der ved denne 7-aarige Periodes Afslutning lyde en Tak til de Mænd, Mestre og Svende, der gennem Aarene har deltaget i dette, ellers ikke altid takbringende, Arbejde.

Nu bestemmer jo den nye Lærlingelov, at alle Fag skal have tvungen Svendeprøve og at Svendeprøvekommissionerne skal bestaa af lige Antal Mestre og Svende. Der skal saaledes finde en Reorganisering Sted, hvorfor vor hidtidige Kommission har sluttet med den nu overstaaende Bedømmelse. Og selv om jo sikkert de allerfleste af disse Mænd vil genfindes i den næste Kommission, har man dog fra Organisationernes Side ønsket at bringe et Billede af Kommissionen ved Afslutningen af een Epoke, paa Tærskelen til en ny — der godt vil kunne bygge paa de lagte Traditioner. *S. H.*

I Aften Kl. 20 mødes vi i Studenterforeningens store Sal til det store Opgør mellem Reklamens og Bogtrykkets Mænd.

En komplet Misforstaaelse

De samvirkende Fagforbunds Blad »Arbejderen« skriver i en længere Artikel om Forbud mod Overarbejde bl. a.:

»Naar der tales om Lov om Forbud mod Overarbejde, hører man ofte den Mening, at det, vi har faaet gennemført, er en Lov om Afspasering af præsteret Overarbejde. — Vi vil derfor fastslaa, at en saadan Opfattelse er helt forkert. Det, vi har faaet, er en Lov om Forbud mod Overarbejde, men som samtidig tillader Fravigelser under visse nærmere givne Omstændigheder.

Arbejdsgiverne synes for deres Vedkommende i al for mange Tilfælde at mene, at Loven for dem er en kærkommen Lejlighed til en Legalisering af Overarbejde. Dette er — som i det andet Tilfælde — en komplet Misforstaaelse, og Fagorganisationerne maa her være paa Vagt, saaledes at vi ikke opnaar det modsatte af det, som Loven tilsigter . . .«

Afdød Kollega

Typograf *Vilhelm Andersen*, Næstved, er Lørdag Morgen den 16. ds. død, knap 69 Aar gl., efter et Par Ugers Sygeleje paa Amtssygehuset i Næstved. Afdøde var ugift.

Efter at være udlært i Bangs Bogtrykkeri i Næstved den 1. Maj 1888, traadte Vilhelm Andersen straks ind i Dansk Typografisk Forening og har uafbrudt siden været et trofast Medlem af Forbundet. Udover en lille Tur paa Rejsen i 1889 og et Par Maaneders Arbejde paa Bornholm i 1904, har han arbejdet i Næstved, de sidste 30 Aar i »Sydsjællands Soc.-Dem.«s Trykkeri, hvor han ved Nytaarstid i Aar maatte fratræde paa Grund af Svagelighed.

Tirsdag bisattes afdøde fra Kapellet paa Næstved Kirkegaard, hvor Typograf *Ph. Birkedal* udtalte smukke Mindeord og bragte paa Personalets Vegne afdøde en Tak for mangeaarigt godt Samarbejde, ligesom Typograf *Chr. Jensen Petersen* takkede afdøde for hans trofaste Medlemsskab i Forbundet gennem de ca. 50 Aar og sluttede med et: Æret være hans Minde! *cip.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

70 Aar. Lørdag den 30. Oktober fylder vor gamle Kollega, *R. Graumann*, Taarnby Villaby, Amager, 70 Aar, og fejrer samme Dag sit 50 Aars Svendejubilæum. Den 30. Oktober 1887 fik han sit Svendebrev hos daværende Bogtrykker Chr. Müller, Lille Kongensgade 33. I de forløbne Aar har Richard Graumann arbejdet i Tyskland og Amerika, og i 41 Aar hos Axel E. Aamodts Bogtrykkeri paa Kg. Nytorv. Vi bringer ham vor bedste Lykønskning paa Dagen. *F.*

Det er i Aften Kl. 20 vi mødes i Studenterforeningens store Sal. Typografer og Bogtrykkere diskuterer med Reklamens Mænd om, hvem der skal og kan lave Bogtrykarbejde.

Mødet skal være Indledningen til en Kampagne for, at vort Fags Udøvere faar den Plads, der tilkommer dem: Skabere af Tryksager, der er i Overensstemmelse med Tidens Teknik og Krav.

I Skive paa Søndag. Kl. 10 Fm. mødes Haandsætterne paa Hotel Royal. Maskinsætterne og Trykkerne paa Skive Folkeblad.

Om Eftermiddagen Kl. 14 Fællesmøde paa Hotel Royal, hvor Forbundets Næstformand, *O. A. Lundin*, taler.

Undervisning pr. Korrespondance. Gennem Arbejdernes Oplysningsforbund arrangeres bl. a. Kursus i Arbejdsretten, Regnskabsføring m. v. Interesserede kan faa nærmere Oplysning ved Henvendelse til Arb. Opl.forbund, Nr. Farimagsgade 11, Kbhvn. K. (Telf. 12,887).

Møns Folkeblad. Som andetsteds meddelt har Dagbladet »Møns Folkeblad« i Stege nu underskrevet Tarifen, og den mest langvarige Blokade, vort Forbund har iværksat, er dermed bragt til en heldig Afslutning.

Gennem Aarene er der fra vidt forskellig Side gjort store Anstrengelser for at ændre det mærkværdige Forhold, at Folkebladet — ene af alle danske Dagblade — blev fremstillet af uorganiseret Arbejdskraft, men først nu er det efter et halvt Aars stadige Forhandlinger lykkedes at faa en Ordning.

Paa Grundlag af den trufne Overenskomst anskaffer Bladet nu 2 Sættemaskiner, der betjenes af faguddannet Arbejdskraft. Fra vor Side er der givet Adgang til, at tre af de paa Bladet beskæftigede indtræder i Forbundet, og Firmaet har faaet en Frist til at frigøre sig for den øvrige Arbejdskraft. To af de paa Bladet beskæftigede Kvinder træder paa normal Vis i Lære.

Typograf-Kören, Malmö, de populære svenske Sangere fra de dansk-svenske Typograf-Stævner, fejrede den 16. Oktober sit 10-Aars Jubilæum ved en stort anlagt Fest i Rest. »Stranden«, Limhamn. Der var indbudt Repræsentanter fra de to københavnske Typograf-Kor, som bragte de hjerteligste Hilsener fra Sangere paa denne Side Sundet. *E. P.*

Der taales ingen Sympati. Den 1. Juni blev 7 Rigsværnssoldater skudt i Politikasernen i Duisburg. Intet er fremkommet om deres Forbrydelse, men Rygterne fortæller, at de havde udtalt Sympati for de spanske Arbejdere.

Stærk i Troen. En kvindelig engelsk Katolik, som var usædvanlig korpulent, modtoges nylig i Audiens af Paven.

Hvad har ført hende hid, min Datter? spurgte Paven.

Troen, hellige Fader, svarede den korpulente Dame.

Da Audiensen var forbi og den engelske Dame havde fjernet sig, vendte Paven sig til sine Omgivelser og sagde:

Dèr ser De et Bevis paa, at Troen kan flytte Bjerge!

Tak

For de talrige Beviser paa venlig Erindring og Paaskønnelse, der strømmede mig i Møde paa min 25-Aars Dag i Aktieselskabet J. H. Schultz, bringer jeg Firma, Funktionærer, teknisk Personale, Lærlinge, Organisationer, Bogtrykfagets Svendeprøvekommission, »de tre Typo-Artister« og personlige Venner min dybtfølte Tak. *Henrik Eriksen.*

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Torsdag den 4. November afholdes et Foredrag i Evaldsgade. *O. Chr. Sørensen* og *Sv. Johansen* taler henholdsvis om Offset og Dybtryk. Foredraget er ledsaget af Film.

Torsdag den 11. November Klubaften. Efter den første Klubaftens Succes, hvor et meget stort Antal Kammerater var mødt, tør man vel forvente Besøg af en nogenlunde fyldig Medlemsstab.

Fredag den 12. November. Foredrag. Formand for D. A. I., Niels Spellmann, taler om sine Indtryk fra Arbejderolympiaden.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne Juli Kvartals Regnskaber:

20. Oktober: Lyngby pr. Bl. 461,80, Svendborg pr. Bl. 300,00, Kt. 740,65, ialt 1040,65. 21. Oktober; Haslev 105,70. 22. Oktober: Herning pr. Bl. 150,00, Kt. 79,80, ialt 229,80. 25. Oktober: Hobro pr. Bl. 167,70, Nykøbing F. 2885,85, Rudkøbing pr. Bl. 586,85, Skjern 372,60, Slagelse pr. Bl. 300,00, Kt. 369,25, ialt 669,25. 26. Oktober: Løgstør pr. Bl. 414,65, Nakskov 1688,65, Ringkøbing 1494,95.

København, den 26. Oktober 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

20. Oktober: Lyngby i St. f. Juli Kv. Oversk. 461,80, Svendborg i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 300,00. 21. Oktober: Middelfart 100,00. 22. Oktober: Herning i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 150,00. 23. Oktober: Fredericia 500,00. 25. Oktober: Hobro i St. f. Juli Kv. Oversk. 167,70, Rudkøbing i St. f. Juli Kv. Oversk. 586,85, Slagelse i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 300,00, Assens 300,00. 26. Oktober: Løgstør i St. f. Juli Kv. Oversk. 414,55, Sønderborg 200,00.

København, den 26. Oktober 1937. *Forretningsudvalget.*

Flyttet Lokalformand.
Viborg: Lokalformanden er flyttet til Sønder Alle 31.

Nye Medlemmer.
København: Sætter Frede Axel Emil Hansen, udl. 30. 9. 37 hos Brd. Marcher (arb. s. St.), Paal. Inga Anina Marie Bresemann, udl. 13. 10. 37 i Berl. Bogtr. (arb. s. St.).
Randers: Paal. Karen Thomsen. Slagelse: Sætter Poul Reitz Andersen, udl. 22. 10. 37 i Sorø Amtstid. Struer: Sætter Poul E. Buskov, udl. 31. 10. 1937 hos E. Johansen, Vinderup.

Tiltraadte.
København: 5876 Knud Jørgensen fra Rejse (Fraenckel & Co.), 5586 Hans Mennè fra Roskilde (Politiken), 5854 Arne Hansen fra Vejle (arbl.), 1935 Børge Jørgensen fra Rejse (arbl.), 7429 J. P. Petersen fra Ringsted (O. C. Olsen), 7010 Holger Krøyer fra Rejse (O. C. Olsen), 7372 Niels Jensen fra Køge (Matzen), 3599 Olaf Olsen fra Aarhus (syg), 3943 Olaf Olsen fra Rejse (arbl.), 5309 Carl. Hj. Sørensen fra Rejse (Andersen & Petersen), 5374 Børge Hansen fra Næstved (arbl.).
Aabenra: 3086 Otto Carl Felix Nielsen (arbl.). Aalborg: 638 Kaj Pelt (Aalborg Stiftstid.). Fredericia: 3882 P. A. N. Høj (arbl.). Holstebro: 6901 Thorvald Laursen (S. Sørensen). Kolding: Witha Boyesen (overfl. fra Bogbinderforb.). Køge: Marius Larsen (overfl. fra Arbejdsmandsforb.). Nyborg: 6584 Carl M. Jøgensen (arbl.). Nykøbing F.: 2249 Dagny Nerving (arbl.). Odense: 3718 Anders Møller Jensen (arbl.). Randers: 3379 Hartvig Sørensen (Eksprestr.). Ringsted: 5399 Ejvind Olsen (overfl. fra Arbejdsmandsforb.). Skive: 7119 Vagn Christensen (Venstrebladet), 3393 Axel Hansen (arbl.). Slagelse: 7764 Frede Viggo Petersen (arb.), 5744 Hans H. Hansen (Sorø Amtstid.).

Fratraadte.
Aabenraa: 6454 Jürgen Andresen paa Rejse. Aarhus: 6418 Alfred Sørensen paa Rejse, 3379 Chr. Hartvig Sørensen til Randers i Pl. Holstebro: 3170 Eskild Michaelsen til Skjern i Pl. Kolding: 6648 Boe M. Nielsen til Tønder i Pl., 3086 Otto Nielsen til Aabenraa (arbl.), 3882 Peter Høj til Fredericia (arbl.), 3718 Anders Jensen til Odense (arbl.). Nyborg: 6584 Carl M. Jørgensen til Middelfart i Pl. Næstved: 5431 Jens Jensen til Stege (arbl.). Ringsted: 7429 J. P. J. Petersen til København, 7764 Frede Viggo Petersen til Slagelse (arbl.). Roskilde: 5586 Hans Mennè til København. Skive: 3393 Axel Hansen paa Rejse, 7119 Vagn Christensen til Nykøbing M.

Typografernes Novemberfest

Lørdag den 20. November i Tivolis Koncertsal

20 Musikere under Ledelse af Kapelmester **Rich. Johansen** (tidl. »Lodberg«) udfører Koncert- og Dansemusiken.

Underholdningen arrangeres som ifjor med Servering i Salen og Dans og Optræden vekslende.

Af Underholdningen nævnes:

Gutenberg-Koret,
Asta Mollerup-Balletten,
»Four Flatou Flappers«,
De levende Bronzefigurer,
Zander og Ellen Løimar.

Billetter à Kr. 1,50 (til hele Festen) faas fra i Dag paa Kontoret og gennem Inkassatorerne. Antallet af Billetter er begrænset.

Fagligt Oplysningsmøde i Nakskov

Søndag den 7. November

Kl. 10: Møde for Haandsættere:
(Forsamlingsbygningen)
Henry Thejls: Hvad er det, der er nyt ved den ny Typografi? (Med Lysbilleder.)

Instruktion for Maskinsættere:
O. Møller Madsen, Odense: Demonstration ved Sættemaskinen.

Instruktion for Trykkere:
Paa „Tidende" *(Alfred Nielsen)* og Centraltrykkeriet *(Kaj Nielsen).*

Kl. 14: Fællesmøde:
Forbundets Formand, *Julius Schrøder,* taler om Afspaseringsaftalen og Lærlingeloven.

Derefter fremvises Filmen fra Tillidsmandskursus'et paa Roskilde Højskole.

Arrangeret af Oplysningsudvalget.

E. L. GUMMIVALSER
by Goodyear License er dansk Arbejde
og Goodyears berømte Kvalitet .. ..
ERIK LEVISON'S Gelatine og Gummivalse Støberier

(arbl.), 1935 Børge Jørgensen paa Rejse, 6901 Th. Laursen til Holstebro i Pl. Slagelse: 1910 Holger Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Viborg: 3253 Knud Laursen til Ikast i Pl.

Udmeldt.

Nykøbing F.: 5346 Søren Bork (fratraadt Faget).

Død.

København: 6922 Magnus Andersen (Politiken).

Paa Kontoret

ligger Brev til O. C. Olsen. Brevene er fra Richard Olsen, Ikast.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

Legatuddelingen har fundet Sted. De Ansøgere, der er kommet i Betragtning, har faaet Meddelelse derom.
Kassereren træffes hver Mandag Aften Kl. 7-8, Hillerødgade 139, Telf. Taga 5377.

KLUB-ANNONCER

KØBENHAVNS TRYKKERKLUB

Ordinær Generalforsamling

Fredag d. 5. November Kl. 20 i *Park Hotellet, Jarmers Plads 3.*

Dagsorden ifølge Lovene.

Eventuelle Forslag indsendes til Chr. B. Petersen, Glentevej 48 [3], inden 1. November.

Fødselsdagsfest

afholdes Søndag den 7. November Kl. 20 i *Park Hotellet, Jarmers Plads 3.*

Kaffe - Kager - Underholdning - Dans.

Billetter à Kr. 1,75, alt inclusive, faas hos Styrelsen.

Fredag den 5. November Kl. 20

Nørre Søgade 27 A

ANDESPIL

15 Spil — 30 Gevinster

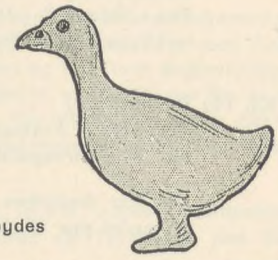

Hele Serien 2 Kr., enkelte Spil 15 Øre

Kolleger med Bekendte indbydes

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

ANNONCER

Montør C. A. Andersen
Gravene 9 [2], Odense

Reservedele, Reparationer og Flytning af *Sættemaskiner.* Absolut billigste Priser paa Ude- og Rejsearbejde. Indhent Tilbud uden Forbindende.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2], Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3 1/2
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 (5 Ledninger)
Grafisk Fagforretning • Eget Skriftstøberi • Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

A/S F. L. BIE Valdemarsgade 14 København V.
TELEFONER: CENTR. 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser • Stadigt stort Lager.

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 44 KØBENHAVN DEN 5. NOVEMBER 1937 64. AARGANG

„Interesse-Skellet"

Det er muligt, at N. P. Jørgensen og undertegnede kan tale os til Rette, men i saa Fald kommer N. P. J. til at omlægge sine Begreber m. H. t., hvem der har *Pligt* til at skaffe Beskæftigelse til de arbejdsløse. Der er nemlig en himmelvid Forskel i N. P. J.s og undertegnedes Opfattelse af den kapitalistiske Udbytnings Struktur, og jeg drister mig til at paastaa, at han, trods de flotte besnærende Vendinger, desværre røber en grænseløs Uvidenhed om Hensigten med Loven mod Overarbejde, ligesom han synes at være ganske fremmed overfor Modpartens Taktik.

Det store afgørende *væsentlige* for N. P. J. er, at Loven *underbygger Solidariteten*, hvilket viser, at det for ham er et følelsesmæssigt og nærmest religiøst Moment. Den praktiske Side kerer han sig ikke om. Og man maa da rejse Spørgsmaalet, om den økonomiske Kamp og Beskæftigelsesspørgsmaalet er et *religiøst* eller et jernhaardt *økonomisk* Spørgsmaal, hvor det gælder om at tage fra Udbytterne, i Stedet for den Vej, N. P. J. anviser, at Kammerater skal tage fra Kammerater.

N. P. J. synes jo ligefrem at mene, at det er de arbejdende Kammerater, der har skabt den Samfundsuret, som Arbejdsløsheden er, for her er Grundlaget for *Interesseskel* og for den *begyndende dannende Kløft* mellem »den arbejdende og arbejdsløse Klasse« —

Ved denne Fremstilling kommer N. P. J. mod sin Vilje — antagelig — i den kærligste Overensstemmelse med Venstrepressen. Saa godt som daglig agiterer den nævnte Presse for at vække de arbejdsløses Misundelse mod de arbejdende Kammerater i Haab om at faa Kampen indledet og paa den Maade faa Lønniveauet halveret.

Desværre har man ogsaa i andre Inderkredse syslet med noget lignende, og N. P. J. lader ane Muligheden for en saadan Plans Videreførelse, idet han hilser »dette svage Forsøg med Tilfredshed«, og Forsøget er jo dette, at Kammerater tager fra Kammerater.

Det er fuldstændig forvirret Tale, at Fagbevægelsens Grundlag er Solidaritetsfølelse til at trykke hinanden ned i daarlige økonomiske Kaar. Fagbevægelsens Solidaritetsfølelse har altid bestaaet i at hæve Arbejderne økonomisk, og solidarisk at bekæmpe Udbytterne og fratage disse saa meget som muligt af deres økonomiske Gevinst.

At Arbejderne i de senere Aar er blevet væsentlig forhindret i denne Aktion, skulde dog ikke gerne føre til N. P. J.s daarligt gennemtænkte Følger af hans moralske Hypoteser, selv om de er nok saa kærkomne i Venstrepressen, som hos andre Vedkommende, der er stærkt interesseret i netop en saadan Interessekamp.

Imidlertid har jeg større Tiltro til de arbejdsløses Fornuft end den, N. P. J. gør sig til Talsmand for. Der er ingen af dem, der vil bidrage til Lønnedgang med Udsigt til Lønninger paa 35 til 40 Kr. pr. Uge, samtidig med at være Vidne til et uhyre Tal af Dobbelt-Stillinger.

Paa Afspaseringsdage er der ikke det fjærneste til Hinder for, at Vedkommende kan paatage sig et andet Job og maaske tjene en Dagløn ekstra.

Indenfor Lærerstanden florerer Dobbeltstillinger med do. Løn i udstrakt Grad. Vi har Overlærere gift med Lærerinder, mange Lærere og Lærerinder gifte sammen. Over Halvdelen af Københavns Lærerinder er gifte med kommunale eller Statstjenestemænd. Omkring paa Telegrafstationer, Posthuse, Girokontoret i København, paa de kommunale og Statskontorer er den økonomiske og ægteskabelige Dobbelttilværelse almindelig.

Sammenlign da disse Lønninger med Arbejdernes samt hvor meget disse Personer egentlig yder *økonomisk* og *moralsk* til Arbejdsløshedens Bekæmpelse, trods det, at de hver for sig oppebærer en Løn, som *to* Familier med Glans kunde leve af.

Var det alligevel ikke nok saa forstandigt og forstaaeligt, om N. P. J. havde haft et skarpere Syn, saa han først havde faaet Øje paa *»denne Kløft«* og denne Hensynsløshed mod *»Solidaritetsfølelsen«*.

Det er undgaaet min Opmærksomhed, at Arbejdsgiverne har været hysterisk ved Lovens Gennemførelse, trods min Søgen i Arbejdsgiverpressen i den Anledning. Har N. P. J. mærket et saadant Hysteri, tjener det til hans Undskyldning, at han ikke kan skelne mellem Taktik og klog Beregning fra den Side. Arbejdsgiverne skal jo ikke betale noget; det er dem, der har Overarbejdet, der skal betale Afløsningen. Et lille Eksempel, der er mig givet, kan foreløbig være en Illustration paa »Hysteriet«.

Et Søndagsblad med 6 Sættemaskiner og hvor 14 Mand i Ugens Løb har Overarbejde, faar Brug for *en Mand*, hvilket vil betyde, at nævnte Forretning paa Afspaseringskontoen tjener 1500—2000 Kr. »Hysteriet« er saaledes saare forstaaeligt.

Det er fremdeles min magelige Opfattelse, at N. P. J. sammen med sine temmelig sikkert faa Tilhængere vil opdage, at *det*, der er sikkert ved denne Lovs Gennemførelse, *er dette*, at selve Overarbejdsbetalingen nu er *nedsat*, og Tiden skal vise, om det vil lykkes at faa denne hævet igen.

Men ved næste Tarifrevision haaber vi, at N. P. J. vil gaa ind for en *Forhøjelse* af *Overarbejdsbetalingen*.

Det er ikke opløftende at møde Repræsentanter som N. P. J. med en saa fuldkommen Misforstaaelse af økonomisk Samfundsmoral og Solidaritetsfølelse.

Kan de økonomiske Magthavere virkelig faa Hjælpere fra selve Arbejdernes Rækker til at trykke Arbejderklassen ned til Eksistensminimumet, saa er Kortene spillet godt.

I en svulmende Dyrtid, hvor Udbytterne stiger, hvor,

trods tiltagende Arbejdsløshed, Produktionskapaciteten alligevel er stærkt stigende, da at se Arbejderne begynde at flaa hverandre — er det ikke Begrebsforvirring?

Er det da mon uberettiget at spørge: Var det *den Solidaritetsfølelse*, der var Fundamentet for vore stolte Organisationer?

Var det de økonomiske Interesser *Arbejderne imellem* eller var det Interesseskellet mellem os og de *økonomiske Magthavere*, vi vilde bryde igennem?

N. P. J. mener altsaa det første, undertegnede det sidste.

Den 7. Oktober 1937. *S.-Kj.*

Samarbejde eller —

Til Lundins Artikel »Samarbejde eller« — maa det maaske være mig tilladt, som een af den lille Kreds eller lille Klike af Kolleger, hvad man nu ynder at kalde os, at komme med nogle Bemærkninger. Hvoraf véd Lundin forresten, om vi er en stor eller lille Kreds, Medlemsantallet kender han jo ikke. Efter Lundins Artikel ser det jo ud til, at alt er Fryd og Gammen, og at det kun var den »lille Kreds« af Kolleger, der staar tilsluttet Trykkerklubben, der ønskede at lave lidt Sjov i Gaden.

Jeg vil gerne gøre opmærksom paa, at til Indkaldelse til ekstraordinær Generalforsamling kræver Lovene 20 Underskrifter. Sv. Aage Larsen der var den opfordrende, da det var hans Resolution, Afdelingsstyrelsen havde forkastet, fik lige saa nemt som at klø sig i Nakken ca. 150 Underskrifter, hvoraf den største Part var arbejdende Kolleger, og kun en meget lille Part var Trykkerklubs-Medlemmer, idet Listerne ikke har været fremlagt paa Klubmøder, men kun er sendt til nogle ganske faa Trykkerier; man kan heraf skønne, at der er flere utilfredse Trykkere end dem, der er Medlemmer af Trykkerklubben.

Efter Lundins »Bemærkninger« kommer man til at tænke paa Admiralen, der satte Kikkerten for det blinde Øje og sagde: »Jeg ser intet«, men Lundin gaar yderlig et Skridt videre og siger: »Jeg forstaar intet«. Derfor forbavser det mig heller ikke, naar Lundin skriver, at han har Vanskeligheder ved at forstaa Nødvendigheden af en Trykkerklub i København. Der er nemlig meget, der tyder paa, at han maaske er den største Aarsag til, at Klubben eksisterer.

Trykkerklubben er som bekendt Medlem af Trykkernes Landssammenslutning, der paa sit Program har et Punkt, der lyder saaledes: »Samling af alle Danmarks Trykkere i én Afdeling under Dansk Typograf-Forbund«. Hvordan stiller Lundin sig til det? Absolut afvisende, trods det, at her var et Punkt, hvor man kunde vise det af Lundin saa stærkt paaberaabte Samarbejde. Saa længe vi har dette Punkt paa vort Program, behøver vi ingen »Fiktioner« for at opretholde Trykkerklubben.

For 5 Aar siden, da Trykkerklubben blev startet, var Interessen for Trykkerafdelingen ikke særlig stor. Ved den aarlige Generalforsamling var Deltagelsen meget ringe, og Lundin har heller aldrig forsøgt at skabe Interesse ved at samle Trykkerne til organisatoriske eller faglige Møder. Det var en af de Opgaver, Trykkerklubben paatog sig, men ogsaa dette havde man ondt af, og med Brask og Bram startede man Oplysningsvirksomheden og forbød vort Brancheblad. Trykkerne fik en Repræsentant i Oplysningsudvalget — paa Anbefaling af Lundin blev Calberg valgt. Hvad Gavn har københavnske Trykkere haft af ham, og hvad har Oplysningsvirksomheden givet os — intet. Vor Repræsentant har rejst hele Landet rundt; her i København har vi intet hørt eller set til ham. Mener han ikke, han er kompetent til at holde Foredrag og give Fagfiduser her i Byen, saa har Lundin gjort os en daarlig Tjeneste ved at anbefale ham. Men trods alt er Interessen for Trykkerafdelingen vokset, og paa den ekstraordinære Generalforsamling udtalte Lundin jo ogsaa, at Interessen for Trykkerafdelingen var stærkt stigende, men er han ærlig, maa han give Trykkerklubben Æren for dette.

Skal vi opretholde en Trykkerafdeling, skal den ikke være nogen Sovepude, Meningen skal ikke være, at der kommer en halv Snes Trykkere til den aarlige Generalforsamling, og siger »Ja« og »Amen« til det hele. Den skal være Stedet, hvor Tingene skal drøftes og kritiseres, og Opposition kan ikke undgaas; ønsker man den forbudt, er vi inde paa Nazimetoder. Ligesom enhver Formand maa staa for Kritik og modtage Kritik, maa han ogsaa være lydhør for denne og saa vidt mulig rette sig efter den, især som her, hvor Kritiken kommer fra Folk, der kender Forholdene paa Arbejdspladserne og Kampen for det daglige Brød; kender Funktionærerne noget til det — afgjort nej.

Er det da noget urimeligt, naar Trykkerne forlanger, at det skal være Trykkere, der varetager vore Interesser? Nej, naar man tænker paa Aarsagen til Sv. Aage Larsens Resolution, maa man opponere og kræve Garantier for, at saadanne Tilfælde ikke gentager sig. Jeg nævner denne Sag som et konkret Eksempel, man har nemlig ikke fra Ledelsens Side bevist, at vor Paastand om, at Erstatningskrav, der var rettet mod Trykkere, og ikke undersøgt med Bistand af Trykkere, var lagt til Grund ved Idømmelse af en Bod for 1400 Overarbejdstimer, og at Boden derfor blev saa latterlig lille som 200 Kr. — er forkert. Man siger nok, at Bodens Størrelse kan være ligegyldig — selv om Pengene gaar i »det særlige Fond«, til Ekstrahjælp til de arbejdsløse bl. a., selv om Boden blev betalt for Overarbejde, altsaa Arbejde, som arbejdsløse blev snydt for. — Jeg mener stadig, at Boden var blevet større, dersom en Trykker havde været med til Mæglingen.

(Sluttes.) *Chr. B. Petersen.*

Sidste Frist for Indlevering af Annoncer paa Ekspeditionskontoret i Evaldsgade er fremtidig Tirsdag. Større Tekstbidrag maa være Redaktøren i Hænde senest Søndag. Mindre Notitser senest Mandag.

Otte Dage i Hamborg

Som Medlem af »Dansk Vandrelaug« vandrede vi — to gamle Drenge over 60 — forleden fra Haderslev til Hamborg. I 6 Dage vandrede vi rundt i Millionbyen, særlig omkring Alsteren, og spurgte: Hvordan er De tilfreds med det ny Styre? Omtrent enslydende Svar: Vi har det jævnt godt, ingen, som *kan* arbejde, er arbejdsløs i det 3. Rige; ældre Arbejdere, som ikke kan følge med mere i det moderne Tempo, bliver forsørget af »Folkevelfærd« (Volkswohlfahrt) med Anvisning paa Naturalier, ikke Penge, som kan drikkes op. Det eneste, vi Arbejdere er *noget* utilfredse med, er den forholdsvis ringe Løn. Alle Butiker bugner med Levnedsmidler, men — de er vel dyre. Fedtstof er rationeret, et halvt Pd. ugentlig, (et halvt Pd. Smør 80 Pfg., hos os 75 Øre). Arbejdet er rationeret — derfor ingen Arbejdsløse.

Vi overværede en Gudstjeneste, Kirken var omtrent tom. Om Aftenen overværede vi i »Sagebiel« et Kæmpemøde af »Nordisk Trosbevægelse«. Brølende Sang om »Folkefællesskab«. Vi tror paa *nordisk* Art, Væsen, Blod, Race, Jord. Vi tror *ikke* paa Asiaten Jesus, ejheller paa Kejser- eller Kongedømme, men paa det nordiske *»Folkedømme«* (Volkstum) — »fra Nordkap til Alperne«. Hil! Tusinder Hil! Hil! Hil!

Vi boede billigt paa Vandrehjemmet og fik god og billig Mad dér. Tyskerne var flinke og hjælpsomme.

Haderslev, Oktober 1937. *Jens Bjørnander.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Juleindsamlingen

Gennem en lang Aarrække har Typograferne ved frivillige Bidrag ved Juletid ydet deres Arbejdsløse og Syge, Enker efter Typografer eller Kolleger, som paa Grund af Sygdom og Arbejdsløshed er kommen tilbage i økonomisk Henseende, en hjælpende Haand.

Den store Arbejdsløshed, som vedvarende hærger vort Fag, nødvendiggør ogsaa i Aar denne Juleindsamling, som vi herved beder Kollegerne paabegynde.

Forretningsudvalget.

Tillæg for Sprøjteapparater

Ved Fællesmøde mellem Dansk Provinsbogtrykkerforening, Organisationen af Bladudgivere i Provinserne og Dansk Typograf-Forbund den 30. Oktober 1937 enedes man om følgende Aftale:

For Pasning af Sprøjteapparater betales et Tillæg af Kr. 2,75 pr. Uge for de Uger, i hvilke Apparatet er i Brug.

For Dansk Provinsbogtrykkerforening:
K. Rosendahl.

For Organisationen af Bladudgivere i Provinsen:
C. Pedersen.

For Dansk Typograf-Forbund:
Ths. Pedersen.

Lønstatistik

Til samtlige Medlemmer er i denne Uge udsendt *Skema til Lønstatistik for Ugen 6.—12. November.*

Medlemmerne anmodes om at udfylde Skemaets Rubriker aldeles nøjagtigt og fuldstændigt, saa at Oplysningerne kan danne det rigtige Grundlag for Beretningen.

Af Hensyn til Forhandlinger angaaende Lærlingenes fremtidige Løn og Læretid er det af Vigtighed, at Rubrikerne om Lærlingenes Løn udfyldes for alle Lærlinge og for alle 5 Aar.

Tillidsmænd og Lokalformænd bedes sørge for, at Skemaerne er Forretningsudvalget i Hænde senest 22. Novbr.

Forretningsudvalget.

Ungsvendefesten

den 28. Oktober havde i Aar samlet 400 Deltagere, deraf et lille Hundrede Unge. Organisationsledelsen samt Tillidsmænd og Inkassatorer talte godt 300.

Efter en kort Velkomst af Afdelingsformanden, *Sigv. Hellberg*, sang Typografernes Sangforening nogle Numre, hvorefter Forbundsformanden, *Jul. Schrøder*, holdt en kort og fyndig Tale til de unge Medlemmer; Taleren belyste enkelte af Fagets og Arbejderbevægelsens aktuelle Emner, bl. a. Overarbejdsloven og Lærlingeloven, og bad Ungdommen ikke tage højtideligt de pessimistiske Grædekællinger, som synes, alt er forkert, og himler op om, at alt gaar den gale Vej. Sammenlign blot før og nu, og I skal se, at *den* Paastand turde være Løgn helt igennem.

Efter at N. Th. Svendsens Velkomstsang var sunget af hele Forsamlingen, holdt *Sigv. Hellberg* et lille fagpolitisk Causeri om indre- og ydreorganisatoriske Emner, hvorefter Niels Nielsens Sang for Ungdommen blev sunget.

Nu serveredes et lettere Maaltid, og de af Tale, Sang og Tobak efterhaanden lidt tørre Ganer blev vædet med en Øl og en Dram.

Senere paa Aftenen underholdt Skuespilleren John Price Selskabet. Hurtigt var Timerne svundet, og ved Midnatstid sluttede den officielle Del af Festen, men adskillige smaa og større Kammeratgrupper holdt ud til hen paa de smaa Timer.

S. H.

En Sammenligning

Han bor tæt herved. Bare om Hjørnet henne i den anden Gade. Han kommer hver Morgen og laaner min Avis, som han læser fra Ende til anden. Saa gaar Tiden saa rart — siger han.

Han ejer intet af denne Verdens Gods. Sygdom har slaaet ham ud, og han har kun sin Aldersrente.

Da han var 62 blev han uhjælpelig forelsket i en ung Pige. Nu er han 69 og har Kone og et Barn paa seks Aar! Og nu sidder han der med Smerten. Det bødes der for i lange Aar. —

Han klager tidt over, at Pengene ikke kan dække det allernødvendigste. Forleden fortalte han mig, at han havde faaet Dyrtidstillæg.

»Hvor meget?« spurgte jeg.

»Fire Kroner om Maaneden.«

»Det er ikke ret meget.«

»Nej,« sagde han med et Suk, »vi *kan* heller ikke klare os. Jeg faar nu ialt 80 Kr. om Maaneden, og med dem skal jeg klare alt i disse dyre Tider.«

Jeg modsagde ham ikke. Men jeg kom til at tænke paa den Lønregulering, som Hovedstadens kommunale Embeds- og Bestillingsmænd nylig har faaet i Anledning af Prisstigningen. Her er Lønninger paa 13,500 Kr. blevet forhøjet med henved 600 Kr. om Aaret eller 50 Kr. om Maaneden.

En Sammenligning med Aldersrentenyderens fattige fire Kroner er ikke uden Interesse!

Fr. N.

En ny Tid —

Og over Jorden drog den sorte Sky
med Blod og Død og Krigens Hungersnød
og trued' Folket overalt i Land og By,
men Dagen kom, hvor Lyset frem af Skyen brød.

Og dette Lys vil blusse op en Gang,
mens hele Kloden synger Fredens Sang.
Og alle Folkeslag vil samles om et Maal
og kaste Jordens onde Magter paa et Baal.

Og du i Dag, som gaar med kroget Ryg,
der tynges ned af Fattigdommens Tryk,
vil se den nye Tid, som lyser frem paa Jord,
Og du vil feje bort de tusind Seklers Spor.

Adolph Juliussen.

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Slagelse Lokalafdeling

afholdt den 30. September et velbesøgt Møde, hvor Forretningsfører *Ths. Pedersen* var kommet til Stede. Efter at Formanden, *Chr. Nielsen*, havde bødt velkommen og udtalt nogle Mindeord om vor nylig afdøde Kollega Chr. Petersen, fik *Ths. Pedersen* Ordet for at redegøre for Loven om Forbud mod Overarbejde og den med Principalerne trufne Overenskomst, om Afspasering af eventuelt forekommende Overarbejde. Efter Forretningsførerens klare Redegørelse udspandt der sig en Diskussion, som fortsattes ved det efterfølgende Kaffebord.

Den 23. Oktober afholdtes ordinær Generalforsamling, hvor *L. Hansen* dirigerede. Af *Formandens* Beretning fremgik, at man i det forløbne Kvartal havde været ude for en ret stor Arbejdsløshed i Folhold til, hvad man var vant til her i Afdelingen, men mod Slutningen af Kvartalet var der sket en Bedring i dette Forhold. Det opnaaede Tillæg i H. t. Pristallet dækkede ikke paa langt nær Prisstigningen, hvorfor man maatte forvente et nyt Tillæg til Februar. En lille Sommerudflugt havde samlet ret god Tilslutning. Omtalte sluttelig Overarbejdsstatistiken for Juli Kvartal, der viste, at man var begyndt at afvikle Overarbejdet, og han udtalte som sin Mening, at Loven om Forbud mod dette vilde betyde et Par Mand mere i Arbejde her i Afdelingen. Efter en kort Diskussion godkendtes Beretningen. — Kassereren, *P. Jensen*, oplæste Regnskaberne, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med Kr. 4941,00 og for Lokalkassen med Kr. 2146,00 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 1602,00. — Godkendtes. — Om et Forslag fra Trykker *Vilh. Andersen*, hvorefter det henstilledes til Forbundsstyrelsen overfor De samv. Fagforbund at rejse Kravet om Forbud mod Dobbeltstillinger og gifte Kvinders Arbejde i Virksomheder, naar deres Mænd havde faste Stillinger, førtes en længere Diskussion, hvorunder Bestyrelsen gik absolut mod den sidste Del af Udtalelsen om gifte Kvinders Ret til Deltagelse i Erhvervslivet. Forslaget bortfaldt med 6 St. mod 6. — Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at arrangere en Aften i Forbindelse med Oplysningsudvalget i November Maaned med Montør Norland som Taler. — Der bevilgedes Kr. 50,00 til Forplejningshjemmet og Kr. 30,00 til Valgfondsmærker. — Under Eventuelt førtes en Diskussion om Lærlingenes faglige Dygtiggørelse og Bogtrykkernes og Lærlingenes egen Interesse heri. Sluttelig meddelte Formanden, at det vilde være nødvendigt fra næste Uge at forhøje Kontingentet til Hjælpesygekassen med 30 Øre pr. Uge. —*n.*

Horsens Lokalafdeling

Ordinær kvartaarlig Generalforsamling afholdtes Fredag d. 15. Oktober Kl. 8 i Forsamlingsbygningen. Formanden, *Rich. Rasmussen*, bød velkommen, specielt til 2 nyudlærte Kolleger — med nogle gode Ønsker for Fremtiden. *A. E. Christensen* valgtes til Dirigent. Efter at Forhandlingsprotokollen var oplæst og enst. godkendt, aflagde *Formanden* en Beretning om det forløbne Kvartal. Beskæftigelsesgraden havde ikke været saa god som ønskelig, men Begyndelsen af Oktober tegnede allerede lidt lysere, Omtalte Prisreguleringen, der havde været en kærkommen Gevinst for Fagets Udøvere. 15 Kolleger havde deltaget i Fagmødet i Aarhus, hvor Forretningsfører *Ths. Petersen* klart og saglig havde belyst Lærlinge- og Overarbejdsloven, hvor flere Tvivlsspørgsmaal allerede var opstaaet. Sluttelig oplæste *Formanden* Uddrag af de nye Understøttelsesregler. Beretningen enst. godkendt. — Regnskaberne blev derefter oplæste. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 4916,60, Lokalkassen med Kr. 630,30. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Der var Formandsvalg paa Dagsordenen — men ingen proponerede paa en ny — og *Rich. Rasmussen* genvalgtes med Akklamation. — Efter at Formanden havde takket Kollegerne for den viste Tillid, gik man over til Bevillinger. Der forelaa dog kun en enkelt Anmodning, nemlig Arbejdernes Oplysningsforbund, der plejede at faa bevilget Kr. 20,00. Paa Forslag af *Hintze* blev Tilskudet forhøjet til Kr. 25,00. — Under Eventuelt var Talelysten meget ringe — kun Formanden læste et Par Skrivelser op samt omtalte et Par lokale Spørgsmaal, der efter lidt Diskussion toges til Efterretning. — Og efter at det saakaldte »fælles Kaffe- The- og Ølbord« var vedtaget med overvældende Majoritet, ringede »Fætter« af omkring 21-Tiden.

Rønne Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling i »Industrien« Lørdag den 16. Oktober. Efter at *Formanden* havde bødt velkommen oplæstes Protokollen, der godkendtes. — Regnskabet, der aflagdes af Formanden, balancerede med Kr. 3201,90, til Hovedkassen var indsendt Kr. 2284,00, der var det højeste Beløb, Afdelingen nogensinde havde indsendt. Lokalkassen balancerede med Kr. 450,74, ved Kvartalets Slutning var der en Kassebeholdning paa Kr. 324,24. — I Beretningen omtalte *Formanden* bl. a. den nye Lov om Forbud mod Overarbejde, der kun vilde faa ringe Betydning her paa Stedet, da der ikke fandtes meget Overarbejde. Endvidere omtalte han den nye Lærlingelov, hvorom der førtes lidt Diskussion, navnlig var det Teknisk Skole og Arbejdstiden, der drøftedes. *Formanden* oplyste, at der fra De samvirkende Fagforbund var indsendt en Forespørgsel til Lærlingeraadet om Fortolkningen af dette Spørgsmaal. — Til Formand genvalgtes *H. Kürstein*, til Bestyrelsen genvalgtes *H. Holm* og nyvalgtes *Ove V. Lorentzen*, Suppleant blev *Svend Larsen*. Til Revisor valgtes *Johannes Haagensen*, og *Eli Kamper* blev Suppleant. Som Repræsentant ved Fællesorganisationens Delegeretmøde valgtes *Ejner Hansen*. — I en Skrivelse fra Arbejdernes Oplysningsudvalg henledtes Opmærksomheden paa Aftenskoleundervisningen og Foredragsrækken, hvortil man kunde faa udleveret gratis Adgangskort. Der bevilgedes et Tilskud paa Kr. 20,00. — Fra Arbejdersamariterne var sket en Henvendelse om Deltagelse i deres Kursus. Fra Afdelingen havde der meldt sig en, men det vedtoges at yde Betaling for to. — Fra Forbundets Oplysningssekretær forelaa en Skrivelse, hvori der blev tilbudt at afholde at fagteknisk og et fagpolitisk Møde. Til at tilrettelægge dette og eventuelt en fagteknisk eller fagpolitisk Studiekreds valgtes *Wilsky* og *Lorentzen*. — Under Eventuelt vedtoges det — som tidligere Aar — at købe for Kr. 20,00 Valgfondsmærker. — Derefter bevilgedes Lokaleleje og Generalforsamlingen sluttede.

owl.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling Lørdag d. 16. Oktober — Formanden, *P. Hansen*, bød velkommen og valgtes til Dirigent. — Protokollen oplæstes og godkendtes. — *Formanden* omtalte i sin Beretning bl. a. Lærlingelovens Bestemmelse ang. Arbejdstiden og henstillede til Medlemmerne at kontrollere Overarbejdsjournalerne; oplyste, at Lærlinge under 18 Aar ikke maa arbejde over, og at dem over 18 Aar skal afspasere. En Klage fra Bogbinderforbundet ang. uorganiseret Sætter-Trykker hos Heinrich Meyer var gaaet tilbage til Forbundet. Oplæste sluttelig to Andr. om Bidrag. — Efter at *Bernh. Hansen* og *M. P. Nielsen* havde haft Ordet til Beretningen, godkendtes denne. — Kassereren, *P, Jensen*, oplæste Regnskaberne: Hovedkassen balancerede med Kr. 3071,40, Lokalkassen med Kr. 596,56 og begge godkendtes. — Til Formand genvalgtes *P. Hansen*. — Det vedtoges at yde Formanden en Godtgørelse paa Kr. 50,00. — Samariterne og Socialdem. Oplysningsforbund bevilgedes hver Kr. 10,00. — *C. Nygaard* redegjorde for Planlæggelsen af Bogtrykudstillingen den 21. Novbr. — *Bernh. Hansen* aflagde Beretning fra Kontrahentmødet i »Social Demokraten«. — Efter at der var bevilget »Lokaleleje«, sluttedes Gneralforsamlingen.

J. S.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling den 16. Oktober. Der var mødt 22 Kolleger. — Formanden, *Rud. Jensen*, indledede. — *P. Gaardsted* dirigerede. — Af Formandens Beretning fremgik, at Beskæftigelsesforholdene i det forløbne Kvartal havde været ret tilfredsstillende. Formanden omtalte iøvrigt den tidligere refererede Mæglingssag paa et af Byens Trykkerier og gav Meddelelser om Byggeselskabets Planer, der foreløbig drejer sig om Opførelse af en Mødesal. Sluttelig henstillede Formanden til Medlemmerne, at man støttede saavel det socialdemokratiske Parti som Partiets Blade. — Af Regnskabet fremgik, at der til Forbundskassen var indsendt Kr.

Trykkere og Stereotypører i Aalborg Stiftstidendes Gaard

Hosstaaende Billede er velvilligt tilsendt os af »Aalborg Stiftstidende«, i hvis Trykkeri Instruktionsmødet for Trykkere og Stereotypører fandt Sted forrige Søndag. Stiftstidendes mange nye Maskiner blev demonstreret foruden at den engelske Avisrotationsmaskine trykkede et ekstra Oplag af Søndagsavisen og blev sat op paa Maksimalfarten: 43,000 i Timen! Efter en Rundgang i Avisafdelingerne sluttede man af i Stiftsbogtrykkeriet, der for nogle Maaneder siden rykkede ind i nye Lokaler.

400,00 pr. Bl. og at Lokalkassens Formue var steget med Kr. 110,00 til ca. Kr. 1100,00. — Til Formand genvalgtes *Rud. Jensen* med 11 Stemmer (Holger Christensen fik 10 St.). *Rud. Jensen* genvalgtes ligeledes til Kasserer. Bestyrelsens øvrige fire Medlemmer nedlagde deres Mandater som Følge af Uoverensstemmelse med Formanden og nægtede at modtage Genvalg. I Stedet valgtes *P. S. Jensen, Chr. Nielsen, Vang Andersen* og *Chr. Jensen*. Suppleanter *P. Gaardsted, Svend Mikkelsen* og *David Andersson*. — Den afgaaende Bestyrelses Forslag om Ændring af Vedtægterne vedtoges, saaledes at Valg til Afdelingens Tillidsposter og Bestyrelse fremtidig foregaar med Halvdelen i Oktober og Halvdelen i April. — Der bevilgedes Kr. 30,00 til De samv. Fagfore.s Juleuddeling. — Under Eventuelt udtalte flere Kolleger sig skarpt imod Licitations-Systemet, der trykker Priserne ned paa et Niveau, ingen kan være tjent med. — Aftenen sluttede omkring Lokalelejen. *O. S.*

Kolding Lokalafdeling

afholdt Søndag den 17. Oktober Kl. 10 Generalforsamling paa »Aagaarden«. Formanden, *N. Chr. Andersen*, indledede Mødet med at udtale Mindeord over 2 af vore Kolleger, Martin Schjern og Magnus Andersen, Politiken (tidl. Kolding), der var afgaaet ved Døden. — Dirigent *Carl Knudsen*. — Protokollen oplæstes og godkendtes. — *Formanden* oplæste i sin Beretning en Skrivelse fra Forbundets Formand, Julius Schrøder, om at agitere for den socialdemokratiske Presse. Beklagede, at Afdelingens Forslag ang. Afspasering af Overarbejde ikke havde kunnet tages til Følge. Omtalte en Sag fra et Trykkeri i Omegnen, hvor nogle Lærlinge fra Kolding havde udført Arbejde om Aftenen. Sagen var indberettet. Formanden vilde rette Forslag til Forretningsudvalget om at faa de smaa Stationstrykkerier til at underskrive Tariffen i de Tilfælde, hvor de ikke var Medlem af Bogtrykkerforeningen. Lærlingeafdelingen havde anmodet om at faa Undervisningen i Teknisk Skole ændret, saa en Fagaften med forskellig faglig Teori indgik i Stedet for Sprog. Dette Ønske kunde ikke efterkommes, idet Skoleloven fordrer 2 Timer med almen Undervisning. Undervisningen i Fagklassen vil dog nu blive suppleret med Besøg paa forskellige Trykkerier. Formanden udtalte sin Glæde over de 2 Kr.s Løntillæg. Regnskab for Emigrantkomiteen oplæstes. Anbefalede sluttelig at gøre et Stykke Arbejde for Afdelingens Andespil. *Jørg. Andersen* gav nogle supplerende Bemærkninger. Oplyste bl. a., at vi i Øjeblikket har 20 arbejdsløse i Afdelingen. Efter at *Carl Knudsen, Th. Nielsen, Alb. Jensen, Vagn Petersen* og *Fr. Nielsen* havde haft Ordet godkendtes Beretningen enstemmigt. — Kassereren, *Jørg. Andersen*, oplæste de reviderede Regnskaber, der balancerede med: Hovedkassen Kr. 6004,70, Lokalkassen Kr. 1441,06, Beholdning Kr. 932,31, Lokalsygekassen Kr. 2298,00, Beholdning Kr. 1939,75. Regnskaberne godkendtes. — Bevillinger: Arbejdernes Samariterforbund Kr. 10,00, Valgfondsmærker Kr. 10,00, Svendehjemmets Jul Kr. 35,00. — Under Eventuelt førtes en længere Diskussion om Overarbejdet. *Formanden* adviserede et Møde mellem Bestyrelsen og Personalet paa Højskolebladet. — Lokaleleje. *Lisberg.*

Afdøde Kolleger

Sætter *Victor Rasmussen* døde i afvigte Uge, 82 Aar gammel. Afdøde, der havde været Medlem af Forbundet 53 Aar, arbejdede i mange Aar paa »Nationaltidende«. Fra 1931 lagde han op og gik paa Aldersrente. Begravelsen fandt Sted i Søndags fra Vestre Kirkegaards søndre Kapel, og over vor gamle Kollegas Grav sænkedes vor Fane.

*

Fredag den 29. Oktober døde Typograf *Jørgen Nissen Jensen* efter en Operation paa Horsens Kommunehospital, 61 Aar gammel.

Jørg. Jensen udlærte paa »Kolding Folkeblad« 1. April 1896 og arbejdede derefter 4 Aar samme Sted, hvorefter han arbejdede i ca. 20 Aar i Ringkøbing.

I 1919 fik han Arbejde paa »Horsens Avis«, men maatte, da Sættemaskinerne indførtes der, rykke ud og gaa paa »tilfældigt Job«.

1921 søgte Jørg. Jensen ind ved Horsens Statsfængsel, hvor han opnaaede Ansættelse som Fagbetjent. — Her styrtede han den 8. Oktober under sit Arbejde ned fra en Trappe paa en af Cellegangene. Uheldet syntes ikke i Begyndelsen at være af Betydning, men han maatte alligevel senere indlægges paa Sygehuset og her afgik han ved Døden.

En brav og god Kollega er dermed gaaet bort. Jørg. Jensen efterlader sig Enke og 3 voksne Børn. *r.*

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Torsdag den 11. November, Klubaften.
Under hyggelige Former kan de aktive Medlemmer her styrke det Kammeratskab og Sammenhold, som er en Betingelse for vor Afdelings Trivsel. Forlystelser som Bob, Dam, Skak m. m. staar til Medlemmernes Disposition.

Fredag den 12. November, Foredrag. Formand for D. A. I., *Niels Spellmann,* taler om sine Indtryk fra Arbejderolympiaden.

Mandag den 15. November, Besøg paa *Politiken.* Adgangskort kan afhentes paa Kontoret fra i Aften. *Kun 75 Adgangskort.*

Torsdag den 18. November, Vandreaften.

Aarhus Lærlingeafdeling.
Generalforsamling afholdes Fredag den 5. November i Amaliegades Forsamlingsbygning. *Styrelsen.*

Fredag den 29. Oktober var Foreningen i Samarbejde med Elektrikernes Lærlingeforening til Forestilling i Vennelyst. Efter Forestillingen spillede »Fatter« op til Dans i »Den røde Sal«. Der var mange til Ballet, som blev ved til Kl. 3.
Wph.

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Novemberfesten bliver den 20. November Kl. 20^{30}—4^{00} i Tivolis Koncertsal. Billetter à 1,50 (Dansen indbefattet) faas hos Inkassatorerne og paa Kontoret, saa længe Oplag haves.

O. Chr. Sørensens Kursus begynder i Aften Kl. 20 i Mødesalen, Evaldsgade 3. — 3 Pladser ledig.

Oplysningsmødet i Nakskov. Nakskov Lokalafdeling henleder Opmærksomheden paa Oplysningsmødet i Nakskov paa Søndag og venter at se mange Kolleger fra Landsdelen. I en Pause i Dagens Program inviterer Lokalafdelingen samtlige Deltagere paa fælles Kaffebord.

Pagina 91876. Er det Prima eller Sekunda? Slaa op i Grafisk Aarbog, dèr vil du lære en hurtig Maade at regne det ud paa. Aarbogen indeholder et Væld af praktiske Fagfiduser, som giver dig hurtige Svar paa lignende af Hverdagens Tvivlsspørgsmaal.
Du kan se den og bestille den hos alle Landets Lokalkasserere eller i København hos Frederik Hjorth, Tagensvej 236, København N. — den koster kun 3 Kr.

Dansk Litograflaug fejrer den 7. November 40-Aars Jubilæum. I den Anledning vil Lauget samme Dag aabne en litografisk Udstilling i Kunstindustrimuseet i Bredgade. Udstillingen, der holdes aaben til 21. November, synes at skulle blive meget interessant, og det anbefales Typografer at aflægge den et Besøg. Adgang mod Katalogkøb (25 Øre). *s. h.*

Københavns Trykkerklub afholder Generalforsamling i Aften Kl. 20. — Se omst. Annonce.

Josef Matik i Wien bliver 60 Aar den 23. November. Som Leder af de østrigske Typografers Herbergsforening har Kollega Matik gennem Aarene indlagt sig betydelig Fortjeneste ved sin uegennyttige Virksomhed. Blandt ældre danske Typografer, der i sin Tid har besøgt Wien paa »Valsen«, vil enkelte nok nikke erindrende ved at høre, at Matik bliver 60.

De skrivende Kolleger maa have Taalmodighed, hvis deres Indlægs Fremkomst i Bladet trækker noget ud. Men vi maa igennem de mange Afdelingsreferater først.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.
Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

Underafdelingernes Formænd.
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Tlf. 13.331. Priv.: Ryv. 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Tlf. C. 4331. Priv.: Ryv. 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nora 8344.

FORENINGSMEDDELELSER

Kvittering for modtagne Juli Kvartals Regnskaber:
27. Oktober: Nyborg pr. Bl. 563,85, Kt. 300,00, ialt 863,85, Odder pr. Bl. 176,65, Kt. 100,00, ialt 276,65, Skanderborg pr. Bl. 139,95. 28. Oktober: Stege pr. Bl. 358,07. 29. Oktober: Holstebro pr. Bl. 355,25, Kt. 500,00, ialt 855,25, København 53.917,95. 1. November: Aarhus pr. Bl. 364,50, Randers pr. Bl. 846,65, Roskilde pr. Bl. 750,00, Kt. 904,60, ialt 1654,60. 2. November: Odense 4438,65.
Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.
København, den 2. November 1937. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
27. Oktober: Nyborg i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 563,85, Odder i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 176,65, Skanderborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 139,95, Marstal 100,00, Rudkøbing 300,00. 28. Oktober: Stege i St. f. Juli Kv. Oversk. 358,07; Brønderslev 200,00. 29. Oktober: Holstebro i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 355,25. 30. Oktober: Nykøbing M. 200,00. 1. November: Aarhus i St. f. Juli Kv. Oversk. 364,50, Randers i St. f. Juli Kv. Oversk. 846,65, Roskilde i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 750,00, Horsens 600,00.
København, den 2. November 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Sætter Kurt Christian Nielsen, udl. 22. 10. 37 hos C. C. Petersen (arb. s. St.), Sætter Helmer Erhardt Eje Faurskov Sørensen, udl. 20. 10. 37 i »Elitetryk« (arb. s. St.), Sætter Kaj Vilhelm Pedersen, udl. 22. 10. 37 i »København« (arb. s. St.), Trykker Orla Jørgen Hansen, udl. 15. 10. 37 hos Wilh. Hansen (arb. s. St.), Trykker Svend Aage Nielsen, udl. 8. 10. 37 hos Brdr. Marcher (arb. s. St.), Sætter Otto Larsen, tidl. Medl. (Nielsen & Lydiche), Paal. Inger Hansen, tidl. Medl., (Ch. Johansen), Paal. Elly Petersen, tidl. Medl., (Fraenckel & Co.), Sætter Jørgen P. Oliver Andersson, udl. 25. 10. 37 hos Kjellin (arb. s. St.), Sætter Ludvig Hansen, tidl. Medl., (Hanssons Stempelfabrik).

Aabenraa: Sætter Nicolaus Johansen, udl. 31. 10. 37 i Hejmdal. Haslev: Sætter Erik Villy Nielsen, udl. 1. 11. 37 hos Thorkildsen. Holbæk: Sætter Richard Børge Nelander, udl. 1. 11. 37 hos S. M. Olsen. Odense: Sætter Carl Eiler Pedersen, udl. 15. 11. 37 i Reklametr. Stege: Faktor Aage Stolt, udl. 1. 2. 15 i Møns Folkeblad, Sætter Poul L. S. Madsen, udl. 1. 11. 34 i Møns Folkeblad, Hj.arb. Julius Martin Jürgensen. Ringsted: Sætter Werner Hansen, udl. 1. 11. 37 hos Ahrent Flensborg.

Tiltraadte.

København: 4572 Ellen Steffen fra Kv. Arb. Forb. (arbl.), 5780 Tage Holtsøe fra Rejse (arbl.), 6168 Harald Nielsen fra Rejse (arbl.), 6385 G. Halberg fra Rejse (Christiansen), 1910 Holger Nielsen fra Slagelse (arbl.), 6454 Jørgen Andreasen fra Rejse (arbl.), 3393 Aksel Hansen fra Rejse (arbl.), 6418 Alfred Sørensen fra Rejse (arbl.), Hj.arb.ske Carla Larsen fra Kv. Arb. Forb. (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Niels Larsen fra Fabriksarbejderne (O. C. Olsen).

Aalborg: 3187 K. Juul Houmark (Fjerritslev Avis). Aarhus: 7143 Carl Hornbech (arbl.). Herning: 3253 Knud Laursen (Jensen, Ikast). Korsør: 5829 Hans Chr. Møller (arbl.). Nykøbing F.: 7712 Ernst Jørgensen (Centraltrykkeriet). Odense: 5381 Marius Herdahl Nielsen (Andelsbogtrykkeriet). Randers: 5609 Niels Mogensen (A. L. Pedersen, Allingaabro). Ribe: 3583 Hans Børge Nielsen (Ribe Stiftstidende). Silkeborg: 3464 Harry Jørgensen (Reklametrykkeriet). Skjern: 3170 E. Michelsen (J. Strandbygaard). Stege: 6589 Asger Føns (Møns Folkeblad). Sønderborg: 5448 Jørgen Pedersen (arbl.). Thisted: 7119 Vagn Christensen (Thisted Amts Tidende). Vejle: 7303 Carl Oluf Olsen (arbl.). Viborg: 3464 H. G. Jørgensen (G. Hansen).

Fratraadte.

København: 1516 Aage Sass Petersen paa Rejse, 400 Knud Jørgensen paa Rejse, 638 Kaj Pelt til Aalborg i Pl., 5448 Jørgen Petersen til Sønderborg, 7143 Carl Hornbech til Aarhus, 5567 Jørgen Rasmussen til Holstebro, 5374 B. Hansen til Næstved, 7252 Jens Petersen til Esbjerg, 7203 Axel Hoppe paa Rejse, 3237 V. Kany paa Rejse, 3183 H. Fogtmann Jørgensen til Arbejdslederne, 4490 Richard Nielsen til Arbejdslederne.

Aarhus: 5609 Niels Mogensen til Allingaabro i Pl., 7352 Harald Møller paa Rejse. Fredericia: 3583 Børge Nielsen til Ribe i Pl. Haderslev: 7063 Chr. Lageri til Aalborg (arbl.). Herning: 6879 Chr. Aagaard til Silkeborg (arbl.). Holstebro: 6901 Thorvald Laursen til Skive (arbl.). Nyborg: 6584 Carl M. Jørgensen til Middelfart i Pl. Nykøbing F.: 7303 Carl Oluf Olsen til Vejle (arbl.). Silkeborg: 3464 Harry Jørgensen paa Rejse. Stege: 7229 Arnold Wivel til Roskilde (Skole). Stubbekøbing: 6589 Asger Føns til Stege i Pl., 7712 Ernst Jørgensen' til Nykøbing F. i Pl. Thisted: 5276 Egon Bertelsen paa Rejse.

Udmeldte.

København: 910 Henry Bjerrregaard (fratr. Faget), 1162 Erik Kandrup (Driftsleder).

Udslettede paa Grund af Restance.

København: 1233 Hj.arb. Joh. Christiansen (Kruckow & Waldorff), 1779 Trykker Th. Thomsen (Bianco Luno), 1736 Trykker Viggo Christensen (Bianco Luno), 7298 Stereotypør H. Thomsen (Politiken), 644 Sætter Ernst Christensen (Byens Bogtrykkeri).

Aalborg: 7761 Aksel Rasmussen.

Døde.

København: 8271 Victor Rasmussen.
Horsens: 6208 Jørgen Nissen Jensen.

Fagligt Oplysningsmøde i Hillerød

Søndag den 14. November

Kl. 10: Møde for Haandsættere:
(Gæstgivergaarden „Linden")
Henry Thejls: Hvad er det, der er nyt ved den ny Typografi? (Med Lysbilleder.)

Instruktion for Maskinsættere:
(Nordsjællands Social-Demokrat)
O. Møller Madsen, Odense: Demonstration ved Sættemaskinen.

Instruktion for Trykkere:
(Pallesens Bogtrykkeri)
Instruktør: *Niels Andersen,* København.

Kl. 14: Fællesmøde:
Forretningsfører *Ths. Pedersen* taler om Afspaseringsaftalen og Lærlingeloven.

I Forstuen til Salen: *Udstilling af Efteraarets københavnske Svendeprøver.*

Kl. 20: Sammenkomst:
Tale af Forbundets Næstformand, *O. A. Lundin.*

Derefter fremvises Filmen fra Tillidsmandskursus'et paa Roskilde Højskole samt en lille morsom Film.

Til Slut en Svingom!

Kolleger i andre Lokalafdelinger og Filialer indbydes.

Arrangeret af Oplysningsudvalget.

Grafisk Aarbog 1938
Udgivet af Dansk Typograf-Forbund
Oplysningsudvalget
Kr. 3.00

K L U B - A N N O N C E R

I Aften Kl. 20

Nørre Søgade 27 A

ANDESPIL

15 Spil —
30 Gevinster

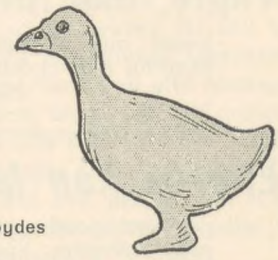

Hele Serien 2 Kr.,
enkelte Spil 15 Øre

Kolleger med Bekendte indbydes

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

E. L. SERVICE Hurtig Udrykning Dag og Nat.
ERIK LEVISON'S
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 5 Ledninger.
NATTELEFON NORA 6010.

Rotationstrykker.

En dygtig Hjælpetrykker til Rotation kan straks faa Plads paa

Aarhuus Stiftstidende.

KØBENHAVNS TRYKKERKLUB

Husk *Generalforsamlingen*
i Aften Kl. 20 i **Park Hotellet,** Jarmers Plads 3,

og Fødselsdagsfesten (5 Aar)
paa **Søndag den 7. November Kl. 20** i **Park Hotellet,** Jarmers Plads 3.

Kaffe. Kager. Underholdning. Dans.

Billetter à Kr. 1,75, alt inclusive, faas hos Styrelsen.

Bemærk! Det er i **Park Hotellet,** *begge Dele afholdes.*

ANNONCER

Ung Typograph-Maskinsætter

søger Arbejde. Kendt med A, B og Universal. Evt. som Akcidenssætter. Billet mrkt. »145« modtager Ekspeditionskontoret.

Yngre, fiks Annoncesætter,

kendt med Maskinsætning, søges straks. Skriftlig Henvendelse.

Vestlollands Avis, Nakskov.

Enhver kan lære Dansk

pr. Korrespondance efter letfatteligt, gennemprøvet System. Spec.: Bogstavering, Tegnsætning, Brevskrivning. Forlang udførligt Program. *Dansk Kursus, Hillerød.*

Yngre Akcidenssætter

med alsidig Uddannelse og som er fuldt fortrolig med vor Tids Sats-Teknik og helst med Kendskab til Skitsering søges af større Provins-Bogtrykkeri. Ansøgning med Oplysninger om Uddannelse etc. modt. i Billet mrkt. *»1367«* til *Bergenholz' Reklamebureau. Vesterbrogade 2 B.*

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8

Kjøbenhavn K. - Telefon Central 39 og 5539

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 45 KØBENHAVN DEN 12. NOVEMBER 1937 64. AARGANG

Det tjekkiske Typograf-Forbunds 6. Kongres

fandt Sted i Prag i Dagene 26.—28. September 1937. — Efter at Typografernes Sangforening havde sunget den tjekkiske Nationalsang og Internationalen, aabnedes Mødet af Forbundets Formand, *V. Nemezek*, der holdt Mindetale over en Række afdøde Kolleger i Ind- og Udland og desuden over den tjekkiske Republiks nylig afdøde Præsident, *T. G. Masaryk*, hvis Navn og Arbejde havde skabt Agtelse om Tjekkoslovakiet og dets Demokrati. — Efter denne Mindetale indlodes en Repræsentation for Typografernes Lærlingeforening, der overbragte Kongressen Ungdommens Tak for Arbejdet i de forløbne Aar og Tilsagnet om de unges Støtte til Arbejdet i de kommende Aar. — Denne Lærlingenes Delegation forstærkede yderligere Indtrykket af den Sorg, Masaryks Død havde skabt i vide Kredse, idet hele Delegationen var iført sorte Sko, sorte Benklæder, hvide Skjorter og sorte Slips.

Nemecek bød derefter Gæsterne velkommen.

Dr. *Pivec* og Dr. *Pihlbauer* fra Socialministeriet; *Hans Grundbacher*, Sekretær for Typograf-Internationalen; og fra en Række Lande var mødt Gæster, hvilket understregede, at vor Internationale bestaar, trods de vanskelige Vilkaar, hvorunder der arbejdes. Som Repræsentanter var mødt: fra Sverige: *Emil Malmborg;* Norge: *Oscar Ottersen;* Frankrig: *J. Schnaidt;* Holland: *B. Ponstein;* Luxemburg: *B. Barbel;* Ungarn: *A. Halasz* og *W. Wiesenberger;* Polen: *W. Sczucki;* Rumænien: *W. Urcica;* Schweitz: *A. Wyler*; Danmark: *Svend Johansen.*

Beretningen forelaa trykt og det var derfor kun supplerende Bemærkninger, *Nemecek* fremsatte. — Kasserer *Pust* forelagde den finansielle Situation, og Kollegerne *Pisa* og *A. Siegl* redegjorde for det Oplysningsarbejde, der er gjort i Kongresperioden. — Forbundsstyrelsen fik derefter vedtaget et Forslag om Kontingentforhøjelse fra 13 til 19 tj. Kr. pr. Uge. Dette begrundes bl. a. af, at Statstilskudet til Arbejdsløshedskassen bortfalder 1. Jan. 1938.

I et Foredrag gjorde *Nemecek* Rede for Forholdene indenfor Bogtrykfaget i Tjekkoslovakiet. Arbejdsløsheden er i Øjeblikket 24 pCt. En Række nye Foretagender er dukket op, men det er Familietrykkerier, der ikke byder Arbejdsmuligheder, men skaber usund Konkurrence ved at sælge Tryksager til Underbudspriser. Ogsaa Kontormaskinerne er et stort Problem, og man har derfor henvendt sig til Regeringen for at faa den til at varetage Typografernes Interesser. — Nemecek sluttede med følgende manende Ord: Vi har ogsaa Lærlingespørgsmaalet. Betragter man dette politisk og i Almindelighed, saa vil man se, hvilken Interesse og Energi, de forskellige politiske Partier er i Besiddelse af, naar de arbejder for at vinde Ungdommen. Her har ogsaa vi en stor Opgave, vi maa uddanne Ungdommen i vort Fag og i Fagforeningsarbejdet — ja, jeg er ikke bange for at sige *politisk*. Det er nødvendigt for at skabe en lykkelig Fremtid.

Ved en Konference mellem de udenlandske Repræsentanter var vedtaget en Resolution til det internationale Typograf-Sekretariat. Denne Resolution vedtoges ogsaa af Kongressen. — Den gaar ud paa, at der skal skabes et Bureau for Oplysningsarbejdet, der kan forsyne de forskellige Forbund med Materiale, foretage Udveksling af Klichéer osv. osv.

Dirigenten, *Blazek*, sluttede Kongressen med at bede de udenlandske Gæster tage en hjertelig Hilsen med til de forskellige Forbunds Ledelser og Medlemmer. *sj.*

Protesten fra Thisted

I Anledning af Forretningsudvalgets udtalte Misbilligelse af, at Thisted Afdeling overfor Socialministeren har protesteret mod Afspaseringsaftalen for Bogtrykfaget, ønsker jeg at fremsætte følgende Bemærkninger:

Det er muligt, at der fra et organisationsmæssigt Synspunkt kan indvendes en Del mod den af Afdelingen anvendte Fremgangsmaade, men Formen saavel som selve Protesten er efter min Opfattelse ret betydningsløs i Forhold til det, der affødte Protesten, nemlig en velbegrundet Utilfredshed med en uheldig affattet Lov, der ikke blev forbedret ved den trufne Aftale, en Lov, der ganske vist kaldes »Lov om Forbud mod Overarbejde«, men samtidig udtaler, at »Overarbejde er tilladt, naar Arbejdsgiveren skønner det nødvendigt« og Enighed kan opnaas med »enkelte Arbejdere«. Det overlades her paa en meget uheldig Maade til den enkelte Arbejder at bestemme, om Arbejdsgiveren skønner rigtigt og bringer Arbejderen i den kedelige Situation muligvis at skulle sige Nej til Arbejdsgiverens Opfordring. Forretningsudvalget gav os i »Typ.-Tid.«s Nr. 39 »et Ord med paa Vejen« og skrev, at Firmaerne *«bør* vide« o. s. v., men hvad hjælper det, at de *bør* vide, dersom de ser deres Fordel ved at ville noget helt andet, og hvem yder *Beskyttelse* for den Arbejder, der ikke skønner som Chefen og for den Tillidsmand, der nægter at »give sit Samtykke«, thi helt utænkeligt er det jo ikke, at en eller anden Arbejdsgivers Misfornøjelse over et modsat Skøn kan give ubehagelige Udslag, og den ikke uerfarne Mand, der for nogen Tid siden udtalte, at han endnu ikke havde set den Principal, der ikke kunde finde en antagelig Afskedigelsesgrund, har sikkert Ret. Og selv om man kan gaa ud fra, at langt den største Part af Arbejdsgivere er for retsindige til at ville tage Hævn, er Muligheden dog til Stede.

Det eneste sikre ved denne Lov er den tabte Overarbejdsfortjeneste; alt det andet — ogsaa Lovens Nytte

for et rimeligt Antal arbejdsløse — er usikkert. Jeg har hørt om en Principal, der paastaar, at efter Loven er alt Overarbejde tilladt og om en anden, der mener, at det maa være tilladt i samme Omfang som hidtil. Jeg har hørt om Kolleger, der sværger dyrt paa, at alt Overarbejde er forbudt, og om andre, der nærmest er af samme Opfattelse som førstnævnte Principal. Og jeg har læst, at vort Forretningsudvalg, naar det fortolker Loven for os menige, siger »bør«! Hvem kan finde Katten?

Marius Jensen

Samarbejde eller —

(Sidste Artikel.)

Lundin fremhævede stærkt, hvad Trykkerne har faaet ved Tarifforhandlingerne, men er der noget at raabe Hurra for?

Tillægene for Parafin og Sprøjteapparater, Nedsættelsen af Nattillægene til 15 pCt., er der nok ikke mange Trykkere, der er tilfredse med, og da Trykkerne ikke kan stemme alene om deres eget Tarifafsnit og derfor aldrig vil kunne komme til at sætte noget alvorligt ind paa at faa deres eventuelle Krav gennemført, har vi nok ikke faaet mere end Arbejdsgiverne har villet ofre, uden Hensyn til, hvem der har siddet i Styrelsen. Ved Tariffornyelsen i Foraaret 1937, hvor vi havde forkastet Forslaget første Gang, tillod Hellberg sig uden om Tarifkommissionen at foreslaa Haandsætternes og Kvindernes Repræsentanter at tage Kronen fra Trykkerne og give den til Deling mellem Haandsætterne og Kvinderne; af andre Grunde strandede Forslaget, men vilde Lundin være gaaet med til en saadan Deling, ja, temmelig sikkert, for Samfundets, Regeringens og Helhedens Skyld. Vi kunde saa nøjes med Lugten. Her i Oktober fik vi saa 2 Kr., men hvad fik de arbejdsløse? For dem er der maaske ikke sket nogen Prisstigninger?

Lad os se paa nogle af de Voldgiftsdomme, der er afsagte. Parafin og Sprøjtesagerne gik os imod, Bestemmelsen om, at man kan nægte at passe dem, er der ingen fornuftig Trykker, som kender Forholdene paa Trykkerierne, der regner med. Til at haandhævde denne Bestemmelse har Trykkerafdelingen heller ikke opdraget sine Medlemmer. Calberg og Mathisen-Sagen vandt vi, den sidste dog med det kedelige Resultat, at Bogtrykkeren har Retten til at forlange Trykkerens Tilretning udleveret til Kontrol af Tiden, noget der efter min Mening kan faa uheldige Konsekvenser, da det bliver mere og mere udbredt, at det ikke er Fagfolk, der er Bogtrykkere. Sv. Aage Larsen-Sagen tabte vi ogsaa. Mon ikke en Del af disse Sager kunde have faaet et andet Udfald, dersom der havde været en aktiv Trykker med?

Det ser noget mærkeligt ud, at Lundin paa Generalforsamlingen i April siger god for den Resolution, der dèr blev vedtaget, og at den i den Form, den havde, var den ikke lovstridig, men da den ikke passede Hellberg, hænger han sig i Forbundslovene, Paragraf 3, der siger, at alle Sager skal direkte forelægges Afdelingsstyrelsen. Nuvel, men den siger ikke, at Afdelingsformanden skal afgøre alle Sagerne egenmægtig, og saa kun forelægge Afgørelsen for Styrelsen — og dette er jo Forretningsgangen i Dag — naar Afdelingsformanden har afgjort en Sag med Bogtrykkeren, kan man vel daarlig, dersom Styrelsen er utilfreds med Afgørelsen, komme rendende og sige, det skulde være anderledes, og saa faar det Lov at glide, og det er den Forretningsgang, man er utilfreds med. Der fortælles jo nok, at Hellberg i tekniske Sager kan tilkalde Folk med fagtekniske Kundskaber, naar han finder det fornødent, men hvornaar gør han det, og han afgør alene, naar det er nødvendigt, saa denne Ordning er jo noget problematisk.

Lundin er forbavset over, at der var 20, der stemte imod Calbergs Resolution, der kan være mange Aarsager; bl. a. omtaler Lundin ikke i sine »Bemærkninger«, at Resolutionen havde to Afsnit, og burde aldrig have været sat under Afstemning under ét. Dersom der var blevet stemt over hvert Afsnit for sig, er jeg ikke i Tvivl om, at første Afsnit var blevet forkastet, men andet Afsnit vedtaget eenstemmigt. Der kan ogsaa være en anden Aarsag; det har sikkert smagt flere Kolleger af bestilt Arbejde, og det har sikkert været ufattelig for mange, at Calberg, der selv har været en stor Modstander af den Maade, Lundin leder Trykkerafdelingen paa — ham, der har startet Trykkerklubben for at ændre Forretningsgangen i Afdelingsstyrelsen — vilde stille denne Resolution for at redde Æren for Lundin; nogle har sikkert stemt imod for ikke at give ham den Fjer i Hatten. Mon han egentlig selv er klar over, hvor farlig Resolutionen var. Dersom den var blevet forkastet, havde det i Realiteten været en Sprængning af vort Forbund. Forhaabenlig er Calberg efter dette og hans hidtidige mindre heldige Optræden snart færdig med at være Organisationsmand for Trykkerne.

Man beskylder os for at misforstaa Fagbevægelsens Stilling i Dag. Nu er der vel nok ikke noget andet for Tiden, der kan tales og skrives mere om, end om Fagbevægelsens Stilling, selv de øverste Ledere er jo i høj Grad uenige, men det afhænger maaske af, hvilken Forsamling de taler til, Spørgsmaalet bliver jo ogsaa, hvordan man mener, en Fagforening skal være — skal den være et Springbrædt for demokratiske Rigsdagskandidater, hvor man kun maa sige og tænke de Meninger, der er gældende paa Bjerget for Tiden, hvor Styrelsespladserne kun maa besættes af tro »Demokrater«, hvor alt, ogsaa Tarifrevisioner, skal afgøres af en lille kompetent Forsamling — helst saa lille som mulig — hvor alle, der tillader sig at have en anden Mening, bliver skældt ud for Splittelsesfolk, Kommunister og Nazister m. m., hvor man skal gaa stille med Dørene og tage Hensyn til Samfund og Regeringens Arbejdsro, hvor man giver blankt op overfor de store Problemer som Arbejdsløshed og Arbejdstidsforkortelse under Henvisning til, at disse Proplemer maa Regeringen ordne.

Vilde man mon ogsaa vise en Højreregering denne Tillid, dette Parti er jo ligesom Socialdemokratiet ogsaa et Folkeparti? Eller kort og godt: skal Fagforeningen have den gamle Slagkraft og Aktionsret tilbage?

I 1908 skaffede Fagforeningen Typograferne en 8 Timers Arbejdsdag, endnu i 1936, 28 Aar efter, deraf de 9 Aar med demokratisk Styre, havde Stauning ikke formaaet at skaffe alle danske Arbejdere dette Gode. Hvorfor skulde Typograferne ikke selv kunne klare en Arbejdstidsforkortelse; en eventuel Typograf-Strejke vilde vel ikke stoppe Danmarks Landbrugseksport, og en Konkurrence fra Udlandet kan vel heller ikke komme.

Efter den Fagpolitik, der bliver ført i Dag, ser det ud til, at vi alle skal ensrettes, Fagforeningerne skal gøres negative, til slet og ret Understøttelseskasser, saa kan man jo heller ikke raabe op om »Fagforeningstyrani«, og saa er vel den sidste store Hindring fjernet, saa Bønderne kan gaa ind i Socialdemokratiet. Mon Arbejderne staar sig ved det — jeg tror det ikke, Arbejdernes Mentalitet ligger trods alt for en Klassekamppolitik. Der er jo ogsaa meget, der tyder paa, at Arbejderne er utilfredse, de smaa raske Strejker er forbi siger man, men i de sidste Par Maaneder har der dog været en seks syv Stykker. Resultatet blev ganske vist ikke straalende for Arbejderne paa Grund af de Love, Aftaler og Regulativer, som vore Ledere har bundet os til, men det viser os, at der er Utilfredshed, og den danske Arbejder er ved at vaagne og opponere, og at Vanskelighederne nok kommer til at bestaa i at faa slaaet Oppositionen ned.

Jeg har ikke tabt Modet, jeg ønsker Lundin til Lykke med Pyrrhus-Sejren den 26. September, for os var det maaske et Nederlag for Dagen, men en Sejr for Tanken: »En Enhedsorganisation udadtil, men en selvstændig Ledelse af Underafdelingerne indadtil.«

Chr. B. Petersen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Lønstatistiken

for indeværende Uge, hvortil Skemaer er udsendt til Trykkerierne, skal *for København* indeholde *de Lønninger*, som i H. t. nedenstaaende Meddelelse om Lønregulering kommer til *Udbetaling Fredag den 12. ds.*

København, den 8. November 1937. P. F. V.
Sigv. Hellberg.

Løntillæg i København

Det officielle Oktober-Pristal blev 183, hvilket vil sige, at der fra Juli-Tallet (180) er sket en Stigning paa 3 Points.

I Henhold til den for halvanden Maaned siden vedtagne Aftale med Københavns Bogtrykkerforening skal der saaledes foruden de 2 Kroner, hvormed dengang *Minimal*lønningerne forhøjedes, nu ske en *Løn*regulering saaledes, at

alle *faglærte* faar et Løntillæg paa 1 Krone,

alle *mandlige Trykkeriarbejdere* faar et Løntillæg paa 75 Øre,

alle *kvindelige Trykkeriarbejdere* faar et Løntillæg paa 60 Øre.

For Beregningssættere forhøjes Tillægget til Satsprisen fra 4,8 pCt. til 6,4 pCt.

Dette gælder hos alle Firmaer, der er Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening, saavel som for ethvert andet *Bogtrykfirma*, hvorimod hverken ovenstaaende eller den 2 Kroners Forhøjelse, der gennemførtes fra Begyndelsen af Oktober, gælder for de Firmaer, der kun er bundet af vor Tarifaftale med Dansk Litografiaug (se herom nedenstaaende Fortegnelse over Stentrykfirmaer); det tilføjes dog, at der er optaget Forhandlinger med Dansk Litografiaug om Lønspørgsmaalets Ordning.

Hvad angaar *Bogtryk*-Tarifen maa det nu erindres, at

Minimallønningerne,

76 Kr. for Maskinsættere,
71 » » Rotationstrykkere,
66 » » Haandsættere, Stereotypører, Skriftstøbere og Trykkere (for Trykkere dog plus eventuelle Maskin- og Apparattillæg),
61 » » Haandsættere og Trykkere første Aar paa Lærestedet (NB. Trykkertillæg),
61 » » Stereotypørhjælpere de sidste 12 Maaneder,
59 » » » 7.–12. Maaned,
57 » » » 1.– 6. »
57 » » mandlige Trykkeriarbejdere,
54 » » » » under 21 Aar,
41 » » Paalæggersker,
38 » » kvindelige Trykkeriarbejdere, der ikke er uddannede som Paalæggersker,

stadig danner Basis for Beregning af *Forlægningstillæg* og Tillæg for *medhjælpsvis* Arbejde, *Syge*pladser og *Ferie*pladser, medens

den samlede Løn,

Minimalløn plus personlige Tillæg og Reguleringstillæg samt evt. Forlægningstillæg, danner Basis for Beregning af *Timeløn* for Udregning af *Overarbejdsbetaling*.

Ligeledes maa man være opmærksom paa, at uanset at *Minimal*lønningerne fortsat er uforandrede, fremstaar der ved den nu stedfindende Lønregulering dog en

Mindsteløn,

der for hver Branche bestaar af den ovennævnte Minimalløn

plus 1 Krone for faglærte,
75 Øre for mandlige Trykkeriarbejdere
60 - - kvindelige —

Under Mindstelønnen kan der altsaa ikke arbejdes.

De forhøjede Lønninger udbetales *Fredag den 12. November* for indeværende Lønningsuge.

De *Stentrykfirmaer*, der ikke berøres — endnu i hvert Fald — af ovenstaaende, er: Lars Andersen, Ferd. Hansen, J. P. Jensen, Hj. Joensen, Lindegaard, Litotrykkeriet, Alb. C. Petersen, Philipsen & Co., Recato, Sandberg, Størvold, Tutein & Koch, Winther & Winther, Andersen & Bruun, Viggo Møller, Andreasen & Lachmann, Transfers, Kruckow-Waldorff.

P. F. V.
København, den 8. November 1937. *Sigv. Hellberg.*

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig Generalforsamling

Søndag den 28. November Kl. 13,30
Rømersgade 22

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Der var en Gang —

Der var en Gang en Jøde. Han var Tysker. Hans Navn var Karl Marx. Paa Grund af den herskende Kapitalistklasses Herredømme over alt Kulturliv, som det ytrer sig udadtil — gennem videnskabelige Læreanstalter, Presse, Teater, saakaldt offentlig Mening — blev og er hans Indsats ikke vurderet efter Fortjeneste. Hans videnskabelige Indsats blev sandt at sige kun skattet og vurderet rigtigt af en og anden oplysningstørstende Arbejder, hvem selv henrundne Tiders umenneskelige Arbejdstids- og Leveforhold ikke kunde kurere for den for alle uretfærdige Samfundssystemer saa farlige Hang til Bogen. Og som en regelbekræftende Undtagelse fandt en og anden af Borgerskabets Sønner, der satte Sandheden højere end et betrykkende Levebrød, Vejen til Marx, Manden, Individualisten, der skrev sit skelsættende Storværk under Devisen: Gaa din egen Vej og lad Folk snakke!

I en gennemgribende og grundig Kritik af Borgerskabets økonomiske Videnskab paaviste han den nuværende Ejendoms- og Udbyttefordelings Uretfærdighed, og hvad mere var, den herskende Klasses mere og mere svigtende Evne til at beherske Produktionsapparatet. Udviklingen har paa sin sørgelige Maade leveret det uomstødelige Bevis paa hans Tesers Rigtighed.

Det var den kritiske, den negative Side af Sagen. Men det var ikke Videnskabsmanden Marx nok. Som alle helstøbte Personligheder og Kritikere var det nedbrydende Arbejde

ham ikke tilstrækkeligt, men underbyggede hos ham kun Forvisningen om, at der fremover laa et Lykkens Retfærdighedens og Kærlighedens Rige, hvor økonomisk Plan og Orden skulde afløse det bestaaende Samfunds Kaos og Usselhed, og i stejl Trods lød en Stemme, der kom fra et Menneskehjerte, der var for stort til at gaa paa Akkord med Uretten: — Proletarer i alle Lande, foren jer, I har kun eders Lænker at tabe, men en Verden at vinde!

Det var Ord, der vandt Genklang i de lidende Menneskemassers Hjerter, det var en Fanfare, der maatte fænge hos de Enere af Bourgoisiet, der brugte Hjernen til at tænke med, og hvis Indstilling til Livet var præget af Kravet om absolut Sædelighed. Den tidligere Nationaløkonomis fortvivlede Krumspring for at retfærdiggøre Udbytningen og søgte Forklaringer paa at tilskrive Kapitalen værdiskabende Natur var spiddet af denne store Jødes skarpe Pen. Paa Ruinerne af sin ødelagte Nationaløkonomi opførte og opfører Borgerskabet nu en vild Heksedans, og i ekstatisk Vildskab anfalder man den Marxisme, der videnskabeligt har bevist sin Ret. Den logiske Argumentation erstatter man med Knippelslag, den frie Tænkning henviser man til Koncentrationslejren. Kan man ikke faa Tankens Ret, maa man nøje sig med Sværdets Ret — naar blot den økonomiske Uret fortsat maa bestaa — saadan lyder Argumentet. . . .

Der fandtes og findes en vis Del af Borgerskabet, hvis Moral ikke er saa forplumret, at den uden videre kan affinde sig med den klassiske liberale Nationaløkonomis uholdbare og falske Lære, men som dog var for stærkt bundet i Milieuet til at gaa over Rubicon og forlange Samfundets Overtagelse af Produktionsmidlerne. Men hvor der er en Sekt, kommer der ogsaa en Profet. Hans Navn var Henry George. Ingen tør tvivle om hans personlige Uselviskhed, men ejendommeligt virker det, at han, der i sin kritiske Metode ofte minder om Marx, ikke synes at have bemærket dennes epoke-dannende Arbejde. Ogsaa i sine Konklusioner kommer han til omtrent samme videnskabelige Resultat som Marx, men hvor Marx sluttelig kalder til Organisation og Kamp mod Uretten, henstiller George høfligt til Kapitalismen at begaa Selvmord!

At denne Selvmordstrang hos Kapitalismen just ikke siden den brave Henry Georges Dage har udviklet sig til Monomanitet, turde Tyskland og Italien, Japan og Balkanstaterne være de mest udprægede Skoleeksempler paa.

— — —

Den danske Fagbevægelse farer — mere eller mindre bevidst — med Marx, og den har faret vel derved. Henry Georges, og navnlig hans Epigoners, Frygt for, at Fagforeningerne skulde udvikle sig til monopolistiske Sammenslutninger, har vist sig saare ubegrundede. Fagbevægelsen vil stadig være Kamporganisationer, der udover Dagens Krav, stiler mod en Samfundsordning, der levner Plads for Aandens Individualitet og Tankens Selvstændighed, mod den Frihed, der har afkastet det kapitalistiske Udbytningssystems Tvangsaag. *Der* ligger Arbejdernes dulgte Drøm. Ikke i en ufærdig og uklar Utopi om Salighed gennem et særligt snildt Skattesystem — skænket af en over al Forstand resignerende Kapitalisme. *Den stille,*

Sidste Frist for Indlevering af Annoncer paa Ekspeditionskontoret i Evaldsgade er Tirsdag. Større Tekstbidrag maa være Redaktøren i Hænde senest Søndag. Mindre Notitser senest Mandag.

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Viborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning Lørdag den 16. Oktober. *M. Holm* valgtes til Dirigent. Formanden. *N. C. Pedersen*, aflagde Beretning om Afdelingens Virksomhed i det forløbne Kvartal og redegjorde i Forbindelse dermed for Loven om Forbud mod Overarbejde og Afspaseringsaftalen. Formanden omtalte ligeledes Lærlingeloven. I Forbindelse med Beretningen udspandt der sig en livlig Diskussion. — Kassereren, *P. Jørgensen*, oplæste det reviderede Regnskab. Hovedkassens Balance: Kr. 2247,70, Lokalkassen balancerede med Kr. 342,30. Beretning og Regnskab godkendtes. — Ang. Vinterens Oplysningsarbejde meddelte *Formanden*, at der i Vinterens Løb vil blive arrangeret nogle Aftener, hvor man vil gennemgaa Tarifen og Lovene. *P. Jørgensen* slog til Lyd for Tilslutning til det faglige Oplysningsarbejde. *H. Laursen* opfordrede til Tilslutning til de af Arbejdernes Oplysningsforbund arrangerede Aftenskoleklasser og Foredrag. — Formanden, *N. C. Pedersen*, genvalgtes med Akklamation. Som Næstformand genvalgtes *Andr. Laursen*. Til at repræsentere Afdelingen valgtes følgende Medlemmer: til Fællesorganisationen: N. C. Pedersen, Andr. Laursen, M. Holm; til Arbejdernes Forsamlingsbygning: Chr. Christiansen, Damtoft, Høtbjerg; til Arbejdernes Fællesbageri: Chr. Christiansen, Andr. Laursen; til Social-Demokraten: Chr. Christiansen, A. Christensen. Til Underafdelingen valgtes C. E. Christensen. — *P. Jørgensen* rettede under Kollegernes Tilslutning en Tak til C. E. Christensen for hans Interesse og Arbejde indenfor Underafdelingen. *C. E. Christensen* gav en udførlig Beretning om Underafdelingens Virksomhed i det forløbne Aar og fortalte om det paatænkte Vinterarrangement i Underafdelingen. — Tilskud bevilgedes følgende Institutioner: Lærlingeafdelingen 10 Kr., Arbejdernes Samariterforbund 5 Kr. og Arbejdernes Oplysningsforbund 15 Kr. — Generalforsamlingen havde god Tilslutning. *Sekr.*

Hillerød Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling 18. Oktober. Dirigent var *Sofus Poulsen*. Formanden, *Chr. Poulsen*, aflagde Beretning. Der var afholdt et Medlemsmøde, hvor man havde drøftet Praktiseringen af Loven om Forbud mod Overarbejde. Redegjorde for forskellige Tvivlsspørgsmaal, der var rejst m. H. t. Lovens Fortolkning, og fremhævede nogle Bestemmelser i Loven, som Kollegerne særlig maatte have Opmærksomheden henvendt paa. Beklagede, at Loven ikke paalægger Arbejdsgiveren at antage Erstatningsmandskab under Afspasering, hvilket dog er Lovens Forudsætning, og opfordrede Kollegerne til at gøre deres til, at dette sker overalt. Formanden omtalte sluttelig den ny Lærlingelovs vigtigste Bestemmelser. Efter en enkelt Forespørgsel godkendtes Beretningen enstemmigt. — Kassereren, *Einar Petersen*, fremlagde Regnskaberne, der ligeledes godkendtes. — Der bevilgedes 25 Kr. til Fællesorganisationens Juletræ og til Oplysningsudvalget ligeledes 25 Kr. — Det vedtoges i Samarbejde med Oplysningssekretæren at arrangere Instruktionskursus for Maskinsættere, Trykkere og Haandsættere Søndag den 14. November. Naboafdelinger indbydes. Dagen slutter med selskabelig Sammenkomst. — Et Forslag fra Arbejdernes Fællesorganisation om Oprettelse af et økonomisk Grundfond forkastedes med kneben Majoritet. — Det overlodes Bestyrelsen, i Lighed med tidligere Aar, at arrangere offentligt Karneval. — Med Bevilling af »Lokaleleje« sluttede Generalforsamlingen. *P-en.*

En fælles Brancheklub

for Stereotypører, kvindelige og mandlige Hjælpearbejdere i Aarhus stiftedes Tirsdag den 19. Oktober i Amaliegades Forsamlingsbygning. — *Johs. M. Hansen* aabnede Mødet og bød velkommen. Lokalafdelingens Formand, Aage Larsen, var indbudt. — *Johs. M. Hansen* indledede derefter om Nødvendigheden for Dannelsen af en saadan fælles Brancheklub. Alle de fremmødte Kolleger (ca. 40) meldte sig som Medlemmer. Love blev vedtaget og til Bestyrelsen valgtes: Formand: *Johs. M. Hansen*, H. Trollesgade 39, *Paula Nielsen*.

Anna Rasmussen, W. Morgan og *E. Christiansen.* — Afdelingsformand *Aage Larsen* ønskede til Lykke med Klubben og inviterede paa Afdelingens Vegne til et fælles Kaffebord.
E. Christiansen.

Trykkeriarbejdernes Klub.

Ordinær Generalforsamling afholdtes d. 22. Oktober med følgende Dagsorden: 1. Protokol. 2. Beretning. 3. Indkomne Forslag. 4. Valg af Bestyrelse (Formand, Sekretær og 1 Mdl.) 5. Eventuelt. — *Formanden* bød den talrige Forsamling velkommen. Til Dirigent valgtes *Villadsen. W. Holmbech* oplæste Protokollen, som godkendtes. Formanden, *P. Ulrichsen,* afgav Beretning for det forløbne Halvaar, og efter forskellige Forespørgsler var besvarede, toges den til Efterretning. — Fra *Hartmann* (Politiken) var indkommet Forslag om at afholde een maanedlig Mødeaften i Evaldsgade, *Villadsen* foreslog dette ændret til »fortrinsvis i Evaldsgade«. Efter nogen Diskussion henstilledes det til Styrelsen at faa arrangeret en fast maanedlig Klubaften, og forhaabentlig løses Spørgsmaalet til alles Tilfredshed. — Som Formand genvalgtes *P. Ulrichsen* og til Sekretær *W. Holmbeck,* hvilket ogsaa var Genvalg. *Olsen* genvalgtes som Medlem af Bestyrelsen. — Under »Eventuelt« fremkom *Formanden* med en Henstilling om at gøre gamle Medl. af Klubben kontingentfri, naar de var ophørt med at arbejde paa Grund af Alder, samt at lade dem beholde deres Stemmeret. Denne Henstilling vedtoges. — *Werner Holmbeck* misbilligede Oplysningsudvalgets Stilling til Trykkeriarbejderne, der dog har vist Interesse ved selv at have afholdt Møder af oplysende Art. — Derefter takkedes for det gode Besøg, og man skiltes i Haab om et snarligt Gensyn. *Werner Holmbeck.*

Holstebro Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 23. Oktober. *Formanden* aflagde Beretning og oplæste Regnskabet, der godkendtes. Omtalte derefter Fagmødet i Skive Søndag den 31. Oktober og anbefalede Medlemmerne at deltage i dette Møde, hvortil Afdelingen ydede Tilskud til Rejse m. m. Under Eventuelt drøftedes lokale Forhold, hvorefter Generalforsamlingen sluttede. *x.*

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 23. Oktober ordinær Generalforsamling. *Formanden* bød velkommen og rettede en særlig Velkomst til Forretningsfører Ths. Pedersen, der var kommet til Stede for at redegøre for Overarbejdsloven og Lærlingeloven. Efter at *P. Albr. Hansen* var valgt til Dirigent, oplæste *Sekretæren* Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. Formanden aflagde en kort Beretning og fremlagde de reviderede Regnskaber, der ligeledes godkendtes.

Ths. Pedersen gennemgik derefter Loven om Forbud mod Overarbejde og den med Bogtrykkerne trufne Ordning ang. Afspasering. Der udspandt sig nogen Diskussion, der konkluderede i Ønsket om at faa det bedst mulige ud af Loven for vort Fags Vedkommende.

Derefter omtalte *Ths. Pedersen* Lærlingeloven, idet han særlig dvælede ved de Punkter, der var nye i Loven og hvor der var sket væsentlige Ændringer. Ogsaa efter denne Indledning udspandt der sig et kort Ordskifte, hvorefter *Formanden* takkede Ths. Pedersen, fordi han havde redegjort saa udførligt for Lovene, hvilket — efter hvad der var fremgaaet af Diskussionen — havde vist Sider ved Lovene, man ikke før havde haft Blikket aabent for.

Efter Generalforsamlingen samledes man med 50-Aars Jubilaren *P. Albr. Hansen* til en lille festlig Sammenkomst, hvor man fra forskellig Side bragte ham en hjertelig Tak for trofast Samarbejde gennem mange Aar og ønskede ham alt godt i Fremtiden. Peter Albrecht takkede for de gode Ord og Ønsker og fortalte baade morsomt og interessant om Oplevelser fra gamle Dage. Man sang en i Dagens Anledning af S-n forfattet Sang, og Samværet fortsattes til hen paa de smaa Timer. *—r.*

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Kvartals-Generalforsamling Fredag den 29. Oktober. Til Dirigent valgtes *Vald. Hansen.* Sekretæren, *Grøndal Nielsen,* oplæste Forhandlingsbogen, der godkendtes.

Typografernes Novemberfest

Lørdag den 20. November i Tivolis Koncertsal

Kl. 20.30: **Orkestret**
under Ledelse af Kapelm. *Richard Johansen*
J. Offenbach: Ouv. til »Orpheus i Underverdenen«
E. Kalman: Czardasfyrstinden. Vals

Kl. 20.50: **Gutenberg-Koret**
Dirigent: Kapelm. *Cai Wendelboe Jensen*
Prins Gustav: Studentsång
F. Kuhlau: Amor
Mathieu Neumann: Abendfriede am Rhein
Alex Hornig: Flyv min Fugl i Verden ud
Kai Norman Andersen: Alt for Konen

Kl. 21.10: **Orkestret**
Louis Ganne: Marche Loraine
Walter Kollo: Tre smaa Piger

Kl. 21.20: **Asta Mollerup Balletten**
a. Chopin-Vals c. Pizzicato
b. Tam-Tam d. Gadedreng

Dansen begynder

Kl. 22.05: **Aage Flatau**
med »4 Flatau Flappers«

Kl. 22.35: **Asta Mollerup Balletten**
a. Den gule og den blaa Libelle
b. Fægterske
c. Pirette
d. Klubbal 1830

Kl. 23.15: **»De levende Bronzefigurer«**
Lillian Dorris og *Eliza Johansen*

Kl. 24.00: **Aage Flatau**
med »4 Flatau Flappers«

Kl. 0.45: **Skuespillerinde Fru Ellen Løjmar**
Fløjtevirtuosen Alex Zander
Viser Monologer Sketch Duetter

Desværre kan vi ikke i selve Salen byde Bordplads til alle, dertil er Salen ikke stor nok. Halvdelen af Salens Publikum maa derfor — i Sidelogerne — tage Plads paa Bænkerækkerne, men man kan, naar det ønskes, søge sig Bordplads i Restaurationen, i Loggiaen eller paa Gulvet. Der er ingen nummererede Pladser, man sætter sig, hvor der er Plads.

Billetter à Kr. 1,50 giver Adgang til Festen og til Dansen under eet. Garderobe (30 Øre) betales af Deltagerne selv.

Billetter kan — til der er udsolgt — erholdes hos Inkassatorerne og paa Afdelingens Kontor. Der sælges kun Billetter til Medlemmer.

— Under sin Beretning mindedes Formanden, *Aage Larsen*, Provins-Bogtrykkerforeningens afdøde Formand, Peter Busch. Omtalte Dannelsen af en Brancheklub for Hjælpearbejdere. Oplæste Tallene paa Overarbejdstimer paa Trykkerierne i første Halvaar af 1937 og gav i Tilslutning hertil enkelte Eksempler og Direktiver i Henhold til Loven om Forbud mod Overarbejde. — Meddelelserne toges til Efterretning. — Kassereren, *V. Vistisen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 25.935,75. Lokalkassens med Kr. 5493,43 og Ekstrakassens med Kr. 1256,05. Kassereren gav endvidere en Oversigt over Arbejdsledigheden i Afdelingen, hvorefter Regnskaberne godkendtes. — *N. P. Jørgensen* forelagde et Forslag om, at Aarhus Lokalafdeling overtog Fadderskabet for et spansk Barn. Dette vedtoges. — Arbejdernes Oplysningsforbund bevilgedes 100 Kr. — Som Repræsentant til Lærlingeafdelingen genvalgtes *Grøndal Nielsen*. — Under Eventuelt fremdrog *Formanden* en Protest, som Lokalafdelingen sammen med Aarhus Bogtrykkerforening havde indsendt til Aarhus Byraad, mod Fremstilling af almindelige Tryksager paa Duplikator, samt omtalte Byraadets Behandling af Protesten.

— Man gik derefter over til den ordinære Kvartals-Generalforsamling i Hjælpekassen. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — Regnskabet forelagdes og udviste en Balance paa Kr. 6932,96. Dette godkendtes. — Derefter forelagde Kassereren Indstillingen angaaende Bevilling af Understøttelser til Enker og ældre og syge Kolleger. Det samlede Beløb var paa Kr. 930,00. Styrelsens Indstilling vedtoges.

Efter Generalforsamlingen kom Redaktør *Højmark* og Forretningsfører *Sørensen* fra »Demokraten« til Stede for, som et Led i den Agitation, der for Tiden føres for større Tilgang af Abonnenter, at redegøre for Bladets Arbejde i den Retning.

C. G. N.

FORRETNINGSUDVALGSMØDER

2. November 1937.

1) Med Møns Folkeblad, Stege, er sluttet Overenskomst, saaledes at Bladet underskriver Tarifen, og Blokaden er dermed hævet. — Godkendes.

2) Tre Blokadebrydere søger Optagelse. — Optoges mod 1 Aars Karantæne og Indskud i H. t. Lovene.

3) En Aftale med Dansk Provinsbogtrykkerforening og Organisationen af Bladudgivere i Provinsen om Tillæg for Pasning af Sprøjteapparater (Kr. 2,75) godkendtes.

4) Særaftaler om Afspasering af Overarbejde foreligger for følgende Blade: Næstved Tidende, Aalborg Stiftstidende, Aalborg Amtstidende, Fyns Tidende, Fyns Stiftstidende og Aarhus Stiftstidende. — Godkendtes alle.

5) Med Vestjyllands Papirposefabrik, Skive, er truffet Mæglingsaftale om Pasning af en Anilin-Rotationspresse samt om Maskintillæg for Posetrykmaskiner. — Godkendtes.

6) Angaaende Forstaaelsen af enkelte Punkter i Lov om Forbud mod Overarbejde vedtoges at forespørge Arbejdsraadets Udvalg.

7) Med Principalorganisationerne er ført Forhandlinger om Lærlingeløn og Læretidens Længde. Forhandlingerne fortsættes.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

I Aften taler Formanden for D. A. I., Niels Spellmann, om Arbejderidræt og Indtryk fra Olympiaden. Foredraget holdes i Kompagnistræde 34.

Paa Søndag afholder *Faglig Ungdoms Sekretariat* et stort Stævne i *Nora Bio;* korte Taler, Musik, Sang og den franske Storfilm: »Leve Friheden«. Adgangskort kan faas paa Kontoret i et begrænset Antal.

Det er paa Mandag, der er *Besøg paa Politiken*. Kun Medlemmer, der har Adgangskort, kan faa Adgang.

Torsdag den 18. November i Evaldsgade: Foredrag af *Bjarne Sørensen* om Spanien. Da Udfaldet af den spanske Borgerkrig maa interessere alle, vil dette Emne utvivlsomt trække alle Kammerater op i Evaldsgade for at høre dette Foredrag. Det bliver holdt af en Kammerat, som en Tid har kæmpet ved den spanske Front.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Jubilæum i Skive. Den 1. November kunde *N. C. Bedsted*, Skive Venstreblad, fejre 25 Aars Jubilæum som Medlem af Forbundet. Bedsted lærte Faget hos afdøde Bøjle Hansen. Kort efter Udlæringen var Bedsted et lille Trip paa Valsen; arbejdede senere en kort Tid i Ringkøbing, men vendte atter tilbage til Fødebyen, hvor han har arbejdet forskellige Steder, længst ved Skive Venstreblad. Bedsted er en rolig og støt Arbejder, der ikke lader sig paavirke af Tidens forcerede Tempo.

Til Lykke med Dagen, Niels Christian. *m.*

Novemberfest-Billetter faas, saa længe der ikke er udsolgt, paa Kontorerne og hos Inkassatorerne.

Paa Søndag Kl. 10 i Hillerød mødes Haandsætterne paa »Linden«, Maskinsætterne paa »Nordsj. Soc.-Dem.«, Trykkerne i Pallesens Bogtrykkeri. — Kl. 14 Fællesmøde paa »Linden«.

Pristallet og Provinsen. Den af et enkelt københavnsk Dagblad bragte Meddelelse om, at Pristallets Stigning ogsaa betød Forhøjelse af Typograf-Lønningerne i Provinsen, har desværre intet paa sig. I Henhold til Tarifen reguleres Lønningerne i Provinsen kun efter August- og Februar-Pristallene.

Novemberfest-Billetter, som ikke anvendes, bedes returneret til Kontoret senest Onsdag den 17. ds.

Klip ud! Paa 3. Side findes en detaljeret Opgørelse af Lønningerne. Klip den ud eller skriv den af og gem den!

Du bør købe Grafisk Aarbog, fordi du derved deltager i Lodtrækningen om *200* og *100 Kr.*

Men den væsentligste Grund, hvorfor du skal købe den, er det Væld af Fagfiduser og Svar paa Hverdagens Tvivlsspørgsmaal, som denne Aarbog giver dig.

Du kan se den og bestille den hos alle Landets Lokalkasserere eller i København paa Kontoret i Evaldsgade 3 og hos Frederik Hjorth, Tagensvej 236, København N. — den koster kun 3 Kr.

Katalog over Biblioteket udleveres af Oplysningssekretæren.

»Socialisten«. Det er Socialdemokratiets Tidsskrift, der bringer Artikler af de bedste Penne indenfor Ind- og Udlandets Arbejderbevægelse.

»Socialisten« indeholder desforuden *»Kommunaltidende«*, der bringer Artikler og besvarer Spørgsmaal vedrørende de mangeartede Forhold, som By- og Sogneraadsmedlemmer maa beskæftige sig med.

»Socialisten« har tillige en Afdeling *»Arbejderoplysning«* der bringer Raad og Vejledning om de mange Spørgsmaal, der forekommer indenfor Oplysningsarbejdet.

»Socialisten« koster 4. Kr. aarlig, frit tilsendt gennem Postvæsenet en Gang om Maaneden.

»Socialisten« bør være et af de Støttepunkter, som enhver interesseret og aktiv Partifælle bør eje til Underbyggelse af sin Viden vedrørende Arbejderbevægelsen.

Abonnement kan tegnes paa Afdelingskontoret, Evaldsgade 3 i København, eller ved at indsende Bestilling til *»Socialisten«s* Ekspedition, Rosenørns Allé 14[1], København V. Telefon Central 8008. +

En Historie fra Berlin. En kostelig Historie hviskes paa Kafeerne i Berlin. En Vagabond, der var træt, uden Logi og Mad, vandrede rundt paa Berlins Gader. Han ønskede at blive anholdt og stjal derfor et Brød hos en Bager. Men Bageren lod som ingenting og lod ham løbe. Det første Forsøg mislykkedes.

Han gjorde da endnu et Forsøg, idet han til en patrouillerende Betjent raabte: Ned med Hitler! Betjenten blev ikke vred, men sagde kun: Hold Mund! kan du ikke se, jeg er i Tjeneste.

I sin Fortvivlelse begyndte Manden at synge »Die rote Fahne«, da en Deling Brunskjorter passerede forbi. Dette hjalp heller ikke. Anføreren for Brunskjorterne hviskede i Stedet for til ham: Hold din Mund! Ser du ikke, at i anden Række gaar en Nazist!

Og den berlinske Vagabond er stadig ikke anholdt.

Tak

Maa jeg med disse Linier bringe min hjerteligste Tak for den overvældende Opmærksomhed som blev mig vist paa min 75-Aars Fødselsdag. *Carl Johan Christensen.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne

er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331.

Anvisningskontoret.

Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Typograf-Tidende.

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
4. November: Nyborg 100,00. 6. November: Aabenraa 500,00. 9. November: Aarhus 4000,00.

København, den 9. November 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Sætter Svend Aage Wermundsen, udl. 1. 11. 37 hos Brd. Thøgersen (arb. s. St.), Sætter Poul Børge Sørensen, udl. 1. 11. 37 i Frb. Centraltr. (arb. s. St.), Sætter Poul Leo Lantow, udl. 24. 10. 37 hos Bjarnø (arb. s. St.), Trykker Kaj Selck, udl. 14. 10. 37 i »Hafnia« (arb. s. St.), Trykker Frede Søren Johan Hansen, udl. 1. 11. 37 hos F. E. Bording (arb. s. St.), Trykker Kaj Charley Peter Melbye, udl. 28. 10. 37 hos Qvist & Co. (arb. s. St.), Trykker Poul Gunnar Jørgensen, udl. 20. 10. 37 i Østerbros Bogtr. (arb. s. St.), Paal. Margot Jørgensen, tidl. Medl., (Lars Andersen), Paal. Edith Petra Kihl, tidl. Medl. (R. Stenbeck), Hj.arb. Kurt Ervin Jensen (Phillipsen & Co.).

Aalborg: Trykker Jens Jepsen Wounlund, udl. 1. 4. 23 i Skjern (tidl. Medl.). Aarhus: Trykker Aage Østergaard Pedersen, udl. 1. 11. 37 i Jydsk Centraltr., Hj.arb. Martin Christiansen. Køge: Sætter Christian Zangenberg, udl. 1. 10. 37 i Østsj. Folkebl. Nykøbing F.: Sætter Fritz Rasmussen, udl. 1. 11. 37 hos Laur. Jensen, Saxkøbing. Næstved: Paal. Aase Alma Marie Jensen. Ringsted: Sætter Thorkild Andersen, udl. 1. 11. 37 i Ringsted Folketidende. Silkeborg: Sætter Knud Pedersen, udl. 1. 11. 37 i Silkeborg Soc.-Dem.

Tiltraadte.

København: 400 K. Jørgensen fra Rejse (arbl.), 5481 Arnold Larsen fra Slagelse (Petri), Hj.arb. Kaj Persson fra Søfyrbøderne (P. Christiansen), Hj.arb. Jens Henriksen fra Dansk Arb. Forb. (Qvist & Co.), Hj.arb. Niels Larsen fra Dansk Arb. Forb. (P. Christiansen).

Aalborg: 7063 Chr. Lageri (arbl.), 7233 Fritz Sørensen (arbl.). Aarhus: 7352 Harald Møller (arbl.), 5342 Jacob Holmgren (Stiftstidende). Esbjerg: 7252 Jens Petersen (arbl.). Holstebro: 5567 Tage Rasmussen (Sørensens Bogtr.). Horsens: 6645 Eyvind Olesen (Folkebl.). Nyborg: 5405 Holger Paaske (udenfor Faget). Odense: 5845 Peter Chr. Hansen (arbl.), 7554 Poul Henning Hansen (Andelsbogtr.). Silkeborg: 6879 Egon Aagaard (arbl.), 7625 Hugo Stabehl (arbl.). Skive: 6901 Th. Laursen (arbl.). Slagelse: 7257 Knud Erik Nielsen (Sorø Amtstidende). Stubbekøbing: 7308 Helge Ottesen (O. Rasmussen). Svendborg: 7203 Svend Hoppe (arbl.). Thisted: 7427 Erik Jacobsen (Thisted Amtstid.).

Fratraadte.

København: 5845 P. Hansen til Odense.

Aabenraa: 3086 Otto Carl Nielsen til Slagelse (arbl.). Aalborg: 5439 Rich. Lindstrøm paa Højskole, 7427 Erik Jacobsen til Thisted i Pl., 7233 Fritz Sørensen (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Aarhus: 6976 Niels Chr. Thorsen til Roskilde (Højskole). Esbjerg: 5780 Tage Holtsø til København (arbl.), 3187 K. J. Houmark til Fjerritslev i Pl., 5405 Holger Paaske til Nyborg i Pl. Faaborg: 5560 Kaj Rasmussen til Roskilde (Skole). Grenaa: 7436 Aage Nielsen til København (arbl.). Horsens: 5342 Jocob Holmgren til Aarhus i Pl., 6940 Anders Rasmussen paa Rejse. Lyngby: 5767 Henning Nielsen til København i Pl. Nykøbing F.: 7308 Helge Ottesen til Stubbekøbing i Pl. Skive: 3759 Alfr. Christensen til Roskilde (Skole), 6645 Eyvind Olesen til Horsens i Pl. Slagelse: 6075 Svend Aage Larsen til København i Pl. Stege: 5431 Jens Jensen til Nykøbing F. i Pl. Svendborg: 6923 Kaj Hansen paa Rejse.

Udmeldte.

København: 960 Henry Nielsen (fratraadt Faget), 3280 Benny Hilbo (fratraadt Faget).

Nyborg: 5405 Holger Paaske (fratraadt Faget).

Annullerede Udslettelser.

København: 1233 Hj.arb. Joh. Christiansen (Kruckow & Waldorff), 1779 Trykker Th. Thomsen (Bianco Luno), 1736 Trykker Viggo Christensen (Bianco Luno), 7298 Stereotypør H. Thomsen (Politiken), 644 Sætter Ernst Christensen (Byens Bogtrykkeri).

Aalborg: 7761 Aksel Rasmussen.

Københavns Trykkerafdeling

Torsdag den 25. November Kl. 20

paa Teknologisk Samling
(Polyteknisk Læreanstalt, Sølvgade 83)

Ingeniør *Niendahl* taler om
Papirfremstilling (med Demonstrationer)

Foredraget efterfølges af en Film

Billetter faas gratis hos *Lundin* paa Forbundskontoret.

KLUB-ANNONCER

Bladsætterklubben

afholder ordinær Generalforsamling
Søndag den 14. November, Kl. 11.30 pr.
i »Patricia«, Fælledvej 4.

Dagsorden efter Lovene.

Kun de originale
E. L. SÆTTERIMØBLER
betyder en virkelig Modernisering af Sætteriet ved et helt gennemført System ... ...
ERIK LEVISON'S Specialværksteder for moderne Sætterimøbler

Typografernes Sportsklub

Revy og Bal

Søndag den 28. November

Reservér denne Dag.

Haandsætterne

mødes igen . . . !

● **Tirsdag den 30. ds. Kl. 20**
Karl Marx-Salen, Rømersgade

Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København

Typografernes Stiftelser

afholder

aarlig Generalforsamling

Søndag den 5. December

i Rømersgade 22, Stauning Salen.

Dagsorden:

Beretning og Regnskab for 1936—37.
Bevilling af Midler.
Valg af Kasserer, Styrelsesmedlem og Revisor.

Styrelsen.

Sygemeldinger maa omgaaende meldes til Kontoret.

ANNONCER

Dygtig Sætter-Trykker

søges omgaaende.

Cimbria Bogtryk, Aalborg.

Rutineret Haandsætter,

med god Kendskab til Annonce- og Akcidens-Sætning, hurtig til Maskinsatsmontering og Ombrydning, søger Arbejde. God Anbefaling haves. Billet mrkt. »150« modtager Ekspeditionen.

Ung Typograph-Maskinsætter

søger Arbejde. Kendt med A, B og Universal. Evt. som Akcidenssætter. Billet mrkt. »145« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker.

Ung Akcidens-Trykker søger fast Arbejde. Er ikke sagt op i nuværende Plads. Billet mrkt. »151« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10 291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

GRAFISK COMPAGNI

CENTRAL 777 (5 Ledninger)

Grafisk Fagforretning • Eget Skriftstøberi • Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag . . . . . .

Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

ARBEJDERNES LIVSFORSIKRING

tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikringer i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugentlig Opkrævning sammen med Forenings-kontingent. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 46 KØBENHAVN DEN 19. NOVEMBER 1937 64. AARGANG

Tidens Spørgsmaal

Ved Ungsvendefesten d. 28. Oktober holdt Forbundets Formand, Jul. Schrøder, følgende Tale, som gengives efter Talerens Manuskript:

Ærede Kolleger! Unge og ældre! Jeg skal efter Sædvane i Aften byde det nye Kuld af Kunstens Sønner, som nu rykker frem, velkommen i vore Rækker.

Det er heldigvis nu om Dage ikke nogen særlig bemærkelsesværdig Foreteelse, at den unge Mand eller Kvinde straks, naar han er udlært, melder sig til sin Organisation. Det betragtes som en Selvfølge. De haarde Kampe om selve Organisationsretten er forlængst ført til Ende, og de Kampe, den nulevende Slægt kender til, har væsentligst drejet sig om Gennemførelse af en *Tarif* — saa god som mulig — og *Hævdelsen* af samme Tarif.

Det sidste har ikke altid været let; men ogsaa paa dette Omraade har vi vel nok i det store og hele naaet vort Maal, og det vil sikkert være ufornødent at paalægge de Unge at gennemlæse deres Tarif og rette sig derefter til Punkt og Prikke. Ogsaa vore *Love* og *Vedtægter* er det Medlemmernes Pligt at sætte sig ind i. Megen ubillig Kritik eller aabenbare Misforstaaelser kunde undgaas, hvis hvert enkelt Medlem vilde gøre sig den Ulejlighed at slaa op paa de paagældende Paragrafer.

Medens man i fordums Dage i høj Grad lod Ungdommen skøtte sig selv, er man i vore Dage nærmest naaet til den modsatte Yderlighed. Der er snart ingen Ende paa de gode Raad og Formaninger, behjertede Medborgere lader Ungdommen blive til Del ved Konfirmationsfester, Fagskoleafslutninger, Svendebrevuddelinger og — som nu i Aften — Modtagelsesfester.

Jeg har intet imod disse mange gode Ord at erindre; men med et stille Hjertesuk vil jeg bemærke, at hvis alle disse gode Raad og Anvisninger blev fulgt, saa vilde der oprinde paradisiske Tilstande i vort lille Land, for det er ikke Verden eller Naturkræfterne, det er galt med, men det er Menneskene, der er forkert indstillet.

Dette siger jeg ikke, fordi jeg vil blande mig i det store Grædekone-Kor, der i dette Øjeblik synes at beherske den offentlige Mening. Det er efterhaanden blevet moderne, at snart sagt enhver Skribent udraaber sin Weltschmerz. Verden er saa slet, saa slet. Menneskene er onde. *Kun jeg selv duer til noget!*

Naa! Det gør nu ikke noget, men naar man saa stiller det hele paa Hovedet ved at fremstille Fortiden som en herlig Tid, vil gøre Arbejderbevægelsen til Nul og Nix, vil fortælle os, at der intet er naaet i Tidens Løb, at Forholdene i Dag snarere er værre end for et Halvhundred Aar siden. Ja. saa *kan* jeg ikke lade være med at reagere og sige min Hjertens Mening, og saa nødes jeg til at holde det, man spøgefuldt har kaldt for *min eneste Tale.*

Det har jo været saadan i de senere Aar, at naar jeg har været inviteret som Festtaler, har jeg benyttet Lejligheden til at sige nogle Ord om *Tidens Spørgsmaal.* Dette har været kritiseret. Thi mine Udtalelser var naturligvis præget af min *egen* Opfattelse af Tingene, anderledes formaar jeg ikke at gøre det!

Der er i sidste Rigsdagssamling gennemført en Lov, som har vakt *vild* Begejstring indenfor Typografernes Kreds. Nemlig Loven om »Forbud mod Overarbejde«. Der maa absolut være Begejstring derfor, selv om der hæver sig enkelte Røster derimod.

Naar man erindrer de mange Møder og Generalforsamlinger, hvor Taler efter Taler har tordnet imod det *forbandede* Overarbejde, som holdt Lønningerne nede, som hindrede de Arbejdsløse i at faa noget at bestille og indirekte skadede vor Fremmarch mod en forkortet Arbejdstid, ja, da kan man kun opfatte Loven som en Sejr for vor Sag!

Naar en Kollega ved tilpas Lejlighed raabte: *Ned med Overarbejdet!* saa var han altid sikker paa — om ikke et Guldur — saa dog paa Kaskader af Bifald. Maaske gik den samme Kollega saa hjem og paatog sig alt det Overarbejde, han orkede; men Undskyldningen var parat: *Han maatte jo ikke nægte det!* Men han selv var ked af det!

Nu har vi jo Loven. Saa maa alle være glade! Der rejser sig mod Loven to Hovedindvendinger. Den ene er: Det er Arbejderne selv, der maa betale. *Ja,* det er selvfølgelig rigtigt; men har vi ikke altid været klar over det!

Havde man virkelig tænkt sig, at man ved Nægtelse af Overarbejde alligevel kunde faa Overarbejdsbetalingen udbetalt. Det har *jeg* i hvert Fald aldrig hørt noget om.

Men er det rigtigt, hvad man tidligere paastod, at Overarbejdet var en Hæmsko for Højnelse af Lønnen, saa skulde dette jo give sig i det lange Løb.

Den anden Indvending kommer fra Lovens Venner og hedder: Den er ikke vidtrækkende nok! Der er Lakuner i den. En Taler paa Fagmødet i Aalborg i Søndags betegnede den som *et hullet Sold.* — Dertil er kun at sige, at Loven er saa god, som den kunde blive under den nuværende politiske Konstellation, hvad man tydelig kan læse sig til i den radikale Presse. Man fortryder den allerede, og Arbejdsgiverne under Anførsel af »Det konservative Parti« vil nu pludselig forhandle. Tror I, det er for at gøre den bedre? Sikkert ikke!

— Faar man ikke den, man elsker, saa maa man elske den, man faar! Jeg vil sige til disse Lovens Venner, som jeg for et Aarstid siden sagde om en anden Sag, hvor man ogsaa fandt Fremskridtet for ringe: Lad os nu bruge Loven efter bedste Evne, saa vil det nok vise sig, at den ikke er saa ilde endda!

Til de Unge, som her er tilstede for første Gang i

Svendenes Lag, vil jeg sige: Jeg stoler paa jer, I har jo næppe endnu haft saa meget Overarbejde, at I lider et økonomisk Tab. Jeg betragter de Unge, der efterhaanden rykker frem, som Undsætningstropper til Overarbejdsfjendernes Armé.

— — —

Der vil altid — ligegyldig hvilken Reform det drejer sig om — kunne rettes den Anke, at den her og der kunde have været bedre. En Kritik af denne Art er en let Opgave, som jeg ikke misunder de paagældende Kritikere. Paa samme Maade er det med Lærlingeloven, der ligesom fornævnte Lov maa have vor særlige Interesse.

Den bestemmer, at Skoletiden skal slutte senest Klokken 20. Naturligvis kan der rettes den Anke, at Dagskolen ikke er gennemført. Men har det nu ikke været saadan, at vi alle i vor Ungdom har maattet ofre *noget* af vor Fritid, naar vi vilde lære noget. Sandt er det jo ogsaa, at en Del radikale Smaamestre har øvet deres Indflydelse paa Lovens Affattelse.

Den indfører *14 Dages Ferie.*

I mine første Læreaar fik Svendene en halv Fridag *om Aaret* samt et mindre Tilskud til en Skovtur. *Drengene* (som vi kaldtes) fik ingenting.

Den indfører obligatorisk Svendeprøve og Fagskoleundervisning, Organisationerne faar Indflydelse paa Lønningerne m. m.

Altsammen Ting, som vi forgæves har kæmpet for i mange Aar. Det er i det hele taget det største Gode, at det for første Gang er lykkedes at skaffe Arbejdernes Organisationer Indflydelse paa Gebeter, hvor Arbejdsgiverne hidtil var eneraadende.

— Jeg kunde ønske i Relation til mine første Bemærkninger om de gode gamle Dage — *selv om vi er til Fest* — at knytte endnu et Par Bemærkninger til vedrørende Ungdommens Stilling før og nu — jeg haaber ikke at blive kedelig.

Under de første famlende Forsøg paa en Lærlingelovgivning i Firserne synes man nærmest at have haft Læremesterens Tarv for Øje; men — navnlig ved Arbejderpartiets Virksomhed — kom man mere og mere til den Anskuelse, at det ikke var *her* Beskyttelse tiltrængtes; men at det tværtimod var den unge Slægt, der skulde tilsikres en god Behandling og en ordentlig Uddannelse i det Fag, paa hvilken den ofrer sine bedste Aar.

I Loven fra Firserne er det bestemt, at Arbejdstiden for Lærlinge ikke maa overstige *12 Timer daglig* — dog med den sædvanemæssige Spise- og Hviletid. — Paa Folkekirkens Søn- og Helligdage maa det ikke formenes Lærlingen at *besøge Gudstjenesten*, ligesom han paa disse Dage *bør* have Eftermiddagen fri. Den mandlige Lærling var *Hustugten* undergivet til sit 18., den kvindelige til det 16. Aar, og selv om de saakaldte »Øretæver« maaske ikke anvendtes nær saa meget, som senere Tider er tilbøjelig til at mene, saa kan de dog ikke underkendes en vis Betydning.

Min egen Arbejdstid, da jeg i Begyndelsen af 90'erne kom i Lære, var fra 7 Morgen til 7 Aften. Dog maatte jeg møde før Arbejdstiden for at lægge i Kakkelovnen — og feje Gulvet, før jeg gik om Aftenen.

Jeg var Altmuligmand: Bygang, Gulvvask og Fejning, Lampepudsning og Udpustning af Støv fra Sætterkasserne med en almindelig Blæsebælg m. m., sorterede under mig.

Dog ikke at rense Spyttebakker, saadanne fandtes nemlig ikke.

Altsammen for en Løn af 3 Kr. ugl. det første Aar, stigende til 7 Kr. det femte. — Sammenlign alt dette med Lærlingens Arbejdstid og Behandling nu om Dage — navnlig efter den nye Lærlingelov.

Og nu selve Oplæringen. Den var saa som saa. — Jeg erindrer en lille Smedemester. Han havde to Lærlinge og ingen Svende, han var samtidig Vicevært i Ejendommen, og Lærlingene anvendtes skiftevis til Byærinder, Fejning af Gaard og Gade, Trappe- og Retiradevask, Snekastning og Ishugning om Vinteren og undertiden at tilse Konens lille Baby. Jeg tror ikke de paagældende blev videre dygtige i *Smedefaget.*

— Sammenlign disse Tilstande med de Forhold, den nye Lærlingelov indfører, og jeg tror, man ogsaa paa dette Omraade kan skimte Arbejderklassens Vandring fra *Mørke* til *Lys.* Selv om der er visse Detailler, ogsaa jeg kunde ønske anderledes.

Specielt hilser jeg, som jeg sagde før, med Glæde den iøjnefaldende Ændring, at det ikke mere er Arbejdsgiveren, der er eneraadende. Saavel hvad Uddannelse, Undervisning, Svendeprøver og Lønninger angaar, er Arbejdernes Organisation medvirkende, og maaske kan herigennem endnu en Del af de paaklagede Skavanker afhjælpes.

— Lad os saa blot et Øjeblik se paa, hvorledes Børnene behandledes før i Tiden. — Spanskrøret stod i Krogen, men ikke ret længe af Gangen, og vé den, der ikke til Punkt og Prikke kunde opremse de Skriftsteder, de ikke selv forstod et Kuk af. Jeg fik selv en skrækkelig Bunke Høvl, fordi jeg ikke kunde lære Jacobs 12 *uvorne* Sønner paa Remse.

Jeg lærte dem tilsidst, men kan endnu den Dag i Dag ikke fatte, hvad disse *12 Sønner* i Grunden angaar mig.

Gymnastik og Idrætsøvelser, der nu gaar som en Leg, forestodes af bøse Underofficerer af den gamle Type, og — de var absolut ikke til at *lege* med.

Før og efter Skoletiden skulde man paa Arbejde — Fabrik eller Byplads. — Der var ikke megen Tid til Lektielæsning. Ikke desto mindre var der nok at lære udenad. — Børnene sad ofte sultne paa deres Pladser. Enkelte humane Lærere lod Mælkedrengene sove i de sidste Eftermiddagstimer. De indsaa det haabløse i at undervise dem.

Skoledirektionen vælges nu af Borgerrepræsentationen. Fattige Børn bespises. Forældrene har Indflydelse paa Forholdene i de forskellige Skoler, Undervisningen er blevet af en hel anden og bedre Art end forhen.

— — —

Jeg ser i Aanden en eller anden af de Unge tænke ved sig selv: Saa, nu er han ved at fortælle Eventyr, den Gamle deroppe, nu kan han ikke holde op igen. Og det er maaske sandt. Hvis jeg vilde tale eller skrive om alt det fra en svunden Tid, der dukker op i mit Sind, naar jeg staar overfor en Forsamling af livskraftig Ungdom, som begribeligvis ser fremad mod den nye Tid, som ønsker at bruge Kræfterne og raade Bod paa alle Tidens Brist og derfor næppe kan undgaa at se med en vis Overlegenhed paa de Smaating, vi andre har udrettet, saa kunde jeg maaske blive ved i det uendelige. Thi der er jo snart sagt ikke *et* Omraade, uden at Arbejderbevægelsen har gjort sin Indflydelse gældende. Det være

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Lønstatistikens

Skemaer bedes omg. returneret til Kontoret. Sidste Frist for Tilbagesendelse er i Morgen, Lørdag.

København, 19. November 1937. *Forretningsudvalget.*

Lad Lærlingene passe Skoleundervisningen!

Vi har modtaget følgende Brev:

Fagskolen for Boghaandværk i København.

13. November 1937.

Dansk Typograf-Forbund,
Evaldsgade 3.

Da det har vist sig at være forbundet med stor Gene for Fagskolen, at en stor Del af Lærlingene, som — begrundet paa den nye Lærlingelov — skal møde paa Skolen Kl. 5½ to Gange om Ugen, først faar fri fra Lærestedet Kl. 5 og som derfor møder paa Skolen forjagede og uoplagte, anmoder Skolens Repræsentantskab, forsamlet i Møde den 10. ds., de respektive Organisationer om at henstille til Mestrene at lade deres Lærlinge gaa fra Arbejdsstedet Kl. 4. Derved kan Lærlingene faa Tid til at naa hjem og faa lidt varm Mad og møde veloplagte paa Skolen. I Haab om, at denne vor Anmodning maa faa den fornødne Støtte fra Organisationerne tegner

med Højagtelse
Fagskolen for Boghaandværk,
Holger Meyer,
Formand.

Vi finder denne Henvendelse at være særdeles betimelig. Uanset Spørgsmaalet om, hvor længe eller hvor kort det nu iøvrigt ifølge Lærlingeloven maatte være Læremestrene tilladt at beskæftige Lærlingene paa Arbejdspladsen, saa burde der i hvert Fald ikke være Tvivl om, at Fagskolens Henvendelse bør imødekommes af Læremestrene.

Lad Lærlingene paa de Dage, de skal i Fagskole til Aftenundervisning, gaa saa betids, at de kan naa at komme hjem og faa Middagsmad og naa rettidigt til Skolen. Saavel Lærlingen selv som hans Hjem og selve Skolen bør kunne forvente dette Hensyn taget. Læremestre, Organisationerne og Staten betaler alle for at holde Skolen oppe og dermed *Faget.* Vi skulde saa selv være de sidste til at modarbejde, at Skolens Undervisning kan modtages af oplagte Sind.

Vi føler os ogsaa ganske sikre paa, at ingen Læremestre vil sidde ovenstaaende Henstilling fra Fagskolen overhørig, og der ligger jo i Repræsentantskabets Sammensætning en Garanti for, at Henvendelsen gælder saavel København som Provinsen, hvor den tekniske Skoles eller Fagklassers Undervisningstider maatte kræve et lignende Hensyn. *Forretningsudvalget.*

Lønreguleringen

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at da *Stereotypørhjælpere* er *faglærte* Folk, skal de have Reguleringstillæg som *faglærte*, altsaa *1 Krone.*

København, den 15. November 1937. *Sigv. Hellberg.*

sig de Unge, de Gamle, de Syge, de Arbejdsløse, Invalider og de i Samfundet alleruheldigst stillede.

Men jeg har her nøjedes med omtale et Par Ting, som har særlig Interesse for Ungdommen. Det er samtidig en Bestræbelse fra min Side paa at modsige den uretfærdige Metode og Talemaade, der ofte benyttes fra vore Modstandere og deres Efterplaprere indenfor vor egen Klasse. — Jo, der er Grund til en Gang imellem at tage *den eneste Tale* op af Skuffen. For vel er det sandt, at Tiden er haard, og store Problemer trænger til at løses; men fremad er det gaaet i de Aar, Arbejderbevægelsen har gjort sin Indsats gældende i vort Land.

Selvmorderisk vilde det være at gøre den Opfattelse gældende, at der intet er naaet i de mange Aar; thi den logiske Følge maatte være, at det saa overhovedet vil være umuligt ogsaa i Fremtiden at naa frem til bedre Tilstande end de nuværende.

Med andre Ord: Organisationen kunde pakke sammen og gaa hjem! Jo! Forholdene har bedret sig i de svundne halvtredssindstyve Aar, og hvad der er vundet, er Arbejderbevægelsens Værk. — Men der er lang Vej frem til det Maal, vi stræber efter.

Begyndelsen er imidlertid gjort, og den siges jo at være den sværeste.

Store Opgaver, et stort Arbejde ligger parat til den *unge* Slægt. — Spyt i Næverne, *Haand paa Værket!* Lad os alle rejse os og udbringe et Leve for *den typografiske Ungdom!*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Det belgiske Typografforbund

afholder i denne Maaned i Brüssel sin 58. Landskongres. Kongressen skal bl. a. tage Stilling til et Forslag om Ændring i Centralstyrelsens Sammensætning og et Forslag fra Brüssel-Sektionen om en Forøgelse af Antallet af Medlemmer i Centralstyrelsen med 2 Mand. Endvidere stilles Forslag om at opkræve Ekstrakontingent til et Strejkefond. Lüttich-Sektion har indleveret et Forslag om gradvis Indførelse af 40-Timers Ugen for Forbundets Medlemmer.

Skandinavisk Trykkerstævne i Oslo Juli 1938

I Malmø afholdtes Søndag den 31. Oktober et Møde mellem Formanden for det norske Trykkerforbund, *Bertil Fagerström*, Formanden for Malmø Trykkerklub, *A. W. Tingström*, og *Rud. Calberg* fra Oplysningsudvalget angaaende det skandinaviske Trykkerstævne i Oslo i Dagene 17.—20. Juli 1938. Programmet for dette Stævne, som ogsaa vil omfatte de øvrige Brancher indenfor vort Forbund, vil foreligge sidst i denne Maaned. Oplysningsudvalget arrangerer en fælles Studie- og Selskabsrejse til Oslo for alle Forbundets Medlemmer. Programmet for Fagmøder, Besøg, Udflugter, Sammenkomster og Indkvartering samt Rejseomkostninger vil hurtigt fremkomme fra Oplysningsudvalget, saaledes at de, der ønsker at deltage, i god Tid kan lægge deres Ferie derefter. *R. C.*

En Drøm

Dansk Litograflaug har skabt en livlig og underholdende Jubilæumsudstilling. *Alois Senefelder*, den tjekkiske Litograf, der opfandt Stentrykket, mindes, og der er Fest og Glæde. Saavel i München og Berlin er der rejst Monumenter for ham; hvorfor ikke rejse et Monument i København? Stentryk er dog noget, der har givet godt af sig. Fra forholdsvis smaa Virksomheder er de blevet til store litografiske Etablissementer, der beskæftiger en Mængde Mennesker, saasom Litografer, Stentrykkere, Slibere, Bogbindere, Æske- og Kartonnagearbejdere samt mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere med flere.

Spidserne indenfor Litografien er samlet; højst forskellige Typer, nogle kalder sig Fabrikanter, andre Direktører eller andet fint; de fleste har selv været Arbejdere engang. Alle ryger de Cigarer, der i Dagens Anledning har Mavebælter med Senefelders Billede paa. Der er holdt mange Taler, man ikke lytter efter, da man paa Forhaand véd, hvad der vil blive sagt. Tjenerne vimser rundt og skænker smaa Genikker i Glassene; det er nu alligevel dejligt at være Menneske. . . . Jeg ser op; der er én, der taler; Gud véd. hvad han vil sige? Han ligner en Arbejder med fint Tøj paa. . . .

. . . Endvidere mener jeg, at vi vilde kunne sætte Alois Senefelder det smukkeste Minde ved at give Fagets Udøvere en saadan Løn, at alle kan leve paa anstændig Vis. Hvorfor har vi f. Eks. ikke givet vore Arbejdere, som Bogtrykkerne gjorde, Dækning for Prisstigningen. Vi har dog meget at takke Arbejdernes Regering for. Valutacentralen har beskyttet os i alle Ender og Kanter; vi kender jo ikke mere til Konkurrence fra Udlandet. Jeg kan heller ikke lade være med at paatale det uhyrlige Forhold, at vi betaler vore mandlige Hjælpearbejdere Lønninger, der ligger helt nede paa 43 Kr. ugentlig.

Jeg vil bede d'Herrer sammen med mig at hæve Glasset og raabe et Leve for, at alle Fagets Udøvere maa faa gode økonomiske Forhold at leve under. Det leve — Hurra! . . .

— Hvad er det dog for et Spetakkel midt om Natten? Jeg synes ikke, der er noget at raabe Hurra for.

Godt Ord igen Lillemor, jeg drømte bare. *V. Willadsen.*

Afdøde Kolleger

Paalæggerske *Merry Frederiksen* er død, kun 23 Aar gammel. Afdøde lærte Stentrykpaalægning hos Andreasen & Lachmann og arbejdede dèr til i Efteraaret 1936; siden har hun haft hvilende Ret indtil først paa Sommeren i Aar, og for et Par Maaneder siden blev hun syg.

Bisættelsen foregik i Søndags fra Søndermarks Krematorium, hvor Afdelingsfanen sænkedes over vor unge Kammerats Baare. *s. h.*

*

Typograf *Wilhelm Sonnenborg*, Horsens, døde den 9. November 1937, 69 Aar gammel. Sonnenborg udlærtes den 10. April 1887 i Arnold Jørgensens Bogtrykkeri (nuv. Horsens Folkeblad), og her arbejdede han hele Tiden, med en Afbrydelse paa seks Maaneders Militærtjeneste i Fredericia. — For en Maaneds Tid siden mistede Sonnenborg sin Hustru, hvilket gjorde et meget dybt Indtryk paa ham, og Hustruens Død bevirkede, at han, der i lange Tider havde lidt af en Hjertesygdom, ikke kunde komme over Sorgen, og efter faa Dages Sygeleje fulgte han nu sin Hustru i Graven.

Sonnenborg hørte ikke til de fremtrædende indenfor Forbundet, men mødte regelmæssigt op ved Generalforsamlingerne, hvor han med Interesse deltog i Diskussionen.

I sin Manddomsalder interesserede han sig meget for Sporten her i Byen. Paa Arbejdspladsen bestod der altid det bedste Forhold mellem ham og hans Arbejdskammerater.

Begravelsen foregik Lørdagen den 13. ds. Afdelingens Fane paraderede ved Kisten. *r.*

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte i København.

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren, Carl J. Christoffersen, forefandtes:

I Obligationer	Kr.	100.000,00
I Sparekassen	-	22.551,15
Kontant	-	47,14
Ialt	Kr.	122.598,29

og i Legatfonden:

I Obligationer	Kr.	5.000,00
I Sparekassen	-	2.062,34
Ialt	Kr.	7.062,34

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 1. November 1937.

C. O. Petersen. Emil Linde Sømberg.

Hvi tøver Du —?

Jeg ligger vaagen i mit mørke Kammer
og lytter til Naturens vilde Klage,
der lyder sært som Graad og Suk og Jammer
fra Millioners angestfyldte Sjæle.

Og Regnen pisker mod mit Vindus Ruder,
og Stormen raser i de nøgne Grene.
Er det et Opgør blandt Naturens Guder,
der strides vildt i Nattetimer sene?

Nej, det er Genlyd fra de Smertensskrig,
der lyder fra de Tusind, som forbløder
i Djævleynglens blodbestænkte Krig
og som — forgæves — deres Liv forøder.

Naar kommer Du — Du store Hævnens Gud
og renser Luften med din Stridsvogns Torden?
Hvi tøver Du end med at slette ud
det Vanvid, der saa grumt behersker Jorden?

Fr. N.

I Morgen, Lørdag,

begynder Novemberfesten

præcis Kl. 20.30

Afspaseringen

I et Svar fra S. Kj. foreligger et Skoleeksempel paa en daarlig ført Debat. Naar jeg nødes til at tage til Genmæle er det i højere Grad for at imødegaa visse mod min Person temmelig nærgaaende Paastande end for at drøfte Sagen, der turde være uddebateret ved S. Kj.s indledende Artikel, og det paafølgende Svar, der stammer fra min ringe Haand. Thi en god Diskussion er endt i samme Øjeblik, en af Parterne bliver klar over, at *han i eet og alt* er uenig med Modparten. Naar ethvert Berøringspunkt svigter, er Debatten endt. Visse Mennesker fortsætter Debatten udover dette Punkt — uden at gøre sig klart, at det ikke længere drejer sig om Debat, men Skænderi. Det typiske for Skænderi er, at man beredvilligt skyder Modparten uhæderlige Motiver i Skoene, beskylder ham for Uvidenhed, betror ham, hvor ene og isoleret en Stilling han indtager netop i den Sag, indfletter en Del Sagen uvedkommende Paastande, for endelig at sætte et effektfuldt Punktum med en Grovhed.

Alle disse for en usaglig Debat typiske Kendetegn synes at præge det Sørensen-Kjeldske Penne-Produkt. Efter mit Skøn at dømme burde S. Kj. ikke have forsømt Lejligheden til at betragte vor Debat som afsluttet. Det maatte jo efter de optrykte Indlæg staa S. Kj. klart, at vi to i Afspaserings-Spørgsmaalet har det som de paralelle rette Streger, der aldrig kan mødes. S. Kj.s første Indlæg savnede intet i Klarhed, mit Svar for saa vidt heller ikke. I saadant Fald maa Diskussionen betragtes som værende sluttet. Det eneste, der kunde berettige S. Kj. til en Fortsættelse maatte være, om han — omend med visse Forbehold — vilde sanktionere nogle af mine Synspunkter og videredrøfte disse, eller ogsaa at bevise, at jeg i mit Indlæg gør mig skyldig i paaviselige Fejl. Ingen af disse Motiver har foranlediget S. Kj.s sidste Indlæg.

For at behandle Sagen kort og systematisk maa det være mig tilladt at understrege følgende:

Intet i min Artikel berettiger S. Kj. til at opfordre mig til at omlægge mine Begreber om, hvem der har Pligt til at skaffe Beskæftigelse til de arbejdsløse. Min Stilling til denne Sag er udtrykt i Vendingen »Samfundsuret«, som er anvendt i omtalte Indlæg. Min eventuelle Viden eller Uvidenhed er S. Kj. ikke kaldet til at dømme om — saa lidt som nogen anden.

N. P. J. har ikke sagt, at det er de arbejdende Kammerater, der har skabt den Samfundsuret, som Arbejdsløsheden er. Saa lidt som han har appelleret til Misundelsen. Han har peget paa en Ting — Utilfredsheden blandt de arbejdsløse — som han gennem Erfaring ved Omgang med arbejdsløse har lært at erkende som en Realitet. Og kun Ignoranter kan skyde ham i Skoene, at han agter at yde Støtte til Bestræbelser, der gaar ud paa at »halvere Lønniveauet«.

At S. Kj. endelig snakker en hel Del udenom Sagen ved at fremhæve Smaaborgerskabets og Flipproletariatets manglende Solidaritet, kan ikke have Interesse i Forbindelse med min Artikel, der henvendte sig til Arbejdere, til vort Fags Arbejdere, der saa ofte kaldtes Fortroppen, og det var deres Solidaritetsfølelse, jeg appellerede til.

Den for et Skænderi afsluttende og obligatoriske Grovhed serverer S. Kj. saa endelig i følgende Form: Det er ikke opløftende at møde Repræsentanter som N. P. J. med en saa fuldkommen Misforstaaelse af økonomisk Samfundsmoral og Solidaritetsfølelse.

Denne Misforstaaelse maa jo bestaa deri, at jeg med Glæde har hilst en Bestræbelse paa at undgaa den Nazificering af Arbejder-Ungdommen, der truer Arbejder-Bevægelsen som en frygtelig Fare.

Og endelig vil jeg i Saglighedens Interesse fastholde, at jeg aldrig har hævdet eller forfægtet det Synspunkt, »at Arbejder skal tage fra Arbejder«. *N. P. Jørgensen.*

Til alle Radiolyttere!

Som det sikkert er bekendt, foregaar der i Øjeblikket en ny Styrkeprøve mellem Arbejdernes Radio-Forbund og de borgerlige Lytterorganisationer.

Anledningen er, at der skal vælges et nyt Radioraad.

Der er i Danmark ca. 650.000 Apparater i Funktion. Det vil sige, at Radioen har en umaadelig Betydning for Befolkningens Opfattelse af mange Spørgsmaal og for hele det kulturelle Folkeliv.

Arbejderklassen har et rimeligt Krav paa, at dens Stemme høres i Radioen i Forhold til Arbejderklassens Betydning i Samfundet og Antal blandt Lytterne. Imidlertid er Stillingen den, at af 6 Lytterrepræsentanter i Radioraadet er kun 2 Arbejderrepræsentanter, endskønt Arbejderbefolkningen er det store Flertal blandt Lytterne.

Dette Forhold bør forandres, og det kan forandres nu, da der er Radioraadsvalg. Men Forandringen gennemføres kun, dersom Arbejderlytterne alle som een melder sig i Arbejdernes Radioklub. Vi beder dig derfor virke for, at de af dine Kolleger, der endnu ikke er Medlemmer, nu indmelder sig. Den sidste Tids Begivenheder har tilfulde vist Nødvendigheden af, at Arbejderlytterne indmelder sig i Arbejdernes Radioklub. Men husk, at Indmeldelsen skal ske nu, for at det kan paavirke Radioraadsvalget. Dette foregaar nemlig paa den Maade, at Lytterforeningernes Medlemsantal i Aar pr. 31. December tælles op, hvorefter de 6 Mandater fordeles i Forhold hertil mellem Organisationerne.

Det er ikke noget Offer, der skal bringes, idet Klubben byder sine Medlemmer saa mange Fordele, at det økonomisk betaler sig. Vi nævner bl. a.:

Indflydelse paa Radioraadets Sammensætning og dermed paa de daglige Radioprogrammer.
Gratis Bistand i alle Klager om Støj og Hyleri.
Gratis Antenne-Ansvarsforsikring for et Beløb af indtil 100.000 Kr. for Personskader.
Gratis juridisk Bistand i Radiospørgsmaal.
Deltagelse i billige eller helt gratis Fester, Udflugter og Aftenunderholdninger.
Adgang til Deltagelse i Møder om Radiospørgsmaal.
Gratis Oplysninger om alle Radioproblemer.
Teknisk Vejledning.
Gratis Apparateftersyn i Hjemmet.
Adgang til billig Indkøb af Radiomateriel i vore egne Forretninger, »Arako«, Rosenørns Allé 11 og Amagerbrogade 102,

o. s. v., o. s. v., saaledes som enhver Lytter gennem Lyttermeddelelser i Radioen og gennem *»Social-Demokraten«* selv vil have konstateret det. Bortset herfra gælder det imidlertid om, at vi viser Overklassen, at Arbejderne ogsaa paa dette meget vigtige Omraade, som Statsradiofonien er, forstaar Organisationens Betydning; derfor beder vi dig være med i dette Arbejde ved at gøre Kammeraterne paa Arbejdspladsen indforstaaet med, at de bør tilslutte sig Arbejdernes Radioklub, og ved at modtage Indmeldelser til os. Kontingentet for 1937 er kun 1 Kr., og det herfor udstedte Kort gælder

for Klubbens Arrangementer til April 1938. Klubben har for at imødekomme fremsatte Ønsker aabnet Adgang til at tegne sig som Medlem for baade 1937 og 1938 mod Betaling af 2 Kr. ialt.

Klubbens Kontor, *Rømersgade 22, 3. Sal*, er aabent hver Dag fra Kl. 9—17.30, Onsdag, Torsdag og Fredag Aften til Kl. 19.

Vi er iøvrigt naturligvis til Tjeneste med alle Oplysninger.

Husk! Det er af afgørende Betydning, at alle Arbejderlyttere bliver Medlemmer af Arbejdernes Radio-Forbund. Eet Medlem kan blive bestemmende for, om den frisindede Udvikling skal fortsættes, eller om Reaktionen skal triumfere i dansk Radiofoni.

København, i Oktober 1937.

for Arbejdernes Radioklub
Ernst Christiansen.

Sidste Frist for Indlevering af Annoncer paa Ekspeditionskontoret i Evaldsgade er Tirsdag. Større Tekstbidrag maa være Redaktøren i Hænde senest Søndag. Mindre Notitser senest Mandag.

Perspektivtegning

Om den Kritik, der i Øjeblikket føres mod dansk Fagpolitik, maa man erkende, at den føres uden Sammenhæng og uden Sammenhold, uden en dybtgaaende Analyse af dens Genstand og uden at have fastlagt sit bestemte Maal. Noget særligt at bemærke dertil er der vel næppe. Emnet, Ny dansk Fagpolitik, er saa omfattende, at kun en *organiseret* Kritik, udviklet til en Opposition, kan tumle det. Det omfatter ikke enkelte Foreteelser indenfor det faglige Liv, men alle.

Man har for Skik at svare Kritikerne, at disse ikke véd, hvad Klokken er slaaet, ikke har bemærket, at Tiderne har forandret sig. — Barnepjat eller Forræderi, en af Delene. At Tidens Ur gaar fremad, behøver ingen at fortælle os. Dets Drivfjeder kontrolleres ikke af Menneskehaand. Men at fortælle os, at selve Udviklingsprocessen er dyb Mystik, uransagelig og upaavirkelig af Menneskeaand og menneskelig Vilje, er intet andet end Haabløshedens, Dumhedens og Evneløshedens Evangelium, som *ikke* bliver antaget.

Øjeblikkets faglige Liv synes ledet efter disse Grundsætninger, Fagforeningerne skal underkaste sig Udviklingen, men ikke beherske den. Fagforeningerne har givet sig Fanden og Samfundsflertallet i Vold, hvilket er udlagt det samme. Vor *Vilje til Magt*, som var vor Grundlov, har Fagforeningerne nu erkendt som Samfundsforbrydelse.

Vil man bringe et Træ til at »gaa ud«, kan man gøre det paa to Maader: man kan angribe dets Løv, saa det ikke kan aande, eller man kan angribe dets Rod, saa det ikke kan suge Næring. Fagforeningerne har man angrebet i dets Rod, under Jorden. Først og fremmest har man gjort det ved at lade informations- og propagandaindspillede Voksplader i Tide og Utide fortolke »Enheds-Organisationen« og Enhedstanken. Ved agitatoriske og organisatoriske Midler har man angrebet alle naturlige og hidtil anerkendte Branche- og Faggrupperinger, nægtet dem Ret til at leve deres Liv og varetage deres naturlige Interesser, til Trods for, at disse Branche- og Faggrupper er Fagbevægelsens Sugerødder og Hovedrødder, hvorigennem al Næring maa tilføres Helheden. Dette er og bliver, hvad man end vil sige dertil, Dødsstødet ført mod Fagbevægelsen, og Konsekvenserne vil ikke udeblive.

Man kan videreføre Billedet og hæfte sin Opmærksomhed ved de Jordbunds-Forudsætninger, der er nødvendige for Fagbevægelsens Trivsel. Fagforeningerne maa holde fast ved sine Opgaver, de oprindelige og de nye, som Tiden stiller os. Det er en uundværlig Jordbund for Fagbevægelsen. Uden disse Opgaver ingen Interesse, Sammenhold, fagligt Liv og Eksistensberettigelse. Sine overenskomstmæssige Opgaver har Fagforeningerne de sidste Aar ikke holdt fast ved at ville løse selv. Ved en tidligere Forligsmands Død fornylig blev fremhævet stærkt hans vældige Smidighed i Forhandlinger og hans enorme Evne til altid at finde nye Udveje. Ja, før eller siden skulde det jo nok bekræftes, at den Forligsinstitution, som han repræsenterede, har kostet Arbejderne Millioner af Kroner i ikke opnaaet Arbejdsløn. Eftersom de senere Aars Mæglingsresultater er blevet os paatvunget som »Overenskomst«.

Hvad Forligsinstitutionen ikke har overtaget af vore Opgaver har disse af saa mange lovpriste Politikere overtaget. Een Politiker forfuskede og mishandlede vor naturlige Funktion: Ved Afstemning at træffe den endelige Afgørelse i Overenskomstforhold. Mage til aandelig Forvirring som den, der er nedlagt i Loven om Afstemningsregler, skal man lede længe efter. Overarbejdsproblemet blev lagt i Hænderne paa en anden saadan Sjæl og blev i hans Haand til den mest udprægede Klasselov, vi længe har set herhjemme. En Indtægtsbegrænsningslov for Lønarbejdere uden mindste Garanti for Virkning i beskæftigelsesmæssig Henseende. — Jo, jeg synes ogsaa, vi skulde lade Politikerne fortsætte.

Dertil kommer den Varefordyrelse, der finder Sted i Øjeblikket, og som Fagforeningerne ikke har forsøgt at sætte ind imod. Det er rørende at se, at man paa en Finanslov som den, der nu ligger til Behandling i vor Rigsdag, kan regne med et Beløb paa mere end *en kvart Milliard* Kroner taget ind i Skat paa Forbrugsartikler. Det kan en Arbejderregering gøre lige for Næsen af en faglig Organisation paa næsten en halv Million Medlemmer, hvis oprindelige og fornemste Opgave det er at være Arbejderne et økonomisk Værn. Intet Under, at man med en statskapitalistisk Politik af denne Art staar magtesløs overfor den privat-kapitalistiske Beskatning og Varefordyrelse.

Naa, man har saa den Udvej, naar Træet har mistet alle sine naturlige Blade, at man paa den gamle nøgne Stamme kan hæfte nye kunstige Blade. Det er der jo alligevel mange, der ikke kan kende Forskel paa. Og derved afledes Opmærksomheden fra Nøgenheden — *lad os faa en Oplysningssag*. Ved Agitation og rigeligt med Kasse kan vi faa denne til at brede sig ud over alle rimelige og urimelige Grænser. Den vil give Anledning til mange Hurra- og Leveraab for vort gamle, stolte Forbund. Den kan holde Stemning og Mentalitet vedlige og gælde som legalt Monopol paa Visdom, sund Dømmekraft, Initiativ og retskaffen og saliggørende Tro.

Og saa har Medlemmerne noget at beskæftige sig med. *Andel i Foretagendet.*

Johs. Larsen.

Det kære Overarbejde

Der er kommet Røre i Andedammen. Vi maa nu *kun* arbejde 8 Timer daglig — og det protesteres der imod! Det er jo en kendt Ting, at naar man rører ved Folks Pengepung, saa er det forbi med »Kammeratskabet«. Overarbejdspenge er og har altid været en Fortjeneste, hvortil den Arbejdende absolut ikke har haft nogen *Ret*, saa længe der fandtes Arbejdsløse i Faget. Husk vor Tarif: »Overarbejde skal søges indskrænket og iøvrigt saa vidt muligt undgaas« for at »give Fagets ledige Arbejdskraft Adgang til Deltagelse i Fagets Arbejde«. Om *Tab* for de Arbejdende er her altsaa slet ikke Tale. Tværtimod! Mangen Plads er jo, som bekendt, bleven udbudt med det kendte: »Ja, Lønnen er ikke stor, men der er en Del Overarbejde.« Kunde disse for lavtlønnede Pladser forsvinde og rykke op til en Løn, der ikke er kunstigt opskruet ved Overarbejde, vilde meget være vundet. Det kunde vel heller ikke være for tidligt at faa indført *effektiv* 8-Timers-Arbejdsdag — som der jo saa smukt demonstreres for hver 1. Maj. Findes der mon noget mere demoraliserende for den Arbejdsløse end at se sine Fagfæller daglig eller natlig arbejde over og derved fratage ham den eneste Chance til Arbejde? Sikkert ikke. Arbejdsgivernes Klage over, at de ikke kan faa Arbejdet færdigt uden Overarbejde, er jo det rene Nonsens. Saafremt Holddrift ikke ønskes indført, kan en Arbejdsgiver jo til enhver Tid med meget kort Varsel faa en Mand til een eller flere Dage. — En Ting er under alle Omstændigheder afgjort: Loven om Forbud mod Overarbejde *gavner* de Arbejdsløse (og derigennem jo ogsaa de Arbejdende); i hvor høj Grad, ja, det vil »Kammeratskabet« og Tiden vise. *Chr. F. V. Petersen.*

Sammenhold eller —

I de sidste Par Numre har Chr. B. Petersen faaet optaget 3 Spalter »Bemærkninger« til min lille Opsats i »Typ.-Tid.« Nr. 40. Det bliver nødvendigt først at minde om Anledningen til nævnte Artikel. Sv. Aage Larsen, Chr. B. Petersen o. a. havde foranlediget indkaldt til en ekstraordinær Generalforsamling i Trykkerafdelingen for at protestere mod Styrelsens Behandling af den paa Generalforsamlingen den 6. April vedtagne Resolution om, at Trykkersager først skulde behandles af Trykkerafdelingens Styrelse. Afdelingsstyrelsen havde i Overensstemmelse med Forbundslovene indtaget det Standpunkt, at alle Sager vedrørende Medlemmerne skulde forelægges *direkte* for Lokalstyrelsen. Jeg bad da paa Generalforsamlingen at maatte faa at vide, paa hvilke Omraader og i hvilke Tilfælde Trykkernes særlige Interesser var tilsidesat. Jeg tror rolig at kunne sige paa samtlige tilstedeværendes (÷ 20(?) Vegne, at man i saa Henseende var fuldkommen blank. Ja end ikke formaaede at give Udtryk for, hvad man egentlig vilde.

Ved nu at læse Chr. Petersens Artikel, kommer jeg til at tænke paa en af Fritz Jürgensens Tegninger forestillende den uheldige Taler, der efter at være kommet hjem stiller sig op foran Spejlet og holder den Tale, han skulde have holdt. Er den saa blevet bedre, efter at Chr. B. P. har faaet tænkt sig om. Lad os se paa den.

Jeg skal springe alle de mange personlige Bemærkninger over, thi som Zuschlag saa smukt og kammeratligt sagde paa Generalforsamlingen: »det er jo slet ikke Personen det drejer sig om, men Systemet — Sagen«. Dog er det næsten for stort et Hensyn, naar man ligefrem opretholder Trykkerklubben for min Skyld. Denne Klub, der, som Chr. Petersen skriver, tog et Oplysningsarbejde op, som Trykkerafdelingen havde forsømt. Det havde den nu slet ikke, men det vil føre for vidt at opremse alle de Møder, Foredrag og Besøg, som Trykkerafdelingen gennem Aarene har arrangeret. Men det er rigtigt, at man skal være lydhør overfor Kritik, og derfor startede vort Forbund fra sidste Delegeretmøde en omfattende Oplysningsvirksomhed. Man kan vist roligt sige, at du ikke har vist denne Virksomhed anden Interesse end — Surhed.

Formentlig af samme Grund skal ogsaa Rud. Calberg have et Æselspark, fordi han paa min Anbefaling blev valgt ind i Oplysningsudvalget i Efteraaret 1935. Hvad der skulde diskvalificere ham til denne Virksomhed om Efteraaret er lidt svært at forstaa, naar man i »Typ.-Tid.« Nr. 10 1935 kan finde følgende lille Anbefaling.

»Undertegnede Kolleger anbefaler Kollegerne at genvælge vore to Repræsentanter i Styrelsen, *Aage Zuschag* og *Rud. Calberg*.

Sv. Aage Larsen. Johs. Larsen. H. Zeller,
Chr. B. Petersen.

Omtalen af Tarifforhandlingerne i 1937 maa vist være Udslag af en lidt livlig Fantasi. Under saadanne Forhandlinger drøftes naturligvis mange forskellige Fremgangsmaader, og det har — i al Fald hidtil — været god Latin, at det var ikke noget, man rendte rundt og fortalte Gud og Hvermand. Det, man maa bedømme, er vel Resultatet. Om man saa skal vedtage et Forslag er ikke *alene* afhængig af, om det er tilfredsstillende, men i nok saa høj Grad af, om man ved at forkaste det kan opnaa noget andet og bedre. Jeg forlanger ikke, at Typograferne i Almindelighed skal sige om de senere Aars Resultater, at de er tilfredsstillende — hvornaar var de forresten det — men hvad jeg har hævdet er, at Trykkerne som Branche paa intet Omraade har opnaaet ringere Vilkaar end de øvrige Brancher — *tværtimod*, og hvis Chr. Petersen vil gøre sig den Ulejlighed at gennemgaa Tariferne for den sidste halve Snes Aar, maa han give mig Ret.

Du hævder den Opfattelse, at en Forkastelse af Calbergs Resolution vilde have betydet en Sprængning af Forbundet. Jeg kan vel gaa ud fra, at du i det stille glæder dig over Vedtagelsen, thi det er jo ikke nogen Sprængning, du er ude efter — selv om du stemte imod.

Dine Bemærkninger om Fagbevægelsens Stilling i Dag munder ud i følgende Spørgsmaal: »Vilde man ogsaa vise en Højreregering denne Tillid? Dette Parti er jo ogsaa ligesom Socialdemokratiet et Folkeparti.« Undskyld, jeg synes det er for naivt til, at det kan kræve Svar.

Du slutter med at forsikre, at du ikke har tabt Modet. Det skal du saamænd heller ikke. Indenfor vort Forbund har der — maaske mere end de fleste andre Steder — været Plads for Meningsudveksling, og jeg er saa meget Optimist, at jeg tror, al sund og saglig Kritik vil sætte Spor, medens den sure og golde fremdeles maa nøjes med at hygge sig i Krogene. *O. A. Lundin.*

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Gutenberg-Koret

afholdt sin ordinære halvaarlige Generalforsamling Mandag den 27. September i Slotskroen. — Til Dirigent valgtes *Viggo Andersen*. — Punkt 1. Forsamlingen mindedes afdøde *Th. Berthelsen*, der var medstifter af Koret. Formanden, *Jul. Nielsen*, aflagde derefter Beretning og omtalte bl. a.: Karnevalet paa »Gimle« den 13. Februar. Korets Medvirken ved Sportsklubbens Jubilæum den 13. Marts og ved Svendebrevs-Uddelingen i Grev Moltkes Palæ. Foraarskoncerten den

1. Maj i Ritz' Selskabslokaler. Herreturen til Nærum den 6. Maj. Afslutningsmødet den 21. Maj. Beretningen godkendtes eenstemmigt. — Punkt 2. Regnskabet, godkendt. — Punkt 3. Valg af Formand og Kasserer. *Jul. Nielsen* og *Helge Leisner*, genvalgtes eenstemmigt. — Punkt 4. Valg af Revisor og Suppleant. Til Revisor valgtes *Edvin Petersen*, som Suppleant valgtes *Vangsen*. — Under Eventuelt drøftedes bl. a. Foraarskoncerten, som tænkes afholdt som sædvanlig Skærtorsdag. *P. L.*

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 23. Oktober ordinær Generalforsamling, til hvilken var mødt 25 Medlemmer. *Vald. Nielsen* valgtes til Dirigent. Efter at Protokollen var oplæst aflagde den fungerende Formand, *Vilh. Hansen*, Beretning, idet han først udtalte, at Bestyrelsen havde ment det rigtigst, at han fungerede som Formand Perioden ud, da C. Søderberg var udnævnt til Kontorbestyrer ved Arbejdsanvisningskontoret. Turen ud i det blaa var bleven aflyst; der var blevet anket over, at den var for dyr, men han fandt ikke Kritiken berettiget Bestyrelsen havde deltaget i et Fællesbestyrelsesmøde i Fællesorganisationen, hvor der forelaa en Dagsorden med 2 Punkter: Oprettelse af en Byggefond og Agitation for Tilgang af nye Medlemmer til Partiforeningen og Abonnenter til den socialdemokratiske Presse. Loven om Forbud mod Overarbejde var nu traadt i Kraft, og de Tvivlsspørgsmaal, der maatte opstaa, skulde søges løst i Lovens Aand. Det var beklageligt, at der var Modstand mod Loven fra vore egne Rækker. Jul. Schrøder vilde komme til Stede i Nakskov og holde Foredrag om Loven. Bestyrelsen havde bevilget 15 Kr. til Spaniens-Indsamlingen. Til Slut henviste Formanden til forskellige Cirkulærer i »Typ.-Tid.«. Protokol og Beretning godkendtes. — Kassereren, *H. J. J. Hansen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassens balancerede med Kr. 3847,90. Lokalkassens med Kr. 1227,83. Regnskaberne godkendtes. — Bestyrelsen indstillede, at der i Lighed med tidligere Aar bevilgedes 100 Kr. til Juleuddelingen og 60 Kr. til Forplejningsstationen. Dette bevilgedes. D. U. I. bevilgedes 10 Kr. — *Formanden* gav Oplysning om Planen for det tidligere omtalte Møde i Nakskov. Bestyrelsen indstillede, at Afdelingen betalte Rejsen for Medlemmerne og Lærlingene. Dette vedtoges. Paa et Bestyrelsesmøde havde man drøftet Oplysningsvirksomheden i den kommende Sæson, og det var bemyndiget Vald. Jørgensen at søge en Forhandling med Sv. Johansen om denne Sag. Jørgensen var imidlertid blevet meget uhøflig modtaget og nægtet Adgang til Forbundskontoret af en af Kontordamerne, og først efter megen Møje kom Jørgensen i Forbindelse med Sv. Johansen, og Jørgensen havde paa Grund af de uheldige Omstændigheder ved hans Modtagelse ikke faaet noget ud af sin Forhandling med Sv. Johansen. Bestyrelsen havde derfor ment, at der var Grundlag for en Klage til Forbundet. Paa denne Klage var der nu indløbet Svar, der gav en noget anden Forklaring. Bestyrelsen maatte dog fastholde sit Krav om, at de Medlemmer, der søgte Forbundets Tillidsmænd, blev høflig modtaget. Formanden havde for lang Tid siden efterlyst en Plan om Oplysningsarbejdet i den kommende Sæson, men først nu til Generalforsamlingen modtaget en saadan; denne indeholdt en lang Række Foredrag, Filmsfremvisninger o. s. v. Grafisk Teknik var endnu ikke kommet, hvilket han beklagede. — *Brodthagen* henstillede, at der blev arrangeret en Filmsfremvisning, og det overdroges Bestyrelsen at søge en saadan arrangeret. — *Louis Borcher* aflagde Beretning fra Stiftsdelegeretmødet. Formanden og *C. Søderberg* supplerede denne Beretning. Toges til Efterretning. — Under Eventuelt oplæste *Formanden* en Takkeskrivelse fra Bogtrykker H. V. Rasmussen i Anledning af Afdelingens Opmærksomhed ved Central-Trykkeriets Jubilæum, — og dernæst kom han ind paa en Omtale af Loven om Forbud mod Overarbejde. Denne var jo ikke blevet modtaget med udelt Tilfredshed af Principalerne og enkelte Kolleger, men han haabede dog, at de Uoverensstemmelser, der maatte komme, kunde klares paa en saadan Maade, at Loven virkede i den rigtige Retning. — I den Debat, der nu fulgte, havde mange Ordet, og bl. a. var Arbejdsforholdene i en enkelt Bladvirksomhed Genstand for en kraftig Omtale. Med Hensyn til Overarbejdsloven var Meningerne meget delte. *Vald. Jørgensen* kritiserede Loven skarpt. Ogsaa han var i Besiddelse af det Samfundssind, der krævedes, men efter hans Opfattelse var det en Klasselov, der virkede nedefter, og mente, at ogsaa Dobbeltstillingerne burde berøres af Loven. *Vald. Nielsen* karakteriserede Loven som en ny Skat paa dem, der arbejder, og mente, at kortere Arbejdstid vilde have været bedre. *Rud. Wachter* og *Persson* omtalte ogsaa Overarbejdet og den Maade, Loven var blevet modtaget i den Virksomhed, hvori de var beskæftiget. *H. Brodthagen* imødegik Vald. Jørgensen og Vald. Nielsen, og *C. Søderberg* kunde ikke forstaa den Modstand, der var rejst mod Loven efter at man her i Afdelingen i mange Aar havde beskæftiget sig med Overarbejdet. *Formanden* sluttede Debatten med at pege paa den Tendens, der allerede nu gjorde sig gældende ved at søge at forcere Arbejdet, og gøre Loven illusorisk. Overfor disse Bestræbelser maatte vi være paa Vagt.

— Efter Generalforsamlingen var der arrangeret fælles Kaffebord, hvor Kollegerne tog Afsked med den afgaaede Formand, *C. Søderberg*, der overraktes en Erindringsgave fra Afdelingen. Det selskabelige Samvær fortsattes til langt ud paa de smaa Timer, og alle var enige om, at denne velbesøgte Generalforsamling havde været den bedste i lange Tider *p.*

Nyborg Lokalafdeling

afholdt sin ordinære kvartaarlige Generalforsamling Lørdag den 23. Oktober. Til Dirigent valgtes *Otto W. Nielsen*, der gav Ordet til Formanden, *N. P. Ægidius Hansen*, for Aflæggelse af Beretningen. Af denne fremgik det, at Arbejdsmulighederne i det forløbne Kvartal havde været noget ringere end i det foregaaende. En Bogtrykker havde underskrevet Tarifen, og en Uoverensstemmelse om Ydelse af Dyrtidstillæg til en halvt beskæftiget Paalæggerske var ordnet i Overensstemmelse med vor Opfattelse af Sagen. Typograflærlingenes Undervisning i Teknisk Skole havde været Genstand for Bestyrelsens, særlig Formandens Opmærksomhed, og der havde været udfoldet store Anstrængelser for at faa disse til Odense tekniske Skole, hvor der er Fagundervisning, hvad der ikke findes her. Man stillede sig straks beredvilligt i Odense, ligesom Redaktøren paa Nyborg Avis var med paa Idéen fra første Begyndelse; imod Lærlingenes forsvarlige faglige Uddannelse stillede sig Ledelsen af Firma Schønemann. Og Forhandlingerne herom trak saaledes i Langdrag, at vi fandt os foranlediget til at stille Spørgsmaalet, om man fra Ledelsens Side havde noget imod, at Lærlingene besøgte teknisk Skole i Odense. Det havde man ikke, og Forholdet er nu det, at denne Lærling af sine meget smaa Midler selv bekoster sin Rejse frem og tilbage til Odense 4 Gange ugentlig, medens »Nyborg Avis« deltager i Omkostningerne ved deres Lærlings Besøg paa Skolen i Odense. Endvidere forelaa der forskellige Skrivelser, som kortelig omtaltes; Beretningen godkendtes enstemmigt, ligesaa den derefter oplæste Protokol. — Regnskabet, som derefter oplæstes, balancerede med Kr. 2239,60, og det godkendtes enstemmigt. Lokalkasseregnskabet balancerede med Kr. 231,95 og blev ligeledes enstemmigt godkendt. — Bestyrelsen foreslog, at Afdelingen holder en Vinterfest med Damer den 20. November paa Turisthotellet og at arrangere den som kombineret Torskespisning og selskabelig Aften. Bestyrelsen overlodes Arrangementet. — Under Eventuelt drøftedes forskellige indre Forhold, bl. a. det af enkelte »Kritikere« saa forhadte »Lokaleleje«. *e. a. h.*

Bog- og Akcidenssætterklubben i København

afholdt Torsdag d. 27. Oktbr. Møde i Rømersg. 22. — I Formandens Fraværelse bød Kassereren *C. J. Dreyer* velkommen til de fremmødte Haandsættere og særlig til Afd.s Næstf. *Fr. Mehr*, som havde lovet at tale om »*Fagbevægelsen i Dag*«. *Fr. Mehr* gennemgik først Fagbevægelsens Barndom. Talte endvidere om de sidste Aars Overenskomstafslutninger. Mente, der laa en Fare for de faglærte Arbejdere ved det voldsomme Medlemstal, D. A. F. repræsenterede indenfor D. s. F. Vi maatte se at komme over til den industrielle Fagdeling, som Typograferne jo har. Omtalte Regeringens Indskriden i de sidste Aars Overenskomstafslutninger. Der havde sikkert, trods de mange Protester, ikke været andet at gøre. Mente ogsaa, at det havde været til Gavn for Arbejderne. Den faglige og politiske Bevægelse maa i Dag marcherer paa samme Linie. Sluttede med en Omtale af Socialreformen, Lærlinge-

loven samt de nye endnu ikke vedtagne Afstemningsregler. — *Fr. Mehrs* Foredrag hilstes med Bifald. Da *Fr. Mehr* maatte forlade Mødet, kunde der ikke blive nogen Diskussion. — Paa Grund af Formanden, *Ernst Bergs* Sygdom aflagde Sekretæren, *Eigil Hansen*, Beretning om det Arbejde, Styrelsen havde udrettet og om det, der forestod. Opfordrede især de unge Haandsættere til at melde sig ind i Klubben og være med til herigennem at gøre sit til at gavne sig selv og Forbundet. I Diskussionen deltog flere Kolleger — alle kunde tilslutte sig Eigil Hansens Opfordring. Efter at den alvorlige Del af Aftenen var overstaaet underholdt Kollega *E. Nielsen* os med et Par morsomme Oplæsninger. Alt i alt en god Aften med bedre Tilslutning end ellers. Næste Gang, Klubben kalder — hvilket ikke varer længe — haaber vi, at endnu flere Kolleger vil møde frem. *Eigil Hansen.*

Odense Lokalafdeling

afholdt Søndag den 31. Oktober ordinær Generalforsamling i den nye Forsamlingsbygning. Formanden, *C. O. Madsen*, bød velkommen og udtalte Mindeord over vor afdøde Kollega Jørg. P. Nielsen (Medlemmerne rejste sig). *Magnus Hansen* valgtes til Dirigent. *Formanden* omtalte i sin Beretning først Sagen om et Medlems Optagelse i Forbundet, skønt han ikke havde aflagt Svendeprøve. Aarsagen var, at der her i Odense var udstedt Mesterbrev. Ang. Afspaseringen saa det ud til, at der vilde komme en Del Kolleger i Arbejde, vi var nu nede paa 10 Arbejdsløse. Forretningsfører Ths. Pedersen havde aflagt Afdelingen et Besøg i Anledning af de Særoverenskomster, der var truffet med 3 Blade. Formanden omtalte endvidere et Par Uoverenstemmelser om Lønspørgsmaal og om Underbetaling af en Paalæggerske. Her var Bogtrykkeren indgaaet paa at betale en Bod paa Kr. 200,00. Oplæste en Række Skrivelser og Revisorernes Erklæring fra et uanmeldt Kasseeftersyn. *Hans Hansen* opfordrede Formanden til at virke for, at De samv. Fagforbund holdt sig udenfor Luftværnsforeningen. *Møller-Madsen* glædede sig over Formandens Optimisme ang. Loven om Forbud mod Overarbejde og erindrede Kollegerne om, at det var en Forbudslov, vi havde faaet. *Vald. Nielsen* oplyste, at vi i Begyndelsen af det nye Aar vil faa et Oplysningsmøde med Hellberg som Taler. *Engelb. Petersen* var af den Mening, at vi burde fastholde Urafstemningen. Beretningen godkendtes enstemmigt. — Kassereren, *Aage Henrik Iwersen*, oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 14732,90 og til Hovedkassen var indsendt Kr. 4438,65. Til at underskrive Hovedkassens Regnskab valgtes *Vald. Nielsen* og *Roe*. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 6236,31. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Lokalunderstøttelsen til berettigede Arbejdsløse og Understøttelse til rejsende Kolleger bibeholdes som hidtil, henholdsvis Kr. 10,00 og 4,00. — Det vedtoges at yde Kr. 25,00 til Arbejdernes Aftenskole og Kr. 25,00 til Svendehjemmet. — Paa Bestyrelsens Forslag vedtoges det at yde Kr. 50,00 pr. Maaned i 6 Maaneder til de spanske Børns Underhold. — Det overlodes til Bestyrelsen eventuelt at arrangere en Fremvisning af Filmen »Morgenrøde over Paris« — Til Repræsentanter til »De samv. Fagforeninger genvalgtes *C. O. Madsen*, *Aage Henrik Iwersen* og *Glandrup* og nyvalgtes *Møller-Madsen*, *Hans Hansen* og *Engelb. Petersen*. Til Revisor genvalgtes *Gudmund Larsen* og Suppleanten *Carl Rasmussen*. Efter en længere Diskussion om, hvorvidt der blev gjort tilstrækkeligt for Lærlingene med Hensyn til fagpolitisk Oplysning, genvalgtes *Formanden* som Afdelingens Repræsentant i Lærlinge-Afdelingens Bestyrelse. Til Bannerbærer genvalgtes *Rolf Jensen* og Suppleanten *Gudmund Larsen*. — Under Eventuelt henledte *Vald. Nielsen* Opmærksomheden paa, at Forbundets Oplysningsudvalg havde udsendt en Aarbog og henstillede til Kollegerne at købe denne. — Saa sluttede *Magnus Hansen* Generalforsamlingen, der var godt besøgt.

M.

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Jubilæum. En af vore ældre Trykkerkolleger, *Reinhardt C. Jensen*, havde den 15. November i de sidste 25 Aar *uafbrudt* arbejdet hos Firmaet O. C. Olsen & Co. Han har ganske vist arbejdet dér i mange flere Aar, men det var altsaa nu 25 Aar siden, der sidste Gang var Afbrydelse i Ansættelsen.

Novemberfest-Billetter, som ikke benyttes, maa være tilbageleveret i Aften, Fredag, senest Kl. 18, ellers betragtes de som solgte.

Hvis der iøvrigt er Billetter tilbage, kan de faas indtil Lørdag Middag Kl. 13. Der sælges *ikke* Billetter ved Indgangen.

Husk at afhente Adgangskort til Trykkerafdelingens Foredrag om Papirfremstilling. — Se Annoncen.

Aarbogens Ferie-Legater vil — *saafremt Bogen bliver udsolgt inden kort Tid*, hvad der er god Udsigt til, blive udtrukket inden Jul. Pengene vil da blive udbetalt omgaaende.

Københavns Maskinsætterklubs ordinære Generalforsamling med paafølgende Frokost er ansat til Søndag den 23. Januar 1938 paa Etablissementet »Gimle«.

Lommebog for Arbejdere 1938. Nu kommer 25. Aargang af *»Lommebog for Arbejdere«*. Denne praktiske lille Haandbog har gennem Aarene vundet sig et stadigt større Publikum, og ved sit Indhold, der som sædvanlig omfatter en Række faglige, politiske og almene Spørgsmaal, fortjener Lommebogen den største Udbredelse. Særlig er der Anledning til at fæstne Opmærksomheden ved, at Lommebog for Arbejdere *ene af alle danske Lommebøger* bringer en Række Oplysninger om sociale Institutioner og Arbejderbevægelsen i Ind- og Udland, som det ikke er muligt at faa noget andet Sted. Lommebogen vil ogsaa i Aar fremtræde i et smukt solidt *Helshirtingsbind* med Lomme; Prisen bliver *Kr. 1,65.*

Arbejderens Almanak (30. Aargang) udkommer under Redaktion af *Jul. Bomholt, P. Tabor* og *Hedtoft-Hansen* og bringer en Mangfoldighed af nyttige Oplysninger, interessant og afvekslende Tekst og en hel Rigdom af Billeder. I Aar er Stofmængden den samme som i Fjor, hvor den forøgedes med 25 pCt. Af Medarbejdere nævner vi: Statsminister *Th. Stauning*, Justitsminister *K. K. Steincke*, *Mogens Klitgaard*, *Sigurd Thomsen*, *Harald Bergstedt*, *Thit Jensen*, *Jørgen Nielsen*, *Peter Tutein*, *Oskar Hansen*.

Atter i Aar bringes en Aarsrevy med farvelagte Helsidestegninger og en munter Samling Neuruppiner. Tegnere som *Hans Bendix*, *Anton Hansen*, *Herluf Bidstrup*, *P. Kock* og *Rich. Christensen* kappes om at karikere Aarets Begivenheder og kendte Ansigter.

For Børnene er der en interessant *Præmiekonkurrence* med Præmier til *500 blanke Kroner*. — *Omslaget* er af Tegneren *Sikker Hansen*.

Ved en Kupon gives der Almanakkens Købere Adgang til at købe Johs. Sperlings aktuelle Skrifter: »Det nye Kina« og »Indien i Smeltedieglen« til en samlet Pris af Kr. 1,50 (Bogladepris; Kr. 3,50).

Selvfølgelig finder De ogsaa alt det sædvanlige Almanakstof: Kalender, Markedsfortegnelse, Drægtighedstabel, Højvandetabel o. s. v. — Prisen er Kr. 1,25.

Skandinavisk Fagmøde i Malmø. *Bertil Fagerström*, Formanden for det norske Trykkerforbund, talte Lørdag den 30. Oktober i Malmø Trykkerforening om norske Lærekaar og Arbejdsforhold for Trykkerne i Norge. Fagerström havde fremlagt en stor Samling norske Tryksager, som vidnede om et smukt, fagligt Stade i Norge. Fra vort Oplysningsudvalg deltog *Rud. Calberg* i dette Møde.

For at spare Papir er der i Tyskland udstedt Forbud mod at udlevere Kaffe i Papirsposer. Kunderne maa selv medbringe Dele ved Kaffens Afhentning.

Forskellige Bogstavsformer. Paa Brødrene Lagerströms Forlag i Stockholm er udkommet andet Oplag af John Dunges praktiske og instruktive Vejledning i Tegning af forskellige Bogstavformer. Bogen indeholder i fuldstændig Alfabet ca. 30 forskellige Slags Bogstaver, hvortil kommer en Del Fantasiformer af Bogstaver til Reklameformaal, samt Initialer og Monogrammer. Pris 3,75 svenske Kroner.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Torsdag den 25.: *Klubaften.* Paa denne Aften har *Svend Johansen* lovet at rulle Filmen fra *Tillidsmandskursus'et.*

Torsdag den 2. December: *Foredrag, Gunnar Leistikow,* »Hvem gavner Sexualmoralen?«

At *Kundskab er Magt* er en Ting vi alle véd, men at der findes et stort Bibliotek i Forbundsbygningen, Evaldsgade 3, — omfattende saavel Fagliteratur som politiske Værker i et stort Udvalg — synes ikke at være gaaet op for et særligt stort Antal Kammerater.

Naar man ser, hvor stor Interessen i Almindelighed er ved Afdelingens Arrangementer, skulde man tro, at mange flere ønskede at berige deres Kundskaber paa denne nemme og fremfor alt billige Maade. Det koster nemlig *intet* at laane Bøger i Forbundets Bibliotek.

Denne Henstilling skal have til Følge, at en overvældende Mængde Kammerater stiller *Fredag Aften hos Oplysningssekretæren* med Ønsket om at laane Bøger og saaledes yderligere udvide Horisonten saavel fagligt som samfundsmæssigt.

W.

Kolding Lærlingeafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 25. Oktober paa Hotel »Aagaarden«. — Formanden, *Svend Christensen,* bød velkommen, hvorefter *Verner Jensen* valgtes til Dirigent. Protokol, Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt. Saa var der Valg af Kasserer, hvor *Arne Foged* blev genvalgt. Festudvalget kom til at bestaa af: *Svend Cristensen, Verner Jensen, Arne Foged, Erik Hentzen* og *Gerhard Juhl.* Under Eventuelt fremkom *Erik Hentzen* med Forslag om at lade afholde nogle Møder i Vinter med følgende Emner: Skitsering, Tarifen og en Tur paa Valsen. Generalforsamlingen sluttede med fælles Kaffebord. *G. J.*

Nakskov Lærlingeafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 1. November. Samtlige Medlemmer var mødt. Formanden, *Axel Bergstrøm,* bød velkommen og Dirigenthvervet overdroges *Carl Ove Poulsen.* — Beretning, Forhandlingsbog og Regnskab blev godkendt. Valgene var alle Genvalg. Under Eventuelt vedtoges det at afholde en ugentlig Klubaften. Endvidere fastsattes Datoen for den traditionelle Spisning til 3. December. — Generalforsamlingen sluttede med Kaffebord. *phn.*

Holbæk Lærlingeafdeling

har den 2. November holdt Generalforsamling paa Centralcaféen, hvor Lærlingeafdelingen var mødt fuldtallig. — Efter at *Formanden* havde budt velkommen og der var valgt Dirigent, gik man over til Aflæggelse af Beretning og Regnskab, der begge godkendtes. — Til Formand valgtes *Orla Stoltze Mikkelsen,* Kasserer: *Wagner Henriksen* (Genvalg), Sekretær: *Erik Madsen* og som Bestyrelsesmedlem: *Poul Børge Hansen.* Til Revisorer valgtes *Erland Henriksen* og *Poul Henriksen* og til Suppleanter *Werner Hansen* og *Eigil Bang.* Derefter drøftedes under Eventuelt Lærlinges Overarbejde og Afspaseringen, og derefter var der Kaffebord. *E. S. M.*

STYRELSESMØDER

Københavns Afdeling.

22. September. Formanden refererede de paa Grundlag af Beslutningen i sidste Styrelsesmøde af Forretningsudvalget førte Forhandlinger med Københavns Bogtrykkerforening om en Lønregulering og forelagde Forslaget; efter Udtalelser af enkelte Styrelsesmedlemmer vedtog Styrelsen enstemmigt at anbefale Medlemmerne at tiltræde Forslaget. (Forhandlingerne om dette Spørgsmaal overværedes af Forretningsudvalgets uden for Styrelsen værende Medlemmer). — En Henvendelse om Afvigelse fra Tarifens Arbejdstidsbestemmelser kunde ikke imødekommes. — Den lille Forening T. B. bevilgedes 25 Kr. — Sager ang. hvilende Ret og Ekstrahjælp behandledes. — Styrelsen erklærer sig paa given Foranledning enig i, at hvis den herskende Mangel paa Offsettrykkere giver Mulighed for, at typografiske Trykkere maatte kunne overføres til dette Trykfelt i Stedet for et omfattende Overarbejde eller Anvendelse af udenlandsk Arbejdskraft, vil man gerne medvirke hertil og haaber paa litografisk Forbunds velvillige Medvirken. — Mødet hævet.

8. Oktober. Der forelagdes Særaftaler vedr. Afspadseringen for »Berlingske Tidende«, »National Tidende« og »Social-Demokraten«. Aftalerne godkendtes. — Der forelaa en Række Henvendelser fra Firmaer og Personaler vedr. forskelligt hidtil regelmæssigt tilbagevendende Overarbejde, om hvilket det mentes, at det burde kunne tillades fortsat, idet der ellers enten direkte mistedes Arbejde for Faget eller paaførtes vore Medlemmer generende Arbejdstider uden iøvrigt at skabe forøgede Beskæftigelselsesmuligheder. Der førtes om hele Problemet en ret langvarig Debat, der udmundede i den Betragtning, at Overarbejde ikke kan fortsættes, som om der ikke var kommet nogen ny Lov, men uforudselige Hændelser og særlige Omstændigheder kan gøre det rimeligt, at Undtagelsesbestemmelserne (altsaa Udførelse af Overarbejde) bragtes i Anvendelse, ligesom i visse Tilfælde tilbagevendende Overarbejde af særlig Karakter og begrænset Omfang vil kunne tillades, idet dog Hensynet til at kunne give Beskæftigelse til nye Arbejdere stadig maa iagttages. Iøvrigt maatte Tillidsmændene vurdere de forekommende Tilfælde efter bedste Skøn, og søgte de Vejledning hos Afdelingsformanden, maatte denne skønne efter bedste Evne. De foreliggende Tilfælde henvistes til Afdelingsformandens Besvarelse paa Grundlag af den førte Debat. — Den nys gennemførte Lønforhøjelse havde vi ment gældende for alle Firmaer, der var Medlemmer af K. B. eller paa anden Maade bundet af Tarifen, og den Omstændighed, at et saadant Firma var Medlem af Dansk Litografiaug (fordi det havde Stentryk foruden Bogtryk), ændrede ikke noget i Firmaets Forpligtelse; imidlertid havde nu Lauget til sine Medlemmer udsendt et Cirkulære med Forbud mod for Stentrykarbejdernes Vedkommende at efterleve Lønaftalen; Sagen forfølges. — (Forretningsudvalgets uden for Styrelsen værende Medlemmer havde deltaget i disse Spørgsmaals Behandling). — Den tidligere behandlede Lærlingesag fra »Gefion« var ved Lærlingevoldgiftsretten afgjort med en Erstatning til Lærlingen paa 600 Kr.; Firmaet havde yderligere faaet en Politibøde paa 80 Kr. for ikke at have oprettet Lærekontrakt med Lærlingen. — Tarifunderskrift forelaa fra nystartet Maskinsætteri (Hilbo & Petersen) og fra nystartet Bogtrykkeri (Wm. Christensen). — Dansk Arbejdsmandsforbund havde nu erklæret sig rede til at overflytte de hos Philipsen & Co. arbejdende Trykkeriarbejdere, der endnu stod i Dansk Arbejdsmandsforbund, hertil. — Novemberfest ansattes til 20. November og Ungsvendefest og Tillidsmandssammenkomst til 28. Oktober. — Refereredes endelige Aftaler for Soc.-Dem. og National-Tidende vedr. Skifteordning. — Sager ang. hvilende Ret, Ekstrahjælp og Landophold behandledes. — Mødet hævet.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes til Kontoret.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331.

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Provinsens Forretningsfører.
Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Oplysningsudvalget.
Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.
Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

Underafdelingernes Formænd.
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Tlf. 13.331. Priv.: Ryv. 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Tlf. C. 4331. Priv.: Ryv. 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nora 8344.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
10. November: Helsingør 400,00, Silkeborg 300,00. 11. November: Horsens 500,00. 16. November: Rudkøbing 200,00.
København, den 16. November 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.
København: Sætter Frank Gunnar Madsen, udl. 30. 10. 37 i Specialbogtrykkeriet (arb. s. St.), Sætter Svend Aage H. Serup Pedersen, udl. 1. 11. 37 hos Christensen & Ejlertsen (arb. s. St.), Skriftstøber Poul Lahn, udl. 6. 11. 37 i Grafisk Compagni (arb. s. St.), Trykker Kaj Ove Peter Petersen, udl. 1. 11. 37 hos H. P. Hansen (arb. s. St.), Trykker Jørgen Munk, udl. 12. 11. 37 hos A. Johansen (arb. s. St.), Paal. Ritta Marion Sjøstrøm, udl. 6. 11. 37 hos V. Søborg (arb. s. St.), Trykker Hans Christtreu, tidl. Medl. (C. Christoffersen), Hj.arb. Poul Nielsen, (Philipsen & Co.).
Fredericia: Sætter Erik van Laer, udl. 1. 11. 37 hos Einar Rasmussen. Randers: Sætter Volmer Clausen, udl. 17. 10. 37 i Randers Dagblad.

Tiltraadte.
København: 7254 Svend Sørensen fra Rejse (Egm. H. Petersen), 7143 Carl Hornbech fra Aarhus (Egm. H. Petersen), 3506 Otto Jørgensen fra Slagelse (Egm. H. Petersen), 6482 Carl Nielsen fra Struer (Egm. H. Petersen), 6923 Kaj Hansen fra Rejse (Egm. H. Petersen), 5374 Børge Hansen fra Næstved (Egm. H. Petersen), 3237 Vald. Kany fra Rejse (Egm. H. Petersen), 6283 Ernst Winther fra Næstved (O. Møller), 5560 Kaj Rasmussen fra Roskilde (Hertz), 5484 Max Sørensen fra Silkeborg (Nørrebros Centraltr.), 7436 Aage Nielsen fra Grenaa (arbl.), 5794 Olaf Andersen fra Haderslev (O. C. Olsen), 7457 Hakon Rasmussen fra Roskilde (arbl.), 5805 Børge Jepsen fra Kolding (Militær), Sætter Peter Hansen fra Papirarb. (Centraltr.), 6075 Svend Larsen fra Slagelse (Nationaltr.).
Aalborg: 6308 Volmer Vejlø (Cimbria Bogtryk). Aarhus: 4282 Carlo Jensen (Stiftstidende), 3821 Oskar Andersen (De foren. Bogtr.). Haslev: 7846 David Kjær Andersen (Skole). Hillerød: 6146 Knud Andersen (arbl.). Horsens: 6807 Erik Østergaard (arbl.). Næstved: 5374 Gunnar Hansen (N. P. Christensen). Odense: 7799 Knud Christensen (Eldal). Randers: 5797 Laust Chr. Vistisen (Amtsavisen). Roskilde: 5406 Carl M. Svedstrup (Højskole), 7229 Arnold Wivel (Højskole), 5560 Kaj Rasmussen (Højskole), 3759 Alfr. Christensen (Højskole), 6976 Niels Chr. Thorsen (Højskole). Skjern: 5855 Poul E. Olsen (J. Strandbygaard). Slagelse: 3086 Otto Carl Nielsen (arbl.).

Fratraadte.
København: 6075 Svend Larsen til Arbejdslederne.
Aarhus: 5855 Poul E. Olsen til Skjern i Pl., 5430 Carl Buur Jensen paa Rejse, 5797 Laust Chr. Vistisen til Randers i Pl., 5183 Gurli Nielsen til Odder i Pl., 7143 Carl Hornbech til København i Pl. Frederikshavn: 7273 Aage Petersen til Helsingør (Skole). Haderslev: 7306 Chr. Kolmos til København (arbl.). Herning: 7625 Hugo Stabehl til Silkeborg (arbl.). Hillerød: 6146 Knud Andersen til København i Pl. Kalundborg: 6308 Volmer Vejlø til Aalborg i Pl. Korsør: 6173 Knud Jørgensen til København (Militær). Maribo: 3361 H. G. S. Olsen til Nakskov i Pl. Næstved: 6146 Knud Andersen til Hillerød (arbl.). Randers: 4282 Carlo Jensen til Aarhus i Pl. Roskilde: 7457 Hakon Rasmussen til København (arbl.). Silkeborg: 5484 Max Sørensen til København i Pl. Slagelse: 3506 Otto Jørgensen til København i Pl. Svendborg: 7799 Knud Christensen paa Rejse. Sønderborg: 6807 Erik Østergaard til Horsens (arbl.). Vejle: 5806 Ejgil Nielsen til København (arbl.).

Udmeldte.
København: 3120 Jens Aage Johansen (Bogtrykker).
Hillerød: 4913 Eline Poulsen (fratraadt Faget).

Død.
Horsens: 6769 Vilhelm Sonnenborg.

Københavns Trykkerafdeling

Paa Torsdag Kl. 20

paa Teknologisk Samling
(Polyteknisk Læreanstalt, Sølvgade 83)

Ingeniør *Niendahl* taler om
Papirfremstilling (med Demonstrationer)

Foredraget efterfølges af en Film

Billetter faas gratis hos *Lundin* paa Forbundskontoret.

GRAFISK AARBOG 1938

Udgivet af
Dansk Typograf-Forbund . Oplysningsudvalget

Pris: 3 Kr.

Paa mindre end 3 Uger er solgt 1450 Ekspl.

850 Ekspl. i København — 600 Ekspl. i Prov.

Der er saaledes kun 50 Ekspl. tilbage af Oplaget.

Faas i Provinsen hos Lokalkassereren; i København hos Frederik Hjorth, Tagensvej 236, samt paa Forbundskontoret hos Oplysningssekretæren.

E. L. SATSSKIBE er de bedste og billigste, fremstilles ogsaa i amerikansk Udførelse paa

ERIK LEVISONS

Specialværksteder for moderne Sætterimøbler og Inventar

KLUB-ANNONCER

Typografernes Sportsklub

Revy og Bal

Søndag den 28. November

Reservér denne Dag.

Ved

Haandsætternes Møde

Tirsdag den 30. November Kl. 20

i Karl Marx-Salen, Rømersgade,

taler Københavns Afd.s Formand, *Sigv. Hellberg, om:* »Haandsætternes Stilling i Faget før og nu« og Oplysningssekr. *Svend Johansen* ruller et Par Films.

Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København

Gutenberg-Koret

Torskegilde Lørdag d. 4. Decbr.

Typografernes Stiftelser

afholder

aarlig Generalforsamling

Søndag den 5. December Kl. 10.30

i Rømersgade 22, Stauning Salen.

Dagsorden:

Beretning og Regnskab for 1936—37.
Bevilling af Midler.
Valg af Kasserer, Styrelsesmedlem og Revisor.

Styrelsen.

ANNONCER

Alsidig uddannet

Sætter-Trykker,

34 Aar, søger Plads. Vant til at arbejde selvstændig. Billet mrkt. »153« modtager Ekspeditionskontoret.

Rutineret Haandsætter,

med god Kendskab til Annonce- og Akcidens-Sætning, hurtig til Maskinsatsmontering og Ombrydning, søger Arbejde. God Anbefaling haves. Billet mrkt. »150« modtager Ekspeditionen.

Som Sætter-Trykker

eller Akcidens-Trykker ønskes en Plads. Godt kendt med de forskellige Funktioner indenfor Faget: Ombrydning, Akcidens- og Annoncesats m. m. samt Paalæggerapp. Billet mrkt. »154« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner · Skrifter · Farver, fra de bedste Fabriker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8

Kjøbenhavn K. · Telefon Central 39 og 5539

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 47 KØBENHAVN DEN 26. NOVEMBER 1937 64. AARGANG

Skal kun Arbejderne vise Resignation?

De samv. Fagforbunds Blad »Arbejderen« bringer i sit sidste Numer en interessant Artikel, hvoraf vi hidsætter følgende:

Priserne paa de vigtigste Fødevarer er i de senere Maaneder steget meget betydeligt og har for Tiden enten naaet Rekordtal eller ligger paa samme Højde som i Konjunkturaarene 1929-30. For flere Landbrugsvarers Vedkommende ligger Hjemmemarkedets Priser endog højere end Verdensmarkedets, idet Landbruget ikke som Industrien maa regne med den udenlandske Konkurrence, da der bestaar Forbud mod Import af Landbrugsvarer her til Landet, et Forhold, som Landbruget har benyttet til at paatvinge Forbrugerne højere Priser, der igen har været Aarsag til den sidste Pristalsstigning.

Hvis man imidlertid heraf vil udlede, at Landbrugerne er tilfreds med de nu opnaaede Priser, der sikrer dem mod en tabgivende Produktion, er man dog ganske paa Vildspor. Landbrugets Klager er langtfra forstummede, ejheller dets Krav om endnu højere Priser eller dets Anklager mod Regeringen for at tilsidesætte Landbrugets Interesser til Fordel for de øvrige Erhverv og navnlig til Gunst for den beskyttede Industri. . . .

Det kan iøvrigt siges, at de forskellige Erhverv trods de bestandige og højlydte Klager over Valutaordningens snærende Baand trives ret godt under det »demokratiske Flertalsdiktatur«, og at de i det store hele har forstaaet at faa det mest mulige ud af denne Ordning, der i hvert Fald kun i ringe Grad har beskaaret deres Indtjeningsmuligheder. Ganske anderledes ligger Sagen for Arbejdernes store Flertal, hvis Realløn er blevet forringet paa Grund af Prisstigningerne, og som tilmed altid ligger i den bageste Ende, naar der er Tale om en Udligning mellem Fortjeneste og Priser. Oktober-Pristallet viser en Stigning fra 180 til 183, d. v. s. siden Overenskomsternes Afslutning i Foraaret 1937 er Pristallet steget fra 175 til 183, hvad der betyder en væsentlig Forringelse af Reallønnen.

I sidste Numer af Bladet redegjorde vi for den Situation, der som Følge heraf kan opstaa i Foraaret 1938, og vi henviste til, at saalænge der ikke kan dæmmes op for Prisstigningerne og navnlig for de Prisstigninger, der rammer Arbejderbefolkningens vigtigste Livsfornødenheder, maa man være forberedt paa, at Arbejderne vil søge Dækning for Prisstigningen for at bevare deres Realløn og dermed deres nuværende Levestandard. Dette ganske naturlige Standpunkt er blevet kommenteret i enkelte Venstre- og Højreblade, som allerede nu søger at mobilisere den offentlige Mening mod den »Skrue uden Ende«, som en almindelig Lønstigning vilde være, idet denne igen vil sætte sig Spor i Pristallet og atter afføde nye Lønkrav. Vi skal ikke paa det nuværende Tidspunkt komme nærmere ind paa disse Betragtninger, men kun i al Stilfærdighed bemærke, at man maaske kan beklage en saadan Udvikling, men at det ikke er Arbejderne, der har givet Prisskruen den første Omdrejning. En Forhøjelse af Lønningerne er den eneste Vej, der staar Arbejderne aaben til Bevarelse og Forbedring af deres Levevilkaar.

Saalænge Landbrug, Industri og Landets øvrige Erhverv har næsten ubegrænset Frihed til at udnytte enhver Chance til at skabe sig større Indtægter, kan man retfærdigvis ikke forlange, at Arbejderne skal holde sig beskeden tilbage og afstaa fra Krav om Lønforhøjelse. Det kan ikke være saaledes, at det kun er Arbejderne, der skal vise Resignation, naar det gælder Erhvervenes Trivsel, og det bør i den Henseende tilkomme andre at foregaa Arbejderne med et godt Eksempel.

Hvad Fatter gør — —

Midt imellem Drøftelserne af de Emner, der er store i samfundsmæssig Henseende, men som bliver perifere indenfor et Fagblads Rammer, er det velgørende at læse Traugotts Artikel i »Typ. Tid.«s Nummer 41. Der staar en vidunderlig frisk Luft om ham, naar han griber Pennen; man faar Lyst til at være sammen med ham; man aander Sundhed og Glæde ind.

Traugott vil holde fat ved noget af det, der er ved at glippe for os. Man kan vist symboliserer de to Interesser, der i det skjulte kæmper om Overtaget indenfor det store Folkelags Mentalitet, ved Ordene: Fodbolden eller Faget — den tilpas flegmatiske Higen henimod Dagliglivets smaa Fornøjelser og Affodringer og saa den nødvendige Indsats indenfor Cirklerne for at bevare sin Medbestemmelse i det praktiske Liv. Det er nærmere udtrykt kun Lønspørgsmaalet, der interesserer: hvor mange Kroner faar jeg? Selv i en tilsyneladende Interesse overfor Problemerne — som for Eksempel i Øjeblikket Afstemningsreglerne — tror jeg, at det er den mest umiddelbare Tanke, at man faar Lov til selv at bevare en afgørende Indflydelse paa sine Lønforhold. Derfra og til det næste Skridt: hvad betinger denne Løn, og hvad er den værd for mig? er Springet saa stort, at kun de faa beskæftiger sig med Tanken derom.

Det fremførte Eksempel angaaende Medlemmernes tilsyneladende Interesseløshed for deres Tarif foran en Tarifforhandling faar en mærkelig Refleks ved den Kendsgerning, at Interessen stiger til et Højdepunkt, saa snart der foreligger et Tarifforslag. Lad mig pege paa Tilfældet fra i Foraaret.

Det Forslag, der var kommet til at foreligge, var ikke tilfredsstillende for nogen. Naar Tarifkommissionen ikke

desto mindre efter at have prøvet alle de Udveje, der fandtes, med et Flertal anbefalede Forslaget til Medlemmerne, tror jeg, at Grunden for en væsentlig Part var den, at som hele den faglige og politiske Situation tegnede sig, med Regeringens tidligere Indskriden i lignende Tilfælde i Erindring og med det stærke Krav om tvungen Voldgift, der luftes stærkt af det ene Regeringsparti, maatte det være en agitatorisk Hjælp for Bevarelsen af vor faglige Selvbestemmelsesret, om vi ogsaa en Gang tilsluttede os et Forslag, vi havde forhandlet os til.

Men dette mente Medlemmerne altsaa ikke. Der rejste sig en Storm af Uvilje mod Forslaget, opagiteret fra Mand til Mand. Det er saa let at være med i en Bevægelse, naar man kan dyrke den ved sin Kasse eller sin Maskine og iøvrigt ikke behøver at gaa et Skridt eller røre en Finger derfor. Saadan gik det til, at Forslaget blev forkastet. Og nu begyndte Spillet. Den Opfattelse, jeg foran nævnte som medraadende ved Forslagets Fremlæggelse, fik Ret. Afgørelsesretten blev gennem Forligsmandens Indgriben taget fra os og lagt i andre Hænder under den mest udemokratiske Form, der kan udfindes. Og nu kommer vi til Lyspunktet i Sagen: Medlemmernes anden Afstemning, der fældede Dommen. Første Gang havde vi stemt om et indrefagligt Overenskomstforslag under en samfundsmæssig vanskelig Situation; anden Gang stemte vi for eller imod Bevarelsen af vor Selvbestemmelsesret. Men her møder vi saa Skyggepunktet: Hovedledelsens Assistance, da man bar Lænkerne frem, — en Følge af det faglige og politiske Sammenroderi. Hvilken Betydning kunde det ikke have faaet overfor de autoritative Magtled, om der her havde lydt en Protest fra Dansk Typograf-Forbunds øverste Ledelse.

Under vor Tids mange mærkværdige Foreteelser paa det faglige og det politiske Omraade er det blevet vanskeligt for Menigmand at skelne sort fra hvidt, og den indifferente Flok af iøvrigt udmærkede Mennesker bliver større og større. Det er jo et godt demokratisk Princip at respektere en Flertalsafgørelse som den eneste retfærdige. Desto mere forkasteligt er det derfor ogsaa at spekulere i Misbrug deraf.

Det Princip, der nu gentagne Gange er blevet dyrket, udenom Tarifkommissionen og derigennem altsaa ogsaa uden om Loven at forlænge en Tarif efter at have forandret den, kan man ikke skaffe sig Forladelse for ved at indhente en Flertalstilslutning; thi Loven maa altid staa over Profeterne, og der er hverken juridisk eller moralsk Lovlighed her. At fremme et Diktatur under Skin af Demokrati er en grimmig Taktik. Kontorvældet af i Dag faar Form af en Beslutning, der for Sagens Skyld skal nyde hurtig Fremme; Afdelingsstyrelsen kommer i Aften, den skal tilslutte sig Forslaget, inden det gaar videre; Hovedbestyrelsen er indkaldt til i Morgen tidlig, og Hovedbestyrelsen modsætter sig naturligvis ikke et Forslag, der er saa godt afstivet. Og kan man saa undre sig over, om Medlemmerne vedtager det, især hvis der er en Rosin til Flertallet. I denne Forbindelse nævner jeg Tilfældet fra os selv, da man købte Stemmerne for de 3 Dages Sommerferie, mod at man ødelagde Forlægningsparagrafen for hele det københavnske Tarifomraade og forringede Lønnen for en hel Del af Fagets Arbejdere.

Det er dette forbandede Sammenspil af to modstaaende Bevæggrunde, der har skabt det Dødvande, vi nu sopper i saavel i vor faglige som iøvrigt i vor hele sociale Tilværelse: paa den ene Side Misfornøjelsen med, at der intet sker hos mig, fordi man har taget Nytten fra mig, og for det andet Tilfredsheden med, at det gaar som det gaar, for saa er jeg selv fri for at være med og kan hengive mig til mine smaa hyggelige Passioner.

Og saa opgiver man. Hvorfor skal jeg selv gaa saa dybt i Problemerne? Der er andre, der gør det for mig. Og hvad Fatter gør er altid rigtigt. Det er Resonnementet; med det luller man sig i Søvn.

Organisationspolitik betinger Liv. Tarifforhandlinger, Arbejdstidsfastlæggelse, Overarbejdsbestemmelser, Lønaftaler, Afstemningsregler og saa videre — alt dette er afhængigt af Medlemsret og Medlems*pligt*. Det er ikke altid rigtigt, hvad Fatter gør. Det er kun rigtigt, hvis du selv mener det samme.

Det er nu snart længe siden — det var i 1920 — at man paa Delegeretmødet i København første Gang begyndte at tale om en Ændring af vore Organisationsformer gennem Kravet om en Brancherepræsentation, og der er siden da flere Gange blevet fremsat Krav om en saadan. Det var tilsyneladende en let Sag for Forbundsledelsen at faa disse Forslag sablet ned. Man kaldte dem Splittelsestendenser, til Trods for, at den stærkeste Forbundsstruktur ligger gemt i denne Tanke. Nu er der vist ingen, selv de mest officielle Modstandere, der længere tør hævde, at Branchebevægelsen betyder Splittelse, og under den nuværende Ordning med Oplysningsarbejdet har man sikkert ogsaa erfaret, hvor det er, Livet gror.

Efterhaanden har Tanken jo ogsaa givet sig praktiske Udslag. Forstaaelsen vokser og viser sig. Paa det sidste Delegeretmøde fremsatte Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København et Forslag om Underafdelinger, der i Realiteten var en Tilslutning til den gamle Tanke. Og senere endnu har man fra forskellig Side hørt Udtalelser, der viser en vaagnende Forstaaelse for Nødvendigheden af en Løsning af hele dette Spørgsmaal. Men lad mig sige det forud: uden om Branchepolitiken kommer man ikke, hvis Ordningen skal blive til virkelig Nytte for vor Organisation. Der er sket store Fejltagelser i det, der er foregaaet hidtil. Lad os ikke blive ved dermed.

Og saa kommer jeg til dig, du ene Mand. Tro ikke om dig selv, at du er lille, for du er lige saa stor som enhver af de andre. Der ligger et Samfund i Støbeskeen og venter paa de villige Hænder. Tro ikke som den aandsfattige, at naar du har en Bajer og en Cigar, saa har du hele Verden — eller at et Andespil eller et Torskegilde er Livets Maal. Vi maa aldrig være tilfredse med, hvad Fatter gør, og aldrig føle os trygge under hans Varetægt. Naar vi en Dag staar med en tvungen Voldgift eller med diktatoriske Afstemningsregler eller med ulovlige indrefaglige Dispositioner, saa er det for sent at rase over det. Vi har forsømt at tilberede Marken i Tide, og saa maa vi ikke undre os over, at den giver os Goldsæd i Stedet for Brødkorn.

Vort Samfund af smaa og forurettede skal rejses ved fælles Samvirke, men det skal bestaa gennem personlig Indsats. *N. Th. S.*

— — —

Ovenstaaende Artikel har — ligesom en Række andre Indlæg — henligget nogen Tid af Mangel paa Plads. Hvis de skrivende Kolleger kunde udtrykke deres Tanker i *kortere* Indlæg, vilde det fremme Diskussionen. *Red.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Stentryk-Lønningerne i Orden

Som bekendt vilde Dansk Litograflaug afvente Oktober-Pristallet, inden det tog Stilling til vor Anmodning om at gaa med til samme Lønregulering, som fra Begyndelsen af Oktober fandt Sted i Bogtrykfaget.

Ved et Møde den 18. November tilendebragtes Forhandlingerne, idet Lauget tiltraadte ganske den samme Ordning som den, der blev truffet med Bogtrykkerforeningen, og med Efterbetaling fra samme Tidspunkt. Aftalen er saalydende:

Mellem Dansk Litograflaug og Dansk Typograf-Forbund er Dags Dato indgaaet den Overenskomst,

at Tarifen af 1937 tidligst kan opsiges til Ophør 1. Marts 1939,

at Minimallønningerne for mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere forhøjes paa alle Satser med 2 Kroner, regnet fra og med Lønningsugen 2.—8. Oktober d. A.,

at de i Forbundets Aftale af 22. September d. A. med Københavns Bogtrykkerforening indeholdte Bestemmelser om Pristalsregulering bliver gældende for Tarifforholdet mellem Lauget og Forbundet med Virkning fra og med Lønningsugen 6.—12. November d. A.

Det tilføjes, at i Virksomheder, der er Medlemmer af saavel Københavns Bogtrykkerforening som af Dansk Litograflaug, men som holder Beskæftigelsen i den litografiske Afdeling skarpt adskilt fra Beskæftigelsen i den typografiske Afdeling, gælder for de i den litografiske Afdeling beskæftigede mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere Tarifen mellem Lauget og Forbundet, medens i Virksomheder, der ikke holder skarp Adskillelse i de nævnte Beskæftigelser, saavel Laugstarifen som Bogtryktarifen er gældende for de mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere.

København, den 18. November 1937.

For Dansk Litograflaug:

K. V. Koch. Andr. Hansen. Henry Andreasen. Vald. Petersen.

For Dansk Typograf-Forbund:

Jul. Schrøder. Sigv. Hellberg. O. A. Lundin. Svend Johansen. Ths. Pedersen. Alfrida Andersen.

Der tillægges altsaa alle kvindelige Trykkeriarbejdere 2 Kr. 60 Øre og alle mandlige Trykkeriarbejdere 2 Kr. 75 Øre.

Udbetaling af de forhøjede Lønninger sker første Gang Fredag den 26. November.

Der efterbetales: 7×2 Kroner til alle samt yderligere 2×60 Øre for Kvinder og 2×75 Øre for Mænd.

Det bemærkes, at *Minimallønningerne* herefter er 2 Kr. højere for saavel Mænd som for Kvinder.

	Kr. 41,00	for	Paalæggersker
	» 38,00	-	anden kv. Arbejdskraft
plus 1 Kr. i Smudstillæg	» 57,—	-	mdl. Tr.arbejdere over 21 Aar
	» 48,—	-	» » 19—21 Aar
	» 44,—	-	» » under 19 Aar

Disse Minimallønninger danner Grundlag for Beregning af *Tillæg* for *forlagt Arbejdstid, medhjælpsvis Beskæftigelse* (under 7 Dage), *Syge-* og *Feriepladser.*

Men *Mindstelønnen* bliver dog ovenstaaende Minimalløn plus 60 Øre for Kvinder og 75 Øre for Mænd.

Det er klart, at de Arbejdere, som allerede fik ovenomhandlede Tillæg paa samme Tidspunkt som Bogtrykfaget, nu ikke paany kan kræve Tillægene.

Det fremgaar iøvrigt af Overenskomsten,

at Firmaer, der er Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening og ikke af Litograflauget, er bundet af Bogtrykfagets Tarif, ogsaa for sin Stentryk- eller Offset-afdeling,

at Firmaer, der er Medlemmer af *begge* disse Organisationer, er bundet af K. B. Tarifen for Bogtrykomraadet og af Laugstarifen for Litoomraadet, *for saa vidt de respektive Arbejdere kun beskæftiges* i *een* af de nævnte Afdelinger;

at Firmaer, der har begge Trykomraader, og som lader de mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere være beskæftiget undertiden ved det ene Omraade og undertiden ved det andet Omraade, er bundet af begge Tarifer (altsaa 9 Dages Ferie, Smudstillæg, ikke under Bogtryktarifens Løn, selv for helt unge Tr.arbejdere, Bronceringstillæg til baade mandlige og kvindelige Arbejdere osv.).

Skulde der iøvrigt opstaa nogen Tvivl om Forstaaelsen af ovenstaaende, bedes man henvende sig til undertegnede.

P. F. V.:
Sigv. Hellberg.

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig Generalforsamling

Søndag den 28. November Kl. 13.30

Rømersgade 22

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Maaske vil der gaa baade Vinter og Vaar -

Som det vil erindres blev der af Rigsdagen vedtaget en Lov om Prisaftaler. Et Prisreguleringsraad blev nedsat, de dertil hørende Kontorer oprettedes og Personale blev ansat — der siges, at Udgiften hertil andrager ca. 75.000 Kr. aarlig.

Og som man ligeledes vil erindre blev der for flere Maaneder siden til nævnte Raad indgivet Klage over de høje Brændselspriser — en Begivenhed, som blev modtaget med Tilfredshed af de mange ubemidlede brændselskøbende Forbrugere, der med bange Anelser imødesaa Vinterens Komme.

Og man satte sig hen og ventede. Vinteren holdt sit Indtog, men man hørte stadig intet fra det tavse Raad.

Rigsdagen behandler i disse Dage en Lov om Brændselshjælp til de aller fattigste. Foruden disse er der imidlertid adskillige Tusinde, for hvem de høje Brændselspriser er højst generende. Og de venter stadig.

Var det ikke paa Tide, at det undersøgende Raad gav et Livstegn fra sig?

Fr. N.

Københavns Afdeling

Regnskab for Juli Kvartal 1937.

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1937:

Sætterafdelingen	84.768,98	
Trykkerafdelingen	4.104,08	
Trykkernes Begravelseskasse	9.144,55	
Kvindeafdelingen	1.499,35	
Lokalkassen	96.255,45	
Det særlige Fond	1.926,72	
		197.699,13

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:

Kontingent af heltbetalende	129.440,80	
do. af halvtbetalende	15.787,80	
do. af mdl. Hjælpearbejdere	12.081,90	
do. af Lærlinge	394,50	
Indskud	115,00	
Refunderet Understøttelse	337,50	
		158.157,50

Sygekassen:

Kontingent		58.107,65

Begravelseskassen:

Kontingent		5.368,20

Lokalkassen:

Kontingent af heltbetalende	15.289,20	
do. af halvtbetalende	1.504,05	
Renter	878,31	
Refunderet Ferieløn	15.695,19	
Afdrag paa Sommerhuset	1.000,00	
Refunderet Arbejdsløn	80,50	
		34.447,25

Det særlige Fond:

Bøder		525,00
Sætterafdelingen	1.539,05	
Trykkerafdelingen	158,05	
Trykkernes Begravelseskasse	161,48	
Kvindeafdelingen	280,95	
		2.139,53
	Balance Kr.	456.444,26

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:

Understøttelse paa Stedet à 4,00	35.220,00	
do. à 3,50	6.104,00	
do. à 3,25	409,50	
do. à 3,00	22.857,00	
do. à 2,75	2.508,00	
do. à 2,50	3.770,00	
Rejseunderstøttelse à 3,75	285,00	
do. à 3,25	32,50	
do. à 2,75	310,75	
Skoleunderstøttelse	987,90	
Omflytningsbidrag	18,00	
Fortsættelseskassen à 4,00	2.364,00	
— à 3,50	2.439,50	
— à 3,00	5.886,00	
— à 2,50	242,50	
Rejseunderstøttelse à 3,75	131,25	
— à 3,25	19,50	
— à 2,75	167,75	
Hjælpekasseunderstøttelse	26.309,25	
Understøttelse til gamle Medlemmer	7.800,00	
Tillidsmandsunderstøttelse	266,00	
Indsendt til Hovedkassen	40.029,10	
		158.157,50

Sygekassen:

Pengehjælp à 6,00	35.136,00	
do. à 3,00	9.843,00	
Lægehonorar	8,00	
Kontrol	100,00	
Indsendt til Hovedkassen	13.020,65	
		58.107,65
	Overføres	216.265,15

	Overført	216.265,15

Begravelseskassen:

Begravelseshjælp	4.500,00	
Indsendt til Hovedkassen	868,20	
		5.368,20

Lokalkassen:

Lønninger	6.475,00	
Porto	483,48	
Tryksager	396,35	
Møder, Lokale- og Husleje	2.183,16	
Brændsel, Belysning og Rengøring	546,23	
Telefon og Telegrammer	350,38	
Overført til Sætterafdelingen	50,00	
do. til Trykkerafdelingen	90,00	
do. til Kvindeafdelingen	252,00	
Ekstra Hjælp til Rejsende	370,00	
Kontorartikler	103,04	
Fanen	96,00	
Bladhold	81,10	
Arbejdstab	69,50	
Udlagt Løn	46,80	
Tilskud til Dansk Blindesamfund	100,00	
Udlagt Ferieløn	15.720,95	
Tilskud til Lærlingeafdelingen	105,00	
Besøget fra Malmø	2.093,15	
Skovtur for Arbejdsløse	4.167,90	
Linoleum til Kontorerne	282,49	
Svendeprøvekommissionen	596,30	
Ekstrakontingent til Arb. Fællesorg.	904,50	
Andre Udgifter	213,50	
		35.776,83

Det særlige Fond:

Ekstra Hjælp		313,00
Sætterafdelingen	50,00	
Trykkerafdelingen	90,00	
Trykkernes Begravelseskasse	0,00	
Kvindeafdelingen	252,00	
		392,00

Beholdning den 30. September 1937:

Sætterafdelingen	86.258,03	
Trykkerafdelingen	4.172,13	
Trykkernes Begravelseskasse	9.306,03	
Kvindeafdelingen	1.528,30	
Lokalkassen	94.925,87	
Det særlige Fond	2.138,72	
		198.329,08
	Balance Kr.	456.444,26

København, den 26. Oktober 1937. *O. A. Lundin.*

Revideret den 9. November 1937.

Carl Christoffersen. Niels Nielsen. N. M. Nielsen. Carl Schnoor.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Torsdag den 2. December taler Social-Demokratens Medarbejder, *Gunnar Leistikow*, i Evaldsgade Kl. 20.30 om Emnet: »Hvem gavner Sexualmoralen«?

Det henstilles indtrængende til Kammeraterne, der gaar til Gymnastik, at ordne Kontingentet med Friederich Andersen *inden* den 15. i hver Maaned af Hensyn til Sportsklubbens Regnskab.

Aarhus Lærlingeafdeling.

Generalforsamling afholdtes Fredag den 5. November. Efter at Formanden for D. s. f. U. havde redegjort for Formaalet og oplæst Lovene for D. s. f. U., vedtoges Forslaget om Indmeldelse i D. s. f. U. enstemmigt. Derefter oplæstes Forhandlingsbogen, Formanden aflagde Beretning, og Regnskabet fremlagdes. — Til Formand genvalgtes *Orla Vistisen*; til Bestyrelsen genvalgtes *Emil Frederiksen* og *Egon Pedersen*. Suppleanter blev *Gunnar Andersen* og *Erling Bye Jensen*. *Wph.*

En Undtagelse fra Loven om Forbud mod Overarbejde

I Skrivelse af 20. September d. A. har Dansk Typograf-Forbund forespurgt Socialministeriet, hvorvidt det Ekstrarbejde, der udføres af en ufaglært typografisk Hjælpearbejder, som ved Siden af sit sædvanlige Arbejde har paataget sig i Vintersæsonen at møde tidligere om Morgenen og fyre op i Lokalerne, og som herfor modtager et særligt Tillæg til Ugelønnen eller eventuelt et maanedligt eller halvaarsvis Vederlag, maa anses for Overarbejde i den i Lov Nr. 119 af 7. Maj 1937 om Forbud mod Overarbejde omhandlede Forstand, saaledes at det, saafremt det er tilladt, jfr. Lovens § 4, skal afspaseres, jfr. Lovens § 5.

Socialministeriet har om Sagen brevvekslet med Arbejdsraadets Udvalg i Henhold til Lov om Forbud mod Overarbejde, der har indhentet Erklæringer fra henholdsvis Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund.

Ved Sagens Tilbagesendelse har Arbejdsraadets fornævnte Udvalg overfor Ministeriet udtalt, at Udvalget — efter det i Sagen fremkomne og under Hensyn til, at det omhandlede Opfyringsarbejde udenom den ordinære Arbejdstid maa betragtes som en Art Bibeskæftigelse, der ikke staar i Forbindelse med Trykkeriets egentlige Virksomhed og vilde kunne udføres af hvem som helst, — ikke finder noget at erindre imod, at dette Arbejde ikke anses for afspaseringspligtigt Overarbejde.

Til denne Udtalelse kan Socialministeriet henholde sig.

— — —

I Henhold til ovenstaaende er de Hjælpearbejdere, der udenfor den ordinære Arbejdstid har Opfyringsarbejde paa Trykkeriet, fritaget for at afspasere saadant Overarbejde, hvorimod egentligt Arbejde ved Faget udover normal Arbejdstid naturligvis omfattes af Loven og den særlige Aftales Bestemmelser.

„Med kammeratlig Hilsen"

Der har tidligere her i »Typ.-Tid.« været paatalt den anmassende Maade, hvorpaa opdukkende Duplikeringsbureauer søger at overbevise det tryksagsforbrugende Publikum om, at det staar sin egen Lykke i Vejen, hvis det ikke i Stedet for »de dyre Tryksager« anvender de maskinskrevne Mesterværker, Bureauerne fremstiller. Ofte er det en driftig Kontormand, der faar sin Fritid slaaet ihjel ved paa sin Duplikator at fabrikere de nok som bekendte »Tryksager«. Nogen Fryd for Øjet er de ikke. Hvem kender ikke de Rædsler af Sange, der ved festlige Lejligheder serveres, udgaaet fra et saadant Bureau. Ofte er de udstyret med naive Tegninger, og hvis man for Skams Skyld er nødt til at tage dem med fra Bordet, putter man dem hurtigst muligt i Kakkelovnen, naar man kommer hjem.

Men en Ting maa man lade disse Fabrikanter af »Tryksager«. De er overordentlig smarte og paagaaende i Reklamen for deres Varer. Saaledes fik undertegnede fornylig tilsendt en saadan Duplikerings-Anbefaling, hvis Affattelse er saaledes, at det maa formodes, at samtlige Byens Fagforeninger er blevet beæret med Papiret. — At *Typografernes* Forening ogsaa blev betænkt, maa vel dog nærmest karakteriseres som hændeligt Uheld. —

Foroven paa Meddelelsen prangede en uhyrlig Tegning af en »Forhammer« og en »Bankhammer«. Den lille Hammer symboliserede iflg. Teksten en Annonces Slagkraft i Forhold til den duplikerede Meddelelse, der altsaa havde den store Hammer til Symbol, Bemærkninger som jo kun kan »glæde« Bladtypografer. Derefter følger nogle pralende Ord om, hvilken »Fuldtræffer« en duplikeret Seddel altid er, og en Anbefaling til »alle Foreninger«, som Manden bag Skrivemaskinen er parat til at levere »Sange, Meddelelser, Regnskaber og Skemaer« — alt »til rimelige Priser«.

Epistlen slutter meget hjerteligt og indsmigrende med »Med kammeratlig Hilsen« og et flot svungent Navnetræk i Faksimile med Bopæl i et lunt Skattely.

Men allernederst staar en Linje, der faar én til at gnide sig i Øjnene: »Organiseret i »H. K.« — Henvendelse kan ogsaa ske til Kontoret«, og derefter følger Foreningens Telefonnumer.

Det kunde vel nok faa det til at gippe i en Typograf. Skulde Byens Fagforeninger nu til at henvende sig til Handels- og Kontorfolkenes Fagforening for at faa deres Behov af Tryksager dækket ved den Slags Surrogater, som det duplikerede alligevel kun kan være. Det vilde ikke være nogen lystelig Tanke. Hvad skal vi mon bestille, hvis denne driftige Mand faar Held til at tilrane sig saavel Annoncer som alle øvrige Tryksager? Og alt det kan han udføre i sin Fritid — om Dagen er han Kontorassistent paa »H. K.«s Kontor; men det er maaske netop derfor, han kan udføre Arbejdet »til rimelige Priser«.

Vejle, i November 1937. *Alfr. Berg.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Lærlingeuddannelsen i Schweiz.

Den 1. September d. A. traadte et nyt ministerielt Reglement for Lærlingeuddannelsen i Kraft. I Reglementet bestemmes det, at kun de Virksomheder maa antage Lærlinge til Uddannelse, hvor Indehaveren eller den Person i Virksomheden, hvem Lærlingenes Uddannelse er betroet, kan dokumentere at have udstaaet sin Læretid i det Fag, i hvilket Lærlingen skal uddannes. Endvidere er det en Betingelse for Antagelse af Lærlinge, at den paagældende Virksomhed raader over tilstrækkeligt Materiale (Sats og Maskiner) og Arbejde i tilstrækkeligt Omfang til at give en Lærling en alsidig Uddannelse i alle Grene af Faget. I Reglementet er derefter udarbejdet en fuldstændig Plan over, hvilke Arbejder Lærlingen skal beskæftiges med i hvert af Læreaarene. For Typografer og Trykkere er Læretiden 4 Aar.

Antallet af Lærlinge er begrænset til een i Virksomheder, der beskæftiger indtil 5 faglærte Typografer, 2 Lærlinge i Virksomheder, der har 6—10 Typografer i Arbejde. 11—18 Mand i Arbejde giver Ret til at antage 3 Lærlinge, 19—40 Mand 4 Lærlinge og over 40 Mand 5 Lærlinge, hvilket er det højeste Antal Lærlinge, et Trykkeri maa uddanne samtidig.

Beregningen af ovenstaaende Tal sker ved at opgøre Antallet paa det Tidspunkt indenfor de sidst forløbne tolv Maaneder, hvor der var de færreste Typografer i Arbejde i den paagældende Virksomhed.

Til Slut findes en Overgangsbestemmelse, der siger, at Reglementets Bestemmelser om Læretidens Længde og Begrænsning af Lærlingenes Antal ikke gælder for Lærlingeforhold, der var paabegyndt før Reglementets Ikrafttræden.

Mødet med Reklamefolkene

En interessant Diskussionsaften

Københavns Afdeling havde Fredag den 29. Oktober indbudt Repræsentanter for Reklameforeningen og Tegnerforbundet til at diskutere med Bogtrykfagets Repræsentanter. — At Emnet havde Interesse kan siges, idet det var en fyldt Sal, *Sigv. Hellberg* kunde skue over, da han bød velkommen i Studenterforeningen.

Aftenens Indleder, Reklamechef *Presskorn*, Politiken, lagde for med en Indledning, der nok kunde vække til Eftertanke og Protest. Hr. Presskorn sagde bl. a.:

Med Interesse har jeg studeret Bladet *Grafisk Teknik* fra det første Numer og har glædet mig over den Friskhed, der præger dette Blad og har ogsaa lært en Del af de mange instruktive tekniske Artikler.

Men jeg har ikke kunnet undgaa at lægge Mærke til, at Bladet har været villig til at laane Øre — eller Spalter — til de Folk, som for enhver Pris skulde give større eller mindre Hip til de Mennesker, som de kalder Reklameeksperter i Gaaseøjne.

Da jeg en Dag snakkede lidt om dette Spørgsmaal med en af *Grafisk Tekniks* udmærkede Medarbejdere, var han ikke sen til at fatte, at her var en glimrende Lejlighed til at faa et Par Folk i Totterne paa hinanden. Han bad mig tage den kastede Handske op og give raat for usødet. Mine Herrer, dette er Grunden til at jeg staar her i Aften og De har derfor Lov til at kalde mig Reklameekspert, selv om jeg aldrig selv vilde finde paa at bruge Titlen, men mere beskedent ønsker at blive betegnet som Reklamemand.

Men jeg vil gerne som Talsmand for en Række Reklamemænd have Lov at vejlede de Typografer, der tænker som nogle af Skribenterne i *Grafisk Teknik*, og jeg vil hellere endnu søge at skabe et bedre Samarbejde mellem Typografer og Reklamemænd. Men først maa vi præsentere Parterne for hinanden.

Typograferne véd vi, hvad er — et Fag af veluddannede Folk, der allesammen har staaet et vist Antal Aar i Lære, har gaaet paa Skoler og lært hvad Bogtrykkunst er — kort sagt: Typograferne er en homogen Masse. Der kan være dygtige Typografer og mindre dygtige Typografer — men de kender dog alle de grafiske Fags elementære Grundregler og har en korporlig Rutine i at udføre bestemte Arbejder.

Reklamemændene er derimod mange forskellige Slags, som udfører mange forskellige Arbejder og Funktioner i Reklamens Tjeneste.

Hr. Presskorn redegjorde derefter for de forskellige Slags Reklamefolks Arbejde og fortsatte:

I en Artikel med Overskriften Hanegal (Marts 1937) skriver en Typograf: »Kender De det at faa stukket en Reklameeksperts Akcidensskitse i Haanden og at skulle sætte efter den. Det er en sand Nydelse. Linierne passer overhovedet ikke i Bredden. Den skære Tekst er ikke regnet ud og fylder betydelig mere end der er angivet og for Resten eksisterer den Skrift, han har tegnet, slet ikke.«

Og hvad saa? Saa begynder Sætteren i Følge Artiklen at sætte saa godt han kan og Reklameeksperten faar et Aftryk af Satsen. Ja netop! Men hvorfor? Burde det ikke netop være Sætterens Pligt at kigge lidt paa Materialet, konstatere, at den ikke gaar, finde Muligheder for at faa det bedste ud af Kendsgerningerne og frembære sit Forslag til, hvorledes Tingene bør arrangeres?

Hvorfor gaar Sættere i Gang med en Opgave og spilder Tid og Penge med at fremstille et Makværk, naar de straks fra Starten kan se, at der er noget galt?

Naar der foreligger et Lay-out, mere eller mindre rigtigt udarbejdet — hvad var saa naturligere end at kigge lidt paa det, førend de griber til Vinkelhagen. Man begynder dog heller ikke at bygge et Hus paa Grundlag af en løs Skitse. Et Lay-out kan udarbejdes paa mange Maader, det véd jeg. Jeg husker en Reklamemand, der gjorde et særligt Arbejde ud af sine Lay-outs — talte alle Bogstaver, regnede meget omhyggeligt ud, tegnede alle Satslinierne paa Papiret og notabene bestemte, hvorlunde Udgangene skulde være. Dette Petitesse-Arbejde er mønsterværdigt — men resulterede i, at Sætterne holdt sig ganske slavisk til denne Mands Lay-outs og gjorde de samme Fejl, som han. Bortset fra, at dette Bagatelleri helt fratager Sætteren enhver individuel Behandling, saa tager det altfor lang Tid for en Reklamemand, der ogsaa har andre Opgaver.

Vi véd jo allesammen, at Sætterne sætter forskelligt. Nogle laver mindre Mellemrum mellem Ordene end andre og omvendt — og Resultatet er bekendt. Hvorfor skal en Reklamemand spilde Tid paa en minutiøs Tilpasning, naar det dog er Typograf-Arbejde?

Et andet Sted i samme Eksemplar af *Grafisk Teknik*, som foranstaaende er inspireret af, staar følgende: »Reklamens Fugl, den galende Hane, kræver Vinkelhagen og forsøger at fravriste Bogtrykkunstens Udøvere Retten til at gøre deres Individualitet gældende. Reklamen køber Menneskers Evne til at give Psykologien kunstnerisk Form gennem Skrivefærdighed, Tegnetalent og Formsans. Af disse tre Elementer tilkommer det sidste afgjort Typografen, men Lay-out-Manden har erobret denne Ret fra ham. Det var i sin fuldeste Orden, hvis Lay-out-Manden var Typograf, men i hvor mange Tilfælde er han det?

Rundt omkring paa de forskellige Bureauer sidder de saakaldte Lay-out-Folk, unge Mennesker med lidt Talent for Tegning, men uden Gnist af Forstand paa Typografi. Det er maaske sket, at Annoncer, der typografisk set var noget Mix, alligevel har solgt, men der har i saa Fald været en blændende Idé som Grundlag for denne Annonce.

En Annonces typografiske Udstyr kan ofte betyde mere for Læserens Indtryk af den averterede Vare end Annoncens Ordlyd og Illustration. Det er indlysende, at en Typograf har større Betingelser for at kunne opfylde de Krav, der stilles til en Lay-out-Mand, end en Mand, der aldrig har beskæftiget sig med Typografi i Praksis.«

Dette er en fundamental Misforstaaelse!!!!

Ser De, mine Herrer — en Annonce, en Tryksag, en Reklame i det hele taget — har kun een eneste Opgave: den skal sælge.

Typografien er vigtig i denne Forbindelse, men ikke af altoverskyggende Vigtighed. Typografien er kun et Led i den Kæde af Elementer, der er Tale om, naar der skal skabes en Reklame.

Gaar Typografen Reklamemanden i Bedene? Og dertil vil jeg ogsaa tillade mig, stadig henholdende mig til Artikler i *Grafisk Teknik*, at sige, at det gør han da rigtig nok.

Hr. Presskorn konkluderede sine Udtalelser i følgende:

Bedre Uddannelse af Reklamemændene. Bogtrykkerne bør lave specielle typografiske Elementær-Kursus for Reklamefolk, der beskæftiger sig med skabende Reklamearbejde.

De Typografer, der har Talent for Tegning og Tekstskrivning, Sans for Reklame, bør overveje, om det ikke vilde betale sig for dem at sige Farvel til Faget, lære noget mere om Reklametekniken i alle dens Former og nedsætte sig som virkelige Reklameteknikere paa Dagblade, i Reklamebureauer og paa større Bogtrykkerier.

Specialkursus for Typografer, der specielt arbejder med Opsætning af Reklametryksager, om Reklamens Grundregler: Omkostninger, Psykologi, Appeller, Lay-out etc.

Standardisering af Skrifter — saaledes at de bærer samme Betegnelse i alle Bogtrykkerier. (Sluttes.)

Grafisk Aarbog 1938: **Alt udsolgt**

Oplysningsudvalget

Afdød Kollega

Mandag den 22. November afgik Rotationstrykker *A. Holmquist* ved Døden. Afdøde havde i de senere Aar været plaget af Sygdom, men han syntes dog i den senere Tid at være i Bedring, saa han kunde passe sit Arbejde, indtil han for 3 Uger siden indlagdes paa Kommunehospitalet, hvor han nu er død. Holmquist arbejdede sidst hos Egm. H. Petersen, hvor han stilfærdig passede sit Arbejde som en god Kollega. *E. S.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Generalforsamlingen paa Søndag i Rømersgade 22 aabnes Kl. 13,30.

Novemberfesten i Lørdags forløb fornøjeligt, havde vi i hvert Fald Indtrykket af. Underholdningen lod til at tiltale Festdeltagerne, og Dansemusiken var vist ogsaa god nok! Det kneb en Smule med Gulvplads til de dansende, det maa vi se at raade Bod paa næste Aar.

Der blev udsolgt Fredag Eftermiddag, og desværre maatte vi sige Nej til alle de mange Forespørgsler, som i Løbet af Lørdagen rettedes til Kontoret om Billetter. Vi beklager, at der ikke var Plads til flere, men vi kunde ikke skaffe mere Plads.

Trykkernes Begravelseskasse. Kontingent for 1937 bedes indbetalt paa Kontoret.

Bemærk: Det er paa Tirsdag Aften Kl. 20 Haandsætternes Møde afholdes i Karl Marx-Salen, Rømersgade 22 (se omstaaende Annonce).

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331.

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

FORENINGSMEDDELELSER

Nye Medlemmer.

København: Paal. Ella Hansen, tidl. Medl., (Bording).

Aalborg: Sætter Børge Bøgh Pedersen, udl. 12. 11. 37 i Dronninglund Herreds Bogtrykkeri, Sætter Knud Ove Boye, udl. 1. 1. 33 i Aalborg Amtstid. (tidl. Medl.). Randers: Sætter Harald Woerr Jensen, udl. 1. 11. 37 hos A. L. Pedersen, Allingaabro. Silkeborg: Sætter Jens Chr. Pedersen, udl. 25. 11. 37 i Venstrebladet.

Tiltraadte.

København: 3521 Reinhard Nielsen fra Rejse (Hertz), 5767 Henning Nielsen fra Lyngby (E. Frederiksen), 7306 Chr. Kolmos fra Haderslev (arbl.), 6940 A. Rasmussen fra Rejse (arbl.), 5806 Ejgil Nielsen fra Vejle (Siems), 5445 Børge Christensen fra Næstved (arbl.), 6146 Knud Andersen fra Rejse (Egm. H. Petersen), 6173 Knud Jørgensen fra Korsør (Militær), 3414 Ove Baane fra Næstved (»Vito«-Trykkeriet), 5307 Kaj Rosenbeck fra Roskilde i Pl., Hj.arb. Poul Pilkjær fra Fabriksarb. (Egm. H. Petersen), Hj.arb.ske Gudrun Jensen fra Kv. Arb.-Forb. (Egm. H. Petersen), 2855 Alb. Christensen fra Rejse (Skou & Madsen).

Aalborg: 4371 Louis Borcher (Cimbria Bogtryk). Aarhus: 6373 Oskar D. Hørmann (Hornslet Bogtr.). Esbjerg: 3187 K. J. Houmark (»Vestkysten«). Fredericia: 3583 Børge Nielsen (arbl.). Holstebro: 7625 Hugo Stabehl (Sørensens Bogtr.). Kolding: 5276 Egon Bertelsen (Skole), 3676 Harald Andreasen (Konrad Jørgensens Bogtr.), 7675 Aksel Deleuran (Konrad Jørgensens Bogtr.). Nykøbing F.: 5431 Jens Jensen (Centraltr.), 7308 Helge Ottesen (Loll. Falst. Stiftstid.). Ribe: 7816 Henry Sørensen (Ribe Stiftstid.). Skive: 3393 Aksel Hansen (L. Pedersen). Viborg: 3253 Knud Laursen (arbl.).

Fratraadte.

København: 1454 Henriksen til Støberiarb., 7138 Poul Jensen til Holbæk i Pl., 5483 Niels Christensen til Brønderslev (arbl.), 3393 Axel Hansen til Skive (arbl.), 7457 H. Rasmussen til Roskilde i Pl., 5805 Børge Jepsen til Esbjerg (syg).

Aalborg: 3187 K. Jul. Houmark til Esbjerg (arbl.), 6308 Volmer Vejlø til Kalundborg (arbl.). Aarhus: 7354 Jacob Christiansen paa Rejse. Esbjerg: 4303 Jens Mathiesen til Aarhus i Pl. Fredericia: 7675 Aksel Deleuran til Kolding i Pl. Herning: 3253 Knud Axel Laursen til Viborg (arbl.). Holstebro: 3613 Tage Bøge til Tønder i Pl. Nykøbing F.: 4371 Louis Borcher til Aalborg i Pl. Næstved: 5374 Gunnar Hansen til København i Pl., 6283 Ernst Winther til København i Pl., 3414 Baane Ove Egeberg til København i Pl. Ribe: 3583 H. N. Nielsen til Fredericia (arbl.). Roskilde: 5560 Kaj Rasmussen til København i Pl., 5307 Kaj Rosenbeck til København i Pl. Silkeborg: 7625 Hugo Stabehl til Holstebro i Pl., 6379 Oskar Hørmann til Aarhus i Pl.

Død.

København: 4744 Merry Frederiksen

KLUB-ANNONCER

Trykkeriarbejdernes Klub
afholder
Medlemsmøde
Mandag d. 29. November Kl. 8, Evaldsgade.
Indbetaling finder samtidig Sted.
Styrelsen.

Haandsætterne
mødes paa Tirsdag
DEN 30. DS., Kl. 20
KARL MARX-SALEN, RØMERSGADE 22
Sigv. Hellberg taler om
»Haandsætternes Stilling i Faget før og nu«
Oplysningssekr. *Sv. Johansen* viser Films:
bl. a. fra *Tillidsmandskursus'et*
Københavns Haandsættere indbydes
Bog- og Akcidenssætter-Klubben

E. L. GUMMIVALSER
by Goodyear License er dansk Arbejde
og Goodyears berømte Kvalitet .. ..
ERIK LEVISON'S Gelatine og Gummivalse Støberier

Fællesklubben for Stereotypører, kv. og mandl. Hjælpearbejdere i Aarhus, afholder

ekstra Generalforsamling

Onsdag den 1. December Kl. 20

i Arbejdernes Forsamlingsbygning, Amaliegade.

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

Gutenberg-Koret

Torskegilde

Lørdag den 4. December Kl. 18

Slotskroen, Vesterbrogade 204 o. G.

Kr. 3,50

Deltagelse anmeldes til Korets aktive Medlemmer senest 29. ds.

Sygemeldinger maa omgaaende meldes til Kontoret.

ANNONCER

Rutineret Haandsætter,

med god Kendskab til Annonce- og Akcidens-Sætning, hurtig til Maskinsatsmontering og Ombrydning, søger Arbejde. God Anbefaling haves. Billet mrkt. »150« modtager Ekspeditionen.

Som Sætter-Trykker

eller Akcidens-Trykker ønskes en Plads. Godt kendt med de forskellige Funktioner indenfor Faget: Ombrydning, Akcidens- og Annoncesats m. m. samt Paalæggerapp. Billet mrkt. »154« modtager Ekspeditionskontoret.

Deres Chance!

Godt Bogtrykkeri med god, stigende Omsætning, beliggende i stor Stationsby, til Salg med eller uden tilh. Annonceblad. Flere faste Arbejder. Billet mrkt. »158« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri søges

for Køb, Kompagniskab, eventuelt ledende Stilling. Billet mrkt. »30971« modt. *Reklamebureau Lyre*, Aarhus.

Bogtrykkeri til Salg.

En dygtig Fagmand med 4-5000 Kr. disp. søges til paa gode Betingelser at overtage et i god Gang værende Bogtrykkeri. Godt Materiale, fast Kundekreds. Ugeblad, men hovedsagelig Akcidenser. Aarlig Indkomst straks ca. 5000 Kr. kan paaregnes. — Uden fornødne disp. Kapital frabedes Refl. da Handel helst skal ske snart. Nærmere ved Billet mrkt. »155« til Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 (5 Ledninger)
Grafisk Fagforretning · Eget Skriftstøberi · Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

A/S F. L. BIE Valdemarsgade 14 København V.
TELEFONER: CENTR. 6518, 6519 & 8062
GRAFISK FAGFORRETNING
Stort Lager af alle grafiske Maskiner
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede Tænger, Aale, Vinkelhager og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 48 KØBENHAVN DEN 3. DECEMBER 1937 64. AARGANG

Overarbejde og Afspaseringslov

Der er skrevet og talt mangt og meget om »Loven om Forbud mod Overarbejde« — der er holdt Møder, hvor Lovens Betydning og dens Skavanker er blevet belyst og diskuteret, og i visse Dele af Pressen har Loven været Genstand for adskillige Angreb, medens den i Regeringspressen selvfølgelig har fundet sit Forsvar. Saavel mundtlige som skriftlige Betragtninger over denne Afspaseringslov burde maaske have naaet sin Grænse, men da Forhandlingerne om Lovens praktiske Gennemførelse paa nærværende Tidspunkt endnu ikke er afsluttet for mange Fags Vedkommende, befinder Loven sig dog endnu i Aktualitetens Verden. Derfor har jeg følt Trang til at anstille følgende Betragtninger, der ikke skal opfattes som et decideret Forsvar for Afspaseringsordningen, men blot søge at paavise for d'Hrr. Overarbejdets Forsvarere, hvor store Skavanker og Urimeligheder, der egentlig var ved Overarbejdet som Ventilation til Indtægtsøgelse.

Det er jo indlysende, at Loven aldrig har været tænkt som en virkelig Foranstaltning til Afhjælpning af Arbejdsløsheden — i sin Form fremtræder den kun som en *Nødforanstaltning* — som et Udslag af den Magtesløshed, overfor Arbejdsløshedsproblemet, som er raadende i de ansvarlige Kredse. Det er givet, at en kunstig arbejdsskabende Foranstaltning som Loven om Iværksættelse af Statsarbejder er en Politik, som kun kan betragtes som *et Løfte for*, at Ledighedsspørgsmaalet stadig ligger Regeringen paa Sinde, og da den Slags Love koster Millioner ud af Statskassen, er en Videreførelse af *denne* Form for Arbejdsskabelse baade umulig og unaturlig. Derfor har Regeringen været lydhør for D. s. F.s Henstilling til Rigsdagen om Fremsættelse af Lovforslag om Overarbejdsforbud; og da De samv. Fagforbunds samlede Motiveringsmateriale viste ikke saa faa Millioner Overarbejdstimer, saa har Politikernes Magtesløshed overfor Ledighedsspørgsmaalet fundet en lille Trøst i D. s. F.s velmenende Forslag. Her kunde man jo forsøge, om en Begrænsning af Arbejdstiden til den i hvert Fag gældende Norm ikke skulde bevirke en Aftagning i de arbejdsløses Rækker. Selv om det ikke betød mere end 3—4000 i Arbejde, saa maatte Loven dog være et Udtryk for Regeringens Vilje til Bekæmpelse af Arbejdsløshedsuhyret.

Saaledes er vist det politiske Omrids af dette Lovværk.

Denne Afspaseringslov kan derfor i hele sin *Tendens* ikke fremkalde den Anerkendelse, som en positiv Bekæmpelse af Ledigheden (Arbejdstidsforkortelse) maatte have fremkaldt i Arbejderklassen, idet dens fremtrædende Skavanker jo bestaar i, *at* Arbejdsfordelingen betales af Arbejderne selv, *at* Loven er begrænset til kun at omfatte Industriarbejdere og Haandværkere, medens Embeds- og Bestillingsmænd, Bankfunktionærer o. a. ikke er underordnet Loven og saaledes er fritaget for denne økonomiske Ydelse til Gavn for de arbejdsløse, og da tillige Virkningerne af denne Lov svæver i det uvisse, har der saaledes været Næring nok til Angreb paa Loven.

Derfor kan Loven ikke *principielt* forsvares af nogen Arbejder, thi det elementære i Arbejderklassens Kamp mod Arbejdsløsheden og mod det udbyttende, kapitalistiske Samfund er jo stadig dette, at naar den maskinelle og tekniske Udvikling ikke har forøget Forbruget og Produktionen saa meget, at alle kommer i Arbejde, *maa en Følge af denne Udvikling være en Arbejdstidsnedsættelse og dermed en Arbejdsfordeling*, og dette skal *selvfølgelig* betales af Industriherrerne og Arbejdsgiverne, som uretmæssigt har taget Profiten af den rationelle Udvikling.

Men vedkendende denne Teori, er der vel ingen Arbejder, der vil forsvare Overarbejdet som saadant, som en naturlig Ventil til Hævelse af Lønnen, thi givet er jo, at naar Arbejderne i deres Krav om Arbejdstidsforkortelse bl. a. motiverer dette med, at Arbejdstempoet er blevet stærkere, at den maskinelle Produktionsform kræver mere af Menneskematerialet end tidligere, saa kan man ikke samtidig gladeligt arbejde f. Eks. 3—4 Timer daglig over den normale Arbejdstid — maaske endda i konstante Perioder —, dette svækker i hvert Fald denne rent *sundhedsmæssige* Side af Kravet. Og selv om det er menneskeligt og forstaaeligt, at en Arbejder søger at gøre Tilværelsen behageligere ved at øge sin ikke alt for store Realløn gennem Ekstraarbejdet, saa er det dog uomtvisteligt, at det *konstante* Overarbejde — og det fandtes i flere Fag — *var* den arbejdsløses Fjende og selvfølgelig ogsaa forringede hans Muligheder for Beskæftigelse. Denne Opfattelse fandt ogsaa Udtryk i disse Spalter i en Tid, da Overarbejdet florerede stærkt, idet det var en staaende Tendens i »Typ.-Tid.«, at »for hver Time, du arbejder over, forringer du din arbejdsløse Kammerats Eksistensmuligheder« — ikke sandt, vi vendte os stærkt imod dette konstante Overarbejde, men *nu*, da endelig en Afspaseringsordning er en Kendsgerning, erklærer en stor Del sig for heftige *Forsvarere* for Overarbejdet!

Og sluttelig vil jeg paapege endnu en uheldig Side af Begrebet Overarbejde, nemlig den, at Adgangen til Lønhævelse sjældent var retfærdig fordelt — og det gjaldt vist paa de fleste Arbejdspladser, ogsaa ud over vort Fag —, at Overarbejdet vanlig var forbeholdt en lille bestemt Klike af det paagældende Personale, idet Arbejdslederen eller -giveren naturligvis foretrak de bedst kvalificerede Arbejdere til Ekstraarbejdet. Denne Fordeling af Overtimerne var selvfølgelig uretfærdig, naar denne Vej til Forhøjelse af Lønnen saaledes i mange Tilfælde *ikke* stod aaben for alle. Det er naturligt, at denne fore-

trukne Del af Arbejderne nu vender sig kraftigt imod Loven om Afspasering, medens den anden Part af Arbejderne, de, der næsten aldrig kom i Betragtning ved Overarbejde, selvfølgelig ikke er saa heftige imod Loven, da de ingen økonomisk Forskel mærker ved dens Ikrafttræden.

— — —

Naar nu der, trods denne »Nedsættelse« af Arbejdstiden, *alligevel vil findes mange arbejdsløse* i vort Fag, kunde man saa ikke nære Haabet om, at vore Arbejdsgivere, der saa energisk paastaar, at en Arbejdstidsforkortelse er umulig paa Grund af manglende Arbejdskraft i visse Perioder, nu maa indse, at en *virkelig* Arbejdstidsforkortelse er et rimeligt og underbygget Krav, der stadig trænger sig stærkere paa. *Eigil H. Petersen.*

Kun dem, der segner om af Sult

I »Skatteborgeren« drager en østsjællandsk Nazist, en Gaardejer Fr. Pedersen, til Felts imod dem, der »lever højt« paa Sociallovens Understøttelser. Det er ikke de »virkelig trængende«, der nyder godt af denne Hjælp, men »dem, der raaber højest«.

Næ — siger den nazistiske Landmand — Hjælpen bør ydes »den, som i Dag segner om af Sult hellere end han henvender sig paa Socialkontoret, og den, som i Fortvivlelse tager sit Liv«!

Tanken er ligefrem genial. Med ét Slag vil man kunne ophæve al Socialhjælp, thi naar de eksistensløse enten er døde af Sult eller har begaaet Selvmord, trænger de næppe til mere jordisk Forsorg.

Men den reformerende Gaardejer bør ikke standse med dette Forslag. Han bør gaa et Skridt videre og stryge Hjælpen til det »betrængte Landbrug«. Det er jo saadan med disse Hjælpeforanstaltninger, at de kommer en hel Del andre tilgode end netop dem, der er ved at »segne om af Sult«. Der findes et ikke ringe Antal Landbrugere, som »sidder rigtig pænt i det«, hvad det økonomiske angaar, men som ved de prishævende Foranstaltninger beriges paa fattige Arbejderes Bekostning. Dertil kommer alle de *uduelige*, som var gaaet ad undas, hvis vi ikke havde faaet »Krisetider«. De hører som Regel til dem, der »raaber højest«

Da disse to Kategorier af samfundsunderstøttede formentlig ikke kan komme ind under Begrebet »virkelig trængende«, henstilles det til Hr. Pedersen at tage dem med i sin »Social-Reform«. *Fr. N.*

Mødet med Reklamefolkene

En interessant Diskussionsaften

(Sluttes.)

Første Taler fra Bogtrykfaget var Bogtrykker *Børge Busch*, Aarhus (som Repræsentant for Dansk Provins-Bogtrykkerforening). Hr. Busch sagde bl. a.:

Titlen paa denne Aftens Diskussion har jeg set averteret paa to forskellige Maader:

For det første: »Gaar Typografen Reklamemanden i Bedene?«

Og for det andet: »Forfusker Reklamemanden Bogtrykarbejdet?«

Skulde jeg følge Skriftens Ord, og lade min Tale være Ja, Ja eller Nej, Nej og lade Resten være overflødig, vilde jeg besvare det første Spørgsmaal med Ja og det andet Spørgsmaal med absolut Nej. Og i saa Fald havde jeg bare behøvet at købe eet 10 Øres Frimærke (med Havfruen til 1500 Kr.) og sende Svaret pr. Brevkort. Men jeg vil gerne i al Beskedenhed komme med et Par Kommentarer, der helst skulde fortælle lidt om, hvordan *vi* langt ude fra Provinsen betragter Spørgsmaalet.

For det første maa vi efter min Mening gøre os klart, at Bogtrykfaget er en meget gammel Kunst. Og Reklamefaget den yngste af alle Kunster.

Hvis vi personificerer Bogtrykfaget i Gutenbergs langskæggede, ærværdige og rolige Skikkelse, maa den personificerede Reklame blive en ung hornbebrillet, paatrængende, opkæftet, men trods alt talentfuld Yngling. Det er naturligt, at den gamle Fader Gutenbergs Efterkommere ikke synes om den unge Mands paagaaende Facon. Han er derfor i Aften kaldt her hen i Studenterforeningen for at faa en Balle. Det trænger han ogsaa til, for det gør vi alle i den Alder. Men som den kloge Mand, Gutenberg altid har været, vil han sikkert ogsaa indse, at han ikke kan kæmpe mod Hr. Reklamens unge Energi og Talent. Jeg haaber, han vil forstaa faderligt at vise ham til Rette, lade ham nyde godt af sine Erfaringer, saa den unge Mand kan blive venlig stemt overfor den gamle og hjælpe ham med sine unge Kræfter og Impulser.

Et Fejltrin er Reklamemandens »Gaaen Typografen i Bedene«. For selvfølgelig har de mange tilfældige Lay-out-Magere ved deres forkerte Direktiver ødelagt mangen god Tryksag og mangen god Annonce, fordi Typografen har følt sig forpligtet til at følge Udkastet slavisk. De praktiske Vanskeligheder ved et Samarbejde vil vi sikkert høre mere om i Aften, og jeg skal derfor kun paapege, at det altid vil være vanskeligt at lave om paa et lay-out, der er naaet til Sætteriet, fordi det paa dette Tidspunkt ofte allerede er godkendt af Køberen, og det vil genere Salgsarbejdet at faa Kunden til at godkende en ny Opstilling, selvom den er bedre.

Vi har hørt af den ærede Indleder, at en Annonce eller en Tryksag bliver til ved et Samarbejde mellem: 1) Sælgende Reklamemænd, 2) Købende Reklamemænd, 3) Lay-out-Folk, 4) Tekstfolk, 5) Reklametegnere samt 6) Produktionsfolkene (der aabenbart maa være nogle, der maaske i Modsætning til de andre producerer noget). Endelig glemte den ærede Indleder: 7) Reklamefotograferne.

Saa mange Kokke faar ikke altid Lov hos os ude i Provinsen at fordærve Maden. Men jeg maa indrømme, at jeg nu bedre forstaar, hvad Grunden er til, at selv de meget fine Reklamebureauer (hvor Personalet næsten kun kan gøre sig forstaaelige paa Engelsk), saa ofte laver en af de mange Kokke fordærvet Mad.

Selvfølgelig kan en stakkels, ugelønnet Typograf ikke besidde en Kunnen som alle disse Videnskabsmænd med vanskelige Titler. En Reklamemand er derimod næsten altid Chef for et eller andet, Propagandachef, Annoncechef, Reklamechef eller Chef for Tegnestuen (selvom han er der alene).

Hr. Presskorn kaldte de sidste 5 af de her nævnte Arter Reklamefolk for *skabende*. Jeg véd, der er mange virkelig skabende Reklamefolk, og jeg tager min Hat af for dem. Men der er ogsaa mange, der nøjes med at skabe sig.

Der er en Mand, der hedder Jan Tschichold, alle Tiders største Reklamegrafiker, og han har om vort Emne i Aften — som om saa mange andre Emner indenfor Typografien — sagt de efter min Mening rigtige Ord. De lyder saaledes:

»Skitseringen har i Dag meget større Betydning end nogensinde før. Under Hensyn til konkurrerende Tryksager fordrer Bestilleren med fuld Ret, at *hans* Arbejde faar et individuelt Præg; hvis man vil tjene hans Interesser, er det under saadanne Forhold ikke tilstrækkelig at anvende symmetrisk Typografi, der er blevet individualiseret ved at anvende forskellige Ornamenter eller Indfatninger. Derfor maa næsten alle Nutidens Tryksager lægges tilrette. Denne Tilrettelæggelse bliver mere og mere en Opgave for Specialister, og de —

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Juleuddelingen

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest Mandag den 13. December* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes oplyses om Vedkommende er gift eller ugift, nyder Understøttelse o. s. v.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest d. 13. December* til Forretningsudvalget, Evaldsgade 3, København N., opgive Opholdssted den 24. December, ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingskasserer erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse maa *indgive Andragende* inden Mandag den 13. December til Afdelingskontoret, Evaldsgade 3. **Det er ikke tilstrækkeligt, at man staar opført i Arbejdsløshedsprotokollen.**

København, den 1. December 1937. *Forretningsudvalget.*

Lære-Kontrakters Varighed

Ved ministerielt Cirkulære er det nu bestemmet, at saadanne Lærekontrakter, der er indgaaet før Lærlingelovens Ikrafttræden, *hvad Læretidens Varighed angaar*, vedbliver at gælde, indtil der i Medfør af Lærlingelovens § 3, Stk. 2, er fastsat en Minimums- og Maksimums-Læretid i vedkommende Fag.

[nu kommer det!] — *maa selvfølgelig være haandværkskvalificerede* for at kunne forudse de Vanskeligheder m. m., der opstaar ved Arbejdets Udførelse og undgaa dem i Skitserne.«

Saa mange var Ordene, og jeg skal begrænse mig til at gøre Tschicholds Ord til mine.

Lad os være enige om, at Reklamen har bragt et frisk Pust ind over vort Fag. — Den vil ogsaa bringe Penge Bogtrykkernes Kasser og interessant Arbejde til ledige Typografhænder, *hvis* Gutenbergs Efterkommere vil lade være med at gaa fra Snøvsen, men være fornuftige og vejledende i Samarbejdet med Reklamens Folk.

Repræsentanten fra Københavns Bogtrykkerforening, Bogtrykker *Arne Thomsen*, mente ikke, at den Ensidighed, hvormed Hr. Presskorn vurderede Reklamens Kunst, var rigtig. Man maatte se Sagen ogsaa fra Køberens Standpunkt. Hvis Reklamebureauerne holdt sig til de store Reklamebudgetter, og tog Ansvaret for Varens Kvalitet, da vilde de ogsaa være til Gavn for vort Fag. Men Bureauerne lever nu i for høj Grad paa Bogtrykkernes Bekostning.

Overfaktor *Hugo Sørensen* gav et Billede fra Dagliglivet, Reklamebureauet køber Papir, Klicheer og leverer disse Ting til Bogtrykkeren, der selvfølgelig ikke kan opnaa et godt Resultat, da ingen af Delene passer sammen — og Arbejdet skal være færdigt, før det kommer ind af Døren. — Naar Resultatet foreligger, forlanges der en Dekort — og Bogtrykkerne giver det, da Bureauerne er store Kunder.

Reklamechef *V. J. Claussen* mente ikke, det var med Urette, der var slaaet løs paa Reklamefolkene. De mange umulige Udkast havde skabt Bitterhed mod Reklamefolkene. — Den dygtige Reklamemand og den dygtige Typograf bør finde hinanden i et Samarbejde.

Repræsentanten for Københavns Bogtrykkerlaug, Bogtrykker *Aage Petersen*, indrømmede, at Bureauerne havde tilført Bogtrykfaget meget Arbejde, men de bør kende deres Begrænsning. Vort Fags Udøvere er saa dygtige, at de udmærket kan varetage Kundernes Interesser.

Reklamegrafiker *Henry Thejls* illustrerede ved en Række Lysbilleder Reklamefolkenes grænseløse Uvidenhed om de mest elementære, typografiske Regler. Det maatte være saadan, at Sætteren kunde fralægge sig Ansvaret for saadant Arbejde, f. Eks. ved, at Trykkerstedet tilføjedes følgende Linie: »Uden Ansvar for Satsarbejdet«.

Fra Tegnerforbundet talte Hr. *Einar Allerup* og endnu flere Kolleger deltog i Diskussionen, saaledes Faktor *Viggo Hasnæs, Svend Johansen, Peter Jensen* og *Willy Andersen*.

Sigv. Hellberg sluttede Aftenen med Ønsket om, at den ikke blot maatte staa som en god Aften, men at Problemet ogsaa vilde blive drøftet Kollegerne imellem, saa vi eventuelt senere kunde vende tilbage til det. *sj.*

Et Par Bemærkninger
om Loven om Forbud mod Overarbejde

Hvis en Bogtrykker, der kun har en Hurtigpresse, som daglig bruges til Avistrykning, faar et Stykke Arbejde, som nødvendiggør nogle Timers Overarbejde for at faa Maskinen klar til Avistrykningen, forlanger dette udført, har Trykkeren da Ret til at nægte det?

Hvis man svarer Nej, det har han ikke Ret til, forekommer det mig, at Lovens Værdi bliver ret minimal, idet Trykkeren vel da maa være forpligtet til at udføre ethvert Overarbejde, der er nødvendigt for at tilendebringe et Oplags Trykning inden den daglige Avis.

Svarer man Ja til Overarbejdet, kan Resultatet nemt blive, at hvis en Trykker tidligere havde en Indtægt paa 20 Kr. for 8 Timers Overarbejde, vil han for det samme Overarbejde i Fremtiden faa 6 Kr. udbetalt + en Fridag (som han ganske vist ikke kan købe noget for), altsaa en reel Indtægtsnedgang paa 14 Kr. Tilrettelægger Bogtrykkeren saa sit Arbejde, saa han selv arbejder paa Afspaseringsdagen, bliver Facit, at Trykkeren mister 14 Kr. — som gaar i Bogtrykkerens Lomme. — Se, det er Solidaritet — mod Bogtrykkeren.

Forskydning — javel, men var det ikke Meningen, at de arbejdsløse skulde nyde godt af Loven?

— I sin Forelæggelsestale paa Rigsdagen pointerede »Kong Christensen« — eller skal vi hellere kalde ham Socialminister Ludv. Christensen —, at Loven om Forbud o. s. v. var en *arbejdsfordelende* Lov, og at vi maatte være glade til, hvis mere drastiske Midler ikke skulde blive nødvendige.

Naar man saaledes ved Lovens Hjælp og under den samme Produktionsudgift inddrager nogle flere Arbejdere (Antallet kan være ret ligegyldigt, Princippet er her det vigtigste) i Produktionen ved at lade de arbejdende betale Udgiften derved, synes man at overse, at der herved skabes Præcedens, som kan faa farlige Følger ved eventuelt kommende Forhandlinger om kortere Arbejdstid. Thi da har man anerkendt, at det er Arbejdernes Pligt at dele det forhaandenværende Arbejde uden Kompen-

sation. Og det *er* og *maa* være Arbejderklassens Opgave at tilkæmpe sig saa stor en Part af Produktionens Overskud som muligt, ligesom det maa være vor Pligt i Fremtiden at søge at faa Del i Mekaniseringens arbejdssparende Gode ved at stille og — vel at mærke — gennemføre Kravet om kortere Arbejdstid.

Men selv om der nu kommer 3000 tidligere arbejdsløse i Arbejde, hvad siger saa de øvrige 97,000 arbejdsløse? Overfor dem maa vi jo ogsaa vise vor »N. P. Jørgensenske Solidaritet« ved at dele vor Indtægt med dem — det har de et rimeligt Krav paa.

Hvad kan nu Grunden være til, at danske Arbejdere antager slig en Lov — misforstaaet Solidaritetsfølelse, Mangel paa logisk Tænkning eller Gud véd hvad. For man *har* da vel ikke glemt, at vi *endnu* i det lille Danmark lever under det privat-kapitalistiske Udbytningssystem?

Skive, den 8. November 1937. *Leonhard Sørensen.*

Et Par Ord til om Forhøjelse af Understøttelserne

For nogen Tid siden slog jeg til Lyd for en Forhøjelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen — men forgæves. Da Pristallet nu igen har faaet »en Tak« opefter, synes jeg, der er Anledning til atter at røre ved Spørgsmaalet.

Selv om vi alle er klar over de Stigninger, der har fundet Sted i den senere Tid, tillader jeg mig alligevel at opstille følgende Sammenligning mellem Priserne paa 10 forskellige Produkter — som jeg anser for at være nødvendige i enhver Husholdning — i henholdsvis April 1931 og April 1937:

	1931	1937
Rugbrød (4 kg)	65 Øre	97 Øre
Franskbrød (kg)	64 -	86 -
Havregryn -	41 -	46 -
Melis -	33 -	43 -
Kaffe -	352 -	446 -
Flæsk -	144 -	225 -
Smør -	248 -	246 -
Æg (Snes)	144 -	154 -
Sød Mælk (Liter)	23 -	25 -
Koks (hl)	225 -	307 -
	tils. 1339 Øre	tils. 1675 Øre

Som det fremgaar af ovenstaaende, er der paa disse 10 Varegrupper en Stigning paa Kr. 3,36 eller godt 25 pCt.

Lønningerne er jo tilnærmelsesvis ikke steget, saa der er skabt Dækning for Prisstigningen, og Understøttelserne er der overhovedet ikke rørt ved i de sidste 10 Aar.

I 1931 var Pristallet 157, i Dag 183 — en ganske mærkbar Stigning og i Særdeleshed for dem, som maa lægge deres Budget efter Arbejdsløshedsunderstøttelsen, for slet ikke at tale om dem, der Uge efter Uge maa frekventere Socialkontorerne.

Den Forhøjelse af Understøttelsen, Socialreformen hjemler Arbejdsløshedskasserne Ret til at foretage, andrager heller ikke et saa stort Beløb, at det dækker Prisstigningen, hvis man har Lov til at opstille Regnskabet saaledes:

Pristallet 1931: 157; Underst. Kr. 28,00 ugl.

» 1937: 183; Underst. $\frac{\text{Kr. } 28 \times 183}{157}$ = Kr. 32,64 ugl.

Men rent bortset fra den eventuelle Rigtighed af ovenstaaende, mener jeg, at det nu er strengt nødvendigt, at vi gør Brug af den Ret, Arbejdsløshedsloven byder.

Af et københavnsk Generalforsamlingsreferat læser jeg, at Lundin, paa Forespørgsel om Forhøjelse af Understøttelserne, svarer, at Delegeretmødet 1935 har fastsat de nuværende Satser. — Det er rigtigt, *men* der er i Dag lidt andre Forudsætninger til Stede, hvilket Lundin (formentlig?) ogsaa er klar over.

Der er i alle Tilfælde ingen Anledning til at vente til Delegeretmødet 1938 — det er *nu*, der er Brug for en Forhøjelse.

Lad os faa Forslag om Forhøjelse af Understøttelsen til Afstemning, og lad det ske snarest.

Aarhus, 13. November 1937. *Visti.*

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Københavns Afdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 28. November Kl. 13,30 i Rømersgade.

Formanden, *Sigv. Hellberg*, udtalte Mindeord over de i Kvartalets Løb afdøde Kolleger. Forsamlingen rejste sig.

Til Dirigent valgtes *Fr. Mehr*. Til Sekretær *Sv. Johansen*.

Pkt. 1. Beretning. *Formanden* oplyste, at de sidste af de mdl. Hjælpearbejdere hos Philipsen & Co. nu — efter mange Vanskeligheder — var overflyttet fra Arbejdsmandsforbundet til vor Organisation; pegede i den Forbindelse paa, at det var nødvendigt, at nye mdl. Hjælpearbejdere straks henvistes til Optagelse hos os og henstillede til Tillidsmændene, at vedkommende fik en Seddel med til Kontoret, hvorpaa Lønnen var angivet. — En Lærling var tilkendt 600 Kr. i Erstatning af en Lærlingevoldgift. Dommen var afsagt med alle Dommeres og Opmandens Stemmer. Desuden havde Firmaet faaet en Politibøde paa 80 Kr. — En Bogtrykker havde haft sin Søn i Lære, uden at der var aflagt Svendeprøve. Sagen gaar videre, men der er adskillige Ting af Interesse, der spiller ind. — Ved den faglige Voldgift havde vi insisteret paa, at der tilkom Trykkerne det samme Beløb for Pasning af de nye Sprøjteapparater som for Pasning af Parafinapparaterne. Kr. 2,75 var opnaaet. — Om Skiftetursforhold var Ordning naaet i forskellige Firmaer efter Principet: Skiftetur ensartet for alle, selv om der kan være et eller andet Forhold, der gør en Undtagelse rimelig. — Paa Grundlag af Afspaseringsaftalen var ført Forhandlinger med de 4 store Dagblade. Resultatet var blevet Aftaler, der i videst muligt Omfang gav Plads for nye Folk. Man kunde regne med ca. 25 Mand mere i Arbejde paa disse fire Steder alene; ogsaa andre Steder kunde det konstateres, at der var kommet flere Folk i Arbejde, efter at Overarbejdsloven var traadt i Kraft. — Ledighedstallet har kun to Gange i de sidste 19 Aar været saa lavt som for Tiden; og tager man det forøgede Medlemstal i Betragtning, er det endnu længere siden, Ledigheden har været relativt saa lav. Men naturligvis er dette øjeblikkelige gunstige Forhold rent forbigaaende og mest begrundet i enkelte større Sæsonarbejder. — Formanden kom derefter ind paa de Forhandlinger, der var ført om Lønreguleringerne. Det var lykkedes at faa de stedfundne konstaterede Prisstigninger dækket samt Regulering indført, hvilket ogsaa havde betydet en Forhøjelse af Lønningerne; Medlemmerne havde jo ogsaa godkendt denne Ordning med stor Majoritet ved den stedfundne Urafstemning. Med Litograf-Lauget var ført Forhandlinger for de af vore Medlemmer, der arbejder paa Stentrykkerierne. Lauget vilde først se Oktoberpristallet, før der kunde forhandles, idet der jo kun skulde et Fald paa 1 Point til for at hindre Opsigelse. Pristallet gik jo imidlertid den anden Vej, og der var nu naaet den samme Ordning som for de af vore Medlemmer, der arbejder hos K. B.-Firmaer, og med tilbagevirkende Kraft. Det var endvidere fastslaaet, at hvor et Firma ønskede at beskæftige de mdl. og kvdl. Hjælpearbejdere baade i Bogtrykkeriet og i Stentrykkeriet, da gælder begge Tarifer; hvor Arbejdsomraaderne er skilt, gælder Laugets Tarif i Stentrykkeriet. — I Kvartalets Løb havde været holdt Tillidsmandsmøde, Ungsvendefest, Reklamemødet og Novemberfest. — I Forbindelse med den

nye Lærlingelovs Ikrafttræden var opstaaet Spørgsmaalet om Lærlingenes Adgang til at gaa hjem og faa varm Mad, inden de mødte paa Fagskolen; et Repræsentantskabsmøde i Fagskolen havde vedtaget at henstille til Bogtrykkerne at lade Lærlingene gaa saa tidligt, at de kunde naa hjem, førend de mødte paa Skolen.

Den følgende Diskussion drejede sig til at begynde med om et Arbejdsforhold hos et Firma. *Henry Zeller* kritiserede Zuschlags Holdning i dette Spørgsmaal. *Zuschlag* replicerede, og om Spørgsmaalet havde yderligere *Kristjansson, Svend Aage Larsen, Martin Rasmussen* og *Hellberg* Ordet. — *Carl Petersen* spurgte, hvilke Trykkerier Voldgiftsretten havde besøgt for at se paa Sprøjteapparater og hvem af Forbundets Ledelse der havde været med. — *Peter Jensen* protesterede mod en Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 36. Artiklen, der var fra HIPA, fandt han uhyrlig. — *Johs. Larsen* og *K. A. Jørgensen* protesterede ligeledes mod HIPA's Artikel. — *W. Sandberg* protesterede mod en Artikel i *Grafisk Teknik*. Mente Artiklen skadede Personalet i Andelstrykkeriet. — *Svend Johansen* fandt at Artiklen i *Grafisk Teknik* var til Gavn for Personalet, da det var Meningen med Artiklen, at Typograferne i Fremtiden skulde havde Lov at arbejde selvstændigt og ikke som nu efter en af en Ikke-Fagmand udført Skitse. — Paa Forespørgsel fra K. A. Jørgensen gav *Lundin* Oplysninger om det medhjælpsvise Arbejdes Omfang. — Efter Bemærkninger af *Chr. B. Petersen* og *Bergstrøm* replicerede *Formanden*: Voldgiftsretten havde besøgt J. Jørgensen, Bagge og Dyva & Jeppesen; Forbundets Repræsentanter havde været Lundin, Ths. Pedersen og Hellberg. Ang. HIPA's Artikel var den nok ment som en kold Douche mod en »Prisstignings-Mentalitet«, der ikke havde Begrundelse i de faktiske Forhold. En Gang imellem maa der ogsaa være Adgang til med Tal at imødegaa Opagitering af Stemninger. Taleren havde ikke Artiklens Detaljer present, men over for Hetzen mod HIPA vilde Formanden pege paa, at HIPA var oprettet af Fagorganisationerne og Socialdemokratiet, og at HIPA paa mange Maader udførte et for Organisationerne værdifuldt Arbejde; det var sundt, at vi engang imellem saa tilbage og konstaterede, at vi ikke blot stod paa samme Stade, men kunde konstatere Fremgang. — Beretningen godkendtes eenstemmigt.

ad. 2. Regnskabet. *Lundin* gennemgik de vigtigste Poster paa Regnskabet. — Regnskabet godkendtes efter enkelte Forespørgsler eenstemmigt. — Generalforsamlingen hævet. Et Hundrede Medlemmer havde deltaget. *Sv. Johansen.*

Aalborg Maskinsætterklub

afholdt Generalforsamling Tirsdag den 16. November med paafølgende Torskegilde. Der var god Tilslutning og højt Humør. *Formanden* mindedes en afdød Kollega ved at udtale: Siden vi sidst var samlet i Klubben, har vi mistet en af vore Kolleger, nemlig *Chr. Hansen*, han var altid livlig og kammeratlig, naar han var sammen med os ved vore Møder, og jeg tror, vi kan samles om det, som en Kollega paa Bladet, hvor han arbejdede, udtalte om ham kort Tid før han døde, at han sikkert var den bedste Kollega dèr paa Trykkeriet. Vi vil mindes ham ved at udtale et: Æret være hans Minde (Forsamlingen rejste sig). — Beretning og Regnskab godkendtes. Valgene var Genvalg. Forslag om Deltagelse i Maskinsætternes Landsmøde i Pinsen i Aarhus drøftedes. Det vedtoges at overlade til Bestyrelsen at arbejde med Sagen. *S.*

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Torsdag den 9. December afholder vi vor sædvanlige *Klubaften*. Det har vist sig, at mange Kammerater kan finde op i Evaldsgade, for paa denne Maade at slaa en ellers maaske kedelig Torsdag Aften ihjel; der er dog Plads til endnu flere, og hvis en Kammerat er i Besiddelse af et Emne, eller andre Kundskaber, som han mener vil være af Interesse for de Kammerater, som kommer derop, bedes han meddele dette paa Kontoret, for eventuelt at arrangere en Indledning med Diskussion eller paa anden Maade tilrettelægge en Klubaften.

Søndag den 12. December afholder *»Grafisk Lærlingesamvirke«* sin aarlige *Solhvervsfest*, med Tale, Musik, Optræden og Bal. Denne store Aften afholdes i Festsalen, Folkets Hus, Enghavevej. Program: 1. Musik: Show-Nr. (Alex Band). 2. Velkomst. 3. Solhvervstale ved Børge Jacobsen. 4. Little Viola med 2 Partnere. 5. Tonefilmen: »Hymne til Livet«. 6. Villy og Børge synger nogle af deres kendte »Knaldsange«. Derefter Bal til Kl. 2. Alex's 7 Mands Band. Billetter: 0,75. Baltegn: 0,75. Billetter faas paa Lærlingeafdelingens Kontor samt ved Indgangen.

Esbjerg Lærlingeafdeling

afholdt Torsdag den 28. Oktober ordinær Generalforsamling i Palmehaven. Formanden, *Erik Nielsen*, bød velkommen og gav derefter Ordet til Sekretæren, der oplæste Protokollen. Denne blev godkendt efter et Par Bemærkninger. — Kasserer, et Bestyrelsesmedlem, en Revisor og en Suppleant blev alle genvalgte. — Regnskabet oplæstes og godkendtes. — Det vedtoges at afholde Vinterfesten paa Park-Hotellet Lørdag den 27. November. — Under Punkt 5 og 6 kom en livlig Diskussion i Gang om den nye Lærlingelov og Overarbejdslov, og Klokken blev mange, før vi forlod Skuepladsen.

Kai Andreasen, Sekretær.

Hillerød Lærlingeafdeling.

Fredag den 5. November afholdt Hillerød Lærlingeafdeling ordinær Generalforsamling paa »Linden«. Til Dirigent valgtes Helge Olsen. — Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen, som godkendtes. — Kassereren oplæste Regnskabet, som ligeledes godkendtes. — Den nuværende Bestyrelse blev genvalgt. Til Revisor valgtes *Henning Christiansen*. — Derefter blev Vinterens Program forelagt Medlemmerne, og man enedes om følgende: En Teatertur til København, en Foredagsaften, en Studietur til København for at se en større Bladvirksomhed og en Foredragsaften. — Efter at det saakaldte »fælles Kaffebord« var vedtaget, sluttede Generalforsamlingen, der var besøgt af 10 Medlemmer. *P. J.*

Brev fra Oslo

Streikerne avsluttes med seir for arbeiderne. »Seiren« er dog meget problematisk, hvis ikke prisstigningen stoppes! Kapitalistene gir med den ene hånd og tar tilbake med den annen! Det ser imidlertid ut til å bli en jevnere prisstigningskurve, så hvis ikke internasjonale prisforskyvninger finner sted, skulde man kunne ha berettiget håp om status quo. (Prisindeksen er nu 171, 1914 års tall 100.) En meget seiglivet konflikt er i disse dager bragt ut av verden. Drosjeeierne i Oslo og Åker stillet sig helt steile overfor sine chaufførers krav om bedre kår. Streiken truet med å utvikle sig til storkonflikt, og man fikk også noen s. k. »ulovlige« konflikter, idet arbeiderne ved bensin-depoterne stillet sig solidariske med sine kamerater. Efter mange og lange forhandlinger opnåddes ca. 20 % bedre lønn, et ganske bra resultat. Papirarbeidernes krav om konjunkturtillegg utover det, prisindeksen berettiger til, som begrunnes med, at papirfabrikkene har høikonjunktur og tjener formuer, blev blankt avvist av arbeidsgiverne, hvad der nu vil skje vet man ikke, men jeg skulde anta, at avslaget medfører, at vi kan få kamp.

Norges Faglige Landsorganisasjon har nu passeret 300.000 medlemmer.

Trykkerne i Norge har besluttet å anvende Dansk Typografforbunds korrespondansekursus for trykkere, et praktisk forsøk på faglig samarbeide.

Sosialdepartementet har besluttet å utarbejde en yrkesveiledning for ungdommen, omfattende oplysninger angående passende alder for inntreden i de forskjellige livserhverv,

utdannele, leretid, stipendier m. v. Veiledningen kommer å omfatte 800 forskjellige livserhverv.

I anledning Sovjet-Unionens 20 årsjubileum beslutet styret i Norsk Centralforening for Boktrykkere å undertegne en dresse og bevilget et mindre beløp til dette formål.

Oslo, 6 november 1937. *B. F—m.*

P. S. Siden ovenstående var skrevet kom jeg til å lese en opsiktsvekkende artikkel i de norske kooperatørers avis: »Kooperatøren«. Som et bevis på den omvendte verden, vi lever i, skal jeg i korthet citere, hvad artikkelen meddelte. Efter å ha meddelt, at regjeringen er opmerksom på prisstigningen at den har konferert med priskontrollen om saken, skriver bladet:

Vi håper at resultatet av disse undersøkelser må bli at trustkontrolldirektør Thagaard får tillhold om å kontrollere trustene og stå på forbrukernes side i denne virksomhet.

I de senere år har denne kontroll været snudd om til den rene karikatur. Den har gått ut på å tvinge priserne op, og til og med kooperasjonen er av trustkontrollen blitt tvunget til å forhøje priser. En fornyelse av trustkontrollrådet burde også overveies. Et par unge, friske og uredde forbrukerrepresentanter kunde kanskje ikke være av veien i dette gamle råd.«

I sannhet en opsiktsvekkende meddelelse! Man har tvunget den kooperative bevegelse til å forhøie sine priser i utrengsmål for å støtte op under den private utbytning av arbeiderklassen. Og dette har kooperasjonen funnet sig i! Til man sent omsider finner det oportunt å si ifra. Og trustkontrollen arbeider under statens (in casu arbeiderregjeringens) beskyttende vinger! Hvis meddelelsen hadde stått i en annen avis enn »Kooperatøren«, vilde man tro det var løgn og dikt, det er altså på denne måte, staten beskytter de dårligst stilte samfundsklasser. En skandale! *B. F—m.*

Afdøde Kolleger

Fhv. Maskinsætter *L. H. C. Andersen*, København, afgik Tirsdag den 23. November ved Døden, 67 Aar gammel. Afdøde, der havde lært Faget i Sorø, arbejdede en kort Periode i Holbæk, tog derefter paa Rejse gennem Tyskland, Schweiz og Italien, senere en Tur i Norge, og fik ved Hjemkomsten herfra Ansættelse hos Bianco Luno, kom i 1894 til »Politiken«, først som Haandsætter, og fra 1901 til 1930 som Maskinsætter.

L. H. C. Andersen, der var en behagelig og elskværdig Mand og meget afholdt blandt Kollegerne, var stærkt interesseret i vort Forbunds Forhold og til sin Død Medlem af Syge- og Begravelseskassen. Han var desuden Medstifter af Københavns Maskinsætterklub.

For 3 Aar siden ramtes L. H. C. Andersen af en ondartet Sygdom, der tvang den før saa raske og livlige Mand til Uvirksomhed, og for hvilken han nu for stedse er bukket under.

I Søndags foregik Bisættelsen i dybeste Stilhed. *H. R.*

*

En af vore ældre Paalæggersker, *Olivia Bachmann*, er afgaaet ved Døden, 66 Aar gammel. I mange Aar arbejdede Olivia Bachmann hos Bording, de senere Aar hos Hj. Joensen, men fra Eftersommeren ifjor har hun været syg, og nu er hun altsaa gaaet bort.

Ved Begravelsen Torsdag fra Sundby Krematorium sænkedes Afdelingsfanen over hendes Baare. *s. h.*

Regnskabs-Oversigt
for
Dansk Typograf-Forbund

Juli Kvartal 1937

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1937	17,35
Ordinært Kontingent	359.005,45
Andre Indtægter	607,50
Tilskud fra Hovedkassen	34.824,78
Balance Kr.	394.455,08

Udgift:

Rejseunderstøttelse	3.051,65
Understøttelse paa Stedet	124.983,15
Understøttelse af Fortsættelseskassen	28.551,50
Understøttelse af Hjælpekassen	61.969,75
Reservefondsunderstøttelse	266,00
Sygeunderstøttelse	72.034,00
Begravelseshjælp	6.600,00
Andre Udgifter	2.521,50
Indsendt til Hovedkassen	94.477,53
Balance Kr.	394.455,08

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1937	3.655.865,11
Renter	2.925,00
Indsendt fra Afdelingerne	94.477,53
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	108,79
do. - do. i Grafisk Teknik	2.316,50
Bod	150,00
Refusion af Fortsættelseshjælp	63.835,00
Udtrukne Obligationer	8.000,00
Kreditforeningsobligationer	300.000,00
Balance Kr.	4.127.677,93

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	34.824,78
Overfartsbilletter	237,00
Typograf-Tidende	8.824,42
Grafisk Teknik	5.462,64
Udgifter vedr. Oplysningsarbejdet	2.854,01
Udgifter ved Kursus	419,75
Aarbogen	1.146,75
Bidrag til Matteottifonden	5.000,00
Bidrag til D. A. I.	200,00
Bidrag til Maskinsætterskolen	400,00
Legatunderstøttelse	350,00
Den faste Voldgiftsret	130,00
Voldgiftsretten i København	110,00
Kautionsforsikring	300,00
Kontingent til Oplysningsforbundet	658,30
Redningskorpset	30,00
Belysning, Brændsel og Rengøring	199,05
Kontorartikler	44,77
Lønninger og Honorarer	4.887,80
Rejseudgifter og Diæter	4.546,22
Porto	166,55
Tryksager	20,00
Telegram og Telefon	202,63
Bladhold	7,00
Bogbinder	130,15
Nedskrevne Obligationer	8.000,00
Køb af Obligationer	269.629,36
Rentegodtgørelse	2.612,50
Beholdning den 30. September 1937	3.776.284,25
Balance Kr.	4.127.677,93

København, 19. November 1937. *Ths. Pedersen.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

75 Aars Fødselsdag fejres den 11. December af *O. M. Olesen*, Aalborg Amtstidende. Olesen har været ansat paa Bladet siden dets Oprettelse og passer endnu sin Gerning der. Gratulerer.

— Sætter *Andreas Aasted*, Aalborg, fylder 50 Aar Mandag den 6. December. Fødselsdagsbarnet har et Par Perioder været Medlem af Afdelingens Styrelse. Som Lærer i Fagklassen paa Teknisk Skole og som Skuemester ved Svendeprøvernes Aflæggelse viser han stor Interesse for Ungdommen indenfor Faget. Til Lykke! *M. S.*

Afregning for Novemberfest-Billetter bedes foretaget snarest.

Maskinsætternes Opmærksomhed henledes paa omstaaende Annonce fra Københavns Maskinsætter-Klub.

Typografernes Stiftelser. Den aarlige Generalforsamling afholdes paa Søndag den 5. December Kl. 10,30 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Se omstaaende Annonce.

Jul. Schrøder blev i Borgerrepræsentationens sidste Møde ansat som kommunal Revisor i København.

Radiolyttere bør være Medlemmer af *Arbejdernes Radioklub.* — Indmeldelse Rømersgade 22^3, daglig fra Kl. 9—17^{30}, samt Onsdag, Torsdag og Fredag Kl. 19. — Kontingent for 1937—38 er 2 Kr.

»Den typografiske Forening« i Aalborg har afholdt Generalforsamling for at vælge ny Formand i Stedet for B. Nielsen, der efter 35 Aars Virksomhed trækker sig tilbage. Valgt blev Maskinsætter *William Andersen.*

Mere »Planøkonomi«. Møllerne her i Landet har dannet et Kartel, som bl. a. har til Opgave at gennemføre en Ordning, hvorefter hver Mølle kun maa præstere en vis bestemt Produktion.

At dette vil betyde højere Priser paa Brød, er der næppe Tvivl om, eftersom Møllerne i høj Grad er beskyttet overfor Tilførsler fra Udlandet.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331.

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 24. November: Fredericia 400,00. 26. November: Marstal 100,00. 29. November: Korsør 300,00.
København, den 30. November 1937. *Forretningsudvalget.*

Ny Lokalformand og Kasserer
Silkeborg: Til Lokalformand er valgt Typograf Anker Henriksen, Møllegade og til Kasserer Typograf Ole Sørensen, Drechselsvej 2 A., træffes daglig 18—19. Henvendelser paa Arbejdsstedet frabedes.

Nye Medlemmer.
København: Sætter Børge Emil Weywadt, udl. 14. 11. 37 hos A. Johansen (arb. s. St.), Sætter Einar Budtz Christensen, udl. 1. 11. 37 hos W. J. Christensen (arb. s. St.), Trykker Stig Edvard Bjørn Blume, udl. 7. 11. 37 hos Chr. Jørgensen (arb. s. St.), Trykker Poul Valdemar Christensen, udl. 15. 11. 37 hos Jørgensen & Co. (arb. s. St.), Paal. Rigmor Sundstrøm, udl. 9. 11. 37 hos Andreasen & Lachmann (arb. s. St.), Hj.arb. Knud Arnold Knudsen (Nørrebros Centraltr.), Hj.arb. Lars Jørgen Kofoed (Andreasen og Lachmann), Hj.arb. Jørgen Ulrik Andersen (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Børge Adolf Hansen (Philipsen & Co.).
Aarhus: Sætter-Trykker Carl Christian Haugsted, udl. i Skelskør 1922.

Tiltraadte.
København: 1516 Aage Petersen fra Rejse, 3478 Jens Nielsen fra Militær (arbl.).
Aalborg: 323 Poul Rathe (P. Hansens Eftfl.). Aarhus: 4303 Jens Mathiesen (Stiftsbogtr.), 5430 Carl Buur Jensen (arbl.). Kalundborg: 6308 Volmer Vejlø (Vejlø's Bogtrykkeri). Nykøbing F.: 6870 Allan E. Valbjørn (Centraltr.). Randers: 3891 Johs. Frederiksen (arbl.). Roskilde: 3770 Einer Chr. Petersen (Stigaard), 7457 Hakon Find Rasmussen (Roskilde Avis). Skanderborg: 5881 Herluf Christensen (H. C. Brix).

Fratraadte.
København: 651 Orla Hansen fra Rejse, 323 Poul Rathe til Aalborg i Pl., 4387 Flemming Madsen til Udlandet.
Aarhus: 312 Ernst Købke til København (arbl.). Korsør: 5829 Hans Chr. Møller paa Rejse. Maribo: 6870 A. E. Valbjørn til Nykøbing F. i Pl., 7572 N. V. Marcussen til Stubbekøbing i Pl. Næstved: 3478 J. C. Brandt Nielsen til København (arbl.). Randers: 3891 Johs. Frederiksen til København (arbl.). Silkeborg: 4452 Rudolf Jensen til København i Pl. Svendborg: 3421 Harry Frederiksen paa Rejse, 5547 Kjeld Henriksen paa Rejse. Thisted: 7427 Erik Jacobsen til Aalborg (arbl.). Viborg: 3253 Knud Laursen til Ikast i Pl.

Udmeldt.
Aarhus: 3631 Øjvind Lassen (Bogtrykker). Odense: 7059 Øjvinn Hjorth Pedersen (Faktor).

Døde.
København: 1694 Aksel Holmquist (Egm. H. Petersen), 763 Ludvig Andersen, 8398 Olivia Bachmann.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Stiftelser

afholder

aarlig Generalforsamling

Søndag den 5. December Kl. 10.30

i Rømersgade 22, Stauning Salen.

Dagsorden:
Beretning og Regnskab for 1936—37.
Bevilling af Midler.
Valg af Kasserer, Styrelsesmedlem og Revisor. *Styrelsen.*

Søndag den 12. December Kl. 10 Fm.
i *Rømersgade 22 II* taler Forretningsfører *Thomas Pedersen* om

„Loven om Forbud mod Overarbejde"

Efter Foredraget Diskussion. — Alle Maskinsættere har Adgang. *Styrelsen.*

E. L. SERVICE Hurtig Udrykning Dag og Nat.
ERIK LEVISON'S
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 5 Ledninger.
NATTELEFON NORA 6010.

FAKTOR

Paa et stort Provinsblad (Rotation, 6 Sættemaskiner, lille Akcidensafdeling) bliver i nær Fremtid Plads ledig for en Faktor, der gennem en alsidig Uddannelse og tilstrækkelig Erfaring som Arbejdsleder har Forudsætninger for at kunne lede og gaa foran i Arbejdet i en saadan Virksomhed. For den fuldt kvalificerede Mand er Stillingen varig, meget vellønnet, og der gives Adgang til Pensionsforsikring. Der garanteres Ansøgere absolut Diskretion. Ansøgninger med nødvendige Oplysninger i Billet mrkt. »U 391« til Wolffs Box, København K.

A N N O N C E R

Rotationstrykker

Til Special-Rotationsmaskine søges en flink og paalidelig Trykker. Billet, mrkt. »165«, til Sylvester Hvid, Frederiksberggade 21, Kbh. K.

Ung Typograph-Maskinsætter

søger Pladsforandring 1. Januar eller evt. straks. Kendt med A, B og Universal. Evt. som Akcidenssætter. Fineste Anbefalinger. Billet mrkt. »159« modtager Ekspeditionsk.

Jeg er ikke arbejdsløs,

men vil gerne prøve anden Virksomhed. Jeg er 21 Aar. Har lært paa et af Provinsens største Bogtrykkerier, kendt med saavel Akcidens- som Avissætning. — Kunde De tænke Dem at tilbyde mig en Plads i Deres Bogtrykkeri? Indsend Billet mrkt. »160« til Ekspeditionskontoret, og jeg giver Dem gerne fyldige Oplysninger og Referencer.

Lær Dansk pr. Korrespondance

Forlang Program. *Dansk Kursus*, Hillerød.

Rotationstrykker søger Plads,

flere Aars Erfaring. Kendt med Stereotypering. Gode Anbefalinger. Billet mrkt. »163« modtager Ekspeditionskontoret.

Yngre Sætter-Trykker,

med Kendskab til moderne Maskiner samt Akcidensarbejde, søger Plads til 1. Januar. Billet mrkt. »164« modtager Ekspeditionsk.

Bogtrykkeri søges

for Køb, Kompagniskab, eventuelt ledende Stilling. Billet mrkt. »30971« modt. *Reklamebureau Lyre*, Aarhus.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K. - Telefon Central 39 og 5539

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI
HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 49 KØBENHAVN DEN 10. DECEMBER 1937 64. AARGANG

Alt paa sin rette Plads

Overarbejdsloven synes ikke i første Omfang at skulle blive populær. Man kunde vente, Arbejdsgiverne vilde være imod den; det har de ifølge deres sociale Stilling Ret til at være, paa samme Maade, som vi har Ret til at være utilfredse med en Lov, der begrænser vort Ønskeomraade, eller en Overenskomst, der ikke giver os de Fordele, vi kræver. Men at Arbejderne ogsaa er misfornøjede, støder an mod den politiske Troslære, man gennem hele sin Udvikling har bekendt sig til.

For det er jo ikke blot en Kritik mod Lovens Formaliteter, man øver. Den Kritik, der fra nogle Sider er kommet til Orde, gaar tillige dybt ind i Realiteterne. Den udtaler ikke blot, at det er uretfærdigt, at en Part af Samfundets Medlemmer faar Lov til at udføre alt det Ekstraarbejde, de vil, baade paa deres egentlige Arbejdsplads og udenfor denne, medens en anden Part — den socialt daarligst stillede — fratages denne Ret, men den udtaler tillige, at Overarbejdet for mange var blevet en nødvendig Indkomstkilde, som de nu maa undvære gennem Afsavn.

Selv om Loven i sine Konsekvenser ikke vilde faa nogen praktisk Betydning, saa vil den i al Fald have én værdifuld Side, nemlig en opdragende. Naar man gaar ud fra en Idé, af hvilken Art den nu er, saa er det en Betingelse, at man tjener den gennem sin Livsførelse. Det er ikke tilstrækkeligt, at man lever paa den i Hurraraabenes Tegn, i det dulgte Haab, at den Dag nok ikke indtræffer for os, da man skal vise Troen i Gerninger. Det er Overarbejdslovens Idé, at Arbejdsmængden skal udlignes, saaledes at den forslaar bedre, og det er Grundtanken i den Politik, Arbejderstanden som Helhed har sluttet sig til, at Fællesfølelsen skal give sig praktiske Udslag, og at de skønne Teorier en Dag skal blive til Brød og Hus for alle. Dette kan man for saa vidt godt kalde Religion, det er i al Fald ikke noget daarligt Grundlag at bygge et verdsligt Samfund paa.

Man kan ikke være frivilligt Medlem af en Stat, i det store eller det smaa, uden ogsaa at have en Pligt til at bære de Byrder, den paalægger os til Fællesskabets Vel, Man kan ikke være Medlem af eller paa anden Maade støtte et Parti som Arbejderpartiet, uden at man maa bøje sig for dets Program den Dag, dette bliver aktuelt. Og man kan ikke indenfor sin Organisation tale højt om Afskaffelse af alt Overarbejde eller stiltiende høre paa, at andre gør det, for saa, naar Kravet en Dag faar Form og Kraft, at fortryde det og ønske det ugjort. Det maa kræves af voksne Mennesker, at de tager Ansvaret for det, de er med i. Det er en saadan Opdragelse, vor Stand tilsyneladende i saa høj Grad trænger til. Det er ikke Heroisme at raabe: Æv! ad den ærlige Kritik, og det er fattigt i Afgørelsens Stund at fornægte de Principper, man har bildt sig selv og andre ind, at man hyldede.

Naar man har erkendt dette, saa har man iøvrigt Ret til at kritisere Lovens Former i den Udstrækning, man finder det nødvendigt, og jeg kan ikke give dem Medhold, der mener, at Overarbejdsloven — saa lidt som noget andet Emne, der har Medlemmernes Interesse — skulde være Tabu i »Typ.-Tidende«.

Loven med det udmærkede Formaal er i sin Opbygning svag. Og dette Svaghedsmoment er naturligvis saa meget mere uheldigt, som det kan benyttes som et alvorligt Angreb paa Loven af dens Modstandere, Arbejdsgiverne, der er blevet jævnt tummelumske ved at staa overfor den Realitet ligesom vi andre at skulle bøje sig for nødvendige Samfundskrav. Principalen er som Arbejdsgiver asocial, og dem iblandt, der personlig har social Interesse og Forstaaelse, tager en anden Frakke paa, saasnart de kommer indenfor deres Kontordør. Og dette hjælper følgelig ikke til at befordre Lovens Formidling i den tiltænkte Retning.

Hvor meget eller hvor lidt, vi faar ud af Loven, er ikke godt at se endnu; vi faar vel nok for lidt. Og der vil sikkert ogsaa være Arbejdsgivere imellem, der høster økonomisk Fordel af den. Men vi kan alle gøre vort til at vinde det mest mulige. S.-Kj. har ikke Ret, naar han tillægger den en Konklusion som, at »Kammerater tager fra Kammerater«; thi man kan ikke tage noget fra nogen, som ikke nogens er. Man kan have sin personlige Mening om, hvor langt Indskrænkninger i personlig Frihed bør gaa, men man kan ikke, naar man har bøjet sig ind under en Organisations eller et Partis Rammer, gaa imod dets Programs Efterlevelse. Og det er jo for vort Fags Vedkommende en gammel Tarifbestemmelse, at Overarbejdet skal undgaas, og dette Krav er blevet styrket gennem mangfoldig Tilslutning paa vore Møder. Man har saaledes ingen moralsk Ret til at regne med Overarbejdet som Fortjeneste. Hvis man havde villet noget andet, maatte man i »Fredstid« have sat Bestræbelser ind for en Ændring.

Vi kan let blive enige om, at Indførelse af en 40-Timers Uge vilde have været et ganske anderledes politisk Aktiv, og vi har Lov til at være baade forundrede og misfornøjede med, at der ikke fra Samvirksomhedens eller Regeringens Side er gjort mere for Gennemførelsen af dette Krav. Men maaske Overarbejdsloven kan komme til at danne Begyndelsen. Naar Socialminister Ludv. Christensen har udtalt, at hvis ikke Resultatet af denne Lov bliver tilfredsstillende, saa maa Arbejdet deles, saa kan dette ikke betyde andet end en Arbejdstidsforkortelse. Og overfor dette Skridt er vi alle enige om, at Lønnen maa bevares, thi med et saadant Krav har vi fast Grund under Fødderne.

En Vanskelighed ved Loven er det, at den ikke kan gøres afsluttende i sig selv, men skal suppleres af Fagorganisationerne enkeltvis. Dette maa absolut medføre

en Svækkelse af den — og har allerede gjort det; her tænkes for Eksempel paa vore egne Afspaseringsregler. I det hele taget er Afspaseringsafsnittet Lovens svageste Punkt, thi Afspaseringen *forudsætter* Overarbejde, og det kan en Forbudslov ikke gøre, uden at komme til at lide derved. I de store Dagblade er man paa Forhaand sikret, at der bliver Plads for en Del flere Folk som en Følge af Søndagsarbejdets Afspasering; men hvis Loven iøvrigt skal faa den Betydning, vi haaber paa, saa bliver det sikkert ikke i Kraft af Afspaseringen, men gennem Forbudet, saaledes at Virksomhederne af den Grund bliver nødsaget til konstant at sikre sig et større Personalehold, end de behøvede under de gamle Forhold.

Tillidsmændene, der er puttet ind som Stødpude mellem Autoriteterne og Virksomhederne, faar det ikke godt, i alt Fald ikke, hvis de vilde røgte deres Hverv med Ansvar, og i mange Tilfælde vil de maaske desværre lukke Øjnene. Men vi maa haabe paa, at deres Organisationer hjælper dem, og iøvrigt, at Loven efterhaanden maa kunne fortolkes saa klart, at ingen, hverken Principal eller Arbejder, er i Tvivl om, hvor han bør staa overfor sin Pligt og sit Ansvar. *N. Th. S.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Den amerikanske Fagforeningskongres

har fornyet det for lang Tid siden fremsatte Krav om en 5-Dages Uge og en 6-Timers Arbejdsdag uden Lønforringelser. Lige siden 1922 har den amerikanske Fagorganisation krævet en Forhøjelse af Lønningerne og en Nedsættelse af Arbejdstiden i »samme Forhold som den menneskelige Produktionsmulighed forøges« . . . . »Kun paa Grundlag af en verdensomfattende Indførelse af en videnskabelig beregnet kortere Arbejdsdag vil vi kunne opnaa varig national Velstand.«

Ikke Herre over Vejret —

Det er utroligt, hvad man kan finde paa at besvære Staten med.

Til Glæde for mange har vi haft et sjældent mildt og stille Efteraarsvejr, som bl. a. har haft den — som man skulde synes — glædelige Virkning, at vore Fiskere har kunnet arbejde uden at forstyrres af stærke Storme og derved hjemføre flere Fisk end sædvanlig paa denne Aarstid.

Dette er imidlertid en Ulykke for Fiskerne, der for tidligt har opbrugt deres »Kvota« til Englænderne.

En af de fiskerikyndige Repræsentanter paa Tinge, Chr. Christiansen, klagede saaledes forleden over, at Statens Administration ikke havde formaaet at afværge denne for Fiskerne saa alvorlige Situation.

Hvorledes Hr. Christiansen har tænkt sig, at denne Afværgelse skulde foregaa, fremgaar ikke af Referaterne. Men Fiskeriminister Bording var Situationen voksen, idet han svarede, at selv den dygtigste Administration ikke formaaede at ændre — Vejrforholdene!

Hvorefter den ihærdige Folketingsmand nu bør henvende sig til Vejrguderne. *Dr. Ensom.*

K. M. K.s Statistik

Københavns Maskinsætter-Klub udsendte i Slutningen af Oktober Maaned Spørgeskemaer til 54 Maskinsætterier angaaende Lønninger og andre Forhold. 52 Skemaer returneredes, og af disse fremgaar det, at der er en glædelig Nedgang i Anvendelsen af Gasgryder paa Sættemaskinerne, idet der nu kun er 6 tilbage — men det er alligevel 6 for mange. Statistiken omfatter 389 Maskinsættere paa 244 Sættemaskiner (202 Linotype, Intertype og Typograph, 22 Mon.-Tastborde og 20 Støbemaskiner). 196 Sættemaskiner er paamonteret elektriske Smelteapparater. Paa Maskinerne oplæres for Tiden 6 Svende (3 paa Lin., Int. og 3 paa Monot.). Statistiken, der nu har været optaget gennem 11 Aar, ser angaaende Lønnen saaledes ud:

Aller, Carl: 4: 95,00.
Andelstrykkeriet: 1: 102,85, 1: 101,00, 3: 97,00, 1: 94,00.
Andersen & Petersen: 2: 86,40, 1: 82,00, 1: 80,00.
Bagge: Støbere: 2: 90,00, 1: 72,00; Tastb.: 1: 87,00, 1: 85,00, 2: 84,80, 1: 83,20, 1: 76,00, 1 oplæres.
Berl. Bogtr., Det: 3: 94,00, 3: 92,00.
Berl. Tidende: 58: 99,00, 2: 93,00.
Bording: 1: 93,00.
Brendstrup: 1: 105,00.
Bærentzen: 7: 95,00, 3: 89,00.
Centraltrykkeriet: 1: 88,00, 1: 87,00.
Christtreu: 1: 93,00, 1: 92,00, 1: 89,00, 1: 76,00.
Danske Tidsskrifter: 1: 87,00, 1: 82,00, 1: 81,85.
Dyva & Jeppesen: 2: 88,85, 6: 87,00.
Eriksens Maskinsætteri: 7: 87,00.
Exprestrykkeriet: 1: 87,85.
Forlagstrykkeriet: 10: 91,17, 1: 82,00.
Fraenckel: 1: 100,00, 2: 88,00.
Frederiksberg Bogtr.: 1: 93,00, 1: 92,00, 1: 87,00, 1: 78,00, 1 oplæres.
Frelsens Hær: 1: 89,00, 1: 86,00.
Greisen, Palm: 1: 87,00, 1: 82,00.
Hansen, H. P.: 1: 102,00, 1: 88,00, 2: 86,00, 2: 84,00.
Hansen & Andreasen: 1: 87,00.
Hoffensberg: 10: 90,35, 1: 61,00 (oplæres).
Ihrich: 1: 95,00, 1: 83,00.
Jørgensen, J.: 1: 101,00, 1: 97,00, 3: 96,00, 1: 93,00, 1: 92,00, 1: 90,00, 4: 87,00, 2 Støbere, 5 Tastbords.=7: 76,00—87,00 (1 oplæres ved Monotype).
Kandrup & Wunsch: 1: 95,00, 1: 90,00.
Kristeligt Dagblad: 8 (Kr. Dagbl.): 97,15, 3 (Bogs.): 83,00.
Krohn: 3: 93,85, 1: 90,85, 1: 88,85, 1: 82,00.
Langmack: 2: 90,00.
Luno, Bianco: Ikke opgivet. 2 oplæres ved Monotype.
Mayland, C. A/S: 1: 90,00.
Meyer, Holger: 1: 98,00, 1: 94,00, 1: 87,00.
Missionstrykkeriet: 1: 94,50, 1: 91,00, 1: 90,50, 1: 88,50, 1: 86,00, 1: 85,00, 1: 82,00.
Møller, S. L.: 1: 92,00, 3: 90,00, 1: 88,00, 2: 86,00, 1: 84,00, 1: 83,00, 1: 77,00.
Nationaltidende: 18: 95,36.
Nielsen, Fritz: 1: 92,00, 1: 89,00.
Nielsen & Lydiche: 4: 87,00.
Nordlunde: 2: 92,00, 1: 78,00.
Nørrebros Centraltr.: 2: 92,00, 4: 87,00, 1: 82,00.
Olsen, Aug.: 1: 88,85.
Olsen, O. C.: 10: 89,00, 2: 88,00, 1: 86,00, 1: 80,00.
Pedersen & Lefevre: 1: 92,00, 2: 87,00.
Petersen, Egm. H.: 2: 89,85, 1: 87,85, 1: 87,00, 2: 85,00.
Politiken: 39: 95,00, 3: 91,00.
Provinsbl. Stereotypi.: 1: 93,00, 1: 87,00, 1: 85,00.
Qvist & Co.: 1: 90,60.
Sshultz: 1: 100,08, 1: 96,08, 1: 89,61, 1: 86,89, 4: 86,00; Støbere: 1: 120,85 (Faktor), 1: 90,00, 3: 88,01, 1: 80,00; Tastbords.: 5: 87,21, 1: 86,61, 1: 86,00, 2: 85,41, 1: 80,00.
Soc.-Dem.: 21: 105,00.
Specialbogtrykkeriet: 2: 102,00.
Spuhr: 1: 94,00, 1: 76,00.
Steenbeck: 1: 87,00.
Trier: 1: 86,00, 1: 81,85, 1: 80,00.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 6. December 1937. *Forretningsudvalget.*

Juleuddelingen

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest Mandag den 13. December* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes oplyses om Vedkommende er gift eller ugift, nyder Understøttelse o. s. v.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest d. 13. December* til Forretningsudvalget, Evaldsgade 3, København N., opgive Opholdssted den 24. December, ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingskasserer erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse maa *indgive Andragende* inden Mandag den 13. December til Afdelingskontoret, Evaldsgade 3. **Det er ikke tilstrækkeligt, at man staar opført i Arbejdsløshedsprotokollen.**

København, den 1. December 1937. *Forretningsudvalget.*

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Brændselshjælp

I Henhold til den paa Rigsdagen vedtagne Lov kan der inden 28. Februar 1938 udbetales en Brændselshjælp til de Medlemmer af Arbejdsløshedskassen, der efter 1. November er blevet *afkontrolleret* som arbejdsløse i *25 Søgnedage.*

Det er ingen Betingelse, at man paa selve Udbetalingsdagen er arbejdsløs.

Hjælpen ydes med *36 Kr.* til Forsørgere og *24 Kr.* til Ikke-Forsørgere.

Naar samlevende Ægtefæller begge opfylder Betingelserne for at oppebære Hjælpen, kan denne kun ydes til den af Ægtefællerne, der yder det væsentligste Bidrag til Familiens Underhold.

Ikke-Forsørgere, der bor hos Forældrene, kan *ikke* faa Hjælpen, forsaavidt der er ydet Forældrene Hjælp i Henhold til Loven.

Er Ikke-Forsørgere samboende, kan der kun ydes Brændselshjælp til den, der først opfylder Betingelserne herfor.

Til Sikring af, at ovenstaaende Bestemmelser opfyldes, maa et *Andragende om Hjælpen* med Besvarelse af forskellige Spørgsmaal først udfyldes og underskrives paa Tro og Love. Saadanne Andragender udleveres *kun* til Medlemmer, der opfylder Betingelserne om de 25 afkontrollerede Dage.

Som Følge heraf kan Hjælpen *ikke udbetales paa Rejse*, medmindre vedkommende Medlem har været tilmeldt et offentligt Arbejdsanvisningskontor og er blevet afkontrolleret i det krævede Tidsrum.

Kolleger, der opholder sig *paa Skole* med Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden, kan *ikke* faa udbetalt denne Brændselshjælp.

København, den 7. December 1937. *Forretningsudvalget.*

Fremskridt eller Tilbagegang

I Anledning af HIPA.s Artikel med ovenstaaende Titel har S. Kj. dyppet Pennen dybt i Blækhuset og i »Typ.-Tidende«s Nr. 39 faaet optaget et harmdirrende Svar. For ikke at Kollegerne skal tro, at alle deler S. Kj.s Harme, beder jeg venligst om Plads for følgende.

Er det ikke en lidt for naiv Betragtning, at de af HIPA. fremdragne Kendsgerninger er gefundenes Fressen for Arbejdsgiverne, som de uden videre kan bruge til at afvise Arbejdernes Lønkrav med. Arbejdsgiverne kender jo udmærket den officielle Lønstatistik — alene af den Grund, at de selv leverer en væsentlig Del af Materialet dertil. Det er hverken for Arbejdsgivere eller Arbejdere noget nyt, at Lønningerne er bevaret gennem de Kriseaar, som bl. a. var kendetegnet ved stærke Prisfald for en Række Varers Vedkommende. Dette Forhold er kendt af alle.

Hvad var egentlig Kernen i HIPA.s Artikel? Efter min Opfattelse den enkle Kendsgerning, at vi ved Bedømmelsen af, hvad Arbejderne har faaet ud af de seneste Aars Krisepolitik, *ikke* maa se bort fra den Udvidelse af Beskæftigelsen, som ethvert normalt Menneske *véd* har fundet Sted. Der er jo ikke søgt at skjule, at den stærke Nedgang i Beskæftigelsen i Aarene 1929—32 bevirkede en Nedgang i den gennemsnitlige Aarsindkomst paa ca. 480 Kr. — en Nedgang, der var stærkere end det samtidige Prisfald. Det var Verdenskrisens Virkninger for Arbejderne. Den samme Krise ramte ogsaa andre Befolkningslag — navnlig Landbruget, hvis Eksportindtægter faldt ned ca. 1/3. For den enkelte Landmand betød dette — da Udgifterne, bl. a. til Renter, ikke faldt tilsvarende — at Nettoudbyttet pr. ha. gik ned fra ca. 135 Kr. i 1929 til et Underskud paa 11 Kr. pr. ha. i 1932.

Disse Forhold var den alvorlige Baggrund for Krisepolitiken, og den Baggrund, mod hvilken vor Stilling i Dag skal ses.

Og hvordan er saa Stillingen? Ja, her er det, at HIPA.s Artikel sætter Tingene paa Plads og imødegaar den Vrangforestilling, som hersker i vide Kredse, at det kun er »de andre«, der har nydt godt af Regeringens Krisepolitik.

Og denne Imødegaaelse er *rigtig*. Det *er* urimeligt, at Kommunister og andre Oppositionsgrupper uimodsagt skal bibringe Arbejderne den falske Opfattelse, at vort Parti og vore Organisationer ikke har formaaet at hævde Arbejdernes Interesser. Det er urimeligt paa falsk Grundlag at forsøge at svække Tilliden til Socialdemokratiet og Organisationernes Evne til at gøre en Indsats for Arbejderne i dette Land.

Denne Indsats er — det kommer *ingen*, heller ikke S. Kj. uden om — en betydelig Forøgelse af Beskæftigelsen og *der-*

med en Forøgelse af den gennemsnitlige Aarsindtægt til omtrent samme Højde som før Krisen væltede ind over os.

Men har Prisudviklingen nu ikke gjort denne Indtægt mindre værd? Nej. I HIPA.s Artikel er der regnet med Aarsindtægterne 1929 og 1936 — og i disse to Aar var Prisniveauet i alt væsentlig det samme. Pristallet var i 1929: 173, i 1936: 174. Den Prisstigning, der har fundet Sted i Aar, bliver naturligvis Grundlaget for de kommende Overenskomstforhandlinger. Vi for *vort* Vedkommende har jo nu løst dette Spørgsmaal ved en øjeblikkelig Lønforhøjelse og ved Indførelse af en Pristalsregulering.

Til Slut et Par Bemærkninger om Pris-Statistiken. Jeg véd godt, at Priserne er steget siden 1931. Men jeg véd ogsaa, at vi i 1931—32 havde det laveste Pristal siden 1917, og at navnlig Fødevarepriserne i 1931 var meget lave — saa lave, at Fødevareproducenterne i stort Omfang arbejdede med Tab, og vi som Følge heraf blev arbejdsløse. I Aarene efter 1931 er Priserne steget, men ser vi paa Priserne nu og før Krigen, maa vi erkende, at Fødevarerne er steget *mindst*, nemlig ca. 40 pCt. mod en Stigning i det samlede Pristal paa 80 pCt.

Ingen Arbejder kan have nogen Interesse i at »benægte Fakta«, og Fakta stiller sig heller ikke i mindste Maade i Vejen for, at Organisationerne frit kan møde Arbejdsgiverne ved Forhandlingsbordet. Thi det, det *der* drejer sig om, er ikke blot Spørgsmaalet om Lønnens Forhold til Priserne, men om Arbejdernes rimelige Andel i Landets samlede Produktionsudbytte.

Denne Arbejderbevægelsens Børnelærdom burde Sj. Kj. og andre harmfulde Sjæle ikke glemme.

København, i Oktober 1937. *Carl Poulsen.*

— — —

For at ovenstaaende ikke — ligesom den forrige »HIPA«-Artikel — af Berlingske Tidende og Konsorter skal blive opfattet som »Typ.-Tid.«s Standpunkt i Spørgsmaalet Arbejderne og Prisstigningen og benyttet som Argument mod Arbejdernes Lønkrav, bliver det nødvendigt at forsyne Artiklen med en »Hale«.

Hvorfor var »HIPA« saa ivrig efter at fastslaa, at Arbejdernes økonomiske Vilkaar ikke er forringet *indtil Udgangen af 1936* sammenlignet med 1929? Hvorfor ikke medtage den Prisstigning, som har fundet Sted i Aar? Det er dog den, og kun den, der har dannet Grundlaget for den her i Bladet fremkomne berettigede Kritik, som gav »HIPA« Anledning til at skrive sin for Arbejderklassen lidet gavnlige Artikel.

Er det for at aflede Opmærksomheden fra det, der sker i *Øjeblikket*, at man graver Fortiden op og drager Sammenligninger mellem Arbejdernes Løn- og Arbejdsforhold før og nu? Ja, man gaar endog et Par Menneskealdre tilbage og siger triumferende: Der kan I se, at al Tale om Tilbagegang er Nonsens!

Bortset fra, at alle andre Samfundsklassers økonomiske Forhold er forbedret i mindst samme Grad i det nævnte Tidsrum, har saavidt mig bekendt ingen — hverken »Kommunister eller andre Oppositionsgrupper« — bestridt, at Arbejderklassen har tilkæmpet sig bedre Forhold end de havde for et halvt Aarhundrede siden. Men disse Oppositionsgruppers Kritik har jo netop haft til Maal at *forhindre, at de gjorte Fremskridt berøves os ved en fortsat Varefordyrelsespolitik, som — trods alle Paastande om det modsatte — har forringet Arbejdernes Realløn i det sidste Aars Tid.*

Og skulde »HIPA«-Centralen og dens Vaabendragere nære Tvivl om Rigtigheden heraf, anbefales det dem at læse Hartvig Frischs Finanslovtale og Spidsartiklen i »Arbejderen« for 15. November, der delvis var gengivet i »Typ.-Tid.«s Nr. 47.

Fr. N.

Arbejdsløshedskasserne i 1936—37

Uddrag af Arbejdsdirektørens Beretning for Regnskabsaaret 1936—37 paa Aarsmødet med de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser den 27. November 1937.

Antallet af Kasser den 31. Marts 1937 var det samme som Aaret forud, nemlig 70. Det samlede Medlemstal var ca. 431.000 mod ca. 409.000 det foregaaende Aar, og Stigningen i Aarets Løb har saaledes været ca. 22.000 eller 5,4 pCt.

Det samlede Udgiftsbeløb i Regnskabsaaret 1936—37 har andraget ialt 73,3 Mill. Kr., hvoraf 50,3 Mill. Kr. faldt paa Hovedforsikringen og 23 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne. Af de samlede Udgifter faldt de 67,7 Mill. Kr. paa Understøttelser (i Hovedforsikringen 46,8 Mill. Kr. i Fortsættelseskasserne, ordinært 15,4 Mill. Kr.; i Henhold til Lov af 5/12 1936 7,5 Mill. Kr., ialt 22,9 Mill. Kr.), 3,2 Mill. Kr. er medgaaet til Administration, og Resten, 0,4 Mill. Kr., er Fritagelse for Medlemsbidrag.

Til Dækning af disse Udgifter har Kasserne i Aarets Løb haft en samlet Driftsindtægt paa 82,4 Mill. Kr., hvoraf 56,7 Mill. Kr. faldt paa Hovedforsikringen og 25,7 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne.

I Hovedforsikringen fordeler Driftsindtægterne sig med:

30,8	Mill.	Kr.	paa	Bidrag fra Medlemmer
23,4	»	»	»	Statstilskud
2,5	»	»	»	andre Indtægter (heraf Renteindtægt 2,1 Mill. Kr.)
56,7	Mill.	Kr.		

I Fortsættelseskasserne fordeler Driftsindtægterne sig med:

7,6	Mill.	Kr.	paa	Bidrag fra Medlemmer
6,0	»	»	»	Statstilskud
11,4	»	»	»	Refusion af udbetalt Understøttelse i Regnskabsaaret 1936—37
0,7	»	»	»	andre Indtægter (heraf Renteindtægt 0,6 Mill. Kr.)
25,7	Mill.	Kr.		

Arbejdsløshedsforsikringens samlede Driftsoverskud har udgjort 9,1 Mill. Kr., hvoraf 5,6 Mill. Kr. faldt paa Hovedforsikringen og 3,5 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne.

Kassernes samlede Formue, der pr. 31/3 1936 udgjorde 79,8 Mill. Kr. eller 196 Kr. pr. Medlem, er 31/3 1937 steget til 89 Mill. Kr. eller 206 Kr. pr. Medlem. Af den samlede Formue faldt 62,9 Mill. Kr. paa Hovedforsikringen og 26,1 Mill. Kr. pr. Fortsættelseskasserne.

Kassernes samlede Gæld androg pr. 31/3 1937 1,8 Mill. Kr., hvoraf 1,64 Mill. Kr. til Staten og 150.000 Kr. til faglige Forbund. Endvidere havde Fortsættelseskasserne en Gæld til Hovedforsikringen paa 162.000 Kr.

Antallet af ledige Dage har i 1936—37 været ialt 24,5 Mill. mod 24,0 i 1935—36. Stigningen andrager saaledes ca. 2 pCt., hvorimod der i Antal ledige Dage pr. Medlem har været en Nedgang paa 3,3 pCt.

Aarslønnen i Fagene, der er afgørende for Satserne for Tilskud fra det offentlige, stiller sig for Aaret 1936—37 sammenlignet med Aaret forud saaledes:

I Regnskabsaaret 1935—36 havde 13 Kasser med ialt 210.000 Medlemmer eller ca. 50 pCt. af den samlede Medlemsbestand en Aarsfortjeneste paa under 2.000 Kr. Der er her sket en Fremgang for Regnskabsaaret 1936—37' Vedkommende, idet kun 8 Kasser med 198.000 eller ca. 46 pCt. af Medlemsbestanden ligger under denne Grænse. Dette Regnskabsaar kendetegnes i Særdeleshed ved, at der er sket en Oprykning for de lavest lønnedes Vedkommende til Mellemgrupperne samt derved, at Gruppen med en Aarsløn 3.000—3.250 Kr. er gaaet tilbage til Fordel for Gruppen 3.250—3.500 Kr. som Følge af, at Metalarbejdernes store Arbejdsløshedskasse har haft en stigende Aarsløn.

— — —

Vi tilføjer for egen Regning:

For *Bogtryk*faget regnes for 1936—37 med en Gennemsnitsindtægt (for alle Fagets Udøvere, faglærte og ufaglærte, arbejdende og arbejdsløse) paa Kr. 3304,00.

Over denne Indtægt ligger følgende Arbejdsløshedskasser:

Stukkatørerne	Kr.	3308,00	(113	Medl.)*
Læder- og Skindarbejderne	»	3370,00	501	»
Karetmagerne	»	3415,00	1113	»
Funktionærerne	»	3493,00	2097	»
Telefonstanden	»	3588,00	1930	»
Danske Teknikere	»	3706,00	737	»
Metaltrykkerne	»	3774,00	151	»
Glasarbejderne	»	3826,00	393	»
Kobbersmedene	»	3982,00	249	»
Arbejdslederne	»	5029,00	2195	»

* Medlemstallene er pr. 31. Marts 1936.

Samarbejde eller —

Den i »Typ.-Tid.« Nr. 46 af Lundin noget — synes jeg — letkøbte Kritik af mine »Bemærkninger« bringer mig desværre til at fremkomme med nogle forhaabentlig sidste »Bemærkninger« i denne Meningsudveksling.

Der er flere Metoder, hvormed man kan lukke Munden paa anderledes tænkende Mennesker; nogle Steder putter man dem i Koncentrationslejr, andre Steder gør man dem et Hoved kortere, men i det lille fredelige Danmark forsøger man at fremstille dem som naive Sjæle, der øver sur og gold Kritik i Krogene, og saa udlevere dem til det berømte danske »Grin«. Det er den Metode, Lundin forsøger at bruge i »Typ.-Tid.« Nr. 46.

Forsøget paa at sammenligne mig med den »uheldige« Taler foran Spejlet er lidt letkøbt. Vi er jo ikke allesammen oratoriske Begavelser, nogen taler bedre end de skriver, andre omvendt, og andre igen gør begge Dele lige skidt. Mine 3 Spalter »Bemærkninger« havde du jo selv fremprovokeret, idet du i dine »Bemærkninger« fremkom med Ting, du *ikke* omtalte paa den ekstraordinære Generalforsamling.

Den omtalte Tegning kender jeg ikke og har heldigvis ikke staaet Model til den. Derimod kunde den rette Mand sikkert lave en god Tegning om den »uheldige« Formand, der paa den ene Generalforsamling siger, at en vedtagen Resolution *ikke* er lovstridig, og saa nogle Maaneder efter maa staa frem og sige, at den *er* lovstridig. Der kan man se, hvad der kan ske i Løbet af kort Tid. Hvorfor saa være saa forbavset over, at jeg over en lignende Tidsperiode har skiftet Mening med Hensyn til Calberg. Fordi man anbefaler en Kollega til et Styrelsesvalg, skal man vel ikke følge ham i alle de Kolbøtter, han har i Sinde at slaa i Tidens Løb.

Det er rigtigt, hvad du skriver, »at det er Systemet og ikke Personen«, men naar man kritiserer Systemet, og naar du staar som den, der paa det kraftigste forsvarer Systemet, saa undgaar du vel næppe at faa stukket nogle personlige Bemærkninger ud, det selv samme overgaar min Ringhed, naar du langer ud efter Trykkerklubben. Det maa sikkert være en Fejlhuskning, naar du skriver, at Forbundet startede en omfattende Oplysningsvirksomhed, fordi Medlemmerne kritiserede, at en saadan Virksomhed ikke fandtes, thi den fandtes i fuldt Maal i Brancheklubberne og deres Blade, men det var disse, Forbundet vilde til Livs. Skal vi lade dette være en Kendsgerning?

En Ting, man ikke er Tilhænger af, kan man vel ikke udtrykke sin Glæde over, især naar det er noget, der som Oplysningsvirksomheden er startet for at slaa ens — ja, jeg kan godt sige Livsanskuelse — ned. Og kan man kalde det for Surhed, fordi man ikke gaar rundt og raaber Hurra for en Virksomhed, der har vist sig at være fuldstændig forfejlet, og som Trykkerne ikke har haft meget Gavn af? Her røber du en stor Ukendskab til de Mennesker, du er Formand for. Gaa rundt til Københavns Trykkere, og du skal faa at høre, at 90 pCt. af dem siger »hvad skal vi med Oplysningsvirksomheden og Grafisk Teknik«.

Omtalen af Tarifforhandlingerne i 1937 klarer du flot med Frasen: Udslag af en lidt livlig Fantasi. — Undskyld, det var jo kedeligt, at vi menige Medlemmer fik lidt Indblik i, hvad der kan ske under en Tarifforhandling.

Din Henstilling til mig om at gennemgaa Tariferne har jeg fulgt, og at der er sket Ændringer — omend de er smaa — skal du have Ret i. Vi har maaske heller ikke ved de sidste Tariffornyelser faaet et ringere Tarifafsnit end de øvrige Brancher, men Spørgsmaalet maa jo være — ikke hvormeget, vi har naaet, men hvormeget vi burde havde naaet — og der ser jeg i Tarifen, at Maskinsætterne har 10 Kr. mere i Minimalløn og en Time kortere Arbejdstid, naar Arbejdstiden slutter efter Kl. 19. Her har Trykkerne altsaa ringere Vilkaar.

Af det sidste Indlæg ser jeg, at du heller ikke selv er tilfreds med Tarifresultaterne; saa er her maaske et Punkt — trods vore forskellige Opfattelser af mange Ting —, hvor vi kan samarbejde til Trykkerne faar samme Vilkaar. Og du kan altid finde mig — ikke sur i en Krog — men midt paa Gulvet, altid parat til at gøre et Stykke Arbejde for Forbundet i Almindelighed og for Trykkerne i Særdeleshed.

København, den 20. November. *Chr. B. Petersen.*

Slagelse Lokalafdeling

havde den 27. November under Oplysningsvirksomhedens Medvirken arrangeret en Foredragsaften, hvortil Medlemmer med Damer og Fagets Lærlinge var indbudt. Formanden bød velkommen og mindede om, at man i Fjor havde haft et Foredrag om Organisationens Udvikling, hvorfor man i Aar havde valgt at høre noget om Fagets Udvikling fra Gutenbergs Tid og til vore Dage. Over dette Emne holdt saa Montør *C. Norland* et glimrende Foredrag, ledsaget af gode Lysbilleder. Foredragsholderen skildrede først Udviklingen paa Trykmaskinernes Omraade og kom derefter ind paa Sættemaskinernes, hvor han er godt bevandret, og demonstrerede disse lige fra Chr. Sørensens Sættemaskine til Mergenthalers Linotype, som blev gennemgaaet fra sin første Begyndelse til de allernyeste Modeller. Ogsaa Teletypemaskinen gav Taleren en udmærket Beskrivelse af, støttet af Lysbilleder. Han sluttede under livligt Bifald med at udtale, at der var tre Navne, som aldrig vilde blive glemt i vort Fags Historie, idet de var de stærkest lysende, nemlig: Gutenberg, König og Mergenthaler.

Efter Foredraget samledes man om Kaffebordene, en god Aften rigere. —*n.*

Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for Juli Kvartal 1937

Afdeling	Indtægt: Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Udgift: Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Understøttelse af Fortsættelsesskassen		Reservefondsunderstøt.		Hjælpekasseunderstøttelse		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Adm.-Tilskud til Afd.		Indsendt til Hovedkassen		Ialt		Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutning	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	»	»	2203	30	»	»	273	05	2476	35	13	75	448	»	342	»	»	»	321	50	436	»	»	»	44	»	871	10	2476	35	»	»
Aalborg	»	»	8301	50	»	»	1001	29	9302	79	111	50	3105	»	1096	25	»	»	1425	»	1047	»	500	»	142	50	1875	54	9302	79	»	»
Aarhus	»	»	17293	50	»	»	8602	25	25935	75	138	»	10761	50	2038	75	»	»	5371	»	6898	»	»	»	364	»	364	50	25935	75	»	»
Assens	»	»	490	70	40	»	450	»	940	70	1	»	385	»	29	50	»	»	229	»	60	»	»	»	10	50	225	70	940	70	»	»
Brønderslev	»	»	239	20	»	»	1300	90	1540	10	5	50	763	50	132	25	»	»	258	50	42	»	»	»	6	50	331	85	1540	10	»	»
Esbjerg	»	»	3724	»	»	»	352	15	4076	15	11	25	1511	»	424	75	»	»	715	»	910	»	»	»	56	50	447	65	4076	15	»	»
Faaborg	»	»	565	50	»	»	»	»	565	50	61	75	90	»	124	75	»	»	39	50	130	»	»	»	7	»	112	50	565	50	»	»
Fredericia	»	»	1771	40	»	»	318	85	2090	25	30	25	631	50	459	25	»	»	383	»	322	»	»	»	45	»	219	25	2090	25	»	»
Frederikshavn	»	»	1217	80	10	»	604	81	1832	61	65	50	468	»	401	50	»	»	354	50	30	»	»	»	»	»	513	11	1832	61	»	»
Grenaa	»	»	535	60	»	»	100	»	635	60	30	75	292	»	8	25	»	»	156	50	»	»	»	»	9	»	139	10	635	60	»	»
Haderslev	»	»	1908	40	»	»	200	»	2108	40	5	50	644	»	416	25	»	»	362	»	351	»	»	»	31	50	298	15	2108	40	»	»
Haslev	»	»	135	20	»	»	»	»	135	20	19	»	»	»	»	»	»	»	10	50	»	»	»	»	»	»	105	70	135	20	»	»
Helsingør	»	»	1225	90	»	»	2504	15	3730	05	152	75	1240	»	773	50	»	»	521	»	648	»	»	»	36	»	358	80	3730	05	»	»
Herning	»	»	1652	30	»	»	150	»	1802	30	21	50	497	»	76	50	»	»	203	»	745	»	»	»	29	50	229	80	1802	30	»	»
Hillerød	»	»	4335	20	»	»	»	»	4335	20	94	50	796	»	366	»	»	»	508	»	660	»	»	»	71	»	1839	70	4335	20	»	»
Hjørring	»	»	2145	»	»	»	»	»	2145	»	71	25	744	50	49	25	»	»	402	»	84	»	»	»	39	»	755	»	2145	»	»	»
Hobro	»	»	512	70	»	»	343	50	856	20	32	25	177	»	272	25	»	»	194	»	»	»	»	»	13	»	167	70	856	20	»	»
Holbæk	»	»	2549	30	»	»	500	»	3049	30	81	75	1142	»	101	75	»	»	450	»	828	»	300	»	42	»	103	80	3049	30	»	»
Holstebro	»	»	1997	50	»	»	»	»	1997	50	31	75	565	»	»	»	»	»	292	50	214	»	»	»	39	»	855	25	1997	50	»	»
Horsens	»	»	4120	70	»	»	795	90	4916	60	71	»	1183	»	626	»	»	»	928	»	1392	»	»	»	70	»	646	60	4916	60	»	»
Kalundborg	»	»	1444	30	»	»	200	»	1644	30	69	25	422	50	174	25	»	»	211	50	24	»	»	»	»	»	742	80	1644	30	»	»
Kolding	»	»	5504	70	»	»	500	»	6004	70	62	50	1283	»	993	25	»	»	654	50	2084	»	»	»	101	50	825	95	6004	70	»	»
Korsør	»	»	561	60	»	»	1030	15	1591	75	68	»	698	»	292	25	»	»	268	50	»	»	»	»	20	50	244	50	1591	75	»	»
Køge	»	»	1606	10	10	»	300	»	1916	10	63	75	486	»	330	»	»	»	331	50	»	»	»	»	30	»	674	85	1916	10	»	»
Lyngby	16	50	788	80	»	»	675	»	1480	30	»	»	609	»	»	»	»	»	394	50	»	»	»	»	15	»	461	80	1480	30	»	»
Løgstør	»	»	417	60	»	»	572	55	990	15	»	»	309	»	144	»	»	»	70	50	42	»	»	»	10	»	414	65	990	15	»	»
Maribo	»	»	945	10	»	»	»	»	945	10	2	75	145	»	97	»	»	»	74	»	»	»	»	»	16	50	609	85	945	10	»	»
Marstal	»	85	202	80	»	»	»	»	203	65	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	72	»	»	»	4	»	127	65	203	65	»	»
Middelfart	»	»	598	»	»	»	»	»	598	»	19	50	102	»	126	50	»	»	58	50	»	»	»	»	21	50	270	»	598	»	»	»
Nakskov	»	»	2538	90	»	»	»	»	2538	90	29	50	342	»	40	75	»	»	179	»	222	»	»	»	37	»	1688	65	2538	90	»	»
Nyborg	»	»	939	60	»	»	1300	»	2239	60	130	25	497	»	240	»	»	»	352	50	126	»	»	»	30	»	863	85	2239	60	»	»
Nykøbing F.	»	»	3847	90	»	»	»	»	3847	90	45	05	407	»	13	»	»	»	359	50	82	»	»	»	55	50	2885	85	3847	90	»	»
Nykøbing M.	»	»	886	40	»	»	813	»	1699	40	16	»	87	»	195	»	»	»	47	50	1080	»	»	»	18	»	255	90	1699	40	»	»
Næstved	»	»	4206	80	»	»	300	»	4506	80	30	75	1907	50	608	»	»	»	1012	»	234	»	»	»	77	»	637	55	4506	80	»	»
Odder	»	»	784	70	»	»	833	95	1618	65	27	50	647	50	252	»	»	»	399	50	»	»	»	»	15	50	276	65	1618	65	»	»
Odense	»	»	14722	90	10	»	»	»	14732	90	138	75	3891	75	1319	25	»	»	2085	»	2605	»	»	»	254	50	4438	65	14732	90	»	»
Randers	»	»	5727	40	»	»	500	»	6227	40	51	75	2428	»	328	»	»	»	1323	»	655	»	500	»	95	»	846	65	6227	40	»	»
Ribe	»	»	832	»	»	»	225	»	1057	»	27	75	354	»	7	50	»	»	189	»	234	»	»	»	15	»	229	75	1057	»	»	»
Ringkøbing	»	»	1539	20	»	»	»	»	1539	20	18	75	»	»	»	»	»	»	5	»	»	»	»	»	20	50	1494	95	1539	20	»	»
Ringsted	»	»	1717	30	»	»	1465	55	3182	85	49	75	1403	»	217	25	»	»	658	»	606	»	»	»	32	50	216	35	3182	85	»	»
Roskilde	»	»	2882	10	»	»	620	»	3502	10	144	»	940	50	154	50	»	»	608	50	»	»	»	»	»	»	1654	60	3502	10	»	»
Rudkøbing	»	»	980	20	»	»	1133	50	2113	70	21	35	564	»	443	»	»	»	238	50	234	»	»	»	26	»	586	85	2113	70	»	»
Rønne	»	»	3126	90	75	»	»	»	3201	90	»	»	167	»	»	»	»	»	252	50	450	»	»	»	48	»	2284	40	3201	90	»	»
Silkeborg	»	»	3047	90	»	»	582	15	3630	05	105	25	1373	50	556	25	»	»	637	»	504	»	»	»	53	50	400	55	3630	05	»	»
Skanderborg	»	»	520	»	»	»	962	45	1482	45	27	50	666	50	243	50	»	»	393	»	»	»	»	»	12	»	139	95	1482	45	»	»
Skive	»	»	2437	50	»	»	149	85	2587	35	4	25	609	75	211	»	»	»	331	50	906	»	»	»	38	50	486	35	2587	35	»	»
Skjern	»	»	379	60	»	»	»	»	379	60	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	7	»	372	60	379	60	»	»
Slagelse	»	»	4641	»	»	»	300	»	4941	»	8	25	1842	75	424	25	»	»	1022	50	594	»	300	»	80	»	669	25	4941	»	»	»
Stege	»	»	490	10	»	»	225	47	715	57	»	»	72	»	132	»	»	»	126	»	18	»	»	»	9	50	358	07	715	57	»	»
Struer	»	»	275	60	»	»	1122	46	1398	06	»	»	524	50	367	50	»	»	245	»	18	»	»	»	8	»	235	06	1398	06	»	»
Stubbekøbing	»	»	273	»	»	»	895	92	1168	92	13	75	212	»	11	25	»	»	143	50	»	»	500	»	6	»	282	42	1168	92	»	»
Svendborg	»	»	2471	40	»	»	600	»	3071	40	57	»	492	»	653	75	»	»	267	50	520	»	»	»	40	50	1040	65	3071	40	»	»
Sønderborg	»	»	1095	50	10	»	165	95	1271	45	27	50	580	50	7	50	»	»	276	50	72	»	»	»	23	»	284	45	1271	45	»	»
Thisted	»	»	1445	80	»	»	200	»	1645	80	15	»	365	»	39	»	»	»	186	50	»	»	»	»	24	»	1016	30	1645	80	»	»
Tønder	»	»	198	90	»	»	33	35	232	25	13	75	132	»	7	50	»	»	74	»	»	»	»	»	5	»	»	»	232	25	»	»
Varde	»	»	141	»	»	»	1321	63	1462	63	»	»	661	»	364	»	»	»	260	»	54	»	»	»	7	»	116	63	1462	63	»	»
Vejle	»	»	4733	60	»	»	»	»	4733	60	57	»	1874	50	289	50	»	»	770	50	751	»	»	»	76	»	915	10	4733	60	»	»
Viborg	»	»	1947	70	»	»	300	»	2247	70	26	75	568	»	279	75	»	»	229	50	63	»	»	»	32	»	1048	70	2247	70	»	»
	17	35	137824	60	155	»	34824	78	172821	73	2423	40	53108	75	17301	»	»	»	27860	50	27047	»	2100	»	2421	50	40559	58	172821	73	»	»
København	»	»	221180	85	452	50	»	»	221633	35	628	25	71874	40	11250	50	266	»	34109	25	44987	»	4500	»	100	»	53917	95	221633	35	»	»
	17	35	359005	45	607	50	34824	78	394455	08	3051	65	124983	15	28551	50	266	»	61969	75	72034	»	6600	»	2521	50	94477	53	394455	08	»	»

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Det er paa Søndag, at »Det grafiske Lærlingesamvirke«s store *Solhvervsfest* løber af Stabelen. Det righoldige Program vil sammen med Solhvervsstemningen skabe de rigtige Rammer om en virkelig munter Aften. Billetter à 75 Øre kan faas i Lærlingeafdelingens Kontor i Aften samt Søndag ved Indgangen til Folkets Hus, Festsalen — Enghavevej.

Kasseeftersyn

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Ths. Pedersen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 193.298,10, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	111.862,00
Sparekassen	-	77.409,06
Kassebilag	-	2.054,90
Kontant Beholdning	-	1.972,14
Ialt	Kr.	193.298,10

og hos Hr. Ths. Pedersen var Beholdningen Kr. 3.729.449,45 som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen	Kr.	1.030.122,92
Fortsættelseskassen	-	387.858,57
De øvrige Kasser:		
Obligationer	-	181.600,00
Prioriteter	-	236.503,27
Aktier	-	80.000,00
Depositum (D. F. D. S.)	-	500,00
Sparekassen	-	1.812.548,46
Kassebilag	-	150,00
Kontant Beholdning	-	166,23
Ialt	Kr.	3.729.449,45

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, den 30. November 1937.

Carl J. Christoffersen. *N. M. Nielsen.*
Niels Nielsen. *Carl Schnoor.*

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Torsdag den 25. November paa Hotel »Rosen«. Formanden, *Rudolf Jensen*, aabnede Mødet og bød Velkommen, særlig til de nyudlærte Svende, som han opfordrede til at være tro mod Forbundet og interesserede i deres Afdelings Arbejde. Rudolf Jensen redegjorde derefter for Grunden til Generalforsamlingens Indkaldelse, der var den, at han omgaaende skulde tiltræde Plads i København, og at det derfor havde været nødvendigt med faa Dages Varsel at indkalde til ekstraordinær Generalforsamling med Valg af Formand og Kasserer paa Dagsordenen. I en efterfølgende Diskussion om, hvorvidt Formands- og Kassererposten skulde holdes under eet eller deles i to Poster, enedes man tilsidst om at vælge Formand for sig og Kasserer for sig. Derefter valgtes *Anker Henriksen* til Formand og *Ole Sørensen* til Kasserer.

— Efter Generalforsamlingen samledes man om et festligt Smørrebrødsbord, hvor bl. a. *Gaardsted* med Forsamlingens Tilslutning takkede den afgaaede Formand for hans Arbejde for Afdelingen og det gode Kammeratskab. *Rudolf Jensen* takkede bevæget for Hyldesten og udtalte Haabet om, at Silkeborg-Afdelingen maatte gaa en lys Fremtid i Møde.

Efter adskillige Taler for Forbundet, for Afdelingen, for den afgaaede og den nyvalgte Formand sluttede den vellykkede Festlighed. *V. A.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

60 Aar. Søndag den 12. December fylder Maskinsætter *Vald. Th. Hansen* 60 Aar. Han har i mange Aar været Medlem af Typografernes Sangforening, og tillige sidder han i Styrelsen for Typografernes Stiftelse.

Afspaseringen i Norge. I Norge, hvor vore Kolleger har en frivillig Overenskomst med Principalerne om Afspasering af Overarbejdet, viser en Opgørelse for Aaret 1936, at der alene i Oslo Afdeling er afspaseret 874 Uger, hvilket har betydet 17—18 Mand mere i Arbejde hele Aaret.

Til Juleuddelingen har jeg modtaget følgende Bidrag:

Vejle: Vejle Amts Folkeblad 40,00, Direktør Chr. Svenningsen 4,00, Red. A. W. Johannesen 4,00, Red. G. Skytte Nielsen 4,00, Faktor Th. Petersen 20,00, Journalist Carl Høyer 4,00, Schweitzers Bogtr. 15,00, A. Aa. 10,00, Vejle Soc.-Dem. 15,00, Red. Hans Nielsen 4,00, Bogtr. Ernst Nielsen 5,00, A/S Ch. Hindborg 15,00, Bogtr. Bent Christensen 5,00, Bogtr. Chr. Udbye 10,00, Bogtr. Ths. Udbye 10,00, Else Udbye 2,00, Exprestr. 10,00, Bogtr. Bjerre, Grindsted, 4,00, Afdelingens Medlemmer 236,00.

Ialt Kr. 417,00.

København, den 7. December 1938. *Ths. Pedersen.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331.

Anvisningskontoret.
Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Typograf-Tidende.
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

FORENINGSMEDDELELSER

Flyttet Lokalformand.

Skanderborg: Lokalformanden er flyttet til Adelgade 71.

Nye Medlemmer.

København: Sætter Adolf Chr. Steffensen, udl. 1. 12. 37 hos Bruun & Co. (arb. s. St.).

Kolding: Paal. Gerda Aagaard, Paal. Magdalene Dam, Paal. Anni Rademacker. Odder: Paal. Lillian Nielsen.

Tiltraadte.

København: 4452 Rudolf Jensen fra Silkeborg (Nørrebros Centraltr.), 7457 Hakon Rasmussen fra Slagelse (arbl.), 312 Ernst Købke fra Aarhus (arbl.), Hj.arb. Ingolf Jørgensen fra Dansk Arb. Forb. (Kruchow & Waldorff).

Aalborg: 7427 Erik Jacobsen (arbl.), 7641 Chr. Pedersen (Brovst Bogtr.), Hj.arb. Ole Abildgaard Pedersen (overfl. fra Arbejdsmandsf.). Aarhus: 5281 Aage Jacobsen (arbl.), Hj.arb. Erik Michelsen (overfl. fra Smedeforb.). Esbjerg: 5805 Børge Jepsen (syg). Herning: 3253 Knud Axel Laursen (Bernh. Jensen, Ikast), 7898 Bjarne Johnsrud (Eksprestr.). Hillerød: 6146 Knud Andersen (arbl.). Horsens: 3431 Jens Winther (Folkebladet). Kolding: 7695 Poul Brinkløv Nielsen (P. Blicher), 3882 Peter Høj (Jydske Tidende), 5718 Ludvig Nielsen (arbl.),

Kun de originale
E. L. SÆTTERIMØBLER
betyder en virkelig Modernisering af Sætteriet ved et helt gennemført System ... ...
ERIK LEVISON'S Specialværksteder for moderne Sætterimøbler

Paal. Marie From (overfl. fra Husass. Forb.), Maribo: 6330 K. F. Dyhrfjeld (Maribo Amtstid.). Skive: 7259 P. G. Jensen Dahl (Kiosk-Tr.). Slagelse: 5444 Karl Poul Riechert (Sorø Amtstid.), 5308 Knud Thomsen (Sorø Amtstid.), 5501 Gunnar Rasmussen (Sorø Amtstid.). Stege: 7764 Frede Viggo Petersen (Møns Folkebl.). Stubbekøbing: 7572 N. V. Marcussen (O. Rasmussen). Varde: 4489 N. P. Jensen (arbl.).

Fratraadte.

København: 7879 Sv. Aage Jensen paa Rejse, 6940 A. Rasmussen paa Rejse, 5281 Aage Jacobsen paa Rejse, 6330 Karl Dyhrfjeld til Maribo, 6146 Knud Andersen til Hillerød, 5560 Kaj Rasmussen til Roskilde, 6283 Ernst Winther til Sorø.

Aarhus: 4431 Jens Winther til Horsens i Pl. Fredericia: 3882 Peter Høj til Kolding i Pl. Haderslev: 5608 Otto Nannberg paa Rejse. Hjørring: 5308 Knud J. Thomsen til Slagelse (arbl.), 7641 Chr. Pedersen til Aalborg (Brovst) i Pl. Horsens 7861 Arne Sørensen paa Rejse. Slagelse: 7764 Frede Viggo Petersen til Stege i Pl. Thisted: 7119 Vagn Christensen til Nykøbing M. i Pl. Varde: 4489 Niels P. Jensen til Esbjerg i Pl. Viborg: 7898 Bjarne Johnsrud til Herning i Pl.

Død.

København: 467 H. Nielsens Hustru Elvine.

KLUB-ANNONCER

KMK KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Søndag den 12. December Kl. 10 Fm.
i *Rømersgade 22 II* taler Forretningsfører *Thomas Pedersen* om

„Loven om Forbud mod Overarbejde"

Efter Foredraget Diskussion. — Alle Maskinsættere har Adgang. *Styrelsen.*

ANNONCER

Ung Typograph-Maskinsætter

søger Pladsforandring 1. Januar eller evt. straks. Kendt med A, B og Universal. Evt. som Akcidenssætter. Fineste Anbefalinger. Billet mrkt. »159« modtager Ekspeditionsk.

Dygtig Duplextrykker,

som nogle Timer daglig vil hjælpe til i Haandsætteriet, kan faa Plads 1. Januar. Ansøgning med Anbefalinger og Referencer under Billet mrkt. »167« til Ekspeditionskontoret.

Lær Dansk pr. Korrespondance

Forlang Program. *Dansk Kursus*, Hillerød.

Yngre Sætter-Trykker,

med Kendskab til moderne Maskiner samt Akcidensarbejde, søger Plads til 1. Januar. Billet mrkt. »164« modtager Ekspeditionsk.

Brugt Diegel,

kan ses i Drift, billigt til Salg.
Nora 6403.

Rotationstrykker søger Plads,

flere Aars Erfaring. Kendt med Stereotypering. Gode Anbefalinger. Billet mrkt. »163« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidens- og Værktrykker

søger, grundet paa Forretningsophør, en god fast Plads. Sidste Sted 16 Aar. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »168« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10 291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 (5 Ledninger)
Grafisk Fagforretning · Eget Skriftstøberi · Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

INDUSTRI-TRYKKERIET, KØBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 50 KØBENHAVN DEN 17. DECEMBER 1937 64. AARGANG

Hvad Oslo-Konventionen tilstræber

Oslo-Konventionen af 1937, som i disse Dage behandles i den danske Rigsdag, afsluttedes i Sommer i Haag mellem de Stater, der havde tiltraadt Oslo-Konventionen af 1930: Holland, Belgien, Luxemburg, Danmark, Norge, Sverige (og senere tillige Finland). Dermed søger disse »smaa« Stater for anden Gang gennem handelspolitisk Samarbejde at optage Kampen mod Kaos'et i Verdensøkonomien.

Deres første Forsøg ligger 7 Aar tilbage. Dengang var denne Gruppe af Stater de eneste, der tog den økonomiske Verdenskonferences Bestræbelser for at sløjfe Handelsskrankerne — eller i det mindste at tilvejebringe en Told-Vaabenhvile — alvorligt. Man vil erindre, at Folkeforbundets Delegeretmøde 1930 i Geneve gjorde Forsøg paa *at standse den gensidige protektionistiske Oprustnings morderiske Kredsløb.* Sytten for Verdenshandelen udslaggivende Magter undertegnede den Gang i Geneve Uld-Vaabenstilstands-Overenskomsten, som imidlertid ikke blev ratificeret af en eneste Stat.

Ogsaa Oslo-Konventionens Stater, som indbyrdes havde forpligtet sig til *ikke at indføre nye Hindringer for Samhandelen,* kunde ikke overholde den indgaaede Aftale, fordi Virkningerne af den økonomiske Verdenskrise var stærkere end deres gode Hensigter. Oslo-Blokken brød sammen under Virkningerne af Englands Valutadevaluering og Prisgivelse af Frihandelsprincipet. Holland maatte ligeledes tage sin Tilflugt til Beskyttelsestold — de skandinaviske Lande devaluerede som Dele af Sterling-Blokken deres Valuta i samme Forhold som England, Belgien, Luxemburg og Holland forblev i Guldblokken. Paa den økonomiske Verdenskonference 1932 i Lausanne foretog enkelte af Oslo-Konventionens Stater, nemlig Holland og Belgien-Luxemburg, et nyt Forsøg paa at naa et positivt Resultat gennem Afslutning af Ouchy-Konventionen (der forudsaa en gradvis gensidig Toldnedsættelse), men ogsaa dette Forsøg strandede.

Saaledes smuldrede den fælles Basis for Oslostaternes handelspolitiske Samarbejde saa meget lettere hen, som der heller ikke mere fandtes et fælles valutapolitisk Grundlag.

Først Valutadevalueringen i September 1936 skabte atter ensartede Forhold og fælles Forudsætninger paa det handelspolitiske Omraade, der gjorde det muligt at gaa i Gang med Løsningen af de Opgaver, som ogsaa dannede Maalet for de tre store Magter — England, Frankrig og De forenede Staters Bestræbelser med Hensyn til Valutaaftalen.

Kærnen i Oslostaternes nye Overenskomst er et Forsøg paa at gøre Ende paa Isoleringen som Følge af den økonomiske Krise. Disse Lande vil paany genoptage et Samarbejde med det Formaal, at de enkelte Staters politiske Grænse ikke mere skal staa som kunstig Skranke for et regionalt økonomisk Samarbejde.

Hvad angaar den nye Overenskomsts økonomiske Værdi og de økonomisk forventede Resultater, bør man ikke glemme, at Oslo-Magterne ikke blot har en realtiv beskeden Andel i den samlede Verdenshandel (10,4 pCt., henholdsvis 12,4 pCt. inklusive Kolonierne), men at ogsaa deres egen indbyrdes Vareomsætning er meget ringe og kun udgør ca. 15 eller højst 20 pCt. af deres samlede Udenrigshandel. For de skandinaviske Lande og for Holland er England og Tyskland nu som før Hovedaftagerne, for Belgien-Luxemburg er Frankrig fremdeles det vigtigste Eksportland.

Naar man forudskikker dette for at have en rigtig Maalestok for den nye Overenskomsts økonomiske Værdi og de økonomiske Resultater, der vil kunne opnaas, kan man tilkende Oslo-Konventionen Karakter af en Rettesnor for den større Opgave med Hensyn til en generel Ordning af Handelspolitiken, hvis Løsning endnu forestaar indenfor Rammen af den samlede Verdensøkonomi.

Hvilke konkrete Foranstaltninger indeholder nu den nye Oslo-Konvention? For det første træffer Holland og Belgien-Luxenburg Aftale om en Ophævelse af de bestaaende Udenrigshandelskontingenter for en lang Række Varer, ligesom de forpligter sig til ikke at indføre nye Importkontingenter. Gennem tosidige Handelsoverenskomster skal der udfoldes videre Bestræbelser for at fjerne bestaaende Handelsskranker. Den anden Aftale indenfor Oslo-Konventionen omfatter Landene Sverige, Danmark, Norge, Finland samt Holland med Hensyn til dets Kolonier. Den gaar ud paa, at denne Gruppe af Lande (ligeledes for en lang Varefortegnelse) *ikke skal forhøje bestaaende eller indføre nye Toldsatser, Afgifter eller andre Importbegrænsninger.* Desuden bestemmes, at der ikke skal ske Kontingenteringer.

Tilslutningen til denne Konvention staar aaben for ethvert Land.

Uden Tvivl er disse Aftaler endnu ret beskedne. Det drejer sig herved væsentlig om at forhindre Opbygning af nye Handelsskranker og saa vidt muligt at fjerne Restriktioner og Kontingenter, som hidtil i høj Grad har vanskeliggjort Varecirkulationen. *Altsaa et Skridt henimod friere Handel* — et første Skridt af principiel Betydning henimod en almindelig Nyordning af Konkurrencebetingelserne, der er en Forudsætning for en Nyordning af Forholdene paa Verdensmarkedet. Desuden hedder det i en Protokol over det økonomiske Samarbejde, som er tilføjet Konventionen, at Staterne er rede til, i et fast snævert Samarbejde at træffe Bestemmelse om videre Forholdsregler.

Dermed er der i hvert Fald gjort et første Skridt henimod en økonomisk Afrustning. *(I. F. C.).*

Overarbejdslov — Lærlingelov

Der kan — for et almindeligt Menneske — være adskillig Grund til at undre sig over de to betydningsfulde Love, som traadte i Kraft 1. Oktober 1937: Loven om Forbud mod Overarbejde og Lærlingeloven — Grund til at undre sig over den Uklarhed, som præger dem begge, men dog særlig Lærlingeloven.

At Loven om Forbud mod Overarbejde har vakt Røre i Arbejderkredse, vidner de sidste Numre af »Typ.-Tid.« for vort Fags Vedkommende tilstrækkeligt om.

Der kunde maaske være Anledning til et lille Eksempel paa, at Forvirringen er mindst lige saa stor i andre Fag:

Paa en jævn stor Arbejdsplads har en Arbejder haft 7 Timers Overarbejde. For dette Overarbejde skulde vedkommende altsaa have Procenterne udbetalt og afspasere Resten. Om muligt for at vise Solidaritet mod de arbejdsløse — eller Mangel paa Direktiver fra sit Fag — gaar Arbejderen ind paa at afspasere det hele, altsaa ogsaa Procenterne. Han afspaserer 2 Dage, for de 7 Timer og Procenterne afspaserer han 1 Dag, men desuden — maaske fordi det passer i hans Kram — afspaserer han 1 Dag som Forskud paa forventet Overarbejde, og selvfølgelig foretages Afspaseringen paa den Tid, da Firmaet bedst kan undvære Folk.

— Pudsigt, ikke sandt! Men det røber dog Perspektiver, som ikke er synderligt lystige for dansk Arbejderbevægelse.

— — —

Angaaende Lærlingeloven har jeg til Dato hørt fire Fortolkninger af den Paragraf, der siger, at Lærlingenes Arbejdstid, sammenlagt med Undervisningen paa Teknisk Skole, ikke maa overstige den ordinære Arbejdstid for Faget med mere end 1 Time gennemsnitlig pr. Dag.

De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg er gaaet ind for en af disse Fortolkninger (det var vist 54 Timer pr. Uge); paa Oplysningsmødet i Skive tilraadede Lundin Lærlingene at komme for sent i Skole, hvilket Skolen i København ikke lader til at synes om, og efter en Rundskrivelse til Mestrene indenfor de grafiske Fag, nægter de fleste af disse at lade deres Lærlinge gaa fra Arbejdspladsen før de har erlagt de 8 Timers Arbejde. — Forvirringen breder sig.

Men var det mon ikke paa Tide, at den højtærede Minister lod os vide, hvad han mener om dette — det maa vel formodes, at det bliver ham, der skal træffe den endelige Afgørelse.

Den sidste Paragraf i Lærlingeloven omhandler Lovens Ikrafttræden. Saa vidt jeg har kunnet læse den, staar der bl. a., at en Lærling, som normalt skulde være udlært 1. November 1939, efter den nye Lov skulde være udlært *1. November 1937.*

At dette ikke har kunnet overholdes, findes der Eksempler paa. Og naar man véd, at de fleste Lærlinges Uddannelse i alt væsentligt foregaar det sidste Læreaar, maa det vist indrømmes, at den nye Lov paa dette Omraade var noget hurtig i sin Virkning.

Var det ikke at følge Kotume, ulige lettere og mere retfærdigt for alle Parter, om der havde staaet, at »denne Lov træder i Kraft 1. Oktober 1937, dog gælder Bestemmelsen om Læretid ikke for bestaaende Læreforhold«. — Det kunde i det mindste efterleves — og forstaas. — Kendsgerninger er undertiden nogle haarde Krabater at at arbejde med — en Kendsgerning er det, at vi nu har disse Love. Lad os derfor fremdrage alle deres gode og daarlige Sider, saa det kan blive taget i Betragtning, hvis de en Gang skal revideres. Og lad os indtil da søge at at faa det bedst mulige ud af dem.

Skive, den 25. November 1937. *Leonhard Sørensen.*

Skuffet —

Fra jeg var ganske ung saa og følte jeg Samfundsordningens Uretfærdighed. Født og opvokset under smaa Kaar lærte man mig at tro, at alt var viselig ordnet.

Fattige Folk var i særlig Grad misundelsesværdige ved deres Opdragelse i Nøjsomhed og Gudsfrygt til Gavn for deres Sjæls Frelse. Havde man ikke Lignelsen om den fattige Lazarus? Hvad havde man saa at beklage sig over? Udsigt til en Tilværelse i evig Lykke og Husvalelse. Hvad betød saa et kort Liv i denne Verden i Nød og Afsavn mod denne evige Lyksalighed. Nej! Man var vel nok begunstiget af Guderne, naar det var faldet i ens Lod at opfylde alle de Betingelser, der gav én den store Chance.

Men, o Ve — da opdukkede den lede Satan i Form af Socialismen. Hvorfor maatte man ikke blive forskaanet for at stifte Bekendtskab med denne »falske« Lære. Dennes Profeter kom her og fortalte, at det turde være Løgn alt sammen, naar disse »kristelige« Lærere havde prædiket, at den herskende Samfundsordning var af Gud indstiftet, til Gavn og Velsignelse for den store Del af Menneskeheden, men et System, udtænkt og praktiseret af et Faatal af vore Medskabninger, der i Selvviskhed og kynisk Egoisme tilranede sig Goderne paa Bekostning af Millioners Elendighed.

Et nyt Haab tændtes. Tænk, at den Dag skulde komme, hvor Socialismen vilde gaa sin Sejrsgang hen over Landet. Masserne vilde sætte deres Repræsentanter ind paa Tinge. Ja, vilde endog komme til at danne Regering. Da vilde det lysne i Øst, og Solens Straaler vilde sprede al Elendighed...

Dagen kom virkelig. Underklassen blev det førende Parti, og alt skulde nu blive saare godt. Men hvad skete der? Verden var nu, fra at være en urolig Klode, bleven til en sydende Heksekedel. Naturen og Udviklingen havde været overdaadig, alt var lagt tilrette for Indførelsen af det forjættede Tusindaarsrige. Maskin-Tekniken havde næsten naaet det fuldkomne, det menneskelige Slid bortelimineret og Forbandelsen: »I dit Ansigts Sved«, ophævet. Men en ny Forbandelse fremstod — Frygten for ikke at komme til at svede mere — den permanente Arbejdsløshed var sat ind.

Nu havde man Lov at vente, at Arbejderregeringen vilde imødegaa Kapitalens kyniske Profitbegær, der ved Anskaffelse af Maskiner kun forfulgte én Hensigt: Større Forrentning ved Besparelse af menneskelig Arbejdskraft. Men hvad sker? De rige blev rigere og de fattige blev fattigere. . .

I Stedet for at standse denne Udvikling prædiker man Samfundssind og Resignation, vedtager mere eller mindre værdiløse Reformer og lader ellers alt gaa sin skæve Gang som forhen. Er det Evnen, der mangler eller er det Viljen hos vore Førere — — —?

Fremtiden tegner sig mørk. Jeg spejder efter nye — Profeter. *J. I.*

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Den provisoriske Arbejdsoverenskomst

i Belgrad udløb den 28. September d. A., hvorefter der indledtes Forhandlinger om en ny Overenskomst. Resultatet, der foreligger nu, er en Landsoverenskomst med væsentlige Forbedringer for de jugoslaviske Typografer. Imidlertid skal der først etableres en Overgangsperiode, før Overenskomsten kan finde Anvendelse i selve Belgrad; det er da Meningen, at Iværksættelsen skal ske gradvis.

Skønt Arbejdsløsheden i hele Jugoslavien er sunket stærkt de sidste Aar, andrager den dog endnu over 20 pCt.; det er imidlertid sandsynligt, at Faget er overbelastet med Arbejdskraft, saa der selv under normale Konjunkturer vil eksistere en vis Arbejdsløshed.

Den ordinære Forbundskongres i Zagreb i Slutningen af November beskæftigede sig hovedsagelig med interne Spørgsmaal. Det vigtigste Punkt paa Dagsordenen var Tarifspørgsmaalet d. v. s. Lønniveauet i Forhold til Leveomkostningerne.

Brev fra Stockholm

Nu skall vi pröva en ny underhandlingsform, ty vi ha nämligen slutit »fredsavtal« den 1. december 1937 till den 30. juni 1946 med en grupp av våra arbetsgivare här i Sverge. Detta är ett huvudavtal inrymmande möjlighett att under denna tid förhandla om att förbättra gällande löne- och arbetsvillkor. Dock utan rätt att företaga någon strejk, blockad eller bojkott. En skiljenämnd skall slita tvisterna på fredlig väg. Detta sätter stora fordringar på arbetsgivarnas förhandlingsvilja, men förbundsstyrelsen bedyrar att den endast har goda erfarenheter av den arbetsgivaregrupp som avtalet berör. Det gamla avtalet gäller som vanligt och kan sägas upp eller förlängas efter behag, det gäller till 30. juni 1938, detta oaktat ha vi med anledning av överenskommelsen fått 7, 6 och 5 pCt. löneförhöjning för hela gruppen.

Överenskommelsen berör endast en tredjedel av förbundets medlemmar och omfatter 140 borgerliga tidningsföretag, som tillsamman utge 207 tidningar. De andra två tredjedelarna utgöras av arbetareföretagen, organiserade arbetsgivare och vår svåraste arbetsgivaregrupp: de benhårda civilboktryckarna.

Förutom löneförhöjningarna ha vi fått en del andra förbättringar. Differensen på höjningarna beror av föregående överbetalningar, de, som haft minst, ha fått mest. Semestern är förbättrad, längden är utsträckt till ytterligare en vecka och omfattar nu tre veskor för alla som fyllt 23 år. Den tredje semesterveckan skall dock vara förlagd till vintern, mellan den 27. december och 15. mars, anordningen skall verka ekonomiskt fördelaktigt för förbundets arbetslöshetskassa. Det har nämligen utvecklat sig därhän att vi fått en allt större kader med vikarier, som vi fått ge understöd på vintern för att de skulle klarat sig till arbetsgivarna behagat övertaga ansvaret när de behövts under somrarna. Med andra ord: Vi ha med våra kassor fått hålla en reservarmé åt arbetsgivarna. Nu skall antalet minskas genom att de få sysselsättning även på vintern. På hösten när ingen semester ges, räkna vi med att ökad annonstillströmning skall ge ökade arbetstillfällen. En fördel är även att semestern numera gäller tre effektiva arbetsveckor med full uppsättning arbetsdagar. Skulle någon helgdag inträffa i den semester, man fått sig tilldelad, så får man bli borta en dag längre. Dessutom kommer den, som fått ett kortare »påhugg«, ej att bliva lurad på semesterpengarna, härom är det även överenskommet i detta avtal. Om inte den arbetade tiden räcker till full ledighet, så blir det i alla fall utdelning av de 6 pCt. på intjänt lön, som motsvarar ersättning till semester.

Huvudavtalet är godkänt först på en avtalskonferens, som varit inkallat nyligen i Stockholm. Här var c:a 140 representanter närvarande från olika avdelningar. Sedan har en allmän omröstning bland den berörda medlemsgruppen fattat liknande beslut. *H. L—m.*

Kokspriserne

I de sidste Maaneder har det vrimlet med Tilbud paa Koks til 3 Kr. hl., og da A/S Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning i det samme Tidsrum har forlangt 3,55 hl., vil det sikkert have Interesse for mange Kolleger, hvis vi kunde faa en sandsynlig Forklaring paa denne store Prisforskel.

Det vilde være glædeligt, hvis AFB her i »Typ.-Tid.« turde erklære, at de Firmaer, der sælger Koks til 3 Kr. hl., leverer en saa ringe Vare, at det ikke kan betale sig at spare de 55 Øre.?

Ellers kunde det jo være, at der var nogen, der fandt paa at tro, at AFB forlangte *for meget* for *sine* Koks!

København, d. 26. November 1937. *Niels Emil Svendsen.*

— — —

Vi har fundet det rigtigt at referere ovenst. for Lederen af Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning, Hr. *Fløtkjær*, som udtalte sig saaledes:

»Koks findes i mangfoldige Variationer og Kvaliteter, ogsaa »engelske Koks« er et meget variabelt Begreb. Men naar jeg siger, at Arb. Br.forr. kun sælger London Beckton Koks eller tilsvarende Kvalitet, saa véd enhver, der har Forstand paa Brændsel, at dette betyder det bedste af det bedste. Der er forskellige Forhold, der kan gøre det muligt at levere Koks til »billigere« Pris end vor Pris, men en lavere Salgspris behøver jo ikke at betyde, at Varen i Virkeligheden er *billigere*, thi det kommer jo an paa, *hvad* det er, man faar for Pengene. At købe Brændsel er først og fremmest en *Tillidssag*. Arb. Fællesorg. Br.forr. *ejes* af Arbejdergorganisationerne og søger at betjene Kunden med den *bedste* Vare til de Priser, som Hovedparten af alt Brændsel sælges til.« *S. H.*

Boganmeldelser

Lommebog for Arbejdere

er en uhyre nyttig Bog. Ikke uden Grund er den kaldt Arbejdernes *Statskalender*. Den indeholder nemlig et Væld af Oplysninger fra alle Arbejdernes Interesseomraader. Den er af stor Værdi for enhver Arbejder, og den er først og fremmest uundværlig for ethvert Bestyrelsesmedlem i en Arbejderorganisation. Partiforeningsmanden, Fagforeningsmanden, Kooperatøren og den interesserede unge Socialdemokrat finder her alle de Oplysninger, han har Brug for. Lommebog for Arbejdere har alt det sædvanlige Lommebogstof: Kalender, Post- og Telegramtakster, Noteringsblade o. s. v., men desuden indeholder den et righoldigt Udvalg af særlige Oplysninger, som man ellers maa støve forskellige bindstærke Værker igennem for at faa. Den kan lige være i Inderlommen.

Og — det er det bedste ved det hele — den er billigere end de fleste andre Lommebøger. Den koster kun Kr. 1,65 i Helshirtingsbind og for et finere Bind Kr. 2,25 og Kr. 4,50 i Helskindsbind.

Et smukt Jubilæumskatalog

har Socialdemokratiets Forlag »Fremad« i disse Dage udsendt. Kataloget, som faas gratis i alle Boglader og hos Forlagets Kolportører, indeholder en Mængde *Romaner og Rejseskildringer*, som foruden oplysende samtidig er meget underholdende. Vi nævner: Valborg Glentoft: »Altid paa Stikkerne« og »En Stribe Sol i Mørket«, Greenwood: »Kærlighed og 15 Kr. om Ugen«, Erling Kristensen: »Kværnen maler«, Niels Nilsson: »Minebyen«, Ignazio Silone: »Brød og Vin«, A. Rudolf: »Farvel Sovjetrusland«, Helge Kaarsberg: »Uganda«, Martin Skagen: »Flod og Ebbe«, Travens Bøger, Bomholt: »Togter«, Oldendow: »Grønland«, udkommet i Aar, Hauge: »Erindringer«, Ernst Harthern: »Landet, som fortærer sine Mennesker«, Ivar Lo-Johansson: »Statarna«, Geoffrey Cox: »Madrids Forsvar« og endelig Carl Hansen Fahlbergs nye Bog: *»Et Barn blev korsfæstet«*, absolut den største Begivenhed paa dansk Bogmarked i Aar. Endvidere *Digte, Fagliteratur* og *Børnebøger*.

Naar man gennemblader Fremads Katalog, vil man se, at der er Arbejderliteratur nok at vælge imellem for den, der har Forstaaelsen af den store kulturelle Betydning, som en saadan Literatur har for hele vor Arbejderbevægelse.

Et magert Flæskeforlig

Den bitre Strid om Svinene mellem det store og det lille Landbrugs Mænd er altsaa endt med et Forlig. Og der er formentlig dermed faldet Ro over de smaa Grise, som længe ikke vidste, om de skulde lade sig opfede af en Husmand eller en Godsejer.

Det mest interessante ved dette Svineforlig mellem de stridende Parter er, at man er blevet enige om at lade en Trediemand — det brødspisende Publikum — betale Omkostningerne gennem en Forhøjelse af den statsgaranterede Kornpris som Erstatning til det store Landbrug for de mistede Svinekort. Selv om dette maaske ikke vil mærkes i Øjeblikket, hvor Kornpriserne ligger over den fastsatte Bundpris, saa betyder det dog, at en Nedgang i høje Brødpriser er udelukket.

Men alle de mange *ubemidlede* Byboere, der af Hensyn til Samarbejdet mellem Arbejder og Bonde havde ventet, at Svineforliget vilde have sikret Byerne en rigeligere og billigere Forsyning af Flæsk — for dem er Haabet om en god Flæskesteg til Grøden Juleaften bristet.

Der kan højst blive Tale om en Gang *Grisetæer*. — Naa, det smager dog altid af — Svin. *Fr. N.*

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Nykøbing F. Trykkerklub

Paa et Lørdag den 27. November afholdt Møde, vedtog Nykøbing F. Trykkerklub enstemmigt at opfordre Landss. af Trykkerklubber til snarest mulig at paabegynde det forberedende Arbejde for Genoprettelsen af Bladet »Trykkeren«.

— Nykøbing F. Trykkerklub henstiller til Landss. i Tiden inden det kommende Delegeretmøde at agitere kraftigt for Branchebladenes Genoprettelse, og en Tilbagevenden til Branchernes frie Udfoldelse indenfor Forbundets Rammer og med Forbundets Tilskud til de enkelte Blade, idet vi, som vor Mening udtaler, at Grafisk Teknik og det i den forløbne Periode udførte Oplysningsarbejde ikke er alle de mange Penge værd, der er ofret derpaa, og som ikke i nogen Maade kan opveje det Arbejde, som Branchernes og deres Blade tidligere udførte. *Nyk. F. Trykkerklub.*

— Lørdag den 27. November afholdt Nykøbing F. Trykkerklub Møde. Kl. 5.30 samledes alle Byens Trykkere og Trykkerlærlinge i Loll.-Falst. Folketidendes Bogtrykkeri til Instruktionskursus. Vore Kolleger *Vald. Nielsen, Poul Hansen* og *Viggo Søderberg* foreviste os Trykkeriet, som efter endt Modernisering fremhæves som et af Provinsens smukkeste Trykkerier. Der er meget højt til Loftet, meget Lys med de store og mange Vinduer. Fliser paa Væggene, som er holdt i en lysegul Tone. Flere store Buelamper, som giver et dejligt behageligt Lys. Der er ingen mørke Sider i dette Trykkeri. Vor Kollega, Vald. Nielsen har den store Ære at være Sjælen i denne Modernisering. Vi gik hele »Skalaen« igennem, hvorledes et Blad bliver til, lige fra Fotograferingen af et Billede, til Aftrykket af den færdige Avis. Folketidendes Rotationsmaskine, der har Indtryksværk, blev under kyndig Vejledning interesseret gennemgaaet af os andre Trykkere og Lærlinge. — Efter Demonstrationen var vore Kolleger Vært ved en Genstand. Ved denne takkede Klubbens Formand, *Rudolph Wachter*, Bladet »Folketidende«, fordi det havde været saa elskværdigt at stille sine Lokaler og Maskiner til vor Raadighed for dette Kursus, ligesom han takkede Fotografen og vore Kolleger paa Trykkeriet for al den Ulejlighed, de havde haft af os.

Trykkeriarbejdernes Klub

Mandag den 29. November afholdt Klubben den maanedlige Mødeaften, som nu er blevet en Realitet. Besøget var over Forventning, og der vistes en ikke ringe Interesse for, at Klubben skal gaa videre ad den Vej, som vi nu er inde paa. *P. Ulrichsen* meddelte, at Styrelsen har haft et Møde med Forbundets Oplysningssekretær, *Sv. Johansen*. Resultatet heraf var, at Trykkeriarbejderne herefter vil blive sidestillet med Trykkerne ved Arrangering af Besøg paa Virksomheder, ved Studiekredse og Møder, og iøvrigt, hvor ikke netop specielle fagtekniske Hindringer gør sig gældende. Efter at forskellige Forespørgsler var besvarede, gik man over til fri Diskussion af de af Hverdagens Problemer, der var af Interesse for Hjælpearbejderne, og der var Stof nok til en hel Nat, men Kl. 11 brød vi op, enige om at ønske mange Aftener som den, vi havde tilbragt i Kollegernes Selskab. Næste Mødeaften bliver i Januar, og nærmere vil fremkomme i »Typ.-Tid.«. *Werner Holmbeck.*

Bort med Dobbeltstillingerne!

Hvor ofte hører man ikke eller læser den gamle Læresætning: »Hjælp dig selv og du redder din Ære«. Men det er nu ikke nok at skrive eller tale om Arbejdsløshed og Understøttelser. Det er to Samfundsonder, som med lidt god Vilje visse Steder kunde — om ikke udryddes — saa i hvert Fald afhjælpes i stort Omfang. Regeringen gav os »af Hensyn til Landets Interesser« — Arbejdsoverenskomsterne.

Diktatur — ja netop, det Ord dækker for den Ordning.

Trods alle »Ordninger« vil Arbejdsløsheden stadig stige. Hvor tæt kommer vi ikke de 200,000 i denne Vinter, maaske over dette Tal?

Trods Regeringens store Anstrengelser for at holde Arbejdsløsheden nede, dels ved at sætte Aldersrenten ned fra 65 til 60 Aar, dels ved det for begge Parter besynderlige Forbud mod Overarbejde, stiger Arbejdsløsheden bestandigt.

Apropos Overarbejdsforbudet. Hvem betaler Gildet dér? Arbejderen. Men har han ikke nok af Udgifter? Hvorfor ikke indføre 8-Timers Dagen for dem, der endnu ikke

har den? Bort med Dobbeltstillingerne og lad os udrydde alt, hvad der findes af Bibeskæftigelse.

Hjælper Loven om Afspasering ikke, har Socialministeren allerede planlagt et nyt Fremstød, nemlig Arbejdsfordeling. Ja, hvorfor ikke! Hvad bliver det næste?

Skal vi fortsat finde os i slige »Ordninger«, saalænge ovennævnte Samfundsonder endnu bestaar.

Georg Nielsen.

Ligegyldigheden

Nedenstaaende Digt er taget af *Werner Helmerts* Digtsamling *»Dagen i Dag«*, der faas i Leisners Forlag eller hos Forfatteren:

Jeg kommer lumsk og snedig ind
i Menneskenes dybe Sind
og spreder ud mit Skimmelspind
og suger Energi.
Jeg er i det, man ikke ser,
og med i alt, som ikke sker,
jeg knægter hver en Vilje,
hvori jeg ser Værdi.

Jeg bor i ung og gammel Krop
jeg standser nye Tanker op,
som et Signal, der lyser Stop,
saa ingen kan passere.
Kun det er godt for min Forstand
at alting gaar som det nu kan,
saa god og gammel Slendrian
faar Lov at eksistere.

Hvor jeg er med i Land og Stad,
gaar man og er saa ligeglad
med Svig og Uret, Løgn og Had,
som var vor Jord et Eden. —
Hver Plan og dristig Tankeleg
belurer jeg — og spærrer Vej.
Jeg er alt Fremskridts store *Nej* . . .
Jeg — Ligegyldigheden.

Aarbogens Ferie-Legater
udtrukket

Onsdag dan 8. December udtrak vort Forbunds Formand, *Jul. Schrøder*, følgende to Numre:

1415 (200 Kr.) og **1352** (100 Kr.).

Pengene faas ved Henvendelse til Svend Johansen, Evaldsgade 3, København N, eller ved Indsendelse af den numererede Seddel.

Udtrækningen kontrolleredes af:
O. A. Lundin, Fr. Nielsen, Alfrida Andersen og *Svend Johansen.*

Afdød Kollega

En gammel Kollega, Maskintrykker *C. V. Petersen*, døde Søndag den 12. December af Apopleksi, næsten 73 Aar gammel. *C. V. P.* arbejdede i 50 Aar paa Centraltrykkeriet; da han i Januar 1935 fyldte 70 Aar kort efter Jubilæumsdagen, trak han sig tilbage for at nyde sit Otium i sin lille Lejlighed i Typografernes Stiftelse i Boyesgade, hvor han det sidste Par Aar havde Fribolig; i en Periode var han Stiftelsens Inkassator paa Centraltrykkeriet. *C. V. P.* var en brav Kollega og var af de mange, som gennem Aarene har arbejdet paa »Centralen«, kendt for sit tørre Lune; i Svendekreds var han blandt de muntreste og ofte mere kaad end de unge.

Begravelsen foregaar Lørdag Kl. 2 fra Bispebjerg Krematorium.

Klub C. T.

STYRELSESMØDER

Københavns Afdeling.

26. Oktober. To Tilfælde af utilstrækkeligt Maskintillæg var konstateret og berigtiget. — Et Feriespørgsmaal (delt Ferie) var nu berigtiget ved, at vedk. paany holdt Ferie. — Paa en større Arbejdsplads havde et Par Arbejdere vægret sig ved at lade en nylig antagen Kollega gaa med i den normale Skifteordning; Forholdet var efter nogen Vanskelighed bragt i Orden. — Refereredes en Mægling vedr. en paa en Arbejdsplads opstaaet Uoverensstemmelse om, hvorvidt et nærmere omhandlet Arbejde henhørte under os eller Bogbinderne; Uoverensstemmelsen var bilagt i Forstaaelse med Bogb. — Refereredes Afslutning paa et gennem flere Maaneder behandlet Spørgsmaal om det typografiske Arbejde paa Filmsvirksomhederne. — Det ved Tarifafslutningen i Foraaret rejste Spørgsmaal om en eventuel Uddannelse af Maskinsættere delvis paa Maskinsætterskolen gjordes til Genstand for en Drøftelse, idet til Drøftelsen af dette Spørgsmaal var indbudt Styrelserne for saavel Maskinsætternes som Haandsætternes Brancheklub — Et lille Firma havde for nogen Tid siden antaget en Lærling uden dertil at have tarifmæssig Hjemmel; Lærlingen var nu fjernet; Formanden bemyndigedes til iøvrigt at træffe en Afgørelse med Firmaet. — Refereredes fornyet Forhandling med Dansk Litograflaug om Lønspørgsmaalet; Sagen er under fortsat Overvejelse. — Refereredes en kollegial Strid mellem Kolleger paa en Arbejdsplads; Sagen var behandlet ved en Konference hos Formanden og Striden forhaabentlig udjævnet. — Klublove indstilles til Godkendelse. Sager ang. hvilende Ret behandledes. — Refereredes Cirkulærer og Skrivelser fra Arb. Radioklub, Arb Fællesorg. og Soc. Forb. — Et Spørgmaal vedr. vore Tilgodehavender for Sommerhuset ved Høve behandledes. — I en Meningsudveksling om, hvorvidt saadant Feje- og Rengøringsarbejde, som f. Eks. Hjælpearbejdere kan have ved Siden af deres almindelige Arbejde, skulde anses undergivet Loven om Forbud mod Overarbejde og eventuelt Afspadseringsaftalen, konstateredes Tilbøjelighed til at betragte saadant Arbejde som værende af den Natur, at man ikke for kategorisk skal anlægge nævnte Lovs og Aftales Synspunkter paa det. Til Orientering for Forretningsudvalget i dettes Overvejelse af Spørgsmaalet. — Mødet hævet.

LÆRLINGESPALTEN

Esbjerg Lærlingeafdeling

afholdt Lørdag den 27. Novbr. sin aarlige Vinterfest paa Hotel »Hafnia«. Vinterfesten fik denne Gang et særligt festligt Præg, idet der for første Gang i Afdelingens 16-aarige Levetid var Piger med — og det bliver ikke sidste Gang. Formanden, *Erik Nielsen*, bød velkommen og udtalte Ønsket om en god Fest. Ved det veldækkede Kaffebord sang man »Vor Nationalsang« i nyt

og moderne Udstyr, hvorefter Lokal-Afdelingens Formand, *Sigurd Borch*, under mægtigt Bifald læste forskellige morsomme Fortællinger. Til Tonerne af et dygtigt Harmonika-Orkester dansedes der til ud paa de smaa Timer. Alt i alt en vellykket Fest.

Holbæk Lærlingeafdeling

afholdt Lørdag den 27. November selskabelig Sammenkomst paa »Centralkafèen«. Der blev budt paa forskellig Underholdning, saasom Annoncekonkurrence med Præmieuddeling, Banjomusik, Oplæsning af Larsen-Græsted- og Storm P.-Historier, Improvisation, fælles Kaffebord, og der sluttedes af med en lille Dans. *E. S. M.*

FORRETNINGSUDVALGSMØDER

8. December 1937.

1) Særaftaler om Afspasering af Overarbejde godkendtes for Fyns Soc.-Dem., Odense, og Nordjyllands Soc.-Dem., Aalborg.

2) Formanden, Jul. Schrøder, meddelte, at da han havde modtaget Hvervet som Kommunalrevisor i København, maatte han efterhaanden afvikle sine øvrige Tillidshverv, deriblandt Stillingen som Formand for Dansk Typograf-Forbund. — Efter Anmodning af Forretningsudvalget indvilligede Formanden i at fortsætte indtil Delegeretmødet.

3) En Række Spørgsmaal i Forbindelse med den ny Lærlingelov drøftedes.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Juleuddelingen. Bidrag eller Meddelelse om det indsamlede Beløbs Størrelse bedes tilstillet Kontoret senest Lørdag den 18. December.

Trykkernes Begravelseskasse. Kontingent for 1937 bedes indbetalt inden Aarets Udgang.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Paa Grund af kommende Helligdage finder Ind- og Udbetaling Sted henholdsvis Torsdag den 23. og Torsdag den 30. ds. Kl. 7-8½.

Til Bestyrelsen for Fagskolen for Boghaandværk er i Stedet for afdøde Bogtrykker P. Busch valgt Bogtrykker *H. Vilh. Rasmussen*, Nykøbing F.

En ikke helt almindelig Skriftprøvebog er udsendt af *Vald. Pedersens* Bogtrykkeri. I den over halvandet Hundrede Sider store Bog, der omfattes af et smukt og solidt Bind, optrykkes Firmaets mange Skrifter, der tillige eksempelvis er bragt i Anvendelse i en Række Bogsider med forskelligt Udstyr og Illustrationer.

Bliver der Enighed? Den af Fagforenings-Internationalen (IFC) udpegede Delegation, der skulde føre Forhandlingerne med den russiske Landsorganisation angaaende Optagelse i I. F. C., har afsluttet sit Besøg i Moskva. Den bestod af Internationalens Generalsekretær *W. Schevenels*, Undersekretæren *G. Stolz* og den franske Landsorganisations Formand, *L. Jouhaux*. Det meddeles, at der er opnaaet Enighed om en foreløbig Aftale, men nærmere Oplysning om dennes Indhold foreligger endnu ikke.

Det største Trykkeri i Ægypten er Statstrykkeriet i Kairo, der ligger i en stor tre Etages Bygning ligeoverfor Hovedbanegaarden. I Stue-Etagen er der Trykkerilokaler og Lager, paa første Sal Kontorer og Lager. Anden Sal rummer Bogbinderi, Stereotypi og Maskinværksteder. Ledelsen bestaar af tre Englændere, anført af Direktør D. W. Gree. Iøvrigt er hele det tekniske Personale indfødte Ægyptere, der arbejder med Iver og Paalidelighed. De er alle uddannede i selve Statstrykkeriet (der beskæftiges ingen Kvinder).

Sættere og Trykkere har efter engelsk Mønster en Læretid paa syv Aar, men de bliver ved tilfredsstillende Arbejde befordrede og faar højere Løn. Begyndelseslønnen er 3—4 Piastre daglig (ca. 1,00— til 1,10). En nyudlært faar 15 til 28 Piastre, særlig dygtige 30 til 40. Den samme Løn faar Maskinmesteren, hvorimod en Linotypesætter faar op til 80 Piastre. Lønnen for en Bogbinderiarbejder bevæger sig mellem 15 og 28 Piastre.

Ved Siden af det arabiske Landsmaal trykkes ogsaa megen engelsk og fransk Lekture, hvorfor der ogsaa arbejder 4 Sættemaskiner med Arabisk og Engelsk. Trykkeriet har 12 moderne Hurtigpresser samt 5 Diegler og Automater. Ogsaa i Bogbinderiet og Stempelfabriken ser man moderne Maskiner.

Til Juleuddelingen har jeg modtaget følgende Bidrag:

Centraltrykkeriet 61,00, Frelsens Hærs Bogtr. 36,00, Andersen 3,50, Clasen 5,00, Social-Demokraten (1 Bd.) 225,00, Johnsen & Co. 62,00, Bod fra Rud. Olsen 75,00, N. P. Nielsen 50,00, Carl J. Christoffersen 10,00, Frk. Lazarus 10,00, Axelholm 75,00, Philipsen & Co. 36,00, Forlagstrykkeriet (1 Bd.) 103,00, J. Jørgensen & Co. (1-2 Bd.) 139,00, Andreasen & Lachmann 27,50, Ch. Johansen 30,00, Vilh. Hansen 42,50, Aamodts Eftfl. 15,00, Knudtzon 50,00, Andreassen 8,00, Exprestrykkeriet 16,50, Giro-Trykkeriet 40,00, J. Jørgensen & Co. (3-4 Bd.) 147,50, Industri-Trykkeriet 65,00, Emil Kristensens Personale 27,00, Bogtr. Emil Kristensen 10,00, Bogtr. Wichmann 5,00, Ihrich 40,00, Peyrath 5,00, Hertz 40,00, C. C. Petersen 42,50, Nielsen & Lydiche 180,50, Grafisk Compagni 110,00, Jernbanens Billettrykkeri 42,00, Nordisk Kunsttryk 10,00, Missionstrykkeriet (Firma) 25,00, Personale 159,25, P. Christiansen 17,00, Hellner 10,00, I. A. Hansens Personale 54,00, iah. 10,00, jun. 5,00, Normaltrykkeriet S. P. 10,00, jun. 5,00, Steenbecks Personale 75,00, Andersen & Petersen 144,00, Harlind + R. H. 15,00, Brd. Marker 32,50, Hamburger 75,00.

Tilsammen Kr. 2.481,25.

København, den 13. December 1937. *O. A. Lundin.*

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget følgende Bidrag:

Aalborg: Aalborg Stiftstidende 50,00, Aalborg Amtstidende 50,00, A/S F. Hestbech & Co. 10,00, Ekspres-Trykkeriet 10,00. C. W. Obel A/S 10,00, Faktor P. Christensen 5,00, A/S Ad. Holst 10,00, Oskar Jørgensens Bogtr. 10,00, Centraltrykkeriet 10,00, Reklame-Trykkeriet 10,00, Wilh. Burmesters Bogtr. 10,00, P. Hansens Eftfl. Bogtr. 10,00, A/S Landstrykkeriet 5,00, Trykkeribest. H. Hansen 5,00, Nordjyll. Bogtr. 5,00, A/S Nordjyll. Papirposefabrik 10,00, L. Søtang-Lauridsens Bogtr. 5,00, Nørresundby Bogtr. 5,00, Børge Larsens Bogtr. 5,00, Phønix-Trykkeriet 5,00, Cimbria Bogtryk 5,00, Faktor A. Ammelund 5,00, Bogtr. Ballermann 5,00, Vejgaard Bogtr. 5,00, Bogtr. Mozart Arndt 3,00, Nordjydsk Tidende 5,00, Bogtr. Nicolaj Jensen 5,00, Afdelingens Medlemmer 300,00 ialt 573,00; *Assens:* Lokalkassen 30,00; *Haderslev:* A/S Modersmaalet 10,00, Red. N. Th. Thomsen 5,00, Red. N. J. Nielsen 5,00, Red sekr. Søchting 2,00, Journ. Petersen 2,00, Repr. Pannach 2,00, Jydske Tidende 10,00, Reklametrykkeriet 5,00, Red. Jensen 5,00, Sønderj. Dagblad 2,00, Hadersl. Stiftsbogtr. 5,00, Hadersl. Amtstidende 2,00, Bogtr. Kampradt 1,00, Haderslebener Zeitung 2,00, Afdelingens Medlemmer 82,00, ialt 140,00; *Holbæk:* Borgmester Alfr. Hansen 10,00, Holbæk Amtstidende 15,00, Holbæk Amts Venstreblad 15,00, Bogtr. S. M. Olsen 10,00, 32 Medlemmer 120,00, ialt 170,00; *Kolding:* Afdelingens Medlemmer 350,00, Kolding Folkeblad 15,00, Faktor A. E. Nielsen 5,00, Jydske Tidende 20,00, Bogtr. L. Fuglsang 20,00, E. Fuglsang 10,00, Bogtr. S. M. Herholdt 50,00, P. Blicher A/S 20,00, Faktor K. E. Hansen 5,00, Centraltrykkeriet 10,00, Red. S. M. Jensen 5,00, Forrf. A. P. Thomsen 5,00, Kolding Soc.-Dem. 20,00, Højskolebladet 10,00, Fr. Lumbye 10,00, ialt 555,00; *Middelfart* Lokalafdeling 35,00; *Nakskov:* Soc.-Dem. 10,00, Forrf. Michaelsen 3,00, Red. A. E. Hansen 3,00, Red.sekr. Grove 3,00, Journ. C. E. Hansen 3,00,

Tidende 5,00, Trykkerichef Bendtsen 3,00, Bogtr. Erichsen 3,00, Vestl. Avis 5,00, Bogtr. C. Rasmussen 20,00, Bogtr. Fr. Nielsen 5,00, Bogtr. Rosenberg 5,00, Eksp. Kragh 3,00, 31 Medlemmer 115,00, ialt 186,00; *Nykøbing F.:* Lokalkassen 100,00, Centraltrykkeriet 50,00, Pers. 26,00, Soc.-Dem. 10,00, Loll.-Falst. Folketidende 50,00, Pers. 24,00, Loll.-Falst. Stiftstidende 25,00, Pers. 16,00, Loll.-Falst. Venstreblad 25,00, Pers. 28,00, Nobels Trykkeripers. 5,00, Bogtr. L. Schmidt 2,00, C. Søderberg 2,00, Nysted Avis 5,00, Helge Andersen 4,00, Bogtr. Laur. Jensen, Saxkøbing 15,00, Pers. 4,00, ialt 391,00; *Næstved:* A/S Næstved Tidende 50,00, Red. Thureholm 10,00, Næstved Avis 10,00, Sydsj. Soc.-Dem. 25,00, Forrf. H. Birkedal 5,00, Bogtr. Sommer, Vordingborg 10,00, Faktor Valdemar Nielsen, Vordingborg 10,00, Centraltrykkeriet 5,00, Bogtr. N. Th. Jensen & Søn, Præstø 10,00, N. P. Christensens Bogtr. 10,00, Afdelingens Medlemmer 285,00, ialt 435,00; *Ribe* Lokalafdeling 41,00; *Skanderborg* Lokalafdeling 50,00, *Stege* Lokalafdeling 26,00; *Varde:* Afdelingens Medlemmer 7,00, Ribe Amts Bogtr. 5,00, Bogtr. Johnsen 2,00, Bogtr. Nordhjem 2,50, Varde Soc.-Dem. 5,00, ialt 21,50.

Tilsammen Kr. 2.653,50.

Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 3.070,50.*

København, den 13. December 1937. *Ths. Pedersen.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne

er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331.

Anvisningskontoret.

Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Typograf-Tidende.

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 8. December: Sønderborg 250,00. 13. December: Helsingør 300,00. 14. December: Nykøbing M. 200,00, Rudkøbing 400,00, Varde 200,00.

København, den 14. December 1937. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer.

København: Trykker Kurt Willi Kreutz (Centraltr.), Hj.arb. Svend Aage Hansen, (Egm. H. Petersen), Sætter Erik Carlo Eskildsen, udl. 18. 10. 37 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.), Trykker Børge Wich Nielsen, tidl. Medl., (Specialbogtr.), Paal. Else Carla Christiansen, udl. 14. 12. 37 hos I. A. Hansen (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter Svend Mølgaard Mortensen, udl. 10. 12. 37 i Industritr., Hj.arb. Erik Linhardt Michelsen. Holbæk: Sætter Bent Heinrichson, udl. 6. 12. 37 i Holbæk Amtstid. Horsens: Paal. Anna Lise Brønd.

Tiltraadte.

København: 7152 Th. Paulsen fra Roskilde (H. C. Jensen), 5281 Aage Jacobsen fra Aarhus i Pl., 651 Orla Hansen fra Rejse (arbl.), 3245 H. Klitmøller fra Nakskov (Egm. H. Petersen), 5899 Sv. Aage Brix fra Skanderborg (Egm. H. Petersen).

Aalborg: 7233 Fritz A. Sørensen (overfl. fra Arbejdsmandsforb. Aarhus: 5798 Viktor Schmidt (Stiftstid.), 5797 Laust Chr. Vistisen (arbl.). Fredericia: 3882 Peter Høj (arbl.), 7675 A. Deleuran (arbl.). Frederikshavn: 7102 Poul Ammonsen (Carl Jensen, Sæby). Hillerød: 7871 Eivin Andersen i Pl., 2008 Grethe Larsen i Pl., 7539 Etlar Petersen i Pl. Kolding: 5805 Børge Jepsen (Centraltr., Vejen), 3882 Peter Høj (Jydske Tid.). Nykøbing F.: 7037 Eigil Johs. Olsen (Bogtr. Walther). Randers: 4282 Carlo Jensen (arbl.). Ringsted: 6283 Ernst Winther (Venstres Folkebl., Sorø). Roskilde: 5560 Kaj Rasmussen (Højskolen). Skanderborg: 5372 Huno Mortensen (H. C. Brix). Sønderborg: 5829 Hans Møller (arbl.).

Fratraadte.

København: 5309 Carl Sørensen til Aarhus, 3506 Otto Jørgensen paa Rejse, 7055 P. Hansen til Papirindustriarb., 5481 Arn. Larsen til Slagelse, 5582 Jens Berg til Slagelse, 7597 Alfr. Jensen til Slagelse, 7539 Etlar Petersen til Hillerød, 2008 Grethe Larsen til Hillerød, 6454 J. Andreasen til Sønderborg, 6490 A. Rasmussen til Horsens.

Aalborg: 7233 Fritz A. Sørensen paa Rejse. Aarhus: 6742 Carl Børge Janssen til Odder i Pl., 5281 Aage Jacobsen til København i Pl., 4282 Carlo Jensen til Randers (arbl.). Esbjerg: 5805 Børge Jepsen til Kolding (Vejen) i Pl. Fredericia: 3882 Peter Høj til Kolding i Pl. Kolding: 3882 Peter Høj til Fredericia (arbl.), 7675 A. Deleuran til Fredericia (arbl.). Korsør: 5470 Benny Christensen til Slagelse i Pl. Nakskov: 3245 Henry Klitmøller til København i Pl. Randers: 5797 Laust Chr. Vistisen til Aarhus (arbl.). Ringsted: 5501 Gunnar Rasmussen til Slagelse i Pl., 7037 Eigil Johs. Olsen til Nykøbing F. i Pl. Roskilde: 7157 Thorkild Paulsen til København.

Udslettede paa Grund af Restance.

København: 347 W. Johannesson (Egm. H. Petersen).
Aalborg: 7761 Aksel Rasmussen.

Paa Kontoret

henligger Brev, mrkt. »Haster«, til Typograf Helge Knudsen.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Paa Grund af kommende Helligdage finder Ind- og Udbetaling Sted henholdsvis Torsdag den 23. og Torsdag den 30. ds. Kl. 7-8½.

Typografernes Sportsklub

Juleferie

Damehold: Sidste Gang Mandag d. 20. Decbr. Begynder Mandag d. 3. Januar.

Herrehold: Sidste Gang Onsdag d. 22. Decbr. Begynder Onsdag den 5. Januar.

Lærlingehold: Sidste Gang Tirsdag d. 21. Decbr. Begynder Tirsdag d. 4. Januar.

ANNONCER

Rotationstrykker søger Plads,

flere Aars Erfaring. Kendt med Stereotypering. Gode Anbefalinger. Billet mrkt. »163« modtager Ekspeditionskontoret.

Stereotypør

En dygtig Stereotypør antages snarest. Billet mrkt. »4905« modtager Sylvester Hvid, Frederiksberggade 21, København K.

Rotationstrykker,

flink og paalidelig, antages. Billet mrkt. »4906« modtager Sylvester Hvid, Frederiksberggade 21, København K.

E. L. SATSSKIBE er de bedste og billigste, fremstilles ogsaa i amerikansk Udførelse paa

ERIK LEVISONS

Specialværksteder for moderne Sætterimøbler og Inventar

Brugt Diegel,

kan ses i Drift, billigt til Salg.
Nora 6403.

Dygtig Duplextrykker,

som nogle Timer daglig vil hjælpe til i Haandsætteriet, kan faa Plads 1. Januar. Ansøgning med Anbefalinger og Referencer under Billet mrkt. »167« til Ekspeditionskontoret.

Lær Dansk pr. Korrespondance

Forlang Program. *Dansk Kursus*, Hillerød.

Ung Akcidenssætter,

evt. Sætter-Trykker, kendt med forefaldende Arbejde i mindre Bogtrykkeri, søger Plads 1. Januar eller senere. Gerne i Jylland. Billet mrkt. »172« modtager Ekspeditionskontoret.

Haandsætter - Maskinsætter,

dygtig og selvstændigt arbejdende ved saavel Avis som Akcidens, antages sidst i December Maaned som halv Maskinsætter. Billet mrkt. »169« modtager Ekspeditionsk.

Ung Typograf,

med god Kendskab til Annonce- og Akcidens-Sætning, hurtig til Aftrækning af Maskinsats samt Ombrydning, søger Arbejde. Billet mrkt. »170« modtager Ekspeditionskontoret.

Moderne Radio (Schaub)

Verdenssuper med 7 Kredse, Planskala med over 100 Stationsnavne, omstilbar til alle Spændinger. Alle Bølgeomraader, ogsaa ultrakorte. Tager alt. Smuk Tone (Klangfarveregulator samt Støjspærring), automatisk Fadingregulering, Grammofontilslutning og alle moderne Finesser. Virkelig Kvalitetsmodtager (kun 1/2 Aar benyttet), oprindelig Pris over 600,00 Kr., sælges til Kollega for ca. Halvdelen. Udstrakt Garanti. En Del af Beløbet kan afdrages. Billet mrkt. »171« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3 1/2

Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8

Kjøbenhavn K. - Telefon Central 39 og 5539

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

ØNSKER DE

at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier. — **Konfirmationsforsikringer** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen. — **Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.**

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 51 KØBENHAVN DEN 24. DECEMBER 1937 64. AARGANG

Menneske eller — Arbejder

— — og Jorden saa aldrig saa usselt et Kuld . . ,

Man har en Lære, der udtaler, at man kender et Samfund paa de Love, det tjener, og et Folk paa den Litteratur, det ejer.

Det fremhæves almindeligt, at man indenfor Kulturstaterne har en rig Arbejderlitteratur, hvilket udlagt skal forstaas saadan, at Arbejderne staar paa et højt Kulturstade. Men det maa være tilladt at hævde, at der til Belysning af denne Litteraturs sociale Værdi maa skelnes mellem den, der skrives af Arbejdere og for Arbejdere, og saa den, der skrives om dem.

Naar de store russiske Digtere som Leo Tolstoj, Dostojevski og Maxim Gorki i saa udstrakt Grad hentede deres Stof hos den russiske Underklasse, saa gav de dette Stof en rent psykologisk Behandling, der ikke mest var bestemt af sociale Forhold, og som gerne hvilede paa en almen menneskelig Vurdering. Herhjemme er Andersen Nexø vel omtrent den eneste af de titulerede Arbejderdigtere, der har været i Stand til at give Mennesket, hvad Menneskets er.

Disse faa Ord er kun tænkt som Indledning til det begrænsede Emne, der her skal behandles. Det store Problem, der ligger gemt der bag, kræver en Plads, der vilde sprænge dette Blads Rammer.

Efter de store sociale og kulturelle Fremskridt, som Arbejderne jævnfør vor egen Historieskrivning har været ude for, maatte vor Stilling indenfor Litteratur og Aandsliv jo være vældig. Arbejderne — som dette Begreb nu engang forstaas, nemlig omfattende alle, der væsentlig beskæftiger sig med Haandens Arbejde — maatte nu have en Plads sideordnet med andre Samfundsborgere og blive regnet med som en ikke blot talmæssig stærk, men ogsaa intellektuelt jævnbyrdig Stand. I de enkelte Forhold, der her skal behandles, angaaende Standens Tilsynekomst i Litteratur og Presse, tales der derfor ikke om, hvad der skrives af eller for Arbejdere, men kun om, hvad der skrives om dem.

Lige fra Gennembrudslitteraturens Dage har Arbejderen herhjemme nydt den Ære at komme med i Litteraturen — i den fine altsaa; men altid stillet op set paa Baggrund af de intellektuelle som en Modsætning, aldrig som hørende til iblandt dem. Paa Teatret stod han ikke som en egen Type standsmæssig, men som den aandelige Undermaaler, han skulde være for at hjælpe paa Staffagen og for at motivere hans Tilstedeværelse. Han fik ikke Lov til at optræde med de andres Sprog eller Dannelse, og hans egen kendte man ikke. Han var en laverestaaende Person, og hans Hjem og hans Familie blev behandlet medynksværdig, fordi de laa dernede i den aandelige Armod. Han maatte gerne have en Forkærlighed til Flasken, og hvis han var fuld, pyntede det paa Skikkelsen. Typografen er maaske blevet brugt mest af Salondigterne; mon han har været den interessanteste for dem?

Den saakaldte Skolelærerlitteratur fra Slutningen af det forrige Aarhundrede, der ikke kendes af den unge Generation og knapt erindres af den ældre, havde ingen litterær Fylde; men den ejede det sande demokratiske Sind, der ikke kender Forskel paa høj og lav. Den lærte Almuen at læse i en Tid, hvor ægte Frihed groede ud over Marker og Lunde; men da de bedre Digtere fulgte efter, forstod disse ikke at forny Degnenes Sprog; de løftede ikke Arbejderen frem i Litteraturen. Arbejderdigteren — da han kom — *skulde* gøre Arbejderen til Proletar i dette Ords vulgære Betydning — det forlangte Skolen.

Og Oversættelseslitteraturen var ikke bedre. Zola naaede aldrig til at forstaa Arbejderen; Anatole France var langt foran, men han gjorde ikke noget ved det. Hvis Bernhard Shaw havde ejet den nødvendige sociale Indstilling, vilde han sikkert være blevet den bedste. Af nyere danske Dramatikere er Leck Fischer bedst; han har tegnet en Arbejder som Menneske, men han har ikke tegnet ham som baade Arbejder og Menneske; det er hans Mangel.

Som det er gaaet med Litteraturen og Dramatiken, er det ogsaa gaaet med Pressen. Den folkelige Presse med dens akademiske Haandlangere — ikke altid akademiske af Fødsel, men af Sindelag — véd endnu den Dag i Dag ikke, at der er en Stand af Arbejdere til — undtagen i Abonnementsprotokollen. De Mennesker, denne Presse kender, gaar til Eksempel altid paa Kontoret — og helst paa *deres* (d. v. s. eget) Kontor — aldrig til Værkstedet eller Fabriken eller Pladsen. Kommuneskoler kendes ikke i Pressen af i Dag. Skoletider, Skoleferier, Lærerstand er altid de private Skolers. Folkets Skoler kender man kun, naar der skal samles Almisser til Ferielejre og Juletræ. Naar to Pomadekrukker causerer om deres Mænd, er disse enten Læger eller Kontorchefer. Naar en nybagt »Rus« omtales, saa hedder det »*den* unge stud. med. Knud Stikkelsberg« (naturligvis kender alt Borgerskabet den unge Doktoraspirant), men hvis Snedker Holger Jensen engang ved et Uheld skulde blive nævnt i Bladet, saa hedder det »*en* Snedker Holger Jensen« (selv om denne har lavet det smukkeste Stykke Møbelarbejde paa Udstillingen i Industripalæet). Instruktør Torben Glad med sin smukke Frue er rejst til Cannes; men at Tapetserer Hans Hansen med Kone og Børn er taget ud til deres Kolonihavehus i Avedøre, det staar ingen Steder.

Saaledes ser den danske Presse paa den Stand, der udgør Størstedelen af dens Læsere. Nu véd jeg godt, at det første Ræsonnement, der vil lyde overfor disse Paastande, er: Saa forlad den Presse og hold dig til vor

egen! Ak ja, det er ikke gjort med det. Den Presse, der behersker den store Del af det mægtige Avispublikum, kan ikke ignoreres; dens Visere er Barometerarme paa den store sociale Cirkelbue, hvor ogsaa vi har en Plads. Naar de engang peger ned paa os, da skælver Jorden.

Forøvrigt har vor egen Presse aldrig vist Forstaaelse af Pennens Kultur — tværtimod. Naar den med store, bombastiske Armsving fortalte om dens Andel i Arbejdernes Kulturstade, saa stod der en lille Djævel bag og hviskede: Det er Løgn! Det er Løgn! Den Intellektualitet, Arbejderen efterhaanden har tilegnet sig, har han ikke mest sin Presse at takke for. Kan man mon komme væk fra det parodiske i Billedet af Kongresdeltageren, der efter i en otte Dages Tid at have spist Værtens væmmelige Fedeanretninger rejser hjem med Sangens Ord paa Læben: »Og Jorden saa aldrig saa usselt et Kuld, som det, der paa den nu har Gem«, selv om den, der i det hele taget reflekterer derover, naturligvis har Ret i den Betragtning, at Ordene nu maa tænkes tilhørende en svunden Tid.

Og for at tage et Billede endnu fra vor egen Lejr, saa lad mig nævne Oskar Hansens Almanakfortælling med Tegninger af Bidstrup i vort eget Maanedsblad »Grafisk Teknik«, Numer 10. Tekst og Billeder er her lige stærkt fortegnet. Saa usle, som denne Sætter er gjort til, er vi ikke, og hvis vi var det, saa var det vel ikke i vor Interesse selv at udraabe det. Her kunde i Stedet have staaet en skarp Satire over Samfundsforhold eller faglige Forhold; det havde været paa sin Plads.

Hvis vi forstod at bruge de Midler, vi ejer, til at løfte os selv op i Lyset ved Siden af de andre, saa behøvedes der ingen voldsom Revolution. Der er tusinde smaa, stille Midler, der er stærkere end Krige. Hvad om vore Repræsentanter en Gang vendte hjem fra Genève — eller et af de andre Sommeropholdssteder —, hvor der ellers intet sker, og fortalte os, at nu havde man besluttet, at fra i Dag kendte al Verdens Arbejdere ikke anden Tiltaleform end »du« — *du* indbyrdes, *du* til Kongen og til Professoren og til Principalen — og gennemførte det! Et Klasseskel slettes ud, en Stand hæves en Smule op imod de andre.

Menneske eller Arbejder — et uværdigt Livssyn at bøje sig ind under. Vi underkaster os ikke et Enten—eller; vi mejsler det ind paa Tidstavlen, et Baade—og.

N. Th. S.

Kontingentnedsættelse?

Der er i en lang Række af Artikler i »Typ.-Tid.« og i Dagspressen stillet mange Betragtninger over Loven om Forbud mod Overarbejde og vort Fags Afspaserings-Aftale, men jeg har stadig spejdet forgæves efter den Mulighed for en Kontingentnedsættelse, som Loven og dens Virkninger maa indebære. Naar det er oplyst, at der allerede kort Tid efter Lovens Ikrafttræden var kommet 25 Kolleger i Arbejde i København og 75 i Provinsen, og disse Tal sikkert er forøget betydeligt siden, var der saa ikke Grund til et Øjeblik at komme ind paa en Omtale af Muligheden for en Kontingentnedsættelse til Forbundet? Da omkring Halvdelen af Kontingentet indgaar til Arbejdsløshedskasserne, og der nu i Stedet for at ydes Understøttelse til saa mange ledige betales Kontingent af disse rundt paa Trykkerierne, vilde det synes muligt at bringe en passende Lettelse i Kontingentet, hvilket jo ogsaa vilde bøde lidt paa det Tab, som der stadig skrives om for dem, der tidligere i nogen Grad regnede med Overarbejdet som en Part af Lønnen.

Da jeg ikke er i Stand til at afgøre, om Forbundet kan tage Nedsættelsen straks, vil jeg i hvert Fald henstille til Forbundsstyrelsen at røre paa sig, saa Spørgsmaalet under alle Forhold kan være klarlagt til Behandling paa næste Delegeretmøde.

Godt Nytaar! *Chr. Jensen Petersen.*

Vi er forladte —

Redaktør Nils Wessel skriver i Sv. Typ.-Tidn. om et Besøg paa Udstillingen i Paris bl. a.:

Jeg sidder foran Trocadero og hviler mig. Det er trættende, uendelig trættende, at vandre om paa Udstillinger. Men pludselig er det som en Stemme hvisker mig i Øret: Gaa til venstre!

Jeg følger Opfordringen, gaar til venstre, søger bag om den hollandske Pavillon, og tæt ved den tyske finder jeg en noget tilbagetrukken Pavillon — *Spaniens.*

Her er et af de mest mærkværdige og mest tiltrækkende Steder paa hele Udstillingen. Her roses ingen Ting, her propaganderes ikke. Men man føler, som om der fra denne Udstilling udstrømmer et Smertensskrig, der kan udtrykkes i følgende: »Vi er saaret til Døde, vi er forladte, og vi er fattige.«

De udstillingsbesøgende, som kommer ud fra dette Hus — og de er mange — gaar saa stille. Ingen Lyd trænger ud fra denne Afkrog af den internationale Udstilling . . .

I Bogudstillingen finder man ikke alene Pragtudgaver af »Don Quixote«, men ogsaa en Række Arbejder, hvis unge og lovende Forfattere nu er døde. Hist og her læser vi efter Navnet paa Forfatterne et Ord, som oversat betyder: *Skudt!*

Det er ikke mange, som ved første Øjekast paa det store af Picasso malede Lærred er i Tvivl om, hvad det forestiller. Navnet *»Guernica«* behøvede ikke at staa der. De ødelagte, i Ruiner liggende Huse, de sønderskudte Kroppe af saavel Mennesker som Dyr, de sønderrevne og brændende Træer — alt er et Billede paa Tilintetgørelse, udført af de i Luften kredsende tyske og italienske »Helvedeshunde« . . .

Paa en anden Væg løber et Baand med Indskriften: »Begaar et Folk en Forbrydelse, naar det forsvarer sin Frihed?« Saa defilerer vi langsomt forbi Billederne: Dèr ser vi en baskisk Stue, og derefter følger en Mængde Billeder, de fleste skildrer Borgerkrigens Faser. Eduardo Vincento har malet et Billede af tre Militssoldater paa Vagt i Nattens mørke Timer. Morgaedo giver en skrækindjagende Skildring af flygtende Kvinder og Børn, som nedmejes af Kuglesprøjter fra Flyvemaskiner. En tredie Maler skildrer en Massehenrettelse af Fanger i Morgengryet . . . Dèr har vi et Jættefotografi, forestillende en Klynge blege og interesserede Børn, som tilligemed et Par Kvinder i Angst stirrer op i Luften, hvor der udkæmpes en Luftkamp. Det taler for sig selv. Tæt ved Udgangen hænger et andet Billede: fire Kvinder i Sort. De klemmer sig ind i Ruinerne af et Hus. Den gamle i Forgrunden skjuler Ansigtet i Hænderne, en af de unge stirrer taareløst og haabløst frem for sig . . .

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Overarbejds-Afregning

Vi henleder Opmærksomheden paa, at det i Aftalen vedr. *Afspasering af Overarbejde* hedder:

»Ved *Afslutning af Kalenderaaret* udbetales Timelønnen for det Antal Overarbejdstimer, for hvilke Afspasering i Henhold til ovenstaaende ikke kan finde Sted [fordi de ikke udgør en 8 Timers Arbejdsdag], saaledes at der ikke overføres overskydende Timer fra det ene Kalenderaar til det andet.«

Hvis f. Eks. en Arbejder i Tiden 1. Oktober til 31. Januar har haft tilsammen 23 Overtimer, skal han i Tiden 15. Januar til 14. Februar afspasere 2 Dage og nu ved Aarsskiftet have udbetalt den indestaaende Timeløn for de 7 Timer. Har han derimod haft 25 Timer, skal han afspasere 3 Dage og nu have een Time udbetalt.

Dog gælder det for *Dagblade*, for hvilke der er oprettet *Sær-Aftaler* med stadig løbende Afspasering, at her finder der *ikke* nogen Kalenderaars-Opgørelse Sted, fordi man har et »løbende Regnskab«.

København, den 20. December 1937. *Forretningsudvalget.*

Bliver det 20 pCt.?

Det er kulet op med Hensyn til Overenskomstopsigelserne. Det gælder ca. et Par Hundredtusinde, og det kan roligt siges, at det er ikke smaa Forventninger, der næres.

Straks efter Klasseloven om Afspasering lød der fra De samv. Fagforbunds Sekretær i en Artikel rigtig gammeldags Kamptoner. Hvad indad tabtes skulde udad vindes. Fratagelsen af Overarbejdspengene skulde ved Overenskomsternes Fornyelse tilbageerobres — ikke alene dette Tab, men ogsaa en klækkelig Lønforhøjelse over hele Linien til Dækning af de opskruede Priser paa de daglige Livsfornødenheder sloges fast som en ubrydelig Kendsgerning.

Thi hvorfor skal Arbejderne alene bære Dyrtidens Svøbe stiltiende, i Særdeleshed, da det fra vort Partis Ordfører i Folketinget er erkendt, at Arbejdernes økonomiske Bæreevne nu er paa Bristepunktet.

Dækning for Dyrtiden vil sige mindst 20 pCt. Løntillæg. Alene en Post som Brændsel er steget med 1 Kr. pr. Hektoliter, og vi spejder stadig efter Virkningerne af den af Rigsdagen nedsatte »Reguleringskommission«, der navnlig skulde tage bl. a. Kulringene og Kulgrossererne i Nakken. Denne samfundsgavnlige Indretning forekommer imidlertid at være »frosset inde« eller muligt savnes der Mod til Arbejdet. Der skal selvfølgelig fares frem med Varsomhed og Omtanke for ikke at kollidere med økonomiske Interesser her og der.

Men der er ikke Tegn til, at »Kullene» »frygter« en Avancebegrænsning eller Prisnedsættelse, for deraf ses, at Det danske Kulkompagnis Aktier siden 1. November er gaaet op med 5 Points — fra *117* til *122*. Og Brødet — Københavns Brødfabrikkers Aktier staar i 145 og har givet 8 pCt. i Udbytte de sidste 3 Aar. I den Forbindelse et Par Dampmøller med 25 og 10 pCt. i Aktieudbytte.

Efter Artiklerne i De samv. Fagforbunds Blad »Arbejderen« at dømme, skulde der altsaa ikke herske Tvivl om Alvoren med klækkelige Løntillæg. Men vi er desværre saa vante til stor Tale og magre Resultater, saa det er klogt at belave sig paa lidt. De Krav, der stilles, er — i Belysning af Varepriserne m. m. — Minimum.

Men ved Gennemførelsen drejer det sig ikke alene om Modstanden og Kampen mod Arbejdsgiverne, men ogsaa om Modstanden fra den politiske Magt — Statsmagten. Og naar vi erindrer os Statsmagtens Ordførertale paa De samv. Fagforbunds Generalforsamling og Slutningen af Trontalen ved Rigsdagens Aabning, kan vi være sikre paa, at der ikke bliver vide Bukser af dette Skind, fordi at *Magten* i det forestaaende store Lønopgør ligger hos Politikerne i Rigsdagen. Og til dem hører ogsaa vore store Mænd i Spidsen for De samv. Fagforbund. Det havde derfor sikkert været klogest, om De samv. Fagforbund havde slaaet lidt mindre haardt paa Trommen. Vi har af Erfaring vor Tvivl. Efter Trommehvirvlerne har jo ovenikøbet en af De samv. Fagforbunds politiske Formyndere været udenfor København og profeteret Arbejdernes udmærkede Lønniveau og — ligesom Præsterne henviser de fattige til Himmerige — mindede han os om, at vi har det godt, og at vi en Gang vil opnaa det, vi nu savner, ved Socialismens Indførelse i Danmark.

Men vi kan da spørge: Hvad faar vi ved de nye Overenskomster?

Ja, Formanden for De samv. Fagforbund Chr. Jensens store Forbund — Tobaksarbejderforbundet — har jo brudt Kæden og sluttet Forlig paa 3—4 pCt.

Det er naturligvis rent tilfældigt og antagelig ikke helt med Billigelse fra De samv. Fagforbund. Men man kalde mig Mads, hvis ikke denne Overenskomst bliver noget af en Rettesnor.

Kravene fra Arbejderne om 20 pCt.s Forhøjelse er mødt med samme Procentkrav nedad fra Arbejdsgiverside. Og det har omgaaende slappet paa Tromme-Kalveskindet med en Udtalelse om dette Kravs vakte Mismod i Arbejderkredse.

Man ser, at Taktiken er i Opmarch. 20 pCt. staar mod hinanden. Det havner hos Forligsmanden. Vi har Tobaksarbejdernes 3—4 pCt., som Forligsmanden efter et Par anstrengende Dage ved Politikernes Hjælp faar vedtaget i Arbejdsmændenes Hovedbestyrelse. Til den Tid er Forslaget om Sommerferie sikkert vedtaget i Rigsdagen. Det er beregnet til andre 3—4 pCt.

Og saa kommer alle de smaa og store politiske Profeter og forkynder den store Sejr: Arbejdsgivernes Krav om 20 pCt. Lønnedsættelse blev kraftig nedsablet. Vi opnaaede 8 pCt. Lønforhøjelse. Siden 1931 er de daglige Fornødenheder i en Arbejderhusholdning ganske vist steget *35 pCt.* Thi Aktionærerne og Højfinansen skal jo ogsaa leve.

Men om 100 Aar har vi Socialismen indført i Danmark.

Tænk i jeres Trang og Mismod paa, hvad det vil sige.

S.-Kj.

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Fagbevægelsen i Palæstina.

Efter 10 Aars paaskønnelsesværdig Virksomhed har Sekretæren i det jødiske Typografforbund i Tel-Aviv, Sadeh, trukket sig tilbage fra Stillingen for at hellige sig andre Opgaver indenfor Arbejderbevægelsen. Hans Efterfølger som Sekretær bliver Typograf A. Ackselrad, der allerede har flere Aars Virksomhed i Forbundets Tjeneste bag sig. Det sidste Aars Begivenheder er ikke gaaet sporløst henover Organisationen; navnlig har de strenge Indvandringsbestemmelser skadet meget. Den stadige Uro i Landet har medført en Stagnation i hele Erhvervslivet, der ogsaa har berørt de grafiske Fag. Et Forsøg fra Bogtrykkernes Side paa at faa gennemført en Lønnedsættelse strandede paa Typografforbundets Modstand.

I hver af de tre vigtigste Byer Jerusalem, Tel-Aviv og Haifa findes som bekendt en Typograforganisation, som — skønt de alle tre er tilsluttet det almindelige jødiske Fagforbund — ikke hidtil har samarbejdet.

Nu har der imidlertid været afholdt et Møde, hvori deltog Repræsentanter for alle tre Organisationer, med det Formaal at bringe et Samarbejde i Stand. Paa Mødet drøftedes bl. a. Muligheden for Indførelse af en ensartet Overenskomst for hele Landet. Drøftelserne resulterede i Nedsættelse af et Udvalg, som skal foretage de nødvendige Undersøgelser og til sin Tid fremkomme med Forslag til en Landsoverenskomst.

Typografernes Organisation i Jerusalem træffer forøvrigt i disse Dage ivrige Forberedelser til at fejre Organisationens 40 Aars Jubilæum, som den første Organisation i Palæstina — ja, i hele det nære Østen — der har opnaaet denne ærværdige Alder.

Brev fra Oslo

Forbundet besluttet som bekjent på siste landsmøte å stille 1000 uker pr. år til disposisjon for de kolleger som vilde ta sig en ukes vinterferie, man vil da få ledighetsunderstøttelse og fri kontingent. Betingelsen er naturligtvis, at en ledig inntaes i plassen. Flere store personalklubber har nu behandlet saken og besluttet, at alle skal ta en uke fri. Denne beslutning binder dog på ingen måte den enkelte, da man intet har i lovene om dette. Fortsetter det slik må forbundet stoppe utdelingen av ukene, da det jo kun er 1000 uker til disposisjon!

Ledigheten er pr. 1. november noe mindre en måneden før. Av forbundets 4002 medlemmer var 303 arbeidsløse — 7,6 pCt.

Transportarbeiderne har opnådd 15 til 17 pCt. lønnstillegg, 12 pCt. på akkordsatsene og 3 dages lengere ferie. Nu er det ikke mange arbeidergrupper i vårt land som har mindre enn 14 dages ferie.

En truende streik ved meieriene blev avverget i siste øieblikk. Det var regjeringen som henstillet til partene å underkaste sig voldgift. Dette blev imøtekommet og uansett hvad resultatet blir, så betyr dette en hel forandring i arbeidernes principielle linje. Tidligere — under borgerlige regjeringer — har man ved alle midler bekjempet såvel tvungen som frivillig voldgift i arbeidskonflikter. Man har altså under en arbeiderregjering maktet det, som ikke en borgerlig regjering kunnet gjennemføre. En høist betenkelig utvikling!

Innsamlingen til Spania gav i »Spaniauken« glimrende resultater. Norge skulde nu stå gunstig stillet i den edle kappestrid om, hvem av de skandinaviske nasjoner som gir mest til de spanske arbeideres frihetskamp.

De arbeidsløse i vårt forbund får ekstrautdeling til jul, såvel av forbundet som avdelingene. Oslo kommune har bevilget penger og brenselshjelp. Vi har også netop nu en meget streng vinter med mengder av sne og helt op til ÷ 43 grader.

I anledning af det skandinaviske trykkermøte i Oslo 1938 akter Norsk Trykkerforbund å arrangere en trykkerkonkuranse, som vil bli åpen for de skandinaviske lands trykkere. Betingelsene vil bli meddelt snarest. Hensikten er å utstille konkuransearbeidene og foreta premieutdelingen under trykkermøtet i Oslo.

Alle lesere av Dansk Typograf-Tidende ønskes en god jul og et godt 1938.

Oslo, 12. December 1937. *B. F—m.*

Vi er de unge — — —!

Tilegnet den arbejdsløse Ungdom.

Vi er de unge,
de dumme — — —
de kloge — — —
vi er den store,
raadløse Flok.
Vi er de unge,
der griner af Visdom
og mener — — —
at *vi* er *os* nok!

Vi er de unge,
hvem Løfter blev givet,
Ord — og *kun* Ord
var vort daglige Brød.
Vi er de unge,
der venter og venter — —
mens Livet
forvandles til Død.

Vi er de unge,
Nutiden selv,
vi har den Fremtid
at — sulte ihjel.
Vi er de unge,
Slægtens Rekrutter;
vor Kamp begynder,
hvor andres den slutter.

Vi er de unge,
der Asfalten slider
Dag efter Dag,
Aar efter Aar.
Vi er de unge,
»som ingenting gider«.
Vi er de unge,
som ingenting faar — — —

Bebel.

Supplikanter

I Aarhus Handelsforening har Formanden, en Konsul, ved sin Afgang holdt en drabelig Tale, en Svanesang, hvis sygt vemodige Skrig kan mane til Eftertanke. Det kunde i og for sig være ligegyldigt, hvad en tilfældig Provins-Matador betror sine i Antal ret indskrænkede Standsfæller. Men Sagen faar sin almene Interesse ved det prægnante Billede, man ved denne Lejlighed faar af Synspunkter og Mænd, der udi egen Bevidsthed og af ubegribelige Aarsager i Almindelighed ogsaa i den offentlige Mening, staar som Samfundets grundmurede Bærepiller.

Med den Autoritet og Visdom i økonomiske Spørgsmaal, som en fed Tegnebog giver, lader Hr. Konsulen i Begyndelsen af sin Tale skinne igennem, at formedelst fule Socialister og anden Forkrænkelighed nærmer Verden samt Danmark, der jo er denne Verdens Navle, sig sin Undergang. Ergo kravler Konsulen op paa Søjlen for derfra at beskue Taabenakkernes haabløse Kamp mod Undergangen. Og han er smækfornærmet over, at Handelsorganisationernes Folk trods al Larmen og Protesteren er Realitetspolitikere nok til at indlede et for dem selv fordelagtigt Samarbejde med Valuta-Kontoret ved at tilstille dette de nødvendige Detailoplysninger.

Naa, Hr. Konsulen om det. Det bliver jo i Familien. Men saa fremsætter han Udtalelser, der ogsaa har Interesse for vi gemene plovmandsforladte Sjæle. Udtalelser, hvis Inkonsekvens og manglende Logik set i Relation til Konsulens øvrige Doktriner raaber til Himlen om den Begrebsforvirring, der raader hos disse Samfundets Støttepiller, som han er en typisk Repræsentant for. Vi citerer »Demokraten« i Aarhus:

> Han . . . . klagede over, at Valutacentralens Form for Korrespondance var fornærmende; ved et Besøg paa Centralen ydes der Ledere af Landets førende Forretninger den samme Betjening som de Handelens Outsidere, der bønfalder om Centralens Velvilje som en Slags Socialhjælp. Alle betragtes som Supplikanter.

Man maa nok spørge denne gudsforgaaede Liberalist, hvad han har gjort ved grundlæggende Maksimer som »det private Initiativ«, »den sunde Konkurrence« og »den Enkeltes upriviligerede Ret« til at hævde sig i Tilværelsen. Den brave — lad os ikke sige bigotte Borgermand — virker ikke saa lidt komisk i sin anstrengte Foragt for Supplikanterne. Sund Tænkning maa uvægerligt føre til, at man faar den Opfattelse, at den gode Konsul slet ikke ønsker »det personlige Initiativ« fremmet etc., men bare drømmer om, at et priviligeret Handels-Aristokrati maatte eje den fulde Magt i Riget. En Adel af Børs-Matadorer med lidt færre Ahner end den, Franskmændene ekspederede i 1789; til Gengæld endnu mere dumstolt, uforstandig, navlebeskuende og latterlig i sin forlorne Harme over Udviklingen.

Men den utiltalende Foragt nedover, som Konsulen saa kønt gør sig til Talsmand for, har Adresse videre ud; blandt andet til de 100.000 Supplikanter, der med tomme Hænder staar foran Arbejdsgivernes Døre og tilbyder den eneste Vare, de har at sælge, den eneste Kapital, de fik i Arv fra en udslidt Far og Mor: deres Arbejdskraft. Thi hør blot engang den konsulariske Alvidenheds Aand sprudle og slaa Gnister af den ædle Tænknings skønt glødende og flammende Esse:

> At bibeholde eller endda forøge de nuværende Skattebyrder for at kunne bevare et demoraliserende Understøttelsessystem og for til Tariflønninger at kunne igangsætte uproduktivt Arbejde, vil afgjort ikke være Vejen til sunde Forhold.

Det skal altsaa være demoraliserende at æde sig mæt, at fordre af Samfundet, der har sat Arbejderne paa Gaden ved de herskende Økonomers manglende Evne til at administrere det økonomiske Apparat, at det giver ham det fornødne til Livets Ophold. Men hvis det demoraliserer at spise sig mæt, saa Gud naade Konsulen og Fæller, naar de engang favnes af Skærsildens Flammer.

Og den nævnte Mangel paa Produktivitet bestaar nok deri, at man her faar Samfundsværdier, der ikke i nævneværdig Grad smider Profit af til entreprenante Finanssjakaler og andre Parasiter.

Men Supplikanterne faar altsaa lidt at rive i og forskaanes for en Tid fra en deprimerende Vandring med Kasketten i Haanden til d'Herrer Arbejdsgivere, hvor der i Almindelighed ydes dem en Modtagelse, der siger Sparto til den, som bliver de sensible Supplikanter i Prima-Klassen til Del i Valutakontoret . . .

Og endelig træder Konsulen Augurerne i Næringen og spaar:

> Imens venter man paa den Omlægning af Samfundsopfattelsen, som kloge Folk forudsiger, men om hvis Karakter man dog endnu staar uvis.

Jeg tipser, at Konsulen tænker paa Nazismen, og saa mindes jeg Pürschels smukke Ord om Fascisterne som Kulturreddere. Det er saa haabløst at argumentere mod disse borgerlige Aands-Heroer. Forstaar de da slet ikke, at det, der adskiller den europæiske Kultur fra alle andre og giver den om end nok saa lille et Forspring, er Humanitet og Tolerance. Og netop *det* ser Fascismen som sit første Formaal at udrydde.

Den Stille.

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Et Besøg i Aarhus Stiftsbogtrykkeri A/S

Aarhus Maskinsætterklub var Søndag den 3. November inviteret til at bese Aarhus Stiftsbogtrykkeris Maskinsætteri i den nye flotte Trykkeribygning paa Aaboulevarden. Man samledes i Maskinsætteriet, hvor Kollegerne beredvilligt viste »vi andre«, hvad der kan fremstilles paa en Sættemaskine, og det var saa sandelig ikke Smaating, men nærmest, hvad man vilde kalde »at gaa Haandsætterne i Bedene«. Selv de mest indviklede skematiske Arbejder med Kolonner paa 1, 2 og 3 Ciceros Bredde o. s. v. fremstilles her paa Sættemaskine, vel at mærke ogsaa Streger m. m., som saves til i de forskellige ønskede Formater paa Maskinsav, ligeledes kan Streglinierne skæres skraa, saa de kan anvendes til Rammer m. m. Vi var selvsagt imponerede over at se, hvad disse Maskiner producerer.

Derefter besaa vi under Faktor *Christiansens* Ledelse den store Trykkeribygning fra øverst til nederst. Vi sluttede i Stueetagen, hvor den ene store Hurtigpresse staar ved Siden af den anden.

Nu ventede der Kollegerne en virkelig Overraskelse, idet Firmaet inviterede os paa Vinstue, hvor vi blev beværtet paa en ovenud og ganske uventet Maade, idet vi blot kunde kræve ind, hvad »Ganen begærede«, ligesom der heller ikke manglede »Røg«. Formanden, *Karl Kirkebæk*, bad Faktor Christiansen bringe en oprigtig Tak til Direktør *Kiær*.

Derefter begav man sig til »Café Lolland«, hvor den ordinære Generalforsamling fandt Sted. *Formanden* bød velkommen og valgtes til Dirigent. Pkt. 1. Forhandlingsbogen oplæstes af den konstituerede Sekretær og godkendtes. Pkt. 2. Beretning. Formanden omtalte Oplysningsarbejdet blandt de aarhusianske Maskinsættere og mente ikke, det kunde være i Strid med Oplysningssekretærens specielle Opgave, at man i Aarhus samledes en Søndag Formiddag omkring en Sættemaskine, for at drøfte de tekniske Problemer, der mellem Aar og Dag kan opstaa for en Maskinsætter. Heri var Medlemmerne enige med Formanden. Pkt. 3. Formanden genvalgtes med Akklamation. Pkt. 4. Kassen bevilgede 3 Kr. pr. Kuvert til den efterfølgende Frokost. Denne endte som sædvanlig med et muntert kammeratligt Samvær. *E. E. J.*

Bog- og Akcidenssætterklubben i København

afholdt Tirsdag den 30. November Møde i Karl Marx-Salen i Rømersgade 22. Klubbens Formand, *E. Berg*, bød velkommen og gav straks Ordet til Københavns Afdelings Formand, *Sigv. Hellberg*, der havde lovet at indlede en Diskussion over Emnet: »Haandsætternes Stilling i Faget *før* og *nu*«. Hellberg gav en udmærket Skildring af Forholdene for 30—35 Aar siden. Skildrede Datidens Sætter og sammenlignede ham med Nutidens. Fremkom med nogle interessante statistiske Oplysninger om Arbejdsløn m. m. I den paafølgende Diskussion deltog *K. A. Jørgensen*, *Emil Sømberg* m. fl.

Efter Afslutning af Diskussionen rullede Oplysningssekretæren, Sv. Johansen, et Par Films, hvorefter *Formanden* kunde slutte den interessante Aften med Ønsket om, at Haandsætterne i endnu højere Grad vilde fylke sig om Klubben og dens Arbejde for Bog- og Akcidenssætterne.

Eigil Hansen, Sekretær.

Typografernes Stiftelser i København

afholdt sin ordinære aarlige Generalforsamling Søndag den 5. December i Rømersgade 22. Dirigent var *Carl Schnoor*, Sekretær *N. Nielsen*. Formanden, *Carl Nielsen*, aflagde Aarsberetning og fremhævede den gode økonomiske Stilling. Vi er nu inde i en lille rolig Periode, de gamle Ejendomme er afhændede, og hele Afregningen med Boligselskabet om Bygningen af Typografernes Hus er afsluttet. Som Situationen tegner sig paa Byggeriets Omraade, maa vi endnu en Tid vise Resignation, men saa snart Forholdene er gunstige, staar vi rustede til det næste Fremstød. Det vil være muligt af vore normale Indtægter at oprette 1 à 2 Friboliger i den nærmeste Tid, og Styrelsen søger derfor Generalforsamlingens Sanktion til Oprettelse af Friboliger, ligesom vi ønsker den

i Fjor vedtagne Bemyndigelse til nyt Byggeri fornyet. Formanden sluttede med nogle Betragtninger over Udviklingen i Virksomheden gennem Aarene og mente at turde udtale, at som de tidligere Slægtled havde vist Initiativ ved Rejsningen af vore gamle Ejendomme, saaledes har ogsaa vor Tid gjort sin Indsats. — Kassereren, *Peter Jensen*, omtalte nærmere Regnskabet. Han beklagede de mange Restancer, men gjorde opmærksom paa, at vi har en Paragraf, der tillader Genoptagelse med fortsat Anciennitet. — Ved Afslutningen af Byggeregnskabet er sidste Rest af Statslaanet indgaaet, og fra Boligselskabet er, efter at alt er betalt, tilgaaet Hovedkassen Kr. 17 300,00 som Formue. Alt i alt staar vi godt funderede, og vi er i Stand til at holde Lejen paa et lavt Niveau. Brændselspriserne har jo vist stærk Stigning, men først i dette Efteraar har vi maattet forhøje Afgiften. Omtalte sluttelig nærmere nogle Forhold ved Ejendommene. — Der førtes en kort Diskussion om forskellige Emner, bl. a. om Muligheden af ny Agitation for Tilgang, om Fribeboernes Aldersrenteforhold og nogle Lejeranliggender, som Styrelsen dog maatte afvise som ikke henhørende under Generalforsamlingens Forum, men maatte ordnes med Administrationen. I Diskussionen deltog *Sparvath-Larsen, L. Jensen, Viggo Nielsen, Hammerlund, Viggo Christensen, C. Christoffersen* og *F. Bruun*. — De foreslaaede Bemyndigelser til Oprettelse af nye Friboliger og til Opførelse af en ny Bygning vedtoges, og derefter godkendtes Beretning og Regnskab enstemmigt, hvorefter den sædvanlige Bevilling af Midler til Anvendelse i det kommende Regnskabsaar blev vedtaget. — Endelig foretoges Valg af Kasserer, 1 Styrelsesmedlem og 1 Revisor. De afgaaende, *Peter Jensen, Viggo Christensen* og *Carl J. Christoffersen*, blev alle enstemmigt genvalgt. *N. N.*

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling Fredag den 10. December. Til Dirigent valgtes *N. P. Jørgensen*. Sekretæren, *Grøndal Nielsen*, oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. Derpaa aflagde Formanden, *Aage Larsen*, sin Beretning. Han kom herunder ind paa en Del Sager fra Arbejdspladserne angaaende Efterbetaling af for lidt erlagt Arbejdsløn, Underbetaling af uorganiseret Arbejdskraft og Overarbejdsrapporterne, som Afdelingen fremdeles ønsker at benytte sig af. Omtalte endvidere Ønskeligheden af at faa fornyet nogle Tarifunderskrifter. Afdelingen havde i den forløbne Uge arrangeret en Velkomstfest for de unge Svende. Den 13. Februar 1938 afholdes Oplysningsmøde her i Byen, og Rammerne omkring Mødet skitseredes. — Efter at en Forespørgsel var besvaret, toges Meddelelserne til Efterretning. — Afdelingens Juletræsfest afholdes under sædvanlige Former. — En Kollega paa Roskilde Højskole bevilgedes 25 Kr. Foredragsforeningen af 1901 bevilgedes 15 Kr., og »Demokraten«s Juleindsamling 50 Kr. Til det tyske, illegale Fagforeningsarbejde bevilgedes 60 Kr., og en Julehjælp paa 10 Kr. bevilgedes til nogle tyske Emigranter her i Byen. — De rejsendes og arbejdsløses Understøttelser for 1938 fastsattes uforandret, og det samme skete med Styrelsens Gratiale og Kassererens Løn. — Kassereren, *V. Vistisen*, genvalgtes enstemmigt. Som Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes *Henry Nielsen* og *Grøndal Nielsen* med henholdsvis 58 og 56 Stemmer. Joh. Hansen fik 29 Stemmer. Som Revisor genvalgtes *Karl Knudsen*. — Under Eventuelt efterlyste *Anna Rasmussen* Motiveringen for Henlæggelsen af en Ansøgning om Støtte til Oprettelse af Vuggestuer i Aarhus. *Formanden* redegjorde for Styrelsens Stilling til Ansøgningen. Det vedtoges derefter at lade Ansøgningen nyde Fremme til næste Generalforsamling. — *Kassereren* gav nogle praktiske Oplysninger angaaende Brændselshjælpen. — *P. Nielsen* opfordrede Medlemmerne til at tegne sig paa Juletræslisterne, og *Formanden* henstillede til Kollegerne at indmelde sig i Arbejdernes Radioklub. — Enkelte Forespørgsler besvaredes, og Dirigenten sluttede derefter den godt besøgte Generalforsamling. *C. G. N.*

Sidste Frist for Indlevering af Annoncer paa Ekspeditionskontoret i Evaldsgade er Tirsdag. Større Tekstbidrag maa være Redaktøren i Hænde senest Søndag. Mindre Notitser senest Mandag.

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Fagteknisk Studiekreds for Sættere startes paa manges Opfordringer i Januar Maaned. Leder bliver Paul Smidt. Studiekredsen bliver om Mandagen og vil komme til at strække over 2 Gange 10 Aftener; første Halvdel i Foraarssæsonen og anden Halvdel i Efteraarssæsonen. Studiekredsen er fortrinsvis forbeholdt Medlemmer paa de sidste Læreaar.

Indtegning, som foregaar fra i Aften, *er absolut bindende*. Deltagerantallet er begrænset til 25.

Stiftelsesfesten — Vinterens store Clou — nærmer sig. Som sædvanlig bydes der paa et stort og alsidigt Program, af hvilket vi nævner: Elo Magnussens 6-Mands Orkester, Prolog skrevet specielt til Lejligheden af Oskar Hansen, Underholdning af kgl. Skuespiller John Price, Skuespillerinde Ellen Jansø, Imitatoren Brøchmann og Bernhard Christensens Jazz Trio. — Derefter Bal. Billetter 75 Øre. Baltegn 1 Kr.

Man vil se, at det økonomisk ogsaa er et stort Program, og Festens Vellykkethed er selvfølgelig afhængig af, at vi faar fuldt Hus. — Derfor haaber vi, at I alle vil være behjælpelige med at sælge Billetter, og der er truffet en Ordning saaledes, at Medlemmer for hver 10 solgte Billetter faar en Fribillet. Billetter og Programmer udleveres fra *Mandag den 3. Januar* paa Kontoret.

Næstved Lærlingeafdeling

afholdt Torsdag den 21. Oktober Generalforsamling paa sædvanligt Sted. Paa Generalforsamlingen gav Lokalformanden Typ. *Jensen Petersen* en klar og tydelig Omtale af Lærlingeloven og til Loven om Forbud mod Overarbejde.

— Afdelingen fejrede den 10. Decbr. ved en Sammenkomst paa Bygningen Foreningens 17 Aars Stiftelsesdag. Der var et halvt Hundrede Deltagere, og Festen fik et særdeles vellykket Forløb.

Ved Kaffebordet, hvor de fikse Tryksager, bl. a. et smukt, farvetrykt Program, fremstillet i Dagens Anledning, vakte Opmærksomhed, blev der sunget to ypperlige til Lejligheden skrevne Sange, og der blev talt af *Karl Emil Hylander*, Lokalafdelingens Formand, Typograf *Chr. Jensen Petersen*, Redaktionssekretær *Sørensen* og *Carl Jacobsen*.

Saa blev der danset, og ved Midnatstid var der en fortræffelig Underholdning ved 4—5 af Foreningens musikalske Medlemmer, som spillede og sang moderne Kompositioner med forbløffende Teknik og Forstaaelse.

Slagelse Lærlingeafdeling

afholdt Tirsdag den 7. December Generalforsamling i »Folkets Hus«. Til Dirigent valgtes Helmer Jensen. Forhandlingsprotokollen godkendtes. Til Formand valgtes Henning Nielsen, Kasserer: Thorkild Nielsen, Sekretær: Helmer Jensen (Genvalg), Revisor: Otto Andersen og til Suppleant: Kaj Hansen. Under Eventuelt vedtoges bl. a. at arrangere en Tur ind paa et af de københavnske Dagblade i Vinterens Løb. Generalforsamlingen sluttede med fælles Kaffebord.

Helmer Jensen, Sekretær.

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

60-Aars Fødselsdag fejres Tirsdag den 28. December af *O. A. Holzmann*, som de sidste ca. 15 Aar har arbejdet paa Jyllandsposten. »Holze«, som han populært kaldes i Kollegernes Kreds, har gennem Aarene bevaret et glimrende Humør, der ogsaa har præget hans nærmeste Arbejdskammerater. Til Lykke, Holze! *aal.*

Medlemsfortegnelsen optages pr. 3. Januar. Listerne er tilsendt Trykkerierne.

Restancer. Af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning maa alle Restancer indbetales paa Listerne for 49.—52. Uge.

Nytaarsaften er Kontorerne i Evaldsgade aabne fra Kl. 16,30 til 18,00.

Til Juleuddelingen har jeg modtaget følgende Bidrag:

Kr. Dagblad 106,50, Bestyrer Sick 10,00, Triers Pers. 49,00, Landschultz (÷ 1 Trykker og 6 Paal.) 90,00, Nørrebros Centraltrykkeri 120,00, Firmaet 10,00, Forbundskontorets Personale 106,00, Nielsen 5,00, Axel Nielsens Pers. 21,50, Ant. Nielsen 21,00, Christtreu 77,00, Quist & Co. 42,00, Stenders Forlag 24,50, Valentin & Lund 25,00, Centraltrykkeriet 145,50, Forlagstrykkeriet 74,00, P. A. Nielsen 13,00, Kr. Weiss 5,00, Hafnia 94,00, Bogtr. Kabbelgaard Mikkelsen 5,00, Elektra 12,50, Aller 300,00, Schou & Co. (÷ 3 Trykkeriarb.) 102,50, Waldorff 10,00, Ugens Nyheder 25,00, Langkjær 49,00, Hoff 35,00, Nationaltidende 600,00, Nordisk Bogtrykkeri 47,50, I. Chr. Petersen 59,50, H. P. Hansen 57,50, Barfoed & Co. 60,00, Bøhm, Bogtrykker og Pers. 19,00, Grafisk Institut, Firma, Faktor og Pers. 109,50, Schultz 280,00, Chr. Jørgensen 15,00, Frederiksberg Bogtrykkeri 195,00, Løser 8,00, Laursen 76,00, Nordlunde 60,00, Hansen & Andreasen 30,00, Spuhr 35,00, Leisner 15,00, Provinsbladenes Stereotypianstalt 25,00, Firmaet 20,00, Lassen & Stiedl 15,00, Palm Greisen 32,00, Vald. Petersens Pers. 25,00, Mayland 73,00, Petri 22,50, Berlingske Tid., Maskinsætteriet 635,00, Myrdahl 25,00, Krohn, Ledelse og Pers. 183,00, Niels Larsens Pers. 18,00, Hoffensberg 211,00, Direktør Helger 25,00, Faktor og Kontorpers. 25,00, Politikens tekniske Klub 1400,00, O. C. Olsen 480,00, Eriksens Maskinsætteri 74,00, O. Møller 6,00, Br. 200,00.

Tilsammen Kr. 6.793,50.

Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 9.274,75.*

København, den 20. December 1937. *O. A. Lundin.*

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget følgende Bidrag:

Aarhus: Demokratens tekniske Pers. 250,00, Faktor Th. Wegener 5,00, Demokraten 50,00, Forrf. S. Sørensen 10,00, Red. M. Simonsen 5,00, Aarhus Amtstid. 25,00, Faktor Søren Petersen 5,00, Faktor Arthur Jensen 5,00, Aarhus Amtstid.s tekniske Pers. 80,00, Reklametrykkeriets Pers. 22,50, De foren. Bogtr.s Pers. 72,00, Alfred Hansen 10,00, Th. Thrues Pers. 23,00, O. Th. Chr. 5,00, Aarhus Stiftstid. 75,00, Pers. 75,00, C. J. 5,00, S. Lund 5,00, Jydsk Centraltrykkeris Pers. 25,00, Chr. Hanberg Sørensen 5,00, Hanbergs Bogtrykkeris Pers. 6,00, Bogtr. Jørgen Jensen 5,00, Hans Henriksen 5,00, Karl-Marx Beck 5,00, Bjarne Edvardsen 5,00, Leo E. Nielsen 5,00, V. Krüger Jørgensen 5,00, Agnes Bramstrup 2,00, Simon Andersen 5,00, Jyllands Papirværks Pers. 57,00, Faktor Petersen 10,00, Sigfr. Petersen 5,00, Ejnar E. Jensen 5,00, Purups Pers. 23,00, Halkjær Larsen 5,00, Andr. Andreasen 5,00, Chr. Olsens Pers. 12,50, Bogtr. E. Westphall 5,00, Holger Hansen 5,00, Leo Rasmussen 5,00, Phønix-Trykkeriet 5,00, Personalet 10,00, Aarhus Bogtrykkeri 25,00, Pers. 16,00, O. E. Christiansen 20,00, Egon Kristensen 5,00, Viggo Jensen 5,00, Aarhus Stiftsbogtr. 25,00, Personalet 100,00, Faktorerne 20,00, H. L. T. Olsen 5,00, Arne Rikskov 5,00, Fru Laursen 2,00, Aarhus Papirforretning 5,00, Chr. Dam Christensen 5,00, Jyllandsposten 50,00, Personalet 175,00, Oluf Hansen 5,00, Johs. Hestbæk 0,75, Hans Madsen 10,00, E. Stecher Christensen 10,00, ialt 1441,75; *Fredericia:* Bogtr. Johs. Madsen 10,00, Bogtr. R. Ottsen & Søn 10,00, Bogtr. Andr. Petersen 5,00, Bogtr. Einar Rasmussen 10,00, Fred. Dagblad 10,00, Fred. Soc.-Dem. 10,00, Restauratør Vald. Petersen 10,00, Afdelingens Medl. 152,00, ialt 217,00; *Grenaa:* Red. Andersen 5,00, Bogtr. H. Holm 5,00, Afdelingens Medl. 35,00, ialt 45,00; *Herning:* Irmelin Larsen 1,00, Faktor Jensen 5,00, Faktor Christensen 5,00, Bogtr. Christensen 5,00, Bogtr. Boye 5,00, Journ. Binderup 1.00, Journ. Hærvig 1,00, Frk. Winnberg 1,00, Bogtr. Pagh 5,00, Journ. E. Larsen 2,00, Journ. A. Pedersen 2,00, Herning Folkeblad 10,00, Bogtr. Jensen, Ikast 2,00, Red. Hærvig 5,00, Afdelingens Medl. 101,50, ialt 151,50; *Horsens:* Soc.-Dem. 25,00, Folkebladet 25,00, Horsens Avis 10,00, Backhausen 5,00, Eksprestrykkeriet 5,00, Andr. Hansens Bogtr. 5,00, Brd. Sørensen 5,00, Horsens Bogtrykkeri 5,00, Handelstrykkeriet 5,00, F. Schur & Co. 5,00, N. Raackmann 5,00, Trykkeribest. C. Pedersen 5,00, Afdelingens Medl. 305,00, ialt 410,00; *Kalundborg:* Afdelingens Medl. 100,00, Kalundborg Folkeblad 10,00, Red. Hedemann Nielsen 5,00, X 10,00, ialt 125,00; *Kolding* II: Pantefogedass. N. P. Nielsen 4,00; *Lyngby* Lokalafdeling 37,00; *Løgstør* Lokalafdeling 10,00; *Maribo:* Red. M. Andersen 20,00, Red. D. Ditlevsen 20,00, Red. Regnar Pedersen 5,00, Red. P. Jul. Nielsen 3,00, Red. Alfred Poulsen 2,00, Faktor P. Madsen 5,00, Borgmester M. A. Jensen 5,00, Borgmester C. E. Christiansen 5,00, Afdelingens Medl. 31,50, ialt 96,50; *Nyborg:* Soc.-Dem. 5,00, Red. C. Hauge 3,00, Nyborg Avis 5,00, Faktor R. Egebjerg 2,00, C. Schønemann 10,00, Nyborg Reklametr. 5,00, Byens Bogtrykkeri 5,00, Løkkes Bogtr. 5,00, Forsorgsinsp. E. Jensen 3,00, Biografdir. Tolv. Christensen 5,00, Afdelingens Medl. 40,00, ialt 88,00; *Nykøbing M.:* Afdelingens Medl. 48,00, Faktor Halse 5,00, Forrf. Poulsen 5,00, Red. V. Sørensen 5,00, ialt 63,00; *Randers:* Buchs Bogtr. 5,00, Handelstrykkeriet 5,00, Bogtr. T. Ethelberg 5,00, Bogtr. N. K. Nielsen 15,00, Bogtr. Emil Olsen 5,00, Bogtr. A. L. Pedersen, Allingaabro 10,00, Bogtr. N. Rasmussen 5,00, Randers Amtsavis 15,00, Forrf. Helmut Bech 15,00, Faktor Randrup 5,00, Randers Dagblad 15,00, Faktor R. M. Jørgensen 10,00, Lokalkassen 290,00, ialt 400,00; *Ringkøbing* Lokalafdeling 55,00; *Rønne:* Bh. Soc.-Dem. 10,00, Red. N. C. Nielsen 3,00, Forrf. Fogh 2,00, Journ. Harry Hansen 2,00, C. Christensen 2,00, Bent Nielsen 2,00, Bh. Avis 5,00, Red. Salomonsen 2,00, M. Larsen 2,00, E. Colberg 0,50, Bh. Tid. 10,00, Faktor L. Kamper 5,00, Afdelingens Medl. 204,50, ialt 250,00; *Skive:* Skive Folkeblad 25,00, Faktor Jacobsen 5,00, Bogholder P. Schou 3,00, Red. Nørhave Nielsen 3,00, Afdelingens Medl. 127,00, ialt 163,00; *Slagelse* Lokalafdeling 300,00; *Thisted:* Thisted Amtsavis 10,00, Red. Kj. Jensen 2,00, Faktor H. Hansen 2,00, Thisted Amts-Tid. 15,00, Red. Lustrup 3,00, Journ. Tage Mortensen 2,00, Journ. Kjeld Egebjerg 2,00, Bogh. C. Jensen 2,00, Faktor W. Pedersen 2,00, Red. Bruunsgaard 2,00, Afdelingen 50,00, ialt 92,00; *Brønderslev:* 3 Medlemmer 15,00; *Faaborg:* 7 Medlemmer 35,00, Faktor Carl Petersen 5,00, Faktor Ludv. Petersen 5,00, Red. Brandt 5,00, Bogtr. Styrbæk 5,00, Faaborg Avis 5,00, Faaborg Soc.-Dem. 5,00, ialt 65,00; *Ringsted:* Afdelingens Medl. 141,00, Venstres Folkeblad 20,00, Red. Abildtrup 10,00, K. Christensen 5,00, K. K. 5,00, Ringsted Folketid. 20,00, Red. Alf. Winther 10,00, J. V. Pedersen 10,00, S. O. Nicolajsen 5,00, H. Christensen 5,00, O. Christoffersen 2,00, Venstres Folkeblad, Sorø 10,00, H. Christensen 5,00, Sorø Bogtrykkeri 5,00, K. R. Krog 5,00, G. R. Krog 5,00, ialt 263,00; *Roskilde* Lokalafdeling 227,00; *Svendborg:* Svendborg Avis 20,00, Svendborg Amtstid. 8,00, Sydfyns Soc.-Dem. 10,00, Svendborg lit. Trykkerier 5,00, Bogtr. M. Jørgensen 4,00, Bogtr. S. Høgfeldt 4,00, Bogtr. P. Storm Madsen 4,00, Bogtr. Arnberg 5,00, Bogtr. Heinrich Meyer 5,00, Faktor O. Mortensen 4,00, V. Christensen 2,00, Red. P. Andersen 5,00, Afdelingens Medl. 75,00, ialt 151,00; *Sønderborg* Lokalafdeling 123,50; *Køge:* Afdelingens Medl. 80,00, M. G. 2,00, H. 2,00, H. P. C. 5,00, L. Nordholt 5,00, H. P. 1,00, Østsj. Folkeblad 10,00, H. M. 2,00, Chr. Hansen 5,00, Reills Bogtrykkeri 10,00, Red. Axelsen 5,00, Andersens Bogtr. 10,00, ialt 137,00.

Tilsammen Kr. 4.930,25.

Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 8.000,75.*

København, den 20. December 1937. *Ths. Pedersen.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne

er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331.

Anvisningskontoret.

Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Typograf-Tidende.

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

FORENINGSMEDDELELSER

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

15. December: Haslev 300,00; 16. December: Marstal 150,00; 18. December: Assens 200,00; 21. December: Sønderborg 200,00.

København, den 21. December 1937. *Forretningsudvalget.*

E. L. GUMMIVALSER
by Goodyear License er dansk Arbejde
og Goodyears berømte Kvalitet .. ..
ERIK LEVISON'S Gelatine og Gummivalse Støberier

Nye Medlemmer.

København: Paal. Ruth Anna Elita Løwén, udl. 4. 12. 37 hos Laursen (arb. s. St.), Paal. Sonja Elisa Bruun Hansen, udl. 13. 12. 37 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.), Paal. Gurli Lorentzen, udl. 5. 12. 37 hos Hamburger (arb. s. St.), Hj.arb. Aksel Hansen (Teller).

Fredericia: Paal. Kristine Winther. Odense: Sætter Harald Bech, udl. 1. 5. 22 i Hadsten (tidl. Medl.).

Tiltraadte.

København; 5582 Jens Berg fra Slagelse (Thor Møller), Paal. Else Christiansen fra Kv. Arb. Forb. (I. A. Hansen), Hj.arb. Helge Jespersen fra D. A. F. (Politiken).

Aabenraa: 6454 Jürgen Andresen (arbl.). Aarhus: 5309 Carl Hjort Sørensen (arbl.), 6742 Børge Janssen (arbl.). Odense: 7695 Poul Brinkløv Nielsen (Hvidhjelm). Roskilde: 5437 Karly A. Rasmussen (Glostrup Bogtr.). Slagelse: 5470 B. Grøndal Christensen (Soc.-Dem.). Svendborg: 6923 Kaj Hansen i Pl., 3421 Harry Frederiksen (arbl.), 7203 Svend Hoppe (arbl.). Viborg: 3253 Knud Laursen (arbl.).

Fratraadte.

København: 3987 Laur. Nielsen paa Rejse, 5203 Kj. Sørensen til Køge, 6923 Kaj Hansen til Svendborg, 7306 Kr. Kolmos paa Rejse, 7871 Niels Kjeldsen til Funktionærforb.

Aalborg: 7641 Chr. Pedersen til Hjørring (arbl.). Herning: 7898 Bjarne Johnsrud til Viborg (arbl.). Hillerød: 7539 Etlar Petersen paa Rejse. Kolding: 3676 H. L. Andreasen til København (arbl.), 7695 Poul Brinkløv Nielsen paa Rejse. Ringsted: 5399 Ejvind Olsen til Slagelse i Pl. Roskilde: 3770 Einer Petersen til Køge (arbl.). Skive: 6120 Henry Poulsen til Hjørring (Journalist). Slagelse: 5582 Jens Berg til København i Pl. Svendborg: 3421 Harry Frederiksen paa Rejse, 7203 Svend Hoppe paa Rejse.

Udmeldte.

Køge: 4828 Ingrid Jensen (fratraadt Faget). Næstved: 5056 Grethe Bendtsen (fratraadt Faget). Slagelse: 3490 Otto Nielsen (Bogtrykker).

Annulleret Udslettelse.

Aalborg: 7761 Aksel Rasmussen.

Død.

København: 1546 Carl V. Petersen.

Paa Kontoret

henligger Brev til Typograf Olsen. (Afsender S. Jensen, Tarm, Jylland).

KLUB-ANNONCER

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Paa Grund af kommende Helligdage finder Ind- og Udbetaling Sted henholdsvis Torsdag den 23. og Torsdag den 30. ds. Kl. 7-8½.

ANNONCER

Brugt Diegel,

kan ses i Drift, billigt til Salg.
Nora 6403.

Sætter De

Pris paa en 1. Kl.s Arbejdskraft, har De Brug for en Haandsætter, der er kendt med alt Avis- og Akcidensarbejde samt fortrolig med moderne Typografi, saa indlæg Billet, mrkt. »175«, til Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½
Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde
Telf. Centr. 10291
Ny Afdeling for Arbejdstøj.

GRAFISK COMPAGNI
CENTRAL 777 (5 Ledninger)
Grafisk Fagforretning · Eget Skriftstøberi · Alle Maskiner og Materialer for de grafiske Fag .....
Enerepræsentation for Linotype-Sættemaskinen
Komplette Trykkerier leveres i alle Størrelser

A/S F. L. BIE Valdemarsgade 14 København V.
TELEFONER: CENTR. 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser · Stadigt stort Lager.

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 52 KØBENHAVN DEN 31. DECEMBER 1937 64. AARGANG

Mørkt for og mørkt bag

Saa kom vi da igennem endnu et af de saakaldte »Kriseaar«. Ordet er egentlig misvisende, thi Krisetilstanden er — i hvert Fald for Arbejdernes Vedkommende — forlængst gaaet over til at blive almindelig med en stor og vedvarende Arbejdsløshed. Men for dem, der har Ansvaret for denne Udvikling, er det et udmærket Skjold at dække sig bag.

Der er desværre intet, der tyder paa, at vi er ved Enden af den lange Ørkenvandring. Overalt i Verden hersker der Forvirring. Statsmændene, der skulde vise os Vejen, raver stadig rundt i Selvforsyningens Mørke, optagne som de er af Forberedelser til den næste Verdenskrig, der utvivlsomt nærmer sig med raske Skridt.

Med bange Anelser spørger man: Hvad vil det nye Aar bringe over Folkene af Lidelse og Elendighed? Vil Diktaturstaterne gaa af med Sejren eller vil det lykkes Vestens Demokratier — trods den lange Tøven — at standse den frihedsfjendske Fascisme? *Eller* vil det ende i den store Verdensrevolution? Der er jo en vis Risiko for de regerende ved at forsyne Masserne med Vaaben! —

For Arbejderklassen her i Landet har det svundne Aar ikke været opmuntrende. Virkningerne af Støtteforanstaltningerne til Landbruget synes først rigtig at været slaaet igennem i dette Aar. Den nedskaarne Krone, de prishævende »Ordninger«, Skat, Told, Importforbud og andre Restriktioner samt en ublu og ukontrolleret Avance har fremkaldt en Dyrtid, som i høj Grad har nedsat Arbejdernes Købeevne, idet Lønnen ingenlunde har holdt Trit med Prisstigningen. De, der hævder det modsatte, lyver slemt.

Hvis saa alle disse »Ordninger« kunde hjælpe os over »det døde Punkt« — men de giver kun en vis Respit og løser ikke Problemerne. De rører nemlig ikke ved *Grundlaget* for den Udbytning, Bønder og Arbejdere er Genstand for fra Kapitalens Side — et Synspunkt, som bl. a. Undervisningsningsminister Jørgen Jørgensen gav Udtryk for paa de fynske Husmænds Sendemandsmøde, idet han udtalte, at »Landbruget kan ikke i det lange Løb holdes oppe ved Tilskud, men der maa *dybtgaaende* Reformer til«.

Overfor denne Dyrtidspolitik synes Fagorganisationerne at staa magtesløse og er henviste til at kræve Lønforhøjelser som Kompensation. Ikke desto mindre hævder Arbejdernes politiske Modstandere, at Landet er undergivet et Fagforeningsvælde!

Hvad der kommer ud af Lønaktionerne, bliver næppe store Ting. Et er som bekendt at kræve, noget andet at faa Kravene gennemført. Og Arbejderne har meget at kæmpe imod, og Resultatet vil jo nok komme til at foreligge i Form af et magert Forligsforslag, maaske med paafølgende statslig Voldgift — hvis ikke Arbejdsmandsforbundet »redder« Situationen.

For Typograferne har det været et lille Lyspunkt, at de har faaet indsat en Prisreguleringsbestemmelse, der *i nogen Grad* har mildnet de arbejdende Kollegers Kaar.

Inden for det københavnske Omraade af vort Forbund har Aaret bragt os en Tarifrevision, hvis Forløb ikke er helt almindelig. Det første Forslag, som var en Frugt af direkte Forhandlinger mellem Bogtrykkerne og Typograferne, og som indeholdt nogle Forbedringer af Løn- og Feriebestemmelserne, blev ved Afstemningen forkastet med en ringe Majoritet.

Efter denne Forkastelse kom Typograferne i Forligsmandens »store Sæk«. Ved den paafølgende Fællesafstemning forkastede Typograferne med meget stort Flertal Forligsmandsforslaget, der for øvrigt var det samme, som Bogtrykkernes og Typografernes Forhandlere var enedes om. Men den samlede Opgørelse over de i »Sækken« indesluttede Organisationers Afstemning viste, at Forligsmandens Forslag var *vedtaget* — takket være Dansk Arbejdsmandsforbunds Hovedbestyrelse, der vejede mere end adskillige Tusinde faguddannede Arbejdere. Da Arbejdsgiverforeningen imidlertid havde forkastet Forligsmandsforslaget, endte det hele som bekendt med, at dette Forslag af Rigsdagen blev ophøjet til Lov.

Da de fastsatte Betingelser for Optagelse af Forhandlinger om Regulering af Lønningerne var til Stede, optoges i Slutningen af September saadanne mellem Typografer og Bogtrykkere i København med det Resultat, at Minimallønnen for samtlige Brancher forhøjedes med to Kroner, hvilket Beløb var tillagt Lønningerne i Provinsen i Juli. Endvidere enedes Parterne om at indføre

den samme Prisreguleringsbestemmelse, som var gældende i Provinsen, dog med den Ændring, at Oktober-Pristallet skulde danne Udgangspunkt for Reguleringen, saafremt det afveg mindst 3 Point fra Pristallet 180. Derved fik Kollegerne i København yderligere en Krone i November.

Et Par af de Love, som er en Frugt af Regeringspartiernes Sejr over Landstinget, er Lærlingeloven og Forbudet mod Overarbejde. Særlig den sidste har været Genstand for Kritik, ogsaa fra Arbejdernes Side. Men naar vi fik denne Lov, skyldes det vel ikke mindst de mange Røster, der i Aarenes Løb fra Arbejdernes egen Kreds har lydt mod det om sig gribende Overarbejde, og for saa vidt er der ingen Grund til at klage. Men man havde dog ikke tænkt sig, at Loven kun skulde omfatte de Arbejdere, der havde opnaaet en tariferet Arbejdstid, medens de øvrige uhindret kan arbejde saa længe de lyster, og Dobbeltstillingerne og Bengnaveriet fremdeles florerer, ogsaa blandt »vore egne«.

Det er blevet antydet, at en Deling af »det forhaanden værende Arbejde« kan blive en Nødvendighed. Og i den Forbindelse, disse Antydninger er fremkommet, er der Grund til at frygte, at man hermed ogsaa har tænkt paa en Deling af Indtægten.

Meget har Arbejderne fundet sig i. Men *den* gaar dog vist ikke — i hvert Fald ikke før »Nødvendigheden« har sat en Stopper for ovennævnte »Dobbelttilværelser«. Her vil det være sundt at begynde fra oven.

Det lyder jo meget smukt, at Arbejderne skal vise Solidaritet og Kammeratskab og dele de Smuler, som Kapitalisterne ved Hjælp af den fremstormende Teknik og de arbejdsbesparende Maskiner levner dem til Livets Ophold. Men giver Arbejderne efter overfor denne *falske Tale*, er de mere naive end de har Lov til at være.

I denne Forbindelse er der Grund til at minde om de nye Afstemningsregler, der er paa Trapperne. Vil de indskrænke Organisationsmedlemmernes Indflydelse og gaa i Retning af yderligere Centralisation af Magten? Skal vi have Diktatur eller Demokrati?

Mere end nogensinde gælder det nu for de fagorganiserede Arbejdere at være vaagne og staa sammen for at værne deres gamle Organisationer mod Angreb — uanset fra hvilken Kant disse maatte komme.

Det er den Lære, som ikke mindst det nu svundne Aar har givet os. *Fr. N.*

Et godt nyt Aar ønskes alle Typograf-Tidendes Læsere. *Redaktion og Ekspedition.*

Store eller smaa?

Undtagelsesvis har vi i denne og en følgende Artikel af samme Forfatter bibeholdt vedkommendes Retskrivning for at anskueliggøre, hvorledes han mener, vi bør skrive.

Endelig kom det. »Dr. Ensom« befinder sig i en »*Babylonisk Forvirring*«. At tænke sig, man vil lave sproget.om, modernisere og forbedre. Forfattere, skoleelever og andre skribenter vil »*foreskrive os, hvorledes vor retskrivning bør være*«. Altsammen bare for »*at gøre sig bemærket og spille originale*«. (»Typ.-Tid.« nr. 43). Lidt slidt er dette omkvæd og ikke udtryk for en særlig udviklet forstaaelse.

»At beskæftige sig direkte med sproget,« sae Johs. V. Jensen engang, »er det samme som at se en rude i stedet for at se igennem den«. Jo vist. Men er man glarmester, er det dog ret naturligt, om man i særlig grad har opmærksomheden henvendt paa selve ruden, og er man udsat for daglig omgang med sproget, som en typograf f. eks., er det vel ret beset rigtigt at ha øjnene aabne for det, man arbejder med. Og i endnu højere grad, er man skribenten selv.

Det, der særlig har bragt Dr. Ensom i harnisk, er de sprogfolk, som vil nærme skriftsproget til udtalen. Lad det ligge lidt. Det, som har størst interesse og bedste betingelser for netop nu at blie gennemført, er smaa begyndelsesbogstaver i navneord.

Betragt satsbilledet af en artikel, som bortset fra ord efter punktum og egennavne er sat med lutter smaa bogstaver. Der er ensartethed, ro og harmoni over det. Hvis man ikke skvulper over af reaktionære aversioner, finder øjet behag i de smaa bogstaver. Det gammeldags satsbillede er som et juletræ behængt med pynten fra de fem forudgaaende aars juletræer. Hvorfor gik man bort fra de gotiske typer og andre indviklede skriftformer? Hvorfor afskaffede man selv i »Typ.-Tid.«s overskrifter versalerne? For letlæselighedens skyld. Af praktiske hensyn. Saaledes osse med navneordenes store begyndelsesbogstaver. Hvor mange maa ikke med tankerynker i panden og hjernen som et altopgivende spørsmaalstegn lægge pennen eller vinkelhagen, naar han staar over for ord som: Vedkommende — vedkommende, et Ydre — det ydre, Velkommen — velkommen, øve Ret — handle ret o. s. v. Alle tilfælde, der flyder rundt lie i vandskorpen. Dykker man til bunds i grammatikens plumrede vande eller blot gaar lidt ned under overfladen, finder man et utal af underlige arter, fladfisk, der enten er højre- eller venstrevendt, eller som kan være begge dele og i værste fald noet helt tredje. Det hedder f. eks.: engang var der for en Gangs skyld..., en Bekendt, men en ubekendt, med Nød og næppe, spille fallit, gaa Fallit, det grønne, men det Blaa o. s. v. Er det ikke uhyrligheder, som man kunde gøre en god gerning ved at regulere?

Tænk paa skolen og hvilken tid den maa bruge for at terpe alle disse sproglige deformiteter ind i hodet paa barnet, som i de fleste tilfælde aldrig faar dem banket fast, hvis ikke en senere sprogvirksomhed foraarsager meningsløshederne indprentet.

Man kan indvende, at mange tvivlsspørsmaal ved nogle navneords stavning med smaa begyndelsesbogstaver vil kunne opstaa. Eks.: Kilden — kilden. Men saadanne tvivlstilfælde er saare almindelig osse under den gamle

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Fortsættelseskassen

Efter at der pr. 15. December blev optaget Statistik over Arbejdsledigheden i Bogtrykfaget, har Arbejdsdirektoratet meddelt Tilladelse til, at Fortsættelseskassen holdes aaben i Januar Maaned.

Ny Statistik skal optages pr. 15. Januar.

Forretningsudvalget.

skriveform og har almindeligvis sin forklaring i de foregaaende eller efterfølgende ord, saaledes at det sjældent eller aldrig er læseren til ulempe.

Hvad angaar den rent praktiske sammensætning af typerne, er det uangribeligt og indlysende, at udeladelsen af de mange store bogstaver er formaalstjenlig og absolut tidsbesparende. Vi kender det fra sættekassen. Er det ikke betydelig lettere at tage et lille e end række op efter det store? Paa skrivemaskinen, hvor man stadig maa holde lillefingeren parat paa tasten ude i siden, koster man heller ikke lidt tid og unødvendig agtpaagivenhed og ulejlighed ved de store tyranners vrimlende mangfoldighed.

Reformerne er bare et spørsmaal om forstaaelse og frisind. *Gunner Gersov.*

Misbrug af Overarbejde

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af den 16. December 1937 i Sag Nr. 2446: De samvirkende Fagforbund for Dansk Typograf-Forbund og dettes Københavns-Afdeling mod Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening paa Firmaet Bianco Lunos Bogtrykkeris Vegne.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Typograf-Forbund og dettes Københavns Afdeling indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening paa Firmaet Bianco Lunos Bogtrykkeris Vegne med Paastand om, at der idømmes Firmaet en Bod for Brud paa Bestemmelserne om Overarbejde i den mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund gældende Tarif.

Denne Tarif har siden 1934 indeholdt følgende Bestemmelser om Overarbejde:

»Overarbejde skal søges indskrænket og iøvrigt saa vidt muligt undgaas«, hvorefter det i en Parentes tilføjes:

»Under Hensyn til Ønskeligheden af i videst muligt Omfang at give Fagets ledige Arbejdskraft Adgang til Deltagelse i Fagets Arbejde, og under Henvisning til Tarifens i § 2 A Stk. 9 indeholdte Bestemmelse om, at Overarbejde skal søges indskrænket og iøvrigt saa vidt muligt undgaas, udtaler Københavns Bogtrykkerforening sin Beredvillighed til effektivt at støtte Dansk Typograf-Forbunds Bestræbelser for at undgaa Overarbejde, som ikke er absolut paakrævet, ved at skabe forøget Arbejdsmulighed for de Arbejdsløse.«

Angaaende en Begrænsning eller Fiksering af Omfanget for tilladt Overarbejde indeholder Tarifen iøvrigt ingen nærmere Bestemmelser, hvorimod Tillægsbetalingen for Overarbejdstimerne er fastsat til usædvanlig høje Procentsatser (50 pCt. for de første 4 Timer, 100 pCt. for Overarbejde derudover).

Klagen har Hensyn til, at Firmaet Bianco Lunos Bogtrykkeri i Tiden fra 26. Juni til 30. Juli d. A. har ladet sit tekniske Personale udføre Overarbejde i godt 2000 Timer, der falder meget ujævnt paa de enkelte Arbejdere; ganske særlig har Klagerne paatalt, at adskillige af Firmaets Trykkere i de nævnte 5 Uger har maattet udføre Overarbejde i 60 à 68 Timer eller gennemsnitlig over 2 Timer daglig. Der gik i det paagældende Tidsrum ca. 50 københavnske Trykkere ledige, og Klagerne hævder, at Firmaet meget vel blandt de arbejdsledige kunde have skaffet sig brugelig Arbejdskraft til Undgaaelse af Overarbejdet. Firmaet har imidlertid ikke ved Henvendelse til Arbejdsanvisningen gjort noget Forsøg paa at skaffe sig Arbejdskraft blandt de ledige.

Efter Klagernes Opfattelse foreligger der herefter et uomtvisteligt Brud paa Tarifen, og Klagerne finder Støtte for denne Opfattelse deri, at Københavns Bogtrykkerforening efter den 30. Juli at have modtaget Typograf-Forbundets Klage over Forholdene omgaaende meddelte Forbundet, at Bogtrykkerforeningen havde foranlediget, at »det paaklagede Overarbejde hos Luno ophører«.

De Indklagede paastaar Frifindelse. De Indklagede bestrider ikke, at Overarbejdet i det nævnte Tidsrum har haft et usædvanlig stort Omfang, men de hævder, at dette ikke har været overenskomststridigt, idet der fra Firmaets Side blev gjort mest muligt for at begrænse Overarbejdet. Det drejede sig om et Personale paa 110 Arbejdere; fordelt paa hele Personalet har Overarbejdet udgjort gennemsnitlig en god halv Time daglig pr. Arbejder.

Paa Grund af de høje Lønsatser for Overarbejdet har Firmaet selv en iøjnefaldende Interesse i at begrænse dette mest muligt, og naar det netop i den heromhandlede Periode har været saa betydeligt, forklares det af de Indklagede ved, *at* Firmaet i Foraaret havde faaet et Par store Bestillinger, der nødvendigvis maatte færdiggøres i Løbet af Sommeren, altsaa indenfor Ferieperioden 1. Maj—1. Oktober, samt ved, *at* Firmaet fandt det rigtigt og hensynsfuldt saavidt muligt at imødekomme Personalets indtrængende Ønske om at koncentrere Sommerferien til de Uger, der faldt sammen med Skoleferien. Firmaet maatte herefter lade en stor Del af sit Arbejde besørge af andre Trykkerier; der antoges en Del Ekstraarbejdere, og en Del Trykkemaskiner arbejdede med dobbelt Hold. Naar man ikke henvendte sig til Arbejdsanvisningen, beroede det paa, at Firmaets kostbare Maskiner og det Kvalitetsarbejde, Firmaet præsterer, stiller Krav om en særlig kvalificeret Arbejdskraft, og at en saadan ikke antoges at være for Haanden blandt de forholdsvis faa arbejdsledige (for Trykkernes Vedkommende 50 ledige af et samlet Antal paa ca. 900). Naar Overarbejdet efter Bogtrykkerforeningens Henvendelse i Slutningen af Juli ophørte, var det, fordi det store Arbejdsstof, som tidligere havde nødvendiggjort Overarbejdet, nu ebbede ud.

Retten finder at maatte tage Klagernes Paastand til Følge.

Det er udenfor al Tvivl, at det paaklagede Overarbejde har haft et *usædvanlig betydeligt* Omfang, og ifølge den citerede Tarifbestemmelse har der paahvilet Bogtrykkerfirmaet en organisationsmæssig Forpligtelse til at undgaa Overarbejde, som ikke er *absolut paakrævet.* Allerede i Foraaret 1937 kunde Firmaet overse, at de indløbne Bestillinger ikke vilde kunne effektueres i den koncentrerede Ferietid, uden at der *enten* maatte overarbejdes i betydeligt Omfang *eller* antages forøget Personale, og efter Firmaets Fremstilling kunde Overarbejdet være undgaaet, saafremt Personalets Ferie var blevet fordelt over hele den overenskomstmæssige Ferieperiode.

Retten kan ikke anse Firmaets Henvisning til Personalets Ferieønsker som fyldestgørende Grund til at fritage Firmaet

for dets fulde organisationsmæssige Forpligtelse til at søge Overarbejde undgaaet, ogsaa i den efter Personalets Ønske koncentrerede Ferietid. Hvorvidt det havde været *muligt* for Firmaet — eventuelt i Forbindelse med en Omlægning af Arbejdsforholdene indenfor Virksomheden — at skaffe sig den efter Forretningens Tarv fornødne kvalificerede Arbejdskraft, henstaar ganske vist som usikkert; men den saaledes foreliggende Usikkerhed findes ved Sagens Afgørelse at maatte gaa ud over Firmaet. Efter Indholdet af de citerede Bestemmelser i Tarifen maatte der paahvile Firmaet en Forpligtelse til at være *aktivt virksom* til Undgaaelse af Overarbejdet, og en saadan Aktivitet ses ikke at være udfoldet af Firmaet; navnlig findes det at maatte komme Firmaet til Skade, at det ikke ved Henvendelse til Arbejdsanvisningen har gjort *Forsøg* paa at skaffe sig Arbejdskraft.

Idet Firmaets Forhold herefter findes at have været i Strid med Tarifen, vil Firmaet ikke kunne undgaa at idømmes en Bod, der dog under Hensyn til Sagens særlige Omstændigheder ikke findes at burde bestemmes til et højere Beløb end 300 Kr.

Sagens Omkostninger bør betales af de Indklagede.

Kendelse:

Firmaet Bianco Lunos Bogtrykkeri bør til Dansk Typograf-Forbund betale en Bod paa 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

FRA DEN ØVRIGE VERDEN

Bogtrykkerkunsten i Tyrkiet

er af betydelig yngre Dato end i de øvrige europæiske Lande. En af Hovedaarsagerne hertil er, at man i mangfoldige Aar kun kunde fremstille Tryksager i det arabiske Alfabet ved Hjælp af Litografi og Stentryk. Først da det lykkedes Skriftstøberierne at støbe det arabiske Alfabet i Enkeltbogstaver, oplevedes et mindre Opsving i Bogtrykkerkunsten. Om Kunst i egentlig Forstand kunde der imidlertid i Begyndelsen ikke blive Tale, thi i det gamle Tyrki lagde man kun liden Vægt paa en Typografs faglige Uddannelse, og desuden manglede man — dengang som nu — enhver Faglitteratur i det tyrkiske Sprog, ligesom der savnes Fagskoler. Der findes vel en Fagskole i Istanbul, men den giver sig kun af med teoretisk Undervisning og savner ogsaa egnede Lærerkræfter.

En formelig Revolution i de grafiske Fag indtraf for nogle Aar siden, da Regeringens Trykkerier og forskellige Privattrykkerier indkaldte udenlandske Fagfolk, og det er lidt efter lidt lykkedes at lære Publikum at sætte Pris paa Kvalitetsarbejde, navnlig da Prisen desværre ogsaa var trykket. De større Trykkerier, der sætter Kvaliteten i Forgrunden, har i de senere Aar haft meget vanskeligt ved at holde Standarden paa Grund af den næsten utroligt nærgaaende Smudskonkurrence fra mindre Virksomheder, der undertiden trykker Prisen 50 pCt. Dette Forhold regner man imidlertid med at faa reguleret i den nærmeste Fremtid ad Lovgivningens Vej.

Ialt findes i Tyrkiet mellem 300 og 400 Trykkerier — store som smaa —, hvoraf en Fjerdedel ligger i Istanbul. Arbejdstiden er 9 Timer om Dagen.

Det er meget vanskeligt at foretage nogen samlet Bedømmelse af de tekniske Indretninger i tyrkiske Trykkerier, thi vel findes der mange moderne tyske Maskiner — ogsaa Rotationspresser —, men man kan dog ogsaa lige ved Siden af et forholdsvis moderne indrettet Trykkeri finde et andet, som udelukkende er forsynet med de mest primitive Instrumenter og Redskaber. De sociale og hygiejniske Forhold lader meget tilbage at ønske, men Regeringen er meget interesseret i disse Spørgsmaal, og det maa haabes, at den nye tyrkiske Arbejdslov, som træder i Kraft i den nærmeste Fremtid, vil bøde ogsaa paa disse Forhold.

Sidste Frist for Indlevering af Annoncer paa Ekspeditionskontoret i Evaldsgade er Tirsdag. Større Tekstbidrag maa være Redaktøren i Hænde senest Søndag. Mindre Notitser senest Mandag.

En Bog, der vil glæde enhver

Georg Brochmann: Mennesket og Maskinen II. - Schultz Forlag.

Da første Del udkom i Foraaret, vakte den berettiget Opsigt overalt.

Forfatteren har sat sig som Opgave at orientere os i vor Tid, Maskinalderen, at aabne vore Øjne for de Goder og Ulemper, der følger med, og at pege paa nye Veje og nye Chancer.

Maskinen er i de sidste hundrede Aar blevet forbedret i et Tempo og efter en Maalestok, som vi ikke kan følge. Det siger Brochmann, er en af Hovedaarsagerne til de alvorlige Tilstande, der hersker i Verden; en af de værste Kalamiteter er den dalende Fødselsprocent og den dermed forbundne Fare for en Affolkning, der f. Eks. for Tysklands Vedkommende allerede er katastrofal.

Hvorfor disse Tilstande? Har vi ikke mere Lyst til at sætte Børn i Verden? Baade Ja og Nej. Den naturlige Trang er til Stede i lige saa høj Grad som tidligere, men Kontormanden og Fabriksarbejderen har ikke Raad. Han kan for sig selv opretholde en hæderlig Levestandard, men ikke for flere. At faa et Barn vilde betyde Fattigdom og Nød baade for ham og Barnet, en elendig Tilværelse, som vi ikke mere er indstillet paa.

Dette er ikke Egoisme, men tværtimod et meget fornuftigt Ræsonnement, som der ikke er noget at sige til. Men, siger Brochmann, hvis Udviklingen standser med os, er det ikke Maskinens Skyld. Maskinen har givet os saa enorme Muligheder i Hænde, at der kunde blive nok til Masser af Børn, hvis vi kunde lære at bruge den rigtigt. I Øjeblikket bruger vi nok Maskinen, som aldrig før i Historien, men ganske planløst.

Der er mere end nok til, at alle kan skabe sig en god Eksistens, naar vi griber Sagen rigtigt an paa alle Omraader.

Ud fra denne Tanke tager Brochmann et Utal af Omraader op til Behandling; Kvinden, Reklame, Sundheden, Sporten, Byplansteknik, Gangsterbekæmpelse, Rustningsindustrien, en sand Rigdom af Impulser for den, der følger vaagent med i Livet. Et Kapitel som f. Eks. »Farten under Kultur« er en blændende skrevet Appel til ethvert voksent Menneske om *Maskinens rette Brug.*

Billedmaterialet er et Festfyrværkeri, aktuelt og dramatisk: skønne Kvinder, deforme Brydere, Elefantdressur, Væddeløbsracere, Tanks til Parade, Maaneraketter, Nøgenkultur og Livet i en Negerlandsby.

»Mennesket og Maskinen« viser, at vi alle har en Finger med i det store Spil og lærer, hvordan vi skal bruge denne Indflydelse.

Dobbeltstillingerne

En Kollega skriver: Væk med Dobbeltstillingerne, og det er et berettiget Krav, der nu rejses overalt, thi som han skriver, at med Overarbejdsloven har Arbejderne maattet bære Byrderne for at hjælpe til, at andre kan faa Arbejde, og det er der ikke noget at sige til, kun dette, at den Lov saa bliver en Klasselov.

Derfor er det ikke uberettiget at forlange, at de, der har mere end een Stilling, nu ogsaa maa være med til at afhjælpe Arbejdsløsheden. Paa en Generalforsamling her i Slagelse Afdeling blev der vedtaget et Forslag, der opfordrer Forbundsstyrelsen til at rejse Kravet om Forbud mod Dobbeltstillinger. Dersom man indenfor alle Afdelinger indenfor vort Forbund stillede lignende Krav, vilde Presset blive saa stærkt, at man indenfor Ledelsen vilde blive nødt til at tage Spørgsmaalet op.

Disse Dobbeltstillinger florerer indenfor alle Samfunds-Klasser, og indenfor vort Forbund findes der Mænd, der har disse.

Men der er andre Omraader, der ogsaa vilde kunne skrides ind overfor, nemlig at dèr, hvor Manden staar i en god, fast vellønnet Plads og ovenikøbet har flere Stillinger, dèr bør det være forbudt, at hans Kone gaar paa Arbejde, thi hun holder dog en anden selverhvervende, enlig Kvinde ude, der saa maa gaa og hente Socialhjælp, som vi andre, der er heldige at have Arbejde, maa betale i Form af store Skatter; man ser, dette sker indenfor alle Samfundslag, ogsaa indenfor vort Forbund.

Derfor, vil man virkelig gøre noget for at skaffe Arbejde, saa er her to Veje til Afhjælpning af Arbejdsløsheden: Forbud mod Dobbeltstillinger, Forbud mod, at gifte Kvinder staar og tager Pladserne op, dog kun dem, hvis Mænd har vellønnet Arbejde.

Rejs disse Krav paa Generalforsamlingerne, saaledes, at de ledende kan indse, at nu er det Alvor; vi finder os ikke i, at vi alene skal vise Solidaritet, vi forlanger, at andre skal gøre det samme og være med til at bære Byrderne.

V. Andersen.

Slagelse, December 1937.

GENERALFORSAMLINGER • MØDER

Næstved Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 11. December. *Formanden* indledede med at udtale Mindeord over Vilh. Andersen, der var afgaaet ved Døden, hvortil Medlemmerne sluttede sig. — *Meyer* valgtes til Dirigent. Protokollen oplæstes, hvorefter *Formanden* gav en Beretning om Foreteelserne indenfor Afdelingen i den sidste Tid, for hvilken Dirigenten takkede. — Der bevilgedes 25 Kr. til de rejsende Svendes Jul paa Svendehjemmet. — Da Sygehjælpekassens Status stod godt, nedsattes Kassens Kontingent med 25 Øre ugentlig. — Formandens Løn fastsattes uforandret. — Da Næstformanden ikke ønskede Genvalg, valgtes *Oluf Larsen;* til Bestyrelsen nyvalgtes ligeledes *Sv. Jacobsen* og *Holger Hansen, J. P. Hansen* genvalgtes til Revisor; Revisorsuppleanten *Holger Andersen* ligeledes. Repræsentanter til Fællesorganisationen blev *Formanden* og *J. P. Hansen* med *Oluf Larsen* som Suppleant. Bestyrelsessuppleant blev *Louis Hansen.* Resten af Valgene var Genvalg. — Det vedtoges at arrangere den sædvanlige Vinterfest, og til at tage sig heraf valgtes *Louis Hansen, Sv. Jacobsen, Knud Jensen, Preben Johansen* og *Gert Serup.* Der stilledes 75 Kr. til Raadighed for Festen. — Det vedtoges at sende en Hilsen til et ældre sygt Medlem og ligeledes til et sygt Medlem, der fyldte 65 Aar. — Efter enkelte Udtalelser under Eventuelt sluttede man med en »Omgang«.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 11. December Generalforsamling. Det vedtoges at yde 300 Kr. til Juleindsamlingen af Privatkassen, ligesom det henstilledes til Medlemmerne at yde henholdsvis 3,00 og 1,50 for helt- og halvtbetalende til den lokale Juleindsamling. — Der forelaa et Forslag fra Trykker V. Andersen om Forbud mod Dobbeltstillinger. Der vedtoges en saalydende Udtalelse:

»Dansk Typograf-Forbund (Slagelse Afdeling), samlet til Generalforsamling den 11. December 1937, vedtager at henstille til Forbundsstyrelsen, at den overfor De samvirkende Fagforbund retter en Opfordring til denne om at indsende et Forslag til den danske Rigsdag, hvor man forlanger Dobbeltstillinger indenfor Samfundet afskaffet, idet man ved disses Afskaffelse vil kunne faa flere arbejdsløse i Arbejde. Vi anerkender, at Loven om Forbud mod Overarbejde er et medvirkende Led i Kampen mod Arbejdsløsheden, og et Forbud mod Dobbeltstillinger vil yderligere være et virksomt Middel mod denne.«

Det vedtoges, at Afdelingen holder sine Møder paa Casino i det kommende Aar. — Lønningerne fastsattes som hidtil, 50 Kr. til Formanden og 300 Kr. til Kassereren aarlig. — Man gik derefter over til de forskellige Valg. Da Chr. Nielsen ikke ønskede at fortsætte, valgtes *Louis Hansen* til Formand, til Næstformand genvalgtes *Poul Hansen,* til Kasserer *P. Jensen* og til Bestyrelsen *H. A. Hansen* og nyvalgtes *Oscar Hansen.* Suppleant blev *V. Jørgensen.* Revisorerne *Chr. Hartmann* og *L. Larsen* genvalgtes med *V. Sjølin* som Suppleant. Til Fanebærer genvalgtes *Gerner Petersen,* og som Repræsentant i Lærlingeafdelingen nyvalgtes *Harry Haupt Hansen.* Som Kontrahenter til »Vestsj. Soc.-Dem.« valgtes *Louis Hansen* og *H. A. Hansen.* Repræsentanter i Fællesorganisationen blev Poul Hansen, H. A. Hansen og Louis Hansen og i Brugsforeningen: H. A. Hansen samt i Bageriet: Bestyrelsen. — Det vedtoges derefter at afholde Vinterfest i Lighed med tidligere Aar, og der valgtes Festudvalg. — Sluttelig bevilgedes »Lokaleleje«. *—n.*

Københavns Maskinsætter-Klub

afholdt Medlemsmøde Søndag den 12. December 1937 i Rømersgade 22 [2] til Gaden. Dagsordenen var: *Loven om Forbud mod Overarbejde* med Forretningsfører *Thomas Pedersen* som Indleder. Formanden, *S. V. Rasmussen,* bød paa Klubbens Vegne Forsamlingen og Thomas Pedersen velkommen. Til Dirigent valgtes *L. Chr. Nielsen,* der derefter gav Ordet til Indlederen.

Thomas Pedersen gav i store Træk en Oversigt over de mellem vor Organisation og Bogtrykkerne førte Forhandlinger for at fremskaffe de ifølge Loven nærmere fastsatte Regler for Afspasering. Taleren belyste klart og forstaaeligt den mellem Organisationerne trufne Aftale, og fremkom med en Del Oplysninger, der var af stor Betydning for vore Tillidsmænd. Han omtalte Faktorernes Stilling til Loven, men dette Spørgsmaal var endnu ikke løst, idet det var indanket for Udvalget til dettes Afgørelse. Til dette var ligeledes indanket Spørgsmaalet om Lærlinges (over 18 Aar) Stilling til Loven. Efter at Loven fra 1. Oktober var traadt i Kraft, var der kommet en hel Del Utilfredshed til Orde, idet mange ansaa den for at være en Klasselov; men man maatte huske vel paa, at det ikke var Arbejdsgivernes, men Arbejdernes egne Organisationer, der havde stillet Kravet. I den nu trufne Aftale var der givet Tillidsmanden Bemyndigelse til at skønne over, naar Overarbejde kunde tillades. Taleren kunde derfor have ønsket, der var sikret Tillidsmanden en større Beskyttelse. Til Slut gav Taleren en Beretning om, hvad Loven betød for de arbejdsløse, og udtalte Haabet om, at Loven, naar den udnyttedes paa den rigtige Maade, vilde skaffe det bedste Sammenhold i Faget og bedre Lønninger for dets Udøvere. (Bifald).

Dirigenten takkede derefter Indlederen, hvorefter man gik over til Diskussionen. *S. V. Rasmussen:* Jeg vil nødig beskyldes for at være Modstander af Loven. Den har to Sider, idet

den har gavnet den arbejdsløse, men frataget den arbejdende en Merfortjeneste. Han kunde have ønsket, at der samtidig med Forbudet mod Overarbejde var kommet et Forbud mod Dobbeltbeskæftigelse og nævnede nogle grelle Eksempler herpaa, hvor navnlig Korrekturlæsning benyttedes som Bibeskæftigelse af Folk udenfor Faget, og mente at dette Arbejde lige saa godt kunde udføres af f. Eks. en arbejdsløs Haandsætter. Taleren omtalte ligeledes Kontrollen med Overholdelsen af Forbudet inden for andre Organisationer. *N. Th. Svendsen:* Der kunde siges meget med Hensyn til Kritik. Loven havde sin Svaghed ved Afspaseringen, idet den vilde have virket meget stærkere som et Forbud alene og vilde have faaet meget større Betydning som saadan. Man havde paalagt Tillidsmanden et meget stort Ansvar ved at lade ham skønne, om Overarbejde var nødvendig eller ikke, samtidig med, at man ikke havde givet ham den fornødne Beskyttelse. Omtalte Spørgsmaalet Faktorernes Stilling til Loven, og anbefalede at være meget forsigtige for ikke at skade os selv. Man havde nu faaet Loven, og saa gjaldt det om at indhøste Erfaringer. *Marhauer* mente, at det under den nye Lov, hvor Tillidsmandens Arbejde vanskeliggjordes, vilde blive vanskeligt at faa den rette til at modtage Hvervet som Tillidsmand, og anbefalede at denne burde have yderligere Støtte fra Forbundet ikke alene økonomisk, men paa anden Maade. *L. Chr. Nielsen* nærede ikke nogen Ængstelse i Spørgsmaalet Tillidsmanden, og syntes ikke man skulde se saa sort paa det. *Rinding* fremkom med nogle spredte Bemærkninger og beklagede, at der ikke var kommet flere Tillidsmænd til Stede, idet disse vilde have haft Gavn af alle de Oplysninger, der var fremkommet. Han udtalte sin Glæde over, at dette Møde var kommet i Stand, og syntes Ordningen i sin Helhed var god. *Arnold Nielsen* fandt Anledning til at paapege, at man fra Bladarbejdernes Side havde gavnet de arbejdsløse ved at tage Ekstraferie. *Wickstrøm* kunde give S. V. Rasmussen Ret med Hensyn til et Forbud mod Dobbeltstillinger, idet der jo sikkert var gode Emner blandt de arbejdsløse Typografer, som kunde bruges til Korrekturlæsning og mente, at her var et Spørgsmaal, som Forbundet burde tage op til Overvejelse. *Lundberg* mente, at i et demokratisk Samfund burde alle have lige Ret til Arbejde, men det burde være inden for de normale 8 Timer. *Frandsen* glædede sig meget over de af Thomas Pedersen fremsatte Udtalelser om Provinsen og omtalte ligeledes Spørgsmaalet Tillidsmanden. *Thomas Pedersen* replicerede til de forskellige Talere. *N. Th. Svendsen* mente ikke, man skulde føre Diskussionen længere ud, men nøjes med at se paa Lovens Betydning som Forbud og det Arbejde, den havde skaffet til de arbejdsløse. *Dirigenten* takkede endnu en Gang Thomas Pedersen for hans udmærkede Indlæg, hvorefter Mødet sluttede. *A. M.*

LÆRLINGESPALTEN

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Kontoret lukket i Aften.

Stiftelsesfesten Lørdag den 22. Januar i Festsalen, Enghavevej 40, *maa* absolut blive Succes. Et 1. Klasses Program med Navne som Elo Magnussens Orkester, kgl. Skuespiller John Price, Skuespillerinde Ellen Jansø, Imitatoren Brøchmann og Bernhard Christensens Jazz-Trio borger for at denne Side af Sagen er i Orden. Resten afhænger af *jer;* forstaaet derhen, at det kommer an paa, at hver enkelt tager et Nap med at afsætte Billetter for at naa den økonomiske Succes, som Afdelingens fremtidige Arbejde til en vis Grad er afhængig af. Programmer og Billetter (som koster 75 Øre) kan faas paa Kontoret Mandag den 3. Januar Kl. 17.15—18.15.

NB. Medlemmer faar en Fribillet for hver 10 solgte.

Paa Mandag modtages Indtegning til Sætterstudiekredsen med Paul Schmidt som Leder.

I Slutningen af Maaneden arrangeres et Besøg paa en Udstilling, der skildrer Malerkunsten gennem Tiderne. Leder bliver antagelig Harald Rue?

Hvor meget skal en Typograf kunne?

Med Overraskelse læste jeg i »Typ.-Tid.« Nr. 34: *Det er et Plus for en Typograf, der vil fremad, at kunne sætte efter stenografisk Manuskript.*

Foruden at en »normal« Sætter helst skal kunne redigere, sætte, ombryde, korrigere og forfatte de Smaablade, der betros ham, er det et stort Plus for ham, at han er godt inde i diverse Sprog, Ortografi, Etymologi, Morfologi og Kleptomani. Han skal kende Forskel paa et Onomatopoietikon og et Pronomen.

Nu er der vel nogen, der mener, at dette er tilstrækkeligt. Men nej, saa let gaar det ikke. Hvis man læser de fagtekniske Blade, vil man opdage, at uden at være godt inde i abstrakte, ekstreme, og andre Kunstarter, at kunne fremstille sine egne smaa Klicheer, at kunne Linoleumssnit og fotografere, bliver man aldrig en god Typograf.

Men *kan* man saa alle disse Ting, saa har man ogsaa Lov til at kalde sig stud. typ., Blypraktiker eller Reklamegrafiker. For se — det eneste, der mangler for at kunne kalde sig Typograf, er — Typografi. *Moselund.*

SMAAT FRA NÆR OG FJERN

Guldbryllup. Fhv. Typograf *Emanuel Nielsen og Hustru* kan den 31. December fejre deres Guldbryllup i Typografernes Stiftelse, Boyesgade 5 B [2].

Læsekredsens Mapper bedes omgaaende returneret, saa vi kan faa en ny Serie ud.

Den ene af Gevinsterne fra *Grafisk Aarbog 1938* er nu afhentet. Det var de 100 Kr., der faldt paa Nr. 1352. Den heldige var en Kollega paa Missionstrykkeriet *Jens Peter Petersen.* — Men hvem har vundet de 200 Kr. paa Nr. 1415. — Henvendelse angaaende Udbetaling sker til *Svend Johansen* (evt. ved Indsendelse af Lodsedlen og Pengene kommer omg.).

Er det Planøkonomi? Det meddeles, at der til Priskontrolraadet er indgaaet Anmeldelse om 22 forskellige Prisaftaler, hvoraf de mest bemærkelsesværdige omfatter Kul, Koks og Briketter. Og det er strænge Bestemmelser, de handlende har underskrevet.

At der er Plan i disse Aftaler, kan ikke bestrides. Men med Økonomien kniber det — i hvert Fald for Forbrugerne.

Rettelse. I Leonhard Sørensens Artikel »Overarbejdslov — Lærlingelov« i Nr. 50 stod der fejlagtigt: »En Lærling, som normalt skulde være udlært 1. November 1939« — skulde staa: *1938.*

STYRELSESMØDER

Københavns Afdeling

15. November. Ved Oktober-Pristallets Offentliggørelse sker en Lønregulering, traadt i Kraft for Lønningsugen 6.—12. Novbr. — De løbende Forhandlinger med Dansk Litografiaug vedr. Tillæg for mdl. og kv. Hjælpearbejdere var aftalt til Fortsættelse i et Møde den 18. November; refereredes hidtil vekslede Skrivelser i Sagen. — Refereredes Skrivelse fra Fagskolen for Boghaandværk med Henstilling til Organisationerne om at henstille til Læremestrene at lade deres Lærlinge gaa saa betids de Dage, de skulde paa Fagskole, at de kunde naa hjem og faa et Maaltid varm Mad før Skoletiden. — Et Stentrykfirma havde beskæftiget en kv. Arbejder i Strid med Tarifen, Bod 100 Kr. — Refereredes Mægling hos Firma, der havde utarifmæssig Arbejdstid, som havde rejst

Erstatningskrav mod en Trykker, og som havde afskediget denne Trykker uden Opsigelse; Sagen ikke afgjort. — Refereredes Mægling hos Stentrykfirma ang. Bronceringstillæg; Lauget overvejer. — Det tidligere behandlede Tilfælde, i hvilket et lille Firma gennem nogen Tid uden Tarifhjemmel havde beskæftiget en Lærling, var afgjort derhen, at foruden at Lærlingen er fjernet, skal Firmaet, næste Gang det maatte faa tarifmæssig Ret til at antage en Lærling, vente et halvt Aar dermed. — En Erstatningssag for en Trykker var ordnet i Mindelighed, idet Trykkeren akcepterer en begrænset Erstatning. — En Sag, indklaget for Den faste Voldgiftsret, refereredes. — Skrivelse fra Socialministeriet ang. et herfra rejst Spørgsmaal refereredes. — Refereredes en foretagen statistisk Undersøgelse af, i hvilken Udstrækning Arbejdere anvendtes paa medhjælpsvis Betingelser; den foretagne Undersøgelse danner Grundlag for en foretagen Indsigelse over for et enkelt Firma. — Først nu var det lykkedes at faa de sidste af de hos Firmaet Philipsen & Co. beskæftigede Trykkeriarbejdere, der havde været Medlemmer af Arbejdsmandsforbundet, overflyttet hertil; en begæret Overflytning fra samme Forbund af en hos et andet Firma beskæftiget ung Trykkeriarbejder var vel nu imødekommet, men ikke uden Ledsagelse af et Brev fra den paagældendes Underafdelings Formand, i hvilket Brev han giver ondt af sig i Sagens Anledning; dette kan dog ikke influere paa vore Bestræbelser paa at samle under vor Organisation alle de Arbejdere, for hvem vi tariferer kollektivt. — Refereredes et Par Tilfælde, i hvilke Formanden havde foretaget Henvendelse til Firmaer vedr. Lærlinges Arbejdstid og Skolegang. — De Unges Idræt bevilgedes 100 Kr. — Takkeskrivelse fra Dansk Litografflaug for Blomster ved Laugets 40-Aars Jubilæum refereredes. — Sager ang. hvilende Ret og Landophold behandledes. — Forespørgsler besvaredes. — Mødet hævet.

Til Juleuddelingen har jeg modtaget følgende Bidrag:

Socialdemokraten (2 Bd.) 171,00, Weiss' Pers. 51,00, Hansons Stempelfabrik 12,00, L. A. Jørgensen, Chef og Personale 40,00, Birch 37,00, Brunn & Co. 28,00, Justesen 26,00, Nutidstrykkeriet 46,00, Krukow & Waldorff 38,00, P. Hansen 25,00, S. L. Møller 300,00, Specialbogtrykkeriet 33,75, A. Johansen 16,50, Ant. M. Jensen 70,00, Bagge 194,50, C. Th. Thomsen 45,50, Bryrup 55,00, Firmaet F. E. Bording 50,00, Hans Bording 15,00, Personalet 181,00, Firmaet Berlingske Tidende 100,00, Overfaktor Eskild Andersen 10,00, Faktor Reitzel 5,00, Faktor Suhr 5,00, Sætteriet 435,00, Vilh. Søborg 25,00, Egm. H. Petersen 707,50, Niels Nielsen 10,00, Hamburger 17,00, Autotypianstalten 11,00, Andelstrykkeriet 151,00, Fraenckels Pers. 130,00, Dyva & Jeppesens Trykkeripers. 164,50, Sætteriet 210,00, Forlagstrykkeriet, Bestyrer Olsen 10,00, Faktor Deleuran 10,00, Faktor Simonsen 10,00, Faktor Dahl 10,00, Personalet (3 Bd.) 107,50, J. Jørgensen & Co. (5-6 Bd.) 139,50, Bianco Luno, Direktør Viggo Hansen 15,00, Fuldm. Vang Hansen 10,00, Overfaktor Hugo Sørensen 10,00, Faktor H. Andersen 10,00, Beregner W. Andersen 10,00, Faktor H. Thejls 10,00, Sætteriet 284,00, Trykkeriet 162,00, C. V. Bærentzen 298,00, Bogtrykker Johan Olsen 15,00, Driftsbestyrer Danielsen 10,00, Faktor Wantzin 10,00, Det Berl. Bogtrykkeris tekniske Pers. 332,00, F.lein 5,00.

Tilsammen Kr. 4.884,25.

Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 14.159.00.*

København, den 28. December 1937. *O. A. Lundin.*

Rettelse. I den i sidste Nr. offentliggjorte Liste var Kr. Dagblads Pers. opført med 106,50, skulde være *160,50.*

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget følgende Bidrag:

Aabenraa: Afdelingens Medlemmer 130,00, A/S Hejmdal 25,00, A/S Nordschl. Zeitung 15,00, ialt 170,00; *Aarhus II:* Børge Simonsen 5,00, J. Kirkegaard-Jensen 5,00, ialt 10,00; *Esbjerg:* Afdelingens Medlemmer 230,00, Centraltrykkeriet 10,00, Bogtr. K. Rosendahl 10,00, Bogtr. Schrøder 5,00, Handelstrykkeriet 10,00, Vestj. Soc.-Dem. 15,00, »Vestkysten« 25,00, Red.sekr. Aa. Nielsen 3,00, ialt 308,00; *Haslev:* Torkildsens Bogtrykkeri 5,00, Jean Petersen 5,00, A. Bagger 5,00, Medlemmerne 13,00, ialt 28,00; *Helsingør* Lokalafdeling 50,00 *Hillerød:* Faktor M. Hansen 10,00, Frbg. Amts Avis 20,00 Red. Kr. Olsen 10,00, Red. L. Hansen 10,00, Hillerød Presseforening 10,00, Red. E. Poulsen 5,00, Nordsj. Venstreblad 10,00, Bogtr. Terkelsen 10,00, Faktor Rosendahl 5,00, Bogtr. Rud. Pallesen 10,00, Afdelingens Medlemmer 265,00, ialt 365,00; *Hobro:* Red. Carl Rasmussen 5,00, Red. Lykke Simonsen 2,00, Afdelingens Medlemmer 23,00, ialt 30,00; *Holstebro:* Holstebro Dagblad 10,00, Holstebro Soc.-Dem. 10,00, Holstebro Avis 5,00, Bogtr. Thomsen 5,00, Bogtr. Johansen 5,00, Faktor Larsen 5,00, Afdelingens Medlemmer 117,01, ialt 157,01; *Marstal:* Afdelingen 15,00, Ærø Folkeblad 10,00, ialt 25,00; *Odder:* Odder Dagblad 5,00, Afdelingens Medlemmer 48,00, ialt 53,00; *Odense:* Fyens Stiftstidende 50,00, Red. Poul Dreyer 5,00, Fyens Stiftsbogtrykkeri 25,00, Driftsleder C. Rasmussen 10,00, Faktor E. Andersen 5,00, Faktor Chr. Rasmussen 4,00, Faktor E. Hansen 3,00, Fyns Tidende 50,00, Forrf. Caspersen 5,00, Faktor Sv. Lind 5,00, Faktor E. Schmalfeldt 5,00, Fyns Soc.-Dem. 20,00, Fyns Venstreblad 10,00, Red. Brixtofte 5,00, Andelsbogtrykkeriet 15,00, Dir. Boysen 5,00, Faktor Øjvind Pedersen 5,00, Bogtr. Søndergaard 10,00, Faktor Skotved 5,00, Odense Amts Bogtrykkeri 10,00, Hagen & Sievertsen 10,00, Hagen & Sørensen 10,00, Fabr. Thorv. Hansen 5,00, Bogtrykkerne Poul Fischer 5,00, Mar. Hansen 5,00, Kai Larsen 5,00, Mar. Jensen 5,00, Henriksen, Ringe 5,00, C. K. Thillerup 5,00, S. Belschner 5,00, Gross. Kai Eldal 5,00, Afdelingens Medlemmer 675,20, Lokalkassen 100,00, ialt 1092,20; *Rudkøbing:* Afdelingens Medlemmer 53,00, Langel. Folkebl. 10,00, Langel. Avis 10,00, ialt 73,00; *Skjern:* Bogtr. J. Strandbygaard 5,00, Bogtr. S. Jensen, Tarm 3,00, Bogtr. J. Wounlund 2,00, Red. Stobbe 3,00, Red. J. Jespersen 3,00, Red. K. Larsen 3,00, Red. Therkildsen 2,00, Afdelingens Medlemmer 21,00, ialt 42,00; *Viborg:* Bogtr. Mortensen 5,00, Bogtr. Hansen 4,00, Bogtr. N. Christensen 5,00, Bogtr. Fr. Møller 5,00, Faktor Sørensen 5,00, Faktor Jepsen 5,00, Red. Wellejus 5,00, Bogtr. A. Nielsen 5,00, Red. Johs. Nielsen 5,00, Viborg Papir Co. 5,00, Afdelingens Medl. 160,00, ialt 209,00.

Tilsammen Kr. 2.612,21.

Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 10.612,96.*

København, den 28. December 1937. *Ths. Pedersen.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Evaldsgade 3 - København N - Tlgr.-Adr.: Typforbundet, København

Kontorerne

er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 17-18.30. Centr. 4331.

Anvisningskontoret.

Fra Kl. 9-18. Telefon Central 4331.
Før Kl. 9 og efter Kl. 18 Telefon Ryvang 1683.

Typograf-Tidende.

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, Kbhv. N. Tlf. 4331.
Abonnement gennem Postkontorerne Kr. 1,50 Kvartalet.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medlemmer 25 Øre).
26 Gange og derover Rabat.

Provinsens Forretningsfører.

Ths. Pedersen. Telefon Central 4331.

Oplysningsudvalget.

Sekretær: Svend Johansen. Træffetid: Mandag 16-18.
Telefon Central 13.765. Privat: Ryvang 4707.

Københavns Afdeling.

Formand: Sigv. Hellberg. Træffes som Regel i de for Kontorerne angivne Ekspeditionstider. Telefon Central 13.331.
Kasserer: O. A. Lundin, Telefon Central 4331.

Underafdelingernes Formænd.

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Tlf. 13.331. Priv.: Ryv. 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Tlf. C. 4331. Priv.: Ryv. 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nora 8344.

E. L. SERVICE Hurtig Udrykning Dag og Nat.
ERIK LEVISON'S
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 5 Ledninger.
NATTELEFON NORA 6010.

FORENINGSMEDDELELSER

Ny Lokalformand.

Slagelse: Typograf Louis Hansen, Elmevej 29.

Nye Medlemmer.

København: Hj.arb. Preben J. Hansen (»Recato«), Hj.arb. Johnny Rasmussen (Møller & Landschultz), Paal. Anna Olsen, tidl. Medl. (Bruun & Co.), Hj.arb. Eigil Jensen (Størvold & Sønner).

Helsingør: Sætter Hugo Olsen, udl. 1. 1. 38 i Hørsholm Bogtrykkeri. Næstved: Trykker Carl Jacobsen, udl. 1. 1. 38 i Næstved Tidende. Odense: Sætter Harry Rasmussen, udl. 1. 1. 38 hos Kr. E. Petersen.

Tiltraadte.

København: 5547 Kjeld Henriksen fra Svendborg (Th. Nielsen), 7861 Arne Sørensen fra Rejse (»Hafnia«), 7080 Laur. Andersen fra Rejse (arbl.), 770 M. Sørensen fra Rønne (arbl.), 3676 Laur. Andreasen fra Kolding (arbl.), 5442 Kai Lyhne fra Ringkøbing (Frelsens Hær).

Aalborg: 7233 Fritz A. Sørensen (arbl.). Aarhus: 3602 Egon Bernandt (arbl.), 7354 Jacob Christiansen (arbl.), 6189 Alfred Skov Christensen (arbl.), 5855 Poul Erling Olsen (arbl.). Fredericia: 3882 Peter Høj (arbl.). Frederikshavn: 3232 Martha Bøstrup (arbl.). Hjørring: 7641 Chr. Pedersen (arbl.), 6120 Henry E. Poulsen i Pl. Nykøbing F.: 7318 Holger Chr. Hansen (Venstrebladet). Ringsted: 5399 Ejvind Olsen (arbl.). Stege: 5431 Jens Jensen (arbl.). Varde: 5500 Niels L. Nielsen (arbl.).

Fratraadte.

København: 5488 Jørgen Petersen til Skotøjsarb., 2469 Anna Hermansen til Marstal (arbl.), 3602 Egon Bernandt paa Rejse, 3228 Hans Jacobsen til Vejle, 3232 Martha Bøstrup til Frederikshavn, 3414 Baane Egeberg til Næstved, 7320 Rich. Christensen til Holstebro, 5440 Louis Andersen til Randers, 5391 Vald. Jonassen til Assens, 3977 Hjalmar Jensen til Kalundborg, 3521 Reinh. Nielsen til Aarhus, 5398 Willy Bennedsen til Maribo, 5502 Niels Gad til Nakskov, 5569 Jens Johansen til Løgstør, 5806 Eigil Nielsen til Vejle, 7318 Holger Hansen til Nykøbing F., 7631 Fr. Thor til Aalborg.

Aarhus: 6373 Oskar Hørmann til Silkeborg (arbl.). Fredericia: 5230 Erik van Laer til Korsør (arbl.). Frederikshavn: 3232 Martha Bøstrup til København (arbl.). Herning: 3253 Knud Axel Laursen til Viborg (arbl.). Haderslev: 4856 Marie Mathiesen til Kolding (arbl.). Kolding: 3882 Peter Høj til Fredericia (arbl.). Odense: 3114 Carl Johan Marild til Hjørring (arbl.), 7695 Poul Brinkløv Nielsen til Slagelse (arbl.), 7554 Poul Henning Hansen til Struer (arbl.). Ringkøbing: 5442 Kai Lyhne til København i Pl. Skjern: 3170 E. L. Michelsen til Holstebro (arbl.), 5855 Poul Erling Olsen til Aarhus (arbl.).

SYGEMELDINGER

Sygdomstilfælde skal *omgaaende* meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

ANNONCER

Sætter De

Pris paa en 1. Kl.s Arbejdskraft, har De Brug for en Haandsætter, der er kendt med alt Avis- og Akcidensarbejde samt fortrolig med moderne Typografi, saa indlæg Billet, mrkt. »175«, til Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker

søger Plads efter Nytaar. Er kendt med alt forefaldende Arbejde og vant til at arbejde selvstændigt. Billet mrkt. »176« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2, Hj. af Købmagergade 40

Konsultationstid fra 10—7
Onsdag og Lørdag fra 10—3½

Telefon Byen 6700

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning ... Wesselsgade 23

Skrift, Messinglinier, Blindmateriel

Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj
Farver til alt grafisk Arbejde

Telf. Centr. 10291

Ny Afdeling for Arbejdstøj.

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere,
Maskiner - Skrifter - Farver, fra de bedste Fabriker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8

Kjøbenhavn K. - Telefon Central 39 og 5539

SKRIFTSTØBERI
FARVEFABRIK
FAGSNEDKERI

HARRY LØHR - KØBENHAVN

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.